No. Q.403.51

THE TRUSTEES OF THE PUBLIC LIBRARY OF THE CITY OF BOSTON 1852 . 1878
LUX OMNIUM CIVIUM

Charlotte Harris Fund

5.f.D.256

Statii Syluæ cum Domitii Commentariis.
Statii Thebais cum Lactantii Commentariis.
Statii Achilleis cum Maturantii Commentariis.
Domitii.

Ch. Harris
Mar. 8, 1937

DOMITII Calderini Veronenſis ſecretarii apoſtolici ad Auguſtinum Maſeum Veronenſem ſcriptorem apoſtolicum in Syluas Statii papinii.

Bertholo

Domitius Auguſtino ſalutem. Etſi hic noſter labor & ſtudium in uarias quottidie repræhenſiones incurrit: qua moleſtia una tantum ratione carere potui: ſi nihil omnino ſcripſiſſem. Tamen uel improborum iniquitas: uel maliuolorum odium: nondum me de arcis illius præſidio deiecit: in quo certa diſciplinæ ratione inſigniqꝫ ſcriptorum auctoritate ſum collocatus. Ego enim ita ſtatutum habeo: & quidem omnibus etiam ſenſibus congruentibus: publicam latinæ linguæ dignitatem: ſi aliqua ex parte per nos iuuari poſſit non eſſe deſerendã: neqꝫ ullis uocibus labefactari oportere ſed meditandum & diſſerendum potius quod noſtris hominibus utilitatis aliquid afferat. q̃ iurgiis & conuitiis concedendum: quibus inſtructus Broteus (Hunc autem aliquando ſuo nomine & noto appellabo) nos in laudis poſſeſſione iamdiu fruſtra oppugnat. Nimirum furoris & inuidiæ iſti impetus ſunt. non doctrinæ: non fortitudinis. Idcirco eos facile & ſuſtinuimus hactenus: & fregimus omnino: cum alterum eludendo contemnamus alterum aliquid qđ laude dignum uideatur: ſcribendo ita agitemus: ut ſua uiolentia corruat. Sed ualebunt noſtrarum uigiliarũ uituperatores: quibus ſatis reſpondimus primo libro obſeruationum noſtrarum: quod opus magna cura ſuſcæptum perquiſitis multarum rerum rationibus: & quoad potuimus: explicatis propediem edemus. Mihi ſane Auguſtine quo ad me attinet: totius uitæ ratio & forma ita nunc temperata eſt: ut neque in negocio & labore exiguum hoc ætatis tempus conterendum exiſtimem: neque in ocio & umbra omnino requieſcendum. Nam cum alterum actionis ſit: alterum contemplationis: non uideo cur alterutrum tantum: fœlici homini & bono uiro adiudicauerit Ariſtoteles. Officii enim iucunditatiſque in uiuendo conſecutio. quam ſummi boni inueſtigatione ille ꝑſequebatur utroque melius contingere potuit. Vtilius Plato & ſapientius uitæ noſtræ partem non tantum nobis quod ẽ ocii. ſed patriæ & amicis. quod negocii eſt uendicauit. De quo tu ſæpe mecum. Nam cum te ab ineunte ætate in lucem quandam officiorum ſub prĩcipum oculos uel tuorum conſilia perduxerint. uel neſcio quod fatũ coniecerit. Nunc tandem incommodis omnibus defunctus quæ maxima & grauiſſima eſſe ſolent in eo uitæ genere ad requiem reſpicis frequenter. & niſi aut poſtulẽt res amicorum quæ tibi homini officioſiſſimo curæ admodum ſunt. aut prĩcipum aula aduocet. domi cum præterita iucunde recordaris. tum futura ſapientiſſime proſpicis. Atque ut dicam quod plane cognoui. in diuitiis iſtis. quæ non mediocres tibi opera. diligentia. conſilio. partæ ſunt potius q̃ ulla fortunæ tẽperitate congeſtæ. cũ ĩ maximis actionũ fluctibus uerſatus ſis. ſæpiſſime portum tenuiſti: & ut propoſui nunc in primis amas. Parui: mihi crede: facienda ſunt iſta. plena præſertim contentionum & laboris: quãuis uirtute tua illuſtrata fuerint. ac prudentia gubernata: niſi animum aliquando colligens. & ut athletæ ſolent poſt ſudorem & curſum ſedens præmia amplectaris. iiſque utaris inſtrumentis ad animi tranquillitatẽ ſuſcipiendam ac tuendam in omni uita. Ea enim eſt ad quam contendunt Academici. Peripatetici. Stoici. Epicurei. Denique hanc unam omnes philoſophorum familiæ. diuerſa quidem illi indagatione perquirunt

appellantes. Non reuocabo adhuc de curſu Franciſcum Saluiatum noſtrum præſulem Piſanum humaniſſimum hominem. & ſingulari modeſtia

uirũ. Nam cum in eo multa ornamenta ſint. illud præcipua eſt ad miratione dignum ꝙ ita omnem operam in beneficẽtia poſuit. ut cum multa ipſe ſit conſecutus. plura tamẽ rogauerit & imperauerit aliis. Quo conſilio ad ſũmam peruenit gratiam auctoritatem que apud Hieronymũ principem. Nam cum ille tantum prodeſſe poſſit. ut uult. uelitq; maxime: non potuit non eo delectari qui idem ſentiret & cuperet. Quare ſinamus eos alterum libenter conferendo. alterum probando & prudenter ſubiiciendo. qui accipiãt in iſto laudis curriculo uerſari ac bene de omnibus mereri. Quo loco aſſentationis ſuſpitionem non uerebor. Eo enim princeps ille diui Sixti fratris ſui: quem uirtutis. premiis & honoribus ereptum adhuc legemus omnes inſtitutum: immortalemque gloriam ſecutus progreſſus eſt. ut cum plærique ab eo ornati munificentiæ debeant. humanitatem. prudentiam. animi magnitudinem cuncti admirentur & colant ſtudioſiſſime Sed ut ad id redeam unde pauloante defluxit oratio. Cum domi aliquandiu temporum conditionem rerumq; naturam cogitatione complexus ſum. idque menti conceſſi totum: cuius contemplationem propriam eſſe ab phyſicis. Ariſtoteleque in primis perſuaſum eſt me ut ille de Socrate ait. omnemque uitam noſtram plane in utilem fore intelligo. niſi aliquid elaboremus. qđ in publicum extet uſum. Ita cũ affectus eſſem. ac de ſtudio aliarum artium. quas ſuperioribus annis lectionis uarietate attingere libuit quaſi languerem. rettuli me ad poeticen. ut ea uoluptate oblectatus animus erigeretur ac ueluti in uiam rediret. Tum incidi in quinq; libros ſyluarum Statii Papinii opus grãditate heroica ſublime. argumẽto uarium. doctrina remotiſſimum. quod nemo ante aut auſus eſt aut potuit attingere. Multa enim inerant cum uetuſtate & temporum ignoratione inuerſa. tum poetæ ingenio duriuſculaque elocutiõe abſtruſa. Quæ omnia tuo nomine emendare & explicare conati ſumus quanta ingenii doctrinæque laude. nõ auſim affirmare. Tantis certe laboribus Auguſtine. ut maiores non attulerint nec Martialis argutiæ. nec uelatæ iuuenalis reprehenſiones. nec affectatæ tenebræ Ouidii in Ibyn. nec inconſtantes Propertii ſenſus & quæſitæ fabulæ. nec conciſa Tranquilli ſenſa. nec ęnigmata Ciceronis ad Atticũ. aut eius in uerrem iracundia eloquentiæ artibus inſtructa. Quæ omnia partim compoſitis: partim etiam editis commentariis interpretati ſumus. Denique nec uarietas obſeruationum noſtrarum. quas nuper tribus libris collegimus. nec recognitio tabularum Ptholemæi: quæ noſtra iam emendatione imprimuntur. nec opera quæ e græco in latinum interdum uertimus conferant obſecro. qui doctrinæ nomĩe gloriantur in ſexcentis locis quæ apud hunc poetam deprauata erant alios codices cũ hoc noſtro. Tum demum quid aut nos effecerimus. aut ipſi de ſe in eo polliceri auderent plane ſentient & fortaſſe fatebuntur. Ita profecto eſt ut eſt apud Ciceronem diuinitus ſcriptum. Poetarum interpretes ad eorum furorem diuinitatemque quam proxime accedere. Id quod ante eum Socrates apud Platonem cum Ioue. ut opinor. eloquentiſſime diſſerendo penitus conſtituerat. & affirmauerat. Id ſi minus ego in his libris aſſecutus ſum. complura certe hic congeſſi. quæ ad carminis lucem deſiderari uidebantur breuiterque alibi a nobis ſcripta & ueluti inchoata perficere poterunt ac expolire. Temporis ſane quod in hac lucubratione poſuimus: teſtis ẽ uel Baccius noſter. qui. ut noſti non minus grauiter iudicat q̃ iocatur facete. Is enim hoc opere aliquando feſſum & urbanitate & lyra ad hilaritatem reuocauit. Illud in primis reperies a nobis obſeruatum. ut quotiens carmen emendatione noſtra ſecus ſcriptum eſt. q̃ in aliis codicibus. Id autem paſſim occur-

Domitii opera

Ptolemæus

iterpretes

ret.in commentariis repreſentauerimus priorem ſcriptionem.quam & tanq̃ falſam expungimus ſubiectis nouæ rationibus. quas tibi in primis probare cupio. Non enim aut ſiculis. Tarentinis. Conſentinis ſcribimus: aut perſii. Scipiōis. Rutilii iudicium reformidamus.ut Lucilius. Sed ſi tibi placuerint.facile ab aliis inimice legi.aut etiam contemni patiar. Tibi enim eas dicamus & omnino tribuimus amoris beniuolentiæque noſtræ teſtes. Poſtremo illud etiam atq; etiam petimus & oramus.ut ne mendas.quas librariorum uel culpa contractas uel negligentia effuſas facile animaduertes.mihi aſcribas. qui enim poſſum aut debeo alienam inſcitiam præſtare? Atqui ne hoc quidem mihi tutum eſſe intelligo per inimicorum cauillationem & importunitatem. Vale.

Imp̃ſſurũ Menſæ

Domitius hortatur Statium Papinium ut redeat neapolim in patriam.ubi ei blandietur Franciſcus aragonius Regis Fer. Fi.

Nuper non fueras in urbe notus.
Incultus: lacer. horridus. retonſus.
Nunc uultus reparatus in priores
Splendens. integer. elegans. politus.
O quot millia fronte baſiorum
Gaudenti excipies. nouem ſorores
Tam lætis cupiant ſedere ſyluis:
Hic tecum pariter uelit papini
Phœbus caſtalium nouare carmen:
I nunc euboicos celer penates
Qua ſurgens tumulo canora uirgo
Nomen nobile pandit & nepotes
Illic nam tibi cuncta blandientur.
Et tellus popularibus ſonabit
Certans plauſibus. hos dabit iuuẽtus
Foſſoſq; bibit ungula liquores
Proles regia te fouebit. illa
Cui parcæ tria luſtra computarũt.
Spondentes pyliæ ſitum ſenectæ.
Famæ & grãdia penſa ſubminiſtrẽt
Quæ cæli gemino uehetur axe.
Huius cum bene noueris Papini
Mores ingenium decuſq; formæ
Tum gratum fuerit periſſe quondam
Huic nunc ut liceat tibi renaſci.

Domitius Calderinus Auguſtino Mafeo.

Vates & per antiquos eſſe:& natura duce:qua una uigent hoc furoris genere:quod poſtea in poema re/
dactum eſt: ſemper caluiſſe: tā crediderim: q̄ certum id eſſe uel a maioribus accepimus: uel ſpiritum
hunc uitalem:omnibus ſæculis humanos animos incendiſſe cognoſcimus:Sed qui primus carmen ꝑ
furorem effuderit:ut de Apollinis oraculo taceam.unde id manaſſe Plinius in naturali hiſtoria tradit:
Pauſanias rerum græcarū ſcriptor & īdagator diligentiſſimus nō ſatis conſtitutū habet.mō.n.phemo
noē primā carmē heroicū ceciniſſe.āti
q̄tatis fidē ſecutus arbitrat̃ modo uer
ſū affert: quo boeouates Parnaſia olēa
quēdā primū extitiſſe poetā enunciat.

Ex emendatione & interpretatione Domitii calderi
ni Veronenſis Statii papinii Neapolitani Syluarū
Liber primus ad Stellam.

DIV multūq; dubitaui Stella iuuenis opti
me & in ſtudiis noſtris eminentiſſime q̄
parte uoluiſti: an hos libellos:qui mihi
ſubito calore & quadā feſtinandi uolu/
ptate fluxerāt.cū ſinguli de ſinu meo ꝓ
diiſſēt.cōgregatos ipſe dimitterem.Quid enī opor/

Illud certe.

place uidemus poſtq̄ hoc
uaticinii genus ī numeros ſeſe collegit:
tā apud græcos q̄ apud nos uarias poe/
matū & formas & appellationes extitiſ
ſe.Hinc Heroici.Elegi.Lyrici.Epici.Co
mici.Tragici.Mimi.Satyri:qui oēs ita
demū ſunt nūcupati cū poema iuſtū & perfectū cōplexi ſunt.Quom uero furoris uis nōnihil aliq̄do ſi/
bi indulgeret:& ſubito cuidā calori inſeruiret:quē tamē ad exitū alicuius opis non ꝓducebat:ſed mul/
tis uerſibus effuſis uela illa tumida ingenii:ſuo uēto deſtituta flacceſcebāt.excogitatum ē huius ſcripti
onis nomē:ut ſylua appellaret̃.Sylua quidē materia ē unde argumēta deducunt̃:a græcis dicta: Sylua quid
quā alii noīarunt:ut Fabius refert.Silua itē res multas temere cōgeſtas ſignificat.ut illud Cor
nelii.ꝓbus reliq̄t nō mediocrē ſyluā obſeruationū ſermōis ātiq.Deniq; ſylua ē hoc q̄d dicimus ſcriptio
nis genus:q̄d.ſ.calore quodam ingenii & uelocitate decurrit̃:de quo fabius ita ſcribit.Diuerſum ē huic
eoꝝ uitiū:qui primū decurrere per materiā ſtilo q̄ uelociſſimo uolūt:& ſequētes calorē atq; impetū ex
tpe ſcribunt qui ſyluā uocāt:repetunt deinde & cōponunt quæ effuderāt.Sed uerba emēdant̃ & nume
rī manēt rebus temere congeſtis.ī hoc Papinius ſolus e noſtris poetis uerſatus ē tanta īgenii fœlicitate:
ut Thebaidem quā emendauit hoc uno opuſculo ſententiaꝝ grauitate:rerum copia.carminis elegantia
longe ſuperarit.Nā ut poſſū coniicere:acres & uehemētes erāt ingenii illius impetus q ſubito feruebāt:
neq; ultra uerſuū quibus unaquæque ſilua abſoluitur numeꝝ excitatū retinebāt calorē:ut quæ breui/
ter caneret ſuppeditaret natura q̄ tētaret longiora:concineret ars:& naturæ deficienti opē ferret:neq; in
his illud diuinū appareat quod ī breuioribus ſeſe agebat.nōne & in una achilleide ita ſurgit:ut illic mul
to ſublimius ferri uideat̃ q̄ quo potuerit tota thebaide peruenire?Nimiū uerū ē quod Homerus ſcri/
bit:non omnia uni deos dediſſe.Quid:quod & ipſe īgenue fatetur ſe ī his ſyluis relaxare ſolitū eē aīum
quotiēs uel ī thebaide feſſus:eēt:uel curarū tedio augeret̃.Ad hoc ꝑfecto natus erat.& quoniā natura to
tū ferme hoc operis præſtabat:ipſe laboris ſentiebat nihil:quo urgebat̃:cū ī thebaide:natura ceſſāte ar
tis præſidiū cōquireret:neq; ignorauit laudē ſuā hoc opuſculo fore apud poſteros illuſtriorē.nā ſyluas
quas ipſe libellos appellat diuerſis & tēporibus & argumētis emiſſas in uolumia redegit.ex q̄bus quinq;
tantū peruenerūt ad nos:& ea quidē mutilata tēpoꝝ & uetuſtatis diuturnitate ea nos & colligere diſper
ſa & lacerata reſarcire tētauimus.In quo q̄ uel diligēter uel fœliciter laborauerī:tuū erit & aliorū iudici
um. primū uolumē ſtellæ poetæ familiariſſimo:in cuius nuptiis ſyluā cecinerat:ꝓpoſita epiſtola dica/
uit:ī qua ut uides ſe diu deliberaſſe fatet̃:an hos libellos ederet ī uolumē redactos. Cū iā emiſſi uiderent̃
oēs:ſingulos enī ii acceperāt:in quoꝝ grām ſcripti fuerūt.Mouet eū præterea hoīum opinio & expecta
tio.Nam cū ita liber exierit ſe auctorē:a quo emēdationis rō perquirat̃:ꝓfiteri uidebit̃.Sed exēplo ſum
moꝝ poetaꝝ qui grauioribus operibus aliquid remiſſius præluſerūt.Ipſe quoq; in thebaidē ſuā hoc
tanq̄ ſurgētis furoris & iuſtæ meditationis ſimulacrū emittit.Epiſtola genus dicēdi hēt.breue.acutū.ſē
tētiarū acumīe ītercīſum q̄le Plinius amauit & ſecutus ē. Qua parte uoluiſti:ī eo de quo uoluiſti me
deliberare.nā cū hoc peteres cōſtituendū mihi fuit longa deliberatione:an tuæ uolūtati ſatiſfacerē. Su
bito calore:ſcilicet īgenii. Fluxerant:nam ut ex Fabio recitauimus:qui ſyluas ſcribūt decurrūt per ma
teriā ſtilo q̄ uelociſſimo ſequētes calorē atq; impetū. Singuli:ſingulæ ſyluæ:quas ſingulis dicaui & iā
miſi. Prodiiſſent.In aliis oībus codicibus quos quidē mihi legere cōtigit:huius dictionis initium tan/
tū apparebat reliquū interciderat:quod librarii quoq; ipſi ſpatio relicto ubi integrā dictionē eē oportu
it.nobis plane indicauerūt:nā ita legebat̃.De ſinu meo pro. cōgregatos.ego uero q̄d & ad ſenſū poetæ
accommodatū arbitrabar & hoꝝ elementorum ſeriem ab eo dictionis initio apte deduci intelligebāt:
ita ſcripſi. De ſinu meo ꝓdiiſſent.i.qui iā exiuiſſent. Quid enim oportet huius quoq;:has item duas
dictiōes:oportet huius quoniam mutilata hac particula deſiderabantur in omnibus codicibus ſuggeſ
ſimus.nā poeta hoc īnuere uidet̃:cum uellet afferre cauſam quare opuſculum edere dubitaret: ſe hac
potiſſimum ratione deterreri.q; nihil opus erat ut huius quoq; æditionis auctorem ſe profiteretur:at
q; ita homines ꝓuocaret ut ex ſe huius quoque dictionis.& operis rationem perquirerent.& quod ait.

Onerari:indicat ſe ſatis ponderis ſuſtinere cum in manibus habeat thebaidem grandius opus & a/
chilleidem:in quibus duobus operibus ſuam eſt interpoſiturus auctoritatē ædendo. Quod:edere:ſci
licet opus & profiteri ſe auctorem. Quanuis me reliquerit:q̄uis emendauerim & elimauerim opus
quod non feci in ſyluis. Sed & culicem:rationem affert quare quanuis multa deterreant eum ab ædi/
tione:tamen hoc opus emittere dabat:nam ut ait alii quoque poetæ leuiora opera ſolēt præludere grā
dioribus.Culicem.opus Virgilianum ubi deflet mortem culicis paſtoris;quod iuuenis & rudis compo
ſuit.Martialis. Qui modo uix culicem
fleuerat ore rudi.Et Papinius de Luca/
no ante annos culicis. Martiani Serū
erat:nimium ſero cogitaui de iis conti/
nendis. Batrachomyomachiam:ideſt
ranarum & murum pugnam quā lu/
Homeri opera — ſit Homerus:quanuis Plutarchus id cō
ſtanter neget:aſcribatque poetæ Ilia/
dem tantum & odyſſeam. Herodotus
uero phocidem.Iliadem minoræ mar
getem.carminum opuſcula ei tribuit
Hymnos præterea Homeri in deos le/
gimus ex quibus Pauſanias teſtimōio
ſæpe utitur. ego tamen certa Græcorū
monumentorum auctoritate affirma/
uerim id opus eſſe non Homeri poe/
tæ quem ueneramur: ſed alterius qui.
Home/rus ſellius — Homerus ſellius grammaticus eſt ap/
pellatus.is enim Hymnos ſcripſit & lu
ſus uario carminum genere:ſolutaq;
oratione de perſonis comicis & argu/
menta comoediarum menādri. Quo
rum honori data ſunt: quorum modi
ſcriptæ ſunt ſyluæ. Sed apud cæteros:
neceſſario inquit hac eueniet ut minus
ignoſcant alii erratis meis ſiqua ſunt in
his cum ignorēt q̄ celeriter ſcripſerim:
uobis enim probantur etiam ſiquid er
ratum eſt:cum noueritis quanta celeri
tata ſint hæc effuſa. Amiſerint: cum p
uenerint ad manus illorum qui igno/
rent hæc celeriter ſcripta. Gratiam:
apud uos quibus propter hoc unū ſyl/
uæ probabantur. Quamuis metuo:
ne inemendati codices abeant. Quam
uis metuo ne:ſed ita emendandum eſſe
affirmauerim. nam etiam me ſilente
inquit metuo ne uerſus ipſi probent
iſtud de ſe quod ſcilicet ſcripti ſint cele
riter.Sunt enim inelegantes & inemen
dati. Audacter me hærcule.ægi au/
dacter qui ſuſcepi illud canēdum tam
In iungo — breui. Iniunxeras:iniungere aliqd agē
dū mādare:quo uerbo Cice.abſtinuit p
eo uſurpans aliq̄do ipono:Domitiani temporibus in uſum frequentiorem uenit Plinio & Trāquillo fa
miliariſſimū. Sed tamē hexametros habet.quamuis biduo ſit ſcriptum & opus uiſū arduū: heroicis.
tamen uerſibus eſt cantatum.Quid:ſi dixeris deeſſe numerum: & ita legendum. Sed tamen.cclxxii.
hexametros habet ut dicat ſe tamen ceciniſſe biduo ducentos & ſeptuagita duos uerſus.tot enim ſunt ī
epithalamio .Mentieris: ut iſti dicent. Pro collega:uel q; & ipſe fuerit Duūuir quēadmodū ſtella uel
collegam ſe appellat in poeticæ ſocium paulopoſt tecum ſimiles iunctæque camenae ſtella mihi mul/
Vopiſcus — tumque pares bachamur ad aras. Vopiſcus:cognomen ē ab euentu ꝑpagatum.nam qui ē ſuperſtes cū
eſt natus fratri qui ſimul natus eſt mortuo Vopiſcus appellatur.ut Plinius docet:monent Fabius & ſo
linus. De quo:de cuius ſyluæ celeritate. Teſtimoniū eſt:ideſt ſupereſt. Belneolum:ſyluam ſcriptā
de balneo ſuo:cuius meminit Martialis ut in eā ſyluam dictabimus. Intra moram. ſpatiū & tēpus.
Infine:huius primi libri. Quibus creditur:habetur fides qđ ea ſylua ſcripta ſit celeriter. Fœliciſſi/
mā: plenam letitiæ in qua nemo eſt qui non potuerit celeriter ſcribere cū tanta illic fuerit aī relaxatio.

tet huius quoq; auctoritate æditionis onerari: quod
adhuc pro Thebaide mea (quamuis me reliquerit)
timeo.Sed & Culicem legimus,&Batrachomyoma
chiam etiam agnoſcimus.Nec quiſquam ē illuſtriū
Poetarum:qui non aliquid operibus ſuis ſtilo remiſ
ſiore præluſerit. Quid quod hæc ſerum erat conti
nere:quom illa uos certe:quorum honori data ſunt
haberetis:Sed apud cæteros neceſſe eſt multum illis
pereat ex uenia quom amiſerint.quam ſolam habu-
erint gratiam celeritatis.Nullum enim ex illis biduo
longius tractum:quædam et in ſingulis diebus effu-
ſa.Quamuis metuo ne uerum iſtuc uerſus quoque
ipſi de ſe probent.Primus libellus ſacroſanctum ha-
bet teſtē.Sumendum enim erat a Ioue principium.
Cæterum hos uerſus:quos in equum maximum fe-
ci.indulgentiſſimo imperatori poſtero die q̄ dedica-
uerat opus: tradere iuſſus ſum. Potuiſti illud (dicet
aliquis) & anteuidiſſe.Reſpondebis illi tu ſtella ca-
riſſime:qui ephitalamion tuum:quod mihi iniunxe
ras ſcis biduo ſcriptum.Audacter me hercle:ſed ta/
men.cclxxii.hexametros habet:& fortaſſe tu pro col
lega mentieris.Manlius certe uopiſcus uir erudítiſſi
mus.& qui præcipue uindicat a ſitu litteras iam pe-
ne fugientes.Solet ultro quoque nomine meo glori-
ari.& uillam Tiburtinam ſuam deſcriptam a nobis
uno die.Sequitur libellus Rutilio gallico ualenti de
dicatus.De quo nihil dico ne uideat defuncti teſtis
occaſione mentiri.Nam claudi etruſci teſtimonium
eſt.Qui balneolum a me ſuum intra moram cœnæ
recepit In fine ſunt Kalend. Decemb.quibus utique
credit: Noctem enim illam fœliciſſimam habent &

Voluptatibus publicis inexpertam.hoc ait in laudem Domitiani cum innuit eum prebuiſſe tantam uoluptatem populo Romano illa nocte quantam nemo ante imperatorum.prebuit publicis muneribus & congiariis. Inexpertam:qualem nunquam antea ſenſit populus Romanus.Non uides Auguſti ne quãtus aſſurgat dum publice aſſentationi applaudens imperatori inſolentiſſimo arrogantiſſimoq; adulatur:poſcebat ille diuinos honores:dominum & deum ſe nuncupari uoluit.ſtatuas ſibi poni non permiſit in capitolio niſi aureas & argenteas centum pondo.quadrigæ multæ currus triumphales per

uoluptatibus publicis inexpertam.

Equus max.domitiani.

QVæ ſuper ĩpoſito moles gẽmata coloſſo
Stat Latium complexa forum. cælo ne peractum
Fluxit opus:ſiculis an cõformata caminis
Effigiem: laſſũ ſteropẽ brontẽq; reliq̃t
Ante paladiæ talem Germanice nobis
Effinxere manus.qualem modo frena tenentem
Rhenus.& attoniti uidit domus ardua dacis
Nunc age fama prior notum per ſæcula nomen
Dardanii miretur equi.cui uertice ſacro
Dindymon:& cæſis decreuit frondibus ida
Hunc neque diſciſſis cœpiſſent pergama muris
Nec grege permixto pueri innuptæq; puellæ:
Ipſe nec Aeneas.nec magnus:duceret Hector.
Adde.quod ille nocens,ſæuoſq; amplexus achiuos.
Hunc mitis cõmendat eques.iuuat ora tueri
Mixta notis belli.placidamq; gerentia pacem.

oẽs ferme urbis regiones in illius gratiam uiſebantur:q; Tranquillus ſcribit: equeſtrem ſtatuam eximiæ artis & magnitudinis eidem populus dicauit:poſuitque in foro poeta qui gratiæ imperatoris aucupandæ ad inuidiam uſque ſtudebat.nam prædio albano ab eo Donatus Martialem Syliũ Iuuenalem ſuorum temporum poetas ea fœlicitate & fortuna offendit. publicam teſtatur in munere alacritatẽ.& quaſi furoris plenus ſyluã ex admiratione ordit: ſordebãt illi cũ Domitiano elati animi:imperatori placere cuperet uerba humilia & principia abiecta:q̃ figuris poeticis non excitarent.inde iterrogatiõe q̃ ad admirationem ſpectat:quærit q̃ nã ſit moles quã cernit atq; hac percõtatione operis mirum in modum amplificat dignitatem:tamen auditoris animum percellit & intendit. Moles gemmata: radians & ſplendens. Martialis de eadem. Nec te detineat miri radiata coloſſi quæ rhodium moles uincere gaudet opus. hanc eam eſſe negauimus in commentariis noſtris cuius Martialis meminerit eo uerſu: hic ubi ſydereus propius uidet aſtra coloſſus:idq; docuimus certi Trãqlli hiſtoria & auctoritate intelligi dẽ Neronis ſtatua. Coloſſo:coloſſus ingentem ſtatuam ſignificat:moles inquit Plinius excogitatas uidemus ſtatuarum:quas coloſſos uocant turribus pares:uel ab hebetando aſpectu.nam oculi caligant tanta altitudine ſpectanda:ut græcis placet:uel a coloſſo primo operis auctore ut Feſtus ſcribit. Moles gemmata.equum deſignat.Domitianum equitem & ſeſſorem ſcribit.nam ut diximus ſtatua erat ei equeſtris dicata:equeſtrium uero ſtatuarum perantiqua eſt origo.Cocliæ enim quæ inter obſides Porſenæ fuit & Horatio cocliti publice primum datæ ſunt:quod ex piſonis annalibus diſcimus antea Tarquinium ſibi & Sibyllæ poſuiſſe ueriſimile eſt:ut ſcribit Plinius. Lutius tamen piſo tradit ualeriam publicam conſulis filiam ſolam ex obſidibus porſenæ tantum fugiſſe cæteris quæ mittebantur iteremptis inſidiis Tarquinii.eique erectam ſtatuam equeſtrem quæ contra Iouis ſtatoris ædem uiſebantur. Siculis caminis:fornacibus Vulcani quæ ſunt iuxta ſiciliam:id autem ait quoniam fabrilia opera quæ admirationi ſint uulcani artificio tribui ſolent:ita eodem fabro Achillis arma apud Homerum cudunt.& Aeneæ apud Virgilium. Steropem & Brontem:famuli ſunt uulcani noti carmine uirgiliano.Heſiodus uero Aſteropem ſcribit nõ ſteropem:nec piragmonem nominat ſed pro eo argen. Rhenus & domus daci.nam Domitianus duplicem triumphum ægit de dacis & cathis:amiſſis prius Sabino conſulari & Cornelio fuſco.ut ſcribit Tranquillus:puer item adhuc Batauos populos rhenum incolentes domuit:ut ſcribit Tacitus & Sylius.iam puer auricomo performidate batauo. Palladiæ manus:nam præſtantioris artificii opera ad Palladem referuntur atque id commodiſſime in Domitiano:cui pallas numen erat familiare.mar.idẽ ait de ſtatua ſcribens ad carum notum epigramma. Attoniti daci : nam obſtupuit uictus cum ſe tutum putaret. Fama prior:antiquitas cui equo fabricando:amplificat autem per comparationem:augetque equum troianum:ut hic antepoſitus ſublimior ſit. Dindymon:mons phrygiæ ſacer cybele.

Coloſſus

Epeum:panopei filium Boetium. equi troiani fabricatorem fuiſſe ſcribunt Homerus in odyſſea & Strabo:tantæ uero magnitudinis fuiſſe fabulæ propius eſt quam hiſtoriæ. Diſciſſis muris:alludit ad hiſtoriam uirgilianam de equo troiano ita recepto. Innuptæque puellæ:alluſio item ad carmen uirgilianum.pueri circum innuptæque puellæ. Nec Aeneas nec magnus duceret Hector : nam hi fortitudine præſtabant inter troianos. Virgilius . Si duo præterea talis idea tuliſſet tetra uiros. Necueris maiora putes:nec plus inquit præ ſe fert ſtatua.quam uerum ſit in Domitiano.

Epeus

Par formæ:eadem forma eſt Domitiani decor.nã formoſus fuit Domitianus iuuenis:ut ſcribit Tranquillus. Exhauſtis armis:perfectis bellis.tũc.n.dicit̃ mars ſpaciari ad ſtrymonẽ thraciæ exæſtuãs.Vir. quã bella exhauſta canebat. Non amplius:non maiore dignitate. Biſtonius:nam mars thraciam ſibi habet domicilium biſtoniũ autẽ ſtagnum ẽ thracium & ibidem Biſtones gens ut Plinius ſcribit. Strymona.fluuius eſt q diuidit macedoniam a thracia labiturq̨ ex uertice hemi montis ut Plinius ſcribit.

Biſtones
Strymon

Par operi ſedes.a loco ubi ſtatua poſita erat. Obuia limen.e regione inqt eſt ædes Cæſaris.nam ædes Cæſaris aurata in roſtris erat i ſimilitudinẽ ædis ueneris genitricis. Qui feſſus bellis:qui poſt multa bella geſta:eſt autem periphraſis.C. Cæſaris his duobus uerſibus aſperſa. Primus:nã Cæſar primus imperatorum in deorum numerum eſt relatus Octauio auguſto ſuadente populo cometen quem uiderat in cælo eſſe animam Cæſaris de quo Auguſtus hæc ſcripſit ut Plinius refert:hic ipſis ludorum meorum diebus ſydus crinitum per ſeptem dies i regione cæli ſub ſeptentrionibus eſt conſpectũ. id oriebatur circa undecimam horam diei:clarumq̨ & omnibus terris conſpicuũ fuit: eo ſigno ſignificari uulgus credidit Cæſaris animã iter deorũ immortaliũ numina receptã. quo nomine de inſigne ſimulacro capitis eius:qd̃ mox i foro conſecrauimus. adiectũ eſt. Primus oſtẽdit iter:primus acceſſit & oſtendit uiã. In æthera:in cælũ & numerum deorũ. Noſtris diuis: imperatoribus:q & ipſi poſtea deificati ſunt. Munere:beneficio. Prolis: Octauii filii ſui. Aſſertæ:ad optiui.nam ut diximus ſuadẽte Octauio credidit uulgus deificatum eſſe Cæſarẽ. Diſcitur e uultu:nũc confert duas ſtatuas eqſtres: alterã Cæſaris alterã Domitiãi.nã Cæſaris erat i roſtris ad ædẽ Veneris gẽitricis ut poſſis itelligeř obuia limina de tẽplo Veneris genitricis:i cuius ueſtigio Cæſaris ut diximus erat ſtatua equeſtris e quo expræſſo inſtar illius qui neminẽ paſſus eſt ſeſſorem Præter Cæſarem ut ſcribit Plinius & Tranquillus refert. E uultu tuo:& Cæſaris.

Cæſaris
ſtella

Nec ueris maiora putes.par forma.decorq̨
Par honor.exauſtis martem non amplius armis
Biſtonius portat ſonipes.magnoq̨ ſuperbit
Pondere.nec tardo raptus prope flumina curſu
Fumat.&ingenti propellit ſtrymona flatu.
Par operi ſedes.hinc obuia limina pandit.
Qui feſſus bellis aſſertæ munere prolis.
Primus iter noſtris oſtendit in æthera diuis.
Diſcitur e uultu quantum tu mitior armis
Qui nec in externos facilis ſæuire furores
Das catis Daciſq̨ fidem.te ſigna ferente
Et minor in leges iret gener.&Cato caſtris
At laterum paſſus:hinc iulia templa tuentur
Illinc belligeri ſublimis regia pauli.
Terga pater.blandoq̨ uidet concordia uultu
Ipſe autem puro celſum caput aere ſeptus
Templa ſuperfulges.& proſpectare uideris
An noua contẽptis ſurgant palatia flammis
Pulchrius.an tacita uigilet face troicus ignis
Atq̨ exploratas iam laudet ueſta miniſtras
Dextra uetat pugnas.leuam tritonia uirgo
Non grauat.& ſectæ prætendit colla meduſæ
Ceu ſtimulis accendit equum:nec dulcior uſquam
Lecta deæ ſedes.nec ſi pater ipſe teneres
Pectora:quæ mundi ualeant euoluere curas.

In externos:barbaros. Das fidem:accipis in fœdus. Te ſigna ferente:ſi tu fuiſſes dux in caſtris Cæſarianis. Gener:Pompeius. Iret minor in leges:in fœdera tua uenirent. Cato caſtris:Cato inquit abiret ex caſtris quod non fecit uicto Pompeio:nam conatus ẽ reliquias Pompeianas colligere & comparare in Cæſarẽ. Paſſus laterum.i. ſpatia laterum operis. Iulia templa:capitoliũ Martialis ſic laudat catuli iulia templa ſenis. Retia Pauli:Paulus æmilius creatus cõſul cũ Callidio Marcello mille & quingẽtis talentis corruptus eſt a Cæſare ut faueret:ex q̃ pecunia baſilicã ſtruxit ſub ſuo nomine. laudatam inter urbis opera a Plinio Auctores Appianus & Plutarchus. Terga pater:templũ martis inqt poſt terga tua ẽ unde te Mars ſpectat. Cõcordia:ibidẽ erat templũ concordiæ: de quo alibi dicemus. Contemptis flammis.i.ita ut priſtini incẽdii ueſtigia nõ appareãt.nam arſit capitoliũ bellis uitellianis. ut ſcribit Tacitus:& ut Tranqllus refert pluria ãpliſſima opa incẽdio abſũpta Domitiãus reſtituit inıqs & capitolium quod rurſus arſerat.quo i genere laudat̃ a Martiale eo epigrãmate.Qualiter aſſyrios renouant incendia nidos. Tu inquit exeris caput:ut.ſ.ſpectes an palatia a te iſtaurata pulchrius & magnificentius ſurgãt oblita priſtini incẽdii:& an ueſtales uirgines quæ oli erãt iceſtæ tua cẽſura coercitæ pietatẽ colãt ſacrorũ.nã ut ſcribit Tranquil.Domitianus inceſta uirginũ ueſtaliũ a patre quoq̨ & fratre neglecta:uarie& ſeuere coercuit. Tacita face:nam ſub cinere ſeruabatur ignis. Vigilet : maneat inextinctus:nam extingui piaculum erat. Troicus:nã ſacra ueſtæ e troia lata ſunt.Sylius. Et uos uirginea lucentes ſemper in ara laomedonteæ troiana altaria flammæ. Exploratas.i.recognitas & coercitas a te. Dextra uetat pugnas:uel dextra eſt inermis in ſtatua uel ad dextram eſt tẽplũ pacis qd̃ non placet. Tritonia uirgo:Palas. Nec ſi pater ipſe:libentius illic non eſſet Pallas ſi tua eſſet ſtatua o Iuppiter:& haberes iſta pectora ; ideſt eſſes formatus his pectoribus : quæ capiunt curas totius orbis magnitudine ſua.

Veſtæ
ignis

Et quis:quibus pectoribus fabricādis. Themeſe: oppidū cypri eiuſdem nominis i brutiis italiæ cō ditum ab auſoniis. a latinis tempſa dicitur:ut ſcribit Plinius Strabo utranque uocem promiſcue enunciat.quaſi neutra latina ſit.& Brutia & Cypria themeſe metalla æris habuit:quæ poſtea defecerunt.Strabo Homerum de brutia locutum refert quorundam ſententia. tanta inquit ſtatua eſt: ut omnia æra themeſea in ea fabricanda conſumpta uideantur. Orion:auis indica canora:ut ſcribit Clitarchus eiuſdem nominis:qui ex deorum urina natus dicitur:ut Ouidius in faſtis canit tranſlatus eſt in cælum cū enſe ſydus tempeſtuoſum Hyginus ex ariſtomaco.Pindaro.Heſiodo & Iſtrio fabuloſa de hoc perſequitur Strabo loci meminit in agro thebano:ubi fabula geſta dicitur.Nunc comparat Domitiani latus armatum enſe cum Orione. — Themeſe / Tempſa / Orion

Et quis ſe totis themeſe dedit hauſta metallis
It tergo demiſſa clamis.latus enſe quieto
Securum.magnus quanto mucrone minatur
Noctibus hibernis & ſydera terret orion
At ſonipes habitus animoſq; imitatus equeſtris
Acrius attollit uultus.curſumq; minatur
Cui rigidis ſtant colla iubis.uiuuſq; per armos
Impetus.& tantis calcaribus ilia late
Suffectura patent uacuæ pro ceſpite terræ
Aenea captiui crinem tegit ungula rheni
Nunc & adaſtreus uiſum extimuiſſet arion
Et pauet aſpiciens ledeus ab æde propinqua
Cyllarus.hic domini nunquam mutauit habenas
Perpetuis frenis atq; uni ſeruiet aſtro
Viui ſola ſufficiunt in feſſaq; pondere tanto
Subter anhelat humus.nec ferro aut ære laborant
Sub genio.teneat quamuis æterna crepido
Quæ ſuper ingeſti portaret culmina montis
Cæliferiq; attrita genu duraſſet athlantis
Nec longe traxere moræ iuuat ipſe labores
Forma dei præſens:operiq; intempta iuuentus
Miratur plus poſſe manus.ſtrepit ardua pulſu
Machina.continuis ſeptem per culmina montis
It fragor.& magnæ fingit uaga murmura romæ
Ipſe loci cuſtos.cuius ſacrata uorago
Famoſiq; lacus nomen memorabile ſeruat
Innumeros aeris ſonitus.& uerbere crudo
Vt ſenſit mugire forum.mouet horrida ſancto
Ora ſitu.meritaq; caput uenerabile quercu
Ac primum ingentes habitus.lucemq; corruſcam
Expauit maioris equi:terq; ardua merſit

Tantis calcaribus:quanta habet Domitianus. Arion adraſteus:quem Neptunnus Adraſto donauit idem dedit Iunoni Xanthum.& Cyllaron:quos illa dedit Caſtori & Polluci. Arionis meminit Papinius in thebaide & Propertius:nam inſignis fuit & formæ & celeritatis. Cyllarus:Ledeus.Hic Caſtoris equus fuit expreſſus in æde Caſtoris q̄ eſt pro roſtris.de hoc nunc intelligit. — Arion equus / Xanthus / Cyllarus

Ab æde propinqua:ex templo Caſtoris quod propinquum eſt. Nunquam mutauit habenas: quod de Arione & Cyllaro dici non poteſt. Nam uterque uariis dominis ſeruiuit. Vni aſtro: nō duobus ſeruiet:ut Cyllarus Caſtori & Polluci. Sub genio:nam inquit libenter Domitianum:quem loci geniū: & numen putant. Aeterna crepido: ingens moles. Duraſſet athlantis: abſolute legendum: ideſt reſtitiſſet. Nec longe traxere moræ:opus laudat a celeritate:quam totam tribuit auctoritati & dignitati Domitiani. Ipſe loci cuſtos:optima poetæ diſpoſitio: qua carmen uarietate diſtinguit:nouaq; fictiōe perſonæ ſeſe erigit ſimul delectat:dum antiquitas hiſtoria repetita laudes Domitiani accumulat.Fingit enim Curtium:cuius lacus erat iuxta forum: dato ei nomine:cum ſe pro reipub.ſalute deuouit caput eduxiſſe: atque elocutum eſſe Domitianum. Lacus famoſi:nam in eo periit ciuis in fauſto auſpicio:nam famoſus in malum accipitur.nec te Iuuenalis uerſus decipiat famoſos equitum cum dictatore magiſtros. illic enī legendum eſt fumoſos: ideſt fumoſas imagines maiorum:qui magiſtri equitum dictatoreſue fuerint. Cicero quoque in Piſonem ait eum obrepſiſſe ad honores ſpecie fumoſatum mihi frui.licet aliter in commentariis noſtris in Iuuenalem ſcripſerimus. Nomen memorabile ſeruat:Lacus Curtius ad forum eſt a Curtio dictus.uel ut Procilius ſcribit:quoniam cum olim illic terra dehiſceret:& haruſpices reſpondiſſent deum manium poſcere Stulionem:ideſt uirum fortiſſimum.Curtius quidem armatus equo:ſe in uoraginem deiecit:atque ita terra hiatum obduxit:locuſque ſeruauit æternum Curtii nomen.Idem ſentit Liuius.Piſo ſcribit datum eſſe nomen a Curtio milite Tacii ſabinorum ducis:qui nonnihil in ea palude ob cœnum laborauit:dum pugnaret aduerſus Romulum.Idem Plutarchus & Dionyſius putarunt.Cornelius & Luctatius ſcribunt locum eſſe tactum fulmine:& ſeptum fuiſſe a Curtio conſule: cui Marcus genutius erat collega:atque ita manſiſſe nomen loco.Var. Merita quercu:ideſt corona ciuica quæ quercu texta eſt. ut Plutarchus in quæſtionibus differit.uel quod cum ubique ea arbor reperiatur facile eſſet ramum inde decerpere ad coronam: uel q̄ Ioui Iunoni ſacra eſt: qui cuſtodes urbium habentur: uel mos tra — Curtius / Curtius lacus / Stulio / Quercea corona

ctus eſt ab archadibus:qui affinitatem quandam cum quercu habere ferebatur:quod primi hominum ex terra nati dicuntur.ut ille ſcribit.

Varro.Pli.Gellius.ꝙ glandibus olim ueſcerentur:unde corona querna indicium erat uitæ datæ. Proles:nam Veſpaſianus pater relatus eſt in numeꝶ deorū. Genitor:nam Domitiani filius ex Domitia: quem infantem adhuc amiſit in cælum eſt relatus. Tu bella iouis.i.tu geſſiſti bella ꝑ Ioue capitolino.

Colla lacu trepidus.lætus mox præſide uiſo
Salue magnorum proles.genitorq; deorum.
Auditum longe numen mihi.nunc mea fœlix
Nunc ueneranda palus:cum te prope noſſe tuumq;
Immortale iubar uicina ſede tueri
Conceſſum ſemel auctor ego inuentorq; ſalutis
Romule tu bella iouis:tu prælia rheni
Tu ciuile nefas.tu tardum in fœdera montem
Longo marte domas:quod ſi te noſtra tuliſſent
Sæcula tentaſſes me non audente profundos
Ire lacus.ſed roma tuas tenuiſſet habenas.
Cedat equus latiæ.quæ contra templa diones
Cæſarei ſtat ſede fori.quem traderis auſus
Pelleo liſyppe duci.mox cæſaris ora
Aurata ceruice tulit.uix lumine feſſo
Exploret.ꝗ longus in hunc deſpectus ab illo.
Quis rudis uſque adeo:qui non ut uiderit ambos
Tantum dicat equos:quantum diſtare regentes
Non hoc imbriferas hiemes opus aut iouis ignem
Tergeminum:æolii non agmina carceris horret
Annorumue moras: ſtabit dum terra poluſq;
Dum romana dies:hoc & ſub nocte ſilenti
Cum ſuperis terrena placēt.tua turba relicto
Labetur cælo:miſcebitq; oſcula iuxta.
Ibit in amplexus natus:fraterq; : paterq;
Et ſoror.una locum ceruix dabit omnibus aſtris
Vtere perpetuum populi magniq; ſenatus
Munere:apelleæ cuperent te ſcribere ceræ
Optaſſentq; nouo ſimilem te ponere templo

nam Domitianus cū patruo ſabino bellis uitellianis puer adhuc capitolium defendit. ut ſcribit Tacitus.Martialis. Atque ſuo geſſit pro Ioue bella puer.

Tu prelia rheni: batauos intelligit: quos:ut ante diximus domuit. Tardū montē ī fœdera:Dacos intelligit: quos in mōtes patrios redactos:& illuc ſe tuētes in ditionē redegit diuturna obſidione.idem in thebaide.Et coniurato deiectos uertice dacos. Tu ciuile neſ.bellū item ciuile oppſſit Domitianus motū a Lucio Antonio ſupioris germaniæ præſide:qđ abſēs mira fœlicitate confecit: ut ſcri.Tranquil.in Antoniū epigrāma extat Mar.Et ſaturninū te miſer eſſe pudet. Me non audente:& ego nō eſſem auſus. Cedat equus:antepōit equo cæſaris equum Domitiāi. Trangl. utebat̃ autē Cæſar equo inſigni pedibus ꝓpe humanis & in modū digitoꝶ ungulis ſciſſis paulopoſt.Cuius etiā inſtar pro æde ueneris gēitricis poſtea dicauit.Pli.

Cæſaris equus

cæſaris equus hoīs ſimiles pedes priores habuiſſe dicit̃ hac effigie locatus ante ædē ueneris genitricis. Fori cæſarei: nam ī foro Cæſaris ſtatua erat & tēplū ueneris genitricis.ſtatuam fecit Archeſilaus:quam feſtinatione dedicādi reliqt imperfectā.

Liſyppus

Liſyppe:Liſyppus nobilitatur tibicina temulēta quā expſſit. hic fecit ſexcēta & decē opera ſtatuaria Alexandrū magnū multis opibus effinxit a pueritia eius orſus quadrigas itē multorum geneꝶ:uult igit̃ Papi.uideri Liſyppum pſtantiſſimū ſtatuariū:a quo ſolo Alexāder opera ſua ſculpi uoluit: ut ait Pli.huius equi cæſarei fuiſſe opificem. In hūc:Cæſarē. Ab illo:Domitiano.

Pella

Peleo duci:Alexandro a pella metropoli macedonū eius patria ubi receſebātur milites & alebant̃ eq.Stra.auctor pelleū ducē appellat ēt Philippū eius patrē.Luca. Pelleū alexādrinū dixit.Martia.ab Alexādria:quā Alexā.ī ægypto ædificauit. Dū ro.di.dū fœlicitas imperii Ro. uigebit. Sub nocte ſilenti:euerſo etiā īperio manebit. Cū ſuperis terrena placent.i.cum dii te uocabunt in cælum. Tua turba:multitudo tuorū. Labetur:accurret. Relicto cælo:ideſt pte cæli ſibi aſſignata. Natus:quem infantē adhuc amiſit:ut refert Tranquil.de quo Mar.Cæſaris has pueri ſuſpicor eſſe niues.

Veſpaſianus
Titus
Domitianus
Domicilla
Apelles
Phidias

Fraterq;:Titus. Et ſoror:Domicilla.nā Veſpaſianus Flauiā Domicillā duxit uxorem: ex qua liberos tulit Titum.Domitianū:ac Domicillam.uxori & filiæ ſuperſtes fuit. Priuatuſq; adhuc utranq; amiſit. Munere:populi & ſenatus:nam ſenatuſconſulto hæc ſtatua fuerat ei decreta. Apeleæ:cerae. Cuperer:inquit apelles habuiſſe tā glorioſū artis argumentū.Apelles centeſima & duodecima Olympiade ī pictura adeo profectus eſt:ut plura ſolus ꝓpe quam cæteri omnes contulerint uoluminibus æditis: ꝙ doctrinam eam continent ſimplicitate formæ exprimenda in primis claruit. de quo Prop.Qualis apelleis eſt color in tabulis. Atticus ſenior:fidias Athenieſis ſimulacro Iouis olympii ex ebore effecto. perpetua nobilitate claruit inuidia:quam familiaritate periclis contraxit. tandem in carcerem coniectus: mortuus ē.Pli.fidiā clariſſimū.Ecce p oēs gētes ꝗ Iouis olympii famā ītelligūt.Nemo dubitat.alibi.ante. oēs tū fidias Athenieſis Ioue olympio facto ex eboꝛ;ſtatuā:cū dicaret̃ Iup. fulmīe ꝓſtrauit:ut ſcri.Pauſa.

Senior:nam fuit alter fidias pictor & iunior. Iouis elæi:ideſt olympii:nam elis iuxta olympium templum eſt i pelopõeſſo:locus autem ubi ludi cælebrantur olympia dicebatur: nõ olympus mōs: nam olympus tamen procul abeſt:neq; in monte ii ludi agebantur. Contempto phœbo :cōtempta ſtatua & coloſſo phœbi.nam rhodi ſtatuam & coloſſum ſolis habebant ſeptuaginta cubitorum altitudinis: quam fecit Cares lyndius.Liſyppi diſcipulus:ea proſtrata eſt poſt.lvi.annum. Rhodos aſpera:ob ſitū. Certus:fauens & inconcuſſus qua ultima obteſtatione ſeruiliter imperatori blanditur & uotū facit. olympia rhodius Coloſſus

Atticus elæi ſenior iouis:& tua mitis
Ora tonans.tua ſydereas imitantia flammas
Lumina contēpto mallet rhodos aſpera phœbo
Certus ames terras:& quæ tibi templa dicamus
Ipſe colas. nec te cœli iuuet aula.tuoſq;:
Lætus huic dono uideas dare thura nepotes.

Epithalamion ſtellæ & uiolantillæ.

VNde ſacro latii ſonuerūt carine mōtes
Cui pæā noua plectra moues.hūeroq; comanti:
Facūdū ſuſpēdis ebur pcul ecce canoro
Demigrant heliconæ deæ: quatiuntq; nouena
Lampade ſolemne thalamis coeuntibus ignem
Et de pieriis uocalem fontibus undam.
Quas inter uultu petulans elegia propinquat.
Celſior aſſueto.diuaſq; hortatur & ambit
Alternum factura pedem decimamq; uideri
Se cupit.& medias fallit permixta ſorores
Ipſa manu nuptam genitrix æneia ducit
Lumine demiſſam.& dulci probitate rubentem
Ipſa thoros & ſacra parat cœtuq; latino
Diſſimulata deam.crimen uultumq; genaſq;
Temperat:atq; noua geſtit minor ire marita.
Noſco diem cauſaſq; ſacri te concinit iſte
Pande fores.te ſtella chorus.tibi phœbus & euhan
Et de menalia uolucer tegeaticus umbra
Serta ferunt.nec blandus amor.nec gratia ceſſat.
Amplexum niueos optatæ coniugis artus

Domitius Auguſtino.

APollo:ſi memoria teneo Auguſtine carmen nuptiale primus cecinit:qđ quidem maiores tradiderit cum Tethis Peleo nupſit: futuramq; prædixit & promiſit fœlicitatem.qđ Thethis apđ Aeſchilū poetam multis uerſibus conqueritur:uociferaturq; Achillē interiiſſe opera Apollinis: qui nuptialibus auſpiciis læta omnia i epithalamiō cecinerat:quam particulā Plato i libris quos de repu.edidit:dum iſtituit ciues recitauit ξυμπαντα τειπογθεῖο ἰλειο τεμασ τυκασ Ται αγειτεγ χημησεν αυθομῶγ ἐμεκαι Το οιβου θειονα ψευδεσστοναπιζον ειρᾶι μαρτικη βρουν τεχρη οδαντοσ υμρων αντος εν θοιρη παρων αυτοσ ταδει πων αντοσ εστιρο κτανον Τονπαι Δατοηξμον. Inde receptum eſt ut nuptiarum initia & ſacra fœliciſſimis quibuſq; uerbis excolamus:ubi oīa læta ſint oportet. carmen figuris luxuriet ſecuritate liberū euagetur:nouis inuentionibus ſeſe concinnet:diſponatq; flores uerbo᷑: inſerta ſponſalia.Hinc hilaritate geſtiens Papinius congratulanſq; fœlicitati ſtellæ poetæ amiciſſimi:cui uiolantilla neapolitana uidua altero uiro extincto & longis curis optatiſſima coniunx data erat furore quodā poetico attonitus: & ſeſe ad muſarū numinūq; colloquia attollens fingit audiuiſſe nouos concētus uidereq; Apollinē cōptum parata cythara ad carmen & aduentantes muſas ex parnaſo.non enim oportuit in tātas ſtellæ uatis gaudio uel muſas eius pſides ceſſare:uel Papiniū uulgare emittere carmen p poeta amiciſſimo:qſi ergo excitatus quodā cōcentu ita orditur. Carmen nuptiale

Latii mōtes:Septē colles urbis. Vnde:q̄ ex cā. Cui:i cuius grām. Moues:meditaris. Facūdū eb.uocalē citharā.Solēnē ig.debitū & celebratū:nā nouæ nuptæ puer patrimus & mr̄imus facē pferebāt ex ſpia alba:ut Pli.& Fe.ſcri.duo itē pueri pr̄imi & mr̄imi nouā nuptā tenebāt. Elegia:hoc i grām ſtellæ ait:q eo poematis genere claruit. Fallit me.ſo.nā accipit ab illis:& ex ipis unā ſe pſtat. Genetrix æne.ue.nā fauore ueneris hæ nuptiæ celebratæ ſūt: ut ēt Mar.quodā epigrāmate ſcri. Tēpat cri.i.moderat diuinitati ſuo᷑ criniū:ne pulchriores ſint crinibus uiolātillæ. Geſtit:gaudet ire. Minor: iferiore forma & pulchritudie. Noua ma.noua nupta uiolātilla. Noſco di.qſi reſipiſcēs ex furore Papi.& ueritatē itelligēs epithalamiō ordit. Te:chorus deo᷑ quos uideo. Volucer tege.Mercu.q & uolucer eſt talaribus ſuis & arcas.nā i arcadia ē natus Tegea arcadiæ oppidū:unde & Tegeæū Virgi.deduxit: & Tegeaticus dr̄.oppidi meminerūt Strabo & Pli.interſūt aūt his nuptiis Bacchus Phœbus & Mercuri.q poetices eloquētiæq; pſides ſūt. Nec gr̄a ceſſat:adſunt itē gr̄æ q̄ tres dicūt Veneris comites.Euphroſinæ.Thalia & aglaia Iouis & eurymomes filiæ Boetii aiūt etheoclē primū gratiis ſacra iſtituiſſe i Orchomeno:cuius rei meminerūt Stra.& Pauſa.noīa ab illo ipoſita nō tenēt memoria.Tres tū fuiſſe affirmāt apud Lacedæmonios uero duæ tātū erāt.Atheniēſes auxohegemoniā thalamo cū pādroſo p gratiis coluerunt.Pamphos poeta:qui ante Homeri tempora cenſetur:primus in gratias carmen edidit. Homerus unam tantum gratiam putauit uxorem Vulcani:Antimachus eas ſolis & ægles filias dixit.

Nuptarū mos

Tegea Tegeæus tegeaticus gratiætres

Parcarũ fila Violãtilla Ianthis

Et obſtas ab uultibus dominæ:tu inquit amplexus uiolantillam obicis te roſis & floribus qui iaciunt ne niueos dominæ uultus offendant. Dies conditus albo uellere:fœlix:nam parce nere dicuntur alba uelera fœlicibus:nigra infœlicibus:ſed de hoc plura in cõmentariis Martialis diximus. Seneca de Nerone. Aurea formoſo deſcendunt pollice fila. Violantillæ:Martialis hanc græce appellauit iãthida ab ιον quod ſignificat uiolam:& ανθος florem:unde uiolantilla & ianthis idem eſt. Mendaces aſtus:magicæ artes:quibus amantes ſolent uti. Adhuc optas:tanq̃ indigeas. Vota paues:times tanq̃ ſis cariturus promiſſis. Digna quidem merces: & ſi diu inquit laboraſti: tamẽ premiũ habes par laboribus tuis:immo maius nam propter hanc non fuiſſet recuſandum ſubire labores herculeos:& inferos adire uel nauigare per cyaneos ſcopulos:per quos nauigauit Iaſon cũ Medeam rapuit in ponto. Oenomai: propter hanc inquit non fuiſſet recuſandũ certamẽ propoſitum ab Oenomao: nã Oenomaus martis & æginæ:ut alii eſteropes filius Piſæ & Elidis tyrannus ĩ Peloponeſſo cum unicam haberet filiã Hippodamiam : audiſſetq; ex oraculo ſe moriturum cum nuberet fretus duorum equorum celeritate pſillæ & harpinæ:quos habebat:certamẽ procis ꝓpoſuit.id erat eiuſmodi.ſtadium a Piſa ad aram neptũni in iſthmum uſq; patebat ipſe arietem Ioui imolabat. Interea inibat curſum qui petebat: peractis ſacris Oenomaus currentem inſequebatur:myrcilo aurigante:quem cum erat conſecutus haſta cædebat ad necẽ. marmacas:ut ſcribit Pauſãias.primus ĩ certamen deſcendit.Pelops e phrygia ueniens Oenomaũ ſuperauit corrupto myrtilo abduxitq; puellam.is eſt qui:ut ſcribit Thucydides magnitudine opum: quas e phrygia attulerat deuixit ſibi peloponeſſi incolas:qui Paupes erãt: atq; ita inſulam occupauit.hæc ex Diodoro Lycophrone.& illius interprete Pauſaniaq; accæpimus. Piſea lege:Conditione propoſita ab oenomao ad piſam.

Oenomaꝰ

Trementem:nam uictus necabatur.

Hæc dona forent:nec ſi ĩquit alter paris fuiſſes talem eſſes nactus mulierem atque ita anteponit uiolantillam Helenæ. Hæc talia:quale eſt Violãtilla: nec inquit ſe aurora te amaſſet ut amauit Cephalum eam pulchrã haberes:quaſi dicat pulchrior eſt Violantilla aurora.

Alma titonia:Aurora uxor Titonii: q̃ capta amore Cephali eum rapuit. Ouidius.Lutea mane uidet pulſis aurora tenebris in uitumque rapit. Sed quæ cauſa: exordium eſt epitalamii:quo carmen uarietate quadam aſperſurus noua excitat inuentione. Multa uirga:a multis lictoribus magiſtratuum qui conueniunt ad nuptias:nam lictores accedente magiſtratu domum alicuius: uirgis quas geſtabant pulſabant fores.Liuius.Forte accidit ut lictores Sulpitii eis e foro in domum ſe reciperet fores ut mos eſt uirga percuteret.Et Plinius in ſeptimo ſcribit Pompeium uetuiſſe lictorem pulſare fores poſtidonio de more. Forte ſerenati:narrationis quæ tota ficta eſt initium:in q̃ iure quodam poetico euagatur & fabulam producit. Plaga lactea:in ſyderibus circulus quidam oſtenditur cãdido colore:quem quidam lacteum dixerunt.ſiue ut Demoſthenes ſcribit:quoniam Iuno cum inſcia Mercurio mammam infanti præbuiſſet:tandemque reſciſſet eum eſſe filium Maiæ reiecit:& profuſi lactis ſplendor inter ſydera eſt. Alii ſcribunt id eueniſſe Herculi cum Iunoni dormienti ſuppoſitus eẽt & tandem reiectus. Alii Herculem nimium lactis hauſiſſe ex mamma Iunonis:nec totum potuiſſe cõ

Floribus innumeris:& olenti ſpargere tymbra.
Tu modo fronte roſas mollis:modo lilia mixta
Excipis:& dominæ niueis a uultibus obſtas
Ergo dies aderat parcarum conditus albo
Vellere:quo ſtellæ uiolantillæq; profeſſus
Clamaretur hymen.cedant curæq; metuſq;
Ceſſent mendaces obliqui carminis aſtus.
Fama tace.ſubiit leges & frena momordit
Ille ſalutis amor.conſumpta eſt fabula uulgi.
Et narrata diu uiderunt oſcula ciues
Tu tamen attonitus q̃uis data copia tantæ
Noctis adhuc optas.promiſſaq; numine dextro
Vota paues.pone o dulcis ſuſpiria uates.
Pone.tua eſt.licet expoſitum per limen aperto
Ire redire gradu.iam nuſq̃ ianitor aut lex
Aut pudor amplexu tandem ſatiare potito
Contigit & duras pariter reminiſcere noctes
Digna quidem merces & ſi tibi iuno labores
Herculeos.ſtigiis & ſi concurrere monſtris
Fata darent:ſi cyaneos raperere per æſtus
Hanc propter tutum piſea lege trementem
Currere:& oenomai fremitus audire ſequentis.
Nec ſi dardania paſtor temerarius ida
Veniſſes:hæc dona forent:nec ſi alma per auras
Te potius prenſa ueheret titonia biga.
Sedq; cauſa thoros inopinaq; gaudia uati
Attulit:hic mecum dum feruent agmine poſtes
Atriaq;.& multa pulſantur limina uirga
Hic erato iocunda doce.uacat apta mouere
Colloquia:& docti norunt audire penates
Forte ſerenati qua ſtat plaga lactea cæli.
Alma uenus thalamo pulſa modo nocte iacebat

Amplexu duro getici reſoluta mariti
Fulcra thoroſq; deæ tenerum premit agmē amorū
Signa petunt:quas ferre faces.quæ pectora figi
Imperet.an terris ſæuire.an malit in undis
An miſcere deos.an adhuc uexare tonantem.
Ipſi animus nondum.nec cordi fixa uoluntas
Feſſa iacet ſtratis.ubi condam conſcia culpæ
Lemina repſerunt.deprehenſo uincula lecto
Hic puer e turba uolucrum.cui plurimus ignis
Ore manuq; leui nunq̃ fruſtrata ſagitta
Agmine de medio:tenera ſic dulce profatus
Voce pharetrati preſſere ſilentia fratres.
Scis ut mater ait nulla mihi dextera ſegnis
Militia quecunque hominum diuumq; dediſti
Vritur.at quondam lachrymis & ſupplice dextra.
Et uotis precibuſq; uirum concede moueri
O genitrix:duro nec enim ex adamante creati
Sed tua turba ſumus:clarus de gente latina
Eſt iuuenis:quem patritiis maioribus ortum
Nobilitas gauiſa tulit:præſagaq; formæ
Protinus e noſtro poſuit cognomina cælo
Hunc egomet tota. quondam tibi dulce pharetra
Improbus & denſa trepidantem cuſpide fixi
Quamuis auſoniis multum gener ille petitus
Matribus edomuī uictum dominæq; potentis
Ferre iugum.& longos iuſſi ſperare per annos.
Aſt illam ſūmam leuiter ſic namq; iubebas
Lampade.parcentes.& inermi ſtrinximus arcu.
Ex illo quantos iuuenis premat anxius ignes
Teſtis ego attonitus.quantum me nocte dieq;
Vrgentem ferat.haud ulli uehementior unquam
Incubui genitrix.iterataq; uulnera fixi
Vidi ego.& immiti cupidum decurrere campo
Hippomenem.nec ſic meta pallebat in ipſa
Vidi & abideni iuuenis certantia remis
Brachia laudauiq; manus:& ſæpe natanti
Præluſi:minor ille color:quo ſæua tepebant
Aequora:tu ueteres iuuenis trangreſſus amores

tinere ſed profuſi colorem eſſe iter ſydera.alii opem id lac fudiſſe dicunt:cum pro Ioue quem uolebat
cælare:ſaxum Staturno oſtenderet:ſimulans eſſe filium natum.& Saturnus iuſſiſſet ut ei præberet lac:
quod ſaxo non ſiccante eſt effuſum. Nondum animis ipſi:nondum ei erat certum conſilium quid
eſſet actura. Scis ut mater:Oratio cupidinis ad Venerem:cuius initio beniuolentiam captat:cum ſuā
in eam pietatem commemorat:& officia mox narrat. Nulla militia:nuſq̃ inquit fruſtra laboraui: cū
aliquem oppugnaui ad amorem. Dediſti:uulnerandum & incendendum amore. Quondam : ali/
quando. Adamante: Adamas notiſſi/ Adamas
mæ duritiei duarum uiolantiſſimæ na
turæ rerum:ignis ferrique contemptor
hircino rumpitur ſanguie & calido: cū
magnete certat: cui ſi admotus fuerit
ferrum trahi non permittit.Plinius au/
ctor. E noſtro cælo:appellauit ſtellam
& ita iam eū laudauit|a nobilitate & for
ma:quorum alterum inter bona corpo
ris numeratur:alterum inter externa.
Protinus:non tamen ſtatim nomen
infanti dabatur:ſed nono die maribus. Nomina
octauo fœminis.Macrobius.Eſt etiam quando
nondina Romanorum dea a nono die Nondina/
naſcētium qui luſtricus dicitur. Eſt aūt Luſtrius
luſtricus dies quo infantes luſtrātur & dies
nomen accipiūt:ſed is maribus nonus.
Octauus autem fœminis. Quondam
tibi dulce:quod tibi olim iocundū erat:
ita enim uolebas. Arcu:inermi:percuſ
ſimus inquit leuiter & parce. Patritiis:
Patritii appellati ſunt :qui genus duxe/ Patritii
rāt a patribus:quos Romulus elegerat:
eiuſdem ante erant conditiones Athe/
nis:quos appellabant απατριΔασ : ut
ſcr.Diony.Alicarnaſſeus:q ſētit Romu
lū exēplo athenienſiū remp.inſtituiſſe.
Hippomenem:per cōparationē ignes Hippopo/
ſtellæ amplificat.Hippomenes megare- menes
us captus forma Atlātæ filiæ Echinei:q̄
cum procis curſu certabat:ea lege ut ui Atalanta
cti necarentur uictori ipſa nuberet. In
certamen deſcendit:tribuſque malis au
reis quæ Venus dedit ī ſtadio effuſis pu
ellæ curſum retardauit:quæ & ipſa a tā
formoſo uinci cupiebat:ſed immemor
beneficii & Veneris oblitus pœnas de/
dit.Nam amoris impatiens Atlantam
in templo Cybelis cōpreſſit:ob quā im
pietatem ira numinum uterque in leo
nem uerſus eſt. Iuuenis abideni lean/
dri:nam Abidos & Seſtos oppida ſunt
ad hoſtia heleſponti utroque littore ad Abidos
ſtadia triginta inter ſe diſtant. a portu ī Seſtos
portum pontis locus eſt Paulum ab ur
bibus digredienti ad Seſton locus qui/
dem apobathra dictus : ad quem ratis Apobra/
iuncta fuit.abydum mileſii condidere thra
gyge lydorum rege permittente. Theo
pompus ait ſeſton paruam eſſe:ſed mu
nitam.Leander uero ſeſtiacam amans Leander
ex abydo noctu natabat in ulteriorem
ripam pro ferente illa ex turri lumen:
tempeſtate deprehenſus periit:utrunque pinxit appelles nobili gloria: apud Seſton inſignis tumulus
erat Iouis & uirginis:ubi aquila quæ a uirgine educata uiuam coluerunt in mortuæ rogum ſe cōiecit.

Ipſe ego te tantos ſtupui ſupereſſe per æſtus
Firmauitq; animos:blandiſq; madentia plumis
Lumina deterſi:quotiens mihi queſtus apollo
Sic uatem mœrere ſuum:iam mater amatos
Indulge thalamos.noſter comes ille piuſq;
Signifer armiferos poterat memorare labores
Claraq; facta uirum & torrentes ſanguine campos:
Hic tibi plectra dedit mitiſq; incedere uates
Maluit.& noſtra laurum ſubtexere myrtho.
Hic iuuenum lapſus,ſuaq; aut extrema reuoluit
Vulnera.pro quanta eſt paphii reuerentia mater
Numinis hic noſtræ defleuit fata columbæ
Dixerat.& teneræ matris ceruice pependit
Blandus & admotis tepefecit pectora pennis.
Illa refert uultu non aſpernata rogari
Grande quidem ratumq; uiris.quos ipſa probaui.
Pierius uotum iuuenis cupit.hanc ego formæ
Aegregium mirata decus.cui gloria patrum
Et generis certabat honos.tellure cadentem
Excepi.fouiq; ſinu nec colla genaſq;
Comere.nec pingui crinem deducere amomo.
Ceſſauit mea nate manus.mihi dulcis imago
Proſiluit.celſæ procul aſpice frontis honores.
Suggeſtumq;.comæ.latias metire quid ultra
Emineat matres.quantum latonia nymphas
Virgo premit quantumq; egomet nereidas exto
Hæc & cæruleis mecum conſurgere digna.
Fluctibus & noſtra potuit conſidere concha.
Et ſi flammiferas potuiſſet ſcandere ſedes
Haſq; intrare domos;ipſi erraretis amores.
Huic quamuis cenſus dederim largita beatos
Vincit opes animo:queritur iam ſeras auaros
Auguſtum ſpoliare nemus:clymenaq; deeſſe

Vatem ſuum:ſuæ tutelæ. Sic mœrere;ſic angi. Labores armiferos:bella & arma poterat inquit he
roico carmine omiſſis amoribus geſta ſcribere.Sed tamen maluit in elegia uerſari quæ tua eſt. Mitis:
Myrthus — remiſſiore carmine & ſtilo. Subtexere laurum myrtho Antepoſuit inquit Myrthum & elegiacũ car/
men:quod ueneris eſt lauro & grauiori ſtilo.nam mirthus eſt dicata ueneri;idcirco electa eſt pro uer/
bena in coniunctione Sabinoꝝ & Romanorum. quoniam: ut ſcribit Plinius:coniunctioni & huic ar/
bori præeſt uenus:quin & ará uetus fuit ueneri myrthæ:quam poſtea murthiá dixerũt.Liuius ad mur/
thiæ deæ ſedes,Plutarchus in quæſtio/
nibus καὶ γαρηνητῆυρκιανα ροδι τη/
καλευσι μυρτιας τοπαλαιον ωσ οἰ/
Murtina Venus — κεν ωνομαζον. Lapſus : in amorem,
Vulnera:gemitus amantiũ. Noſtræ
colũbæ:argute ſcribit pietaté in uenerẽ
qꝫ ſtella ob amorem tãtum egerat. Nã
carmine defleuit colũbam mortuá quã
in delitiis habebat uiolantilla:ea aũt eſt
Veneris auis:& Catullus paſſerem Le/
ſbiæ.Martialis.Stellæ delitiũ mei colũ/
ba.Verona licet audiente dicá uicit ma/
xime paſſerem Catulli iſcriptio operis
erat:columba. Tepefecit pectora:tanta
inquit uis cupidinis erat:ut pectora etiá
ueneris tepefecerit. Non aſpernata ro/
gari:innuens ſe non inuitam audiuiſſe
preces:quo uerbo iam aſſenſionem ue/
neris futuram demonſtrat. Grãde no
tum:grande munus.Idem Marti. Per/
petuam ſtellæ dum iungit ianthida ua
ti,Læta uenus:dixit:plus dare non po/
tui. Pierius iuuenis:ſtella poeta. Cui:
ideſt cum qua forma incertum inquit
eſt maior ne ſit laus formæ in ea an no/
bilitatis;ná utrunq; eſt ſummũ. Amo
mum:aſſyrium eſt,naſcitur etiam in ar
meniæ parte ocene media ponto. Inter
unguenta crinibus adoptat. Proſiluit:
excreuit. Suggeſtũ:globũ. Metire:cõ
ſidera. Conſurgere digna:nam Venus
ex ſpuma maris nata concha i littus de
Conchæ Veneris — lata dicitur;unde conchæ Veneri dica/
tæ ſunt & Venereæ dicuntur,Properti/
us.Et uenit e rubro concha erycina ma
ri.Martialis, Leuior o conchis galle cy
theriacis,Eadem ratione Iulius Cæſar
Veneri genitrici dicauit toracem quam
exbritannicis margaritis factum uoluit
intelligi;& duæ conchæ quæ nauem a
Periandro miſſam ut nobiles pueri ca/
ſtrarentur retinuerunt in ueneris gni/
Veneres quattuor — diæ templo colebantur.Quattuor auté
ueneres coluit antiquitas: ut Cicero in
natura deorum docet. quarum ſecúda
ex ſpuma procreata fertur ſecũdum cu
pidinem ex Mercurio peperiſſe digna inqt erat uiolantilla meis natalibus:non enim eſt me inferior for
ma. Ipſi:ideſt ad ipſius iuſſa. Erraretis:ei pararetis:non mihi. Huic;laudat eam a magnitudine
animi. Vincit opes animo;non eſt inquit contenta opibus quas habet animi magnificentia. Que/
ritur iam ſeras:auaros conqueritut ſeras eſſe auaros in depectendis lanis e ſiluis ſuis:quas:ut putat:pau/
Seres — cas mittunt.Seres populi qui in cognitionem uenerunt Romanorum opera liberti.An.plocani: qui cũ
uectigal maris rubri pro domino exigeret:uentis præter carmaniam ad Hyppuron delatus effecit: ut
Rex a quo ſuſceptus fuerat hoſpitio miſerit legatos Romam:qui docuerunt ſeras populos eſſe qui ar/
bores haberent:unde canitiem frondium aqua perfuſa depecterent ea fila redordiebantur a mulieri/
bus Romanis:indeque fiebant tenuiſſimæ matronarum ueſtes:ſeres ea lingua dicuntur ſiluarum no/
biles Virg,Velleraque ut foliis depectant tenuia ſeres, Auguſtum nemus;ſacꝝ nouo & inſolito fœtu.

Germina Clymenea.Succina quæ dicuntur fluere lachrymis ſororum phaetontis quæ dicuntur ſo
Succina
lis ſiliæ & Clymenes.Nam hæc in delitiis matronarum habebantur eadem pene auctoritate:qua gem/
mæ:ut ſcribit Plinius.Ouidius.De ramis electra nouis quæ lucidus annis excipit:& nuribus mittit ge/
Electra
ſtanda latinis.Diodorus inſulam in Scythia refert ſupra galliam in oceano: quo tempeſtas plurimum
electrum eiiciat nuſq̃ alibi reperrum:Plinius fabuloſiora de lectro multis uerſibus inſectať ηλεντρων
ſol dicitur per epitheton:a cuius lucis ſimilitudine electrum eſt appellatum.Electrum item aurum eſt
Electrum

Germina:nec uirides ſatis illachrymare ſorores
Vellera ſydonio iam pauca rubeſcere tabo
Raraq; longeuis niuibus cryſtalla gelari.
Huic hermum fuluoq; tagum decurrere limo.
Nec ſatis ad cultus.huic inda monilia glaucum
Proteaq; atq; omnem nereida quærere iuſſi.
Hanc ſi theſſallicos uidiſſes phœbe per agros
Erraret daphne ſecura:in littore naxi
Theſeum iuxta foret hæc conſpecta cubile
Gnoſida deſertam profugus liquiſſet & euhan
Quod niſi me longis placaſſet iuno querelis
Falſas huic pennas:& cornua ſumeret æthræ.
Rector in hanc uero cecidiſſet iuppiter auro
Sed dabitur iuueni.cui tu mea ſumma poteſtas
Nate cupis.thalami q̃uis iuga ferre ſecundi
Sede neget mœrens.ipſum iam cedere ſenſi
Inq; uicẽ tepuiſſe uiro.ſic fata leuauit
Sydereos artus.thalamiq; egreſſa ſuperbum
Limen.amicleos ad frena citauit olores
Iungit amor:lætamq; uehens per nubila matrem.
Germano themone ſedet.iam tybridis arces
Illiacæ pandit nitidos domus alta penates.
Claraq; gaudentes plauſerunt limina cycni

quinta parte argenti:nam ſi excutitur ĩ
cudibus non reſiſtit. Homerus ſcribit
Menelai reginam auro.electro.argento
ebore fulſiſſe. Helena calicẽ ex electro
Mineruæ ſacrauit mammæ ſuæ men/
ſura.Denique phiale ex hac materia fie/
bant:ut apđ Iuuenalem docuimus. In/
da monilia:ideſt margaritis ĩdicis: quæ
in maris fundo ab urinantibus perqui/
runtur:ex mari indico precioſiores : ut
ſcribit Plinius. Sorores uirides:ſoro/
res phaetontis uerſas in populos. Cry/
Cryſtallus
ſtalla gelari:nam cryſtalla maximi lu/
xus apud Romanos:non niſi ubi maxi
mæ hibernæ niues rigent glacieſque re
periuntur:ut ſcribit Plinius:unde græ/
ci nomen dederunt.Nam κρυον ſigni/
ficat gelu.de hoc plura apud Plinium li
bro.xxxvi. naturalis hiſtoriæ. Solinus
quædam aliter ſcribit de eodem. Pro/
Proteus
tea:proteus Idotheæ pater:cuius puellæ
Idothea
cõſilio Menelaus:ut apud Home.refert
deum lubricũ: & ſe ĩ uarias formas uer
rentem uinculis detinuit:& dare oracu
lum coegit.Erat enim uates.Diodorus
uero eum ægypti regem fuiſſe ſcribit:ꝗ
quoniam omnium artiũ erat peritiſſi/
mus & aſtrologiæ:dictus eſt in uarias
ſe formas uertere.ad hũc nauigauit Pa/
ris rapta Helena:ut ſcribit Herodotus:
ut fabulæ ferunt:tenuit palenẽ Macedo
Palene
niæ. Deinde Carpatõ inſulã maris ægy
ptii,Sylius finxit eum tenuiſſe capreas
cãpaniæ apđ Lycophronẽ.Præterea inuenio Proteũ palenẽ macedõiæ habitaſſe.cũ Telegeno & Tilo fi/
Thelege/
liis:ꝗ quoniã hoſpites paleſtra ſupatos necabãt pr̃ filioꝝ ĩpietate offenſus a neptũno pr̃e ĩpetrauit ut in
nus
ægyptũ duceretˀ:qđ ille cõceſſit factis antris ĩ fundo maris:qbus illuc cõmearet.filii ab Her.ſublati ſunt.
Tylus
Hanc ſi:magnũ teſtimoniũ de formã Violãtillæ ex Veneris ꝑſona:q̃ hãc Daphnæ anteponit:Si ingt ui
diſſes hãc o Phœbe neglexiſſes. Daphnẽ:hæc filia penei fluuii fuit.ex græcis tamẽ nõnulli & Papi.ĩ the/
Daphne
baide ſcribunt eã fuiſſe filiã Ladonis:ut uero Parthenius ſcribit eo libro:quẽ de amãtibus cõpoſuit Am
cleſi fuit filia.quam ne per uim Apollo ſtupraret Iuppiter in laurum arborem conuertit. In littore na/
xi:Coniunge hoc cum ſequenti uerſu:& ſi inquit in littore naxi hæc conſpecta fuiſſet Bacchus & The/
ſeus ariadnẽ cõtempſiſſent.Naxos ĩſula antea Dia dicta eſt.& Strabo cum de Naxo mentionẽ facit Diã
Naxos
ait.Idem tradit Diodorus ex quo deprauatam dictionem apud Ouidium:nam chion.pro Dia illic nõ/
Dia
nulli ſcripſerũt:& uerſum illũ emẽdauimus.qua breuis equoreis Dia feritur aquis cũ antea perperam
legeretˀ India fertˀ aquis. Gnoſida:Ariadnẽ filiã Minois.Gnoſii.i.cretenſis:nã Gnoſos minois regia fuit
Gnoſos
ab eodẽ cõdita:ut ſcri.Stra.& Diodo. Quod niſi:niſi ingt Iuno rogaſſet ne hoc ꝑmitterẽ rector æthræ
Iup.ĩduiſſet falſas pẽnas:& feciſſet ſe auẽ ꝓ hac ut ꝓ leda uerſus ẽ ĩ cycnũ:& tauꝝ ſe effinxiſſet: ut ꝓ eu/
ropa aut manaſſet auꝝ ut fluxit ĩ ſinũ danaes. Huic ĩ gra.huius uiolãtillæ. Iuuẽi:ſtellæ. Dabitˀ:cui da
ri uis o cupido q̃ uenuſte amorẽ uiolãtillæ & ſtellæ poetæ ꝓfitetˀ:cũ ĩ cupidinis gr̃a nuptias cælebrari ſin
git. Talami ſecun.nã Violãtilla uidua erat Gorgophone Perſei filia.ut ſcri.Pauſa.mortuo priorˀ cõiuge
Aeoli filio:nupſit Oebalo:Inde ſecũda mr̃imonia uſurpari cœpũt:antea ĩcognita.Culpa.n.uidetˀ & pu/
Gorgo/
doris cõtẽptus ſecũdo nubere.Indeq; nõ nubebãt uiduæ coronabãtur mortuæ,ut uirgines: qđ Valeri.
phone
ſcri.& Dido ſecũdas nuptias culpã appellat. Tepuiſſe ĩuicẽ.i.uiciſſim.pudorẽ aũt ĩnuit Violãtillæ:q̃ ar/
dẽte ſtella iãdiu uiæ tãdẽ tepuit. Amicleos ol.biga ueneris duobus oloribus trahitˀ:quos amicleos ꝑpe
Amyclæ
tuo epiteto appellarũt poetæ:ex quo Iup.ſub forma cycni cũ Læda cõcubuit.Nã amiclæ oppidum laco/
niæ pr̃ia Helenæ Caſtoris & pollucis. Nit.pe.uiolãtillæ ꝗ altitudĩe ſua erãt tãq̃ mœnia & arces tybridis.

Digna deæ ſedes:nitidis nec ſordet ab aſtris
Hic libycus:phrygiuſqꝫ ſilex:hic dura laconum
Saxa uirent:hic flexus onyx & concolor alto
Vena mari.rupeſqꝫ nitent:quis purpura ſæpe
Oebalis.& Tyrii moderator liuet aheni
Pendent innumeris faſtigia nixa columnis:
Robora.dalmatio lucent ſatiata metallo
Excludunt radios ſyluis decuſſa uetuſtis
Frigora:perſpicui uiuunt in marmore fontes:
Nec ſeruat natura uices:hic ſirius alget
Bruma tepet uerſumqꝫ domus ſibi temperat ānum.
Exultat uiſu tectiſqꝫ potentis alumnæ
Non ſecus alma uenus.q̄ ſi paphō æquore ab alto
Idaliaſqꝫ domos.ericinaqꝫ templa ſubiret
Tunc ipſam ſolo recliuem affata cubili
Quo nam hic uſqꝫ ſopor.uacuiqꝫ modeſtia lecti
O mihi laurentes inter dilecta puellas
Quis morum fidei modus ?nunq̄ ne uirili
Submittere iugo.ueniet iam triſtior ætas
Exerce formam.& fugientibus utere donis
Non ideo tibi tale decus uultuſqꝫ ſuperbos
Meqꝫ dedi:uiduos ut tranſmittare per annos
Ceu non cara mihi.ſatis o nimiumqꝫ priores
Deſpexiſſe procos:at enim hic tibi ſanguine toto
Deditus:unam omnes īter miratur amatqꝫ
Nec formæ nec ſtirpis egēs: nam docta per urbem
Carmia.qui iuuenes:quæ nō didicere puellæ?
Hūc & biſſenos ſic īdulgētia pergat.
Præſidis auſonii cernes attollere faſces

Digna deæ:conueniens ueneri. Nec ſordet a nitidis aſtris:nec contēnitur a Venere quæ in aſtris eſſe ſolet;non enim uidetur hæc inferior ſede cæleſti. Hic libycus:Marmora diu ignota fuerunt:& ex his columnæ tantum in templis deorum non luxus ſed roboris cauſa ponebantur:mox in priuatas ædes luxus recepit. Libycus:numidicum marmor intelligit qđ ex numidia libyæ.M.Lepidus primus omnium oſtēdit Romæ limina domus ex eo faciendo. Phrygius:Marmor ſinadicū intelligit.Nam ſinada Phrygiæ oppidū ad.lx.ſtadia proximū habet uicum Docimā ubi marmor ſodiebatur ꝙ incolæ docimitē uel Docimeum.Romani ſinadicum appellarūt:ex quo columnæ fiebāt ingētes:colore alabaſtrite ſimiles. Saxa laconū:marmor laconū ꝑcioſiſſimū ut ſcribit Plinius uiride cūctis hilarius.

Sinada **Docima**

Onyx

Onyx;Marmor quod onychitem uocat Plinius in Arabiæ montibus nec uſquā alibi id naſci putauerūt antiqui colorem unguis habet:unde nomen accipitur.nam ονυξ ſignificat unguē. Flexum:dixit quoniam in uaria opera flectebatur:uaſa ſcilicet potoria pedes lectorum:ſellaſqꝫ ut nepos tradit:magno fuit miraculo cum.P. Lentulus ſpinter amphoras ex eo & urceos oſtēdit cadorum magnitudine. Calliſtus Libertus Claudii triginta colūnas ī ſæna ſua inde oſtendit. Vena cōcolor mari:Porphyritem notat:nam mare purpureum dicitur ab Homero & Virgilio:& Porphyrites marmor colore purpure nomen accepit.Plinius.Rubet Porphyrites in Aegypto. Rupeſqꝫ: ex ſuperiore pendet.nam rurſus Porphyritem intelligit.cuius colorem aptius deſignat : cū ait purpuram eo uinci. Quis:iuxta q̄ marmora. Purpura oebalis:Lacedæmonia; nam purpura getulica.Lacedæmonia.Tyria apud antiquos cōmemoratur. Liuet:uidetur habere colorem Liuidiū adeo ſuperatꝛ. Moderator:murex unde tingitꝛ purpura tyria. Pēdēt: porticū deſignat. Robora:laqaria inqt Pli.nunc & in priuatis domibus auro teguntur:poſt Carthaginē euerſam prio inaurata ſunt ī capitolio cēſura .L. Munii.Inde trāſiere in cameras: in parietes quoqꝫ qui & ipſi tanq̄ uaſa inaurantur.

Porphyrites

Purpura

Laquearia

Aurum

Metallo dalmatico.i.auro. nam aurū inuentum eſt ī Dalmatia prīcipatu Neronis:in metallis quæ quinquagenas libras quottidie effundebāt.Martialis ad Damaltā fœlix auriferæ colonæ terræ. Frigora: Nemus arboribus conſitum ſcribit:id erat ī ædibus Violātillæ iuxta fontem:ut etiam Martialis ſcribit eo epigrāmate Fons dominæ regina loci quo gaudet Ianthis. Frigora:a conſequenti quod præcedit intelligit:nam cū ex umbris frigora fiant hoc pro umbris accepit. Decuſſa:ideſt incuſſa. Syluis uetuſtis : altis & denſis arboribus. Excludunt radios:arcent ſolem. Tempetat ſibi:moderatur pro ſua uoluptate. Annum: tempus anni. Idalias domos.Idalium nemus Cypri dicatum Veneri:ut ſcribit Plinius.Hæc loca gratiſſima erant Veneri.Cyprus.Erix Siciliæ.Cythera Syria ut refert Diodorus: erycina:ubi tēplum habuit multis mulieribus miniſterio ſuo dicatis:deſtitutū tamen temporibus Tiberii. Quo nam:oratio ē Veneris ad Violātillam ſecundas nuptias ſuadētis.exordiū ſumptū a reprehenſiōe corpis & frigidæ ignauiæ:quā liberius uenus exequitur in alūnā ſuā. Aetas triſtior:ſenectus. Exerce formā: cape fructū ex forma tua. Donis:dotibus naturæ:deſpexiſſe pudorē Violātillæ indicat:ꝙ multos ꝓcos eluſerit. Nec formæ nec ſtirpis egēs;& formoſus & nobilis.a bonis externis iuunenē cōmēdat. Carmina:doctrinā laudat q̄ ē in bonis aī:leguntꝛ inquit eius carmina ꝑ totā urbē. Hūc & biſſenos:ominatꝛ ei conſulatum de quo anxius erat ſtellā.& Martialis Phœbum rogat pro eo ut ad conſulatum faueat:eo epigrammate. Cāpis diues:Apollo ſic murinis. Sic:optātis ē. Indulgētia:benignitas. Præſidis auſonii:Domitiāi.

Idalium

Mouit cybe.limi.i.prætor fuit.nã ꝑtores habitu triũphali præerãt ludis megaleſſiacis.i.cybeleis.in q̃bus ludos edidit ſtella ꝓ uictoria ſarmatica Domitiãi.de quo Mar.Quos cupet phlegrea ſuos uictoria ludos indica quos cupet põpa lyee ſuos:quãuis aliter ĩ nr̃is ſit cõmentariis. Legit carmẽ Sybillæ. Duũuir ẽ: olim qdecim erãt uiri legẽdis libris Sybillinis.quos tamẽ nõ legebãt iniuſſu ſenatus ut ſcribit Liuius.aliq̃do uariato numero fuerũt duo. Parens latius:Domitianus.laus ĩperatoris quẽ patrẽ latiũ appel/lat. Fas mihi:poſſũ ĩqt cũ ſim dea illius mẽtẽ & aium cognoſcere. Dacas:q̃ ẽ gloria maior.hũc uerſũ mẽdoſum & ſyllabis oli uacillãtibus ĩ hos nũeros redegimus:dabit ĩquit Domitianus ei negociũ ut ludos cælebret pro uictoria ſua ſarmatica : quos ſtellã ediđiſſe ex teſtimonio Martialis ante confirmauimus. Dacas exuuias.i.ui/ctoriam de Dacis & Lauros recentis.nã de ſarmatis laurũ tantũ ĩtullit Ioui capitolino Domitianus.neglexitq; triũphũ qđ Mar.epigrammate teſtať & ſcribit Trãquillus.Mar.q; ſpectarẽ te tũ laurus habet. Cælebrare.i.cælebrandas ludis hæc ĩquit eſt maior eius gloria. Quæ: eſt maior gloria. Ergo:peroratio ẽ cumulo quodã exemploꝝ excreſcẽs. Deme ocia iuuẽtæ.Exerce inqt iuuẽtam.

Alituũ:Lucretius itẽ de Venere Aeriæ primũ uolucres te diua tuumq; ſignificãt hinnitum perculſæ corda tua ui. Inde feræ pecudes perſultãt pabula læta.

Soluo ipſum æthera:tunc inquit me duce æther exercet connubia cum ter/ra cum pluuiæ in terrã deſcendunt. Idẽ columella in hortis.Nec genitrix :ideſt terra nati tunc aſpernať amores. Ra/ptorem deorum:qui eripuit deos ex incẽdio. Dardana ſacerdos:Ilia uirgo ueſtalis.Sacra autẽ ueſtæ erãt dardana & ex troia allata.alibi diximus. Furto:a/dulterio. His mulcet dictis: lã mulceť Violantilla:& de nuptiis cogitat. Aſteris:αστηρ Græce latine ſignificat ſtellã. Inde fœmininũ eſt aſteris formatũ q̃ſi ſtelleis.i.amica ſtellæ qđ nomen poeta formauerat inſerueratq; carmini : qđ inſcribebatur aſteris.ortus ſolis. Quãtum nõ clamatus hylas.nam hercules amiſſum hylã diu clamauit.Flaccus in tertio rurſus hylan & rurſus hylam ꝑ longa reclamat auia.reſpõſant ſyluæ & uaga certat ymago.Iuuenalis.& multũ quæſitus hylas.hic filius Theodamãtis fuit raptus ab Hercule.ut ex cõmenta/riis Apollõii alibi docuimus ĩ bithynia egreſſus aquarũ ſecutuſq; ceruã ĩmiſſã a Iunõe ut cãit Flaccus:cũ ueniſſet ad littus raptus ẽ a choro Nympharũ. Theocritus ab oĩbus nymphis raptũ tradit.Onaſus in prĩo amazonicoꝝ eũ in mare lapſũ & merſũ ſcribit.Nicãdrus ĩ ſecũdo aboĩbus raptũ.Appollõius ab una tãtũ. Macte to.applauſus ẽ.& cõgratulatio fœlix inqt & beate tãtis nuptiis. Tumidæ pi.apta cõparatio.q̃ labor ſtellæ exprimiť ĩ amore & tandẽ reſpiratio.nã Alpheus q iuxta Olympii Iouis templũ labiť per ſubterraneos meatus in Siciliam peruenire dicitur ad Arethuſam cuius amore captus eſt.nota fabula apud Ouidium . Vir.in quarto georgi.Et tandem poſitis uelox aretuſa ſagittis.& in tertio æneidos.Alpheum fama eſt huc elidis amnen:occultas ægiſſe uias ſubter mare Euſtathius in.xiii. odiſſeæ quattuor arethuſas fontes fuiſſe ſcribit. Syracuſis Smyrnæ.in calcedone.in Itacha. Amnis: Alpheus. ſic eadem laboris conditione,qua tu ĩ externos amores aretu/ſæ ſiculæ. Demerſo canali:occulto meatu. Prolatus:tandem emergens. Nais:aretuſa nympha.

Hylas

Alpheus

Artehuſæ quattuor

Ante diem:certe iam nunc cybeleia mouit
Limina:& euboicæ carmen legit ille Sybillæ
Iamq; parens latius :cuius prænoſcere mentem
Fias mihi purpureos habitus iuueniq; curule
Indulgebit ebur.Dacas quæ eſt gloria maior
Exuuias lauroſq; dabit celebrare recentis
Ergo age iunge toros atq; otia deme iuuentæ
Quas ego non gentes:quæ non face corda iugaui:
Alituum pecudumq; mihi duriq; ferarum
Non tenuere greges:ipſum in connubia terræ
Aethera cum pluuiis rareſcunt nubila ſoluo
Sic rerum ſeries mundiq; reuertitur ætas
Vnde nouum troiæ decus ardentumq; deorum
Raptorem:phrygio ſi non ego iuncta marito
Lydius unde meos iteraſſet tybris iulos:
Qui ſeptem geminæ poſuiſſet mœnia Romæ
Imperii latiale caput:niſi dardana furto
Cœpiſſent matrem.nec me prohibente ſacerdos
His mulcet dictis.tacitumq; inſpirat amorem
Connubii:redeunt animo iam dona preceſq;
Et lachrymæ uigileſq; uiri prope limina quæſtus
Aſteris & uatis totam cantata per urbem
Aſteris ante dapes.nocte aſteris.aſteris ortu
Quantum non clamatus hylas:iamq; aſpa cœpit
Flectere corda libens & iam ſibi dura uideri
Macte toris:latios inter placidiſſime uates
Quod durum permenſus iter:cœptiq; laboris
Prendiſti portus:tumidæ ſic tranſfuga piſæ
Amnis in externos longe flammatus amores
Flumina demerſo trhait intemerata canali
Donec ſicanios tandem prolatus : anhelo
Ore bibat fontes:miratur dulcia nais
Oſcula:nec credit pelago ueniſſe maritum.
Quis tibi tunc alacri cæleſtum munere claro

Minus exultauit:gaudium ſtellæ per comparationem ex antiquis hiſtoriis ſumptã amplificat. Cũ
Tetis thetin.thetis Chironis filia.ut uero Homerus tradit nerei.Peleo nupſit. Proſpexit erecto equo : pieta
tem patris exprexit qui abeuntem filiã q̃ longo potuit uiſu eſt proſecutus. Erecto equo : nam Chi
Tempe ron centaurus erat media parte equus. Tempe:locus theſſaliæ de quo hæc Pli.In eo curſu tẽpe uocanť
quinq; miliũ paſſuum lõgitudine:& ferme ſex latitudie:& ultra uiſũ attollẽtibus ſe dextra læuaq; leui
Peneus uiter conuexis iugis intus ſua luce uiridante allabitur Peneus uiridi calculo amœnus.circa ripas grami
mine canorus auium concentu. Votis
mariti:o quam ſegniter ĩquit uenit au
rora retardans uoluptatem & gaudia
ſtellæ mariti. ut illud Martialis. Phoſ
phore redde diem quid gaudia noſtra
moraris Cæſare uenturo phoſphored
de diem. Latous: Apollo filius la
tonæ.nam λητο græcæ latona dicitur:
inde latous.Apollonius tamẽ in primo
lato idẽ appellauit γείρατο κυδαλίμο
ισ εναρίθμον αἰολίδησιν αντίαησ.
Nyſa Nyſa:arabiæ fœlicis antrum ubi bac
chus eſt educatus. Sophocles in India
ſcribit niſam quam corniger bacchus
ſibi obſtetricem colit:ubi ales non clan
git. Homerus qui quondam altricem
bacchi ſacramque ruebant per niſam.
niſa item in aſia iuxta trales.neſei uero
equi qui uelociſſimi erant ut meminit
Plato & Strabo non hinc ſunt appella
ti. Hiopoboton pratum quoddam eſt
per quod iter faciunt qui ex Perſide &
Babylone in capſias proficiſcuntur ibi
olim paſcebantur equorum.L.milia q̃
Neſei equi armenta regia erant.Neſei equi quibus
reges utebantur optimi & magni inde
genus ducebant ut alii putãt ex armẽia.
Horum meminit etiam Plato in legi
bus ſed q eas ĩ latinum uertit ſermonẽ
quom legeret illic νησαιυσ : ιπτουσ
νησαιουσ.i.neſæos equos trnaſtulit ĩ
ſulares equos. nã νισαιουσ putauit de
riuatum eſſe a νησος quod ſignificat ĩ
ſula parco illius nomini ne mortui um
Orthy gia bram inſectari uidear. Orthigia: eadẽ
Delos dicta qđ ορτυζ.i.coturnix ĩ ea primũ uiſa ſit.licet fabula canat ſororẽ aſteriẽ uerſã ĩ coturnicẽ in
Delos ea ĩſula nec ſepeliri nec cremari mortuos fas erat.efferebãť ĩ reneam ĩſulã diſtãtẽ quattuor ſtadiis.nec il
lic alebať canis ut docuimus ĩ cõmentariis in ibyn primi illic ſaginare gallinas inſtituerũt.ut Varro ĩ re
ruſtica & inde Pli.id ſcribit idẽ p̃ſtãtia æris nobiles ſũt: unde æs deliacũ.Corynthi inſulã tenuerũt:duces
mithridatis populati ſũt.Romãi inſtauracũt.Orthigia itẽ in Sicilia ẽ. Licii mõtes patara:nã Apollo ſex
Lycia mẽſes in Lycia ad patarã colebať.Regio ẽ in minori aſia.iuxta pamphiliã a parte oriẽtali a lyco pãdionis
Patara filio nã prius Thermile dicebať ut ait Herodotus.Diodorus autẽ in ſexto hiſtoriarũ ita ſcribit.Lycus de
Thermile inceps cũ in Lyciã ueniſſet templũ.Lycii apollinis penes Xanthũ fluuiũ erexit Horatius nũquam ab hu
meris poſiturus arcũ qui rore puro caſtaliæ lauit crines ſolutos.q Lyciæ tenet dumeta: Natalemq; ſyl
Tymbra uã Delius & Patareus Apollo. Tymbra cãpus in agro troiano & Tymbræus fluuius q ſe in ſcamãdrũ
Tymbræus erũpit ad Apollinis Tymbrei tẽplũ.hæc Strabo.Quæ nã aũt hærba ſit Tymbra ex hortis columellæ: &
Pli.alibi recitauimus. Illi:bacco. Pangæus:mõs thraciæ cuius radices ambit oreſtus fluuius. Thyrſos:
Pangæus thirſis utebãtur in bacchanalibus. Ouidius. Serta comis manibus frondentes ſumere thyrſos:ea erat
Oreſtus haſta aculeata obtecta hedera. Diodorus de baccho huius ſcriptoris uerba græca non recitabo : ne ea
Thyrſus oſtentare uidear. Sed latine ita a nobis facta ſunt:in choreis & mulierum. Thyrſis ſumma cum uolu
ptapte educatus eſt.Fœminarum exercitu quas Thyrſis inſtruxit orbem terrarum luſtrauit:nonnullos
ſe cõtemnentes hoc conſilio edomuit:introducebat mulieres habentes mucronem ferri hedera circum
datum quæ reges imparatos adortæ ſuperabant:& Pentheus thyrſis eſt interfectus. Ouidius. Prima ſu
Enthea um miſſo uiolauit penthea thyrſo Mater.Thyrſus pro furore.Lucretius. ſed acri percuſſit thyrſo lau
Enthei uates dis ſpes meum cor. Enthea tempora diuina:unde & muſa enthea dicitur.& uates enthei: ideſt deo
pleni. Græca eſt dictio εvθεοσ. Omina ſocialia nam omina & auguria aſpices captabant in nuptiis.

Stella dies.quanto ſalierunt pectora uoto
Dulcia cum dominæ dexter connubia uultus
Annuit.ire polo nitidoſq; errare per axes
Viſus.amicleis minus exultauit harenis
Paſtor ad ideas helena ueniente carinas
Theſſala nec talem uiderunt pelea tempe
Cum thetin æmoniis chiron accedere terris
Erecto proſpexit equo q̃ longa morantur
Sidera q̃ ſegnis uotis aurora mariti.
At procul ut ſtellæ thalamos ſenſere parari
Latous uatum pater. & ſemeleius euhan
Hic mouet ortigia. mouet hic rapida agmina nyſa
Hinc licii mentes gelidæq; umbracula tymbræ
Et parnaſus honos:illi pangea reſultant
Iſmaraq;:& quondam genialis littora naxi
Tunc caras ingreſſa fores: comitiq; canoro
Hic chelim. hic flauam:maculoſo nebrida tergo
Micthyrſos hic plectra ferunt:hic enthea lauro
Tempora:minoa crinem premit ille corona
Vix dum emiſſa dies:& iam ſocialia præſto
Omina:tam feſta feruet domus utraq; pompa
Fronde uirent poſtes:& feruent compita flammis
Et pares immenſæ gaudet cæleberrima Romæ
Omnis honos: cuncti ueniunt ad limina faſces
Omnis plæbeio teritur prætexta tumultu.

Mixta ſtola:matronæ utunť.Oui.quas ſtola cõtingi ſumptaq; uitta uetat.plura in cõmentariis Iuuenalis diximus ex Hora.& aliis auctoricus.mixtæ inquit matronæ plebeis. anguntur multitudine. Poſte recliuis.Cantaturi habitum expreſſit:cogitabat inquit hymen cantare rarum carmen quod elegantes ſtellæ aures obletaret. Vincula:in iugario uico urbis erat ara Iunonis iugæ.ubi ueteri ritu nubentes Iuno
uinculis quiſdã iungebanť ĩ omnẽ futuræ cõcordiæ.mẽdoſa ẽ dictio aqud Liuiuũ iugularius uicus pro iugario. iuga
Inſigni tæda:quẽ tantum mares geſtare poterant ut ſcribit Pli. Ipſe canat noctem:uoluptatẽ

Hic eques:hic iuuenũ quæſtus:ſtola mixta laborat
Fœlices uetroſq; uocant.ſed in agmine plures
Inuidere uiro.iam dudum poſte recliuis
Quærit hymen thalamis intactum dicere carmen
Quo uatem mulcere queat dat iuno uerenda
Vincula.& inſigni geminat concordia teda
Hic fuit ille dies.noctem canat ipſe maritus
Quantum noſſe licet(ſic uicta ſopore doloſo
Martia fluminea poſuit latus ilia ripa)
Non talis niueos ſtrinxit lauinia uultus
Cum turno ſpectante rubet.non claudia talis
Reſpexit populos mota iam uirgo carina
Nunc opus aonidum comites.tripodumq; miniſtri
Diuerſis certare modis.eat enthea uitris
Atq; hederis redimita cohors.ut pollet ouanti
Quiſq; lyra.ſed præcipue qui nobile greſſu
Extremo fraudatis opus.date carmina feſtis
Digna toris.hunc ipſe cooplaudentes philetas
Callimachuſq; ſenex:umbroq; propertius antro
Ambiſſent laudare diem:nec triſtis in ipſis
Naſo tomis. diueſq; foco lucente Tibullus
Me certe non unus amor:ſimplexq; canendi
Cauſa trahit. tecum ſimiles iunctæq; camoenæ
Stella mihi.multumq; pares bachamur ad aras
Et ſociam doctis hauribus ab amnibus undam
At te naſcentem gremio mea prima recepit.
Parthenope.dulciſq; ſolo tu gloria noſtro
Reptaſti nitidum conſurgit ad ethera tellus
Eubois.& pulchra tumeat ſebetus alumna
Nec tibi ſulphureis lucrinæ naiades antris

noctis.Solus enim ſcit. Quantum licet noſſe:quãtum poſſum ego coniicere. Martia:ilia martia quæ habuit rẽ cũ marte: per exempla ſumpta a uirginibus pudorem uiolantilæ exprimit.

Turno ſpectante.alludit ad carmẽ Virgilii accepit uocem lachrymis lauinia matris flagrãtes perfuſa genas:cui plurimus ignem ſubiecit rubor ſpectantẽ Virgilius.illum turbat amor figitq; in uirgine uultus. Claudia:uirgo inceſti Claudia
ſuſpecta uirginitatẽ probauit:cũ nauẽ qua mater deorũ uehebatur miraculo ſubſiſtentẽ iniecto cingulo ſola ſubduxit.ſcribunt Liuius ĩ ſecundo bello punico.Valerius.& Sylius. Mota carina: cybelis populo ſub multitudinẽ ſpectãtẽ. Nunc opus:poetas hortať ad diem cælebrãdũ. Cohors enthea: poetarum multitudo deo plẽa. Philetas : cous ex Phiietas
coo inſula carpathi maris ſecũdas in elegia tulit fabii iudicio &ut Strabo refert criticus fuit.i.antiquoꝝ ſcriptoꝝ cẽſor. q̃uis Strabonis ĩterpres. Græcam uocẽ ſecutus.uocem inſolitam latinis reddiderit pro critico trãſferens iudicialem. ẽ item Cea inſula quæ græce κηοσ di- Cea
cta eſt ægeo cũ quattuor oppidis iulide patria Simonidis & Bacchilidis poeta- Simonſdeſ
rũ.Cartheia.Cereſſa.phoceſſa: mẽdoſa Bacchili-
ẽ dictio apud Stra . phorceſſa.ea patria des
fuit pãphiles platis filiæ:q̃ prima docuit pamphile
ueſtes bõbicinas texere mira ſubtilitate: Coa ueſtis
ũde ueſtẽ coã dicius. Caliachuſq; ſe.hic Cal'ima-
cyreneus a batto oriũdus q tyrenas cõdi- chus
dit prias ĩelegia tulit teſtimonio ẽt.Stra. Sed de Philete & Caliacho plura ſcribemus ĩ epicediũ patris poetæ in qnto huius operis. Antro umbro.ad patriam Propertii
poetæ alludit:q̃ meuania fuit ĩ umbria. patria

Diueſq; foco : qui ſe diuitẽ dicit foco Meuania
lucente dum meus aſſiduo luceat igne focus. Thomi.oppidulũ ut ait Strabo in ponto a τεμνω quod eſt incido.nã illic medea fratrem dicitur Thomi
diſcerpſiſſe.Sed tamen ut ex carmine Apollinii rhodi diximus & illius interpretis teſtimonio.Strabõiſque confirmať auctoritate.fratrẽ medea diſcerpit ad abſyrtidas inſulas oræ illyricæ:unde ab abſyrtho Abſyrtide
abſyrtides ſunt appellatæ.ſed de hoc plura in commentariis in ybin diximus. Simplex:cauſa non una inſulæ
cauſa ſed duæ:& tua ſcilicet qui mihi uinculis ſtudiorum coniunctus es:& uiolantillæ quæ eſt mea ciuis & popularis:eſt enim parthenopea. At te: o uiolantilla.Hoc diſiunctiue legendũ nam quom autẽ quidam coniunctim legere cum ſuperioribus falſum hinc acceperunt teſtimonium eſſe parthenopem cum ſit patauinus:teſte Martiale.Hoc enim quod ait.At te non ad ſtellam:ſed ad uiolantillam referendum eſt. Tellus eubois parthenope : quam olim tenuerunt non ſolum cumani ſed & chalcidenſes ex euboia ex pythecuſis item & Athenis a quibus incolis dicta eſt Neapolis. Sebetus fluuius iuxta Neapolim ex cuius nympha telon qui capreas tenuit oebalum ſuſcepit columella . Doctaque parthenope ſebetide roſcida lympha: glorietur inquit Neapolis tali ciue alumna qualis es nec lucrinus lacus aut Neapolis
ſarnus Pompeianus plus gloriari poſſunt ſuis nymphis quam Sebetus uiolantilla:uult enim uiolan- Sebetus
tillam uideri nympham Sebeti fluuii Neapolitani. Nec ſibi placeant magis : non ſe magis extollant.

Sarnus Nec ocia.i.receſſus & amænitates. Placeant magis.ſ.ſibi & ſe efferant. Sarni Pompeiāi:nā ſarnus flu
uius abluit herculē Pompeianū. Qui legāt leges:qui ſint boni ciues in toga. Legant caſtra:qui ſint uti
les foris. Parcat:ne rugoſum uentrē parētis reddat & mamillas pendentes:aut in diſcrimē uitæ dolo/
ribus coniiciat propertius uiderit hoc ſi quam iam peperiſſe pudet.quibus uerbis tam bene optat ulti/
mis epitalamii uerſibus:quā toto carmine aſſurrexit:cuius calor oīs in hūc exitū & læta oīa fouebant.

Irari ſoleo Auguſtie cū huius poematis uirtu/ tes itueor.mō rēotas i uētiões:mō carmīs ele/ gantiā:mō fabulas & hi ſtorias recōditas.ſed ī hac uilla tiburti/ na in q̄ tā multis uerſibus laſciuit id mi hi præcipuū uidet:ꝙ eā non tā deſcribit q̄ energia quadā carminis a fūdamētis i choans ad tectū perducit iſtruitq́ꝫ & or nat totā.Nōne ſpaciare uideris tibi ipſi cū hoc carmē legis & ipenetralia uillæ illius a poeta duci?hæc utraq́ꝫ anienis ri pa i fornicē cōiungebat thermaſq́ꝫ ha/ bebat&.plurima ſigna:ſi cui inqt forte datū eſt ut in uilla Manlii uopiſci fue/ rit:hic nec caniculares æſtus ſenſit: nec leonis calorē:nam algor quidā eſt totis tectis & mira amænitas. Tibur:uillā ti burtinā. Glaciale:algetē tibur.Catillus āphirai filius poſt pr̄is iteritū iuſſu ocilei aui i italiā uenit:cū tribus filiis corace :
Catyllus ut alii ſcribūt Cora.Catillo Tiburte.Cō
Tybur diditq́ꝫ oppidū.Sylius hinc tibur catile tuū.Pli.tiburtē conditorē fuiſſe ſcribit: quē tradit cæpiſſe auguria iuxta tres ſi/ lices q̄ ſua ætate adhuc uirebāt : ſeceſſu & exilio mitiori locus fuit tibur.Cato i originibus teſtat a Catillo arcade p̄fe/ cto claſſis euādri conditū. Pēates gemi nos iſerto aniene. Duplicē domū q̄ ab utraq́ꝫ anienis ripa cōiungit. Aut po tuit:fœlicitate quadā adeptus ē ut hoc

Domitius Auguſtino.

Nec Pompeiani placeant magis ocia ſarni
Eia age præclaros latio properate nepotes
Qui leges.qui caſtra legant.qui carmina ludant
Acceleret partu decimum bona cynthia menſem
Sed parcat lucina precor.tuq́ꝫ ipſe parenti
Parce puer.ne mollem uterum. ne ſtantia lædas
Pectora.cumq́ꝫ tuos tacito natura receſſu
Formarit uultus.multum de patre decoris
Plus de matre feras.at ut pulcherrima forma
Italidum.tandem merito poſſeſſa marito
Vincla diu quæſita foue. ſic damna decoris
Nulla tibi longe uiridis ſic flore iuuentæ
Perdurent uultus:tardeq́ꝫ hæc forma ſeneſcat.

Tiburtinum manlii uopiſci.

Ernere facundi tibur glatiale uopiſci
Si quis & i ſerto gemios aniene pēates
Aut potuit ſociæ cōmertia noſcer̄ ripæ
Certātiſq́ꝫ ſibi dominū defender̄ uillas.
Illum nec calido latrāuit ſyrius aſtro
Nec grauis aſpexit nemees frondentis alumnus
Talis hyems tectis frangunt ſic improba ſolem
Frigora:piſeumq́ꝫ domus non æſtuat annum
Ipſa manu tenera tectum ſcripſiſſe uoluptas

hēret. Noſcere:ſentire. Cōmercia cōiunctionē p fornicē. Ripæ anienis. Sociæ:ædificio utrāq́ꝫ con/
Anio iungēte. Anio.flu.ex mōtibus trebanoꝝ orit triſq́ꝫ lacus efficit:unde ſub lacuo datū eſt nomē ut ſcri/
Alba bit Pli.eius meminit tacitus i dapibus nerōis:Stra.ex alba iqt Marſoꝝ oppido labit p̄ter latinā i tiberī.
Villas:domū. Certātis:conātes amænita te ſua. Defendere ſibi do.ſeruare ſibi dominū icolumē. Si
rius æſtus:cāicularis de quo alibi dicemus. Latrauit æſtu laceſſiuit:uſus āt uerbo ē cōueniēti cāiculæ.nā
Canicula ſyrius canicula ē.de quo Plini.hæc nā caniculæ ex ortu accēdi ſolis uapores qs ignorat.Cuius ſyderis ef/
fectus ampliſſimi i terra ſētiunt.feruēt maria exoriēte eo:fluctuāt i cellis uina mouent ſtagna.Origē ap
pellat ægyptus ferā:quā i exortu eius cōtriſtare & cōueniri tradit ac uelut adorare quō ſternuerit. hygi
nus hūc fuiſſe canē tradit cuſtodē Europæ uel icari.qđ ēt tradit Oui.i faſtis canis inqt hyginus hēt i lin
Orix gua ſtellā:q̄ canicula appellat.In capite āt altera quā iſis ſtatuiſſe ſuo noīe exiſtimat & ſyriō appellaſſe ꝑ
pter flāmæ candorē ꝙ eiuſmodi ſit ut p̄ter cæteras lucere uideat.Itaq́ꝫ eā magis cognoſceret ſyriō appel/
laſſe.nā & iſis Syria fuit q̄uis ſcriptura uaria:ut ſcio quoſdā græcos aliter ſcripſiſſe.iterpres arati apđ græ
Syrius cos tradit uiginti ſtellas eē i corpore cāis i cælo:ſed de Syrio hactēus. Alūnus ne.Leo i nemea ſilua edu
catus. nec is inqt q fuit i Tiburtia mālii.Læſus ē æſtu ſolari q maxie ſæuit cū ſol ē in leone:iter cleōas op
Nemea pidū:ut ait Stra.& philontē agri Argiui ſurgit Nemea ſylua ubi leo iterfectus ē ab Hercule trāſlatus in
leo cælū:uel ꝙ ſit princeps feraꝝ uel qđ prius fuerit labor Herculis : uel qđ eū inermis necauerit:ut Piſādrus
Epiphono ſcribit & hyginus refert. Aſpexit:afflauit. Grauis:æſtu moleſtus. Talis epiphonoma ē.i.acclamatio
ma ut illud uirgilianū.Tantæ molis erat romanā condere getē : qđ Fabius obſeruauit & docuit. Talis hye
ms:adeo tēperatus algor eſt in hac ripa. Improba frigora.Frangūt ſolē. leniunt æſtū.eadem metapho/
ra uſus Cicero.Dum ſe calor fregerit. Domus:uilla hæc. Non æſtuat annū piſeum.i.partem anni ca/
Olympia lidam & nimio æſtu flagrantem.nam cum ad Piſam in olympia ludi cælebrabantur:& æſtiuum erat
tempus.ut docet Pindarus & multitudinē hominum conuenientium æſtus augebatur .ipſa uoluptas
manu ſua inquit ipſa uoluptas tectū uillæ pinxiſſe dicit:ego tamē hunc locū mutilatū eſſe crediderim.

Succis idaliis:ciprus ab idalio nemore ei dicato ut ſcribit Pli. Permulſitq; comas:uillæ uolucres na/tos. Vetuit:inqt cupidines hanc uillã habitare. O longũ memoranda dies:grata poetæ acclamatio & admiratio.nã & gratiã refert preceptæ uoluptatis in uilla:& auctoritatẽ dat carmini ſuo dũ oſtẽdit hoc non eſſe fictum quod ſcribit ſed teſtimoniũ:cum illic fuerit & ſpeculauerit omnia. Memoranda longum:æterno memoratu digna. Quæ:figurate legendum ut dicas o qualia carmina. Tot miracula: tot res in uilla admiratione dignas. Ingenium quã mite ſolo:Deſcriptionis initium:primaq; laus uillæ ab ubertate ſoli &altera ab artificio ædificii.quã mite ingenium o quam mitis natura ẽ ſoli ubi cõdita eſt uilla Quæ forma:o quam elegans forma ædificii. Idalium

Tunc uenus idaliis unxit faſtigia ſuccis
Permulſitq; comas:blandumq; reliquit honorem
Sedibus:& uolucres uetuit deſcẽdere natos
O longum memoranda dies:quæ mente reporto
Gaudia:q̃ laſſos per tot miracula uiſus
Ingenium quam mite ſolo quæ forma beatis
Arte manu conceſſa locis:non largius uſquam
Indulſit natura ſibi nemora alta citatis
Incubuere uadix fallax reſponſat imago
Frondibus.& longas eadem fugit umbra per undas
Ipſe anien.miranda fides.infraq; ſuperq;
Saxeus.hic tumidam rabiem ſpumoſaq; ponit
Murmura.ceu placidi ueritus turbare uopiſci
Piereoſq; dies:& auentes carmina ſomnos
Litus utrunque domi:nec te mitiſſimus amnis
Diuidit alternas ſeruant prætoria ripas
Non externa ſibi.fluuium ne obſtare queruntur
Seſtiacos nunc fama ſinus pelaguſq; natatum
Lactet.& audaci iunctos delphinas ephœbo
Hic æterna quies nullis hic iura procellis
Nuſquam feruor aquis datur hic tranſmittere uiſus
Et uoces & pene manus ſic calcida fluctus
Expellunt fluuii. ſic diſſociata profundo
Brutia ſiccanium circunſpicit ora pelorum

Eſt conceſſa:tributa. Locis beatis:locis fertilibus & ſolo feraci. Arte manus architecti. Non largius:nuſquam inqt natura ipſa ſeſe conceſſit & effudit maiore benignitate:atq; ita incipit laudare ſi uilla ſuccũ naturalẽ. Incubuer.i.ĩpendẽt. Vadis:alueo anienis. Citatis:curſim labẽtibus. Falax imago: quã frondes.ſ.repreſentãt ĩ aqua. Reſponſat frõdibus:repreſentat frondes in aquis umbra frondiũ. Fugit.ꝑtendit. Per longas undas: per longũ ſpaciũ anienis. Ipſe anien: ĩ oĩbus codicibus quos adhuc uidi hæ duæ dictiones ita ſcriptæ ſũt.Ipſa ãt:ego uero admonitus epitheto qđ ſequit. Saxeus:aduertẽſq; mẽtionẽ antea factã fluminis aniẽis ita legẽdũ affirmauerim ut emẽdaui. Ipſe an. nã anio dicit & anien:& aniene cã uocãdi dixit Propertius. Saxeus:labẽs alioqn p ſaxa & ſtrepẽs. Infra & ſu.ſupiori & ĩferiori parte uillæ. Hic:cũ abluit uillã uopiſci. Anio Anien

Somnos auentes carmina.i.quietẽ placidã. Vopiſci:qua nõ ſtertit aſto ſomno ſecurus: ſed auẽs & meditans ſemp carmen tenui ſopore iacet. Prætoria: ædes uillæ alternas ripas. Nõ extrema ſibi:nõ diuiſa inter ſe:ſed cõiuncta. Fluuiũue obſtare.nõ cõquerunt inquit ꝑtoria q̃ utraq; ripa ſurgũt fluuiũ obſtare ſibi quo minus cõiungant.nã ſunt fornice cõiuncta. Sinus ſeſtiacos:iactet inquit ut iubet antiquitas Seſton cõiunctã fuiſſe abydo & traiectũ fuiſſe in alterutrã ripã tutũ ut referat ad id qđ Xerxes cõiunxerat Seſton abydo põte.lõga hiſtoria ĩ primis apud Herodotũ quã recitauimus in cõmẽtariis Iuue.uel referat ad Leandrũ q ex abydo natabat Seſton:ut conueniat cũ eo qđ ſequit de puero qui a baiano puteolos delphino uehebatur. Ephœbo:nam Diuo auguſto principe Delphin puerum portabat ex baiano puteolos in ludum litteraꝝ:quem ſimonis nomine ad ſe uocabat obiectis fragmentis panis:dilectus ẽ ab eo miro amore puer.res ẽ mœcenatis Flauii alphei multorumq; litteris memoria commẽdata:quocunq; diei tempore inclamatus eſſet a puero:q̃uis abditus:ſtatim aduolabat : & paſtus deorſum aſcenſuro præbebat aculeos : uelut uagina condens receptum puteolos per magnum æquor ferebat ſimili modo reuehebat pluribus annis:donec puero extincto ipſe ad locum frequentiſſime ueniens:deſiderio expirauit.meminerunt Plini.& Gelius. Iunctos:nã qui uehitur biga iungere equos dicitur:cum initiatur audaci:q ſe cõmittebat undis & delphĩo:quaſi dicat non cedit hoc miraculũ : coniunctam eſſe utrãque ripam anienis una domo uel fabulæ de Leandro q; natauerit ab abydo in Seſton.uel q; puer ex baiano puteolos ſit delphine uectus. Tranſmittere inuiſus in ulteriorem partem aſpicere. Sic chalcida: comparat res mirandas locorũ:quæ tempeſtatis ſeiuncta ſunt cum diſtantia & interuallo utriuſque ripæ anienis in uillam uopiſci.nã maria abſciderunt ſiciliam italiæ.Euboiam boetiæ.hoc eſt qđ dicit chalcida euboiæ eſſe ſeiuncta fluctibus.Præterea euboiæ athlantẽ & macliã belbicam bithyniæ leucoſiam ſileõ ꝓmontorio:qđ Pli.ſcribit. Fluctus fluuii:accipe ꝓ epitheto & adiectiuo fluuii: ut exponas perpetuo reciprocantes.nã Euripus iuxta euboiam fluit refluitq; ſepties die & noctu ut tradiderunt Strabo & Plini.Liuius fabuloſum putat qđ ſepties tantũ illud fieri dicãt:incertumque eſſe quotiens id ueniat arbitratur. Expellunt:dirimunt & ſeiungunt. Ora brutia:ea eſt in fine italiæ ubi eſt rhegium.dirimiturque euripo a ſicilia. Profundo:freto maris & euripo. Pelorum:ſicanum quod e regione eſt.

Delphin

Euripus

Quid primũ:honeſta dubitatio:quã carmen excitat & auditorẽ recreat feſſum ſimul rei magnitudi
nẽ exprimit. Trabes auratas:laquearia auro aſperſa:de quibus ante diximus. Poſtes mauros:auctor ẽ
Ebur polybius in extremis africæ dẽtes elephantorũ poſtiũ uſum præbere.quod autem ualuæ ex ebore apud
romanos ornarent.Proptius indicat eo uerſu.Auro ſolis erãt ſupra faſtigia currus: & ualuæ libyci no-
Citreæ menſæ bile dentis opus.ego tamẽ ĩtellexerim potius de citro arbore.Nam ut Strabo teſtat̃ & Plinius copioſius
ſcribit:ĩ mauris plurima arbor citri ẽ unde mẽſe fiebãt magnis impendiis & luxu:quod in commenta-
riis Martialis pluribus uerſibus teſtati
ſumus. Vult Papinius uideri poſtes ex
citro fuiſſe in uilla uopiſci. Vena pictu
rata uel naturaliter diſtincta marmora
ſuis uenis uel picturis artificio.nã mar-
mora etiam pingebant nouo & luxuri
ſo inuento.ut ſcribit Pli. Mirer:miran
do laudẽ. Lucorum ſenium:laus ſiluæ
& nemoris eſt a uetuſtate tiburi certe
tres erãt quercus.ut ſcri.Pli.longe antiq
ores ipſo oppido.nã apud eas tyburtus
cõditor dicit̃ inauguratus. Imitãtia ſõ
nos.murmura leuiter ſuſurrãtia:q̃ dor
mientem imitari uidentur. Vicino flu
Albulæ mine:uel albulam intelligit quæ aquæ
ſunt iuxta aniene in planitie tiburtina
prægelidæ & ſulphureæ uulneribuſq;
medentur.Martialis crudarũ nebulæ
quod albularum alibi. Cana : ubi ſul-
phureis albula fumat aquis. ſuperiora
ſcribunt Strabo & Pli.ut dicat aquas a-
nienis quæ calefiunt proximis balneis
uopiſci deridere nymphas albularum
uicinas : quæ frigore rigent uel uicino
flumĩe:ſuperiore & inferiore parte flu-
mininis. Manus ueterum:ſigna anti-
qua & archaetypa. Contingere digi-
tis:gemmas inſertas lignis:ſed dignas
quæ annulis potius geſtarentur. Ma-
nus myronis:myron eleutheris natus
Myron ageladis diſcipulus bucculis maxiẽ no-
bilitatur celebratis uerſibus laudata.fe-
cit & canem diſcobolon : cuius memi-
nit Fabius & Perſea.Alia preterea mul-
ta:quorum meminit Plini. corpora q̃-
dem curioſe formauit.animi ſenſus nõ
ſatis expreſſit.capillum quoque & pu-
bem non fecit emendatius q̃ rudis anti
quitas uictus a Pythagora regino inpã-
crathiaſte effingẽdo:qui delphis eſt po-
ſitus. Nec opinus:in aliis codicibus ex
tat opimus.nos legimus opinus:ut di-
cat imprudens incedebam per luxurio
ſa pauimenta:qd' tandem aduerti ad-
monitus ſplendore reciproco. Teſtæ:
ideſt teſtulæ quibus erat conuẽtum pa-
Aſarota uimentum. Aſarota:pauimenta ſunt ĩ quibus Zenodorus primus claruit.nam aſarotum ſtrauit per-
gami miro artificio paruis teſtulis & in uarios colores tinctis.ibi erat columba bibẽs:& umbra capitis
fuſcans aquas.aliaq; ſubripiens eſcam Aſarota dicta:ut ſcribit Plini.quoniam purgamenta cœnæ in pa
uimento quoque euerti ſolent ab ea particula intentiua. & Verro.Aſarota in-
quit & pauimenta tanto artificio teſtulis ſuis habẽt figuras deſignatas ut picturam ſuperent: uel legas
Aſarota ſuberant pedibus meis nouis figuris. Gradus:pedes mei expauere:cum calcarent tam precio
Tricora ſum pauimentum. Tricoris. Tricora ædificia tribus pinnis ſurgentia. Quid te : arborem laudat
quæ per poſtes & tecta ſurgebat in aerem:adeo ut nullus dominus uillæ eſſe potuerit qui noluiſſet ſuc
cidi cum eſſet ĩpedimento.ſed tãta erat Vopiſci benignitas:ut nõ modo uellet eam cædi:ſed etiam pate
ret reuirere:uel ope nymphæ fluuii q̃ allabebatur:uel numine hamadryadis: quæ nympha ẽ arborea.

Quid primum mediumue can.quo fine quieſcã?
Auratas ne trabes.an mauros undiq; poſtes
An picturata lucentia marmora uena
Mirer:an emiſſas percuncta cubilia nymphas
Huc oculis:huc mente trahor. uenerabile dicam
Lucorum ſenium.teq; uada fluminis infra
Cernis an ad ſyluas quæ reſpicis aula tacentis
Qua tibi tota quies.offenſaq; turbine nullo
Nox ſilet & nigros imitãtia murmura ſomnos
An quæ graminea ſuſcepta crepidine fumant
Balnea:& impoſitum ripis algentibus ignem
Quaq; uaporiferis iunctus fornacibus amnis
Ridet anhelantes uicino flumine nymphas
Vidi artes ueterumq; manus.uariiſq; metalla
Viua modis. labor eſt auri memorare figuras
Aut ebur.aut dignas digitis contingere gemmas
Quicquid & argento primum.uel in ære myronis
Luſit:& enormes manus eſt experta coloſſos
Dum uagor aſpectu. uiſuſq; per omnia duco
Calcabam nec opinus opes.nam ſplendor ab alto
Defluus.& nitidum referentes aera teſtæ
Monſtrauere ſolum. uarias ubi picta per artes
Gaudet humus.ſuperantq; nouas aſarota figuras
Expauere gradus.quid nunc ingentia mirer
Aut quid partitis diſtantia tecta trichoris
Quid te quæ mediis ſeruata penatibus arbor
Tecta per & poſtes liquidas emergis in auras
Quo non ſub domino ſæuas paſſura bipennes
Et non ignaro forſan uel lubrica nais
Vel non abruptos tibi demit hamadrias annos
Quid referã alternas gẽmino ſuper aggere menſas
Albenteſq; lacus:altoſq; in gurgite fontes
Teq; per obliquum penitus quæ laberis amnem

Martia:ex nouem aquæ ductibus:quarum hæc nomina ſunt. Appia. Anioretus. Martia. Tepula. Iu/lia. Virgo. Auguſta. Claudia. Anio nouus:ut Frōtinus auctor ē. Martia. quondã aufea dicebat̃:quod ſcri bit Pli. Fons:piconia orit̃ in ultimis pelignorũ mōtibus tranſit marſos & lacũ fucinum romã petens: mox ſpecu merſa in tiburtina ſe aperit:unde fornicibus extinctis in urbem inducebatur. primis Ancus Martius unus e regibus eã ducere auſpicatus ē. Quintus Martius in prætura rex eſt ſubſecutus. Demũ M. Agrippa reſtituit:unde a tot martiis conditoribus Martia eſt dicta. Broteus uero meus cum Pliniũ deprauaret:ubi ille ſcribit. Qu. Marti/us rex in prætura. Ipſe expugnans uerã ſcripturã falſam ita ſuppoſuit Marcus Titus in prætura ignorans rex eſſe co/gnomen familiæ. ut non liberet offen/di quod ſequitur in prætura. nã Quin/to Martio & regũ familia erat Romæ quod diſcas ex epiſtola Ciceronis & illi us liberto ac trangllo. An ſolum:Non gloriet̃ inquit tãtum Sicilia ꝙ Arethu/ſam petat alpheus longo meatu ſubter raneo. nã in eo non cedit uilla manlii cũ martia aqua ex ultimis pelignoꝝ mon tibus ſubterraneo meatu labens. tandẽ in tiburtino iuxta eã uillam ſeſe aperiat

Aquedu/ctus romani

Martia. & audaci tranſcurris flumina plumbo
An ſolum ioniis ſub fluctibus elidis amnem
Dulcis ad ætneos deducat ſemita portus
Illis ipſe antris anieni fonte relicto
Nocte ſub arcana glaucos exutus amictus
Huc illuc fragili proſternit pectora muſco
Aut ingens in ſtagna cadit uitreaſcꝫ natatu
Plaudit aquas. illa recubat tiburnus in umbra.
Illic ſulphureos cupit albula mergere crines
Hæc domus ægeriæ nemoralem adiungere phœbẽ
Et dryadum uiduare choris algentia poſſit
Taigeta. & ſyluis accerſere pana lycæis
Quod ni templa darent alias tyrinthia ſortes
Et præneſtinæ poterant migrare ſorores
Quid bifera alcinoi laudem pomaria:uoſcꝫ
Qui nunquam uacui prodiſtis in æthera rami:
Cedant telegoni. cedant laurentia turni
Iugera laciniæcꝫ domus. littuſcꝫ cruenti

Marſia aq̃

Dulcis ſemita:grata Alphœo conten/denti ad aretuſam amicam. Portus æt neos:ſiculos. Amnẽ elidis: alphœũ la/bentem iuxta elidem & piſam. Nocte ſub arca:Tiburnus iquit:qui genius lo ci eſt omiſſo aliquando aniene ſe oble/ctat in ſpecu ubi Martia ſe aperit. Anie ni fonte. i. fonte anienis fluuii: ubi ſe ob lectare ſolet. alii codices habent Aniene in fonte relicto. nos:cum is nullus ſen/ſus eſſet: emendauimus Anieni fonte relicto. nã ut ꝓpoſuimus antiqui dixerunt anienus anieni:qđ Pompeius uſurpauit. Plaudit aq̃s:mar/tiæ. Albula:nympha albulaꝝ. Illic:in antro Martiæ. Hæc domus:commemorãt̃ omnes amœni ſe/ceſſus:quos urbs habuit in agro. horũ genios & deos ait optare mutare locum:ſi liceret & uenire in uillã Vopiſci:qua methodo eam omnibus anteponi t. Phœbẽ nemoralem egeriæ. Dianam aricinam:de qua alibi plura dicemus. Adiungere: auocare & allicere ad ſe. Viduare:priuare. Taigeta:mons eſt la/coniæ:q imminet ſpartæ & amiclis ex parte terræmotu dirutus. Cum ſparta etiam corruit:eum terræ/motũ prædixit Anaximander. illic erãt ſyluæ denſiſſimæ laconũ uenationibus. Sæpe luſtra. dryades ĩ/quit oẽs q̃ in ſyluis ſunt Taigeti. mallẽ habitare uillã manlii & nemus. Algentia:eodem epitheto uſus Silius. Gelidos de hinc inuiſere montes Taigeta. Accerſere:adducere & ad ſe aduocare Pana :qui geni/us eſt archadiæ. Lyceis ſyluis:ex ſyluis arcadicis quas tenet & amat. Quod ĩ templa:præterea huc in quit migraſſent fortunæ q̃ colunt̃ præneſte:darẽtcꝫ hic reſpõſa ſua:niſi Hercules locũ iam occupaſſet & reſpõderet. nã Hercules tiburi colebat̃:indecꝫ appellatũ ẽ tibur herculeũ. Tyrinthia. tẽpla herculis ty rinthii. de Tyrinthe oppido plura dicemus alibi ex Stra. Homero & Euſtathio. Alias ſortes. alia oracu la. Sorores:ſortes fortuna colebat̃ ſub imagine duarũ ſororũ:& p̃neſte:unde certa dabant̃ reſpõſa : qđ ſcribit Stra. Sylius. Sacriſcꝫ dicatũ fortunæ præneſte iugis:& Antii. unde fortunæ antiatinæ a Trangllo dicunt̃. & Macrobius ait earũ ſimulacra moueri ſolita cum darẽt reſpõſa Horati. unã appellauit. O. diua gratũ quæ regis Antiũ Porphyrio cꝫ ita eſt interpretatus templum fortunæ donis illic fuiſſe opulẽtiſſi mum:Cicero in diuinatione ſcribit de inuẽtione ſortiũ præneſtinarũ & templa fortunæ. Propertius:ut in commentariis in eum poetã diximus. Nam quid præneſte dubias o Cynthia ſortes Quid petis ææi mœnia Telegoni. Sorores præneſtinæ:fortunæ. Martialis de Antiatinis. Seu tua ueridicæ diſcunt re/ſponſa ſorores. Migrare:in tiburtinũ. Pomaria bifera. Alcinous rex pheacũ in Corcyra pomaria fera/ciſſima habuit:adeo ut aliis fructibus maturis alii ſuccederent. plura ex Homero alibi recitauimus de carmĩe Odyſſeæ. Pomaria alcinoi. i. pomaria Manlii equãtia põaria alcinoi fœcũditate fructuũ. Biſe ra:bis quotãnis fructũ ferentia:qđ aũt ante legimus. taigeta algẽtia in codicibus ĩemẽdatis algeona ſcri ptũ ẽ. nos algentia ſcribi oportere exiſtimamus. Iugera telegoni:tuſculũ intelligit. nã Telegonus ulixis & Circes filius ea mœnia condidit:ut ſcribũt Pompeius & Prophyrio Proptius ææi mœnia Telegoni: agrum uero tuſculanum fuiſſe amœniſſimũ:cum alia multa tum Strabonis cõfirmat auctoritas. Scri/bit enim ſeceſſum fuiſſe gratiſſimũ:multiſcꝫ & magnificẽtiſſimis uiliis ornatum. Domus laciniæ:laci niũ ad Crotonẽ ẽ:ut ſcribit Stra. unde Iũo lacinia:cuius loci amœnitatẽ ſcribit Liuius. xxiiii. libro ab ur/be. Croto inquit habuit murum patentẽ i circuitu. xii. millia paſſuum ante aduẽtum Pyrrhi in italiam

Taigeta

Fortuna Simulacrũ

Alcinous

Telegonuſ Tuſculum Lacinium Croto

Lacinia. poſt illius belli uaſtitatem uix dimidia pars habitabatur.in urbe tẽplum urbe ipſa nobilius laciniæ Iu
Iuno nonis factum omnibus circa populis locus ẽ frequenti ſilua & proceris abietis arboribus ſeptus.lata in
medio paſcua habuit:ubi omnis generis deæ ſacrum pecus paſcebatur. Littus antiphatæ:formianum
Formiæ intelligit ſeceſſum amœniſſimum:ubi habitarunt læſtrigones:ut Plinius ſcribit:qbus imperauit Anti/
Antipha/ phates auctore Homero in odyſſea:& Ouidio in.xv.methamor.totum ſinũ illum ante tempora troia
tes na tẽuit Lamus:qđ ſcribit Homerus & Sylius.Fundiquæ & regnata lamo caieta:domuſq; antiphatæ
Lamus compreſſa freto. Cruenti dixit:quo/
niam læſtrigones erãt Antropophagi:
Læſtrigo/ carnibuſq; ueſcebantur humanis. qđ
nes ſcribit Pli.i.vii.naturalis hiſtoriæ.Thu/
cydides fabuloſos putat.in commenta/
riis in Iuuenalem diſſeruimus. Vlyxes
quidẽ apud Homerum unum ex ſociis
ab antiphate fuiſſe abſumptum refert.
amœniſſimas item fuiſſe formias teſta
tur Homerus.fuerunt itẽ Læſtrigones
in Sicilia. Iuga circes: Circei ubi circe
homies feras uertere dicebatur. nã Cir
Circe ce cum ſarmatarum Rege coniuge in/
terfecto migraret:expulſa ob crudelita
tem in ſocios ad deſertam quandã ocea
ni inſulã diuertit: quod nonnullos ſen/
ſiſſe refert Diodorus:ut alii tradũt:quẽ
dam hiſtoriam ſecuti montem in cam
Circei pania tenuit:quem ab eius nomine Cir
ceum appellarunt: & eãdem diuertiſſe
in inſulam oceani putarunt: qui dece/
pti ſunt falſa carminis homerici inter/
pretatione. nam ubi ille circes & circei
meminit in odyſſea mare tyrrhenum:
quo alluitur oceanum frequenter ap/
pellauit.mons autem:ut ait Strabo:plu
rimis radicibus abundat. habebat cir/
ces ſacellum mineruæ aram. Vlyxis pa
teram de fœcunditate hærbarum cum
legiſſet Aeſcilus poeta totam italiã hær
bis abundare dixit. Lupis dulichiis.i.

Antiphatæ.cedant uitreæ iuga perfida circes
Dulichiis ululata lupis.arceſq; ſuperbæ
Anxuris.& ſedes phrygio quas mitis alumno
Debet anus.cedant quæ te iam ſolibus arctis
Auia nymboſa reuocabunt littora bruma
Scilicet hic illi meditantur pondera mores
Hic premitur fœcunda quies. uirtuſq; ſerena
Fronte grauis.ſanuſq; decor:luxuq; carentes
Delitiæ.quas ipſe ſuis digreſſus athenis
Mallet deſerto ſenior gargetius horto
Hæc per & ægeas hiemes pliadumq; niuoſum
Sydus & holenis dignum petiiſſe ſub aſtris
Si maleæ credenda ratis:ſiculoſq; per æſtus
Sit uia: cur oculis ſordet uicina uoluptas
Hic tua tiburtes faunos chelis & iuuat ipſum
Alciden.dictumq; lyra maiore catillum
Seu tibi pindaricis animus contendere plectris
Siue chelin tollis heroa ad robora:ſiue
Liuentem ſatyram nigra rubigine turbes
Seu tua non alia ſplendeſcat epiſtola cura.
Digne midæ cræſiq; bonis & perſide gaza
Macte bonis animi.cuius ſtagnantia rura

ubi ſocii Vlyxis dulichii:ideſt itacenſes uerſi ſunt in lupos:atq; ab Homero diſcedit Papinius.ille enim
ſcribit ſocios Vlyxis qui ad circen uenerant duce Eurylocho uerſos fuiſſe in ſues:fuiſſeq; illic leones. lu
pos.urſos.in quos alii conueſi fuerant. Circes uitreæ:propter paludes circeas.nã in aquis habitantes ui
treos:quod aquarum eſt epitheton ſolemus appellare. Arces ſuperbæ anxuris. nam collis anxuri im/
minet:quẽ cum Fabius occupaſſet urbẽ cæpit.propterea ſuperbæ:ideſt æditæ arces.Anxur oli:nũc ter
Anxur racina:ut Liuius ſcribit eadẽ dicta trachinia ab aſperitate ut auctor ẽ Strabo.nã τραχὼσ græce:latine a
Terracina ſperũm ſignificat. Et ſedes:Caietã intelligit:q̃ condita quidẽ eſt a laconibus.ſed ſi Virgilio credimus
& Dionyſio alicarnaſeo nomẽ accepit a caieta nutrice æneæ:q̃ illic mortua ẽ & ſepulta.uel a curuitate ſi
nus:ut refert Strabo.nã Caieta curua omnia lacones appellant. Mitis anus:Caieta nutrix æneæ. De/
Caieta bet:refert acceptũ illud nomẽ. Alumno phrygio:Aeneæ:quem educauit. Cedant q̃ te.Antium intel/
ligit quo hieme ſecedebant Romani. Littora auia:ſine portu.nã Antium portu caruit:ut ſcribit Stra/
Antium bo:quẽ poſtea habuit.urbs ſita erat in rupe ad ocium urbanarumq; rerum uacationẽ principibus con/
ceſſa:cum primũ reſpirare poſſent. Scilicet:nimirũ inquit talem ſeceſſum & amœnitatẽ componis ani
mum ad grauitatem. Quies fœcunda: ocium tuũ in quo aliquid ſemper agis hoc ſeceſſu continetur
Virtus grauis:diſcis grauis eſſe & comis pariter quod difficillimum eſt: ut ſcribit Cicero. Decor
ſanus:non autẽ falſa habitudo arte mãgonũ comparata. Senior gargetius.i.epicurus.nã is fuit filius ne
Epicurus oclis:& ex pago gargetio:ut ſcri.Laertius.epicurus ingt q uoluptatẽ ſectabat̃ & tranqllitatẽ:ſi uiueret:di
Gargetius ſcederet Athenis:ubi hẽbat hortos:quos primus iſtituit ad relaxationẽ aĩ:ut ſcri.Pli.& i uillã tuã migra
ret. Hæc p & æg.par ingt erat uẽire italẽ uillã.ẽt ſi p tempeſtatẽ ægei nauigãdum eẽt tanta ẽ eius amœ
nitas. Maleæ.i.piculis naufragiorũ q̃ fiunt ad maleã laconiæ pmontoriũ:qđ exit in mare quinq; mili/
Malea bus paſſuũ.tã certo diſcrimine:ut puerbiũ fuerit:cũ maleã trãſieris ne reſpicito:ut ſcri. Stra.Plura alibi
de hoc dicemus. Aſtris holeniis.i.aſtro hedorũ.qui appellant̃ holenii a capella q̃ Iouẽ nutriuit:quæ di/
Holeniũ cta ẽ holenia:ut ſcribit Calimachus ab holẽo oppido archadiæ.ſed de hoc i ſecũdo plura dictabimus.
Siculos æſt.Scyllã & carybdi. Maiore ly.cãtatũ a Virgi.ſatyrã liuentẽ.nã q natus ẽ ut ſatyrus liuorẽ cõ
trahit uultu. Seu.t.ſiue i ocio ſecurus nec iratus epiſtolã ſcribis. Midæ:regis phrigũ q ditiſſimus fuit.

Hermus:fluuius lydiæ ad myſiæ initium:qui aureas habuit arenas ex monte dindymene ſacro in ſardianum agrum defertur:ut ſcribit Herodotus.meminit Strabo. Sic docta frequentes:optantis eſt: tali inquit amœnitate & ocio.nam nihil habuit maius poeta quod precaretur. Manlio uopiſco:homi/mini amiciſſimo: qui tanto ſtudio ſibi ſeceſſum hunc exædificauerat : qua ut fœliciter frueretur ocio & uotis ſuis. Hermus

Domitius Auguſtino.

Debuit & flauis hermus tranſcurrere ripis
Et limo ſplendente tagus.ſic docta frequentes
Ocia.ſic omni detectus pectora nube
Finem neſtoreæ precor egrediare ſenectæ.

Soteria pro Rutilio gallico.

ESTis io ſuperi nec inexorabile cloto
Voluit op9 uidt alma pios aſtreaiouiq;
Cōciliata cadit.dubitataq; ſydera cernit
Gallicus.es cælo.dis es germāice cordi
Quis neget? erubuit tāto ſpoliarī mini
Imperium fortuna tuum.ſtat proxima ceruix (ſtro
Ponderis immenſi.damnoſaq; fila ſenectæ.
Exuit.atq; alios melior reuireſcit in annos
Ergo alacres quæ ſigna colunt urbana cohortes
Inq; ſinum quæ ſæpe tuum fora turbida quæſtu
Confugiuntq; leges.urbeſq; ubicunq; togatæ
Quæ tua longinquis implorant iura querelis
Certent lætitia.noſterq; ex ordine collis
Confremat.& ſileant peioris murmura famæ
Quippe manet.longumq; euo redeunte manebit
Quem penes intrepidæ mitis cuſtodia romæ
Nec tantum induerint fatis noua ſæcula crimen
Aut inſtaurati peccauerit ara terenti.
Aſt ego nec phœbum q̄q̄ mihi ſurda ſine illo
Plectra.nec aonias decima cum pallade diuas

QVi bona fide deos colit Auguſtie:ueneratur & ſacerdotes:ut alibi Papinius ſcribit.nā beniuolentiam non poſſumus omni tempor̄ i eū: quē principem colimus teſtificari:& ne q̄d ꝑtereamus officii ac pietatis : ſolemus eum quoq; amore ꝓſequi:quē principi caꝝ eſſe cognoſcimus. Rutilius galligus:quod te ignorare nolim:tāta fuit apud Domitianum auctoritate & gratia:ut ei legum iudiciorūq; omniū cura credita ſit:unde urbis cuſtos ē appellatus.hinc hemiſtichion illud Iuuenalis quæ cuſtos Gallicus urbis in commentariis noſtris docuimus.d̄ hoc Rutilio intelligit:cū alii de anſere interpretarentur.Is nuper in morbū lethargicū inciderat:nā ꝑpetuo opprimebat̄ ſōno.cōualeſcenti poeta cōgratulatur hoc carmine quod ſoteria inſcripſit:quaſi munera pro amici ſalute perſoluta.nam ea ſoteria appellantur a ϭώζειν quod ē ſeruare:ut in cōmētariis Martialis docuimus.Soteria uero primus ſcripſit Orpheus:ut Apollodorus tradit. Eſtis: alii ambigūt an dii ſint: quorū ꝓuidentia mundus regatur.alii putant deos q̄dem eſſe:ſed eos nullis precibus moueri:quo minus fata in exitum perducantur.Ego inquit Papini.ex hoc didici & deos eſſe qui audiant preces mortaliū & eos aliquando flecti:nā gallicus uidebatur moriturus:ſed populi uotis ſeruatus eſt diis exaudientibus. Io:uox letantis & præſequentis triumphū. Cloto:una ex tribus parcis:q̄ uere ut fert Heſiodus in theogonia bonū malūq; futurum mortalibus naſcentibus dant:& uitam nēt. Homerus οσσαοι αισακατα κλωθοι τεβαρειαι γαρομεнε ΝΗσαυτω λινωοτεμιντευεμττηρ. Nec opus inexorabile.Et fata inquit poſſunt exorari. Aſtrea:de hac ex Heſiodo & Igino plura recitauimus commode.Papinius ait aſtreā cōciliatam eē Ioui:cuius.ſ.regnū oli irata eſt & in cælū fugit:eamq; a Ioue impetraſſe uitam Rutilii:a quo ipſa diligenter colebatur. Videt pios:fauet ſe colētibus:ut nuper fauet Rutilio gallico. Es cælo:dis es germanice cordi.Codices alii omnes hunc uerſum ita habēt.Et cælo diues germanice cordi.ſed cū nullus ſenſus exiſteret & facile in has ſyllabas redigi poſſit quæ certam præbent ſententiā a nobis emēdatus ē:ut ante diximus ut dicat:o Domitiane & cælū & dii gerunt curā tui. noluerunt enim perire Gallicū:cuius opera & fide utereris ad imperiū tuendū.Quid.n.crediderī poetā elegantiſſimū aliter locutum eē aut dixiſſe.Germanice diues:frigido & ſordido epitheto ī imperatorē. leges igitur noſtra ſententia. Et cælo dis es germanice cordi. Proxima ceruix:gallicus:q ſecūdo loco ſuſtinet pōdus impii. Alacres cohortes:lætitiā de ſalute Rutilii Gallici ad eos in primis pertinere ait: penes quos legū moderatio & iudicioꝝ cura ē:& ad ſocios nominis romani qui leges a populo Romano accipiūt.nam ut diximus:Rutilius gallicus iudicioꝝ omniū & legum curam gerebat. Quæ colunt ſigna urbana.i.equites.nā de curiæ iudicū ex equeſtri ordine eligebantur. Legeſq; fugiūt:fora turbida.ī tuum ſinū.nā qui in foro inique dānatus eſſet ad Rutiliū prouocabat. Noſter collis:nos quoq; poetæ inquit confremamus in tanto gaudio. Noſter:inemendati codices habent noſſe.Ego uero noſter legēdū puto. Peioris famæ:quæ erat gallicū moriturū. Terenti:terētus locus in cāpo Martio dictus:q; ibi ara ditis patris & Proſerpinæ terra cōderet̄:ut placet Feſto.eum locū inſtaurauit.Valeſius diuino monitu:ut eſt apud Valeriū maximū:nec dii manes inq̄t Papinius tantū ſceleris cōmittāt ut gallicū eripiāt.

Sacerdotū ueneratio

Rutilius gallus

Soteria

Io

Parcæ

Terentus

Dirce
Thebæ

Nec hortabor alumnum dirces: inemendati codices habent Hortatur. ego uero coniunctum legẽdũ puto: ut dicas, aſt ego nec. Hortabor alumnum dirces. Baccum. nam dirce fons thebanus eſt: & thebe patria duorum numinum: ut ſcribit Plinius Herculis & Bacchi. Ipſe ueni: Tu o gallice faue, mihi eris inſtar numinis, non enim ſine laude poetices potuiſſes togam & iudicia ornare. Pimplea enthea: muſa diuina. Vatis: Rutilii. Licet excludat: poteſt excludere & ſedare mihi cantaturo ſitim, nec ego hauriã

Pieria
Olympus
Pimpla
Libetrum
Pirene
Acrocorinthus

fontes parnaſi. Pieria olympus pimpla libetrum. loca ſunt thraciæ: ex quibus cum nonnulli in boetiæ partem migraſſent: ubi eſt parnaſus in eo loca iiſdem nominibus dicarunt. Inde muſæ Pimpleæ, pieriæ libetrides dicuntur: ut ſcribit Strabo. Pirene: acrocorinthus collis eſt qui pro arce corinthi habetur: eius uertex habet ædiculã ueneri ſacram, infra uerticem fons ẽ pirene non multis aquis: ſed ſuauiſſimis & perſpicuis ad imum tãetſi euripides multas aquas illic eſſe teſtatur. ſacer eſt

Pegaſus

muſis. ex eo fonte cum pegaſus potaret cõprehẽſus eſt a bellorophonte: ut ſcribit Strabo. Curat noſtras leges: ſeruat leges poetarum. Quare age: & ſi inqt abundas criminibus cum ſis poeta: nõ tamen debes noſtros uerſus aſpernari cum numina etiam dona ſua in ſacris accipiant: nam & frugibus cereri & uino baccho ſacrificamus. Damuſq; ſpolia hoſtium marti. & feras occiſas dia-

Tholus

næ. Tholo: Tholus ut Varro ait ſignificat templi teſtudinẽ. Tholus itẽ erat ædicula rotunda athenis: ĩ qua erat cœnatio magiſtratuum: ut Græci ſcribũt. hic de Tholo templi. & Virgili. Si qua ipſa meis uenatibus hauſi ſuſpendiue tholo. Lyra tenuiore: meo carmine. Quæ: o quanta præmia morum tuorum. Quæ lumina: oculos madentes lachrymis. Plæbis: ignare lugere & uidi inquit plæbem lugentem: quæ non ſolet obitu magnorum uirorum moueri: immo lætari. Labente numa: exẽplum ſumit ab his: quorum obitu populus Romanus commotus eſt. Ouid. Extinctum latiæq; nurus: populuſque

Pompeius
eques

patreſq; defleuer̃ numam. Pompeio: nam & Pompeius ordinis erat eqſtris. Lucanus. Sedit adhuc Romãus eques. & in. vii. ad Põpeium. Te mixto fleſſet luctu iuueniſq; ſenexq;: Iniuſſuſq; puer laceraſſet crine ſoluto pectora: fœmi-

Brutus

neum ceu bruti funere uulgus. Nã brutum fœminæ anno fleuerunt: ut ẽ apd' Liuium: quod maximus pudicitiæ uindex extitiſſet. Hoc illud: nimirum inquit hoc aſſecutus es: quoniam inuitus audis uincula ſontium: abſtines uerberibus reorũ. Vires armatas: magiſtratu & auctoritate. In alta pectora. in ĩtimã hominũ beniuolẽtiam. Reuerẽtia: ſic inqt hoĩes & colore & amare diſcunt. Ipſa etiam: genus inqt ẽt morbi cõſtrauit oẽs: nã præcipiti quadã ui te oppreſſit: nec ullo remedio retardaba᷑: nam in lethargũ morbũ inciderat. de quo hæc Celſus ſcribit ĩ. iii. Alter quoq; morbus eſt aliter freneticis cõtrarius ĩ illo difficilis ſõnus ꝓmpta ad

Lethargus

omnẽ audaciam mens ẽ: ac ĩ hoc marcor: & inexpugnabilis pene dormiẽtis neceſſitas. Lethargum Græci nominãt. atq; id quoq; genus acutum eſt: & niſi ſuccurra᷑ celeriter iugulat. propterea Papinius eius morbi periculum præceps appellat. nec tantum propter ſenectam inquit accidit quod ſolet euenire: ſed ob nimiam curam, qua publica negocia gerebat. Rutilius uix ſexageſimum abſoluerat annum.

Aut mitem tegeæ, dirceſue hortabor alumnum
Ipſe ueni, uireſq; nouas animumq; miniſtra
Qui caneris. docto nec enim ſine carmine cantus
Auſoniæ decora ampla togæ. centumq; dediſti
Iudicium: mentemq; uiris. licet enthea uatis
Excludat pimplea ſitim. nec conſcia detur
Pirene largos potius mihi gurges inhauſtus
Qui rapitur de fonte tuo. ſeu plana ſolutis
Cum ſtruis orſa modis. ſeu quum tibi dulcis in artẽ
Frangitur. & noſtras curat facundia leges
Quare age ſi cereri ſua dona merumq; lyeo
Reddimus: & diues prædæ tamen accipit omni
Exuuias diana tholo captiuaq; tela
Bellipotens. nec tu quando tibi gallice maius
Eloquium. fandiq; opibus ſublimis abundas
Sperne coli tenuiore lyra uaga cingitur aſtris
Luna & in oceanum riui cecidere minores
Quæ tibi ſolicitus perſoluit præmia morum
Vrbis amor. quæ tum patrumq; equitumq; notaui
Lumina. & ignaræ plæbis lugere potentes
Non labente numa timuit ſic curia fœlix
Pompeio. nec celſus eques. nec fœmina bruto
Hoc illud. triſtis inuitum audire cathenas
Parcere uerberibus. nec qua iubet alta poteſtas
Ire. ſed armatas multum ſibi demere uires
Dignariq; manus humili: & uerba precantum
Reddere iura foro. nec proturbare curules
Et ferrum mulcere toga. ſic itur in alta
Pectora. ſic miti reuerentia fidit amori
Ipſa etiam cunctos grauis inclæmentia fati
Terruit. & ſubiti præceps iuuenile pericli
Nil cunctãte malo. non illud culpa ſenectæ
Quippe ea biſſenis uix dum orſa excedere luſtris
Sed labor intendens: animiq; in membra uigentis

Imperium:animi uigentis membra. uigebat inquit animus Rutilio & corpori labores imperabat.
Dulce opus:nam libenter laborabat pro Domitiano. Inſidioſa quies:periphraſis eſt morbi Lethar
gi.dicitur aūt Lethargus a λΗθΗ quod ſignificat obliuionem & αργοσ pigrum:nam in eo ē obliuio re Lethargus
rum omnium.& Marcor. Tunc deus:Apollo iuxta Vercellas ad radices alpium colebatur. Martialis Vercellæ
Apollineas Vercellas appellat:Cum autem Rutilii qui ex attiliis manarunt:ut ſcribit Pedianus. Gallici
quoq; ſint dicti.Introducit Papinius numen Apollinis ex Vercellis oppido Alpino proſpexiſſe laboran/
tem Rutilium & accurriſſe cū Aeſcula/

Imperium uigileſq; ſuo pro cæſare curæ
Dulce opus.hinc feſſos penitus ſubrepſit in artus
Inſidioſa quies.& pigræ obliuia uitæ
Tunc deus alpini.qui iuxta culmina dorſi
Signat apollineos ſancto cognomine lucos
Reſpicit.heu tanti pridem ſecurus alumni
Progreſſuſq; morans:hic mecum epidaurea proles
Hinc alti gaudens datur aggredienda facultas
Ingentem recreare uirum teneamus adorti
Tendatis iam fila colos.nec fulminis atri
Sit metus:has ultro laudarit iuppiter artes
Nam neq; plæbeiam aut dextro ſine numine certā
Seruo animā.atq; adeo breuiter dū tecta ſubimus
Expediam.genus ipſe ſuis.præmiſſaq; retro
Nobilitas.nec origo latet:ſed luce ſequente
Vincitur.& magno gaudet ceſiſſe nepoti
Prima togæ uirtus illi.quaq; clarus & ingens
Eloquio.mox innumeris exercita caſtris
Occiduas primaſq; domos.& ſole ſub omni
Permeruit iurata manus.nec in ocia pacis
Permiſſum laxare animos: ferrumq; retingi
Hunc galatea ingens auſa eſt inceſſere bello
Hunc quoq; per nouem tenuit pamphilia meſſes
Pannoniuſq; ferox.arcuq; horrenda fugaci
Armenia.& patiens latii iam pontis araxes
Quid geminos faſces.magnæq; iterata reuoluam
Iura aſiæ.uelit illa quidem ter habere quaterq;
Hunc ſibi.ſed reuocant faſti.maiorq; curulis
Nec promiſſa ſemel.lybici quid mira tributi
Obſequia.& miſſum media de pace triumphum
Laudem.& opes tantas nec qui mandauerat auſus
Expectare fuit.gaudet tranſimenus & alpes
Cannenſeſq; animæ primuſq; inſigne tributum
Ipſe palam læta poſcebat regulus umbra
Non uacat arctoas acies rhenumq; rebellem
Captiuæq; preces ueledæ.quæ maxima nuper

pio ad opem ferendam. Heu tanti pri
dem ſecurus alumni.heu inquit Apol
lo tādem alumnum ſuum:de quo pri/
dem fuerat ſecurus negligens reſpexit.
Facultas gaudens alti:ideſt res & faci
nus dignum cælo. Datur: ſeſe offert
nobis. Tendatis.pergite inquit parcæ:
& nete uitam Gallico:nec rumpite ad/
huc filum. Fulminis atri:hoc ad Aeſ/
culapium:qui cum oli reuocaſſet Hip/
polytum mortuum ab īferis:a Ioue ful
minatus eſt.non eſt inquit metuendū
fulmen ſi hunc ſeruabimus: nam ipſe
Iuppiter laudauerit & probauerit artes
noſtras in gallico ſeruando. Laudarit:
inemēdati codices habēt laudauit.ego
uero emēdaui laudarit:quod magis cō
uenire uidebatur. Has artes: mendoſi
codices habent arces:ſed nos artes legi/
mus:ut dicat laudauerit Iuppiter has ar
tes medicinæ:qbus ſeruauerimus gal/
licum. Ipſe genus ſuis:ipſe inquit ge/
nus ſuum & familiā illuſtrauit. Præ/
miſſa nobilitas retro:ideſt maiores etiā
illuſtrat. Nec latet origo:nec tamē pri
cipium generis obſcurum eſt. Perme
tuit:militauit:inemendati codices ha/
bent permetuit. Manus:dextera Ruti
lii. Iurata:ſacrata. Galate a ꝑ mari ac
cipit:ubi bellum geſſit Rutilius:& niſi
ſyllaba oppugnaret tuti eſſemus legen
tes.Gallatia ea eſt prouincia iuxta Biti/ Gallatia
niam:in quam galli olim uenerunt: ut Gallogræ
ſcribit Strabo.eadem appellata Gallo/ cia
græcia.Galatia item hiſpaniæ. Arme/ Armenia
nia:ab armeno ſocio Iaſonis a ſeptētrio
ne habet cholchidem & albanos: ab oc
cidente cappadociam ab oriente hirca/
num mare.hæc maior dicitur: altera ē
minor. Araxes:hunc fluuium ita ap/ Araxes
pellauit Armenus Iaſonis ſocius ex Pœ
nei theſſali ſimilitudine:q Araxes quo/
q; dicit̄:quoniā ille abrupit oſſa olym/
po:& tēpe e mōtibꝫ planiciē lapſus. oli
non habuit exitū:ſed Iaſon imitatus tē
pe theſſaliæ:uiā muniuit:p quā in ma/
re caſpiū defert̄.Herodotus ex martia/
na eū ꝓfluere putauit & ſcindi in qua/
draginta annos: diuidereq; Scythas &
Bactrianos hūc Caliſthenes ē ſecutus.pōtē īſtaurauit Cæſar auguſtus. Geminos fa.duplicē ꝓcōſulatū.
Reuocāt faſti.urbs eū repetit & uult cōſulē. Libyci qd:qd opus ē narrē quod pœni auctoritate & idu
ſtria Rutilii obſequant̄ romanis:neq; detrectēt pſoluere tributa.Nā.P.Attilius Rutilius coacta i Sicilia Attilius
ſeruili manu.xiiii.annos poſt Carthaginē deletā iteꝝ debellauit:ut reffert Liuius.hic uero Rutilius ean Rutilius
dem ad tributū coegit. Captiuæq; p̄ces ueledæ.hæc dictio in oībus codicibus īuerſa ē.ita enim ſcribe
bantur. Captiuæq; preces ueledeæ: ſed nos ita emēdauimus auctoritate Cornelii taciti ut legas preces.

Gloria.depoſitam dacis pereuntibus urbem
Pandere.cum tanti lectus rectoris habenas
Gallice fortuna non admirante ſubiſti
Hunc igitur(ſi digna loquor)rapiemus iniquo
Nate ioui.rogat hoc latiæ pater inclitus urbis
Et meruit.neque enim fruſtra mihi nuper honora
Carmina patritio pueri ſonuiſtis in oſtro
Si qua ſalutifero gemini chironis in antro
Hærba tholo quocunque tibi troiana recondit
Pergamus.aut medicis fœlix epidaurus arenis
Educat.idæa profert quam creta ſub umbra
Dictami florentis opem.quoque anguis abundat
Spumatu.iungam ipſe manus.atqꝫ omne benigne
Virus.odoriferis arabum quod doctus in aruis
Aut amphriſiaco paſtor de gramine carpſi
Dixerat.inueniunt poſitos iam ſegniter artus
Pugnantemqꝫ animam.ritu ſe cingit uterque
Pæonio monſtrātqꝫ ſimul.parentqꝫ uolentes
Donec lætiferas uario medicamine peſtes
Et ſuſpecta mali ruperunt nubila ſomni
Adiuuat ipſe deos.morboqꝫ ualentior omni
Occupat auxilium.citius non arte refectus
Thelephus hemoriia:nec quæ metuentis atridæ
Sæua machaonio coierunt uulnera ſucco

Veleda — Velædæ captiuæ:nam ut ille ſcribit:Veleda & aurina multæ res fuerunt loco numinum habitæ apud plæroſqꝫ germanos.ſenſus igitur erit nō poſſum tibi nūc exponere:quemadmodū & germanos & eorum numen ueledam cæpit:ideſt habuit numina germana captiua:ut dicimus.Captiua numina troiæ.

Gaudet tranſimenus:in laudem Rutilii ſcribit eum ultum eſſe clades:quas Romani a Pœnis acceperunt:cum illos compulerit ad tributa:ſed in primis rem gratam feciſſe Attilio regulo gentili ſuo:qui ꝑ multos cruciatus a pœnis necatus eſt.De ſupplicio huius hiſtoriam recitauimus in commētariis Sylii ex Liuio & Gelio. Trāſimenus:de quo fabulam confixit Sylius extat carmen.

Et meruit: Dignus eſt Domitianus cuius uotis annuamus:nam mihi inqt Apollo ludos cælebrauit:ii fuerūt ludi ſæculares:qui centeſimo quoqꝫ āno cælebranť carmine a pueris puelliſqꝫ matrimis & patrimis cantato in Apollinis & Dianæ laudē:ut ſcribit Macrob.Domitiāus eos inſtaurauit habita rōne tēporis:ex quo æditi fuerūt non a Claudio:qui pauloante fecerat.ſed ab Auguſto:qui centeſimo ante āno eoſdem repetierat.auctor Tranqllus. Nec enim fruſtra:ita ut nō referā grām. In oſtro pa.i.ꝑtexta: nā ꝑtexta & magiſtratuum ueſtis erat & pueroꝝ dicta ꝙ purpura prætexeretur:ut Macro.i ſaturnalibus ſcribit. Si q̄:adhibe inqt hærbas quas ubicūqꝫ habes. HAntro chironis:nā chiron medicinam hærbariā primus docuit:ut refert Plini.ab eoqꝫ hærba qꝫdam chironia ē appellata. Tholo quocunqꝫ:tēplo & luco tibi hærba ē ad troiam:ſiue ad tymbrā:ſiue alibi. Epidaurus oppidum in ſinu Saronico æſculapii delubro cælebre: ut ſcribit Plinius.

(Sæculares ludi — Prætexta — Chiron medicus — epidaurus)

Dictamus — Dictamus:hærba de qua Vir. Dictamum genitrix cretea carpit ab ida uberibus caulē foliis & flore comantē purpureo:hāc ceruus edit quotiēs fixus eſt ſagitta.nā ita ferrū cadit. de eadē Plini. multa. Quoqꝫ anguis abūdat ſpumatu:nam Aeſculapius:ut eſt apud Ouid. anguē habet miniſtrū:quē ī hærbas medicas īmittit iturus ad ægrotū:cui ex ſpūa quoqꝫ remedia adhibet quā āguis emittit depaſtus prius hærbas medicas. Iungā manus: afferā partem meā. Et oē uirus: omnes hærbas uirētes:nā uirus uirorem ſignificat:unde res uirulētæ apud celſū uirus idē latine dicitur quod græce φάρμακον.i.medicina:ut tradit Pli. Quod carpſi:inemēdati codices habēt capſit. Sed ut perſona cōueniat Aeſculapio loqnti.ꝗ pauloāte ait. Iūgā:nos legimus carpſi.i.collegi. De gra.amphri. ex paſcuis ad amphriſum fluuiū theſſaliæ:nā Phœbus amore captus pauit regis admeti armēta: ut eſt apud Oui.& Strabo ita ſcribit.In agro qdē erethriæo urbs erat Tēpe Apollini conſecrata.cui ædē ipſam ſacrā ut aiūt:rex Admetus ſtruxit:peneſquem phœbū mercede famulatū eē uulgať.Lucanus Qui flumine puro irrigat.amphryſus famulātis paſcua phœbi. Ritu pæonio:in habitū pæoniū. Pæon Endymionis filius:ut Pauſanias ſcribit.nomē pæoniæ ꝓuinciæ dedit.Homerus cū medicos laudat eos ait eē genus pœonis. Mōſtrātqꝫ ſimul:docēt alter alteꝝ. Suſpecta nubila:inſidioſas tenebras ſomni mali lethargi ruperūt.Nam hoc primū adhibēdū eſt remediū:ut ſcribit Celſus ut qui lethargo laborāt excitētur.Celſus in tertio.Hos ægros qdē ſubinde excitare nitūtur admotis iis:quæ ꝑ ſternutamēta euocant: & iis q̄ odore fœdo mouēt:qualis eſt pix cruda.Lana ſuccida:piper ueratꝝ.Plura apud illū. Occupat:celeriter capit remediū. Thelephus arte hæmonia.i.altero uulneř Achillis hæmonii:nā ab Achille Thelephus ſanatus eſt altero uulnere:uel certe emplaſtro ferri rubigine mixta:ut Plini. putat: unde Achilles inquit pingiť decutiēs rubiginē ferri in uulnus. Thelephi:plura recitauimus.de hoc ī cōmētariis Mar. ex primo libro Euſtathii ī Home. Atridæ metuentis.Vſurpauit Homeri uerbū qui ſcribit Menelaū percuſſum a pandaro timuiſſe inſpecto uulnere. Succo machaonio:duo fuerūt medici græcorum exercitu Agamemnonem ſecuti filii Aeſculapii Podalirius & Machaon:qui auctore Celſo & Homero teſte uulneribus tantum medebantur hærbarum ſuccis.Propterea Martialis dum chirurgū uellet deſignare:Podaliriū dixit.Euſtathius uero affirmat podaliriuꝫ uerſatū eſſe in ea parte medicinæ:q̄ mo-

(Aeſculapii anguis — Virus — Amphryſus — Tempe — Pæon — Lethargus — Thelephus — Podalyrius — Machaon)

dum uitæ ægrotantibus perſcribit Machaonem in uulneribus ſanandis:qui ut idem auctor eſt imperauit in Tricha Theſaliæ urbæ:quæ eadem Trachina dicta eſt.horum ſorores fuerũt Hygia.Eglee. Pane: ut refert Pli.quas Socrates pinxit.plura de his ſcripſimus in Martialẽ ex lycophronis interpte. Quis locus ſit mihi:paruam inquit gratiam mæretur cura & uotum meum pro Rutilio.cum patres omnes & uniuerſus populus idem ageret.tamen nouit Apollo uates meus q̃ ſollicitus ego quoq; fuerim. Auguror cuncta:ſubauſculto & colligo omnia. Netite:frequentatiuum dictum a neo deducite inquit fila o parcæ. Erit natalis uitæ:erit dies natalis uitæ Rutilii:nam hodie eũ natũ putabimus. Sæcula troica.i.titoni annos nam Titonus & Laomedon troiani fratres fuerũt.Laomedon tenuit loca circa troiam.Titonus ſeceſſit in orientem ubi dicitur amore captus auroræ uerſus in cicadam.Hieronymus : ut refert Euſtachius in odyſſeam Homeri:ſcribit Titonum petiiſſe ab aurora: ut immortalis eſſet oblitum etiam patere:ne conſeneſceret.Creſias auctor eſt:ut refert Diodorus.Teutamo in Aſia regnãte:qui uigeſimus a Nino & Semiramide fuit:Titonum fuiſſe perfectũ perſarum.cũ aũt aſſyrii mille amplius annis tenuiſſent troiã primũ obſeſſam a græciis petiiſſe opem ab illis:miſſaq; fuiſſe decem milia Aethiopũ cũ totidem ſuſianis:cũ ducẽtis curribus duce Memnone Titoni filio.An nos pulueris euboici.i.ſibyllæ cumanæ.nã cumas chalcidenſes ex euboia condiderũt . Sybilla annos ab Apolline popoſcit pro numero pulueris puteolani:quem manu prehenderat Sibylla alibi:uel quantos ego delium popoſci.nota hiſtoria . Situs neſtoreos:ſenectutẽ Neſtoris. Meuania:in umbriã patria Propertii cũ clitũno fluuio:cuius aqua pota cãdidos boues reddit.Pli.hunc in faliciſ eſſe putat. Virgilius & Sylius ut diximus in commentariis Sylii copioſius de eo diſputauimus. Sufficiam:non ſatis ero ad uota quæ ſuſcepi pro te. Farra exiguo ſalino: ideſt mola:nã ex farre & ſale mola fit.Plini.mola tantum ſalſa litant qui non habent thura. Placuerunt deis : Ouidius:ſed ut tamẽ fuſo tauro℞ ſanguie cẽtũ.Hæc canit mimo thuris honore deus. Domiti.Auguſtino.

Tricha
Trachina
Laomedõ
Titonus
Memnon
Meuania
Clitũnus
Mola

Quis mihi tot cœtus inter.populiq; patrumq;
Sit curæ uotiq; locus. tamen ardua teſtor
Sydera.teq; pater uatum tymbree. quis omni
Luce mihi.quis nocte timor.dum poſtibus hærens
Aſſiduus.nunc aure uigil.nunc lumine cuncta
Auguror.immenſe ueluti connexa carinæ
Cymba minor:cum ſæuit hyems pro parte furenti
Parua receptat aquas.& eodem uoluitur auſtro
Netite nunc lætæ cãdentia fila ſorores
Netite. nemo modum tranſmiſſi computet æui
Hic uitæ natalis erit.tu troica dignus
Sæcula.& euboici tranſcendere pulueris annos
Neſtoreoſq; ſitus:qua nunc tibi pauper acerra
Digna licet.nec ſi uacuet meuania ualles
Aut præſtent niueos clitumna noualia tauros
Sufficiam:ſed ſæpe deis hos inter honores
Ceſpes & exiguo placuerunt farra ſalino.

Balneum Etruſci.

NOn helicona graui pulſat chelis enthea plectro
Nec laſſata uoco totiens mihi numina muſas
Et te phœbe choris. & te dittimus euhã
Tuq; inúca feræ uolucer tegeeus honorẽ
Terga premas:alios poſſunt mea carmina cœtus
Naiadas undarum dominas. regemq; coruſci
Ignis adhuc feſſum ſiculaq; incude rubentem
Elicuiſſe ſatis.paulum arma nocentia thebæ
Ponite.dilecto uolo laſciuire ſodali
Iunge puer cyathos & enumerare labora

HEtruſcus Auguſtine:in cuius balneo tã ſublimi carmine euagatus eſt Papinius: ex ſeruili conditione ad opes peruenerat & dignitatẽ:nã pater ex aula Claudii calliculæ Neronis libertatem eſt adeptus:& diuitias.eundẽ ſenẽ in exiliũ a Domitiano miſſum huius filii cui nũc poeta blãdit lachrymæ & pietas reuocarunt:qđ qdẽ inotuit:& epigrãmate Marti.& huius poetæ carmine.nũc ſolutus curis animũ ad uoluptatẽ cõponẽs i ſodalis grãm balneolũ deſcribit:ſed furore uehemẽti ſola ꝓpe inuocatione agitur.paucis enim uerſibus i balneum laſciuit.lõgiuſq; incipit q̃ narrat uel deſinit:ipſo tamẽ initio iter nymphas q̃ aqua℞ ſunt uarietate geſtit carminis. Nõ helicona:cãtaturus inqt de aqs & fornace balnei nõ accerſam aliqđ numen ex helicone:ſed iuocabo nymphas & uulcanũ. Alius cœtus numinũ. Regẽ ignis:uulcanũ. Thebæ:apoſtrophe ad thebaidẽ quã cõpõebat:cuius carmẽ itermittit:ut hãc ſyluã canat i grãm etruſci ſodalis. Arma nocentia:fraterna:nam fratres Etheocles & polinices de imperio Thebano concertarunt. damnãda igitur & nocentia bella erant:cum eſſent inter fratres. Iunge cyathos:cum bibebant antiqui:ſoluti curis numerabant pocula ad numerum litterarum:quibus amicorum abſentiam nomina ſcribebantur. hoc innuit Horatius in carmine.Porphyrio apte ẽ interp̃tatus.Hos in cõmentariis Mar.copioſius diximus:uult ergo Papi.potu accendi ad carmen illud Martialis bibent.Succurrẽt mihi quindecim poetæ.

Hetruſcus
Poculorũ litteræ

Cuntantemq; ıncede chelim diſcede laborq;
Curaq; dum nitidis caminus gemmantia ſaxis
Balnea dumq; procax myrthis hederiſq; ſoluta.
Fronte uerecundo clio mea ludit hetruſco
Ite deæ uırides lıquidos auertite uultus
Et uıtreum teneris crınem redimite corymbıs
Veſte nihil tectæ.quales emergitıs altis
Fontibus & uıſu ſatyros torquetis amantes
Non uos quæ culpa decus ınfamaſtis aquarum
Solicitare iuuat.procul hinc & fonte doloſo
Salmacıs.& uiduæ crebenıdos arida luctu
Flumına & herculei prædatrix cedat alumnı
Vos mihi quæ latium.ſeptenaq; culmina nymphæ
Incolıtis. tybrimq; nouis attolıtıs undis
Quas præceps anıen.atq; exceptura natatus
Vırgo iuuat.marſaſq; niues & frıgora ducens
Martıa:præcelſis . quarum uagum molibus unda
Creſcit:& ınnumero pendens tranſmıttitur arcu
Veſtrū opus aggredimur.uſ͞ra ē quā carmine molli
Pando domus:non unquā aliis habitaſtıs ın antris
Ditius. ipſa manus tenuıt cytherea mariti
Monſtrauitq; artes.neu uılis flamma camınos
Vreret.ipſa faces uolucrum ſuccēdit amorum
Non huc admiſſæ thaſos aut undoſa cariſtos
Mœret onyx longe. querıturq; excluſus ophites

Chelim cuntantem:ideſt ſegnem. Hetruſco uerecundo:erat enī iuuenis & inſigni pudore. Ite deæ: ĭuocat nymphas. Deæ uirides:nymphæ muſcoſæ:uel a colore maris:quod uiride aliquando dicimus.
Auertite:exuite. Liquidos uultus:cæruleos:alii codices habent a uertice:ut legas redimite liqdos uul-
Vertex tus a uertice. Vertex ſumitas capitis dicta:ꝗ inde fit flexus capillorum:ſcribit Fabius. Emergitis: ſole
tis emergere. Torquetis:cruciatis amore. Non uos:abdicat & reiicit nymphas fontium:quæ aliquo
crimine infames ſunt. Non iuuat ſollicitare:nolo elicere & inuocare uos. Culpa:aliquo ſcelere. Sal-
macis:fons in Caria:cuius aquam qui
Salmacis potauerit:mollis dicitur fieri. Id negat
Strabo. Salmacis autem nympha: ut
eſt apud Ouidium hermaphroditum
adeo auide ē complexa:ut ambo ĭ unū
coierint corpus:hinc doloſum fontem
appellat Papinius.Vetruuius ſcribit mi
dam & Aredamam duxiſſe Coloniam
in Carianum expulerūt legas & cares:
diuerſoriumque erexiſſe iuxta Salma-
cim fontē:cuius aqua ſuauiſſima mul-
tos ad mutuam uitæ ſocietatem ĭ eun-
dem locum allexerit:unde fabula de fo
Crebenes tis mollitie nata eſt. Crebenidos : aliis
ſyllabis euerſa eſt dictio ĭ omnibus co-
dicibus:ſed ita emendamus:nam Cre-
benes fluuius phrygiæ ē:cuius filia He
Heſperia ſperia:ut eſt apud Ouidium ab Eſaco
amata fuit filio Priami.ea dum fugeret
in ripa fluminis patris morſu ſerpentis
Eſacus extincta eſt.Eſacus dolore in mergum
eſt conuerſus hactenus Ouidius dein-
ceps Græci: Crebenus pater merore ex
aruiſſe dicitur & factus eē palus : unde
peſtilentes exhalationes emittuntur .
Strabo crebeſiā paludem appellat flu-
mina. Crebenidos:Heſperies filiæ cre
beni. Viduæ:amiſſo Eſaco. Arida lu
ctu:poſt mortem filiæ. Prædatrix:hy
lan lacum in bythinia intelligit:ubi ra-
Hylas ptus eſt Hylas puer Herculis:quod ac-
colæ teſtabantur ſingulis annis circueū
tes lacum & hylam uocitantes : quod
ſcribit Solinus hunc raptum fuiſſe ad
Arganto- Argantonium promontorium ſcribit
nium Strabo Proptius:ut in eius cōmentariis diximus:Argantiphagum appellat.hic erat argātiphagi ſub uer
Argātipha tice mōtis.nam ita ille uerſus emendandus eſt. Cedat:diſcedat. Vos mihi:inuocat nymphas aquarū
gus quæ in urbem ducebantur : hæ olim nouem fuerunt:ſed poſtea maiori numero:ut ſcribit Frontinus.
Anio Nouis undis:aliunde aduectis. Attolitis:augetis. Preceps anien:nam anio uetus & anio nouus in ur
Virgo bem ducebantur:de aquæ igitur ductu:nō de flumine nūc intelligit. Virgo: uirginem aquam duxit
aqua Marcus agrippa ab octaui lapidis diuerticulo duo millia paſſuum.uirgo dicta: quoniam in præneſtina
Thaſos uia qua labitur cum eſt prope Herculeum ſinum longo diuerticulo ſecedit:quaſi Herculis cōgreſſum
declinare uideatur:unde uirgo eſt dicta:ut putat Plinius.Frontinus uero de aquæ ductibus ſcribens ait
id nomen datum eſſe:quoniam eius fontē indicauerit uirgo. Exceptura natatus:in qua homines ſæpe
natare ſolent:nam aqua uirginis præſtabat tactu:quod ſcribit Plinius ut Martia hauſta.Martia de aqua
martia ante dictum. Præcelſis molibus:deſcribit fornices ductuum. Vnda uaga:longo ſpacio errans.
Præcelſis molibus:altis ædificiis & fornicibus. Creſcit:ſublimis eſt. Pendens: nō attingens terram:
ſed in aere. Tranſmittitur:ĭ urbem. In numero arcu:multis fornicibus. Cytherea:uult uenerē fuiſſe
architectam tam amœni balnei:ut etiam antea in uilla Vopiſci. Succendit:ſuppoſuit fornacibus. Ma-
riti:Vulcani. Thaſos:una ex cycladibus:unde thaſium marmor:ut ait Pli.pari aūt Thazon cōdiderūt:
Cariſtos ut ſcribit Thucydides & Strabo. Cariſtos: urbs euboiæ in ripa ſub mōte ubi erat Apollinis marmarii
templū.lapis illic naſcebat᷑:quem pectebāt & texebant,mantilia inde cōficiebātur ægregiæ cōtexta.plu-
Mamura ra apud Strabonē. Mamura:primus ĭ quē Catullus ſcripſit Cariſtū marmor habuit Romæ ĭ colūnis.
Mœret onyx:uilia inquit hic nō ſunt marmora:ſed tantum precioſa.Atqui Martialis hæc oīa mār-
mora ĭ hoc balneo eē ſcribit:ſed ille a copia marmoꝝ:hic a ꝑſtātia laudat. Onyx.i.marmor onychites.
Mœret:quoniā nō ē admiſſus ĭ thermas.de his marmoribus ĭ cōmētariis Mart.ſatis multa diximus.

Sola purpura:ſolum marmor Porphyrites exciſſum ex uenis numidicis illic eſt.nullū inquit marmor illic eſt:niſi uariatum maculis purpureis.ut numidicum & ſinadicum:quod quidem diſtinctum eſt maculis purpureis:quoniam Atys puer cum in phrygia cybelē fugeret nota fabula: abſciſſis genitalibus lapidem hunc cruentauit guttis manantibus.de marmore ſinadico ante diximus.Et ſidonia gutta purpurea. Vix locus:uix inquit admiſſum eſt marmor laconicum uiride ut ſi coniunctum cū ſinadico pariat uarietatem. Eurotas:fluuius laconicæ iter gytium & acceos erūpit.de quo plura ſcribit Probus teſtimonio calimachi hic pro marmore laconico quod uiride ē ponitur. Porphyrites Atys Eurotas

Sola nitet flauis nomadum deciſa metallis
Purpura.ſola cauo phrigiæ quam ſynados antro
Ipſe cruentauit maculis lucentibus atys
Quæq; tyri niueas ſecat & ſydonia rupes
Vix locus eurotæ uiridis cum regula longa
Sinada diſtinctum uariat:non limina ceſſant
Effulgent cameræ.uario faſtigia uitro
In ſpecies animoſq; nitent.ſtupet ipſe beatas
Circumplexus opes.& parcius imperat ignis
Multus ubiq; dies.radiis ubi culmina totis
Perforat:atq; alio ſol improbus uritur æſtu
Nil ibi plæbeium.nuſq̄ themeſea notabis
Aera:ſed argento fœlix propellitur unda
Argentoq; cadit:labriſq; nitētibus inſtat,
Delitias mirata ſuas:& abire recuſat
Extra autem niueo qui margine cærulus amnis
Viuit:& in fundum ſummo patet omnis ab imo
Cui non ire lacu pigroſq; exoluere amictus
Suadeat hoc malet naſci cytherea profūdo
Hic te perſpicuum melius narciſe uideres
Hic uelox hecate uelit & deprehenſa lauari
Quid nunc ſtrata ſolo referam tabulata:crepātis
Auditura pilas ubi lāguidus ignis ierrat
Aedibus:& tenue uoluunt hypocauſta uaporem
Nec ſi baianis ueniat nouus hoſpes ab oris
Talia deſpiciat (fas ſit componere magnis
Parua) nerōia nec qui modo lotus ī unda
Hac iterum ſudare neget.macte oro nitēti
Ingenio.curaq; puer.tecum iſta ſeneſcāt
Et tua iam melius diſcat fortuna renaſci.

Cum regula lōga:ideſt lōgus tractus marmoris uiridis & linea quædā. Variat ſinada:marmor ſinadicum. Non ceſſant limina:nec limina inquit uacāt marmoribus.nam uiliora marmora ī liminum erant uſu:ut Plini. ſcribit.hic non in liminibus etiam precioſa marmora. Vitro uario.nam poſt tempora.M.Agrippæ uitrum cameris pōi cæptum eſſe ſcribit Plini. Nitēt in ſpecies & animos:repræſentant inquit uultus præſentes tāq̄ ſpecula. Parcius imperat.minorem emittit flammā. Multus dies:multa lux. Alio æſtu: Thermarum ubi ſol inquit immittit radios tāq̄ uelit alio etiam æſtu calere improbus & nō contentus ſuo. Labris: labra uaſa ſunt.Cura inquit Cicero ut labra in balneis ſint.ad alios autē uſus eſt nitenti ripa. Patet oīs: totus conſpicuus eſt. Et depræhenſa:etiā ſi depræhenderetur hic Diana ab acteone nō moleſte ferret. Quid nūc ſtrata:qd ego narrem tibi tabulata:quæ ī ſublimi parte ædium ſūt:quo deſinūt uaporaria habentia ī uertice pilā concauā:quo peruenit flammā ignis in imo ardētis:ſed lāguida & tenuis:ut domus ita tepeat:nō aūt eſtuet. Pilas crepantes: obſtrepentes igne. Ignis lāguidus:flāma iam remiſſa:cū tantū aſcēderit. Et hypocauſta:uaporaria:nam ita Cicero iterpretatur ad Atticum ſcribēs. In unda neronea:in thermis neronianis.Marti.Et in modico ſexta nerone calet. Iam :patre reſtituto ab exilio. Renaſci:poſt calamitates acceptas.

Vitrum in cameris

Labrā uaſa

Hypocauſta

Kal.decembres Saturnales.

ET phœbus pater:& ſeuera pallas
Et muſæ procul ite feriatæ
Iani uos reuocabimus kalendis
Saturnus mihi compede exoluta

Domitianus Auguſtino.

SAturnalia Auguſtine a qbꝫ totū opus īſcripſit Macro.Dies feſti erant menſe decēbri dicati ſaturno.vii.ut Neui.poeta & alii ꝑdiderūt.nonnulli tres:alii unū:quos Feneſtella ſeqt̄ In his Domitiāus:ut Trāql.refert:inter ſpectacula largiſſimū dedit epulū diuiſis panariis ſenatui & equitibus:plæbeis ſportellis cū obſoniis.Papinius qui cōuiua fuerat īperatori blādiēs epulas laudat:qđ & Mar.facit.in quo illud maxīe ſeqtur ut primū apte inuocet.nūina igit̄ ſaturnalitia tātū appellat reliqs repudiatis. Ite feriatæ ad agēdū ociū.uel lege feriatū.ductū a feriis qbus ceſſatur ab ope. Reuocabimus:ad carmē. Kalēdis Iani:Ianuariis kal.poſt ſaturnalia. Saturnus cōpede exoluta. Saturnus:ī cōpedibus toto āno erat.Verrus flaccus cām ignorat.Apollodorus ſcribit Saturnū uīciri per ānū laneo uīculo & ſolui ad diē ſibi feſtū hoc ē ī ſaturnalibus.inde ꝓuerbiū deos pedes laneos habere ſignificari p id.x.menſe ſemē ī utero aīatū.ī uitā grādeſcere qđ donec erūpat molibus nectit̄ uīculis.

Saturnalia

Saturni uincula

Et multo grauidus mero december:
Et ridens iocus & ſales proterui
Adſint: dum refero diem beatam
Læti cæſaris.ebriamqꝫ pando:
Vix aurora nouos mouebat ortus
Iam bellaria adorea pluebant
Hunc rorem ueniens profudit eurus
Quicquid nobile ponticis nucetis
Fœcundis: cadit aut iugis idumes
Quod ramis pia germinat damaſcus
Et quas præcoquit eboſia cannas
Largis gratuitum cadit rapinis
Molles gaſeoli:lagunculiqꝫ
Et maſſis amerina non peruſtis
Et muſtaceus:& latente palma
Prægrandes cariotides cadebant:
Non tantis hyas in ſerena nymbis
Terras obruit:aut ſoluta plias
Qualis per cuneos hyems latinos
Plæbem grandine concutit ſerenam
Ducat nubila Iuppiter per orbem
Et latis pluuias minetur agris
Dum noſtri Iouis hi ferantur imbres
Ecce autem caueas ſubit per omnis
Inſignis ſpecie decora cultu
Plæbes altera non minor ſedente
Hi panaria candidaſqꝫ mappas
Subuectant epulaſqꝫ lautiores
Illi marcida uina largiuntur
Idæos totidem putes miniſtros

Grauidus mero:in quo omnes uino indulgent.Iuuenalis a contrario & uinū toto neſcire decembri,
ut nos quidē docuimus:quod alii nō aduerterunt. Cæſaris:Domitiani. Ebria:ī qua omnes uino exhi
Bellaria laratiſunt. Iā bellaria adorea:bellaria a græcis dicunt ſecūdaꝝ menſarum cybi pro libis dul/
Adoreum ciariis accipit.Propterea ait Adorea hoc eſt farracea:nam quod antiqui adoreū dixerunt nos far. auctor
Plinius.ea erāt preſtātiora Virg.& adorea liba per hærbam.alii codices habēt uelaria.ut dicas e uelis qui
Nux bus tegebatur amphiteatꝝ hæc decidiſſe.placet prior ſententia. Hūc rorē:placentaꝝ. Ponticis nuce/
tis:nucē præneſtinā cuius meminit Ne
Pontica uius græci pōticam appellarunt:ut ſcri/
bit Macro.quoniam ī ponto copioſius
naſcatur Varro præneſtinā dixit. Iugis
Idumæ idumes:palmas ītelligit:nam idumæ q̄
Arabia finitur a Peluſio ſexagintaquiqꝫ
milia paſſuum palmetis conſpicua ē.de
quo ſatis multa recitauimus ex Strabo
Damaſcus ne & Plinio in Marti. Damaſcus: urbs
Syriæ nobiliſſima Perſiæ uicina. duo/
bus fructibus mōs eiuſdē nominis ma
xime nobilis ē prunis.ſ.& mixis:ut ſcri
bit Plinius.Pia.nā ſyrii cultu deoꝝ ma/
xime intēti ſunt:ſpargebant inquit pru
na & mixæ ſyriæ. Eboſya:de Zachare
loquit.id aūt ē mel ī arundinibus colle
ctū ultra tripolitaꝝ mare libanus & An
tilibanus ultra ſyroniū deſinūt ad Ara/
biæ mōtes q ſūt ultra Damaſcū cāpum
in medio poſitum.Papinius eboſiā ap/
pellaſſe uidet:nā ut ſcribit Stra. illic na
Zachar ſcitur iūcus odoratus & cāna Zacharis:
Eboſia alii eboſiā in Chio eē ſuſpicātur. Præ/
coquit:maturat ante diē. Gratuitum :
in munus. Molles caſeoli. Sigilla:ideſt
parua ſigna mittebant in ſaturnalibus
cauſam ex Macro.recitauimus.in cōmē
tariis Marti.& ſigillum pueri bruti ī ſa/
Lagon turnalibus apud eum poetam eſt. Lagō
puer fuit ſubdolæ & fucatæ uernulita/
tis:cuius ſignum luciſcus finxit. Marti.
Nos puerū bruti facimus. Nos lagona
uiuum.Gaiorum præterea numiſma/
ta in arte erant.alibi Papi. plus minuſue
aſſe Gagoao.hoc loco per gaiolos & la/
gunculos ſigilla intelligit gai & lagonis
pueroꝝ quæ ex more ī ſaturnalibus re/
preſentata ſūt:uel pane dulciario uel ali
quo alio obſonio. Amerina:pyra ītelli
git ita appellata a patria ut picentina ale
xandrina.Plinius. Non peruſtis : non/
dū maturis.nā ſeueriſſima ſunt:ut ſcri/
bit Plinius. Et muſtaceus:de eodem Iuuenalis neutro genere.& muſtacea perdas ita dictum:quoniam
ex farina ſiliginis ut refert Cato in re ruſtica muſto conſperſa conficiebatur.adhibebant aniſum cimi/
num multa præterea alia. Cariotides:de his lege quæ diximus in commentariis Martialis:ſpargeban/
tur autem palmæ in theatris Martialis notæ cariotides theatris. Hyems:tēpeſtas rerum miſſilium:nā
Domitianus in hoc epulo ſequenti die ut refert Tranquillus ſparſit aues & omnis generis miſſilia quo
rum maior pars:quoniam inter populares decideret.Pronūciauit quiquagenas teſſaras ſenatui & equi
tibus. Latēte palma:uidebamus inquit cadere cariotides ignorantes ubi nā eēt palma arbor ex qua de
ciderent.mendoſi codices habent. Latente palma:ſed nec ullus eſt ſenſus.nec ſyllaba permittit. Iouis
noſtri:Domitiani. Hi imbres:tales rerum miſſilium turbines. Caueas:ſpectatorum. Plæbes altera:
multitudo miniſtrorum. Nō minor:nō inferiori conditione eorum quibus miniſtrabant. Panaria:
Panarium panarium uas in quo panis ſeruatur:ut granarium ī quo granum.auctor Varro:hic accipit pro uaſis in
quibus bellaria erant.Mar.Cū panariolis tribus rediſti. Mappas:nā mappæ etiam dabant ſaturnalibus.
Mar.his comes acceſſit ſpōgia mappa calix. Subuectāt:geſtāt p ſingulos. Vina marcida: præmatura &
dulcia.Mar.Marcētes tibi porrigēt uuæ:unde & flores quū nimia maturitate lāguēt marcere dicūtur.

Seuerior.ſ.eſt autem apoſtrophe ad annonam.cuius quinquagenas teſſaras ſenatui & equitibus pronũc iauit Domitianus. Beata:larga & copiſa. Neſcis hunc diem:non ſentis iacturam ullam huius diei aut propterea tui penuriam affers.Domitiani autẽ eſt laus:qui ut ſcribit Tranquillus uitium curam remittit iuſſit ut maior eſſet annonæ fertilitas. Antiqui Iouis:Saturni.anteponit ſæculum Domitiani tẽporibus ſaturni. Occupabat:ideſt nec ſegetes tam cito proueniebant. Vna menſa:ex hiſtoria eſt Tranquilli.nam Domitianus primus in eo cõuiuio ueſcendi initium fecit.Martialis.Veſcitᷣ oĩs eques tecum.populuſq́ patreſque Et capit ambroſias cum duce Roma dapes. Libertus reuerẽtiam. nam libertas conceſſa eſt ſeruis ĩ ſaturnalibus.Horatius in ſeruum .age libertate decembri quando ita maiores uoluerunt uti & cum dominis diſcumbebãt:inde .L.actius in ãnalibus mos traditur illic iſte ut cum famulis domini epulemur ibidem. Effugit leuis uoluptas: uoluptatem ſpectaculorũ extollit cum ait eam leuem effugere.nam quæ iucundiora ſunt breuiora nobis uidẽtᷣ & effugere citius. Stat ſexus poſt epulum:ut ſcribit Tranquillus non modo uirorum ſed mulierum pugnas edidit Martialis.Belliger inuictis quod mars tibi ſæuit in armis Non ſatis eſt Cæſar ſæuit & ipſa uenus. Sexus rudis ferri: ideſt mulieres imperitæ armorũ tractãdorum. Vt capit:cum inierunt pugnas alii codices iemẽdati habẽt cupit. Thermodontiacas.amazonum turmã ad thermodontem habitantium.Propertius.Qualis amazonidum nudatis bellica mammis.Thermodõtiacis turma lauatᷣ aquis. Statim: ſimul ac nati ſũt. Nodoſum:nam altius non creſcunt. Grues mirantur: inquit quæ & ipſæ inter miſſilia erant.nã aues etiam ſparſit ut diximus.miranᷣ autem cũ ipſe id genus hominum ſoleant inſectari.ut ẽ apud Homerum & Plinium ĩ.vii. Caſuræ: in amphiteatro Spaſio.pſallocitariſtes & chorocitariſtes intelligit. quos Domitiãus edidit.Spaſio & Hemus magiſtri puellarum ad ſaltatiões erant.Hemi Iuuena. meminit. Agnoſcitur:ſpectatur. Tumentes: epitheton Lydorum & Syrorum. Gades tinnulæ:ideſt agiles & ad ſaltationem aptæ puellæ gaditanæ. Tinnulæ:a tinnitu æris quo ſaltant.Mar.Edere laſciuos ad bætica cruſmata geſtus. Syrorum: confluunt inquit non ſolum Syri ſerui & ſcænici homines.ſed etiam extremi & uiliſſimi miniſterii ut qui mutat ſulphurata uitro.Gregale nã faſciculis & gregatim ſulphurata permutantur. Martialis qui ſulphurata fractis pmutat uitreis.Iuuenalis.Et rupto poſcentem ſulphura uitro. Nubes uolucrũ: ſparſæ ſunt aues ut diximus quod & Martialis ſcribit. & Nero in ſpectaculis idem fecit. auctor Tranquillus.

Spaſius
Oemus

Orbem:qua melior ſeuiorq́ eſt
Et gentes alis in ſemel togatas
Et cum tot populos beata paſcas
Hunc annona diem ſuperba neſcis
I nunc ſæcula compara uetuſtas
Antiqui Iouis aureumq́ tempus
Non ſic libera uina tunc fluebant
Nec tardum ſeges occupabat annum
Vna ueſcitur omnis ordo menſa
Parui:fœmina:plæbs eques:ſenatus
Libertus reuerentiam remiſit
Et tu quin etiam (quis hoc uocare:
Quis promittere poſſit hoc deorum)
Nobiſcum ſocias dapes iniſti
Iam ſe:quiſquis eſt:inops beatus
Conuiuam ducis eſſe gloriatur
Hos inter fremitus nouoſq́ luxus
Spectandi læuis effugit uoluptas
Stat ſexus rudis:inſciuſq́ ferri
Vt pugnas capit improbus uiriles
Credas ad tanaim. ferrumq́ phaſin
Thermodontiacas calere turmas
Hic audax ſubit ordo pumilonum
Quos natura breuis ſtatim peracta
Nodoſum ſemel in globum ligauit
Edunt uulnera:conſeruntq́ dextras
Et mortem ſibi:quam manu minantur
Ridet mars pater:& cruenta uirtus
Caſuræq́ uagis grues rapinis
Mirantur pumilos ferociores
Iam noctis propioribus ſub umbris
Diues ſpaſio quos agit tumultus
Huc intrant faciles hemi puellæ
Hic agnoſcitur omne quod Theatris
Aut forma placet:aut probatur arte:
Hoc plaudunt grege lidyæ tumentes
Illic cymbala:tinnullæq́ gades
Illic agmina confremunt Syrorum
Hic plæbs ſcænica:quique comminutis
Permutat uitreis gregale ſulphur.
Inter quæ ſubito cadunt uolatu
Immenſæ uolucrum per aſtra nubes

Mẽnonis aues
Phaſiani

Nilus ſacer:ſcilicet habet:hæ ſunt aues memnoniæ ut ego arbitror.nã Memnon in Aegypto ſepulchrũ habuit ubi aues q̃s iter luxurioſas cõmemorat Pli.ſingulis annis certabãt.aquã madidis alis afferẽtes ut hærba reuiuiſceret qd' ſcribit Pauſanias.Plinius in gulã.E ſepulchris inquit aues eruimus. Phaſis:phaſianos intelligit allatos ex ponto ubi phaſis ẽ fluuius.illic tamen auriculas ſubmittunt e plumis; quod alibi non faciunt.ſi Plinio credimus. Numidæ:gallinas numidicas intelligit eaſdẽ appellant meleagrides ut putat Plinius columella alias exiſtimat.& Varro criſta.ſ.cerulea.cum numidicæ rubram habeant guttis diſtinguunt.Mar.Numidicas guttas appellat.Iuue.aues aphras.

Meleagrides
Numidicæ

Legunt:capiunt. Sinus pleni:idem apud Martialẽ. Sonantes ſaturnalia.nã ſaturnalia clamabant ſoluto conuiuio more ueteri: ut ſcri.Macrobius. Hoc ſolum:qd' ſequitur. ex hiſtoria autem eſt.nam Domitianus ad lychnos edidit ſpectacula & ipſe ſpectauit ludos toga germanica capite geſtans coronam auream cum effigie Iouis. Iunonis:ac Mineruæ. aſſidentibus diali ſacerdote ex collegio flauialium pari habitu. niſi qꝫ illorum coronis inerat ipſius imago.

Facem: quo ſplendore ut nonnulli ferunt Theſeus uias labyrinthi illuſtratas euaſit.auctor Hyginus. Hæc cernens:nihil ſcilicet eſſe tenebrarum. Inemptas: datas gratis. Serum:nocturnũ. Ibit procul ꝓpagabitur in poſteros.

Hic dies:laus huius conuiuii. Sacer: cõſecratus ĩmortalitate. Quod reddis: inſtauras.nam Domitianus iſtaurauit capitolium quod rurſus arſerat :ut ſcribit Tranquillus.& ita fore uaticinatur Iuppiter apud Sylium:ille etiam qua priſca fides ſtat regia nobis Aurea tarpeia iunget capitolia rupe. Martialis pro capitolinis quid.n.tibi ſoluere templis Quid pro tarpeiæ frondis honore poteſt.

Quas Nilus ſacer:horriduſqꝫ phaſis
Quas hudo numidæ legunt ſub auſtro:
Deſunt qui rapiant.ſinuſqꝫ pleni
Laudent.dum noua lucra comparantur
Tollunt innumeras ad aſtra uoces.
Saturnalia principis ſonantes
Et dulci dominum fauore clamant.
Hoc ſolum uetuit licere Cæſar
Vix dum cærula nox ſubibat orbem.
Deſcendit media nitens arena.
Denſas flameus orbis inter umbras.
Vincens gnoſiacæ facem coronæ
Collucet polus ignibus.nihilqꝫ
Obſcuræ patitur licere nocti.
Fugit pigra quies.inerſqꝫ ſomnus:
Hæc cernens alias adiuit urbes.
Quis ſpectacula.quis iocos licentes
Quis conuiuia?quis dapes inemptas
Largi flumina quis canat lyæi.
Iamiam deficio tuoqꝫ baccho
In ſerum trahor ebrius ſoporem.
Quos ibit procul hic dies per annos
Quam nullo ſacer exoleſcet aeuo.
Dum montes latii:paterqꝫ tybris
Dum ſtabit tua Roma:dumqꝫ terris
Quod reddis capitolium manebit.

Domitius Auguſtino.

INcredibile eſt Auguſtine q̃ ambitioſus fuerit Papinius in amicis colẽdis & ornandis.in quo adeo ſtudioſe uerſatur ut quæ olim pluribus dederat uni nunc accumulet. Atedius melior quem a uictus elegantia & ſplendore nitidum cognominarunt poetam recenti proſecutus eſt liberalitate. cui gratiã cum referre cupiat ſyluas in ſecundum uolumem redactas ei dicat.affertqꝫ cauſas quibus id potiſſimum agat. In pueri præſertim amiſſi lachrymis hunc longo epicædio cõſolatus eſt. in quẽ Martialis quoque epithaphion edidit eo in quit loco & familiaritas noſtra eſt. & ratio ſyluarum quas tibi trado compoſita.ut etiam non addita epiſtola.ſecundum librum tibi dicatum eſſe omnes intelligere debeant.nam ſyluarum omnium quas continet prima ſe offert in puerum tuum mortuum edita. Qua gaudeo: ex qua uoluptatem capio. Colore:habitu Græce autem dixit.nam & Græci appellant colorem hoc eſt figuram & habitum. Terſiſſime:communi epitheto uſus eſt literis & elegantiæ uictus.nam terſam epiſtolam dicimus & carmen terſum.qualem fuiſſe Horatium tradit.Fabius tractum a tergo quod eſt mundo.unde & terſum nitidum appellamus & politum qualis fuit Atedius. Expectetur:debeat expectari a te. Primum :initio. Glauciam:carmen de glaucia.

Atedius Melior

Terſus

Statii papinii ſyluarum liber ſecundus ad meliorem atedium.

ET familiaritas noſtra:q̃ gaudeo melior uir optime:nec minus ĩ iudicio litterarum q̃ in omni uitæ colore terſiſſime:& ipſa opuſculorum quæ tibi trado cõditio ſic poſita ẽ.ut totus hic alter liber meus etiã ſine epiſtola expectetur.Primũ enĩ habet glauciam noſtrum cuius gratiſſimã infantiã:& qualem plærũqꝫ

Infœlices:morituri cito. Qualem iucundiſſimam qualis ſolet eſſe in pueris paulo poſt morituris. Quintilianus de filio mortuo obſeruatum facile.eſt occidere celerius feſtinatam maturitatem.Martialis:Immodicis breuis eſt ætas & rara ſenectus. Epicædium:carmen qđ de mortuo canitur. Epicædiū

ad tumultum ſignificat neſcio quis Tortelius ut in multis aliis in hac quoq; interpretatione in ſaniſſime lapſus eſt. Affectibus tuis:potuit excuſari celeritas mea propter tuum dolorem ingentem. Qui noſti:qui ſcis q̄ celeriter ſcripſerim. A confuſo:a me perturbato animi dolore. Tarda ſolatia:ſeræ conſolationes. Leues libellos: inemendatas ſyluas. Leo manſuetus:laceratus in theatro cuius interfecti carmen cecinit. Frigidum:nullius momēti. Candidiſſimum: ſine labe uitiorū & inuidiæ. Sine iactura deſidiæ:ideſt ocii.nam ſemper in ocio aliquid agit.

Super ea:præterea. Quæ ipſi:ſcilicet ſcripſi de hoc puero amiſſo. Eius: conſolatiōis. Laturus acceptum:refero acceptum tibi quod licet ab altero acceperim.tamen abs te profectum arbitror putabit inquit uiſus ſe abs te accepiſſe hoc qđ ad eum ſcripſerim:cum uidebit conſolationem iſertam libro ad te miſſo. Excludit: abſoluit. Volumen:ſecundum librum. Genethliacon: dicitur carmen in cælebrationem diei natalis.quale edidit Papinius die natali Lucani.nam γένεθλη ſignificat diem natalem unde genethliacon deductum eſt. Genethliacon

Polla argentaria:Hæc uxor Lucani fuit de qua poſt dicemus. Hūc diem natalem.Lucani. Imputari ſibi: in gratiā ſuā ſcribi. Accipiant publicum : edantur. Sin minus:ac ſi diſplicuerint. Polla Argētaria

Domitius Auguſtino.

EVripides Auguſtine inter tragicos: ſimonides inter Lyricos.Liuius inter hiſtoricos.affectus qui mitiores ſunt & lachrymas diligentiſſime expreſſerunt.quibus ex poetis heroicis iure addes Papinium uel hoc uno epicædio cōfirmatus.cum tamen multa hoc ſtili genere ediderit.quæ in ſequētibus libris extāt.nonne uides quantis affectibus lachrymas eliciat nimiū illud agit poeta ut amicum dolentem commiſerando lachrymis exhauriat.ut cum ille humor ſeſe totū effuderit.habeat quē rationi obtemperantem conſolet.hoc conſolationis genus poetis fortaſſe conueniat q̄ iure ſuo defenduntur ut flere & ipſi incipiant.Philoſophi certe atque eos ad Apollonium ſcribēs ſecutus Plutarchus.rationibus ſtatī delapſam mentem agrediuntur.eamq; uerborum & ſentētiarum grauitatem erigere nituntur ad æquitatem nihil dolori concedētes. Euripides Simōides Liuius

infœlices ſortiūtur:apud te complexus amabam iā uero tibi huius amiſſi recens uulnus(ut ſcis)epicædio proſecutus ſum:adeo feſtinanter:ut excuſandā habuerim affectibus tuis celeritatem:nec nunc eam apud te iacto:qui noſti & cæteris indico:ne quis aſperiore lima carmen examinet:& a confuſo ſcriptū & dolēti datum:cum pene ſuperuacua ſint tarda ſolatia.pollii mei uilla Surentina quæ ſequitur debuit a me uel in honorem eloquentiæ eius diligentius dici:Sed amicus ignouit:In arborem certe tuā.Melior & pſitacum ſcis a me leues libellos quaſi epigrāmatis loco ſcriptos.eandem exigebat ſtili facilitatē. Leo manſuetus.quem in amphitheatro proſtratum frigidum erat ſacratiſſimo imperatori ni ſtatim traderem.Ad urſum quoq; noſtrum iuuenem candidiſſimum & ſine iactura deſidiæ doctiſſimum ſcriptā de puero amiſſo conſolationem .ſup ea quæ ipſi de hoc huic libro inſerui.quia honorē eius tibi laturus acceptum excludit uolumen genethliacon Lucani: quod polla argentaria clariſſima uxorum cum hūc diem forte conſideraremus imputari ſibi uoluit.ego non potui maiorem tanti auctoris habere reuerētiā q̄ quod laudes eius dicturus hexametros meos timui. hæc qualiacunq; ſunt melior cariſſime:ſi tibi non diſplicuerint.a te publicum accipiant .Sin minus ad me reuertantur.

Epicædion in Glauciam melioris.

QVod tibi prærepti melior ſolamē alūni
Improbus ante rogos & adhuc uiuente fauilla
Ordiar:abruptis etiā nūc flebile uenis
Vulnus hiat.magnæq; patet uia lubrica plagæ
Cum iam egomet cantus & uerba medentia ſæuus
Conſero:tu planctus lamentaq; fortia mauis
Odiſtiq; chelim:ſurdaq; auerteris aure

Glaucias:uerna Atedii melioris libertate Donatus patronoq; cariſſimus libertus duodeci natus annos extinctus eſt.in hūc Martialis epitaphion edidit uerſu phalećino.Libertus melioris ille notus tota qui cecidit dolente Roma.& Papinius.Atedio exanimato.ac dolore pene inſanienti.hoc epicædio occurrit. Alumni: pueri quem educaſti. Improbus:improbus eſt qui nimium poſcit.Improbus inquit ſum & nimium poſtulo ſi audeo te conſolari in tanto & tam recenti dolore. Flebile:dignum lachrymis. Via lubrica:hiatus uulneris humectatus ſanguine. Medentia:cōſolatoria. Sæuus:immitis q non idulgeo dolori tuo. Glaucias Improbus

Tygris

Tygris:& in india & in hyrcania eſt fœtus amantiſſima ut beluæ feritas maxime appareat cum eripitur.nam ubi uacuum reperit cubile præceps odore ueſtigat raptorem?ille appropinquante fremitu unum abiicit ex catulis. qui plurimi ſunt Tygris tollit refertq; in cubile:mox raptorem conſequitur. alter catulus abiicitur.atq; ita fit donec ea fraude retardata raptor nauim conſcendit: feritate beluæ fruſtra in littore ſæuiente. Tygris:de fœmina intelligas?nam maribus non eſt cura fœtus ut ſcribit Pli.

Intempeſta cano:citius me tygris abactis
Fœtibus:orbatiq; uelint audire leones
Nec ſi tergeminum ſicula de uirgine carmen
Affluat.aut ſyluis chelis intellecta feriſq;
Mulceat inſanos gemitus.ſtat pectore demens
Luctus & admoto latrant præcordia tactu
Nemo uetat:ſatiare malis . ægrumque dolorem
Libertate doma.iam flendi:expleta uoluptas?
Iam ne preces feſſus non indignaris amicas?
Iam ne canam?lachrymis en & mea carmina in ipſo
Ore natant.triſteſq; cadunt in uerba lituræ
Ipſe & enim tecum nigræ ſolatia pompæ
Spectatumque urbi ſcelus:& puerile feretrum
Produxi:ſæuos damnati thuris aceruos:
Plorantemq; animam ſupra ſua funera uidi
Teq; patrum gemitus ſuperantē:& brachia matrū
Complexumq; rogos:ignemq; haurire parantem
Vix tenui ſimilis comes:offendiq; tenendo
Et nunc:heu uittis:& frontis honore ſoluto
Infauſtus uates uerſo mea pectora tecum
Plango lyra:At diri comitem ſociumq; doloris
Si merui:luctuſq; tui conſortia ſenſi?
Iam lenis patiare precor:me fulmine in ipſo
Audiuere patres.ego iuſta buſta profuſis
Matribus atq; piis cecini ſolatia natis
Et mihi.cum proprios gemerem defectus ad ignes
Q uem natura patrem.nec te lugere ſeuerus
Arceo.ſed confer gemitus.pariterq; fleamus
Iam dudum dignos aditus.laudumq; tuarum
O merito dilecte puer primordia quærens
Diſtrahor.hinc anni ſtantes in limine uitæ
Hinc me forma rapit:rapit inde modeſtia præcox
Et pudor.& tenero probitas maturior æuo
O ubi purpureo ſuffuſus ſanguine candor
Sydereiq; orbes radiataq; lumina cælo
Et caſtigatæ collecta modeſtia frontis
Ingenuiq; ſuper crines.molliſq; decoræ
Margo comæ blandis ubi nam ora arguta querelis
Oſculaq; impliciti uernos redolentia flores
Et mixtæ riſu lachrymæ.penituſq; loquentis
Hyblæis uox mixta fauis.cui ſibila ſerpens
Poneret & ſæuæ uellent ſeruire nouercæ

Orbata amiſſo fœtu. Carmē tergeminū.i.ſirenū q̄ tergemiæ ſorores erant nā tres eodē partu nati tergemini appellāt.

Tergemini Syrenes

Sicula:nam ſirenes in Sicilia ſedem habuerunt. Strabo ambigit. Plinius ante ſurentum in campania eas ſediſſe ſcribit.atq; ita Homerus innuere uidetur ī odyſſea. Chelis:orpheo. Mulceat: lenire poſſet.Stat.fixus eſt. Admoto tactu:cum admouet̄ remediū conſolatorium. Nigræ pompæ:lugubri habitu.

Lugentiū ueſtes

mulieres uero in luctu albis induebant̄ ut ſcri.Plutarchus ī q̄ſtionibus imitatōe Argiuaꝝ.quas lotis ueſtibus in funere uſas ſcribit Iſocrates.

Produxi

Produxi: Cōmitatus ſum. Animā:te lugētē te ipſū. nā glaucias erat alter tu. Brachia:plāctus.

Portia

Haurire ignem ad necē:nam& portia bruti ut nōnulli ſcribūt auctore Plutarcho hauſtis carbonibus ardētibus mortē ſibi conſciuit. Similis:pari dolore. Offēdi:te ſociū doloris.i.ſi fui dignus &acceptus a te in ſocietatē lachrymaꝝ. In ipſo fulmine:ī medio dolore. Piis: lugētibus parētes amiſſos. Et mihi.ſ. cecini ſolatium:hoc ē me ipſum conſolatus ſum .nam patre & puero amiſſis epicedio dolorem effudi. Proprios: meorū mortuorū. Defectus:deficiens in medio dolore. Quem natura patrē Nō propterea inquit ꝗ natura ꝓhibuerit te eſſe patrē

Glaucias

Glauciæ ego quoq; arcebo te a luctu atq; ita uerecunde oſtēdit eum non angi oportere tantopere cum non ſit pater. Confer:coniunge mecū. Iam dudū:hic oditur laudes glauciæ: hic uerna erat natus domi melioris ex parētibus libertis. In li.anni pueriles. Rapit:ut inde incipiā. Purpureo ſāguine:epitheton homericū eſt:nā & homerus πορυπεον αιμα qđ Pli.quoq; obſeruauit. Orbes:oculi. Caſtigati:breuiores.nam id in forma laudat̄.Marti. Frōs breuis atq; modus breuibus ſit naribus uncis.

Hybla

Hyblæis:melle hyblæo manēs Hybla ab hyblone rege ut Thucydidi placet dicta.In Sicilia oppidum & mons:mel mittit:quod cum Attico certat.meminerunt Strabo: & Plinius Thucydidem.in. vi.hiſtoriarū . υβλωνοσ βασιλεωσ σικελον προλοντοσ τηχοραν μεγαρεασ ηκεσαν τοισ υβλαιου κληλεντα. Serpens : ad hiſtoriam fabuloſam herculis alludit

Herculis Angues

cui infanti duo angues a Iunone nouerca immiſſi dicuntur propterea ut inqt Diodorus ſemp odio habuit monſtra.

Veris bonis:ueris dotibus. Nō lōginqua:nā puenerat ad duodecimū annū. Iurata ualde:optata. nā p res optatas ſolemus iurare. Tibi:o melior. Mentis ar.ſecretas cogitatōes. Remittet:leniet. Tu mentē:nos emēdātes tumētes diximus. Deflectet:trahet ad colloquiū & contēplationē ſui. Inceptas: ſemeſas. Libata: iā guſtata a te. Turbabit cūcta.totā mēſam licētia puerili. Abitus:diſceſſum. Ipſos poſtes:te cū fueris ī poſtibus. Pius altor:inemēdati oēs codices habent. Altor:Sed nos emēdantes legimus Altor. nā melior fuerat altor glauciæ educauerat eum.nā altor ab alendo dicit̄.& hæc opponunt̄ altor & alūnus.

Nil ueris affingo bonis .heu lactea colla
Brachiaque & nunq̄ domini ſine pondere ceruix
O ubi uenturæ ſpes non longinqua iuuentæ
Atq; genis optatus honos.iurataq; multum
Barba tibi.cuncta in cineres grauis intulit hora.
Hoſtiliſq; dies.nobis meminiſſe relictum.
Quis tua colloquiis hilaris mulcebit amatis
Pectora?quis curas.mentiſq; arcana remittet?
Accenſum quis bile feret?famuliſq; tumentem
Leniet.ardentiq; in ſe deflectet ab ira?
Inceptas quis ab ore dapes.libataque uina
Auferet:& dulci turbabit cuncta rapina?
Quis matutinos abrumpet murmure ſomnos
Impoſitus ſtratis:abituſq; morabitur arctis
Nexibus:atq; ipſos reuocabit ad oſcula poſtes:
Obuius intranti rurſus quis in ora manuſq;
Proſiliet:breuibuſq; humeros circundabit ulnis
Muta domus fateor:deſolatiq; penates
Et ſitus ī thalamis:& mœſta ſilentia menſis
Quid mirum:tanto ſi te pius Altor honorat
Funere: tu domino requies portuſq; ſenectæ:
Tu modo delitiæ dulces modo pectore curæ
Non te barbaricæ uerſabat turba cathaſtæ
Nec mixtus phariis uenalis mercibus infans
Compoſitoſq; ſales.meditataq; uerba locutus
Quæſiſti laſciuus herum.tardeq; paraſti
Hinc domus:hinc ortus.dominiq; penatibus olim
Carus uterq; parens:atq; in tua gaudia liber
Ne quærere genus:raptum ſed protinus aluo
Suſtulit exultans ac prima lucida uoce
Aſtra ſalutantem dominus ſibi mente dicauit
Amplexuſq; ſinu tulit:& genuiſſe putauit:
Fas mihi ſanctorum uenia dixiſſe parentum
Tuq; oro natura ſinas:cui prima per orbem
Iura animis ſociare datum:non omnia ſanguis
Proximus.aut ſerie generis demiſſa propago:
Alligat:interius noua ſæpe.adſcitaq; ſerpunt
Pignora connexis.natos genuiſſe neceſſe eſt.
At legiſſe iuuat. Tenero ſic blandus achilli
Semifer hæmonium uincebat pelea chiron
Nec ſenior peleus natum comitatus in arma
Troica.ſed caro phœnix hærebat alumno:

Altor pius:melior erga te pius. Tāto funere:tantis exequiis. Modo pectore curæ:utrunq; affectum paternū expreſſit.nā pater modo filio oblectat̄.modo de eo ſollicitus eſt. Non te:oſtendit eū non fuiſſe emptū ex grege uenalitiorū. ſed natum domi uernā.ut cauſam maiorem amoris demōſtret.& pater nam Prope pietatē melioris in eum. Cathaſta locus ubi ſerui uenales exponebant̄ pedibus cretatis.quod Pli. indicat cum de generibus terræ ſcribit a καθιστημι qđ eſt conſtituo: nā illic cōſtituti erant uenales Tibullus.quē ſæpe coegit barbara gipſatos ferre cathaſta pedes Mar. Sed quos arcanæ ſeruāt tabulata cathaſtæ.Perſius. cappadoces rigida pingues clauſiſſe cathaſta. Nec mixtus:nec tu inquit aduectus es ex Aegypto & a mangone edoctus ſales & uerba laſciua. uix tandem repperiſti emptorem ut alii. Cathaſta

Vterq; parēs:tuus. In tua gaudia.Donati inquit ſunt libertate parentes tui a meliore ne doleres te natū eē ex ſeruis. Genus:tuum.ſ.eſſe ex ſeruile. Fas mihi:Exēplis antiquoꝝ & rerum naturalium fieri poſſe oſtendit ut plus adoptiuus filius ametur q̄ genitus a patre ut ex hoc innuat meliorem plus amaſſe glauciam q̄ ſi fuiſſet filius. Dixiſſe:q̄ ſtatim dicā. Prima iura: maiores affectus. Non omnia:non tantū affinitate homines amore cōiunguntur. Noua pignora & adſcita.i. adoptiui filii. Serpūt iterius. inſinuāt ſe altius ī amore cō nexius.q̄ qui cōnexi ſunt genitura affert cām.nā filios genitos neceſſario habemus amādos.quos aūt eligimus ī adoptione.hi ſūt quos ſpōte & beniuolentia cōplectimur. quod autē neceſſario habēus minus gratū ē q̄ qđ ſponte accipimus. At legiſſe iuuat.inemēdati codices habēt.& fleuiſſe.nos autē ita emēdāus ut dicat eligimus tātū quos amamus. Blādus:blādiēs. Vicebat:amore ī achillē. Phœnyx:amyntoris filius ut ſcri.Hōe.cū ſuadēte nouerca rē habuiſſet cū p̄ris cōcubina expulſus ad peleū cō fugit.ubi hoſpitio ſuſceptus Achillis educatōi datus ē magr̄ & agēdi & loq̄ndi qđ Fabi.repetiit.phœnyx itē Agēoris p̄r q nomē phœniciæ dedit. Phœnyx fluuius auctor̄ Herodoto qlabit̄ a Thermophylis ī aſopū.phœnix mōs ut ait Stra. Phœnyx

Optabat longe reditus pallantis ouantis
Euander fidus pugnas ſpectabat Aceſtes.
Cumq; procul nitidis genitor ceſſaret ab aſtris
Fluctiuagus uolucrem comebat perſea dyctis
Quid referam altricum uictos pietate parentes:
Quid te poſt cineres deceptaq; funera matris
Tutius inoo reptantem pectore bacche.
Iam ſecura parens tuſcis regnabat in undis
Ilia:portantem laſſabat Romulus Accam
Vidi ego tranſertos alieno in robore ramos
Altius ire ſuis:& te iam fecerat illis
Mens animuſq; patrē:nec dum moreſue decor ue
Tu tamen & mutas etiam tum murmure uoces
Vagitumq; rudem:fletuſq; infantis amabas
Ille uelut primos expiraturus ad auſtros
Mollibus in pratis alte flos improbus extat
Sic tener ante diem uultu greſſuq; ſuperbo
Vicerat æquales.multumq; reliquerat annos
Siue catenatis curuatus membra palæſtris
Staret:amyclæa conceptum matre putares.
Oebaliden illo præceps mutaret Apollo
Alcides penſaret hylam.ſeu gratus amictu
Attica facundi decureret orſa Menandri
Laudaret gauiſa ſonum.crinemq; decorum
Fregiſſet rhoſea laſciua thalia corona
Mæonium ſiue ille ſenem.troiæq; labores
Diceret:aut caſus tarde remeantis Vlyxis
Ipſe pater ſenſus.ipſi ſtupuere magiſtri
Scilicet in fauſta lacheſis cunabula dextra
Attigit:& gremio puerum complexa fouebat.
Inuidia illa genas & adultum comere crinem
Et monſtrare artes:& uerba refringere.quæ nunc

Danae
Perſeus
Dyctis
Polydectes

Aceſtes:nota hyſtoria carmine Virgiliano. Cumq; procul dyctis:Danae acriſii filia in mare proiecta ē una cum Perſeo filio arca clauſa. Dyctis.piſcator Seriphius retibis arcā cœpit.domumq; rettulit & educauit Perſeum:qui Gorgonem ſeriphiis oſtendit & in lapidem uertit:in matris ultionē: quā inuitā ad nuptias adigere uoluit Polydectes rex.Iuppiter inqt Papinius pater Perſei filiū periclitantē neglexerat:ſed dyctis eū ſeruauit & fouit.plus ergo amauit q eū aluit q̃ Iuppiter qui genuerat. Genitor:Iuppiter pater Perſei. Ceſſaret:non ferret opē. Dyctis Flucti.epitheton cōueniēs piſcatori.nā fluctibus uagatur. Cōebat:fouebat. Perſea uolucrē: habentē talaria.hæc accepimus ex Strabone Appollonio Rhodio. & illius interprete. Quid referā:hactenus exēpla attulit a patre &altore.Iā idē facit a matribus & nutricibus. Decepta fune.nota fabula ut ſemel p fraudē Iunonis decepta ē.cū illius ſuaſu petiiſſet ut Iuppiter ad ſe ueniret qua maieſtate ſolebat ad Iunonem. Reptantem:pectore in amplexu. Inoo:inus materteræ & nutricis tuæ. Tutius:nā periclitatus eſt ī utero matris cōflagratione.

Acca

Accā:duas accas fuiſſe ſcribunt.Alterā amatam ab Hærcule cuius mēinit Plutarchus: ī quæſtionibus.Alterā nutricē Romuli Fauſtuli paſtoris uxorem.hæc ut Antias ſcribit auctore Gellio grandē pecuniam meretricio quæſtu comparauit:cuius hæredem moriēs Romulū ſcribit.

Romulus

Alii non Romulū ſed populū Romanū hæredē inſtitutū aiunt.addit Maſſurius hāc habuiſſe duodecim liberos ex quibus uno extincto Romulū adoptauit.qui ſe & fratres uoluit Arnales nominari.

Arnales

unde arnalium collegium dictum eſt & inſtitutum ne plures q̃ duodecim eſſent.horum inſignia erant ſpicea corona & inſulæ albæ. Plinius huius collegii meminit.neglexerat inquit illia mater Romulum ſed Acca nutrix curabat. Tranſertos: inſitos in alieno arbore. Suis:qui prius in eodem ſtipite erant. Nec dū mo.& nōdū moresapparebāt. Expiraturus:Pli.de floribus hæc.Magnaut palā ē admōitiōe hoīum quæ ſpectatiſſime floreāt celerius marceſcere. Ad auſtros: ad primum flatū auſtri qui exurit hærbas æmulatio eſt Virgiliana.nam ille mortē Euriali p lāguentē florē expreſſit.purpureus ueluti cū flos ſucciſus aratro langueſcit moriens. Improbus:nimiū creſcens. Reliquerat annos: ſuperauerat ætatē ſuā Sydera:adeo inquit perite luctabat̃:

Palæſtra

ut in laconia educatus uideretur.nam palæſtra exculta in primis eſt a laconibus.ut multa dicant & Propertius.Multa tuæ ſpartæ miramur dona paleſtræ.idem filios erudiebāt natare in aquis frigidis ad mēbra confirmanda.

Pollux

pollucem amycleum paleſtræ inuentorem fuiſſe aiunt. Oebalidem: Iacynthum lacedæmoniū. Illo:glaucia. Præceps:feſtinus. Pēſaret:pmutaret.

Menāder

Menāder: quo noīe multi fuerūt.ut eſt apud Suidam Dioppidis filius. Luſcus inſani in mulieris amores perſonis comœdiæ exprimendis excelluit.ſuis temporibus poſt habitus philemoni iniquo uulgi iudicio ab eo ſæpe uictus.cum tamen præſtaret quod ſequentia ſæcula agnouerunt.inde Martialis Rara coronato plauſere theatra menandro.auctoritatem Fabius in thaide potiſſimum ſcorto ſui temporis argutiſſime luſit.

Thais

unde Thais menandrea dicta eſt. Decurreret perlegeret. Fregiſſet crinē:coronaſſet comam pueri. Troiæ labores:ſi pnunciabat uerſus ex iliade quæ continet excidiū Troiæ Vlyxis.ex odyſſea homeri q̃ continet errores Vlyxis.inuidia.pp inuidiam ut poſtea magis doleremus amiſſo. Refringere:formabat etiam ei uerba.

Herculeos peruenerat inqt ad duodecimũ annũ.nā duodecim ſũt labores Herculis.Mar.eũ trāſgreſum duodecimũ ſcribit biſſenis modo meſſibus peractis.uix unũ puer applicabat annũ. Cultibus:ueſtibus.Feſtinabat:ꝑpere parabat. Pectora:faſciā pectoralē intelligit.quā pueri geſtabant uiridē plerūq; Iuuenalis eam thoracē appellat.nā thorax græce ſignificat pectus.uiridē thoraca iubebit afferri.Calligula tamen ut ſcribit Tranqllus liberis ſenatorũ ex uxoribus dedit faſcias purpuræ.ita.n.emēdauimus dictionē apud Tranquillũ deprauatā.faſces ꝑ faſcias.ut in cōmentariis in Suetoniũ diximus. Lenis:lænā græci chlænā appellant. Nō ſinus enormes:non dabat inqt puero ueſtes laxiores.qđ parentes auari facere ſolent.ut etiā grādioribus filiis aptæ ſint. Ad annos:accōmodata corpori glauciæ. Texta:ueſtes. Legens:eligēs tibi. Hærbas:faſciā pectoralē uiridem intelligit. Viuis gemmis:cōſpicuis. Prætexta: nam prætextā non poterat habere cũ nō eēt ingenuus. Procne:de hac dicemus ex thucydide Strabōe & Probo in cōmmētariis epiſtolæ Saphus.quos huic operi addemus. Editus creuſa:ut alii ſcribũt glaucen Creontis regis corinthiorū filiam Iaſon uxorē duxit eiecta Medea:cũ qua illic decem annos fuerat ut ſcribit Diodorus.ſed illa ulta ē iniuriam īmiſſo incendio napthe:quod eſt bituminis genus.ut etiam ſcribit Plinius in ſecundo naturalis hiſtoriæ. Aeolia:ab æolo oriũda.fuit autē creontis. Creuſa.quā pellicem ſuā precipue oderat. Editus:natus. Athamas:nota fabula apđ Ouidium. Vlyxes:Aſtianacta Hectoris filium de turri eiecit Troia capta.huic inquit perpeciſſet. Miſſurus:dimiſſurus. Torpent:immobilia ſunt.nā morienti torpent oculi. Tenet crinem:auferendũ morituro ante diem ut etiā Iris aufert Diodoni apud Virgilium.nondum illi flauum ꝓſerpina uertice crinē abſtulerat.& apud Euripidē.Orcus introducit̃ qui auferat crinē Alceſti morituræ. Tenet:ablatum ei. Fragiles:teneros. Cadente:iam deficiēte.
Integer:nondum ſumpta forma. Flores:cilicum.crocum coritium. Graminis indi:ideſt coſti.cuius radix in ſummo pretio ē apud indos.Guſtu feruens odore eximio.naſcit̃ in primo ſtatim introitu indi amnis.in patale īſula.duobus generibus.nigro quod præſtātius eſt.& candicante. Arabes liquores:myrrha quæ in Arabia naſcitur crinibus præſertim ungendis optima quæ ſtacte dicitur a gutta quam emittit.nā eſt ſtillare. Pharii:aquæ rhoſaceæ.nā ex ægypto & copia & ꝑſtantia rhoſarum proueniebat. Mart.aſſentando.Mitte tuas meſſes accipe nile rhoſas. Palā:ē euidēſq;:& publicũ & ſuum teſtimoniũ interponit legendũ & parētheſi.inemendati codices habent.ubiq; nos uidi legimus. Melior: Atedius:nā ideſt eius cognomē. Opes deſertas:cũ nō eſſet ſuperſtes puer qui is frueret̃.

Thorax
Læna
Chlæna
Creuſa
Glauca
Iaſon
Aſtyanax
Coſtum
Patale
Stacte

Plangimus.herculeos annis æquare labores
Cœperat aſſurgens.ſed adhuc infantia mixta
Iam tamen & ualidi greſſus.menſuraq; maior
Cultibus.& uiſæ puero decreſcere ueſtes
Cum tibi:quas ueſtes.quæ non geſtamina mitis
Feſtinabat herus:breuibus conſtringere lenis
Pectora:& anguſta telas arctare lacerna:
Enormes non ille ſinus:ſed ſemper ad annos
Texta legens:modo puniceo uelabat amictu
Nunc hærbas imitante ſinu:nunc dulce rubenti
Murice:nunc uiuis digitos incendere gemmis
Gaudebat:non turba comes non munera ceſſant
Sola uerecundo deerat prætexta decori
Hæc fortuna domus:ſubitas inimica leuauit
Parca manus:quo dira feros grauis exeris angues
Non te forma mouet.non te lachrymabilis ætas
Hunc nec ſæua uiro potuiſſet carpere procne:
Nec fera crudeles colchis duraſſet in iras
Editus æolia nec ſi foret iſte creuſa
Toruus adhuc athamas.inſanos flecteret arcus
Hunc quanq̄ hectoreos cineres troiāq; peroſus
Turribus e phrigiis eſſet miſſurus ulyxes:
Septima lux:& iam frigentia lumina torpent
Iam complexa manu crinem tenet infera iuno
Ille tamen parcis fragiles urgentibus annos
Te uultu moriente uidet:linguaq; cadente
Murmurat:in te omnis uacui iam pectoris efflat
Reliquias:ſolum meminit:ſolumq; uocantem
Exaudit:tibiq; ora mouet:tibi uerba relinquit
Et prohibet gemitus:conſolaturq; dolentem
Gratum eſt fata tamen:quod non mors lenta iacētis
Exedit puerile decus:maneſq; ſubiuit
Integer:& nullo temeratus corpora damno
Q ualis erat:quid ego exequiās & prodiga flammis
Dena loquar: mœſtoq; ardentia funera luxu
Q uod tibi purpureo triſtis torus aggere creuit
Q uid cilicum flores:quid munera graminis indi
Q uodq; arabes phariiq;(palā eſt uidiq;) liquores
Arſuram lauere comam:cupit omnia ferre
Prodigus.& totos melior ſuccendere cenſus.
Deſertas exutus opes:ſed non capit ignis

Inuidus:nõ ſatiſfaciens uotis melio/
ris. In munera:capienda. Lauere:ut il
lud Ennii Targnii corpus bona fœmi/
na lauit & unxit. Horror habet:adhuc
ingt horreo cũ in mẽtem uenit. Vnde
ai.i.ſurrexerãt tibi tã atroces. Manus:
ſæuæ. In pectora tua plãgẽda. Premis:
hærendo. Genitor:parẽtes glauciæ.
Attoniti:uicti lachrymis tuis. Agger
miluius : pons miluius.deſcribit .n.lo/
cũ ſepulturæ.nã i flãinia ẽ ſepultus ul
tra miluiũ põtẽ.Mar.hoc ſub marmo/
re glaucias humatus iũcto flumie iacet
ſepulchro. Talis:exemplum ſumit ab
his q nulla morbi tabe abſumpta perie
runt. Integra:adhuc forma qualis fuit
Ino palemon filius Inus quẽ mater precipi
Palæmon tãs ſe ex ꝓmontorio ad corinthũ i am/
plexu habuit.fugiẽs furores athaman/
this cõiugis.nota hiſtoria. Iſthmaicos
Opheltes Corithios & Opheltes Lycurgi filius:
Archemorus poſtea Archẽorus dictus ab initio fati.
Papinius in thedaide nři ſignatus no/
mie fati Archemorus.Periit aũt morſu
ſerpentis. Minas læti:iniurias iminen
Cerberus tes ab inferis mortuo. Cerberus:Heca
teus Mileſius ſerpentẽ in tænaro fuiſſe
ſcri.cuius ueneno oẽs peribant.inde eũ
appellauit canẽ ditis primus Homerus
αλουκυνα:ſed nec formã nec nomẽ de
dit.poſtea tricipitẽ finxerunt. Nulla ſo
ror:ex furiis.nã tres Subibit ripas inte/
rius.bene admouebit cimbã ripis. Ne
dura facultas.ſ.ſit.i.ut puer facile poſſit
conſcẽdere. Aſcendiſſe:inemẽdati co/
dices habẽt accendiſſe.nos aſcẽdiſſe legi
mus qđ maxime conuenire uidetur.
Quid mihi: fingit mercuriũ qui aĩas
ad inferos ducit & reducit nunciare de
puero q̃ ſequũtur. Gaudenti uirga:nã
mercurius dicit̃ habere uirgã . quoniã
Caduceus orationis deus & deorũ interpres ẽ .Ca
duceũ autẽ habet nodo ſerpentũ obſi/
tũ ut deſcribit Macrobius. Virgã:Vir.
Tum uirgã capit has aĩas ille euocat or
co pallentes.Plini. xxix.naturalis hiſto
riæ hic tamẽ complexus anguiũ & effe
ratorũ concordia eſſe uidet̃ quare exte
ræ gentes caduccum in pacis argumen
tis circundata effigie anguiũ fecerunt.
Blæſus Nouerat:uerba mercurii. Blæſus:
puer fuit quẽ unice dilexit melior. eius
mortui ſtatuam domi ſeruabat & quo
magis illius deſyderiũ lẽiret glauciam
libertũ accepat.ait itaq; Papinius.glau/
ciã cũ ad inferos deſcendiſſet : agnouiſ/
ſe umbrã Blæſi.cuius imaginẽ uiderat
ſæpe ornari ſertis a meliore.huius blæ
ſi meminit Mar.eo epigrãmate.Qui præſtat pietate ꝑtinaci puer.glaucias. Similes:curas ſimilitudine
formæ lenientẽ. Iũgit:ueſtigia ꝓperat ad illũ. Sũmos ami.mouet ingt laciniã Blæſi qđ cũ Blæſus nõ
ægre ferret & illũ tamẽ non agnoſceret.Puer audacius ſeq cœpit. Ignota:credit aliquem eſſe quẽ non
uiderit apud ſuperos. Senſit:audiuit ex glaucia. Porſit:porrexit. Alternũ:ut paritet ſecum te amet.

Inuidus.atq; arcta deſunt in munera flammæ
Horror habet ſen ſus:qualem te funere ſummo
Atq; rogum iuxta melior placidiſſime quondam
Extimui:tu ne hilaris.comiſq; uideri ?
Vnde animi ſæuæq; manus.& barbarus horror?
Tu modo fuſus humi lucem auerſaris iniquam
Nunc toruus pariter ueſtes & pectora rumpis
Dilectoſq; premis uiſus & frigida lambis
Oſcula erãt illic genitor:materq; iacentis
Mœſta.ſed attoniti te ſpectauere parentes.
Quid mirum? plæbs cuncta nefas & præuia flerũt
Agmina.flamminio.quæ limite miluius agger
Tranſuheit. immeritus flammis dũ triſtibus infans
Traditur.& gemitum formaq; ac uoce meretur
Talis in iſthmiacos ploratus ab æquore portus
Naufragus impoſita iacuit ſub matre palemon
Sic & in anguiferæ ludentem gramine lernæ
Præciſum ſquamis auidus bibit anguis opheltem
Pone metus.letiq; minas deſiſte uereri
Illum nec terno latrabit cerberus ore
Nulla ſoror flammis .nulla aſſurgentibus hydris
Terrebit.quin ipſe auidæ dux nauita cimbæ
Interius ſteriles ripas & aduſta ſubibit
Littora.ne puero dura aſcendiſſe facultas
Quid mihi gaudenti proles cyllenia uirga
Nunciat? eſt ne aliquid tam ſæuo in tempore lætũ
Nouerat effigiem generoſiq; ardua blæſi
Ora puer.dum ſæpe domi noua ſerta ligantem
Te uidet.& ſimiles uoluentem pectore curas
Hunc ubi lethei luſtrantem gurgitis oras
Auſonios inter proceres ſeriemq; quirini
Agnouit.timide primum ueſtigia iungit
Acceſſu tacito.ſummoſq; laceſſit amictus
Inde magis ſequitur.neq; enim magis ille trahentẽ
Spernit:& ignota credit de ſtirpe nepotum
Mox ubi delitias.& rari pignus amici
Senſit & amiſſi puerum ſolatia blæſi
Tollit humo:magnaq; ligat ceruice:diuq;
Ipſe manu gaudens uehit.& quæ munera mollis
Eliſi.ſteriles ramos.mutaſq; uolucres
Porſit & obtuſo pallentes germine flores
Nec prohibet meminiſſe tui.ſed pectora blandus
Miſcet.& alternum pueri partitur amorem

Quin:cur non. Aſtraque:contra Horatius.damna tamen celeres reparant cæleſtia lunæ Nos ubi decidimus:elegantiſſima poetæ contentio qua exemplorū auget copiā. Meruit mori:nec commiſit aliquid dignū morte. Impetrare cūcta:poteris enim īpetrare reditū ad ſuperos a Plutōe. Pectora: melioris. Nega:oſtende te nō periiſſe. Qua potes:qua ratione potes repreſentando te. Inſinuare:tacite conſolari apparendo in ſomnis qua ſpe meliorem mæſtum & languentem non nihil erit: & ratione iam confirmatum ad hilaritatem quoque prouocat.

Hic finis rapto.quin tu iam uulnera ſedas
Et tollis merſum luctu caput? omnia functa
Aut moritura uides:obeunt nocteſq; dieſq;
Aſtraq; nec ſolidis prodeſt ſua machina terris
Nam populus mortale genus.plæbiſq; caducæ
Quis fleat īteritus? hos bella:hos æquora poſcunt
His amor exitio.furor his:& ſæua cupido
Vt ſileam morbos.hos ora rigentia brumæ
Illos implacido lætalis ſirius igni
Hos manet imbrifero pallens autumnus hiatu
Quicquid habent ortus finē timet.ibimus omnes
Ibimus immenſis urnam quatit Aeacus umbris
Eſt hic quem geminus fœlix.homineſq; deoſq;
Et dubios caſus.& cæcæ lubrica uitæ.
Effugit immunis fati:non ille rogauit
Non timuit.meruit ue mori.nos anxia plæbes
Nos miſeri.quibus unde dies ſuprema. quis æui
Exitus incertum:quibus inſtet fulmen ab aſtris:
Quæ nubes fatale ſonent:nil flecteris iſtis
Sed flectere libens:ades huc emiſſus ab atro
Limine.cui ſoli cuncta impetrare facultas
Glaucia.nam inſontes animas nec portitor arcet
Nec duræ comes ille feræ:tu pectora mulce
Tu prohibe manare genas nocteſq; beatas
Dulcibus alloquiis:&uiuis uultibus imple.
Et periſſe nega deſolatamq; ſororem
Qua potes.& miſeros perge inſinuare parentes.

Surrentinum Pollii.

ESt inter notos ſirenum nomine muros
Saxaq; tyrrhēæ tēplis onerata mīeruæ
Celſa dicarchei ſpeculatrix uilla ꝓfundi
Qua brōio dilectꝰ ager:colleſq; ꝑ altos
Vritur:& prælis nō īuidet uua falernis.

Domitius Auguſtino.

INter prima poetices rudimenta Auguſtine cū alia proponuntur diſcenda a præceptoribus. tū locorum deſcriptiones. ſine quibus poema nullum abſoluitur:ut ſeorſum & ſuo ſtilo tractatæ inſerantur emendatæ grandiori operi. Papinius ita hanc partem excoluit & uariauit:ut quæ ſolet eē poematis pars apud hunc perfectum & elucubratum opus uideatur.nec enim tantum energiam & repræſentationem loci ſectatus eſt:qua ſola ſolet eſſe contenta deſcriptio.ſed multa addit uariis figuris.quæ ſupra deſcriptionis legem in opus conſumatum conueniunt: quod cum alibi.tum in uilla pollii deſcribenda ſpectare licet. Redibat e parthenope patria poeta.ubi ludos quiquēnales ſpectauerat.qui ut ſcis Strabonem ſcribere illic cælebrantur.cōtendentem ad urbem Pollius coegit pretibus diuertere in uillam ſuam Surentinam.hāc hoſpitii gratiam referens Papinius laudat. & ab operis difficultate:nam inter mōtes exciſos ſtructa erat & ab amœnitate loci ac ornamentis & ſignis. Notos nomine ſirenum:ideſt ſurentinos:nam ſurentum cum promontorio ſirenum quondam ſedes fuit:ut placet Plinio. in extremo autem promontorio: quod quidam prænuſiū nominant:erat Mineruæ templum conditum ab Vlyxe: ut Strabo refert:circūflectenti ut idem eſt auctor inſulæ quædam ſaxoſæ occurrunt quæ Syrenes appellantur. Saxaque:ideſt promontorium. Onerata præſſa. Templis:quæ condidit Vlyxes Mineruæ Tyrrhenæ.nam ad mare Tyrrhenum eſt.& Tyrrheni olim tenuerunt ab agro Surentino ad ſillarum amnem. Speculatrix:unde Puteolanus ſinus poteſt uideri.Dicharchei.Dicharchea olim dicti ſunt puteoli a Δικο quod ſignificat iuſtitiam. qua potiſſimum regebatur.ut Feſto placet.poſtea puteoli dicti:uel a frequentia pueorum qui ibi ſunt.uel a putore ut ſcribunt Varro & Strabo.addit Strabo putorem illū ſulphureū inde natū eſſe quod gigantes olim ī bello phlegreo ſuperati illic lauerunt uulnera. Vritur:coquitur ſole. Nō inuidet:nō enim ſuperabatᷣ a falerno:nā ſurentina uina cū reliquis omnibus cōtendebant.ut Strabo refert:quoniā lōgam accipiebant uetuſtatem facto periculo eius temporibus ea:ut ſcribit Plinius conualeſcentibus ſunt apta ꝓpter ſalubritatem & tenuitatem: tāetſi Tiberius Cæſar dicebat medicos cōſenſiſſe ut palmā ſurētino darēt:alioquin id eſſe generoſum acetum. Cōuerſa gymnade: gymnas græce idem eſt quod gymnaſiū:ſed a Papinio ꝑ lucta accipitᷣ hic & in achilleide.iā inquit res nulla reſtabat ꝑfectis ludis parthenopeis ubi luctantibus ꝓmia ꝓponūtur ī ābracia.unde ſumus oriūdi.nā pr̄ habuit ſellas patriā in ambracia ut antea dicta uimus. Stadio parthenopeo: luſtri patrii. poſt quinquēnales ludos quos ī parthenope pr̄ia ſpectauerā.

Surentum

Prænuſiū

Syrenes

Dicharcea

Puteoli

Gymnas

Statii pr̄

Sellæ

Huc me poſt patrii lætum quinquennia luſtri
Cum ſtadio iam pigra quies:canuſq; ſederet
Puluis:ad ambracias conuerſa gymnade frondes
Trans gentile fretum placidi facundia polli
Detulit.& nitidæ iuuenilis gratia pollæ
Flectere iam cupidum greſſus .qua limite noto
Appia longarum teritur regina uiarum
Sed iuuere moræ:placido lunata receſſu
Hinc atq; hinc curuas prærumpunt æquora rupes:
Dat natura locum.montiq; interuenit unum
Littus:& in terras ſcopulis pendentibus exſit
Gratia prima loci.gemina teſtudine fumant
Balnea.& e terris occurrit dulcis amaro
Nympha mari.leuis hic phorci chorus.udaq; crineſ
Cymodocæ.uiridiſq; cupit galatea lauari.
Ante domum tumidæ moderator cærulus undæ
Excubat innocui cuſtos laris.huius amico
Spumant templa ſalo. fœlicia rura tuetur
Alcides.gaudet gemino ſub numine portus.
Hic ſeruat terras.hic ſæuis fluctibus obſtat
Mira quies pelagi.ponunt hic laſſa furorem
Aequora.& inſani ſpirant clæmentius auſtri
Hic præceps minus audet hyems.nulloq; tumultu
Stagna modeſta iacent dominiq; imitantia mores
Inde per obliquas erepit porticus arces
Vrbis opus.longoq; domat ſaxa aſpera dorſo
Q ua prius obſcuro permixti puluere ſoles
Et feritas in amœna uiæ.nunc ire uoluptas
Q ualis.ſi ſubeas ephyres baccheidos altum
Culmen.ab inoo fert ſemita tecta lecheo
Non mihi ſi cunctos helicon indulgeat amnes
Et ſuperet pimplea ſitim.largeq; uolantis
Vngula ſedet equi:reſeretq; archana pudicos
Phœmonoe fontes.uel quos meus auſpice phœbo
Altius in merſa turbauit pollius urna
Innumeras ualeam ſpecies cultuſq; locorum
Pieriis æquare modis.uix ordine longo
Suffecere oculi.uix dum per ſingula ducor
Suffecere gradus:quæ rerum turba.loci ne
Ingeniũ ? an domini mirer prius? hæc domus ortus
Aſpicit.hæc phœbi tenerum iubar illa cadentem
Detinet.exactamq; negat dimittere lucem
Cum iam feſſa dies.& æquora montis opaci
Vmbra cadit.uitreoq; natant prætoria ponto

Lætum : exhilaratum. Tranſgentile fretum;a parthenope. Qua limite:cupiebam inquit per Appiam redire ad urbem.ſed Pollius coegit diuertere ſurrẽtum. Iuuere moræ: placuit immoratum eſſe atque ita deſcriptionis ſumit initium. Receſſu: ſinu. Lunata æquora:curuata in ſpeciẽ lunæ. Hinc atq; hinc:utroque cornu. Interuenit: eſt interione parte montis. In terras: receſſum interiorem. Pendentibus: altis undique ſcopulis. Gemina teſtudine:duplici uaporario. Chorus phorci:nymphæ inquit marinæ cupiunt lauari balneis. Excubat:templum ĩquit illic eſt neptumni:unde fluctus imperio coercentur.ne ſæuiant in lares innocuos & pios. Amico Salo: mari cuius Deus eſt. Rura fœlicia : in agro innuit & interiore terra eſt templum Herculis:hoc inſtaurauit Pollius ut altera ſylua teſtatur Papinius. Minus audet:minus fremit & ſæuit. Stagna: æquora tanquam ſtagna. Inde:ex littore a portu inquit ex littore ductam eſt porticuſ hoc eſt uia quædam tecta: in ſummas uſque rupes ubi eſt ædificata uilla. Arces:rupes. Erepit porticus : eſt enim cliuoſa:dum in altum ducitur. Vrbis opus:dignum aliqua urbe. Domat:ſuperat. Longo dorſo : longo tractu.

Qua prius:in qua uia ante porticum ſtructam. Feritas:ruditas ſine aliqua amœnitate. Qualis ſi ſubeas Ephyre.

Ephyre Corithus

Corinthus dicta eſt ab Ephyre nympha : ut ſcribit Pauſanias . & interpres Apollonii.Poſtea Corinthus a coritho Iouis filio Baccheis dicitur. nam familia bacchiadum annis ducentis Corinthũ tenuit ut Strabo ſcribit. Cypſelus tyrannus eos deleuit. hi ſunt quorum factione Tarquinius & Demarathus domo eiecti ſunt:ut ſcribit Dionyſius

Bacchiade

alicarnaſeus. Ouidius.Et qua bacchiade bimarigens octa corintho.In chryſſeo ſinu alterũ cornu tenet:ut ait Strabo.Alterum & chencreæ uicus & portus.ab urbe corintho diſtans ſtadiis ſeptuaginta.talis inquit porticus eſt a littore ad uillam Polli.qualis uia ẽ lecheo cornu Corinthum:nam ea quoque tecta eſt ĩ ſpeciẽ porticus. Lecheo inoo: ubi ſe præcitauit Ino de qua ante dictũ

Phomo/noe

eſt. Sedet: ſedare uelit. Phœmonoe: Phæbi filia fuit:ut ſcribit Plini.& Pauſanias:quæ prima:ut ille ait carmen heroicum cecinit. Equi uolantis: fons cabalinus. Turbauit:dum hauſit aquam ex fundo uſq;:atq; ita eum poetam excellentem oſtendit. Ingenium : ſitũ & artificioſam diſpoſitionem. Hæc phœbi:alii codices habent: & nos hæc legimus. Hæc : ſcilicet pars domus. Tenerũ:radios oriẽtis ſolis. Negat:nõ uult. Natãt præ.i.umbra ædiũ &uillæ p aquas uagat.

Fauit natura locis:aliis inquit locis natura ſponte locum commodum præbuit. in aliis arte domita eſt. Colenti;diruenti montem & ædificanti uillam. Luſtra fuerunt:cubilia ferarum : quæ Lucretius ſecla appellat:quod in his ſedeant feræ & cubent. Diſcentia iugum:quæ nunc ſeruiunt:cum prius indomita uiderentur. Intranteſque domos:recõditas ſub ſaxis reciſis. Vatis methymnæi:Arionis nam Methymna urbs fuit ĩ Leſbo patria Arionis.Terpãdri muſici.Helanici hiſtoriarum ſcriptoris.Calie:qui alceum & Sapho eſt interpretatus.nomen accepit a Methymna filia Leſbi:qui inſulam tenuit. Martialis.Sic methymneo gauiſus arione Delphin. Thebais : ideſt cythara amphionis Thebani nota hiſtoria. Methyamna Arion Terpãdruſ Helanicus Calias

Hæc pelagi clamore fremunt. hæc tecta ſonoros
Ignorant fluctus.terræ ꝗ ſilentia malunt
His fauit natura locis.his uicta colenti
Ceſſit & ignotos docilis manſueſcit in uſus
Mons erat hic ubi plana uides & luſtra fuerunt
Quæ nũc tecta ſubis.ubi nũc nemora ardua cernis
Hic nec terra fuit.domuit poſſeſſor & illum
Formantem rupes.expugantemq; ſecuta
Gaudet humus. nunc cerne iugum diſcentia ſaxa
Intranteſq; domos.iuſſumq; recedere montem
Iam methymnæi uatis manus.& chelis una
Thebais & getici cedat tibi gloria plectri
Et tu ſaxa moues.& te nemora alta ſequuntur
Quid referam.ueteres cæræq; æriſq; figuras.
Si quid apellei gaudent animaſſe colores
Si quid adhuc uacua(tamen admirabile) piſa
Phidiacæ raſere manus.quod ab arte mironis
Aut polycletæo iuſſum eſt quod uiuere cælo
Aeraq; ab iſthmiacis auro potiora fauillis
Ora ducum.& uatum.ſapientumq; ora piorum
Quos tibi cura ſequi.quos toto pectore ſentis
Expers curarum:atq; animum uirtute quieta
Compoſitus.ſemperq; tuus.quid mille reuoluam
Culmina.uiſcendiq; uices.ſua cuiq; uoluptas
Atque omni proprium thalamo mare tranſq; iacẽtẽ
Nerea diuerſis.ſeruit ſua terra feneſtris
Hæc uidet inarimen.illi prochyta aſpera paret
Armiger ac magni patet hectoris:inde malignum
Aera reſpirat pelago circunflua neſſis
Inde uagis omen: fœlix euplea carinis

Plectri getici:Orphei qui Thrax fuit. Oeagri filius:qui muſice omnes ſuperauit:ut ſcribit Diodorus.ædidit poema mira ſuauitate refertum: in Aegyptum nauigauit:unde cærimoniarum uſum ad Thraces detulit.ĩter argonautas cecinit hiſtoriam de chao & exordio mundi :ut eſt apud Appollonium nunquam fuiſſe Orpheum ſcribit Cicero in diuinatione.Græci uero quinque Orpheos fuiſſe contendunt : quorum nomina.opera. patriam in commentariis Sylii reciatuimus. Thamyras item Philamonis filius & Arſimoes Thracus dictus eſt ex edonis urbe: ſiue Odriſius:ut ſcribit Pauſanias : quoniam illic ſit natus.is theologiam ſcripſit tribus milibus uerſuum. nunc de Orpheo intelligit Papinius. Cedat inquit gloria cytharæ Orphei Arionis & Amphionis:quod olim bruta & inanimata allexerit ſono:nam & tu moues ſaxa. Adhuc uacua:piſa nondum poſito ſimulacro Iouis olympii ad piſam quod ſculpſit:nam multa præterea fecit Mineruam ex ebore:quæ eſt Athenis in parthenonia ſtans eandem deam ex aere:eandem:quam Romæ ad ædẽ fortunæ Aemilius paulus dedicauit. multa præterea quæ Plinius recenſet. Orpheus Thamyraſ

Cælo polycleteo:Polycletus Sitionius Ageladis diſcipulus Diadumenum fecit molliter iuuenem centum talentis nobilitatum Doryphorum uiriliter puerum multa præterea:huius proprium fuit excogitaſſe:ut uno pede inſiſterent ſigna:ut Varro ait. & pene ad unũ exemplũ. Aeraq;:Aera Corinthia intelligit.De æris aũt corĩthii præſtãtia lege Pli. libro trigeſſimoquarto naturalis hiſtoriæ. Potiora: prætioſiora. Iſthmiacis auro:Corinthus ſapientum philoſophorum. Quos tibi cura ſequi:inuentum fuit Aſinii pollionis ut imagines bibliothecis ponerentur qui primus bibliothecam publicauit:eorum ſcilicet quorum anime immortales in iiſdem loquebantur: ſed luxus temporum nouas quoque & alienas imagines formauit. Virtute quieta : ocio. Semper tuus: nunquam ſeruiens curis & affectibus. Inarimen:ante miſenum inſula eſt.Homerus ut Strabo quidem accipit.duas dictiones fecit εναριμοισ.noſtri coniungentes inarimẽ dixerunt.Tiphœus illic ſepultus eſt.Sylius non ardentem ſortita Tiphœum inarime. Prochyta aſpera paret:a pythecuſis diuiſa eſt:ut ait Strabo.Plinius ab inarime:nam pythecuſæ & inarime idem eſt : dicta a προχεω quod eſt profundo:nam profuſa eſt prouolutis montibus:alii a nutrice æneæ dictam putant prochyta.cuius mulieris meminit Dionyſius alicarnaſeus. Armiger hectoris : Miſenum intelligit dictum a miſeno:qui olim armiger hectoris fuerat.& Aeneam eſt ſecutus:nota hiſtoria uel carmine uirgiliano. Neſſis:prætermiſſa a coſmographis:a Lucano commemorata. Tali ſpiramine neſſis.Emittit ſtygium nebuloſis aera ſaxis. Euplea:una ex inſulis in ſinu puteolano dicta ab ευ bene πλεω nauigo:nam nauigantibus fœlix ſtatio eſt.propterea Papini.appellat eam omen fœlix carminis. Polycletuſ Bibliothecæ Pollio Statuæ Inarime Prochyta Miſenus Neſſis Euplea

Megalia Megalia:nomen predii erat pollii ita appellatū.uel legas megaria:nā inter pauſilippū & neapolim: ut ſcribit Plini.eſt megaris ſeu malis legere megalia:ut conueniat uterq; auctor. Exerta.i.expoſita. Tuus limen:nomen prædii pollii a portu ita appellatum manu.λιμήν ſignificat portū.uel legas limon:ut ſic prædium pratis uirēs.nam λειμον ſignificat pratum:ut dicimus daphnona.lauretū. platanona locum
Diæta conſitum platanis.angitur inquit tuū prædiū:domino abſente e regione.& tāq̄ inuidēs ſpectat uillā Surrentinam procul. Diætis:diæta locus domi ubi tantū uerſamur nullo negocio aut uſu:nā μεταλλαω ſignificat uerſor.Tranquillus in diætā cui nomē eſt Hermeū receſſerat. diæta item ſignificat legem uictus. Limite: directa uia per mare. Ingerit:repræſentat.
Metalla Metallis:lapidicinis.nā metalla ſūt uenæ tam lapidis q̄ æris & aliarū rerū. Plinius.& ubicunq; una inuenta uena ē non procul inuenitur alia.hoc quidem & in omni fere materia: unde metalla
Metallao Græci uidentur dixiſſe.nā μεταλλαω ſignificat indago. Reſpgit:nam ſienites marmor qd ad ſienem ægypti foditur maculoſum eſt.unde antea appellabatur pyropoecidos.i.ignitis maculis uariatū:ex quo obeliſcos fecere in ægypto. Mœſta:quia illic nō potuit Cybele potiri aty ſuo de marmore ſinadico antea eſt dictū. Candida area:latū ſpacium marmoris cādidum. Gyro purpureo:punctis & uenis purpureis. De monte:de marmore laconico ante diximus.
Taſos Taſos:taſon e cycladibus inſulis unam parii incoluerūt:ex qua maculoſum marmor mittebat̄:ut ſcri.Plinius.
Chios Et chios:Plini.primū:ut arbitror:uerſicolores iſtas maculas chiorū lapidicinæ oſtenderunt:cū extruerent muros. Turres calcidicas:& a calcidenſibus cōditas. Nos:neapolitani. Alūno: nam educatus ē Neapoli pollius & aſcriptus in ciuitatem. Scopulos:in quibus ſunt
Satyri uates & ſatyri.Satyri fabuloſi ſunt apd̄ poetas.ab hiſtoricis dicūtur eē i africæ deſertis ad orientem:laſciuireq; athalāte mōte:præter hos nihil habentes humanum.Macrobius a σαθη dictos putat.i.mēbro uirili qd̄ libidioſi ſint. Pa
Pan nes:pan ore caprino hircinis cruribꝰ colitur a mendeſiis tāto ī honore illic auctore Herodoto: ut ab eius noīe urbs
Chemis cōdita ſit:quā chemin uocāt.i.panos ur bē.nomē eſt archadiæ & cāpanorū: qd̄ intelligi uoluit Sylius. Dominis ambobus.i.Pollio & Iulio menecrate gene
Titonus ro ſuo. Mygdōii: Titōi filii fratris Laomedontis. Aula tirithia.i.herculaneū:
Herculaneum nam ab Hercule Herculaneū nomē accepit;quod eſt in cāpania oppidū ubi ha
Tarentum bebat prædiū pollius. Sinus dicarchei
Iambicū carmen puteoli ubi item eiuſdē erat prædium. Galeſi theramnæi:ideſt tarentina:nam Tarentum conditum eſt a theramnæis:ideſt lacedæmoniis.
Archilocus Auctor Gargeticus. Epicurus:de quo ante eſt dictum:ideſt philoſophiam epicuream. Diſſona nectit:carmen elegiacum. Iambon ultorem:iambicum carmen quod Archilocus poeta parius: ut ait
Hiponax Strabo: ob ſpretam filiam a Lycambe in ultionem primus inuenit.compulitque maledictis & acerbi
Bubalus tate ad laqueum.eodem uſus eſt Hipona poeta.in Bubalum & Antermum ſculptores: quoniam cum
Antermuſ deformis eſſet ab his in contemptum effictus fuerit:tametſi Plinius non aſſentitur; eodem uſus Cato

Quæq; ferit curuos exerta megalia fluctus
Angitur & domino.cōtra recubante proculq;
Surrentina tuus ſpectat prætoria limen
Vna tamen cunctis procul eminet una diætis
Quæ tibi parthenopen directo limite ponti
Ingerit.hic grais penitus delecta metallis
Saxa.quod eoæ reſpergit uena ſyenes
Synade quod mœſta phrygiæ fodere ſecures
Per cybeles lugentis agros.ubi marmore picto
Candida purpureo diſtinguitur area gyro
Hic & amyclei cæſum de monte lycurgi
Quod uiret:& molles imitatur rupibus hærbas
Hic nomadum lucent flauentia ſaxa taſoſq;
Et chios.& gaudens fluctus ſpectare cariſtos
Omnia calchidicas turres obuerſa ſalutant
Macte aīo quod grata probas.qd̄ grata frequētas
Arua:nec inuideant quæ te genuere dicarchi
Mœnia.nos docto melius potiemur alumno
Quid nunc ruris opes:pontoq; noualia dicam
Iniecta.& madidas baccheo nectare rupes
Sæpe per autumnum iam pubeſcente lyæo
Conſcendit ſcopulos.noctiſq; occulta ſub umbra
Palmite maturo rorantia lumina terſit
Nereis.& dulces rapuit de collibus uuas
Sæpe & uicino ſparſa eſt uindemia fluctu
Et ſatyri cecidere uadis.nudamq; per undas
Dorida montani cupierunt prendere panes.
Sis fœlix tellus dominis ambobus in annos
Mygdonii.piliiq; ſenis. nec nobile mutes
Seruitium.nec te cultu tirynthia uincat
Aula.dicarcheiq; ſinus.nec ſæpius iſti
Blanda theramnæi placeant uineta galeſi
Hic tibi ſydereas exercet pollius arces
Seu uoluit monitus quos dat gargeticus auctor
Seu noſtram quatit ille chelim.ſeu diſſona nectit
Carmina.ſiue minax ultorem ſtringit iambon.

Vticenſis i Scipionem Metellū: quoniam lepidā aliquādo dimiſſam & ſibi cōceſſam repetiit. Iambicū igiť carmē in ultionē uſurpatum eſt. Tritonia:Pallas cuius tēplū erat ī uicino ꝓmōtorio:ut antea ē dictum. Delphines:qui cantu mulcētur:præſertim Hydrauli:ut ſcribit Plinius. Troica.i.ditior opibus troianis & babylonis. Quē nō ambigui:ex ſentētia epicuri.cuius philoſophiā ſectabať Pollius.ait eum ueræ uitæ uacare.nā epicurus uitam appellabat id ſolū tempus:quo operā damus uoluptati cū uirtute: nec angimur curis. Plenū uita:plenus uita eſt.qui uixit:ut diximus ex Epicuri ſententia. Mālius uictu ros annos ſemper nec uiuimus unquā Lucreti.Cur nō ut plenus uita conuiua recedis? Spargimur:diſpargimur:ut illud Vir.In fluctus ſpargere. Geminæ terræ: & puteoli patria & Neapolis ciuitas data tibi. Meis neapolitanis. Errore plectri:uel ſuperbus cithara: i qua erat plectrum dū pulſatur uel ſuperbus laude carminis qua ꝑ errorē efferimur. At nūc: poſteaq̄ exuiſti iuuētā & agnouiſti ueram uitam. In alto:pelago gloriæ & negocium. Emeritā:quæ iā ꝑfecit curſum ſuū. Noſtras:qbus nos agitamur. Diſcite:alloquitur Iuliū menecratē:& generū:&filiā pollii:hortaturq; ad imitationē morum pollii. Præcedite:ſuperate laude amicitiæ. Tuque nurus inter:hic deeſt uerſus.nō eni bene ſequitur.niſi ita emēdes. Tuq; nurus inter:cuius ꝓcordia curæ. Nec frontem &c. Nō tibi:hoc reſerendum ē ad Iulium menecratem. Infœlix: auara. Strāgulat:cōtinet flagellat. Expoſiti cenſus.ſ.ſunt tibi ad uſum & liberalitatem.atq; ita uillæ deſcriptione exiuit in laudē Pollii & totius domus: ne putes eum ſtudio uillæ potius q̄ amici beniuolentia carmen cecinıſſe.

Huc leuis e ſcopulis meliora ad carmina ſiren
Aduolat. & motis audit tritonia criſtis
Tunc rapidi ponunt flatus.maria ipſa uetantur
Obſtrepere.emergunt pelago.doctamq; trahuntur
Ad chelin.& blandi ſcopulis delphines aderrant
Viue mydæ gazis.& lydo ditior auro
Troica & euphrate ſupra diademata fœlix
Quem non ambigui faſces.non mobile uulgus
Non leges.non caſtra tenent.qui pectore magno
Spemq;.metumq; domas uitio ſublimior omni
Exemptus fatis indignantemq; refellis
Fortunam dubio.quem non in turbine rerum
Deprendet ſuprema dies.ſed abire paratum
Ac plenum uita.nos uilis turba caducis
Deſeruire bonis.ſemperq; optare parati
Spargimur in caſus. celſa tu mentis ab arce
Deſpicis errantes.humanaq; gaudia rides
Tempus erat cum te geminæ ſuffragia terræ
Diriperēt.celſuſq; tuas ueherere per urbes
Inde dicarcheis multum uenerande colonis
Hinc aſcite meis.pariterq; his largus & illis
Ac iuuenile calens.plectriq; errore ſuperbus
At nunc diſcuſſa rerum caligine.uerum
Aſpicis:illo alii rurſus iactantur in alto
At tua ſecuros portus:blandamq; quietem
Intrauit non quaſſa ratis. ſic perge.nec unquam
Emeritam in noſtras puppem demitte procellas
Diſcite ſecuri quorum de pectore mixtæ
In longum coiere faces.ſanctuſq; pudicæ
Seruat amicitiæ leges amor.ite per annos
Sæculaq; & priſcæ:titulos præcedite famæ
Tuq; nurus inter longæ præcordia cuius
Non frontem uertere minæ:ſed candida ſemper
Gaudia.& in uultu curarum ignara uoluptas
Non tibi ſepoſitas infœlix ſtrangulat arca
Diuitias:auidiq; animum diſpendia torquent
Fænoris expoſiti cenſus.& docta fruendi
Temperies: non ulla deo meliore cohærent
Pectora:non alias docuit concordia mentes.

Arbor Atedii.

Domitius Auguſtino.

AEſtiua locoꝝ amœnitas Auguſtie a mollibus & delicatis hoibus umbrarum opacitate in primis quærebatur hinc porticus Pōpeiæ.Liuiæ. Claudiæ ſtructæ ſunt.arbores ex nationibuſ externis tranſlatæ:quæ ramis plurimū luxuriarenť Platanus & Lothos.Lothō quidē carmine cælebrat Homerus cū eius fructu Vlyxis ſocios ī Africa ſubſtitiſſe narrat pr̄iæ oblitos & inceptæ nauigatiōis.eiuſdē nois hærbā cōtēdit eſſe Pli.Sed ne ab arbore diſcedā hæc ē: ex cuius genere cū.vi.haberet domi.L. Craſſus Gneo Domitio collegæ ædes per iurgiū licitanti cōceſſit ſi pateret excipi ſex arbuſculas:qđ ille recuſauit.eaſdē in hortis ſæpe oſtētauit Cæcina largus.Quid nō ne hortēſius dicēdæ cāæ diem cum Cice.permutauit: ut ei eſſet ocium ad Platanum in Tuſculano uino irrigandam. Atedius uero melior. de cuius elegantia ſæpe dictum eſt:Platanum habuit in hortis iuxta fontem: in cuius laudem carmen ædidit Papinius:in domini aſſentationem. ſabulamque confingit de eius ortu: quod pro munere mittit Atedio:

Lothos

Platanus hortẽſius

diem ſuum natalem cælebranti.Quid
mirum Auguſtine:nam demonſtrati/
uum genus tam late patet:ut non mo/
do poetæ tam paruis laudationibus la/
ſciuiant:ſed oratori quoq; ſit cōceſſum
arborem laudare & minima quæq;.nā
ut refert Fabius:ſingulos cibos medici
nonnulli laudarunt:& ſōni æditæ ſunt
laudes. Stat:erecta eſt. Satis eſt:nō in/
Pholoe digeo alia ope. Pholoe:pholoe nomen
ancillæ apud Virgi.quæ dicta eſt Serge
ſto.creſſa genus pholoe. Idem nomen
apud Horatium.pholoe mons cum op
pido in Arcadia.pholoe hic pro una ex
Iani tēplū naiadibus. Iani nemus:iani tēplū a nu
ma cōditū ē ad īfimū argiletū:unde pa/
cis & belli indiciū eſſet nota hiſtoria ex
Liuio & Ouid.Rura caci. Cacus notus
carmīe Virgiliāo.hūc malū uicinū fuiſ
ſe īterp̄taẽ Colūella.Soli.& Diodo.furē
quem ipſe Lycinium appellat:ſpeluncā
Cacus habuit in auētino.Ouidius:Cacus auē/
Cælius tinæ timor ac infamia ſyluæ. Cælica
mons tecta:cælium montem ita appellatum
Thuſcus a Cælio rege Tuſcorum:qui cum in au
uicus xilium ueniſſet Romulo contra latinū
ut Varro ſcribit:mortuus in eo colle eſt
humatus:qui cū eo uenerūt Tuſci ī pla
num deſcendentes uicum tenuerunt:q
Tuſcus dictus eſt. Quirinales:quirina
lis collis ab æde quirini dictus eſt.Oui/
dius.Hunc igitur ueteres donarūt æde
ſabini : inq; q̄rinali cōſtituere iugo. Le
uis imminet:inemēdati codices habēt.
Suus inuenit. Legit ueſtigia:luſtrat ra/
Auētinus dices. Terræ auentinæ:Auētinus mōs
ut Neuius ait teſte Varrone ab auibus
dictus eſt:quæ eo a tiberi uolarent. alii
a Rege albano auentio illic ſepulto. alii
ab aduentu hominum:qui eo cōuenie/
bant propter templum Dianæ.uel qđ
magis Varroni placet:quoniam ī eum
ob paludes homines ratibus aduehebā
Dianæ tē/ tur ibi ſtructum eſt Dianæ templum
plum Seruio tullo regnante a populis latinis:
in cuius foribus bouis cornua figebanẽ
cū in aliis ceruoꝝ pēderēt ī monumen
tū ueteris hiſtoriæ bouis imolatæ Dia/
næ ī auentino:q̄ nata ī ſabinis:portēde/
bat īperiū.Sacerdos appellatus ē. Cor/
nelius cui nata ē bos Andrō curiatuſ:ut
iuba tradit auctore Plutar.ī q̄ſtionibus.
meminit itē Pli.p̄ter Liuiū.Apte igitur
fingiẽ erraẽ diana p radices collis: ī quo
habebat tēplū. Pecus: faunos. ſatyros
& panes. Aut ſolito:ut ſolet. Immitē
bromium:nam ſolemus in aduerſis cō
queri de numinibus quæ colimus : &
cum pan ſequatur Bacchum ducem eū
incuſat. Manus : rami. Viue:uerba
panos ad arborē. Decliuis:īcliata ī aq̄s
quo ſe deiecit pholoe. Preme: opaca.

STat quæ pſpicuas nitidi melioris opaca
Arbor aquas.complexa lacus .q̄ robore ab imo.
Curuata inodos r̄dit īde cacumīe recto
Ardua.ceu medis iterū naſcaẽ ab undis
Atq; habitet uitreum tacitis radicibus amnem.
Quid phœbum tam parua rogē. uos dicite cauſas
Naiades.& faciles(ſatis eſt) date carmina fauni
Nympharum teneræ fugiebant pana cateruæ
Ille quidem it cunctas tamq̄ uelit.& tamen unam
In pholoen.ſyluis hæc fluminibuſq; ſequentis
Nunc hircos greſſus.nunc improba cornua uitat
Iamq; & belligerum iani nemus atraq; caci
Rura quirinaleſq; fuga ſuſpenſa per agros
Cælica tecta ſubit.iam demum uicta labore
Feſſa metu qua nunc placidi melioris aperti
Stant ſine fraude lares. flauos collegit amictus
Arctius & niueæ poſuit ſe margine ripæ.
Inſequitur uelox pecorum deus.& ſua credit
Connubia ardenti iam iam ſuſpiria librat
Pectore.iam prædæ leuis imminet.ecce citatos
Aduertit diana gradus.dum per iuga ſeptem
Errat.auentinæq; legit ueſtigia terræ
Pœnituit uidiſſe deam.conuerſaq; fidas
Ad comites:nunq̄ ne auidis acerbo rapinis
Hoc petulans fœdumq; pecus. ſemperq; pudici
Decreſcet mihi turba chori.ſic deinde locuta
Depromit pharetra telum breue:quod neque flexis
Cornibus aut ſolito torquet ſtridore:ſed una
Emiſit contenta manu.leuumq; ſoporem
Naiados auerſa fertur tetigiſſe ſagitta.
Illa deam pariter ſurgens.hoſtemq; proteruum
Vidit.& in fontem(niueos ne panderet artus
Sic tota cum ueſte ruit)ſtagniſq; ſub altis
Pana ſequi credens.ima latus implicat alga
Quid faceret ſubito deceptus prædo?nec altis
Credere corpus aquis hirtæ ſibi conſcius audet
Pellis & a tenero nandi rudis.omnia quæſtus
Immitem bromium.ſtagna inuida & inuida tela.
Primæuam uiſu platanum:cui longa propago
Innumeræq; manus & iturus in æthera uertex
Depoſuit iuxta.uiuamq; aggeſſit arenam iuxta
Optatiſq; aſpergit aquis.& talia mandat.
Viue diu noſtri pignus memorabile uoti
Arbor:& hæc duræ latebroſa cubilia nymphæ
Tu ſaltem decliuis ama.preme frondibus undam

Illa quidem meruit.ſed nec precor igne ſuperno
Aeſtuet.aut dura feriatur grandine tantum
Spargere tu laticem & foliis turbare memento
Tunc ego teq; diu recolam.dominamq; benignæ
Sedis & illeſa tutabor utranq; ſenecta.
Et iouis & phœbi frondes.& diſcolor umbra
Populus & noſtræ ſtupeant tua germina pinus
Sic ait.illa dei ueteres animata colores
Huberibus ſtagnis obliquo pendula trunco
Incubat atq; umbris ſinuatur amantibus undas.
Sperat & amplexus.ſed aquarum ſpiritus arcet
Nec patitur tactus.tandem eluctata ſub auras
Libratur fundo rurſuſq; enode cacumen
Ingenioſa leuat ueluti deſcendat in imos
Stirpe lacus alia. iam nec phœbeia nais
Odit.& excluſos inuitat gurgite ramos.
Hæc tibi parua quidem genitali luce paramus
Dona. ſed ingenti forſan uictura ſub æuo
Tu cuius placido poſuere in pectore ſedem
Blandus onos hilariſq; tamen cum pondere uirtus
Cui nec pigra quies: nec iniqua potentia:nec ſpes
Improba.ſed medius per honeſta & dulcia lira es
Incorrupte fidem. nulloſq; experte tumultus
Et ſecrete palam qui digeris ordine uitam
Idem auri facilis contemptor.& optimus idem
Comere diuitias opibuſq; immittere lucem
Hac longum florens animi morumq; iuuenta
Iliacos æquare ſenes.& uincere perſtat
Quos pater elyſio.genitrix quos detulit annos
Hoc illi duras exorauere ſorores
Hoc quæ te ſub teſte ſitum fugitura tacentem
Ardua magnanimi reuireſcit gloria blæſi.

Pſitacus melioris.

PSitace dux uolucrum domini facunda uoluptas.
Hūanæ ſolers imitator pſitace linguæ
Quis tua tam ſubito præcluſit murmura fato?
Externas miſerande dapes moriturus iniſti
Nobiſcum.& gratæ carpentem munera menſæ
Errantemq; thoris mediæ plus tempore noctis
Vidimus:afflatus etiam meditataq; uerba
Reddideras.at nunc æterna ſilentia lethes
Ille canorus habes.cedat phaetontia uulgi
Fabula.nec ſoli cælebrant ſua funera cycni
At tibi quanta domus rutila teſtudine fulgens

Meruit:feriri igne ſupno.nouem dii fulmīa mittūt:ut docent Thuſcoꝝ lræ. Sūt aūt undecim fulminū genera:quorum octo dii ſingula habebant Ioui terna.Romani duos tantum deos fulmina iacere dixerunt.Ioué diurna. Sumanum nocturna. Dominam: pholoen.

Fulminū genera

Phœbi frondes:laurus. Diſcolor umbra:nam populi genera tria ſūt.alba. nigra .libyca.Alba folio bicolor eſt. Vir. Herculea bicolor cū populus umbra.

Populi genera

Frōdes iouis: Aeſculus Ioui dicata: ut ſcribit Plinius:glandem amaram fert ī Macedonia:ut ait Theophraſtus. Noſtræ:nam pinus dicata é Pani:ut ī Martialem diximus. Animata:quæ concepit. Sinuatur:inemēdati codices habēt ſeruatur. Libratur:ut ſuſpenſam ſe demittat. Stirpe: radicibus. Phœbeia: pholoe comes phœbes.i. Dianæ. Hæc uerba ſunt Papinii. Genitali luce:ideſt natali tuo:nam cælebrantibus diem natalem mittebantur munera ab amicis.

Cum pondere:grauitate. Quies: qui nunq̄ ceſſas in ocio per ignauiam. Per honeſta:dulcia inter ſeueritatem & iocunditatem. Et ſecrete palam:inemendati codices habēt.& ſatiare palam.nos ſecrete legimus ut dicat:qui nō minus cōtinēter ſecretus uiſus q̄ ſi publice ageres. Comere:ad ornádas diuitias dum bene uteris. Sub teſte:nam melior ſingulis annis cælebrabat conuiuiū in monumentum blæſi pueri ſui mortui. de quo Mar.Quod donas facis ipe blæſianum.quo loco plura diximus. Hoc rogauit.ut uiuas. Te ſub teſte:te dante conuiuium.pro eo. Situm tacenté:obliuioné ſui īter mortales. Reuireſcit: ſingulis annis renouatur tua pietate.

Domitius Auguſtino.

PSitacum auem indicam ī delitiis fuiſſe ob ſermonis humani docilitatem antiquorum monumēta teſtátur. Imperatores tam prompte ſalutabát: ut id ſponte & ſuo ingenio facere uiderentur.Inde illud Martialis. Pſitacus a uobis aliena uocabula diſcam.Hoc didici per me dicere Cæſar aue.Plinius inquit humanas uoces reddunt.Imperatores ſalutant.Ouidius.Pſitacum Corinnæ mortuum defleuit.Papini. Atedii melioris mortuū cū heſterna cœna cōuiuas oblectaſſet ita ornat:ut non tā cū Oui. cōtendere:q̄ eū p̄cedere uideat.

Pſitacus

Facunda:cuius facundia afferebat uoluptaté domino. Meditata:quæ didiceras. Fabula phaetontia:ideſt cycnus. nam Cynus audito interitu phaethontis:dolore in auem ſui nominis con-

Cycnus

uerſus eſt.Cycnus aūt ante q̄ moriatur:ſuauiſſimū cantum emittere dicitur:ea de cauſa dicatus ē phœbo deo uaticinii:ut ſcribit Cicero.Martialis.Dulcia defecta modulatur carmina lingua cantator cynus: funeris ipſe ſui.Plinius hoc fabuloſum putat.Papinius ait Pſitacū ſibi prædixiſſe mortem cātu:ut cycni ſolent. Phaethōtia:pheatō triſyllabum eſt.Varro per ſyneresem ꝓtulit.Tū te flagranti deiecit fulmine pheton.ſol ut Euſtathius ſcribit.& Pherecydes cum Rhode puella filia Aſopi concubuit:unde ſuſcepit filios Phaethontē.Aeglē.Lāpetian& Phætuſā.nři aliter ſcripſerūt. Connexuſq; ebori.Caueā deſcribit uirgulis argenteis ſtipatam & intextā ebore. Cornu:ideſt roſtro:nam ut ſcribit Plinius:miram habet duritiem roſtri:quo ſe excipit & initiſ. Ales phœbeus:Coruus:nam mira ē docilitas coruorum:ut ſcribit Plinius.hiſtoriāq; refert de eo coruo:qui ex nido ſupra ædē caſtoris ad forum in proximam ſutrinam euolabat.illic ſermoni aſſuefactus omnibus matutinis Tiberium.Germanicum.Druſum. Cæſares nominatim ſalutabat. Mox populum Romanum tranſeuntem:a quodam interfectus:q plæbis indignatiōe a uico illo expulſus & interēptus eſt:elatus duoꝝ æthiopū humeris ꝑcedente tibicine.ſparſis coronis ī uia appia ad ſecundū lapidē humatus ē. Dimittere:ut reddat. Sturnus: tantæ docilitatis:ut Cæſaris iuuenes tēporibus Veſpaſiani Sturnum habuerit latino & græco ſermone docilem. Aonio:muſarū nota fabula. Perdix:cur docilem dixerit Papinius uiderit ipſe.

Phaethon

Sol

Rhode

Coruus

Sturnus docilis

Soror:procne uerſa in philomelam: ut ſcribit Probus. & nos dictauimus ī cōmentariis epiſtolæ ſaphus. Amici:q olim conſulatus eſt atedium in morte blæſi pueri ſimul gemendo. Inglorius non ſine laude funeris. Crocis ſicaniis: nam non modo coricium crocum:ſed etiam ſiculum optimū eſt:ut in Iuuenalem dictauimus. Phœnix:nā ut ſcribit Plinius in Arabia auis:ut Manilius tradit ſexcentū & ſexagīta annis uiuit.moritura caſiam & ſurculos thuris:alioſq; odores in nidum congerit:quē ſuccendit alarum plauſu:& illic ardet.ex cineribus alter oritur.

Crocum

Phœnix

Connexuſq; ebori uirgarum argenteus ordo
Argutumq; tuo ſtridentia limina cornu
Et querulæ iam ſponte fores.uacat ille beatus
Carcer.& auguſti nuſquam conuiuia tecti
Huc doctæ ſtipentur aues.quis nobile fandi
Ius natura dedit.plangat phœbeius ales
Auditaſq; memor penitus dimittere uoces
Sturnus & Aonio uerſæ certamine picæ
Quique refert iungens iterata uocabula perdix
Et quæ biſtonio quæritur ſoror orba cubili
Ferte ſimul gemitus:cognataq; ducite flāmis
Funera:& hoc.cunctæ miſerādum addiſcite carmē
Occidit aeriæ cæleberrima gloria gentis
Pſitacus ille plagæ uiridis regnator heoæ.
Quem non gemmata uolucris iunonia cauda
Vinceret aſpectu.gelidi non phaſidis ales
Nec quas humenti numidæ rapuere ſub auſtro
Ille ſalutator regum nomenq; locutus
Cæſareum:& queruli quondam uice functus amici
Nunc conuiua leuis monſtrataq; reddere uerba
Tam facilis:quo tu melior dilecte recluſo
Nunquam ſolus eras:at non inglorius umbris
Mittitur:aſſyrio cineres adolentur amomo.
Et tenues arabum reſpirant gramine plumæ
Sicaniiſq; crocis.ſenio nec fuſus inerti
Scandit odoratos phœnix fœlicior ignes.

Domitius Auguſtino.

Ferarum ſpectacula

Feras in ſpectaculis Auguſtine uidit populus ſæpe & libēter: primus īterfecit Hypbius Martis filius . nemo tamen exhibuit frequentius q̄ Domitianus:qui nō contentus amphiteatro Ro.eas quoq; in albāo cōficiebat leonē māſuefactū nuꝑ ī arena extictū alterius feræ morſu deflet Papi.hoc carīe in īpatoris gr̄am:leonē aūt manſuefieri Hanno Carthaginenſis primus docuit:& eum auſus eſt tractare qua de cauſa damnatus fuit ciuibus timentibus eum omnia auſurum qui tantam potuiſſet im manitatem domare. Ira cōſtrata:uicta & domita. Scelus:ſæuiendi in homines.nam Leo ut Polybius æmilanus comes dicebat: in ſenecta ꝓſertim homines appetit:cum feras perſequi non poſſit.uiros potius q̄ fœminas infantē nūq̄ niſi maxima fame. teſtaſ idē ſe multos leones crucifixos uidiſſe ī Africa ut reliq eo ſpectaculo a cæde deterrerenſ. Impio: Parere magiſtri. Minori:quo fortior ætas. Domo:ex cauea. Inſertas:imiſſas. Laxo morſu:apto ore.

Leo manſuetus

Hanno

Leonis natura

Leo manſuetus Impe.

Quid tibi conſtrata manſueſcere profuit ira.
Quid ſcelus humanaſq; animo dediſcere cædes.
Imperiumq; pati & domino parere minori?
Quid? ꝙ abire domo:rurſuſq; inclauſtra reuerti
Suetus & a capta iam ſponte recedere præda
Inſertaſq; manus laxo dimittere morſu.
Occidis altarum uaſtator docte ferarum

Grege maſſyllo:multitudine maſſylloꝝ uenatorum.nã maſſylli populi africæ ad occidentẽ leones miræ magnitudinis uenatione capiũt.Mar.Maſſylli leo fama iugi. Deceptus cæco hiatu:fouea: nã græculus qdam:ut ſcribit Pli.docuit ueſte obiecta in caput leonem captante foueis factis capiebat. Fera fugiente.nimirũ hic ẽ ille leo:q laceratus fuit a tigride in ſpectaculis Domitiani:quã ĩtelligas peracto morſu aufugiſſe.Mar.lãbere ſecuri dextrã conſueta magr̃i tygris ab hyrcano gloria rara iugo. ſæua ferũ rapido lacerauit dente leonẽ. Hoc nefas licuiſſe:hoc potuiſſe fieri. Ille nouus pudor:illa tygris nouũ & ĩauditum dedecus. Primo ictu: primo morſu. Attollit manũ: eũ uulneraturus. Ceu caderes:ac ſi nobilis gladiator interfectus eſſes mœſtis ſpectatoribus. Tetigit ora Cæſaris:nã Cæſar fleuit. Scytichas feras: ſcythia pauca aĩalia gignit inopia fructuũ, ut ſcribit Pli. ut libya inopia aquarũ diuerſas habet feras.nã ad unũ fontẽ diuerſis cõueniẽtibus & illic coeuntibus monſtroſa naſcunt̃ animalia. inde ꝑuerbiũ africam ſemper noui aliqd afferre. Pharias feras:ægyptias.hippopotamũ autẽ præcipue mittit.& cocrodillos ægyptus ĩ ſpectacula.de cocrodillis teſtis eſt Strabo: ut de aliis ſileã.M.ſcaurus primus hippopotamum & quinque cocrodillos oſtendit romæ temporario euripo.

Maſilli

Aphricæ feræ

Cocrodillus

Vile ẽ:paruifacit Domitianus:& cõtẽnit comparatione leonis:nec id curat.

Non grege maſſyllo curuaq; indagine clauſus
Non formidato ſupra uenabula ſaltu
Incitus aut cæco foueæ deceptus hiatu.
Sed uictus fugiente fera.ſtat cardine aperto
Infœlix cauea.& clauſas circum undique portas
Hoc licuiſſe nefas placidi timuere leones
Tunc cunctis cecidere iubæ.puduitq; relatum
Aſpicere.& totas duxere in lumina frontes
At te non primo fuſum nouus obruit ictu
Ille pudor.manſere animi.uirtuſq; cadenti
A media iam morte redit:nec protinus omnes
Terga dedere minæ.ſicut ſibi conſcius alti
Vulneris aduerſum moriens ut miles in hoſtem
Attollitq; manum & ferro labente minatur
Sic piger ille gradu.ſolitoq; exutus honore
Firmat hians oculos animamq;.hoſtemq; requirit
Magna tamen ſubiti tecum ſolatia læti
Victe feres quod te mœſti populuſq; patreſq;
Ceu notus caderes triſti gladiator arena
Ingemuere mori.magni quod cæſaris ora
Inter tot ſcytichas.libycaſq; in littore rheni
Et pharia de gente feras.quas perdere uile eſt
Vnius amiſſi tetigit iactura leonis.

Epicedion Pileti urſi.

Domitius Auguſtino.

Ecce tibi alternũ epicediũ Auguſtine: quo Papinius. Vrſũ iuuenem amiciſſimũ cõſolat̃:lugentẽ piletũ pueꝝ libertũ quẽ amiſerat & dilexerat unice:primũ indulget dolori: qđ in Atedio quoq; fecit & lachrymas auget:denique ad rationẽ reuocat. Accuſat eos q leges præſcribũt ĩ fletu & monent pro gradu neceſſitudinis mortuos eſſe lugendos: nec aut fratris plus q̃ patris aut uxoris plus q̃ filii morte eſſe dolẽdum:ſed lachrymarum rationem pro neceſſitudine ſeruandã. Fieri enim poteſt inquit ut magis lugeamus ſeruum ſi eum amamus:ut ita urſum confirmet in luctu:q̃uis puerum libertum defleat. Ponis diſcrimina:leges diſtribuis. Accendere.ſ.rogum & cælebrare funus. Et durum:eſt marito. Conclamare partem tori deſerti. Lugere: amiſſam uxorem. Arcte tamen: q̃uis nulla ſit neceſſitudo. Vincit: magnitudine doloris. Maiora uulnera: dolorẽ amiſſoꝝ:q magis eſſent couiũcti. Minor plaga: iactura minus coniuncti.

Nec pectora mouit:legendum ẽ per interiectionem ab eo. Quoniam rerum omnia: ita inquit fortuna uoluit:nec mota eſt ulla miſericordia ut famulum amitteres:quem gemis. Gemis inqt famulũ conditione & fortuna ſed pietate & fidũ dignis illis lachrymis. Maior ſtemmate iũcto:maior libertate data a te hoc eſt libertate aĩ ſuperabat cõditionẽ ſuã. Deiſq; ſi tã dura placẽt:& poſtq̃ dii tã crudeles fuerũt ut hoc ꝑmiſerint.

Saeue nimis lachrymis quiſquis diſcrimina ponis
Lugendiq; modos.miſerum eſt primæua parenti
Pignora.ſurgẽteſq; nefas accẽder̃ natos
Durum & deſerti prærepta coniuge partem
Conclamare tori.mœſta & lamenta ſororum
Et fratrum gemitus.arcte tamen.& procul intrat
Altius in ſenſus maioraq; uulnera uincit
Plaga minor.famulum quoniã rerum omnia cæca
Sic miſcet fortuna manu:nec pectora mouit:
Sed famulum gemis uſque pium.ſed amore fideq;
Has meritum lachrymas.cui maior ſtẽmate iũcto
Libertas ex mente fuit.ne comprime fletus
Ne pudeat.rumpat frenos dolor iſte:deiſq;

Gemis hominē:& hoc quod ſequit. Hei mihi ſubdo ipſe faces:legendū eſt p interiectionē: nā exorſus laudes pileti ueretur ne quo magis laudauerit urſi dolorē augeat. Sibi imperioſus erat.qui ſponte peragebat quæ abs te imperāda erant.nā ipſe ſibi iubebat. In hæc funera:in mortē talis pueri. Caſtiget.i.reprehēdat.per comparationē a minori excuſat lachrymis urſi.

Parthia

Parthus equū:parthia nō admodū magna fuit nemoroſa ē & mōtana tiberii temporibus latos occupauerat fines.nā ad caſpias uſq; ad portas aragos & tapiros erat ꝓpagata de parthorū moribus propriā ſcripſit hiſtoriā Strabo quæ nō extat.Parthi exules dicunt eorū lingua:ut Trogus ſcribit.

Moloſſi

Fidos cāes moloſſi:moloſſi populi in epiro nobiles oraculo iouis dodonei:optimos habebāt cāes : ut etiā laconici & ſalamini.qđ ſcribit Varro ĭ re ruſtica:horatius.Qualis aut moloſus aut fuluus lacon amica uis paſtoribus.Vir.ueloces ſparte catulos acreſq; moloſſos:

Melita

melites āt cāes ex melita iſula ĭ delitiis erāt : ut ſcribit Calimachus auctoritate accedente ēt Strabonis. Et uolucres: & auibus inquit funera data ſūt.ut coruo:de quo ante dixius. Ceruus maronis: & ceruus apud maronē deflet a ſyluia notū ē carmē. Quid ſi nec famulus: hactēus excuſauit lachrymas tāq miſſas ĭ funere ſerui:nūc cōtēdit eū fuiſſe liberū etſi fortuna erat ſeruuli.

Achillis forma

Te tantū:q te ſolū herum potuiſſet pati. Sed maior non erat famulus inqt:ſed maioris indolis q̄ ut poſſet ſeruus uideri. Paris: mollis & formoſus ab Homero deſcribit & Horatio.neq̄ q̄ Veneris præſidio ferox pectus cæſariem. Cauentē bella: ĭemendati codices habēt canentē:nos cauentē legimus:nā ĭ ſcyro iſula ĭter uirgines filias lycomedis latuit:ut bellū troianum uitaret:qđ cū a poetis ſcriptū ē: tū a Strabone.Papinius formoſum eū deſcribit ubi ait: attamen arma ĭter feſtinatoſq; labores: dulcis erat uiſu niueo natat ignis in ore purpureus.Fuluoq; nitet coma gratior auro.

Heſperus

Heſperus.athlātis filius:cum athlātis mōtis cacumē aſcēdiſſet: ut ſiderū curſus obſeruaret:ſubito uētoꝝ turbine raptus ē:a populis uero quibus erat iucundiſſimus ob excellentē iuſticiā & humanitatem cælo eſt dicatus: & receptū ut ſtella ab heſpero heſperus uocaret.Diodorus auctor:q̄lis dubiæ caſtrabantur mares:qđ Domitianus prohibuit:ut auctor ē Tranqllus & Mar.Ludus & ĭmeritos execuiſſe mares: utraq; tu ꝓhibes Cæſar mollis āt forma ē ſpadonū.

Spado

Dubiæ formæ:nā ſpado dubiū ē ex facie:uir ne ſit:an mulier:trāſire de ſexu faciūt ſpadones. Iā caſſide uiſa.i.cū iā tractaret arma.

Partenopeus

Parthenopeus:ĭter ſeptē duces ad thebas forma præſtabat.Papi.alibi.Pulchrior haud ulli triſte ad diſcrimē ituro:frons fuit:uel legas miſſa:ut illud Mar.nō iaculo nō enſe fuit læſuſue ſagitta:caſſide dū liber parthēopeus erat.

Eurotas

Eurotas: de quo ante dixius lacōicæ fluuius ex mōte menalio fōtes ducit:ut ſcribit Calimacus alpheo cōfundit:rurſuſq; diſcedit:ripæ tauro opacant tā uirilis iqt forma erat Pileto:q̄ ſolet eē ĭ pueris lacedæmoniis:q ab ieūte ætate laboribus durāt.

Augeas
Elis
Piſa

Elin.i.ludos olympiacos eleoꝝ rex augeas fuit:q ad troiā.xl.naues miſit elei ꝑfuerūt ĭ olympico certamie a prima olympiade:ĭ q̄ coerebus palmā obtinuit uſq; ad uigeſimā ſextā.piſa deide ludoꝝ poſſeſſionē ſibi uēdicauit:rurſus tamē elei facti domini. Approbat ioui:ſuaꝝ uiriū facit piculū in ludis iouis olympici locus ubi cælebrant olympia dicit:nō aūt ĭ olympo monte q procul īde abeſt.

Sí tā dura placent. hominē gemis(hei mihi ſubdo
Ipſe faces)hominem urſe:tuum cui dulce uolenti
Seruitium.cui triſte nihil.qui ſponte ſibiq;
Imperioſus erat.quis nam hæc in funera miſſos
Caſtiget luctus?gemet inter bella parentum
Parthus equum:fidoſq; canes fleuere moloſſi
Et uolucres habuere rogum.ceruuſq; maronis.
Quid ſi nec famulus.uidi ipſe animoſq; notaui
Te tantum cupientis herum.ſed maior in ore
Spiritus & tenero manifeſtum in ſanguine mores.
Optarent multum graiæ:cuperentq; latinæ
Sic peperiſſe nurus: non talem creſſa ſuperbum
Callida ſolicito reuocauit theſea filo
Nec paris œbalios talis uiſurus amores
Ruſticus inuitas deiecit in æquora pinus.
(Non fallo aut cantus aſſueta licentia ducit)
Vidi & adhuc uideo qualem nec bella cauentem
Littore uirgineo thetis occultauit achillem.
Nec circum ſæui fugientem mœnia phœbi
Troilon hæmoniæ deprendit lancea dextræ:
Qualis eras procul heu cunctis pueriſq; uiriſq;
Pulchrior.& tantum domino minor.illius unus
Ante decor.quantum præcedit clara minores
Luna faces. quātumq; alios premit heſperus ignes.
Non tibi fœmineum uultu decus.oraq; ſupra
Mollis honos.qualis dubiæ poſt crimina formæ
De ſexu tranſire iubent.toruoq; uirilis
Gratia:nec petulans acies.blandiq; ſeuero
Igne oculi.qualis bellis iam caſſide uiſa
Perthenopeus erat.ſimplexq; horrore decoro
Crinis.& obſeſſæ nondum primoque micantes
Flore genæ.talem ledæo gurgite pubem
Educat eurotas.teneri ſic integer æui
Elin adit.primoſq; ioui puer approbat annos

Volentem:non inuitũ.Mar.Liberior domino ſæpe ſit ille ſuo. Tecum:o pilete. Nec unq̃ ſuus: nũq̃ ex ſe pẽdebat. Fidẽ cecropiã:theſeũ & perithoũ. Sed laudũ terminus eſto quẽ fortuna ſinit: legẽdum eſt per interiectionem:ut dicat non excedamus terminum eius cõditionis:nã fuit ſeruus: nec cõparari põt eius amicitia achilli & patroclo:aut theſeo & perithoo hoĩbus liberis:ſed cõparat amori ſerui erga dominũ:ut eumaeo erga Vlyxẽ:nã eumaeus creſſii filius Ormeni ſyrus emptus a laerte in agro magna Eumæus

Nam pudor inde notæ mentis tranquillaq; morum
Temperies.teneroq; animo maturior æuo
(Carmine quo donaſſe queam) ſæpe ille uolentem
Caſtigabat herum.ſtudioq; altiſq; iuuabat
Conſiliis tecum triſtiſq; hilariſq; nec unquam
Ille ſuus.uultumq; tuo ſumebat ab ore
Dignus & hemonium.pyladen præcedere fama
Cecropiamq; fidem(ſed laudum terminus eſto
Quem fortuna ſinit)non mente fidelior ægra
Sperauit tardi reditus eumaeus ulyxis.
Quis deus.aut quis nam tam triſtia uulnera caſus
Eligit? unde manus fatis tam certa nocendi?
O quam diuitiis cenſuq; exutus opimo
Fortior urſe fores.ſi uel fumante ruina
Ructaſſet dites ueſuuina incendia locros
Seu polentinos merſiſſent flumina ſaltus
Seu lucanus ager ſeu tybridis impetus altas
In dextram torſiſſet aquas.paterere ſerena
Fronte deos.ſiue alma fidem meſſeſq; negaſſet
Cretaque cyreneque.& qua tibi cunque beato
Larga redit fortuna ſinu.ſed gnara dolorum
Inuidia infœlix animi uitalia uidit
Lædendiq; uias.uitæ modo carmen adultæ
Nectere tendebat iuuenum.pulcherrimus ille
Cum tribus eleis unam trieterida luſtris
Attendit toruo triſtis Rhamuſia uultu
Ac primum.impleuitq; toros.oculiſq; nitorem
Addidit.& ſolito ſublimius ora leuauit
Heu:miſero letale fauens.ſeſeque uidendo
Torſit.& inuidia:mortemque amplexa iacenti
Iniecit nexus.carpſitque immitis adunca
Ora uerenda manu:quinta uix phoſphoros hora
Rorantem ſternebat equum.iam littora duri
Sæua pilete ſenis.durumq; acheronta uidebas.
Quo domini clamante ſono.non ſæuius atros
Nigraſſet planctu genetrix tibi ſæua lacertos
Nec pater.& certe qui uidit funera frater
Eurubuit uinci.ſed nec ſeruilis adempto
Ignis.odoriferos exhauſit flamma ſabæos
Et cilicum meſſes.phariæq; exempta uolucri
Cinnama.& aſſyrio mannantes gramine ſuccos
Et domini fletus.hos tantum auſere fauillæ

fide fuit ĩ aduentũ uſq; Vlyxis: quẽ unice diligebat:de eo tale extat carmẽ apđ Home.ĩ.xv.odyſſeæ τησε Δαυ ωτε/ρησι πητεμοσ εβοσιλευεκθησιοσ ορ/μενιδησ & poſtea εθραμε λαερτησ επ/ριατο κτεσ τεσ ιν εοισιν. Mẽte ægra: mœſta ob abſentiã domini. Tardi ulyxis:tarde reuertẽtis. Fores fortior:leni us ferres. Veſuuina ĩcẽdia:ueſuuius & ueſbius eodem nomine mons ẽ amœniſſimus in cãpania:præter q̃ ĩ cacumie qđ planitiẽ qdẽ habet:ſed fructũ nullũ ferentẽ:loca illic uiſuntur cauernoſa & cineres:ex quibus olim eũ arſiſſe coniectura ẽ emiſit ĩcẽdiũ tẽporibus titi. Locros:locri ĩ boetia opũtii ab opũte oppido patrocli pĩia:locri itẽ epicnemidii in eadẽ boetia acnemide mõte dicti.Locri pterea ozole:a malo odore: quẽ taphoſus mons proximus emittit: locri deniq; zephirii in brutiis a zephyrio pmontorio dicti.de qbus nũc ſenſit. Polentinos ſaltus:polentia in altera ex balearibus inſulis eiuſdẽ nois ad radices alpiũ lanis nigris nobilis. ut ſcribit Pli. de hac Papinius. Cyrene:in his oĩbus locis prædia erãt.urſi Cyrenẽ therei cõdiderunt:q oli ex laconia uenientes therã tenuerãt inſulã:q̃ dicta ẽ caliſto callimachus noĩe caliſto fuerat.ſed poſtmodum there.dicta fuit tellus urbis origo meæ.i.cyneres q̃ battus ex pgẽitoribus callimachi cõdiderat.equos alit optios & fructus fert ſilphiũ ĩ primis.meminerũt Herodotus.Stra.Pli.& Trogus. Triſtis rhãnuſia:rhãnes oppidũ ẽ in attica: ubi nemeſis colebaſ.uicum tamen appellat Stra.Nemeſis autem dea eſt quæ ulciſcitur ſuperbos.nimia fœlicitate ea colebatur in capitolio:q̃uis latino noĩe careat.Dicitur ãt a νεμεσω quod eſt ſuccenſeo & in dignor.nam ſucceſebat nimia elatis fœlicitate. eadẽ iuxta cyricũ dicebaſ adraſtea: quoniam ab adraſto erectum ẽ ei templũ locũ uenatiõis habet:poſtq̃ aurẽ dextrã quam antiq attingebant cũ eã uenerabanſ Pli.auctor.xi. naturalis hiſtoriæ.falſo qdam rhãuaſiã p fortuna acceperũt. Quo ſo.o quãto gẽitu. Tibi:pp mortẽ tuã. Vici:ab urſo gẽitu & dolore. Phariæ uo.phœnici

Nec:qđ tibi ſetia cãos reſtrixit cineres. nec ingt ũbræ tuæ & tibi gratius fuit q; rogus fuerit aſpſus uio ſetio.id ãt tribuebaſ clariſſimis uiris:aut q; urna ex marmore onychite cineres tuos acceperit:q̃ q; tantos tibi pſoluerit gemitus urſus.

Veſuuius
Veſbius
Locri
Opus urbſ
Patroclus
Ozolæ
Zephyrii
Polentia
Cyrene
Thera
Caleſto
Callimachus
Rhamnes
Nemeſis
Adreſtea

Seria:ideſt uinum ſetinum de quo in commentariis Martialis diximus. Nec q̃ onyx:ideſt urna ex
Onyx marmore onychite:porphyrio tamen onyx pro ampula accipit:patrocli quoque rogus nigro uino ex/tinguit̃ apud Home. iliados.xxxiii. αυρε λευη κεαλοι αρισηεσ παραξαιωη πρωτονμεν κατα πυρ καιην σβεσαται θοπι οινω πασνη οποσον επεξε πυρος μενοσ αυταρ επει ταοσεα πατροκλοιο με/νοιτι αλασ λεξομεν Virgilius poſtq̃ collapſi cineres & flãma quieuit. Reliquias uino & bibulã la uere fauillam. Vallauit:ideſt texit:ſcilicet cineres tuos. Gremio:cõcauitate ſua. Acceptius : gratius ẽ umbræ tuæ:q̃ gemitus:urſi. Quid terga dolori:hinc incipit reuocare urſum a gemitu. Merituſque dolorem:q̃uis dignus fuerit lachrymis & iſto dolore. Notat:obſeruat quẽ cuperet in amplexu. Et ipſe dabit:mittet ab eliſiis. Gaudens:libens & non inuidens amori.

Hos bibit uſque rogus.nec quod tibi ſetia canos
Reſtinxit cineres.gremio nec lubricus oſſa
Quod uallauit onyx.miſeris acceptius umbris
Quam gemitus.ſed & ipſe iuuat.quid terga dolori
Vrſe damus? quid damna foues? & pectore iniquo
Vulnus amas? ubi nota reis facundia raptis
Quid caram crucias tam ſæuis luctibus umbram?
Eximius licet ille animi merituſq; dolorem
Soluiſti.ſubit ille pios.carpſitq; quietem
Elyſiam.claroſq; illic fortaſſe parentes
Inuenit.aut illic per amœna ſilentia lethes
Forſan auernales alludunt undiq; mixtæ
Naiades.obliquoq; notat proſerpina uultu.
Pone precor queſtus alium tibi fata pyleton
Forſan & ipſe dabit:moreſq; habitumq; decoros
Monſtrabit gaudens:ſimilemq; docebit amari.

Domitius Auguſtino

Natalis Celebrabant antiqui Au/guſtine diem:quo nati e/rant diis gr̃as agentes pro hac luce quam iſpexerãt: clientes patronis : & ami/ci amicis id agentibus / munera mittebãt:quæ ut nõnulli aua/ri exigerent ſæpius eodem anno bis ter ue diẽ ſuũ fritilla cælebrabãt natalem: in quo Martialis epigrãmate deridẽtur Plus quoque fritilla : iis ſolennis erat: ut ſcribit Plini. Polla argentaria Lucani uxor cõiugis mortui diem natalem cælebratura a Papinio exegit:ut carmẽ in
Genethliacon illius æderet laudẽ:qđ ipſe genethliacõ iſcribit:nã γενεθαν ſignificat generatio nẽ & ortum:de quo dies agitur nata/lis:quaſi ergo inter aras Pontifex ſacrũ ita orditur carmẽ. Iſthmiæ diones.de
Pyrene fonte pyrene intelligit:de quo ante diximus Is ad acrocorithũ iſtmo ſacer mu ſis.mõtis uertex habet ædem ſacrã Ve/neris. Papinius appellat pyrenen fon/tem ungulæ pendẽtis. quoniam ut ſcribit Strabo pegaſus alatus equus illic bibens deprehenſus eſt a bellerophonte. Pendentis:ideſt uolantis.collis autem excelſus eſt ad tria ſtadia. Diones Iſth/miæ: ueneris acrocorinthiæ. Arcas: mercurii. Rotator : q regis in orbem & furorem. Docti amnes: ut permeſ/ſus & alii muſis ſacri. Et plus:plus ſo/
Aones lito. Aoniæ:parnaſiæ. Aones enim populi parnaſũ tenuerunt.ut ait Stra. Et ſi qua paterã diem. Si aliquis ſecontulit in umbrã i diẽ:& paterã daret uolupta
Theſpiæ ti. Theſpiacis : Theſpiæ ad heliconem ſunt:ubi ẽ conſecrata muſis ædes:fonſq; caballinus.locũ nobilitauit cupidinis ſignũ a praxitele ſculptũ:quod Gliceriũ
Glyceriũ meretrix Theſpiẽſibus dono dedit. Pau
Praxiteles ſanias uero ſcri.phyrnẽ incẽſã cupiditate habẽdi ſigni:qđ pulcherrimũ putaret praxiteles:ut idẽ explorate hac calliditate uſã ſũmiſiſſe nũciũ:q
Phyrne dũ ſecũ loq̃ret̃ praxiteles nũciaret eius domũ cõflagrare:arſiſſeq; ſigna.qđ cũ ille audiuiſſet: mõ cupidinis ſupſit. leuis ẽ iactura:atq; ita phyrnẽ eo cõmẽto dep̃hendiſſe hoc pulcherrimũ ẽ qđ poſtea theſpiẽſibus dedit:eiuſq; gr̃a thepſiæ uiſebant̃:ut ſcribit Pli.qđ per iurgiũ obiecit Cicero uerri:q ſignum rapuerat ex Strabone Pauſania & Pli. Hæc miror Strabo.ſcripſiſſe glicerium quõ phyrne fuerit:qđ & Pauſa/nias ſcribit.& græco uerſu ita uulgatũ ẽ τρην τον περοεντα ερωτανισθον υπερ τεκνον εθετο θεσπιεσι.

Genethliacon Lucani.

Lucani proprium diem frequentet
Quiſquis collibus Iſthimiæ diones
Docto pectora concitatus oeſtro.
Pendentis bibit ungulæ liquorem
Ipſi quos penes eſt honor canendi.
Vocalis citharæ repertor arcas
Et tu baſſaridum rotator euhan:
Et pæan & euhantiæ ſorores
Lætæ purpureas nouate uittas.
Crinem comite candidamq; ueſtem
Perfundant hederæ recentiores.
Docti largius euagentur amnes
Et plus aoniæ uirete ſyluæ
Et ſi qua pateram diem recepit:
Sertis mollibus expleatur umbra.
Centum theſpiacis odora lucis
Stent altaria.uictimæq; centum
Quas dirce lauat.aut alit citheron

Fauete linguis:uerbũ ſacrorũ quo impetrat̃ ſilentiũ:ut Macro.docuit.ſed nõ placet. Geminas ar.duplici genere ſcribẽdi. Vocis.euictæ pede. Carmĩe:Sacerdos romani chori.poeta latinus.ná & prophetæ apud ægyptios ut apud platonẽ eſt:uates erant:ſacriq; habebant̃.Propter.idẽ primus ego ingredior puro de fonte ſacerdos. Fœlix:auerſio eſt ad cordubã patriam Lucani:quæ in hiſpania bætica eſt: Hæc ſoli præſtantia:opibuſq; inſignis bæti fluuio interluit̃:& protenditur in occaſũ:qua occurrit oceanus: ã quo Ptholemeus ita ſcribit ἡ δὲ πρὸς μεσημβρίαν πλευρὰ τῆς βαιτικῆς περιορίζεται τῷ μὲν ὠκεανῷ κατὰ τὴν ἐκτὸς θάλασσαν καὶ τὸν ἡρακλεῖον κόλπον. Pronos me.decliues uias i occaſũ. Hypionis:hypion ſolis & lunæ pr̃ fuit:ut ſcri. Diodo.ꝑ ſole tamẽ accipit̃:nomẽq; habet:ut nõnulli græcoꝝ ſẽtiũt παρατον πρὶναι adeſt ſuperno curſu. Stridorẽ ro.ná ut ſcri. poſſidõius qđ Stra.quoq; legit cũ ſol in occaſũ deſcẽdit qdã illic fit ſtrepitus quẽ exiſtere autumãt undarũ oceãi feruore ex calore ſolari. Fertiles trit.olea arbore tritonidis palladis. Prouocas:i certamẽ.ná bætica oliuetis abũdat.Trapetũ: mola olearia a τραπιο qđ eſt uerſo:qđ uerbũ Homerus i alcinoi ortis uſurpauit trapetũ deſignás. Imputare:ferre i pẽſũ & aſcribere debito.Iuuenalis:& q̃uis raro tamẽ iputat hũc rex. Martialis q nobis pereũt & iputant̃:debet igr orbis terraꝝ tibi o bætica: q Lucanũ ſibi dediſti diuinũ munus. Hoc plus: fuit q̃ ſenecã.ſeneca cordubenſis & iulio gallio eius frater: de gallione hæc tacitus. Iuliũ gallionẽ ſenecæ fratris morte pauidũ:& ꝑ ſua icolumitate ſupplicẽ icrepuit ſalienus.Idẽ de Lucano ſcribit. Lucanũ genuit mela grãde claritudinis adiumẽtũ. Bætis:non procul a caſtaone: mõs ẽ:æquo bætis fluit: quẽ argẽtum appellát:cũ i eo ſint argenti metalla. Auctor uero ẽ Polybius & hũc & anam e cæltiberia oriri qui nonigentis diſtát i terſe ſtadiis: antiq ſane bæti tharteſſũ appellarũt. Inde Steſichorus poeta ita ſcribit:iuxta argẽteos immẽſi tharteſſi fontes occultaſq; petras: duobus oſtiis erũpit i oceanũ.Inter q̃ oppidũ eſt tharteſſũ:& tharteſiũ agꝛ iuxta calpen appellari Eratoſthenes ait.qđ arthemidorus redarguit. Nobilior melete:ſmyrna Ioniæ oppidũ i aſia minori homeri patria q̃uis de ea ambigant: condita a ſmyrna amazõe iſtaurata ab alexãdro melete fluuio gaudẽs nõ ꝑcul orto. Lucanus igr anteponẽdus ẽ Hõero & Vir. Noli ꝑ.i certamẽ:ná uiceris. Cito:ná. xxiiii.ãno mortus ẽ:itra qđ tp̃s multa cõpoſuit opa. Fluia:ut orpheus. Nocturnas.a.argumẽto opis ãtepõit lucãi poẽa Hõe. q iliadẽ ſcripſit excidiũ Troiæ.& odyſſeã errores Vlyxis utrũq; opus ãtiqtatis ãbagibus fabuloſũ.Lu.uero res rõanas cõplexus ẽ memoriæ fide & reꝝ nobilitate ꝑſtãtiores. Puppẽ mi.te.hoc referẽdũ ẽ ad nauẽ aiacis q̃ ira palladis i naufragiũ delata ẽ.ná Aiax caſádrã i tẽplo palladis uiolauerat.Home.ſipliciter palladẽ iratá fuiſſe græcis ſcri.de uiolata Caſandra uerbũ non facit:q Stra.etiã aduertit:de quo ꝑpertius:ut illius uerſũ mẽdoſum explicemus.Victor o ilidæ rape nunc & dilige uatem Quam uetat auelli ueſte minerua ſua.Potes referre etiam ad argonauim quæ arte & numine palladis fa bricata eſt.Placet prior ſententia. Puppem temerariam:naufragium aiacis ad caphareum promontorium in quod delati ſunt græci nauplio proferente facem: ut ita eos aduocaret in ſaxa.In ultionem palamedis filii amiſſi Vlyxis inſidiis.

Fauere linguis
Prophetæ
Corduba
Bætis
Hyperion
Solis occaſus
Trapetum
Imputat
Gallio
Mela
Lucanus
Bætis
Ana
Tharteſſuſ
Smyrna
Meteles
Lucani ætas

Lucanum canimus.fauete:linguis
Veſtra eſt iſta dies.fauete muſæ
Dum qui uos geminas tulit per artes
Euinctæ pede uocis & ſolutæ
Romani colitur chori ſacerdos.
Fœlix heu nimis & beata tellus
Quæ pronos hyperionis meatus
Summis oceani uides in undis
Stridoremq; rotæ cadentis audis.
Quæ tritonide fertiles athenas
Vnctis bætica prouocas trapetis.
Lucanum potes imputare terris
Hoc plus quam ſenecam dediſſe mundo
Aut dulcem generaſſe gallionem.
Attollat refluos in aſtra fontes
Graio nobilior melete bætis.
Bætin mantua prouocare noli
Natum protinus atq; humum per ipſam
Primo murmure dulce uagientem
Blando Calliope ſinu recepit.
Tum primum poſito remiſſa luctu
Longos orpheos exuit dolores.
Et dixit puero dicare muſis
Longæuos cito tranſiture uates
Non tu flumina nec greges ferarum
Nec plectro geticas mouebis ornos.
Sed ſeptem iuga:martiumq; Tybrim:
Et doctos equites:& elloquente
Cantu purpureum trahes Senatum:
Nocturnas alii phrygum ruinas
Et tardi reducis uias ulyſſis:
Et puppem temerariam mineruæ
Trita uatibus orbita ſequantur:
Tu carus latio.memorq; gentis

Lucani opus / Priami dona

Lūdes hectora:Quaſi ꝑludiū grādiori operi ſcribes.Nā Lucanus opuſculū Iuuenis cōpoſuit:quo cō plexus eſt certamen Achillis & Hectoris.Iterq; priami ad Achillem:a quo redemit Hectoris cadauer da/ tis muneribus id totū trāſtulit ex ultimo Iliados homeri. Aug. ſup.Deſcribes mūera quibus Priamus ſupplex hectoris corpus redemit:fuerunt aūt duodecī pepla. Totidē chlene: Tapetes totidē: totidē al/ bētes ueſtes. Homerus ενθεν δωδεκα μεν περικαλλεας εξελε πεπλουσ τοσ τα δε αρεαλεσκα τοασ ουσ δεπιτοισιχι τωγασ εκ δε δυαι θωνασ τριποδασ μιστρας δε λεβητας Reliq̄ illic. Sedes re.or

Orphei opera

pheus œagri filius ſextus ab Athlāte un/ deci ſæculis ante bellū troianū fuiſſe dr̄ multaq; ſcripſit.Odas q̄ dicūt̄ iōis tragi ci fuiſſe:ſermōes ſacros quos alii ad theo gnetū theſſalū referūt alii ad cecropē Py thagoricū. oracula.q̄ dicūt̄ fuiſſe ono/ macrii.Soteria q̄ dicūt̄ thimoclis ſyra/ cuſāi:& pſii mileſii.Deſcēſū ad īferos: q libellus īſcriptus ē orpheus.Hūc imita tus Luca.nūeris latinis.opuſculū eadē ī/ ſcriptōe edidit & argumēto. Reſerabis: dices quō fuerit r̄ſeratæ & patuerit fo/ res īferoꝝ orpheo illuc deſcēdenti. In gratus Nero:hoc ait in inuidiā neronis qui carmē Lucani recitari non ꝑmiſit ī uidēs illius laudi.quo poetā impulit ut in imperatorē coniuraret cū aliis.Taci/

Lucanus In neronē

tus Lucanū propriæ cauſæ accēdebant q̄d famam carminū eius premebat Ne ro prohibueratq; oſtentare. Ingratus: q nō pateris ſpectatores frui uoluptate audiendorū carminū Lucani. & tamen tibi etiā inuito anteponet̄ hoc Opuſcu/ lum dices.ſcripſit etiā īcendium urbis

Vrbis incē dium

ad pollā uxorē de quo hæc Tranqllus ī nerone.nā quaſi offenſus deformitate ueterū ædificioꝝ & anguſtiis flexuriſq; uicoꝝ.Incendit urbē per ſex dies ſeptē/ q; noctes ea clade ſæuitū eſt.lætus flam mæ ut aiebat pulchritudine. αλωσιν Ilii decātauit in illo ſuo ſcænico habitu. Tacitus ſequit̄ clades forte an dolo pri/ cipis incertū. utrunq; auctores ꝓdide/ runt. Culminibus remi.Dionyſius ali

Carmen fortior exeris togatum:
Ac primum:teneris adhuc in annis
Ludes hectora.theſſaloſque currus
Et ſupplex priami potentis aurum
Et ſedes reſerabis inferorum:
Ingratus Nero dulcibus theatris.
Et noſter tibi præferetur orpheus.
Dices culminibus remi uagantis.
Infandos domini nocentis ignes
Huc caſtæ titulum decuſq; pollæ
Iucunda dabis allocutione
Mox cœpta generoſior iuuenta
Albos oſſibus italis philippos
Et pharſalica bella detonabis
Et fulmen ducis inter arma diui
Libertatem grauem pia Catonem
Et gratum popularitate magnum
Tu peluſiaci ſcelus canopi
Deflebis pius:& pharo cruenta
Pompeio dabis altius ſepulcrum
Nec primo iuuenis canes ſub æuo
Ante annos culicis Maroniani
Cædet muſa rudis ferocis Enni
Et docti furor arduus lucreti.

Romulus Remus

carnaſeus annales ſecutus fabuloſa q̄dam referens ſcribit cum alia tū quoſdam ſenſiſſe Romulū & Re/ mū Aeneæ filios fuiſſe.ſed plus apud me ualet Plutarchi & noſtrorum fides.Enniique poetæ antiquiſ/ ſimi auctoritas.apud quem ita eſt ſcriptum de Romulo & Remo.cum Romulus Romam uellet ap/ pellare a ſe.Remus uero remoram Certabāt urbem Romā remoram ne nauacarēt tamen plæbē Re/ mi apud Martialē.& hic culmina remi ꝓ romana accipimus. Domini nocētis:Nerōis tyranni. Ca/ nopi peluſiaci:Ptolemæi ægyptii q Pōpeiū īterfici iuſſit. Canopus uero ī ægypto diſtat ab Alexandria

Canopus Serapis

cētū & uigiti ſtadiis nomē accepit a Canopo Menelai gubernatore q ibi mortuus ē.Serapidis habet tē/ plū cultu & religiōe excellēs ubi ſōnia captabāt uel ꝓ ſe uel ꝓ aliis.eo p foſſā nauigat̄ ab Alexādria ad ſa/ cra ſolēnia.mulieribus uiriſq; nocte & die īpudēter canētibus & ſaltātibus unde īpudicā & laſciuā cano pū legimus:q̄d illic dictauimus mores urbis dānāte canopo ut addas ēt canopo laſciua nō ꝓbāte apud Syliū copioſius ī nr̄is extat cōmētariis. Dabis:carmīe tuo.altius pharo alludit ad mortem ægypti ī tu mulis regū ornādis.ī qbus ex ſyenite lapide obeliſcos erigebāt.ſurgētes magnitudīe turris.q̄d Pli.refert ſepulchꝛ tamē Pōpei ad Caſſiū mōtē erat. Pharos:turris in Aegypto de q̄ ī ſequētibus dicemus. Cru

Pompei ſepulcrū / Pharos / Ennius

enta:ob cædē Pōpei. Ante annos:nā iuuenis admodū Vir.cecinit culicē de quo initio diximus. Ennii: Ennius calaber ex rhodiis oppido.Sylius de eo. Rudis miſeræ uetuſtæ:familiaritate ſcipionū clarus ſe ꝑtuagenario maior.morbo articulari mortuus ē:ī uia appia ſepultus iuxta ſcipiōis tumulū:qdā eius oſ ſa rhodias ī patriā relata fuiſſe ſcribūt.Euſebi.auctor mēinit Stra. Muſa rudis ennii ferocis.nā īcultus ē genere dicēdi.eūq; ſicut ſacros uetuſtate lucos adoramus ī qbus grādia & antiq̄ robora iā nō tātā habēt

Lucretius

ſpeciem quantam religionē ut Fabius ſcribit. Lucreti.ad corpus eloquentiæ non facit in ſua materia quæ philoſophica eſt & difficilis Democritum & Epicurū ſecutus.aliquot libros per īteualla inſan iæ cōſcripſit amatorio poculo ī furorē uerſus.quos poſtea Cicero emēdauit.tādē ꝓpria ſe īterfecit māu an no ætatis.xliiii. Arduus furor:nā de rebus naturalibus ſcripſit carmīe admiratus ēpedoclē ieo genere.

Et qui per freta duxit argonautas
Et qui corpora prima tranſfigurat
Quid maius loquor:ipſa te latinis
Aeneis uenerabitur canentem.
Nec ſolum dabo carminis nitorem
Sed thedis genialibus dicabo
Doctam atqꝫ ingenio tuo decoram
Qualem blanda uenus daretqꝫ iuno
Forma:ſimplicitate.comitate.
Cenſu.ſanguine:gratia.decore.
Et ueſtros hymenæon ante poſtes
Teſtis cantibus ipſa perſonabo
O ſæue nimium graueſqꝫ parcæ
O nunquam data feſta longa ſummis
Cur plus ardua caſibus petatis
Cur ſæua uice magna non ſeneſcunt
Sic natum Naſomonii tonantis
Poſt ortus obituſqꝫ fulminatos
Anguſto babylon premit ſepulchro
Sic fixum paridis manu potentis
Peliden thedis obruit cadentem
Sic ripis ego murmurantis hebri
Non mutum caput orpheos ſequebar
Sic & tu rabidi (nephas) tyranni
Iuſſus precipitem ſubire lethen
Dum pugnas canis arduaqꝫ uoce
Das ſolatia grandibus ſepulchris
O dirum ſcelus. o ſcelus? tacebis?
Sic fata eſt:leuiterqꝫ decidentes
Abraſit lachrymas nitente plectro
At tu: ſiue rapidum poli per axem
Famæ curribus arduis leuatus
Qua ſurgunt animæ potentiores
Terras deſpicis.& ſepulchra rides
Seu pacis merito nemus recluſæ
Fœlix elyſiis tenes in oris.
Quo pharſalica turba congregatur
Et te nobile carmen inſonantem
Pompeii comitantur & catones
Tu magna ſacer & ſuperbus umbra
Neſcis tartaron.& procul nocentum
Audis uerbera.pallidumqꝫ uiſa
Matris lampade reſpicis neronem
Adſis lucidus.& uocante polla
Vnum quæſo diem deos ſilentum
Exores.ſolet hoc patere limen

Qui duxit argo.qui ſcripſit nauigationem argonautarum.is eſt.P.Teren. Varro.cuius meminerūt Prop.& Oui. Atacinus: dictus ab atace uico in quo natus eſt in prouícia narbonenſi.xxxv. annum agēs litteras græcas magno ſtudio didicit: tranſtulitque quattuor libros Apollonii rhodii in ſuum opus de argonautis. propterea Fabius ait eum fuiſſeinterpretem operis alieni. Tranſfigurat methamorphoſis Ouidii. Babylō: ad babylonem quidem primo ſepultus ē Alexander.ſed Ptolemæus Lagi filius eius corpus perdicæ abſtulit cū id ex babylone referret:atque in alexandria diuerteret ut ægypto potiret̃.idqꝫ compoſuit in alueolo aureo qui poſtea a Ptolemæo cui nomen erat coceas raptus eſt & uitreus ſuppoſitus. Ripis ebri:nam caput Orphei in ebrum fluuium thracium abiectum: in leſbum ut nonnulli græcorum tradunt.delatū eſt:ibique græcis ad troiam nauigantibus dedit reſponſum. Iuſſus:nam imperata ē ei mors ut ſcribit Tacitus ubiqꝫ ſolutis & profluente ſanguine ubi frigere pedes magnuſque ſenſit & paulatim ab extremis cedere ſpiritum feruido adhuc & compote mētis pectore recordatus a ſe carmen compoſuit in quo uulneratum militem p eiuſmodi imaginē obiſſe tradiderat uerſus ipſos rettulit. At tu:ſiue inquit es in circulo lunari:ſiue in elyſiis. Pompei & catones. Nam his in carmine fauiſti. Lampade matris:hoc in inuidiam neronis dicit a quo Lucanus iuſſus eſt mori.nam ille matrem dicta factaque ſua exquirentē & acerbius corrigentem:tandem interfici iuſſit.lege hiſtoriam apud tacitum & apud Cornelium copioſius. Adſis: idem Marti.qui duplici epigrammate hunc eundem diem cælebrat.

Varro Atacinus
Argonautæ
Alexandri ſepulcrum
Orphei caput
Lucani mors

Hæc non thyaſis doloſis: hæc nõ agit dies feſtos quia ita uelit ſuæ indulgere uoluptati. atque exercere bacchanalia ſub prætextu tui natalis: ſed tota de te cogitat & ex te pendet. Induit figuram falſi numinis: ideſt non colit Bacchum ſimulans cælebrare natalem tuum. Vultus: nam habebat auream imaginem Lucani. Adoret: celebret & colat diem natalem Lucani.

Domitius. Auguſtino.

QVanti faciat pollium Papinius & illic oſtẽdit ubi eius uillã egregie deſcripſit. & hic plane demonſtrat cum ipſi totum tertiũ uolumen dicet addita epiſtolaq; non magis ſyluarum ordinẽ & rationem complectiť q̃ beniuolẽtiã teſtificatur. prima præterea occurrit ſylua qua Herculis cædẽ ab illo inſtauratam in littore ſurẽtino cælebrat. Tã fideliter: ſine intermiſſione. alii codices hẽnt fœliciter. Non habeo probandã: non ẽ opus probẽ. Temeritatem: cæleritatem. Libellorũ: ſyluarum. Diu: multis uerbis. Natos in ſinu tuo: ſcis inquit me ſcripſiſſe apud te frequẽter ex tempore hoc carminis genus. Stili nr̃i celerrimi. Expaueas: uel admireris uel q̃a te obtundo. Quotiens: quotiens inquit te ad eloquentiã tuã contuliſti. ego quoq; emulatione & exẽplo tuo auidius litteras amplector. & ꝑ omnes ſinus ſtudiorũ te duce expatior ut mirãdum non ſit ſi tam facile mihi exit carmen.

Securus: nihil dubitans aut timẽs accuſationẽ. Habuerat quidẽ: nã in ſecũdo cecini uillã tuam. inemendati codices. Habuerat quicquid. ſcripti ſunt. ſed emendãdum ẽ ut diximus. Hic tertius: auctorem. ducẽ. nã tibi dicatus eſt & prima ſylua in tuã gratiã ſcribiť. Hercules ſurentinus: ſylua de æde Herculis ſurẽtini. Sic: hac ſylua. Germanici noſtri: puto hic deeſſe dictionem nõ enim uериſimile eſt Papiniũ ita de imperatore ſcripſiſſe ut eum familiariter appellãdo noſtrũ diceret. propterea nos dictionẽ inſeruimus ut legas. Germanici dei nr̃i libertus: Domitianus. n. ſeu mauis germanicus deus & dominus appellari uoluit q̃d Tranquillus refert. Mar. edictũ domini deiq; nr̃i. Quã diu ſũmo ratus. Hoc eſt quã celeriter ei ſatiſfeceri ut legas a contrario ſenſu. De his autẽ oĩbus ſuis ſyluis dicemus. Sermo ſe. nõ cupidus ornatus aut affectatus. Intẽdere tibi. Suſceptã ẽe cã tua ut tecũ uerſer quã ad te tua inq̃t potiſſimũ cã in patriã cogito. nam pollius in cãpania erat.

Domitius Auguſtino.

Hercules Tres

TRes Hercules fuiſſe Cicero refert i natura deorũ. plures Var. ex ueteꝝ theologia. quoꝝ noĩa parẽtes. geſta. apđ hoc ſcriptores cũ uoles iuenies

Ad nuptas redeuntibus maritis
Hæc non thyaſis procax doloſis
Falſi numinis induit figuras
Ipſum ſed colit. & frequentat ipſum
Imis altius inſitum medullis
Ac ſolatia uana ſubminiſtrat
Vultus. qui ſimili notatus auro
Stratis prænitet incubatq; ſomno
Securæ procul hinc abite mortes
Hæc uitæ genialis eſt origo
Cedat luctus atrox. geniq; manent
Iam dulces lachrymæ. dolorq; feſſus
Quicquid fleuerat ante. nunc adoret.

Papinii ſtatii ſiluarum liber tertius.

TIbi certe polli dulciſſime & hac cui tam fideliter inhæres quiete digniſſime non habeo ꝓbãdã diu libelloꝝ iſtoꝝ temeritatẽ. cum ſcias multos ex illis in ſinu tuo ſubito natos. & hanc audaciam ſtili noſtri frequenter expaueas. quotiens illius facundiæ tuæ penetraſtri ſeductus. altius litteras itro. & in oẽs a te ſtudiorum ſinus ducor. Securus itaq; tertius hic ſyluarum noſtrarum liber ad te mittitur. Habuerat quidem & ſecundus teſtem. Sed hic habet auctorẽ. Nam primum limen eius. Hercules Surrentinus aperit: quem in littore tuo conſecratum ſtatim ut uideram his uerſibus adoraui. Sequitur libellus quo ſplẽdidiſſimũ & mihi iucundiſſimũ iuuenẽ. Nouiũ celerẽ a ſacratiſſimo ĩperatore miſſũ ad legionẽ ſyriacã (quia ſeq̃ nõ poterãus) Sic ꝓſecutus ſũ. Merebať & claudii ethruſii mei pietas aliq̃đ ex ſtudiis nr̃is ſolatiũ. Cũ lugeret ueris (q̃ amariſſimum eſt) lachrymis ſenẽ patrẽ: Earinus præterea germãici dei nr̃i libertus ſcit q̃ diu đſideriũ eius moratus ſũ: cũ petiiſſet ut capillos ſuoſ quoſ cũ gẽmata pyxide & ſpeculo ad ꝑgameũ aſclepiũ mittebat uerſibus dedicarẽ: Sũma ẽ ægloga q̃ mecũ ſecedere Neapoli claudiã meã xe hortor Hic ſi ueꝝ dicius: ſermo ẽ q̃dẽ ſecurus ut cũ uxoř & q̃ pſuadere malit quã placere. huic præcipue libello fauebis: cũ ſcias hãc deſtinationẽ q̃etis meæ tibi maxime intendere meq; nõ tam in patriã q̃ ad te ſecedere. Hercules Surrentinus.

Auguſtine.Domita mõſtra ab uno ex his ac fabuloſos illos labores conſumatos fuiſſe & uetuſtas credi
dit & nos accepimus.Hic in Italiã primus litteras intulit cũ ex hiſpania rediret.quod Plutarchus i q̃ſtio *Litteræ*
nibus cõmemorauit cãmq; fuiſſe affirmat. ut eodẽ tẽplo cũ muſis coleret. cũ cãpãiã pagraret.ut geryo *primæ*
nis armẽta traduceret uiã iter miſenũ & puteolos iniecto aggere i mare qnq; ſtadiorum muniuit.Hic pri/
mum coli cœpit:antea eius numine icognito paſſimq; tota Cãpaniæ ora ſacella erexit.quorum unũ angu/
ſtiſſimũ illud qdẽ.& uetuſtate pene collapſũ.pollius iſtaurauit i littore ſurentino.nã cũ ſubito ibre eius

INtermiſſa tibi renouat: tyrinthie ſacra
Pollius: & cauſas deſignat deſidis anni
Q̃ coleris maior tolo.nec littora paup
Nuda tenes.tectumq; uagis habitabile (nautis
Sed nitidos poſtes.graiiſq; effulta metallis
Culmina ceu thædis iterum luſtratis honeſti
Ignis ab œthea conſcenderis æthera flamma
Vix oculis animoq; fides:tu ne ille recluſi
Liminis. & paruæ cuſtos inglorius aræ:
Vnde hæc aula recens:fulgorq; ino pinus agreſti
Alcide: ſunt fata deum.ſunt fata locorum.
O uelox pietas ſteriles hic nuper harenas
Aſperſum pelago montis latus.hirtaq; dumis
Saxa:nec ulla pati faciles ueſtigia terras:
Cernere erat:quæ nam ſubito fortuna regentes
Ductauit ſcopulos:tyrio ne hæc mœnia plectro
An getica uenere lyra:ſtupet ipſe labores
Annus.& anguſto biſſeni limite menſes
Longæuum mirantur opus.deus attulit arces
Erexitq; ſuas.atque obluctantia ſaxa
Summouit nitens.& magno pectore montem
Reppulit.immitem credas iuſſiſſe nouercam
Ergo age:ſeu patrios liber iam legibus argos
Incolis & merſum tumulis euryſthea calcas
Siue tui ſolum Iouis.& uirtute parata

menſæ apparatæ illuc tranſferẽdæ fuiſ/
ſent admonitus loci anguſtia q̃ uix capi
ebant amplificauit mira celeritate: qd
papinius pcibus herculis q̃s refert datũ
eẽ dicit.laudat opus a celeritate i primis
nã itra annũ abſolutũ ẽ: & ædificatiõis
cã herculis ſacra ceſſauerant:q̃ nũc iſtau
rat pollius. Cauſas anni deſidis.cãm
q̃re hoc anno tibi ceſſauerint ſacra:hæc
ãt ratio ẽ q; coleris maiore tholo.i.q; oc
cupatus fuit i tholo & tẽplo tibi ãplifi/
cãdo ubi nũc coleris. Nec tenes: ut olí.
Nuda littora: ſine magnificentia tẽpli.
Tectũ nau.i tẽplũ qd erat ,ptecto & te
gete nautis aliqñ illic pnoctãtibus & qe
ſcẽtibus. Ceu thæ.ita inhoneſtiorẽ &
magnificẽtiorẽ ædẽ priſtina aſcendiſti.
ueluti cõſcẽdiſti ex Oeta monte i cælũ.
Ignis ho.q attulit tibi honorẽ imorta/
litatis. Oeta flã.nã i oeta ſit mõte Her/ *Oeta*
cules.n eo naſcit helleborum pteq; una at *Elleborus*
tingit ãbraciã ide Plinius ita ſcribit.xxv.
naturalis hiſtoriæ de helleboro. pluri/
mũ autem naſcit i oeta monte. & opti/
mũ uno eius loco circa epirũ.Brotheus
uero grãmaticus:quẽ ſummæ prauita/
tis & ignorãtiæ icredibilis cũ epiſtola q̃
i fine ẽ cõmẽtariorum.i Iuuenalẽ:tũ altera
lucubratiõe nr̃a redarguimus.doctiſſi/
morũq; hominum ſuffragiis damnaui
mus.hũc quoq; locũ Plinii ut.cclxx.alia
ex certo obſcurum & falſũ reddidit.nam
ubi ille ſcriptũ reliqt optimo unũ eius
loco circa epirum. grãmaticus idoctus &
ſola ignorãtia audax ita ſubuertit opti/
mũ uno eius loco quem uocãt pyrã.ubi legiſti brotheu iſulſiſſime pyrã locũ eſſe i oeta mõte. nimirũ te
decepit rogus herculis q nuſq̃ fuiſſe ſi oliras fluuius eũ extiguere potuiſſet qd uoluit & conatus ẽ ne tũ
aliquãdo tã pueriliter errares loci ,ppriã appellationẽ exiſtimãs qd cõmune ẽ.ſed diſce duas quoque an
ticiras fuiſſe:q̃rũ altera ẽ boetiæ inſula prius cypariſſus dicta.qd pauſanias tradit.ubi optie preparabat *Antycire*
helleborum tutoque ſumebat qd ſcribit plinius & Strabo. Alterã anticyrã ut idẽ ẽ auctor.ad maliacũ ſi/ *Cypariſ/*
nũ & œtã mõtẽ ubi helleborum naſcit ut potueris uideri dignus uenia ſi ſaltẽ ita emẽdaſſes uno eius loco *ſus*
circa antycirã.ſed nimis multa de helleboro.quo mihi crede admodũ idiges. Inopius:iſpatus. Sũt fa
ta.nimirum iqt ſũt fata ẽt i dis & locis. Veſtigia:i qbus nihil uidebat poſſe ædificari. Plectro ty.amphio
nio:nã thebãi a cadmo tyrio oriũdi ſũt. Annus ſtupet:tãtũ opis itra ſuũ ſpaciũ factũ eẽ. Arces & ſaxa
Deus:Hercules. Ergo age: & merſũ tumulis euriſthea euryſtheus micenarum rex cuius.meminit ẽt *Euriſteus*
Thucydides i prĩo hiſtoriarum.q labores Herculi imperabat.poſteaq̃ peractis certaminibus iunone quo
que aſſẽtiẽte.ut ſcribit Diodorus i cælũ Hercules relatus ẽ.iterficit ab eius filiis q athẽiẽſiũ pſidio Iolao
theſæo Illo ducibus exercitũ aduerſus Euryſteũ duxerũt.quẽ uictũ & fugiẽtẽ ilus iterfecit.hactẽus Dio
do.Stra.uero & Pauſanias ſcribũt Euryſthei mẽbra gargetis ſepulta eẽ caput lorithi ſeorſũ qd ab Iolao
circa fõtẽ Acariã ſecus tramitẽ abſciſũ fuit.lociſq; appellat euryſthei caput.ait itaq; Papinius Adſis Her
cules ſiue iã pactis certaminibus & nõ timẽs iperia:Euryſtheis argis.Euryſtheũq; mortuũ & diuerſis
tumulis ſepultũ ac merſũ.nã ut dixius:alibi caput:alibi mẽbra erãt ſepulta.liber calcas.ſiue es i cælo qd
uirtute tua tibi paraſti.ubi hẽs hebẽ uxorẽ.nã ut ſcribit Hõerus & Diodorus ſeqt cõſecrato herculi & *Hebe*
recepto i cælũ hebe uxor data ẽ:Liber legibus.q̃ erãt a ioue & Iunõe dictæ ut pareres Euryſtheo phry/
ge excluſo:hoc ait i cõſolationem ueteris repulſæ hebes.nam hebe recepto Ganymede excluſa eſt a po/
culorum miniſtratione. ſed poſt conſecrationem herculis.ut ait Papinius rediit in priſtinos honores.

Molor/chus Geniũ:numen loci. Molorchus:Herculẽ hoſpitio ſuſcepit.nota hiſtoria. Antra:præſepia & ſtabula
Domedis. Polluta altaria:ad quæ mactabant hoſpites a Buſiride.quẽ Eratoſthenes negat unq̃ in ægy/
Buſiris pto fuiſſe. Agmen pharetrum:ſagittas uenenatas ſanguine hydræ lernæ ut ſcribit Diodorus. Robur
Puluinar clauã quã a uulcano accepit:ut Diodo.ſcribit. Dimitte hoſtẽ luſtratũ humeris gerẽtibus.dimitte pellẽ
Achantus leonis quo luſtraſti & purgaſti agꝝ nemeũ. Puluinar:apparatus erat in deoꝝ templis ad aras quo q̃ſi &
ipſi uenturi eſſent ad diẽ feſtũ & epulas inuitabãtur põtificũ cærimoniis. Achãto ſidonio:achantus la/
tine ſpina dicitur. hærba tamen eſt q̃ aſ
ſurgit in topiaꝝ & urbanũ opus. Virg.
baccas ſemp frõdẽtis achãti.đ quo Pli.
ita ſcri.achãtos ẽ topiaria & urbana hær
ba elato lõgoq; folio crepidĩes marginũ
aſſurgẽtiũq; puluĩoꝝ totos ueſtiẽs.duo
genera eius ſunt.alteꝝ lene qđ aliqui pe
derotũ uocãt.alii melãphylum. Theo/
phraſtus quoq; ex quo malo dictionẽ
græcã ſeruare ĩtegrã qđ fecit Plinius:&
achãtum dicere potius q̃ ſpinã. florem
huius pulchꝝ eſſe affirmat ad corona/
menta.plurimũq; naſci circa thebanũ
agrũ intelligẽs ægyptũ.nã & Strabo ita
Achantus ſcri. poſt mẽphi ẽ achãtus oppidũ ĩ ly/
bia & oſyridis achãtiq; thebaici lucus.
ex qua gũmi fit.alibi ita ſcribit.circa foſ
ſam ẽ ægyptiaꝝ achãtoꝝ lucus Apolli
ni ſacer. Torus aſper:ſculptis ſignis ex
ciſus. Auge menalis:Arcas.nã Hercu/
Aleus les in arcadiã regreſſus ad Aleũ regẽ di/
Auge uertit cuius filiã Augẽ clam grauidam
Telephus factã reliq̃t.pater eã magiſtro nauis tra/
Partheius didit mergendã.illa ad partheniũ mon
tem e naui egreſſa thelephũ inter uir/
gulta peperit.magiſter nauis cũ eã mer
gere nõ auderet:q̃buſdã ex caria in aſiã
nauigantibus d ono dedit:reliqua ſcri/
bunt euripides.Strabo ĩuocat Herculẽ
ut ueniat tã hilaris q̃ fuit poſt coitũ cũ
Auge.qui quoniã clã fuit maiore eũ af/
Ouidius fecit uoluptate.Ouid.Non ego parthe/
niis temeratã uallibus augẽ.nomẽ fictũ
eſt a ſplendore ob pulchritudinẽ. nã αυ
Thyaſus γн ſplẽdorem ſignificat. Confectum thyaſis:laſſum ſaltatiõe & baccatione.nã thyaſus baccationem ſi
Teſpius gnificat a θυω quod ẽ impetũ facio. Multo fratre:multo bacco. Theſpius:Erithei filius.quẽ mutilato
Teſpis nomine Diodorus teſpin appellat q̃nquaginta filias habuit.Hercules p̃re accerſito ad ſacra p fraudem
filias omnes una nocte cõpreſſit:natiq; ſunt ei totidẽ filii mares.q in Sardiniã miſſi ſũt ĩ coloniã duce Io/
Iolaea lao.duo tamẽ thebis manſerũt. Septẽ theſpiis:partẽ ſardiniæ quã tenuerũt ab Iolao dixerũt Iolaeã.au/
Teutrátia ctor Diodorus.Sylius de hoc carmẽ poemati inſeruit.ſed miror quare Deyanira apđ Ouidium puellas
turba appellat turbã teutrãtiã cũ atticæ fuerint ſi Diodoro credimus. Ouid. Nec tibi crimẽ erit teutrãtia tur/
Teutras ba ſorores.Quaꝝ de populo nulla relicta tibi eſt.Teutras aũt tenuit partẽ phrygiæ ad caicũ. Vagæ no
ctis:q̃ uagatus es inter q̃nquaginta puellas. Totiẽs ſocer:quẽ ſoceꝝ habuiſti ex q̃nq̃ginta filiabus. In/
ſontes iræ ſine cæſtibus.iemendati codices habẽt.teſtibus.ego uero legendũ puto.Sine cæſtibus . ut ſit
ſenſus cõcertatiões hic ſunt in ludis eius incruentæ & nõ hoſtiles.neq; exercẽtur cæſtus q̃bus cædes ſæ/
Cæſtus penumero patratur.Cæſtus antiq̃tas in ludos extulit.corio bouis crudo & arido brachiis reuícto quale
Cæſtos certamẽ legimus apđ Homeꝝ in ludis patrocli.ſed mox grauiora uerbera excogitata ſũt q̃lia apđ Vir
giliũ ĩferũtur ab Entello & Darete.Hõerus Epeũ & Euryalũ pugiles facit ĩ ludis patrocli cinctos loris
pugnare.quẽ locũ de cæſtibus ſcriptũ ĩterp̃tamur.cæſtos aũt balteũ ſignificat ueneris quo amãtes pcuſ
ſi tãq̃ oeſtro agitati ardẽt amore.cuius itẽ memit Hõerus.qui Iunonẽ ĩtroducit Cæſtõ a uenere poſcen
tem ut ad amorẽ Iouẽ cõciliet.de hoc plura ſcripſimus ĩ cõmẽtariis Martialis. Iræ iuuenũ : certamina
Olympici ludi paleſtritaꝝ. Veloci luſtro: uelox luſtꝝ erat illic quoniã cũ olympici ludi poſt olympiadẽ ſeu luſtꝝ cæ/
lebrari ſoleãt ludi herculis ſingulis ãnis ei a polliõ exhibebant. Hic tẽplis:nepotẽ pollii ex pollia filia in
telligit q puer ſacerdos initiatus erat Herculi hoc ẽ qđ ſcri. Diodo.ĩ agro leõtio ludos olympicos ĩſtitũ/
tos fuiſſe Herculi palæſtræ.ſ.& equoꝝ.tãta numĩs p̃ſẽtia ut ſi ĩtermitterent pueri illius ſacerdotes muti
fierẽt: q morbo liberabãt ſimul ac ſacra repetebãt.hic quoq; puer ẽ ſacerdos Her.ut erat ĩ agro leõtino.

Aſtra tenes.hauſtumq; tibi ſuccincta beati
Nectaris excluſo melior phryge porrigit hebe
Huc ades.& genium templis naſcentibus infer
Non te lerna nocens.nec pauperis arua molorchi
Nec formidatus nemees ager.antraq; poſcunt
Thracia:nec pharii polluta altaria regis
Sed fœlix:ſimplexq; domus.fraudumq; malarum
Inſcia.& hoſpitibus ſuperis digniſſima ſedes
Pone truces arcus.agmenq; immite pharetræ:
Et regum multo perfuſum ſanguine robur
Luſtratumq; humeris dimitte gerentibus hoſtem
Hic tibi ſidonio celſum puluinar acantho
Texitur.& ſignis creſcit torus aſper eburnis:
Pacatus mitiſq; ueni:nec turbidus ira:
Nec famulare timens ſed quem te menalis auge
Confectum thyaſis:& multo fratre madentem
Detinuit:qualemq; uagæ poſt crimina noctis
Theſpius obſtupuit totiens ſocer:hic tibi feſta
Gymnias: inſontes iuuenum ſine ceſtibus iræ
Annua ueloci peragunt certamina luſtro
Hic templis inſcriptus auo gaudente ſacerdos
Paruus adhuc:ſimiliſq; tui cum prima nouercæ
Monſtra manu premeres:atq; exanimata doleres
Se quæ nam ſubit ueneranda exordia templi:

Dic age calliope:ſocius tibi grande ſonabit
Alcides: tenſoq; modos imitabitur arcu
Tempus erat celi cum torrentiſſimus axis
Incumbit terris:ictuſq; hyperione multo
Acer anhelantes incendit ſyrius agros
Iamq; dies aderat profugis cum regibus aptum
Fumat aricinum triuiæ nemus:& face multa
Conſcius hippolyti ſplendet lacus:ipſa coronat
Emeritos diana canes:& ſpicula tergit:
Et tutas ſinit ire feras:omniſq; pudicis
Itala terra focis:hecateias excolit idus.
Aſt ego dardaniæ quamuis ſub collibus albæ
Rus proprium magniq; ducis mihi munere currés
Vnda domi curas.mulcere : æſtuſq; leuare
Sufficerent:notas ſyrenum nomine rupes.
Facundiq; larem polli non hoſpes habebam
Aſſidue moreſq; uiri:pacemq; nouoſq;
Pieridum flores:intactaq; carmina diſcens.
Forte diem triuiæ dum littore ducimus hudo
Anguſtaſq; fores:aſſutaq; tecta grauamus
Frondibus.& patula defendimus arbore ſoles:
Delituit cælum:& ſubito lux candida ceſſit
Nubibus & tenuis grauiore fauonius auſtro
Immaduit:qualem libyæ ſaturnia nymbum
Attulit illiaco dum diues eliſa marito
Donatur.teſteſq; hululant per deuia nymphæ
Diffugimus.feſtaſq; dapes. redimitaq; uina
Arripiunt famuli:nec quo conuiuia migrent
Quamuis innumeræ gaudentia rura ſuperne
Inſedere domus: & multo culmine diues
Mons nitet:inſtantes ſed proxima quærere nymbi
Suadebant læſiq; fides reditura ſereni
Stabat dicta ſacri tenuis caſa nomine templi
Et magnum alciden humili lare parua premebat
Fluctiuagos nautas ſcrutatoreſq; profundi
Vix operire capax:huc omnis turba coimus
Huc epulæ:diteſq; tori cetuſq; miniſtrum
Stipantur.nitidæq; cohors gratiſſima pollæ
Non cæpere fores.anguſtaq; deficit ædes
Erubuit.riſitq; deus.dilectaq; polli
Corda ſubit.blandiſq; uirum complectitur ulnis
Tunc inquit largitor opum qui mente profuſa
Tecta dicharchei pariter.iuuenemq; repleſti

Socius tibi:nã in templo muſarum Hercules colebatur ut antea ẽ dictum.

Tempus erat:deſcribit menſem auguſtum. Profugis regibus:ad aritiã. barbaricus mos erat ut ſcribit Strabo.nã q primus hoſtiam mactabat ſacerdos appellabatur.ſerui de honore certabãt fugitiui.ſinguliſq; ãnis ei qui tenuerat ſacerdotiũ certandũ erat cum aliis uictor ſuccedebat.hi appellabant reges & quidem nemorẽſes.nã illic erat nemus:unde Diana nemorenſis dicta ẽ uel nemoralis.Trãquillus in calligula nemorenſi regi quod multis iã annis potiret ſacerdotio ualidiorem aduerſariũ ſubornauit.Ouid.in faſtis.id ſacerdotium regnũ appellat filius quiq; immite. Nemus triuiæ.Valerius flaccus ſoliq; imitis aricia regi. Fumat ſacris: nã idibus auguſti facibus diſcurrebãt ab urbe ĩ nemus aricinum ubi erat Dianæ templũ. notiſſima hiſtoria.& Propertius. cum uidet accenſis deuotam currere tedis In nemus & triuiæ lumina ferre deæ. Lacus conſcius hippolyti:nã reuocatũ ab inferis ope æſculapii Hippolytum Diana occultauit in nemore aricino. unde equi arcentur quoniã ab his olim fuerat diſcerptus.putaturq; illic uiuere in oculto.& appellatur Virbius. Virgilius At triuia hippolytũ ſecretis alma recõdit ſedibus.lacus ergo conſcius eſt hippolyti latentis ſcilicet illic.nã cõſcii proprie dicimur rerum occultarum. Pudicis focis:uirgineis facibus & ſacris.

Ariciæ ſacerdotes

Virbius

Conſcius

Hecateias:Dianæ quæ hecate quoq; dicta eſt: Aſt ego:quãuis inquit mihi predium eſſet in albano amæniſſimũ donatum ab imperatore ubi æſtus declinare poteram . tamen familiaris erã in ſurentino polli. Diem triuiæ:idus ſextilis ſacras Dianæ. Anguſtaſque fores:& dum inquit fores templi anguſtas & humiles ac tectum aſſutũ & uix coherens tegimus frondibus ut arceamus ſolem:ſubitus imber exortus eſt.

Aſſuta tecta:inemendati codices habent Aſſuetus,& grauatis. nos uero legimus Aſtutaq; tecta grauamus frondibus.ut ſit ſenſus dum tegimus tecta aſſuta maleq; hærentia hiãtibus rimis.

Atq;:ita ſolẽ arcemus. Defendimus ſoles:arcemus ſolares æſtus . nã defẽdo amicũ cæde cũ tueor.defẽdo aduerſarium cũ ꝓpulſo. Hululãt nym . alludit ad carmẽ uirgilianũ ſũmoq; hulularũt uertice nymphæ. Supne: ſupiore pte mõtis. Fides redi.cũ reditură ſparẽus ſerenitatẽ q̃ pturbata erat ſubito nymbo:uolebãus q̃rere locũ ꝓximũ ut ĩde rediremus ad ĩſtitutas dapes. Scrutatores ꝓfundi.Iuue.Dũ gula ſæuit retibus aſſiduis penitus ſcrutãte macello ꝓxĩa. Cohors comitũ fœminaꝝ turba. Repleſti iuuenẽ parthenopẽ:inſtauraſti noſtrã Neapolim & ſtertinii medici: frater:cui ſexcentena ſeſtertia in quæſtu fuerunt Claudii liberalitate. ædificiis Neapolim exornauit.

Defendo

Partheno/pe

Parthenope:neapolis appellata a Parthenope una ex ſyrenibus illic ſepulta:ut Plinius credidit. Euſtathius uero Dionyſii interpres Parthenopē puellā fuiſſe arbitratur.quæ ex euboia aduecta cū aliis colonis cū urbē īperio teneret amore extincta ſit. Texiſti ſcopulos lōgo tramite:hoc ait ꝓpter porticū quā a littore ad uıllā ꝑduxit.eā ante deſcripſit. Calidas nymphas:balneoꝝ. Quod pādis:ornas & puiū facis. Amo:libēter icolo. Iuno ꝓxima: nā a ſurētino ad ſylaꝝ amnē.xxx.milibus paſſuū agꝝ tenuerunt picētini ubi erat tēplū Iunonis acreæ cō ditū ab Iaſone.Iuno aūt acrea non ꝓcul etiā a coritho dabat oraculū uetuſto tēplo ut ſcri.Stra.ut dictionē eādē ſcribendam putē apđ Pli.i ſupıorıbus uerſibus ubi nōnulli codices argeæ ꝓferūt.petit igitur Hercules ut Pollius ſibi hōeſtiorem ædē ædificet ne habeat ludibrio a Iunone nouerca q̄ı proxio hēbat tēplū.

Acrea Iuno

Noluit trāſire:alludit ad ſedē ſirenū q̄ illic erat:quā naues ꝓſpere etiā nauigātes nō poterāt trāſire allectæ cantilenæ ſuauitate. Soror:minerua q̄ in promōtorio iuxta Surētū qđ nōnulli promiſſum appellāt ut Strabo ſcribit tēplum habuit extrema parte ab Vlyxe cōditū.

Promiſſū

Labor pergameus : Pindari interpres ſcribit Apollinē neptunū Iunonē cogitaſſe de Ioue deiiciēdo de imperio : ſed deprehēſos dediſſe pœnas.Iunonē i uincula coniectā.Neptunū & Phœbū coactos parere laomedonti ea eoq; aſſūpto in ſocietatē operis ſtruxiſſe mœnia troiæ. Religt mentem: pollii quam ſuberat. Nec mora:ſtatim deſignatū eſt & pictum ædificium in tela:ut ea ſimilitudine erigeretur. Pars uuida terræ protectura hyemes:mendoſi codices:pars inuida habēt.ego uuida lego ut ſit periphraſis tegularum quæ ex terra uuida fiunt ad arcēdas hyemes.Plinius. ienarrabili terræ benignitate ſiquis ſingula æſtimet.paulo poſt.figulinarum opera Imbricibus:tabulis.teguliſq; ad balnea mammatis uel ad tecta cortilibus laterculis.Cornelius tamē nepos auctor eſt contectam fuiſſe Romam ad bellū uſque Pyrrhi quadringentis ſeptuaginta annis ſcandulis. Liqueſcit:dum coquitur ad calcem. Capreæ dites : ornatæ ædificiis Tiberii Imperatoris i primis.

Iuno Neptunus Apollo Iuppiter

Romana Scandula

Taurubulæ:Hoc nomen a coſmographis prætermiſſum eſt: ſed puto fictū eſſe a Papinio atq; ita appellari uiā herculeam ſeptem ſtadiorum ante lucrinū in exteriore parte:cuius meminerunt. Strabo & Diodorus.nam ſtructa eſt cā traducendarum boum Ταυροσ autē græce latine taurum & βαλλω iacio ſiue traiicio ſignificat. Vnde taurubulæ.

Taurubulæ

Echo:ſonitus qui natura locorū euenit & plærunq; conuallium ſed cizio ad portam thraciam turres ſeptem fuerunt quæ uoces acceptas numeroſiore repercuſſu multiplicabant & olympiæ porticus ſepties eandem uocem reddebant:unde Heptaphonus eſt appellata.

Echo

Parthenopen.noſtro qui tot faſtigia monti
Tot uirides lucos:tot ſaxa imitantia uultus
Aeraq;:tot ſcripto uiuentes lumine cæras
Fixiſti:quid enim iſta domus:quid terra priuſq̄
Te gauderet erant.longo tu tramite nudos
Texiſti ſcopulos:fueratq; ubi ſemita tantum
Nunc ibi diſtinctis ſtat porticus alta columnis
Ne ſorderet iter curui tu littoris ora
Clauſiſti calidas gemina teſtudine nymphas
Vix opera enumerem.mihi pauper.& indigus uni
Pollius & talis hilaris tamen intro penatis
Et littus quod pandis amo.ſed proxima ſedem
Deſpicit:& tacite ridet mea lumina iuno
Da templum:dignaſq; tuis conatibus aras
Quas puppes uelis noluit tranſire ſecundis:
Quo pater æthereus.menſiſq; accita deorum
Turba:& ab excelſo ueniat ſoror hoſpita templo
Nec te quod ſolidus contra riget umbo maligni
Montis:& immenſo non unquam exeſus ab æuo:
Terreat ipſe adero:conamina tanta iuuabo
Aſperaq; inuitæ perfringam uiſcera terræ
Incipe:herculeis fidens hortatibus aude
Non amphyoniæ ſteterint uelocius arces
Pergameus ue labor:dixit mentemq; reliquit
Nec mora conſcripta formatur imagine tela
Innumeræ coiere manus.his cædere ſyluas
Et leuare trabes.illis immergere curæ
Fundamenta ſolo.coquitur pars uuida terræ
Protectura hyemes.atq; excluſura pruinas
Indomituſq; ſilex:curua fornace liqueſcit.
Præcipuus ſed enim labor eſt excindere dextra
Oppoſitas rupes.& ſaxa rigentia ferro.
Hic pater ipſe loci.poſitis tirynthius armis
Inſudat.ualidaq; ſolum deforme bipenni
Cum graue nocturna cælum ſubtexitur umbra.
Ipſe fodit.dites capreæ.uirideſq; reſultant
Taurubulæ.& terris ingens redit æquoris echo.
Non tam grande ſonat motis incudibus ætna
Cum brontes ſteropeſq; ferit:nec maior ab antris
Lemniacis fragor eſt.ubi flammeus ægida cælat
Mulciber.& caſtis exornat pallada donis
Decreſcunt ſcopuli.& rhoſea ſub luce reuerſi

Anhelat uix:altero anno laborabat̃.uel qđ placet uix altero ãno redierat æſtas q̃ anhelamus. Placidæ tubæ:ad certamẽ gymnicũ nõ ad bellũ cruẽtũ. Fumat harena:ſtadii dũ frequẽtat̃. Hos honores: Cõparat ludos q herculi exhibẽt̃ cũ ludis olympicis & actiacis:nã ad actiũ ꝓmontoriũ lucus erat cum gymnaſio & ſtadio ad qnquẽnale certamẽ apparatũ ĩ phœbi honorẽ.cui illic erat ſacer tumulus & lucus.Fiebãt aũt ĩſtar olympicoꝝ:eorũq; curã geſſerũt lacedæmonii eos auxit auguſtus uictis Cleopatra & Antonio.cõditãq; illic urbẽ Nicopoli ĩ uictoriæ monumẽtũ meminerũt Virgilius Stra.Plutar. Aut Nicopolis

Artifices mirantur opus uix annus anhelat
Alter.& ingenti diues tyrynthius arce
Deſpectat fluctus:& uictæ tecta nouercæ
Prouocat:& dignis inuitat pallada templis
Iam placidæ dant ſigna:tubæ iam fortibus ardens
Fumat harena ſacris:hos nec piſcus honores
Iuppiter: aut cyrrhæ pater aſpernetur opacæ
Nil his triſte locis:cedat lachrymabilis iſthmos
Cedat atrox nemeæ:litat hic fœlicior infans.
Ipſæ puniceis uirides nereides antris
Exiliunt ultro:& ſcopulis uiuentibus hærent
Nec pudet occultũ nudas ſpectare palæſtras
Spectat & icario nemoroſus palmite gaurus
Syluaq; quæ fixam pelago neſeida coronat
Et placidus limen:numenq; euplea carinis
Et lucrina uenus:phrygioq; e uertice graias
Addiſcis myſene tubas:ridetque benigna:
Parthenope gentile ſacrum:nudoſq; uirorum
Certatus.& parua ſuæ ſimulacra coronæ.
Quin age.& ipſe libens proprii certaminis actus
Inuicta dignare manu:ſeu nubila diſco
Fidere:ſeu uolucres zephyros præuertere telo
Seu tibi dulce manu libycas nudare palæſtras
Indulge his ſacris:& ſi tibi poma ſuperſunt
Hæſperidum.gremio uenerabilis ingere pollæ
Nam capit:& tantum non dedignatur honorem
Quod ſi dulce decus:uirideſq; reſumeret annos
Da ueniam alcide:fors hinc & penſa tuliſſes.
Hæc ego naſcentes lætus bacchatus ad aras
Libamenta tuli.nunc ipſum in limine cerno
Soluentem uoces.& talia dicta ferentem.
Macte animis opibuſq; meos imitate labores
Qui rigidas rupes.infœcundæq; pudenda
Naturæ deſerta domas & uertis in uſum
Luſtra habitata feris.fœdæq; latentia profers
Numina.quæ tibi nunc meritorum præmia ſoluã

cyrrhæ pr̃:periphraſis ẽ phœbi nã cyrrha urbs uetuſta iacebat iuxta delphos: unde aſcẽſus eo initiũ ẽ phœbo ſacra.inde cyrrheus dictus actiacũ tamẽ intelligit ut diximus. Iſthmos lachrymabilis.hoc ait ꝑꝑ ludos Iſthmios q cælebrabant̃ a corĩthiis ut ſcri.Strabo:ibi erat tẽplũ Neptuni eodẽ auctor̃:quẽ Iſthmium dicebãt:cũ luco piceaꝝ arboꝝ. Suſyphus ut ſcri.Pauſa.eos ĩſtituit ĩ honorẽ melicertæ quẽ delphin ĩ Iſthmũ detulit.nr̃i nõ Melicertẽ.ſed Palemonẽ in mare cũ matre cõiectũ ſcribũt.Theſeus ibidẽ ludos funebres inſtituit. Lachrymabilis:nam erant ludi funebres. Cyrrha Iſthmia Suſyphus

Nemeæ:inter cleonas & philontẽ ubi argiui ſacra cælebrabãt corona ꝓpoſita ex apio.de his ludis lõgũ extat pindari carmẽ.unde & odæ nemeæ ab illo ĩſcribãtur. Infãs fœ. nã puer erat ſacerdos herculis Surẽtini.hic ĩgt puer ẽ ſacroꝝ magr̃.Illic ĩfãti mortuo Melicerti ſeu palemõi funebres ludi dicũt̃. Gaurus:nã gaurãi colles ſurẽtinis iũgũt̃ ĩ cãpãia: ut Pli.ſcri.nobiles uinetis. Palmes ica.nã icario pr̃i erigões ꝑꝑ iuſtitiã & pietatẽ liber pr̃ uuã & uinũ dedit qđ prius oſtendit mortalibꝫ.huius memit Erathoſtenes & Hyginus. Icarus:tyndari fr̃ quẽ alii Icariotũ dixerũt:ũde penelope icariotis dr̃ a Prop.q̃q; terunt faſtus icariotituos.nã ex polycaſta Lygei filia Penolopẽ ſuſcepit & fr̃es ut ſcrib.Stra.Idẽ hũit Dorochẽ uxorẽ ut Hõe.tradit ĩ odyſſea quã qdẽ Penelopes mr̃em falſo putauerũt.Icarius mõs atticæ ut ſcrib.Pli. Et pla.li.uel limõ legas de quo aũ diximus Nemea Icariotis Penelope Polycaſta Lygeus Doroche

Graias tu.ludoꝝ græcoꝝ. Sacꝝ: gẽtile.imitatiõe ſuoꝝ ludoꝝ q erãt æmuli olĩpicis ĩſtituti oraculo iubente:ut ſcri. Stra.& ãte dixĩus. Diſco:ſaxũ gymnaſio qđ iacebat̃ ad exercitationẽ.Home. ſpatiũ quo ãteceſſerat Antilocus Menelaũ ĩ certãine eq̃ſtri tãtũ ait fuiſſe q̃tũ diſcus occupat. Telo:iaculationẽ ſcri.qntus poeta ĩ ludis & ſyluis ĩ funeribꝫ ſcipionũ. Capit:ẽ capax tãti honoris. Nõ dedi.nõ ẽ ĩdigna. Quod ſi dul.Hercules epiclo ĩterfecto ĩ morbũ ĩcidit quo leuari nõ poterat niſi prius purgaret̃ cæde.acceſſit ad Neleũ pr̃em neſtoris ut id ꝑſtaret.feciſſet niſi diſſuaſiſſet neſtor.adiuit deiphobũ hippolyti filiũ eadẽ cã rĩdit eũ liberari poſſe ſi uẽderet̃ & pecũia daret̃ epichli filiis.In aſiã igit̃ ꝓfectus ab aĩco ſpõte ẽ diuẽditus data pecũia liberis epichli ĩpe ſeruus factus Omphales filiæ Iardanæ regiæ lydoꝝ ĩ cuius gr̃am dicit̃ aliquãdo ueniſſe. liber factus cũ multos regno ĩfeſtos ſubſtuliſſet. Cercopes latro.ſeleum uiatores ad ergaſtula uinearũ cogentẽ ligone ĩtermit.ex cõcubitu cũ illa Lamonẽ & Cleolaũ ſuſcepit filios.ad hoc alludẽs Papi.ait.ſi polla iuuenis eẽt Herculẽ in eius gr̃am ſũptuꝝ colus.ut ꝓ omphale fecit. Hercules Epiclus Omphale Iardana Seleus Lamon Cleolaus

Gades

Scio uincere:nã cerberũ domui. Gades:Inſulæ extra colũnas herculeas ubi tẽplum herculi cõdiderunt tyrii:ut ſcribit Strabo.Virgilius.gades Herculis humidũq; tybur.ſunt aũt ſolis cubilia cũ illuc occidat & lucẽ terminet.ſunt aũt ad hoſtium betis in oceanũ erũpẽtis. Albentia tẽpora: nã cũſint tria genera populi ut ſcribit Plini.alba.nigra.& quæ libyca appellaẽ.alba herculi dicata eſt:& ea coronati olim eius ſacra peragebant.ſed poſtea q̃ lauretũ germinauit in Auentino lauro coronabãtur.auctor Varro in ſecundo rerum humanarum.

Populi genera

Domitius Auguſtino.

Q uas referam grates?parcarum fila tenebo
Extendamq; colus.duram ſcio uincere mortem
Auertam luctus.& triſtia damna uetabo.
Teq; nihil læſum uiridi renouabo ſenecta.
Concedamq; diu iuuenes ſpectare nepotes
Donec & hic ſponſæ maturus.& illa marito
Rurſus & ex illis ſoboles.noua.grexq; proteruus
Nunc humeris irreptet aui.nunc agmine blando
Certatim placidæ concurrat ad oſcula pollæ
Nam templis nunquam ſtatuetur terminus æui
Dum me flammigeri portabit machina cœli
Nec mihi plus nemeæ priſcumq; habitabitur argos
Nec tyburna domus ſoliſq; cubilia gades.

Propempticon Metii Celeris.

SI quibus audaces amor eſt ſeruaẽ carias
Sæuaq; uentoſi mulcere pericula ponti
Sternite molle fretum placidumq; aduertite uotis
Cõciliũ.& lenis nõ obſtrẽpat ũda precãti
Grande tuo rarumq; damus neptune profundo
Depoſitum.iuuenis dubio committitur alto
Metius.atque animæ partem ſuper æquora noſtræ
Maiorem transferre parat.proferte benigna
Sydera.& antemnæ gemino conſiſtite cornu
Oebalii fratres.pontuſq; poluſque ſerenus
Luceat.iliacæ longe nymboſa ſororis
Aſtra fugate precor.totoque excludite cœlo
Vos quoque cæruleum diuæ nereides agmen
Q uis honor & regni ceſſit fortuna ſecundi
(Dicere quæ magni fas ſit mihi ſydera ponti)
Surgite de uitreis ſpumoſæ doridos antris
Baianoſq; ſinus:& fœta tepentibus undis
Littora:tranquillo certatim ambite natatu
Q uærentes ubi celſa ratis.qua ſcandere gaudet
Nobilis auſoniæ celer armi=potentis alumnus
Nec quærenda diu.modo nam trans æquora terris
Prima dicharcheis pharium grauis intulit annum
Prima ſalutauit capreas & margine dextro

PRo uinciæ quæ populo Romano parebãt legionũ p̃ſidio p̃ſidũq; prudẽtia & cõſiliis ĩ officio cõtinebãẽ : diſciplinaq; illa militaris : q̃ romanæ opes & partæ & auctæ ſunt:iuuenũ exercitatione & cura ĩperatoris diligentiſſime colebaẽ ex oĩbus ãt ſociis romani nominis q ĩ ſyria erãt ob frequentes tumultus & ſeditiões magno erãt terrori.

Metius Celer

Domitianus Metiũ celerẽ papinio iucũdiſſimũ iuuenẽ & aĩcũ ad legionẽ quæ illic erat:regẽdã delegit.Papi.abeũtẽ carmĩe ꝓſeqtur qđ ꝓpẽpticõ inſcribit.nã προπεμπειν comitariẽ & abeũtẽ ꝓſeq.

Propempticon

Amorẽ & deſideriũ ꝑtim curioſa numinũ appellatiõe.Parti carminis æſtu aptiſſime demõſtrat. Aduertite: cõſiliũ & audite uota mea. Seruare: p̃ſtare tutas. Grãde depoſitũ: reſtituendũ aliquãdo nobis.

Oebalus

Fratres oebalii.Caſtorẽ & pollucẽ laconicos ab oebalo rege dictos.rege laconiæ cuius filia

Pyrene

Pyrene audita chẽcreæ morte lachrymis fõtẽ dedit pyrenẽ ut ſcri.Pauſa.inuocat tã quã ſtellas ſalutares metio nauigaturo.

Helene

rogatq; ut excludãt helenẽ Sydus tẽpeſtuoſũ.de his Pli.ita ſcri.gemiæ ſalutares & ꝓſpi curſus p̃nũciæ q̃rũ aduentu fugari dirã illã acimanẽ appellatã Helenã ferũt.& ob id polluci & caſtori id nomẽ aſſignãt eoſq; ĩ mari deos inuocant.

Caſtor Pollux

nã ut ſcribit Hyginus ob mutuã pietatẽ ĩ cælũ trãſlati dicũtur:munuſq; a neptũno etiã accepiſſe & equos qbus utebanẽ & ut naufragis ſalutares eẽnt.ĩ põto p̃cipue coluneẽ ut ait Stra.& occidẽs eos plurimũ ueneraẽ ut ſcribit.Diodo.Horatius ſic fratres helenæ lucida ſidera. Sororis iliacæ:helenæ raptæ a Paride troiano Ceſſit in ſortẽ uenit ſecundi regni maris.nã primũ cælũ ẽ de antris doridos.nã Nereides fũdũ maris tenẽt ĩ ſpecu habitãtes apđ Nereũ patrẽ Hõerus đ thetide li.xviii.iliados ακουσε δε πο τνια μητηρ ημενη εν βενθεσιν αλοσ παρα πατρι γεροντι paulo poſt οσαι κητα βεντεωσ νηρηεδεσ ησαν. Baianos ſinus:rogat nũina ut baias ſe recipiãt & puteolos.nã illic erat nauis q̃ erat diſceſſurus metius ĩ alexãd.ea ãnonã attulerat ex ægypto.nã ĩ urbẽ ide ſæpe ãnona ĩmittebaẽ.Mar.mitte tuas meſſes accipe Nile roſas.Trangl.qđ Alexãdriã pp ĩmẽſam & repẽtinã famẽ ĩcõſulto ſe adiſſet.alibi itẽ ſæpe ĩdicat Trãql.

Hippus

Nauis oneraria

Celſa ratis:nauis illa oneraria.nauẽ ãt onerariã prius ĩuenit hyppus tyrius. Scãdere gau.quã uult cõſcẽdere. Celer: metitus celer. Trãs æquo.ex ægypto uſq;. Grauis:onerata. Intulit an.phariũ.Inuexit ãnonã ægyptiã.

Mareotis

Sparſit uina mareotica:libauit uinũ ſuum mareoticum.mareotis marioe lacus idẽ dicitur quẽ multis foſſis auget nilus portus qui in eo eſt longe aliis ditior ob caſſem copiá quæ illac ĩportant̃ & exportãtur ex alexãdria.uinũ mareoticũ ad multá uetuſtatẽ p̄durat.auctor Stra. Mieruæ tyrrhẽæ.mineruæ cuius tẽplũ erat ad ſurentũ qđ littus oli tyrrhẽi tenuerũt. Mareotis lybie ægypto cõtermina eſt quã tenẽt marmaridæ & adimaridæ:ut ſcri. Sylius ut ẽ apđ Herodo.adimachidæ.mareoticũ itẽ uinũ laudat̃ ſed ĩ p̄xima regione ſcribit Strabo peſſimũ eſſe quo alexandrini ad põdera utuntur. Supra: extremã partem

Suparus

Sparſit tyrrhenæ mareotica uina mineruæ:
Huius utrunque latus molli percingite gyro
Partiteq; uices:uos ſtupea tendite mali
Vincula:uos ſummis annectite ſupara uelis:
Vos zephyris aperite ſinus:pars tranſtra reponat,
Pars demittat aquis curuæ moderamina puppis
Sint quibus exploret rupes grauis arte molorchus
Quæq; ſecuturam religent poſt terga phaſelon:
Vncaque ſubmerſæ penitus retinacula uellant
Temperet hæc æſtus:pelaguſq; inclinet ad ortus:
Officio careat glaucarum nulla ſororum
Hinc multo proteus:gemino hinc & corpore triton
Prænatet:& ſubitis qui perdidit inguina monſtris
Glaucus: adhuc quotiens patriis allabitur oris
Littoream blanda feriens anthedona cauda
Tu tamen ante omnes diua cum matre palemon
Annue:ſi ueſtras amor eſt mihi pandere thebas
Nec cano degeneri phœbeium amphiona plectro
Et pater æolio frangit qui carcere uentos:
Cui uarii flatus:omniſq; per æquora mundi
Spiritus ac hyemes nymboſaq; nubila parent
Arctius obiecto boream eurumq; notumq;
Monte premat.ſoli zephyro ſit copia cæli
Solus agat puppes:ſummaſq; ſupernatet undas
Aſſiduus pelago:donec tua turbine nullo
Læta paretoniis aſſignet carbaſa ripis:
Audimur:uocat ipſe ratem nautaſq; morantes
Increpat:inde meum timido iam frigore pectus

ſignificat unde uela pendẽt.ſuparus itẽ ſignificat ueſtẽ puellarem lineã.afranius.puella nõ ſum ſuparo ſi induta ſum

Moderamina: periphraſis ẽ Ancoræ.

Molorcus inſtrumentum

Molorcus: inſtrumẽtum nauti cũ ad latentia ſaxa indaganda quod miror & a nr̃is & a græcis julioq; polluce in pr̃is prætermiſſũ fuiſſe. Incliet: pelagus ad ortus.faciat ut mare & uenti cõuertant̃ oẽs ad oriẽtẽ ubi ſyria ẽ:ſecũdi metio illuc nauigãti. Proteus mul.cor.nã in uarias ſe uertit formas carmẽ ẽ apud Homerꝝ ĩ odyſſea & ide a Vir.ĩ geor.trãſlatũ. Qui perdidit inguina:cuius p̄s inferior uerſa eſt in piſcẽ.Duo enim glauci fuerunt uterq; Boetius.alter diſcerptus ab equabus ad pothmã. Virgi. meminit & Strabo.Alter antheodonis filius ĩ balneam cõuerſus antheodõ oppidum Idumeæ paleſtinæ ut ſcribit Pli. eiuſdẽ nominis oppidũ boetiæ. ab Anthedõe patre glauci.de quo Homerus σοντεȝα θεήν αθοη λομα τεσβατοησαν. Veſtras:patriã ueſtram.nã Ino & Palemon thebani fuerunt.Cũ matre.matuta ſeu leucothea.Palemõ:idẽ portũnus. Amphiona phœbeiũ:citharedũ.i.res thebanas.quarꝝ auctor & cõditor amphiõ fuit. Plectro nõ degeneri.nõ ĩferiore laude carminis. Et pater: Aeolus hypotæ filius ſũpta uxore lipari filia æolidibus inſulis imperauit.in hoſpites phumanus uelis uti nautas docuit.ad eum diuertiſſe Vlyxẽ ſcribit Homerus. Plini. uero ita ſcribit.tertia ſtrongyle a Lipara mille paſſus ad exortũ ſolis uergẽs. ĩ q̃ regnauit aeolus.q̃ a lipara liqdioretantũ flãma differt:cuius fumo q nã flaturi ſũt uẽti ĩ triduo p̄dicer̃ incolæ tradũt̃ unde æolo uẽtos p̄uiſſe exiſtimatũ.Broteus uero meus quẽ oĩbus ſubſelliis iã pridẽ ignorãtiæ accuſaui & dãnatũ ĩſectoꝛ.cũ uerba hæc Plinii nõ ĩtelligeret.ĩ triduo p̄diceret Incolæ tradunt̃.hõ temerarius Virgula ariſtarchi & dictatoria cẽſura ſtati rectã ſcriptutã expũgere nõ ueritus eſt & falſam ita ſupponere. Qui nã flaturi ſint uenti interdũ p̄dicere dicũtur.nõ ſentis Broteu quãto errore feraris p̄ceps. nã qđ obſecro miraculũ eẽt ſi incolæ interdũ id p̄dixiſſent quod plæriq; nautæ ſæpe faciũt quãuis ſtrõgylẽ inſulam nõ incolãt? id erat memoratu dignũ ſtultiſſime qđ interdũ prædicerẽt hoc eſt qui ĩde ad tres dies eſſẽt flaturi uẽti. At mihi nõ habes fidẽ neq; aſſentieris uerbis meis q a teipſo plærũq; diſſẽtis.audi Strabonẽ p̄uaricator q ante Pliniũ ita ſcribit ex teſtimonio polybii.quo ex loco inqt exhalationes inchoent & flãme & fumus ãnotari.Et εσ τρεισ ημέρασ:ideſt ĩ tertiũ diẽ qs ſpiraturus ſit uẽtus.tã graui iudice cõdẽnatus de lr̃is audebis aliquid unq̃ p̄ſcribere? Hic ẽ unus ex ducentis & ſeptuagita locis.In qbus tuã caſtigauimus ignorãtiã ĩtegro opuſculo.ſed ut ad æolũ reuertamur.hic hũit εξηβοωντασ filios & totidẽ filias ſororeſq; fratribus nupſerũt ut ſcribit Home.ex qbus nõnullos noĩat Diodorus.Illud uero miror Ouidiũ ĩ heroidibus Canacẽ ĩtroduxiſſe cõq̃rentẽ qđ p p̄ris crudelitatẽ ſibi nõ licuiſſet nubere Machareo fratri.Cum Homerus de filiis æoli ita ſcribat ενθογε θυγατερασ πορεν υασιν εινακα κοι τασ.

Glaucus

Aeolus Hippotes

Lipara

Canacis Machareus

Soli zephiro:& ſolũ zephirũ p̄miſit flare æolus Vlyxi nauigãti:reliqs utre colligatis ut ſcri.Hõe. Paretoniis:ægyptiis,paretoniũ ciuitas & portus ĩgẽs.q̃dragita fere ſtadioꝝ ab aliis amonia uocat̃.ut Strabo ſcribit. a Catabathmo diſtat nongentis ſtadiis:uel ut Plinius metitur ſeptuaginta milibus paſſuum.

Paretonium Amonia

Labitur:& nequo:quamuis omnis mouet horror.
Claudere ſuſpenſos oculorum in margine fletus
Iamq; ratem terris diuiſit fune ſoluto:
Nauita & anguſtum deiecit in æquora pontem
Serius e puppi longo clamore magiſter.
Diſſipat amplexus.atq; oſcula fida reuellit
Nec longum cara licet in ceruice morari
At tamen in terras e plæbe nouiſſimus omni
Ibo.nec egrediar niſi iam cedente carina
Quis rude & abſciſſum miſeris animãtibus æquor
Fecitter. ſolidæq; pios telluris alumnos
Expulit in fluctus.pelagoq; immiſit hiantes
Audax ingenii:nec enim temeraria uirtus
Illa magis.ſummæ gelidum quæ pelion oſſæ
Iunxit. anhelantemq; iugis bis preſſit olympum
Vſq;adeo ne parum lentas tranſire paludes
Stagnaq; & anguſtos ſumittere pontibus amnes
Imus in abruptum.gentileſq; undiq; terras
Fugimus exigua clauſi trabe.& aere nudo
Inde furor uentis indignatæq; procellæ
Et cæli fremitus,& ~~fulmina~~ plura tonanti. fulmina
Ante rates.pigro torpebant æquora ſomno
Nec ſpumare thetis.nec ſpargere nubila fluctus
Audebant.uiſis tumuerunt puppibus undæ
Inq; hominem ſurrexit hiems.tunc nubila plias
Oleniumq; pecus ſolito tunc peior orion
Iuſta queror.fugit ecce uagas ratis acta per undas
Paulatim miror.& longe ſeruantia uincit
Lumina. tot gracili ligno complexa timores

Quamuis mouet:quamuis ego nollem flere.ne id ſit malũ omen metio diſcedẽti.tamen lachrymas cohibere non poſſum. Iam cedente:cũ abibit. Quis rude:deteſtatio nauigationis in qua & horatius mortalibus ſuccenſet & Propertius.demũ Claudianus quis inquit tam audaci ingenio fuit ut nauigiũ

Danaus inueniret quo mortales undis cõmitteret & pelago.Danaus quidẽ cũ in græciam ex ægypto nauigaret

Nauis primus nauem oſtendit.Antea nõ niſi ratibus nauigabaẽ inuentis a rege erythra in mari rubro.Iaſõ ue/

Rates ro primus longa naui nauigauit:ut Philoſthephanus auctor eſt:& ſcribit Pli. Aequor rude: ignotum

Iaſon & intactum. Hiantes:auaros & nimiũ cupidos.Propertius.Natura inſidiãs põ tum ſubſtrauit auaris.ut tibi ſuccedat. uix ſemel eſſe poteſt. Audax ingenii: elocutio familiaris ſylio in primis Itali/ co.Nã ille ſæpe ait fœlix uoti fœlix auſi.

Virtus:uis inquit & temeritas gigan/ tum quoq; pedes in uolumina draco/ num deſinunt:ut ait Macro.nõ maior fuit cũ Ioué de cælo rapere uoluerũt q̃ eius qui primus auſus eſt nauigare. pe/

Gigantes rierunt aũt fulmine gigantes in mace/ donia ad Cumam quem locũ ab ardo/

Phlegra re poſtea phlegrã dixerunt.quidam ta/ men auctores ſunt eos in cãpania cõfla graſſe. Bis:duobus montibus oſſa &

Olympi pelio. Olympũ anhelantem:ſub pon/ dere.Olympos quattuor fuiſſe accepi/ mus.Et Strabo obſeruauit:quorũ duo ſunt.Alter Idæ phrygiæ ad Antandri ora ubi ſophocles Menelaũ ita Agamẽ/ nonem alloquentẽ introducit.Tu hic conſiſtens ad idæã tellurẽ ex olympo greges cogẽs imola tibiæ ſonitu.alter ĩ myſia quem Pli.ſcribit myſum quoq; dictum fuiſſe & iuxta olympenã ciuita tem.Tertius in theſſalia de quo nũc lo/ quitur.quartus in leſbo inſula.& fulmi na plura.nam cũ ſint nouem dii qui ſin guli iaciunt fulmina ut tuſcorum litte ræ docent:Iuppiter;trina iacit. ſunt enĩ undecim geneꝝ.Trina aũt nã ut ſcribit Plinius Supernoꝝ trium ſyderũ ignes

Iouis ful/ mina ad terram decidui fulminũ nomẽ hñt ſed maxime ex ſydere quod mediũ eſt. id Iouem appellãt.unde traditũ iouem fulmina iaculari triſida & triſulca quo/ niam ex tribus ſyderibus oriantur ſpe/

Seruii laus ciẽ triſulcã & triſidã pre ſe ferentia.Ser. uero:cuius utinã nulla fuiſſet apud plæ roſq; grãmaticos nr̃i tpis auctoritas ne ĩeptis qbuſdã ĩterp̃tatiõibus ĩbuti falſa aliqñ puerilia & barbara traderẽt more ſuo.inanẽ tri fidi fulmĩs

Pliades ĩterp̃tationẽ cõmẽtatus ẽ. Plias:pliades:ut ãtiq aſtrologi ſcri.filiæ fuerũt athlãtis:& pleiões.vii.qbꝫ p bo etiã iter faciẽtibꝫ oriõ ui ĩferre uoluit.ſed cũ fugiſſẽt ſeptẽ ãnis eas ĩſecutus ẽ. nec potuit repire.Iup.puel/

Orion las miſeratus:ĩ cælũ trãſtulit ad caudã tauri:ũde nõnulli eas caudã tauri appellarũt.Oriõ ĩ cælo adhuc fu

Vergiliæ giẽtes ĩſeq uideẽ.nã tẽdẽtes ad occaſũ ſubſeqẽ.Vergiliæ a nr̃is appellatæ.ꝙ poſt uer appareãt: qđ tẽpus

Pliades un de quoniã initiũ nauigatiõis ẽ pliadas nõnulli dixerũt.πλειειν qđ ẽ nauigare.eaꝝ ex ortu æſtas ſignificatur occaſu hiems. Tũc nubila:tũc tẽpeſtuoſa facta ẽ cũ ante nõ eẽt. Pecus oleniũ:capellas & ædos olenios

Olenium intelligit ſidus tẽpeſtuoſũ.egiũ.n.oppidũ nõ ꝓcul ab oleno Arcadiæ oppido locus ẽ ubi capra aq̃ nomẽ accepit Iouẽ nutriuit lacte.Alibi Papi.Et quæ Ioue prouocat oẽs olenos. Iouẽ.i.educationẽ iouis & ara tus.diuaq; capra ioui:ut fama ẽ hic p̃buit uber.paulopoſt.Olenũq; iouis uates dixere capellã. ſũt autem

Hædi ſide ra in cælo in henioco ſiue auriga capella ĩ dextro humero:hædi in ſiniſtro.qđ ſydus Cleoſtenes tenedius primus dicitur oſtẽdiſſe.ſcio hyginum curioſius perſcrutatum ſentẽtias antiquorum.aliter de hoc no

Orion mine ſcripſiſſe. Orion:de quo ante dictum eſt:ut ſcribit Collumella:oritur.xvi.Kalend.iulii. eius zo/ na.vi.Kalend.. Iuſta queror:merito inqt dãno audaciã nauigãdi:uel ex hoc ꝙ nauigaturus ẽ celer meus Seruantia:obſeruantia & cernẽtia. Tot timores:uectores timores appellat ob diſcrimina tempeſtatis.

Sup reliquos ī primis portatura ē Te ce.o celer iemēdati codices hēnt quáq; ſup reliquos & nr̄i pignus
amoris nos ita caſtigamus:quæq; ſup reliquos te noſtri pignus amoris portatura celer. Lucani ma.tyr
rheni.nā īde ſoluebat:atq; ita ſigillatim & ex ordine maria nominat:ꝑ q̄ nauigaturus ē celer cōtendens
ī ſyriā. Nū torua carybdis.nā ex tyrrheno ſiculū īgrediebať:ubi ī freto ē ſcopulus ſylla & carybdis mare
uorticoſū ut ſcribit Pli.Scylla:ut acuſilaus ſcribit:phorci & hecates filia.Homerus crati mr̄em fuiſſe tra — Scylla
dit.Alii phorbātis & hecates ſteſicorus lamiæ.Pli.cratis fluuii:fabulæ nr̄æ cratis nymphæ : hæc ut Ho/

Q uæque ſuper reliquos.te noſtri pignus amoris
Portatura celer.quos nunc ego pectore ſomnos
Q uos ue queam perferre dies. quis cūcta pauēti
Nuncius?an facili te prætermiſerit unda
Lucani rabida ora maris.nū torua charybdis
Fluctuet:an ſiculi populatrix uirgo profundi
Q uos tibi currenti præceps gerit adria mores
Q uæ pax carpathio.quali te ſubueat aura
Doris agen orei furtis blandita iuuenci
Sed merui quæſtus:quid enim te caſtra petente
Non uel ad ignotos ibam comes impiger indos
Cimeriumq; cahos.ſtarem prope bellica regis
Signa mei:ſeu tæla manu ſeu frena teneres
Armatis ſeu iura dares.operumq; tuorum
Et ſi non ſocius.certe mirator adeſſem
Si quondam magno phœnix reuerendus achilli
Littus ad iliacum tymbreaq; pergama uenit
Imbellis.tumidoq; nihil iuratus atridæ
Cur nobis ignauus amor?ſed pectore fido
Nuſquam abero.longiſq; ſequar tua carbaſa uotis
Iſi phoroneis quondam ſtabulata ſub antris
Nunc regina phari.numenq; orientis anheli
Excipe multiſono puppem mareotida ſiſtro
Ac iuuenem egregiū.latius cui ductor heoa
Signa paleſtinaſq; dedit frenare cohortes
Ipſa manu placida per limina feſta ſacroſq;
Duc portus.urbeſq; tuas:te præſide noſcat
Vnde paludoſi fœcunda licentia nili

merus ī.xii.odiſſeæ ſcribit: mōſtrum fuit
duodeci pedibus.ſex ceruicibus totidēq; ca
pitibus.& ut ille ait.αυτηΔαν πελορ.Cha
rybdis uero ut idē ē auctor:ſcopulus inferi — Charyb dis
or ſub caprifico ter fluctus abſorbet quoti
die & reuomit.Stra.tū eū uerſū τριμενγα
ρτανιησιν επηματιτρισ Δαναρει βΔει ꝑ
bis.nō.n.ter id accidit:ut ip̄e affirmat. Flu
ctuet:abſorbeat fluctus & reuomat te trā/
ſeūte ab ripa. Mare adria.ab adria oppidu
lo qđ Stra.etiā docuit. Quos mo. hoc ē q̄
facilē & qualē p̄ſtet ſe tibi. Quæ pax:tran
quillitas. Carpathio:hoc mar̄ iter rhodū — Carpa/ thium
& ægyptū interiacet:ita appellatū a carpa
tho inſula.Pli.carpathos q̄ mari nomē de/
dit. Quali au.hoc ē more ſyriū:qđ demū
ē igreſſurus celer. Doris:mare. Blādita:q̄
oli fauit. Furtis:raptui iuuēci Iouis cōuer
ſi in tauꝝ. Agenorei:q rapuit filiā ageno/
ris ſyrii:Herodo.eā q̄uis raptā ſcribat a græ
cis cretēſibus:& abductā in cretā.Euſebius — Europa
ſcri.eā fuiſſe phœnicis filiā cōpreſſā a Ioue
nupſiſſe Aſterio regi cretēſiū:indeq; natos — Aſterius
Minoē rhodamantū ſarpedonē. Cimeri/ — Minos
umq; cahos:cimerii populi ſunt q frigori/ — Rhodā
bus occupatas terras incolūt:quales erant — māthus
Iter baias & cumas.ubi erat cōuallis : quæ — Sarpe/
neq; matutino neq; ueſpertino tempor̄ ſo — don
le cōtegebať.hæc Feſtus. Ephorus aucto/ — Cimerii
re Strabōe ſcribit cimereos hitaſſe ſubter/
ranea domicilia iuxta baias:q̄ archillas ap/
pellabāt.ibi fiebāt ſacra plutōia:dabāťq; ab
his reſpōſa:atq; inde faciebāt quæſtū:cum
ueniebāt aduenæ aliqd audituri ducebanť
ī cauernas illas:q̄s nec oriens nec occidens
ſol aſpiciebat . ut ſcribit. Home . hi a rege
deleti ſunt:cū oraculi fides paꝝ ſucceſſiſſet
ubi nā eēnt ambigūt nōnulli.Herodo.uici
nos amazonibus ſcribit.ſed ut puto natus
eſt error ex uerſu homeri:q cū ſcribat aduētū Vlyxis:baias locū nō deſignauit aptis uerbis:ſed tātū dixit
nauē lapſā eē ad fines oceāi:ubi erat cimerioꝝ populus & urbs ītelligēs apte iuxta baias: qđ ī ſequētia eo
dē libro īdicāt.Papinius hoc loco cimerios accipit ꝑ remotiſſimis populis.Calimis cimerioꝝ meminit:ī
aſia gēs bello aduentat fortiſſima cimerioꝝ. Cahos:a die alludit:q; ī obſcuro habitabāt. Mei re. celeris
quē colo ut regē:expoſuimus apud Iuuenalē & Mar. Nō ſocius:qa nihil adiuuarē. Nihil iura.hoc ē ex
hiſtoria:quā Thucidides ī primo ſcribit.Ait.n.principes græciæ ſecutos eē agamemnonē non tā iureiu/ — Grecoꝝ
rādo addito quo obligati erāt tyndaro patri helēæ:q̄ agamēnōis opibus.Idē ſcri.ſophocles nā iurauerant — Iuramē
oēs ſe uīdicaturos ſiq̄do helene rapeť:q̄uis āt phœnix eo iureiurādo nō eēt additus.tamē ſecutus ē Achil — ta
lē in caſtra.placet hoc magis q̄ ut referas ad ſacratā militiā. Amor ig. Cur .inqt cū te amē ceſſo ignauus
& te nō ſequor. Iſi pho.inemēdati codices mō ipſa mō ipſi ꝓferūt.nos iſi ſcribimus.nā iuocat Iſidē nu/
mē ægypti:cui celerē cōmēdat.hæc antea Io dicta Inachi filia fuit.& inachum flumen boſphorum dixit
auctor Euſebius. Phoroneis antris :argiuis. phoroneus.ut Euſebius ſcri.regū antiqſſimus argis regna — Phoro/
uit filius Inachi & Niobes.Alii niobē fuiſſe filiā affirmāt.prius iudicia & leges cōſcripſit.Huius filii fuerūt — neus
Io & ſptus:q ſpartā a ſuo noīe cōdidit. Stabulata:cū erat bos. Puppē ma.nauē alexādrinā q̄ uehiť meti — Niobe
us. Siſtro mul.ex epitheto potes redarguere ſeruiū male īterprætantē ſiſtꝝ apđ Vir.nā nō tuba erat nec — Io
ſpū ſonū ædebat ſed iactatōe cōcuſſū reſonabat multis crepitaculis pēdētibus idcirco multiſono ait:Pro — Spartus
ptius idē ferme. Fœcūda li.doce inqt eū res mirādas ægypti ī primis q̄re tātū inūdet nilus qđ q̄uis expli/ — Siſtiū

care conatus ſit Herodotus Diodorus ꝑtratauerit.indagauerit Lucanus.tamẽ adhuc in ambiguo eſt tres
cãs affert Herodotus inundationis q̃s refellit.hæ ſunt.uel qa etheſiæ uenti contra fluminis impetũ flant:
retardantq; curſũ:& aquas tumeſcere cogũt.uel ꝙ ad eius fontes niues liq̃factæ fluuiũ augent:uel ꝙ fluit
ex oceão.cuius æſtu ipſe quoq; æſtuat. aliã naturalẽ affert cauſã: quã pluribus uerbis ꝓbare cõtẽdit.eã il
Sais.i.palas lic requires. Vada deſidãt: cecropio luto.ſais lingua ægyptia:ut Lycophronis ĩterpræs ſcribit.palladẽ ſi
gnificat.inde uerſũ ꝓpertii mendoſũ:ita caſtigauimus.mercurio ſais ferẽt hebeidos undis. Virgineũ pri/

Cur uada deſidant.& ripa coerceat undas
Cecropio ſtagnata luto.cur inuida memphis
Cur ue teraphnei laſciuiat ora canopi
Cur ſeruet pharias letheus ianitor aras
Vibia cur magnos æquent animalia diuos.
Quæ ſibi proſternat uiuax altaria phœnix
Quos dignetur agros:aut quo ſe gurgite nili
Mergat adoratus trepidis paſtoribus apis.
Duc & ad emathios manes ubi belliger urbis
Conditor hybleo perfuſus nectare durat
Anguiferamq; domum.blãdo quæ merſa ueneno
Actias auſonias fugit cleopatra cathenas.

mo cõpoſuiſſe latus.unde oſtium unũ ni/
li ſaiticum eſt dictũ.quoniã ſais.i.palas illic
coleret.Strabo ita ſcribit.Taniticũ oſtium
eſt n ili:qđ nonnulli ſaiticũ uocãt. inde ad
peluſiacũ oſtium ſunt lacus & paludes cõ/
tinuæ.petit igiẽ Papinius ut iſis doceat me
tiũ quare nili oſtium ſtagnat paludibus &
luto cecropio.i.ſaico:ubi pallas cecropia &
attica coliẽ.dic inquit cur inundet nilus &
alibi faciat paludes ad oſtium ſaicum.ſ.co/
erceat.nã uero permittit refluere aquas ni
li:ſed in paludes cõuertit ſtagna lacubus &
paludibus obſita. Luto cecro. palladio &
ſaitico. Laſciuiat:de canopo ante diximus
& ipudentia laſciuientium ad ea ſacra ho/
minũ. Teraphnei:lacedæmonii nã a cano
po menelai lacedæmonii gubernatore nõ
men accepit. Cur inuida memphis:doce
Mẽphis inquit cuẽ memphis inuideat.Memphis apidis templũ habuit Veneris phanum:quod alii Iunæ puta/
runt pyramides duas inter miracula.regia erat regum ægypti:inuidere uidebatur : quoniam memphi/
tici non permittebant apim bouem quem ægyptus adorabat certos annos excedere.nã in fonte ſacerdo
Apis tum demerſum necabant.Aliumq; ad memphim ducebant in æde uulcani tunc a mulieribus tantum
uideri fas erat:quæ ſublatis ueſtibus fœmora raſa oſtenderent:deinceps non licebat hiſdẽ ſpectare: hæc
ex Diodoro.Plinio Strabone & Herodoto.Videbantur igitur inuidere gloriæ apidis memphiti:& cum
Charon eum ab omnibus adoratum diutius uiuere non permitteret.id ſcribit Pli. Cur letheus ianitor:de charõ
ta & repræſentatione inferorum itelligit quam ægyptii ĩ funeribus ædunt.adeſt enim magiſter cymbæ:
ut diximus:quem ſua lingua carontem appellant.cui dato obulo cadauer tradunt traiiciendum ultra
Vari acheruſiam paludem.nauis appellatur.Vari græce epiuathra ubi hæc aguntur ſunt ſtatuæ Hecates cocy
Epiua/trha thi letheis iuxta quas eſt ſtatua iuſticiæ.Diodorus auctor.doce inquit iſi metiũ quare carõ ſit in ægypto
& iſta inferorum repræſentatio. Seruet aras pharias:ideſt manet ad aras ægyptias. Cur æquent :doce
aegyptiorum animalia etiam quare pari in honore habeantur animalia & dii.nam ægyptii communiter colebãt bouem. Canẽ
felem accipitrem ibin lepidotum piſcem oſyrinicum ſaite & thebani.ouem latum piſcem lato politani
atq; alia præterea : & ſcarabeum nõnulli.Cauſa fuit uel ꝙ dii olim cum pauci eſſent hominũ impietatẽ
timentes in ea ſe uerterunt animalia.uel ꝙ his inſignibus uſi ſint ægyptii aduerſus finitimos in terrorẽ:
quæ uictores coluerũt .uel ad utilitatem quam ſingula præbent mortalibus.Diodorus ſcribit. Proſter
nat:nam moriturus phœnix facto rogo ex uariis odoramementis concuſſu alarũ incendit. naſciẽ uermi
Phœnix culus ex cineribus : unde alter phœnix creſcit:qui primũ reddit iuxta phœnici mortuæ:deferetq; totũ ni
dum in pancaiam ad ſolis urbem:eamq; in ara collocat.Manilius docuit.repetit Plinius. Viuax.nam ut
Apis Manilius auctor eſt:uiuit annis ſexcentis ſexaginta.& cum huius alitis uita magni ãni ſit cõuerſio. Apis
adoratus:de hoc hiſtoriam multis uerſibus ſcribit Herodotus.Diodorus.Plinius uero ex Herodoto ita
tradit in octauo naturalis hiſtoriæ.Bos in ægypto etiam numinis uice colitur apin uocant.& paulopoſt:
merſũq; ĩ ſacerdotiũ fontem enecant: quæſituri luctũ & aliũ quẽ ſubſtituãt:& donec inuenerit mœrent
deraſis etiam capitibus.nec tamẽ unquã diu petitur.inuentum deducitur in templum a ſacerdotibus mẽ
phim.plura illic leges. Quos agros dignetur:ideſt quam partem ægypti incolat apis. Trepidis paſto/
ribus.nam non ſperant alium priore extincto:Luctuq; & mœrore eum quærunt. Ad manes emathios.
ad tumulũ alexãdri:qui eſt alexandriæ.nam in urbe alexandria circuitus q̃dam erat in quo regũ ſepultu
Alexãdri epulcrũ ra erat & alexandri.nã Ptolæmeus lai filius Alexãdri corpus perdice abſtulit:qui ex babylone deferebat:
detulitq; alexandriam:eiq; parentauit:Prius in aureo alueolo:quẽ coccas uitreo ſuppoſito rapuit:ut ante
diximus. Ducad manes emathios.ideſt in alexandriam:ubi eſt corpus alexandri emathii ſeu macædo/
nici. Conditor urbis:nam alexander alexandriam condidit dinarcho architecto opus deſignante: quod
Vitruuius quoque ſcribit. Anguiferamque domum:duc inquit o Iſi metium etiam necropolim :ubi
anguibus extĩcta cleopatra e blando ueneno. locus diſtat ab alexandria.xxx.ſtadiis. ubi Cleopatra uel a/
ſpidis morſu quod Plutarchus refert:uel delubitorio ueneno.quod Strabo tradit ex quorundam ſen/
tentia ſe necauit in uinculis. Actias : patronymicum affectatum pro Cleopatra quæ.ad.actium uicta
fuerat. Cathenas auſonias : nam ſe interfecit:ne in poteſtatem auguſti uenire t cathenas dixit. quoni/
am regum uincula erant cathenæ e collo pendentes cum ducebantur in triumphum.

Vſq; &in aſſyrias ſedes:hoc emyſtichion mendoſum eſt in aliis codicibus.ſed in his elementis ita ſcri ptum:ut in has ſyllabas poſſit coagmentari.nam ita in illis legitur.Vſq; ad maſurias ſedes.In maſuriam autẽ quæ nuſq̃ eſt non mittebaẗ:ſed in aſſyriam.ꝓpterea leges.uſq; & in aſſyrias ſedes. Nec nouus hoſpes erit.inuit eũ ante ĩ ſyria fuiſſe:præfectũ cohortis. Hic:in aſſyria. Maioris claui:cũ bis latum clauũ ſumpſiſſet. Iam tamen:etiam ea ætate. Præuertere:ante ire & cohibere. Damnare:uincere:ſuperare. Sagittas eoas:aſſyrias.Iaculo ſuo.Ergo erit.ex affectu hoc legendum. Alias auras:quæ te reddunt.

Vſq; & in aſſyrias ſedes.mandataq; caſtra
Proſequere & marti iuuenem dea trade latino
Nec nouus hoſpes erit puer hic ſudauit in armis
Notus adhuc tantum maioris munere claui
Iam tamen & turmas facili præuertere gyro
Fortis.& eoas iaculo damnare ſagittas:
Ergo erit ille dies qua te maiora daturas
Cæſar ab emerito iubeat diſcedere bello
Hoc nos hoc iterum ſtantes in littore uaſtos.
Cernemus fluctus:aliaſq; rogabimus auras.
Otum quantus ego.aut quanta uotiua mouebo
Plectra lyra.cum me magna ceruice ligatum
Attolles humeris.atq; in mea pectora primum
Incumbes e puppe nouus:ſeruataq; reddes
Colloquia.inq; uicem.euphraten.bactra.ſacraſq;
Antiquæ babylonis opes:& zeugma latinæ
Pacis iter.qua dulce nemus florentis idumes
Qua precioſa tyros rubeat qua purpura ſucco
Sidoniis iterata uadis.ubi germine primum
Candida fœlices ſudant opobalſama uirgæ.
Aſt ego deuictis dederim quæ buſta pelaſgis
Quæue laboratas claudat mihi pagina thebas.

Lachrymæ Hetruſi.

Vmma deum pietas cuius gratiſſima cælo
Rara prophanatas inſpectant numina terras
Nunc uitata coma.niueoq; inſignis amictu
Qualis adhuc præſens:nullaq; expulſa nocentum
Fraude rudes populos.atq; aurea regna colebas
Mitibus exequiis ades & lugentis hetruſci

Quantos ego:o quantus inquit aſſurgã carmine. Quanta lyra:q̃ grandi & ſublimi carmine. Nouus e puppe.uix egreſſus e naui. Bactra:narrabis inquit & deſcribes loca ĩ quibus fueris.Bactri populi quorum zariaſtes oppidum ẽ.idem poſtea bactrum dictum a flumine.Plinius auctor. Zeugma a ſeleucia ſyriæ ad noſtrum litus diſtat cẽtum uigintiduoꝝ paſſuũ millibus.oppidum ita appellatum :quoniam alexander ibi pontem in eufratem iunxerit.nam ζευγνυμι græce:latinæ ſignificat iungo:quod Plini.xxxiiii.naturalis hiſtoriæ his uerbis oſtendit . fuerunt quidã & religione quadam id fieri.& extare ferream cathenam apud euphratem amnem in urbe:quæ Zeugma appellatur:qua Alexander magnus ibi iniunxerit pontem. cuius annullos qui refecti ſunt rubigine infeſtati.Carentibus ea prioribus. Iter latinæ pacis:nam ea loca arma Romana pacata reddiderant. Nemus idumes : palmas intelligit : de quibus alibi diximus. Iterata:purpuram dibapham intelligit: ideſt bis tinctam:quæ gratior erat.Plinius.huic ſucceſſit dibapha tyria quæ in libras denariis mille non poterat emi.hac lentulus ſpinter ædilis curulis primus in prætexta uſus improbabatur.uerba hæc accepit Plinius ex nepote Cornelio qui diui Auguſti principatu obiit. Vbi opobalſama:ideſt in iudea.Plini.ſed omnibus odoribus præfertur balſamum uni terrarum iudeæ cõceſſum:quondam in duobus tantum hortis utroque regio altero.xx. iugerum : altero pauciorum paulopoſt:ſuccus plaga arboris manat: quem opobalſamum uocant. id autem ſignificat ſuccum balſami.οποσ enim eſt ſuccus. Aſt ego : quaſi reſcipiſcens a deſiderio amici abeũtis:inuicem ſe narraturum promittit:cum redierit:rationem ſuæ thebaidis achilleidis: quo opera tunc perfecerit. Aſt ego: ſcilicet narrabo:
Quæ buſta dederim:ideſt quem finem impoſuerim achilleidi meæ.

Bactri
Zariaſtes
Zeugma
Dibapha
Balſamũ
Opobalſamum

Domitius Auguſtino.

Claudius hetruſcus

Claudius hetruſcus Auguſtine ſmyrneus ſeruili conditione Romã tranſlatus ĩ ĩperatorum aula ſeruiuit:Tiberio primum:a quo libertate eſt donatus mox in aula calligulæ manſit & Claudii qui ſucceſſit & Neronis a Domitiano in exilium miſſus:cũ in re ærarii adminiſtrãda leni quodam errore lapſus eſſet:lachrymis & pietate filii reditu impetrato reuocatus.eſt Martialis.Quantum ſollicito fortuna parentis hetruſco. paulopoſt : nam tu miſſa tua reuocaſti fulmina dextra:cum ad nonageſimum quoq; annum perueniſſet: mortuus illatus eſt tumulo uxoris.defletus mira pietate filii:quã & hac ſylua ornat Papi.& eo epigrãmate Mar.Hic iacet ille ſenex auguſta notus in aula.accõmodat autem ad lachrymas filii.poetæ ẽ inuocatio.nam pietatis numen citat:quam ſummã deoꝝ nuncupat.cuius numina ſunt gratiſſima cælo. Pietas:diis cara ẽ. Rara: ægregia & ꝑclara. Inſpectant terras:ſed nõ habitãt. Rudes populos:inſcios fraudũ. pr̃ eſt etiam ſenex.

Procul hinc : ex ritu arcet a tã piis ſacris
qui impii fuerunt in parentes. Ad flumi/
Lethe na lethea:lethe fluuius inferorum . lethe
item fluuius inhiſpania:quem antea lineã
appellabant.huius meminit Strabo:addi/
ta etiam hiſtoria cur lethe appellatur.Syli/
us carmini ĩſeruit.Letheus præterea fluui
us in aſia iuxta magneſiam labitur. Do/
Eliſii mus elyſia:elyſios putat Strabo in ultima
hiſpania eſſe.mala interprætatione uerſus
homerici.nam Homerus ulyxem ſcribit
perueniſſe eum in locum: ubi necroman/
tiam fecerit.ut ante diximus:ait Vlyxes ſe
ueniſſe ad fines oceani : atq; illic peregiſſe
ſacra:inde quicquid de inferis de carre ille
narrat tranſtulit aliquando Strabo & non
nulli alii ad ultimã hiſpaniam:quia illic ſit
finis oceani:ſed tamen uerſus Homeri in/
dicat intelligendum de baiis & locis proxi
mis.nam aleſtrigonibus quos ad Caietam
fuiſſe planum eſt.nauigauit circeos ad cir/
cen:deinde uno die:ut ait:peruenit eum in
locum ubi ſacra peregit:quod non potuiſ
ſet ſi ad ultima hiſpaniæ fuiſſet nauigan/
dum:itaq; interpretemur uerba Homeri
ubi ait fines oceani ut dicas fines maris tyr
rheni. Nam oceanum dixit ſimpliciter p̄
Eliſii mari.elyſios autem ſuſpicati ſunt alii: qđ
nec Strabo inficiatur eſſe in inſulis fortu/
natis in oceano:de q̄bus multa ſcribit Pli.
& eas ſe nouiſſe teſtatur Strabo: alii in cir/
culo lunæ animas piorum habitare dixe/
runt.poetæ ſimpliciter apud inferos in pri
uato ſeceſſu. Lucos pallẽtes: nam ſole fru
untur quali nos.Solemque ſuum ſua ſyde
ra norunt. Minoris:ſcilicet lucis. Domi
ni:plutonis. Mactes:hinc orditur carmen
in inferias hetruſci. Munera non arſuta:
æternitatem carminis pollicet̃ & ſibi por/
tendit. Me monſtrante: teſtimonio mei
carminis. Flere parentem: & hic & antea
indicauit ſyluam.quam compoſuit in epi
cedion funeris paterni eſſe multis diebus
elaboratam & uix tandem æditam : cum
hic ſe patrem fleuiſſe dicat:& in quinto tã
dem eam ſyluam collocauerit. Ille dies:
quo:ſcilicet ego duxi patrẽ. Suadet:hor/
tatur & docet. Tuli queſtus : ego inquit
iiſdem lachrymis agitatus ſum. Non ti/
bi:auerſio eſt ad patrem mortuum:quem
laudaturus diluit primum quod maxime
obſtabat.Nam ſeruus fuerat:quam igno/
miniam multis exemplis & rationibus Pa
pinius leuare nititur. Fortuna:in qua uer
ſatus eſt apud imperatores te ſatis illuſtra/
uit:q̃uis ſplendore generis careres. Cul/
pam parentum : detrimentum natalium
tuorum:ſed quibus imperatores. Cre/
ſcit:magnus eſt.

Cerne pios fletus:laudataq; lumina terge
Nam quis inexpleto rumpentem pectora queſtu
Complexumq; rogos incumbentemq; fauillis
Aſpiciens.non aut primææ funera plangi
Coniugis aut nati modo pubeſcentia credat
Ora rapi flammis: pater eſt qui fletur adeſte
Diiq; homineſq; ſacris.procul hic p̄cul ite nocentes
Si cui corde nefas tacitum .feſſiq; ſenectus
Longa patris.ſi quis pulſatæ conſcius unq̄
Matris & inferna regimen timet æacon urna
Inſontes caſtoſq; uoco.tenet ecce ſeniles
Leniter implicitos uultus:ſanctamq; parentis
Canitiem ſpargit lachrymis animæq; ſupremum
Frigus amat:celerq; genitoris filius annos
(Mira fides)nigraſq; putat properaſſe ſorores
Exultent placidi lethea ad flumina manes
Elyſiæ gaudete domus.date ſerta per aras
Feſtaq; pallentes hilarent altaria lucos
Fœlix heu nimium.fœlix plorataq; nato
Vmbra uenit.longæ furiarum ſibila longæ
Tergeminus cuſtos.penitus uia longa pateſcat
Manibus egregiis eat horrendumq; ſilentis
Accedat domini ſolium.grateſq; ſupremas
Præferat & totidem iuueni roget anxius annos.
Macte pio gemitu dabimus ſolatia dignis
Luctibus æternaſq; ultro ſacrabimus umbras
Inferias hetruſe ſeni.tu largus heoa.
Germina tu meſſes cilicumq; arabumq; ſuperbas
Merge rogis.fert ignis opes.hæredis & alto
Aggere miſſuri nitido pia nubila cælo.
Stipentur cineres.nos non arſura feremus
Munera.uenturoſq; tuus durabit in annos
Me mõſtrante dolor.neque enĩ mihi flere parẽtem
Ignotum.ſimilis geminumq; proiectus ad ignem
Ille mihi tua damna dies compeſcere cantu
Suadet.& ipſe tuli quos nunc tibi cõfero queſtus.
Non tibi clara quidem ſenior placidiſſime gentis
Linea:nec proauis demiſſum ſtemma.ſed ingens
Suppleuit fortuna genus.culpamq; parentum
Occuluit.neque enim dominos de plæbe tuliſti
Sed quibus occaſus pariter famulantur & ortus
Nec pudor iſte tibi.quid enim terriſq; poloq;
Parendi ſine lege manet: uice cuncta geruntur
Alterniſq; premunt propriis ſub regibus omnis
Terra:premit fœlix regum diademata roma.
Hanc ducibus frenare datum.mox creſcit in illos

Legem:ſeruiendi. Et uaga:luna quæ uidetur uagari arbitrio ſuo.& tamen ſeruit.nam plenilunium non fit.nec ipſa poteſt īplere orbem ſuum iminutū:niſi certa tempo rū lege:cui ſeruit. Regis euriſthei: de quo ante dictum eſt. Fiſtula phœbi:nec puduit phœbum ſumere fiſtulam more paſtorum:& cuſtodire armenta regis Admeti ī theſſalia.Cui ſeruiebat ad amphriſum. Sed neq;:eum laudat a patria.q; q̄uis ſeruus eſſet:tamen non uenerit ex barbaris ex dacis.Getis:cappadocibus unde alii ſerui mitti ſolent: ſed ex ſmyrna oppido nobiliſſimo Ioniæ.Smyrna.oppidum ioniæ.epheſi aliquando ſmyrnei dicti ſunt Smyrna

Imperium ſuperis.ſed habent & numina legem
Seruit & aſtrorum uelox chorus.& uaga ſeruit
Luna.nec iniuſſæ totiens redit orbita lucis
Et modo ſi fas eſt æquare iacentia ſummis
Pertulit & ſæui tirynthius horrida regis
Pacta.nec erubuit famulantis fiſtula phœbi
Sed neque barbaricis latio tranſmiſſus ab oris.
Smyrna tibi gentile ſolum.potuſq; uerendo
Fonte meles.hermiq; uadum quo lydius intrat
Bacchus & aurato reficit ſua cornua limo.
Læta dehinc ſeries.uariiſq; ex ordine curis
Auctus honos.ſempq; gradu ꝓpe numina.ſemp
Cæſareum coluiſſe latus:ſacriſq; deorum
Arcanis hærere datum: tybereia primum
Aula tibi.uix dum hora noua mutante iuuenta
Panditur.hic annis multa ſuper indole uictis
Libertas oblata uenit.nec proximus hæres
Immitis.q̄q̄ & furiis agitatus abegit
Hinc & in arctoas tenuis comes uſque pruinas
Terribilem effatu paſſus uiſuq; tyrannum
Immanemq; ſuis.ut qui metuenda ferarum
Corda domant:merſaſq; iubēt iam ſanguine tacto
Reddere ab ore manus.& nulla uiuere præda
Præcipuos.ſed enim merito ſurrexit in arcus
Nondum ſtelligerum ſenior demiſſus in axem
Claudius.& longo tranſmittit habere nepoti
Quis ſuperos metuens.pariter tot tēpla tot aras.
Promeruiſſe datur:ſummi iouis aliger arcas
Nuntius:imbrifera potitur thaumantide iuno
Stat celer obſequio iuſſa ad neptūnia triton
Tu totiens mutata ducum iuga rite tuliſti
In teger.inq; omni fœlix tua cymba profundo
Iamq; piam lux alta domum.præcelſaq; toto
Intrauit fortuna gradu.iam creditur uni

a Calino poeta in oratione ad ioué.epheſi præterea erat locus appellatus ſmyrna.ut Heponax poeta oſtēdit. Homerus ſmyrnam nuſq̄ nominauit: q̄uis eſſet patria.cū tamen miletum.ſamon.tenedum nomiauerit.a ſmyrna amazone illic ſepulta dicitur.meles in proximo oritur.ut ante eſt dictum.nec hunc nominauit Homerus:ut pactolum:cū tamen nominauerit hermū & hyalū eiuſdem regionis. Verendo fonte.In laudē Homeri hoc dicit. Quo lydius intrat bacchus. thmolus.ante timolus dicebatur utrunq; in uſu apud poetas Ouidium & Sylium.mons lydiæ uitibus conſitus:& uini generoſitate nobiliſſimus.inde etiam labiť pactolus: apte poeta ut carmen uariet ait bacchum deſcendere in hermū fluuium:ut ibi aurea cornua illius ramentis.Megaſthenes fidem habet rebus geſtis Herculis & bacchi:ſed paucos habet aſſertores.erat hoſtenes ea putat fabuloſa. Bacchus certe apud euripidem in tragœdia:quæ inſcribitur bacche:cum pagrationē ſuā iactat ita ait.aurifera adiui & culta lydorū loca.nā in lydia quoq; eius ſacra peragebanť. Sua cornua.Diodorus hæc ſcribit.ſunt qui Hāmonem affirment natura in utroq; tempore parua habuiſſe cornua ꝓpterea filium eius Dionyſiū eodem fuiſſe aſpectu:poſteriſq; traditum deum hūc cornua geſtaſſe. Proximus hæres.Caligula.qui tiberio ſucceſſit. Agitatus furiis:nā ſiue poculo amatorio ceſoniæ:qđ ipſe ueritus eſt:& credi uoluit Iuuenalis ſiue naturè feritate:quod tiberius cognouit ī puero furore quodam percitus rempublicā uexauit. Demiſſus in axem:cum nondum in cælū deſcēdiſſet: qua figurata urbāitate Iuuenalis quoq; uſus eſt de eodē:in cælū deſcēdere iuſſus.Seneca poſteaq̄ Claudius in cælū deſcēdit. Nepoti nerōi. In arctoas.i. germaninas.nam cū ī umbria eſſet Caius princeps:repente impetum cœpit expeditionis ducendæ in germaniam.quo contendit delectu acerbiſſime habito:ubi & plurimos centuriones primipilis priuauit: cōmoda & merita militiæ ad ſexcentorum ſummam ademit.de legionibus trucidandis cogitauit :idcirco Papinius ait caligulam illic potiſſimum fuiſſe im manem ſuis. Quis ſuperos : legatur interrogatiue. Quis eſt inquit deorum miniſter:qui tot diis operam unquā præſtiterit:& pariter ſatiſfecerit quot tu imperatoribus:nam deorum miniſtri ſingulis ſeruiunt.tu de multis imperatoribus bene meritus es. Qui metuens ſuperos:ideſt qui ſeruiens ſuperis. Datur:dicitur. Oſtenditur:nominatur. Promeruiſſe:officiis ſibi deuinxiſſe. Tot templa:tot aras. Tot uarios deos:quot ſcilicet tu īperatores. Arcas.Mercurius inqt ſeruit ioui nō pluribus. Iuno potiť:iuno ſola utiť miniſtra. Thaumantide: ideſt iri:quæ quoniā cū ad miratione quadam oriť ut ſcribit Macrobius & Cice.dicta ē thaumantis fili.nā θαυμα ſignificat miraculum. Tu:tu uero. Totiēs:quater. Integer:illeſus. Iamq; piā.ſub Domitiāo & impenſarū & reddituū rationes ſeruabat.

Meles
Tmolus
Timolus
Pactolus
Hammō
Dionyſii cornua
Iris
Thaumātis
Thauma

Sanctarum digeſtus opūm.partæq; per omnes
Diuitiæ populos:magniq; impendia mundi.
Quicquid ab auriferis eiectat iberia foſſis
Dalmatico quod monte nitet.quod meſſibus afris
Verritur æſtiferi quicquid terit area nili
Quodq; legit merſus pelagi ſcrutator heoi.
Et lacedæmonii pecuaria culta galeſi
Perſpicuæq; niues maſſyllaq; robora & indi
Dentis honos uniq; patent commiſſa miniſtro
Quæ boreas.quæq; eurus atrox q̃ nubilus auſter
Inuehit hibernos.citius numeraueris imbres.
Syluarumq; comas.uigilis te animiq; ſagacis
Exitus euoluit quantum romana ſub omni
Pila die.quantumq; tribus.quid templa.quid alti
Vndarum curſus.quid propugnacula poſcunt
Aequoris.aut longe ſeries porrecta uiarum
Quod domuū celſis niteat laquearibus aurum
Quæ diuum in uultus igni formanda liqueſcat
Maſſa quid auſoniæ ſcriptum crepet igne monetæ

Digeſtus:diſpoſitio & diſtributio. Impēdia.nō impenſæ.ſed tributa quæ īpēdit totus mūdus. Quicquid eiectat iberia. nam in hiſpania cum multis rebus abundaret: metallis in primis erat pleniſſima. nam ut Strabo ſcribit:aurum.argentum.es.ferrum nuſquam terrarum.neque tantum.neque tam probatum generari ad tyberii uſque tempora compertum eſt. Quod nitet monte dalmatico.aurum ſignificat quod e dalmatia mittebatur de quo nos ante diximus:& Pli.ita ſcribit:ut inueniatur aliquando in ſumma tellure protinus rara fœlicitate ut nuper in dalmatia principatu Neronis ſingulis diebus etiam quinquagenas libras fundens:cum iam inuentū eſt in ſūmo ceſpite.Martia. ī dalmalmatā.fœlix auriferæ colōe terræ. Area nili.annonā ēt ex nilo & ex ægypto ſeruabat. Iōga ē pifraſis Auguſtine ut uides: qua poeta ābitioſe deſcribit munus Claudii hetruſci.id quod eēt non explicat ſuo noie.uidetur quidem p̄fectum ærarii deſignar̃.Ego uero ſuſpicor Claudiū hetruſcū fuiſſe diſpēſatorem.nā diſpenſator e ſeruis eligebatur. claudius aūt hetruſcus ſeruili erat cōditiōe. Cornelius tacitus.Galbæ corpus diu neglectū: & licētia tenebraꝝ plurimis ludibriis uexatū diſpēſator argius e prioribus ſeruis hūili ſepultura ī priuatis eius hortis cōtexit.Pli. triceſimotertio naturalis hiſtoriæ.noſtra ætas fortior fuit claudii prīcipatu:ſeruus eius ciriaſſilāus noie rotūdus diſpēſator hiſpāiæ citerioris. plura diximus ī Iuue. cōmētariis eo loco.ꝑlia q̃ta.illic.diſpēſator̃ uidebis armigero. ītelligāus igit̃ hetruſcū fuiſſe diſpēſatorē. Scrutator merſus.uniones & margaritas ſignificat. q̃ ab urinātibꝫ colligūt̃:īdicus maxīe has mittit oceanus circa arabiā ī pſico ſinu maris rubri.Margaritæ āt grādioris:p̄ferti iugurtio bello uniōes appellari cæptæ ſunt.ut Heli. ſtilo ꝓdit.Feneſtella ꝑ errorē tradidit minutas & uiles cœpiſſe circa ſyllana tēpora. Pecuaria.lanas tarētinas ītelligit.deqbus alibi plura. Perſpicuæq; niues:uaſa cryſtallia ītelligit.de qbus hæc Pli.cōtraria huic cauſa cryſtallū facit gelu uehemētior̃ cōcreto.nec alibi certe reperit̃:q̃ ubi maxīæ hibernæ niues rigēt:Idcirco Papini. ait. Perſpicuæq; niues:ideſt uaſa criſtallia pſpicua & ꝑlucida:quæ e niuibus cōſtāt & glacie paulo poſt.Idē glaciēq; eſſe certū ē.materfamilias trullā cryſtallinā emit ſeſtertiis centū & qnquagita.Nero accepto nūcio ex gallia reꝝ aduerſaꝝ duos cyphos criſtallios:quos forte ī mēſa hēbat:Illiſos terræ fregit.ne ſe mortuo ſæculū his frueret̃ tantū luxū ieſſe criſtallo putabat. Maſſyllaq; robora:mēſas citreas ītelligit:quæ ex citro arbore fiebāt.Magno īpendio.finitimi autē ſūt maſſylli populi eius arboris ſyluæ. de citreaꝝ mēſaꝝ inſania & luxu multa in cōmentariis Martialis recitauimus.plura leger̃ potes ītertiodecimo naturalis hiſtoriæ Plinii.ſuſtinebāt̃ autē pedibus formatis ex ebore & dētibus elephātoꝝ:īde illa Pliniana īdignatio:quod eodē ebore & uultus deoꝝ formētur & ſpectent̃ menſarū pedes. Honos dētis indi ideſt eburnei pedes mēſaꝝ:& elephāti indi dēte. Patēt cōmiſſa:ſtāt & apta ſūt.eius arbitrio nūeraueris citius: q̃ opes:quæ ad claudii diſpenſationē & cuſtodiā ꝑferūtur. Vigilis te:hactenus de redditibus Papi.locutus ē. Iā laborē:curā & prudētiam hetruſci laudat ī his diſtribuēdis ꝓ ratione impenſaꝝ. Exitus:īpenſæ faciēdæ. Euoluit:uerſat & angit.cū curæ tibi ſit qcqd uel militiæ uel ī urbāis ædificiis inſtaurādis:īpendendū eſt. Quantū romana pila.i.romani milites poſtulēt. Sub oī:in oī parte orbis. Quantū tribus:& quantū populus romanus:q in tribus diuiſus ē poſcat & uelit.nā ei ſæpe dandū ē donatiū:& cōgrariū ab īperatore.cui tu pecuniā ſubminiſtras ex diſpēſatione tua o hetruſce. Quid curſus alti undarum.i.quantū impēdendū ſit purgādis alueis tiberis & aliorū fluuiorū. Quid ꝓpugnacula æquoris:id portus faciēdi & inſtaurādi. Quod aurū niteat laquearibus domuū:mēdoſi codices non domini:ſed domum habēt.quod cū legi non poſſit renitenti ſyllaba.nos ſcripſimus domini. ut dicat tu cogitas q̃tum aurū impēdendū ſit laq̃aribus domini & īperatoris aurādis.nā Domitiāus cū alias cōdidit:tū cœnationē illā qua micā appellarūt aureā:de qua Mar.Mica uocor.eiuſdē meminit euſebius:q̃uis nō in oībus illius codicibus idem legat̃. Series uiarū:Viæ longo tractu ſternēdæ.Strauit aūt Domitiāus.cū uiā Domitianā a ſuo noie q̃ a latere appiæ in cāpanū littus ducebat:tū appiā:præfecto Macro. Quæ maſſa:& q̃tum impēdendū ſit pro ſtatuis deorū inſtaurandis. Quid crepet igne:dū conflatur a fabro. Scriptum: percuſum & ſignatum. Mōetæ auſoniæ:ſignatū in flauios nummos & numiſmata romana.Qui primus ex auro denarium ſignauit latet auctore incerto.Seruius qdem rex æs primus ſignauit. argentum uero ſignatū ē anno urbis qngēteſimo octogeſimoquinto Fabio conſule annis.v.ante primū bellū punicum.

Haſpaniæ Metalla

Dalmatiæ Aurum

Diſpenſator

Vniones

Margarita

Cryſtallus

Citreæ menſæ

Aes ſignatum

Argentū ſignatum

Hinc tibi rara qes:cũ habeas reddituũ & ĩpenſaꝝ curá raro qeſcis. Nũq̃ læſa cura:mẽdoſus codex hẽt celſa.nos læſa ſcribimus:nũq̃ inqt obruis curá mero. Sed iura tamẽ:in tátis inqt laboribus cogitaſti. tamẽ de uxore ducẽda nõ magis tuæ uoluptatis cã q̃ ut ꝓcreares cliẽtes impatori. Hetruſcæ : nomẽ uxotis. Cũ prima amẽtia : Frater inqt hetruſcæ cõſul fuit prío bello:qđ Domitianus geſſit aduerſus dacos: in quo Appius ſabinus cõſularis oppreſſus ẽ.ná bis de dacis triũphũ ægit Dõmitiáus poſt uaria prælia.

Quicqd ceſſatũ.qcqd defuit nobilitatis a genero paterno:materni generis nobilitas reddidit & ſuppleuit.

Hinc tibi rara quies:animoſq; excluſa uoluptas
Exiguæq; dapes:& nunquam læſa profundo
Cura mero.ſed iura tamen genialia cordi
Et mentem uincere toris.& iungere feſta
Connubia:& fidos domino genuiſſe clientes
Quis ſublime genus.formamq; inſignis hetruſcæ
Neſciat? haud unquam proprio mihi cognita uiſu
Sed deus eximium formæ par reddit imago
Vultibus & ſimilis natorum gratia monſtrat
Nec uulgare genus.faſces ſummamq; curulem
Frater & auſonios enſes.mandataq; fidus
Signa tulit.cum prima truces amentia dacos
Impulit.& magno gens eſt damnata triumpho
Sic quicquid patrio ceſſatum eſt ſanguine mater
Reddidit .obſcurumq; latus clareſcere uidit.
Connubio gauiſa domus.nec pignora longe
Quippe bis ad partus uenit lucina.manuſq;
Ipſa leui grauidos tetigit fœcunda labores.
Fœlix o ſi longa dies.ſi cernere uultus
Natorum. uiridiſq; genas tibi iuſta dediſſent
Stamina.ſed media cecidere abrupta iuuenta
Gaudia.florenteſq; manu ſcidit atropos annos
Qualia pallentes declinant lilia culmos
Rubenteſq; roſæ primos moriuntur ad auſtros
Aut tibi uerna nouis expirat purpura pratis
Illa ſagittiferi circumuolitaſtis amores
Funera maternoſq; rogos unxiſtis amomo
Nec modus aut pennis laceris aut crinibus ignem
Spargere.collectæq; pyram ſtruxere pharetræ
Quas tunc inferias aut quæ lamenta dediſſes
Maternis hetruſcæ rogis.qui funera patris
Haud matura putas.atq; hos pius ingemis annos
Ille & qui nutu ſuperas.nunc temperat arces
Progeniem claram terris partitus & aſtris
Lætus idumei donauit honore triumphi
Dignatuſq; loco uictricis & ordine pompæ
Non uetuit.tenueſq; nihil minuere parentes
Atq; idem in cuneos populos cum duxit equeſtres
Mutauitq; genus.leueq; ignobile ferrum

Latus obſcurũ.lineã paterni generis humilẽ. Nec pignora lõge:nec diu cũcta ẽ ad pariendũ. Venit lucina:bis Hetruſca peperit fauẽte lucina:q̃ affuit parienti. Lucina: Diana cognominata:ꝙ lucẽ naſcẽtibus infantibus præbeat:qua de cã & mulieres ſupcilia ei dicata putãt:ut Varro tradit: quoniá ide lux ad oculos defluit. Pli.uero. xvi. naturalis hiſtoriæ.a luco luciná cognomiatá tradit prioré nois cãm.Feſtus.Macro.p̃terea multi.Aegeria quoq; colebat̃a mulieribus:ut Fe.tradit ꝙ eã opitulari credebãt partui egerẽdo. Purpura uer.i.uiola purpurea.Columella in hortis:quæ frondens purpurat auro ponat̃ uiola.Pli.ion nominatá a græcis dicit.unde iantinæ ueſtes:qđ Broteus nõ intelligens:iacinthinas ſcripſit ꝓ iantinas:hõ ignorátia ĩpudentiſſimus temeritate perditiſſimus ricarius tanti auctoris natus:nulla alia de cá : niſi ut mihi pila eẽt & ludicrũ. Florẽtes annos:Idẽ Mar.Occidit illa prior uiridi fraudata iuuenta . hic prope ter ſenas uixit olympiadas. Hos annos:p̃rem ꝓpe nonagenariũ mortuũ. Ille & qui inſequẽtes uerſus obſcuros & ĩplicitos.in hũc tandẽ ſenſũ explicauimus & aperuimus. Veſpaſianus inqt q ꝓlem habet ĩ cælo & in terris.ĩ cælo Titũ.ĩ terris Domitianũ:cũ de iudeis triũpharet:exercitũq; uictoré honore & muneribus proſequeret̃ Claudiũ hetruſcũ ĩ numero aliorum militũ habuit:q̃uis ei bello nõ ĩterfuiſſet:quoniá abſens multa q̃ illuc ptinebant curauerat.& q̃uis obſcuris parẽtibus eſſet: tamen minoré numerũ & honoris partẽ non habuit.Eundẽ quoq; equitẽ fecit:cõ ordines recognoſceret. Nec temperat.Relatus eſt in numerũ deorũ. Progeniẽ partitus. Titum in cælo.Domitianũ in terris. Donauit honorem : muneribus & honoribus: quibus poſt triũphũ:exercitum uictorem ꝓſecutus eſt. Tenues parẽtes :obſcurũ genus Claudii. Nihil minuere:nihil detraxerunt eius parti. Idẽ.Veſpaſianus. Cũ duxit populos in equeſtres cuneos.Ex hiſtoria ẽ.ná Veſpaſiáus:ut ait Tranqllus: ordines ampliſſimos & exhauſtos cede uaria& contaminatos ueteri negligẽtia purgauit: ſuppleuitq; recẽſo ſenatu & equite:ſubmotis ĩdigniſſimis & honeſtiſſimo quoq; italicorũ ac prouincialiũ allecto.eo tẽpore:ut ait Papini.hetruſcus:allectus ẽ in equeſtrẽ ordinẽ. Cũ du.popu.cũ ſuppleuit eqtes ex italicis & ꝓuĩcialibus. mẽdoſi codices habẽt.populos deduxit eq̃ſtres.ſed tu lege:cũ duxit.Di bõi:q̃ mẽdæ hoc uno loco erant:q̃s oẽs ſuſtulimus.

Mutauit ge.& mutauit gẽus claudii hetruſci.ná eũ ex libertina cõditione ad equeſtrẽ dignitatẽ ꝓuexit.

Lucina

Aegeria

Ianthinæ ueſtes

Annulus ferreus
Annulus aureus

Exuit:fecit ut exueret annulū ferreū:quē ſerui & libertini ſolent geſtare & aureū ſumere:q erat īſigne equeſtre.ferreum annulum lacedæmonii habebant.eodē utebanť:q aureos habuiſſent cā legationis.Nā aureos tantū in publico ſumebāt.Ferreos domi.ferreū itē annulū mittebāt ſponſæ ueteri ritu.aureo eq/tes.ferreo ſerui utebanť.Plini.de triūphantibus.Annulus in digito.ſ.triūphantis.ferreus erat. æqua for/tuna triūphantis.& ſerui coronā ſuſtinētis. Et æq̄uit celſo honore natoꝝ & pari honore eū affecit. duo filii erāt:Titus & Domitianus. Volēs excedere & eū tradere filiis. Teſtis:oſtēdit. Nitor: liberalitas ad/hucēt te mortuo. Hetruſci:filii aſſuetus.

Inde:ex liberalitate tua formatus & īſtitutus. Nunq̄ pr̄ imperio: nunq̄ impio meo oſtēdebas te patrē:ſed tātū amore. Huius: hetruſci. Pronior:q̄ fratris. Quas ti. hos itē uerſus īplicitos apuimus : parti unius uerbi emēdatiōe:ut ubi alii codices hēbāt. Errabit:tu legas errauit.parti diſtictiōe uerboꝝ q̄ cōfuſa erāt.Nā in oībus codicibus:pter q̄ in nr̄o:ita diſtictū inuēies carmē.Re/greſſum.maluit attonitū cū ita ſit ſuſpen/dēdū regreſſum maluit.& qđ ſequiť atto/nitum referendū ad inſequētia. Repēdāt: tibi precibus filiorū reuocatus ē ab exilio: in qđ miſſus fuerat a Domitiano:uel ut ait Papinius:quoniā fortaſſe errauerat decre/pitæ ætatis imbecillitate. uel potius quo/niā cū fortuna diu ei fuiſſet ſecunda pedē referre & regredi uoluit.laudat tamē clæ/mentiā imperatoris:ꝙ & eum graui exilio non mulctauerit & reuocatū fouerit priſtina gratia.Hic.n. exulauit ī cāpania & apu/lia.Collega uero eodē crimīe dānatus:miſ/ſus ē īſeriphon & cycladas. Senectus:claudii hetruſci. Tarda ſi.hebetata multitudīe annoꝝ. Exhauſta re.uigore naturali exi/nāita. Errauit:cōmiſit aliqd erroris. Fortuna ma.regre.noluit referre pedē. Atto/nitū:timētē grauius ſuppliciū ſenē. Fulminis:ambitio metaphora.q̄ deo æquat Do/mitianū. Tantū to.ex metaphora uerbū ē:ſed ꝑ leui ſupplicio accipit. Cōtētus:ſa/tis tibi eē putās. Monuiſſe:nō affeciſſe ſupplicio:ſed monuiſſe errati ſenē claudium.

Socius curarū:collega claudii dānatus eodē crimine. In arces diome. an ad inſulas diomedeas:an qđ magis placet agros ī apuliā cōditos a Diomede. Limen romuleū. uel palatinā aulā:uel certe ærariū. reſtitui/

Marco/mani

ſti inqt eum priſtino loco. Marcomanos. marcomani cōiuncti cū ſarmatis bellū aduerſus Domi.geſſerūt.Hos populos marobutius ex humili loco ad rhenū coloniam duxerat.Domi.uictos noluit ducere ī triūphū:ſed tantū de ea uictoria laureā intulit Ioui capitolino ſine triūphali pōpa Tranql. auctor.& nos apud Mar. diximus . Papini. tribuit hoc clæmentiæ īperatoris q hoſtē captū ī uinculis ducere noluerit. Iāq; ī fine dies:iā luce hac ꝑfungebať. Hic:ſi uoluero cōſolari tantū dolorem Hetruſci moriente pr̄e. Submouet:arcet eū ab amplexu pr̄is.

Gemuit:cū audiuit ægeū patrēmortuū.

Cui no.uerba hetruſci ad pr̄em. Fortuna re.cū ſis reuocatus ab exilio. Placauius:ut te reſtitueret. Supū:quales ſolēt eſſe in diis.

Exuit:& celſo natorum æquauit honore
Dextra bis octonis fluxerunt ſæcula luſtris.
Atq; æui ſine nube tenor:quam diues in uſus
Natorum:totoq; uolens excedere cenſu
Teſtis adhuc largi nitor inde aſſuetus hetruſci
Cum tua non humilis dedit indulgentia mores.
Hunc ſiquidem amplexu ſemp reuocāte tenebas
Blandus:& imperio nunq̄ pater huius honori
Pronior:ipſe etiam gaudebat cedere frater.
Q uas tibi deuoti iuuenes pro patre renato
Summe ducum grates.aut quæ pia uota rependāt
Tu ſeu tarda ſitu rebuſq; exhauſta ſenectus
Errauit ſeu blanda diu fortuna regreſſum
Maluit.attonitum & uenturi fulminis ictus
Horrentem tonitru tantum.leniq; procella
Contentus monuiſſe ſenem.cū quæ horrida ſupra
Aequora curarum ſocius.procul itala rura
Linqueret:hic molles campani littoris oras
Et diomedeas concedere iuſſus in arces
Atq; hoſpes non exullerat.nec plura moratus
Romuleum reſeras iterum germanice limen
Mœrentemq; foues.inclinatoſq; penates
Erigis.haud mirum ductor placidiſſime quando
Hæc eſt quæ uictis parcentia fœdera catis
Q uæque ſuum dacis .donat clæmentia montem
Q uæ mō marcomanos.poſt horrida bella uagoſq;
Sauromatas.latio non eſt dignata triumpho
Iamq; in fine dies. & inexorabile penſum
Defecit.hic mœſti pietas me poſcit hetruſci
Q ualia nec ſiculæ moderantur carmina rupes
Nec fati iam certus olor.ſæuiq; mariti
Thereos heu quantis laſſantem brachia uidi
Plantibus.& prono fuſum ſuper oſcula uultu
Vix famuli.comiteſq; tenent.uix arduus ignis
Submouet.haud aliter gemuit periuria theſeus
Littora:qui falſis deceperat ægea uelis
Tunc immane gemens.fœdatuſq; ora tepentes
Affatur cineres.cui nos fidiſſime linquis
Fortuna.redeūte pater.modo nomina magni
Præſidis.atq; breues ſuperum placauimus iras
Nec frueris.tantiq; orbatus muneris uſu

Ingrate:quaſi nõ habens gratiam reſtitutæ patriæ. Fœlix:æneas. Quiq; tener:Scipio patrẽ ſeruauit ad ticinũ ſeu trebiam.utrunq; enĩ traditur cum & ipſe puer eſſet & pater ab hoſtibus circũdatus. Sylius. tum rapta propere ex oſſibus haſta Inuiſum ceruice ferens humeroq; parenté emicat.ſed ſeruati Scipio/nis decus.Celius hiſtoriaꝶ ſcriptor ſeruo natione liguri tradit.Liuius malim inquit de filio uerum eſſe: quod & plures tradiderũt ſecũdum famã obtinuit.Plini.filio delegat Africanus inquiens de patre noluit accipere coronam ciuicam apud Trebiam.Idẽ Valerius. Lauſi lydi:Lauſus Merentii Tyrrheni filius:pa/ Scipio pa trem lib. Lauſus

Ad manes ingrate fugis.nec flectere parcas
Aut placare malæ datur aſpera numina lethes.
Fœlix cui magna patrem ceruice uehenti
Sacra myceneæ patuit reuerentia flammæ
Quique tener ſæuis genitorem ſcipio pœnis
Abſtulit.& lydi pietas temeraria lauſi
Ergo theſſalici coniunx penſare mariti
Funus.& immitem potuit phryga uincere ſupplex
Thracius.ha quanto melius pro patre liceret
Non totus rapiere tamen.nec funera mittam
Longius.hic manes.hic intra tecta tenebo
Tu cuſtos dominuſq; laris: tibi cuncta tuorum
Parebunt.ego rite minor.ſemperq; ſecundus
Aſſidue libabo dapes & pocula ſacris
Manibus effigieſq; colam:te dulcia ſaxa
Te ſimilem doctæ referet mihi linea ceræ.
Nunc ebur & fuluum uultus imitabitur aurum
Inde uiam morum. longeq; examina uitæ
Affatuſq; pios monituraq; ſomnia poſcam
Talia dicentem genitor dulcedine læta
Audit.& immites lente deſcendit ad umbras
Verbaq; dilectæ fert narraturus hetruſcæ
Salue ſupremum genitor mitiſſime patrum
Supremumq; uale.qui nunq̃ ſoſpite nato
Triſte cahos mœſtiſq; ſitus patiere ſepulchris
Semper odoratis ſpirabunt floribus aræ
Semper & aſyrios fœlix bibet urna liquores
Et lachrymas qui maior honos. hic ſacra litabit
Manibus.atq; tua tumulum tellure leuabit
Noſtra quoque exẽplo meritis tibi carmina ſancit
Hoc etiam gaudens cinerem donaſſe ſepulchro.

Coma Earini.

ITe comæ facilemq; precor tranſcurri te pontum
Ite.coronato recubantes molliter auro
Ite dabit curſus mitis cytherea ſe/cundos
Placabitq; notos.fors & de puppe timenda
Transferet:inque ſua ducet ſuper æquora concha

trem in bello aduerſus æneã ſeruauit.Nã il lo uulnerato ipſe ſubiuit: interfectuſq; eſt ab ænea.Virgilius.Quo periture ruis: ma/ioraq; uiribus audes.fallit te incautũ pietas tua.propterea ait.Pietas temeraria : q̃ plus auſa ẽ q̃ uires ferrẽt. Ergo particula q̃ ſer/uit affectui hoc loco. Mariti:admeti. Al/ceſtis pelei Theſſali filia uxor admeti regis theſſaliæ:ut Homerus in.ii.ſcribit:& Dio/dorus tradit:ut uiueret maritus ipſa mor/tua eſt:aliquẽ.n.pro eo mori oportere reſ/ponderat oraculũ.Fuit item admetus rex moloſſoꝶ:ad quem cõfugit Themiſtocles huius meminit Thucydides in.ii.hiſtoria. Alceſtis admetus

Thracius:orpheus. Vincere:exorare : ut euridicen reduceret. Phryga : rhadaman/tum apud inferos.qui rex lyciæ fuit ꝓuin/ciæ coniunctæ cũ phrygia. Melius pro pa tre:iuſtius mihi daretur repeti patrẽ q̃ da/tum eſt orpheo.qui uxorem repetit. Nõ totus:pollicetur ſe habituꝶ effigiẽ paternã quam domi colet tãq̃ uiuã. Minor:cedã tibi. Manibus:umbræ tuæ. Monitura: ut tu poſtea in ſõnis moneas me & doceas

Salue ſupremũ:Verba poetæ. Triſte cha os:obliuionẽ & uetuſtatẽ. Qui maior ho nos:maior inqt honos erit effuſæ lachry/mæ a filio q̃ alia odoramenta. Exemplo meritis:ut inde eſſet exẽplum meritorum tuorum.uoluit me tibi dicare hoc carmẽ.

Hoc ſepulchro:ideſt hoc genere ſepul/chri .i.carmine. Domitius Auguſtio.

QVum ſuperiore ãno Augu/ſtine Iuuenalẽ æditis cõmẽ tariis ĩterpretaremur:pue/niſſemuſq; ad eũ locum.Il/le metit barbam : crinẽ hic deponit amati. nõnihil ap/plauſiſimus ĩgenio & ĩduſtriæ noſtræ:qđ uerſum explicaremus:quem ſexcenti inter prætes:qui doctrinæ nomine gloriantur: aliquando ignorauerint. attulimuſq; pro hiſtoriæ monumento hanc Papinii ſyluã docuimus eum antiquis morẽ fuiſſe:ut cũ primam barbam deponerent : & tonderẽt crines numini dicarẽt exhilararentq; diem ſacris & cõuiuiis:& ut ex Tranquillo diſci mus:Nero barbam primã conditã ĩ aurea pixide & precioſiſſimis margaritis adorna tam Ioui capitolino conſecrauit.& alibi.C. princeps barbã depoſuit ſine ullo honore eodẽ inſtituto.Earinus Domitiani liber/tus iã formæ gr̃a languẽte:crines dicat Aeſ culapio ꝑgameo.nã ꝑgamõ hũit patriã in Aſia:ĩperatoriq; Domitiano pocula miſcuit:nomẽ a uere ſũpſit:qđ numeris latinis cõprehẽdi nõ poſe io catur Mar.q huius cõſecrationis quoq; meminit. Auro coro.in pixide aurea. Puppe ti.in q̃ ꝑiclitamini. Barbæ depoſitio Crinũ tonſura Earinus Aeſcula/pius pergamũ

Accipe laudatos iuuenis phœbeie crines.
Quos tibi cæſareus donat puer. accipe lætus
Intonſoſq; oſtende patri ſine dulce nitentes
Comparet.atq; diu fratris putat eſſe lyei.
Forſan & ipſæ comæ nunquam labentis honorem
Proferret.atq; alio cluſum tibi ponet in auro
Pergame pinifera multum fœlicior ida
Illa licet ſacræ placeat ſibi nube rapinæ
Nempe dedit ſuperis illum:quem turbida ſemper
Iuno uidet. refugitq; manum.nectarq; recuſat
At tu grata deis pulchroq; inſignis alumno
Miſiſti latio.placida quem fonte miniſtrum
Iuppiter auſoniis pariter:romanaq; iuno
Aſpiciunt & uterque probant nec tanta potenti
Terrarum domino diuum ſine mente uoluptas.
Dicitur idalios erycis de uertice lucos
Dum petit & moles agitat uenus aurea cycnos
Pergameas intraſſe domos.ubi maximus ægris
Auxiliator adeſt.& feſtinantia ſiſtens
Fata.ſalutifero mitis deus incubat angui
Hic puerum ægregiæ præclarum ſydere formæ
Ipſius ante dei ludentem conſpicit aram
Ac primum ſubita paulum decepta figura
Natorum de plæbe putat.ſed non erat illi
Arcus.& ex humeris nullæ fulgentibus umbræ
Miratur puerile decus .uultumq;. comaſq;
Aſpiciens tu ne auſonias ait ibis ad arces
Neglectus ueneri:tu ſordida tecta iugumq;
Seruitii uulgare feres: procul abſit.ego iſti
Quē meruit formæ dominū dabo.uade age mecū
Vade puer ducam uolucri per ſydera curru
Donum immane duci.nec te plæbeia manebunt
Iura palatino.famulus deberis amori.
Nil ego.nil fateor.toto iam dulce ſub orbe
Aut uidi aut genui.cedat tibi lamius ultro
Sangariuſq; puer:quemque irrita fontis imago
Et ſterilis conſumpſit amor.te cærula nais
Mallet.& apprenſa traxiſſet fortius urna
Tu puer ante omnes.ſolus formoſior ille
Cui daberis.ſic orſa leues ſecum ipſa per auras
Tollit.olorinaq; iubet conſidere biga
Nec mora.iam latii.montes uetereſq; penates
Euandri.quos mole noua pater inclytus urbis

Iuuenis phœbeie: æſculapii filii phœbi:
quem Mar.deū pergameū appellat :quōiā
pergami colebatur:ut docuimus in cōmē
tariis Mar.Alii phœbū intellexerant illic q
pergama cōdidit.ſed huius ſyluæ teſtimo
nio redarguunt. Patri intōſo:phœbo cri
nito. Forſan & ipſe:putās inquit Apollo
iam bacchum:cū quo certat de pulchritu/
dine criniū eē tōſum:& oſtētaret tibi hos
crines ſuos: fortaſſe ipē quoq; ſuos cōſecra
Ganimedes — bit in illius emulationé. Rapinæ:ganime
dis qui raptus eſt ad arpagiū inter fines cy/
zicenos & priapenos.alii ad dardanū pro/
Domitia — montoriū dixerūt. Iuno romana : Domi/
tiam intelligit:ex qua ſecūdo cōſulatu filiū
ſuſcepit Domitianus:Altero āno ſalutauit
ut auguſtā eādem paridis hiſtriōis amore
deperditā repudiauit. intraq; breue tēpus
diſſidii ipatiēs reduxit. Tanta uoluptas:tā
Eryx — formoſus miſter. De uertice erycis: Eryx
filius Butæ & ueneris:pugna ceſtuum no/
bilis.In ſicilia eiuſdē nois collis:ī quo uene
ris phanū eximiæ uenerationis multis il/
lic mulieribus miſterio deæ dicatis ex ſici
lia & aliis ꝓuinciis ueneris.Itē ericynæ fa/
nū romæ erat āte portā collinā:qđ Marcel
lus conſtruxit deuicta ſicilia. Domos per
Pergamō — gameas:Pergamon intelligit regiā atali:de
q̃ Euſtathius & Strabo plura. Angui:nā
ſub ſtatua æſculapii erat anguis & ſub ſi/
mulachro ſalutis idē qđ ad ſolē refert Ma/
cro.lōga diſputatiōe. De plæbe natoꝝ : de
turba amoꝝ. Nullæ umbræ:nō habebat
inqt alas. Donū imane: ingēs. Iura plæ/
beia:nō incides iquit ī dominos plæbeios.
Lamius ultro:codices alii hoc ēt loco mē
doſi habēt lanius.nos uero emendauimus
ut legas lamius puer. nā Venus anteponit
formā earini.Athi & Endymiōi: q omniū
Endymion — formoſiſſimi eē dicūtur. Puer lamius:En
dymion q obdormiuit ī lamo monte io/
Lamus — niæ:a lunaq; ob formæ præſtātiā amatus.
ſed ut hiſtoria habet primus cur ſū lunæ
percepit.unde fabulæ locus datus ē. Stra.
legit latinū quē ecateus putat ab Homero
appellatū eē mōtē pediculoꝝ.illic ī ſpelūca
quadā uiſebat endymionis ſepulchꝝ. græ
ci quod pherecides docet latinū ſōnū diu/
turno accipiūt:qđ Cice. quoq; obſeruaſſe
Sāgarus — uidet. Puer ſangarius:ſangarus & gallus
Gallus — fluuii ī phrygia. Gallo:galli mr̄is deū ſacer
Galli — dotes dicti ſūt.Pli.auctor.Idē Hero.de ſan/
garo.Liuius eū ex gallogræcia labi ī phry/
Narcyſus — giā ſcribit. Puer ſan.i.atis dilectus cybele q
formoſiſſimus fuit. Quēq; irrita : narcy/
ſus cephiſi & litiopes filius quē diu uictuꝝ
reſpōdit uates:ſi ſe nouiſſet:cū echo fuiſſet
in fonteq; formā ſuā aſpiceret.Elanguit in
florē amore umbræ:quā putauit puerū uerū. Amor ſterilis:nā amabat inanē umbrā. Formoſior ille:
Domitiani ſtatura — Domitianus:nā ſtatura fuit ꝓcera uultu modeſto.ruboriſq; pleno.præterea pulcher & decēs:maxime in
iuuēta.& quidē toto corpore:exceptis pedibus quoꝝ digitos reſtrictiores habebat poſtea deformis calui/
tio quoq; offendebatur. Te cærula nais.de hyla intelligit rapto a nymphis. Pater inclitus: Domitianus.

Domitiani ædificia

Metodiū forum

Traiani forum

Excolit noua mole:nouis ædificiis.Martialis.Exuta eſt ueterē te præſide noua ſenectā & ſumpſit uultus præſidis ipa ſui.nā plurima & ampliſſima opa incendio abſūpta reſtituit & capitoliū quod rurſus arſerat nouā ædē Ioui capitolino erexit forū trāſitoriū Iſium & ſerapicū ſtadiū micam auream flauiæ gētis templū:mineruā calcidicā.Metodiū forum quod poſtea traiani dictū eſt.hæc aūt omni decimo ſui imperii anno:ut Euſebius collogit cōfecit. Propior cura:magis aſſidua. Aurum collo:Bulla uel potius torquis. Oculos ducis:Qui minima quæqȝ ſpectabāt. Ipſaqȝ tedas iūxerat:Præterea inquit uenus dederat ei formoſiſſimam uxorē cui Earinus non fuiſſet antepoſitus niſi excellenti forma.

Excolit:& ſummis æquat germanicus aſtris
Tunc propior iam cura deæ quæ forma capillis
Optima: quæ ueſtis rhoſeos accendere uultus
Apta:quod in digitis:collo quid pinguius aurum
Norat cæleſtis oculos ducis ipſaqȝ thedas
Iunxerat & plena dederat connubia dextra
Sic ornat crines.tyrios ſic fundit amictus.
Dat radios:ignemqȝ ſuum ceſſere priores
Delitiæ:famulumqȝ gregis.hic pocula magno
Prima duci:myrrhaſqȝ puer:criſtallaqȝ portat
Candidiore manu:creſcit noua gratia baccho
Care puer ſuperis qui prælibare uerendum
Nectar:& ingentem totiens contingere dextram
Electus:quam noſſe getæ.quam tangere perſæ
Armeniiqȝ.indiqȝ petunt.o ſydere dextro
Edite.multa tibi diuum indulgentia fauit
Olim etiam.ne prima genas lanugo nitentes
Carperet.& pulchræ fuſcaret gratia formæ
Ipſe deus patriæ celſam trans æquora liquit
Pergamon.haud ulli puerum mollire poteſtas
Credita:ſed tacitas iuuenis phœbeius arte
Leniter:haud ullo concuſſum uulnere torpens
De ſexu tranſire iubet.tamen anxia curis
Mordetur pueriqȝ timet cytherea dolores
Nondum pulchra ducis clæmentia cœperat ortu
Intactos ſeruare mares:nunc frangere ſexum
Atqȝ hominem mutare nefas gauiſaqȝ ſolos
Quos genuit natura uidet nec lege ſiniſtra
Ferre timent famulæ natorum pondera matres:
Tu quoqȝ nunc iuuenis genitus ſi tardius eſſes
Vmbratuſqȝ genas:& adultos fortior artus
Non unum gaudens phœbeia ad limina munus

Gregis famulū:nam multos habuit Domitianus. Martialis. tantaqȝ ſydereos uix capit aula mares. Myrrhas.i.uaſa myrrhina.Myrrha aūt eſt quidam humor ſub terra cōdenſatus.ex oriente mittebat̄ præſertim ex locis inſignibus parthici regni præcipua excarmani.ea maxime placebat quæ purpureis lactiſqȝ maculis diſtincta eēt. petronius moriturus trullā myrrhinā tercētis ſextertiis emptā ne Nero potiret̄. Mar. ſi calidū potas ardenti mirrha falerno conuenit.& melior fit ſapor inde mero. de ſapore aūt myrrhæ in uino cū & Pliniū habeamus auctorem & Plautū miror quid in mentem uenerit cuidā grāmatico ignobili ut contēderet legēdum eſſe apud Plinium miro odore & non myrrhæ odore. ſed de hoc in libris noſtraꝝ obſeruationū diſputatū eſt quod opus multarum uigiliarum propediem edemus. Carperet genas:ſpadones & eunuchi barbam nō emittunt quod cur fiat a philoſophis & quæritur & docetur cū Ariſtoteles in quæſtionibus diſputat quare pueri cū re uenerea uti incipiunt pubeſcunt.cuius quoniam non ſunt compotes ſpadones barba carent. ne forma igitur earini lanugine pubeſcēte periret ſpado factus eſt.lege nōdū lata a Domitiano q̄ mares caſtrari uetuit. Papinius pueri caſtrationem numini aſſignat æſculapii.& ueneris.Fuſcaret. Legendum.i.umbraretur. Deus patriæ. Aeſculapius qui pergami colebat̄. Mollire:mollem & ſpadonē facere. Torpens:torpebat Aeſculapius nō eni adnitebat̄.nec uim inferebat.ne puerꝝ uulnere offēderet. Iubet tranſire de ſexu:facit ſpadonē tamen : quis Aeſculapius de cuius imperitia nihil timēdum erat.puerū caſtraret.tamē uenus cruciabat̄ & timebat. Nūc frāgere ſexū:nondū inquit Domitianus legē tulerat q̄ prohibuit caſtrari mares.Tranql caſtrare inquit mares uetuit.Spadonū ꝑtia q̄ apud Māgones erant moderatus eſt.Euſebius in tēporibus.Domitianus eunuchos fieri prohibuit.Mar.nō puer auari ſectus arte Mangonis uirilitatis dāna mœret ereptæ.alii codices omnes ita ſcripti ſunt. Nunc frangere ſaxō.nos uero emendauimus.Nūc frangere ſexū.Scilicet uirilē.nefas eſt.Natuta uidet ſolos quos genuit. Non mutantur inquit in aliū ſexū pueri nati.Nec habēt alios q̄ quos dedit natura. Lege ſiniſtra: Caſtrandi. Timēt matres:nō timēt geſtare filios quos ſciunt nō fore mutilatos lata legea Domitiano. Tu quoqȝ:qui ſequuntur uerſus ueteri mēda adeo cōfuſi erāt ut legi nō poſſent.A nobis uero emendati in hunc ſenſum ꝓferuntur.Si tardius & poſt legem latam a Domitiano natus eſſes o Earine non fuiſſes factus ſpado ſed emiſiſſes barbā quā nūc una cū crinibus dicares æſculapio ſed poſteaq̄ ſpado es & barbā nō habes mittant̄ ſoli crines. Si eſſes genitus tardius:poſt legē latā a Domiti. Vmbratuſqȝ genas.tu habēs barbā. Et fortior:nō ſpado & mollis. Miſiſſes:nō unū munus.nō ſolū crines miſiſſes.ſed ēt barbā quā nūc deponeres. Ad limina phœbeia.ad tēplū æſculapii filii Phœbi. Nūc:poſteaq̄ barbam non habes ſpado.

Myrrha

Trulla

Spadōes Eunuchi

Vertex

Vertex ſolus:uertex ſummitas capitis dicit̄ de cuius nominis etimologia hæc Fabius in octauo.ut uertex eſt contorta in ſe aqua uel qcqd aliud ſimiliter uertit̄.inde ꝑpter flexū capilloꝝ pars ſūma capitis binos uertices hominū aliqbus ait ineſſe Plinius undecimo naturalis hiſtoriæ.hic aūt accipit pro crinibus

Vertex ſolus:ſoli crines poſteaq̄ barbam nō habes. Nauiget:mittant̄ ad æſculapiū. Hunc uerticē & crines. Libet hoc loco gloriari ꝙ multos uerſus per obſcuros unius uerbi emēdatione aperuerim. Nā oēs alii codices ita ſcripti ſunt. Patrias nūc ſolus uictor ad aras nauiget.Vnde nullus exiſtat ſēſus.ꝑpterea ita caſtigauimus,Patrias nūc uertex ſolus ad aras nauiget. Tergemina dextra. Nā tres gratiæ ſunt tres ſorores eodem partu natæ.Nam tergemini ſunt tres nati eodē partu:de gratiis ante dictū eſt. Coma niſi:pādionis regis athēaꝝ: ut Pauſa.meus tradit & Strabo:ante docuerat q̄ttuor filii fuerūt ægeus.lycus.pallas.niſus diſtributo regno a pr̄e megara obuenerūt niſo & ex iſthmo uſq; ithium ut Philocorus ſcribit.ut uero Andron tradit eleuſinē uſq; ad campū triaſium.hic habuit crinem purpureū fatalē a filia decerptū & traditū minoi.nota fabula uel ſolo Ouidii carmine. Saucia: decerpto crine a filia. Et quam:ex Homeri carmine hoc dictum eſt.nā Achilles in patrocli funere flauā totondit comam ut ait Homerus:quā ſperchio fluuio alebat germinantem ubi Achilles ita loquitur.

Tergemini

Niſus rex Megara

Achillis coma

Carmen eſt ī xxiii.iliados.Nos latine ita fecimus. Sperchie hos alia crines tibi mēte dicarat Peleus.in patriā reditū ſi fata dediſſent Impia & ad fontē lectas mactare bidentes.Quinquaginta tibi ſimul.& diuinam hecatomben Idē in achilleide ubi Achilles alloquit̄ Sperchion & ait.tu nō habebis meos natatus ꝑmiſſaſq; comas.uerſus homerici meminit Stra. & antea Plato in tertio de repu. ubi poetam accuſat. qui introducit heroē tā molliter loquentē atq; id carmen a ciue ſuo ediſci nō uult.Sperchius theſaliæ fluuius ex pelio erūpēs in maliacū ſinū.Lu. ferit amne citato maliacas ſperchius aq̄s. Seruabat:dicatam a patre ipſi earino. Præcerpere:exerere præcerpendo crines. Nudare humeros:nudare collū & humeros qui tegebantur crinibus. Manu tonſoris. Potētius auro:precioſius inqt erit hoc ſpeculū cū formā earini recepit q̄ pixis aurea ī qua ſūt capilli.dicatū ē.n.ſpeculū una cū coma ut ēt apđ Mar.idē conſiliū formæ ſpeculū.

Sperchius

Specula brunduſina

Specula aūt brūduſina apđ maiores ꝑſtabant ex ſtāno & ære mixtis ætate Pompeii Praxiteles primus fecit argētea. Pauloante Veſpaſiani tēpora īuētū eſt addere aurum. Nā ita certiorē imaginē reddi putabāt. Si merui:ſi dignus ſū exaudiri. Proprios penates:tēplum flauiæ gentis. Aras motas: Aeſculapii annuentis præcibus carini,

Miſiſſes.patrias nunc uertex ſolus ad aras
Nauiget.hunc multo paphiæ.ſaturabat amomo
Hunc noua tergemina repetebat gratia dextra:
Huic & purpurei cedat coma ſaucia niſi
Et quam ſperchio tumidus ſeruabat achilles
Ipſi cum primum niueam præcerpere frontem
Decretum eſt humeroſq; manu nudare nitentes
Accurunt teneri paphia cum matre uolucres
Expediuntq; comas.& ſerica pectore ponunt
Pallia.tunc iunctis crinem incidere ſagittis
Atq; auro gemmiſq; locant rapit ipſa cadentes
Mater & archanos interat citherea liquores
Tunc puer e turba manibus qui forte ſupinis
Nobile gemmato ſpeculum portauerat auro.
Hoc quoque demus ait.patriis nec gratius ullum
Munus erit templis:ipſoq; potentius auro.
Tu modo fige aciem.& uultus huc uſq; relinque
Sic ait.& ſpeculum recluſit imagine rapta
At puer egregius tendens ad ſydera palmas
His mihi pro donis hominum mitiſſime cuſtos
(Si merui)longa dominum renouare iuuenta
Atq; orbi ſeruare uelis. hoc ſydera mecum
Hoc unde terræq; rogant.eat oro per annos
Iliacos.pilioſq; ſimul.proprioſq; penates
Gaudeat.& ſecum tarpeia ſeneſcere templa
Sic ait.& motas miratur pergamos aras

Ad Claudiam uxorem.

QVid mihi mœſta die.ſociis quid noctibus uxor
Anxia puigili ducis ſuſpiria cura
Nō metuo nec læſa fides.aut pector̄ī (iſto
Alter amor nullis in te datur ire ſagittis
(Audiat infeſto licet hæc rhamnuſia uultu)
Non datur & ſi egomet patrio de littore raptus
Quattuor emeritis per bella per æquora luſtris
Errarem tu mille procos intacta fugares

Domitius Auguſtino.

Claudia Statii

AEgrotauerat Papi.ī urbe.iāq; cōualeſcēs de ſeceſſu ī patriā cogitabat affectus reꝝ urbanaꝝ ſatietate & tedio. Claudia uxor inuita migrabat.deſertura urbē & ſuos. eam hortatur & rogat ut ſecum diſcedat.amœnitatem campaniæ proponit. deniq; nullā manendi cām eē docet cū ip̄e ꝑficiſcatur.ſyluam hanc appellauit æglogam a ſimplicitate carminis quo in uxorem utitur. Rhamnuſia:de qua ante dictum eſt hæc plectit elatos nimia fœlicitate.

Non interſectas comenta retexere telas
Sed ſine fraude palã: thalamoſq; armata negaſſes
Dic tamen unde alta mihi fronte & nubila uultus
An ne quod euboicos feſſus remeare penatis
Auguror.& patria ſenium componere terra
Cur hoc triſte tibi certe laſciuia cordi
Nulla:nec aut rapidi mulcent te prælia circi
Aut intrat cenſus clamoſi turba theatri
Sed probitas & opaca quies.& ſordida nunquam
Gaudia:quas autem comitem te rapto per undas
Quanquam & ſi gelidas irem mãſurus ad arctos
Vel ſuper heſperiæ uada caligantia tules
Aut ſeptem gemini caput haud penetrabile nili
Hortarere uias.eſt mens tua nempe benigna
Quã mihi ſorte uenus iunctam florentibus ãnis
Seruat:& in ſenium tua quæ me uulnere primo
Intactum thalamis:& adhuc iuuenile uagantem
Fixiſti tua frena libens.dociliſq; recepi.
Et ſemel incertas non mutaturus habenas
Vſque premo ter me nitidis albana ferentem
Dono comis:ſanctoq; indutum cæſaris auro
Viſceribus complexa tuis:ſertiſq; dediſti
Oſcula anhela meis:tu cum capitolia noſtræ
Inficiata lyræ:ſæuum ingratumq; dolebas
Mecum uicta iouem:tu procurrentia primis
Carmina noſtra ſonis:totaſq; in murmure noctes
Aure rapis uigili:longi tu ſola laboris
Conſcia:cumq; tuis creuit mea thebais annis
Qualem te nuper ſtygias modo raptus ad undas
Cum iam letheos audirem cominus amnes
Aſpexi:tenuiq; oculos iam morte cadentes
Scilicet exhauſti lacheſis mihi tempora fati
Te tantum miſerata dedit:ſuperiq; potentes
Inuidiam timuere tuam:poſt iſta propinquum
Nunc iter:optatoſq; ſinus comes ire moraris.
Heu ubi nota fides:totq; explorata per uſus
Qua ueteres latias:graiaſq; heroidas æquas
Iſſet ad iliacas(quid enim deterret amantes?)
Penelope gauiſa domos ſi paſſus ulyxes
Quæſta eſt egiale:quæſta eſt meliboea relinqui.
Et quamquam ſæui fecerunt menada planctus
Nec minor his tu noſce fidem: firmamq; maritis
Reddere:ſic certe cineres umbramq; priorem
Quæris adhuc:ſic exequias amplexa canori
Coniugis.ingentis iteraſti pectore planctus
Iam mea nec pietas alia eſt tibi.curaq; natæ

Non commenta:non fingens ut Penelope.nam illa ut eſt apud Homerũ ĩ odyſſea procos eluſit matrimonium promittens cum abſoluiſſet telã:quam die quidẽ texebat.noctu uero redordiebatur: ut ita labor produceretur.& Ouid.ad uxorẽ. nõ eſt tibi opus inquit tela icariotide. Penates euboicos:neapolitanos ab euboicis conditos. Hortarere uias:puto inquit te uoluiſſe mecum uenire ſi irem ad extremas arctos.nam tibi eadem eſt mens quæ fuit cum mihi nupſiſti.& ego eundem ſeruo amorem.quem olim in te contuli. Ter me:ter Papinius coronatus eſt in certamine albano inſtituto a Domitiano.id erat ubi poetæ certatim Mineruæ laudes canebant.auctor Tranquil.uictus autem idem eſt ut hic fatet̃ ĩ certamĩe capitolino ubi Iouis capitolini laudes perpetua certãtiũ erat materia & argumẽtũ quod Fabius quoq; obſeruauit & rettulit. Oſcula mea: nã fueras ſollicita de futura uictoria mea. Cũ capitolia inficiata fuerunt noſtræ lyræ.hoc ẽ cum honor de certamine capitolino non datus eſt noſtro carmini. Victa mecum: ac ſi eſſes uicta in certamine ut ego : dolebas longi laboris.tu ſola ſcis quantũ temporis conſumaui in carmine formando. nam prima murmura audis qualem alterum indicium amoris. Qualem:o quam dolentem tuam inuidiam. timuerũt dii ſe fore inuidiæ propter dolorẽ tuum. Aegiale:adraſti filia Diomedis uxor ab Homero. dicitur in quinto ilia. Diomede Aetolo & Steleno nauigantibus cum octoginta nauibus ad troiam.maritum ſequi uoluit. Meliboea: Vxor Philotectæ marito nauigante cũ qndecim nauibus ad Troiã eum ſequi optauit. Et quãquam ſæui:Laodamia Protheſilai Theſſali uxor cum maritus cum quadraginta nauibus ad Troiam nauigaret comes ire uoluit.ſed tamen relicta eſt in Phylace patria lacerans ſe & furens præ dolore more bacchantis & menadis Home.

Statii coronæ

Aegiale

Meliboea

Laodamia

Et quam: Laodamia planctus eſt.quam ſeui : inuſitate iunxit quam cum poſitiuo. frequentius enim per additur & auget. Fecerunt menada:Reddiderunt furentem & inſanam more menadis. Sic certe:uirum alterum amiſerat claudia uxor antequam nuberet Papinio.in quo lugendo eius pietatem laudat poeta. Coniugis canori:poetæ:aut certe quod placet citharœdi. iam inde etiam hortatur ut ſuccedat ſiquidem amat filiã: quæ iam matura uiro nõdũ habuit coniugem quẽ & Romæ reperire difficile erat.

Quã ſeui

Alcyone Trachinia:alcynoe uxor Ceycis regis tra
chinii in auem uerſa cũ marito ut ẽ apud
Oui.in mari nidificat.nidi ſunt pilæ figura
ta paulo eminẽtiore ut ſcribit Ariſto.& Pli
nius.Steſicorus putat ſeptẽ filias Alcinoei
gigantis in has aues cõuerſas fuiſſe audito
patris interitu philomela de qua in cõmen
tariis Sapphus quos cũ his coniũgemus:di
cemus plura.Oua parit cum plurima ſeptẽ
uere primo. Heu quod illa:hei mihi quo
niam illa caret uiro. Diducit brachia:exer
cet chironomiam poſitã inter ciuiles uirtu
tes a Platone & Chriſippo in libris de edu
catione liberorum. Hoc decus ceſſare: tã
formoſam puellam carere uiro & nõ pro/
creare liberos. Nec tantum:Roma fertilis
conciliare:nec ſolum inquit Roma poteſt
dare uiros:etiam neapoli reperient. Non
adeo ueſuius: mons iuxta Neapolim idẽ
Veſeuus Veſeuus aliquando miſit incendia ut ante
eſt dictũ.iperãte Tito arſit:qđ ſcri.Trangl.
& Euſe.Nec ueſuuius ruptus ĩ uertice tãtũ
ex ſe icẽdii emiſit:ut regiones uicinas & ur
bes cũ hoĩbus exureret. Papi. quãuis ĩquit
hoc acciderit in cãpania:tamẽ multi ſunt il
lic ciues ut facile mihi poſſit dari gener.

Auſpice phœbo:hoc ait quoniã cuma/
ni apud quos ẽ tẽplũ Apollinis dicharchũ
tenuerunt quod mutato nomine ex ſecun
Puteoli do bello punico puteoli ẽ appellatũ. Quæ
capis:De capuæ monumẽtis lege cõmen/
tarios noſtros in Trangl. Hoſpita mũdi:
quo totus orbis cõfluit.nã ut ſcri. Stra. ad
puteolos erant portus manufacti & ſtatio/
nes & obiectis molibus pulueris puteolani
ad arcendos fluctus.nã puluis puteolanus
in ſpẽm calcis cõcretus in alto aduerſus lu
ctus obiiciebat̃ ubi naues iactis ãchoris.cõ
Parthe/nope mode manebãt. Parthenope:a partheno/
pe ſirene.q̃ illic eſt ſepulta.ut leucoſia ab al/
tera:qđ Pli.& Straboni placet.Euſta.uero
in Dionyſium putat Parthenopem dictã a
parthenope q̃ ex euboia uenerit dux eorũ
colonorũ q neapoli tenuerũt. q duce colũ/
ba & Phœbo auſpice ad neapoli ſbſtiterit
cũ ſociis colũbæ.quã ĩ augurio ſecuta ẽ par
thẽope. Morũ iu.ui.utunt̃ moribus ſuis.
quos habẽt optios ꝑ legibus. Aequũ ſolũ
& ſine faſcibus.iuſticia ĩpa nõ ĩdiget ꝑſidio
magiſtratus apđ eos ut defendat̃ ĩter ſe ſpõ
te eã ſeruãt. Quinquẽnia:ludos qnquẽna
les certãtes magnificentia cũ ludis capitoli
Menan/der nis rõæ. Menãdri:Menãder poeta comi/
cus:de quo ante ẽ dictũ;unde comediæ la/
tinæ q̃ ĩ theatris agebantur traducte pene
omnes ſũt.qd inqt Papi,laudẽ nũc actionẽ
& ſpectacula comœdiarũ.quæ romana lin
gua a Menandro acceptæ grata poetarũ li/
centia in theatro illic agũtur. Rõanus ho
nos:romana lingua & dignitas. Grata licẽ
tia:transferendi & recitandi. Miſcent:no/
ſtris. Remo iliaco:miſenũ itelligit.Virg.Imponit ſuaq; arma uiro remumq; tubamq; monte ſub aereo.

Sic & mater amas:ſic nunquam corde recedit
Nata tuo.fixamq; animi penetralibus imis
Nocte dieq; tenes non ſic trachinia nidos
Alcynoe uernos.non ſic philomela penatis
Circuit amplectens animãq; in pignora transfert
Heu nunc illa terit uiduo quod ſola cubili
Ocia iam pulchræ terit infœcunda iuuentæ
Sed uenient: plenis uenient connubia tædis
Sic certe formæq; bonis animiq; meretur
Siue chelin complexa petit.ſeu uoce paterna
Diſcendum muſis ſonat.& mea carmina flectit
Grandia ſeu molli diducit brachia motu
Ingenium probitas.artemq; modeſtia uincit
Nonne leues pueros non te cytherea pudebat
Hoc ceſſare decus.nec tantum roma iugales
Conciliare toros:feſtaſq; accendere tædas
Fertilis.& noſtra generi tellure dabuntur
Non adeo ueſuius apex & flammea diri.
Montis hyems trepidas exhauſit ciuibus urbes
Stãt populiſq; uigent.hic auſpice condita phœbo
Tecta.dicharchei portus & littora mundi
Hoſpita at hic magnæ tractus imitantia Romæ
Quæ capis aduectis impleuit mœnia teucris
Noſtra quoq; & propriis.tenuis nec rara colonis
Parthenope.cui mite ſolum trans æquora uectæ
Ipſe dioneæ monſtrauit apollo columbæ
Has ego te ſedes:nam nec mihi barbara thrace
Nec libyæ natale ſolum.transferre laboro
Quas & mollis hyems:& frigida temperat æſtas
Quas imbelle fretum torpentibus alluit undis
Pax ſecura locis & deſidis ocia uitæ
Et nunquam turbata quies:ſomniq; parati
Nulla foro rabies aut ſcita lycurgia leges
Morum iura uiris:ſolum & ſine faſcibus æquum
Quid nunc magnificas ſpecies.cultuſq; locorum
Templaq; & innumeris ſpatia interſticta colũnis
Et geminam molem nudi tectiq; theatri
Et capitolinis quinquennia proxima luſtris
Quid laudem littus.libertatemq; menandri
Quam romanus honos.& grata licentia miſcent
Nec deſunt uariæ circum oblectamina uitæ
Siue uaporiferas blandiſſima littora baias
Enthea fatidicæ ſeu uiſere tecta ſibyllæ
Dulce ſit iliacoque iugum memorabile remo
Seu tibi bachei uineta madentia gauri.

Theleboumq; domos.trepidis ubi dulcia nautis
Lumina noctiuagæ tollit pharus æmula lunæ
Caraq; non molli iuga ſurrentina lyæo
Quæ meus ante alios habitator pollius auget.
Aenariæq; lacus medicos.ſtatinaſq; renatas.
Mille tibi noſtræ referam telluris amores
Sed ſatis hoc coniunx ſatis dixiſſe.creauit
Me tibi.me ſocium longos aſtrinxit in annos
Nonne hæc amborum genitrix.altrixq; uideri
Digna.ſed ingratus qui plura adnecto.tuiſq;
Moribus indubito.uenies cariſſima coniunx
Perueniesq; etiam ſine me tibi ductor aquarum
Tybris.& armiferi ſordebunt tecta quirini.

Statii Papinii Siluaꝝ liber.iiii.Ad marcellū.

INueni libꝝ marcelle cariſſime.quem pietati tuæ dedicarem.Reor qdem aliter q̄ inuocato numine maximi imperatoris nullū opuſculū inueniri cœpiſſe. Sed hic liber tres habet. Sequitur quarta quæ ad honorem tuum pertinet.Primo autem ſeptimumdecimum germanici noſtri conſulatum adoraui.Secundo gratias egi ſacratiſſimis eius epulis honoratus.Tertio uiam Domitianā miratus ſum:qua grauiſſimam harenarum molē exemit:Cuius beneficio tuo quoq; maturius epiſtolā meam accipies.quam tibi in hoc libro a Neapoli ſcribo:proximum eſt lyricum carmen ad ſeptimiū ſeuerum iuuenem uti ſcis inter ornatiſſimos ſecundi ordinis:tuum quidem etiam condiſcipulū.Sed mihi contra hoc quoque ius arctiſſime carum:Iā uindicis noſtri Herculem epitrapezion ſecundum honorem quem de me & ipſis ſtudiis meretur imputare etiam tibi poſſum.Maximū iunium dignitatis & eloquētiæ noīe a nobis diligi ſatis erā teſtatus epiſtola:quā ad illū de editione thebaidos meæ publicaui:Sed nūc quoq; eum reuerti maturius e Dalmatia rogo.Iūcta ē ægloga ad municipē meū Iuliū Menecratē ſplēdidū iuuenem & pollii mei generꝝ. Cui gratulor ꝙ Neapoli nr̄am nūero liberoꝝ hōeſtauerit:plocyo gryppo maioris gradus iuueni dignius opuſculū r̄ddā.ſed iterī hēdecaſyllabos quos Saturnalibꝰ ūa riſimus huic uolūini iſerui. Q r̄ erplura īq̄rto ſyluaꝝ q̄ ipriorībꝰ.Nec ſe putēt aliqd egiſſe q r̄prehēderūt (ut audio) ꝙ hoc ſtili gēus edidiſſē Primū ſupuacuū ē diſuader̄ rē factā:Deīde multa ex illis iā dōino cæſari dederā.& quanto hoc

Theleboum domos: capreas intelligit. Theleboæ inſulæ ſunt inter leucadiam & achaiam ubi Thaphius & Thelebous fratres fuerunt. Thelebous exiguum regnū fratris reliquit.ſponteque diſcedens colonos duxit capreas in campāiā. unde capræ dictæ ſunt theleboum domus.plura recitauimus ī cōmmētariis ſylii. Pharus: turris in æmulationem phari alexandrinæ ut etiam erat hoſtiæ.de pharo alexandrina & hoſtienſi ſatis multa recitauimus in commentariis Iuuenalis iam editis ex Strabōe Plinio & Dionyſio. Non molli lyæo: nā uinum ſurrentinum pungit ſaporem aceti.& generoſum acetum dictum eſt a Tiberio. Aenariæq; lacus medicos: mendoſi codices ita ſcripti ſunt. Tenarumq; lacus:nos uero emendamus ut legas Aenariæ.Nam Aenaria inſula eſt in littore campano ubi aquæ ſcaturiebant quæ calculoſis medebātur.ut Plinius ſcribit.idcirco Papinius ait lacus medicos. Statinaſq; renatas:Statina inſula in littore campano. Renatas:nam uno terremotu oppidum hauſtum eſt altero ſtatina emerſit Plinius ī eadem ſcilicet Campania oppidum hauſto profūdo.Alioq; motu terræ ſtatinā emerſiſſe in codicibus uero mendoſis ita ſcribitur.Stagnum emerſiſſe. Sordebūt: uidebuntur uilia.

Teleboæ
Capreæ
Pharus
Surentinum uinum
Aenaria
Statina

Domitius Auguſtino.

QVartū librum Auguſtine mittit Marcello hoī aiciſſimo & lr̄ato cui ēt miſſam a Neapoli epiſtolā hic iſerit. Plures autem ſyluas in hūc congeſſit quam ī alios. ubi demonſtraret ſe paruifacere eoꝝ reprehēſionem qui accuſabāt ꝙ hoc ſtili genus ederet inemēdatum:& ut ipſe faſſus ē ſubito calore effuſum. Marcello aūt dicat hūc ut ait ob illius pietatem ī iperatorem quem ipe tribus ſyluis initio libri adorat. Pietati tuæ:erga iperetorem. Nullum opuſculum mearum ſyluarum. Cœpiſſe: ſumpſiſſe initium. Habet tres:ſcilicet libellos & ſyluas ad imperatorem ī initio. Eius epulis honoratus: in omnibus aliis codicibus mēda ē.nā legit̄:Epiſtolis. Papi. āt agit gratias ī ſecūda ſylua non epiſtolis.ſed cōuiuio & epulis īpatoris qbus īterfuerat. Secūdi ordis:eq̄ſtris nā primus ē ſenatorius. Cōtra hoc ius.i.ita carus eſt mihi ut quāuis tibi ſit cōdiſcipulus & eo iur̄ a te diligat̄ tamē ita amet̄ ut iſti tuo iuri non cedāt. Iā uidicis:iemēdati codices habēt. nā ſed male. Secūdū honorē:qđ cōuenit honori. Imputare:aſcribere tibi. Maioris gra.ſenatorii ordinis. Aliquid egiſſe: aſſecutos eſſe. Quāto plus ē q̄ edere.q.d. longe plus.ut illud Plinii.Neq; eni eadē ē conditio publicantium & noiati tibi dicantiū.

Nō licet:īterrogatiue legaẽ quaſi dicat li
cet exercere iocos. Secreto inqt:aduerſari/
us & calūniator exerce inqt iocos ſed ſecre/
to.q.d.ſcribe ſi uis ſyluas. ſed noli edere.
Sed & ſperomachias: Atqui inqt Papi.pu
blice edunẽ leuiſſimi ludi & ſpectanẽ Spe/
Spero/machia — romachia a pila & pugna.
ludus erat pilarius in gymnaſio q ut ait lu/
Spenna — lius pollux ſpenna appellabatur uel a pri
mo auctore uel a quod
eſt fallo.nam cum pilam unus alteri uide/
retur polliceri.alteri mittebat. Pilam quæ
Harpa/ſtus — eo in ludo erat: putat ipſe eſſe harpaſtum.
ambigit tamen an potius pila illic fuerit
quæ mollis dicitur. Nam harpaſti luſio
ab eodẽ deſcribiẽ quãuis pilã nõ nominet
diuidebantur inqt iuuenes ĩ partes:duceba
Pila — turq; linea in medio campo ubi pila pone/
batur pari ſpatio ultro citroq; duas duce/
bant lineas ubi diuerſæ partes tãq̃ ad metã
conſiſtebant:unde facto impetu pariter ac
currebãt ad pilã in medo poſitã pars q̃ pri/
us rapiebat iaciebat ad metã alterius partis
quam ſi pila prætergrediebaẽ. hæc uictrix
erat.cotendebant igitur.& pilam prius ra/
pere.& eam iactã repellere ne metam tran
ſiret.ea luſio appellabatur quia
ex puluere raperetur ſignificat
puluerem & quia ephebi ea exer/
cebant:quod utrunq; aperte deſignat ĩ har
paſto.Martialis ſiue harpaſta manu pulue
rulenta rapis.alibi hæc rapit anthei uelox ĩ
puluere draucus.his rationibus ego plane
exiſtimo non in ſphẽna fuiſſe harpaſtum.
ubi nec pulueris nec epheborum mentio ẽ
ſed in hac luſione ſileat itaq; brotheus &
hæc a nobis diſcat quæ multis coniuratis
ad nitentibus percipere non potuit.Nouiſ/
ſime denique conſilio eius accedam Iro/
Tradu/cor — nia eſt. Traducor:derideor.Martialis.
Redibus multoque magis traduceris. Iu/
uenalis:traducit auos.ridiculos reddit.
Hactenus:ſcilicet ſcripſeri. Sin minus:
ſi uolueris me ſcribere plura.

Domitius Auguſtino.

Domitiani conſulatus — DOmitianus decem & ſeptẽ
accepit conſulatus: quod
ante eũ nemo.ex qbus ſe/
ptẽ medios cõtiuauit. Om
nes autẽ pene titulo tenus
geſſit.nec quẽquam ultra
Kalend.Maii plures ad idus uſq; Ianuari.
Cum nunc iniret ſeptimum decimũ gra/
tulatur Papinius & aſſentando honorem
extollit. Reparator æui:ianus a cuius.ka/
lend.anni ſumit initium. Quem tu uici/
na pace:nam Domitianus templum Iano
inſtaurauit quod Martialis epigrammate
indicat.& forum ſtruxit quod poſtea ner/
Pacis tẽplum — uæ eſt dictum.templum pacis erexit Veſ/
paſianus ꝓximũ foro. Noui fori:qđ ſtru/
xit Domtia. Prior ãnus:cũ nõ eras conſul.
plus ẽ q̃ edere. Exerceẽ ãt iocos nõ licet: ſic ſecreto
iqt.Sed & ſpomachias ſpectãus & pilaris luſio ad
mittiẽ.nouiſſime: Quiſqs ex meis iuitus aliqd le/
git.ſtati ſe ꝓfiteaẽ aduerſum: Ita quare: cõcilio eius
accedã.In ſũma nẽpe ego ſũ qui traducor. Taceat
& gaudeat. Hunc tamen librũ tu Marcelle defen/
des.Et ſi uideẽ hactenus ſin minus repræhẽdẽur.

XVII.conſulatus imp.

LAeta bis octõis accedit purpura faſtis
Cæſaris inſignemq; aperit germãicus annum
Atq; oritur cum ſole nouo cum grandibus aſtris
Clarius ipſe nitens.& primo maior heoo
Exultent leges latiæ gaudete curules
Et ſeptem gemino iactantior æthera pulſet
Roma iugo:pluſq; ante alias euandrius arces
Colis ouet ſubire noui palatia faſces
Et requiem bis ſextus honos:precibuſq; receptis
Curia Cæſareum gaudet uiciſſe pudorem
Ipſe etiam immenſi reparator maximus æui
Attolit uultus.& utroq; a limine grates
Ianus agit.quem tu uicina pace ligatum
Omnia iuſſiſti componere bella:nouiq;
In leges iurare fori.leuat ecce ſuppinas
Hinc atque inde manus gemina hæc uoce profaẽ.
Salue magne parens mundi qui ſæcula mecum
Inſtaurare paras.talem te cernere ſemper
Menſe nouo tua roma cupit:ſic tempora naſci
Sic annos intrare decet:da gaudia faſtis
Continua hos humeros multo ſinus ambiat oſtro
Et properata tuæ manibus prætexta mineruæ
Aſpicis ut templis alius nitor.altius aris
Ignis.& ipſa meæ tepeant mihi ſydera brumæ
Moribus atq; tuis gaudent turmæq; tribuſq;
Purpureiq; patres:lucemq; a conſule ducit
Omnis honos.quid tale precor prior ãnus hẽbat
Dic age roma potens.& mecum longa uetuſtas
Dinumera faſces: nec parua exempla recenſe
Sed quæ ſola meus dignetur uincere cæſar
Ter latio decieſq; tulit labentibus annis
Auguſtus faſces.ſed cœpit ſero mereri
Tu iuuenis prægreſſus auos.& quanta recuſas
Quanta uetas.flectere tamen.precibuſq; ſenatus
Permittes hanc ſæpe diem.manet inſuper ordo
Longior & totidem fœlix tibi roma curules

Altera ſæcula:nam ſæculares ludos Domitianus iā cælebrauerat ut refert Tranquillus. Ara parentis Seculareſ
flauiorum templum. Nondum laurus indica:ſcilicet nondū intuliſti lauream ioui capitolino de indis ludi
ut feciſti de ſarmatis. Nondum rogat:nondum tibi ſunt ſupplices.x.mēſes nam duo menſes iā ſortiti
erant nomina Domitiani ſeptembrem.n.germanicū nominauerat:quia eo ſuſcepiſſet imperiū & octo/ Septēber
brē Domi.qa eo eſſet.natus utrūq; nomē abolitū ē eo mortuo tāta illius īuidia.ut poſtea nullus mēſis no Germāi/
men imperatoris acceperit.quod Macrobi.refert. Annuit longā iuuentā. Mart.terra rum domino deo cus
que rerum promiſit piliam pater ſenectā. October
addas iane pater tuam rogamus. Domitia
nus

Terq; quaterq; dabit mecum altera ſæcula condes
Et tibi longæui reuocabitur ara parentis
Mille trophea feres.tantum permitte triumphos
Reſtant bactra nouis.reſtat Babylona tributis
Frenari.nōdum gremio Iouis indica laurus
Nōdum arabes:ſereſq; rogāt:nōdū oēs honorē
Annus habet:cupiuntq; decem tua nomina mēſes
Sic ianus:clauſoq; libens ſe poſte recepit
Tunc omnes patuere fores:lætoq; dederunt
Signa polo:longamq; tibi rex magne iuuentam
Annuit.atque ſuos promiſſit iuppiter annos.

Epulum Domitiani euchariſticon.

REgia ſydoniæ cōuiuia laudat eliſæ
Qui magnum æneam laurentibus intulit aruis
Alcinoiq; dapes manſuro carmine monſtrat
Aequore qui lentō reducem conſumpſit ulyxem
Aſt ego:cui ſacræ cæſar noua gaudia cœnæ
Nunc primum dominaq; dedit conſurgere menſa
Qua cælebrem mea uota lyra.quas ſoluer̄ grates
Sufficiam:non ſi pariter mihi uertice læto
Nectat adoratas:& ſmyrna & mantua laurus
Digna loquar.mediis uideor diſcumbere in aſtris
Cum ioue.& iliaca porrectum ſumere dextra
Immortale merum:ſteriles tranſmiſimus annos
Hæc æui mihi prima dies.hic limina uitæ
Te ne ego regnator terrarum orbiſq; ſubacti
Magne parens.& te ſpes & te cura deorum
Cerno iacens:datur hæc iuſta datur ora tueri
Vina inter menſaſq;.& non aſſurgere fas eſt.
Tectū auguſtū ingens.non centum īſigne colūnis
Sed quam te ſuperos cælumq; atlante remiſſo
Suſtentare queant.ſuper hoc uicina tonantis
Regia.teq; pari lætantur ſede locatum
Numina nec magnum properes excedere cælum
Tanta patet moles.effuſæq; impetus aulæ
Liberior campi multumq; amplexus operti
Aethereos.& tantum domino minor.ille penatis
Implet.& ingenti genio iuuat.æmulus illic
Mons libys.iliacuſq; nitet:& multa ſiene

Domitius Auguſtino.

DOmitianus epulū largiſſimū dedit ſenatoribus & equitibus Auguſtine.i quo laudādo Mar.& epigrāma extat.& hæc Pap.ſylua:ubi gratias agit Impatori qđ illic fuerit ipſe quoq; acceptus tā honorifice carmē inſcribit̄ Euchariſticon.nā ευκαρηστῳ ſignificat ago gratias. Intulit:ueniſſe ſcripſit. Aeneas:ut Menecrates ſcribit urbē ꝓdidit græcis ob priuatā ſimultatē cū Paride:enauigauitq; in thraciā ubi mortuus ē:qđ Aegeſippus quoq; tradit. Alii i arcadiā ꝓgreſſū ſcribūt Alii ad epyrū.Homerus uero īdicat eū māſiſſe in Troia.Iā Priami genus ē miſeratus Iuppiter at nūc impium Troiæ Aeneas uiolētus habebit & nati natorū & q naſcent̄ ab illis. quo loco alii ita ſcribūt.ut refert Stra.& Euſtathius.At genus æneæ cunctis dominabit̄ oris. Vir.& eū ſecuti nr̄i in Italiā ueniſſe autumant. Eucariſto Aeneas Laurētū

Aruis laurētibus.laurentū oppidū iuxta ardeā & lauinū ſolis īdigetis.illic multa oppidorū ueſtigia ſunt aduētu æneæ memorabilia. Alcinoiq; dapes Home.Vlyſſē ad Alcinoū ueniſſe ſcribit.ſuſceptumq; hoſpitio.& ſtatim pontonoū circūtuliſſe poculū iuſſu Alcinoi mox alcinoū mactaſſe ad conuiuium.xii.oues.octo ſues.duos boues.demodecū citharœdū cæcū ceciniſſe.tū cælebrata certamina.Clytoneū fuiſſe uictorem curſu Eurialū palæſtra.Amphialū ſaltu Elatreum diſco: Laodamantem ceſtibus. Conſumpſit:lō o carmie ꝓduxit Homerus. Et Smyrna:Homerus ſmyrneus. Et mantua.Virg.Ilius ex ande uico. Silius Mantua muſarū idomus atq; ad ſydera cātu euecta andino.nos.n.ita locū deprauatū correxius.cū prius legeret̄ euecta achino nullo ſenſu.ut ex commētariis in poetā a nobis cōpoſitis ꝓpediē cognoſces. Alcinoi ſpectacula Demodecus

Hic limina uitæ:Hunc demū inqt diem poſſū ueræ uitæ aſcribere. Non centū:alluſio ad carmē uirgilianū Tectū auguſtū ingens cētum ſublime colūnis urbe fuit media laurētis regia pici. Tātum do.mi.Marti.de eodem Pa.domus ē cælo. Sed minor eſt domino. Mons libys:marmur libycū & illiacū ſiue phrygiū & ſyenites unde trabes fecerūt.reges quodā certamīe obeliſcos uocātes a ſimilitudīe radii nā ſignificat radium. erant.i.ſolis numini ſacrati.mitres rex prius eos īſtituit tumulo.

Et chios.& glauca certantia doride ſaxa
Lunaq; portandis tantum ſuffecta columnis
Longa ſuper ſpecies:feſſis uix culmina prendas
Viſibus: auratiq; putes laquearia cæli.
Hic cum romuleos proceres:trabeataq; cæſar
Agmina mille ſimul iuſſit diſcumbere menſis
Ipſa ſinus accincta ceres:bacchuſq; laborant
Sufficere:ætherei fœlix ſic orbita fluxit
Triptolemi:ſic uitifero ſub palmite nudos
Vmbrauit colles:& ſobria rura lyæus
Sed mihi non epulas:indiſq; innixa columnis
Robora maurorum famulaſq; ex ordine turmas
Ipſum ipſum cupido tantum ſpectare uacauit
Tranquillum uultu:ſed maieſtate ſerena
Mulcentem radios ſummittentemq; modeſte
Fortunæ uexilla ſuæ: tamen ore nitebat
Diſſimulatus honos:talē quoque barbarus hoſtis
Poſſet & ignotæ conſpectum agnoſcere gentes.
Non aliter gelida rhodopes in ualle recumbit
Dimiſſis gradiuus equis:ſic lubrica ponit
Membra teramnea reſolutus gymnade pollux
Sic iacet ad gangen indis hululantibus euhan
Sic grauis alcides poſt horrida iuſſa reuerſus
Gaudebat ſtrato latus acclinare leoni
(Parua loquor:nec dū æquo:tuos germāice uul-
Talis ubi oceani finem menſaſq; reuiſit tus)
Aethyopum ſacro diffuſus nectare uultus
Dux ſuperum ſecreta iubet dare carmina menſis
Et palleneos phœbum laudare triumphos
Dii tibi(namque animas ſæpe exaudire minores
Dicuntur)patriæ bis terque exire ſenectæ
Annuerint fines:rata numina miſeris aſtris
Templaq; des.habiteſq; domos:ſæpe annua pādas
Limina:ſæpe nouo ianum littore ſalutes.
Sæpe coronatis iteres quinquennia luſtris
Qua mihi fœlices epulas menſæq; dediſti
Sacra tuæ talis longo poſt tempore uenit
Lux mihi romanæ qualis ſub collibus albæ
Cum modo germanas acies modo daca ſonantem
Prælia palladio tua me manus induit auro.

Via Domitiana.

q Vis duri ſilicis grauiſq; ferri
Immanis ſonus æquoris propinquum

Et chios:marmur uerſicoloribus maculis qđ cū chii ī muris ſuis oſtētarēt multo magis miꝛ fuiſſet inqt Ci.ſi eos tiburtio lapide ſtruxiſſetis. Lunaq;:de marmore lunē ſi ītelligit de quo āte dictū ē. Triptolēi Triptolemus filius celeri & Meneliæ ſcū ceres a parētibus hoſpitio ſuſcepta fuiſſet ad Eluſinē illis dormiētibus a Cerere cōiectus ē i focum & obrutus cineribus :mater excitata eum eduxit.Ceres impia inquit es.Nā fuiſſet imortalis.ſi permiſiſſes ita eius mortalitatem purgari.Sed tamen a me habebit ut primus doceat ſerere frumentum. atq; ita uolucri curru abreptus triptolemus annonam per acticā diſſeminauit.Plinius aliter & probus & alii ad brigē referunt.ſuperiora ſcribit Hyginus. Orbita:alludit ad currum Triptolemi.nam orbita rotarū ueſtigiū eſt. Robora maurorum:citreas menſas.Strabo citrum quidē non nominat ſed Mauritaniam multas & magnas hēre arbores affirmat.Indeq; mēſas Romāis ſuppeditari uarietate quadā diſtinctas ex uno integroq; ligno. Summittentē uexilla:deprimentem altitudinē. Honos:maieſtas q̄dam diſſimulatus.quā cupiebat tegere. Sic:eadē oris maieſtate diſſimulato. Lubrica:uncta oleo. Nec dū æquo:nondum noīaui parē tuis uultibus. Menſas æthiopū Iuppiter cū uult ſe exhilarare conuiuio ſecedit ad æthiopes ut ē apud Home.in principio Odiſſeæ. Triūphos palléeos.Victoriā ſuā de gigantibus.nā pallene oppidū eſt in macedōia ubi bellū gigāteū geſtū fuiſſe cōtendūt macedōes in agro.quē poſtea plegreū:demū comā unde ſuborta eſt opinio eoꝝ q dixerunt gigātes conflagraſſe ad cumas ī cāpania. Pandas li.ſ.iā.cōſulatu tuo. Quinquēnia luſtris corōatis.itelligit quīquennale certamē inſtitutum Ioui capitolino.ubi muſicæ equeſtri curſu gymnicis ludis certabať & plures aliquāto erāt corōati.ut ait Tranqlq nūc ſūt ide ait coronatis luſtris. Talis tātæ leticiæ. Acies ger.uictoriāde germania. Daca præ.triūphū de dacis. Auro palladio:nā corona illa ei data eſt in albano certamine īſtituto palladi.

Triptolemus

Orbita

Pallene

Gigantes Phlegreus

Appia uia

Domitius Auguſtino.

Quis duri ſilicis &c. Appia uia Augu. ex urbe brūduſiū uſq; ſtrata iuxta theracinā foſſaꝝ hēbat initiū.q̄ paluſtribus fluuioꝝ aqs repletæ erant p has nocturna nauigatio erat primiſq; tenebris q ibi cōſcéderāt nauim. reliquū appiæ ſpaciū ea nocte cōficiebāt q̄lē nauigationē. ſatyrice ludens hora.ī ſuo itinere brūduſino deſcribit. tépoꝝ āt uetuſtate oblimatis foſſis ea p̄ferti q̄ a latere appiæ diſcedēs baias & cūas ducebat.uiatores curribus illac uehebāť & qdē tardiſſimus Domi.hāc hareīs īgeſtis & lateribus ſternere aggreſſus ē in quo laudať a Papi.carmie phaletio tāta figuraꝝ uarietate.ut qđ undeci ſyllabis contineť ad heroicam ꝑpe magnitudinem ſeſe extollat. ab admiratione initiū ſumit & quaſi admonitus ſtrepitu operaꝝ intelligat cauſam tāti ſonitus.

Appiæ ſaxoſæ:ſtratæ ſaxis. Latus:nã ad latus appiæ erat hæc uia] Domitiani. Cateruæ libycæ. certe ingt non comeant per campaniã libycæ & annibalis turmæ:ut inde hic ſtrepitus exiſtimari debeat. Nec dux aduena:ego de ſpartaco intelligo.nã lentulus bardiacus familiã gladiatoꝝ habuit Capuæ quoꝝ maxima pars e galatia & thracia erat.Ex his octogintaduo diffugerunt una cõſpiratione raptis inſtrumẽtis culinariis ꝑ armis.idẽ cũ incidiſſent i currũ annoꝝ.quæ ad aliud oppidũ ferebanť. ea diripuerũt.armatiq; tres cõſtituerũt duces. quoꝝ prius erat ſpartacus thracius:cui oli dormẽti uiſa ẽ ſerpẽs ſub capite.mulier thracia uaticinata ẽ id portendere ei potentiã multis formidabilẽ multi ad hunc hõicidæ fures ſceleratiq; hoies cõfluxerũt atq; ita coactus ẽ exercitus ut ĩperatores romanos Clodiũ uatiniũ coſſiniũ uaris prælis ꝓfligauerit uixq; potuerit uici a Craſſo & Pompeio. Nec dux adue.nec aliqs ſpartacus inqetus ſeditioſus & afferens tumultum. Bello peierante:facta aliqua cõiuratione.& confugientibus ad eũ aliqbus uiolato iureiurãdo.po.Ro.

Lentulus Bardiacus

Gladiatores

Spartacus

Saxoſæ latus appiæ repleuit:
Certe non libycæ ſonant cateruæ
Nec dux aduena peierante bello:
Campanos quatit inquietus agros.
Nec frangit uada:montibuſq; cæſis
Inducit nero ſordidas palludes:
Sed qui limina bellicoſa iani
Iuſtis legibus & foro coronat
Qui caſtæ cereri diu negata
Reddit iugera:ſobriaſq; terras
Qui fortem uetat interire ſexum
Et cenſor prohibet mares adultos
Pulchræ ſupplicium timere formæ.
Qui reddit capitolio tonantem
Et pacem propria domo reponit:
Qui genti patriæ futura ſemper
Sancit limina:flauiumq; caluum
Cœno hic populeo uias grauatas
Et campis iter omnes detinentes
Longos eximit ambitus:nouoq;
Iniectu ſolidat graues harenas.
Gaudens euboicæ domum ſibyllæ
Gauranoſq; ſinus:& æſtuantes
Septem montibus admouere baias
Hic quondam piger axe uectus uno
Nutabat cruce pendula uiator
Sordebatq; rotas maligna tellus
Et plæbs.in mediis latina campis
Horrebat mala nauigationis
Nec curſus agiles:ſed impeditum
Tardabant iter orbitæ tacentes
Dum pondus nimium quærens ſub alta

Nec frãgit uada: nero ut.ſ.olim.Nã nero foſſam ab auerno hoſtiã uſq; in choauit.ut nauibus nec tãtũ mari iret per centũ & ſexaginta miliaria:latitudinis q̄ contrariæ quinqueremes commearẽt:tũc periit uini Cecubi gr̃a ſuccifis uitibus.quæ id ferebãt.Erat.n.in ſinu amyclano qua eã foſſa ducebať:huius operis cã cõportari iuſſit illuc qcunq; erãt in carcere & q damnabanť ob aliquod ſcelus ad id opus damnari iubebat. Certe ingt Papini. nunc nero nõ facit foſſã ut poſſimus ſuſpicari hãc eſſe illã multitudine operarum.

Foſſa ab auerno

Cecubũ

Qui limina iani:Iani ædẽ reſtituit ut ante eſt dictũ iuxta forum. Qui caſtæ cereri nam Domitianus ne penuria frumenti eſſet nimio cultu uinearum iuſſit ne quis in italia nouellaret.uiteſq; ſuccidi i prouinciis ubi plurimum dimidia parte relicta auctor Tranqllus. Terras ſobrias:ſuccifis uitibus. Vetat:caſtrari mares prohibet. Et cenſor:ita quoq; a Plinio in epiſtolis dicit. & Mar.ad eũ.Cenſor maxime principũq; princeps. Pulchræ formæ:nã formoſi ſpadones fiebant ne decor barba periret. Tonãtem Capitolinũ:nouã enim ædẽ excitauit ioui Capitolino: ut ſcribit Trãquillus. Sancit limina:dicat tẽpla. Genti patriæ: genti ſuæ flauiæ. Futura ſemper. Mar. idẽ manebit altũ flauiæ gentis decus. Et pacem: ædem pacis ſtruxit Veſpaſianus. pinxit atticus.priſcus auxit Domitianus.

Vites incisæ

Flauiumq; caluum.Alludit ad Domitianum qui caluus erat:Immo & caluitio offendebatur.quãuis librum ſcripſit de cura capillorum ad amicum.illum ſeq; conſolans Iuuenalis.& caluo ſeruiret Roma neroni. Cœno hic populeo:in aliis codicibus ita hic uerſus legitur.Hic ſenis populi uias grauatas: nos uero ita emendauimus. Cœno hic populeo uias grauatas nam in amyclano ſinu per quem hæc uia ducebatur erant populeta paluſtria ut iure Papinius dixerit uiam illam fuiſſe impeditam cœno populeo.Plinius. Cecubo erat generoſitas cæleberrima ſinu amyclano populetis paluſtribus. Eximit: longos ambitus. Dum ſternit uiam Domitianus fecit ut uiatori per longos ambitus non ſit repedundum ut prius. Nouo iniectu: noua tellure & harenis iniectis. Gaudens:nam cupit ut liceat commeare in urbem a cumis & gaurano ſinu hoc itinere. Septem montibus:urbi. Ad mouere:propinqua reddere hoc itinere. Nutabat:uacillabat. Cruce pẽdula:nam iugũ currus ſpeciẽ crucis efficit.pendula aũt erat iumẽtis ĩcumbens quæ lubrico cœno ſæpius labebanť. Mala nauigationis.Timebat ne ſubmergetur cœno ac ſi nauigaret medio mari. Orbitæ tacen tes: totæ orbitam ſignantes in cœno non ſtrepebant. Quærens: ægre trahens.

Domitianus caluus

Languida quadrupes:mula uix incedẽs propter cœnũ.Nam mulæ olim currum uehebant. unde au/
Muliões rigæ muliones dicti.auctor Feſtus.&nos in commentariis Iuuenalis docuimus & apud Tranqllum.ubi
mulio pro auriga accipit. Repit:repere uidetur non ingredi.nam ſæpe cadit. Alta ſtatera.Stateram ap
pellat lignum unde uincto fune & alligata mula currus trahebatur a ſimilitudine.nã ſtatera uidet. Sul
cos:riuos qbus aquæ emittantur. Alto egeſtu:hoc eſt extrahere eas magna profunditate. Aliter reple
re.Alio genere terræ. Parare gremio ſedem ſaxis ſternendis. Nec maligna ſedes.ſ.ſit ſaxis. Dubium:
Vmbo nutans. Vmbonibus:umbo ſignificat ex
tremã ptẽ ſcuti.hic accipitur pro extremita
ta uiæ ſtratæ qua utrinq; erigebatur.ne p/
Gõphus ximum infunderetur cœnum. Gom/
phis. græce latine ſignificat calu
um.ſignificat item iuncturam lignorum
uel etiam ſaxorum unde. eſt cõ
pingere.quod Eſychius docet.hic ergo cre
bris gomphis pro crebris iuncturis. Co/
cto puluere : lateribus. Et aton cauare:al
ludit ad operas Xerſis : quibus mons atos
excauatus eſt & diſciſſus a continenti.Plu/
ra apud Iuuenalẽ diximus ex Herodoto &
Plinio. Niſi Lechiæ uetarẽt.Codices alii
eandẽ mendæ indolem præ ſe ferunt De/
Lechiæ uiæ habẽtes nõ lechiæ. nos ãt legimus le/
chiæ nã lechiæ ad fines anguſtiarũ Iſthmi.
portus eſt corinthi.ut Pli.& Stra.docẽt ni/
ſi inqt illic portus eſſet quo naues excipiun
tur hæ manus interſcinderent. Iſthmon.
ut ſine ambitu nauigaretur ad alterum la/
tus peloponneſſi. Sed uetãt lechiæ: quia
ſcilicet deſererentur:ſyllabam tamen nar/
rauit.nã ante lecheo prima breui dixit. Mi
ſcuiſſet freta. Vtrunq; mare ægeum & io/
nium. His:opera harum manuum iſth/
mum interſcindere tẽtarunt. Demetrius
rex cæſar dictator.C.priceps Domitius ne
ro Infœlici incepto ut oium patuit exitu.
Quieta cyme:mẽdoſi codices habẽt Crie.
ſed nos cyme legimus ut etiam emendaui
Cyme apud ſylium.Fatorum conſcia cyme.græ/
Cumæ cum autem eſt.nos cume dicimus. Lyn
Linternũ terna palus:liternum poſt ſueſſam ad ma/
re cum fluuio eiuſdem nominis palus. nã
aquis ſtagnantibus illic ſunt paludes. ſyli/
us.hic dum ſtagnoſi ſpectat templumque
domoſque linternum.Illic erat monumẽ/
tum Scipiõis aphrycani.qui ibi cõſumpſit
ultimã ætatem cũ ſeditiones.& inuidiã de
clinaret. Pigerq; ſauo:alii codices habẽt pi
Sa ſon gerq; ſaſon.Saſon quidẽ inſula ẽ inter epy
rũ & brunduſiũ medio iteruallo.ſylius ad
riaci fugite iſauſti ſaſonis arenas.Lucanus.
Sauus cũq; ſpumoſo calaber pfũdit æquore ſa/
ſon.ſed ego puto legendũ ſauo.q fluuius ẽ
in finibus cãpaniæ meminit Pli.nã piger e/
pitheton nõ conuenit ſaſon.pterea loqtur
Vultur/ de locis tantum campaniæ:nõ de calabris.
nus Vulturnus: fluuius per Venafrum labi/
tur & mediã campaniam.capuam etiam al
luit Vulturnum oppidum. Redundat:
Vndis obſtrepẽs effundit hæc uerba. Meo
Capua rum camporum:nam campania in regio/
nes p campos diuiſa eſt : unde capua dicta
eſt a centeſimo campo ut nonnullis placet.

Repit languida quadrupes ſtatera
At nunc:quæ ſolidum diem terebat
Horarum uia facta uix duarum
Non tenſæ uolucrum per aſtra pennæ
Nec uelocius ibitis carinæ
Hic primus labor inchoare ſulcos
Et reſcindere limites:& alto
Egeſtu penitus.cauare terras
Mox hauſtas aliter replere foſſas
Et ſummo gremium parare dorſo
Ne nutent ſola:ne maligna ſedes
Et preſſis dubium cubile ſaxis
Tunc umbonibus hinc & hinc coactis
Et cribris iter alligare gomphis
O quantæ pariter manus laborant
Hi cædunt nemus.exuuntq; montes
Hi ferro ſcopulos:trabeſq; leuant
Illi ſaxa ligant :opuſq; texunt
Cocto puluere:ſordidoq; topho.
Hi ſiccant bibulas manu lacunas
Et longe fluuios agunt minores
Hæ poſſent & aton cauare dextræ
Et mœſtum pelagus gementis helles
Intercludere ponte non natanti
His paruus(niſi lechiæ uetarent)
Inous freta miſcuiſſet iſthmos:
Feruent littora nobileſq; ſyluæ
It longus medias fragor per urbes
Atq; echo ſimul hinc & inde fractam
Gauro maſſicus uuifer remittit
Miratur ſonitum quieta cyme
Et lynterna palus:pigerq; ſauo
Et flauum caput humidumq; late
Crinem mollibus impeditus ulmis
Vulturnus leuat ora:maximoq;
Pontus cæſarei reclinis arcu
Pandis talia faucibus redundat
Camporum bone conditor meorum
Qui me uallibus auiis refuſum
In ripis habitare neſcientem
Recti legibus aluei ligaſti

Et nunc ille ego turbidus: minaxqꝫ
Iam pontem fero: peruiuſqꝫ calcor
Qui terras rapere: & rotare ſyluas
Vix paſſus dubias prius carinas
Aſſueram (pudet) amnis eſſe cœpi
Sed grates ego ſtrictus atqꝫ tanti eſt
Quod ſub te duce iam iubente ceſſi:
Quod tu maximus arbiter: meæqꝫ
Victor perpetuus legere ripæ
Et nunc limite me colis beato
Nec ſordere ſinus: malumque late
Deterges ſterilis ſoli putorem
Ne me puluereum. grauemqꝫ cœno
Tyrrheni ſinus obruat profundi
Qualis cinyphius tacente ripa
Pœnos bragada ſerpit inter agros
Sed talis ferar: ut nitente curſu
Tranquillum mare proximumqꝫ poſſim
Puto gurgite prouocare lyrim
Hæc amnis. pariterqꝫ ſe leuabat
Ingenti plaga marmorata dorſo:
Huius ianua proſperumqꝫ limen
Arcus belliger ducis tropheis
Et totis ligurum nitens metallis.
Quantis nubila qui coronat hymbri
Illic flectitur excitus uiator
Illic appia ſe dolet relinqui
Tunc uelotior acriorqꝫ curſus
Tunc ipſos iuuat impetus iugales
Ceu feſſis ſub remigium lacertis
Prima carbaſa uentilantur aura
Ergo omnes age. quæ ſub axe primo
Romani colitis fidem parentis
Prono limite commeate gentes
Eoæ citius uenire laurus
Nil obſtat cupidis. nihil moratur
Qui primo tyberim reliquit ortu
Primo ueſpere nauigat lucrinum
Sed quam fine uiæ recentes imo
Qua monſtrat ueteres apollo cumas
Albam crinibus infuliſqꝫ cerno?
Viſu fallimur? an ſacris ab antris
Profert calcidicas ſybilla laurus
Cedamus cheli. iam repone cantus
Vates ſanctior incipit. tacendum eſt.
En & colla rotat. nouiſqꝫ late

Carinas dubias: periclitantes. Cœpi
eſſe amnis: intra alueum labens. Grates
ago ſtrictus: ideſt tanti facio qđ ſim domi-
tus a te ut non modo non pudeat ueniſſe i-
tra alueū ſed etiā agam gratias. Colis me:
excolis & ornas. Obruat: ne maris tyrrhe
ni quo alluitur proximū littus inundatio
me obruat. Bragada: fluuius lybiæ iuxta Bragada
uticam proxima ſunt caſtra cornelia. hic
inundat proximas regiones facitqꝫ æſtua-
ria qđ a Strabone ſcriptum Sylius ita repe
tit Turbidus arēptis lento pede ſulcat are-
nas Bragada. nō ullo lybicis in finibus am
ne uictus limoſas extēdere latius undas. &
ſtagnante uado patulos inuoluere cāpos.
Cinyphius: lybicus Cinyps autē fluuius Cinyps
ex monte chariton ut Herodotus ſcribit.
inter duas ſyrtes labitur. Prouocare: i cer
tamen aquæ conſpicuæ. Lyrim: lyris mi Lyris
turnas præterlabitur. ad eū latii olim fines
erant. antea clanim dixerunt. Labitur de ap Clanis
penninis collibus & agro ueſtino præter ui
cum fregellas excurrit in lucum ſacrum.
quem minturnenſes cælebrabant hono-
ribus. Fibrenus in eū erumpit. Lyris autē Fibrenus
aquis ſi Ciceroni credimus nullæ ſunt fri-
gidiores. Plaga marmorata. Longa uia
ſtrata mar moribus. Huius: uiæ. Arcus:
nam ad initium uiæ ſtratæ a Domitiano
ex appia in eā ingredienti. primum occure
bat arcus triumphalis. quo honore ille plu
rimum delectatus eſt: multoſqꝫ in urbe ſi-
bi erexit. Illic: ad arcum. Viator flectitur:
relinquens appiam: regreditur in eam uiā
tūc: cum primum uiā Domitianā ingreſſi
ſunt. Impetus: concitatio curſus. Iuuat
ipſos iugales: placet iumentis trahentibus
currum. Prima carbaſa uentillātur aura
totus hic uerſus mendoſus erat. ita enim
ſcribebatur: primæ carbaſa uentillantis au
ræ nullo ſenſu. noſtra uero emendatione
hoc ſignificat: cū puenerunt currus ad uiā
Domitiani: leni curſu & ſuaui ita feruntur
ut naues ſolent cum remis ceſſantibus &
exorta ſecunda aura plenis uelis aguntur.
Prima aura naſcente uento. Quātus nu
bila qui corōat imbri. Tantus inquit eſt ar
cus ille triumphalis q̄tus iris. is noctu non Iris
apparet: q̄uis Ariſtoteles affirmet aliquan
do uiſum eſſe. nihil aūt aliud ē q̄ radius ſo
lis immiſſus cauæ nubi: colorumque illa
uarietas fit ex mixtura ignis: nubiumque
aeris. Plini. auctor. Primo axe: extrema
parte orbis. Eoæ laurus: triūphi oriētales
nā ſeptētrionales ei dati ſūt. Et ex occidēte
pauloāte. nōdū gremio iouis īdica laurus.

Replet:uiam occupat:dum furens agit.
Campi:qui eſtis obruti limo. Atq; am/
nis uulturnæ. Fauēte cælo:diis fauētibus.
mendoſi autem codices habent.fauete cæ/
lo. Lucos auerni:hi erāt ad auernum: ubi
Auerni loca — necromantiam Vlyxis ab Homero deſcri
ptam putarunt antiqui ea regio erat plu/
Necro/mantia — toni dicata.ſacerdoteſque illic placatis diis
manibus per ſacra reſponſa dabant:atque
inde comparabant uictum ibidem fuiſſe
æneam duce ſibylla.Virgilius horum imi
tatus cecinit. Et reliquit:diſcedens ad La/
uinum. Natura melior:melior ipſa natu
ra.nam magis uult prodeſſe humano ge/
Indiæ cā/pi — neri q̄ illa profuerit. India:cui natura de/
dit ſiccitatem.Nam ut Ariſtobolus ſcribit
ſoli montes illic & ima montium imbri/
bus irrigantur:campi arent.hearcus uero
in campos pluere æſtate affirmat hieme
negat a patelane uſq; ī hidaſpem nō pluit
ſed omnino īquit Papinius maderet india.
ſi cæli imperium teneret Domitianus.
Hemus:montem pro tota thracia accipit
Sibyllæ libri — Nec iam:ſibyllæ uel tres libri ut Gellius
putat:uel certe unus:ut Plinius arbitratur.
nam ſex reliquos quo unam attulerat uel
duos ad Tarquinum regem combuſſit ter
tius a rege emptus:quanti oēs uoluerat in
ſacrario capitolii reconditus eſt : ibiq; arſit
temporibus ſyllanis:ut Plinius tradit:per/
manſit tamen uetus ſuperſtitio exiſtiman
tiū adhuc eū ſeruari.huic legēdo& īterp̄tā
do qndecī uiri p̄fecti ſunt.Continebat enī
facta populi romani non tamen legere po
terāt in iuſſu ſenatus:ut Liuius refert. Per
luſtra mea dicta:exquire mea uerba. Co/
minus:ſine interprete. Aeui merentis:qđ
agitur longior:ut ſis futurus ſuperſtes:nō
modo quoad uideas filios:ſed etiam abne
potes. Popoſci delium:ſumpto puluere
puteolano manibus petiia phœbo: ut to/
tidem ānos mihi daret. Iurauit tibi:i.tuā
fœdera. Arctos:daci ſarmatæ.Cati ad ar/
cton habitantes. Qua uagus Hercules:
hercu'em in india fuiſſe ſcribit Plinius cū
de macedonia ita ait:hæc eſt indiæ uictrix
per ueſtigia liberi patris atq; Herculis eua
gatæ.niſi malis colūnas Herculis intellige
Nilus — re:qđ non placet. Nili caput: occidentem
intelligit.nam nilus ī extremis mauritāiæ
partibus oritur ut iuba rex deprehendit ī
monte ſuperioris mauritaniæ:in lacu quē
nilidem uocant:ubi natant piſces. Alabe/
te.Coracini.Siluri.crocrodilli.quæ genera
in nilo præterea tantū reperiunt. Niues
athlātis:nā athlas mons:de quo ante dictū
eſt :ab una parte perpetuis
niuibus riget. Sylius Ca/
net barba gelu.Virgilius idem.

Bacchatur ſpatiis uiamq; replet
Tunc ſic uirgineo profatur ore
Dicebam ueniet.manete campi
Atq; amnis.ueniet fauente cælo
Qui fœdum nemus & putres arenas
Celſis pontibus & uia leuabit
En hic eſt deus:hunc iubet beatis
Pro ſe iuppiter imperare terris
Quo non dignior has ſubit habenas
Ex quo me duce preſcios auerni
Aeneas auide futura quærens
Lucos.& penetrauit & reliquit
Hic paci bonus.hic timendus armis
Natura melior potentiorq;
Hic ſi flammiferos teneret axes
Largis india nubibus maderet
Vndaret libyæ.teperet hemus
Salue dux hominum & parens deorum
Prouiſum mihi cognitumq; numen
Nec iam putribus euoluta chartis
Solemni prece quindecim uirorum
Perluſtra mea dicta.ſed canentem
Ipſam cominus ut mœreris auri
Vidi quam ſeriem mœrentis æui
Pronectant tibi candidæ ſorores
Magnus te manet ordo ſæculorum
Natis longior ab nepotibuſq;.
Annos perpetua geres iuuenta
Quos fertur placidos obiſſe neſtor
Quos titonia competat ſenectus
Et quantos ego delium popoſci
Iurauit tibi nam niualis arctos
Nunc magnos oriens dabit triumphos
Ibis.qua uagus hercules & euhan
Vltra ſydera.flammeumq; ſolem.
Et nili caput.& niues athlantis
Et laudum cumulo beatus omni
Scandes belliger.obuioſq; currus
Donec troicus ignis & renatæ
Tarpeius pater intonabit aulæ
Hæc donec uia te regente terras
Annoſa magis appia ſeneſcat.

Ad Marcellum.

Domitius Auguſtino.

EX campania: quo per æſtatem ſeceſſerat ludens:ſyluam ad uictorium Mercellum mit/
tit:quem deſcedens in urbe reliquerat.Sed iam putat eum quoq; ſeceſſiſſe aliquem in lo
cum cum gallo amico.hic impatori Domitiano carus:latinæ uiæ ſternendæ curā ſuſce/

CVrre per cuboicos non ſegnis epiſto/ la campos
Hac ingreſſa uias. qua mobilis appia creſcit
In latus.& molles ſolidus premit ager arenas
Atq; ubi romuleas uelox penetraueris arces
Continuo dextras flaui pete tybridis oras
Lydia qua penitus ſtagnum nouale coercet
Ripa ſub urbaniſq; uadum prætexitur hortis
Illic ægregium.formaq; animiſq; uidebis
Marcellum & celſo præſignem uertice noſces
Cui primam ſolito uulgi de more ſalutem
Mox incluſa modis hæc reddere uerba memento
Iam terras uolucremq; polum fuga ueris aquoſi
Laxat.& icariis cælum latratibus urit
Ardua iam denſæ rareſcunt mœnia romæ
Hos præneſte ſacrum nemus.hos glaciale dianæ
Algidus aut horrens.aut tuſcula protegit umbra
Tiburis hi lucos.anienaq; frigora captant
Te quoq; clamoſæ.quæ nam plaga mitior urbi
Subtrahit.æſtiuos quo decipis aere ſoles.
Quid tuus ante omnis.tua cura potiſſima gallus
Nec non noſter amor.dubium morũ ne probãdus
Ingeniiue bonis:latiis æſtiuat in oris
Anne metalliferæ repetit iam mœnia lunæ
Tyrrhenaſq; domos.quod ſi tibi proximus hæret
Non ego nunc ueſtro pocula ſermone recedo
(Certũ eſt) inde ſonus geminas mihi circuit aures
Sed tu dum nimio poſſeſſa hyperione flagrat
Torua cleoni iuba ſyderis.exue curis
Pectus.& aſſiduo temet furare labori
Et ſontes aperit pharetras.arcumq; retendit
Parthus.& eleis auriga laboribus actos
Alpheo permulcet equos.& noſtra fatiſcit
Laxaturq; chelis.uires inſtigat alitq;
Tempeſtiua quies.maior poſt ocia uirtus
Talis cantata briſeide uenit achilles
Acrior & poſitis erupit in hectora plectris
Te quoq; flammabit tacite repetita parumper
Deſidia.& ſolidos nouus exultabis in actus
Certe iam latiæ non miſcent iurgia leges
Et pacem piger annus habet meſſaſq; reuerſæ
Dimiſere forum:nec iam tibi turba reorum
Veſtibulo queruliq; rogant exire cliente
Ceſſat centeni moderatrix iudicis haſta

perat Papinius opes eius laudat: & uires ap tas bellis.poetarum uero inertiam miſera tur:cui facinora militaria longe anteponit ut blandiatur Marcello.deniq; ait ſe perue niſſe ad exitum thebaidis & meditari achi leidem ſibi eſſe in animo ſcribere geſta im peratoris:ſed Marcellum cõſulit an ſit par tanto honori. Creſcit in latus:addita uia a Domitiano. Ager ſolidus:uia uetus ſtra ta lapidibus. Ripa lydia:deſignat domũ Marcelli:quæ iuxta naumachiam erat Do mitiani.ea autẽ erat iuxta Tyberim.Vadũ: naumachiæ. Prætexitur:ambitur. Lunæ metalliferæ:luna etruriæ oppidum ingen/ ti portu:in quo erat receptaculum omniũ ferme qui mare liguſticum nauigabãt.co/ pia marmoris candidiſſimi: ingentibus ſa xis integris:unde tabulæ & columnæ ſoli dæ fiebant.Cornelius nepos mamuram: cuius luxum notat Catullus ſcribit habu/ iſſe colũnas aut ecaryſtio aut lunenſi mar/ more. Poſitis plectris:nam Achilles: ut ẽ apud Homerum in ocio fuit rapta briſei/ de:amoreſq; cithara cecinit:ut noſtri quo que ſcribunt iratus græcis. ſed interfecto patroclo ex eo ocio armauit ſe in Hectorẽ quẽ uicit. Flammabit:alii oẽs codices flã mabat ſcriptum habẽt. & exulabit.nos flã mabit emẽdauimus & exultabis:ut legas. Et ſolidos nouus exultabis in actus.

Luna op.

Qua tibi ſublimi:nam Marcellus fuit
patronus in cauſis apud cētum uiros: quo
rum iudicia nunc ceſſabant. hi haſta ute/
banť:ut diximus apud Suetoniū.Erantq́
centum & quinq́:ut docet Feſtus: ſed ta/
men centum dicti. Tēpli maronei: ad tu
mulū Virgilianum:qui erat in Neapolita/
no:& poſſidebatur a Sylio poeta. Latinæ
Latina uia obliquæ:latina uia inter appiam & ualeriā
ad caſinum appiæ coiungitur. Thules ni/
græ:caligantis. Domitianus habuit orca/
Orcades das inſulas oceani britānici inditione: qua
rum ultima eſt thule. Veſpaſianus pater
Thule expeditione ſua temporibus Claudii eas
deuicerat:redacta uecte una ex illis impo/
Vetis inſula teſtatem. Iuuenalis. & modo captas orca/
das. Portæ caſpiacæ:Caſpiæ portæ in pō/
Caſpiæ portæ to ſunt quædam anguſtiæ ita appellatæ a
mari caſpio ꝓximo. populi illic ſunt Caſ/
pii:quo loco multos redarguit Plini. qui
caſpias portas putarunt eſſe eaſdem:q̄ ſunt
in hiberia ponti prouincia proxima caſpiis
nam hæ aliæ ſunt:emittuntq́ in ſarmatas
uix ullo aditur ꝓpter appoſitos montes:&
cum Nero ad hiberiæ portas paraſſet expe
ditionem per errorem multorum diceba/
tur petere caſpias. portæ hiberiæ eædem
caucaſiæ dicuntur.ibis inquit ad portas caſ
pias tuendas munere militiæ tibi deman/
dato a Domitiano cum ſis armis aptiſſi/
mus.Ego autem in ocio uerſor. & deſidia
poetica. Triumphos:auus tuus proponit
tibi triumphos domeſticos.nam ipſe triū/
phalis fuit:quorum æmulatione accenda/
Stemma ris. Stemmata:imagines cereæ maiorū
qui triumphaſſent: aliquando coronati a
στεμμα quod ſignificat coronam.hæ qui
buſdam lineis etiam pingebantur ad alia/
rum imaginum differentiam. Et quoniā
ex his maior propagatur nobilitas:factum
eſt ut ſtemma ſignificet nobilitatem maio
rum. Virebunt:nam Veſuius uitibus in
primis abundabat. Premi:obruptas eſſe
illic. Abiiſſe:nam aliæ terræ prouolutæ
ſunt in inſulas illic:ut prochita.pythecuſæ
aliæ ſunt terræmotu abſorptæ. Apex:ueſ
Tipha uius cacumen. Tiphata: locus iuxta ca/
puam: de quo fiem recitauimus Pompeii
& Liuii.apud Sylium.ubi ī omnibus codi
cibus legebatur. tum phata. ſed nos tifata
emendauimus.illic habebat prædiū Mar.
Teate ut ēt ad teate oppidū mauricinorū. Opta/
to: Papinius ne incendia illuc perueniant.

Qua tibi ſublimi iam nunc cæleberrima fama
Eminet.& iuuenis facunda præterit annos
Fœlix curarum.cui non heliconia cordi
Serta.nec imbelles parnaſi e uertice laurus
Sed uiget ingenium.& magnos accinctus in uſus
Fert animus quaſcumq́ uices.nos ocia uitæ
Solamur cantu.uentoſaq́ gaudia famæ
Quærimus en egomet ſomno geniale ſecutus
Littus ubi auſonio ſe condidit hoſpita portu
Parthenope.tenues ignauo pollice chordas
Pulſo maroneiq́ ſedens in margine templi
Sumo animū.& magni tumulus accanto magiſtri
At tu ſi longi curſum dabit atropos æui
(Detq́ precor.latiiſq́ ducis ſic numina pergant
Quē tibi poſt habito ſtudiū eſt coluiſſe tonante
Quiq́ tuos alio ſubtexit munere faſces
Et ſpatia antiquæ mandat renouare latinæ)
Forſitan auſonias ibis frenare cohortes
Aut rheni populos.aut nigræ littora thules
Aut iſtrum ſeruare latus.metuendaq́ portæ
Limina caſpiacæ:nec enim tibi ſola potentis
Eloquii uirtus:ſunt membra accomoda bellis
Quiq́ grauem tarde ſubeāt thoraca lacerti
Seu campo pedes ire paras.eſt agmina ſupra
Nataturus apex:ſeu frena ſonantia flectes
Seruiet aſper equus.nos facta aliena canendo
Vergimur in ſenium.propriis tu pulcher in armis
Ipſa canenda geres.patriæq́ exempla parabis
Magna gente es dignus.quem iam belliger actus
Noſcit auus.præſtatq́ domi nouiſſe triumphos
Surge age dum:iuuenemq́ puer deprende parētē
Stemmate materno fœlix.uirtute paterna
Iam te blanda ſinu tyrio ſibi gloria fœlix
Educat & cunctas gaudet ſpondere curules
Hæc ego calcidicis ad te marcelle ſonabam
Littoribus fractas ubi ueſuius erigit iras
Aemula trinacris uoluens incendia flammis
(Mira fides) credet ne uirum uentura propago
Cum ſegetes iterum. cum iam hæc deſerta uirebūt
Infra urbes populoſq́ premi? proauitaq́ toto
Rura abiiſſe mari:nec dum letale minari
Ceſſat apex procul iſta tuis: tifata:teate
Nec marucinos agat hæc inſania montes
Nunc ſi forte meis quæ ſint exordia muſis
Scire petis.iam ſidonios emenſa labores
Thebais optato collegit carbaſa portu.

Parnaſiq; iugis.ſyluaq; heliconide feſtis
Thura dedit flammis.& uirginis exta iuuentæ
Pomiferaq; meas ſuſpendit ab arbore uittas
Nunc uacuos crines.alio ſubit inſula nexu
Troia quidem magnuſq; mihi cantatur achilles.
Sed uocat arcitenens alio pater armaq; monſtrat
Auſonii maiora ducis:trahit impetus illo
Iam pridem retrahitq; timor.ſtabunt ne ſub illa
Mole humeri.an magno uincetur pondere ceruix
Dic marcelle.feram fluctus aſſueta minores
Noſſe ratis.non dum ioniis credenda periclis
Iamq; uale.& penitus noti tibi uatis amorem
Corde exire ueta.nec enim tirynthius almæ
Pectus amicitiæ.cedit tibi gloria fidi
Theſeos.& lacerum qui circa mœnia troiæ
Priamiden cæſo ſolatia traxit amico.

Lyricum ad Sep.ſeuerum.

PArui beatus ruris honoribus
Qua priſca teucros alba colit lares
Fortem atq; facundam ſeuerum
Non ſolitis fidibus ſoluto
Iam trux ad arctos parrhaſias hiems
Conceſſit altis obruta ſolibus
Iam pontus ac tellus renident
Iam zephyrus aquilone fractus
Nunc cuncta ueris frondibus annuis.
Crinitur arbos nunc uolucrum noui
Quæſtus:ineſpertumq; carmen
Quod tacita ſtatuere bruma.
Nos parca tellus peruigil & focus
Culmenq; multo lumine ſordidum
Solatur.exemptuſq; teſta
Qui modo feruerat lyæus
Non mille balantia pigeri greges
Nec uacca dulci mugit adultero
Vniq;(ſi quando)canenti
Mutus ager domino reclamat:
Sed terra primis poſt patriam mihi
Dilecta curis huic mea carmina
Regina bellorum uirago
Cæſareo peramnauit auro
Cum tu ſodalis dulce periculum
Conniſus omni pectore toleres
Vt caſtor ad cunctos tremebat
Bebryciæ ſtrepitus harenæ
Tene in remotis ſyrtibus auia

Nunc uacuos crines:ĩ aliis codicibus mendoſis ſcriptum eſt.nunc alios cineres. Nec enim tirynthius.nec ſi tibi conferatur Hercu.poterit exiſtimari exemplum amicitiæ cum tu longe eum antecedas:ĩmo & Theſeus qui pirithoum amauit cederet tibi. Cæſo ab Hectore:amico patroclo.

Domitius Auguſtino.

AD ſeptimium ſeuerũ libycum ſcribit ex prædio albano:carmineq; liryco ei' blãditur.nam & ille hoc genere poematis oblectabatur: ut in fine aperte ſcribit.primum autem ueris aduentum deſignat:& ocium ſuum quo fruitur in albano.admiraturq; ſeptimum: ꝙ peregrinus & natus in libya tam romane loquatur:& ſcribit. Honoribus:nam Domtianus id prædiũ donauerat. Teucros lares:ueſtam ſacrum Troianũ. Modo feruerat: Nam in multã uetuſtatem a me ſeruari non põt. Virago pallas:in qnquatribus ſuis ubi fuit coronatus. Arenæ bebricæ.bebryx filiã pyrenẽ habuit:a qua compreſſa ab Hercule: pyreneos montes putat dictos ſylius:qui diuidunt galliam ab hiſpania Diodorus filiam regis in montibus pyreneis ab hercule cõpreſſam tradit:ſed nec bebricẽ nominauit: nec pirenem.bebryces.item populi ĩ bithinia qui ueluti leleges pererũt:ut tradit Eratoſthenes.apđ hos erat nicopolis aula amyci regis:qui ceſtibus pugnauit cum polluce & uictus eſt:ut eſt apud Apollonium & Valerium flaccum. Cynnamum:in æthiopia naſcitur trogloditis connubio permixta.inde mercantes uehunt per maria ratibus ſine remis & uelo:ſoliſq; uentis acti deferuntur.tandem in portum gebenitarũ ocilam nomine uix quinto anno ea nauigatio ꝓficiť.idẽ Cinnamomũ diciť:de quo ante eſt dictum. Sabæis:nam in Arabia etiam fœlici naſcitur:ubi ſunt Sabæi.

Bebryx
Pyrene
Pyrenei montes
Bebryces
Amycus
Cynnamum
Cynnamomũ
Sabæi

Leptis Neapolis — Leptis: colonia tyriorũ:ut Carthago:ut utica in libya eſt.Sylius.ſaranaqꝫ leptis.eadem neapolis diceba/tur:Si Straboni credimus.Plinius certo diſtinguit leptim a neapoli:cum tamen utrunqꝫ fateatur eſſe in/ter ſyrtes.patria hæc fuit ſeptimi. Fonte iuturnæ:de iuturna ſorore turni.de qua apud Virgiliũ. Neſciit:
Lutræ — depoſuit nec aliquid ex his retinuit. Lutras:alii omnes codices habent intras.ſed ego emẽdo ut legas lu/tras.nam lutras græci appellant ĩmundas aquas rebus illic locis.Senſus enim eſt cum primum ſeptimus attigit portum ro manum oblitus eſt im/mundarum aquarum libyæ:& innatauit tyberi.ideſt barbariem libycam depoſuit:auxitqꝫ romanam linguam.Lutras autem dixit ut permaneret ĩ tranſlatione.nam di/xerat portus auſonum. Turmis Roma/nis.inter equites romanos. Alumni:ut ſe/ptimius qui alumnus erat Libyæ. Doceãt libyam:alios libycos poſſint erudire mo/
Hernici — ribus romanis & lingua. Hernica:hernici ſupra montes præneſtinos pitulum oppi/dum habẽt:inde ſequuntur anagnia ſora.
Cures — Curibus:cures oppidum ſabinorum nu/mæ patria. Barbiton:de hoc in commẽta riis ſaphus dicemus.

Domitius Auguſtino.

HAec ſylua tota tua eſt Augu ſtine.continet enim laudem imaginis antiquæ & ſigno/rum:quorum tu ſtudioſiſſi mus es:gloriã extollit. noui us uindex imaginũ antiqua rum ſtudioſus & ſpectator ægregius cœna acceperat Papinium:ubi inter cætera ſigna præcipue admiratiõi fuit Hercules æneus a lycippo effictus dextra paterã ſuſtinente. ſiniſtta clauam.ipſe ſedebat:ſubſtrata leõis pelle.ſupino ore in cælum: in quo id poti/tiſſimum laudabitur:quod exigua menſu ra ſingula non mimus ſpeſtabantur quaſi
Epitrapezius — ingens fuiſſet.epitrapezius dicitur qđ om/nia uaſa menſæ deſtinata ita appellantur. nam επι ſignificat ad τραπεζα a menſa. Le uatum pectora phœbo:ideſt cura carmi/
Septum — nis. Septus:ſepta loca iuxta campum mar tiũ: ubi ſigna antiquorum artificum erãt uenalia.& pueri & res precioſiores.Martia. In ſeptis mamura diu multumqꝫ uagatus hic tibi Roma ſuas aurea uexat opes. Ah miſeri:iuſta & ingenua indignatio in gulã.
Ciconiæ Grues — Grue rhodopes:ſtrimonia.Cornelius ne/pos ſcribit ciconias magis placuiſſe tempo ribus Auguſti:ſed temporibus Veſpaſiani grues inter primas aues expetebantur.cico nias nemo uolebat attigere.e lõginquo cer te ueniunt.ut ait Plini.locus eſt in aſia:quẽ
Pythonis — appellant pythonis comẽ: ubi grues diſceſ ſuræ commurmurant: apparentque in no ſtro orbe tam repente:ut nemo uiderit ue
Anſeris iecur — nire.ſed ueniſſe. Exta:ideſt iecur.de iecore anſeris & eius ſapore.in commẽtariis Mar tialis diximus.dubium eſt Scipio ne Metel lus uir conſularis an Marcus .S. eius eques id primus docuerit. Varro & Plinius au/ctores:exta quod ſignificent ex diuinatio/ne Cicero. Plinio. & Varro. alibi recitaui/mus.hic pro iecore tantum.

Leptis creauit.iam feret indicas
Meſſes.odoratiſqꝫ rara
Cynnama præripiet ſabæis
Q uis non in omni uertice romuli
Reptaſſe dulcem ſeptimium putet
Q uis fonte iuturnæ relictis
Vberibus neget eſſe paſtum?
Hæc mira uirtus protinus auſonum
Portus uadoſæ neſciit aphrycæ
Lutras adoptatuſqꝫ tuſcis
Gurgitibus puer innataſti
Hic paruus inter pignora curiæ
Contentus raro lumine purpuræ
Creſcis:ſed immenſos labores
Indole patricia ſecutus
Non ſermo pœnus.non habitus tibi
Externa non mens. italus.italus.
Sunt turbæ romaniſqꝫ turmis
Q ui libyam doceant alumni.
Eſt & frementi uox hilaris foro.
Venale ſed non eloquium tibi
Enſiſqꝫ uagina quieſcit
Stringere ni iubeant amici
Sed rura cordi ſæpius & quies
Hunc in paternis ſedibus & ſolo
Veiente nunc frondoſa ſupra
Hernica. nunc curribus uetuſtis
Hic plura ponis.uocibus & modis
Paſſim ſolutis.ſed memor interim
Noſtri uerecundo latentem
Barbiton in geminas ſub antro.

Hercules uindic s epitrapezios

Orte remittẽtẽ curas phœboqꝫ leuatũ
Pectora cũ patulis tererẽ uagus ocia (ſeptis:
Iã moriẽte uiæ rapuit me cœna benigni
Vindicis.hæc imos animi perlapſa receſſus
Inconſumpta manet.neqꝫ enim ludibria uentris
Hauſimus.aut epulas diuerſo e ſole petitas
Vinaqꝫ perpetuis æuo certantia faſtis
Ah miſeri.quos noſſe iuuat.quid phaſidis ales
Diſtet ab hiberna rodopes grue.quis magis anſer
Exta ferat.cur tuſcus aper generoſior umbro

Qua alga:lucrino fundo ambritannico:an baiano.aliunde certe aduecta oſtrea in lucrino compaſcebã
tur.ita enim gratioris ſaporis fore putabant. Alter caſtor:nam alternis diebus caſtor & polux lucẽt.Ho/
me. Luna tirynthia:u tinã nox geminata fuiſſet:q̃lis fuit:cũ Her.cõceptus ẽ cõpreſſa alcmena a Ioue. tũc
enĩ nox geminata ẽ.ut ẽ apud Plautũ. Mentito: efficto. Reddere auctorẽ noĩare artificẽ uniuſcuiuſq; ſi
gni:ẽt nõ inſcripto illius noĩe. Hic tibi:hic tibi mõſtrauit ut potuiſſes uidere. Praxitelis:praxiteles mar/ Praxite/
moris gloria ẽt ſemet uicit duas ueneres uẽdidit magnæ admiratiõiſ:alterã cois uelata ſpecie:qđ illi pluris les
fecerũt:putãtes id eẽ ſeuep & pudicũ: alte/
rã q̃ reliq̃ erat emerũt gnydi ad quã ſpectã
dã multi nauigabãt:Nicomedes rex eã uo
luit emeř:repromittẽs ſe diſſoluturũ totũ
æs alienũ gnydiop.illi recuſarũt. tota ædi
cula apiebať:ut ſpectareť.par erat ex oĩ pte
admiratio.ſignũ contãinatũ ẽ macula:quã
cõtra uxit:cũ iuuenis amoř eius captus clã
noctu ei cohæſiſſet. Praxitelis ſigna erant
romæ flora triptolomus ceres ĩ hortis ſer
uilianis boni euentus & bone fortunæ ſi/
mulacra in capitolio mænades. Pollice pi
ſeo:phidiam intelligit:qui iouem piſeum Phidias
ſeu olympicum fecit:ut antea eſt dictum.
Linea:hoc eſt ex hiſtoria.nam Apelles cũ Apelles
Protogene certauit:ut eſt apud Pliniũ Du Protoge/
ctis lineis ſubtiliſſimis in tabula: quæ po/ nes
ſtea in palatio diu fuit magna admiratiõe:
præſertim aliis pictoribus.conſumpta eſt
priore icẽdio domus cæſaris.deniq; Apel/
les nullam diem ægit tam occupatã: quin
lineam duceret artem exercendo.inde na/
tũ ab eo puerbium. Deus ille:eſt ipſe Her
cules. Sentiri:exiſtimari & cõcipi animo.
Menſura:pedum ſtet intra: ideſt lateat:
nam tantum dimidia pars uidebatur cum
ſederet. Si uiſus:ſi oculos. Hoc pectore:
tali quale hoc eſt. Frangebant: domabãt.
Tam magna mendacia formæ: ſimula/
cra & effigies. admirantis autem eſt ꝙ in
tam paruo ſigno tanta repreſentetur for/
ma quanta eſt herculea. Quis modus in
dextra:o quanta moderatio fuit in dextra
Lyſippi:quæ cum ſoleret effingere ingen/ Lyſippus
tes ſtatuas.tamen ad tam paruum ſignum
ſeaccommodauit. Ingentes coloſſos: nã
Lyſippus coloſſos cælauit: unũ præcipue
quadraginta cubitorum tarenti:quem Fa
bius uerucoſus Romam transferre nõ au/
ſus eſt ob difficultatem moliendi: cum ta/
men inde herculem tranſtulerit. Telechi Thelechi
nes:maris filii cum caphyrna Oceani filia nes
neptũnũ educarunt. artium inuẽtores fue
runt.ſtatuas deorum fecerunt primi ab ip
ſis Apollo apud lyndios thelechinus diciť.
Iuno & nymphæ apud alyſios thelechines
nõnulli tradiderũt eos ꝓprias formas mu
tare ſolitos:ĩuidoſq; fuiſſe in artiũ diſcipli/
nas. & eoſdẽ faſcinatores ſolitoſq; ĩfũdere
aquam ſtygiã plantis & animalibus.alii ab
æmulis id factũ aiũt:eoſdem dictos idæos Idæi da/
dactylos nonnulli tradunt.Ex creta in cy/ ctyli
prum nauigarunt:cum rhodum primi æs Harpe ſa
& ferrum fabricati ſunt. feceruntq; harpẽ turni
Saturno. Plinius idæos dactylos ferri in/ Ferri in/
uentores fuiſſe ſcribit. Exigua maſſa:Martialis de hoc.Exiguo magnus in aere deus. uentores

Lubrica qua recubent conchilia mollius alga
Nobis uerus amor.medioq; helicone petitus
Sermo.hilareſq; ioci brumalem abſumere noctẽ
Suaſerunt. mollemq; oculis expellere ſomnum
Donec ab elyſiis proſpexit ſedibus alter
Caſtor.& heſternas riſit titonia menſas
O bona nox.iunctaq; utinam tirynthia luna.
Nox & erythreis thetidis ſignanda lapillis
Et memoranda diu. geniumq; habitumq; perẽnẽ
Mille ubi nunc ſpecies aeriſq; eboriſq; uetuſti
Atq; locuturas mentito corpore cæras
Edidici.quis nãq; oculis certauerit uſquam
Vindicis.artificum ueteres cognoſcere ductus
Et non in ſcriptis auctorem reddere ſignis
Hic tibi quæ docto multum uigilata mironi
Aera:laboriferi uiuant quæ marmora cæli
Praxitelis:quod ebur piſeo pollice raſum
Quod policleteis iuſſum eſt ſpirare caminis
Linea quæ ueterem longe fateatur apellem
Monſtrauit.nã quæ hæc quotiens chelin exuit ille
Deſidia eſt:hic aoniis amor auocat antris
Hæc inter.caſte genius tutelaq; menſæ
Amphitrioniades:multo mea cœpit amore
Pectora nec longo ſatiauit limina uiſu
Tantus honos operi:finesq; incluſa per arctus
Maieſtas.deus ille deus ſeſeq; uidendum
Indulſit lyſippe tibi:paruuſq; uideri
Sentiriq; ingens & cum mirabilis intra
Stet menſura pedum.tamen exclamare libebit
Si uiſus per membra feras.hoc pectore preſſus
Vaſtator nemees.hoc exitiale ferebant
Robur & argoos frangebant brachia remos
An ſpatio tam magna breui mendacia formæ
Quis modus in dextra. quanta experientia docti
Artificis curis pariter geſtantia menſæ
Fingere & ingentes animo uerſare coloſſos
Tale nec idæis quicq̃ telechines in antris
Nec ſtolidus brontes:nec qui polit arma deorum
Lemnius exigua potuiſſet ludere maſſa
Nec torua effigies.epuliſq; aliena remiſſis

Sed qualem parci domus admirata molorchi
Aut eleæ lucis uidit tegeea ſacerdos
Q ualis & otheis emiſſus in aſtra fauillis
Nectar adhuc torua lætus iunone bibebat
Sic mitis uultus. ueluti de pectore gaudens
Hortetur menſas. tenet hæc marcentia fratris
Pocula adhuc ſæuæ meminit manus altera cædis
Suſtinet occultum nemeeo tegmine ſaxum
Digna operi fortuna ſacro. pellæus habebat
Regnator lætis lumen uenerabile menſis
Et comitem occaſus ſecum portabat & ortus
Penſabatq; libens modo qua diademata dextra
Abſtulerat. dederatq; & magnas uerterat urbes
Semper ab hoc animos in craſtina bella petebat.
Huic acies uictor ſemper narrabat opimas
Siue cathenatos bromio detraxerat indos.
Seu clauſam magna babylona refregerat haſta
Seu pelopis terras. libertatemq; pelaſgam
Obruerat bello. magnoq; ex agmine laudum
Fertur thebanos tantum excuſaſſe triumphos
Ille etiam: magnos fatis rumpentibus actus
Cum traheret lætale merum. iam mortis opaca
Nube grauis uultus. alios in numine caro
Aeraq; ſupremis timuit ſudantia menſis
Mox naxamoniaco decus admirabile regi
Poſſeſſum. fortiq; deo libauit honores
Semper atrox dextra. periuroq; enſe ſuperbus
Annibal. italicæ perfuſum ſanguine gentis.
Diraq; romuleis portantem incendia tectis
Oderat. & cum epulas & cum lænea dicaret
Dona deus. caſtris mœrens comes iſſe nephandis
Præcipue cum ſacrilegus face miſcuit arces
Ipſius. immeritaſq; domos. ac templa tonantis

Molorchi: a quo ſuſceptus eſt hoſpitio. nota fabula. Aut eleæ lucis: alii omnes codices ita ſcripti ſunt: aut tiliæ lucis. nos uero ita emēdauimus ut legas: aut eleæ lucis. nam elea oppidum ē arcadiæ iuxta tegeā: ubi erat phanū pallados eleæ. expone igit̄ lucis. i. ad tēplū palladis eleæ. auctor Strabo. Sacerdos: nā ſacerdos palladis illac iter facientem Herculē hoſpitio ſuſcepit. Diana itē elea apud arcadas colebat̄. Adhuc ſæuæ meminit manus: altera cædis. nā in altera manu ſigni erat patera: in altera claua martia: cuius leua caret robore. dextra mero totum hoc emyſtochiū ita inuerſum eſt. in aliis codicibus. & hæc leue meruit manus aſpera ſedis. nos uero ita emendauimus ut legas. adhuc ſæuæ memīt manus altera cædis. Manus altera. i. leua. Meminit ſæuæ cædis: habet clauam: nec eā depoſuit q̄uis ī mēſa ſit nemeeo tegmine. nam effictum illic erat ſaxū ſtratum pelle leōis: ubi ſedebat Hercules. Martialis. Hic q̄ dura ſedens porrecto ſaxa leone mitigat. Digna operi. hoc archetypū habuit Alexāder primus. Mar. Hoc habuit numē pellei mēſa tyrāni. Plutarchus ſcribit Alexandrū: cū apud mydium diem nocti potādo iūxiſſet nondum epoto Herculis ſcypho. nec cæteris de more peractis æſtuare cœpiſſe febre. ibi per hercu. ſcyphū hoc ſignū intellexit.

Penſabatq; libēs: codices alii omnes ita ſcripti ſunt. præſtabatq; libēs. nos uero ita legimus. Alex. libenter præſtabat potaturus hoc ſignū: ea ipſa dextra qua & regna pauloante abſtulerat & euerterat urbes.

Semper ab hoc: menda eſt in aliis codicibus. ſemp ad hoc: ſed lege ut nos emendauimus: ut dicat ſumebat ſemper animos ī proximum prælium ab hoc ſigno herculis ſpectato. Obruerat: nā Philippus pater Alexandri in ditionē græciā redegerat. ſed adhuc nō pacauerat cū mortuus eſt. Alexāder igitur patri ſuccedēs athenīēſes. thebanos. corinthios qui defecerant armis oppreſſit thebas in primis diruit: exceptiſq; amicis macedonū: & his qui diſſuaſerāt defectionem: & familia pīdari poetæ omnes captiuos uendidit ad trigīta milia. ſex millia occubuerunt. Excuſaſſe: omnes alias uictorias oſtentauit herculi Alexander: ſed tantū ueniam petiit de euerſione thebarū. nam erat herculis patria. Ille ēt: perit Alexander poculo uenenato: aqua ſtygia quæ fluit ex rupe nonacria Arcadiæ: ſolaq; mulæ ungula contineri poteſt. necis cōſcium aiunt Ariſtotelem fuiſſe. ſcribunt hoc Plutarchus: ſed Plinius & Pauſanias apertius. hic īquit Papinius hercules ſignum dedit & indicium alexandro poculi uenenati. nā eo appoſito ſtatim ſudare cœpit. Ille etiā: Alexander. Fatis rumpentibus: cū fata eū eriperent ex medio curſu rerum magnarum. Traheret: hauriret. Timuit alios in numine caro: ſuſpicatus eſt uenenum ſibi appoſitum ab aliis indicio numinis cari Herculei. Aera: ſignum Herculis æneum.

Thebæ

Styx

Regi naxamoniaco annibali libyco. nam mortuo Alexandro: ſignū poſſedit annibal. Oderat: hūc inquit Papi. Hercules: q̄uis epulas & uinū ſibi libaret: dolēs ſe comitem eſſe in bello illo nefando aduerſus romanos præcipue in eum exarſit: cum Saguntum urbem a ſe conditam euertit. Miſcuit face: incendio corripuit. Arces: ſaguntinas. Ipſius: ab ipſo Hercule conditas. Saguntum enim condidit Hercules ſepulto illic Zacyntho comite: qui ſecum ab expeditione in gerionem reuertebatur. Extinctus eſt ſerpentis morſu. ut canit Sylius. oppidum eſt ultra hiberum: ex zacyntho inſula: eodē aduenerunt coloni demum ex Italia ab ardea. apud Sylium ille ſaguntinus ad Herculem. Conditor alcide templa tonantis: nam incendio ſaguntino templa deum arſerunt. Sylius. Ardent tecta deum.

Sagūtus

Polluit: cæde ſaguntinorum. Furias honeſtas:ideſt furorem.quo nomẽ & honorem conſecuti ſunt ſaguntini ita ſe necantes.nam primores ut Liuius tradit argentum & aurum in ignem coniecerũt:ne ab hoſte poſſideretur.& eodem ſe plærıq; Sylius tam honeſtẽ mortuos eo eulogio proſequitur.At nos ſyderæ quas nulla æquauerit ætas.Ite decus terrarum animæ uenerabile uultus:Elyſium & caſtas ſedes decorate piorum. Nec poſt:mortuo Annibale tandem hoc atchetipũ peruenit ad Syllã. Nec domus plæbeiæ:nec aliquis plæbeius. Potita:habuit. Aere ægregio:hoc eſt excellenti ſigno. Cõuiua ſibyllæ: ideſt

Polluit.& populis furias immiſit honeſtas
Nec poſt ſidonii lætum ducis ære potitã
Aegregio plæbeia domus. conuiua ſibyllæ
Cœnabat ſemper. claros intrare penatis
Aſſuetum & fœlix dominorum ſtemmate ſignum
Nunc quoque(ſi mores humanaq; pectora curæ
Noſſe dies)non aula quidem tirynthia nectε
Regius ambit honos.ſed caſta ignaraq; culpæ
Mens domini cui priſca fides cœptæq; peremne
Fœdus amicitiæ.ſcit adhuc florente ſub æuo
Par magnis ueſtinus aquis.quem nocte dieq;
Spirat & in caræ uiuit complexibus umbræ.
Hic igitur tibi læta quies fortiſſime diuum
Alcides.nec bella uides pugnaſq; feroces
Sed chelin & uitas & amantes carmina laurus
Hic tibi ſolemni memorabit carmine quantus
Iliacas geticaſq; domos.quantuſq; niualem
Stymphalon.quantuſq; iugis erimanthon aquoſis
Terrueris.quem & pecoris poſſeſſor hiberi
Quem tulerit ſæuæ mareoticus arbiter aræ
Hic penetrata tibi.ſpoliataq; limina mortis
Concinet.& flentes libyæ.ſcythiæue puellas
Nec te regnator macedum.nec barbarus unquam
Annibal:aut ſæui poſſet uox horrida ſyllæ
His cælebrare modis.certe tu muneris auctor
Non aliis malles oculis lyſippe probari.

Lyricum ad Maximum Iunium.

IAm diu lato ſatiata campo
Fortis herois erato labores
Differt.atq; ingens opus in minores
Contrahe gyros
Tuq; regnator lyrice cohortis
Da noui paulum mihi iura plectri.
Si tuas cantu latio ſacraui

Syllæ.Mar.Iuſſerat hic ſyllam põere regna trucem.ſyllæ autem ſibyllæ prius diceban/tur.& cor.ſibylla prius dictus eſt. ſed uetu/tas auctore Macrobio ſyllabam eliſit.& ꝑ ſibylla ſyllam accepimus.Incredibile ẽ Augustine quantum adlaborandũ fuerit his paucis uerſibus ob frequentes mẽdas quas deprehendas facile in aliis codicibus. nam ubi ſcribendũ erat comes iſſe. reperies co/mis ipſe.ubi arces artes.ubi ære potita aera petita. ubi. ægregio. ægregia.ubi domus domos. ubi cœnabat. cœnabit. ſed quid hæc recenſeo.tu eandem induſtriam no/ſtram in toto opere agnoſces:ſi alios codi/ces contuleris. Scit teſtis eſt fidei & conſtã/tiæ uindicis. Veſtinus:cui amicus fuit.ex/trema etiam fortuna.& nũc illius nomen mortui recolit.Veſtinus interfectus eſt iuſſu Neronis in conſulatu.odium in eum cõceperat princeps ob nimiam ſodalitatem Nam Veſtinus eius ignauiam deuinciebat ille metuebat amici ferociam. miſit igitur generatum tribunum cum cohorte ut eũ necaret.nam tunc epulabatur cum iuuen/tute delecta pari ætate.primo aduentu tri/buni ſtatim uenæ abſciſſæ ſunt medico ac cito.uiuens adhuc balneo merſatus nulla ædita uitæ:qua ſe miſeraret. Par magnis aquis:ideſt qui quãuis mergeretur mori/turus non ceſſit. nec uictus eſt: ut ullã uo/cem emiſerit idignam uiro:uindex. ut in/nuit Papinius:īter eos iuuenes erat: qui tũc cum Veſtino epulabãt. Sub æuo florẽte: nã Veſtinus iuuenis extictus ẽ.ut etiam in/dicat Martia. Par magnis aqs:ita nos emẽ dauimus.in aliis codicibus extat. Per ma/gnis aquis.Nullo ſenſu uittas nã poeta erat uindex:ut ante dixit. Arbiter mareoticus Buſiris. Limina mortis:de cerbero intel/ligit. Puellas libyæ & ſcythiæ: Diodorus contẽdit amazonas nõ ſolũ fuiſſe i ſcythia ad termodoontem:ſed multæ ante etiam in libya.eas aũt uicit Hercules. notiſſima hiſtoria.per puellas libyæ.heſperidas intel ligit. Lyſippe:quod Lyſippus hoc ſignũ fecerit.teſtatur etiã Martialis Λυσίππου lego phidiæ putaui.Plini.ſane tradit lyſippi opera fuiſſe ſexcenta & decem:quæ ſin/gula eius artem nobilitare poſſent. Aliis oculis:ꝗ uindicis.

Syllæ

Veſtinus

Vindex

Amazones

Lyſippi

Domitius Auguſtino.

MAximum Iunium abſentem in Dalmatia reuocat in urbem. eiq; congratulatur ob filiũ nuper ſuſceptum:quaſi autem diſcedens ab Achilleide:quam inchoauerat muſam rogat ut numeros heroicos contrahat in minores gyros & lyricos. Fortis herois.i. Achillis. Heroes ſuũ ſæculum habuerunt:ut Heſiodus ſcribit:quoꝶ alii ad thebas perierũt. alii i fortunatis inſulis:quas alii elyſios dixerũt:perpetuũ æuũ agunt.ſemideiq; omnes dicun/tur.Heſiodus. Erato:muſa ab .i.amore dicta.quod docti homines: ut inter/pretatur Diodorus ab omnibus amentur. Ingens opus:heroicum carmen. Regnator cohortis: lyrice.

Heroes

Erato

Pidarus

Pindarus;ſcopelimi filius thebanus: cuius laribus & familiæ parci iuſſit Alexander.morte quoq; nobilis.nam in gremio pueri dilecti in gymnaſio mortuus inuentus eſt.nouem lyricorum:ut ait Fabius facile princeps.nouem autem lyrici hi ſunt.

Lyrici nouem

Alcæus

Sapho

Steſichorus

Anacreō

Bycus

Bacchides

Aleman

Simonides

Pindarus

Alcæus mytileneus.qui æolice ſcripſit.ſappho cledis & eurygili filia.ſteſicorus euphemi filius:in cuius infantis ore cecinit philomela qui bella ſcripſit &. duces magnanimos Dorice.Anacreon theius parthemi filius qui bathyllum puerum dilexit.& acino uuæ paſſæ ſtrangulatus eſt.Bycus reginus uel meſſenus:ut alii ſcribunt:qui dorice ſcripſit.Bacchillides ceus milonis filius. Aleman dimantis filius ſpartanus qui Dorice ſcripſit & pediculari periit morbo. Simonides ex iulide oppido Ceæ inſulæ cycladum tenuis & ad lachrymas mouēdas maxime idoneus.nonus Pindarus horum omnium princeps.idcirco ait Papi.regnator lyricæ cohortis.

Myrtus

Myrto: qua coronātur lyrici poetæ & elegi.myrtus uiſa in europa in tumulo primum elpenoris Circeis.ut ſcribit etiam Theophraſtus mendoſus codex Plinianus habet celcei pro circeis. Concolor auro: Sylius de aſturibus. aſtur auaruſ.uiſceribus laceræ telluris mergitur imis & reddit infœlix effoſſo concolor auro. Achilles: achilleis mea. Alter maximus:filius Maximi. Ignem:auide inuehitur in captatores orborum: quorum multitudine temporibus ſuis offendebat ignem:computat etiam impenſam pyræ tanq̄ id ipſe ſoluat.lege autē duodecim tabularum ligna ad rogū indolata eſſe oportebat.quod a ſolonis legibus manauit ad coercendam funerum impenſam.

Rogi ligna

Caſtore dextro:dextris auſpiciis: nā caſtor equo ualuit. Ille:auus pueri memorabit. Reſu gis:q defecerant. Sub imo cælo:intra fines ſuos qui ſunt ad imum ſeptētrionem.

Pindare thebas.
Maximo carmen tenuare tento
Nunc ab intonſa capienda myrto
Serta.nunc maior ſitis.& bibendus
Caſtior amnis.
Quando te dulci latio remittent
Dalmatæ montes.ubi dite uiſo
Pallidus foſſor redit.erutoq;
Concolor auro?
Ecce me natum propiore terra
Non tamen portu retinent amœno
Deſides baiæ.laticenue motus
Hectoris amnis.
Torpor eſt noſtris ſine te camœnis
Tardius ſueto uenit ipſe thymbræ
Rector. & primis meus ecce metis
Hæret achilles.
Quippe te fido monitore noſtra
Thebais multa cruciata lima
Tentat audaci fide mantuanæ
Gaudia famæ.
Sed damus lento ueniam.quod alma
Prole fundaſti uacuos penatis
O diem lætum uenit ecce nobis
Maximus alter.
Orbitas omni fugienda niſu
Quam premit uotis inimicus hæres
Optio poſcens(pudet)heu propinquo
Funus amico.
Orbitas nullo tumulata fletu
Stat domo capta cupidus ſuperſtes
Imminens leti ſpoliis & ipſum
Computat ignem.
Duret in longum generoſus infans
Perq; non multis iter expeditum
Creſcat in mores patrios.auumq;
Prouocet actis
Tu tuos paruo memorabis enſes
Quos ad eoum tuleras orontem
Signa frenatæ moderatus aulæ
Caſtore dextro
Ille ut inuicti rapidum ſecutus
Cæſaris fulmen refugis amaram
Sarmatis legem dederit ſub imo
Viuere cælo.
Sed tuas artes puer ante diſcat

Omne quis mundi ſenium remenſus
Orſa ſaluſti breuis & troiani
Reddis alumne.

Ad Iulium menecratem ob prolem.

PAnde fores ſupũ.uitataq; tẽpla ſabæis
Nubibus & pecudum fibris ſpiranti-
bus imple
Parthenope. clari genus ecce mene-
cratis auget
Tertia iam ſoboles procerum tibi nomine uulgus
Creſcit & inſani ſolatur damna ueſeui.
Nec ſolum feſtas ſecreta neapolis aras
Ambiat.& ſocii portus dilectaq; mitis.
Terra dicarchei. necnon plaga cara madenti
Surrentina deo.ſertis altaria cingat
Materni qua littus aui.qua turba nepotum
Circuit & ſimiſes contendit reddere uultus
Gaudeat & libyca præſignis auunculus haſta
Q uæq; ſibi genitos putat. attollitq; benigno
Polla ſinu macteo iuuenis qui tanta mœrenti
Lumina das patriæ.dulci tremit ecce tumultu
Tot dominis clamata domus.procul atra recedat
Inuidia.atq; alio liuentia pectore flectat
His ſenium.longeq; decus uirtutis.& alba
Atropos & patrius lauros promiſit apollo
Ergo quod auſoniæ pater auguſtiſſimus urbis
Ius ubi tergeminæ dederat lætabile prolis.
Omen erat. uenit totiens lucina. piumq;
Intrauit repetita larem.ſic fertilis oro
Stet domus & donis nunq̃ mutata ſacratis
Macte.quod & proles tibi ſæpius aucta uirili
Robore.ſed iuueni lætam dat uirgo parenti.
Aptior his uirtus.citius dabit illa nepotes
Q ualis maternis helenæ iam digna palæſtris
Inter amycleos reptabat candida fratres
Vel qualis cæli facies ubi nocte ſerena
Admouere iubar mediæ duo ſydera lunæ.
Sed quæror haud faciles iuuenũ rariſſime queſtus
Iraſcorq; etiam.quantum iraſcuntur amantes.
Tanta ne me decuit uulgari gaudia fama
Noſcere? cũque tibi uagitet tertius infans
Protinus ingenti non uenit nuntia curſu
Littera.quæ feſtos cumulare altaribus ignes
Et redimire chelim. poſteſq; ornare iuberet
Albanoq; cadum ſordentem premere fumo
Et cantu ſignare diem? ſed tardus inerſq;

Quis:quibus artibus remenſus ſenium mundi:nam annales ſcripſerat maximus: imitatus genus dicendi.Saluſti. cuius breuitas laudatur & troiani hiſtorici.

Domitius Auguſtino.

COngratulatur Iulio Menecrati neapolitão:qui ex filia Polli fœlicis:de quo ante eſt dictum:tres ſuſceperat liberos. parthenopẽ autem patriam alloquitur: quæ cũ aucta ſit prole Iulii:debet ſacra diis reddere. Sabæis nubibus:elegãtiſſima periphraſis: & ab uno Papinio uſurpata pro thure. Templa uittata:ubi ſunt ſacerdotes uittati. Damna ueſeui:cuius incendio perierant multi. Solatur:reparat. Patrius:apollo:nam cumani qui Apollinem colunt:olim puteolos tenuerunt emporium patriam polli. Tergemie prolis:Iulius menecrates a Domitiano impetrauerat ius trium liberorũ: cum nullum adhuc haberet.Id autem inſtitutum eſt in honore Horatiorũ:ut ſcribit Dionyſius.ſed de hoc plura diſputauimus in commentariis Martialis. Donis ſacratis tribus liberis:quorum munus accepiſti a Domitiano. Lætam:gratiorem Virgo: nata cum duobus liberis. Duo ſydera lunæ: lucifer & caſtor.

Caryſtos Abantia claſſis:ideſt euboica. Caryſtus ante chalcodetis dicebatur:uel matris.ut Dionyſius putat & Chalcis Euphorus tradit.Ariſtides macram ait.Calidemus chalcidem a χαλκοσ quod ſignificat aes: quod ibi Abantia primum aiunt rapertum.Menechinus eandem abantiam ait appellatam. Homerus. Nunquã euboicos Aba.op. ſemper abantes appellat:eorumq̨ laudat robur:ut illud pariter comitántur abantes. Ariſtoteles ex Aba oppido phocidis thraces ueniſſe ſcribit.qui euboiam tenuerunt.Alii ab Abante heroe appellatam putãt: Euboea ut etiam euboeam ab Euboea muliere indolis heroicæ.hoc autem ait Papinius:quoniam ex calcide eu-boiæ uenerunt qui tenuerunt neapolim: Cumæ ut etiam qui condiderunt cumas: quorũ Hippocles fuerunt duces Hippocles cumeus & Megaſthenes chalcidenſis. Mega-ſthenes Eumelis: ideſt parthenope Eumeli filia.nam Parthenope.ut Eumelis poeta ſentit.Eumeli filia Coloniæ chalcidenſis dux:ſolum neapolitanum elegit ſe Parthenope cuta augurium columbæ:in cuius rei monumentum Apollinis ſtatua effecta eſt columba in leuo humero inſidente:ita ut eã reſpiceret parthenope:& adorare uideret.

Eumeluſ Eumelus:theſſaliæ populos habuit finitimos phthioticæ:ut Homerus ſcribit & refert Strabo. Ceres actea:cuius ſacra talia cælebramus qualia ſunt in attica ad eleuſiné inſtituta ab eumolpo: ut Apollodorus Eumolpia refert:unde eumolpia dicũtur a ſophocle.

Taciti:in aliis codicibus mendoſe ita legitur.Votiuam tanti quaſſamus lãpade mixtæ.nos uero emendauimus ut legas.Votiuam tanti quaſſamus:nam facibus diſcur-Cereris ſacra rentes ſacra cereris operabantur repreſentantes illius errores & idignationem filiæ quã perueſtigaſſe fertur facibus adhibitis. currebant autem uſq̨ ad extremam laſſationem ſilentes multa bacchantibus ſimilia meditantes.nam bacchi ſacra cum cerere erant coniũcta.Ouidius.Ipſe ſuos ludos uuæ cõmẽtor habebat.quos cum thedifera nũc habet ille dea.hos uerſus in ĩterpratationẽ illius carminis Iuue. attulimus. talia ſecreta coluerũt orgia teda.lege cõmentarios noſtros iam æditos.

Domitius Auguſtino.

IN ſaturnalinus Auguſtine xenia mittebanť & apophoreta:de quibus in cõmentariis Mar.a nobis diſputatũ eſt. Papini. in ſaturnalibus Plotio amico libellum miſerat pro Xenio.Plotius iocãs ei alterum librum remiſit ſcriptum de philoſophia a Bruto:Codice uetuſto & corroſo. Papini. cauillando iocatur: recenſetq̨ Apophoreta ſaturnalitia:quæ ille mittere debuiſſet cum accepiſſet Xenium.mihi ſane uidetur æmulatio catulliana.nam & Catullus eodem argumento in caluum conqueritur: q̨ ſibi librum miſerit in ſaturnalibus pro

Nunc demum mea uota cano:tua culpa.tuuſq̨
Hic pudor.ulterius ſed enim producere queſtus
Non licet.en hilaris circunſtat turba tuorum
Defenſaſq̨ patrem.quem non hoc agmine uincas
Dii patrii.quos auguriis ſuper æquora magnis
Littus.ad auſonium deuexit abantia claſſis
Tu ductor populi longe emigrantis apollo
Cuius adhuc uolucrem leua ceruice ferentem
Reſpiciens blande fœlix eumelis adorat
Tuq̨ actea ceres curſu cui ſemper anhelo
Votiuam taciti quaſſamus lampade mœſtæ
Et uos tyndaridæ quos non horrenda lycurgi
Taigeta.umbroſæq̨ magis coluere therapne
Hos cum plæbe ſua patrii ſeruare penates
Sint qui feſſam æuo crebriſq̨ laboribus urbem
Voce opibuſq̨ iuuent .uiridiq̨ in nomine feruent
His placidis genitor mores.largumq̨ nitorem
Monſtrat auus.pulchræ ſtudium uirtutis uterq̨
Quippe & opes & origo ſinũt.hac lãpade prima
Patritias intrare fores.his pube ſub ipſa
Si modo plena bonis inuicti cæſaris adſint
Limina romulei limen pulſate ſenatus.

Riſus ſaturnalitius ad Plotium.

EſT ſane iocus iſte.quod libellum
Miſiſti mihi grippe pro libello
Vrbanum tamen hoc poteſt uideri
Si poſt hoc aliquid mihi remittas
Nam ſi ludere grippe perſeueras
Non ludis.licet ecce computemus
Noſter purpureus nouuſq̨ charta
Et binis decoratus umbilicis.
Præter me mihi conſtitit decuſſis
Tu roſum tineis ſituq̨ putrem
Quales aut libycis madent oliuis
Aut thus niliacum piperue ſeruant

munere.Catullus.dii magni horribilem & ſacrum libellum.quem tu:ſcilicet ad tuum Catullum miſiſti continuo.ut die periret ſaturnalibus optimo dierum.unde Macrobius accipit teſtimonium. Vrbanum:non contumelioſum nec deriſio. Perſeueras:ſi non miſeris aliquid poſt librum. Non ludis:ſed Decuſſis ſcilicet decipis. Præter me:præter laborem meum & occupationem. Decuſſis:aſſipondium. dupondium. treſſis.quatreſſis ita uſque ad.x.quod dicitur decuſſis hoc eſt decem librarum.ut etiam ad.C.centuſſis.Perſius. Et centum græcos uno centuſæ liceret. Quales:quales chartæ ſunt pro cuculis. Martia. Ne toga cordilis ne penula deſit oliuis. Libycis:nam hæ peſſimæ ſunt oliuarum: ut ſcribit Plinius.

Lacertus Lacertos bizantiacos:lacertus genus piſcis laudatus ex betica ſaxetanus & ēt pariãus bizantii autē erat captura thinoꝝ unde ēt cordylæ. Colunt:tegūt. Trino foro:triplici.de quo alibi diximus. Oſcitatões: negligētes ſcriptiões. Bruti ſenis:uel brutū intelligit q in philoſophia ſecutus ē antiochū aſcalonitā & uel ter ē academiā antiochiq; fratrē Emphiliū quod placet.uel brutū ſenē male ſcribentē nocat ſuoꝝ tēpoꝝ hoiem. Libellionis:libellio bibliopola miſer & pauper. Plus mi.circiter.Mar.Plus minus ire decē. Aſſe caiano:a cais iſcriptis dictio ante dixius. **Pilea** Pilea:nā pilea mittebanť i ſaturnalibus facta aliquādo ex lacernis attritis.Mar.mittēs pileū.ſi poſſē totas cuperē miſiſſe lacernas.nunc tamen capiti munera mitto tuo.i.ſolū pileū partē lacernæ.hoc āt addas ueli & iſeras cõmentariis nřis i Mar. Mappæ lu.ſupra modū cādicātes nā **Luridus** luridus ē ſupra modū pallens.ut ſcribit Feſtus a Mar.cretatæ domine cretatā ꝑtor cū uelet mittere mappā. Chartæ thebaicæ.nā chartæ mittebāť in ſaturnalibus ut ē apud Mar. Thebaice:a Thebais ægypti ſūt q chartā ficū putēt. **Carica** Carica.genus fici.ut ē coctana auctor Pli.prunoꝝ & coctanoꝝ peculiaria hæc ſūt ſyriæ ut i cõmentariis Mar.diximus. Ruenti tur.uel ad formā reſpexit.nā **Turbinata figura** turbiata figura nõnullorū pomoꝝ diciť q̄ & geometrica ē.Pli.de piriſ turbiatior his forma uel qđ placet quoniā dū poma cõdūt turbinis iſtarruūt. **Elychnia** Elychnia:elychniū ē qđ lacernæ adhibeť & flāmā nutrit Funiculus.ſ.ex ſtuppa & ut Pli. ſcribit ex alia ēt materie aliquādo. Sicca: ēt ſine oleo. Nuſq̄ cinyphiis.i.nõ hēbas teſtudinē quā mitteres mihi.nā excogitatū ē putamina teſtudinū i lāmas ſecare.lectoſq; & repoſitoria his ueſtire qđ aruilius pollio primus docuit ſagacis ingenii ad luxuriæ iſtrumēta. anguſtatoriū intelligit. qđ ex putamie teſtudinū cõſtabat mittebaturq; i ſaturnalibus Mar.Fœmieā chereſõ ſinobis credis ieſſe Decipis.pelagi maſcula turba ſumus. Cyniphiis Cāpis:nā ſūt teſtudines terræſtres in opibus **Cherſos** cherſinæ.appellātæ a χέρσοσ qđ terrā ſignificat in Africæ deſertis q̄ maxie arenis ſitientibus ſqualet roſido ut crediť humore uiuēte.nec aliđ ubi ꝓuenit aĭal.

Aut bizantiacos colunt lacertos
Nec ſaltem tua dicta continentem
Quæ trino iuuenis foro rorabas
Aut centum prope iudices:priuſquam
Te germanicus arbitrum ſequentis
Annonæ dedit:omniumq; late
Præfecit ſtationibus uiarum
Sed bruti ſenis oſcitationes
De capſa miſeri libellionis.
Emptum plus minus aſſe caiano
Donas:uſqueadeo ne defuerunt
Cæſis pilea ſuta de lacernis
Vel mantilia:luridæ ue mappæ
Chartæ thebaicæue:carice ue.
Nuſquam turbine conditus ruenti
Non elychnia ſicca.non replictæ
Bulborum tunicæ.nec oua tantum
Non leues halicæ:nec aſperum far
Nuſquam cyniphiis uagata campis
Curarum domus huda cochlearum
Non lardum graue:debilis ue perna
Non lucanica:non graues phaliſci
Non ſal.oxiporum ue:caſeus ue
Aut panes uiridantis aphronitri

Perna Perna:antiq ex porco pnā lardū petaſonē ſume bāt.Pli.caſtrādū ſuē prioribus pernis ſuſpēdi docet uuluæ mēſionē a Papinio pretermiſſa miror.nā & il **Vulua** la ex porca i ſaturnalibus mittebať ut ex Mar.xeniis diximus.de q̄ Pli.hæc.xi. naturalis hiſtoriæ. Vulua eiecto partu melior q̄ edito eiectitia uocať illa.hæc porcaria.primiparæ ſuis optima.cõtra effetis a partu. præter q̄ eodē die.ſuis occiſæ liuida & macra nec nouellaꝝ ſuū præter q̄ primiparaꝝ.potiuſq; ueterū nec dū effetaꝝ.& biduo ante partū aut poſt partū.aut quo eiecerit die ꝓxima eiectitia ē occiſo uno die poſt partū.ueniebāt aūt i menſā uuluæ nõ tā ſuo ſapore gratæ q̄ cõdimētis.quoꝝ confecturā exqſite & guloſe docet Apitius.li.ſeptimo.ſuiſq; noibus diſtinguiť.ut aliis ſteriles appellētur.aliæ aliter cõdiātur.cū aūt Horatius uuluā amplā dicit:porcariā itelligit.quæ edito fœtu laxior ē.nā uario palato aliæ aliis antepone **Lucanica** banť atq; eædem.aliis gratæ.aliis non placebant. Lucanica:farcimē inuentum primū in lucanis populis unde ē ei nomē.ab Apitio condiť pipere.cimino.ſatureia.aliis præterea rebus i ſaturnalibus mittebanť. ut ē apud Mar.coronabāturq; ea pultes. Graues faliſci:uēter faliſcus farciminis genus inuētū primū in faliſcis ut ait Varr o.graues appellat Papinius q; cū uētres ſint & facti grauidi uideanť. Oxipoꝝ:cõdimē **Oxigarū** ti genus quod oxigarum.appellat etiam columella Apitius cimini unciis duabus gingiberis uncia una. rutæ uiridis uncia una aliis præterea rebus conficit. columella aliter ultimis uerſibus totius operis.caſeus quoque in ſaturnalibus mittebatur.ut eſt apud Martialem uariis fiebat generibus ex nominibus dolcites ex dalmatia cebanus ex apennino.auximates ex umbria.lunenſis ex etruria conſpicua magnitudine.ueſtinus præterea & cruſtummus & q fiebat in urbe omnium præſtantiſſimus.quem Martial. uel abrēſem appellat a regiõe urbis. Panes:maſſe aphronitri:ſpuma nitri eſt αφροσ enim ſignificat ſpumam & nitrum nam nitrū ſpumam emittit cū ros cecidit.alii tamen dixerunt aphronitrum colligi in ſpelūcis Aſiæ quas colligas appellarūt id ſole ſiccāt lydiū maxie probať.tamē ita i antiqs codicibus Mar. legitur ut docuimus ruſticus es neſcis qd græco nomie dicat.ſpuma uocor nitri græcus es aphronitrū.

Vuis pſythiis:paſſū quō fieret docuimus apud iuuena.Pli.& columellæ teſtimoniis pſythiū paſſi genuſ ē qp ſuū ſeruat potius ſaporē q̄ uini ide nos emēdauimus qd'ſcriptū erat poſitis uuis pſythiis.Defrutū āt ninū coctū ē ad dimidiā parte cū ad terrā'deſcendit græce dicit̃ ναειτοн latine ſa pa dulci cœno.nā defrutū denſū ē & lenteſcit i ſpēm cœni. Cereos aren.i aliis oibus codicibus cereos auētes legit̃.tu uero leges cereos arētes.nā ab arido & paupe cliēte mittunt̃ Mar.ceſſet cereus aridi cliētis. mittebant̃ aūt i ſaturnalibus rogatiōe publici tribuni Plebis q cū diuites p occaſionē ſaturnaliorꝝ grauia exigerēt a pauperibus tributa iuſſit ut his tantū mitterētur cerei.

Defrutū

Sapa

Vuas ollares:in ollis ſeruatas.qd' fieri docet Columella in bumaſtis duraturis purpureis ut pediculi ipicent̃ dura piceuas fictile condat̃.paleis q̄ ſicciſſimis cribratis & ſubſtratis.altero uaſculo adhibito cooperiatur circū lito luto paleato ut ponāt̃ etiā in tabulato q̄ ſicciſſimo obrutis uaſis palea ex ollares uuæ dicebant̃. In orbe cumano:i rota figulina cumana nā patiæ cumanæ fictiles præſtabāt qd' & Pli.ſcribit & in Mar.diximus. Syntheſim qd horres.ſyntheſis & uas fictile ſignificat Mar.ſeptēnaria ſyntheſis ſagūti.& ueſtē ſaturnalitiā.de q̄ in diſticis Mar.diximus & Trāqllus ſyntheſinatū Neronē ide formauit.ābiguitate igit̃ uerbi ludit Papi.nā cū ſintheſim petiiſſet q̄ ſi ille offēſus eēt magnitudie muneris ueſtē intelligēs iterpoſuit. Quid times.q.d.ueſtē nō peto ſyntheſim.ſed uas fictile calicē aut cacabū.nā hoc quoqꝫ uas ē.ut Var. ſcribit calicē āt in thermis frequēter uſurpari uideo luue.ad illos thermarꝝ calices. Mar.frāgendos calices. Nil mittis:qd'.ſ.ꝑtiū mei muneris ſupauerit.nihil rependis. imo inqt tātūdē nō reſtituiſti. Tātū:illud unū iqt peto ne nūc ēt mihi remittas ē decaſyllabos ꝓ his meis ut ātea librꝝ ꝓ libro.

Hollare uuæ

Sintheſis

Quid ſi:arguto oſtēdit ſe eē captatorē:& grippū regē.nōne iqt eēs rephēdēduſ ſi ego te ſalutarē:& tu ſalutē redderes cū dñes cœnā:aut ſi dediſſē cœnā & expectares cœnā a me cliēte paupe:nā regiſē q̄lis tu es nō referr̃ paria cliētis maiora aut cū maiora ddere nō expectar̃ eadē. Domitius Augu.

Ic eſt liber Quītus Auguſtine quē abaſcātio dicauit homis.n.pietatē pria ſylua laudat i priſcilla uxore mortua & deflēda & ornāda cui ſtatuā ſiccato cadauer̃ erexerat i tēplo nobili toro āt ſtudioſius blādit̃ quo niā i aula Domi.gratioſus erat:mutilata ē epiſtola & ſupra dimidiū uetuſtate amiſſa nā cū ſyluarꝝ oium q̄ ſingulis libris cōtinētur mētionē facere ſoleat i hac prime tātū argumentū legit̃. Publice ꝓſint:ad imitationē: Quaſi off.uolēs ꝑſtar̃ officiū.cliētis: cū nihil accepim.Mar.& ñ officioſus amo. materiā talē occaſionē q̄ eſt ex lachrymis.

Vel paſſum pſythiis uuis recoctum
Dulci defruta uel lutoſa cœno
Quantum uel dare cereos arentes:
Cultellum tenues.ue codicillos:
Ollares rogo non licebat uuas:
Cumano patinas in orbe tortas:
Aut unam dare ſyntheſim(quid horres)
Alborum calicum.atqꝫ cacaborum:
Sed certa uelut æquus in ſtatera
Nil mittis.ſed idem nihil rependis
Quid ſi cum bene mane ſemicrudus
Illatam tibi dixero ſalutem
Et tu me uicibus domi ſalutes:
Aut cum me dape iuueris opima
Expectes ſimiles.& ipſe cœnas:
Iraſcor tibi grippe.ſed ualebis
Tantum ne mihi quo ſoles leporem
Et nunc Hendecaſyllabos remittas.

Syluarum li.V.ad abaſcantium.

Mnibus affectibus proſequenda ſunt bōa exempla cum publice proſint:pietaſqꝫ priſcillæ tue preſtas:& morum tuorum pars nulli nō cōciliare te præcipuo merito poteſt:uxorem enim uiuā amare uoluptas ē:defunctam religio.ego tamē huic operi non ut unus e turba:nec tantū quaſi officioſus aſſilui.amauit enim uxorem meam priſcilla & amādo fecit mihi illā ꝓbatiorē.poſt hoc igratus ſū ſi lachrymas tuas trāſeo:præterea latus oē diuinæ domus ſēp demereri ꝓ mea mediocritate cōnitor.nā q bona fide deos colit amat & ſacerdotes.ſed q̄uis ꝓpiorē nexū aīcitiæ tuæ iā pridē cuperē mallē tamen nōdū iteruenisse materiā.

Abſcantii in priſcillam pietas.

I manus aut ſimiles docilis mihi figere cæras
Aut ebur.ipreſſis aurꝝ ue aīare figuris

Domitius Auguſtino.

Riſcillam abaſcantii Vxorē Epicedio laudat.in quo ēt uiri pietatē admirat̃.qui nec lachrymis modū fecerat.quāuis iā alter ānus ageret exquo mortua erat.& ſtatuā illi erexerat ſiccato cadauere perſimilē.recolebatqꝫ ꝑcipuo amore Abaſcantius inter Domi.miniſtros cū aliquādiu nullius mūeris particeps fuiſſet tādē i militiæ curā ab iperatore aſcitus eū ſecutus eſt i expeditionē germanicā operamqꝫ nauauit fortiſſime. Aurū:auro cælādo nemo

Hinc priſcilla tuo ſolatia grata marito
Conciperem:namq; egregia pietate meretur
Vt uel apelleo uultus ſignata colore.
Phidiaca uel nata manu reddare dolenti
Sic auferre rogis umbram conatur:& ingens
Certamen cum morte gerit:curaſq; fatigat
Artificum.inq; omni te querit amare metallo
Sed mortalis honos agilis quem dextra laborat
Non tibi laudati iuuenis rariſſima coniunx
Longa nec obſcurum finem latura perenni
Temptamus dare iuxta lyra.modo dexter Apollo
Quiq; uenit iuncto mihi ſemper apolline Cæſar
Annuat haud alio melius condere ſepulchro.
Sera quidem tanto ſtruitur medicina dolori
Altera cum uolucris phœbi rota torqueat annum
Sed cum plaga recens.& adhuc in uulnere primo
Nigra domus queſtu.miſeramq; acceſſus ad aurē
Coniugis orbati.tunc flere.& ſcindere ueſtes
Et famulos laſſare greges.& uincere planctus
Fataq; & iniuſtos rabidis pulſare querelis.
Cælicolas.ſolamē erat.licet ipſe leuandos
Ad gemitus ſyluis comitatus & amnibus orpheus
Afforet.atq; omnis pariter matertera uatem
Omnis apollineus tegeret.bacchiq; ſacerdos
Nil cantus.nil fila.deis pallentis auerni
Eumenidumq; audita comis.mulcere ualerent
Tantus in attonito regnabat pectore luctus
Nunc etiam ad planctus refugit.iā plana cicatrix
Dum canimus.grauibuſq; oculis uxorius inſtat
Imber.habent ne pios etiam nunc lumina fletus
Mira fides.citius genitrix ſipyleia fertur
Exhauſiſſe genas.citius titonida mœſti
Deficient rores.aut exiccata fatiſcet
Manet achilleis hyemes affrangere buſtis
Macte animi:notat iſte deus:qui flectit habenas
Orbis:& humanos proprior ioue diggerit actus
Mœrentemq; uidet.lectiq; arcana miniſtri
Hinc etiam documenta capit:quod diligis umbrā
Et colis exequias:hic eſt caſtiſſimus ardor
Hic amor a domino meritus cenſore probari
Nec mirum ſi uos collato pectore mixtos
Iunxit in abrupta concordia longa cathena
Illa quidem:nuptumq; prior:tedaſq; marito
Paſſa alio.ſed te ceu uirginitate iugatum
Viſceribus totis.animoq; amplexa fouebat:
Qualiter æquæuo ſociatam palmite uitem

claruit cum argento multi ſint memora-
biles.auream ſtatuā nulla inanitate in tem
plo Anetidis numinis parthici poſuerūt q̄
direpta eſt ab Antonio fabula comitante
eū qui primus uiolauit id numē captū ocu
lis & membris oībus expiraſſe.Id cū Augu
ſtus quæreret an uerum eſſet ex milite ue
terano Bononiæ apud quem cœnabat Re
ſpondet ſe illū fuiſſe.Auguſtumq; de mor
tui cruore cœnare.Nam totum ſibi cenſū
ex ea rapina eſſe.Gorgias primus artis rhe
toricæ magiſter auream ſtatuam ſibi poſu
it. Honos agilis: cito inquit fugit honor
elaboratus dextra uel cōiuge agilis dextra.

Iuncto Apolline:cuius numen non mi-
nus præſens mihi eſt q̄ apollinis. Omnis
matertera:omnes muſæ ſorores. Callio-
pes matris Orphei ex Oeagro. Sacerdos
bacchi:omnes poetæ qui ſacerdotes ſunt
Bacchi & Apollinis. Etiam nunc: nonne
adhuc ſunt exhauſti oculi lachrymis cum
tam diu luxerint. Mira fides: diuturnita-
tem lachrymarum miratur.repetitiſq; exē
plis etiam fabuloſis matrum quæ magis
præeſſe ſolent in filiis deflēdis.Diutius aba
ſcantium fleuiſſe innuit. Mira fides:uix
credi poteſt te tam diu lugere. Genitrix
ſipyleia:in aliis omnibus codicibus Augu
ſtine genitrix ſipellea extat confuſo carmīe
& ſenſu ut ex hac una obſcuritate multis
deinceps carminibus tenebræ oborirent.
nos Sipyleia emendauimus.ut nioben in- Niobe
telligas quæ ex ſipylo urbe mæoniæ fuit Sipylus
uerſa in ſaxum ob dolorē amiſſoꝝ filiorū
adhuc lachrymas emittens cum hac pría
mortali concubuit Iuppiter ut refert Dio-
dorus.ſemel e ultima Plini.ſipylum quod
ante tantalis uocabatur caput mæoniæ.ſi- Tantalis
pylus item unus ex filiis Niobes fuit.nup-
ſerat autem Amphioni.Ouidi. Tum cum
mæoniam uiro ſipylumq; colebat. Præ-
terea:in patriam rapta eſt ubi fixa cacumi-
ne montis liquitur ex lachrymis etiā nunc
marmora manant.Solinus. Caput mæo-
niæ ſipylus excipit tantalis antea dictus.&
in illam uocabuli memoriam orbitatibus
datā a niobe.Achilles apud Homerū hanc
fabulam refert cum pluribus uerſibus in
iliade.ad Priamum Propertius:& niobe la
chrymas ſupprimat ipſe lapis. Exhauſiſ
ſe genas.lachrymis citius.q̄ tu. Mœſti ro-
res:qui ſunt pro lachrymis auroræ ob mē Memnō
nonem filium amiſſum Diodorus Idam
matrem dicit Aeſchilus Ciſſiam. Buſtis:
ad buſta Achillis filii quæ ſunt in ſigeo p- Achillis
montorio troiæ. Achilles a Paride interfe mors
ctus eſt inter portas.ut ſcribit Plutarchus.
Cenſore: qui prohibuit adulteria & caſtū
amorem probat.

Laudentur proauis : & hi uerſus mēdis
impediti inexplicabiles erant.nam ubi ſcri
bendū eſt laudent᷑ proauis. legebatur lau/
dantur proaui.nos ita caſtigauimus.ut di/
cant aliæ q̄ carent laudibus animi lauden/
tur a bonis externis & fortunæ ut a nobili
tate maiorū aut a forma.tu uero Priſcilla
laudaberis a me a moribus & bonis ai.q̄
una uera laus ē. Bonis morum.i.uirtutis.
Potentes falſo:in pretio falſis laudibus.
Egent ueræ laudis:carēt laude uirtutis.
Species fœlix:egregia forma. Ex te:a tua
uirtute. Maior honos:maior fama q̄ uel
formæ uel nobilitatis. Fraternus aduker:
Thyeſtes Nota hiſtoria ex tragœdia.nā Thyeſtes me
Merope ropē Atrei fratris uxorē pretio corruptam
Tantalus cōpreſſit ſuſcepitqꝫ eo cōcubitu Tantalum
quē ſibi appoſuit atreus. Melius:dii ingt
melius fecerunt ꝙ nō in aduerſis ſed in ſe/
cundis fidē tuā in uirum ꝓbaſti. Ambit
latus:luſtrat oculis omnē partē.Mar.prin/
cipis eſt uirtus maxima noſſe ſuos. Iuba/
tis hūeris:fortiſſimis a iubatis leōibus epi/
theton.nam leonū generoſitas iuba ſpecta
tur ut ait Pli.primuſqꝫ ſylla centū iubatoꝝ
pugnā edidit in p̄tura. Magnū late:deſcri
bit munus abaſcantii. Laurus ab arcto:a
ſeptētrionē ut fuit laurus Sarmatica de q̄
Euphra/tes ante eſt dictū. Vagus euphrates:ex maio/
re fundit᷑ armenia. ortū habet ſupra ziza/
ma ſub radicibus montis quē accolæ cabo
tē nomināt ſcythiæ proximū hic receptis
aliquot in ſe amnibus in meſopotamiam
labit᷑ per ſeleutiā circa quā infundit᷑. Tigri
præfluēte dexteriore alueo Babylonem pe
tit quā pmeat mox in paludes diſtrahit᷑.In
creſcit nili mō æſtatis diebus. meſopota/
miā inundat ſole obtinēte uigeſimā partē
cācri.minui incipit uirginē & leonē tranſ/
greſſo.in totū remeat uigeſima parte uirgi
Iſter nis. Binominis Iſtri: eodē epitheto uſus
ſylius nā iſter ex mōte arnobe i germāia or
tus imenſo aquaꝝ auctu per multas regio
Danubi/us nes defert᷑ appellaturqꝫ Danubius cū Iſtriā
attigit Iſter dicit᷑.lx.annibus receptis ſeptē
hoſtiis in mare erūpit.ut Ephorus tradit
quinqꝫ tantū. E gurgite refluo:nā oceāus
britānicus refluus ē & reciprocat æſtu atqꝫ
ut ait Pytheas maſſilēſis octogenis cubitis
ſupra Britānia oceāus itumeſcit.In thules
tamen hiſtoria Stra.putat mentitū eē Py/
theā.Cuius teſtimonio Pli.nihilomius uti
tur. Oia:habet ingt curā Abaſcantius ar/
morum q̄ recōdita ſunt i armamētario di
ſtribuendoꝝ militibus exeuntibus in expe
ditionē.& eoꝝ inſtaurandoꝝ. Frondes.ſ.
lauri. Iam laceras:uetuſtate.Pli.de lauro.
Romāis præcipue letitiæ uictoriarūqꝫ nū
cia addit᷑ lr̄is.& militū lāceis Piliſqꝫ. Mul/
ta lācea:lanceas ætoli inuenerūt. Fumoſa
penna:uetuſtate.Nam ſagittis & lanceis pē
næ addebantur. uolucre inquit Plinius fecimus ferrum ut citius mors ad hominem perueniret.

Vlmus amat:miſcetqꝫ uenus.ditemqꝫ precatur
Autumnum:& caris gaudet redimita racemis
Laudentur proauis:ſeu pulchro munere formæ
Quæ morum caruere bonis.falſoqꝫ potentes
Laudis egent ueræ.tibi quanquam & origo niteret
Et fœlix ſpecies.multumqꝫ optanda maritis.
Et te maior honos.unum nouiſſe cubile
Vnum ſecretis agitare ſub oſſibus ignem
Illum nec phrygius uitiaſſet raptor amorem
Dulichii ue proci.nec qui fraternus adulter
Caſta myceneo connubia polluit auro.
Si babylonis opes lydæ ſi pondera gazæ
Indorumqꝫ dare.ſerumqꝫ.arabumqꝫ potentes
Diuitias mallet cum paupertate pudica
Intemerata mori:uitamqꝫ rependere famæ
Nec frons triſte rigēs nimiuſqꝫ in moribus horror
Sed ſimplex hilariſqꝫ fides.& mixta pudori
Gratia.quod ſi anceps metus ad maiora uocaſſet
Illa uel armiferas pro coniuge læta cateruas
Fulmineoſqꝫ ignes.mediiqꝫ pericula ponti
Exciperet melius.quod non aduerſa probarunt
Quæ tibi cura tori.quantus pro coniuge pallor.
Sed melior uia dextros tua uota marito
Promeruere deos.dum nocte dieqꝫ fatigas
Numina dum cunctis ſupplex aduolueris aris
Et mitem genium domini præſentis adoras.
Audita es.uenitqꝫ gradu fortuna benigno
Vidit quippe pii iuuenis.uanamqꝫ quietem
Intactamqꝫ fidem.ſuccinctaqꝫ pectora curis.
Et uigiles ſenſus.& digna euoluere tantas
Sobria corda uices.uidit qui cuncta ſuorum
Nouit.& inſpectis ambit latus omne miniſtris
Nec mirum:uidet ille ortus:obituſqꝫ:quid arctos
Quid boreas hibernus agat:ferriqꝫ togæqꝫ
Conſilia.atqꝫ ipſam mentem probat.ille iubatis
Molem immēſam humeris:& uix tractabile tēpus
Impoſuit:nec enim numeroſior altera ſacra
Cura domo magnum late dimittere in orbem
Romulei mandata ducis:uireſqꝫ modoſqꝫ
Imperii tractare manu:quæ laurus ab arcto:
Quid uagus euphrates:quid ripa binominis iſtri
Quid rheni uexilla ferāt.quantum ultimus orbis
Ceſſet:& e refluo circunſona gurgite thulæ
Omnia iam laceras pila attollentia frōdes
Multaqꝫ fumoſa ſignatur lancea penna

Præterea fidos dominus ſi diuidat enſes
Pandere:quis centum ualeat frenare maniplos
Intermiſſus eques.quis præcipiſſe cohorti:
Q uem deceat clari præſtantior ordo tribuni
Q uis nam frenigeræ ſignum dare dignior alae:
Mille prænoſſe uices.an merſerit agros
Nilus.an imbrifero libyæ ſudauerit auſtro
Cunctaq; ſi numerem:non plura interprete uirga
Nunciat : e celſis ales tegeaticus aſtris
Q uæq; cadit liquidas iunonia uirgo per auras
Et picturato pluuium ligat aera gyro:
Q uæq; tuas laurus uolucri germanice curſu
Fama uehit prægreſſa diem.tardumq; ſub aſtris
Arcada.& in medio linquit thaumantia cælo.
Q ualem te ſuperi priſcilla.hominesq; benigno
Aſpexere die.cum primum ingentibus actis
Admotus coniunx.uiciſti gaudia cœnæ
Ipſius effuſo dum pectora prona ſacratos
Ante pedes auide domini tam magna mœrentis
Volueris:aonio non ſic in uertice gaudet
Q uem pater arcani præfecit hiatibus antri
Delius.aut primi cui ius uenerabile thyrſi
Bacchus.& attonitæ tribuit uexilla cateruæ
Non tamen hic cunctata quies.probitas ue ſecũdis
Intumuit tenor idem animo. moresq; modeſti
Fortuna creſcente manent.fouet anxia curas
Coniugis hortatuſq; ſimul flectitq; labores
Ipſa dapes modicas:& ſobria pocula tradit
Exemplumq; ab herile monet:uelut appula cõiũx
Agrigolæ parci.uel ſole infecta ſabino
Q uæ uidet emeriti iam proſpectantibus aſtris
Tempus adeſſe uiri:propere menſaſq; toroſq;
Inſtruit expectatq; ſonum redeuntis aratri
(Parua loquor)tecum gelidas comes illa p arctos
Sarmaticaſq; hieme Iſtrumq; & pallida rheni
Frigora:tecum omnis animo durata per æſtus
Et ſi caſtra darent:uellet geſtare pharetras
Vellet amazonia latus intercludere pelta
Dum te pulueræa bellorum nube uideret
Cæſarei prope fulmen equi:diuinaq; tela
Vibrantẽ & magnæ ſparſum ſudoribus haſtæ:
Hactenus alma chelis:tempus nunc ponere frõdes
Phœbe tuas:mœſtaq; comã damnare cupreſſo

Præterea:eſt præterea inquit cura Abaſcantii pandere & monere imperatorem. cum ordines militares diſtribuit. Quis ſit idoneus centurio.quis idoneus præfectus cohortis Aut tribunus militum.Aut equitum magiſter. Quæq; tuas laurus. nam cum Domitianus.L.Antoniũ bellum mouẽtem in ſuperiore germania oppreſſiſſet. ipſo quo dimicatum eſt die:ſtatuã imperatoris Romæ aquila circumplexa pẽnis clãgores lætiſſimos edidit Pauloque poſt rumore quodam adeo uulgatum ẽ Antoniũ occiſum eſſe ut plærīq; caput eius apportatum quoq; conrenderent.Hæc inquit Papinius.Fama quæ ſolet eſſe nuncia rerum Domitiani nõ uelocius nunciat res nouas ex toto orbe q̃ Abaſcantius. de eadẽ fama Martialis.Certus abeſt auctor ſed uox hoc nũciat omnis.Credo tibi uerum dicere fama ſoles. Prægreſſa diem:nam ante primas tenebras & nondum toto die abſoluto fama ex germania uſq; ſolet nunciare uictoriam. Vertice aonio:parnaſi nã Aoneſ populi eum tenuerunt ut ſcribit Stra. Nõ ſic:nõ ſic inquit lætari ſoletis qui princeps ſacerdotũ diligitur uel a phœbo uel a Baccho ut abaſcantius gauiſus eſt eo munere ab imperatore ſibi delegato.quibus ex uerbis ſuſpicor Abaſcantium principem ſcribarum fuiſſe ad negocia arcana imperatoris & eũdem eſſe quem appellat Martialis cognomine ſextum.O cui naſcentes domi cognoſcere curas. & ſecreta ducis pectora noſſe licet. Hiatibus ſa.an. nam delphis erat antrum unde ſpiritus emittebat. quo ſacerdotes furentes reddebantur & prædicedant futura.Plinius alibi. fatidici ſpecus quorũ exhalatione temulenti futura p̃cinũt ut delphis nobiliſſimo oraculo. Cuius uenerabile primi thyrſi.i. cui bacchus tribuit ius & principatum ſuorum ſacerdotum Incredibile eſt Auguſtine quantis ambagibus ſollicitum me circunduxerit hæc una menda.nam in omnibus codicibus ita legebatur primi cuius uenerabile thyrſi.ſed ut puto cui ius legendum eſt eo ſenſu quem explicauimus. Monet ad exẽplum herile : hortatur Priſcilla maritum ut cœnet parce uelut faciebat Domitiãus eius herus & dominus.Nam ut ex Tranquillo diſcimus ille prandebat ad ſatietatem:nec ferme unquam ſupra cœnam aliquid ſumebat præter Martianum malũ. Et modicam in ampulla potiunculam.

Delphicum antrum

Viri emeriti:defuncti labore totius diei.
Si caſtra darent:ſi lex militiæ permitteret.Nam non licebat mulieri caſtra ingredi.Inde.illa indignatio Virgiliana.ſeqturq; nephas ægyptia coniunx.Idem innuit Propertius:& Titus Mutius damnatus ẽ:quoniam uxor Caluiſii Sabini mala cupidine uiſendi ſitum caſtrorum habitu militari ingreſſa eſt ſtuprumque cum eo commiſit. Mœſta cupreſſo:Nũc eſt tp̃s ſumere ſerta comis meis ex cupreſſo. Dãnata:q̃ dicata ẽ Plutõi cũ ſim tẽperaturus carmẽ funebre & Plutoniũ Pli.Cupreſſus Diti ſacra & ideo funebri ſigno ad domos poſita.

Cupreſſus

Carpitur: ego puto phthyſi comſumptā eſſe priſcillam. Fulmina lethes incorrupta: quæ nulla reflecti aut corrumpi poſſunt. Barathrū Barathro: græci locum profundum ita appellāt. Vnde emergi nō poſſit: Quod Feſtus quoque apud nos interpretatus eſt. Baratrum item locus erat in ægypto circa Peluſium paluſtre & cœnoſum. quod a profunda obſcuritate ita appellarūt. Horror: Nam oculi morientium horrent & rigent immoti ut Cornelius celſus etiam Genæ tradit. Genas: antiqui dixerunt quas nūc malas appellarunt a rotunditate. lege. xii. tabularum eas radi: ideſt lacerari a fœminis prohibentium. eſt enim pudoris ſedes.

Potiora longa ſenecta: nam uidi plura & lætiora q̄q̄uis alia quæ ad extremam ſenectā perueniſſet. Saluo ordie: ſcilicet naturæ nā cum eēm ſenior debui mori ante te.

Quis nam impacata cum ſanguinitate ligauit
Fortunam inuidiamq; deus: quis iuſſit iniquas
Aeternum bellare deas: nullam ne notauit
Illa domum: toruo quam non hæc lumine figat
Protinus. & ſæua perturbat gaudia dextra
Florebant hilares inconcuſſiq; penates
Nil mœſtum: quid enim quāuis infida leuiſq;
Cæſare tam dextro poſſet fortuna timeri:
Inuenere uiam liuentia fata: piumq;
Intrauit ius ſæua larem. ſic plena maligno
Afflantur iumenta noto: ſic alta ſeneſcit
Imbre ſeges nimio: rapide ſic obuia puppi
Inuidet: & uelis adnubilat aura ſecundis
Carpitur eximium fato priſcilla decorem
Qualiter alta comam ſyluarum gloria pinus
Seu iouis igne malo: ſeu iam radice ſoluta
Deficit. & nulli ſpoliata remurmurat aure
Quid ꝓbitas aut caſta fides. quid numina ꝓſunt
Culta deum. furuæ miſeram circum undiq; læti
Vallauere plagæ. tenuantur dura ſororum
Litia. & exacti ſuperſt pars ultima fili
Nil famuli coetus nil ars operoſa medentum
Auxiliata malis. comites tamen undiq; ficto
Spem ſimulant uultu. flentem notat illa maritum
Ille modo infernæ ne quicquid flumina lethes
Incorrupta rogat. nunc anxius omnibus aris
Illachrymat. ſignatq; fores. & pectore terget
Lumina. nunc magni uocat exorabile numen
Cæſaris: heu durus fati tenor. eſt ne quod illi
Non liceat. quam te poterant mortalibus annis
Acceſſiſſe moræ. ſi tu pater omne teneres
Arbitrium: cæco gemeret mors cluſa barathro
Longius & uacuæ poſuiſſent ſtamina parcæ
Iamq; cadunt uultus: oculiſq; nouiſſimus horror:
Obtuſæq; aures. niſi cum uox ſola mariti
Noſcitur: illum unum media de morte reuerſa
Mens uidet: illum aegris circundat fortiter ulnis
Immotas obuerſa genas: nec ſole ſupremo
Lumina: ſed dulci mauult ſatiare marito
Tunc ſi unanimem moriens ſolatur amantem
Pars animæ uictura meæ: (cui linquere poſſim
O utinam quos dura mihi rapit atropos annos)
Parce precor lachrymis: ſæuo nec concute planctu
Pectora: nec crucia fugientem coniugis umbram
Liquo equidē thalamos (ſaluo tamē ordine) mœſtos
Quod prior exegi longa potiora ſenecta

Tempora:uidi omni te pridem in flore nitentem
Vidi alte propius.propiuſqꝫ accedere dextræ
Non in te fatis:non iam cæleſtibus ullis
Arbitrium:mecum iſta fero:tu limite cœpto
Tende libens:ſacrumqꝫ latus geniumqꝫ potentem
Irrequietus ama:nunc quod cupis ipſe uideri
De capitolino æternum ſedibus aurum
Quo niteat ſacri centeno pondere uultus
Cæſaris.& propriæ ſignet cultricis amorem.
Sic ego nec furias nec deteriora uidebo
Tartara.& elyſias fœlix admittar ad oras
Hæc dicit labens.ſocioſqꝫ amplectitur arctus
Hærentemqꝫ animam non triſtis in ora mariti
Tranſtulit.& cara preſſit ſua lumina dextra.
At iuuenis magno flammatus pectora luctu
Nunc implet ſæuo uiduos clamore penatis
Nunc ferrum laxare cupit:nunc ardua tendit
In loca.uix retinent comites.nunc ore ligato
Incubat amiſſæ.merſumqꝫ in corde dolorem
Sæuus agit.qualis conſpecta coniuge ſegnis
Odryſius uates poſitis ad ſtrymona plectris
Obſtupuit:triſtemqꝫ rogum ſine carmine fleuit
Ille etiam recte rupiſſet tempora uitæ.
Ne tu tartareum cahos incomitata ſubires
Sed prohibet mens fida duci.mirandaqꝫ ſacris
Imperiis:& maior amor.quis carmine digno
Exequias.& dona malæ feralia pompæ
Perlegat:omne illic ſtipatum ex anime longo
Ver arabum:cilicumqꝫ fluit:floreſqꝫ ſabæi.
Indorumqꝫ arſura ſeges:præreptaqꝫ templis
Thura.paleſtini ſimul hebræiqꝫ liquores
Coritiæqꝫ comæ.cynireiaqꝫ germina.& altis
Ipſa toris ſerum.tyrioqꝫ umbrata recumbit
Tegmine.ſed toto ſpectatur in agmine coniunx
Solus in hunc magnæ flectuntur lumina romæ
Ceu iuuenes natos ſuprema ad buſta ferentem
Is dolor in uultu tantum crineſqꝫ genæqꝫ
Noctis habent.illam tranquillo fine ſolutam
Fœlicemqꝫ uocant.lachrymas fudere marito
Eſt locus ante urbem.qua primum naſcitur ingens
Appia:quaqꝫ italo gemitus almone cybelle
Ponit.& idæos iam non reminiſcitur amnes
Hic te ſidonio uelatam molliter oſtro
Eximius coniunx(nec enim fumantia buſta
Clamoremqꝫ rogi potuit perferre) beato
Compoſuit priſcilla toro:(nil longior ætas

Quod cupis uideri: quam ſtatuam paras ſpectandam Domitiani ſtatuæ in Capitolio erigebantur . quas aureas tantum eſſe permittebat & centeni ponderis ita.n. emendanda eſt dictio apud Tranquillum ubi mendoſe ſcriptum eſt . Non niſi certi ponderis. pro centeni ponderis quod uel ex hoc uerſu agnoſcas. Quo niteant ſacri centeno pōdere uultus. Cæſaris & ſignet: etiam notet epigrammate:nam petit Priſcilla ut cum inſcribet Abaſcanteus ſtatuæ quam erat erecturus Domitiano a quo ſit poſita:ſuum addat nomen. Sic ego:cum hoc feceras. Ad oras elyſias:accipient me in eliſiis cum ſciēt eſſe cultricem Domitiani. Eurydice:Orphei uxor nota fabula fuit item Eurydice Clymeni filia uxor Neſtoris quæ ei peperit ſeptem filios & unicā filiā deniqꝫ eurydice:de qua hæc Phœrecides ſcribit ακρισιοσ γαμει ευρδικην την λακεδαι μονοσ των δε γινεται δαναη χρωμενω περι αρσενοσ παιδοσ εχρησε νο θεοσ.Et Eurydice mater Hemonis qui ad tumulum Antigones ſe necauit ut ſcribit Appolodorus. Prærepta :templiſque ſunt diſtinata templis ſed illic etiam comburebantur. Comæ coritiæ:ideſt crocus qui habet herbam inſtar capillorum.Plinius uſus eius in coronis nuſq̄ herba enim ē folio anguſto pene in capillamenti modū.

Fudere marito:miſerātes eum in tanto. dolore. Ponit gemitus: nam ſacerdotes Cybelles geſtantes deæ ſtatuā & digladiantes inter ſe furore ad Almonem:uſqꝫ fluuium progrediebantur extra portam Capenam ita repræſentantes deæ luctum cū fleuit Atyn illicque locis cultris & depoſito furore ad templum redibāt.deponit igitur illic gemitus Cybelle.quoniam eius ſacerdotes cum illuc peruenerūt lachrymas & furorem ponunt. Nō reminiſcitur amnes:ideos.Gallum ſcilicet fluuium ſuum & Sangarim.

Eurydice

Eſt locus ante urbē Priſcilla hæc eodē loco rep/ta eſt integra cū hiſ aromatis tēpore xyſti pontificis quarti

Circunſtant famuli:cum fiunt lectiſter
nia diis tibi quoque ut cæteris numinibus
ſeruiunt famuli Priſcilla. Alio cælo:in tē/
plo quod aliud cælum eſt.

Domitius Auguſtino.

Criſpius CRiſpinus Vectii Bolani filius
ſextumdecimum natus an/
num in militiam aſcriptus ē
a Domitiano nobilitate rerū
a patre geſtarum florentiſſi/
mus.nam ille comes Domitii Corbulonis
Armeniam Neroni pacauit. Criſpinus re/
lictus eum fratre tentatus eſt a matre po/
culo uenenato.quo crimine mulierē dam
nauit Imperator:nunc autem iuuenis ſece
debat in agrum tarquinienſem etruriæ.ab
euntem proſequitur carmīe Papinius.hor
taturq; ad æmulationem uirtutis paternæ
Denique prædicit futuros militiæ hono/
res. Saltus tageni:agrum tarquinienſem
intelligit:nam in etruria in agro tarquinīē
ſi ſulco ab aratore altius īpreſſo Tages pue
Tages rili ſpecie extitit.cœpitq; affari aratorem.Il
le uero terrore concuſſus clamans tota cō/
ciuit etruriam.quæ uno conuentu Tagem
loquentem audiuit. ſermo autem fuit ex/
ceptus & ſcriptus libris etruſcorum habi/
tuſq; ē pro aruſpicina. īde enim aruſpicina
ſumpſit artem & initium hæc ex diuinati/
one Ci.& Dionyſii hiſtoria. Veluntur:la/
cerātur corporis tamen ē uelli & uellicari.
Nec longa eſt mora:nec longum eſt iter.

Carpere:nil æui poterunt uitiare labores)
Siccatam membris? tantas uenerabile marmur
Sæpit opes:mox in uarias mutata nouaris
Effigies.hoc ære ceres:hoc lucida gnoſcis
Illo maria tholo uenus hoc non improba ſaxo
Accipiunt:uultus aut indignata decoros
Numina circunſtāt famuli conſuetaq; turba
Obſequiis.tum rite tori menſæq; parantur
Aſſidue:domus iſta domus:quis triſte ſepulchrum
Dixerit:hac merito uiſa pietate mariti:
Protinus exclames:eſt hic agnoſco miniſter
Illius:æterne modo qui ſacraria genti
Condidit:atq; alio poſuit ſua ſydera cælo
Sic ubi magna nouum phario de littore puppis
Soluit iter.iamq; innumeros utrinque rudentes
Lataq; uelliferi porrexit brachia mali.
Inuaſitq; uias:in eodem anguſta phaſelus
Aequore.& imenſi partem ſibi uendicat auſtri:
Quid nūc immodicos iuuenum lectiſſime fletus
Corde foues:longumq; uetas exire dolorem
Nempe times.ne cerbereos priſcilla tremiſcat
Latratus.tacet ille piis ne tardior adſit
Nauita.proturbetq; uadis.uehit ille mœrentes
Protinus.& manes placidus locat hoſpite cymba
Præterea ſi quando pio laudata marito
Vmbra uenit:iubet ire faces proſerpina lætas
Egreſſaſq; ſacris ueteres heroidas antris
Lumine purpureo triſtes aperire tenebras
Sertaq; & eliſios animæ proſternere flores
Sic manes priſcilla ſubit.ubi ſupplice dextra
Pro te fata rogat.reges tibi triſtis auerni
Placat.ut expletis humani finibus æui
Placantem terras dominum iuuenemq; relinquas
Ipſe ſenex.certe iurant inuota ſorores.

Protrepticon ad Criſpinum.

RVra meus tyrrhēa petit.ſaltuſq; tagēi
Criſpinus. nec lōga mora eſt.aut auia
tellus
Et mea ſecreto uellūtᵉ pectora morſu
Hudaq; turgētesīpellunt lūina guttas
Ceu ſuper ægeas hyemes abeuntis amici
Vela ſequar ſpectemq; ratem iam feſſus ab altis
Rupibus.atq; oculis longoq; aere uinci
Quid ſi militiæ iam puer inclyte primæ
Clara rudimenta & caſtrorum dulce uocaret
Auſpicium.quanto manarent gaudia fletu
Quos uedarē amplexus etiā ne optanda ꝓpinq

Criſpius

Trabe & remis: Hoc dicit in inuidiā alterius Criſpini qui ex ægypto aduectus piſcator imperatoris in/dulgentia equeſtribus in ſignibus donatus ad dignitatē ſenatoriam pceſſerat. Tu inquit nō pulſaſti fores ſenatus: ideſt nō fuiſti aſcitus in ſenatum aduectus piſcator ut alter Cri. de quo hiſtoriā tradidimus apud Iuuenalē. Trabe & remis: ita legendū puto mēdoſi codices ita ſcripti ſunt. Trabeaq; remi nullo ſenſu: nā aperta illuſio eſt ut diximus alterius Criſpini q ciba & remo quo uſus fuerat piſcator fores ſenatus pulſaſſe uideť intra quas fuerat admiſſus. Sanguineť mali: filius alicuius militis: ex turma. Aut clauo paupe:

Triſtia ut octonos bis iam tibi circuit orbes
Vita. ſed anguſtis animus robuſtior annis
Succumbitq; oneri. & mentem ſua non capit ætas
Nec mirum. non te ſeries inhonora parentum
Obſcurum proauis. & priſcæ lucis egentem
Plæbeia de ſtirpe tulit. non ſanguine cretus
Turmali. trabe & remis. & paupere clauo
Auguſtam ſedem. & latii penetrale ſenatus
Aduena pulſaſti. ſed præcedente tuorum
Agmine. romulei qualis per iugera circi
Cum pulcher uiſu titulis generoſſus auitis
Expectatur equus. cuius de ſtemmate longo
Fœlix demeritos habet admiſſura parentes
Illum omnes acuunt plauſu. illum ipſe uolantem
Puluis: & incuruæ gaudent agnoſcere metæ
Sic te care puer. genitum te curia ſenſit
Primaq; patritia clauſit ueſtigia luna.
Mox tyrios ex more ſinus. tunicamq; potentem
Agnouere humeri. ſed enim tibi magna parabat
Ad titulos exempla pater: quippe ille iuuentam
Protinus ingrediens pharetratum inuaſit araxem
Belliger. indocilemq; fero ſeruire neroni
Armenam. rigidi ſummam mauortis agebat
Corbulo. ſed comitem belli ſociumq; laborum
Ille quoq; egregiis multum miratus in armis
Bolanum. atq; illi curarum aſperrima ſuetus
Credere: partiriq; metus: quod tempus amicum
Fraudibus: extorto quæ nam bona tempora bello
Q uæ ſuſcepta fides: aut ut quæ fuga uere ferocis
Armenii: bolanus iter prænoſſe timendum
Bolanus tutis iuga quærere commoda caſtris
Metarii bolanus agros. aperire malignas

Claui ca/ligarii
Admiſſu ra
Admiſſa rii

ideſt filius alicuius militis manipularis: nā caligæ habitus ſunt manipularum hæ au/tē clauis figebātur. ūde claui caligarii a Pli/nio dicūtur & nos illic expoſuimus offēde re tot milia clauorū. Admiſſura: equoꝝ coitus ē cum prægnantes fiunt eque & eq admiſſarii dicūtur. Varro in re ruſtica: Nec ſolum mares quos admiſſarios habeo. Ali bi equos ad admiſſurā quos uelit habere legere oportet amplo corpore formoſos.

Lūati cal/cei

Primaq; lunatis calceis. i. habentibus ſpe/ciē mediæ lunæ utebātur nobiles uel q̄ id eēt inditium aīas aliquādo habitaturas in cir. ulo lunæ qđ nōnulli putarūt ut caſtor tradit. uel quod inditiū eſſe fragilitatis hu/manæ uel q̄ ſit parēdū magiſtratibus quē admodū lūa ſubſeqtur ſplendorē ſolis & īde lucet ut ī cōmētariis Iuue. recitauimus ex qōnibus Plutarchi uel q̄ archades qui ſe a luna oriundos dicebāt talibus utarētur calceis. quos imittabāt Romani qui ſe ab Euādro arcade oriūdos arbitrabanť. lege ī cōmētariis noſtris Iuue. quod dictauimus eo loco & ligulā dimitteř. Illum oēs: idē Sylius hos accēdit nobile nomē ātiqui ſta/buli: ſūt quos ſpes grata fatiget. Corbulo

Corbulo

Armēia cū ſub Thyridate rege a Nerone deficeret: p Domitiū corbulonē in ditionē uenit facitus: læti q̄ Domitiū corbulonem retinēdæ armeniæ præpoſuerat: Arrius ua rus præfectus fuit cohortis ſub Domitio. petus corbulōi ſucceſſit iterū Corbulo ſuc ceſſit Peto. Tacitus. & Corbulo militū atq; hoſtiū tot p annos gnarus gerēde rei præfi ciť. Tiberius Alexander miniſter ei bello datus ē Viuiāus itē Annius corbulonis ge/ner qnte legiōi præpoſitus legatus comes. item fuit Vectius bolāus fuit temporibus Octauii cuius loquacitatem iſectetur Ho/ratius corbulonis meminimus apud Iuue nalem & alterius Vecti tandem thyrida/tem Romam perductum Nero ī ludis ac/cepit ut eſt apud Trāquillum. Amicum: aptum. Quæ ſuſcepta fides: quid eſſet cre dendum. Fuga uera: ſimulabant enim ſæ pe armen ii fugere cum tamē in inſidias ducerēt & laceſſerēt ſagittis ſed hic nouerat quādo uere fugiebāt

Arrius uarus

Metari agros caſtris: ideſt caſtramētari. implere. implebat mentē ducis & ſatiſfaciebat maximis aīs cor/bulōis ſic phryges. Iaſō cū. xviii. nauibus ad troiā nauigauit comite Hercule uicitq; Laomedontē ut ut ro Homerus tradit Hercules illac nauigauit quoniam cum liberaſſet Eſionem filiā Laomedontis expoſitā monſtro pater equos quos promiſerat & puellam non dabat gubernator nauis fuit Oicleus filius Am/phiari. miſit legatos ex littore Oicleum & Thelamonem ad laomedontem utrunque detruſit in carcerē Laomedon. Priamus laomedontis filius patri conſuluit: ut ſeruaret promiſſa. quod cum negaret duos enſes attulit Telamoni qui effracto carcere ad littus ad Herculem accurrit. iniuriamque narrauit: exarſit bellum. occubuit Oicleus: Telamon primus muros aſcendit. propterea poſt uictoriam ab Hercule co/ronatus eſt & donatus Eſione puella. quamuis inquit Papinius Hercules illic pugnaret. tamē phryges etiā timebant. Telamonem ita & hoſtes non ſolum Corbulonem ſed etiam Bolanum timebant.

Iaſon
Laome/don
Priamus
Oicleus
Telamō
Hercules

Area nemæa:pellem leonis nemæi intelligit qua indutus erat Hercules.ita enim emendandum cenſueri quamuis mendoſe in omnibus codicibus legatur. Vectita uiderent arma:nam quod ſequitur noſtrã confirmat ſententiam Cleoneoſque acies impelleret artus. Feſſo hiperiõe:ubi ſol ẽ occiduus. Albenti:amictu. Puram togã intelligit quæ initio iuuẽtæ dabatur quod cum ex aliis monumentis:tum ex Ciceronis uerbis agnoſcas ubi ait ſe cogitaſſe de toga pura tradenda Ciceroni filio. Sibi dicere legem:Sunt tibi mores qui ſciunt tibi præſcribere rectæ uitæ legem ſine monitore. Confine luxuriæ:ſplendor uitæ citra fines luxuriæ. Ante luxuque carentes delitiæ. Diſpenſata:quam pro iure ſuo unicuique tuorum domeſticorum diſtribuis

Admonuit fortuna : nã iniquis fatis mater parauerat uenenum Criſpino.qua in re dedit ei ueniam filius.ſed tamen affectam ſupplicio ab imperatore.fortuna igitur aduerſa effecit ut matri tuæ ueniam te dare oportuerit.quoniam ſcilicet in te peccauit.

Infeſtare iuuat : uolo ĩquit uexare umbrã matris tuæ & merita imprecatione pacem illi aufferre. Flenctẽtẽ iuſtis: Qui flecteris iuſtis maternis. Nec primo ĩ limĩe: Quiſquis deus inquit nos curat. Et conatus ſcelerũ non reprimit uidetur excitare ad ſcelus. Nec poſtera:o utinam non credãt poſteri ſcelus maternum.

Tot ueprum nemorumq; moras:tantamq; uerẽdi
Mentem implere ducis:iuſſiſq; ingentibus unus
Sufficere:ipſa uirum norat iam barbara tellus
Ille ſecundus apex bellorum & proxima caſſis
Sic phryges attoniti:quanquam nemeea uiderent
Arma:cleoneoſq; acies impelleret arctus
Pugnante Alcide:tamen & Telamona timebant
Diſce puer:nec enim externo monitore petendus
Virtutis tibi pulcher amor:cognata miniſtret
Laus animo.aliis decii reduciſq; Camilli
Monſtrentur.tu diſce patrem:quantuſq; natantẽ
Fluctibus occiduis feſſoq; hiperione thulen
Intrauit mandata gerens:quantuſq; potentes
Mille urbes aſiæ ſortito rexerit anno
Imperium mulcente toga. tibi talia pronis
Auribus:hæc certent tibi conciliare propinqui
Hæc iterent comites præcepta.ſeneſq; paterni
Iamq; alio moliris iter:nec deſide paſſu
Ire paras nondum ualidæ tibi ſigna iuuentæ
Irrepſere genis & adhuc decor integer æui
Nec genitor iuxta fatis nãq; hauſtus iniquis
Occidit:heu geminam prolẽ ſine præſine linquẽs
Nec ſaltem teneris oſtrum puerile lacertis
Exuit albẽtiq; humeros induxit amictu
Quem nõ corrumpit pubes effrena :nouæq;
Libertas properata togæ ceu neſcia falcis
Sylua comas tollit : fructumq; expirat in umbras
At tibi pieriæ tenero ſub pectore curæ
Et pudor:& docti legem ſibi dicere mores
Tunc hilaris probitas: & frons tranquilla: nitorq;
Luxuriæ confine tenẽs pietaſq; per omnes
Diſpenſata domos:æquæuo cedere fratri
Mirariq; patrem:miſeræq; ignoſcere matri
Admonuit fortuna domus:tibi ne illa nefanda
Pocula:lætaleſq; manu componere ſuccos
Eualuit? qui uoce potes præuertere morſus
Serpẽtum.atq; omnes uult placare nouercas
Infeſtare iuuat manes.meritoq; precatu
Pacem auferre rogis.ſed te puer optime cerno
Flectẽtem iuſtis:& talia dicta parentem
Parce precor cineri.fatum illud & ira nocentum
Parcarum crimenq; dei.mortalia quiſquis
Pectora ſero uidet.nec primo in limine ſiſtit
Conatus ſcelerum.atq; animos ĩnfanda paratos
Excitat illa die ſæuo.nec poſtera credant
Sæcula. nos certe taceamus & obruta multa

Nocte tegi propriæ patiamur crimina gentis
Exegit pœnas hominum cui cura ſuorum
Quo pietas auctore redit.terraſq; reuiſit
Quē timet oē nephas.ſatis hæc lachrymādaq; no
Vltio quin ſæuas utinam exorare liceret (bis
Eumenidas.timidæq; auertere cerberon umbræ
Immemoremq; tuis citius dare manibus amnem
Macte animo iuuenis(ſed creſcunt crimina matris
Nec tantum pietas.ſed protinus ardua uirtus
Affectata tibi.nuper cum forte ſodalis
Immeritæ falſo palleret criminæ famæ
Erigeretq; forum.ſuccintaq; iudice multo
Surgeret.& caſtum uibraret iulia fulmen
Tu quanquam non ante forum.legeſq; ſæueras
Paſſus ſed tacita ſtudiorum occultus in umbra
Defenſare metus.aduerſaq; tela ſubiſti
Pellere inermis adhuc.& tyro pauentis amici
Haud unquam tales aſpexit Romulus annos
Dardaniuſq; ſenes.medii bellare togata
Strage fori.ſtupuere patres tentamina tanta
Conatuſq; tuos.necte reus ipſe tenebat
Par uigor & membris promptæq; ad fortia uires
Sufficiunt animo: atq; ſigentia iuſſa ſequuntur
Ipſe ego te nuper tyberino in littore uidi
Qua tyrrhena uadis laurentibus æſtuat unda
Pendentem curſus uexantemq; ilia nuda
Calce ferocis equi.uultu dextraq; minantem
(Si qua fides dictis)ſtupui.armatumq; putaui.
Cæruleo ſic pulcher equo.troianaq; quaſſans
Tela.nouercales ibat uenator in agros
Aſcanius.miſeramq; patri flagrabat eliſam.
Troilus haud aliter gyro leuiore minantes
Eludebat equos:haud quem de turribus altis
Arcadas ogygio uexantem in puluere metas
Spectabant tyriæ non toruo lumine matres
Ergo age.nam magni ducis indulgentia pulſat
Certaq; dat uotis hilaris ueſtigia frater
Surge animo & fortes caſtrorum concipe curas
Monſtrabunt acies mauros:acteaq; uirgo
Flectet caſtor equos: humeris quater arma q̄rinus
Quis tibi tam tenero permiſit plaudere collo
Nubigeros clypeos:intactaq; cædibus arma
Quas nam igitur terras:quem cæſaris ibis in orbē
Arctoos ne amnes & rheni fracta natabis
Flumina? an æſtiferis libyæ ſudabis in aruis.
An iuga pannoniæ.mutatoreſq; domorum

Exegit pœnas:Domitianns inquit ſumpſit pœnas de matre mea. Amnem immemorem letheum: ut obliuiſcaris mater cō miſſi ſceleris cuius conſcientia te cruciat. Sed creſcūt crimina:interpellat laudes Criſpini.dum enim inquit te laudo maius crimen matris fit. Nam quo tu præſtantior es:eo illa oſtenditur ſæuior fuiſſe.quod potuerit parare uenenū. Famæ immeritæ: Sodalis adulterii accantus fuerat.& lege Iulia damnandus erat.ſed Criſpinus eum defendit magna eloquentia. Iulia lex uibraret:aduerſus ſodalem accantum. Iulia lex reuocata a Domitiano in adulteros de qua in commentariis Iuuenalis diximus. Lex item iulia ꝓhibebat munera accipi ab hoſpite.eadem ſtatuit ſupplicium in uenefícos & ſicarios. Inermis:nondū inſtructus arte forenſi Aſcanius.Virgi.At puer aſcanius mediis in uallibus acri.gaudet equo. — Lex Iulia

Ogygio:thebāo:Varro ī re ruſtica.Thebæ ante Cataclyſmon Ogygis condite. Ogygia uero inſula eſt quam tenuit Calipſo in mari ionio lacinio ꝓmontorio propinqua.alii in Africa putant e regione ſyrtium. Plini.auctor.eam deſcribit Homerus in odyſea.Calimacus uero repræhenditur.q eam gaudium putat appellari. Parthenopeum autem deſignat quem uexaſſe metas Arcadas dixit.nā & ipē fuit Athalante Archadis filius. In pulueŕ ogygio:circa mœnia thebana.nam ad thebas cum aliis ducibus pugnauit formoſiſſimus ut ſcribit Diodorus.Papinius in Thebaide. Pulchrior haud illi triſte ad diſcrimen ituro frons fuit. Matres tyriæ:thebanæ oriundæ a tyriis. Toruo lumine:nam capiebantur illius forma q̄uis eſſent hoſtes. Clypeos nubigeros.nam clypei tironum res nullas pictas habebant: ſed tantum erat aeris ſpecies in eis deſignata.Virgilius de tirone. Parmaque inglorius alba.uel lege clypeos nubigenum:ideſt ingentes quales geſtarūt centauri nubigenæ. — Ogygia — Parthenopeius

Sauromatæ — Sauromatas:de ſauromatis apud Iuue/
nalem diximus.de his hic intelligit qui
Sarmatæ — ſunt inter Bariſthenem & Iſtrum qui ſar/
matæ lazyes dicuntur.conſtantq; magna
ex parte ex nomadibus:ideſt more numi/
Iſtri oſtia — darum errantibus. Iſter ſeptenus:ſeptem
oſtiorum:ut ante eſt dictum alii ſex tradi/
derunt Narcuſtoma Calliſtoma Pſeudo/
Peuce — ſtoma Barioſtoma Spireoſtoma & Peucē.
Peucen fabulæ finxerunt nupſiſſe iſtro a
quo alluitur inſula nō procul ab oſtio peu
ce. An ſolymum cinerem:inemendati co
dices habent.An ſolidū cinerem.nos ſoly/
Solymi — mum emendamus.ſolymi populi Ciliciæ
de quibus ante eſt dictum.hic Hieroſoly/
Titus — mam intelligit captā a Tito fratre Domi/
tiani ubi duodecim ictibus ſagittarum to/
tidem propugnatores confecit adeptus ui/
ctoriam die natali filiæ ſuæ flaccus ſolymo
migrantem puluere fratrem. Palmeta ca/
pta:nam & palmarū arbores & Balſami in
primis iudæi ſuccidebant ne Romani poti
rentur.ſed populus Romanus publica cu/
ra cœpit eas arbores colere.Propterea ait
Papinius.Idumes ponentis ſyluas fœlices
non tibi ſed populo ſcilicet Romāo. Cam
pos calidonios:britannicos.nā uectius &
armeniam rexit & thulen ut ante ē dictū.
Titulos:uides adhuc inſcriptiones reꝝ ge
ſtarum & conditoꝝ ædificiorum a patre
alterum titulū ædificiorū.ſ.adeptus eſt ar/
mis uacantibus & in pace.pendentia uero
tæla ſpolia ſūt ꝗ rege britānio ex bello hoc
rapuit. Vibrata:mēdoſe ī aliis codicibus
ſcriptū eſt tributa:ſed tu lege uibrata:ut tu
referas ad ſupiorē uerſū.hæc tæla dicauit.
Quæſtus ſo.uel ſolita lucra.Nā Papi.ex/
ercitatiōe pœmatū uictū q̃rebat.ide illud
iuue.Haud tamē iuideas uati:quē pulpita
paſcūt:uel ſi ego cōq̃rar mortē Achillis re
citando. Cuneos:ſpectatorū. Achilles:
mea Achilleis. Melior:āplior & orātior.

Domitius Auguſtino.

MIra eſt poetæ in patrē mor/
tuum pietas.nā cū aliæ ſyl/
uæ ſubito & ex tpe:ut ipſe
ait effuſæ ſint.hanc diu ela/
borauit:& uix tādē inſeruit
quito uolumini.Quod facile agnoſcas car
minis ſublimitate:& copia reꝝ.nā āplior ē
q̃ ut uel ſubito calore efferuere potuerit:
uel paucis diebus compræhendi.Sed qđ
Statii pater — ad ſyluæ argumētū pertinet.Pater ex epi/
ro fuit.habuit ſellas patriam.Romæ do/
cuit poeticen.Neapoli ciuitate donatus
multos erudiuit:qui poſtea ſenatoria di/
gnitate:aut equeſtri prouincias magiſtra/
tu regebat.a duabus præſertim rebus illū
laudat.quod & poetarum loca recondita
aperiret luculentiſſime:& iuuenum men/
tes recte formaret ad uirtutem:umbram
autem paternam primo inuocat.

Sauromatas quaties? an te ſeptenus habebit
Iſter? & umbroſo circunflua gurgite peuce
An ſolymum cinerem palmetaq; capta ſubibis
Non ſibi fœlices ſyluas ponentis idumes
Quod ſi te magno tellus frenata parenti
Accipiat:quantum ferus exultabit Araxes
Quanta calidonios attollet gloria campos
Cum tibi longæuus referet trucis incola terræ:
Hic ſuetus dare iura parens:hoc ceſpite turmas
Affari:nitidas ſpeculas:caſtellaq; longe
Aſpicis:ille dedit:cinxitq; hæc mœnia foſſa:
Belligeris hæc dona deis:hæc tela dicauit.
Cernis adhuc titulos.hunc ipſa uacantibus armis
Induit:hæc regi rapuit uibrata britanno.
Qualiter in teucros uictrici bella parentis
Ignotum pyrrho phœnix narrabat Achillem
Fœlix qui uiridi fidens optate iuuenta
Durabis quaſcunq; uias:ueniamq; ſub illis
Forſan & ipſe latus (ſic numina principis adſint)
Cinctus.& unanimi comes indefeſſus amici
Quo pilades ex more pius:quo dardana geſſit
Bella menœtiades:quippe hæc concordia uobis
Hic amor eſt.duretq; precor nos fortior ætas
Iam fugit.hinc uotis animum.precibuſq; iuuabo
Heu mihi.ſed quæſtus ſolitos ſi forte ciebo
Et mea romulei uenient ad carmina patres
Tu deeris criſpine mihi.cuneoſq; per omnes
Te meus abſentem circunſpectabit achilles
Sed uenies melior.uatum non irrita currunt
Omnia.quinq; aquilas.tibi nunc & caſtra recludit
Idem omnes perferre gradus.cingetq; ſuperbis
Faſcibus & patrias dabit inſediſſe curules
Sed quis ab excelſis troianæ collibus albæ
Vnde ſuæ iuxta proſpectat mœnia romæ
Proximus ille deus.fama uelocior intrat
Nuncius.atq; tuos intrat criſpine penatis
Dicebam certe.uatum non irrita currunt
Auguria.en ingens reſerat tibi limen honorum
Cæſar:& auſonii committit munia ferri.
Vade puer.tantiſq; enixus ſuffice donis.
Fœlix:qui magno iam nunc ſub præſide iuras
Cuiq; ſacer primum tradit germanicus enſem
Non minus hoc fortis q̃ ſi tibi panderet ipſe
Bellipotens aquilas.toruiq; induceret ora
Caſſide.uade alacer.maioraq; diſce mereri.

Epicedion in patrem.

IPſe malas uires & lamētabile carmen
Elyſio de fonte mihi.pulſūq; ſiniſtræ
Da genitor perdoctæ litæ.neq; enim antra moueri
Delia.nec ſolitā fas ē īpellere cyrrhā
Te ſine coritia quicquid modo phœbus in ūbra
Quicquid ab iſmaris monſtrabat collibus euhā.
Dedidici.fugere mei parnaſia crines
Vellera:funeſtamq; hederis irripere taxum
Extimui.trepidumq; nefas areſcere laurum
Certe ego.magnanimum qui fata attollere regum
Ibam altum ſpirans.martemq; æquare canendo
Quis ſterili mea corda ſitu.quis apolline merſo
Frigida damnatæ præduxit nubila menti
Stant circum attonitæ uatem.& nil dulce ſonantes
Nec digitis nec uoce deæ.dux ipſa ſilenti
Fulta caput cithara qualis poſt orphea raptum
Aſtitit hebre tibi.cernens iam ſurda ferarum
Agmina.& immotos ſublato carmine lucos.
At tu ſeu membris emiſſus in ardua tendens.
Fulgentiſq; plagas rerumq; elementa recenſes
Quis deus.unde ignes quæ ducat ſemita ſolem
Quæ minuat phœben.quæque integrare latentē
Cauſa queat.doctiq; modos extendis arati.
Seu tibi lethei ſecreto in gramine campi
Concilia heroum iuxta maneſq; beatos
Mœonium aſcreumq; ſenem.non ſegnior umbra
Accolis.alternumq; ſonas & carmina miſces
Da uocem magnam pater.ingeniumq; dolori.
Nam me ter relegens cælo.terq; ora retexens
Luna uidet reſidem: nullaq; heliconide triſtes
Solantem curas.tuus ut mihi uultibus ignis
Irrubuit.cineremq; oculis humentibus auſi.
(Vilis honos ſtudiis)uix hæc mihi munera ſoluo
Primum animum.tacitiſq; ſitum depellere curis.
Nunc etiam hebetante manu.nunc lumine ſicco
Ordior.accliuis tumulo.quo molle quieſcis
Iugera noſtra tenens.ubi poſt æneia fata
Stellatus latus ingeſſit montibus albam
Aſcanius.phrygios dū pingues ſanguine campos
Odit.& infauſtæ regnum dotale nouercæ
Hic ego te(nam ſicanii non mitius halat
Aura croci.dites nec ſi tibi rara ſabæi
Cynnama odoratas nec arabs decerpſit ariſtas)
Inſerui cum laude loci.ſed carmine plango
Pierio.ſumas gemitus & uulnera nātu

Malas uires:ideſt lachrymas. Te ſine: pertinaci menda in omnibus codicibus reperies.Deſine:ſed nos.Te ſine:legendū putamus:ut dicat ſibi fas nō eſſe carmē attigere ſine patris fauore a quo doctus fuerat.

Coritia umbra: ideſt parnaſia.nam ī parnaſo multa loca ſunt præcipua ſanctitate ueneratione digna: e quibus coritium eſt nympharum antrum eodem quo ciliciū nomine.Plinius præterea ita deſcribit.Thebis:quæ corſicæ cognominate ſunt iuxta heliconem. Taxum funeſtam:nam taxus dira eſt.In hiſpania præcipue uenenum.& ut Sectius tradit in archadia.ſiquis ſub ea dormiat aut cibum capiat ſtatim morit̄.unde nonnulli taxica hinc appellata dixerunt.quæ nunc toxica dicimus.quod Plinius quoq; docuit.ait Papinius ſe ea coronatū: deiectis hederis cum funebris ſit & mœrenti conueniat. Certe ego: ſeipſum excitat & erigit demiſſū animū ingēs.certe ego ille ſū. Nil dulce ſonātes: inemēdati codices habēt ſonātē. Sublato carmie: ceſſante Orpheo:quem alii a mulieribus ciconum necatum dicūt.alii fulminatū ob tradita myſteria.alii mortua uxore eurydice extinctum ad auernum theſprotidis.auctor Pauſanias. Iſmariis collibus:parnaſis nā iſmari ideſt thraces: muſis helicona cōſecrarunt.ut ſcribit Strabo & repetit Pauſanias.& antea dixit de baccho.illi pangea reſultant.iſmaraq;.nam illic præcipue colebatur.inde illa nata de lycurgo edono.ut ut ad id etiā hoc referre poſſis. Arati: aratus:atenodori filius.& Dolitophiles ex cicilia ſolos urbem habuit patriam natalē etiā Criſippo Stoico & Philemoni poetæ comico rationem aſtrorum ſcripſit carmine quod extat. Extendis arati: exerces amplificas.Reſidem:ceſſantem a carmine ſtudiis.dedecus inquit eſt litterarum:quod iā tribus menſibus mihi etiam cupienti carmen non ſuppeditarunt. Molle: moliter. nam in prædio ſuo albano patrem ſepelierat. Hic ego:ita coniuge.hic ego īſerui te: ideſt ſepeliui te in Albano Cum laude loci nam locus ſepultura tua nobilis eſt.quod autem ſequitur.nam ſicanii per interpoſitionem legendum uſq; ad Decerpſit Ariſtas.non eſſet tibi gratius ſi urerentur odoramenta rogis tuis:q̄ q; in noſtro agro ſepultus es. Sicanii:nam crocum principatum obtinet cilitium ex Corico.alterum lycium ex olympo. Tertium centuripinū ex Sicilia.nonnulli ſecundum locum Phlegreo dederunt.Strabo ſiculi etiam meminit:& nos in Iuuenalem repetimus.

Coritiū antrum

Taxum

Toxica

Orpheus

Helycon

Aratus

Crocum

Cyclopes

Scopulos cyclopum: in Sicilia uiſebanť cyclopū antra eximiæ magnitudinis. ſeptē fuerūt Licia accerſiti a prœto ad Tirynthē urbem muniendam appellatiq; ſunt γαστεροχειρεσ: ideſt manibus uictum uentri quærentes. horum cognomina habent etiam ſpeluncæ ad naupliam. Idem turres primi erexerūt: ut Ariſtoteles putat, quod Teophraſtus tribuit phœnicibus. Sepulchri ſiculi. certamina ad tumulum Anchiſæ ī ſicilia nota carmina Virgiliano. Lucū nemees: ludos iſthmicos & nemeos. đ quibus ante diximus. Laudato: cum laudes tuas proponerem canendas. Præcinerem tanquam priſica. Maior aliis: ideſt iuſtior cauſa q̄ alii. Sed nec: ſed īquit nec naturæ uires mihi ſufficiūt ad lachrymas. Nec pietas ſe totam mihi conceſſit: ut eam declarem lugendo patrem. Mihi: ad dolorem meum perinde eſt ac ſi mortuus eſſes ī prima ætate. Marathonia uirgo: ab exemplo probat maiorem dolorem eē amittere patrem q̄ filium. nam

Erigone

erigone cum perueniſſet ad cadauer patris icarii: quem agreſtes interfecerant præ dolore laqueo ſe ſuſpendit.

Mera

Mera canis interfecto domino ad erigonem domum uenerat: eamq; latratu & gemitu excitauit ut ſe ſequeretur: pduxitq; ad patrem puella mortua. canis quoq; ſpiritu ei parentauit. alii putāt puellam ſe deieciſſe in puteum: quem Anygrum: ideſt ſine humore appellant. Andromache uero cuius filium Aſtianactem Vlyxes ex turri deiecit non modo præ dolore non ſe interfecit ut erigone amiſſo patre: ſed etiam ad ſecundas proceſſit nuptias. nā nupſit Pyrrho Achillis filio. Maior igitur dolor Erigones q̄ Andromaches fuit.

Andromache

Sirenes

Te: o Andromache. Volucres tyrrhene: ſirenes intelligit. quæ ut putat Pli. ſedem habuerunt in promontorio: iuxta ſurrētum maris Tyrrheni uolucres. ſupra hinc Leuis e ſcopulis meliora ad carmina ſiren Aduolat. Nota nimis uati: ideſt patri. non canam inqt hæc fabuloſa: quoniam pater nimis hæc nouit. Erat enim doctus & poeta. Silicem phrygium: dolorem Hecubes uerſe in ſaxum ē. Præterea lapis phrygius: cuius memit Plinius. Buxo fida: quis inquit nō cecinit palladem abieciſſe tibiam quaſi dicat hæc oīa fabuloſa ab aliis cantata ſunt in funeribus per comparationes uel ſimilitudines. Ego autem aliter patrem deflebo: atq; ita citat pietatem & iuſtitiam & poetas. Heroicos primum. tum lyricos & ſeptem ſapientes: deinde tragicos demum elegos.

Et lachrymas. rari quas nunquā habuere parentes
Atq; utinam fortuna mihi. dare manibus aras
Par templis opus aeriamq; educere molem
Cyclopum ſcopulos ultra. atq; audatia ſaxa
Pyramidum & magno tumulum prætexere luco
Illic & ſiculi ſuperaſſem dona ſepulchri
Et nemees lucum. & pelopis ſolemnia trunci
Illic oebalio non finderet aera diſco
Graiorum uis ulla uirum. non arua rigaret
Sudor equum. aut putri ſonitū daret ungula foſſā
Sed phœbi ſimplex chorus. & frondentia uatum
Præmia. laudato genitor tibi rite dicarem
Ipſe madens oculis umbrarum animæq; ſacerdos
Præcinerem gemitum. cui te nec cerberus omni
Ore. nec orpheæ quirent auertere leges
Atq; tibi moreſq; tuos & facta canentem
Fors & magniloquo non poſt habuiſſet homero
Tenderet & toruo pietas æquare maroni
Cur magis inceſſat ſuperos. & ſæua ſororum
Stamina. quæ tepido genitrix ſuper aggere nati
Orba ſedet. uel quæ primæui coniugis ignem
Aſpicit obſtanteſq; manus. turbamq; tenentem
Vincit in ardentem liceat moritura maritum
Maior certe aliis: ſuperos & tartara pulſem
Inuidia externis etiam miſerabile uiſu
Funus eat: ſed nec mihi ſe natura dolenti
Nec pietas iniuſta dedit mihi lumine primo
Fatorum & uiridi genitor ceu raptus ab æuo
Tartara dura ſubis: nec enim marathonia uirgo
Parcius extinctum ſæuorum crimine agreſtum
Fleuerit icarium. phrygia quam turre cadentem
Aſtyanacta parens. laqueo quin illa ſupremo
Incluſit gemitus. & te poſt funera magni
Hectoris hæmonio pudor eſt ſeruiſſe marito
Non ego quas fati certus ſibi morte canora
Inferias premit olor: nec rupe quod atra
Tyrrhenæ uolucres nautis prædulce minantur
In patrios adhibebo rogos: non murmure trunco
Quod gemit. & dure queritur philomela ſorori
Nota nimis uati quis non in funere cunctos
Heliadum ramos. lachrymoſaq; germina dixit
Et phrygium ſilicem. atq; auſum cōtraria phœbo
Carmina: nec fida gauiſam pallada buxo
Te pietas oblita uirum reuocataq; cœlo
Iuſtitia gemina plangat facundia lingua
Et pallas doctiq; cohors heliconia phœbi

Sæuo pede: nam bella narrãt poete heroici.& cedes tu lege ſeno pede.carmen menſis.nã lyrici ad men ſas ſolebãt canere:quod ex Horatio facile cognoſcas.Et pin.οαι μαιζομενιΔεν ανσρεσ αμχι αθμα τκα πεξαν.ideſt qualia nos ludimus gratiam circa menſam frequenter. Cida:idem arcas eſt appellatus & ar cates ut ſcribunt græci.unde modi cydii appellati ſunt:ut phrygii a phrigia:quod teſtatur Iulius pollux.le gatur igitur.Et uos ſcilicet lyrici:quibus cida carmen in teſtudine arcadia:ideſt quam reperit mercurius Arcas. Menſis: ad menſas. Fuit labor:& nomen:qui in eo elaboraſtis & aſſecuti eſtis nomen ut emendes Cida labor nomẽq; fuit:cũ ĩ aliis codicibus legaẽ Cidalibẽ nomẽq; fuit. Septẽa fama:ſeptem ſapiẽtes ĩtelligit nota hiſtoria.

Cida

Quis honor aonios ſæuo pede ducere campos
Et quibus arcadia carmen teſtudine menſis
Cida labor nomenq; fuit.quoſq; orbe ſub omni
Ardua ſeptena numerat ſapientia fama.
Qui furias regumq; domos.auerſaq; cælo
Sydera terrifico ſuper intonuere cothurno.
Et quis laſciua uires tenuare thalia
Dulce.uel heroos greſſu truncare tenores.
Omnia nãq; animo complexus.& oĩbus auctor.
Qua fandi ius lata patet. ſiue orſa libebat
Aoniis uincire modis.ſeu uoce ſoluta
Spargere.& effreno nymbos æquare profatu
Exere ſemirutos ſubito de puluere uultus
Parthenope.cineremq; afflato monte ſepulti
Pone ſuper tumulos:& magni funus alumni
Quo non munichiæ quicq̃ preſtantius arces.
Doctaq; cyrene ſparteue animoſa creauit
Si tu ſtirpe uetus.famaq; obſcura iaceres
Nil gentile tenens. illo ciue probabas
Graiam atq; euboico maiorum ſanguine duci
Ille tuis totiens præſtrinxit tempora ſertis
Cum ſtata laudato caneret quinquennia uerſu
Ora ſupergreſſus pilii ſenis.oraq; regis
Dulichii ſpecieq; comam ſubnexus utraq;
Non tibi deformes obſcuri ſanguinis ortus
Nec ſine luce genus.quanquam fortuna parentum
Arctior extenſis.etenim te diuite ritu
Ponere purpureos infantia adegit amictus
Stirpis honore datos.& nobile pectoris aurum

Qui fu.mẽdoſe ĩ aliis legiẽ. Quis furias. Citat aũt poetas tragicos. Et qs:elegos citat.ſed tãtis mẽdis ĩ aliis codicibus hoc carmẽ ẽ implicitũ uix ut enarrare potueri. nã ubi ſcribendũ ẽ.Et quis. legebatur At qui ubi tenuare.legebatur tenuere ubi Heroos legebatur Horoos. Et quis fuit dulcis :& quibus gratum fuit. Tenuare:temperare. Vires:heroici carminis:Thalia laſciua.elegiaco carmine. Truncare greſſu.i.diminuere uno pede. Senonas uerſus .vi. pedum Heroos.ideſt heroicos.ſupra quam nobile greſſu extremo fraudatis opus ,uel lege heroos tenores: ne in ſenones.ſyllaba repugnet:ideſt qui aufertis pedem:nec alterum uerſum permittis ſubſequi ĩtegrum complexus oĩa animo . Vos inquit omnes uoco ad funus patris.nam diſciplinas omnes nouerat:& omnia docebat:quibus erudita elocutio continetur. Omnibus auctor:ſcilicet erat & omnia docebat.mendoſi codices habẽt.Omnibus utor.nullo ſẽſu. Munichiæ arces:ĩ aliis omnibus codicibus mẽdoſe ſcriptum eſt mõichie artes. quod nec ſenſus nec ratio ferre poteſt.nec ulla etiam ficta fabula ſuadebit.Legatur igitur noſtra emendatione:munichiæ arces:quod athenas ſignificat.nã munichia tumulus athenis curuus : in greſſu habens anguſto ore: cui terni ſubiacent portas quõdam muro uallata: complectẽs pyreum.ũde arces munichiæ articæ dictæ ſunt . Ridere libet hoc loco.nuper enim cum ptolomei codicem græco exemplo emendarem ab impreſſoribus formandũ:eo pueni:ubi ſcribit munichiatis regio.qđ ĩterpres qdã ita ĩ latinũ uerterat cõuentus qdã monichorũ Pygella præterea Ioniæ oppidum habuit dianæ munichiæ templum Agamemnonis opus.hoc ait.Papinius nec athenis.Nec cyrenæ.nec lacedæmone uirum præſtantiorẽ unquã natũ eſſe patre ſuo.nã ex his tribus locis p̃ſtantiſſimi uiri extiterũt:& athenis & lacedæmone pene ĩfiniti. Ex cyrene Arſtippus philoſophus Areta:eius filia:quæ ſucceſſit ĩ ſcholam.Ariſtippus huius filius:qui appellatus ẽ Matrodidactus .i. doctus a mr̃e. Anniteris.Eratoſthenes:Callimachus.Cãneades Cronus Apollinus. Sparte animoſa:ubi mortẽ contẽnebat pro patria . Si tu ſtirpe uentus:in aliis codicibus mendoſe ſcriptum eſt uetas.ſed tu lege uetus.nam alloquitur parthenopen & ait.ſi tu iaceres tui generis & conditorum memoria oblitterata uetuſtate:certe unus Pater meus ciuis tuus indicabat te græcã eſſe ciuitatem ſua græcarum litterarum eruditione. Nil gentile:nil gentis tuæ græcæ. Illo ciue: patre docto litteris græcis præcinxit tempora coronatus eſt in tuis ludis quinquennalibus o Parthenope. Stata quinquennia:ſtata ſacrificia dicebãtur quæ certis & ſtatutis diebus fierent.Cat.Stata ſacra:ſolẽnia ſancta ſeruaſti:Quinquẽnales ludi ſtati erant:quoniã certis & ipſi fiebãt.tpibus. Pilii ſenis.i.neſtoris:cuius eloquẽtiã laudat Homerus,aitq; ab eius ore mele dulciorẽ fluxiſſe orõnẽ. Regis dulichii:Vlyxis.nã & dulichio ĩſulæ iperauit:ut Hõerus docet & Strahuius eloquẽtiã laudat Hõerus.aitq; ſimilẽ nibis niuiũ fluxiſſe. Subnexus comã:corõatus. Vtraq; ſpecie: ſupauit igt Neſtorẽ & Vlyxẽ dicẽdo:nã cũ neſtor grauis eẽt:Vlyxes uehemẽs. neſtor mediocre gẽus . Vlyxes ſublime ſectaretur pater meus utranq; orationis ſpeciem temperauit & miſcuit:indeq; coronabatur.

Mũichia

Pygella

Cyrene

Ariſtippus

Areta

Callimachus

Stata ſacra

Sellæ op. Graia:ſellæ oppidũ epiri.in epiro inquit Plini.ſellæ.dryopes.moloſſi. Graiæ.nã ſellæ eſt iuxta oraculum dodoneũ:quod a pelaſgis grais cõditum eſt:ut Ephorus tradit & Heſiodus Pindarus elos appellat. Velia Homerus ſelos.Philocorus heliopiã.Apollodorus ſeluẽtẽ fluuiũ ꝓximũ eſſe ſcribit.Velia aũt q̃ eadẽ ratione ſellæ dici põt a locis paluſtribus ita appellata i lucanis ẽ cõdita a phocenſibus duce Harpallo:qđ Antiochus.Strabo.& Gelius ſcribunt.ibi ſubmerſus palinurus ſepultus ẽ qui e naui æneæ excidit. Papinius ſimilitudine hiſtoriæ ſelen cælebrat.nam ait magiſtrũ nauis pelaſgoꝝ:qui ſelẽ cõdiderunt illic ſubmerſũ eſſe æmulati.ſ.carmen Virgilii & hiſtoriã de Velia & Palinuro. Mœon:mẽdoſus codex habet maior noſ.mœon legimus qđ inſequẽs uerſus ꝓbat. Mœonidẽ: ſellæ inquit ait te eẽ ſuũ ciuẽ.rurſus mœõ & mœnide populi te ſibi uendicant.quid ſi legas chaon & chaonidẽ.nõ.n.ſatis explicata eſt hiſtoria qui ſint meonidæ populi.de chaonibus notiſſima traditio.Mœones : q ſint plane cognitũ habemus. Porphirius præterea in Homeri ſecundo iliados ita ſcribit αι μαίων αἴμονιΔισ ουκωγυμοσ τωλυ Δικω εθνικωμαιονι. Probãt nõ oĩbus : nã alii aliis terris aſſentiunt. Ille uerſus .ſ.uerſus eſt.nã qui ſequit uerſus ꝓ cõi ſentẽtia & prouerbio tractari ſolet.q.d.nimiꝝ uerum eſt qđ dicit. Alit uictos:imanis gloria falſi.i.q pro re magna certãt.etiã ſi uicũtur falſa afferẽtes.tamẽ aluntur gloria qđ in re magna uicti ſint:ita multi certãt ut te ciuem habeant:nõ putãtes ſibi fore contumelioſum:ſi uicti fuerint in tã p̃claro certamine. Vix implẽda uiris.i.quibus uix ſatiſfacere poſſent uiri plæbes dux ĩgenii : ut illud excitat auditor ſtudiũ. Mõſtrauere : te imitãdũ.ſ. Frequẽs pugna: ex eo ſæpe deſcẽdebas ĩ certamen. Nullo ſacro:oĩ luſtro. Therapnæ uirides: uiridi marmore nobiles uel ſyluis uirẽtibus. Plauſere : alii codices habẽt clauſere.ſed hoc magis cõuenit uictori in ludis:licet noue dicat plauſere uictorẽ. Sit ꝓnũ uiciſſe domi. mẽdoſi codices habent.Sin.ſed nos ita caſtigauimus:ut dicat Papi.non te pœniteat o pater certaſſe domi & ĩ patria.Quid.n. oportuit uagari per ludos græciæ. Nũc ramis phœbi:laurea ex ludis attiacis. Germinæ lernæ:corona ex ludis nemæis:de quibus ante dictũ eſt ea erat ex apio. Pinu atamãtea: ideſt corona ex ludis iſthmicis:quæ ex pinu dabat atamanteã dicit: quoniã iſthmici ludi ĩſtituti erãt ꝓ melicerte filio atamãtis ex ſententia Pauſaniæ frondes abſtulit. Victoria:totiẽs a te parta.ad nullũ peregrinũ unq̃ detulit coronã. Senex ſiculus: Hierõ qđẽ ſiculus de re ruſtica ſcripſit : ut auctor ẽ Varro.ſed hic de Theocrito ĩtelligit q ſyracuſanus fuit.Boeo tamen ſcribit eũ fuiſſe ſmyrneũ ex phoſſe in ſuo genere admirabilis.ſed muſa illa ruſtica aliena ẽ a foro & urbe tẽpore Ptolemei philadelphi floruit eadẽ ætate Callimachus & Nicandrus filius fuit Symichi:ut alii ſentiũt.Praxagore Philenæ auditor Philtadi & Aſclepiadis Theocritus alter chius rhetor. Qua lege recurrat.nã Pindarus & alii lyrici in canẽdis odis ſaltatiõe quoq; mouebãtur.cuius pars dicebat.Cũ a dextra.ad leuã aut ab oriẽte ad occidentẽ cõuertebant. Cũ a leua ad dextrã:uel ab occidente ad orientẽ epodus cũ uno ĩ loco ſtãtes canebãt. Alcimã:iacõ fuit ex meſſoe.ut uero crates putat.Lydus ex ſardibus lyricus filius dimãtis tꝑibus Ardys regis lydoꝝ deditus admodũ amori cãtilenæ amatoriæ iuẽtor prius iſtituit nõ canere uerſibus hexametris lĩgua dorica auſus:ut lacedæmõii.pediculari tãdẽ morbo abſũptus. Precator uolucrũ.i.amoꝝ:nã cantilenas inuenit amatorias.de amoribus antea.Volucres uetuit diſcedere natos. Obſitus.i. obſcurus.

Iſthmica

Melicerta

Theocritus

Callimacus

Nicandrus

Alciman

Protinus exorto dextrum riſere ſorores
Aonides pueros chelin ſummiſit & ora
Imbuit amne ſacro iam tu mihi blandus apollo
Nec ſimplex patriæ decus:& natalis origo
Pendet in ambiguo geminæ certamine terræ
Te degente ſuum latiis aſcitã colonis
Graia refert ſellæ.graius qua puppe magiſter
Excidit.& mediis miſer euigilauit in undis
Mœon & inde ſuum longo probat ordine uitæ
Meoniden.aliæq; aliis natalibus urbes
Diripiunt.cunctæq; probant non omnibus.illæ
Verſus alit uictos immani gloria falſi.
Atq; ibi dum profers annos.uitamq; ſalutas
Protinus ad patrii raperis certamina luſtri
Vix implenda uiris.laudum feſtina.ſed ut dux
Ingenii ſtupuit primæua ad carmina plæbes
Euboea.& natis te monſtrauere parentes.
Inde frequens pugnæ.nulloq; in gloria ſacro
Vox tua.non totiens uictorem caſtora gyro.
Nec fratrem cæſtu uirides plauſere therapnæ.
Sit pronum uiciſſe domi.quid achæa mereri
Præmia.nunc ramis phœbi.nunc germine lernæ
Nunc atamantea protectum tempora pinu.
Cum totiens laſſata.tamen nuſquam auia frondes
Abſtulit.aut alium tetigit uictoria crinem.
Hinc tibi uota patrum credi.generoſaq; pubes
Te monitore regi mores & facta priorum
Diſcere.quis caſus troiæ.q̃ tardus ulyxes
Quantus equos.pugnaſq; uirum decurrere uerſu
Mœnides:quantumq; pios ditarit agreſtes
Aſcræus ſiculuſq; ſenex.qua lege recurrat
Pindaricæ uox flexa lyræ.uolucrumq; precator
Obſitus & tetricis alciman cantatus amyclis.

Steſichorus: Eupheni filius uel euphorbi, ut alii ſcribunt Euclidis ex mera urbe ſiciliæ ex Ardia. alii ꝓfugum catanen perueniſſe aiunt: atq; illic mortuũ & ſepultum iunior fuit Alcimane lyrico. fratrẽ habuit geometriæ peritum Mamertinũ & alterum helianactem legũ latorem fuit Lyricus eius poemata dorice ſcripta. xxvi. libris Helenæ uituperatiõe ſcripſit & Palidoniam, unde amiſſos oculos reparauit: cũ uitupationem in laudẽ uertiſſet. qđ Pauſanias quoq; rettulit. prius Tiſias appellabatur. Ferox a Papinio dicitur: quoniam bella & duces cecinit. copiaq; effuſa & redundanti admodum aſſurgit. ut Homerum æmulari potuiſſe uideatur auctore Fabio: ſi temperaſſet ingeniũ. Ingreſſa ſaltus uiriles. i. carmen poeticum: qđ uirorum eſt. Non formidata chalcide: ex chalcide fuit euphorion poeta elegiarũ unde calcidicũ carmen dixit Virgilius hunc imitatus ẽ: Gallus ſappho inquit. nõ modo lyricũ carmen compoſuit: ſed etiam elegiacũ cauſa contẽdere cum laude euphorionis nam ſappho qđ ſuidas apđ græcos ſcribit nõ ſolũ lyricum cõpoſuit: ſed etiam elegiã ut in fine huius operis dictabimus in eius epiſtola. Dii boni q̃ putidũ eſt: q; nõnulli oneraria naui ex ægypto & alexandria uſq; detulerũt. nam quaſi alia oĩa in his ſyluis haberẽt cognita quoꝝ ne minimã quidẽ partem attigerũt unq̃ hũc locũ oſtentarũt: & eũ quidẽ deprauatũ. nam expungentes uerã ſcripturam legunt nõ formidata leucade referentes ad fabuloſam necem. ſapphus ex leucade. ſed dicãt obſecro ſit ne ingreſſa ſaltus uiriles ſappho cum ſe deiecit. An cũ per pedes poeticos & uiriles icedebat. ſed plura paulopoſt. Carmina battiadæ: calimacũ intelligit: de quo multa ſcripſimus in ibyn Ouidii. teſtimonio etiam Strabonis. Duo autẽ fuerunt callimachi. alter batti filius & meſatinæ Cyrineus grãmaticus diſcipulus Hermocratis uxorẽ habuit Euphraſi ſyracuſani filiã. huius ſororis filius iunior Callimachus alter fuit: qui uerſus de inſulis ſcripſit

Tiſias

Euphorion

Callimachi duo

Steſichoruſq; ferox. ſaltuſq; ingreſſa uiriles
Non formidata temeraria chalcide ſappho
Quoſq; alios dignata chelis. tu pandere doctus
Carmina battiadæ. latebraſq; lycophronis atri
Sophronaq; implicitum. tenuiſq; arcana corinnæ
Sed quid parua loquor. tu par aſſuetus homero
Ferre iugum. ſenoſq; pedes æquare ſolutis
Verſibus & nunquam paſſu breuiore relinqui
Quid mirum. patria ſi te petiere relicta
Quos lucanus ager rigidi quos iugera dauni
Quos ueneri plorata domus. neglectaq; tellus
Alcidæ uel quos e uertice ſurrentino
Mittit tyrrheni ſpeculatrix uirgo profundi
Quos propriore ſinu lituo remoq; notatus
Collis & auſonii pridem laris hoſpita cyme.
Quoſq; dicarchei portus. baianaq; mittunt
Littora. qua mediis alte permiſſus anhelat
Ignis aquis. & operta domos incendia ſeruant.
Sic & auernales ſcopulos. & opaca ſibyllæ
Antra. rogaturæ ueniebant undiq; gentes.
Illa minas diuum. parcarumq; acta canebat
Quamuis decepto. uates non irrita phœbo.

poemata omni genere carminis huius libri ſupra octingentos tẽporibus Ptolemei philadelphi extabãt. litteras didicit in eluſine uico Alexandriæ. huius libri cũ aliis: tum libys in Apollonium. Lycophronis atri: hic calcidenſis fuit ſophoclis filius lyco regino adoptatus grãmaticus. & poeta tragœdiarum unus iter ſeptem: qui pliades cognomiati ſunt. eius tragœdiæ Eolus. Andromeda. Aletes. Aeolides. Elephenor. Hercules. Hicete. Hippolytus deniq; ſcripſit Alexandrã: quæ cognominata eſt obſcurũ poema. atrylico prolim. in al exandra præſertim poemate. Sophronaq; iplicitum. Sophron poeta minorum in ordinẽ non uenit ab ariſtarcho & ariſtophane datũ. Siracuſius fuit agathoclis & dãnæ filius temporibus Xerſis & euripidis floruit. ſcripſit nũmos uiriles nũmos muliebres. ſunt aũt ſoluta oratione lingua dorica. Platonẽ eos ſæpe in manibus habuiſſe aiunt. aliquãdo etiã puluino ſubiectos. Corinna: diximus in cõmentariis Mar. & in ibyn. & teſtimonio etiam pauſaniæ addes ſi placet. Corinna achelodori & pocratiæ filia Thebana uel tanagrea diſcipula Mirtilis dicta muſca lyrica pindari quinquies uictrix libros quinq; ſcripſit. epigrãmata nomos lyricos. Corinna theſpia. quam alii corinthiam dixerunt. corinna iunior thebana. quæ & muſca dicta: corinnus ante Homerum primus iliadem compoſuit. Tenuis: lyricæ. ferre par iugum. idem explicabas qđ ille ſcribebat. Iugera dauni: Rutilos ĩtelligit qui ardeam tenuerunt. & ſylius eos appellat Dauniã pubem: nam Daunus fuit pater turni qui rutulis imperauit. Domus plorata ueneri: lauinum intelligit: ubi erat ædes ueneris communis nomini latino: ut ſcribit Strabo magna populorum celebritate plorata. nã numicus fluuius ꝓximus ẽ: in quo æneas filius ẽ ſumerſus: cũ tribus annis imperaſſet conſerto prælio aduerſus rutulos de hoc diximus plura ex ſententia Dionyſii alicarnaſei in Iuuenalem. Telus neglecta alcidæ. eum tractum campaniæ intelligit qui eſt inter Miſenum & puteolos terra continenti. nam illac traducturus boues Hercules terram continentem neglexit ſtructo aggere in exteriore pelago: de quo ante dictum eſt ex ſententia Strabonis & Diodori. Virgo: minerua: de cuius templo ad ſurrentũ ante diximus. Operta incendia: campũ totum phlegreũ intelligit de quo lege Strabonẽ. Ad auernales ſcopulos: ſacerdotes plutonios deſignat: qui in campania reſponſa dabant. Et nos ante diximus. Vates non irrita: q̃uis decepto phœbo. etiam ſi phœbus deciperetur: Sibylla uera prædicebat. ita tu pater etiam ſi poetæ male ſcripſerant: tamen recte docebas & emendabas.

Lycophron

Sophron

Corinna

Lyrica

Corinus

Mox & romuleã ſtirpẽ:non ſolũ docuiſti Neapolitanos & cãpanos:ſed deinceps romanos adeoq; bonos mores tradidiſti:ut Pontifices maximi augures:quindecim uiri ſibyllini:flamines:lupci:ex tua manauerũt diſciplina. In ueſtigia patrum:ad æmulationẽ antiquorũ. Dardanius explorator:põtifex maximus:q ſacra dardania curat ex troia allata.nã ut ſcribit Plutarchus pontifex maximus cuſtos ẽ uirginũ ueſtaliũ quæ cuſtodiunt faces & ignẽ perpetuũ.ſeruantq; palladiũ:qđ olim ſurripuerunt Diomedes & Vlyxes ex troia:qđ pytheas in phyale emblemate ſculpſit tãta æſtimatiõe ut duæ unciæ.xx.uenierit. Explorator.explorat Pontifex:an ignis ueſtalis ſeruetꝰ a uirginibus quẽ extigui piaculũ ẽ.

Veſtæ ignis

Facis optæ:in mẽdoſis codicibus Oportet.inuerſũ ẽ pro opertæ.nam fax & ignis ueſtalis cinere opertus ſeruabatꝰ. Ante:an tacita uigilet face troicus ignis. Penetralia i.ſacra.ut Cicero interpræratꝰ. Eſt autẽ perifraſis palladii. Et inde ſacrũ didicit puer Ex tua diſciplina didicit qui põtifex eſt: cũ puer eſſet mores ad id ſacrum neceſſarios.

Monſtratis alis: augures ĩtelligit: quorũ collegiũ honeſtiſſimũ erat. didicit ꝓbare arma monſtratis alis & augures ĩquit a te inſtituti ſunt:q ſciũt expeditionẽ mittendã ꝓbare uel retinere certis auguriis mõſtratis.nã cũ exibant ĩ expeditionẽ romani cõſulebãtꝰ ſæpe augures q id ſuadebãt:uel diſuadebãt.i mendoſis codicibus leges Monſtratis aliis.nos uero ſcribimus: mõſtratis alis.i.auibus ꝑpetibus q̃ ad auguriũ pertinnent. Cui chalcidicũ.i.inter qndecim uiros:q legunt carmẽ ſibyllinũ.ſunt ẽt diſcipuli tui ut ita cõiungas.Et formidauit tua uerba.i.a te doctus ẽ puer oli:cui nunc fas ẽ uoluere carmẽ chalcidũ.Et cui ẽ cõa lanea phrygii flaminis.i.qui hẽt caput cinctũ filo laneo.qđ docet Varro. Phrygii:nã æneas phrygius caput opire inter ſacrificandũ inſtituit.unde mos manauit ut flamĩes filo laneo caput cingerẽt.auctor.Plutar. Verbera.ſ.ferulæ:de qua multa ſcripſimus in Iuue.& Mar.hac uapulabãt pueri: cũ citra uulnus maiorẽ ĩferat dolorẽ q̃ duriora uirgulta.qđ Ariſtoteles fieri ait:quoniã mãus nõ tantũ dolet cũ cedit:ſed etiã cum cedit.

Flamines

Ferula

ferula autẽ melius & cædit & cæditꝰ a manu:dupliciq; repercuſſu augetꝰ dolor. Ex illo grege:diſcipuloꝝ tuoꝝ. Zeugmate:đ hoc ante dictũ ẽ. Secludit:nam ibi erat cuſtodia romanorum.qua arcebanꝰ perſæ & parthi:ne impetũ in fines romanos facerẽt ante & zeugma latine pacis iter. Alio car. nã docuit eũ cytharã:q̃uis cuperet bella.

Mox & romuleam ſtirpem.procereſq; futuros
Inſtruis.inq; patrum ueſtigia ducere perſtas
Sub te dardanius facis explorator opertæ
Q ui diomedei celat penetralia furti
Creuit & inde ſacrum didicit puer arma probare
Monſtratis alis:præſagumq; æthera certis
Auguriis.cui chalcidicum fas uoluere carmen
Cui phrygii lanea eſt coma flaminis.& tua multũ
Verbera ſuccincti formidauere luperci
Et nunc ex illo forſan grege.gentibus alter
Iura dat eois.alter compeſcit iberos
Alter achæmenium ſecludit zeugmate perſen
Hi dites aſiæ populos hi pontica frenant
Hi fora pacificis emendant faſcibus.illi
Caſtra pia ſtatione tenent.tu laudis origo
Non tibi certaſſet iuuenilia fingere corda
Neſtor.& indomiti phœnix moderator alumni
Q uiq; tubas acres lituoſq; audire uolentem
Aeaciden alio frangebat carmine chiron
Talia dum cælebras ſubitam ciuilis erinnys
Tarpeio de monte facem.phlegreaq; mouit
Prælia. ſacrilegis lucent capitolia thædis
Et ſenonum furias latiæ ſumpſere cohortes.
Vix requies flammæ.nec dum rogus ille deorum
Siderat.exciſis cum tu ſolatia templis
Impiger & mutlum facibus uelocior ipſis
Concinis ore pio.captiuaq; flumina defles
Mirantur latii proceres.ultorq; deorum
Cæſar.& e medio diuum pater annuit igni
Iamq; & flere pio ueſuina incendia cantu
Mens erat & gemitum patriis impendere damnis.

Capitoliũ

Talia dũ cele:capitoliũ primũ ædificatũ a Tarquinio Hora.dedicauit.id arſit bellis ciuilibus:Sylla ĩſtaurauit & dedicauit.Catullus eũ itẽ bella ciuilia gererentꝰ inter Veſpaſianũ & Vitellianos ꝓ impio .Sabinus Veſpaſiani frater cũ Domitiano adhuc puero in capitoliũ confugit.& ne penetrarent hoſtes: conuulſas undiq; ſtatuas obiecit.in ipſo aditu faces iniectæ ſũt ::incertũ an a ꝓpugnatoribus an ab hoſtibus.arſitq; capitoliũ ĩdefenſum.ut ſcribit Tacitus id facinus poſt conditam urbem.ut idem eſt auctor luctuoſiſſimũ fœdiſſimũq; romão populo accidit. nullo externo hoſte eo tempore docebat romæ pater Papinii Capitolinumq; incẽdium carmine defleuit mira celeritate in uitellianiorũ ĩuidiam.Veſpaſianus cœpit ĩſtaurare.ſed eo moriente iterũ incenſum ẽ quod Domitiãus reſtituit. Ciuilis erinnys.furor belli ciuilis hæc tamen dea eſt quæ bello præeſt: ut Pallas.qđ Pauſanias apud Homerũ obſeruauit. Prælia phlegrea.i.tam impia q̃ fuerũt gigantea:quæ cõmiſſa ſunt ad phlegrã. Erant.n.in deos. Rogus deoꝝ: mẽdoſi codices habent deoꝝ.nos deorum legimus.nã dii capitolini eo incendio tanq̃ rogo ardebant:uidebanturq; captiui uitelliãorum. Vltor deoꝝ:qui ultus eſt uicem & iniuriam deorum profligatis uitellianis.

Erinnys

Annuit:probans carmen tuum. Incendia ueſuina quæ acciderunt ſub tito uolebas deſcribere.

Cum pater:uulcanus. Montē:partē ueſuii mōtis ardentis :de hoc ante dictū. Me quoq; uocales lucos:pie & ingēue fateť ſe qcqd ſcit a patre didiciſſe.ſed poetice & figurate hoc enūtians. Ait cū acceſſit ad parnaſſū aditūq; rogauit ſe tū demū admiſſū fuiſſe:cū Statii filiū ꝓfeſſus eēt muſas ſibi dediſſe cognitionem rerum omniū maris.ſ.terrarū.ſyderū:non tā gr̄a q̄ pr̄is noie:quē amabant. Deæ muſæ admiſere in poeiticen & doctrinā:cū dixi me deſcendere ſtirpe tua:ideſt me tibi filium. Mihi:gr̄a mea. Quantū oſtendere parenti:in aliis codicibus ita reperies.quā uos debere parenti.ſed nos ita emēdauimus:cūm aliter nullus eēt ſenſus. facileq; i has ſyllabas redigi poſſit quantū oſtendere parenti.

Cum pater exemptum terris ad ſydera montem
Suſtulit & late miſeras deiecit in urbes.
Me quoque uocales lucos luſtrataq; tempe
Pulſantem.cum ſtirpe tua deſcendere dixi
Admiſere deæ.nec enim mihi ſydera tantum
Aequoraq; & terras.quantum oſtendere parenti
Sic decus hoc quodcunque lyræ.primuſq; dediſti
Non uulgare loqui.& famam ſperare ſepulchro
Qualis eras.latios quotiens ego carmine patres
Mulcerem.fœlixq; tui ſpectator adeſſes
Muneris.heu quali confuſus gaudia fletu
Vota pioſq; metus inter lætumq; pudorem.
Qualis & ille dies.qua non mihi gloria maior
Talis olympiaca iuuenem quo ſpectat arena
Qui genuit.plus ipſe ferit.plus corde ſub alto
Ceditur.attendunt cunei ſpectatur Acetes
Ille magis crebro dum lumina pulueris hauſtu
Obruit.& prænſa uouet expirare corona
Hei mihi quod tantum patrias ego uertice frondes
Solaq; chalcidice cerealia dona coronæ
Te ſub teſte tuli:qualem te dardanus albæ
Vix cœpiſſet ager.ſi per me certa tuliſſes
Cæſarea donata manu.quod ſubdere robur
Illa dies quantum potuit dempſiſſe ſenectæ:
Nam quod me mixta quercus non preſſit oliua
Et fugit ſperatus honos.qua dulce parentis
Inuida tarpeii caneret te noſtra magiſtro
Thebais.urgebant priſcorum exordia uatum
Tu cantus ſtimulare meos.tu pandere facta
Heroum belliq; modos.poſituſq; locorum
Monſtrabas.labat incerto mihi limite curſus
Te ſine & orbatæ caligant uela carinæ
Nec ſolum larga me me pietate fouebas.
Talis & in thalamos.una tibi cognita thæda

Et hoc optie conueniat ut dicat:qcqd datū cognitionis & diſciplinæ a muſis id nō tā tribuerūt mihi q̄ pr̄i. Qualis er.o q̄ta lætitia affectus. Vota & metus:affectum ſtudio.ſi ſpectatoris & amātis exprimit. Qualis & ille dies:o q̄ iocundus fuit ille dies : quo te habui ſpectatorē.nullā enim unq̄ maiorē gloriā ſum adeptus. Qui genuit: pater plus ipſe ferit.i.pater cū ſpectet filium pugnantē in olympia plus aīo ferit aduerſarium filii:q̄ filius ceſtibus & armis.Et cū filius cediť maiorem aīo dolorē uulneris illius ſentit pater q̄ filius corpore huius pietatis.exemplū quoq; refertur a Pauſania : cū demilus ex cariſto euboiæ filiū glaucū arātem uno pugni ictu uomerē indidiſſe aratro conſpexiſſet admiratus illius robur eū produxit in olympiā:ubi cum arte aduerſarii eluderet:pr̄ ſpectans clamauit.τηρ απα ροτρου.i.uulnus ab aratro.monēs filium: ut tā fortiter pcuteret aduerſariū pugno:q̄ olim indiderat uomerē aratro. Quod ille audiens tanto ſurrexit robore ut& tunc uicerit:& poſtea ſæpe.hæc eadē in cōmentariis Pindari. Spectať acetes:Acetes ſpectabat pugnas pallantis.hic poniť ꝓ patre:qui pugnas filii ſpectat:ut ille pallātis. Spectatur inqt pater tā uarii affectus crebrius q̄ filius q pugnat:ueluti ſpectant oēs:dū ille pr̄ magis crebro q̄ filius excipit puluerē & obruit:nec auertit oculos ut ſpectet filiū. uotaq; ſuſcepit ſe moriturꝶ cū ille uicerit. Tali affectu inqt erat pater meus:cū me audiebat recitantē. Hei mihi ꝙ tātum:dolet ꝙ uiuo patre ſemel tantū fuerit coronatus in ſacris cereris eleuſine neapoli.nā cereri ſolita illic celebrari ſacra āte dixit. Tuq; actea ceres: & ꝙ non affuerit cū coronatus eſt a Domitiano in albano:atq; ea caruerit lætitia. Patrias frondes:coronā neapolitanā.

Demilus

Glaucus

Acetes

Cerealia dōa:ſerta ex ſacris cereris ubi fui uictor coronæ calcidicæ.i.neapolitāæ. Tuli:reportaui. Sub te teſte:te uiuo & ſpectāte. Qualē:o q̄ lætū & exultantē. Tuliſſes ſerta p me.nā putaſſes coronam mihi donatā a Cæſare tuā eſſe ante ad Cæſarē palladio tua me manus induit auro. Nam qď.excuſat qď in certamine capitolino fuerit uictus.qď antea faſſus eſt:tunc cū capitolia noſtræ inficiata lyræ.Excuſatio eſt ꝙ tunc erat occupatus audiendis antiqs auctoribus & poetis. Ex patre:nā doctrinā colligebat ut componeret thebaidē ſuam:qua occupatione factum eſt tūc non bene cecinerit laudes Iouis capitolini : atq; ita thebais:cuius cauſa erat occupatus uiſa ē inuidere Ioui capitolino:quādo nō pmiſit ut illius laudes bene cāeret. Dulce iuida:dulcis iuidiæ fuit cū totū ſibi thebais uēdicaret poetā:quē non cōceſſit Ioui apitolio.

Te ma.te docēte. Vrgebāt:ipellebāt occupatū ad opus. Exordia: lōgæ explicatōis a te factæ priſcoꝝ uatū:quos mihi expōebas. Stimulare:ſtimulabas meū carmē.docebas.n.quottidie ut thebaidē poſſē cōponere. Labat cur.cū te careā icertū ē iter: nec poſſū ꝓgredi ad carmē. Talis:tā pius eras i uxorē q̄ i me.

Seiungere matrem:inditium inquit eſt tui amoris erga uxorem:q; ea incubat iã diu tumulo tuo.nec eam poſſum ſeiungere & abducere.inemendati codices habent.ſubiungere.ſed nullus ẽ ſenſus. Buſtis: a tuo tumulo. Iam gelidis:nam tribus menſibus erat ſepultus. Sentit te:qđ ante dixit de polla lucani ipſum.ſed colit & frequentat ipſum. At pharios aliæ:codices mendoſi ſcripti ſunt At pharios alii.ſed nos legimus aliæ.ut ſenſus ſit.nulla eſt quæ poſſit contendere cũ matre mea de pietate.te enim uera pie/tate luget & uera eſt pietas uirũ defunctũ lugere.aliæ uero mulieres uolunt uideri piæ:lugendo in ſacris iſidis aut cybelis.nã ſacra iſidis luctu pera/gebantur ut ante ſæpe eſt dictũ. Colunt pharios dolores:lugent in ſacris iſidis pha riæ & numinis ægyptii. Et mygdonios: ideſt phrigios i ſacris cybelis. Plorant: nõ ſua funera in ſacris iſidis deflent Oſiridem necatũ qui repræſentabatur i ſacris Cybe lis. Atyn:qui abſcidit genitalia : quorum neuter ad eas pertinet. Vbi dulce remitti: quãdo uolebas relaxare parumper aium. Quæ:o quãta. Triſtem:e nullo uulnere: nulla re aduerſa offenſam. Non nimius. nec inqt immature diſceſſiſti.nec decrepi/tus.nam ſexageſimumquintũ annũ ex ple ueras. Me ſimilem:tam ſenẽ q̃ tu es mor tuus. Leues cauſæ:nõ uehemẽs morbus. Explicuit:diſſoluit. Gauiſa:ſperans ean/dem in ſe pietatem. Dediſſes plura.ſi ego eſſem mortuus tu non plus fleuiſſes q̃ ego te fleui. Iterum portare : quẽadmodum detulerat ex troia. Vates dianæ iſernæ. Si bylla dux æneæ. Si cheli odryſiam:imita tio mihi uideť enthynematis uirgiliãi:ubi æneas ita ait ſi potuit manes arceſſere con/iugis orpheus.quo loco magis cõfirmatus ſum:ut cũ in aliis oĩbus codicibus legať ſic chelin.ego ſi chelin ſcripſerim. Cã minor q̃ patris.fuit enim cauſa uxoris. Si theſſali cis admetus ĩ oris.quam diu putas me ia/ctatum eſſe hoꝝ duorum uerſuum diffi/cultate & mendaꝝ fluctibus.nã ubi ſcribẽ dũ tetra retro legitur. Alceſtis : peliæ filia: ſeipſam interfecit:ut umbra ſua contenti manes admetum uirũ mortuum ad ſupe/ros & lucem remitterent: quod euripides ſcribit tragœdia ab illius nomine inſcripta Vnde Macrobius in ſaturnalibus teſtimo/niũ accipit de Diodonis crine fatali diſpu/tans.illud præterea fabuloſũ refert Euſta/thius Pelian patrẽ propoſuiſſe nuptias alce ſtidis:ei qui leonem & caprum coniunge/ret:idq; apollinem in admeto præſtitiſſe:ut effecerit unde uxorem meruit.deniq; incõ ditum carmen athenis iactabatur :qđ alii alcæi.alii ſaphus.alii praxiles ſicyoniæ eſſe ſcribunt : cuius initium rem Admeti ami ce diſcens. Bonos ama:timidos repelle: ſciens timidorum paruam eſſe gratiam . Per bonos alceſtim uxorem deſignabat.per timidos admeti patrem:qui pro filio timuit mortem ſubire . Quod uxor non uerita ẽ proteſilaus a uiro Dardano interfectus:ut ſcribit Homerus:quem porphirius proprio nomine ita appellatum ait.palæphatus autem tradit ab ænea interfectum . Alii ab Achate :quod Euſtachius re/fert.alii ab Hectore ab inferis impetrauit:ut etiam Euſtachius ſcribit : reditum ad ſuperos . reperitque uxorem ſtatuæ ſuæ incumbentem .Propertius.Illic philacides iucundæ coniugis heros. Non potuit ce cis immemor eſſe locis . Sed cupidus falſis attingere gaudia palmis . Theſſalis antiquam uenerat um/bra domum.Si inquit Papinius admetus in theſſalia umbra Phyllaceida : ideſt protheſilai . nam phyl/lace oppidum prope thebas Phthioticas.regnum fuit Protheſſilai:ſi inquam una ſecum illum reduxit: hoc eſt ambo redierunt ex ſylua tetra & myrthea:hoc eſt propter amorem.

Statii pater

Alceſtis

Admetuſ

Proteſila/us

Phyllace

Connubia. unus amor certe ſeiungere matrem
Iam gelidis nequeo buſtis te ſentit:habetq;
Te uidet.& tumulos ortuq; obituq; ſalutat.
At pharios aliæ ficta pietate dolores
Mygdonioſq; colunt.& non ſua funera plorant.
Quid referam expoſitos ſeruato pondere mores?
Quæ pietas.q̃ uile lucrum.quæ cura pudoris?
Quantus amor lecti.rurſuſq; ubi dulce remitti
Gratia quæ dictis.animo quam nulla ſenectus.
His tibi pro meritis famam laudeſq; benignas
Index cura deum.nulloq; e uulnere triſtem
Conceſſit.raperis genitor non indigus æui
Non nimius.triniſq; decem quinquennia luſtris
Iuncta ferens.ſed me pietas numerare dolorq;
Non ſinit.o pilias æui tranſcendere metas
Et teucros æquare ſenes.o digne uidere
Me ſimilem:ſed nec læti tibi ianua triſtis
Quippe leues cauſæ.nec ſegnis labe ſenili
Exitus inſtanti præmiſit membra ſepulchro
Sed te torpor iners & mors imitata quietem
Explicuit.falſoq; tulit ſub tartara ſomno
Quos ego tũc gemitus. comitũ manus ãxia uidit.
Vidit & exemplum genitrix.gauiſaq; nouit
Quæ lamenta tuli.ueniam concedite manes
Fas dixiſſe pater.non tu mihi plura dediſſes
Fœlix ille patrem uacuis circundedit ulnis
Vellet & elyſia quamuis in ſede locatum
Abripere.& danaas iterum portare per umbras
Tentantem.& uiuos molitum in tartara greſſus
Detulit infernæ uates longæua dianæ
Si chelin odryſiam pigro tranſmiſit auerno
Cauſa minor.ſi theſſalicis admetus in oris
Sylua una terram philaceida rettulit umbram.

Cur nihil exoret genitor chelis.aut tua manes
Aut mea? fas mihi ſit patrios contingere uultus
Fas iunxiſſe manus .& lex quæcunque ſequatur
At uos umbrarum reges.ætneaq; iuno
(Si laudanda precor) thædas auferre comaſq;
Eumenidum.nullo ſonet aſper ianitor ore
Centauruſq;:hydræq; graues:ſcylleaq; monſtra
Auerſæ cedant ualles.umbramq; ſenilem
Inuitet ripis diſcuſſa plæbe ſupremis
Vector:& in media componat molliter alga
Ite pii manes:graiumq; examina uatum
Illuſtremq; animam lethei ſpargite ſertis:
Et monſtrate nemus:quo nulla irrupit erinys
In quo falſa dies:cæloq; ſimillimus aer
Inde tamen uenias.melior qua in porta malignũ
Cornea uincit ebur:ſomniq; in imagine monſtra
Quæ ſolitus:ſic ſacra numæ:rituſq; colendos
Mitis aricino dictabat nympha ſub antro
Scipio ſic plenos latio ioue ducere ſomnos
Creditur auſoniis:& non ſine apolline ſcylla.

Ad ſomnum.

Crimine quo merui iuuenis placidiſſime diuum
Quo ue errore miſer donis ut ſolus egerem
Somne tuis? tacet omne pecus:uolucreſq; feræq;
Et ſimulant feſſos curuata cacumina ſomnos:
Nec trucibus fluuiis idem ſonus:occidit horror
Aequoris:& terris maria declinata quieſcunt
Septima iam rediens phœbe mihi reſpicit ægras
Stare genas:totidem œthæ paphiæq; reuiſunt
Lampades:& totiens noſtros titonia quæſtus
Præterit:& gelido ſpargit miſerata flagello
Vnde ego ſufficiam:non ſi mihi lumina mille
Quæ ſacer alter natantum ſtatione tenebat
Argus:& haud unquam uigilabat corpore toto
At nunc heus aliquis longa ſub nocte puellæ
Brachia nexa tenens ultro te ſomne repellit
Inde ueni.nec te totas infundere pennas
Luminibus compello meis:hoc turba precatur
Lætior:extremo me tange cacumine uirgæ
Sufficit:aut leuior ſuſpẽſo poplite trã(ſi

Epicedion in filium.

Me miſerum neque enim uerbis ſolemnibus ulla
Incipiã.nec caſtaliæ uocalibus undis

Cur tua cyt.pr̃ nõ ĩpetret reditũ:aut certe mea aditũ. Lex q̃cũq;:alludit ad illď orphei:cui lex præſcripta eſt in reducẽda uxore. Thedas auferre:alludit ad illud Virgilianũ:ubi ait. ĩ ueſtibulo inferoꝝ. Ferreiq; Eumenidũ thalami. Si laudãda p̃cor:p interpoſitionẽ legẽdũ.i.ſi pia hæc ſunt q̃ rogo pperã ĩ aliis codicibus legiť. Sic laudãda p̃cor. Cẽtauruſq;.Vir.cẽtauri ĩ foribus ſtabulãt. Scylleaq; mon.Sylius.ſcyllaq; cẽtauriq; truces. Hydræq; gra.Vir.ac bellua lernæ horrẽdũ ſtridens. Supremis ri.i.ad orã ripæ ut te:traiiciat inde tamẽ ſi es rediturus ad me.ueni p eã portã.q̃ mittit uera inſõnia.i.corneã alluſio ad carmẽ Virgilianũ. Vincit:ueritatẽ.Sõniq; ĩ imagine mõſtra. Quæ ſolitus.i.doce me p ſomniũ q̃ ſolebas docere uiuus.Nã & numa ſic ſacra perſuaſit cõſulẽs egeriã & Scipio iouẽ capitolinũ alloq̃bať. ĩ mẽdoſis ãt codicibus ita legiť ſomni q̃ in imagine monſtrat. Qua ſolitus:Nympha.Egeria.nota hiſtoria. Scipio opius & Iulius hyginus ſcribunt quod Gelius tradit ſcipionẽ aphricanũ ſolitũ uenire ĩ capitoliũ ante diluculũ.& canes q in alios ſolebãt ſæuire.eo ueniẽte qeuiſſe eũq; iubere ſolitũ.ut apieť cella Iouis capitolini inde manauit hæc opinio de q̃ ſcribit Papi. quod cũ Ioue loquereť .ut etiã Sylla q præcipue Apollinẽ coluit.q; eius numis colloquio frui putabatur.praxiteles ſane ex ære Apollinẽ puberẽ fecit ſub repenti lacertæ cominus inſidiãtẽ.qualẽ puerum legimus apud Mar.ad te reptãti puer inſidioſe lacertæ parcæ.cupit digitis illa pire tuis.Hoc icirco ſcripſi ut ne ignores numen hoc familiare ad licentiam uſq; artificum.

Domitius Auguſtino.

Dolore obitus paterni in uigilias ita inciderat ſi quidẽ hæc ſylua ſtatim ſeqtur epicediũ p̃ris.ut iã ſeptẽ diebus ſõnũ nõ admiſerit quo icõmodo langueſcẽs ſõnũ rogat ut ſe ei ĩpartiať. Lãpades æthea:ſolẽ itelligit orientẽ. Nã æthõ unus ex eqs ſolis eſt. Paphiæ: luciferꝰ intelligit q p̃cedit aurorã diciturq; ſydus ueneris.& phoſforus de quo lege Pliniũ. Virgæ:nam uirgã habet: ut eſt apud Virgilium.

Domitius Auguſtino.

Epicedium eſt in puerũ quẽ infantem amiſit cum adoptaſſet ſimul ac natus eſt.uenio in ſuſpitionem hoc epicedion & quod ante cecinit de patre multo ante compoſita fuiſſe.& huic quinto libro mutilato uetuſtate uel confuſo fuiſſe inſerta.nã utriuſq; meminit in tertio. neque enim mihi flere parentem ignotum. Similis geminũ proiectus ad ignem. ille mihi tua damna dies compeſcere cantu Suadet.

Poſt pœnam: permitto inquit ut narretis culpam meam.etiam poſtea quam me affeciſtis pœna. Quem luimus: perſoluimus ſupplicio noſtro. Tãtis mœroribus: mendoſe in aliis tantis morientibus. Orbus ego:ac ſi amiſiſſem filium. Et ardentes reſtinxit lacte fauillas:in aliis codicibus extat papillas.nos fauillas legimus. nam ardentes cum papillis non conuenit.praeterea loquitur de muliere.quæ filiũ adhuc lactentem uidit in rogo mortuũ alludẽſq; ad mortem quo cineres ſpargebantur uino.ut ante diximus teſtimonio Homeri & Vir. cum de iſante loqueretur ait ſi qua mater uidit infantem filium ardere reſtinxitq; illius fauillas & cineres lacte. conferat lachrymas mecum ego eam ſuperabo. uel ſi quis pubeſcentem filium amiſit & uidit crudeles flammas rogi ſerpẽ prima illius lanugine adſit.nos ita legimus primaq; iacentis. Serpere crudeles: prima lanugine flammas.in aliis codicibus ita mẽdoſe ſcribitur.ſerpere crudeles prima lanugine malas.atqui quomodo conueniunt crudeles malæ.præterea ſerpunt malæ prima lanugine in rogo.an flammæ lanugine adurentes. Et te na.pu.pudebit te inquit o natura.quoniam ego qui nõ ſum natura pater huius plus lugebo q̃ ea quæ mater ẽ infantis.uel qui iuuenem gemit. Hoc quoq; cum me:hic dictionem ſugeſſimus meditor.quæ deſiderabatur in omnibus codicibus in quibus ita hic uerſus ſcribitur: ſpatio etiam relicto hoc quoq; cum in Terdena luce peracta.tu meditor lege ut dicat triginta diebus peractis dum ego carmen tẽpero in funus pueri.& meditor hoc epicedium facio uerſus ex lachrymis. nã adhuc lugeo. Diſcordeſq; modos & ſingultantia uerba:melior in aliis codicibus ita hic quoq; uerſus mutilatus ſcribit̃ diſcordeſque mo. Singultantia orſa: dolor prohibet. Atq; ita tacem impati. & hic mutilatus in aliis codicibus ita legitur orſa & atq; ira tacẽdi. Impatiens:ſed nos ita emendauimus ut dicat.Pugnant ĩ me dolor & ira: nam alterum non ſinit me loqui.ira uero cogit erumpere in uoces ut incuſem. deos ſyllaba heptimemeri defenditur equidem maluiſſem Papinii integrum extare carmẽ quod ſi quiſ hoc a nobis arrogãter factũ putat aut ipſe ſi poteſt emẽdet melius aut patiatur integrum legi carmen quod hiantibus pedibus & ſyllabis fatiſcebat. Deficio: qui alios conſolatus ſum me non poſſum inquit nimirum ĩ quit cum domabam & coercebam dolorem ueſtrorum funerum illas lachrymas mihi ipſi reponebam.

Inuiſus phœboq; grauis:quæ ueſtra ſorores
Orgia pyeriæ. quas inceſtauimus aras?
Dicite:poſt pœnam liceat commiſſa fateri:
Nunquid in acceſſo poſui ueſtigia luco?
Num uetito de fonte bibi.quæ culpa.quis error
Quem luimus tantis mœroribus.ecce laceſſit
Viſcera noſtra tenens animaq; auellitur infans
Non de ſtirpe quidem.nec qui mea nomine ferret
Oraq;.non fueram genitor.ſed cernite fletus
Liuenteſq; genas.& credite planctibus orbi
Orbus ego.huc patres & aperto pectore matres
Conueniant cinereſq; oculis & carmina ferte
Si qua ſub huberibus plenis ad funera natos
Ipſa gradu labente tulit.madidumq; cecidit
Pectus.& ardentes reſtinxit lacte fauillas
Quiſquis adhuc teneræ ligatum flore iuuentæ
Immerſit cineri iuuenem? primaq; iacentis
Serpere crudeles uidit lanugine flammas.
Adſit.& alterno mecum clamore fatiſcat.
Vincetur lachrymis.& te natura pudebit.
Tanta mihi feritas.tanta eſt inſania luctus.
Hoc quoque cum meditor terdena luce peracta
Acliuis tumulo.luctus in carmina uerto
Diſcordeſq; modos.& ſingultantia uerba
Molior.orſa dolor prohibet atq; ira tacendi
Impatiens.ſed nec ſolitæ mihi uertice laurus
Nec fronti uittatus honos.en taxea marcet
Sylua comis.hilareſq; hederas plorata cupreſſus
Excludit ramis.ignauo pollice chordas
Pulſo. ſed incertam digitis errantibus amens
Scido chelim. iuuat heu iuuat illaudabile carmen
Fundere. & incomptæ miſerum laudare dolorem
Sic merui.ſic me cantuq; habituq; nefaſtum
Aſpiciant ſuperi.pudeat thebaſq; nouumq;
Aeacidem.nil iam placidum manabit ab ore.
Ille ego qui totiens.blandus matrumq; patrumq;
Vulnera.qui uiuos potui mulcere dolores
Ille ego lugentum mitis ſolator acerbis
Auditus tumulis.& deſcendentibus umbris
Deficio.medicaſq; manus.fomentaq; quæro
Vulneribus(ſed ſumma)meis. tunc tẽpus amici.
Quorum ego manantes oculos.& ſaucia terſi
Pectora.reddite opem.ſæuas exoluite grates
Nimirũ cum ueſtra domans ego funera: quæſtus
Increpito: tunc damna dolens aliena:repono
Infœlix lachrymas:& triſtia carmina ſeruo:

Verum erat.abſumptæ uires & copia fandi
Nulla mihi:dignumq; nihil mens flumine tanto
Repperit:inferior uox omnis:& omnia ſordent
Verba:ignoſce puer:tu me caligine mœſtum
Obruis.a duro uiſo ſic uulnere caræ
Coniugis inuenit caneret quod thracius orpheus
Dulce ſibi:ſic buſta lini complexus Apollo
Non tacuit:nimius fortaſſe auiduſq; doloris
Dicor:& in lachrymis iuſtum exceſiſſe pudorem
Quis nã auté gemitus lamentaq; noſtra reprẽdit
O nimium fœlix:nimium crudelis:& expers
Imperii fortuna tui. qui dicere legem
Fletibus.aut fines audet cenſere dolendi
Incitat(heu)planctus potius fugientia ripas
Flumina deuincas.rapidis aut ignibus obſtes.
Quam miſeros lugere uetes.tamen ille ſeuerus
(Quiſquis is ẽ) noſtræ cognoſcat uulnera cauſæ
Non ego mercatus pharia de puppe loquaces
Aedituas. doctumq; ſui conuincia nili
Infantem lingua Simium ſalibuſq; proteruum
Dilexi .meus ille meus:tellure cadentem
Aſpexi.atq; unctum genitali carmine foui.
Poſcentemq; nouas tremulis hululantibus auras
Inferni uitæ: quid plus tribuere parentes?
Quin alios arctus.libertatemq; ſub ipſis
Vberibus tibi parue dedi.heu munera noſtra
Ridebas ingratus adhuc.properauerat ille
Sed merito properabat amor.ne perderet omnem
Libertas tam parua diem non ne horridus ipſos
Inuidia ſuperos .iniuſtaq; tartara pulſem
Non ne gemam te care puer? quo ſoſpite natos
Non cupii.primo gemitum qui protinus ortu
Impleuit fixitq; mihi.cui uerba ſonoſq;
Monſtraui(queſtuſq; & uulnera cæca reſoluam)
Reptantemq; ſolo demiſſus ad oſcula dextra
Erexi.blandoq; ſinus iam iamq; nitantes
Excepere genas.dulceſq; accerſere ſomnos
Cui nomen uox prima meum.luduſq; tenello
Riſus.& e noſtro ueniebant gaudia uultu.

Syluarũ quinto libro finis Domitius calderinus Veronenſis ſecretarius apoſtolicus emendauit interprætatuſque eſt Romæ calendis ſextilibus.
M.CCCC.LXXV.

Verum erat:quod ſcilicet dicebatis nullum carmen ſatis eſſe ad lachrymas reprimendas. Inuenit:quod caneret dulce ſibi.
Ignoſce inquit puer malũ & uulgare carmen compoſui in tuo funere.dolore enim obruor.atqui puto ne Orpheum quidem ipſum bene ceciniſſe cum fleuit Euridicẽ. ſed emiſiſſe qualecunq; potuit carmen ſibi dulce:ideſt ad leniendum dolorem ſuum.
Sic:ideſt ita inepto carmine. Sic buſta lini:ſic Apollo ĩ funere lini fili cecinit qualecunq; potuit carmen. Picas æditua s: æditu as picas appellat.quoniam in faſtigio tẽplorum frequenter inſidere ſolent. æditui enim dicuntur templorum cuſtodes: ego inquit non habebam puerum emptũ ex grege & Cathaſta ægyptiorum.qui a mangone eruditi loquaces ſunt tanquam picæ. aut geſtibus ſimium imitãtur. ſed natum apud me adoptaui.minor nobilitas picis ẽ: ut ſcribit Plinius quia non ex longiquo ueniunt.ſed expreſſior loquacitas certo eaꝝ generi Martialis.Pica loquax certa dominum te uoce ſaluto.Si me non uideas eſſe negabis auem. Simium:Martialis. primã huius nominis ſyllabam producit & horatius ſimii apud Nilum ſũt plurimi ſed minores cæteris Solinus auctor. Quo ſoſpite natos non cupii:in aliis codicibus mendoſe legitur.quo ſoſpite natos cõcupii.nos uero non cupii legimus:ut dicat te ſoſpite non deſiderabam alios filios: tu enĩ unus ſatis eras & te ſolo adoptiuo eram contentus. Nitantes:nitare eſt oculo & aliorum mẽbroꝝ niſi conari.ũde nictus dr̃ Cecilius hũc tremulis palpebris ꝑcutere nictu. Pli. nec genæ q̃dem oĩbus.ideo nec nictatiões. Papinius nitationes dixit q̃dẽ prima breui.
Sinus:inquit meus excepit genas pueri nitantes hoc eſt palpitantes propter ſomnũ quem ei accerſebam. E noſtro uultu:dũ ego ridebam.

Pica
Simius
Nitare
Nictus

Domitii Calderini Veronenſis ſecretarii apoſtolici Syluarum recognitio & iterpr ætatio quanti laboris fuerit opus uigiliarumq; bonorum iudicium eſto. Virtuti datũ & poſteritati Romæ calendis ſextilibus. M.CCCC.LXXV.

Placidi Lactantii interprætatio in primum librum Thebaidos.

FRaternas acies alternaq; regna profanis. Quia pacti erãt fratres ut mutius annis regnarẽt & ſibi inuicẽ ſuccederẽt. hoc dicit. Narramus geſta certamina cã regnorũ. Alterna ut placuerat: nõ ut poſſeſſa ſint. Profanis: qa p eos uiolata ſũt iura naturæ: & bene pfanis: qa nefas erat germanos odia retinere. ergo execrabilibus cõtra naturam ſumpſit. Sonteſq;: uel per bella præſentia. uel pp œdipoden q cũ matre concubuit. Pierius: muſicus. Vnde iubetis ire deæ: qa multa principia thebanæ hiſtoriæ unde poſſimus ĩchoare narrationẽ. Sidõios raptus Europã dicit: quã Iuppiter rapuit & uitiauit. Et ĩexorabile pa. Iuſſerat enim cadmo filio Agenor: quẽ ad quærendã filiam Europã miſerat: ut non niſi inuenta ſorore rediret ad patrẽ. Trepidum ſi martis. Quia cadmus Europã quærẽs uenit ad ea loca: in qbus poſt thebæ cõſtructæ ſunt: ubi iuento dracone q Marti conſecratus erat: & eo perẽpto dentes dracõis ſeuit: unde terrigenæ nati ſũt: q ſe mutius uulneribus pemerũt. ergo martis opti. i. pugnæ terrigẽaꝝ latẽtis. Trepidũ agricolã: Cadmũ. Iuſſerat Amphion: hic filius Iouis fuit: ut alii dicũt Mercurii: cuius lira accepta canẽs muros thebãos dr̃ cõſtruxiſſe ut eius cãtu ſpõtãea ſe ſaxa muris ĩponerẽt. Tyrios accedere montes: emphaticos dixit montes p ſaxis. Vnde Virgi. Canto q̃ ſolitus ſi quãdo armenta uocabat Amphion: Et alibi Statius. Aut triplices odio tibi carmine muros Amphion. Vnde graues iræ: pentheus aſpernabat̃ liberi patris myſteria. iratus ergo eius furorẽ matri immiſit. quæ armata furore pentheũ filium necauit. & benedixit cognata. Agaue enim Semele. authonoe Ino ſorores fuerũt thebãæ.

Agenor
Cadmus
Amphiõ
Pentheus
Agaue
Semele
Ino
Anthonoe

FRaternas acies: alternaq; regna pfanis
Decertata odiis: ſõteſq; euoluerẽ thebas
Pierius mẽti calor ĩcidit. unde iubetis
Ire deæ? gẽtis ne canã primordia diræ
Sydonios raptus? & ĩexorabile pactũ
Legis agenoreæ? ſcrutantemq; æquora Cadmum?
Longa retro ſeries: trepidum ſi martis operti
Agricolam infandis condentem prælia ſulcis
Expediam: penituſq; ſequar quo carmine muris
Iuſerit Amphion tirios accedere montes
Vnde graues iræ cognata in mœnia Baccho:
Quod ſæuæ Iunonis opus: cui ſumpſerit arcus
Infœlix Athamas. cur non expauerit ingens
Ionium ſocio caſſura Palemone mater
Atq; ideo iam nunc gemitus. & proſpera Cadmi
Preteriiſſe ſinam. limes mihi carminis eſto
Oedipodæ confuſa domus quando Itala nondum
Signa. nec Arctoos auſim ſperare triumphos
Biſq; iugo Rhenum: bis adactum legibus Iſtrum:
Et coniurato deiectos uertice Dacos
Aut defenſa prius uix pubeſcentibus annis
Bella Iouis. tuq; o Latiæ decus addite phamæ
Quem noua maturi ſubeuntem exorſa parentis
Aeternum ſibi Roma cupit: licet arctior omnes
Limes agat ſtellas: & te plaga lucida cæli
Pleiadum: boreæq; & hiulci fulminis expers

Quod ſæuæ iunonis opus: Iuno dum uideret a Ioue Semelem diligi: in aniculã uerſa eſt decoratã. dolum meditans: Semeles limẽ ingreſſa ẽ: cui ita locuta ẽ: Si te ut phibent. integre amat Iuppiter hoc ab eo ĩpetra ut talis ad te ueniat: q̃lis Iunoni ſolet uideri: q̃ inducta Iouẽ rogauit: q cũ negaret: & diceret aſpectũ dei nullo mõ poſſe ferre mortalẽ: tandẽ pmiſit tali ſe habitu ad eã eſſe uenturũ: quali ad Iunonẽ conſueuit: qui cum ueniſſet cum fulmine: Semele ſuſtinere non potuit & obiit. Iuppiter uero aperto eius uelociſſime utero liberum patrẽ aperto femori addidiſſe dicitur: ut expletis nouẽ mẽſibus legitĩe naſceret̃. Cui ſumpſerit arcũ: Infœlix athamas leucothoeq;. Ino liberi pr̃is nutrix fuiſſe dicit̃. huius marito athamãti talẽ furorẽ Iuno ĩmiſit: ut filios ſuos uellet occidere ſperãs: q̃d liberũ patrem inuenire poſſet: & ſimili ſorte perimeret Qui Athamas unum filium ſuum Learcum arcu uel ſagittis extixit. Leucothœ uero ubi maritũ ſuũ furere conſpexit: cum palæmone: ſuo dedit ĩ mare: quæ poſtmodũ in marinã deam conuerſa eſt. & uocat̃ mater matuta filius eius deus portunus: Vnde Virgilius magnaq; manu. p. c. Ioniũ q̃d ſe in Ionio mari leucothœ præcipitauerit. Gemitus & pſpera: ideſt infœlicitates cadmi reticeo. Limes mihi: principium & finis dicitur limes. Confuſa domus: quia idem filius & maritus: eadem mater & uxor: iidem filii qui nepotes. Sperare triumphos: Ideo bella græca ſcribo: qa latina non poſſum. Biſq; iugo rhænũ: per fluuium gentẽ galloum bis a Veſpaſiano uictam oſtendit. Et coniurato: contra nos ſcilicet. Bella Iouis: pugnã quam incapitolio Domitianus geſſit: quãdo patrem ſuum Veſpaſianũ obſeſſum a Vitellio liberauit. ergo Veſpaſiano impatori ſui temporis adulatur. Decus addite famæ: Titũ & Domitianũ filios Veſpaſiani dicit. Subeuntẽ exorſa parẽtis: Admiratione patris. Licet arctior. q̃uis denſet̃ aſtra dũ ſpatioſus tibi locus paretur in cælo. Licet oẽs ſtellæ ſe contrahãt: ut tibi locũ faciãt: quẽ uolueris: licet ſol uelit te magis ĩplere diei curriculo: q̃ ſe & tibi cedat officiũ aut Iuppiter æqua parte cælũ partiri deſideret: Tamen melius tibi erit terra regnare q̃ cælo: & ſis terræ uel maris dõinus: & ſuperis cæleſte dões ĩperiũ. Plaga: hoc ẽ oriẽtalis. Boreæq;: ſeptẽtriõalis. Et hiulci fulmis: qa fulmẽ qcq̃d pcuſſerit: hiat̃ facit. Expers: uero auſtralẽ partẽ dicit: quia ſemp fulmine caret.

Liber pater
Athamaſ
Leorchuſ
Leucothea
Palæmõ
Matuta
portunuſ
Limes
Hiulcus

Solicitet: tuo ſcilicet amore. Licet ignipedũ frænator equorum ſolicitet:ideſt tibi cedat ſuam poteſtatẽ: & tradat tibi currus ſuos:ut Lucanus Seu te flãigeros.p.c. Radiantẽ crinibus arcũ.circulũ in quo ſol ſuos curſus explet.qa ueluti arcus uidetur:quod ſol ab oriente naſcens uſque in occidentalem partem deſinit. Et ſydera dones:concedas numinibus:uel locis ſuis eſſe ſinas. Pierio: muſico. Oeſtro: inſtinctu ſtimulo:quem Romani aſilum dicunt:græci œſtrũ.alii dicũt ꝙ fõs hoc noĩe ſit apud ſiculos: ubi muſæ colunt. Nũc tendo chelyn:Citharam græce enim chelys teſtudo dicitur:cuius neruis ſonãtibus Apollo uel Mercurius citharam dicitur inueniſſe.

Solicitet:licet ignipedum frænator equorum
Ipſe tuis alte radiantem crinibus arcum
Imprimat.aut magni cedat tibi Iuppiter æqua
Parte poli:maneas hominum contẽtus habenis.
Vndarum terræq; potens.& ſydera dones.
Tempus erit quom laurigero tua fortior œſtro
Facta canam.nunc tẽdo chelim.ſatis arma referre
Aonia.& geminis ſceptrum exitiale tyrannis.
Nec furiis poſt fata modum.flammaſq; rebelles
Seditione rogi.tumuliſq; carentia regum
Funera:& egeſtas alternis mortibus urbes:
Cerula quom rubuit lernæo ſanguine Dirce.
Et Thetis arentes aſſuetum ſtringere ripas
Horruit ingenti uenientem Hiſmenon aceruo.
Q uem prius heroum Clio dabis? immodicũ iræ
Tydea? laurigeri ſubitos an uatis hiatus?
Vrget & hoſtilem propellens cædibus amnem
Turbidus Hippomedon:plorãdaq; bella proterui
Arcados:atq; alio Capaneus horrore canendus.
Impia iam merita ſcrutatus lumina dextra
Merſerat æterna damnatum nocte pudorem
Oedipodes:longaq; animam ſub morte tenebat
Illum indulgentem tenebris:imæq; receſſu
Sedis in aſpectos cælo radiiſq; penates
Seruantem tamen aſſiduis circumuolat alis
Sæua dies animi:ſcelerumq; in pectore diræ
Tunc uacuos orbes crudum:ac miſerabile uitæ
Supplicium oſtentat cælo:manibuſq; cruentis
Pulſat inane ſolum:ſæuaq; ita uoce precatur.
Dii ſontes animas:anguſtaq; tartara pœnis
Q ui regitis.tuq; umbrifero ſtyx liuida fundo
Q uam uideo:multumq; mihi conſueta uocari:
Annue Thiſiphone:peruerſaq; uota ſecunda
Si bene quid merui:ſi me de matre cadentem

Nunc:hoc dicit ſe adhuc romana bella ſcribere non poſſe:niſi tunc cũ maior pectore phœbus aduenerit. Arma referre aonia:Thebana ab aone Rege filio neptũni:uel a mõte Boetiæ.Nã ĩpa eſt aonia:quæ & boetia:quæ & thebæ.& geminis ſceptrũ etheoclis & polynicis. Nec furiis poſt.ut Lucanus ſcidit in partes geminoq; ciſ.t.i. r.hunc autẽ ſenſum in duodecio libro calcatius exeqtur. Et egeſtas euacuatas:populis expoliatas. Alternis mortibus.thebaꝝ & argiuorum.Ciuitates.uel thebas uel argos. Quem prius heroum: Ad inuocationem redit poeta.Interrogatiue quærit ex muſa quem uelit a ſe primũ heroum deſcribi figura diaporeſis:ideſt ad dubitatio:ut Horatius.Quid prius dicam ſolitis parẽtis Laudibus. Cum rubuit:idẽ infecta eſt. Hiſmenon:fluuius ẽ. Immodicum iræ.Tydeus oenei & euribœæ. Filius gener: Adraſti & bene im modicũ iræ:quia auctoris ſuæ necis cerebro dicit moriẽs paſtus. Laurigeri hoc ẽ amphiarai:lyncei & hipermneſtræ filiũ dicit q hyatu terræ dũ curru dimicaret abſumptus:ẽ quẽ laurigerũ dixit:eo qđ Apollinis eẽt antiſtes. Vrget & hoſtilẽ ꝓpellẽs cædibus amnẽ. Turbidus hippomedon:cõpellit ad ſcribendũ hippomedon Neſſimachi & Naſicæ filius: qui dum ĩ his meneta fluuio dimicaret extinctus eſt. Plorandaq; bella: miſeratione digna & in puerili ætate præſumpta bella. Parthẽopei Meleagri & Atalãtes filii dicit: Alio capaneus horrore canendus:maiore ĩpetu dictionis:ut ipſe alibi de capaneo grauioraq; tæla mereri.Capaneus ut alii putãt hippotæ & Aſtimoniæ filius. Impia iã merita:merito ĩpia dextra parricidæ bene meritaq; indicauit. Merſerat: Abſcõderat pudorẽ.Oĩs.n.uerecũdia de aſpectu ẽ. Illũ indulgẽtem:opam dantẽ:ut Vir.indulgẽt uino. Circũuolat alis: Sæua dies animi. lux conſcientiæ atq; furiaꝝ.nam q̃uis cæcus eſſet:facinora ſua conſcientia arguẽte cernebat. Pulſat inane ſolũ:bene inania tartara. ut Vir. perque domos ditis:ut.e.r. Dii ſõtes aĩas anguſtaq; tartara pœnis:In hac prece orantis artem & ordinem ſeruat.primo meritũ ſuum memorat:cum dicit. Si bene qd merui:exponit iniuriã.orbum uiſu regniſq; carẽtem.uindictã quærit.Tu ſaltem debita uindex huc ades:& anguſta autem tartara merito quippe cum ſcelera ſobolis ſuæ etheoclis & polynicis pœnarũ numerum uincant. Tuq; umbrifero ſtyx liuida.i. nigra ut Vir.Liuentis plumbi.unde & liuidos dixere nigros.ut Horatius.Hic niger eſt:hunc tu romane caueto. Quam uideo pœne:pœne oxymeron aſperum uel acutum.quid:enim cæcus uidet? ſed tenebras ſe uidere credit. Peruerſaque uota:ideſt mala quæ opto compleri:quæ pater filiis imprecabatur.nam ipſi ſunt ſecunda quæ ſunt aduerſa fœlicibus. Si bene quid merui: Se increpat:condennat oracula:quia non contentus generis falſitate:reſponſa conſuluit.nam ei cauſa diuinationis fuit occaſio parricidii.

Aſilus
Oeſtrus
Chelis
Cithara
Aonia
Diaporeſis
Tydeus
Amphiaraus
Hippomedon
Parthenopeus
Capãeus
Indulgeo
Orantis modus
Liuidus
Oxymeron

Et traiectum uulnere plantas:reſpõderat oraculũ Laio:ꝙ a filio ſuo poſſet occidi. Vnde natum œdipũ iuſſit proiici tranſfixis cruribus.nam oium ſeriem fabularũ in argumento digeſſimus. Cyrrhæa: iſta enim ciuitas iuxta parnaſum montẽ eſt. Bicorni:ideſt bicipiti parnaſo.ut Perſius.Nec ĩ bicipiti ſomniaſſe parnaſo memini.Item Lucanus.Vnoqꝫ iugo parnaſe latebas. Polibus rex phocidis: qui œdipum pro filio ſuo aluit. Trifidæ in phocidos:uel propter tria promontoria :quæ ſunt ibi.uel quia in confinio regionum ipſa ciuitas eſt ſita:uel quia hẽt tres uias.quæ poſt multa ſpatia in unam ſe iungãt plateam. ideo ait trifidæ.

Laius · Oedipus · Argumẽtum · Cyrrha · Polybus

Fouiſti gremio:& traiectum uulnere plantas
Firmaſti.ſi ſtagna peti Cyrrhæa bicorni
Interfuſa iugo:poſſem quom degere falſo
Contentus Polybo:trifidæq; in Phocidos arce
Longæuum implicui regem:ſecuiqꝫ trementis
Ora ſenis dũ quæro patrem.ſi Sphyngos iniquæ
Callidus ambages te præmonſtrante reſolui.
Si dulces furias.& lamentabile matris
Connubium gauiſus inii.noctemqꝫ nefandam
Sæpe tuli.natoſqꝫ tibi ſcis ipſa paraui.
Mox auidus pœnæ digitis cedentibus ultro
Incubui.miſeraqꝫ oculos in matre reliqui.
Exaudi ſi digna precor quæque ipſa furenti
Subiiceres.orbum uiſu:regniſqꝫ carentem
Non regere:aut dictis merentem flectere adorti
Quos genui quocunque toro quin ecce ſuperbi
Prodolor & noſtro iam dudum in funere reges
Inſultant tenebris.gemituſqꝫ odere paternos
His ne etiam funeſtus ego? & uidet iſta deorum
Ignauus genitor? tu ſaltem debita uindex
Huc ades.& totos in pœnam ordire penates.
Indue quod madidum tabo diadema cruentis
Vnguibus arripui:uotiſqꝫ inſtincta paternis
I media in fratres:generis conſortia ferro
Diſſideant.da tartarei regina baratri
Quod cupiam uidiſſe nephas:nec tarda ſequetur
Mens iuuenũ.mõ digna ueni:mea pignora noſces
Talia dicenti crudelis diua ſeueros
Aduertit uultus.in amœnum forte ſedebat

Longæuũ implicui regem:bene regem.hoc enim ſolum parricidii tempore cognouit. Si ſphyngos iniquæ. Callidus:non ignarus .Si ſphyngos uideor ſoluiſſe ambages o furiæ:ut bene de te parricidæ tuo merito inceſtum præmium dares:dicta Sphynx.qđ ita ſtrigeret homines ſuis q̄ſtionibus:ut ſe expediri non poſſent. nam græce ſphyngin conſtringere dicitur uel uincere:uel quaſi oium mentes ſuis ꝓpoſitionibus ligaret . Sphynx . monſtrum erat alas & ungues habens in ſimilitudinẽ harpyarum:qđ inſidens ſcopulo uiæ imminenti inſolubilia enygmata tranſeuntibus proponebat:quæ cum ſoluere nõ poſſent ex improuiſo ueniẽs alis & unguibus ad ſe in rupem trahebat. Cuius locutionis ambages œdipodes ſua calliditate ſoluit:ꝙ factum beneficio furiæ imputat. alii dicũt ꝙ Sphynx ſimia uioloſa ſit.quod hoc loco non congruit. Connubium:cuncubitum matris. Dulces furias dixit & bene totum etiã quod ignarus admiſit imputat furiæ: ut beneficiorum aſſiduitate ſuffulta tanq̄ ſuũ ſibi uindicet parricidã. Gauiſus inii: hic uis ſceleris conſcientia probatur admiſſi:ꝙ tali connubio ſit gauiſus. Sæpe tuli: facile:enim purgatur quicquid ſemel uel caſu committitur. Mox auidus pœnæ digitis cedentibus ultro incubui:ideſt feſtinaui edere de me ipſe ſupplicium:ne ulterius tanta ſcelera celarem . nam cum cederent digiti pœnæ. magis q̄ mortis auidus ꝓnus incubui.nam deſideraſſe mortem hoc fuerat fugiſſe ſupplicium. Exaudi ſi digna precor. Quæque ipſa:ideſt quæ tu ſuadere potuiſti.Furiarum:enim eſt ſemper ſuadere crudelia.Virg.Tu potes unanimos.a. p.d.f. Orbum uiſu regniſqꝫ carentem nõ regere : ideſt orbatum regnis & uiſu non regere:ut cæcum. Quos genui quocunqꝫ toro:licet ſint de inceſto progeniti. Ignauus genitor:uel cum ſacrilegio optat audiri.ut Virg.Vos o mihi manes eſte boni.quoniam.ſ.a.u. Huc ades:& totos in pœnam ordire nepotes. Diſpone:hoc eſt proſequere genus meum omne uſque ad nepotes.Notandum ſane ꝙ totos pro omnibus dixit:cum numerum ſignificare uolumus:omnes dicimus.cum corpus totum.Vſurpatiue tamen poeta poſuit pro omnibus.ut Virg . Hos tota armenta ſequuntur.& econtra pro toto omne ut Omnemque reuerti per troiam.atque omnis humo fumat neptunnia troia. Indue quod madidum tabo:indue liberis meis diadema:quod ego Laio abrupi cruore pollutum. Media fratres:ſignum eſt diſcordiæ.ut Virg. Quos inter medius.u.f. Diſſideant multi:diſſentiant.legunt.eſt autem ſenſus aut ipſi filii germanitatem ſuam ferro diſſipent:aut ipſa germanitas ferro diſſipetur. Tartarei regina baratri.Tartarus eſt profunditas inferorum.Baratrum uero ſqualoris altitudo.dicit autem hoc.fac ut tantum ſcelus filii audeant:quod optet etiam pater cæcus uidere. Mea pignora noſces.ꝙ ad facinora ſcelerum tam pronos inuenies: ut meos filios eſſe non dubites. Seueros:triſtes.ut Virg.Amnemque ſeuerum. Aduertit uultus:bene uultus non faciem dixit.uultus enim mutatur ex animi qualitate.facies ſemper ſimplex. In amœnum.a quibuſdam:enim tapinoſis creditur qui putant poetam ſqualidiſſimum dicere. In amœnum.ergo dixit ſine ulla amœnitate.& una eſt orationis pars.ut Virgilius.Triſtiſque palus innabilis unda.

Sphynx · Semel admiſſum · Omne · Totum · Tartarus · Baratrũ · Seuerus · Vuultus · facies

Cocyton iuxta:reſolutaq; uertice crines
Lambere ſulphureas permiſerat anguibus undas
Ilicet igne iouis:lapſiſq; citatior aſtris
Triſtibus exiluit ripis.diſcedit inane
Vulgus.& occurſu dominæ.pauet illa per umbras
Et caligantes animarum ex agmine campos
Tænariæ limen petit.irremeabile portæ
Senſit adeſſe dies.piceo nox obuia nymbo
Lucentes turbauit equos.procul arduus athlas
Horruit:& dubia cælum ceruice remiſit.
Arripit ex templo.maleæ de ualle reſurgens
Notum iter ad thebas:neque enim uelocior ullas
Itq; reditq; uias:cognataq; tartara mauult.
Centum illi aſtantes umbrabant ora ceraſtæ
Turba minor diri capitis.ſedet intus ab actis
Ferrea lux oculis.qualis per nubila phœbes
Athracia rubet arte labor.ſuffuſa ueneno
Tenditur:ac ſanie gliſcit cutis:igneus atro
Ore uapor.quo longa ſitis.morbiq;:fameſq;
Et populis mors una uenit:riget horrida tergo
Palla & cærulei redeunt in pectore nodi:
Atropos hos.atq; ipſa nouat Proſerpina cultus.
Tum geminas quatit illa manus:hæc igne rogali
Fulgurat.hæc uiuo manus aera uerberat hydro.
Vt ſtetit abrupta:qua plurimus arce Cytheron
Occurrit cælo:fera ſibila:crine uirenti
Congeminat.ſignum terris.unde omnis Achæi
Ora maris late:Pelopeiaq; regna reſultant:

Reſolutaq; uertice crines:ut Vir.Crines effuſa ſacerdos. Sulphureas.i.ardētes.nunq̄ ſulphur defluit ni
Sulphur ſi de loco flagrāti.Sulphur.n.terræ bulientis ſpuma ē. Triſtibus:bene ad nefas triſtibus locis exiliuit:qa
habēt inferi ēt loca amœna. Diſcedunt umbræ q̄ ſolidæ corporibus carent. Et caligantes: obſcuros.
Malea Cāpos illa petit:in qbus eſt turba aīarum. Tænariæ limen:malea ꝓmontoriū ē laconiæ:ī cuius radici
Tænarus bus locū quēdam ꝓfundū tænarū uocant:in quo dicit̄ eē aditus inferoꝝ.Virg. Tænareas ēt fauces alta
hoſtia ditis. Irremeabile.eo ꝙ ab inferis ad ſupos mortaliū nullus remeat naturaliter.Vir.Sed reuocare
gradum ſuperaſq; euadere ad auras. Senſit adeſſe dies:ideſt furiæ aſpectu turbatus eſt. Procul arduus athlas:lōge eſt enim ni
Athlas mis occaſus a thessalia: in quo Athlas eſt poſitus.Athlas Iapeti filius & climenes: cū hoſpitio non ſuſciperet perſeum Iouis & Danaes filium:qui a Polyclete rege miſſus fuerat ad Meduſam Gorgona occidendā:
Perſeus quam Minerua monſtrante :ipſe Perſeus interfecit rediens:cū ab Athlante libiæ finibus prohiberetur : monſtrato Gorgonis capite:i mōtē eū mutauit : qui poſteaq̄ furiā uidit:territus ē. Et dubia cælū:ad tiorē rettulit furiæ uenietis: quā dubiam metus fecerat:& deeſt prope.ut Vir.Gali p dumos aderant:at deeſt prope.nā prope tenu
Notum erāt. Notū iter:carū.ut Vir.Hic inter flumina nota. Velocior:ad aſſiduitatē rettulit uēiendi.nā nouitas itineris moras ſolet afferre erroris. Itq; reditq; ad crimen pertinet thebanorū.quoꝝ ꝑ ſuis furia finibus utebat̄. Cognataq; tartara mauult:neque bis accipiendū hoc eſt: neq; uelocior : neq; mauult.ut Virg.nec miſero clypei mora ꝑfuit æris.i.nec clypei. Nec mauult : neque magis uult habitare tartara: q̄ thebas primo:qd' ille ꝓbauit parricidiū:& inceſtum libenter admiſſum.Centū pro inumerabilibus poſuit. Sedet:poliſemus ſermo eſt.
Sedet ſignificat enim placet. ut ſedet hoc animo. aliquando cogito . ut Turnus ſecreta ualle ſedebat.aliquando poſitum ē . ut hoc loco & aliquando curat.ut celſa ſedet æolus arce.& re uera ſedet talis: qualis erat lux illa qualis & lūa:cū laborat magica arte:nā pagani magicis artibus credebant lunā poſſe mutari.Vnde Virgi.Carmina uel lunā cælo deducere poſſunt. Athracia rubet arte
Athracieſ labor. Atracies qui fuit Theſſaliæ pater & hyppocatiæ:quā Perithous duxit uxorē:qui primus artem magicā apud thraciā conſtituit. ergo athracia eſt magica ſciētia.hoc eſt qualis color eſt lunæ deficientis arte magica Quo longa ſitis morbiq; fameſq;.quaſi in peſtilētia nulla ſit mortis diſcretio:ut Vir.nec ſingula morbi corpora corripiunt.ſed tota æſtiua repente ſpēque gregemq; ſimul cūctamq; aborigene gentem . Triū ergo furiarum tres memorat poteſtates ſitis:morbi:famiſq;. Populis mors una uenit:ut item Maro . Si quando lætum horrificum morboſq; deum rex Molitur meritas aut bello territat urbes. Riget horrida tergo. Riget horrida.eſt dura.ſordida:ut Virgilius.Palla.ſuccincta cruenta.amictum ſignificat:ut idem Maro .horridus ex humeris nodo dependet amictu. Redeunt in pectora nodi.redeunt ad duplicationem rettulit alterius nodi. Atropos:ut oſtenderet furiarum miniſterio & fatorum decreta compleri & proſerpinæ uoluntatem. Nouat:nouas retexendo facit. Tū geminas:ut fratres utraque manu armaret Hæc igna rogali fulgurat.Hæc uiuo manus æra uerberat hydro.ut Virgil.continuo ſontes ultrix ſuccincta flagello Tiſi
plurimuſ phone.Quatit inſultans toruoſq; ſiniſtra itentans angues. Vt ſtetit: poſteaq̄ ſtetit. Plurimus:lōgus.ut
Cithærō Virgili. Plurima:ceruix. Arce:altitudine.ſiue cacumine. Cithæron:mons baccho ſacer.ut Maro.bacchi orgya.n.q.u.cithæron. Crine uirenti:uenenato: ſiue anguibus texto.quem dicunt ſibilare:ut Virgilius.Tot erinys ſibilat hydris Vnde omnes achæi:ſicut Virgilius Tartaream intendit uocem qua Pro
Pelopone tinus omne intremuit nemus .& ſyluæ ſonuere profundæ. Pelopeiaque regna.Peloponeſſum dicit a
ſus pelope ideſt & argos. unde Virgilius magno pelopea ad mœnia bello uenturos.

Audiit & medius cæli parnaſus. Bene medius: quia umbilicus terræ parnaſus dicit: Nam cū Iuppiter mundi medium locum uellet: agnoſcere: ab ortu ad occaſum duas aquilas dimiſiſſe fert: quæ uolatu laſſæ in parnaſi uertice conſederūt: Vel quod cathaclyſmi tēpore terræ fuerat diſcrimen & aſtris: ut Lucanus: hoc ſolū fluctu terras mergente cacumē Emicuit pontoq; fuit diſcrimen & aſtris. Et aſper Eurotas. Aſper quod bello acres ꝓcreet uiros. Eurotas autem fluuius eſt laconiæ. Dubiamq; iugo: dubiam dixit oetē quia inter theſſaliā & thraciam hic mons interiacet: ut cuius eſſe uideatur incertum ſit. Impulit: Hyperbole quaſi caſuram ipulit ac dubiam fecit.

Parnaſus medius

Eurotas

Audiit: & medius cæli Parnaſus. & aſper
Eurotas. dubiamq; iugo fragor impulit Oeten
In latus. & geminis uix fluctibus obſtitit iſthmos:
Ipſa ſuum genitrix: curuo delphine uagantem
Arripuit frænis: gremioq; Palæmona preſſit:
Atq; ea: Cadmæo præceps ubi limine primum
Conſtitit. aſſuetaq; infecit nube penates.
Protinus attoniti fratrum. ſub pectore motus.
Gentiliſq; animos ſubiit furor. ægraq; lætis
Inuidia. atq; parens odii metus. inde regendi
Sæuus amor. ruptæq; uices iuriſq; ſecundi
Ambitus impatiens. & ſummo dulcius uno
Stare loco. ſociiſq; comes diſcordia regnis.
Sic ubi delectos pertorua armenta iuuencos
Agricola impoſito ſociare affectat aratro
Illi indignantes quis nondum uomere multo
Ardua nodoſos ceruix deſcendit in armos
In diuerſa trahunt. atq; æquis uincula laxant
Viribus. & uario confundunt limite ſulcos
Haud ſecus indomitos præceps diſcordia fratres
Aſperat. alterni placuit ſub legibus anni
Exilio mutare ducem. ſic iure maligno
Fortunam tranſire iubent. ut ſceptra tenentem
Fœdere præcipiti ſemper nouus angeret hæres.
Hæc inter fratres pietas erat. hæc mora pugnæ
Sola. nec in regem perduratura ſecundum
Et nondum craſſo laquearia fulua metallo.
Montibus aut alt● graiis effulta nitebant
Atria. congeſtos ſatis explicitura clientes
Nondum impacatis regum ad uigilantia ſomnis
Pila. nec alterna ferri ſtatione gementes

Et uix fluctibus geminis obſtitit: ideſt ceuchrei: ſiletei: inter quos anguſto tractu in mare terra porrigitur quam Iſthmon poeta ſignificat: huius contrarius porthmos: quod latine fretum dicit inter uicinas terras anguſtum mare. Vnde Vir. & crebris legimus freta cōcita terris A. Iſthmos dr̄ terra anguſta ī mari: ut Lucanus. & gracilis mediū mare ſuperat Iſthmos. Ipſa ſuum genitrix: Leucothoen dicit: & bene ipſam eligit hoc loco ponere: quia iam malum didicerat furiarum. & iracunde dictum preſſit & a thebanis numinibus nō receſſit: q̄ ueluti præſcius magis metuit patriæ: q̄ furiaꝝ ſonitus perhorruerit. Et mire dicendo preſſit. affectionē maternam explicuit. Conſtitit: Vir. hic primū paribus nitēs cyllenius alis cōſtitit. Aſſuetaq; īfecit nube penates. Aſſuetaq; ſolito furore: quia multa ſcelera facta erāt thebis. Protinus attoniti. Hoc eſt ſtatim perturbationes diſcordiarum eſſe cœperūt. figura hypalage. Non attoniti motus ſed attoniti ſub pectore: ut Vir. Ibant obſcuri ſola ſub nocte per umbrā. Gentiles animos. i. quali furore: Illi fuerunt de terra ꝓgeniti: qui ſeſe intereмerunt: & eſt eius familiæ maximum ſignum: ut in ſe ſuoꝝ furerent more maiorū. Inuidia ſubiit: īuidia fratrū aīos ſubiit: q̄ ſemper lætis rebus infeſta eſt: ut Hora. Inuidus alterius rebus macreſcit opimis. Atque parens odii metus. Quia de timore ſēper odium naſcitur. eos. n. odio habemus: quos timemus ut. Vir. Conueniunt qbus aut odium crudele tyranni aut metus acer erat. Sæuus amor: fortiſſimus aut certe ꝓprie dixit: quia re uera ſæuū eſt imperare uelle germanos. Præceps diſcordia. In collegio nanque duorum regum uix diſcordia abeſt. ſi unius regni ſimul iura gubernet. Nam ſemper alter ueretur ne ſe ſpreto alter ſingulariter eligat. Hæc. n. inter Pompeiū & Iulium cæſarem ciuile bellū mouit: & hoc eſt qđ ſequit. Sociiſq; comes: Vt Lucanus. Nulla fides regni ſociis omniſq; poteſtas impatiēs cōſortis erit. Ardua ceruix in armos deſcēdit. ſecundum Italiæ ſitum loquit: ubi boues trahunt collo. Nam dū niſſu trahendi anteriora petunt: ceruix in armos reflectitur. Conſtitit exilio: ut completo anno rediret ad regnum. & cui ſucceſſum fuerat: iret in exilium rediturus anno completo. Sic iure maligno: Iniqua cōmutatiōe fœlicitatem imperii exilii īfœlicitate cōmutant. Nec in regem duratura: Licet eſſet iſta diuiſio: tamen ad ſecundū regem ꝑuenire non potuit: quia expleto anno cū polynices repeteret regnū regnante etheocle mota ſunt bella. Et nondum: Craſſo metallo. Hæc cum ſtomacho pronunciāda: Lucanus. Nec pretium fabri tellus pontuſq; furoris Tunc erat. Montibus alte graiis. Lacedæmonio marmore & aliis genuere metallis. Congeſtos ſatis: ideſt condens uenientum turba: imitatus Vir. ut eſt mane ſalutatū totis uomit ædibus undā. Explicitura: Large admiſſura: q̄ multos caperet clientes & extenderet: nondū erant. Non impacatis regū: Quibus ſuſpectus dormiat impator habēs circa atria ſemp armatos & ē ſenſus. Non regū ſomnis ipacatis pila uigilantia erant. ſi ad cuſtodiam regū ꝑ ipſis q uigilant: dixit metonomicos ꝑ id qđ continet id quod continet.

Iſthmos

Porthmos

Inuidus

Nec cura mero cõmittere gẽmas:Nondũ eis luxuria ſuaſerat pocula habere gẽmata.ut Vir.ut gẽma bibat & ſarrano dormiat oſtro cõmittere aũt mero dictũ eſt : quaſi ad periculũ:qd poſſet frangi inter trepidantes miniſtros & ſemigraues uino conuiuas. De paupere regno:Propter etheoclem & polynicem: qui ciuilia bella geſſerunt.dicit regnum non eſſe idoneum:propter quod fratres odia ſuſcitauerunt:exequitur potẽtiſſima regna uaria deſcriptione. Dumq; uter anguſte:Boetiam dicit cadmi:qui a patre pul-
Squalétia ſus peracto exilio condidit thebas.ergo dum inter. Squalentia arua uerteret:ſqualentia inculta.ut Vir. Squalent abductis arua colonis. Verteret.

Excubiæ.nec cura mero committere gemmas.
Aut aurum uiolare cibis.ſed nuda poteſtas
Armauit fratres.pugna eſt de paupere regno
Dumq; uter anguſtæ ſqualentia iugera Dirces
Verteret.aut Tyrii ſolio non altus ouaret
Exulis.ambigitur.periit ius faſq; bonumq;.
Et uitæ mortiſq; pudor.quo tenditis iras
Ah miſeri? quid ſi peteretur crimine tanto
Limes uterque poli.quem ſol emiſſus heoo
Cardine.quem portu uergens proſpectat ibero.
Quaſq; procul terras obliquo ſydere tangit
Auius aut borea gelidas madidiue tepentes
Igne noti.quid ſi tyriæ phrygiæue ſub unum
Conuertentur opes.loca dira arceſq; nefandæ
Suffecere odio.furiiſq; immanibus emptum
Oedipodæ ſediſſe loco.iam ſorte carebat
Dilatus polynicis honos.quis tum tibi ſæue.
Quis fuit ille dies.uacua cum ſolus in aula
Reſpiceres ius omne tuum.cunctoſq; minores.
Et nuſquam par ſtare caput.iam murmura ſerpũt
Plæbis echioniæ.tacitumq; a principe uulgus
Diſſidet.& qui mos populis uenturus amatur
Atq; aliquis cui mens humili læſiſſe ueneno
Summa.nec impoſitos unquam ceruice uolenti
Ferre duces.hanc ne ogygiis ait aſpera rebus
Fata tulere uicem.toties mutare timendos
Alternoq; iugo dubitantia ſubdere colla.
Partiti uerſant populorum fata:manuq;

Araret:ut Vir. & campũ horrẽtem fractis iuertere glebis.Nõ altus ouaret. Altus magnus.& ordo dum ambigiť uter fratrum ouaret in ſolio tyrii exulis hoc ẽ cadmi. nõ altus:quia modicum erat regnũ.Periit ius
Ius faſq; nefaſq;.Ius legum eſt. quia unus læ-
Fas ſit fœdus.fas hominum:quia fratres cõtra ſe arma ſumpſerunt. bonum quia uſq; ad interitum pugnauerunt. Et uitæ mortiſque pudor. Quia mutius periere uulneribus:& cremati ſunt rogorũ diſcrepãtibus flãmis. Quo tenditis iras Apoſtropha ad fres. Quid ſi peteref crimine tanto. Dicit nõ oportuiſſe a fratribus arma ſumi:nec ſi ideo pugnareť:ut unus orbis imperiũ poſſideret:uel ſi poſſeſſio peteref crimine nõ dicã bello.Inter frẽs.n.uel leue odiũ crimẽ ẽ. Vterq; poli:Vtrũq; cõplexus ẽ mũdi cardinẽ Nã ſol oriẽs occaſũ reſpicit:cũ occidit ꝓſpectat orientẽ.ut Luca. Vnde uenit titã & nox ubi ſydera condit.Quaq; dies medius flagrantibus æſtuat oris. Quaſq; ꝓcul terras obliquo ſydere tãgit. Auius ut:ſol ſine uia:qa ab hac mundi parte ſemotus ẽ.
Aut borea gelidas madidiue.Gelidas & tepẽtes ſeptẽtrionalis & meridiãæ partes plagæ oſtẽdit.nõ phrygiæ. Quid ſi phry. tyriæue.ſub unũ cõuectẽť opes. nõ ſi unus poſſideat opes phrygias & tyrias.Opes aũt tyrias dixit:ut oſtenderet tyrios ſemper diuites fuiſſe.Secutus Virgiliũ dicentẽ. Portanť auari pigmaliõis opes.Itẽ Horatius.Pigues phrygiæ mygdõias opes. Loca dira arceſq; nephãdæ : Declamatio q̃ ſignat eas cauſas mouiſſe odia:q̃ reſtringuere debuiſſent:fugere debuerant. Hi fratres loca dira & ſceptra œdipi parricidæ : potius q̃ ad hæc bellorum crimina properarent. Vacua cum ſolus in aula:non uere ſolus.ſed quia is ſine turba.præ turba eſt homo:qui aliis eſt odio ſolus. Et nuſq̃ par ſtare caput.i.tui conſortẽ diademetis. Iam murmura ſerpunt:thebani populi.Echionis enim & agaues filius Pentheus rex Thebanorũ fuit. Tacitumq; a principe uulgus diſſidet.Tacitum.i. tacite:ſiue tacitũ dixit timore perculſum. Et qui mos populis uenturus amatur:hoc uult intelligi.non præſens diligitur etheocles:ſed amať futurus polynices. Atq; aliqs cui mens humilis:utiq; unus ex plæbe:cui erat mens lædendi ſumma. Humili ueneno.i.maledictionibus carpere meliores. ut apud Home. dicit autẽ illum locutũ:cui mos erat indignitate regia poſitos male loqui ueneno per-
Ogyges ſtringere:& in impoſitum iugũ ſeruitutis indomita ceruice deiicere:cui uotũ uel modice lædere:ideſt inuidere potentibus. Hanc ne ogygiis:Ogyges:ut Varro. docet in libris de gente populi Roma. rex fuit thebanorũ:ſub quo primum diluuiũ factum eſt longe ante q̃ illud:quod ſub Deucalione factum eẽ narratur:aut certe ab ogygio uno terrigena thebanorum primo rege:a quo thebani ãtiquas res ogygias res nominabanť.q primus eis imperium pararit. Totiẽs mutare timẽdos:qa uiciſſim placuerat iperare. Illi iquit ut iperet uices mutãt.nos ſeruitia nõ mutamus. Partiti uerſat populorum fata.i. ſub imperio & dictione habent. Manuq;.i.contemptibilem.nam fortuna ſolet facere reges & exules.Iſti fecerunt ut circa reges exules ea fortuna ſeruet:ut ex illorum uoluntate conſtitutum ſit quando debeant exilium petere.quando ad imperium remeare itaque in illis fortuna:quæ ſemper ſolet eſſe dubia:non habet poteſtatem quippe:cum de futuris certi ſint.& ipſi regunt facta populi:dum excluſerunt fortunam.

Fortunam fecere leuem.ſemper ne uiciſſim
Exulibus ſeruire dabor.tibi ſumme deorum.
Terrarumq; ſator.ſociis hanc addere mentem
Sedit.an inde uetus thebis extenditur omen
Ex quo ſydonii ne quicquam blanda iuuenci
Pondera carpatio iuſſus ſale quærere cadmus
Exul hiantheos inuenit regna per agros.
Fraternaſq; acies fœtæ telluris hyatu
Augurium ſeroſq; dimiſit aduſq; nepotes.
Cernis ut erectum torua ſub fronte minetur
Sæuior aſſurgens dempto conſorte poteſtas.
Quas gerit ore minas.quanto premit omnia faſtu
Hic ne unquam priuatus erit.tamen ille precanti
Mitis & affatu bonus:& patientior æqui.
Quid mirum?non ſolus erat.nos uilis in omnes
Prompta manus caſus domino cuicunque parati.
Qualiter hinc gelidus boreas.hinc nubifer eurus
Vela trahunt.nutat mediæ fortuna carinæ
Heu dubio ſuſpenſa metu.tolerandaq; nullis
Aſpera ſors populis.hic imperat.ille minatur.
At iouis imperio rapidi ſuper atria cæli
Lectus concilio diuum conuenerat ordo
Interiore polo.ſpatiis hinc omnia iuxta
Primæq; occiduæq; domus:effuſa ſub omni
Terra.atque unda die.mediis ſeſe arduus infert
Ipſe deis placido.quatiens tamen omnia uultu
Stellantiq; locat ſolio:nec protinus auſi
Celicolæ.ueniam donec pater ipſe ſedendi
Tranquilla iubet eē manu.mox turba uagorum
Semideum & ſummis cognati nubibus amnes
Et compreſſa metu ſeruantes murmura uenti
Aurea templa replent miſti:connexa deorum

Semper ne uiciſſim:qa ſemper duxerat mutandus exilio.& licet ſit grauis omnis ſeruitus: grauior ta/
men ē quæ ſubiacet indignis. Viciſſim:reg; omnium mutabilitate aut uice ſeruiendi. nam uilē uicem
ꝓ pœna poſuit. Sociis:propter Hermionē:q̄ fuit Martis & Veneris filia. Sedit:placuit. Ex quo ſydonii
nequicq̄ blanda iuuēci.ſed ſydoniū pondu .De ſydone enim fuit europa:quā pater Agenor cadmo inq/
rendam mandauit.ille cū pererraſſet mare carpathium.i.ægyptium.nam carpathus inſula eſt inter ægy
ptum & rodum: cum nec ſororem reperir e potuiſſet ſecundū præcepta patris:in exilio remanſit.& du/
ce Apolline ꝑuenit ad thebas boetiæ: quas
hyanteas uocant a nympha:quæ illic colit̃
uel eo ꝙ illic leo fuerit:cuius ſeuit dentes.

Seruitus grauis

Hermione

Carpathus

Hyantea

Augurium:ut Horatius.Acerba facta ro
manos premūt ruſuſq;.ſ.n. Cernis ut ere
ctum:nomē pro aduerbio ad iouem . hoc
autem aliquis de plæbe : quaſi etheoclem
oſtendat loquitur. Quas geriore minas:
aut ore cū ſuperbia : aut minas gerit in fa/
cie. Mitis & affatu bōus:erat ſubaudimus
Vbiq; iā hoc gerit̃: quod nemo ſuccedat:
cū ſuperius uices gemeret ſeruitutis.& di/
cit Etheoclen quondā circa rogantes fuiſſe
clæmentē:quæ laus īperatoris ē maxima:
quæ oia ducit aduerſa:qa ſucceſſor exclu/
ſus ē qui iuſtitiam pateretur:& omni eſſet
in ſermone cōmunis. Quid mirum non
ſolus erat:ideo bonus:quia nō ſolus. Nos
uilis in omnes:ut Virgilius.Nos animæ ui
les. Cuicunque:non lectum. Qualiter
hinc gelidus boreas. Optima comparatio:
ideſt ignotæ rei deſcriptio per ſimilitudi/
nem notæ:& ægregie rempu.naui iactatæ
tempeſtatibus ſimulat. ſicut Tullius ad gu
bernacula reipubli.& Horatius.o nauis re
ferēt in mare te noui fluctus.ita & iſte fecit
comparationē contra artē poeticam . nam
comparatio a perſona poetæ debet indu/
ci.ſimul uentos fratribus comparauit: na/
uē reipu.cū bellis ciuilibus turbaret̃. Hic ī
perat:ille minat̃.i.imperat Etheocles:quia
fidem fregit.minatur polynices :qa amiſit
imperium. & neceſſe eſt populis thebano/
rum ſubunius impio duorum timere ſæ/
uitiam:quoniam alter ſperatur uenire:aut
generaliter explicuit . minatur modo hic:
modo ille. Rapidi ſuper atria cæli.concili
um deorum ſcribit. rapidi autem cæli.ut
Virgilius.Rapidiue potentia ſolis. Atria
cæli:poetice . ut eſt . Domus omnipoten/
tis olympi. Interiore polo : ideſt ſecretio/
re.ut Virgilius.Tu ſecreta.p.t.i.a.e. ſiue me
dio:ut ab ortu & occaſu:conuēturis numi
nibus ſpatiorum eſſet æqua diſtantia.qua/
ſi ad quoddam cæli ſecretum numinum
ordo conueniat. Spatiis hinc omnia iuxta.ut oſtendat ad eum cæli locum numina cōueniſſe:cui iux/
ta ſunt omnia:ideſt unde ſic uideantur omnia tanquam iuxta.ergo medium cæli locum dixit. Pri/
mæque occiduæque domus orientis & occaſus:quæ loca deſcribit. Effuſa ſub omni terra.atq; effū/
ſa patens. Sub omni die:ideſt ſub omni cælo. Mediis ſeſe arduus.i.Iuppiter.ut Virgili. Medio dux ag/
mine turnus uertitur arma gerens & toto uertice ſupra Eſt medius.& ut idem Cælicolæ medium : quē
ad lumina ducunt. Cælicolæ ueniam:ideſt donec Iuppiter protenta manu hortaretur ueniam ſedendi
ideſt beneficium.ut Virgilius.Orantes ueniam. Semideum Quia in inferioribus zonis degūt.uel ideſt
qui nec mortales nec ſuperi ſunt. Et ſummis cognati nubibus amnes.ſecundum Lucretium:qui dicit
ex odore terræ nebulas oriri.ex nebulis nubes.ex nubibus pluuias:e quibus amnes augentur.hic Virgi/
lius.cælo grandiſſimus.dicit enim occulto tractu aquas in cælum reuerti. & inde in nubibus imbrem
eſſe. Et compreſſa metu ſeruantes murmura uenti.ut Virgilius. Tum uenti poſuere omnes repēte.r.t.

Cōparatio

Cōparatio

Venia

Nebulæ

Nubes

Pluuiæ

Radiant maiore ſereno:quaſi ſerenitas cælo maior illuxerit. Et uocem fata ſequuntur:quaſi quic/
Fatum quid dixerit Iuppiter fata ſint.ut Lucanus.Siue canit fatum:ſeu quod iubet illa canendo ſit fatum. Ter/rarum delicta:quæ homines deliquerunt. Diris:ideſt furiis.unde & furiæ diræ ſunt appellatæ.Queri tur ergo Iuppiter de hominum peccatis:quos dicit ſuperaſſe ſe malis.nam fortiores illo.dicit eſſe ad cō/mittenda peccata q̄ ſe ad uindicandum:& commemorat quæ mala commiſerant. Quonam uſqꝫ:ideſt quouſque cogor laborare:dum ſuppliciis criminoſos afficio.Iam pridem cyclopum:hyperbole. dixerat

Maieſtate tremunt.radiant maiore ſereno
Culmina.& arcano florentes lumine poſtes.
Poſtq̄ iuſſa quies ſiluitqꝫ exterritus orbis
Incipit ex alto.graue & immutabile ſanctis
Pondus adeſt uerbis. & uocem fata ſequuntur
Terrarum delicta nec exuperabile diris
Ingenium mortale queror.quonam uſqꝫ nocentū
Exigor in pœnas?tędet ſæuire coruſco
Fulmine:iam pridem cyclopum operoſa fatiſcunt
Brachia.& æoliis deſunt incudibus ignes.
Atqꝫ ideo tuleram falſo rectore ſolutos
Solis equos.cælumqꝫ rotis errantibus uri.
Et phaethontæa mundum ſqualere fauilla?
Nil actum neque tu ualida quod cuſpide late
Ire per illicitum pelago germane dediſti?
Nūc geminas punire domos.qs ſanguinis auctor
Ipſe ego deſcendo?perſæos alter in agros
Scinditur aonias fluit hic ab origine thebas.
Mens cunctis impoſta manet.quis funera cadmi
Neſciat?& toties excitam a ſedibus imis
Eumenidum bellaſſe aciem? mala gaudia matrum
Erroreſqꝫ feros nemorum.& reticenda deorum
Crimina?uix lucis ſpatio uix noctis abactæ
Enumerare queam mores.gentemqꝫ profanam.
Scandere quin etiam thalamos hic impius hæres
Patris & immeritæ gremium inceſtare parentis
Appetiit.proprios monſtro reuolutus in ortus:
Ille tamen ſuperis æterna piacula ſoluit
Proiecitqꝫ diem.nec iam amplius æthere noſtro
Veſcitur.ac nati facinus ſine more cadentes
Calcauere oculos.iam iam rata uota tuliſti
Dire ſenex.meruere tuæ.meruere tenebræ
Vltorem ſperare iouem.noua fontibus arma
Iniiciam regnis.totumqꝫ a ſtirpe reuellam
Exitiale genus belli mihi ſemina ſunto

uti fulminibus: nō libere addidit augumē/tum:ut dicat deeſſe fulmina.Cyclopes eni facti ſunt ſuggerēdo fulmina.ergo hoc te det.& quod intulit deſunt. Fatiſcunt: aūt laſſata ſunt. Et æoliis deſunt incudibus ignes.Ad fulmina fabricanda negat ignem poſſe ſufficere. Atqꝫ ideo tulerā : deeſt pa/tientem:ut mundū phaeton incendio con cremaret. Solutos ſolis equos.nō ſine fræ nis.ſed quia regi non poterant: licenter er/rantes. Rotis errantibus:quaſi a legitimo curſu deuiantibus.dicit ergo Iuppiter nil il lud incendium ꝓfuiſſe:quo humanum ge
Phaethō nus emendari non potuit. Et phaetontæa mundum.phaeton ſolis & clymenæ filius patris currus petiuit:quos cū regere nō po tuiſſet:fulmine eſt ꝑcipitatus in padū. Nil actū:neqꝫ illud profuit ad emēdationē hu mani generis:quo diluuium factū eſt.Ne/ptūnus enim impulſus cuſpide : coegit ex/cedere fluctus littorū legem & uniuerſas terras obruere:dicit ergo Iuppiter. nil emē dationi humani generis ꝓfuiſſe ſupplicia: cū nihilominus peccare non deſināt. Nūc geminas punire domos:duas fāilias ſigni ficat:Thebanorum & argiuorū: quorū ſe originem dicit exiſtere.Argiuorum a pſeo perſeus aūt Iouis & Danaes filius fuit.The banoꝝ p Cadmum & epaphum & a Iouis origine uenit. Cōſtat ergo utriuſqꝫ geniti Iouem eſſe auctorē. Perſæos alter i agros: perſeos ꝓ perſeios.pricipale ꝓ deriuatiuo: atqꝫ ideo media ſyllaba ꝑducta:quis & alio ordine ꝑduci poſſe uideatur:ut cliōe appe tit.nā penultima huius nois lōga eſt:q̄ ſe/cundū regulā cōmunem breuis eſſe debue rat. Mala gaudia matrū:aut ꝑpter Aga/uē:que parricidio ſuo inſana gaudebat.aut ꝑpter Iocaſtā:q̄ cum filio læta concubuit. Erroreſqꝫ feros nemorum. Athamātis.ſ. qui furiata mente cū Learcum filiū iugu/laret leonem ſe putauit occidere. Et reticē da deoꝝ crimina.& amphibolon aut quæ homines in deos commiſerunt : aut q̄ dei irrogauere mortalibus.Si hominū i deos. hæc ſūt q a prætulit ſe in pulchritudine Nio be latonæ:Pentheus Libero.Semele Iuno/ni.uel propter Tantalum: qui uolens deo/rum mentes inquirere: Pelopen filium ſu um diis poſuit epulandum. ut Ouidius refert. Ver lucis ſpatio:ut Virgilius. Ante diem clauſo com/ponet ueſper olympo. Hic impius hæres.œdipum dicit:qui matris gremmium ut inceſtaret appeti/it. Proprios monſtro:nomine uſus pro aduerbio:ideſt monſtro pro monſtruoſe : quia reuocauit ſe/mina in hortos ſuos. Proiecitque diem:induxit ſibi cæcitatem: ut cito uindicta ſequeretur. Aethe/
Sine mo/re re noſtro:ideſt luce:quam nos largimur:ut eſt. Aetherea ueſcitur aura. Facinus ſine more:facinus ſe/parandum.ut ſit iraſcentis exclamatio ſine more iniuſte ſine exemplo.Calcauere oculos. inſultauere cæ/citati patris. Iam iam rata:anaſtrophe ad ipſum œdipum. Rata uota:ſenſu uocis regentem.

Adraſtus ſocer:qui pro genero polynice pugnauit atq; adhuc non erat ſocer.ſed quia deus ē futura prædicit. Adiuncta ſiniſtris:pro adiungenda nondum adiuncta erant ſiniſtris infenſis numinibus cōtrariis: quo morituri ſunt. Neq; arcano:reddit cauſas cur etiam argiuos uelit auertere.ſ.propter tantali ſcelus:q decipere ſe credidit deos:quandoquidem epulandū hīs appoſuit filium.uel q epulando cū diis ſecreta eorum mortalibus prodidit:ob quod facinus dignas apud inferos pœnas ſoluit. Fallax:quia deoꝝ prodebat conſilia. Saucia:pro ſauciata. Inopinum:quo thebarum gaudebat exilio de ſuis urbibus iam ſecura.

Adraſtus ſocer.& ſuperis adiuncta ſiniſtris
Connubia.hanc etiam pœnis inceſſere gentem
Decretum.neque enim arcano de pectore fallax
Tantalus.& ſæuæ periit iniuria menſæ.
Sic pater omnipotens.aſt illi ſaucia dictis
Flammato uerſans inopinum corde dolorem
Talia iuno refert.me ne o iuſtiſſime diuum
Me bello certare iubes?ſcis ſemper ut arces
Cyclopum magniq; phoroneos inclyta fama
Sceptra uiris opibuſq; iuuem.licet improbus illic
Cuſtodem phariæ ſomno letoq; iuuencæ
Reſtinguas.ſeptis & turribus aureus intres
Mentitis ignoſco toris.illam odimus urbem
Quam uultu confeſſus adis.ubi conſcia magni
Signa tori tonitrus agis.& mea fulmina torques.
Facta luant thebæ.cur hoſtes eligis argos?
Quin age ſi tanta eſt thalami diſcordia ſancti.
Et ſamon & ueteres armis excide mycenas:
Verte ſolo ſparten.cur uſquam ſanguine feſto
Coniugis ara tuæ cumulo cur thuris heoi
Læta calet?melius uotis mareotica fumat
Coptos.& æriſoni lugentia flumina nili.
Quo ſi priſca luunt auctorum crimina gentes
Subuenitq; tuis ſera hæc ſententia curis

Me ne o iuſtiſſime diuum : inuidioſe p argis dixit.ut Virg. Nos tua progenies cœli quibus annuis arcem. Scis ſemper ut arces Cyclopū:quia Iuno ſemper fauet argiuis.ut Virg.Prima quod ad troiā pro caris geſſerat argis. Cyclopū autem ;aut quas cylopes fecerunt aut magnū aut miri operis.nam quicquid magnitudine ſua nobile eſt:cyclopum manu dicitur fabricatum.

Cyclopū opera

Magniq; phoroneos:Phoroneus rex argiuoꝝ primus dicitur Iunoni templum dicaſſe & ſacrificiorum inſtituiſſe ſolennia.

Phoroneus

Cuſtodem phariæ:bene prius ſōno:nam homo qui centum habebat oculos niſi ſōno oppreſſus occidi non poterat.Argū ergo deſcribit quem Mercurius dicitur occidiſſe. Reſtinguas:perimas. bene reſtinguas:quia anima ignea eſt:ut Teren.ī adel. Primo ipſi ſeni animam extinguerem .& Virg.Igneus eſt ollis uigor & cæleſtis origo. Septis & turri.aureus. Acryſius pater Danaes qui oraculū accepit:cauſam mortis ſibi futuram qui ex filia naſceretur.Sed Iuppiter cōuerſus in auꝝ uitiauit danaen: ex quo coitu Perſeus natus dicitur:q Acryſium obiecto Gorgonis capite conuertit ī ſaxum. Mentitis ignoſco toris: ideſt non iraſcor illi ciuitati. ubi mutatus adulteria commiſiſti.cū aliis enī maieſtate diſſimulata cōcubis.Ad Semelē uero profeſſus numen intraſti. Vbi conſcia magni ſigna tori:ideſt quibus mecum coire cōſueſti. Tonitrus genere maſculino protulit:cum Lucanus neutro.ut Fractaque tonitrua in fulmen quæ cogitur aer. Et mea fulmina torques:ideſt inſignia matrimonii mei:quæ debui ſola ſentire.uel ſoli nota:& mihi tantum obnoxia. Mea fulmina:phiſicum eſt:nam ſimplici ratione ſi intelligis:uxorem reſpicis.Cæterum fulmen eſſe ſine aere non poteſt:quia ipſe aer Iuno eſt.etenim ſi non fuerint nubes aere colliſæ:fulmen nullum eſt.ut Lucanus.Qualiter expreſſum uentis.p.n.f. Flammato enim: ut Virgilius Talia flammato ſecum dea corde uolutans. Mea fulmina:hoc eſt ſecūdū pontifices:qui aiunt certa cuique fulmina deo aſcripta:in quibus & Mineruæ. Quin age ſi tanta eſt thalami diſcordia ſancti:figurate concedimus quod fieri nolumus.ut Virgilius.Quin age & ipſe manu fœlices erue ſyluas.

Anima
Acryſius
Danaes
Tonitrus
Fulmen

Et ſamon & ueteres armis excinde mycenas . Samos & mycenæ atque ſpartæ græciæ ciuitates Iunoni ſacratæ ſunt.Samos enim cara Iunoni.hæc enim prima Iunonis nuptias uidiſſe dicitur.Ideo cara inſula atteſtante Virgi.Poſt habita coluiſſe ſamo.Spartæ uero dixit laconicæ ciuitatem regionis.ut Virgilius. Spartanæ uel qualis equos træhiſſa fatigat. Sanguine feſto:uictima ſacrificiorum. Thuris heoi: ideſt ſabæi.ut Virgilius.Centumque ſabæo thure calent aræ:ſertiſque recentibus halant. Coptos:ciuitas mareotica ægypti:in qua Io uerſa in iſidem colitur:cuius ſacris ſiſtro cælebratis Nilus exæſtuat. Et æriſoni lugentia:de ſacris iſidis tractum:quia prouentum fructuum quærunt ægyptii uſque ad ueros planctus.Nam irrigatio nili ſupradictorum flatibus imploratur.ſiue lugentia: dicit propter Oſirim : quem planctibus quærunt & inueniunt:eundemque ſolem dicunt. Martia. iſæum ſeraphin nilus ueneratur oſyrim. Aeriſoni: Ait æris ſonum dantis propter ſiſtrum. Subuenitque tuis ſera hæc ſententia curis:in mentem uenit.furias pro criminibus poſuit & peccatis.ut furias Aiacis oylei.De Atreo & thyeſte notiſſima fabula.nam Atreus & Thyeſtes cum in diſſenſionem ſibi nocere non poſſent. ī ſimulatam gratiam uenerunt.Thyeſtes cum fratris uxore concubuit.Atreus uero epulandum filium ei appoſuit: quem ſol ne pollueretur aufugit.Sed ueritas hæc eſt.Atreus apud mycenas primum ſolis eclypſim inueniſſe dicitur:cui inuidens frater ex urbe diſceſſit tempore; quo probata ſunt eius dicta.

Samos
Mycenæ
Sparta
Coptos
Siſtrum
Furiæ
Atreus
Thyeſtes
Solis eclypſis

Illic mauortius axis Oenomai:Heliden dicit piſas:ubi Oenomaus regnauit rex crudeliſſimus. Gethicoque pecus ſtabulare ſub hemo dignus:ideſt equi qui digni erant ſtabulari in thracia:ubi equi Diomedis erant:qui humana carne paſcebantur. Melius generos paſſura nocentes. Polynicen propter patris inceſtum & Tydeum qui fratrem ſuum toxeum occiderat. Subter labitur unda: fabulam tangit. nam dicunt alpheum fluuium helidis & piſarum:quæ ſunt ciuitates arcadiæ ad arethuſam nympham ſiciliæ per occultos maris meatus uenire. ideoque dicit. præterlabitur uaga unda. Alii autem dicunt ꝙ Arethuſa uenatrix fuit: quæ cum ſe in flumine alpheo poſt laborem ablueret:ab eo adamata eſt:& diu fugiens deorum miſeratione:in fontem mutata ad ſiciliam per ſecretos meatus uenit:quā alpheus dicitur proſequi uſque in ſiciliā:quod Vir. exequens ait. Et tandem uelox poſitis arethuſa ſagittis. Ideoque Iuno precatur Iouem:ut ſi placeat ſibi emendare ſæcula retro:ideſt a ſedibus illis incipiat parcēs iterū argiuis. Notiſſima fabula oenomai. Notandum autem quia equos illos quibus prouocabanť procí ad curule certamen poeta pecus uocat:ꝙ eſt generale nomen omnium animalium effigie humana carentium: quos equos dicit Iuno digniores eſſe ad ſtabulandum in hemo monte frigidiſſimo thraciæ:quam in prefatis locis. Auſuráq; dionē: Veneris mřem dicit ſollicitā futurā pp Hermionē Veneris & Martis filiā Cadmi uxorē. Regniſq; illapſis opacis:ūbroſis ſine ſole Vir. Et triſtes ſine ſole domos. Lege herebi. qa dicuntur ī humatorum animæ multis errare temporibus. Vir. Centū errant annos.

Tumentem: lætantem ſe exilio propter cognationem Adraſti. & hoc quaſi deus ad deum dicit. nam futura ſunt hæc. Virgiliuſ Qua ſpe ingente inimica moraris. Paret Atalantiades: non reſpondet:quia numen iferius:ſed paruit iuſſis. Summa pedum petaſum dixit. ideſt alatum calciamentum Mercurii. Virgilius. Pedibus talaria nectit aurea. Obnubitque comas:ordo eſt. Obnubitque comas Galero & temperet aſtra. quaſi uniuſcuiuſque dei caput aſtrum ſit. Igiť obnubit. obſcurat:ne nudo capite deſcendens terras fulgore percuterat & temperat. uel quia benefica ſtella Mercurii maleficarum temperat flammas. uel certe occulte nobis exponit quique plagas cæli ex iſtis conſtare ſyderibus Saturni. Iouis. Martis. Mercurii. Veneris. Saturni frigida eſt ſtella:ideſt nocens. ut Frigida Saturni qua ſeſe ſtella receptet. & Frigidus nocens. ut frigidus in pratis cantando rumpitur āguis. Martis calida. Mercurii frigida. Iouis & Veneris temperata. ergo quia p mediam Zonam uolabat Iouis & Veneris uicina ſydera frigido tranſitu temperabat. Galero: pileo. ut Virgilius. Fuluoſque lupi de pelle galeros. Tum dextræ uirgam inſeruit. ut Virgilius. Tum uirgam capit: Qua pellere dulces. dixit. nam uita dulces. ut Cicero. hoc iter iure tā confragoſū putamus uitā plenā eē in iuriaꝝ ac miſeriaꝝ & laboꝝ. ut Virgi. Quæ lucis miſeris tam dira cupido.

Tydeus
Toxeus
Alpheus
Arethuſa
Pecus
Hermiōe
Petaſus
Mercurius
Saturnus rigidus
Planetæ
Galerus

Percenſere æui ſenium quo tempore tandem
Terrarum furias abolere. & ſæcula retro
Emendare ſat eſt? iamdudum a ſedibus illis
Incipe fluctiuaga. qua præterlabitur unda
Sicanios longe relegens alpheos amores?
Arcades hic tua (nec pudor eſt) delubra nefaſtis
Impoſuere locis. illic mauortius axis
Oenomai. geticoq; pecus ſtabulare ſub æmo
Dignius. abruptis etiam nunc inhumata procorū
Reliquiis trunca ora rigent. tamen hic tibi templi
Gratus honos placet. ida nocens mentitaq; manes
Creta tuos. me tantaleis conſiſtere tectis
Quæ tandem inuidia eſt. belli deflecte tumultus
Et generis miſereſce tui. ſunt impia late
Regna tibi melius generos paſſura nocentes.
Finierat miſcens precibus conuitia iuno
At non ille grauis dictis quanquam aſpera motu
Reddidit hæc. equidē haud rebar te mente ſecūda
Laturam quodcunque tuos licet æquus in argos
Conſulerem. neque me ſi detur copia fallit
Multa ſuper thebis bacchum auſuramq; dionen
Dicere. ſed noſtri reuerentia ponderis obſtat.
Horrendos. etenim latices ſtygii æquora fratris
Obteſtor manſurum & non reuocabile uerum.
Nil fore quod dictis flectar. quare impiger ales
Portantes præcede notos cyllenia proles.
Aera per liquidum regniſq; illapſus opacis
Dic patruo. ſuperas ſenior ſe tollat ad auras
Laius. & extinctum nati quem uulnere nondum
Vlterior lethes accepit ripa profundi
Lege erebi. ferat hæc diro mea iuſſa nepoti
Germanum exilio fretum argoliciſq; tumentem.
Hoſpitiis quod ſponte cupit procul impius aula
Arceat. alternum regni inficiatus honorem
Hinc cauſæ irarum certo reliqua ordine ducam.
Paret athalantiades dictis genitoris. & inde
Summa pedum propere plantaribus illigat alis.
Obnubitq; comas & temperat aſtra galero?
Tum dextrę uirgam inſeruit. qua pellere dulces
Aut ſuadere iterum ſomnos. qua nigra ſubire
Tartara. & exangues animare aſſueuerat umbras

Diſſiluit:cum ſaltu deſcēdit.ut deſiliit Turnus biiugis. Tenuiq; exceptus.tenui aura:qua modo tales fruuntur.ut Vir.auras uitales carpis.nā aer craſſior eſt æthere.Inhorruit aūt:quia ab aere calido in aerem frigidū deſcendit.alii inhorruit.ad ſtridorē referunt alaꝝ. Carpit:tranſit. Deſignat nubila gyro: quaſi more auiū.ut uolatus ipſius uideretur eē deſcēſus.ſiue gyrum.Irim dicit.Tranſitus eni nubiū neceſſe eſt ut leuem cōcitet rorem.Nubilū.n.ex tranſitu nubiū fit & aſtroꝝ motu.Sol uero cū aduerſam tetigerit radiis nubem aquoſam irim facit.nā ipſa eſt tranſitus deoꝝ. Olim uagus exul: quia ſuperius dixit. Iā ſorte carebat. Delatus polynicis honos. hinc ergo incipit poeta deſcribere quēadmodū exul ad Adraſtū peruenerit. Furtim:clā. Exulem.n.niſi futurū nō licebat eos fines attingere.quibus fuerat expulſus. Aoniæ thebanæ religionis. ut Vir.Aonas ī mōtes.

Diſſiluit.tenuiq; exceptus inhorruit aura:
Nec mora ſublimes raptus per inane uolatus
Carpit.& ingenti deſignat nubila gyro:
Interea propriis olim uagus exul ab oris
Oedipodionides furtim deſerta pererrat
Aoniæ.iam iamq; animis male debita regna
Concipit.& longum ſignis cunctantibus annum
Stare gemit.tenet una dies noctesq; recurſans
Cura uirum ſi quando humilem decedere regno
Germanum.& ſemet Thebis opibusq; potitum
Cerneret.hac æuum cupiat pro luce paciſci:
Nunc queritur ſeu tarda fugæ diſpendia.ſed mox
Attollit flatus ducis.& ſediſſe ſuperbum
Deiecto ſe fratre putat.ſpes anxia mentem
Extrahit.& longo conſumit gaudia uoto:
Tunc ſedet Inachias urbes daneiaq; regna
Et caligantes abrupto ſole Mycenas
Ferre iter impauidum.ſeu præuia ducit Erynis
Seu fors illa uiæ.ſiue hac immota uocabat
Atropos ogygiis hululata furoribus antra
Deſerit.& pingues Bacchæo ſanguine colles:
Inde plagam qua molle ſedens in plana cytheron
Porrigitur.lapſuq; inclinat ad æquora montem
Præterit.hinc arte ſcopuloſo in limite pendens
Infames ſcyrone petras. ſcylleaq; rura
Purpureo regnata ſeni.mitemq; corynthon

Male debita regna:non indebita.ut male ſana:ſed male debita dixit:quaſi eēt prælio rum incōmodo periturus: aut certe male concipit animo regna ſibi debita:quæ ſciebat germanū nunq̄ redditurū ſponte. Signis cunctantibus: tarde præcedētibus ad deſiderium rettulit ſpē gerētis. Cura uiꝝ recurſans:ad cogitationē eius rettulit: non ad diem. Hac æuum cupiat pro luce paciſci.i.pro illo die:quo cūpit ſe uidere regnantem.libēter totius uitæ ſuæ offert tempora.Virg.Vitamq; uolunt pro laude paciſci.

Nūc queritur ſeu tarda fugæ. Deſcriptio hominis anxii.nūc ſuperbiam ſecū regnantis reputat fratris.mō uotis erigitur in ſpiritu regio. Et ſediſſe ſuperbus.effectū uotem compotē fruſtra gaudebat. Cōſumit gaudia uoto.Semper optādo regnum conſumit gaudiū.De rebus.n.inopinatis magis lætamur: q̄ de his q̄ ſemper mente tractauimus. Tūc ſedet inachias urbes: ſedet placet.ut ſedet hoc aīo.inachias ſine ꝑpoſitiōe ad inachias urbes. Danaeiaq; arua.cāpi.i.agricolæ.ut inachiis ſeſe referebat ab argis. Danaeiaq; arua:Danaus & ægyptus frēs fuerūt:Belli filii.Danao fuit uirilis ſexus qnq̄ginta numerus filioꝝ. e diuerſo ægypto par numerus filiaꝝ. Voluit ergo danaus frīs filias liberis ſuis matrimonio ſociare.& ægyptus oraculo cognouerat q; generi ſui maībus interiret.iuſſit ergo filiābus ut ſponſos occiderēt. Sola hypermneſtra:dū cæteræ facinus perpetraſſent:lino pepercit. Et caligātes abrupto ſole.De Atreo & thyeſte notiſſima hiſtoria:q; unus alterius liberos epulas fecit.quo aſpectu ſol dicitur refugiſſe.unde Virgi.Nec tā auerſus equos tyria ſol iungit ab urbe.abrupto aūt ſole dixit ſubducto lumine.curru ſuo reuocato. Ferre iter īpauidū:non iter īpauidū.ſed ipſe īpauidus. Præuia ducit erinys:præuii dicūtur duces uiaꝝ. Seu fors illa uiæ:hoc illud iter:aut furor ſuaſit:aut caſus:aut fatū. Hululata furoribus antra:in quibus liber pater colit̄ hululatu bacchaꝝ.deſcriptio itineris illius. Hululata: participiū ſine uerbi ſubſtantia.ut regnata.triumphata.nupta. Bacchæo ſanguīe col.ſanguine:quem peremptо Pentheo agaue mater effudit ſanguine:per quem cytheronē ſignificat:ubi ſe bacchæ ſecant in honorem liberi.ut Virgi.Orgya nocturnusq; uocat clamore cytheron. Inde plagā:ideſt regionem. Qua molle ſedens.i.qua paulatim tumores collum in planū relaxans. Molle pro molliter.ubi in campum effunditur nimis extenſum.Laſſum utiq; fluctibus ceſum.uel quia in hanc partem deuexus amiſerit in excelſa uim creſcendi. Arcte:anguſte.ſiue arte doctrina:ideſt quadam ſolertiæ lenitate id faciens. Pendens:quid enim in præcipiti ſtat uidetur pendere. nā q per anguſtias ardui montis incedit:quaſi pendeat eminus cernentibus ſic uidetur. Infames ſcyrone petras.nota dicit īfames.ut cum infames ſcopulo ſacro ceraunia hic ſcyron hoſpites ſuos uel tranſeuntes ſaxo reſidens cogebat pedes ſibi lauare:& eos ex improuiſo præcipitabat:quem tandem Theſeus dicitur peremiſſe. Scylleaq; rura:megaram ſignificat ciuitatem:in qua Niſus regnaſſe dicitur:crinem purpureum atque fatalem habens:quem dormiēti patri ſcylla filia ſecuit.nam ut Virgilius utrunq; monſtraret ait.Et pro purpureo pœnas dat ſcylla capillo.Item alibi.Quid loquar aut ſcyllam:niſi aut quam fama ſecuta eſt. Mitemq; corynton:Tranq̄llū ſiue ocioſum.

Aer
Aether
Sedet
Danaus
ægyptus
Hypmeſtra
Præuii
Pendētia
Scyron
Niſus
Megara
Scylla

Iſthmos Et in mediis audit:Iſthmon ſignificat:qui inter duo maria ſit conſtitutus.ut Horatius. Bimariſq; co/
rynthi mœnia.i.inter Ioniũ & Aegeum.deſcribit corynthum poſitam ciuitatem. Iamq; per emeriti ſur
Emeriti gens confinia phœbi:a re militari:quaſi & ſol militare uideatur. Emeriti:occidentis. Confinia: bene di
xit:qa iuxta ipm orit:quomõ emeritos dicimus:ſimili labore donatos.Sic & emeritus ſol occidens dicit
Titanis propter laborem:cur noctis aſtra ſuccedunt.ut Vir.Emeritæq; expectant præmia palmæ. Titanis:luna.
Titan ut Vir.Lucentẽq; globum lunæ titaniaq; aſtra.Sic.ut titan titanis quoq; dicitur:quẽadmodum phœbus
& phœbæ. Mundo ſubuecta:ideſt ſuper/
iecta.ut Virg.& corpora ſaltu ſubiiciunt in
Aer noctis equos. Tenuauerat aera biga:bene tenua/
uerat:quia diei aer craſſior eſt. tenuis no/
Aer diei ctis. Iam pecudes.Sic Vir. Cum tacet oĩs
ager.p.p.q.u. Iam ſomnus auaris inſerpit
curis. Auaris indefeſſis.Auarus enim ani
muſ difficile fatigatur.ut Horatiuſ.Addũt
auaro diuitias mari. Nutat:pendet. La/
boratæ uitæ:per laborẽ peractæ. Sed nec
puniceo:hic uult poeta monſtrare ſerenũ
diem nõ contigiſſe polynici.nec enim ulla
ſerenitas ſigna præmiſerat ſolis occaſus.
Puniceo:ergo ſereno dixit.ut Virgi. Cæ/
ruleus pluuiã denunciet igneus euros. Ni
crepuſculum tuere crepuſcula phœbo: Crepuſculum di
citur quod inter finem diei eſt: & exordiũ
Decrepit noctis.unde & decrepiti ſenes dicuntur iã
prope occaſum ſalutis & initium mortis.
Vtrunq; enim tempus oſtendit: & diei ini
tium:& extremũ noctis: ſiue crepuſcula:
quia præcedentis ſolis radii percutiuntur
a crepuſculo:ideſt ab extrema parte noctis
Dẽſior a terris:denſiorem nocte nebulã
dicit:ꝙ quando ima petunt nebulæ:ſereni
Nebulæ tas eſt.Vir.At nebulæ magis ima petũt cã
poq; recumbunt.quãdo altum.ſine dubio
imbres futuros oſtendit. Et nulli peruia
flammæ. Quã neq; ſolis neq; auroræ ua/
leat flamma penetrare. Iam clauſtra rigen
tis:frigidæ.quia prope eſt ubi habitant uẽ/
ti. Percluſa ſonant:certamina uentorũ exi
re uolentiũ.Venti tranuerſa fremẽtes Con
fligunt:ut Vir.Mutati tranſuerſa fremũt.
Cõfligũt:ut cõfligũt zephiruſq; notuſq;.
Dũ cælũ: ꝓ nubibus poſuit:ut Virgilius.
Aduerſi rupto ceu quondã. Sicco quos
aſper hyatu:phyſicam rationem ſecutus ẽ.
nam ſi primo auſter pluuias facit:mox ſeq

Linquit.& in mediis audit duo littora campis
Iamq; per emeriti ſurgens confinia phœbi
Titanis late mundo ſubuecta ſilenti
Rotifera gelidum tenuauerat aera biga.
Iam pecudes.uolucreſq; tacent.iam ſomnus auaris
Inſerpit curis.pronuſq; per aera nutat
Grata laboratæ referens obliuia uitæ.
Sed nec puniceo rediturum nubila cælo
Promiſere iubar.nec rareſcentibus umbris
Longa repercuſſo nituere crepuſcula phœbo.
Denſior a terris.& nulli peruia flammæ
Subtexit nox atra polos:iam clauſtra rigentis
Aeoliæ percluſa ſonant uenturaq; rauco
Ore minatur hyems uenti tranſuerſa frementes
Confligunt.axemq; emoto a cardine uellunt
Dum cælũ ſibi quiſq; rapit:ſed plurimus auſter
Inglomerat noctẽ.& tenebroſa uolumina torquet
Diffunditq; imbres ſicco quos aſper hyatu
Perſolidat boreas.necnon abrupta tremiſcunt
Fulgura:& attritus ſubita face rumpitur æther.
Iam nemea.iam tænareis contermina lucis
Arcadiæ capita alta madent. ruit agmine facto
Inachus.& gelidas ſurgens eraſinus ad arctos
Puluerulenta prius.calcandaq; flumina nullæ
Aggeribus tenuere moræ.ſtagnoq; refuſa eſt
Funditus & ueteri ſpumauit lerna ueneno.
Frangitur omne nemus.rapiunt antiqua procellæ
Brachia ſyluarum.nulliſq; aſpecta per æuum

tur boreas.Notus eaſdem:aut in niuẽ:aut in grandinẽ mutat.Vnde Ouidius.Vt quæq; ferunt imbres ge/
Coruſcatio lidis concreſcere uentis:ideſt congelari. Necnõ abruptis tremẽſcunt fulgura:coruſcationes enim quaſi
ruptis nubibus tremũt.fulgura a fulgore dicta ſunt. Rumpitur æther:quaſi ex colliſione nubiũ. Iam
Fulgur Nemea nemea:ſylua uel mons iuxta cleonam græciæ ciuitatẽ:ubi Hercules leonẽ interfecit.ut Lucanus.Ille cleo/
nei proiecit terga leonis.& Virg.Et uaſtũ nemeæ ſub rupe leonẽ. Contermina lucis:confinia atq; uicina
Cleone his lucis montiũ argiuoꝝ.Notandũ aũt ꝙ nomẽ a littera terminatũ longũ latinitas nõ habet:ſed ideo qa
A. terminata eſt nomẽ græcũ:in quo melius græcaꝝ conſiderabitur. Arcadiæ capita alta madent: qnq; mõtiũ cacu/
mina arcadiæ regiõis oſtendit.i.quillei.lycæi.licornis.argolionis.Mænali. Ruit:feſtinat impetu exire.ut
Virg.Qua data porta ruunt. Agmine:multitudine aquaꝝ.ut Virg.Ruit agmen aquaꝝ. Inachus: fluui
us regiõis argiuæ. Eraſinus:fluuius in ſeptẽtrione. Calcandaq; flumina.nullæ.ſ.in his fluminibus:quæ
ante aquæ penuria calcabantur:hoc eſt pedibus tranſire poterant: riparum aggeſtiones opponẽs quo mi
nus effunderentur:nullam fecerat moram. Refuga:cõmota.ut Virgi.Stagna refuſa uadis. Lerna:palus
eſt apud argos:in qua hydram ſuperaſſe Hercules dicitur.Ait ergo in hoc ſtagno tantam uim undarum
Veteri fuiſſe:ut iterum uenis ſcatere uiderenť.Notandũ autẽ ꝙ ueteri dixerit:cum oẽ nomẽ generis neutri: qđ
in us exit:nunq̃ niſi e littera terminetur:ut pecus pecore nemus nemore. Rapiunt:antique.ut Vir. cum
ſtabulis. Brachia ſyluarũ:ramos arborum dixit.ut Virgili.In medio ramos annoſaq; brachia pendens.
Nulliſque aſpecta per æuum Solibus.hoc eſt inuiſa ſoli multis tẽporibus:ut ẽ ſolis in aſpectum radiis.

Vmbroſi patuere:intonſis.ſ.arboribus montibus arcadiæ. Aeſtiua patuerũt:æſtiua aũt dicuntur pe/
corum ſtabula:temporis æſtatis umbroſa. Fugientia:dilabẽtia. Nubigenas:qui pluuiis augenť.ut & ſũ
mis cognati nubibus amnes. Aure pauens:auditu timẽs.ut Virgilius.Sonus excitat omnis ſuſpenſum.
Nõ ſegnius amens.i.nõ ſegnior. Per nigra ſilẽtia:terribilia.ut Virgi.Nũc ipſa ſilẽtia terrẽt. Haurit iter: Haurit
conſumit.Virgi.Latus haurit apertum. Metus undiq; & undiq; frater:aut cuius ſolius timet iſidias: aut
cuius inuidet regno. Haurit:ergo accipit.i.terribile iter oculis: auribus & omni percipit ſenſu & ubique

Solibus umbroſi patuere æſtiua lycæi.
Ille tamen modo ſaxa iugis fugientia ruptis
Miratur modo nubigenas e montibus amnes
Ire pauens.paſſimq; inſano turbine raptas
Paſtorum pecorumq; domos.non ſegnius amens
Incertuſq; uiæ per nigra ſilentia uaſtum
Haurit iter.pulſat metus undiq;.& undiq; frater:
Ac uelut hyberno deprenſus nauita ponto
Cui neq; temo piger.neque amico ſidere monſtrat
Luna uias.medio cæli pelagiq; tumultu
Stat rationis inops.iam iamq; aut ſaxa malignis
Expectat ſubmerſa uadis.aut uertice acuto
Spumantes ſcopulos erectæ incurrere proræ
Talis opaca legens nemorum cadmeius heros
Accelerat. uaſto metuenda umbone ferarum
Excutiens ſtabula.& prono uirgulta refringit
Pectore.dat ſtimulos animo uis mœſta timoris.
Donec ab inachiis uincta caligine tectis
Emicuit lucem deuexa in mœnia fundens
Laryſſeus apex:illo ſpe concitus omni
Euolat.hinc celſæ iunonia templa proſymnæ
Læuus habens.hinc herculeo ſignata uapore
Lernæi ſtagna atra uadi.tandemq; recluſis
Infertur portis.actutum regia cernit
Veſtibula:hic artus imbri uentoq; rigentes
Proiicit.ignotæq; accliuis poſtibus aulæ
Inuitat tenues ad dura cubilia ſomnos
Rex ibi tranquillæ medio de limite uitæ
In ſenium uergens populos adraſtus habebat
Diues auis.& utroq; iouem de ſanguine ducens
Hic ſexus melioris inops:ſed prole uirebat
Fœminea gemino natarum pignore fultus
Cui phœbus generos(monſtrum exitiabile dictu.
Mox adaperta fides)æuo ducente canebat
Setigerumq; ſuem.& fuluum aduentare leonem
Hæc uoluens.non tu ipſe pater non docte futuri
Amphyaree uides.etenim uetat auctor apollo:

ſic terreť tãq̃ ubiq; ſit frater.ut ẽ.Quicqd i/
crepuerit Catilinã timeri aut uideri. Hy/
berno põ.i.tẽpeſtiuo.ut Vir.emiſſãq; hye/ Hiems
mẽ ſenſit Neptũnus.i. tẽpeſtatẽ. Cui neq;
te.pi.pigr. temonẽ ſeptẽtrionẽ dixit:q nũq̃
mergiť.ut Virgi. Arctos oceani metuẽtes
æquore tigi. Malignis:latẽtibus ſiue du/ Malignuſ
biis.ut Vir.ſb luce maligna. Talis opaca.i.
q̃lis nauta timẽs tãtũ ſine ulla ſegnitie.Vir.
uir fortis ĩgreſſũ iter emetiebať. Vaſto me
tuẽda umbõe:p clipeo a pte totũ. ut Virg.
Sũmo clipei ne qcq̃ ũbõe pepẽdit. Ferar:
excutiẽs ſtabula.i.ſyluas nũc clipeo ferarũ
luſtra diſcutit aut certe dirũpit nunc pecto
ris ĩpulſu ſtabula ſyluas.ut Vir.Pars dẽſa fe
rarum excutiẽs ſtabula.r.ſ. Dat ſtimulos
animo.i.nimiũ timẽdo.nõ timet.ſic.n. tũc
timent:ut Cicero nõ timeri ſine aliquo ti/
more poſſimus.Vis.n.timoris eſt triſtitia.
huic loco cõgruit illud Virgi.Vna ſalus ui/
ctis nullam ſperare ſalutẽ. Donec ab ina/
chiis argiuis:ab inacho fluuio.ut Vir. Ec/
ce aũt inachiis ſeſe referebat ab argis : dicit
tam diu erraſſe polynicẽ:q̃ diu de inachiis
tectis.i.de argiua ciuitate deuictis tenebris
lux emicuiſſet de ciuitatis arce:quæ laryſſa Laryſſa
noiatur.nõ nos aũt debet cõfundere : q &
theſſaliæ ciuitas laryſſa dicitur:a qua.Et la
ryſſeus Achilles.hæc enim quã nunc com
memorat arx eſt ciuitatis argiuæ: quæ la/
ryſſa dicitur. Deuexa in mœnia fundens:
quaſi imaginẽ lucis accipere debeat:ut Vir.
Deuexo interea propior fit ueſper olym/
po. Deuexa:in latere mõtis poſita. Laryſ
ſeus apex:ars ciuitatis argiuæ:ut eſt ſuperi
us annotatum. Illo ſpe concitus omni.i.
ad illã partẽ.unde poſteaq̃ lumẽ emicuiſſe
uidet:deſiit timere. Iunonia templa pſy/
mnæ:Proſymna ciuitas eſt ubi coliť Iuno. Proſym/na
Læuus habẽs.i.ſiniſtro latere præteriens.
Hinc herculeo uapore ſignata.quaſi infa/
mia dimiſſa.Si uerã quæramus hiſtoriam
lerna palus fuit:quẽ cũ frequẽter ſiccareť : Lerna
& denuo ĩpleret aqs:Hercu.dephẽdit ue/
nas terræ ĩcẽdio poſſe pcludi:atq; iõ poſtea
q̃ exhauſit eã:ignẽ adhibuit.& ſi q̃ unda p
rũpebat:obſtruxit.nã hydrã mõſtr. fuiſſe Hydra
a potu hydatos fabulã nomẽ obtinuit. Tã
deq; rec.ſignũ ẽ pacificæ ciuitatis. Actũtũ Actutum
cõfeſti.ut Terẽ.Actutũ pite ais. Tenuis:le
uis:ſubtiliter i paupe magnus ẽ ſõnus.Lu/
canus.In quo pectora ſõmo dat uires fortuna minor.Iuue.Cõſiliũ ſyllæ dedimus priuatus:ut altũ dor/
miret. Rex ibi tranqllæ.i.cum eſſet ætatis mediæ. Adraſtus: Thalai filius & eurinomes. Diues auis:
hoc ẽ a maioribus nobilis.ut Vir.Turnus auis atauiſq; potẽs. Et utroq; iouẽ de ſanguine ducens. pater/ Adraſtus
ni materniq; ſanguinis nobilitatem explicuit. Hic ſexus melioris inops.ut Virgi.Filius huic fato diuum
proleſque uirilis nulla fuit. ſed & alibi. Sola domum & tantas ſeruabat filia ſedes:natorum enim .d.

Aegreſcit — Aegreſcit cura parentis:ægritudinem producit.ut Virgilius ægreſcitq; medendo.hoc eſt reſponſi quidem neſciebat euentum.cura autem torquebatur ancipiti. Ecce autem antiquam fato calidona relinquens.
Calydon — Calydon pleuros & olenos ciuitates ſunt ætoliæ:unde fuit Tydeus.atque ideo modo olenium dicit:
Pleuros — modo calydonium:modo pleuronium.hic autem Tydeus fratrem ſuum interemit.Moris autem fu
Olenos — it antiquis:ſicut etiam Homerus dicit:ut reus homicidii exularet.ergo Tydeus conſcius parricidii dimi
Tydeus — ſit paternum regnum:& caſu eadem nocte hiſdem confectus uulneribus:quibus polynices argos uenit.

Tantum in corde ſedens ægreſcit cura parentis
Ecce autem antiquam fato calidona relinques
Oeneus tydeus(fraterni ſanguinis illum
Conſcius horror agit)eadem ſub nocte ſopora
Luſtra terit.ſimileſq; notos equæſter & imbres
Infuſam tergo glaciem & liquentia nymbis
Ora comaſq; gerens.ſubit uno tegmine. cuius
Fuſus humo gelida.partem prior hoſpes habebat
Hic uero ambobus rabiem fortuna cruentam
Attulit.haud paſſi ſociis defendere noctem
Culminibus.paulum alternis in uerba minaſq;
Cunctātur.mox ut iactis ſermonibus iræ
Intumuere ſatis:tum uero erectus uterque
Exertare humeros.nudamq; laceſſere pugnam
Celſior ille gradu procera in membra ſimulq;
Integer annorum.ſed non & uiribus impar
Tydea fert animus. totoſq; infuſa per artus
Maior in exiguo regnabat corpore uirtus
Iam crebros ictus ora.& caua tempora circum
Obnixi ingeminant. telorum aut grandinis inſtar
Rhypheæ:flexoq; genu uacua ilia tundunt.
Non aliter q̄ pyſeo ſua luſtra tonanti
Cum redeunt.crudiſq; uirum ſudoribus ardet
Puluis.ac hinc teneros caueæ diſſenſus ephœbos
Concitat.excluſæq; expectant præmia matres.
Sic alacres odio.nullaq; cupidine laudis
Accenſi incurrunt.ſcrutatur & intima uultus
Vnca manus: penituſq; oculis cedentibus inſtant.
Forſan & accinctos lateri(ſic ira ferebat)
Nudaſſent enſes(meliuſq; hoſtilibus armis
Lugendus fratri iuuenis thebane iaceres)
Ni rex inſolitum clamorem.& pectore ab alto
Stridentes gemitus noctis miratus in umbris
Mouiſſet greſſus:magnis cui ſobria curis
Pendebat ſomno iam deterriore ſenectus.
Iſq; ubi progrediens numeroſa luce per alta
Atria dimotis aduerſo lumine clauſtris
Terribilem dictu faciem.lacera ora putreſq;
Sanguineo uidet imbre genas.quæ cauſa furoris

Calydoniam uero urbem eſſe ætoliæ: ut Virgilius.loquitur dicendo. Quod ſcelus aut lapytis tantum:aut calydona merentē.

Fraterni ſanguinis:quia occiderat auunculum ſuum Thoantem:matris fratrem: uel ut quidam uolunt Apharea.Manifeſti
Menalippus — us tamen eſt ꝙ Menalippum fratrem ſuū dum uenaretur:occidit. Agit:inſequitur. Eadem ſub nocte pari tempeſtate uexatus

Luſtra:hoc eſt ferarum cubicula. ut Vir. Luſtra domoſque traho:uaſtoſque a rupe cyclopas. Liquentia:diſtilantia. Vno tegmine tecti:ſcilicet quo polynices. Rabiē:
Defendere — litem. Defendere noctem:prohibere iniuriam tempeſtatis non paſſi ſunt. ut Virgi. Hunc oro defende furorem:ideſt prohibe.

Alternis:mutua uice uerborum:aduerbium pro inuicem.Virgilius.Alternis dicetis. Vt iactis ſermonibus:quaſi qui uulnus facerent.ut Saluſt.Iugurtha inter alias
Exertare — res iacit. Exertare:nudare: ut exerta ma
Exerta — nus ueſana cethegi. Nudamque:ſine ferro. Celſior ille gradu :polynices pedibus longior & membris decorus. Integer annorum:iuuentute firmiſſima.Virgi. Atq; integer æui Aſcanius. Maior in exiguo regnabat corpore uirtus.ut Virgilius.Ingentes animos anguſto in pectore uerſant.Viribus ergo compenſauit: quod proceritati natura non ceſſit.ut paruo corpori ingens robur infunderet. Telorum: aut grandinis inſtar.Telorum:propterea quod uulne
Rhyphæus — ra infligebant grandinis pro aſſidue. Rhypheæ:ideſt ſcythicæ.Rhyphæus mōs thraciæ:in quo ſemper nimiæ tempeſtates. ut Virgilius.Rhyphæo tunditur euro. Flexoque genu:duplicato: quod græci dyplō
Piſa — uocant. Non aliter q̄ piſeo:Piſæ ciuitas he
Olympia — lidis ubi olympica corona eſt: ideſt Agon in honorem olympiaci Iouis cælebratur finito quinquennio. Crudis ſudoribus:duris aut magnis ſiue uehementibus. Teneros ephœbos:impudentes. Caueæ diſſenſus:ideſt fauor populi diſſidentis inſtigat ephœbos.& expreſſit fauentium ſtudia.

Excluſæque:expectant præmia matres
Olympia — Sacrorum lege prohibitum eſt olympicū certamen ſpectare mulieres. Nullaque cupidine laudis:non pecunia aut præmii nimietate certabant: ſed laudis auidi ſolius erat uirtutis intentio. Intima uultus:genitiuus eſt ſingularis. Iuuenis thebane:apoſtropha ad polynicem. Magnis cui ſobria
Pendet — curis pendebat.ſollicita erat. ut Virgilius
Suſpenſi — Suſpenſi pœnā expectāt. Sōno iā dete.ſene.deficiēte calore ſanguinis nimiū q̄etis ſenectus capit. Ordo cui magnis curis pēdebat ſōnus.Quia in igēti cura minor ē ſomnus. Numeroſa luce:cū multis lāpadibus.

Externi iuuenes:alterius generis.ut Vir.Non me tibi troia externum tulit.aut certe illud uult magis Externus
intelligi tantam ciuium ſuorum metu regis eſſe formidinem:ut nullus audeat manu litem cōſerere.Ta/
lis eſt ordo.Externi eſtis o iuuenes:nam ciuis meus nunq̄ uſqueadeo finem litis ſuæ audet extendere:ut
transferat in manus furorem. Anguſta dies:ad diſcordiam conſerendam. Triſte parumper:triſtis res.
Pacem animo:& animo triſtis eſt pacem pauliſper pati:adeo dies ueſtræ pugnæ non ſufficit:ut noctem
quieti non daretis. Prodite:dicite.Haud humiles. Ignobiles:ut Virgilius.Degeneres animos timor ar/

Externi iuuenes(neque enim meus audeat iſtas
Ciuis in uſque manus)quis nam īplacabilis ardor
Exturbare odiis tranquilla ſilentia noctis.
Vſqueadeo ne anguſta dies:& triſte parumper
Pacem animo ſomnumq; pati.ſed prodite tandem
Vnde orti? quo fertis iter? quæ iurgia?nam uos
Haud humiles tanta ira docet.generiſq; ſuperbi
Magna per effuſum clareſcunt ſigna cruorem
Vix ea cum mixto clamore obliqua tuentes
Incipiunt una.rex o mitiſſime achiuum
Quid uerbis opus eſt? undantes ſanguine uultus
Aſpicis. hæc paſſim turbatis uocis amaræ
Confudere ſonis.inde orſus in ordine tydeus
Continuat.mœſti cupiens ſolatia caſus
Monſtriferæ calydonis opes.acheloiaq; arua
Deſerui. ueſtris hic me ecce in finibus ingens
Nox operit.tecto cælum prohibere quis iſte
Arguit? an quoniam prior hæc ad limina forte
Molitur greſſus? pariter ſtabulare bimembres
Centauros unaq; ferunt cyclopes in æthna
Compoſitos.ſunt & rabidis iura inſita monſtris
Faſq; ſuum nobis ſociare cubilia terræ.
Sed quid ego? haud hodie ſpoliis gauiſus abibis.
Quiſquis ex his.aut me ſi non effœtus oborto
Sanguis habet.luctu magni de ſtirpe creatum
Oeneos & marti non degenerare paterno
Accipies.nec nos animi nec ſtirpis egemus
Ille refert contra.ſed mens ſibi conſcia facti
Cunctatur proferre patrem.tunc mitis adraſtus:
Immo agite & poſitis:quas nox inopina ſuaſit
Aut uirtus aut ira minis ſuccedite tecto.
Iam pariter coeant animorum in pignora dextræ.
Non hæc incaſſum diuiſq; abſentibus acta.
Forſan & has uenturus amor præmiſerit iras.
Vt meminiſſe iuuet.nec uana uoce locutus
Fata ſenex:ſiquidē hāc perhibēt poſt uulnera iun/
Eſſe fidē.quanta paratū extrema proteruo (ctis
Theſea pirithoo.uel inanem mentis oreſtem

guit.Quiſquis enim timet ī certamine de
gener eſt.Econtra:qui īperterritus fuerit:
generoſi ſanguinis indolem profitetur.
Obliqua tuentes: ideſt inuicem ſe iuue/
nes male obliquis oculis intuentes. Con/
fudere ſonis:pariter dicēdo ſignificationē
turbauere uerborum. In ordine iam non
turbato ſono. Solatia caſus:quia fratrem
occidit. Caſus:quia parricidium ignarus
admiſſit.dicitur enim fortuito uenationis
peremiſſe germanū. Monſtrifere calydo/
nis:propter aprum:qui illic mōſtri ſimilis
natus eſt:& iracondiam dianæ: qui regio/
nem calydoniam totá uaſtabat:quem po/
ſtea meleager occidit. Acheloiaq; arua:
Achelous fluuius theſſaliæ oriēs œtoliam Achelous
præterfluit:qui primus uinū poculis mi/
ſcuit.ut Virgilius.Poculaq; inuentis ache/
loia miſcuit uuis. Cælum prohibere. Cæ
lum pro aere poſuit. Et nymbis:ideſt plu
uiam tecto declinare. Quis iſte:deeſt quā
gerit poteſtatem:qui hoſpitalitatis cōmu/
nionem ſic prohibet. Bimēbres:dupliciū
membrorum.ut Iuuena.ægregiū ſanctūq; ui
rum ſi cerno bimēbri hoc monſtrū puero
Compoſitos:ex uariis gentibus. Sunt &
rabidis:Iuuena.Indica tigris agit rabida cū
tigride pacem. Faſq; ſuū.hora humanita/
tis atq; concordiæ. Nobis ſociare cubilia
terræ. & deeſt non licuit ꝑpter irecundiá.
iratis enim ſermo deficit.Virg.Quos ego. Irati
Haud hodie:ſpoliis gauiſus abibis. Spo
lia illa.ut Vir. Haud hodie ſpolia ulla cruē
ta: & caput æneæ referes lauſiq; dolorum.
Ságuis hēt:ſtupet originis uirtus horrore
pricidii ppetrati. De ſtir.crea.oene.Mars Mars
meleagri pr̄.Meleager oenei. Oeneus Ty/ Meleager
dei:q̄uis plæriq; dicát eū ꝑcreatū cōuerſo ī Oeneus
uultū oenei.Ordo talis.Accipies non dege Tydeus
nerare.a patria uirtute martis. Accipies:
ſenties:ſiue experieris. Ille refert cōtra:po
lynices reſpondet iniuriis.ſed inceſti cōſci/
us cælauit nomē parētis.Cūctat ꝑferre pa
trē:timet œdipū noiare:qa fr̄ & pr̄ ē. Coe
ant dex.hæc apd ueteres fœdera fuiſſe Vir. Dextra
teſtat.ut Excepitq; manu.dextraq; āplexus
inhæſit. Fata ſe.bene dixit fata.qcqd.n. ſe/ Fatum
nex loqt ꝑpemodū fatū ē.& reuera q̄ſi i ſti
ctu numinis locutus ē:nā ex diſcordia ma
gna familiaritas cōflata ē iter tydeū & poly
nicē. Extrēa:extreme. nomē ꝑ aduerbio.
Proteruoq; amore ꝑſerpiæ iferos pene/
trare nō timuit. Eſſe:ergo ꝑ fuiſſe dixit. Eſſe
& recte.nā oia q̄ nimis mala & bōa ſūt:ꝑ p̄ſentibus aſcribūt. Extre.er.qa fides extrēa erat uſq; ad iferos:
ideſt quāta fide phibēt fuiſſe extrēa. Paratū piri.the.Theſea pirithoo hāc talē fidē uult eē:q̄lē colebat ātiq
tas:Quattuor nāq; aicitiarum exēpla fuiſſe certiſſimū ē.Theſei & pirithoi.Oreſtis & pyladæ.Achillis & Pa/

Theſeus / Piritho/us / Oreſtes / Pilades / Achilles / Patroclus / Tydeus / Polynices / Alecto / Tiſiphõe / Megæra / Theume/ſius / Tempe / Leones duo / Theume us / Nemeus / Horror / Somnus

trocli.Tydei & polynicis.Theſeus & Pirithous cõſpirauerũt filias Iouis uxores ducere.Theſeus rapuit Helenã adhuc puã.Pirithous cũ filiã Iouis q̃reret & nõ iueniret:qa apđ iferos erat ꝓſerpina:coniurauerũt ut deſcenderent pariter:qui depræhenſi pœnas dederunt.Oreſtes poſt necem matris furias paſſus.ut Virgilius.Aut Agamemnonis ſenis agitatus oreſtes.hinc Pilades tulit in calamitate ſolatium:cuius auxilio furiis liberatus eſt.Patroclus deſide Achille cauſa briſeidis armis ipſius indutus uenit ad troiam : atqꝫ mãu procubuit Hectoris Tydeus uero cauſa polynicis pergit ad thebas:ibiqꝫ dimicans periit. Rapidam.i.cõtra eum furentem:nam tres eſſe furiæ dicuntur Plutoni deſeruientes:quarũ prima Alecto:quæ impoſſibilis dicitur.Altera Tiſiphone:quaſi tutonphone.i.iſtarum uox. Tertia megæra:quaſi megale aeris . primũ ergo eſt non pulſandum furiam cõcipere. ſecundum eſt in uoce prorumpere . tertiũ iurgiũ prolatare. Ventis ut decertata : Parenthesis per ſimilitudinem.Lucãus.ut timidus boreas poſt flamina uentus rauca gemit. Laxatis:ceſſante uento diſtentis. Paſſi ſubiere penates : ideſt tũc ꝓmiſerũt ſibi:ut pariter Adraſti domum ſubirent. Inanem leonem:hoc eſt pellem leonis:ut ipſe alibi.Inanem tigridẽ dicit. Impexis : compoſitis aut non compoſitis. Vtrinqꝫ: ex utroqꝫ humero. Quem p theumeſia: oppidum theſſaliæ. Tẽpe:aut loca amœna a cæli temperamento dicta: aut boetiæ montẽ deſignat. Illius leonis.ſ.quẽ i theumeſo Hercules occidit.nam idem duos ſuperaſſe dicitur. primũ theumeſium.ſecundum Cleonæũ.Theumeſus mons boetiæ eſt.Nemeus mons archadiæ: qui ẽ cleonæus. Ambire:uelare ſeu cingere. Calydõis honos:quaſi ipſe aper calydonius eſſet appellatus. Vocalibus antris:fatidico apollinis ſpecu reſponſa ꝓmentibus. Obtutu : fixo aſpectu:ideſt aut ſtupore animi aut ſenectute.ut obtutu tenet ora ſoloque.i.h. Horror iit numine ductos: horror.n.aut gaudiorũ aut mœroris. ſed modo gaudii intelligendum. Timoris horrorem:quẽ Virgi.dicit.Horror ubiqꝫ animum ſimul ipſa ſilentia terrent.Letitiæ.ut Terẽ. Totus parmẽo tremo horreoqꝫ poſtq̃ aſpexi hãc. Affore:adeſſe. Nexis ambagibus : obſcuris reſponſis.Vir.Obſcuris uera inuoluẽs. Vultu fallente:ſuperficie ſola. Nox quæ terrarꝫ:laus noctis quia habet officiũ ſuũ. Cæli:lunæ uel curſus ſyderum diſpõere amplexa.ut Maro.inuoluens umbra magna terramqꝫ polũqꝫ. Trãſmittis:aut trãſire facis per te aut cum ipſa tranſis. quia fixa ſunt ſydera. Indulgẽs reparare animũ. dixit quid ſyderibus præſtet.qđ etiã mortalibus præbeat dicit.hoc eſt indulgens ocium:quo animus reparatur.ut Ouidius de ſomno.lib.xi.Somne quies rerum placidiſſime ſomne deorum.Pax animi quem cura fugit:qui corpora duris Feſſa miniſteriis mulces reparaſqꝫ labori. Agiles:celeres.ſumma enim eſt celeritas illi redeundi.celeres ergo in noſtro officio quo agimur. Tu mihi perplexis:quia oraculum de genere erat obſcurum. Aduehis: ideſt reſponſa Apollinis ſolius. Veteris fati:præteriti reſponſi. Adſiſtas:adſiſtas operi præcor:ut nuptiarum beneficium compleas. Dimenſis orbibus:finitis annis ſingulis anniuerſario illi ſacrum pollicetur : ut Virgilius Annua uota tamen. Luſtraliaque exta:pinguia. nec poſſumus quinquennalia accipere : cum conſtet anniuerſarium ſacrum dicatum fuiſſe. Luſtralia:ergo pecora ſunt:quæ per quinquennale tempus deuota ſacrificiis nutriuntur:& ideo pinguia. Priſca:magna obſcurique receſſus:pro uoluntate deorum aut oraculi fidem latenter : metonomia per id quo efficit id quod efficitur.

Oppoſito rapidam pylade.uitaſſe megæram:
Tunc quoque mulcentem dictis corda aſpera regẽ
Iam faciles uentis ut decertata reſidunt
Aequora.laxatiſqꝫ diu tamen aura ſuperſtes
Immoritur uelis paſſi ſubiere penates.
Hic primum luſtrare oculis cultuſqꝫ uirorum
Telaqꝫ magna uacat.tergo uidet huius inanem
Impexis utrinque iubis horrere leonem.
Illius in ſpeciem quem per theumeſia:tempe
Amphytrioniades fractum iuuenilibus armis
Ante cleonei ueſtitur prælia monſtri
Terribiles contra ſetis ac dente recuruo
Tydea per latos humeros ambire laborant
Exuuiæ.calydonis honos:ſtupet omine tanto
Defixus ſenior diuinaqꝫ oracula phœbi
Agnoſcens monituſqꝫ datos uocalibus antris
Obtutu gelida ora premit.lætuſqꝫ per artus
Horror iit ſenſit manifeſto numine ductos
Affore quos nexis ambagibus augur apollo
Portendi generos uultu fallente ferarum
Ediderat.tunc ſic tendens ad ſydera palmas
Nox quæ terrarum cæliqꝫ amplexa labores
Ignea multiuago tranſmittis ſydera lapſu
Indulgẽs reparare animum dum proximus ægris
Infundat titan agiles animantibus ortus
Tu mihi perplexis quæſitam erroribus ultro
Aduehis alma fidem.ueteriſqꝫ exordia fati
Detegis aſſiſtas operi.tuaqꝫ omina firmes
Semper honoratam dimenſis orbibus anni
Te domus iſta colet.nigri tibi nigra litabunt
Electa ceruice greges.luſtraliaqꝫ exta
Lacte nouo perfuſus edet uulcanius ignis.
Salue priſca fides tripodum obſcuriqꝫ receſſus

Depræhēdi fortuna deos:agnoui oraculũ. Canis:albis.ut Horatius.Canit albicat ora pruinis.Vir.Caniscum montibus humor liquitur. Adolere focos:uerbum propriũ ſacra reddentium:quod ſignificat uotis & ſupplicationibus numē equius fieri.Ergo adolere accumulare.Vir.Adolet dũ altaria. Salue priſca fides tripodum.Tripos ſpecies eſt lauri:tres habens radices apollini conſecrata propter triplicē uim diuinationis.nã & ſol præterita uidet.præſentia cernit:& futura uiſurus eſt .Eſt etiã tripos mēſa apollinis: corio phytonis ſerpentis tecta. Inſtaurare iubet:renouare ſacrificium cælebrare:ut intelligamus ſuperiore die uota apollini pſoluta:quæ nunc aduentu iuuenum præcipit renouari in honorem apollinis.

Adolere
Tripos
Diuinatio
Triplex

Depræhendi fortuna deos:ſic fatus:& ambos
Innectens manibus tecta ulterioris ad aulæ
Progreditur canis etiam num altaribus ignes
Sopitum cinerem & tepidi libamina ſacri
Seruabant adolere focos epulaſqꝫ recentes
Inſtaurare iubet. dictis parere miniſtri
Certatim accelerant.uario ſtrepit ita tumultu
Regia.pars oſtro tenues auroqꝫ ſonantes
Emunire toros altoſqꝫ inferre tapetas.
Pars teretes leuare manu.ac diſponere menſas.
Aſt alii tenebras:& opacam uincere noctem
Aggreſſi tendunt auratis uincula lychnis.
His labor incerto torrere exanguia ferro
Viſcera cæſarum pecudum:his cumulare caniſtris
Perdomitam ſaxo cererem.lætatur adraſtus
Obſequio feruere domum.iamqꝫ ipſe ſuperbis
Fulgebat ſtratis.ſolioqꝫ effultus eburno.
Parte alia iuuenes ſiccati uulnera lymphis
Diſcumbunt ſimul ora notis fœdata tuentur.
Inqꝫ uicem ignoſcunt tunc rex longæuus aceſten
Natarum hæc altrix.eadem & fidiſſima cuſtos
Læta ſacrum iuſtæ ueneri occultare pudorem
Imperat acciri.tacitaqꝫ immurmurat aure.
Nec mora præceptis.cum protinus utraqꝫ uirgo
Arcano egreſſæ thalamo.mirabile uiſu
Pallados armiſonæ.pharetratæqꝫ ora dianę
Aequa ferunt terrore minus. noua deinde pudori
Viſa uirum facies.pariter pallorqꝫ ruborqꝫ
Purpureas hauſere genas .oculiqꝫ uerentes
Ad ſanctum rediere patrē.poſtq̄ ordine menſæ
Victa fames.ſignis perfectam.auroqꝫ nitentem
Iaſides pateram famulos ex more popoſcit.
Qua danaus libare deis.ſeniorqꝫ phoroneus
Aſſueti.tenet hæc operum cælata figuras
Aureus anguicomam præſecto gorgona collo
Ales habet iam iamqꝫ uagas(ita uiſus)in auras
Exilit.illa graues oculos.languentiaqꝫ ora
Pene mouet.uiuoqꝫ & iam palleſcit in auro

Vario:ut Maro.Cētum aræ totidēque pares ætate miniſtri. Emunire toros:inſtruere. Tapetas:genere maſculino.ut Vir. Pulchroſue tapetas . Tertio Declinatur hoc nomē Tapetum ti . & hoc Tapete Tapeti.unde eſt . Qui forte tapetibus altis extructus . declinatur & græce tapis tapitos aqua declinatione ē hic accuſatiuus. Leuare:lucidas facere . ut Vir.Leuato lucida ferro. Mēſas pro uaſculis poſuit. Tendunt auratis uicula lychnis uitandæ humilitatis aucupio lucernas uoluit dicere. Sic Maro.Dependent lychni laquearibus aureis.Indignum enim hoc Heroo carmini fuerat. Siccati uulnera lymphis Secundũ Virgi.lota aqua uulnera ſiccata dixit.ut Vir.Vulnera ſiccabat lymphis

Tape
Tapetũ
Tapete
Tapis
Lychni

Altrix:nutrix.Iuſtæ Veneri.legitimas nuptias dixit. Tacita: Nomen pro aduerbio tacite aut fideliter. Terrore minus:ideſt ſine terrore pulchritudinē potuit dare deæ : poteſtatem uero non potuit præbere mortali:Senſus uero talis eſt:Quantum ad pulchritudinē mineruæ & dianæ ſimiles erāt quantum ad terrorem minores.Noua deinde pudori. Noua facies.i.peregrinorum uiſa eſt pudicis uirginibus:quæ propter pudorē & palluerunt & rubuerunt. Purpureas hauſere gēas: purpureas pulchras. Hauſere conſumpſere:quia deſierunt eſſe purpureæ. Verentes:uerecundiam patientes:

Ad ſanctum rediere patrem:primo patrē poſt iuuenes: & item patrē aſpexerunt.mores expreſſit erubeſcentium:qui ſi nouam uiderint faciem:ſtatim ſuos oculos ad notam ſibi perſonam retorquent. Iaſides : patronymicum abantiquis ducibus dictũ. quia Danaus fuit Iaſi filius.Iaſus & phoroneus antiqui reges argiuorũ fuere:qui primi Iunoni ſacrificauerunt . popoſcit ergo Adraſtus ex more pateram:qua aſſueuerāt argiuorum antiqui principes diis litare.ut Virgi.Impleuitque mero pateram : quam Bellus & omnes a bello ſoliti. Cælata : inſculpta. Aureus:Perſeus ſignificat aureus ideo quia in auro erat ſculptus :qui uolatu dicitur ueniſſe ad interficiendum Gorgona.quod ideo fingitur:quia nauigio uenit. Nam hæc duo inter ſe reciprocantur . ut Virgilius.Velorum pandimus alas . Idem alibi.Nare per æſtatē.ita uiſus i auras.ad pbationē tanquam uerꝫ eſſet expoſuit. Graues oculos:morituros.& qa oēm uim nocendi in oculis habebat:quærebat occiſſa ſectorē ad admirationē finxit & ſenſũ. Viuo:fuluo.qđ uiui colorem habeat:qđ pallidus mortui habeat colorē.admiratur autem qđ cum in uiuo ſit picta mors:tamē pallore torpeſcat.

Iaſius
Danaus
Phoroneus
Perſeus
Gorgon

Ganyme/des
Gargara
Daphne

Hinc phrygius uenator.Ganymedes trois regis & calircæ filius.quem Iuppiter dilexit: & per aquilã rapuit:& adhibitus eſt miniſterio deorũ:remota Hebe Iunõis filia.hinc Vir.Et rapti Ganymedis hono/res. Gargara:ſummæ ptis.i.montis.quas gargara.i.capitis caput.cara.n.græce caput uocant. Stant mœſti comites. ut Vir.Longæui palmas nequicq̃ ad ſydera tendunt. Comitum famulumq; manus.i. ami/corum & ſeruorum multitudo. Pudica fronde:uel lauro propter Daphnen:quæ uirgo permãſit.fuit auté filia Penei fluminis theſſaliæ: quam cũ Apollo amaret:& illa fugeret: deorum miſeratione in laurum conuerſa ẽ:quæ in tutela Apollinis eſſe dr̃.

Caſtalius fons
Croto/pus
Pſamate
Corebus
Dei ad flumina
Temere

Cui feſta dies:Apollinis.ſ.ut eſt feſta uelamus fronde per urbẽ. Forſitan o iuuenes: Sẽſus talis ẽ.Credo ſanctiſſimi iuuenes.unde nobis ſint ſacrorũ iſta ſolennia animos ueſtros uelle cognoſcere. Sinuoſa uolumina:ſpacioſa.longum hiperbaton. Poſtq̃ pculit. Terentem:crebris amplexibus tenuanté. Caſtaliis:magnæ arbores iuxta caſtalium fonré ſunt:qui in boetia eſſe dr̃ mu/ſis conſecratus. Nigro ſitiens alimenta ueneno:quærens accipere alimenta: ut auge/ret uenena. Veneno enim proficit quicqd acceperit ſerpẽs bibendũ.ut ſupra. Sulphureas pmiſerat anguibus undas. Crotopi: hic rex argiuis fuit:qui Apollinem typho/nis cæde pollutum expiauit. huic filia pſa/mate fuit:cum qua Apollo concubuit: de/quo compreſſu ædidit: ac mox æditũ par/tum expoſuit: quod Apollo indignanter accipiens in iuindictam iniuriæ ſuæ iniecit monſtrũ:quod Chorœbus occidit. Decore pio:ex natura uenienti non fucis aut cu/ra decorato. Seruabat nata penates:pſa/matem dicit crotopi filiam. Seruabat:poſſidebat.ut Virgilius. Sola domum & tan/tas ſeruabat filia ſedes. Fœlix ſi delia nun/quã furta:ideſt fœlix ſi nunq̃ fuiſſet Apollinis perpeſſa concubitus. Ad fluminis undam:morem habent poetæ: ex diis geni/tos ſuper fluminum ripas memorent eſſe conceptos:ut facilis nimium poſſet eſſe ablutio.Virgilius.Tu ne ille æneas quem dardanio anchiſæ Alma uenus phrygii genuit ſimoentis ad undas? Biſquinos:uult poe/ta monſtrare legitime æditum partum puerperæ. auctore Virgilio. Matri longa decem tulerint faſtidia menſes. Ter uirgo ex eo compreſſu grauida facta eſt menſis hic decimus eſt. Nepotem: qui ex Apolline naſcebatur. Cuſtodi:huius in hiſtoria heleni nomẽ inuenit. Non tibi digna puer: quaſi indumẽta eſſent ea libris & arbuto.

Arbuteis:ergo pro ligneis poſuit.nam arbutus tegmen non habet. Et pecori com/mune:ut oſtenderet pecori paſtorique domum eſſe communem. ut Iuuenalis. Et pecus & domios communi clauderet umbra. Sed fata nec illum conceſſere larem: ideſt fatorum neceſſitas puerum uiuere: nec indigno loco permiſit. ut Virgi.Oſtendunt terris hunc tantum fata:nec ultra eſſe ſinunt. Temere:caſu periculoſe. Et patulo cælum ore trahentem.ut Virgilius. Et patulis captauit naribus auras.

Hinc phrygius fuluis uenator tollitur alis.
Gargara deſidunt ſurgenti ac troia recedit.
Stant mœſti comites.fruſtraq; ſonantia laſſant
Ora canes.umbramq; petunt.& nubila latrant
Hanc undãte mero.fundens uocat ordine cũctos
Cælicolas. phœbum ante alios.phœbũ oĩs ad aras
Laude ciet comitum.famulumq; euincta pudica
Fronde manus.cui feſta dies.largoq; refecti
Thure uaporatis lucent altaribus ignes.
Forſitan o iuuenes quæ ſunt ea ſacra.quibuſque
Præcipuum cauſis phœbi obteſtemur honorem
Rex ait. exquirunt animi.non inſcia ſuaſit
Religio.magnis exercita cladibus olim
Plæbs argiua litant.animos aduertite pandam
Poſtquam cærulei ſinuoſa uolumina monſtri
Terrigenam pythona deus ſeptem orbibus atris
Amplexum delphos. ſquamiſq; annoſa terentem
Robora caſtaliis dum fontibus ore triſulco
Fuſus hiat nigro ſitiens alimenta ueneno
Perculit abſumptis numeroſa in uulnera telis
Cyrrhæiq; dedit centum per iugera campi
Vix tandem explicitum noua deĩde piacula cædis
Perquirens noſtri tecta haud opulenta crotopi
Attigit huic primis & pubem ineuntibus annis
Mira decore pio ſeruabat nata penates
Intemerata toris: fœlix ſi delia nunquam
Furta.nec occultum phœbo ſociaſſet amorem.
Nãq; ut paſſa deum nemeæi ad fluminis undã
Biſquinos plena cum fronte reſumeret orbes
Cynthia:ſydereum latonæ facta nepotem
Edidit ac pene metuens(neq; enim ille coactis
Donaſſet thalamis ueniam pater)auia rura
Eligit:ac natum ſepta inter ouilia furtim
Montiuago pecoris cuſtodi mandat alendum
Non tibi digna puer generis cunabula tanti
Gramineos dedit herba toros.& uimine querno
Texta domus.clauſa arbutei ſub cortice libri
Mẽbra tepẽt.ſuadetq; leues caua fiſtula ſomnos
Et pecori commune ſolum.ſed fata nec illum
Conceſſere larem.uiridis nam ceſpite terræ
Proiectum temere.& patulo cælum ore trahenté

Dira canum rabies morſu depaſta cruento
Diſſicit.hic uero attonitas ut nuncius aures
Matris adit.pulſi ex animo genitorq; pudorq;
Et metus ipſa.ultro ſæuis plangoribus amens
Tecta replet.uacuumq; ferens uelamine pectus
Occurrit confeſſa patri.nec motus & atro
Imperat infandum cupientem occumbere leto.
Sero memor thalami mœſtæ ſolatia morti
Phœbe paras monſtrũ infandis acherõte ſub imo
Conceptum eumenidũ thalamis.cui uirginis ora
Pectoraq; æternum ſtridens a uertice ſurgit.
Et ferrugineam frontem diſcriminat anguis
Hæc tam dira lues nocturno ſqualida paſſu
Illabitur thalamis.animaſq; a ſtirpe recentes
Arripere altricum gremiis morſuq; cruento
Deueſci.& multum patrio pingueſcere luctu
Haud tulit armorum præſtans animiq; corebus
Seq; ultro lectis iuuenum qui robore primi
Famam poſt habita faciles extendere uita
Obtulit.illa nouos ibat populata penates
Portarum in biuio.lateri duo corpora paruũ
Dependent.& iam unca manus in talibus hæret
Ferratiq; ungues tenero ſub corde tepeſcunt.
Obuius huic latus omne uirum ſtipante corona
It iuuenis.ferrumq; ingens ſub pectore duro
Condidit:atq; imas animæ mucrone coruſco
Scrutatus latebras tandem ſua monſtra profundo
Reddit habere Ioui.iuuat ire & uiſere iuxta
Liuentes in morte oculos.uteriq; nefandam
Proluuiem.& craſſo ſqualentia pectora tabo
Qua noſtræ cecidere aiæ.ſtupet inacha pubes.
Magnaq; poſt lachrymas etiã nũc gaudia pallẽt.
Hic trabibus duris.ſolatia uana dolori
Proterere exanimes artus.aſproſq; molares
Deculcare genis.nequit iram explere poteſtas.
Illam & nocturno circum ſtridore uolantes
Impaſtæ fugiſtis aues.rabidamq; canum uim
Oraq; ſicca ferunt trepidorum in hiſſe luporum
Sæuior in miſeros fatis ultricis ademptæ
Delius inſurgit:ſummaq; biuerticis umbra
Parnaſi reſidens arcu crudelis iniquo
Peſtifera arma iacit.campoſq; & cælſa cyclopum
Tecta ſuperiecto nebularum incendit amictu.
Labuntur dulces animæ.mors fila ſororum
Enſe metit.captamq; tenens fert manibus urbem
Quærenti quæ cauſa duci quis ab æthere læuus

Pulſi ex animo: Conſciẽtiæ hæc ſũt tria ſupplicia.uerecũdia.pudor.& ſupplicii metus.hæc oĩa mortui filii dolor excluſit. Vacuumq; ferẽs uelamie pectus.i.ſciſſis ueſtibus nudauerat pectus. Nec motus: uel paterna admonitiõe uel luctu. Infandũ abſolute dixit.ut Vir. Pecudeſq; locutæ. Sero memor thalami.bene ſero.q̃a poſt mortẽ eius iniuriã uindicauit: ſiue q; eã ulciſci magis uoluerit q̃ tueri. Solatia morti: ſolatia p ultiõe poſuit. Aeternũ: aduerbium ẽ.i. ſemp. Ferrugineã: nigrã.ẽ ſenſus.ferrugineam frontẽ anguis diſcriminat: q̃ſi a media fronte conſurgat: ut qđ facit. Nocturno: qđ noctu icederet.nã q̃ſi infernũ monſtrũ uitabat aſpectũ lucis. A ſtirpe recẽtes: mox natas pueriles aĩas.ut oſtẽderet quãrẽ dolor apollinis uindicaret. Poſt habita: q̃bus facile ẽ famam mercari.ut Vir. En hic eſt animus lucis contẽptor: & iſtũ qui uitã bene credat emi.q.d.qui enim uitã ſpernit famam acq̃rit. Nouos: per quos nondum uaſtauerat. In biuio: aditus ex illa parte & hinc patens.Vir.Vt biuias armato obſidãt milite fauces. Paruũ: pro paruorũ. Et iã unca manus in talibus hæret: Horum uiſcera lacerare iam cœperat. Ferrati ungues.duri. Profundo: inſatiabili.qui ſemper mortuos rapit. Habere Ioui: utiq; Plutoni. ut Sacra Ioui ſtygio. Viſere iuxta: quia uiuo monſtro comminus accedere non licebat. Proluuiẽ: cadaueris humani uteri cõfectam proluuiẽ. Qua noſtræ cecidere animæ. Ad ſuperiora reſpondit: ideſt qua aluo. Pallent: aut ꝑpter monſtrum: quia horrore ſui etiã poſt mortẽ timere cœperat: aut pallor qui ex luctu & timore inerat oĩbus tantus fuit: ut nec poſt gaudia ſedaret̃: q̃ ſolẽt immutare hoĩum uultus. Molares.i.natos ad molarũ uſum lapides.eo q; natura ſunt aſperi.Vir.Vaſtiſq; molaribus inſtãt. Deculcare: deculeo illidere ſiue deprimere. Neq̃t iram explere poteſtas: licẽtia ſecuri aſpectus ſatiari ira non poterat.

Conſcientiæ ſupplicia

Molares

Impaſtæ fugiſtis aues.eleganter impaſtæ per hyperbolẽ dixit.Ne etiã eſurientes abſtinuiſtis ne ſatiatæ abſtinuiſſe crederent̃. hic ergo aut ꝑꝑ formã aut ꝑꝑ fætorẽ fugit̃ſe ĩpaſtas uolucres dixit. Biuerticis par.q in duos diuidit̃ colles. Iniquo: irato. Cyclopũ te.uelut cyclopũ.Idoneæ.n. oĩa conſtructa ædificia Cyclopeia dixit antiq̃tas.

Cyclopũ opera

Nebularũ incẽdit amictu.i.morbo uiciauit ſeu polluit amictu nebularũ aere peſtilẽti. Mors fi.ſoro.en.me.Nõ iã pollice fila rũpunt̃ ſed ad ſæuiendũ in facinus ferro exercant̃.Tanta feſtinatio mortis fuerat.ut Luca.Sed lãgor cũ morte uenit. Fert ma.ur. hoc eſt in urbe dominatur duce crotopo.

Læuus: ignis iniq̃ſſimus peſtilẽtiæ furor ſiue ſyrius: qui temporibus certis uideri peſtilens ſolet nũc ſibi anni ſpaci auindicaret.

Iuuenes qui cæde potiti:ideſt qui peremerant monſtrum. Fortunate animi:apoſtropha ad ipſum iuuenē:qui pro patria optauit mori. Digne ꝓmeriture diem: digne aduerbium eſt. Comminus ora ferens : cum ob declinandam mortem poſſet ſe chorœbus occulere.propior tamen ſe apollini furenti

Tymbreus

obtulit de pœna ſecurus. Non miſſus timbreæ tuos:Tymbreus dicitur apollo ab herba tymbra:quæ in templo troados habundat. Miſſus : humilis deiectus aut coactus.ſed ſponte huc ueni non ad ſupplicium:ſed magis ad iracundiam tuam laceſſendam.

Penates
Templa

Penates:pro tempore poſuit:nam penates hoīum ſunt deoꝝ templa:ſed hic ꝑ definitionē templū domus deorū. Mea me pietas: pietatē poſuit:qa ciues ſuos internectione mōſtri ſeruauerat. Virtutē:quia nō timebat iteri tū:aut qa uirtute monſtrū occiderat. Ne fas mortale:Elegāter oſtēdit ſe culpa carere peccati:ſi qdē nil ſanctū uiolauerit:cū cōſtet nefas pemptum fuiſſe mortale. Siniſtri poli:corrupti aeris ſiue nullū habētis remediū ſanitatis: Inique:iniqꝫ ꝙ pro aliena culpa punis. Vilior orbi : cui orbi iactura uilior ē ideſt quibus diis uilius damnū ſit homines perire quā mōſtra. Inclæmētia : iracūdia.ut Virgilius. Inclæmētia diuum . Quid meruere argi:cur ꝓ aliena culpa punis innoxios. Meme diuū optīe: ꝓ ſalute ciuiū ſe obtulit puniendum.ut Vir.Meme adſum qui feci:ī me cōuertite ferrum. Diuum optime.per ironiam dictum non enī conueniebat ut quem ſupra iniquum dixerat:nunc laudibus efferret. Leue magis cordi:iucundum ideſt ſi tibi corda ſūt mōſtra magis quā homīes. Quod deſolata domorū:ideſt orbitatibus uacuas domos & tecta iā pœne inania. Lucet aer:ex rogis ſcilicet. Expectant matres:ut morbus ciuium meo finiatur interritu. Satis eſt merui:ne parcere uelles.hoc eſt ſufficit mihi : quod talibus te prouocaui conuiciis.ut dignus ueniæ tuæ eſſe non debeam. Proinde moue pharetram. Meretur reus ueniam:cū ſibi eligit pœnam.

Sonat
Sonorat

Sonoros: Grauiter ſonantes : Sonat enim quod leuiter ſtrepit. Sonorat quod grauiter. Vtrunque aduertimus docente Vir.leuiter ſonus excitat omnis ſuſpenſā grauiter tempeſtateſqꝫ ſonoros. Inſignemque animam:Artificioſa conceſſio:quæ habet quandam correctionem. Si inſignis eſt non meretur:ut pereat:& eſt apud Vir .iſta conceſſio ideſt ſequere italiam uentis.addidit terrorem.pete regna per undas. Pallidus:Globum peſtilentiæ:ante quam moriar diſcute. Merentes : Bene pro meritos ſemper reſpicit æqua fortuna.Nā paratus ueniſſet ad mortem apollinis fauore ſeruatus eſt:quia non merebatur occidi. Ardentem : Sæuientem. Tenuit:Repreſſit:Reuerētia :Quia iuſtum uirum:non ſine pudoris ſui iactura potuiſſet occidere. Summiſſus:Flexus ſine miſericordia inclinatus. Honorem:ideſt præmium donatæ uitæ: quod uir fortis:qui ſe ſaluti uouerat ciuium non libenter accipit.

Orare
Exorare
Stata

Stupefacti:Virtutis tuæ mirantis audaciam. Exoratus: Orare eſt preces fundere. exorare orata meruiſſe:ut Terentius : Orator ad uos uenio:ſinite exorator ſiem. ergo poeta hoc uult intelligi inuitum chorœbum precibus ciuium a mortis deſceſſiſſe propoſito. Stata:Sacra conſtituta:quæ differri nefas eſt. Stata : ab eo ꝙ ſtēt: neque mutentur:neqꝫ differre poſint : ut Virgilius.annua quæ differre nefas ē . Forte inuiſiſtis ad aras.

Tydeus

Duce fortuna ad hæc ſacra ueniſtis. Oeneus:Tydeum dicit Oenei & alteæ filium.

Ignis & in totum regnaret ſyrius annum
Idem auctor pœan rurſus iubet ire cruento
Inferias monſtro iuuenes. qui cæde potiti.
Fortunate animi longumqꝫ in ſæcula digne
Promeriture diem non tu pia degener arma
Occulis aut certę trepidas occurrere morti
Cōminus ora ferens cyrrhei in limine templi
Conſtitit.& ſacras ita uocibus aſperat iras:
Non miſſus tymbreæ tuos ſupplex ue penates
Aduenio:mea me pietas & conſcia uirtus
Has egere uias.ego ſum qui cæde ſubegi
Phœbe tuum mortale nefas.quem nubibus atris
Et ſqualente die nigra quem tabe ſiniſtri
Quæris iniqꝫ poli.quod ſi monſtra effera magnis
Cara adeo ſuperis.iacturaqꝫ uilior orbi
Mors hominū.& ſæuo tanta inclæmētia cælo eſt
Quid meruere argi?meme diuum optime ſolum
Obieciſſe caput fatis præſtabit.an illud
Leue magis cordi quod deſolata domorum
Tecta uides.igniqꝫ datis cultoribus omnis
Lucet ager.ſed quid fando tua tela manuſqꝫ
Demoror?expectant matres.ſupremaqꝫ fiunt
Vota mihi.ſatis eſt .merui:ne parcere uelles:
Proinde moue faretras arcuſqꝫ intende ſonoros:
Inſignemqꝫ animam leto dimitte:ſed illum
Pallidus inachiis qui deſuper imminet Argis
Dum morior depelle globum.fors æqua merentes
Reſpicit.ardentem tenuit reuerentia cædis
Latoiden:triſtemqꝫ uiro ſummiſſus honorem
Largitur uitæ.noſtro mala nubila cælo
Diffugiunt.at tu ſtupefacti limine phœbi
Exoratus abis.inde hæc ſacra ſtata quotannis
Solemnes recolunt epulæ.phœbeaqꝫ placat
Templa nouatus honos.has forte inuiſitis aras
Vos quoque progenies.ꝙꝙ Calidonius Oeneus

Parthaoniæ: Regionis ætholiæ:in qua prætus Tydei patruus regnauit.Senſus oeneus Calydonius & parthaoniæ tibi iura domus & ad polynicẽ uerſus, tu quis ſis indica. Quis ad agros:ueneris. Si certus ad aures : ideſt ſi bene te audiſſe memini. Quis ex quo ſanguine uel ex quo genere procreatus. Quando. Quoniam. Deiecit: Signum uerecundiæ erubuit polynices propter parricidum & matris inceſtũ.Indolẽ uenerãdi pudoris cognoſcit erubeſcit crimẽ familiæ:ne ſimul indicet. Hiſmenius heros:Polynices a fluuio thebarum. Obliquare oculos:Verecundia cœpit opprimi:quoniam neceſſe erat:ut dedecus generis ſui inimicus agnoſceret. Inter ſacra fateri:Piaculum eſt:ſi audias genitorem. Sed ſi præcipitant curæ.Virg.Sed ſi tantus amor caſus cognoſcere noſtros.

Et parthaoniæ dudum ſi certus ad aures
Clamor iit:tibi iura domus.tu pande qs argos
Aduenias.quando hæc uariis ſermonibus hora eſt:
Deiecit mœſtos ex templo Hiſmenius heros
In terram uultus.taciteꝗ ad tydea læſum
Obliquare oculos.tum longa ſilentia mouit.
Non ſuper hos diuum tibi ſum quærẽdus honores
Vnde genus.quæ terra mihi? quis defluat ordo.
Sanguinis antiqui? piget inter ſacra fateri.
Sed ſi præcipitant miſerum cognoſcere curæ.
Cadmus origo patrum.tellus mauortia Thebæ.
Et genitrix iocaſta mihi.tum motus Adraſtus
Hoſpitiis(agnouit enim)quid nota recondis?
Scimus ait:nec ſic auerſum fama mycenis
Voluit iter.regnum & furias.oculoſꝗ pudentes
Nouit:& arctois ſi quis de ſolibus horret.
Quiꝗ bibit gangen:aut nigrum occaſibus intrat
Oceanum:& ſi quos incerto littore ſyrtes
Deſtituunt.nec perge queri.caſuſꝗ priorum
Annumerare tibi.noſtro quoque ſanguine multũ
Errauit pietas.nec culpa nepotibus obſtat:
Tu modo diſſimilis rebus mereare ſecundis
Excuſare tuos.& iam temone ſupino
Languet hyperboreæ glacialis portitor urſæ.
Fundite uina focis.ſeruatoremꝗ parentum
Latonidem uotis iterum iterumꝗ canamus.
Phœbe parens ſeu te Lyciæ Pathareа niuoſis
Exercent dumeta iugis ſeu rore pudico
Caſtaliæ flauos amor eſt tibi.mergere crines:
Seu troiam tymbræus habes:ubi fama uolentem
Ingratis frigios humeris ſubiiſſe molares:
Seu iuuat ægeum feriens latonius umbra
Cynthus:& aſſiduam pelago non quærere Delon
Tela tibi longe feros lentandus in hoſtes

Cadmus origo patrum:Eleganter patris infamiam tacuit.auum ſignificaſſe contentus:ut lædæam hermionem. Tellus mauortia thebæ:Mauortiam dixit aut ꝑpter martis & ueneris filiam hermionẽ:aut fortem ſignificat:ut ſi patrii quid martis habens:aut ad terrigenas referendũ eſt:quos conſtat droconis dẽtibus genitos: qui fuerat in tutela martis. Tũ motus adraſtus. Motus affectu:quos quis circa hoſpites ſuos ſolet moueri. Scimus ait : Aut ꝙ ipſe Oedipodẽ aliquãdo ſuſcepat:aut ꝙ ipſe ab Oedipode fuerat aliquãdo ſuſceptus. Nec ſic auerſum fama mycenis. Non ita a nobis ſol auerſum uoluit iter:ut ea quæ longe conſtituti compererint:nos finitimi neſciamus.Vir.Nec tam auerſus equos tyria ſol iungit ab ur. Regnum & furias :egregie dictũ:qui conſyderato commiſſo iudicarunt ſe dignos eẽ ſupplicio. Horret:ꝑꝑ nimiũ frigus. hoc eſt q ſub ſept entrionali plaga ſint cõſtituti. Gangẽ:Fluuius Indiæ. Aut nigrum quaſi eo loci domiciliũ noctis ſit:ubi ẽ ſolis occaſus. Syrtes A ſyrim græco. ideſt incertus:qa ſubito de mari ſiccus ſit locus. Deſtituunt:Reciprocis motibus deſerunt. Caſuſꝗ priorꝫ:Nõ habes uocis maculam.Culpa ẽ prioris fortunæ non tua. Errauit pietas : In noſtro genere aberrauit hoc ꝑpter Tantalum dicit ſceleribus nec ſuos quidem caruiſſe maiores. Tu mõ diſſimilis:Vt non ſis criminoſus. Mereare ſecũdis:Senſus: enitendũ tibi ẽ:ut factis tuis non ſolũ parentibus uideare diſſimilis:ſed etiã illos facias innocẽtes. Phœbe parẽs,Inuocatio ſiue hymnus apollinis. Seu rore pudico: Cũ reſponſũ accepiſſet Thyſtes aliter malorꝫ remedium inuenire non poſſe niſi cũ pelopeia filia cõcubuiſſet:paruiſſetꝗ reſponſis:natus eſt ex ea ægiſtus clytemneſtræ adulter Agamenonis parricida. Etiam temone ſupino languet.Ophiuchum ſignificat qui ſub urſa eſt.aduẽtu.n.diei incipiũt ſydera ſeptẽtrionis albeſcere. Lyciæ patarea.Lycia ciuitas ẽ patarea a pollini conſecrata.Vnde lycius & patareus apollo.Caſtaliæ Quædam uirgo caſtalia fuit:quã cũ apollo unice amaret:& uim uellet iferre:in fontem ſe precipitauit. Volentem:Bene uolentẽ.ne putaret inuitus.Virgilius.ſaxaque ſubuectare humeris Troiana iuuabit. Tymbræus:Tymbra locus eſt troiæ ab hærba cognominatus:quam latine pollium dicimus.Ille Admeti regis pecus pauit.Tymbræum apollinem imberbem philoſophi dixerunt:quoniam ipſe ſol eſt.Sol autem ignis eſt q nunquam ſeneſcit. Latonius umbra.Cynthus mons deli cuius tantam uult eſſe magnitudinem :ut umbra ſua ægei maris ambitum protegat.ipſe.n.latonam ſuſceperat cum adhuc delos erraret & eſt ſenſus:Si te non iuuat eſſe in delo :q̃ in ſtabilitate hoſpes eſt littorꝫ diuerſorum. Lentandus flectendus,ut Virgi. Lentandus remus in unda.

Partaõia
pætus
hiſmẽius
Nec tam auerſus equos
Ganges
Syrtes
Thyeſtes
pelopea
Aegiſtus
Ophiuchus
Patara
Caſtalia
Tymbra
Sol
Cynthus
Lentãdus

Arcus:& ætherei dono ceſſere parentes
Aeternum florere genas tu doctus iniquas
Parcarum prænoſce manus fatumq; quod ultra ẽ
Et ſummo placitura Ioui.quis lætifer annus
Bella quibus populiſq; mutent ſceptra cometæ
Tu friga ſubmittis cytharæ tu matris honori
Terrigenam Tytion ſtygiis extendis harenis.
Te uiridis python thebanaq; mater ouantem.
Horruit in pharetris ultrix tibi torua Megæra
Ieiunum flegiam ſubter caua ſaxa iacentem
Aeterno premit accubitu:dapibuſq; profanis
Inſtimulat:ſed mixta famem faſtidia uincunt:
Adſis o memor hoſpitii.Iunoniaq; arua
Dexter ames:ſeu te roſeum titana uocari
Gentis Achemeniæ ritu.ſeu præſtat Oſyrin
Frugiferum:ſeu Perſei ſub rupibus antri
Indignata ſequi torquentem cornua mytram.

Argumentum libri ſecundi.

Dono ceſſere parentes:Et eſt ſenſus dono ceſſere ætherei parentes genas æternum florere. Parcarũ
prænoſce mãus:Quia quæcunq; fata pareant tu noſti & omne futurũ tibi patet. Placitura ioui.i.quia
adhuc decreta nõ ſunt:quæ ſummo ioui diſplicere non potuerunt. Quis lætifer annus.Lætiferum an
num famem morbum:mutationemq; regnorum multa complexus ẽ.Quæ mala & ſi diuerſis modis
Marſias distincta ſunt:unius tamen peſtilentis anni eſſe noſcuntur. Tu phryga ſummittis citharæ.Marſiam di
Tytius cit qui uictus ſummiſſus eſt pœnæ.ſiue inferiorem facis. Tytion:Terræ filius latonem apollinis matrẽ
amaſſe dicitur:ſed ne ſacrilegæ libidinis cõ
mẽto impune potiret ab Apolline uictus
eſt:& deducit ad tartara:cuius Iecur a uul
ture tundit in æternitatem ſupplicii pullu
lantibus fibris Vir.Nec fibris requies dat
ulla renatis. Te uiridis python.Aut epi/
theton ẽ ſerpentum:quia uirides ſunt:aut
Niobe Veneni plenus. Thebanaq; mater:Niobẽ
dicit Tantali filiam amphionis uxorem fæ
cundam:anteq̃ latonam ſperneret.Nam
cum quattuordecim mater filiorum fuiſ/
ſet:ingreſſa templum latonæ ſe prætulit il
li:quæ tantummodo duos peperit.Vnde
apollo iratus filios ſagittis necauit.diana ãt
filias:ad ultimum uero matrem.Iuue.At/
que eadem ſcropha fæcundior alba. Phle
Phlegias giam:Phlegias filius martis:qui poſt del/
phos templũ apollinis incendit:cuius Vir/
gilius.meminit phlegiaſque miſerrimus
omnis admonet. Aeterno premit accubi
tu:ideſt ſuper ipſum accumbit:ne quan/
do poſſit requiem capere. Inſtimulat.Inii
cit illi cupiditatẽ.fames quidem urget ut
capiat:ſed comedere timore faſtidit.cauſa
eſſe non ſinitur:cui faſtidium irrogãt.Vir.
furiarum maxima iuxta accubat:& mani/
bus prohibet contingere menſas.Memor hoſpitii propter crotopum. Adſis:Faueas. Seu te roſeum
Titan titana uocari:dicit apollinem a diuerſis gentibus uariis appellari nominibus.apud Achemenios enim ti/
Oſyris tan uocatur.apud ægyptios Oſyris apud perſas ubi in antro colitur mitra uocatur.Quod autem dicit
Mitra torquentem cornua:ad illud pertinet:quod ſimulacrum eius fingitur reluctantis tauri cornua retenta/
Solis cornua re:quo ſignificatur luna ab eo lumen accipere:cum cœperit ab eius radiis ſegregari. Seu perſei ſub rupi
bus antri.Perſea ab achemene perſei & andromedæ filio qui ſibi imperauit.Nunc achemeneii dicunt:
Achemenes ubi apollinem ſolem dicunt:cuius & ſacrorum ritus inueniſſe dicuntur.ſub rupibus perſei in ſpeleis co
li perſæ inueniſſe dicuntur.eſt enim in ſpeleo ſol perſico habitu cum thiara & utriſque manibus bouis
cornua comprimens:quæ interpretatio ad lunam dicitur.Nam indignata ſequi frontem occurrit illi.&
lumen ſubtexit.his autem uerſibus ſacrorum ſolis myſteria patefecit.Sol enim lunam minorem po
tentia ſua & humiliorem docens taurum inſidens cornibus torquet:quibus dictis Statius bicornem ĩ/
Oſyris telligi uoluit non animalia quibus uehitur. Seu præſtat Oſyri.Secundum ægyptios:qui Oſyrim ſolẽ
interpretantur:per quem prouentum frugibus exiſtimant poſſe contingere:quæ ſacra primum perſæ
Mitra habuerunt.a perſis phryges.a phrygibus romani.Apud perſas ſol proprio nomine Mitra dicitur:ut ho
ſtanes refert.Indignata ſequi torquentem cornua mitram.Prius ordinem dicit.poſtmodum dicit ſen/
ſum.Seu mitram uocari præſtat ſeu perſei antri rupibus torquentem cornua. Indignata ſequi:Senſus
talis in ſpeleis ſolem colunt:& eſt hic ſol quaſi e piſo mitra:quiq; eclypſim patitur.ideo intra antrũ coli/
tur.eſt aũt ipſe ſol leonis uultu cum thyara priſco habitu & utriſq; manibus bouis cornua comprimens
quæ interpretatio ad lunam dicitur.quæ indignata ſequi fratrem occurrit illi:& lucem ei obſcurat.Nu/
dauit aũt ſiniſteriorem partem:ſol ergo quaſi lunam minorem docens ideo taurum torquet.Mire au/
tem cornua poſuit:ut lunam manifeſtius poſſet exprimere q̃ animal:quo illa uehi figuratur:ſed quia lo
cus non eſt deorum iſtorũ iuxta tenorem internæ philoſophiæ diſſerere:de figuris tamen:quibus cre/
Sol ditur:paucis dicamus Sol eſt ineffabilis:quia principale ſignum inculcat & frænat leonem ſcilicet:idcir/
co & ipſe hoc uultu fingitur:uel q; hic deus cæteros ſui nominis & potentiæ impetu excellat ut inter re/
Luna liquas feras leo:uel q; ſit rapidum animal.Luna uero quæ propius tauro adhæret adducitque ideo uac/
ca luna figurata eſt.Cæterũ diuini & regii iſti dii:ut comparentur in urbem ſic ſunt expertes mortalis fi/
guræ ſeu tam hominis:q̃ belluæ non habentes initium termini:uel q; interpelletur medium:ut dii mi
nores & reliqui:ut ſupra ipſe ait.Mox turba uagorum ſemideum.Id enim ratio æternitatis expoſtulat.

Argumentum libri Secundi.

REditus Mercurii cum umbra laii per Tænarum laconiæ ꝓmontorium. Aduentus ipſius umbræ in Græciam & admonitio: ut contra fratrem bella ſuſcipiant. Deſcriptio Orien/tis diei. pollicitatio Adraſti filiarum ſuarū in coniugio polynicis & Tydei. Illorum gratu latoria reſponſio. deſcriptio nuptialis. aſcenſus puellarum i Mineruæ templum ubi & au gurium factum futuri belli. Deſcriptio monilis harmonies: quod gerebat argia. polyni/cis de regno deſyderium. Allocutio coniugis hoc depræhendentis. Mariti conſolatio. Re/ſponſio ad bellū inuitantis. Regreſſio eius quinquaginta a rege miſſi qui redeuntem Tydeū occiderent: Deſcriptio rupis ſphyn gos. Immiſſi ab etheocle Tydeo iſidias col locarunt. Pugna Tydei cum aliis omnibus & eorum interitus. Mineruæ allocutio ad Tydeum. Meonis unius dimiſſio ad indici um cōmunis belli. Tropheum Mineruæ factum a Tydeo. eiuſque in laudem Mi/neruæ hymnus.

AT maia genitus ſupas remeabat ad au/
Excituſq; erebo iāſæuus laius ibat. (ras
Tyrheſiæ uultū ī ſōnis mentitus & ora
Armari ī fratrē dirū ætheocla ꝑurget:
Perfoſſūq; gēis iugulū faciēq; recludit
Moxq; ſuas thalamis natas ſociauit Adraſtus
Deyphiden Tydei Argiam polynicis amati.
Sed cupidus regni fortem Cadmeius heros
Tydea legatum mittit. qui fœdera fratrem
Poſceret imperii. ille ſuæ non immemor iræ
Quinquaginta uiros legatum obſidere iuſſit
Quos ſtrauit telis uictor: patriamq; reuiſit.

INterea gelidis maia ſatus aliger ūbris
Iuſſa gerens magni remeat Iouis. undi
que pigræ
Ire uetāt nubes. & turbidus īplicat aer
Nec zephyri rapuere gradum ſed fœ
da ſilentis
Aura poli: ſtyx inde nouem circunflua campis
Hinc obiecta uias torrentum incendia claudunt:
Pone ſenex trepida ſuccedit Laius umbra
Vulnere tardus adhuc: capulo nam largius illi
Tranſabiit coſtas cognatis ictibus enſis
Impius: & primas furiarum pertulit iras:
It tamen & medica firmat ueſtigia uirga:
Tum ſteriles luci. poſſeſſaq; manibus arua
Et ferrugineum nemus aſtupet. ipſaq; tellus
Miratur patuiſſe retro. nec liuida tabes
Inuidiæ functis. quanquam & lumine caſſis
Defuit unus ibi ante alios cui læua uoluntas
Semper & ad ſuperos hinc & grauis exitus æui

INterea gelidis: Reditū Mer curii poeta ſcribit impedi/tum ab inferis quia nulla re uolatus eius adiuuari pote/rat craſſioris poli aere tardā te. Styx circunflua: Remeā tis numinis impediebat regreſſum. In pri/mo.n. libro Iuppiter Mercurio ut Inferos peteret: impauit: euocaretq; umbram laii: qua innitente nepotibus furor belli incre/ſceret. Gelidis umbris. Bene gelidis. Quia calor in uita eſt: frigus in morte. Vir. Dilap ſus calor atque inuentos uita receſſit. Nec Zephyri: Zephyros pro oībus poſuit. Ze/phyri ſunt uenti iuxta græcoꝝ uoluntatē Venti
nati ex Aſtræo & aurora: ut Titanes duce Atlante originem trahunt: quos Iuno cau Atlas
ſa Epaphi nati cōtra Iouem excitauit arma ſuſtollere. unde uicti pœnas dederunt ad/iuuantibus diis: & atlanti cæli honus im/poſuit: Vnde Virgilius. Tanta ne uos gene/ris tenuit. f. u. hi autem appellantur diuer/ſis nominibus tam a græcis q̄ a nobis. Illi Zephyrum nos fauonium uocamus. Nos Zephyrus
aquilonē: illi boream dicunt. Illi eurū. Nos fauonius
africum uocamus. Aura poli: Polus eſt cir cuitus: q in ſe totū cōtinet. Torrētū incen Aquilo
dia. Tardius ab iferis Mercurius remeabat Boreas
pp craſſū aera & ſine uēto & pp frigoris ī/ Eurus
pedimēta & fluuioſ ardētia fluēta uoluētes aphricus
Pone: Retro: ut pōe ſubit cōiūx. Capulo Polus
tenus: Totus enſis merſus eſt in uulnera Pone
lai: quod ei oedipus itulit: ut Virgilius. Ca/pulo tenus abdidit enſem. Primas furiarum. Exordium furoris filii pater pertulit primum infixus: ꝓ quod intelligi uult: quæ ſecuta ſunt poſtea fuerunt multo peiora. Iocaſtæ concubitus: oedipi cæcitas.

Et medica firmat ueſtigia: Caduceum ſumit inſigne mercurii: quo illi medeatur: qui nequeat ambu/lare. Virgilius. hac animas ille euocat orco pallentes. Veſtigia firmat: ut idem. trunca manu pinus regit & ueſtigia firmat. Et ferrugineum nemus. Horridum. Virgilius. ferruginea ſubuectat corpora cymba.

Miratur patuiſſe retro: Nouitatē. Introeuntibus ſolis pateat: & deeſſe ipſū iter: redeūtibus. ut Vir. Facilis deſcenſus auerni: Sed reuocare gradum ſuperaſq; euadere ad auras Hoc opus hic labor eſt. Nec liuida tabes: Mores inuidentiū. bene liuorē dixit ad animi enim qualitatē adiecit: quia ſuperas euadere ad auras hoc opus hic labor eſt. Etiā lumine caſſis: Quia ſi nec mortuis defuit: unde poſſet eſſe inuidia. Non il/li defuit: qui redeunti inuideret. Ordo hic eſt. Nec liuida tabes inuidiæ defuit defunctis: hoc eſt mortuis. Inuidia
non recedit a naturæ malo liuor inuidiæ. ut Virgilius. Inuidia infœlix furias amnemq; ſeuerum Cocyti metuet. Grauis exitus æui: Quaſi hoc accipiēdū poeta uoluerit ut intelligamus hūc neſcio quomodo ꝓ moꝝ ſuoꝝ meritis occidiſſe: & uotū eius malæ mētis oſtendit: quod eēt etiā apud inferos reſeruatū.

Rebuſque ægreſcere lætis: ideſt de aliorũ fœlicitate torqueri .Nã cum malis paſceretur alienis proſpe
ritate tabeſcebat Terẽtius.ut malis gaudeant.atque incommodis alienis ſua ut comparent commoda.
Quoſcunq; uocaris in uſus:In uſus in quacũque obſequia uel remedia uocaris excitus. Furiata ſacer/
dos:Furore correpta magna.qualis deſcribitur.ut ẽ apud Lucanum. Arcano ſepulchro:Proprio ſiue in
Heu ferno. Heu:Interiectio dolentis ſiue inuidentis alienis bonis. Solemq; relictũ:Quẽ moriens reliquiſti:
aut certe nos omnes animæ dum ad iferos ueniremus. Virides terras:Apud inferos ſteriles ſũt terræ.&
cœnoſi fluuii: ad quorũ comparationẽ ſu/
periores puros dixit:qui ex ſplẽdidiſſimis fõ
tibus generantur. Triſtior:Quod natura
humana nõ tantũ gaudet in bonis fruẽdis:
quantũ dolet cũ his priuata fuerit. Intra
ture tenebras:Et hoc quaſi iuidus impre/
cat̃:ideſt nõ tã diu apud ſuperos morabe/
ris. Atq; ois capitũ ſubrexit hyatus.Et ad
ipſius canis capita referẽdũ ẽ.& ad ſerpen/
tũ:qbus capita ouis pinguntur.aut ois hya
tus ſerpẽtũ:qbus caput eius collaq; uelant̃.
ut Vir. Horrere uidẽs iam colla comaſq;.
Sæuus & intrãti populo.Vt feritatẽ circa
exeũtes exprimeret addidit eis itrãtibus ſæ
uus. Iã ſparſa ſolo turbauerat:Et ſparſa fe
cerat hypalage.& hoc iraſcẽtis ẽ.Vir. Oſſa
ſuper recubãs : Gigãtũ .ſ.oſſa inſepultoꝝ:
fingit enĩ cerbeꝝ cadaueribus paſci:ut Lu/
canus.Qui uiſcera ſæuo ſpargis noſtra cãi.
Ferrea tergẽino:Propter bina lumina tri
um capitũ:qſi tot illi ſõnos miſerit:q̃tenus
capita luminibus armarent̃. Et locus Ina
Topotheſia chiæ: Hæc Topotheſia dicit̃ .i.fictus locus
ſecũdũ poeticã licẽtiã.Nã in eiuſmodi de/
ſcriptiõe:ubi ueri loci facies demõſtratur.
Topographia topographia dicit̃:ubi fictũ qd uelit topo
theſia:coſmographia dicit̃ mundi deſcrip
Coſmographia tio. Maleæ ſpumãtis:Malea ꝓmõtoriũ ẽ
laconiæ in auras erigitur. Serenus:qa nu/
Malea bes excedit. Et tãtũ feſſis inſiditur aſtris.
ſup feſſa aſtra cõſidũt.i.ꝑp eminẽtiã ſui ſe/
dẽ præſtat aſtris rapido curſu fatigatis. In
Tænarus teriore ſinu.Dicit neſcio q̃ parte Tænaꝝ re
curuari ad uicẽ portus: i quo refert equos
ſuos cõſueuiſſe ſtabulari neptũnũ.ẽ aũt or
do talis. Et tãtũ feſſis inſiditur aſtris.Interi
ore ſinu frãgẽtia littora curuat:Tænarus ex
poſitos nõ auſus ſcãdere fluctus:Aſt ubi ꝓ
na dies lõgos ſup æquora fines.Exigit:at/
q; igẽs medio natat unda pfũdo.Illic ægeo
neptũnus gurgite feſſos in portũ deducit
equos.Cõſequens eſt .n.ut appropinquãte
nocte tænarus curuet ſinũ.quia eſt natura
montis imobilis:ſed icipiẽte nocte.ut illos
neptũnus ad regeſcendũ adducat. Atque
ingens medio natat:In tantũ tænarũ mõtẽ elatũ dicit:ut meridianis horis qbus ſol occidui cæli occupat
ptẽ:eius umbra inũbret mediũ mare. Frãgẽtia littora curuat:Epithetõ.qa in littoribus ſolẽt fluctus frã
Tænarus gi. Expoſitos:Corographia.Tænarus locus laconiæ i quo aditus eẽ dr̃ inferoꝝ: ut Tænarias ẽt fauces al/
Malea ta oſtia ditis.& ẽ ordo locus maleæ ſpumãtis.i.iuxta maleũ fluctibu s cõcitatũ: eo q; ibi mare ſæuũ ſit.ubi
ẽ promontoriũ maleũ.Vnde Vir.maleæq; ſeq̃cibus undis.inde mõs exurgit:qui tænaros dicit̃. Serẽus
Deſpicit ifra ſe nubes. Et tantũ feſſis inſidit̃ aſtris: Altitudinẽ uoluit exprimere : q̃ſi illic aſtra reqẽ ſu/
mãt. Nõ audens:Non intra fines littorũ progrediens. Euecti fluctus:Intra tænarũ . ergo Tænarus nõ
Aegeus eſt altior fluctibus:ut eiectos fluctus & euitet & repellat. Illic:in eadem regione. Aegeo gurgite: Ma/
Theſeus ri ab ægeo neptunni filio theſei patre. Haurit:Ferit.Virgili.latus haurit apertum quaſi per tranſitum
Haurit neptũni equos mira ratione deſcripſit. Deuius umbras trames agit:nigriq; iouis uacua atria ditat.Hæc
animæ mortuorum deſtinantur ad tartara.deuium autem tramitẽ dixit:quod ſit uiuis deuius trames.

Inſultare malis rebuſq; ægreſcere lætis
Vade ait o fœlix quoſcunque uocaris in uſus
Seu Iouis imperio:ſeu maior adegit erynnis
Ire diem contra:ſeu te furiata ſacerdos
Theſſalis arcano iuuet emigrare ſepulchro
Heu dulces uiſure polos:ſolemq; relictum
Et uirides terras:& puros fontibus amnes
Triſtior has.iterum tamen intrature tenebras:
Illos ut cæco recubans in limine ſenſit
Cerberus:atq; omnes capitum ſubrexit hyatus
Sæuus & intranti populo iam nigra tumebat
Colla minax:iam ſparſa ſolo turbauerat oſſa:
Ni deus horrentem lethæo uimine mulcens
Ferrea tergemino domuiſſet lumina ſomno:
Eſt locus Inachiæ dixerunt Tænara gentes
Qua formidatum Maleæ ſpumantis in auras
It caput:& nullos admittit culmine uiſus:
Stat ſublimis apex:uentoſq;.imbreſq; ſerenus
Deſpicit:& tantum feſſis inſiditur aſtris:
Aſt ubi prona dies longos ſupra æquora fines
Exigit:atq; ingens medio natat umbra profundo
Interiore ſinu frangentia littora curuat
Tænarus. expoſitos non audens ſcandere fluctus
Illic exhauſti poſuere cubilia uenti
Fulminibuſq; iter medium caua nubila uentis
Inſidere latus ſummos non præpetis alæ
Plauſus adit colles nec rauca tonitrua pulſant
Illic ægeo neptunnus gurgite feſſos
In portum deducit equos.prior haurit arenas
Vngula poſtremi ſoluuntur in æquora piſces.
Hoc ut fama loco pallentes deuius umbras
Trames agit.nigriq; Iouis uacua atria ditat.

Et gemitus pœnarum:quas apud inferos nocentes perſoluunt. Atroq; tumultu:quia tumultus q̄ fit apud inferos auditur in illo loco.atro ergo quaſi infernali. Voceſq; manuſq;:quod flagellis perſonāt. dū noxios cædūt uoces ſecūdum Maronē:qui ait:uocat agmina ſæua ſorox. Agricolas campis auditus abegit.Quaſi iuxta habitantes terrore ſuo fugauit agricolas. Exilit:auræ uitalis afflatu lætior factus ē. Inde per arcturum.i.ſuperioribus. Per arcturum.i.per ſeptentrionē:per arcton ſolet uolare Mercurius: quia ibi maior eſt uentus & citatiores facit eius uolatus. Mediæq; ſilentia lunæ:Philoſophi lunam eē in terra Mercurius

Mortibus.arcadii perhibent ſi uera coloni
Stridor ibi: & gemitus pœnarum.atroq; tumultu
Feruet ager.ſæpe Eumenidum:uoceſq; manuſq;
In medium ſonuere diem.lætiq; triformis
Ianitor agricolas campis auditus abegit.
Hac & tunc fuſca uolucer deus obſitus umbra
Exilit ad ſuperos infernaq; nubila uultu
Diſcutit.& uiuis afflatibus ora ſerenat.
Inde per arcturum mediæq; ſilentia lunæ
Arua ſuper populoſq; meat.ſopor obuius illi
Noctis agebat equos.trepiduſq; aſſurgit honori
Numinis.& recto decedit limite cæli.
Inferior uolat umbra deo:præreptaq; noſcit
Sydera.principiumq; ſuum. iamq; ardua Cyrrhæ
Pollutamq; ſuo deſpectat Phocida buſto.
Ventum erat ad thebas gemuit prope limina nati
Laius. & notos cunctatur inire penates
Vt uero excelſis ſuam & iuga nixa columnis
Vidit.& infectos etiam nunc ſanguine currus.
Pene retro turbatus abit.nec ſumma tonantis
Iuſſa.nec arcadiæ retinent ſpiramina uirgæ.
Et tunc forte dies noto ſignata tonantis
Fulmine prærepti cum te tener Euhye partus
Tranſmiſere patri. Tyriis ea cauſa colonis
Inſomnem ludo certatim ducere noctem
Suaſerat.effuſi paſſim per tecta per agros
Serta inter uacuoſq; mero crateras Anhelum
Proflabant ſub luce deum.tum plurima buxus
Aeraq; taurinos ſonitu uincentia pulſus.
Ipſe etiam gaudens nemoroſa per auia ſanas
Impulerat matres Baccho meliore Cyteron:
Qualia per Rhodopen rapido conuiuia cœtu
Biſthones.aut mediæ ponunt conuallibus oſſæ.
Illis ſemianimum pecus.excuſſæq; leonum
Ore dapes.& lacte nouo domuiſſe cruorem

dicunt:quæ circa noſtrum hoc ſolū circulo altiore ſuſpenſa eſt.hæc aūt omnia corpora gignunt:utpote quæ uicina ſunt cælo poetæ deniq; omnes aſſerūt leonem de his polis ortum:quē Hercules proſtrauit:ut ēt Olympus ait:quaſi proximus ſit terris & ultimus.De lunari aūt globo apud mortalium genus cæli ratio ignoratur:leuiorem perſtringā & hoc diuinū lumen animas tā de aſtris oībus q̄ de omni materia mundi ſubtracta parte ſuperna excipit & decerpit quaſi lumia quæ poſtea ter quinis diebus: ut collegerat:totidem refundit in fratrem. Luna Leo

Arua ſuper:ut Vir.terras inter cæluq; uolabat. Decedit limite cæli:quaſi nō ſolum obuius Mercurio ſomnus aſſurgat:ſed ueniente tramite certo declinet. Inferior: qa ſuper lunares polos dixerat ire Mercuriū.

Præreptaq;: nō enim naturæ lege ſed ferro uita defunctus eſt. Pollutāq; ſuo: illam tangit hiſtoriam:cū deus ſcilicet Mercurius ſomnū caperet:quidam cuius nomē fabulæ tenent dormienti tetendit inſidias q conata pegiſſet: niſi eū filia palæſtra excitauiſſet:qui cū odio terræ migraſſet ad cælū creditus eſt obiiſſe:quo facto iniurioſā meruit ſepulturam.ſed melius de laio credit: qui cū ad polybū hoſpitem phoci diſpergeret occiſus a filio ē. Deſpectat phocida: de iugo cyrrhæ uidit buſtū ſuum:qui fuerat ī phocide. Cyrrha boetiæ mons eſt:in quo cāpo Apollini luſtrum datur.phocis ergo ī boetia.eſt. Pœne retro:ſignificare uoluit: quia ut fama ē: timet umbra:quæ paſſa ē. Mercurius Palæſtra Cyrrha Phocis

Et tunc forte dies.i.primus natalis liberi: quo fulminata eſt Semele.& execto utero liber Iouis fœmori inſertus ē.ſecundus enī dies natalis Dionyſii ille dicit. quo exactis menſibus legitimi partus Iouis eſt ꝓmotus ex fœmore:quē diem homini fas nō ē.

Quid dithyrambus: ideo dithyrambus dicitur:ideſt bis genitus. Tyriis: propter cadmum tyrium qui cōditor eſt thebax. Ducere noctem: ut Virg. Noctem cuſtodia ducit inſomnem ludo. Anhelū ſomnum.Vt Virg.multoq; iacebat mēbra deo uictus. Aeraq; taurinos:nam tympana q̄ ſunt ex taurina pelle plus ſonant q̄ cymbala quæ ex ære:ut eſt tympana uos buxuſq; Dithyrambus Tympana Cymbala

uocant. Baccho meliore cytheron.Non ſic irato baccho:ut cum Agaue occidit filium furens:uel meliore:ut ſi qua propter diem ipſe liber ignoſcat. Cytheron mons boetiæ:Vbi liberi patris ſacra cælebrantes matres pentheum diſcerpſerunt.nunc ergo ſanas dicit ſine furore. Qualia per rhodopen mons thraciæ:Oſſa mōs inter An & theſſaliam. Byſthones:Thraces a Biſthone rege. Vnde Orpheus fuit aut certe ipſi thraces.Ogygii thebani.Ab indigena:ut amne ogygiis ait aſpera rebus.fata tulere uicem ſic Pindarus in ſomniis opiſei Cytherō Oſſa Byſthões

Non apte hic poſuit proprie fulminis uerbum: ut Virgilius. Fulminis afflauit uentis & contigit igni.

Iacchi bacchi:hoc ē uinū hauſerit.ut Horatius.Natis iuſum læticiæ ſcyphis. pugnare thracū ē. Sæuus odor:Qui ducit ad facinus. Nox ea.i.talis nox erat tūc thebanis qualia cōuiuia ſolēt thraces exercere. Regis echionii:Etheoclis a rege thebanorum echione. Capit ille dapes:aut qa regnū deſtruxit:aut qa perfidus ideo quietē capere non deberet. Habet ille ſoporē: Exclamatio:ut neſcia mens hominū fati ſortiſq; futuræ:qd' futurus parricida munera ſecuritatis amplectit'. Opacos tyrheſiæ uultus: tyrheſias pericli filius genere thebanus uates.qui fert' in fœminā uerſus:cū diſceptantibus Ioue & Iunone utrū mas an fœmina maiorē ſentiret coitus uoluptatē:nouē partibus libidinis dixit fœminā potiorē &una uirum ob quod cæcatus eſt a Iunone & eſt

tyrheſias

alia talis fabula.In mōte cyllenio Tyrheſias dracones coeūtes calcaſſe dicitur.ob id ī mulieris figurā uerſus : ut Ouidius refert. deinde monitus ſortibus in eūdem locum rediit in figurā priſtinam.Eo tēpore ut diximus:inter Iouem & Iunonē fuit certatio in quo ſexu eſſet maior libido.tyrheſia iudice:qui expertus fuerat utrūq; ſexū:cū Ioui indicaſſet. Illa irata manus eius præcidit:& excecauit.Iup. ob id fecit : ut ſeptem ætates uiueret:uateſq; per cæteros mortales ueraciſſimus haberet'. Vellera nota induit':quæ ſimilia tyrheſiæ uideri poterāt. non mutauit.ut Virgi.Alas exuit: & uultu gaudens incedit Iuli. Falſa cucurrit.i.non ſua quaſi uatem ſola infula mentiret'. Oliuæ ipſe honos:uictaꝶ glaucæ innexus oliuæ.Tangere ramo. Pectora:etheoclis dormientis. Tu ueluti magnū:hyperbaton ē: ideſt tu cunctaris:ita qerē agis gubernator dormientis uentis mare uerſantibus. Sic fama:fama de eo loquitur. uel notum eſt quod dico omnibus. Capeſſat:quaſi perpetuo retenturus.Saluſtius expergiſcimini aliquando:& capeſſite rēpu. Quis neget: ideſt uiribus quis neget tibi regnū. Deſtinet aulā:in aula in qua tu iaces in eadē tuus frater ſibi te pollicet' expulſo.Nec nō in fœdera uitæ.i.inimicitiaꝶ fœdus. Pollutus

Tydeus Menalippus

placuit.i.Tydeus aduerſū te pactus eſt fœdus:pollutus aūt ſanguine Menalippi fratris ſui:quem in uenatu icautus occiderat: ut peleus phocum:unde reiecta poſt terga manu pigitur:& ille nihilominus talia cogitat:qui tales ſibi quærit auctores. Auſurumq; eadē germanū.Quæ nunc hortor: ut tu facias ille auſurus eſt:ideſt repetēti regnū nega:qd' te exule facturus ē. Aut cadmo domi.ifer.my.Cadmo ꝑ thebis.Mycenas ꝑargis. Pallida turbāt ſyde.lu.eqpallētia.Solis aduētu. Lucis.i.ſolis pfūdit uulnere ſōnū.uulnere ꝑ ſanguiē poſuit: nō ſōnū pfūdere:ſed etheoclē ipm dormientē.uulnere ergo ſuo.i.lai ſanguiē etheoclē pfudit:ut eū pollutū ſceleribus imbueret. Monſtris:pro terroribus poſuit. Excutiens:putans ſe uero ſanguine eſſe perfuſum.

Luxus.ac Ogygii ſi quando afflauit Iacchi
Sæuus odor:tunc ſaxa manu tunc pocula pulchrū
Spargere:& immerito ſociorum ſanguine fuſo
Inſtaurare diem:feſtaſq; reponere menſas:
Nox ea:cum tacita uolucer Cyllenius aura
Regis Echionii ſtratis allapſus ubi ingens
Fuderat aſſyriis extructa tapetibus alto
Membra toro:prognara nihil mortalia fati
Corda ſui:capit ille dapes.habet ille ſoporem:
Tunc ſenior quæ iuſſus agit:neu falſa uideri
Noctis imago queat longæui uatis opacos
Tyrheſiæ uultus:uocemq; & uellera nota:
Induitur.manſere comæ:propexaq; mento
Canicies:pallorq; ſuus.ſed falſa cucurrit
Infula per crines.glaucæq; innexus oliuæ
Victarum prouenit honos.dehinc tangere ramo
Pectora:& has uiſus fatorum expromere uoces:
Non ſomni tibi tempus iners qui nocte ſub alta
Germani ſecure iaces:ingentia dudum
Acta uocant:rerumq; graues ignaue paratus:
Tu ueluti magnum ſi iam tollentibus auſtris
Ionium nigra iaceat ſub nube magiſter
Immemor armorum uerſantiſq; æquora claui
Cuntaris.iamq; ille nouis (ſic fama) ſuperbit
Connubiis.uireſq; parat.quis regna capeſſat.
Quis neget? inque tua ſenium ſibi deſtinat aula:
Dant animos ſocer augurio fatalis Adraſtus
Dotaleſq; Argi:nec non in fœdera uitæ
Pollutus placuit fraterno ſanguine Tydeus:
Hinc tumor.& longus fratri promitteris exul.
Ipſe deum genitor tibi me miſeratus ab alto
Mittit.habet thebas.cæcumq; cupidine regni
Auſurumq; eadem germanum expelle.nec ultra
Fraternos inhiantem obitus ſine fœdere cæptis
Fraudibus.ac Cadmo donans inferre Mycenas.
Dixit.& abſcedens(& enim iam pallida turbant
Sydera lucis equi) ramos ac uellera fronti
Diripuit:confeſſus auum diriq; nepotes
Incubuit ſtratis:iugulum mox cæde patentem
Nudat:& undanti perfundit uulnere ſomnum
Illi rupta quies.attollit membra.toroq;
Erigitur plenus monſtris:uanumq; cruorem:
Excutiens:ſimul horret auum.fratremq; requirit.
Qualis ubi audito uenantum murmure tigris

Horruit in maculas:quaſi ſæuitiā feritatis maculagꝫ præmonſtret horrore.ut Virg.comaſq; arrexit & hærens uiſceribus ſuper incūbēs:aut certe maculas quæ in retibus retexuntur.& explicuit de reticulo uariis minutis maculis plenū horrore.In abſentē cōſumit prælia fratrē.ut Vir.& ſpe iam præripit hoſtē:qa iam uidebatur peregiſſe bella cū fratre.ad animum rettulit Etheoclis belli auidum.Mygdonis.Lydiis uel phrygiis.Titonus.n.lydius fuit maritus Auroræ.Vnde Vir.Titoni croceū linquēs aurora cubile:eſt ergo Mygdonia regio in finibus Aſiæ a rege Mygdono. Seras flāmas:hoc eſt auroræ flāmas. Lucifer ſerus ſiue ad comparationē dixit cæterorꝫ ſyderum:quia oibus ſtellis tardius occidit lucifer. Aduertit.i.ad eā & cōtra eū uertit Lucifer exit equo:Nam uerſo cælo ad aduētū auroræ:cū cætera ſint apud ātipodas:lucifer ſolus apud nos iuenit̄:hoc eſt alienum æthera:q ē diei ſiue cælū ſtellis nocte cōceſſū eſt : ergo lucifer officio ſuo nocte nō fūgit̄ :cū eum oriri cōſtet ꝓpe lucis aduentū hinc alieno æthere uidet̄ exoriēs. Radios uetat eē ſorori:Vt Vir.& fratris radiis obnoxia ſurgere luna. Dyrceus:Polynices a dyrce fōte thebanorꝫ. Acheloius heros:Tydeus ab Acheloo fluuio:q ꝑ ætholos fluit i calydonē. Corripuere toris.Ca.cur tardius Tydeus & Polynices a ſomno ſurrexerit.Adraſtus uero celerius. At inachio:notāda elegātia poetæ.q tres duces fluuiorū cognominibus deſignauit.dyrceū polynicē:Acheloiū Tydeū:Inachiū Adraſtū. Arcanas aptum.Venerunt ad locū aptum ſecretū fabulis uel curis:nā ideo:quod i ſecretis locis curæ publicæ diſſerat̄.ad hoc electa loca curias nominauit ātiquitas. Inſidūt:Hyperbatō poſteaquā iſidūt. Inuexit nox atra meis.Quos per ibres & ꝑ flumia nō ſine fato i regnū meū apollo perduxit.

Titonus

Mygdonia

Dyrce

Acheloius

Curia

Horruit in maculas ſomnoſq; excuſſit inertes	
Bella cupit.laxatq; genas:& temperat ungues.	
Mox ruit in turmas.natiſq; alimenta cruentis	
Spirantem fert ore uirum.ſic excitus ira	
Ductor in abſentem conſumit prælia fratrem	
Et iam mygdoniis elata cubilibus alto	
Impulerat cælo gelidas aurora tenebras:	
Rorantes excuſſa comas.multumq; ſequenti	
Sole rubens.illi roſeus per nubila ſeras	
Aduertit flammas.alienumq; æthera tardo	
Lucifer exit equo.donec pater igneus orbem	
Impleat.atq; ipſi radios uetet eſſe ſorori:	
Cum ſenior Thalaonides.nec longa morati	
Dirceuſq; gradum.pariterq; Acheloius heros	
Corripuere toris.illos poſt uerbera feſſos	
Exceptamq; hyemem cornu perfuderat omni	
Somnus.at Inachio tenuis ſub pectore regi	
Tracta quies.dum mente deos:inceptaq; uerſat	
Hoſpitia.aut quæ ſint generis aſcita repertis.	
Fata mouet.poſtq̄ mediis in ſedibus aulæ	
Congreſſi inque uicem dextras iunxere . locumq;	
Quo ſerere arcanas aptumq; reuoluere curas	
Inſidunt.prior his dubios compellat Adraſtus.	
Egregii iuuenum quos non ſine numine regnis	
Inuexit nox atra meis quibus ipſe per imbres	
Fulminibus mixtos:intempeſtumq; tonantem	
Has meus uſq; domos ueſtigia fecit Apollo .	
Non equidem obſcurum uobis plæbiq; Pelaſgæ	
Eſſe reor.quantis connubia noſtra procorum	
Turba petat ſtudiis:geminæ mihi namq; nepotū	
Læta fides.æquo pubeſcunt ſydera natæ:	
Quātus honos. q̄tuſq; pudor(ne credite patri)	
Et ſuper externas licuit cognoſcere menſas:	
Has tumidi ſolio & late dominantibus armis	
Optauere uiri:longum enumerare phareos	
Aebalioſq; duces:& Achea per oppida matres	
Spem generis. nec plura tuus deſpexerat Oeneus	
Fœdera.Piſeiſq; ſocer metuendus habenis:	
Sed mihi nec ſparta genitos nec ab Elide miſſos	
Iungere fas generos.uobis hic ſanguis & aulæ	
Cura meæ longo promittitur ordine fati:	

Intēpeſtumq; tonantē. Hoc eſt uehementer. tempeſtiuū hyemalē.& contra Virgi. cum clæmentiā ueri tēporis uellet oſtēdere ait:Iuppiter & læto deſcendit plurimus imbri .Læta fides:Ordo Argia & Deiphile.Geminæ mihi natæ pubeſcūt:nepotum læta fides. Ne credite patri:Ne laudar̄ magis uideret̄:q̄ uerꝫ dicere fidē ſuā uoluit ipſis teſtibus approbare. Honos :Pulchritudo:ut Virgi.lætos oculis afflauit honores

Super:Pro iter. Has tumidi ſolio:Imperio ſupbi:& artificioſe:ne uideat̄ hos ꝑ earū inopia generos elegiſſe:ait ſe multos repudiaſſe & honore præſtātes. Lōgum numerare:Atalātē ſignificat.parthenopei matrē.Accipiamus ergo laconios. Aebalus .n. rex laconū fuit. Spē generis:Oeeus Tydei pater:cuius deyāira filia a multis i cōiugiū exoptata ꝓcis: pro q̄ Hercules cū Acheloo ætholiæ amne certaſſe dr̄.Deyāirā ergo oenei &ætheſiæ filiā uno tꝑe i cōiugiū petebāt Hercules & Achelous acceptaq; lege ab Oeneo q uirtute ſupaſſet:Deyāirā duceret Cōgreſſi i certāine cū ſuparet̄ achelous ab Her.ꝑ diuerſas mutatus ē figuras. Oeneus. Tydei pater. iō ait tuus. Piſeiſq;:Oenomaus Martis filius pp hyppodamiā filiā ꝓcos ſuos uictos curuli certāine afficiebat ad r̄liquorꝫ terrores.iō hūc metuēdū dixit.

Argia

Deiphile

Honos

Super

Aebalus

Deianira

Hercules

Achelous

Oenomaus

Hippodamia

Stirpemq; animoſq; uenitis:Figura græca uſus eſt.Illi enim ſic dicūt.uenit doctus ſapientiam. Tales: Quaſi fortes & nobiles. Vt reſponſa iuuent.Vt me delectet tales generos apollinis reſponſo meruiſſe. Sed cunctis Tydeus audentior actis:Talis ubiq; monſtrabiť etiá tempore:quo ei moriédū eſt.Senſus talis eſt:dū ſibi inuicē detulerūt:præhendebat amboꝝ ore loquendi principiū.dubitabāt ergo quis prior deberet incipere:quod intellectū eſt ex eo:ꝙ mutuis ſe intuebanť aſpectibus. O q̃ te parcū matura ī præconia famæ mens agitat.Hoc ē pudore nimio plurimū tuis laudibus detrahis. Ferenté:Fœliciter præcedentem.Vir.& ſeruare modū rebus ſublata ſecūdis:quippe quo nullus potior inuenitur. Fortunam domas: quæ ſolet alios ſecundis rebus extollere.

Sicyon

Quis te ſolio ſicyonis auitæ.Ciuitas achaiæ:in qua plurimum regnauit:Vnde argos Adraſtus Aduenit:ut mores barbaros naturæ ſuæ leuitate cōponeret. Iſthmos:peloponeſſum ſignificat.Omne.n.qđ ſūmouet bella ſicyonia adhuc illis locis theſei uatem legūt ubi eſt peloponeſſus ſicyonia.Senſus ergo talis eſt:Si tua manſuetudo illis gentibus præſideret:nunq̃ Mycenæ fraterno ſcelere potuiſſent fugā ſolis ſcire:uel de quibus crudelitatibus & tu thebāe polynices queri poteris. Infra intus:& infra ægeū dicit mare & Ioniū quæ Iſthmos diuidit.i.alias gētes: quæ ſunt intus & extra Iſthmū. Sæua nec eleæ:elea ciuitas eſt œnomai:cuius crudelitatem deteſtať:ꝙ i petitores filiæ ſuæ hyppodamiæ crudelis extiterit. Nondū læta uenus:Quod ſuperius deeſt.hic redditur. Iuuat læta uenus.docet poeta infœlices fœlicibus iunctos fortuná ſuperare & incommoda uitæ cōtra fata poſſe tranſire. Sic Cicero in philyppicaꝝ primo.Multa etiá contingunt præter naturá præterq; fatum : & hoc diuerſum ē.Nā qui putāt:quod infœlices fœlicibus & iūctos immutantes fortunam fata ue ſuperaſſe:ut ex ipſius fœlicitate fati:ſe fati eſſe participē:hoc nō eſt.Nam ut miſer iūgereť fœlici homini per quem ad bonū ſtatū peruenire potuiſſet. id ipſū fati fuit:ut fata per Aeneæ.& lauſo parcæ fila legunt:& ad libitū iunxit fatū præpoſito fataq; fortunaſq; uiꝝ moreſq; manuſq; deniq; infinitos ſcimus fidos caroſq; potentibus:cū eſſent humiles laboꝝ potētia omni priuatos fato ꝓhibente.& alios nuper agnitos:& nullius rei fructus multa bona ab eiſdē meruiſſe. Nōdū læta uenus: fœliciū iſta ſunt uota. Reſedit triſtitia:bene ꝑſentibus gaudiis præterita oblitus ē quo oſtēdiť humana uarietas. Nec minus hæc læti:Notandū ꝙ cōparationē admiſcet allocutioni ut ſupra.Tū ueluti magnū ſi iá tollentibus auſtus ioniū. Proſpectet amicá: ſuffecerat addidiſſe humum:niſi iungeret amicá:ut Plautus ī Menechmis : Voluptas nulla.eſt aūt nautis Meſſenio maior meo aīo:q̃ qui ex alto terrá proſpiciunt. maiore non dicá dolo:q̃ quia adueniēs terrá cōſpicias:q̃ fuerit tua. Fortūa trā.tua:ſub tutela fortūæ tuæ:hoc ē iūctos fœlicibus īfœlices poſſe aduerſa ſuperare.dicūt ergo lætari ſe:qđ futuras ærumnas ſuas fœlicitatis eius ꝓſpitate ualeāt euitare. Primis hy.Virg.cui pater intactá dederat primiſq; iugarat omnibus. Tumida iam uirginitate matura:Gaudia mente parant. Lycæos partheniosq;: montes arcadiæ:& in Lycæo tē plū eſt panos:in quo natus aſſeritur.Vnde Vir.Panos de more lycæi.famā ergo ait ī hæc loca penetraſſe.

Pan Licæus

Dii bene quod tales ſtirpemq; animoſq; uenitis
Vt reſponſa iuuent. hic diræ tempore noctis:
Partus honos: hæc illa uenit poſt uerbera merces.
Audierant:fixoſq; oculos per mutua paulum
Ora tenent:uiſiq; inter ſeſe ordine fandi
Cædere:ſed cunctis Tydeus audentior actis
Incipit.O q̃ te parcum in præconia famæ
Mens agitat matura tuæ:quantumq; ferentem
Fortunam uirtute domas: cui cedit Adraſtus
Imperiis.quis te ſolio ſycionis auitæ
Excitum in frenos componere legibus argos
Neſciat.atq; utinam his manibus permittere gētes
Iuppiter æque uelis.quas Doricus alligat undis
Iſthmos.& alternos quas margine ſummouet infra
Non fugeret diras lux interciſa mycenas
Sæua nec Eleæ gemerent certamina ualles
Eumenideſq; aliis alíæ ſub regibus.& quæ
Tu potior thebane queri.nos uero uolentes
Expoſitiq; animis.ſic interfatus.& alter
Subiicit:anne aliquis ſoceros accedere tales
Abnuat? exulibus quanquam patriaq; fugatis
Nondum læta uenus.tamen omnis corde reſedit
Triſtitia. affixiq; animo ceſſere dolores:
Nec minus hæc læti trahimus ſolatia. q̃ ſi
Præcipiti conuulſa noto proſpectet amicam
Puppis humum.iuuat ingreſſos fœlicia regni
Omnia quod ſupereſt fati uitæq; laborum
Fortuna tranſire tua.nec plura morati
Conſurgunt dictis impenſius aggerat omne
Promiſſum Inachius pater:auxilioq; futurum
Et patriis ſpondet reduces inducere regnis
Ergo alacres Argi.fuſo rumore per urbem
Aduenisſe duci generos.primiſq; hymenæis
Egregiam Argiam.nec formæ laude ſecundam
Deiphylen tumida iam uirginitate iugari
Gaudia mente parant.ſocias it fama per urbes
Finitimiſq; agitatur agris. procul uſq; lycæos

Ephyræaq; rura:Corynthiorũ regioni cõfinia extrema poſuit.Corynthus nãq; a mari arcadiã a terra Peloponeſſum claudit. Eadẽ:dea turbida.Velox fama. Ogygias:Thebas nõ mõtes Ogygios:ſed locum ubi thebæ ſunt cõſtitutæ. Perfundit:rumoribus implet. Labdaciũ etheoclẽ:patronymicũ ab auo oedipi huius ꝓauo. Cõſona nocti:cõueniẽtia:ut nihil a ſomniis diſcreparẽt.conueniẽs ergo cũ ſomno ꝓcedentis noctis q̃ a laio in Tyreſiæ effigiẽ mutato Etheocles fuerat admonitus:uel ipſa fama cõſona ꝓmiſſæ nocti.Idẽq; nup exacta eſt:q̃ Laius auus futura uiſus eſt cõmouere.Cõſona inter cõueniẽtem famã cũ præmiſſis laii q ait ſuperius.dãt laio ſocer augurio fatalis Adraſtus dotaleſque argi. — Corynthus; Labdacius

Parthenioſq; ſuper ſaltus.Ephyræaq; rura
Nec minus Ogygias eadem dea turbida thebas
Inſilit.hæc totis perfundit mœnia pennis
Labdaciumq; ducem præmiſſæ conſona nocti
Territat.hoſpitia.& thalamos.& fœdera regni
Permixtumq; genus.quæ tanta licentia monſtro?
Quis furor eſt.iam bella canit. diffunderat argos
Expectata dies. læto regalia cœtu
Atria complentur. ſpecies eſt cernere auorum
Comminus.& uiuis certantia uultibus æra
Tantum auſæ perferre manus.pater ipſe bicornis
In leuum prona nixus ſedet inachus urna
Hunc tegit Iaſiuſq; ſenex:placiduſq; phoroneus
Et bellator Abas indignatuſq; tonantem
Acriſius.nudoq; ferens caput enſe chorœbus:
Toruaq; iam danai facinus meditantis imago.
Exin mille duces.foribus commiſſa ſuperbis
Vnda fremit uulgi.procerũ manus omnis & alto
Quis proprior de rege gradus ſtant ordine primi
Interior ſatis calet & ſonat aula tumultu
Fœmineo:caſta matres cinxere corona
Argolides:pars uirginibus circum undiq; fuſæ
Fœdera conciliant noua.ſolanturq; timorem
Ibant inſignes uultuq; habituq; uerendo:
Candida purpureum fuſæ ſuper ora ruborem
Deiectæq; genas.tacitæ ſubit ille ſupremus
Virginitatis amor.primæq; modeſtia culpæ
Confundit uultus:tunc ora rigantur honeſtis:
Imbribus.& teneros lachrymæ iuuere parentes:
Non ſecus ac ſupero pariter ſi cardine lapſæ
Pallas & aſperior phœbi ſoror utraq; telis
Vtraq; torua genis:flauoq; in uertice nodo
Illa ſuas Cyntho comites agat:hæc aracyntho
Tunc ſi fas oculis non unquam longa tuendo

Iam bella canit: canit ubiq; ſubaudiendũ de eo:quod dicturus ẽ. Quis furor:iã bella canit. Cernere auorũ:cominus cernere eſt operepretiũ deſcriptio eorũ quorũ ſtatuæ in domo Adraſti fuerãt conſtitutæ:ut Vir.Quin etiã uetérũ effigies ex ordie auorum:Antiquæ cedri.d..i.p.s. Certãtia uultibus æra.Vir.& uiuos ducent de marmore uultus. Tãtum auſæ pferre manus: ut imitarentur uitã q̃ſi cõtra naturã feciſſent quod addidiſſent æri ſpiritũ. Placiduſque phoroneus:Quod primus Iunoni ſacrificaſſet. Iaſiuſq; ſenex: ẽt hic rex argiuorũ fuit. Et bellator Abas:Abãtis filius prœtus:cuius filiæ prœtides furore immiſſo a Venere boues ſibi ſunt creditæ:q̃s Melampus expiauit. Chorœbus:Hic eſt: qui ne argi peſtilentia laborarẽt:Apollini ſe periendũ obtulit:& ueniam meruit. Ferẽs caput.Vel ſuũ altius ferẽs: uel illius quod occiderat mõſtri. Toruaq; iã danai:Danai Beli filius ex pluribus cõiugibus quinquaginta filias habuit: totidemque Aegyptus frater eius filios:q Danaũ fratrẽ filias ſuis filiis in matrimonio poſtulauit.Danaus reſponſo cõperit:q; generi ſui manibus interiret.Argos ꝓfectus ẽ:& primũ dicitur nauem feciſſe:a cuius noĩe Argo dicta eſt nauis.Aegyptus miſit filios ſuos ad ꝑcipiendum fratrẽ:hiſq; ꝓcepit:ut aut Danaũ interficerent:aut ad ſe nõ redirẽt:ut Agenor filio iperauerat:q poſteaq̃ uenerũt Argos: cœperũt patruum oppugnare.Danaus poſteaq̃ uidit ſe reſiſtere non poſſe:filias ſuas fratris ſui filiis ſpopõdit uxores:q̃ pr̃is iuſſu uiros uniuerſe interfecerũt ſola Hypermneſtra Lino pepcit. Indignatuſq; tonãtem:Acryſius rex argiuorũ fuit:qui filiam habuit nomine Danaen:quam poſteaquã eſt a Ioue uiciata pater intra arcam incluſam i mare præcipitauit:quæ delata ad Italiam inuenta eſt a piſcatore cũ Perſeo: quẽ illic enixa fuerat:& oblata eſt regi:qui eam ſibi fecit uxorem:cum qua etiam ardeã cõdidit.Quis proprior de rege gradus.Quiſqs regem affinitate contingit: ideſt proceres:& illi qui regibus genere iungebantur:& ſtabant primi: ut ſingulorũ ordo poſcebat:& generis gradus. Stãt primi:illi etiã proximi regi ſtabant qui ornabant generis dignitate. Caſtra matrum:multitudine religioſa:uel pars matrũ uirginibus nupturis admixta. Fœdera conciliãt.i.ſponſas cõmendant:& docent eas fœdera nuptiarũ. Verendo: Virginali. Deiectæq; genas:in terrã intuentes præ pudore. Primæq; modeſtia culpæ:culpam putant amiſſionem uirginitatis. — Prœtides; Chorœbus; Danaus; ægyptus; Argo; Hypermeſtra; Acryſius; Danae; Perſeus; Ardea

Teneros parentes:timidos quia delectauerũt Adraſtũ filiarũ lachrymæ.erat etiam pudoris inſigne etiã uota trepidare. Et aſperior:phœbi ſoror fratre aſperior.quia ille cytharæ:illa uenatibus operam dedit. Illa ſuas comites agat. Cynthus:deli mons eſt dianæ ſacer:unde cynthia diana dicta eſt. Aracynthus atticæ regionis: Mineruæ ſacer. Tunc ſi fas:ideſt ſi liceat:quoniã mortalibus cõceſſũ nõ ẽ uidere cælicolas. — Cynthus; Aracynthus

Fatigant: diu inuocant: unde Horatius. prece qua fatigent uirgines ſanctæ minus audientem carmina
ueſtam. Facultas: unuſquiſqꝫ pro uiribus ſuis uota faciebat. Nec minus auditi: ſenſus nec minus audi
ti ſunt illi: qui thure deos placant illis: qui hoſtias im molarant. Victimarꝫ enī loco ſola etiā bona cōſcien/
tia dii lætantur. Sicut Perſeus cōpoſitū ius faſqꝫ animi ſanctoſqꝫ receſſus mentis: & incoctus generoſo pe/
ctus honeſto. Lacheſis: Vnam ꝓ omnibus poſuit. Pallada monichiis. Quæ pallas non minus diligit La
Lariſſa riſſam q̃ Monychiam. Lariſſa aūt oppidū Adraſti: in quo nūc nupta fuit. Nō illa theſſaliæ: ubi Achilles di
citur natus. Libare: uel conſecrare: uel ali/
quid templis appendere. Virgi. Sacrum ti/
bi paſcere crinem: ideſt nutrire. Primoſqꝫ
ſolebant excuſare toros: Vel in templo Mi
neruæ ſolebant uirgines nupturæ placare
deam: quæ ſit fautrix uirginitatis & excuſa
re ꝙ neceſſitate & lege naturali nubere co/
enhippus gebant. Arcados Enhippi ſpoliū. Enhip/
pus rex Argiuorū miræ fœlicitatis fuit: cu
ius clypeū quia apd' græcos nobiliter rem
geſſiſſe accipiebat: uel ille per urbem ince/
dens honeſtaretur. Vnde prouerbiū apud
Italos: cum alicuius ignauiá arriderent, ut
Callimachus ait. Hoc nō ſpoliū dicit faces
nuptiales extinxiſſe: cum caderēt una oēs:
quia nuptias bella dirimerēt. Aeque ady/
tis ſimul. Vir. & mugire adytis cortina re/
cluſis. Mox rediſſe negat. Vt homines ſuſ
pitione ſedarent mortē uulgi potentibus
blandientes uidiſſe ſe negant: quæ conſta/
bant gaudiis obfutura. Ornatus argia ge/
ris: Dicit non eſſe admirandū: ꝙ aduerſus
omnibus accideret: ſi quidem argia uxor
Monile Argiæ polynicis funeſtum mōile acceperit: quod
thebas ueniens ad argos extulerat: & repe/
tit originem huius muneris uel monilis:
quod a Vulcano Veneri fabricatum fuiſſe
dicitur: & deinde hermione poſtremo re/
ginarum omniū: quæ thebis uixerūt: quas
iſtius monilis omine dicit infœliciter depe
Hermonie riſſe. Hermione dotale decus. Vt illa pu/
niret: quæ ex adulterio Martis & Veneris
nata eēt. huiuſmōi .n. uenenis infecerat il/
lud monile Vulcanus. ut neceſſe eſſet hoc
monile geſtanti ærumnarꝫ mole opprimi.
hoc eſt .n. uſa eſt hermione Agaue: Iocaſta:
Semele. Argia. ultimo Eriphile. Nā ad po/
lynicem hoc hereditario iure peruenerat.
Quæcunqꝫ ergo hoc ornatu uſæ ſunt: gra/
ui exitu & ærumnis ſunt affecte. Sub luce
iugali .i. ſub die nuptiarū: quo Cadmo nu/
pſerat. Docti: quanq̃ maiora docti ſunt fa
cere: tamen hoc laborioſe fecerūt. Notiqꝫ
Thelchines Thelchines: Hi tres fratres dicuntur fuiſſe
inuidia liuidi: qui cū uicinorū agros uide/
rent prouentu fertiles natura fœlices hos
ſparſiſſe dicūtur aquis ſtygiis: ut redderēt
infœcūdos: q̃ culpa pœná metuētes: ſolum
uerterūt ſeqꝫ ad cyclopas cōtulerūt: q i hoc
laborauerūt. Ipſiqꝫ thelchines. Thelchines
ergo iuidos ad hoc mōile faciēdū cōcordaſ
ſe dicit: ut fieret plurimus ipſi ſudor Vul/
cano. ſ. ut q faciēdo aliq̃: ipare cōſueuerat: pſonā ſumeret fabricātis. Vnde Vir. enſē quē dauno ignipotens
Glaucū deus ipe parēti fecerat .i. p ſe nō p miſtros. Ignē ſmarag. uirides lapides queēadmodū glaucū ꝓ uiride: ſic
ignē ꝓ ſplēdore poſuit. Percuſſum ada .i. caracteribus nocētiſſimis ſculptū. Gorgoneoſqꝫ orbes: Ita exe/
crandum monile deſcribit: ut huic pulchritudinē conferat atqꝫ terrorem. Nam Gorgoneos orbes poſuit

Expedias cui maior honor. cui gratior aut plus
De Ioue. mutatoſqꝫ uelit tranſumere cultus
Et pallas deceat pharetras & delia criſtas:
Certant læticia ſuperoſqꝫ in uota fatigant
Inachidæ: quæ cuiqꝫ domus: ſacriqꝫ facultas.
Hi fibris animaqꝫ litant. hi ceſpite nudo
Nec minus auditi ſi mens accepta meretur
Thure deos. fractiſqꝫ obtendunt limina ſiluis.
Ecce metu ſubito (lacheſis ſic dira iubebat)
Impulſæ mentes: excuſſaqꝫ gaudia uulgi
Et turbata dies. innuptam limine adibant
Pallada. monichiis cui non argiua per urbes
Poſt habita eſt lariſſa iugis. hic more parentum
Iaſides thalamis ubi caſta adoleſceret ætas
Virgineas libare comas primoſqꝫ ſolebant.
Excuſare toros. celſam ſubeuntibus arcem
In gradibus ſummi delapſum culmine templi
Arcados enhippi ſpolium cadit æreus orbis:
Præmiſſaſqꝫ faces feſtum nubentibus ignem
Obruit. æqꝫ adytis ſimul exaudita remotis
Nondum auſos firmare gradus tuba terruit ingēs
In regem conuerſi omnes formidine prima
Mox audiſſe negant cunctos tamen omina rerum
Dira mouent: uariiſqꝫ metum ſermonibus augent:
Nec mirum. nam tu infauſtos donante marito
Ornatus Argia geris: dirumqꝫ monile
Hermiones. longa eſt ſeries. ſed nota malorum
Proſequar. unde nouis tam ſæua potentia donis
Lemnius hæc (ut priſca fides) mauortia longa
Furta dolens capto poſtq̃ nihil obſtat amori
Pœna nec ultrices caſtigauere catenæ
Hermiones dotale decus ſub luce iugali
Struxerat. hoc docti quanquam maiora laborant
Cyclopes notiqꝫ operum Thelchines amica
Certatim iuuere manu: ſed plurimus ipſi
Sudor. ibi arcano florentes igne ſmaragdos
Cingit. & infauſtas percuſſum adamanta figuras
Gorgoneoſqꝫ orbes. ſiculaqꝫ incude relictos

inſtar oculorum:ut ad monſtri ſpeciem ſtupefaceret intuentes magnitudo & pulchritudo gemmarum.

Fulminis extremi cineres:Hoc eſt qui perfecto fulmine ſuperfuiſſent:quaſi hoc pernicioſiores eſſent. Conſtat enim hoc monile poſt fulmina fabricatũ de fragmentis. Viridũq; draconũ:ideſt iuuenum : uel uenenoſorum. Vel flebile germen heſperidum.In æthiopia ſpecioſiſſimum pomariũ atlanti fuit: i quo naſcebãtur mala aurea:quæ heſperides cuſtodiebant.Aegle Aretuſa heſperetuſa:& draco peruigil.accepe rat autẽ reſponſum:ut ea quandoq; ex Ioue genitus raperet:nihilominus fides reſponſi explicata eſt:miſ ſuſq; ẽ ab Euriſteo rege Her. Iouis filius: q ea mala abſtulit occiſo puigili dracone dixi mus poetam omnia contuliſſe : q̃ gratiam facerent & timorẽ:Ideo etiam aurum uult infame fuiſſe quo monile compoſitum eſt ut iure confirmetur malum fuiſſe. Et di rũ phryxei uelleris.au.Phryxus & helle In ſania a libo obiecta cũ i ſylua errarẽt: Neo bula mater eorum dicitur ueniſſe:& arietẽ uellere aureo inſignitũ exhibuiſſe : in quo prædictos filios ſuos iuſſit aſcendere: & in colchos ad regem Aeetam tranſire: ibique arietem imolarẽ:cui cũ ex præcepto matris aſcendiſſent illos in pelagus detulit:helle la pſa nomẽ põto dedit.phryxus matris præ cepto parens arietẽ imolauit:pellẽq; aureã martis templo dicauit:quam Iaſon æſonis filius cũ argonautis dicitur petiiſſe.hũc Ae eta rex libens recepit:filiãq; ei dedit uxorẽ: & cum ex ea liberos ſuſcepiſſet: ueritus eſt Aeeta ne ſe regno deiiceret:quod ei reſpon ſum ex prodigiis fuerat aduena coli proge nie mortem caueret: phryxum interfecit. At filii eius ratem aſcenderũt:ut ad auum atlantem tranſirent:quos naufragos æſon excepit. Et quæ peſſima cæſton:Etiã uim illam monili pmiſcuit:quæ uix cæſtos pa rabat.i.cuius ſit poteſtatis oſtendit. Cæſtõ enim cingulum dicit̃ ueneris: quo utit̃ ad honeſtas nuptias:& quando uirgo cadmo nupſerat harmoniæ:ideo hoc iunxit.Nã ad turpes nuptias uenus dicitur nõ ueniſſe. Iõ incæſtum dicitur:quod a ſacrato illo uene ris cingulo nõ fuerat uinctũ. Atq; hilari.i. lucido ut poſſit exide aliquid fingi læticiæ ut eſſet facile & delectabile:debile & gratũ lætantes autem nocuum & peſtiferũ. Nõ hoc paſithea:Eſt una gratiarum. nomina aũt gratiarum ſunt tria paſithea. Aglaie.eu phroſine Iouis & Harmoniæ filiæ: ueneris famulæ. Prima fides operi Cadmum:

Heſperidum horti

Phryxus
Helle
Neobola

Cæſtos

Incæſtũ

Paſithea
Gratiarũ nomina

Fulminis extremi cineres:uiridumq; draconum
Lucentes a fronte iubas:hic flebile germen
Heſperidum:& dirum frixei uelleris aurum:
Tum uarias peſtes raptumq; interplicat atro
Theſiphones de crine ducẽ:& quæ peſſima Cæſtõ
Vis probat.hæc circum ſpumis lunaribus ungit
Callidus.atq; hilari perfundit cuncta ueneno
Non hoc Paſithea blandarum prima ſororum
Non decor idaliuſq; puer ſed luctus & ira:
Et dolor.& tota preſſit diſcordia dextra:
Prima fides operi Cadmum comitata iacentem
Hermione uerſis in ſibila dira. querelis
Illyricos longo ſulcauit pectore campos.
Improba mox Semele uix dona nocentia collo
Induit & fallax intrauit limina Iuno
Teq; etiam infœlix perhibent Iocaſta decorum
Poſſediſſe nefas.uultus hac clade colebas
Heu qbus.heu placitura thoris? poſt longior ordo
Tum donis argia nitet.uileſq; ſororis
Ornatus ſacro præculta ſuperuenit auro.
Viderat hoc coniunx perituri uatis:& aras
Ante omnes epulaſq; trucem ſecreta coquebat
Inuidiam:ſæuis detur ſi quando potiri
Cultibus.heu nihil auguriis adiuta propinquis
Quos optat gemitus? quantas cupit ĩpia clades?
Digna quidem.ſed quid miſeri decepta mariti
Arma? quid inſontes nati meruere furores
Poſtquam regales epulas & gaudia uulgi
Biſſeni clauſere dies.hiſmenius heros

Periculum huius monilis fidem fecit Harmoniæ: quæ proxime experta eſt. Nam in angues uerſa eſt: cum marito:ob hanc cauſam quod Agenoris:& Europæ filius draconem martis:qui fontem cuſtodie bat occidit:ideo uult hoc contigiſſe:quia nuptialibus donis hoc monile poſſederat. Improba mox ſeme le.Vult etiam ſemelen in fœlicitate huius monilis extinctam & magis ornatus inuidia a Iunone q̃ pellica tus inductam ut a Ioue improbe poſceret quid nefas eſſet corpus ſuſtinere mortale.Optime aũt Semelẽ improbam dixit:q uoti fuit immodica ut Iouẽ uellet cum fulmine. Teque etiam infœlix: Quia nõ im poſuit per malorum experimenta finem cupiditati.Nam hoc monile Iocaſtam poſt Agauem certum eſt habuiſſe. Sacro auro:execrabili.Virg.auri ſacra fames. Viderat hoc coniunx:eriphylẽ dicit Amphiarai uatis uxorem. Et aras ante omnes:Quia apud antiquos ante aras numinum cælebrabant iura nuptiarũ. Sacrum Nuptiæ

Nihil auguriis adiuta propinquis:Propinquis ſiue qa auguriis uxorem uel his prodigiis:quæ pauloan te clypei caſu contigerant.nihil profuit inquit q augurem habebat maritum.nam infauſta cupit ſecũdũ illud Virgilii.ſiue auguriis potuit depellere peſtem. Quantas cupit impia clades:Mariti mortem: furo rem filii:interitũ ſuũ. Inſontes nati meruere furores:Almeonẽ dicit:q poſt mortẽ matris cõuerſus ẽ i fu rorẽ patre mãdãte. ut Iuue.nil pueri faciũt:ipſam cõfigite matrẽ.itẽ Luca.Crimie quo pui cædes potuere mereri. Hiſmenius he.polynices:q a fluuio thebão nomẽ accepit:quẽ poeta fluuiũ frequenter appellat. ante aras Almeon Hiſmenius.F.

Iam iam ſua quærere regna: Eleganter ſua: quia & apud argos ex cõiunctione regia imperabat. Deſciſ ſe deos: Quaſi dii non innocentes ſed potentes & fœliciores ſequantur. ſic a ſe ad fratrem eẽ traductos de/ ſciſſe ergo quaſi ab amicis ut ciuitas quæ ad hoſtes decurrit deſcire dicitur. ut Lucanus: Laſſa triumphis deſciuit fortuna tuis. Nudum latus: Ab amicis deſertum: regum enim ſemper latera ſtipatorum ſatelli/
Antigõe tumq̃ corona claudebat. Nãq̃ una ſoror: Antigonem dicit: quæ fratrem ſepeliuit. Nam & hiſmelẽ aliã
Hiſmele ſororem habuit polynices. Producere: Proſeq. ut Virgilius comes produxit. Et magna lachrymas in/
producẽ cluſerat ira. Ideſt dolore nimio ſiue iracun/ dia lachrymarũ clauſerat curſum: ut Virg. Incluſitq̃ dolor lachrymas. Tũc quos ex/ cedens hilares. Cogitat diſceſſu ſuo qui ga/ uiſi ſunt: qui doluerunt: omnia inquit hæc in animo reuoluebat & fratris curſum: & quos ſibi profugo genuiſſe proſpexerat: er go ſi aliquibus potuit exiliũ diſplicere: re/ uertentem tanto magis poterit adiuuare.
Spes Spes ubi longa uenit. Qua nulla grauior mortalibus cura eſt. Saluſtius animo cupi/ enti nihil ſatis feſtinatur: eripis etiam ſpẽ: quæ ſola homines in miſeriis conſolatur: hanc enim curarum omnium conſtat eſſe poſtremam. Graue enim tormentum eſt ſpes: quæ longa expectatione differtur. Te rentius. ſpem pretio non emo. Nubẽ cogi tationum multitudinem: quæ animũ ſol/ licitudinis mole confundunt. Dyrcẽ: Fon tem thebanum: per quem Boetiam debe/ mus accipere. cadmi autem domos thebas debemus accipere. Recepto ſanguie: ideſt recepta uirtute. Lucanus. dum ſanguis in erat: dum uix materna peregi. Et capta ar menta repoſcit. Ab inimico uictore. Men te acuit: Exercuit uel in maiorem rabiem
fida uxor concitauit. Fida: Proprium uxoris epithe ton. Senſerat: Argia diſputationes mariti
Aurora ſenſerat. Primo ortu auroræ complexa ui/ rum. Pallorem dicit colorem croceum: pri mo enim aurora cum luciferi candore pal leſcit: deinde fulgore roſei ſolis afflat. Nil tranſit amantes. Virgi. Quis fallere poſſet amantem. Nũquam in pace ſopor: ideſt dormiens ſemper iquietaris curis: aut hoc dicit: qđ noctu cũ ſolẽt hoies iquiete eẽ: tu per uigilias nõ admittis ſoporẽ: pacẽ. n. hic proprie nocturnã qetẽ aſſeruit. Iactãtia pe ctora curas: Ex magnis curis tumultuãtia. Admota depræ. ma. lachrymas tantũ an pectoris motus & pulſus. Nil fœdere ru pto: oratorie cur. n. metuit: ſe dicit poſſe cõ tẽnere. Vir. Nil ſup ĩpio moueor. Connu biiſue ſup: figura ſyneræſis oratorie facta. q̃ euẽire timebat hortabat. ut Vir. I ſeq̃re Ita/ liã uẽtis. & non iã coniugium antiquũ: qđ prodidit oro. Et ſic crudus amor: Recens immaturus nec dũ tẽporis longinquita/ te firmatus. ergo talis ẽ ordo: & ſic nec dũ intepuere tori. Senſus & ſic nec dũ primis nuptiis calefactus eſt torus mariti: nec tẽpo ris plixioris acceſſibus dferueſcit: adeo pau ci dies ſũt: ex quo ſũt nuptiæ cælebratæ. Viduaq̃ iu. i. nõ pp me dico hoc: licet ſim iuuenilis ætatis: & li/ cet mea tã cito deſerat a te tũ pp tuã ſalutẽ ne ĩ aliquo dãnet: timeo. Angit. a. ſ. Sic ãgit: ut uicat: qa pp ſuũ cõmodũ nil ſuadet: ſed aſſerit ſe ãgere cã mariti: & hoc totũ qđ ad cautellã mariti ꝓficit ſibi putat acgri. Inermis: aut facultatibus quæ deſunt. Inermis aũt nõ tu inermis: ſed armatorũ multitudie deſtitutus.

Reſpicere ad thebas. iamque & ſua quærere regna
Q uippe animũ ſubit illa dies qua ſorte benigna
Fratris echionia ſteterat priuatus in aula
Reſpiciens deſciſſe deos trepidoque tumultu
Dilapſos comites. nudum latus omne: fugamque
Fortunæ. namque una ſoror producere triſtes
Exulis auſa uias: etiam hanc in limine primo
Liquerat. & magna lachrymas incluſerat ira.
Tunc quos excedens hilares quis cultus iniqui
Præcipuus ducis: & profugo quos ipſe notarat
Ingemuiſſe ſibi: per noctem. ac luce ſub omni
Digerit. exedere animum dolor. iraq̃ demens
Et qua non grauior mortalibus addita cura:
Spes ubi longa uenit: talem ſub pectore nubem
Conſilio uoluens Dircen cadmique negatas
Appetat ire domos: ueluti dux taurus amata
Valle carens pulſum ſolito quem gramine uictor
Iuſſit ab erepta longe mugire iuuenca
Cum profugo placuere tori ceruixq̃ recepto
Sanguine magna redit: fractæq̃ in pectore uires
Bella cupit: ſaltuſq̃ & capta armenta repoſcit:
Iam pede iam cornu melior. pauet ille reuerſum
Victor: & attoniti uix agnouere magiſtri
Non alias tacita iuuenis theumeſius iras
Mente acuit: ſed fida uias arcanaq̃ coniunx
Senſerat. utque toris primo complexa iacebat
Auroræ pallore uirum quos callide motus.
Q uamue fugam moliris ait? (nil tranſit amãtes)
Sentio per uigiles acuunt ſuſpiria quæſtus
Nunq̃ in pace ſopor: quotiens hæc hora natare
Fletibus & magnas iactantia pectora curas
Admota depræhendo manu: nil fœdere rupto
Connubiiſue ſuper moueor. uiduaq̃ iuuenta
Et ſic crudus amor nec dum poſt flammea toti
Intepuere tori. tua me properabo fateri
Angit amata ſalus. tunc incommitatus inermis
Regna petes? poteriſq̃ tuis decedere thebis

Si neget: Ergo ſi negauerit ſubſequẽs ẽ: ut fratris iſidiis pereas. Atq; illũ ſollers: Atq; illũ fama tumidũ narrat fama quæ ſolet ducũ indicare mores. ordo aũt atq; illũ tumidum narrat fama quæ ſollers eſt reges depræhẽdere. fama enim ſemꝑ ſtudia illuſtrat: ſemperq; diſſimilitudine cælebrat. Nec dum cõſumpſerat annum: Qui nec dũ conſumpto anno inimicus tibi atq; infeſtus fuit. Quid cenſes eum nunc moliturũ quippe cũ deponendi imperii cura ſollicitet. Exta minantia diuos: Quæ deos minant iratos. Iuno enim quæ Argis præſidet: nec poteſt fallere quos depræhendit: & ut Homerus dicit: ſomnum de

Si neget? atq; illum ſollers deprendere ſemper
Fama duces tumidũ narrat raptoq; ſuperbũ
Difficilemq; tibi. nec dum conſumpſerat annum
Me quoque nunc uates. nunc exta minantia diuos
Aut auium lapſus: aut turbida noctis imago
Territat. ah memini nunquã mihi falſa ꝑ umbras
Iuno uenit. quo tendis iter? quo conſcius ardor
Ducit: & ad thebas melior ſocer. hic breue tandem
Riſit Echionius iuuenis tenerumq; dolorem
Coniugis amplexu ſolatur. & oſcula mœſtis
Tempeſtiua genis poſuit: lachrymaſq; repreſſit.
Solue metus animo. dabitur (mihi crede) merẽtũ
Conſiliis tranquilla dies. te fortior annis
Nondum cura decet. ſciat hæc Saturnius olim
Fata parens: oculoſq; polo dimittere ſi quos
Iuſtitia & rectum terris defendere curat
Fors aderit lux illa tibi qua mœnia cernes
Coniugis. & geminas ibis regina per urbes
Sic ait. & caro raptim ſe lumine profert
Tydea iam ſocium cœptis iam pectore fido
Aequantem curas (tantus poſt iurgia mentes
Vinxit amor) ſocerumq; affatur triſtis adraſtum
Fit mora conſilio: cum multa mouentibus una:
Iam potior cunctis ſedit ſententia fratris
Pertemptare fidem: tutoſq; in regna precando
Explorare aditus audax ea munera Tydeus
Sponte ſubit. nec nõ & te fortiſſime gentis
Etholum multum lachrymis conata morari
Deyphile. ſed iuſſa patris tutiq; regreſſus
Legato iuſteq; preces uicere ſororis.
Iamq; emenſus iter ſyluis ac littore durum
Qua lernea palus ambuſtaq; ſontibus alte
Intepet hydra uadis: & qua uix carmine raro
Longa ſonat Nemea nondum paſtoribus auſis
Qua latus eoos Ephyres quod uergit ad euros
Siſypheiq; ſedent portus: irataq; terræ

experimento ut maritus terreat. Ni conſcius ardor ducit: Vel alterius cõiugis uel amicæ inuidioſæ quaſi mulier: credidit. n. polynicẽ aliã thebis coniugẽ reliquiſſe. Nihil. n. putat niſi amorẽ uxori præferri poſſe. Riſit Echiõius iuuenis riſit Polynices q; obiecit illi amorẽ alterius cõiugis more & leuitate muliebri. Quoniã ſemper familiare uxoribus ẽ ſuſpicari maritos ſuos aliarũ mulierũ illecebris detineri. docet ãt poeta obiectis falſis criminibus ridendũ potius q̃ dolendũ. Tẽpeſtiua: Oportuna quaſi tẽpori cõueniẽtia. Lachrymaſq; repreſſit: Incertũ eſt cuius cõiugis an ſuas. ſi ſuas: ne fleret ſi uxoris: ut eũ non fleret. Merentũ conſiliis. Eoꝝ conſiliis q merent imperia gubernare. Dabit mihi regnũ: deſiſte inquit de mœrore meo eſſe ſollicita. bene ſic cœpit: q̃a uxor hoc ſe ſolũ timere dixerat: qđ ꝓ ipſo faceret. Te fortior annis. Ordo: te nõ decet cura quæ tuis animis ẽ fortior. Sciat hæc ſaturnius olim. Quod futuꝝ ſit Iuppiter nouerit. Oculoſq; polo dimittere: Senſus hæc ad iuſticiã cura pertineat: ſi tamen reſpicit terras. i. futura noſtra ſciunt fata: & iuſticia ſi re uera reſpicit terras aut hominũ curas. Fors aderit lux illa tibi: Bonus ordo: ut mecũ coniunx in fine fœlicitatis promiſſionibus ſolaretur. Affat triſtis Adraſtum. Ordo tydea & adraſtum affat triſtis: cætera per parentheſim inſerta ſũt. Crimina falſa

Fit mora conſilio: ideſt diu habito tractatu cũctati ſunt: ut multũ cogitantibus placeret una ſentẽtia. i. utrũ bello an legatis peteret regnũ polynices. Nam potior cunctis. i. melior omnibus ſnĩa placuit etheoclis fidẽ legatione tẽtare. Ea munera: Legatiõis officia. Tutiq; regreſſus legato: quod legatum nefas eſſet iterfici. Sacroſancta. n. ſunt legationis officia: ut Ci. ut etiã iter hoſtiũ tæla incolũnis uerſaret. Syluis ac lit. i. ſyluis: q̃ erãt i littore: aut q̃a difficile ẽ iter per ſyluas & littora. Intepet hydra uadis. Hic. n. in lerna palude hydrã hercules igni ꝑdomuit damnis capitũ & uulneribus pullulantẽ: intepuit ideo: quia cũ ferro uici nõ poſſet uulneribus ẽ ignis admotus. tepet ergo adhuc q̃uis flãma uictrice. Et q̃uix carmie raro: Sẽſus: quãuis Nemeæũ leonẽ cõſtet herculis uirtute ꝓſtratũ: tamẽ prioris metu ꝑiculi iterrupit paſtoꝝ timidas cãtilẽas. Qua latus eoos: corynthi latus emẽſus ẽ: & orientẽ dixit eoos: occidentẽ euros. Siſypheiq; ſedent portus: Cũ inter duo maria montẽ poſitũ crudeli latrocinio occupaſſet: hac. n. pœna mortaliũ paſcebatur. prægrauans ingenti ſaxo necare tãdem ab oculis deorum lege punitus apud inferos ſaxi quod uoluit pœnas exoluit pondere: portus corynthius ex utraq; parte duos habet ſypheũ & liliceũ, quos nũc poeta cõmemorat. Irataq; terræ. Iſthmon ſignificat ubi ſe Iuno cũ Palæmone præcipitauit, lyceum uero ꝓmontoriũ corynthiorũ.

Niſus
Eleuſin
Triptolemus

Niſam:Megarã dixit in qua niſus regnauit.Quidã niſum montẽ megarenſiũ dicunt: in quo niſus ẽ ſepultus:quẽ ferũt crinẽ habuiſſe purpureũ. Eleuſin:Oppidum eſt athenis uicinũ in quo ceres eximie colit̃:unde ſacra cereris eleuſina uocantur.Virgi.Tardaq; eleuſinæ matris uoluentia plauſtra.ceres cum ꝓſerpinam filiã ſuam quæreret uenit ad Eleuſinũ regem:cuius uxor iona puerũ peperit triptolemũ:ſeque nutricẽ ſimulabat.hãc regina libens nutricẽ filio ſuo recipit:datque ei nutriendũ. Ceres dum alumnum ſuum uellet immortalem reddere interdũ lacte diuino nutriebat.noctu clam igne eum obruebat.

Curua palemonio ſecluditur unda lechæo
Hinc præter uectus niſum.& te mittis Heleuſin
Læuus habet:iãq; arua gradu theumeſia:& arces
Intrat agenoreas.ibi durum etheoclea cernit
Sublimen ſolio.ſeptumq; horrentibus armis:
Iura ferus populo trans legem ac tempora regni
Iam fratris de parte dabat.ſedet omne paratus
In facinus.queriturq; fidem tam ſero repoſci.
Conſtitit in mediis ramus manifeſtat oliuæ
Legatum:cauſaſq; uiæ nomenq; rogatus
Edidit.utq; rudis fandi.pronuſq; calori
Semper erat iuſtis miſcens tamen aſpera cœpit
Si tibi plena fides.ſi dicti cura maneret
Fœderis.ad fratrem completo iuſtius anno.
Legatos hinc ire fuit.teq; ordine certo
Fortunam exuere:& lætum diſcedere regno.
Vt uagus ille diu paſſuſq; haud digna ꝑ orbes
Ignotas pactæ tandem ſuccederet aulæ
Sed quia dulcis amor regni:blandumq; poteſtas
Poſceris.aſtriferum uelox iam circulus orbem
Torſit & amiſſæ redierunt montibus umbræ.
Ex quo frater inops ignota per oppida triſtes
Exul agit caſus.& te iam tempus apertos
Sub ioue ferre dies.terrenaq; frigora membris
Ducere.& externos ſumiſſum ambire penates:
Pone modum lætis.ſatis auro diues & oſtro
Conſpicuus tenuem germani pauperis annum
Rexiſti.moneo regnorum gaudia temet
Dedoceas.patienſq; fugæ mereare reuerti.
Dixerat.aſt illi tacito ſub pectore dudum

Itaque præterq̃ ſoliti erant mortales creſcebat. Cũ hoc pater miraret̃ nocturno tẽpore obſeruauit:& cũ ceres pueꝝ igne obrueret:pater exclamauit. Illa irata eleuſinum exanimauit.ac triptolemo alũno ſuo æternum beneficium cõtulit.Nam fruges ei ꝓpagandas & curꝝ draconibus uinctũ tradidit:q̃bus ille uictor orbẽ terraꝝ frugibus obſeuit.Poſteaq̃ domũ rediit.Cepheus rex eũ tanq̃ æmulus interficere conatus ẽ. Sed re cognita iuſſu cereris triptolemo regnũ tradidit.Ibiq; oppidum cõſtituit: quod ex patris ſui nomine appellauit eleuſinum.cereri ſacra primus iſtituit:quæ theſmophoria græce appellant̃.

Theumeſia

Theumeſia:Vel oppidum uel ꝓmõtorium dicit̃:de quo ſe Ino cũ palæmone præcipitem dedit: qui græce palæmon latine portunnus dicitur.

Palæmõ portũnus

Arua ergo theumeſia a cãpo eiuſdem regionis thebis uicino. Et arces agenoreas.Propter Cadmũ conditorem thebarum Agenoris filium. Trans legẽ:ideſt ultra anni ſpatium:quæ ſortitus fuerat:ut primo ipſe regnaret. Queriturq; fidẽ.Oratorie Etheocles in ſuum fratrẽ tranſtulit crimẽ: quod tunc demum polynices depoſcat imperiũ: dolet ergo ꝙ ceſſãtibus legatis tã ſero ſup uiciſſitudinis fidem repoſcat:quod iamdudum negare potuiſſet:uel quod tardius & ꝑpetrãdi parricidii detur occaſio. Pronuſque calori:Militaribus armis imbutus ordinem ac modum orationis ignorat. Iuſtis miſcens tamen aſpera cœpit:Non blãda locutus eſt:quæ poſſent perſuadere:ſed aſpera quæ magis ad iram accederent: & oſtendit Tydeum uirum fortem militiæ magis q̃ eloquentiæ operam tribuiſſe. Si tibi plana fides:Quia ut ſupra edoctum ẽ. hoc iurauerant fratres:ut annis ſingulis iperium gubernarent.ergo queritur:ꝙ contra legem aut ſacramentum germano negaret regnum. Et letum:ideſt non inuitũ. Fortunam exuere:Hoc eſt deponere dignitatẽ. Pactæ tandem ſuccederet aulæ:Hoc ẽ inter uos partitæ.qa ex pacto debitam iã accipere debebat. Sed q a dulcis amor regni:ideſt ſed quia omnibus dulce ẽ regnum ultro rogaris. non dicit ꝙ polynices cupiditate regnandi coactus ẽ te rogare:ne uideret̃ illi maledicere.Sed dicit uiciũ hoc generale ẽ.aut certe illud exequit̃:Ignoſcimus tibi ꝙ cupiditate regnãdi minime imperium exuiſti.nam hoc uicium generale eſt omnibus.Generalia enim uicia ueniam facile promerentur. Lucanus.Quicquid multis peccat̃ inultũ eſt. Redierunt montibus umbræ.i.i loco illo ſũt umbræ:in quo fuerũt illo tẽpore quo adeptus es imperium :ut ex conuerſione tẽporũ iã annum tranſiſſe monſtraret. Exul agit caſus:Oratorie præſens tempus amplexus eſt. Agit caſus:hypalage.ꝓ agit caſibus.Vir.Tot uoluere caſus.

Tot uoluere caſus

Sub ioue:ſub cælo.Horatius.manet ſub ioue frigido uenator.tamen non iouis recte cælum dicit̃. nã ſi ſaturnus pater eiuſdem cæli & terræ eſt filius.cælũ ſic dici poteſt:auus ipſius eſt Iouis prius q̃ Iuppiter. Ambire:circuire. Tenuem:in quo tenuis fuit & inops. Moneo : iucunda concluſio.moneo inquit ut regnorum gaudia dediſcas.& dũ pateris te aula recedere propter hanc ipſam patientiam dignus eſſe dicaris qui recipias dignitatẽ:Qui enim ſponte non reddit:cũ ui perdiderit : qua audebit fronte repetere? Mereare reuerti.i.ut ſis exẽplo fratri:& tu ꝓfugus uidearis ad regnum redire.

Ignea corda fremunt:more peccantiũ:qui audire uera non poſſunt. Cui ſubter innanes.i. quaſi ſerpens diu ſub concauas terrarꝫ tenebras ſitim perpeſſa ſit:atrocius gerit uenenum. Conuocat in fauces. Vir.ex omnibus artubus colligit in fauces & in fauces ꝓprie:quia & hic cōtrario eiecturus ē uenena uerborꝫ. Cognita ſi dubiis:Senſus.ſi mihi eēnt iurgia fratris ĩcognita orationis tuæ ꝓſecutiōe qualis erga me eſſet futurus agnoſcerē: Nec clara odiorꝫ.qđ aperte oſtēdit ſuum odiũ contra me. Sufficeret uel ſola fides:ideſt niſi fratris in me odia & ratiōis tuæ furorem agnoſcerē ad reddenda quæ repoſcis potui fide cōpelli.

Ignea corda fremunt. iacto uelut aſpera ſaxo
Cōminus erigitur ſerpens cui ſubter inanes
Longa ſitis tenebras:totoſq̧ agitata per artus
Conuocat in fauces.& ſquammea colla uenenum
Cognita ſi dubiis fratris mihi iurgia ſignis
Ante forent.nec clara odiorum arcana paterent
Sufficeret uel ſola fides.quam toruus & illum
Mente geris ceu ſepta nouus iam mœnia laxet
Foſſor:& hoſtiles inimicent claſſica turmas
Præfuris in medios ſi cōminus orſa tuliſſes
Biſthonas aut refugo pallentes ſole gelonos
Parcior eloquio.& medii reuerentior æqui
Inciperes. neque te furibundæ crimine mentis
Arguerim..mandata refers.nunc omnia quando
Plena minis.nec ſceptra fide nec pace ſequeſtra
Poſcitis.& capulo propior manus.hæc mea regi
Argolico:nondum æqua tuis.uice dicta reporta
Quæ ſors iuſta mihi.quæ non indebitus annus
Sceptra dicauit honos.teneo longumq̧ tenebo
Te penes inachiæ.dotalis regia dono
Cōiugis & danae (quid enim melioribus actis)
Inuideam? cumulentur opes.fœlicibus argos
Auſpiciis lernamq̧ regas.nos horrida dyrces
Paſcua.& euboicis arctatas fluctibus oras
Non indignanti miſerum dixiſſe parentem
Oedipodem.tibi larga pelops & tantalus auctor
Nobilitas.propiorq̧ fluat de ſanguine iuncto
Iuppiter.an ne feret luxu conſueta paterno

Qua toruus.i.iuſta defenſio loquēdi:tamen inuenitur occaſio.Vt ĩ Terētio ualide propoſitioni lenonis:quia reſpōdere adoleſcēs nō potuit minatus eſt cædē. leno enim dixerat. Quid ſi illam ego nolo uendere coges me? contra adoleſcens iuſto argumēto lenōis ĩcluſus calũnioſa ac multũ diuerſa reſpondit:ſi āte ædes feciſſes cōuicium:melius erat intro arripere:atq̧ ibi uſque ad necem operire loris. Laxet commoueat:diruat. Talem ſe gerit quaſi iam teneat urbis ſtatum & euertat. Foſſor:foſſores dicuntur in exercitu conculatores:q cuniculos faciunt per quos ingens milites murorum fundamenta conuellunt:dicit ergo Tydei orationē ili tēpore conuenire quo iſta fiunt.Ideo ait. Præfuris :ideſt ante furis:cum adhuc q̄ dixerat non agātur. Hucuſq̧ principii tēditur ſenſus.quid de iurgiis fratris odiiſq̧ dubitarem ſufficeret mihi fides:qua præfuris:ideſt in qua ualde furis.Nunc autem Quid neceſſe eſt minari:cum odiorum arcana nudata ſint? Aut refugo pallentes ſole gelonos. Refugo:deuio.quia dicuntur ſythæ:quos nunc gelonos appellat nō habere aeris tēperamēta:qa longe a ſole ſubmoti ſunt.hi ſub ſeptentrione degũt:ad quos uix ſol peruenit.ideo pallentes. Et medii reuerentior æqui:nihil enim magis medium eſt quam iuſtitia.Conſiderata ergo reuerētia iuſtitiæ partior eēt allocutio. Neq̧ te furibunde: ideſt nō te arguo propter crimina gentis tuæ.agnoſco enim fratris eē quecunq̧ tua proſecutiōe complecteris.

Foſſores

Geloni

Pace ſequeſtra : ideſt media. Et propior capulo manus:hoc dicendo ſignificauit ad bellũ potius eſſe uicios:cũ regna magis debuerunt fide repoſcere.Vnde qdā in principio hoc accipiũt nō abſurde.ſufficeret uel ſola fides. Argolico:dicendo argolico & nō thebano iuidioſe fratri præſcripſit:quaſi ibi imperare debeas non thebis. Nondũ æqua tuis:quaſi incomparatione proſecutionis. Tydei leuiora mādent. Quæ ſors iuſta mihi: quia maior natu erat.& ideo dicit ſe priorem regnare debuiſſe.quippe natu maiorum:licet placitũ fuiſſe diximus:ut uiciſſim imperiũ gubernarent tamē ſorte perfectũ eſt:ut aliquis primus acciperet poteſtatē.Sed oratorie Etheocles quoniam in ſorte miſit eſſe caſum non iudicium ſtringit ad hoc : ut merito accidiſſe uideatur:nō fortuito:ideo ait iuſta.

Te penes ordo:Inachiæ danaeæ.coniugis regia dono:quē danae argiua poſſideat.hoc aũt ideo dictum ut doceat fratrē habere:quod repetit.Inuideam:nolo eni maioribus uerbis cumulare:ne uidear inuidere. Lernamque rege:ammimone danarum filia:dum inſidioſe in ſylua iaculo exerceretur:imprudēs ſatirum percuſſit:& eam cũ ſatyrus uiolare uellet:illa neptunni implorauit auxilium:quod neptunnus cũ uidiſſet: fugato ſatyro ipſe eam compreſſit: ex quo coitu natus eſt Nauplius naupli palamedis unde Virgilius.proſapiam repetens ait.Belide nomen palamedis.Neptunnus uero cuſpide dicitur: in quo loco ammimonē compreſſerat percuſſiſſe.unde cũ aqua flueret lerneus fons dictus ē.& fluuius ammimone. Horrida dyrces:memor poeta ſuperiorum.nam ait.Dumq̧ iter anguſtæ ſqualentia iugera dyrces Verteret. Nō indignanti:oratorie diſputat:quaſi polynices indignetur fœlicitate elatus.Senſus ergo.& licet miſerũ œdipũ:nō tamen indignor parentē uocare. Tātalus auctor: Tātalus iouis & plotidis nymphæ filius.ideoq̧ ait ꝓpiorq̧ fluat de ſanguie iuncto Iuppiter.perſeũ unde Danae origo maxie trahitur.

Ammimone

Nauplius

Tantalus

Hunc regina larem.noſtræ cui iure ſorores
Anxia penſa trahant.longo quam ſordida luctu
Mater.& ex imis auditus forte tenebris
Offendat ſocer ille ſenex.iam pectora uulgi
Aſſueuere iugo.pudet heu plæbiſq; patrumq;
Ne totiens incerta ferant.mutentq; gementes
Imperia.& dubio pigeat parere tyranno.
Non parcit populis regnum breue.reſpice quãtus
Horror.& attoniti noſtro in diſcrimine ciues
Hos ne ego.quis certa ẽ ſub te duce pena relíquã?
Iratus germane uenis.fac uelle nec ipſi
(Si modo notus amor. meritiq; eſt gratia patres)
Reddere regna ſinent.non ultra paſſus & orſa
Iniecit mediis ſermonibus obuia.reddes
Ingeminat reddes.non ſi te ferreus agger
Ambiat.aut triplices alio tibi carmine muros
Amphion auditus agat.nil tela.nec ignes
Obſtiterint.quin auſa luas.noſtriſq; ſub armis
Captiuo moribundus humum diademate pulſes
Tu merito.aſt horum miſeret.quos ſanguine uiles
Coniugibus natiſq; infanda ad prælia raptos
Proiicis excidio bone rex.o quanta cytheron
Funera ſanguineiſq; uadis hiſmene rotabis
Hæc pietas.hæc magna fides? nec crimina gentis
Mira equidem duco.ſic primi ſanguinis auctor.
Inceſtiq; patrum thalami.ſed fallit origo
Oedipodes.tu ſolus eras.hæc præmia morum
Ac ſceleris uiolente feres.nos poſcimus annum
Sed moror.hæc audax etiam nunc in limine retro
Vociferans.iam tũc impulſa per agmina præceps
Euolat œnides.uindex ſic ille dianæ
Erectus ſetis.& aduncæ fulmine malæ
Cũ premeret pelopea phalanx ſaxa obuia uoluens
Fractaq; per foſſis arbuſta acheloia ripis
Iam telamona ſolo.iam ſtratum ixyona linquens
Te meleagre ſubit.ibi demum cuſpide lata
Hæſit.& obnixo ferrum laxauit in armo.
Talis adhuc trepidum liquit calydonius heros
Concilium infrendens.ipſi ceu regna negentur
Feſtinatq; uias.ramumq; precantis oliuæ
Abiicit.attonitę tectorum ex culmine ſummo
Proſpectant matres.ſæuoq; infanda precantur
Oenidæ.tacitoq; ſimul ſub pectore regi.

Hunc regina larẽ: exiguũ & pauperem. Offendat ſocer ille ſenex: quaſi ſuperbe & indignatiue talẽ ſocerum dixit. Iam pectora uulgi: tertia cauſa ualidior: quare non reddat imperium ĩ fine eſt collocata.nam ſunt aliquæ ſpecies ueritatis.certat̃ magna cũ cõmendationis ſcæna.dicit.n.perfidũ ſe uelle dici: dũmodo ſuis ciuibus ꝓſit. Plæbemq; patreq;: more romano locutus ẽ: ut primo plæbem dicat: poſt patres. Regnũ breue: ideſt breuis adminiſtrator ſucceſſũ imperium ſeruare non patitur. & primo ideo querelam populi induxit poſſe ambos perdere. Quãtus horror: cum de me agitur quaſi thebani timere cœpiſſẽt ſi polynici redderetur imperiũ. Quis certa eſt ſub te duce pœna: meritorũ.merent̃.n.ſupplicia qđ mihi paruerint. Fac uelle: fac me ad fratrẽ uelle regnũ traducere. Ciues: nõ ſi nunc. Ingeminat reddes. Tydeus tamen hac inuidia orõnis egit licet legatus eẽt. Non ſi te ferreus agger. ne tibi blandiaris: ꝙ ſis firmiſſimo muro uallatus. Quicquid obuiũ fuerit ſupabit̃ nr̃a uirtute. Amphion: amphion Iouis & anthiopæ filius. liræ carminibus ad thebanos ædificandũ muros dicit̃ ſaxa duxiſſe.

Amphiõ

Diademate pulſes: Oratorie ut fœlicior pœna ſit mori cũ dignitate: q̃ fraude poſſidere. Aſt horũ miſeret: ciuiũ.ſ.tuorũ conciliauerat Etheocles ſibi aĩos militũ: quos rurſus Tydeus oẽs infenſos regi facit: dum dicit ipſum cauſam eſſe bellorum. Quos ſanguine uiles.ad mortem faciles.ut Virg. nos animæ uiles. Sanguinis auctor: prius auctor ẽ generis Oedipus.nã cuius atrocitatẽ depræhẽdimus maiorẽ: atrocẽ uituperationẽ ad exaggerandũ inuenimus. ut Vir. Laomedõtiadæ bellũ ne iferre paratis. Sed fallit origo: Ex diſſimilitudine & bonitate morũ polynices œdipi filius non putatur.

Hæc præ.morũ.i.pœnas & captiuitatem tuoꝝ. Nos poſcimus annũ: ſubaudi.ſed tu regna ꝑpetua.ut Lucanus. Arma tenẽti oĩa dat: qui iuſta negat. Retro uociferans: Sẽſus.hæc cũ egrederet̃ dicebat reſpectans in limine. Fulmine malæ: ꝑp aduncos dẽtes.quos more ictus fulmen proſtrauiſſet.

Pelopea phalanx.i.argiua: q̃ auxilio uenerat: ut Ouidi. refert.ergo peloponeſſus uicina oetholiæ. Ixyona perithoũ ſignificare uidet̃ Ixyõis filiũ. Meleagre: methatheſis ꝓ meleager. Calydõius hæros: Tydeus ꝓpria ratio. Calydonius ꝑp patriũ mores & tegmentũ. Oenidæ: Oeneus parthaonis filius oetholiæ rex: cuius ciuitas calydõ nobiliſſimam: & ſummam poteſtatem regni turbauit negligẽtia ſacroꝝ nimia. Si q̃dem uota pro imperii fructibus cælebras: nomẽ dianæ cõtempſit: ꝑp quam nimia indignatione oppreſſus: ut uideretur omnes placaturus. ſi illam adoraſſet. & aprum magnitudinis ſummæ i regionem eius immiſit: qui uaſtatis gentibus: calydonius ab urbe appellatus eſt: cuius feritate Oeneus fractus: ædictum tale propoſuit: ut dimidiam regni partem caperet: qui monſtrũ interemiſſet. Meleagri uirtus periculum

Oeneus

Aper Calydonius

non expauit.Siquidẽ eius filius undiq; iuuẽtutem collectam ad illam noui generis expeditionem uocauit:inter quos etiam Athlanta conuenit Iaſi filia ſumma uenatrix:quæ in ſaltibus prædictum aprum ſagitta peruiũ prima percuſſit.poſtea Meleager in ſe uenıẽtem feram excepit:interemitq;:& gratus aduerſus puellam futurus:quæ inter uiros ſucceſſu uirtutis enituerat.pellem monſtri illius cum capite dedit ad teſtimoniũ laudis.ſed munus peractum fortitudine iuidia prodidit.Plexippus namq; & Agenor Meleagri auunculi indignati ſunt ſibi prælatam fuiſſe uirginẽ:& eam dono ſpoliauerunt qua conditione fata ſibi maturauere.Id enim indignatus meleager:conſanguinitate calcata matris ſuæ fratrẽ plexippum occidit:ſibiq; mr̃is affectum abſtulit.Althea ſiquidẽ dum ſæuit ultione germanoꝝ ticionẽ quem habebat occultũ : qui cũ Meleager naſceretur:in regia:ſubito traditus fuit a parcis:ut iuuenis tã diu uiueret:quoad is eẽt ſeruatus:mater ignibus merſit:eumq; cũ filii fatis extixit. Quæ poſteaq̃ admiſſũ nefas agnouit:laq̃o uitã finiuit.

Athalãta

Plexippuſ

Aganor

Althea

Nec piger ingenio ſcelerum fraudiſq; nefandæ
Rector eget:iuuenum fidos lectiſſima bello
Pectora nunc pretio.nũc ille hortantibus ardens
Sollicitat dictis.nocturnaq; prælia ſæuus
Inſtruit & ſanctum populis per ſecula nomen
Legatum inſidiis.tacitoq; inuadere ferro.
(Quid regnis nõ uile) putat q̃s quæreret artes?
Si fratrem fortuna dares.o cæca nocẽtum
Conſilia.o ſemper timidum ſcelus.exit in unum
Plæbs ferro iurata caput:ceu caſtra ſubire
Apparet.aut celſum crebris arietibus urbis
Inclinare latus.denſi ſic agmine facto
Quinquaginta altis funduntur in ordine portis
Macte animi tãtis dignus qui crederis armis
Fert uia per dumos propior qua calle latenti
Præcelerãt.denſæq; legunt compendia ſiluæ.
Lecta dolis ſedes:gemini procul urbe malignis
Faucibus urgentur colles.quos umbra ſuperni
Mõtis & incuruis claudũt iuga frondea ſyluis.
Inſidias natura loco.cæcamq; latendi
Struxit opem.mediaſq; arte ſecat aſpera rupes
Semita.quam ſubter campi deuexaq; latis
Arua iacẽt ſpatiis contra importuna crepido.
Oedipodioniæ domus alitis.hic fera quondam
Pallentes erecta genas.ſuffuſaq; tabo
Lumina concretis infando ſanguine plumis
Reliquias amplexa uirum.ſemeſaq; nudis
Pectoribus ſtetit oſſa premens uiſuq; trementi
Colluſtrat campos.ſi quis concurrere dictis
Hoſpes inexplicitis.aut comminus ire uiator
Audeat.& diræ commercia iungere linguæ.
Nec mora.quin acuens exertos protinus ungues
Liuenteſq; manus.fractoſq; in uulnere dentes

Nec piger ingenii.i.q ſolers fuit pitus ſcelerũ:qa inuidioſe aggreſſus fuerat etheoclen.Tydeus legatus miſſus a polynice:unde iã cogitat quẽadmodum inſidias præparet. Et ſanctũ:diffinitio legati & cũ exclamatione pronunciandũ ut ſenſum exaggerationis adiuuaret:ſanctum legationis nomẽ adiecit. Quid regnis nõ uile putat.Indignatio poetæ auxexim fecit.dicit.n.qd non uile ducit regnãdi cupiditas.

O ſemp timidũ ſcelus.Anteaq̃ fiat de potẽtia aduerſantis timidũ poſt cõſcientiam iuxta Tul.ut nihil timeãt:qui nihil cõmiſerint & pœnã ſemp ante oculos uerſari putent q peccauerint. Timidũ ſcelus:qđ niſi a timẽtibus cõmittiť.Sed utrũ ad etheoclẽ refert:qui qa ſceleratus ẽ Tydeũ timet: an ad illos qnquagĩta:quos ideo parauerat quia timebat.deniq; hoc ſequitur. Exit ĩ unũ plæbs ferro : quia inſidiis agiť. & hoc ideo timidum ut ſit cathalogus.plæbs autẽ dixit.ut inuidiã numero hoc noĩe comparet. Exit ĩ unum:quia ſcelus cõmiſſuri pauci timebant.idcirco plures armauerat. At contra unius Tydei caput plæbs iurata conſurgit. Macte aĩ:laus tydei:cuius uirtus nõ unius inſidiãtis dextras poſcit. Propior:diſtat inter propiorẽ & uiciniorẽ. ut Propius res aſpice nr̃as.Ci.in uerrinis.Nec qcqd eſt propius factum q ut illud exemplum recuſas de adriano refereť. Fert uia per dumos propior.hoc eſt ducit uia compendioſior latente calle.ut Virgi.Olli p dumos qua proxima meta uiarũ armati tendunt.Topographia. Qua calle latẽ.docet per compendiũ inſidiatores ꝓceſſiſſe. Malignis nõ his qui obſidere poſſunt:ſed illis quorum cauſa obſideť. Vrgẽtur arcte:ſtrictim aduerbiũ eſt.

Importuna cre.feralis luctuoſa cõtra campũ crepido erat.i.ſaxũ eminẽs.Saxũ illud dicit in quo ſphynx fuit:& quærendũ utrũ ĩportuna execrãdo duxerit an ĩportuna nõ conueniẽs:qa ex ipſe ſaxo inſidiæ uideri poterãt præparatæ. Hic fera quondã:Sphynga dicit:quæ in hoc aliquãdo inſidebat ſaxo. Erecta gẽas: erectas gẽas habẽs. Suffuſaq; tabo lumĩa.eorũ cruore:quos occiderat orbes oculorũ habẽs effuſos. Cõcretis:ſolidatis & in unũ redactis abundãtia ſanguinis.ut Vir.concretos ſanguĩe crines. Inexplicatis:ĩexplicabilibus:ſiue obſcuris uicibus habẽs coſabulationẽ.ut Vir.Varioq; uiã ſermõe leuabãt. Cõmercia: enygmatis illius quod ſphynx propoſuit.cõmercium autẽ proprie eſt mutare inuicem aut emere aut uendere:hic nunc iucunde commercium deriuauit.ut diceret audire uoces & reddere. Quin acuens: ſi non ſoluiſſet præpoſitam quæſtionem. Liuenteſq; manus peremptorum : ſcilicet cruore perfuſas.

Cõmercium

Terribili applauſu.circum hoſpita ſurgeret ora
Et latuere doli.donec de rupe cruenta
Heu ſimili depræhenſa uiro.ceſſantibus alis
Triſtis inexpletam ſcopulis affligeret aluum.
Monſtrat ſylua nefas.horrent uicina iuuenci
Gramina.damnatis auidum pecus abſtinet herbis
Nō dryadū placet umbra choris.nō cōmoda ſacris
Faunorum.diræq; etiam fugere uolucres
Prodigiale nemus.tacitis huc greſſibus acti
Deueniunt peritura cohors.hoſtemq; ſuperbum
Annixi iaculis.& humi poſita arma tenentes
Expectant denſaq; nemus ſtatione coronant.
Cœperat humenti phœbum ſubtexere palla
Nox.& cæruleam terris infuderat umbram.
Ille propinquabat ſyluis.& ab aggere celſo
Scuta uirum.criſtaſq; uidet rutilare comantes.
Qua laxant rami nemus.aduerſaq; ſub umbra
Flam̄eus æratis lunæ tremor erat in armis.
Obſtupuit uiſis.ibat tamen horrida tantum
Spicula.& incluſum capulo tenus admouet enſē
Ac prior unde uiri.quidue occultatis in armis?
Non humili terrore rogat.nec reddita contra
Vox.fidamq; negant ſuſpecta ſilentia pacem.
Ecce autem uaſto cromi contorta lacerto
Quo duce fræta cohors fuſcas interuolat auras
Haſta.ſed audenti deus & fortuna receſſit.
Per tamen olenii tegmen ſuis.atraq; ſetis
Terga ſuper leuos humeros uicina cruori
Effugit.& uiduo iugulum ferit irrita ligno.
Tunc horrere comæ ſanguiſq; in corde gelari
Huc ferus atq; illuc animum.palentiaq; ira
Ora ferens.nec tanta putat ſibi bella parari
Ferte gradum contra.campoq; erumpite aperto
Quis timor audendi? quæ tanta ignauia ſolus
Solus ī arma uoco.neq; his mora. quos ubi plures
Quam ratus innumeris uidet excuſare latebris
Hos prodire iugis.illos e uallibus imis
Creſcere.nec paucos campo.totumq; ſub armis
Collucere iter.ut clauſas indagine profert
In medium uox prima feras.quæ ſola medendi
Turbata ratione uia eſt.petit ardua diræ
Spyngos.& abſciſſis infringens cautibus uncas
Exuperat iuga dira manus ſcopuloq; potitus
Vnde procul tergo metus & uia prona nocendi

Terribili applauſu:alarū ſonitu. ut Vir/
gilius.Plauſumque exterrita pennis dat te
cto ingentem .dicit ergo ſphynga alarum
ſtrepitu deuictos circunuolare.conſuetā.
Heu ſimili depræhenſa uiro : uel tam
callido uel tam ſcelerato. hoc ē crudeli par
ricidæ matris marito qui meruit:ut ſe ſpō
te cæcaret.ergo hic dixit ſimili errore pari/
cōſecrandum. Ceſſantibus alis : motus
alarum.ſuſpendit uolatū ergo ſphynx alis
ceſſantibus diſtulit. Auidum pecus:q̄uis
auidū:ut Lucanus.Impaſtæ fugiſtis aues.
Prodigiale nemus : illud qđ oſſibus hūa
nis alebat. Peritura cohors ; illos iuuenes
dicit:quos tydeus ē occiſurus. Humenti
palla:reſciſſo uelamine. Qua laxant rami
nemus:pro ex qua parte rariores arbores
ſteterunt umbra luci:quæ eē aduerſa ueni
entibus uidebatur. Obſtupuit:furore po
tius q̄ timore. Admouet enſem:ut ſit pa/
ratus ad cædem. Manu tractat auxilium.
.i.euaginationem parat. Non humili ter/
rore rogat:interrogat non territus. Quo
duce fræta cohors:ideſt q armis præerat.
Deus & fortuna:Deus ad uictoriam ret/
Oleneos tulit. Fortuna receſſit.i.fruſtratus eſt eius
ictus. Olenii tegmen ſuis : Olenos ætho/
liæ regio eſt:in qua ſus calydonius dicitur
interēptus:cuius exuuiis tydeus nunc tegi
tur & armat. Sup leuos humeros.i.ſup
ſiniſtri humeri partē haſta imminnes pœ
ne uulnus inuenit. Et uiduo ligno:cuipi/
de ab ea parte:quæ ferro caret:ac per hoc ī
firmo.Metaphora ad mulierem:quæ ſi au
xilio mariti caret:infirma ē ita lignum qđ
non habet ferrum:cum quo uulnus infli/
gat in firmū eſt. Ira:furore:nō metu. Bel
la parari:paucos eē credidit:nec putauit qn
quaginta ſibi uirorū fortium inſidias com
parare. Quis timor audendi:Quis pauor
ueſtrā frenauit audaciā? Hos de ire iugis
Anaſtrophe hos de iugis ire. Vt clauſas
indagine profert mediū:hæc comparatio
ad ſuperiora referenda eſt.Dicit enim ſic il
los aut de iugis ꝓdiiſſe aut creuiſſe de ual/
libus : quemadmodum de rætibus feræ:
quas in medium uox uenantiū & clamor
impellit.Tunc enim licet ſcire q̄ multæ cū
terrore clamoris coactæ fuerint non late/
re.eſt ergo ordo . Sic illos e lateribus exire
Indago uidet.ut clauſas indagine feras uox prima
in medium profert . Indago autem eſt:cū
ſyluam uenantium corona uallat: ut feræ
euadere non poſſint. Quæ ſola medendi
turbata uia ratione eſt:ideſt q̄ ſola uia ſalu
tis in hoſtes incipiens ardua petere. Et ab
ſciſſis:ordo eſt Et abſciſſi cautibus infrin/
gens unca uiam plura iuga exuperat. Vn/
de ꝓcul tergo metus:q locus eſſet facilior
ad nocēdū:& a piculo defēderet terga pu
gnātis.hoc ē de lōge eēt timor:ne a tergo circūuēiret.ī quo ſaxo ſtās iteri poſt ſe hoſtes timere nō poterat.

Quod uix plena ceruice:perfecta ætate.plena ceruice bona auxexis:ideſt toto corporis nixu.ut Virgilius.Quibus integer æui ſit ſanguis. Qualis in aduerſos lapythas:lapythæ gentes theſſaliæ omniū uirorum ſublimes:cum cæteris diis immortalibus annua ſacra conficerēt.in ipſa religiōe genus ſacrilegi cōmiſſum eſt.cum enim perithoi regis ſui nuptiæ cælebrarent:& ſacrificia omnibus diis facerent:Martis ſolius aras incultas reliquerunt:ſiue ignorātia:ſiue contemptu numinis habetur incertum.quæ res manifeſto punita eſt exitu.Mars namq; fecit ut aduerſus centauros bellarent:a quibus uicti ſunt ciuitas dāno intellexit regionis uirtutem. unde Vir. Mars perdere gentem immanem lapythū potuit. Stupet obuia lætho:Iam a comparatione diſceſſit: & ad fatum Tydei redit. pōt enim ambiguitas circūuenire lectorē. Tremefactum:in honorem occidētis laudantur occiſi. Tēnenda:apheresis pro contēnenda. Terrigenas confeſſus auos. Qui gloriaretur auos ſe promeruiſſe terrigenas de cadmi ſationibus ducens q mutuis uulneribus perierunt:ſed inferior uel equitandi arte peritus. Pentheumq; trahens: uel a pentheo originem trahens generi. Nondum te phædimus:Phædimus noīe nondum te propter penthei nomen liber habēs propitium Tydei armis occubuit. Libens:ne uideretur ab hoſtibus ſolo in quo ſteterat pulſus. Orbem ſcutum obuolutum:bene ſubdidit ſcutum. Sunt.n.ſcuta oblonge facta. Tegmine noto:ideſt terga ſua & caput muniuit apri calydonii tegmine. Ogygidæ:Thebani ab ogygio terrigena. Byſthonium: Tydei enſem.unde.Tydeo biſthōius enſis.niſi quia Oeneus martis eſt filius.primum qa uicina eſt ætholia thraciæ.aut quia Mars apud byſthonas colitur.Enſem uero biſthonium thraciū dixit:qa byſthonia gens thraciarum eſt. Decutit:ab ictu depellit:ſicuti. In ſocias errare manus.ut ex conſpiratione iaculari uolētes:ſeſe inuicem uulnerarent. Anguſtus tælis:optime dixit anguſtus: ideſt quia aditum uulneribus non daret. Inexpugnabilis:quia in multos facilis iactus eſt.multis in unum difficilis.Saluſti.in ſugurthi.Pauci in pluribus minus fruſtabantur. Non aliter:Briareum bello gigantū conſtat contra Iouem ſenſiſſe.ſed hic contra ſic poſuit quēadmodum Vir.Iouis cum fulmina cōtra & ut ter. Ille item ut contra me habeat. Contempta ab hoc etiam fulmina.uidebatur enim ſuis ſibi tantum manibus fortiter dimicare.Fabula. terra procreauit thiphonem miræ magnitudinis:cui centum capita draconum ex humeris nata erant. Hic Iouem prouocauit ſi uellet ſecum de regno certare. Quare Iuppiter pectus eius fulmīe percuſſit:qui cum flagraret: æthnā ei ſuperimpoſuit.& ex eo dicitur ardere adhuc.ipſe etiam alio noīe bryareus & ægeō dicitur.de quo Virgilius Aegeon qualis cētum cui brachia dicunt. Inde peletroniam:thraciam ſiue theſſaliam. ut Virgilius Frena peletronii lapythæ.ipſe enim regiones dicatæ ſunt Marti.

Lapythæ

Cētaurorum pugna

Scuta

ogygidæ

Mars

Biſthōes

Typhon

Bryareus

Aegeon

Saxum ingens.quod uix plena ceruice gementes
Vertere humo.muriſq; ualent inferre iuuenci
Rupibus auellit.dein toto ſanguine nixus
Suſtinet.immanem quærens librare ruinam
Q ualis in aduerſos lapythas erexit inanem
Magnanimus cratera pholus.ſtupet obuia letho
Turba ſuper ſtantem:atq; emiſſi turbine montis
Obruitur ſimul ora uirum.ſimul arma.manuſq;.
Factaq; commixto ſederunt pectora ferro.
Q uattuor hic adeo deiecti mole ſub una
Congemuere.fuga tremefactum protinus agmen
Excutitur ceptis(neq; enim tēnenda iacebant
Funera)fulmineus dorilas quem regibus ardens
Aequabat uirtus.martiſq; e ſemine theron
Terrigenas confeſſus auos.nec uertere cuiquam
Frena ſecundus halis.ſed tunc pedes occubat aruis
Pentheumq; trahens nondum te phædimus æquo
Bacche genus.quorum ut ſubitis exterrita fatis
Agmina turbatam uidit laxare cateruam
Q uæ duo ſola manu geſtans accliuia monti
Fixerat.intorquet iacula.& fugientibus addit
Mox in plana libens(nudo ne pectore tela
Inciderent)ſaltu præceps defertur.& orbem
Q uem procul oppreſſo uidit therone uolutum
Corripuit.tergoq;.& uertice tegmine noto
Septus.& hoſtili propugnans pectora parma
Conſtitit.inde iterum denſi glomerantur in unum
Ogygidæ.firmantq; gradum.trahit ocius enſem
Biſtonium tydeus.mauortia munera magni
Oeneos.& partes pariter diuiſus in omnes
Hos obit.atq; illos ferroq; micantia tela
Decutit.impeditant numero:ſeq; ipſa uiciſſim
Arma premunt.nec uis conatibus ulla.ſed ipſa
In ſocias errare manus.& corpora turba
Inuoluit prolapſa ſua.manet ille ruentum
Anguſtus tælis.& inexpugnabilis obſtat
Non aliter geticæ ſi fas eſt credere flegræ
Armatum immenſus bryareus.ſtetit æthera cōtra
Hinc phœbi pharetras.hinc toruæ palladis āgues
Inde peletroniam præfixa cuſpide pinum

Mutata:refecta ſiue ad pretium renouata. Pyragmone:quia Virgilio docente cognouimus etiam fulminum fabricatorem fuiſſe.ait enim.Et nudus membra pyragmon. Nequicq̄:aut nequicq̄ obſeſſus:aut nequicq̄ quæritur multitudine manuum ſuarum hoſtes deeſſe.cum fuerit uictus.

Iubet Comitemq; illi iubet. Iubet:facit. eſt enĩ polyſemus ſermo.aliquādo ſignificat uult. ut Virgilius.Infandum regina iubes.aliquãdo imperat. aliquando facit.ut hoc loco.

Huc illuc clypeum: Circumſpectat omnes partes:ne ab hoſtibus circunuentus occumbat. Armantque uirum: nam ipſa tæla in hoſtes retorquent:quia aliorum tælorum impetus retunditur:cum tæla impingit.Lucanus.totoque uiro lacine. Nec mortem:ita fuerat uulneratus:ut mortem timere non poſſet.Demiſſus.fluens.procidit impulſus dicit illum furore gentiū dolere dum.n. dryope mater eius prægnans furore bacchat̃ reluctantem cornibus traxit.dicit ergo hunc non naſcendi ordine ꝓcreauit.ſed conatu nimio utero' matris expulſum. Vnus ne uiri:Virgilius.Vnus homo & ueſtris o ciues undiq; ſeptus. Vix credet fama reuerſo:ꝙ unus tantos ceciderit. Theumeſia cornus:thebana: ꝙ Tydeus thebana haſta & ſpoliis hoſtium armatus fuerat. Atq; illi uoce repleta.Ordo atque illi uoce intercepta prorupto in ſanguine natat repleta lingua. Cur inficiatus honora arguerim fama. Cur uos arguerim honora fama:ideſt honeſta honorificata.

Indole clarius illa:indolem corporis dixit pietatem animi. Singultibus arctū: anguſtum . Singultibus enim anguſtatur atus. Exhaurit:concauum facit:ideſt cauat. Nec uincla coercent:inundatio lachrymarum galeæ uincla rumpebat. Cū multa gementi:cum multa gemeret a tergo percuſſus ē & hoſtili gladio corpori fratris affixus. Conſerit:coniungit. Ille oculos:qui prior fuerat uulneratus apparuit: ut in utraq; morte fratrum ambo lugerēt ſe in uicem morientes. Votum mortis: uotū iniquæ mortis:quia & uno tælo & gemini:& uno momento periere. Idem ultro.Iam ipſe uult hoſtes inſequi ; a quibus ante appetebatur.

Martis at hinc lapſo mutata pyragmone temnens
Fulmina.cum toto nequicq̄ obſeſſus olympo
Tot queritur ceſſare manus.non ſegnius ardet
Huc illuc clypeum obiectans.ſeq; ipſe recedens
Circuit interdum trepidis accurrit & inſtat
Spicula diuellens clypeo quæ plurima toto
Fixa tremunt.armantq; uirum:ſæpe aſpera paſſus
Vulnera.ſed nullum uitæ in ſecreta receptum
Nec mortem ſperare ualet.rotat ipſe furentem
Deilocum comitemq; illi iubet ire ſub umbras
Flegea.ſublata minitantem bella ſecuri
Dirceumq; gygen.echionium licophantem
Iam trepidi ſeſe quærunt.numerantq;.nec idem
Cædis amor.tantāq; dolent rareſcere turbam.
Ecce cromis tyrii demiſſus origine cadmi
Hunc utero quondam dryope phœniſſa grauato
Rapta repente choris:oneriſq; oblita ferebat
Dumq; trahit prenſis taurum.tibi cornibus euhan
Procidit impulſus nimiis conatibus infans.
Tunc audax iaculis .& capti pelle leonis
Pinea nodoſſa quaſſabat robora claua.
Increpitans.unus ne uiri tot cædibus unus
Ibit ouans.argos uix credet fama reuerſo
Heu ſocii.nullæ ne manus ? nulla arma ualebunt?
Hæc regi promiſſa cydon hæc lampe dabamus
Dum clamat ſubit ore cauo theumeſia cornus
Nec prohibent fauces.atq; illi uoce repleta
Intercæpta natat prærupto in ſanguine lingua
Stabat adhuc donec tranſmiſſa morte per artus
Labitur immorſaq; cadens obmutuit haſta.
Vos quoq; theſpiadæ cur inficiatus honora
Arguerim fama:fratris moribunda leuabat
Membra ſolo periphas(nil indole clarius illa
Nec pietate fuit)læua marcentia colla
Suſtentans.dextraq; latus.ſingultibus arctum
Exhaurit thoraca dolor.nec uincla coercent
Vndantem fletu galeam.cum multa gementi
Pone grauis curuas perſtrinxit lancea coſtas
Exit & in fratrem.cognataq; pectora tælo
Conſerit.ille oculos etiam num in luce natantes
Siſtit.& aſpecta germani morte reſoluit.
At cui uita recens.& adhuc in uulnere uires
Hos tibi complexus hæc dent ait oſcula nati.
Procubuere pares fatis.miſerabile uotum
Mortis:& alterna clauſerunt lumina dextra
Protinus idem ultro iaculo parmaq; menetem

Veſtigia retro:ſua retro ueſtigia urgebat fugiendo iminente Tydeo. Iniquā:q̄ fuerat ſanguine madeꝛ facta:hic aūt inequali ꝑprie dixit. Diſtractus:extenſus.hic uero ſub hac ſignificatiōe ponēdus ē.ut Virg. Turbatis diſtractus eqs.q̄uis Ci.in Philip.de Varrōis bōis Romulū eē deſtractū:ſed ēt illic ingenio legētis poſſimus diuiſā accipere. Diſtractus:ergo hic ait extēſis māibus:ut rogaret. Nitētē: conātē:ab eo qđ ē nitor.eris.dū tua facta refero ꝑculſi. Contēpto te rege canā.i.uirtutis tuæ facta referā:q̄ aures etheoclis ſatis offendunt. Nihil uultu mutatus:nimirū:qa qui ignoſcentis animū gerit:primū frontis ſuæ nubilū deſerenat.Lucanus.At cæſar facilis uultu mentemq; ſerenus.

Proterebat agens.trepidis ueſtigia retro
Paſſibus urgentem.donec defecit iniqua
Lapſus humo pariterq; manus diſtractus in ābas
Orat.& a iugulo nitentem ſuſtinet haſtam.
Parce per has ſtellis inter labentibus umbras
Per ſuperos.noctemq; tuam :ſine triſtia thebis
Nuncius acta feram.uulgiq; per ora pauentis
Contempto te rege canam.ſic irrita nobis
Tela cadant nulliq; tuum penetrabile ferro
Pectus & optanti uictor reueharis amico.
Dixerat;ille nihil uultum mutatus inanes
Perdis ait lachrymas.& tu(ni fallor)iniquo
Pollicitus mea colla duci.nunc arma diemq;
Proiice.quid ſequeris timidæ compendia uitæ.
Bella manent.ſimul hæc.& craſſum ſanguine telū
Iam reddit.ille ſuperdictis infenſus amaris
Proſequitur uictos.non hæc trieterica uobis
Nox patrio de more uenit.non orgia cadmi
Cernitis.aut auidas bacchum ſcelerare parentes
Nebridas & fragiles thyrſos portare putatis
Imbellem ad ſonitum.maribuſq; incognita ueris
Fœda celonea committere prælia buxo.
Hic aliæ cædes.alius furor.ite ſub umbras
O timidi paucique.hæc intonat.at tamen illi
Membra negant.laſſuſq; ferit præcordia ſanguis
Iam ſublata manus caſſos defertur in ictus.
Tardatiq; gradus.clypeum non ſuſtinet umbo
Mutatum ſpoliis.gelidus cadit imber anhelo
Pectore.tum crines ardentiaq; ora cruentis
Roribus & tetra morientum aſpergine manant
Vt leo qui campis longe cuſtode fugato
Maſſyllas depaſtus oues.ubi ſanguine multo
Luxuriata fames.ceruixq; & tabe grauatæ
Conſedere iubæ.mediis in cædibus aſtat
Aeger hians.uictuſq; cibis nec iam amplius iræ
Crudeſcunt.tantum uacuis ferit aera malis
Molliaq; eiecta delambit uellera lingua.
Ille etiam thebas ſpoliis.& ſanguine plenus

Quid timide ſequeris cōpendia uitæ.iucūde conſolať & terret:nāq; hoc polliceť:nullos:ſi ad bella uenerit: euaſuros.In hac aūt parte cōſideres prouiſum tibi ē ꝙ nūc moreris:ne grauiore ſupplicio reſerueris. Bella manent:Lucāus.Nō hæc ciuilia bella ut uiuamus agūt. Iam reddit: corpore iam euulſum tælū.neq;.n.poterat gladium in uaginam recondere.niſi hoſte iam perēpto. Trieterica:dixerat enī ea nocte Tydeū thebas intraſſe:qua libero patri ſacra cælebrabāt.Trieterica ergo & orgya liberi ſacra ſunt:quæ exacto triennio mos eſt cælebrari:ſicut olympiaci Iouis ſacrum redit intermiſſo quinquēnio. Scelerare parentes.i.crudelitate ſua ſceleſtū facere:quia bacchæ inſaniunt. Vſqueadeo:ut crudelis bacchus ī illaꝝ furore uideať: quia Agaue homicidium neſcia perpetrauit:& hoc deo potius aſcribitur q̄ furori. Nebridas : pelles damarū:quæ græce νεβρίδεσ appellantur:furere uideatur.At per hoc baccharū īdumenta ſignificat:quibus ſacrificioꝝ tēpore uti conſueuerunt.ut Virg.Pellibus in morem cinti. Imbellē:tympani & ſaltationis bacchaꝝ imbelles. Maribuſq; īcognita ueris:In comparatione thebanaꝝ ueris maribus dicit. Incognita prælia: luxurioſæ ſaltationis.quaſi hi q aduerſus ſe pugnauerunt:ſacroꝝ conſuetudine fuerint effœminati. Celenea:Celene Marſiæ ciuitas : ubi primū dicitur tibiaꝝ uſus inuentus:q̄bus Apollinē prouocare auſus eſt a quo uictus temeritatis ſuæ pœnas exoluit. Marſya enim celeneus fuit.ut ipſe infra.Et illuſtres ſatyro pendete celenæ. Fœda prælia: ſtupra.ut Vir.At nō in uenerem ſegnes nocturnaq; bella. Hic aliæ cædes:nō parricidiales contra illas:quas matres intuliſſe dicuntur hic increpat. Paucique:in comparationē uirtutis meæ. Hæc intonat: quippe plenus furore uirtutis. Nec ſuſtinet umbo:hic ūbonē ꝑ hūero poſuit aut ꝑ manu.

Mutatū ſpoliis:Tyonis.ſ. cuius clypeū cū ꝑfodiſſet:acceperat.aut certe mutatū ſpoliis īfectū ſanguie ſocioꝝ. Itaq; ꝑ cruorem ſuū mutauerat iā colorē:ut Luca. Perdiderat uultū rabies. Roribus cru. aſpſiōibus. ut Luca.Sāguineis ſtillauit roribus arbor.

Maſſyllas ī au.ut Vir.Maſſylliq; ruūt eq̄tes. Et ta.gra.tabes dr̄ recētis cadaueris fætor.Luca.Lōguſq; ī carceř fætor.& hūor q diſtillans cadaueribus corrūpit terrā.unde Vir.Et terrā tabo maculant. Et ſanguine plenus: Senſus hic de Homero uenit:ut tunc demum in caſtris dolonis Diomedes excedat:cum eſſet admōitus a Minerua. nam Virgi.hunc ſenſum in Niſi & Euryali perſonas ſeruauit.Acceleremus ait.Nā lux inimica ꝑpinquat.

Trieterica

Nebrides

Celene
Marſia
Tibia

Tabes

Tabo

Caligine plenum: ideſt nimia fœlicitate mentis obcæcatum. caligine dixit:quia nõ proſpiciebat futura pericula. Vincere thebas:nam in iſtis quinquaginta: qui omnes lectiſſimæ uirtutis fuerant: ideſt abſentes uictæ ſunt thebæ. Parce deis:nã qui immoderate ſua fœlicitate utitur:fauentes ſibi deos fatigat.elatus enim animus rebus ſecundis utilia minime reſpicit.Virgili. Et ſeruare modum rebus ſublata ſecundis.

Huic una fides:ut tantæ uirtutis gloriã ſolus conſecutus fuiſſe uidearis. Oeneos: genitiuus græcus.ut memnõ memnonos

Nec ueritus:hoc dicit:nec ueritus eſt augur prohibere ducem : ideſt etheoclen ne morituros tot mitteret:ſed inſtãtia morituris fata fidem auguri derogauere.ut Vir. Aonas in montes. Fragiles:uetuſtate corruptos. Tales in bella uenimus:& in romana hiſtoria.hoc porſenæ mutius dixiſſe fertur:cum dextra focis ĩpoſita diceret ſuæ patientiæ ſimiles uiros atq; uirtutis a ſenatu plures ſine ui ad exitum deſtinatos.

Huic leues galeas:in hoc conſecrando ſecutus eſt Virgilium.nam ille dum mortui ferret exuuias ait. Aptat rorantes ſanguine criſtas. Tælaq; trunca uirum. Ingeniumq; parentis:bene ingenium:quia de capite nata dicitur Iouis.& hoc antiqui bene figuratum eſſe dixerunt.ut quia naturæ ratione

Minerua ex Ioue

prudentia omnis in capite ẽ. Minerua cũ ſapientia dei nata de iouis capite crederet. eſt uero myſterium:quod lucis intaminata atq; armis munita uirgo de uertice dei maximi & ſecreti orta dicatur. Horrore decoro.ipſe quidem terror uultus pulchritudine mitigatur. Specioſus terror: pulchritudo terribilis. Crudeſcit: crudelior fit.zeugma ab iferioribus. Haſtata haſtis armata:ſiue haſtifera:ideſt magis bellicoſa q̃ Mars aut bellona. Impulerit:pro impellit.mutauit modum.

Tereus
Ithone

Seu pandionio:tereus martis filius Thrax. Ithone: Ithone ciuitas boetiæ Mineruæ ſacrata:ut ipſe ait. Ducit ithoneus & alchoneæ mineruæ Agmina bacchillidæ Mineruam itoniam dicit.ab ithone ergo mineruã ab oppido cognominauit:qđ ẽ in macedõia:ubi eius antiqua eſt ædes uicina boetiæ:in qua regnauit Anthonous Herculis filius.& Paphies.

Triton

Tritone:fluuius uel palus in libya: in q̃ Minerua dicitur nata.ſicut Lucanus affirmat.Vnde græci eam tritogeniam uocãt.

Parthaõ

Intemeratarum:participium ſine uerbi origine. Parthaonis aruis:parthaon Oenei pater fuit auus Tydei.conſtat Tydei genus a Marte defluere:ut idẽ ait.Marti non

Meleager

degenerare paterno.nam Meleager Martis filius fuit. Pleuron:ætholiæ ciuitas ꝓpe calydonem Marti ſacratam.Alii regio-

Pleuron

nẽ calydoniorum dicunt. Pleuron martia:quia ibi maxime Mars colitur.

Iſſet.& attonitis ſeſe populoq; ducicq;
Oſtentaſſet ouans.ni tu tritonia uirgo
Flagrantem multaq; operis caligine plenum
Conſilio dignata uirum.ſate gente ſuperbi
Oeneos abſentes cui dudum uincere thebas
Annuimus.iam pone modum.nimiumq; ſecundis
Parce deis.huic una fides optanda labori
Fortuna ſatis uſus abi.reſtabat acerbis
Funeribus ſocioq;'gregi non ſponte ſuperſtes
Hemonides(ille hæc præuiderat omnia doctus
Aetheris.& nulla deceptus ab alite)mæon
Non ueritus prohibere ducem.ſed fata monentẽ
Priuauere fide.uita miſerandus inerti
Damnatur: trepido tydeus in mitia mandat.
Q uiſquis es aonidũ. quẽ craſtina uulnere noſtro
Manibus exceptum mediis aurora uidebit
Hæc iubeo perferre duci.cinge aggere portas
Tela noua.fragiles æuo circumſpice muros
Præcipue ſtipare uiros.denſaſq; memento
Multiplicare acies.fumante hunc aſpice late
Enſe meo campum.tales in bella uenimus
Hæc ait: & merite pulchrum tibi pallas honorem
Sanguinea de ſtrage parat.prædamq; iacentem
Comportat gaudens.ingentiaq; acta recenſet.
Q uercus erat tenere iam dudum oblita iuuentæ
Aggere camporum medio.quam plurimus ambit
Frondibus incuruis.& crudo robore cortex.
Huic leues galeas:perfoſſaq; uulnere crebro
Inſerit arma ferens huic truncos ictibus enſes
Subligat:& tinctas membris ſpirantibus haſtas.
Corpora tunc atq; arma ſimul cumulata ſuperſtãs
Incipit(oranti uox:& iuga longa reſultant)
Diua ferox magni decus ingeniumq; parentis
Bellipotens cui torua genis horrore decoro
Caſſis.& aſperſo crudeſcit ſanguine gorgon
Nec magis ardentes mauors:haſtataq; pugnæ
Impulerit bellona tubas.huic annue ſacro.
Seu pandionio noſtras inuiſere cædes
Monte uenis.ſiue aonia diuertis ithone
Læta choris.ſeu tu lybico tritone repexas
Lota comas.qua te biiugo temone frementem
Intemeratarum uolucer rapit axis equarum
Nunc tibi fracta uirũ ſpolia.informeſq; dicamus
Exuuias.at ſi patriis parthaonis aruis
Inferar & reduci pateat mihi martia pleuron

Aurea tunc: in media urbe ubi ædem dicabo in tantum altitudo tollitur:ut Ioniū mare & Echinadas inſulas Acheloūq; deſpiciat.Harum inſularū Lucāus meminit.& tuū ſiue.u.c.ſ.Echinadas.Vnde i Acheloo fluuio tres inſulas his nominibus natura conſtituit:artemites:a gallo:megaleq; Ouidii quoq; carminibus cælebratæ. Hic ego maioꝝ pugnas:maiorum ſui generis.ſ.Arma tholis.Virg.Suſpendi ue tholo.Tholum eſt in media templi camera locus in quo uouentiū primitiæ aut exuuiæ figebantur. Acteas: athenienſes:quia athenarum iuxta littus ſita ſunt ſecreta nemorum loca:ut Virg.In ſola ſecrete troadas acta.Et ab ardore caſta oliua ſiue lauro ꝑ inuentore id quod inuentum ē.nam caſta non eſt olea:ſed Minerua aliter caſtam arborem dixit:quæ poſt quinquenniū athenis mineruæ offerebatur.hanc igitur caſtā arborem:in qua purpureis nexibus oīa ſupradicta pendebant.quæ tamen interiectis duobus pedibus candida fila diſcriminăt. Tu bellis tu pace feros:belloꝝ potens:qđ propriū eſt mineruæ. Non indignate diana:ſemper tibi de primitiis ſacrificabo.nec mihi ſicut ſolet Diana indignabitur.occulte hiſtoriam tangit:ubi Diana contempta in ſacrificio imiſit aprum : qui Calydoniā regionem uaſtaret.

Echinades

Tholus

Aurea tunc mediis urbis tibi templa dicabo
Collibus.ionias quo deſpectare procellas
Dulce ſit & flauo tollens ubi uertice pontum
Turbidus obiectas achelous echinadas exit.
Hic ego maiorum pugnas:uultuſq; tremendos
Magnanimum effingam regum.figamq; ſuperbis
Arma tholis:quæq; ipſe meo quæſita reuexi
Sanguine.quæq; dabis captis tritonia thebis.
Centum ibi uirgineis uotæ calydonides aris
Acthæas tibi rite faces.& ab arbore caſta
Nectent purpureas niueo diſcrimine uittas.
Peruigilemq; focis ignem longæua ſacerdos
Nutriet.arcanum.nunquam inſpectura pudorem
Tu bellis.tu pace feres de more frequentes
Primitias operum non indignate diana.
Dixerat:& dulces iter inſtaurabat ad argos

PErfidus interea miſſorum ſera uirorū
Tempora dum queritur dum ſpectat colla reciſa
Tydeos inuiſi.tunc tanta ex cæde relictus
Aduenit hemonides ſociorum funera pandens.
Iuppiter hinc martem ſtimulis flammauit amaris
Spargeret ut thebis.argiſq; incendia belli
At uenus hermionem memorat.thebaſq; tuetur
Tunc duo gliſcentes pugnæ præſagia uates
Explorant diuos.cernuntq; inſtare futuras
Crudeli populo ſtrages.ſed dicere muſant.
Hic ferus inſiſtit capaneus.bellumq; laceſſit
Vociferans ſpernitq; deos.ſocioſq; fatigat.

AT nō aoniæ moderator perfidus aulæ
Nocte ſub ancipiti quamuis humentibus aſtris
Lōgus ad auroram ſuperet labor ocia ſomni
Accipit:inuigilant animo.ſceleriſq; parati
Supplicium exercent curæ:tunc plurima uerſat

COnqueſtio etheoclis de tarditate quinquaginta miſſorum:Mæonis aduentus & cædis initiū.Indignatio regis.mors Mæonis & eius a rege interdicta ſepultura. Profectio lugentiū matrū ad locū cædis:& cadauerū funeratio.de thebanis malis conqueſtio.& regis iuſticia.Iouis imperiū marti:ut thebana bella ſuſcipiat.Veneris querela de thebanis apud martem.Martis reſpōſio pro thebanis.Regreſſio Tydei uulnerati & eius hortatio ad bellum polynicis.Allocutio pro iniuria Tydei affectionis obliquæ.Curatio tydei.deſcriptio ſolis occidētis & orientis noctis.deſcriptio martis bellū mouentis.Captatio augurioꝝ ab Amphiarao & Menalippo in monte aſeſant:& omnium ſignorum deſcriptio. Allocutio capanei iniurioſa contra amphiaraum religionē argiæ apđ patrē allocutio:& belli expoſtulatio.patris reſponſio ꝑmulcentis.

Lactantii in Statii thebaida. Li. .III.

PErfidus: aut quia regnum negauit:aut quia cōtra ius gentium legato parauit inſidias.Docet enī poeta malorū cōſcientiā eſſe peruigilem.quippe etheocles q̄uis ſtellis labor ſuperſit : ut aſcenſo Axe perueniatur ad lucem:tamen occio ſomnum non accepit.Ouidi.ii.ubi deſcribit inuidiā. Pallor in ore ſedet macies in corpore toto. Nuſquam recta acies liuent rubigine dentes.Pectora felle uirent : lingua eſt ſuffuſa ueneno.Riſus abeſt.niſi quem uiſi mouere dolores.Nec fruitur ſomno uigilantibus excita curis.Sed uidet ingratos intabeſcitque uidendo. Succeſſus hominum: carpitque & carpitur una. Ancipiti q̄uis humentibus aſtris:propter noctem cum ipſe anceps eſſet:uel ancipiti media .notanda figura anacoliton:ſecundum Saluſtium qua nocte ipſe fiebat anceps. Sceleriſque parati: prima enim noſtri ſceleris pœna eſt cogitatio.ut Iuuenalis. Prima eſt hæc ultio quod ſe iudice nemo nocens abſoluitur . conſtat ergo malorum conſcientiam ſemper eſſe peruigilem.

Conſciētia malorum

Inuidia

Hei: interiectio timentis. Animumq; rependit: non cogitabat contra numerum tantoꝝ unius ſub/ſiſtere poſſe uirtutem. Nũ regio diuerſa uiæ: proponit ſibi quod fieri potuit aliter q̃ ipſe mandauerat. iõ auté laudandus Tydeus: quia quod fecit nec metuens potuit ſuſpicari. An ſceleris data. i. ablata legatiõis ſanctimonia: uel quod religioſum officiũ legati peteretur inſidiis. Tertium quod ſuſpicatur. tale eſt dixit quidam a finitimis ciuitatibus Tydeo aduerſus inſidiantes eſſe ſubuentum. Et chromis & dorylas: ſa/xo periit inter illos quattuor: quos ſuo ictu dicit eſſe proſtratos. chromis inter ſacra uulnere ꝓſtratus oc/
cubuit. Heu ſegnes: Vere ſegnes ſi confli/
xerunt: & ab uno uincũtur. Arbiter alno:
ſpeciem pro genere. quilibet arbiter. magi/
ſter uel gubernator. Olenii aſtri: progreſ/
ſus hædorũ ſerenus: quod ſidus pluuiale ẽ
in ortu & in occaſu ſerenũ aerem facit. ut
Vir. Quantus ab occaſu ueniens pluuiali/
Hædi — bus hædis. Verberat imber humum. Sen
ſtellæ — ſus. Fruſtra nauigare compulit olenii aſtri
purior gradus. Hiberni iouis. Archadii:
quod ibi fuerat capra: quæ Iouem nutriit
amalthea. Clauſtra tonant: cardines dixit
quia uoluuntur. ut Intonuere poli. & quaſi
conuerſum polum facit pondere congre/
Orion — gatarum niuiũ. Inclinat orion: Iuppiter &
Neptũnus cũ ad enorionem regem i hoſpi
tium ueniſſent: & ab eo liberaliter excepti
fuiſſent: optionem dederũt: ut ſi quid, uel/
let ab eis expoſceret. Ille liberos ſine coniu/
ge poſtulauit: cui Neptũnus & Iuppiter im
perarunt: ut tauri corium: quẽ eis imolaue
rat: terræ infoderet. Illi i eo urinam fecere:
unde natus eſt orion. Qui cum dianæ ſtu/
prũ inferre uellet: illa terræ ope ſcorpioné
uindicem ſumpſit: qué occiſum Iuppiter i
cælum trãſtulit: ſimili modo & Diana uin
dicem ſuum inter ſydera collocauit. men/
ſis ergo Ianuarii tẽpus poeta deſcribit: quo
Orion in occaſu eſt cõſtitutus. Neſcius: q
neſciret non qui neſciret. Mœrentibus in
crepat: aut ſolicitis: quorum in errore nox
geminari uidetur: aut mœrentibus dictis.
Hyperiõ — Hyperiona põto: cũ primo ſol exit: ex hy
perione aũt græci fabularũ ſcriptores ſtul/
tos natos eſſe finierũt uenerabiles deos ſo/
Sol — lem & lunam pariter & aurorã ſeparantes
Luna — ueluti ſtolidi homines ſuis fallaciis ſydeꝝ
poſſe aufferre fidem his: qui nouerunt nec
mundũ nec diẽ ſine ſole lunaq; a primor/
diis rerum nec tanta lumina retro fuiſſent
geſtata. Hyperiona ergo: non ut græci fin/
gunt: accipiendũ. ſed latina ſimplicitate ex/
plicandum eſt ambiguum græcitatis hy/
periona dicunt ſuper omnia ſæcula. Ima
flagellatis: dicunt phiſici q ſuis fixa ponde
ribus in aere librata pendeat tellus & om/
ne graue cũ pendet: ſi motũ habeat flagel/
latur. ergo terra cum in medio fuerat aere
librata motũ paſſa eſt ſuis flagellata põde/
ribus. Septenæq; iugo concurrere portæ:
portas thebarum oſtendit: quia dicit the/
bana ciuitas ſeptem habere portas: unde a
Hoptapy — græcis επτατπιλωσ dicta ẽ: & prope ſunt
los — cauſæ: quibus ꝓdigia iſta contigere. Hemonides: hic eſt quẽ Tydeus: ut uictoriæ ſuæ teſtis eẽt: non ẽ di/
Hemo/ — gnatus occidere. Dubiuſq; no. tẽpus diei ſignauit: & noctis: qđ difficile hoīs uultus ad pfectũ potuiſſet
nides — agnoſci ſẽſus: q̃uis p obſcuꝝ nũcius agnoſci nõ poſſet: qđ tãtũ nũciaturus eẽt mãifeſtis agnouerát ſignis.

Peſſimus in dubiis augur timor. hei mihi clamat
Vnde moræ (nam prona ratus facilemq; tot armis
Tydea nec numero uirtutem. animumq; repẽdit)
Num regio diuerſa uiæ. num miſſus ab argis
Subſidio globus. an ſceleris data fama per urbes
Finitimas. paucoſne pater. gradiue manuue
Legimus indecores. at enim fortiſſimus illic
Et chromis & dorylas. & noſtris turribus æqui
Teſpiadæ. totos raperent mihi funditus argos.
Nec tamen ille meis reor impenetrabilis armis.
Aere gerens ſolidoq; datos adamante lacertos
Venerat. heu ſegnes quorum labor hæret in uno
Si conſerta manus. uario ſic turbidus æſtu
Angitur. ac ſeſe culpat ſuper omnia. qui non
Orantem in mediis legatum cætibus enſe
Perculerit. fœdaſq; palam ſatiauerit iras.
Iam pudet incepti. iam penitet ac uelut ille
Fluctibus ioniis calabræ datus arbiter alno
Nec rudis undarum portus. ſed linquere amicos
Purior olenii fruſtra gradus impulit aſtri.
Cum fragor hyberni ſubitus iouis omnia mundi
Clauſtra tonant multuſq; polos inclinat orion
Ipſe quidem mallet terras: pugnatq; reuerti
Fert ingens a puppe notus. tunc arcte relicta
Ingemit. & cæcas ſequitur iam neſcius undas
Talis agenoreus ductos cæloq; morantem
Luciferum. & ſeros merentibus increpat ortus
Ecce ſub occiduas uerſæ iam noctis habenas
Aſtrorumq; obitus. ubi primum maxima thetis
Impulit eoo cunctantem hyperiona ponto
Ima flagellatis ſignum lugubre malorum
Ponderibus trepidauit humus. motuſq; cyteron
Antiquas dedit ire niues. tunc uiſa leuari
Culmina ſeptenæq; iugo concurrere portæ.
Et prope ſunt cauſæ. gelido remeabat eoo
Iratus fatis. & triſtis morte negata
Hemonides. nec dum ora patent. dubiuſq; notari
Signa dabat magnæ longe manifeſta ruinæ.

Plâctuq; & gemitu.lachrymas nam protinus oẽs
Fuderat.haud aliter ſaltu deuertitur orbus
Paſtor ab agreſtum nocturna ſtrage luporum
Cuius herile pecus ſyluis inopinus abegit
Imber.& hybernæ uentoſa cacumina lunæ
Luce patent cædes:domino perferre recentes
Ipſe timet caſus.hauſtaq; informis arena
Quæſtubus implet agros.ſtabuliq; ſilẽtia magni
Odit & amiſſos longo ciet ordine tauros.
Illum congeſtæ portarum ad limina matres
Vt ſolum uidere nefas nulla agmina circum
Magnanimoſq; duces nihil auſæ quærere tollunt
Clamorem.bello qualis ſupremus apertis
Vrbibus:aut pelago iam deſcendente carina.
Vt primum inuiſi cupido data copia regis
Hanc tibi de tanto donat ferus agmine tydeus
Infœlicem animam ſiue hæc ſententia diuum
Seu fortuna fuit.ſeu quod pudet ore fateri
Vis inuicta uiri.uix credo & nuncius.omnes
Procubuere omnes:noctis uaga lumina teſtor
Et ſocium manes.& te mala protinus ales
Qua redeo.nõ hanc lachrymis meruiſſe nec aſtu
Crudelem ueniam.atq; in honore munera lucis.
Sed mihi iuſſa deum.placitoq; ignara moueri
Atropos.atq; olim non hæc data ianua lethi.
Eripuere necem.iamq; ut mihi prodiga uitæ
Pectora.& extremã nihil hæc horreſcẽtia mortem
Aſpicias(bellum infandum cunctiſq; negatam
Mouiſti funeſte aciem.dum pellere legem
Et conſanguineo gliſcis regnare ſuperbus
Exule.te ſeries orbarum exciſa domorum
Planctibus aſſiduis te diro horrore uolantes
Quinquaginta animæ circum noctesq; dieſq;
Aſilient)neq; enim ipſe moror iam mouerat iras
Rex ferus.& triſtes igneſcunt ſanguine uultus.
Inde ultro flegias.& non cunctator iniqui
Labdacus(hos regni ferrum penes)ire manumq;
Proturbare parant.ſed iam nudauerat enſem
Magnanimus uates.& tunc trucis ora tyranni
Nunc ferrũ aſpectãs.nunquã tibi ſanguinis huius
Ius erit.haud magno feries non perdita tydeo
Pectora.uado equidem exultans.ereptaq; fata
Inſequor.& comites feror expectatus ad umbras
Te ſuperis fratriq;.& iam media orſa loquentis
Abſtulerat plenum capulo latus.ille dolori
Pugnat.& ingentem nixu duplicatus in ictum

Lachrymas nam protinus omnes .i. qs
eſſet adhuc ignorabatur.& tamen quid nũ-
ciaret habitus & geſtus eius prodiderat.
Abegit:numerum per diuerſa diſperdit.
Et hybernæ:quia ſigna tempeſtatis in lu-
næ cornibus ſunt conſtituta. Tauros: cõ-
paratione tauros dixit:aut quia ſolent lupi
uincere. Tollunt clamorem:tantum cla-
morem tulerunt quantus fit in ciuitate ab
hoſtibus capta:aut naufragio iã caria mer-
gente. Vaga lumina:abſolute ſtellas dicit
ſic generaliter:aut quinq; planetas. Satur-
ni.Iouis.Martis:Veneris & Mercurii. Cæ-
terum ſol & luna nõ ſunt ſtellæ:nec ex pla- Sol
netarum numero:ſed totius mundi duces Luna
ac domini. Et te mala protinus ales: ideſt Ales
malum:quoniam mãu ſua erat periturus
ait. Mala ales:ideſt malum augurium.
Quotienſcunq; enim feminino genere di-
citur ales malum portendit augurium.ut
Horatius.Mala ſoluta nauis exit alite.Maſ-
culino autem bonum demonſtrat. Vnde
Virgilius.Namq; uolans fuluus iouis ales
in æthra. Ignara moueri atropos:quæ ab
his quæ ſemel mortalibus ſtatuit moueri
non poſſit.ut Virgilius. Fortuna omnipo
tens & ineluctabile fatum. Prodiga uitæ
pectora:quemadmodum fortunarũ pro-
digus dicitur qui patrimonium decoquit
ita & uitæ prodigus dicitur qui non terre- Prodigus
tur exitio:ſed uitam prodigere uult: ideſt
effundere. Pectora autem dicit nil horre-
ſcentia. Aſpicias:utar inquit libertate qua
non utitur niſi qui mori paratus eſt. Virg.
Deſine nam uenio moriturus & hoc cla-
more pronunciandum.hic enim uerbis ſa-
tiſfacit dolori ſuo. Peritura libertas: mo-
uiſti aut pietatis iura aut legationis leges.
Gliſcis:hic cupis ſignificat:ideſt cupidi- Gliſcit
tatis tuæ creſcit incẽdiũ. Te di.hor.uolan.
integer ſe oculis tuis ĩgeret nũerus occiſorũ
& dicẽdo qnq̃gita:aĩæ ſe quoq; optĩa uir-
tute iũxit occiſis. Volãtes:q̃ſi circa ora tua
uolabũt.ĩgerẽt ſe oculis tuis ſapiẽtes dicũt
nocẽtũ eẽ pœnas.ſi q̃ſdã figuras cũ uiderit
timeãt.unde Vir.Oibus ũbra locis adero.
& ut oſtenderet hoc ſceleratorũ eẽ: ſuppli-
ciũ adiecit.Dabis ĩprobe pœnas. Et nõ cũ-
ctator iniq:qa iniuſta oĩa poterat ſine dubi
tatione cõplere. Perturbare:ne cõuitia fa-
ceret in regẽ:aut ſe iniuſte percuteret. Et
nũc trucis ora tyranni:q̃ſi utrunq; aſpiciẽs
quid eſſet fugiendũ: quid dulcius uideret
ferrũ.aut tyrannus ĩpdita Tydeo pecto-
ra.i.quæ Tydeus noluiſſet occidere. Virgi.
Et uos o grai ĩpdita.cor.teu. Erepta fata:ĩ
prælio ante dilata. Te ſuperis fratriq;:ecly-
pſis figura.deeſt enim relinquo puniendũ:
quaſi feſtinus in uulnere orationem ĩplere
nõ potuit.ut Vir.Incipit effari mediaq; ĩ uo
ce reſiſtit. Dolori pugnat:cõtra dolorẽ re-
pugnat:ne putaretur ſentire cũ moritur.

Muſſant

Turbataqꝫ muſſant:bene muſſant:qa nō loquēdi libertas ē ſub tyrāno.ut Vir.Cūcti ſe ſcire fatent̄ qd fortūa ferat populi:ſed dicere muſſāt. Toruū.i.adhuc toruū adhuc minantem.Sal.Ferociā quā uiuus habuerat in uultu retinens. Lætati:nō diu gauiſi:quia rediit:qa ſe ſtatim peremit. Pacēqꝫ ſepulchri:quia dixit īquietā illis fore aīam. qui ferro pereunt aut inſepulti remanent.

Facilis iactura ſepulchri

Nequicq̄:bene nequicq̄:qa ſecūdum epicurum nihil mortui ſentire uidēt̄.ut Vir. Facilis iactura ſepulchri.Quorundā enim opinio/eſt aīas cū corporibus īterire:ut Lucretius.Iuſta hominis ſepultura nihil prodeſt. Paſſuræ ſitum:obliuiōis mala minime patieris.Vnde Vir.Si qd mea carmina poſſunt.Nulla dies unq̄ memori uos eximet æuo. Sancire uiam:uiam dicit:ꝑ quā cōtēnendo regiā poteſtatē ad libertatis inſignia poſſimus peruenire.

Dodona

Colūbæ

Et nemoꝝ dodona parens.In chaonia regione: quæ pars eſt Epiri dodonei Iouis tēplū eſſe dicit̄ notum numinis reuerentia:ubi duæ columbæ fuiſſe dicuntur ſedētes ſuper duas quercus.& reſponſa dātes exprimentes ī mutis animalibus quid homo adorare uellet: & poſtea una eaꝝ trāſuolauit in delphos:q̄ ciuitas in regiōe boetiæ iuxta parnaſum mōtem eiuſdē regiōis:ubiqꝫ

Delphi

Delphi apollinis oraculo orationē parauit.altera hāmonis Iouis templū in africa tenuit. Dodoneum igitur fuit oraculū Iouis ī epiro:ubi de q̄rcu colūba oībus reſponſa dabat.

Suſpēſus

Suſpendere:ſollicitos facere.ut Vir.Suſpēſum minime ducit. Senſus:ocia habebunt oracula te mortuo:hoc eſt propter tuū interitū conticeſcēt. Lauroqꝫ:propter daphnē:cuius arborē æternū uiuere uoluit ꝑ ꝑpetuitate amoris ſui. Helyſios:hūc ſolū de thebanis dicit helyſios meruiſſe cāpos. Cæterum ꝓ meritis ſcelerū nullā ad helyſios cāpos aīam thebanā ꝑuenire & nemus. Et triſtis uolucrū reuerētia ſeruat:aut qa mortuo exhibetur reuerentia:aut qa ore ꝓhibebant̄ attingere. Quiſqꝫ ſuas auide:ad ſuas qſqꝫ lachrymas.i.quas ſe ſuis habituri ſunt & eſt uerbū ſine præpoſitione.ut Salu.radicem montis acceſſit. Solādi ſtudio:quoꝝ licet nemo fuiſſet occiſus:tamē ſolandi gratia ſequebat̄. Infames ſcopulos:aut ſphyngos cædibuſ notos:aut qa illic a Tydeo qnq̄ginta cōfoſſi ſunt.ut Hora.Infames ſcopulos alta ceraunia. Accenſa.i.ſuoꝝ cadaueribus uiſis. Luctus atrox:hoc totū poetice īcorporauit. Prociduæ:pœne cadētes.i.ruētes ī faciē. Lumīa ſi.i.claudūt oculos mortuoꝝ. Neqcq̄:qa mortuis nullus doloris ſenſus ē. Magna pa.iu.ibat.n.ad ſepulturā duoꝝ. Ide:nomē ē mulieris:cuius duos filios gēinos a Tydeo dixius īterēptos.ergo græca declinatio noīatiuo ide:huius ides. Sublata co.ſqualētē comā ſublatā habēs.

Corruit. extremiſqꝫ animæ ſingultibus errans
Alternus nunc ore uenit.nunc uulnere ſanguis.
Excuſſæ procerum mentes.turbataqꝫ muſſant
Concilia.aſt illum coniunx.fidiqꝫ parentes
Seruantem uultus. & toruum in morte peracta
Non longum reducem lætati in tecta ferebant
Sed ducis infandi rapidæ non hactenus iræ
Stare queunt.uetat igne rapi:pacemqꝫ ſepulchri
Impius ignaris nec quicquam manibus arcet.
Tu tamen egregius fati.mentiſqꝫ nec unquam
(Sic dignum) paſſuræ ſitum qui comminus auſus
Vadere contemptum regis quanquā āpla ueniret
Libertas ſancire uiam.quo carmine dignam
Quo ſatis ore tuis famam uirtutibus addam
Augur amare deis.non te cæleſtia fruſtra
Edocuit.lauroqꝫ ſua dignatus apollo eſt.
Et nemorum dodona parens.Cyrrheaqꝫ uirgo
Audebit tacito populo ſuſpendere phœbo.
Nunc quoque tartareo multum diuiſus auerno
Helyſias in carpe uias.ubi manibus axis
Inuius ogygiis.nec ſontis iniqua tyranni
Iuſſa ualent.durant habitus & membra cruentis
Inuiolata feris.nudoqꝫ ſub axe iacentem
Et nemus.& triſtis uolucrum reuerentia ſeruat.
At nuptæ exanimes.pueriqꝫ.ægriqꝫ parentes
Mœnibus effuſi.per plana.per auia paſſim
Quiſqꝫ ſuas auidi ad lachrymas miſerabile currūt
Certamē:quos denſa gradu comitātur eūtes
Milia ſolandi ſtudio.pars uiſere flagrant
Vnius acta uiri.& tantos in nocte labores.
Feruet iter gemitu.langoribus arua reclamant
Vt uero infames ſcopulos.ſyluamqꝫ nefandam
Peruentum ceu nulla prius lamenta.nec atri
Manaſſent imbres.ſic ore miſerrimus uno
Exoritur fragor.aſpectuqꝫ accenſa cruento
Turba furit.ſtat ſanguineo diſciſus amictu
Luctus atrox.cæſoqꝫ inuitat pectore matres
Scrutātur galeas frigentum.inuentaqꝫ monſtrant
Corpora prociduæ.ſuper externoſqꝫ ſuoſqꝫ
Hæ prenſant in tabe comas:hæ lumina claudunt
Vulneraqꝫ alta replēt lachrymis.pars ſpicula dextra
Nequicq̄ parcēte trahūt.pars moliter aptāt
Brachia trunca loco.& ceruicibus ora reponunt.
At uaga per dumos.uacuiqꝫ in puluere campi
Magna parens iuuenum.gemini tunc funeris ide
Squalentem ſublata comam.liuentiaqꝫ ora

Vngue premens(nec iã infœlix miſerãdaqꝫ)uerũ
Terror ieſt lachrymis.pꝙ arma & corpora paſſim
Caniciem impexam dira tellure uolutans
Q uærit inops natos omniqꝫ in corpore plangit.
Theſſalis haud aliter bello gauiſa recenti
Cui gentile nefas hominem reuocare canendo
Multifida attollens antiqua lumina cedro
Nocte ſubit campos. uerſatqꝫ in ſanguine functũ
Vulgus & explorat manes.cui plurima buſto
Imperet ad ſuperos.animarum mœſta quæruntur
Concilia & nigri pater indignatur auerni.
Illi in receſſu pariter ſub rupe iacebant.
Fœlices quos una dies manus abſtulit una
Peruia uulneribus media trabe pectora nexi.
Vt uidit.lachrymiſqꝫ oculi patuere perfuſis.
Hos ne ego complexus genitrix? hæc oſcula nati
Veſtra tuor? ſic uos extremo in fine ligauit
Ingenium crudele necis? quæ uulnera tractem
Q uæ prius ora premã? uoſne illa potẽtia matris?
Vos uteri fortuna mei.qua tangere diuos
Rebar & ogygias titulis anteire parentes
Ah quanto melius dextraqꝫ in ſorte iugatæ
Q uis ſteriles thalami.nulloqꝫ hululata dolore
Reſpexit lucina domum.mihi quippe malorum
Cauſa labor.ſed nec bellorum in luce patenti
Conſpicui factis.externaqꝫ gentibus auſi.
Q uæſiſtis miſeræ uulnus miſerabile matri.
Sed mortem obſcuram miſerandaqꝫ funera paſſi.
Heu quantus furto cruor.& ſine laude iacentis.
Cunque ego nõ dextras miſeris cõplexibus auſim
Diuidere.& tanti conſortia rumpere lethi.
Ite diu fratres.indiſcretiqꝫ ſupremis
Ignibus:& caros urna confundite manes.
Nec minus interea digeſta ſtrage ſuorum
Hinc cromii coniunx hinc mater penthea clamat
Aſtyages pueriqꝫ rudes tua phedime proles
Amiſſum didicere patrem.marpiſaqꝫ pactum
Phyllea.ſanguineumqꝫ lauant athamanta ſorores.
Tum ferro retegunt ſyluas.colliſqꝫ propinqui
Annoſum truncant apicem.qui conſcius actis
Noctis & inſpexit gemitus.ibi grandior æuo
Ante rogos dum quiſqꝫ ſuo nequit igne reuelli
Concilium infauſtum dictis mulcebat alethes.
Sæpe quidem infœlix.uarioqꝫ exercita ludo

Terror ineſt lachrymis.i.præ dolore luctus cœperat eſſe terror.Senſus.oblita quidem uirorum fortium mater durauerat. Volutans:παθωσ pathos doloris a facto. Omniqꝫ in corpore plãgit: omnia putãs filiorum eſſe cadauera:per errorẽ lamentabatur ꝑ ſingula corpora. Theſſalis haud aliter bello gauiſa.Sic etiã in Lucano. Magna uidetur eſſe deſcripta recens cadauer: quærens occiſi hominis.Conſtat.n.aĩas eo & qui olim ex longo tẽpore defuncti fuerunt euocari non poſſe. Cui gẽtile nefas: ideſt cui propriũ hoc facile eſt:quia omnis malus ſuæ gentis eſt crimẽ.ut Virg. Sæpe animas imis exire ſepulchris: ut in corpora iterum hominũ redire cõpellant. Multifida:multifariæ fiſſa. Explorat manes: innoxia uirorum. Buſto:mortuo tibi cadaueri. Quærunť.i.dolẽt ſibi requiẽ tolli. Lachrymiſqꝫ:oculi obducuntur enim oculoꝝ uiſus humore lachrymarũ: q ubi profuſus fuerit reddit aſpectum. Tuor:ꝓ intuor. Extremo in fine ligauit: memor poeta ſuperioris deſcriptionis.Ait eni Exit & in fratrẽ cognataqꝫ pectora ferro. Traiicit. Tangere:æquare:cõtingere. Tittulis: memoria bonoꝝ fatorũ:qui ſolet ſupponi tumulis mortuoꝝ. Anteire parentis. Nioben ſpecialiter tangit. Dextraqꝫ.i. ſorte proſpera. Quis ſteriles thalami:quibus thalami infœcũdi. Et nõ hululata lucina: dea non inuocata parturiẽtibus præ dolore:ut Teren.Iuno lucina fer opẽ. ſerua me obſecro.Quãto melius inquit cũ illis agiť: quæ propter ſterilitatẽ ſuã non ſubiacẽt orbitati. Cauſa labor:mire dixit: ut liberos cum dolore genuiſſe uideatur:quos cernit extinctos.Laboraui ergo ut ĩfœlix fierem.

In luce patenti: publice honeſto interitu: qui nocte occubuerunt nec luce pugnãtes ubi uirtus potuiſſet uideri.Alia querela ꝙ in gloria nocte perierunt. Aeterna: q̃ eẽnt apud omnes gentes memorabilia numerãdaqꝫ:quia inter paucos nec in magno prælio concidiſtis:aut nocte perempti. Et ſine laude:quia non inter cuneos hoſtiũ nobilis eſt datus interitus.Indiſcretiqꝫ ſupremis.Vna nobis tradiť ſepultura: quos nec ĩ morte fata diſcriminãt. Digeſta.i.diſpoſitis cadaueribus urniſqꝫ iã cognitis. Pueriqꝫ rudes:aut ætate breues: aut malorum ignari. Pactum ſponſum:ut Virgi. Et pactæ coniugis. Grandior æuo:Quo in loco alethes æuo grandior. Lugentibus ante rogos ſuos gemitus ſolabať. Sæpe quidẽ infœlix:Hæc ratio conſolationẽ tenet.q̃ cõſtat exẽplis.ut Virg.O paſſi grauiora. dicit ãt nũq̃ tãtã ſcenã infœlicitatis accidiſſe thebanis:& ne cõtra ꝑceptũ faciat ſi ĩfœlicitatẽ cauere dicit exemplo:ideo dicit unũ diẽ poſſe iſtis cladibus comparari:quo Niobe quatuordecim filios uno momento ira numinum perdidit. Omnes enim reliquæ hiſtoriæ de thebanorum calamitate præcipue ex ſuperioribus bene iã notæ ſunt.

Fœtus

Vnde noui fœtus :proprie fœtus:quia fœtus terræ partus ē.Sic Vir.Sic quoq; mutatis requieſcunt fœtibus arua. Conſedit:corruit:cōſūpta ē. Neq; funera:putabat ſe occiſo filio Learco athamas gloriā cōſecuturū:quē præ furore ferā putauit.gloriabať ergo īſanus meritæ uenationis euentu. De monte:de quo leucothea ſe pcipitauit ī fluctibus cū palæmone. Hic ge.the.talis qualis nūc ē qnquagita oīum clade pēptoꝝ. Furoiē uicit:reſpuit ad hoc ſolū ut agnoſceret orbitatē. Expauit:qa adhuc cauſam neſciebat:una dies ppe ē:ut hæc infœlicitas cōſolatiōe careat:ſi nihil unq̄ tale cōtigit.iō ſubdidit exēplū:qa ut Ouid.ait

Fatorum gens noſtra ruit. ſydonius ex quo
Hoſpes in aonios iecit fata ferrea ſulcos
Vnde noui fœtus.& formidata colonis
Arua ſuis.ſed nec ueteris cum regia Cadmi
Fulmineum in cinerem monitis iunonis iniquæ
Conſedit.neque funerea cum laude potitus
Infœlix athamas trepido de monte ueniret
Semianimem heu letho referens clamore learcum
Hic gemitus thebis.nec tempore clarius illo
Pheniſſę ſonuere domus.cum laſſa furorem
Vicit & ad comitum lachrymas expauit agaue.
Vna dies ſimilis facto ſpecieq; malorum
Aequa fuit.qua magniloquos luit impia flatus
Tantalis innumeris cum circumfuſa ruinis
Corpora tot raperet terra.tot quereret ignes
Talis erat uulgi ſtatus.& ſic urbe relicta
Primæuiq; ſenes & longo examine matres
Inuidiam traxere deis:miſeroq; tumultu
Bina per ingentes ſtipabant funera portas
Meq; ipſū memini (nec dū apta doloribus ætas)
Fleſſe tamen gemituq; meos æquaſſe parentes
Illa tamen ſuperi.nec quod tibi delia caſtos
Prolapſum ad fontes ſpecula temerāte prophana
Heu dominum inſani non agnouere moloſſi
Deflerim magis.aut uerſo quod ſanguine fluxit
In ſubitos regina lacus.ſic dira ſororum
Penſa dabant:uiſumq; ioui. nunc regis iniqui
Obnoxam immeritos patriæ tot culmina ciues
Exuimus.nec adhuc calcati fœderis Argos
Fama ſubit.& iam bellorum extrema dolemus
Q uantus equis quantuſq; uiris in puluere craſſo
Sudor.& o quantum crudele rubebitis amnes?
Viderit hæc bello uiridis manus.aſt ego doner
Dum licet igne meo:terraq; inſternar a uita:
Hæc ſenior.multumq; nephas etheoclis aceruat:
Crudelem infandumq; uocans:pœnaſq; daturum
Vnde ea libertas? iuxta illi finis & ætas

Tantalis Niobes filii

Niobe latonam coli uetabat:ī ſe cupiēs trāſferre honorē numinis:qđ illā ī utroq; ſexu liberoꝝ fœtibus iactabat anteire ſe.Tantalis aūt niobe:qa Tātali fuit filia.filii Niobes hi.Archemorus Antegorus.Tantalus.Phadimus.Sipylos.Xenarchus.Epinites.Itē filiæ.Aſticratia.Pelopeia.Cheloris.Cleodoxe.Ogime.Phega.Neera. Innumeris: qa inumera orbitas cixerat matrē: ut nūc. Viroꝝ fortiū cæde circūuolabat orbis ciuitatem. Corpora tot:qa p numero filioꝝ rogos quoq; extruxerat. Raperet terra:illa re rapet.nā hodie quoq; niobe ſic pingiť gremiū cōferta tot natis:dū unūquēq; amplecti manibus affectat amplecti. Longo examine.i.turba. Inuidiā traxere deis: ut Lucanus.Et nullis defuit aris Inuidiā factura parens. Bina p ingentes thebe:ab auctoribus επταπυλε heptapylæ ſūt noiatæ: qa ſeptē portis ambiebanť:ut oſtēderet Nioben q̄tuordeci habuiſſe filios:ait bina funera p ſingulas portas efferebāt:ut hinc daretur itelligi Thebanā ciuitatē ſeptē portaꝝ exitu decoratā. Moloſſi: Actēonē dicit q mutatus ī ceruū putať q; Dianā nudā aſpexerat:& a ſuis diciť cāibus laniatus. In ſubitos re.la.Dyrcē ſignificat:quā Amphiō & Zetus Iouis & antiopæ filii tauro iūxerūt: de cuius ſanguine fons ē natus q eius noie decoratus eſt. Sic dira ſororꝝ:iō inquit illa nō fleo:qa patientius ferť:qđ fato accidit. Nūc ergo qnq̄ginta iſti regis uicio ceciderūt.Sic Cice.i philip.Multa aūt īpēdere uidēť pter naturā & pter fatū.Iō & poeta deſcribit illud fatoꝝ fuiſſe: hoc non : de qua re magna quæſtio eſt: Sed ſi philoſophiæ inueſtigemus arcana:ſic hæc tamē eueniſſe credamus:reperire poſſumus hoc magis fato factum:quod per etheoclis iſidias contigit. Quod enim deorum iracundiis extra fatum.licet enim diis qa ipſa fata ſenſerunt facere quod uelint:qa humanū genus hoc uinculo ligauerunt: ut iuuit ſuas uoluntates atq; licentias.Attamē ſi utrūq; perpendas & hoc illud eueniſſe cognoſces. Nam ut quinquaginta morerentur per regis perfidiam contigit:Illaque regibus facta narrauit de Dyrce de Niobe de Pētheo de Agaue.de Actæone etiam de creti poterimus agnoſcere.Omne enim quodcunq; fato moritur.ut Virgilius.Stat ſua cuique dies. Exuimus :Perdidimus.tanq̄ quæ tegerent:aut ornarēt. Extrema dolemus: ſenſus cum nondum bella commiſſa ſint:iam timemus extrema bellorum:quæ uicti pati conſueuerunt. Vnde ea libertas: Quæritis inquit quo uultu Alethes crimina in regem libere congerat.Videt enim ſibi uitæ finem propinquum.& omne incolumitatis ſpatiū eē tranſlatū.& pp hoc ne moriať inglorius:q̄ſi liber & cōſtans ut de illo poſtea populus loquatur:optat occidi.Vnde Lucanus.Vanam ſpem mortis honeſtæ concipitis.

Dirce

Tota retro:ſeręqꝫ uelit decus addere morti.
Hæc ſator aſtrorum iamdudum uertice mundi
Proſpectans primoqꝫ imbutas ſanguine gentes
Gradiuum acciri propere iubet.ille furentes
Biſthonas & geticas populatus cædibus urbes
Turbidus æthereas currus urgebat ad arces.
Fulmine criſtatum galeæ iubar armaqꝫ in auro
Triſtia terrificis monſtrorum animata figuris:
Incutiens.tonat axe polus.clypeiqꝫ cruenta
Lux rubet:& ſolem longe ferit ęmulus orbis
Hũc ubi ſarmaticos etiam num afflare labores
Iuppiter & tota perfuſum pectora belli
Tempeſtate uidet.talis mihi nate per argos
Talis abi.ſic enſe madens.ac nubilus ira.
Exturbent reſides frænos:& cuncta peroſi
Te cupiant:tibi pręcipites animaſqꝫ manuſqꝫ
Deuoueant.rape cunctantes.& fœdera turba
Quæ dedimus.tibi fas ipſos incendere bello
Cælicolas.pacemqꝫ meam.iam ſemina pugnæ
Ipſe dedi.remeat portans inmania Tydeus
Auſa ducis ſcelus.& turpis primordia belli
Inſidias.fraudeſqꝫ ſuis quas ultus in armis
Adde fidem.uos o ſuperi meus ordine ſanguis
Ne pugnate odiis:neu me tentare precando
Certetis.ſic fata mihi.nigræqꝫ ſororum
Iurauere colus.manet hæc ab origine mundi
Fixa dies bello.populiqꝫ in prælia nati.
Quod niſi me ueterum pœnas ſancire malorum
Gentibus.& diros ſinitis punire nepotes.
Arcem hanc æternam mentiſqꝫ ſacraria noſtræ
Teſtor.& helyſios etiam mihi numina fontes
Ipſe manu Thebas.correptaqꝫ mœnia fundo
Excutiam.uerſaſqꝫ ſolo ſuper inacha tecta
Effundam turres.ac ſtagna in cærula uertam.
Imbre ſuperiecto.licet ipſa in turbine rerum
Iuno ſuos colles templumqꝫ amplexa laboret.
Dixit.& attoniti iuſſis mortalia credas
Pectora.ſic cuncti uocemqꝫ animoſqꝫ tenebant:
Non ſecus ac longa uentorum pace ſolutum
Aequor.& imbelli recubant ubi littora ſomno
Syluarumqꝫ comas & abacto flamine nubes
Mulcet iners æſtas.tunc ſtagna lacuſqꝫ ſonori
Detumuere.tacent exhauſti ſolibus amnes
Gaudet ouans iuſſis.& adhuc temone calenti
Feruidus in lęuum torquet gradiuus habenas
Iamqꝫ iter extremum.cæliqꝫ abrupta tenebat.

Biſthonas & Gethicas:Gẽtes thraciæ crudeliſſimæ ob quã cauſã mars eſſe de thracia dicitur ut Vir.Grandiuumqꝫ patrẽ gethicis qui præſidet aruis. Fulmine criſtatim: quod exibat de criſta galeæ infinitũ lumen habens eratque galea in modum fulminis criſtis ornata. Triſtia: Quæ q̃q̃ eſſent aurea:tamen triſticia non carent ut eſſet terror in prælio. Tonat axe polus:In certum utrum poli axem: an currus dixerit:ſed rectius curꝛ axẽ accipimus. Aemulus luce.Radiãti par magnitudine. Sic enſe madens ac nubilus ira:Mandentem ſanguine gladium ferens aut tenens & furore triſtis. Exturbent reſides frænos: ideſt uincula legis & fœdera:quibus tenentur in pace.ut Vir.Ni frænum. Et cuncta peroſi: Quaſi communis uerbi ſit participium: ut peroſus te & peroſus tibi Vir.lucẽqꝫ peroſi.Alibi.non genus omne peroſum fœmineum. Et fœdera turba:ante bellũ.n. thebanum inter argos & thebas odia penitus non fuerunt. Cui dedimus:conceſſimus tibi ocia longa ſubito bello turbare. Mars

Adde fidem:Vt Tydeo credebat. Nigræ infernæ quia bellorum. Colus:penſa non tamen plurali numero declinatas. Ab origine mondi:ſecundum illos:qui dicũt naſcente mundo præfinita eſſe hominum fata. In prælia nati:quaſi mundi hac cõſtituta ſint lege ut populi hi bellis intereant.

Arcem hanc æternam:Inter ortum & occaſum omne quod medium eſt: meridies uocatur:& eſt ſedes deorum.Vnde & illis eſt græcum ideſt aurea mediocritas:Inde facile apud Maronem Mercurius ad Atlãtem uenit: quamuis hic uertice cæli conſtitit.intelligimus: ꝓpe ſeptẽtrionẽ.

Etiam mihi numia fontes: Ordo. Teſtor helyſios fontes qui etiam ſunt mihi numina.Vnde Vir.dii cuius iurare timent.& fallere numen. Ipſe manu thebas:ut conſoletur omnibus minat̃ argiuis. Conſtat.n. timore piculi accipere ſolatium ſi hoc nõ ſolus quicunqꝫ patiatur. Vertam: Aut in mare traham.aut diluuio conterã. Mortalia credas.Sic præcepto iouis cuncta ſunt territa numina ut crederent mortalia. Iãque iter extremum.Parte qua deficit cælũ ut Homerus ſignificans interuallum:quo terra ſeparatur a cælo ſic & abrupta montium dicimus: ideſt Olympi ardua.qđ cælũ dixere:iõ qa apex eius omnibus inuiſibilis eſt.Infra.n.nubes ſunt ut Lucanus nubes excedit Olympus. Olympus

Nulla formidine:Nec mirum maritum martem amata non timuit:quæ iratum Iouem temnere cō/
ſueuit. Iam iamq; rigentes. Erectas ſiue horribiles:ut Virgilius.Riget horrida tergo palla. Acclinata
iugo:Incumbens Venus ſuper iugum uultum madentem lachrymis obliquū tenens ut hoc abitu mar/
tem in amorem ſuum magis magiſq; ſuccenderet. Socero:Quia Cadmus hermionem & martis & ue
Hermio/ne neris filiam duxit uxorem.Iure ergo martem ſocerum nominauit. Criminis hæc merces:adulterii ſci/
licet:quia ſperto Vulcano cum marte concubuit q̄q̄ Veneris & martis notiſſima fabula ſit.breuiter ta/
men exinde pauca perſtringam poſteaq̄ fi/
liabus ſolis Venus Amorem immiſit &
Venus ſingulæ exitiali morbo detentæ interiere.
Vulcanus: mineruæ conſilio monile aſtu
percepit.Nam conſcia factum minerua.in
dicāt enim oculi gorgone:quos dicit poe/
ta in illo monili gemmis inſertos : fecit er/
go monile pulcherrimum infauſti ominis
qđ dedit hermione Semele geſtauit quæ
Hermio/nes fulminibus Iouis aſumpta eſt:inde habuit
Ino q̄ a marito atamanthe occiſo ex filiis
uno learco:cum alio.i.Palæmone ſe præci
pitauit in mare.ut mariti inſequentis uita/
ret inſaniam.poſt hanc Agaue & ipſa fili/
um furore percuſſit.Hæ omnes filiæ Cad
mi & hermiones fuerunt. habuit & Ioca/
ſta:quæ per errorem filio nupſit.habuit &
Argia:ſed erifili dedit ut mariti proderet
latebras. Sæuit tamen ira mariti:iam nec
coniugii memorē.quæ uocat crimē amat
dolor aceruare coniugium:ut apud Virgi/
lium hoſpitem appellauit Aeneam dido
furore percuſſa cui me moribundam deſe
ris hoſpes.hoc ſolum nomen quoniam de
coniuge reſtat.Arma tibi ut marti currūq;
rotaſq; uolucris.Tu. απωσιωπωσισ Apo
ſiopoſis:ut Vir.Quos ego. Aena æra.i.for
tia. Hymeneis:Hymeneus puer atheniē/
Hymeneus ſis fuit is cū annos puerilis ætatis excederet
neq; adhuc uirū poſſet implere ea pulchri
tudine præditus fuiſſe dicitur: ut fœminā
mentiretur iſtum cum una ex ciuibus ſuis
uirgo nobilis adamaſſet:ipſe mediocribus
ortus parētibus qa nuptias deſperabat : qđ
poterat tamen puellam extrema amoris li
nea diligens ſatis aīo ſolo ſatiabat aſpectu:
Cūq; nobiles fœminæ cū uirginibus ſacra
cereris eleuſinæ cælebrarēt:ſubito aduētu
pirratarum raptæ ſunt īter quas etiam hy
meneus: qui illo & amatam fuerat ſubſe/
cutus.cui puella creditur. Cum igitur per
lōginqua maria prædam piratæ uexiſſent:
ad quandam regionem tandem deuoluti
perueniunt.Ibiq; ſomno oppreſſi ab inſe/
quentibus ſunt interempti. hymeneus re/
lictis ibi Virginibus reuerſus athenas pa/
ctus ē a ciuibus dilectæ nuptias:ſi eis filias ſuas reſtituiſſet:quas ubi ꝓ uoto reſtituit:exoptatam accepit
uxorē:Quod coniugium qa fœlix fuerat placuit athenienſibus nomen nuptiis hymenei miſcere. De
ſanguine iactas:Propter quinq; illos qui de draconis dentibus nati ſunt & occiſis reliquis ſoli ſuperfuiſ/
ſe dicunť :qui condenti thebas cadmo ſocii fuerunt.i.chion plorus hyperion.Tydeus & domos.Iouis ſe
rie genus.Cadmi.ſ.cuius origo hoc ordine a Ioue deſcendit.Ios etiā Iouis filius eleus eli Velus ueli & li/
biæ agenor Danaus & ægyptus.Agenoris cadmus Polidori Labdacius.Labdacii.Laius laii Oedipus Oe/
Polinicis geneſis dipi Sinenæ.Antigone.Etheocles.Polynices. Illyricas:ubi cadmus fugiens infortunia Thebanorum exi
ſtimans ſe loco etiam mutare fortunam cum hermione coniuge uerſi ſunt in dracones in Illyrico: ut
Martis ſtellani Lucanus ænchiliæ uerſi teſtantes funera cadmi. Et ſacra uoluptas:Matheſeos hic monſtrauit Si enim
mixtus aliis ſyderius fuerit mars uehemētior truculēciorq; fit:cōtra ſi Ioui:bonus ſi Veneri ſupplex fiet,

Cum uenus ante ipſos nulla formidine greſſum
Fixit equos:ceſſe retro.iam iamq; rigentes
Suppliciter poſuere iubas.tunc pectora ſummo
Acclinata iugo.uultumq; oblita madentem
Incipit.interea dominæ ueſtigia iuxta
Spumantem proni mandunt adamāta iugales
Bella etiam in thebas ſocero pulcherrime bella
Ipſe paras.ferroq; tuos abolere nepotes?
Nec genus hermiones.nec te connubia cælo
Feſta nec hæ quicq̄ lachrymæ furibūde moranť?
Criminis hæc merces?hæc fama pudorq; relictus?
Hoc mihi lemniecæ de te meruere cathenæ?
Perge libens.at non eadem Vulcania nobis
Obſequia:& læſi ſeuit tamen ira mariti
Illum ego perpetuis mihi deſudare caminis
Si iubeam uigileſq; operi tranſmittere noctes
Gaudeat:ornatuſq; nouos:ipſiq; laboret
Arma tibi tu?ſed ſcopulos & ahena precando
Flectere corda paro.ſolum hoc tamen anxia ſolum
Obteſtor.quid me Tyrio ſociare marito
Progeniem caram:infauſtiſq; dabas Hymeneis
Dum fore præclaros armis:& uiuida rebus
Pectora uipereo tyrios de ſanguine iactas
Demiſſumq; Iouis ſerie genus:ah mea quanto
Scythonia mallem nupſiſſet uirgo ſub arcto
Trans boream:thraceſq; tuos.indigna parum ne
Pertulimus diuæ ueneris quod filia longum
Reptat:& Illyricas eiectat uirus in herbas?
Nūc gētem īmeritā?lachrymas nō pertulit ultra
Bellipotens:haſtam læua tranſſumit.& alto
(Haud mora)diſſiluit curru.clypeoq; receptam
Lædit in amplexum:dictiſq; ita mulcet amicis.
O mihi bellorum requies:& ſacra uoluptas

Vnaq; pax animi.ſoli cui tanta poteſtas
Diuorumq;.hominumq; meis concurrere telis
Impune.& media quamuis in cæde frementes.
Hos aſiſtere equos.hunc enſem euellere dextra
Nec mihi ſydonii genitalia fœdera cadmi
Nec tua cara fides(ne falſa inceſſere gaude)
Exciderant.prius in patrui deus infera mergar
Stagna.& pallentes agar exarmatus ad umbras.
Sed nunc fatorum monitus.mentemq; ſupremi
Iuſſus abire patris(neq; enim uulcania tali
Imperio manus apta legi)quo pectore contra
Ire Iouem? dictaſq; parem contemnere leges?
Cui modo.pro uires:terras:cælumq;: fretumq;
Attremere oranti:tantoſq; ex ordine uidi
Delituiſſe deos.ſed nec mihi corde ſupremos
Concipe cara metus quando hæc mutare poteſtas
Nulla datur.cum iam Tyriis ſub mœnibus ambæ
Bellabunt acies adero.& ſocia arma iuuabo
Tunc me ſanguineo late deferuere campo
Res ſuper argolicas haud ſic deiecta uidebis
Hoc mihi ius.nec fata uetant ſic orſus aperto
Flagrantes immiſit equos.non ocius alti
In terras cadit ira Iouis.ſi quando niualem
Otrhin & arctoę gelidum caput inſtitit Oſſæ.
Armauitq; in nube manum.uolat ignea moles
Sæua dei mandata ferens.cælumq; triſulca
Territat omne coma:iam dudũ aut ditibus agris
Signa dare:aut ponto miſeros inuoluere nautas:
Iamq; remenſus iter feſſo Danneia Tydeus
Arua gradu uiridiſq; legit deuexa Proſinnæ
Terribilis uiſu ſtanti:fulti puluere crines
Squallidus ex humeris cadit alta in uulnera ſudor
Inſomneſq; oculos rubor excitat.oraq; retro
Sorbet anhela ſitis.mens altum ſpirat honorem
Conſcia fa[illegible]rum ſic nota in paſcua taurus
Bellator redit aduerſo cui colla ſuoq;
Sanguine proſciſſiq; natant palearibus armi
Tunc quoq; laſſa tumet uirtus:multumq; ſuperbit
Pectore deſpecto:uacua iacet hoſtis harena
Turpe gemens:crudoſq; uetat ſentire dolores
Talis erat:medias etiam non deſtitit urbes
Q uicquid & Aſopon uetereſq; interiacet argos
Inflãmare odiis.multumq; & ubiq; retexens
Legatum ſeſe graia de gente petendis
Iſſeſuper regnis profugi Polynicis:at inde
Vim.noctẽ.ſcelus.arma.dolos.& fœdera. paſſum

Vnaq; pax animi:Pacem a uenere petiit:quia ſoli conceſſum eſt martem domare.Lucretius.Nam tu ſola potes tranquilla pace iuuare mortales:qui bellifera mœnia mauors. Omnipotens regit in gremium quia ſæpe cũ reiicit æterno deuinctus uulnere mauors. Exciderant:Propter metrũ: ut longa decem tulerant faſtidia menſes.

Prius in patrui:Prius perdam conditionem huius ciuitatis q̃ aliquando mei ſanguinis obliuiſcar. Supremi: Summi:ut Ter pro ſupreme Iuppiter iureiurando cõfirmauerat ſe oĩum meminiſſe.& ſupereſt ut queratur ſupra Thebanos aliquid moliri per uenialẽ ſtatum excuſat. dicit enim ſe facere ſed coactum. Neque enim uulcania:Numquam enim ad hæc poteſt mitti Vulcanus & opportune imbecillitate abiecit mariti:ut amorẽ ueneris in ſe trãſferret.

Concipe cara metus:ideſt nolo timeas excidia thebanorum: qui non uincentur ita ut penitus pereas. Aperto cælo:Ira iouis. Fulmen.Si quando.Quoniam hi montes tam finguntur altiſſimi:ut inter nubes potius deliteſcant. Armauitq; in nube manum:Nubem dixit fulmen.ut Virgili. ipſe manu quatiens oſtendit ad ætera nubem.

Triſulca:pro quatriſcula quia fulmen ex quattuor conſtitit aqua igni nube uento.

Ditibus:Locupletibus:ideſt fertilibus.

Signa dare:ut Signum det aut perituras eſſe fruges aut nauigãtibus imminere naufragia. Iamq; remenſus iter : Tranſitus ad Tydeum Legit.Præterit & eſt ſermo nauticus.Virgi.littoraq; epyri legimus. Stãt: horrent aut certe pleni ſunt puluere. Re tro maciem iudicat:Quaſi retro facies eius ducta ſit.Omne quippe gaudium quod ẽ nr̃i animi uos immemores facit.ideo dicit ſuperbire uirtutem ſicut animum uirtutẽ que tranſcendat. Vacua : quod in ea ſolus iaceat:quaſi ad gloriam ſuæ uirtutis expectet ſuperato hoſte pectus habere confoſſum:quẽ laus uictoriæ & uicti gẽitus cõſolaſ. Aſopon:Fluuius ẽ boetiæ.dicit aũt ſpatium qđ inter Aſopon & argos interiacet ĩ bellum Tydei in flãmationibus excitatũ.

Legimus
Stat
Aſopus

Regis Echionii fratri ſua iura negari
Prona fides populis.deus omnia credere ſuadet
Armipotens.geminatq; acceptos fama pauores
Vtq; introgreſſus.portas(& forte uerendos
Concilio pater ipſe duces cogebat adraſtus)
Improuiſus adeſt.iam illinc a poſtibus aulæ
Vociferans arma arma uiri.tuq; optime lernę.
Auctor magnanimum ſiquis tibi ſanguis auorum
Arma para.nuſq̄ pietas.nec gentibus æquum
Fas:aut cura Iouis.melius legatus adiſſem
Sauromatas auidos:ſeruatoremq; cruentum
Bebrycii nemoris.nec iuſſa incuſo piget ue
Officii.iuuat iſſe:iuuat Thebaſq; nocentes
Exploraſſe manu:bello me credite bello:
Ceu turrem ualidam aut arctā compagibus urbē
Delecti inſidiis inſtructiq; omnibus armis
Nocte doloq; uiri nudum ignarumq; locorum
Nequicq̄ clauſere.iacent in ſanguine mixti
Ante urbē uacuā:nunc o nunc tempus in hoſtes
Dum trepidi exangueſq; metu dum funera portāt
Dum capulo nondū manus excidit.ipſe ego feſſus
Quinquaginta illis heroum in manibus umbris
Vulneraq; iſta ferens putri inſiccata cruore
Protinus ire peto:trepidi de cædibus aſtant
Inachidæ.cunctiſq; prior cadmeius heros
Accurrit uultum deiectus.Et:en ego diuis
Inuiſus uitaq; nocens hæc uulnera cerno
Integer? hoſne mihi reditus germanę parabas
In me hæc tela dabas? pro uitæ fœda cupido
Infœlix facinus fratri tam grande negaui?
Et nunc ueſtra quidem maneant in pace ſerena
Mœnia.ne uobis tanti ſim cauſa tumultus
Hoſpes adhuc.ſcio:nec me adeo res dextra leuauit
Quam dirum natis thalamo quam triſte reuelli
Quam patria.nō me ullius domus anxia culpet.
Reſpectent ue truces obliquo lumine matres
Ibo libens.certuſq; mori licet optima coniunx
Audituſq; iterum reuocet ſocer.hunc ego Thebis

Credere ſuadet:Tydei relatione. Et forte uerendos.Oeconomia opportuna:quippe hoc actū ē occaſione cōſilii ne renarrāti Tydeo publicus deeſſet auditor. Aequū:qa ſcelerati hac ſpe peccāt dū non ſperāt deos criminū iudices fore:unde Vir.Contemptorq; deū Mezentius.Nā ſunt philoſophi:q cum uideant naturæ malæ neceſſitatē:res contrarias ac peſſimas in mūdo parari:dicunt curā humanaꝝ rerum penitus non hēre.unde Vir.epicureū ſecutus ait.ſ.hic ſuperis labor ē:ea cura.quietos ſollicitat:aut ſi omnio ad deū humanaꝝ rerum pertinet cura crudelis eſt:ut idē.Nec curare deū credas mortalia quenquā.Aut cura iouis.quaſi uiolatæ hoſpitalitatis gr̄a deū hoſpitio præſulē inuiolatū ēe dixit.ut Vir.Iuppiter hoſpitibus nā te dare iura loquunt. Sauromatas auidos: Sauromatæ ultra pontū ſunt uicini amazonibus: ut Iuuenalis.Vltra Sauromatas fugere hīc libet & glacialē oceanū.Sauromatas ergo ſarmatas dicit:genus hominū ad omne paratiſſimū ſcelus. Bebrycii nemoris:Pollux cum argonautis ad bebryciā appulſus eſt:cum eū Amycus rex Bebryciorū ad ceſtuum ꝓuocaſſet certamen.Amycus autē hanc conſuetudinē ſemper habuit:ut inſidiaretur bebrycio nemori:ubi ſiqs forte aduena deuolutus fuiſſet:ab eo ceſtibus prouocatus occumberet.hūc pollux eodē certamie ſuperatum dicit occidiſſe.hic aūt amycus neptūni & Melopes filius fuit:quem pollucē diximus ꝓſtrauiſſe:cuius mortem uindicaturi ciues cum. argonautæ aſſertori commilitonē ſuū in aciē præceſſerūt uictorumq; bebryciorū contulerūt.Bebrycia aūt bithynia dicta eſt:ut Vir.ad dātis augendū uirtutis meritū dixit:q ſe bebrycia ueniēs amyci degēte ferebat. Arctā compagibus urbē: muris ualoq; munitam:qa urbē dicere iactātis erat iō adiecit arctam.i.anguſtā. Nocte doloq; uiri:quātæ occaſiōes periculoꝝ fuerint:Tydeus exponit nox dolus:ipſe inſcius locus &,tā aperte uicinus. Vacuā:Viris fortibus exhauſtā. Parabas:Vt huiuſmodi mihi parares inſidias : aut certe q̄lis Tydeus reuerſus ē:talis & ego ad argos redirē. Grande negaui.Vtiq; ego debui ꝓficiſci:ut frater plenū parricidii titulū poſſideret. Cauſa tumultus:ut Vir.Ne matris timidæ tanti ſim cā tumultus. Res dextra leuauit:Nec me ingt tantū extollit cōiugii repētina fœlicitas:ut neſciam q̄ ſit durum quietos homines ad bella compellere. hoc autē mire anticipat:ne poſtea ipſe culpetur alioquī nullus magis bella deſyderat.Agitur quippe de eius impio. Quam triſte reuelli:Scio ingt quemadmodū durum ſit a liberis diſtracturis ad bella nolo domorū hēre maledicta:ſiquæ fuerint uiduatæ neceſſitate belloꝝ matres filioꝝ deſiderio mihi infeſtæ:ut Hora.bellaq; matribus deteſtanda.i.quarū filii me ſequantur ad bella.

Ibo libens: Cū dicit ibo facit ut ſolus ire non debeat. Auditus:A me ſcilicet:ut obtēperans primū non eſſe ſi hoc dicit: ut intelligamus Polynicē ad thebas anteire uoluiſſe:ſed prohibitū ſe ab Adraſto:querit ut prius legatio mitteret Artificioſa ergo conqueſtio eſt:quæ ſic ait:ut in ultionē ſui etiā nolentes ire compellat. Omnibus ultro:defectu orationis totius aperuit uoluntatē.Nam dū aſtute repudiabat auxilia id egit:ut mereret.

Sauromatæ — pollux — Amycus — Amycus — Bebrycia Bithynia

Hunc germãe tibi iugulũ.& tibi maxime Tydeu
Debeo ſic uariis pertentat pectora dictis
Obliquatq; preces commotæ quæſtibus iræ
Et mixtus lachrymis caluit dolor.omnibus ultro
Non iuuenum modo ſed gelidis & inertibus æuo
Pectoribus mens una ſubit:uiduare penates
Finitimas adhibere manus.iamq; ire ſub altus
Conſiliis pater imperiiq; haud flectere molem
Inſcius iſta quidem ſuperis curæq; medenda
Linquite quæſo meæ.nec te germanus inulto
Sceptra geret:neq; uos auidi permittere bellum
At nunc egregium tantoq; in ſanguine ouantem
Excipite oeniden.animoſaq; pectora laxet
Sera quies nobis dolor haud rationis egebit.
Turbati ex templo comites:& pallida coniunx
Tydea circum omnes feſſum belliq; uiæq;
Stipantur.lætus mediis in ſedibus aulæ
Conſtitit ingentiq; exceptus terga columna
Vulnera:dum lymphis Epidaurius eluit Idmon
Nunc uelox ferro.nunc ille potentibus herbis
Mitior.ille alta ſeductus mente renarrat
Principia irarum:quæq; orſus uterq; uiciſſim
Q uis locus inſidiis.tacitoq; tempora bello
Q ui contra.quantiq; duces.ubi maximus illi
Sudor & inditio ſeruatum Mæona triſti
Exponit.cui fida manus proceresq; ſocerq;
Aſtupet oranti.tyriuſq; incenditur exul
Soluerat Heſperii.deuexo margine ponti
Flagrantes ſol pronus equos:lutilamq; lauabat
Oceani ſub fonte comam.cui turba profundi
Nereos & rapidis accurrunt paſſibus horæ
Frænaq; & auratæ textum ſublime coronæ
Diripuit.laxant caſidis humentia loris
Pectora.pars meritos uertunt ad molle iugales
Gramen.& erecto currum temone ſupinant
Nox ſubit.& curas hominum motuſq; ferarum
Compoſuit.nigroq; polos inuoluit amictu
Illa quidem cunctis.ſed non tibi mitis adraſte
Labdacioq; duci.nam Tydea largus habebat
Perfuſum magna uirtutis imagine ſomnus.
Et iam noctiuagas inter deus armiger umbras
Deſuper arcadiæ fines.Nemeaq; rura
Tænareumq; cacumen:Apollineaſq; teramnas
Armorum tonitru fremit:& trepidantia corda
Implet amore ſui:comunt furor iraq; criſtas
Fræna miniſtrat eq̃s pauor armiger at uigil omni

Vltro:Bene q̃a illa ĩgenioſe noluerat:pu Vltro
tans ſe ultro uellet aut ultro: ultra accipi/
mus:ut Vir.& miſereſcimus ultro. Sub al
tus Conſiliis:profundus pater conſilio:ſi/
ue prouidus:ut Vir.arces q̃bus altus apol/
lo præſidet. Iſta quidem ſuperis:More ro
mano orationem de bello habiturus pri/
mum ſibi deos facit propicios. Epidauri/
us:Ciuitas in græcia.Vnde æſculapius fuiſ
ſe dicitur medicinæ artis inuentor:& bene
perito medico illius ciuitatis tribuit glori/
am:a q̃ inuẽtor artis ipſius dicitur ſumpſiſ
ſe principium. Nunc uelox ferro:Non ad
aſperitatem rettulit.ſed ad benefaciẽdum
uelocitate operis:dum aliquid reſecatur.
Principia irarum:ideſt orationis ſuæ liber
tatẽ uel quæ huic ab etheocle reſponſa fue
runt. Vbi maximus illi ſudor:Quos for/
tiores repperit apud quos tota uirtute pu/
gnauerit quẽadmodũ unũ ſeruaſſet mæo
niden q̃ indicia thebanis acceptæ cladis ex
poneret. Tyriuſq; incẽditur exul :Inflam/
matur polynices referente Tydeo nimia
æmulatione uirtutis. Deuexo margine:ĩ
clinato in eam partem mũdi qua de cælo
in oceanũ mergitur.Tota enim poetica de
ſcriptio tranſlata:eſt de Homero.Ille enim
hanc ſcenam in neptũni deſcriptione depĩ
xit. Rapidis paſſibus:uelociter tranſeunti
bus. Accurrũt horæ:quaſi ſolis horæ ſint
comites præterea deſcriptionis iſtius con/
ſyderanda ẽ pictura:quemadmodũ diuer/
ſa diuerſis fingantur officiis. Meritos: Be
ne meritos:poſt laborem.ſ.fatigatos. Iu/
gales:equi ſolis dicuntur Xãthus & æthon Solis eq̃
quorum nomĩa ponit Martialis libro.viii. Xanthus
dicendo.q̃d cupidum titana tenes iam Xã/ Aethon
thus & æthus fræna nolunt.Ouidius uero
omnium quattuor equorum ſolis nomi/
na uerſibus ſuis demonſtrauit.dicens.Inte
rea uolucres pyrois eous & æthõ ſolis equi
quartuſq; phlegon hinnitibus auras flam/
miferis iplent pedibuſq; repagula poſcũt.
Nox ſubit alterna:Quippe creſcit umbra
noctis ut quidam uolunt aut ſubiit in cæ/
lum ut Virg.Vertitur in.c.&.r.o.n.Si ergo
oritur dies nox ruit cum occidit:nox ſur/
git:alterno ut ſurgant.alterno ut cadant.
Imagine:occupãt eum labores egregii.In
ſomnis enim uidebat ea quæ geſſerat The
ramnas.Ciuitatis nomen eſt in licya Apol Terãnæ
lini ſacra.neca ſororis eius religione diſſẽ/
tiens ut ipſe alibi laſſata Theramnis. Pa/
uor armiger:ut q̃cq̃d ſonuiſſet populis eẽt
horrendum.Vrget.n.ſtimulis.q̃ſi fama ſit
martis auriga quæ oĩa rumore compleret.

Facta infecta loqui: Vir. tam ficti prauiqꝫ tenax: quã nuncia ueri. Omnes ergo terrores circa martis currum fuiſſe poeta deſcribit: ut Virg. Iræqꝫ inſidiæqꝫ dei comitatus agunt.

Aegeum mare

Iniicit ægeo: Aegei fabula patris theſei & apud Vir. bene comperta ẽ. Ex cuius nomine quod ſe ꝓpter theſeũ in mare præcipitauerat: id pelagus ægeũ ſit appellatũ. Magniqꝫ fidẽ teſtaris alumni: Hic enĩ præſtitit ut uentos illa cõtemneret & munere auxilii & fidei officio eſſet ſtabilis: cuius fabulæ notio apud Vir. manifeſta eſt.

Septima: Ex quo Tydeus reuerſus erat.

Perſeius heros: mos poetæ huius eſt frequenter eaſdẽ ꝑſonas nondũ cognitis ꝓnominibus innouare: ut nũc Adraſtum generis: Perſeus. n. argis regnauit. ut ipſe alibi. ꝑſeius alter in argos ſcinditur. Multa ſup bello generiſque tumentibus. Bene generis: Nam & Tydeus in uidictã ſui bellũ deſyderat & polynices ut recuperaret imperium ergo bellum deſyderant unus uictor. alter incenſus: ideo tumentibus. i. anhelantibus bellũ. Sacra mouere deũ. Tentare: audire auguria belli per uates cognoſcere. Lucanus fineſqꝫ expromere rerũ ꝓprie. n. mouere ſacra dicunt ubi cœperit inchoari Lucanus ſacris tunc admouet aris. Sed mente uirens: hic proetidas inſaniẽtes accitus a ꝓtheo ſenex purgauit.

Proetus

proetus igit abantis filius rex argiuorũ inimicam fœlicitatis ſuæ habuit fœcũditatem. Tres enim ſuſtulit filias: & ad tẽpus nuptiaꝝ uſqꝫ perduxit: ſed incontinẽs uirginũ lingua infœlicitatis edidit cãs. hæ. n. ferunt ſolæ inter tẽplũ lunonis itraſſe: & ſe ꝓtuliſſe deæ. His rebus offenſa luno imiſit eis furorẽ: ut ſe uaccas putarẽt in iuuencas uertit puellas & cupiditatẽ intexit ſyluas petẽdi. credẽtes ſe formã iduxiſſe uaccaꝝ: Quod eo uſqꝫ paſſæ ſunt: donec ꝓetus regni partẽ ſiqs eas ĩ priſtinũ ſtatũ mentis reſtituiſſet: propoſuit habiturũ: & ex his coniugẽ.

Melãpus

a Melãpo ergo proetides ſunt inſania liberatæ: acceptamqꝫ melampus unam ex uirginibus duxit uxorẽ & cõſors regni proeti fuit. & gener. hic Melampus hærbariæ artis peritiſſimus fuit. ut Virg. Amithaoniuſqꝫ melampus. Aſſociat paſſus. i. didicit uaticinãdi ſcientiam & ẽ ſenſus dubium erat utrum Amphiarao an Melampo pronus Apollo magis eſſet: uel cuius ora potius ſatiaſſet ũda cyrrhæa. hoc aũt: quia nobilis uterqꝫ diuinandiqꝫ peritus. Minitãtia uena: Diuinãtia exta negauerãt bonũ excitũ fuiſſe belloꝝ. Audaci: uſqueadeo audax emerſerat altitudo: ut cælũ poſſet pulſare cacumine: & bene audaci quod propius cælo auſus eſſet inſurgere.

Fama ſono: uarios rerum ſuccincta tumultus
Ante uolat currum: flatuqꝫ impulſa gementum
Alipedum trepidas denſo cum murmure plumas
Excutit: urget enim ſtimulis auriga cruentis
Facta infecta loqui. curruqꝫ infeſtus ab alto
Terga comaſqꝫ deæ ſcythica pater increpat haſta
Qualis ubi Aeolio demiſſos carcere uentos
Dux præ ſe Neptunnus agit. magnoqꝫ uolantes
Iniicit ægeo: triſtis comitatus eunti
Circũ lora fremunt nymbiqꝫ hyemeſqꝫ profundæ
Nubilaqꝫ. & uulſo terrarum. ſordida fundo
Tempeſtas. dubiæ motis radicibus obſtant
Cyclades. ipſa tua Mycone Gyaroqꝫ reuelli
Dele times. magniqꝫ fidem teſtaris alumni.
Septima iam nitidum terris aurora deiſqꝫ
Purpureo uehit ore diem. Perſeius heros
Cum primum arcana ſenior ſeſe extulit aula
Multa ſuper bello generiſqꝫ tumentibus amens
Incertuſqꝫ animi daret armis iura nouoſqꝫ
Gentibus incuteret ſtimulos an fræna teneret
Irarum: & motos capulis aſtringeret enſes
Hinc pacis tranquilla mouent atqꝫ inde pudori
Fœda quies: flectiqꝫ noua dulcedine pugnæ
Difficiles populi: dubio ſententia tandem
Sera placet. uatum mentes: ac prouida ueri
Sacra mouere deum. ſolers tibi cura futuri
Amphiarae datur. iuxtaqꝫ Amythaone cretus
Iam ſenior. ſed mente uirens. phœboqꝫ melampus
Aſſociat paſſus. dubium cui dexter apollo
Oraqꝫ cyrrhæa ſaciarit largius unda
Principio fibris pecudumqꝫ in ſanguine diuos
Explorant iam tum pauidis maculoſa bidentum
Corda negant. diraqꝫ nephas minitantia uena
Ire tamen uacuoqꝫ ſedet petere omina cælo.
Mons erat audaci ſeductus in æthera dorſo
Nomine Lernei memorant Apheſanta coloni
Gentibus argolicis olim ſacer: inde ferebant
Nubila ſuſpenſo celerem temeraſſe uolatu
Perſea cum raptos pueri perterrita mater
Proſpexit de rupe gradus: ac pene ſecuta eſt
Hunc gemini uates ſanctam candentis oliuæ
Fronde comam & niueis ornati tempora uittis
Euadunt pariter. madidos ubi lucidus agros

Apheſãta

Apheſanta: mons ẽ Tharſo cyliciæ: unde ſe perſeus emiſerat ad uolandũ: cũ ad extingnendã Gorgonẽ libyã peteret aphesanta nomẽ accepit. Temeraſſe uolatu. Violaſſe ut ſibi uĩdicaret: qd homini natura nõ dederat. Ac pene ſecuta ẽ: Perſeũ danae mater & mire temperauit ſenſũ & ſollicitudinẽ caræ matris expſſit. Cãdentis oliuæ: candidæ. Euadũt pariter: pariter aſcendũt.

Laxauit ſole pruinas:Sol incipiens aera frigidũ gelu diſſoluit.Ouid ius ſolq; pruinoſas radiis ſiccauerat
hærbas. Pernicibus:Velocibus. Addere conſiliũ: Addere bene dixit.Non ẽ enim ipſius quod mouetur.
Cyrrha:Cyrrha ꝓpe parnaſum ẽ quo in loco apollo futura prædicit. Chaonias ſonuiſſe.Vel epyrati Cyrrha
cas q̃rcus dicit.in qbus ſedentes colum bæ ſciſcitatoribus futura dicebant.Vir.atq; habitæ grais oracula
quercus. Aridus hammon ĩuideat.Vt Iuuenalis Quicqd dixerit Aſtrologus credunt a fonte relatũ hã/
monis.liber cũ ex india ueniẽs in deſer ta & in extrema parte libyæ teneret̃:ac ſiti laboraret exercitus dici

Ortus & algentes laxauit ſole pruinas.
Ac prior oiclides ſolita prece numen amicat
Iuppiter omnipotens:nam te pernicibus alis
Addere conſilium.uolucreſq; implere futuri
Ominaq; & cauſas cælo deferre latentes
Accipimus non cyrrha deum promiſerit antro
Certius aut frondes lucis quas fama moloſſis.
Caonias ſonuiſſe tibi:licet aridus Hammon
Inuideat.Lyciæq; parent contendere ſortes
Niliacumq; pecus:patrioq; æqualis honori
Brancus.& undoſæ qui ruſticus accolla Piſæ
Pana lycaonia nocturnum exaudit in umbra
Ditior ille animi cui tu dicteæ ſecundas
Impuleris manifeſtus aues.mirum unde:ſed olim
Hic honor alitibus:ſuperæ ſeu conditor aulæ
Sic dedit effuſum cahos in noua ſemina texens
Seu quia mutatæ noſtraq; ab origine uerſis
Corporibus ſubiere nothos.ſeu purior axis
Amotumq; nephas.& rarum inſiſtere terris
Vera docent.tibi ſumme ſator terræq; deumq;
Scire licet nos argolice primordia pugnæ
Venturumq; ſinas cælo prænoſſe laborem
Si datur:& duris ſedet hæc ſententia parcis
Soluere echionias Lernæa cuſpide portas
Signa feras.læuuſq; tones.tunc omnis in aſtris
Conſonet arcana uolucris bona murmura lingua

tur rogaſſe Iouẽ:ut ſe patrẽ probaret.Vnus Bacchus
ex harena ſubito aries apparuit quo duce Aries
liber aquã inuenit petiitq; Iouẽ:ut arietem
in aſtra trãſſerret.in eo aũt loco:in quo aq̃
fluxit:tẽplũ conſtituit: quod Iouis hãmo/ Hammõ
nis dictũ eſt.Simulacrũ ãt eius adiectis cor
nibus arietinis confictũ ẽ:de quo tẽplo po
ſtea dicunt̃ data eſſe oracula. Niliacumq;
pecus:apin dicit taurũ lunatũ Iſidis:q; ægy
ptiis motu corporis ſui & quibuſdã ſignis
futura prædicit :qui memphi naſcitur.
Branchus:Brãchi meminit Terentianus Branchuſ
de metris in omni branchiade phœbo can
taſſe Iouiq; paſtorem Branchum cum ca/
ptus amore pudico fatidicas ſortes docuit
depromere pœan.Branchus theſſalus fuit
dilectus apollini:ut hyacinthus:quem acri
ter interfectum dolens tẽplo & ſepulchro
conſecrauit.illic branchiade apollo dicitur
hic Zoamacon opiniõe metiodori ſigetici
cõdidit ab æthiopia uſq; in libyam tria opi
ma templa Traianus in æthiopia hoc ẽ ter
fulgentis. Quantum per ceram ardet incli
nare ultimo libræ quod ſagittario claudi/
tur ſigno eſſe hãmonis templum Iouis in/
ter æthiopias.ĩdi ſunt enim & qui pſeudo
æthiopæ uocantur:ut libras ultimas eſſe ꝓ
pe Alexãdriã branchiadas q Iouẽ brãchũ co
lũt potẽtes & hæc deriuatio religionũ cur/
rere:quo iſthmiaq; in honorem neptunni
aguntur.finguntur melicertia.Nam coſtat
Melicertã ab æthiopæ rege ſuſceptum cũ melicerta
boetiam nauigio Iſthmos delatus eẽt.Nã
& archemoriã ĩ honorẽ Iouis cælebrant̃ uo
lũt: credũt eni qđ magnum fuerit Iouis ĩ/
crementũ. Pana lycaoniæ:Pan apud piſas Pan
ruſticos numine ſuo replere ſolet datque

oracula qui impletur deo ergo neq; ille æquari poteſt o Iuppiter qui ĩ nocturna umbra audit pana:ideſt
qui per ipſum nomen loquatur hominibus. Ditior ilie animi.Diuerſa commemorat:& quis deus &
quo in loco futura prædixerit.laus uero augurii eſt:quæ per reliquarum artium dominationem extol/
litur. Mirum:Vnde in errorem dicit̃ iſta admiratio cum inuocatione. Nã quaſi Virgilium:ſed non re/
cto ordine ſequit̃:ait enim haud equidem credo quia ſit diuinitus illis. Hic honor alitibus:Rationem
redditurus ẽ:unde conceſſũ ſit auibus futura prædicere.Quod Vir.quaſi philoſophus explicat epicurus
hic quaſi platonicus.prima opinio ẽ ab Heſiodo futura prædicere:quia ſupernus orbis conditor cũ cha/
os figuraret in ſemina hãc illis poteſtatẽ cõceſſit:In noua autẽ ſemina:ut generatim oĩa ꝓcrearent:quæ
corpora ut epicurei uolunt textu inani athomorũ:& mutant̃ ad originẽ uerſis corporibus hoc philoſo/
phice.Aiunt.n.& abſint fieri animarũ in corpora ut lectum ẽ:ut Horatius.Nec te pythagoræ fallunt ar/ Pythago/
cana renati.Primum.n.anima eius ĩ euphorbum migraſſe dicitur troiano prælio dum de clypeo ageret̃ ræ
danai depoſitione fixũ.Secũdo in pythagoræ.Tertio ĩ pauonis.Quarto in Homeri.Quinto ĩ Ennii poe anima
tæ.ergo aĩas in quo ſunt corpore eandẽ tenere ſapientiam.hæc autẽ ſecunda opinio eſt. Seu purior axis: Ennis
Tertia opinio dicit aues ideo futura prædicere:qa in aere ſunt:& puriſſime uiuunt : exinde qa raro terris
ĩſidunt q̃ ſunt nefaſtæ:ergo aues uera dicere illa res facit axis purior. Læuuſq; tones:ideſt bono omine
confirmes auſpicia:qa optimum augurantibus ſignum eſt:ideſt ſi de ſiniſtra cæli tonuerit:Vt cæli de re
gione ſerena:intonuit læuũ:& per totum poeta:quaſi augurandi peritus expoſuit.dextra.n.parte in con
trario.læua in bono.Virgil.ante ſiniſtra caua monuiſſet ab Ilice cornix. Soluere echionias lernæa cuſ/
pide portas.Soluere.In excidium deducere. Echionias : thebanas. Lernæa cuſpide:Argolico ferro.

Necte moras:hoc ē ne ad thebanos cogamur ire incaſſū. Dextriſq; alitibus:Quia de cælo ueniētibus a
Auſpicia dextra parte auibus auguria mala ſūt. Caligine mūdi:qcqd hoībus nō patet:ſolus uidebat.Intētionē in
credibilē deſcribit.Nā obtutu uno fixi oculi nō dubitationē caligāt. Nō me ſub excelſo:Ordo.nō ne ui/
des amphiarae ſub ex celſo limite cæli ſpirātes curſus aut uentorū.dixit autem ſtellarū curſus.i.uolatus.
Vir.Quo curſu deſerta petiuerit:Serenos autē proſperos dixit. Liquido:ornato uolatu pendeat. Plan/
xerit:quodam ſtridore hululatū dederit.uides ergo:ut nulla auis placatū ſonitum dederit planxerit ergo
cum ſtridore ſonuerit:ut littora plāxerūt.

Nō comes obſcurus tripodū Coruū dicit
Coruus qui in tutela eſt apollinis.cur autē coruus
apollini ſit dicatus hæc fabula ē Apollo cū
Coronis coronidē grauidā feciſſet:coruū ei cuſtodē
appoſuit: nequis ad eā occulte temerator
accederet:cū hac Lycus occulte concubuit:
quē Iuppiter fulmine extinxit.ipſā coroni/
dē apollo ſagittis occidit:cuius mortuæ ex
Aeſculapius ecto utero æſculapium ꝓduxit in lucē.Vn
de Vir.fulmine pœnigenā ſtygias detruſit
ad undas.i.per pœnā matris natū. Coruū
aūt ex albo nigrū fecit.unde lac album Ho
me. dicit aut in calice aut in alio uitreo ua
ſe miſſū in ſole umbrā nō facere. Vnde lac
digeſtū dicit.ait.n.

Auis unca mineruæ:huius alitis talis ē fa
Nycteus bula.Nycteus æthiopū Rex fœlix ſi nunq̄
Nyctemene pater fuiſſet:filiā habuit Nyctæā nomie:q̄
cū ſcelerato amore patrē diligeret: amorē
ſuū nutrici cōfeſſa ē. Infandūq; petiuit au/
xiliū ea cū mentita eēt domio ſuo Nycteo
a quadā illū extranea diligi uirgine īpetra/
uit:ut filiæ ſuæ imprudēs uterec amplexi
bus.Sero illi cognitū facinus ſtatuit uidica
re.Quapp agnitam inter ipſos amplexus
filiā cū uoluiſſet extinguere.illa mineruæ ī
plorauit auxiliū:cuius protectione pericu/
lo ē erepta:uerſaq; in auem: q̄ conſcientia
commiſſi facinoris diei fugit aſpectū & mi
neruæ tutelæ dicata ē.Alii dicunt filiā prœ
ti fuiſſe:patriſq; uim timērē aufugiſſe:quā
Noctua minerua mutauit in noctuā. Nō uenit au
Vultur guriis melior q̄ uultur.i.uultur q ſolet bōa
omina augurātibus ferre.Cuius auis auſpi
cio fundata dicic roma:qd̄ Lucanus non ꝑ
teriēs tetigit dicēs.Vulturis ut primū læuo
fundata uolatu. Feralia bubo:Cū filiā ſuā
ceres raptā a dite cōperiſſet cōqueſta a Ioue
īpetrauit:ut ei filia rederec:ita tamē ſi nihil apud inferos guſtauiſſet:& cū ī eo fuiſſet ut matrē filia ſeque
rec: Aſcalaphus q apud inferos erat.dixit ꝓſerpinā e pomario ditis e malo punico guſtauiſſe tria grana.
Aſcalaphus Indignata ceres conuertit Aſcalaphū ī bubonē.de ꝓſerpina uero ſic ficta fabula eſt.Cæterū tenore philo
ſophiæ diuina aīa eſſe ſignac:quæ incidēs naturæ nefariæ cogitationes & polluens neceſſitate hæſit tan
ta infernali hoc mūdo prælibās dira ui:Qua eius fruge.i.cruētis epulis.buboni aūt tale ſtudium non tā
fabula q̄ natura præſcripſit quā ſit ferale bubonis auguriū teſtis ē poeta Vir.ferali carmine bubo. Varii
pater omina phœbi:Sæpe inqt uaria omina ſunt phœbi ex quo omine īter reges ſemideos pinus duxit
theſſala.Dicit autē ex illo tēpore quo cū argonautis Iaſon colchos petii. Semideos reges ait:qa filii regū
Argo oēs fuerunt q in illa naui impoſiti ſunt.Theſſala aūt pinus Argo:quæ in pelio monte theſſaliæ fabricata
ē.peliæ igic neptunni filio a ſortibus præceptū erat:cū neptūno ſacrificaret:& aliquis nudo pede ſuperue
niſſet tūc ei mortē appropinquare.Is ergo cū annua ſacra neptūno faceret.Iaſon æſonis filius cum ueniſ
ſet ad flumē in limo unū ei calciamentum adhæſit.Ille ut celerius ueniret: neglexit:cū ſuperueniret ſacri
ficio pelias aſpexit:& memor ſortiū:iuſſit eū arietis pellē inauratam a colchis petere a rege aeeta:qui con
Iaſon uocata græcorū nobiliū iuuentute colchos ꝓfectus eſt. Auditus Iaſone mopſus:Mopſus apollinis & hi
Pelias mantis filius amiticia Iaſoni fida cōiunctus diuinādi pitus.Ait ergo nunc Melampus non plus me audi/
Mopſus tus ē Mopſus imminentibus cladibus cū ego futura prædicerem.In tantū enim magnus fuit Mopſus
in augurādi peritia:ut poſt mortē ei templa dicata ſint a quorū adytis ſæpe homines reſponſa accipiunt:.

Si prohibes:hic necte moras dextriſq; ꝓfundum
Alitibus prætexe diem.ſic fatus.& alto
Membra locat ſcopulo:tunc plura ignotaq; iungit
Numina:& immenſi fruitur caligine mundi
Poſtq̄ rite diu partiti ſydera cunctis
Perlegere animis oculiſq; ſequacibus auras
Tunc Amynthonius longo poſt tempore uates
Non me ſub excelſo ſpirantis limite cæli
Amphiarae uides.curſus ut nulla ſerenos
Ales agatc liquidoq; polum complexa meatu
Pendeatc aut fugiens placabile planxerit omen:
Non comes obſcurus tripodū non fulminis ardēs
Vector adeſt:flauæq; ſonans auis unca mineruæ
Non uenit auguriis melior q̄ uultur & altis
Deſuper accipitres exultauere rapinis
Monſtra uolant.diræ ſtrident in nube uolucres
Nocturnæq; gemunt ſtriges.& feralia bubo
Dāna canens.quæ prima deū portēta ſequemur?
His ne dari tymbreæ polum? ſimul ora recuruo
Vngue ſecant.rabidę planctūq; imitantibus alis
Exagitant zephyros & plumea pectora cedunt.
Ille ſub hæc equidem uarii pater omina phœbi
Sæpe tuli.iam tunc prima cum pube uirentem
Semideos inter pinus me Theſſala reges
Duceret.hic caſus terræq; mariſq; canentem
Obſtupuere duces.nec me uentura locuto
Sæpius indubiis auditus Iaſone Mopſus.
Sed ſimiles non ante metus aut aſtra notaui

Quanq̄ & maiora parantur:ideſt maiora uideo q̄ timemus.Lucanus.Sed ueniēt maiora metu. Strymonia:Strymon fluuius eſt thraciæ.eſt aūt in ſeptētrione:ut Strymoniæ dant ſigna grues. Clæmentia nili:quia ibi nūq̄ frigus eſt:ut Lucanus.Nunq̄ fugiente roſa. Hac rere in imagine thebas:in hac imagine eſſe fingunt.Reddit cauſas cur pro thebis accipi debeant cygni:quia ut thebāı muris illi ſe gyro uallabāt. Stymon

Armigeras:ſignificat aquilas quæ in tutela Iouis erant. Concipe reges:finge has inquit tibi argiuoꝝ reges:quia ſeptē reges cōtra thebas conſpirauerunt. Niuei gregis:Cygnoꝝ ſcilicet. Et plumis ſtillare diē:

Prodigioſa magis.q̄q̄ maiora parantur.
Huc aduerte animum clara regione profundi
Aetheris innumeri ſtatuerunt agmina cygni
Siue hos ſtrymonia boreas eiecit ab arcto
Seu fœcunda refert placidi clæmentia Nili
Fixerunt curſus.hac rere imagine thebas
Nam ſeſe immoti gyro atq̧ in pace ſilentes.
Ceu muris uallo q̧ tenent:ſed fortior ecce
Aduentant per inane cohors:ſeptem ordine fuluo
Armigeras ſummi Iouis exultante caterua
Intuor:inachii ſint hi tibi(concipe)reges
Inuaſere globum niuei gregis.uncaq̧ pandunt
Cædibus ora nouis. & ſtrictis unguibus inſtant.
Cernis inexperto rorantes ſanguine uentos
Et plumis ſtillare diem?quam ſæua repente
Victores agitat letho Iouis ira ſiniſtri?
Hic excelſa petens ſubita face ſolis inarſit
Summiſit q̧ animos.illum ueſtigia adortum
Maiorum uolucrum teneræ deponitis alæ
Hic hoſti implicitus pariter ruit.hunc fuga retro
Voluit agens ſociæ linquentem fata cateruæ
Hic nymbo glomeratus obit.hic præpete uiua
Paſcitur immoriens.ſpargit caua nubila ſanguis
Quid furtī lachrymas?illum uenerande melāpu
Qui cadit agnoſco:trepidos ſic mole futuri
Cunctaq̧ iam rerum certa ſub imagine paſſos
Terror habet uates.piget irrupiſſe uolantum
Concilia:& cælo mentem inſertaſſe uetanti
Auditiq̧ odere deos.unde iſte per orbem
Primus uenturi miſeris animantibus æger
Creuit amor?diuum ne feras hoc munus:an ipſi
Gens auida & parto non unq̄ ſtare quieti.
Eruimus quæ prima dies:ubi terminus æui
Quid bonus ille deum genitor.quid ferrea Cloto
Cogitat.hinc fibræ.& uolucrum per nubila ſermo
Aſtrorumq̧ uices:numerataq̧ ſemita lunæ
Theſſalicumq̧ nephas:ac non prior aureus ille
Sanguis auum ſcopuliſq̧ ſatæ:uel robore gentes

quia excuſſæ in congreſſu plumæ mixtæ ſanguine ex aere cadunt:ut Vir. Tūc cruor euulſæ labuntur ab æthere pēnæ. Subita face ſolis inarſit:omnes aquilæ quas ꝑ ſeptem ducibus iterpretantur:eo genere pērituræ ſunt:ut ipſos duces exiciū māet:ut docebimus. Capaneus fulmine: ideo dixit.inarſit face:ꝙ auſus ſit dei contemptu arma tollere:& cum in altū tollitur contra fas fulminatus decidit:ut Vir.inſuetum ꝑ iter gelidas enauit ad arctos. Illum ueſtigia adortū:parthenopeū ſignificat:q pueriIi ætate maiora uiribus ſuis tentādo cōfoſſus eſt. Hic hoſti implicitus:Polynicem ſignificat:qui fratri morīēti implicitus fuit.

Hunc fuga retro: Adraſtū dicit:qui ſolus euaſit:ut Vir.& adraſti pallentis imago.i.timore fugientis. Hic nymbo glomeratus obit:Hippomedōtē ſignificat fluminis periturū eſſe uertigine. Hic præpete uiua Tydeū dicit:qui interfectoris ſui Menalippi oblato ſibi capite cerebrū eius dū moreretur abſorbuit. Terror habet uates:q nō tantum uidiſſe ſe crederent:ſed fuiſſe perpeſſos. Piget:eos exauditos fuiſſe: quos utiq̧ pigere debuiſſet ſi eos auguria fefelliſſent:Sed quia mala cōpererant piget rupiſſe uolantum cōcilia. Quid furtim lachrymas.Amphiaraus Melampo dicit:qd flæs: quia me uides morituꝝ:augurio candentis cygni mihi finem uitæ portendere ego cognoſco.Notādū ꝙ uocatiuū Melāpu dixit. Auditiq̧:declamatio e contrario Lucanus.Cur hanc tibi rector olympi ſollicitis uiſum mortalibus addere cura. Vnde iſte per orbem.diaphœreſis poetica.Quærit enim unde prius hoibus ſtudiū augurādi:uel uaticinandi uenerit. Eruimus quæ prima dies.i.de ſecretis elicimus: quæ dies mundi aut natalis:aut finis ſit. Quid bonius ille:ſecundū mathematicos.apd' quos dicit' Cælopeus. Aſtrorūq̧ uices:matheſeos ubi ſit lūa uel quo ſigno uel q̄ aſtra ſignificēt. Nūerataq̧ ſe.lu.ſi ſemina ꝑꝑ ſpumā magnæ artis.ſi ſemita ꝑꝑ obliquū circulū:quē curſus exercet: nūerata autē qa ꝑ nūeꝝ dieꝝ flāmaꝝ ſuaꝝ argumēta detrimētaq̧ recipit. Theſſalicūq̧ nefas:artē magnā dicit.q̄ cadauera cogit futura ꝑdicere.

Ac nō pri.au.il.nō utēti qa aureo ſæculo fuerūt.ſicut Vir.genſq̧ uiꝝ trūcis & duro robore nata:ad hæc ſaturnū expulſū aureis ſæculis ꝑfuiſſe:ut ē aurea q̄ ut ꝑhibēt illo ſub rege fuere ſæcula. Scopuliſq̧ ſatæ:huius fabulæ qd' argumētū ſit accipe:lup.cū uideret humanū genus relicta īnocētia uiciis ſe dediſſe emēdaturus publica mortalitatis peſte ēt ꝑiculo naturæ diluuii effuſione imbriū terras operuit.Atq̧ ita uniuerſū genus hominū deleuit.cōi ruina habuit reuerētiā pietas.

Deucalion nãq; & Pyrrha fratres idemque
coniuges cum illibata ſanitate meruiſſent
numinum miſericordiã nauicula uecti del
phis impoſiti ſunt ibiq; theis quæ oraculo
præerat: audierunt reſponſum: Ita poſſe re
parari humanũ genus ſi oſſa matris poſt
terga iactarẽt. Obſcura ueritas errore fuit
Terra usq; dũ prudẽtia melior oraculo fieret. In/
mater tellexerũt enim matrem terrã ſignificare:
quippe rerũ omniũ genitricẽ. Oſſa uero la
pides eius. Vnde Virgilius. deucaliõ uacuũ
lapides iactauit in orbẽ. Itaq; ſaxa poſt ter/
ga iacta ſunt. mirũq; dictu homines nati:
atq; ſolitudinem orbis repleuit ingenium
& pietas. diluuium uero hoc quod dicitur
falſiſſimũ eſt. Nãq; uſq; nunc durat & mũ
dus omnis tectus eſt undis. fama cathaclyſ
mi inanis eſt: nec fieri potuit: ſed myſtice ꝑ
fabulam figuratũ ẽ: quia dixit genus mor/
talium uitia atq; ignauia inuaſit: dicit autẽ
antiquis iſtam requirendi curã penitus nõ
fuiſſe. Robore gentes. Virgilius. genſq; ui
rum trũcis & duro robore nati. Quid cra
ſtina uolueret ætas. Horatius. Quid ſit fu/
turum cras fuge quærere. Et nulla mode/
ſtia uoti: qa illicita ſemp optamus. Dam/
nataq; uertice ſerta: abſoluta. Vir. dãnabis:
tu quoq; uotis: ideſt perſolues. Sub pecto
re thebæ: quæ futura ſunt aliis ꝑſentia ſũt
ſacerdoti. Te pudor & curæ: erat enĩ & au
gur & medicus. ut Vir. Amithaõiuſq; me/
lampus. Animoſaq; uaſtant. i. q̃ iuſſa ſunt
implere feſtinãt cupiditate pugnãdi. Tũc
feſſa putri rubigine: hic Lucãus & ſcabros
nigræ morſu rubiginis enſes. Pectoribus
ap. ut Vir. ſimul aptat habẽdo enſemq; cly
peũq; & rubræ cornua criſtæ. Cortynia
Crœtenſia: ut Luca. cortynis harũdo tendi
tur in ſcænam. Rubuere ligones: naturã
ignis expreſſit: qui facit ferrum rubeſcere.
Sãctis e ſtirpibus: hic nõ pudebat illos de
ſacris lucis ꝑfixiſſe lanceis haſtilia: ut Vir.
Sed ſtirpẽ nullo diſcrimine ſacrũ. Contra/
hit tanta ſaxa de uertice. Ab encheládo uo
lui. dicit ut mare fieri poſſit anguſtũ: quod
Italia Italiã a ſicilia ſeparat: ut Lucãus: ne ruptos
Sicilia repetãt cõfinia mõtes. Nã oli ut dicit Salu.
Italiã ſiciliæ iũctã fuiſſe: ſed mediũ ſpatiũ:
aut pp hũilitatẽ abruptũ ẽ. aut pp anguſtiã
ſciſſum: aut dũ curuũ ſit facit natura mol/
lioris Italiæ ĩ quã altitudo & aſpitas ſiciliæ
æſtũ relidat. Et æq ipa. q iccirco tutus fue/
rit q ei ſupmus dies ſeruabat ĩ thebas. Lar
guſq; aiæ: ut Hora. Aiæq; ꝓdigũ paulum.
Modo ſuaſerit ira: qd' ſi iratus eſſe poſſet
uitam ſumma fœlicitate contemneret. Vt
Virgilius. eſt hic eſt animus lucis contem/
ptor. Habitator opacæ: Vtiq; centaurus.
Virgilius ceu duo nubigenæ cum uertice
montis ab alto deſcendunt centauri. Pho/
Pholoe loe mons Theſſaliæ. Talis ergo erat: quales gigantes aliquando fuerunt magnitudinem eius ex giganti/
bus comparauit. ut Cyclopibus de locis quibus fuerunt notans. ut Virgilius. Cernimus ætneas.

Mentibus hoc auſæ: ſyluas amor unus humumq;
Edomuiſſe manu. quid craſtina uolueret ætas
Scire nephas homini: nos paruũ: & debile uulgus
Scrutati penitus ſuperos: hinc pallor & iræ
Hinc ſcelus inſidiæq; & nulla modeſtia uoti.
Ergo manu uittas: damnataq; uertice ſerta
Deripit abiectaq; inhonorus fronde ſacerdos
Inuiſo de monte redit: iam bella tubæq;
Cõminus. abſenteſq; fremunt ſub pectore Thebæ.
Ille nec aſpectum uulgi nec fida tyranni
Colloquia aut cœtus procerum perferre: ſed atra
Sede tegi. & ſuperum clauſus negat acta fateri
Te pudor & curæ retinent per rura Melampu.
Biſſeno premit ora die. populumq; duceſq;
Extrahit in certis: & iam ſuprema tonantis
Iuſſa premunt. agroſq; uiris annoſaq; uaſtant
Oppida. bellipotens præ ſe deus agmina paſſim
Mille rapit. liquere domos: dilectaq; læti
Connubia. & primo plorantes limine natos
Tantus in attonitos cecidit deus. arma paternis
Poſtibus & fixos ſuperum ad penetralia currus
Vellere amor. tunc feſſa putri rubigine tela
Hærenteſq; ſitu gladios in ſæua recuruant
Vulnera. & attrito cogunt iuueneſcere ſaxo
Hi teretes galeas magnorumq; ærea ſuta
Thoracum & tunicas chalybum ſqualore crepãtes
Pectoribus aptare ſuis cortynia lentant
Cornua. iam falces auidis & aratra caminis
Raſtraq; & in curui ſæuum rubuere ligones
Cedere nec ualidas: ſanctis e ſtirpibus haſtas
Nec pudor emerito clypeum ueſtiſſe iuuenco
Irrupere argos: mœſtiq; ad limina regis
Bella animis: bella ore fremunt: it clamor ad auras
Quantus tyrrheni gemitus ſalis: aut ſibi tentat
Enceladus mutare latus: procul igneus antris
Mons tonat. exundant apices. fluctuſq; Pelorus
Contrahit. & ſperat tellus abrupta reuerti
Atq; hic ingenti Capaneus mauortis amore
Excitus: & longam pridem indignantia pacem
Corda tumens (huic ampla qdẽ de ſanguine pri/
Nobilitas: ſed enĩ ipſe mãu prægreſſus auoꝝ (ſco
Facta: diu tuto ſuperum contemptor. & æqui
Impatiens larguſq; animæ modo ſuaſerit ira)
Vnus ut ex ſyluis Pholoes habitator opacæ

Inter & ætneos æquus conſurgere fratres
Ante fores ubi turba ducum uulgiq; frementis
Amphiarae tuas: quæ tanta ignauia clamat
Inachidæ? uoſq; o ſocio de ſanguine Achiui
Vnius (heu pudeat) phœbeia ad limina ciuis
Tot ferro accinctæ gentes: animiſq; paratæ
Pendemus? non ſi ipſe cauo ſub uertice Cyrrhæ
Quiſquis is eſt. timidis famæq; ita uiſus Apollo
Mugiat inſano penitus ſecluſus in antro
Expectare queam. dum pallida uirgo tremendas
Nunciet ambages: uirtus mihi numen & enſis
Quem teneo. iamq; huc timida cũ fronde ſacerdos
Exeat aut hodie uolucrum quæ tanta poteſtas
Experiar. lætum fremit. aſſenſuq; furentem
Implet Achæa manus. tãdem prorumpit adactus
Oeclides. alio curarum agitante tumultu
Non equidem effreno iuuenis clamore prophani
Ductorumq; metu licet hic inſana minetur
Elicior tenebris. alio mihi debita fato
Summa dies: uetitumq; dari mortalibus armis
Sed me ueſter amor: nimiuſq; arcana profari
Phœbus agit. uobis uentura atq; omne q̃ ultra eſt
Pandere mœſtus eo. nam te ueſane moueri
Ante nefas uniq; ſilet tibi noſter Apollo.
Quo miſeri fatis ſuperiſq; obſtantibus arma
Quo rapitis quæ uos furiarum uerbera cæcos
Exagitant adeo ne animarum tedet & Argos
Exoſi nil dulce domi. nulla omina curæ.
Quid me Perſei ſecreta ad culmina montis
Ire gradu trepido. ſuperoſq; irrumpere cætus
Egiſtis. potui pariter neſcire. quis armis
Caſus. ubi atra dies quæ fati exordia cunctis
Quæ mihi conſulti teſtor penetralia mundi
Et uolucrum affatus. & te tymbreæ uocanti
Non alias tam ſæua mihi quæ ſigna futuri
Pertulerim. uidi ingentis portenta ruinæ.
Vidi hominum diuũq; metus hilarẽq; Megæram
Et lacheſim putri uacuantem ſæcula penſo
Proiicite arma manu. deus ecce furẽtibus obſtat
Ecce deus. miſeri quid pulchrum ſanguine uicto
Aoniam. diri ſaturare noualia Cadmi?
Sed quid uana cano quid fixos arceo caſus?
Ibimus hic preſſo gemuit ſimul ore ſacerdos
Illum iterum Capaneus tuus o furor augur & uni
Iſta tibi. ut ſerues uacuos inglorius argos
Et tua nonnunq̃ tyrrhenus tempora circum

Ignauia clamat: Virgilius. Quæ tanta animis ignauia uenit. Vnius: ſecutus auctoritatem Virgilii dactilum poſuit. Vt unius ob noxam. Inſano penitus ſecluſus in antro. Vt eſt horrendas cãit ambages antroque remugit. Mihi numen & enſis: totum hoc ex Virgiliana ſede de capaneo ponit. Ait enim ille. dextra mihi deus & telũ quod miſſile libro. Quæ tanta poteſtas: Quæ ille præſtatur: ut futura cognoſcat.

Amphiaraus

Oeclides: Amphiaraum Oeclei filiũ dicit. Non equidem effræno: non me timor aut terror furioſi iuuenis de ſecreto ait ac publice: ſed amor ciuium & cura reipublicæ. Ordo talis. non elicior tenebris dictoꝝ metu: & iuuenis profani effræno clamore commotus. Alia mihi debita fato: iá cœpit pericula ſua ꝓmere ab exitu ſuo inchoans: quoniam ter ſe cognouerat piturũ.

Dari mortalibus armis: ideſt pro me occumbere: ac pro hoc non timebo capanei iram: quia ei nõ me licet occidere. Quod ultra eſt: quia futurum eſt quod ultra præſens tempus eſt. Omina curæ: non timoris ſunt: ut deorum reſponſa: quia improſpera ſunt. Quid me perſei: Apheſantem ſignificat montem in quo auguria captauerat. de hoc enim perſeus primum uolauit: quando ad caput Gorgonis auferendũ ꝓfectus eſt. dicit ergo nunc Amphiaraus ſi hoc facturi eratis: qđ furor ſuadet: cur me augurandi cauſa ſollicite miſiſtis ad montem? Conſulti: quæ oracula petenda conſului. Vidi hominum. manifeſtos .i. metus. Diuumq;: hoc autem propter Venerem aut Iunonem: quarum altera thebãis: altera timebatur argiuis. aut omnium: qa Capaneus animos erat elaturus in cælum. Vt Lucanus. Hi lacus atq; Helenæ timuiſſe deos. Penſo: ideſt ſtaminũ fata rumpentem: ut Lucanus. Laſſant rumpentes ſtamina parcæ. Deus: ideſt phœbus qui incenſus nobis ardorem belli opponit auguriũ.

Apheſanta

Noualia cadmi: thebanos campos ſignificat: quibus olim ſeminante Cadmo dẽtes draconis ſeges nata eſt armatorũ. proprie ergo dixit. noualia arborum loca quæ annis ſingulis ſeruantur ad ſemina iacienda. Virgilius. Impius hæc tã culta noualia miles habebit. Ibimus: ideſt in bellum mire hoc uult futurorum neceſſitatem compleri: ne quid furori ſuo capaneus aſſignet.

Noualia

Et uni tibi: iſta quæ prædicis tibi ſoli cõtingãt: ut Virgilius. capiti cane talia demẽs dardanio. Et tua nonnũquam: tubarum ſonitus irrumpat clangor legatus ad hoſtes repete regnum Polynicis.

Hæc pacem ſerta: quaſi magnum ſignificet ſerta quæ amphiaraus gerebat in capite. Obſtruſaqꝫ ſemi na rez: ut ſacrilegus dicit: qa q̄cūqꝫ eueniunt mūdi uertigine nō numinū diſpoſitiōibus fiunt. Eliciūt: Re uera quicquid loqueris fatū eſt: aut tuo arbitrio fata diſponis. Miſeret ſuperum: totum hoc ſecundū Epi
Deorum natura curum dicit poeta. Ait Lucretius. Omnis enim diuum pro ſe natura neceſſe eſt. Immortale qui dem uotū prece ſumma fruatur. Semota a noſtris rebus diſiunctaqꝫ longe. Nec bene pro meritis capitur: nec tangit ira: ut Virgilius. Scilicet his ſuperis labor eſt: ea cura quietos ſollicitat. miſeri inquit dii ſunt: ſi cuius preci/bus mouentur ad prædicenda futura mor talibus. Primus in orbe deos fecit timor. Negat deos ulla alia re cælebrari niſi timo/re mortalium: ut Lucanus. Quæ finxere
Petrōius timēt. & Petronius arbiter iſtū ſecutus pri mus in orbe deos fecit timor. Sic & minta/nor muſicus deum doloris: quæ prima cō punctio humani. finxit generis. Galeis: poculum enim militis galea eſt: ut Lucāus. Concitus ira excuſſit galeā ſuffecitqꝫ oībus unda. Ventiſqꝫ: quia ſolent augures uento rum flatibus futura agnoſcere. Proferre diem: Dilationem bello dare. ut Terentius Saltem aliquot ad proferendū proficiſcar dies. Inſanire manu: furere manibus bel/lare: non ut uaticinatiōibus furis. Fragor: populi clamor hortantis: ut capanei ſenten tiam ſequeretur. Sic Lucanus elataſqꝫ alte quæcunqꝫ ad bella uocaret: promiſere ma nus. Flamina: nam fauonii flatu ſolitæ ni/ues addunt fluminibus incrementa. ut Lu canus. Aut nunc ſole niues. nunc imbre ſo/lutæ præcipitant. Concreto frigore: diffi/nitio niuis. Quid eſt nix? concretū frigus.

Nō amplius æquo corde ferēs: ideſt ulte rius æquo corde mariti gemitus ferre nō potuit Argia caſtitatis affectione & amoris deuinctione. Et fletu ſignata genas. Nam quædam aui apparet lachrymaꝝ in plan/gentis facie & e mœſtorū uultibus orbitā ſuam triſticiā derelinquit. Paruūqꝫ ſub ube re caro. Virg. Paruūqꝫ nepotem ipſe trahit.
Theſſan/drus Stelenus Theſſandrum: hinc eſt theſſandrus Stele nuſqꝫ duces polynicis & capanei filii. Iam nocte ſuprema. i. in fine conſtituta cū expli catur. Ante nouos ortus: ideſt ante aduen tum diei. Ad Oceanū: quia arctos Oceano nō immergitur poſitione uerſus ſpheræ. Sed fabulas quæ inſcriptione ſunt ficte a græcis contra ue/
Calyſto ri propoſitum differamus. Calyſtonē Ly/caonis Archadiæ regis filiam in comitatu Dianæ Iuppiter cum uidiſſet: in amorem eius incidit: nactuſqꝫ a reliqis ſegregatam nymphis ī Dianā mutatus: ſeductāqꝫ com preſſit: & grauidā fecit. Cuius cū crimē cre ſcēs uterus ꝓderet: indignata Diana comi/tatu ſuo eā reppulit: q̄ exactis decē mēſibus enixa ē puulū: q arcus cognominatus ē. In/dignata Iuno qd' pellex ſua ex Ioue ēt ma/ter eēt. Calyſtonē uertit ī urſam. Cuius fi/lius arcas cum eſſet in adultam perductus ætatē: imprudens in matrem incidit: urſamqꝫ credēs miſſo tæ lo eam perimere uoluit. nō ſuſtinens Iuppiter ignorantē parricidium perpetrare: ſtatim eos inter ſydera rettulit. Ille arcturus & alias arctophylax uocatur. Illa αρκτωσ. arctos. Latine ſeptentrio maior appellatur.
Thetys uno Quod ſignum loco non mouetur: neque mergitur. Thetys enim uxor oceani nutrix Iunonis fuit: q̄ pro pter effectum nutritæ eam prohibet in oceanum cadere: ut Virgi. Arctos oceani metuētes æquore tingi.

Clangor eat. quid uota uirum meliora moraris?
Scilicet ut uanis auibus natoqꝫ domoqꝫ
Et thalamis potiare iacens: ſileamus inulti
Tydeos egregii perfoſſum pectus & arma
Fœderis abrupti? quod ſi bella effera graios
Ferre uetas. Iſydonios legatus ad hoſtes
Hæc pacē tibi ſerta dabūt. tua prorſus inani
Verba polo cauſas: obſtruſaqꝫ ſemina rerum
Eliciunt. miſeret ſuperum ſi carmina curæ
Humanæque preces: quid inertia pectora terres?
Primus in orbe deos fecit timor: & tibi tuto
Nunc eat iſte furor. ſed prima ad claſſica cum iā
Hoſtilem hiſmenon galeis dircemque bibemus
Ne mihi tunc moneo lituos: atque arma uolenti
Obuius ire pares. uentis aut alite uiſa
Bellorum proferre diem. procul hæc tibi mollis
Infula. terrificique aberit clæmentia phœbi
Illic augur ero. & mecum quicunque parati
Inſanire manu. rurſus fragor intonat ingens:
Hortantum. & uaſto ſubter uolat aſtra tumultu
Vt rapidus torrens animos cui uerna miniſtrant
Flamina: & exuti concreto frigore colles
Cum uagus in campos fruſtra prohibentibus exit
Obicibus: reſonant permixto turbine tecta
Arua: armenta: uiri: donec ſtetit improbus alto
Colle minor magnoque inuenit aggere ripas
Hæc alterna ducum nox interfuſa diremit
At gemitus argia uiri non amplius æquo
Corde ferens. ſociumqꝫ animo miſerata dolorem
Sicut erat laceris pridem turbata capillis.
Et fletu ſignata genas ad celſa uerendi
Ibat tecta patris: paruumqꝫ ſub ubere caro
Theſſandrum portabat auo: iam nocte ſuprema
Ante nouos ortus ubi ſola ſuperſtite plauſtro
Arctos ad oceanum fugientibus inuidet aſtris.
Vtqꝫ fores iniit: magnoqꝫ affuſa parenti:
Cur tua cū lachrymis mœſto ſine coniuge ſupplex

Limina nocte petam:ceſſem licet ipſa profari.
Scis genitor.ſed iura deum genitalia teſtor
Teq; pater.non ille iubet ſed peruigil angor
Ex quo primus hymen. mouitq; īfauſta ſiniſtram
Iuno facem:ſēper lachrymis gemituq; propinquo
Exturbata quies.non ſi mihi tirgridis horror
Aequoreæq; ſuper rigeant præcordia cautes
Ferre queam.tu ſolus opem tu ſumma medendi
Iura tenes.da bella pater:generiq; tacentis
Aſpice res humiles.atq; hanc pater aſpice prolem
Exulis.huic olim generis pudor obuia prima
Hoſpitia.& iunctæ teſtato numine dextræ
Hic certe eſt quem fata dabant.quem dixit Apollo
Non egomet tacitos Veneris furata calores
Culpatamue facem.tua iuſſa uerenda:tuoſq;
Dilexi monitus.nunc qua feritate dolentis
Deſpiciam quæſtus.neſcis pater optime neſcis
Quantus amor cauſæ miſero nupſiſſe marito
Et nunc mœſta quidem graue & illætabile munus
Vt timeam doleamq; rogo.ſed cum oſcula rūpet
Mœſta dies:cum rauca dabunt abeuntibus armis
Signa tubæ ſæuoq; genas fulgebitis auro
Hei mihi care pater iterum fortaſſe rogabo
Illius humenti carpens pater oſcula uultu
Non equidem has unq̄ culparim nata querelas:
Pone metus. laudanda rogas:nec digna negari
Sed mihi multa dei(nec tu ſperare quod urges
Deſine)multa metus:regniq; uolubile pondus
Subiiciunt animo.ueniet.qui debitus iſtis
Nata modus nec te in caſſum fleuiſſe quereris
Tu ſolare uirum.neu ſint diſpendia iuſtæ
Dura moræ. magnos cunctamur nata paratus
Proficitur bello dicentem talia naſcens
Lux mouet.ingenteſq; iubent aſſurgere curæ.

MOx ſeptē bellōa uiros ī ꝑlia cogit (ſtus
Prius init bellū mœſtus lōgæuus adra
Itq; gener fulgēs pñis dyrceus ī armis
Inde ferox aī tydeus:iā ſæuit in hoſtes
Herculeā hippōedō pubē mouet ī cly
Et capāeus atrox thebas excidere q̄rit (tus armis
Amphiaraum prodit coniunx iam perfida uatem
Parthenopeus init trepida genitrice maniplos.
At contra Etheocles thebanos inſtruit omnes
Nec non Tyrrheſias infernas conſulit umbras
Argiuiſq; ſitim Bacchus molitur:& æſtus.
Hiſiphyle monſtrat lymphas Langia perennes.

Limina nocte petam:ītelligis pater cauſam eſſe merito uxoris lachrymas:& ſi lingua mei animi nō ſit interpres. Genitalia: coniugalia:ſed bene uxor ſuper cōiugis iurauit partes.Viri enim genitalia conueniūt mulieribus. Tygridis horror:totū Virgilianæ amantis expreſſit affectū.Dido enim ut æneæ exprobraret duriciam cordis ait. Sed duris genuit te caucaſus horrens cautibus. Aſpice prolē:theſſandrū dicit:q patiebatur pudoris ignominiam:ſi dicat exulis filius.Virgilius.Idem ego nate tuū uiolaui crimine nomen.pulſus ob inuidiā regno. Quem dixit Apollo.i.quem oracula tibi generum per portenta dixerāt. Nō egomet:ideſt non furtiuo amore & culpabili polynicem dilexi:ſed ut exuli nuberē tuis præceptis parui. Quantus amor:Lucanus.nō legum iura nec arma unica materia eſt cōiunx miſer.Nā maritū commendat affectio.ſi ſit miſer.auget miſericordiæ caritatem. Rogo:peto ut concedas:quod proficiſcente marito dolebo. Sed mihi multa dei regniq; uolubile pondus:ordo. Sed mihi multa dei ſubiiciūt animo. Nata modus:eleganter religioſus pater ſollicitæ filiæ belli pollicetur affectū. Dura moræ:nec damnū putes utiles moras.Ipſa enī tarditate bellum perficitur:ut Lucanus. It ſæpe mora melior.

COntinet hic liber bello nā iacientē haſtam ad initium belli.& perſuadentē pugnā Sacrificiū Iouis:& in ipſo oīa aduerſa ad bellū eūtiū. Planctū eoꝝ dehinc Cathalogus de his:qui uenerūt ī auxiliū Adraſti.& ſingulorū nomina ducū:Prima deſcriptio Adraſti.Secunda polynicis generi eius Tertia Tydei eiuſdem generi.Quarta hyppomedōtis.Quita capanei.Sexta Amphiarai deſcriptio euntis ad bellum prodēte cōiuge:& accipiente ornatū ab argia.Septima parthenopei euntis ad bellū inſcia matre. matris aduentus:& allocutio eius diſſuadētis eum a pugna. Dehinc a Thebis præparatio:Etheoclis contra fratrem.Aduerſa monſtra:furoris correctio.Iocaſtæ decurrētis in monte:& allocutio eius uaticinantis futura.Extractio ūbræ lai & eius umbræ uaticinatio futuri mali.Item græci exercitus euntis thebas:liberi patris deſcriptio cū omni choro:& eius allocutio ꝑ thebis.Cū eius exercitum græci uiderūt:thebas petiere.preces eius apud nymphas:ut cūcta ſiccarent.& euntibus græcis ſiti exhauſtis potum fontis negarent.Nymphaꝝ uiſcera in terrā redacta.Remotio argiuorū.Sitis deſcriptio Adraſti allocutio ad hypſipylē nutricem Archemori filii Lycurgi. Hypſipyles reſponſio:& demōſtratio fōtis Langiæ. Deſcriptio exercitus ad aquam feſtinantis.

Lactantii in quartum Thebaidos interpretatio.

TErtius phœbus:ideſt tertius ānus ex miſſo pacto fratꝝ. Primus enim fuit : quo imperauit Etheocles. Secundus quo conūentus eſt a Tydeo ut redderet regnū. Tertius a quo īcipitur bellū. Horrentē annum:Hyeme aſperum uel horridū frigore. Zephyris laxauerat: Ele/ganter quia hyeme liquentia ſolidantur: ut Virgilius. Nam frigore mella cogit hyems ea/demque calor liquefacta remittit. Item cæduntq; ſecuribus humida uina. Quæ omnia re/ſoluit uerna temperies: Annū ergo pro par/te anni :per quē hyemē poeta ſignificat: ut Vir.& Zephyro putris ſe gleba reſolui. Li/mite uerno: Tēpore utiq; uerno:quo imi/nutis noctibus dies ſumit augmentum.

Cum fracta impulſaq; fatis: Quia contra cōſilium Adraſti inductum eſt bellum uo/luntate fatorū fracta ideſt dirupta:& ab an/cipiti cogitatione abſciſſa & deſtinata:ad in/dictionē belli. Ideo ſubiūgit. Impulſaq; fa/tis:Iam enim dirupta facile ab bellandum fatis impelli potuerūt. Miſeris:utriſq; ſci/licet fratribus infœlicibus extitit cauſa bel/landi:quos natos infœlicior habuit imperā/di conditio. Prima Bellona: Aut ꝙ prima bellum cœperit āte martem aut prima do/mina præliorū. Rutilam: Splendentem.

De uertice laryſſæo:de arce ciuitatis argi/ue. Trabalem haſtam : ingentem cōgrue haſtam ingentem inde dixit emiſſam. Vn/de bellum ueniebat ad Thebas. Dyrces: nomen thebani fontis originis uocabulo nuncupatum:& more poetico dixit. Neq; enim poterat haſta de uertice Laryſſæo uſ/que ad thebas ire. Coruſcis uiris: ſplendi/dis argiuoꝝ ducibus:ideſt ferri nitore ful/gētibus. Plaudit equos:plauſibus excitat:

Trabalis haſta

Dicta dies aderat: αποσιωπεσισ apoſio/peſis. ſubaudimus uero cœtibus aut ſacri/ficiis aut quibuſlibet rebus ſupradictis.

Simulat ſperare:cū metu futuri mali ſa/cerdos ipſe palleret:populis tamen propi/cios deos eſſe fingebat : ne animus uirorū fortium minueret:quia ne armati aduer/ſum omen accipiant:proſpera pro terribi/libus nūciant. Triſte:pro triſtiter. nomē ꝓ aduerbio. Suſpirāda do. domū ꝓ familia ſuſpirāda poſuit .i. oēs armati domus ſuæ dulcedine tangebantur. Deducere conos: inclinare apices galearum. Hæret amica māus:in ancipiti pietas cōſtituta:qd potius faceret ignorabat. Hinc oſcula turbant ꝑ oſcula flætus fiebat: qui turbabat oculos.

Conus

De rupe ſalutāt: uale illis dicūt.& ut bene nauigēt optant. ē ergo ſalutare ab eūtibus uale dicere. Nunc mihi fama prior: iſta iō numina inuocantur:quia nullum bellum thebano antiquius fuit.ut Luca. Hinc & in ueteris famoſa uetitis. hic ergo inuocatio ē famæ ac uetuſtatis. O fama:cui ē meminiſ/ſe uiroꝝ fortiū uitas ne obliuiōe ſopiātur.

Vale

Tuq; o nemoris:nemoris cynthi aut par/naſſi:unde uox funditur pieridum. Sub/lata molire lyra:heroicū iā ardorē inectens remiſſa ira cōmemorat. Mēs hau. de fon. ue. qa illic tu donas eloqa. Pōdere cu. ſollicitudinū turba circa finē uitæ iam poſitus. Vix ſponte. i. ꝙ ſenectus tarderet icōmodo:uel ꝙ ad bellū ire cogebatur inuitus.

TErtius horrētē zephyriſ laxauerat ānū
Phœbꝰ & āguſtū cogebat limite uerno
Lōgius ire diē cū fracta īpulſaq; fatis
Cōſilia:& tādē miſeris data copia bel/
Pria māu rutilā de uertice lariſſeo (lī
Oſtendit Bellona facem. dextraq; trabalem
Haſtam intorſit agens liquido quæ ſtridula cælo
Fugit:& aduerſæ celſo ſtetit aggere Dyrces.
Mox & caſtra ſubit. ferroq; auroq; coruſcis
Mixta uiris:turmale fremit. dat euntibus enſes
Plaudit equos:uocat ad portas. hortamina fortes
Præueniunt timidiſq; etiam breuis addita uirtus
Dicta dies aderat:cadit ingens rite tonanti
Gradiuoq; pecus. nulliſq; ſecundus in extis
Pallet.& armatis ſimulat ſperare ſacerdos.
Iamq; ſuos circum pueri. innuptæq; patreſq;
Funduntur mixti. ſummiſq; a poſtibus obſtant.
Nec modus eſt lachrymis. rorant clypeiq; iubæq;
Triſte ſalutantum:& cuntis dependet ab armis
Suſpiranda domus. galeis iuuat oſcula clauſis
Inſerere. amplexuq; truces deducere conos.
Illi quis ferrum modo. quis mors ipſa placebat
Dant gemitus. fractæq; labant ſingultibus iræ
Sic ubi forte uiris longum ſuper æquor ituris
Cum iam ad uela noti:& ſciſſo redit āchora fūdo.
Hæret amica manus. certant innectere collo
Brachia. mananteſq; oculos. hinc oſcula turbant
Hinc magni caligo maris. tandemq; relicti
Stant tamen.& notam puppem de rupe ſalutant
Dulce ſequi patrioſq; dolent crebeſcere uentos.
Nunc mihi fama prior mundiq; arcana uetuſtas
Cui meminiſſe ducum uitaſq; extendere curæ
Pande uiros. tuq; o nemoris regina ſonori
Calliope quas ille manus. quæ mouerit arma
Gradiuus quantas populis ſpoliauerit urbes
Sublata molire lyra. nec altior ulli
Mens hauſto de fonte uenit. rex triſtis & æger
Pondere curarum. propriorq; abeuntibus annis
Inter adhortantes uix ſponte incedit adraſtus

Contentus ferro:gladio tãtũmodo incedebat præcinctus:aut ꝓpter ſenectutem:ne armis grauaretur: aut propter poteſtatem:quæ numini eius poterat ſola ſufficere. Luctatur ariõ:hic arion natus eſt neptũni Mineruæ & terræ equus nimiæ uelocitatis:quem nũc Adraſtus currui iũctũ ducebat ad bellũ. Alii dicunt filiũ ipſius neptũni Pelopi donaſſe a Pelopo adraſto.Cum igitur adhuc ignotus eſſet equoꝝ curſus mortalibus:& horũ animaliũ natura egeret terra Neptũnus remediaturus humãos ſucceſſus uirtutibus ac potentia in theſſalia terrã tridente percuſſit.ſubitoq; mirũ dictu ſolo proſilierũt duo equi.ſ.ſcyphos & Arion.Inde optimæ naturæ equi theſſalici per orbẽ feruntur. Proſymna:ciuitas argiuorũ. Phyllos:arcadiæ eſt regio:quã græci phyllalian uocãt:quã pecoroſam ferunt: qđ ægregio abundet pecore:unde fuit Neſtor.hinc Perſius.Findor ut arcadiæ pecuaria rudere credas. Caraudron:ciuitas pelopõnẽſis:quæ fluuio charadro iracunde trahit. Neris:mõtis nomẽ argiui:ut ait Callimacus. Cleone ciuitas arcadiæ in cõfinio argiuæ regionis. Et lacedæmoniũ tyrræ lectura:hiſtoria talis eſt.Tyrræ ciuitas.huius populi dũ quondam bello inter ſe diſſiderẽt lacedæmones & argiui:& lacedæmoniorũ dux Theriades cũ eius exercitus iam prope uictor eſſet:tamẽ graui uulnere iaceret:excepto anteq̃ totã animã exalaret ſanguie tropheũ iuſſit attolli.quod digito ſanguine oblitterato ſcripſit hoc eſt quod dixit lacedæmoniũ tyrræ lectura cruorẽ. Siue quia apud lacedæmonios uerberũ & plagarũ habebatur certamẽ ꝓpter hoc dixit.Lacedæmonũ lectura cruorẽ. Memores:qui haberẽt memoriã generis:qui adraſto lõga affinitate iungũtur. Qui drepani ſcopulos:corynthiõ uel drepanẽ dici nõ ſiciliæ. Oliuiferæ ſicyonis:Corynthi municipiũ oliuis fertile.Vnde Vir.Teritur ſicyonia baccha trapetis.Hãc ãt primũ adraſtus ciuitatẽ regnãdo poſſedit:ut ipſe i ſecundo libro teſtatur dicens.Quis te ſolio ſicyonis auitæ.Exciſum infernos cõponere legibus argos. Langia tacẽti.i.quos ſtrigilla palus lãbit. Heliſos:fluuius atticæ regionis.hũc igiť ita uocãt tractũ nomẽ a flexibus: qbus fertur & a Flegethonte fluuio inferorũ undarum augmenta percipere dicitur.uel in iſto dicuntur furiæ ſolitæ morari. Seu tecta mycenis:propter fratrum diſcordias & parricidiales epulas & fugã ſolis.unde Vir.

Contentus ferro cingi latus.arma manipli
Pone ferunt.uolucres portis auriga ſub ipſis
Comit æquos.& inde iugo luctatur arion
Huic armat laryſa uiros.huic celſa proſymna
Aptior armentis mydæa pecoroſaq; phyllos
Quæq; pauet longa ſpumantem ualle caraudron
Neris & ingenti turritæ molle cleone
Et lacedæmonium tyrræ lectura cruorem.
Iunguntur memores tranſmiſſi ab origine reges
Qui drepani ſcopulos & oliuiferæ ſicyonis
Culta ferunt.quos pigra uado langia tacenti
Lambit:& anfractu riparum incuruus heliſos
Sæuus honos fluuio.ſtygias luſtrare ſeueris
Eumenidas perhibetur aquis.huic mergere ſuetæ
Ora & anhelantes tuto phlegethonte ceraſtas
Seu trhacum uertere domos.ſeu tecta mycenis
Impia.cadmæumue larem fugit ipſe natantes
Amnis.& innumeris liueſcunt ſtagna uenenis.
It comes inoas ephyræ ſolata querelas
Concreæq; manus.uatum qua conſcius amnis
Gorgoneo percuſſus equo:quaq; obiacet alto
Iſthmos.& a terris maria inclinata repellit
Hæc manus adraſtum numero ter mille ſecuti
Exultant pars geſa manu.pars robora flammis
Indurata diu non unus namq; maniplis
Mos neq; ſanguis ineſt.teretes pars uertere fundas
Aſſueti.uacuoq; diem præcingere gyro
Ipſe annis ſceptriſq; ſubit uenerabilis æque
Vt poſſeſſa diu taurus meat arduus inter

Nec tam aduerſus equos tyria ſol iungit ab urbe. Ephyræ:ipſa eſt quæ corynthus:quæ dyrrachium:in qua mater Palemonis colitur.huic templum ciuitas prima ephyra dedit:quia de ſcyradibus petris ſe Ino uxor athamantis præcipitauit in mare.& cum corpus filii melicertæ corynthum fuiſſet appulſum de habitu contemplati regis fuiſſe filium humauerunt.Cui humato inſtitutum fertur luſtrale certamen:qđ iſthmicum uocant:ut quidam uolũt.Ita eſt ſolata ephyræ matris querelas. Eſt autem corynthi ciuitas: unde Virgilius.Ephyrea manus. Cenchræus:portus eſt corynthi. Gorgoneo percuſſus equo:cuius ungula percuſſus locus fontem effudit:qui hippocrene dicitur.hoc enim fõte qui labra proluerit poeta fiet. ideo natum conſcium dixit. Pegaſus autem Neptunni & Meduſæ Gorgonis filius uolare ſolitus cum ueniſſet in montem heliconem:qui eſt in boetia:ungula locum quem percuſſerat:fontem inde excuſſit. hæc dicit ſeruare uatibus carmina.unde Perſius.Nec fonte labra prolui caballino. Iſthmos:achaiæ mõs: qui ægeum mare diuidit ab Ionio.ideo autem dixit.Maria inclinata repellit:quia achaiam:in qua pater regnauit Pelops duo maria circundant:adeo ut inſulam faciant:niſi utrunque pelagus obiectus iſthmos interiaceret.Lucanus.Graciliſque ſeparat iſthmos. Pars geſa manu: tela gallica: ut Virgilius. Duo quiſq; alpina coruſcat geſa manu. Neque ſanguinis.Ordo.alii geſa:alii robora flammis indurata diu pro talis habent. namque inde ipſi unus ſanguis aut origo fuit:ideo diſſimilia arma geſtabant.

Arion equus Neptũni equi
Scyphos
Arion
Proſymna
Phyllos
Cleone
Tyrra
Theriades
Sicyon
Heliſos
Ephyre coryntus
Cenchræus
Hippocrene
Pegaſus
Helycon
Iſthmos
Geſa

Plagarum in pectore nodos: ſigna præteritarum uirtutũ: ideſt cui præſtant priora uulnera dignitatẽ. **Dyrcæus fons** Dyrcæus adraſto: Polynices eſt de fonte boetiæ ſic nominatus: qui ex dyrcæo funere: cuius corpus iuxta eum qui taurum traxit inuentũ eſt. Inde nomen accepit. Polynicen ergo dyrcæũ appellat: propter quẽ ab omnibus populis prodiebatur ad bellũ. Aucta fides: in quibus eſt fides aucta calamitatibus: quia miſericordia cõmoti ſunt: ſiue quibus præcipuũ erat potentes imitari. Aegion arenenq; : ciuitates arcadiæ: quas regendas polynici genero: quaſi dotalis familiæ Adraſtus dederat: ne exul regnare deſueſceret: aut **Troeze** certe ne ſentiret exilium. Theſea troezen: Theſſaliæ ciuitas: quã theſeiã dicit: ꝙ Theſeus troezeniæ ciuitatis iter obſeſſum a latronibus liberũ præſtitiſſet: uel quia Theſeus Eaciæ filius in hac urbe natus eſt. Debitus hoſpes: fatis uel reſponſo Apollinis debitus. Tulit: aut geſſit aut detulit.

Sphynx Sphynx: ideo dicta eſt ꝙ quæſtiõibus ita ſtringeret homines: ut ſe expedire non poſſent: nam græce conſtringere dicitur: uel uinculũ: uel quaſi illa propoſitis ſibi uinculis colligere omnium mentes: uel propter Oedipodẽ patrem: cuius labor ſphynx eſt. Pectore thebas: a cupidine thebarũ ſolo coniugis remouet affectu. Et integer artus: itegros artus habẽs poſt uulnerũ curationem. dicit ergo Tydeum audito tubarum ſonitu nõdum curatis uulneribus tãq̃ integro corpore ad bellum prodiiſſe: cuius arma ita ut uerno tẽpore anguis lubrico ſplendore radiabant.

Squallentibus annis: quia depoſita pelle dicuntur ſerpentes in iuuentutem redire. **Mathios** hærba quædam dicit̃ mathios: quã cũ comederint: ſenium deponũt ætatis. Sicca uerit ora. i. in ſe exhauſerit uenena ſerpẽtis.

Sẽſit ſcopuloſa phylene: determinata colchorum **Phylene** phylene ciuitas œtholiæ. **Pleuron** Meleagria pleurõ: ciuitas boetiæ. ut Home. Inq̃ Meleagri mater ticionẽ fatalẽ cõbuſit: dum uindictam Plexippi & Agenoris q̃rit: quos **Meleager** Meleager occiderat: quo facto ipſa poſt tantũ nefas merito laqueo gulã fregit exoſa lucis. Secuta eſt luctũ alia calamitas. nã Meleagri germanæ in tantũ fratrẽ flæuerunt: ut dei miſericordia in aues uerterentur. **Olenos** Olenos: arcadiæ ciuitas: in q̃ Iouẽ amalthæa capra dicit̃ nutriſſe: q̃ incultũ Iouis Idã nõ ꝓuocat mõtẽ cretæ: in quo Iup. colit̃: cõtẽdit aũt ut Iouẽ ſuũ alũnũ uidicet. Turpatus: Palæſtræ arte ſupatus. ut Oui. ait. Qui uerius hũc dicũt fluuiũ ante ĩ unũ ab Hercule in foſſam deductũ aures amiſiſſe. ut Lucanus ait. Et ſciſſo gurgite riuus dat pœnas **Achelous** maioris aquæ. Achelous fluuius deianyrã Oenei regis Oetholiæ filiã ĩ cõiugẽ petiit: eo tpe quo ꝑdictã etiã Hercules poſtulabat accepta lege ab Oeneo: ut qui uirtute ſupaſſet ipſe eã accipet: cõgreſſi in certamine cũ uinceret̃ Achelous mutatus ẽ initio ĩ iuuenem: mox ĩ draconẽ. Tertio ĩ fluuiũ: q per **Boetius** œtholiã fluẽs labit̃. in arcadiam ad ultimũ **Fortuna** conuertit ſe in taurũ. Hercules aũt dicẽs ſe **Copia** etiã tauros domuiſſe cornu illius fregit: qđ **Cornucopiæ** deſcendẽs ad inferos cerberũ rapturus ſecũ tulit: illud nymphæ oĩbus bonis repleuerũt: datũq; eſt copiæ: quæ ẽ miniſtra fortunæ. unde ĩ Boetio legitur copia pleno cornu. hoc ideo fingit̃: quoniã fortũa ditiſſima

Paſcua. iam laſſa ceruice & inanibus armis
Dux tamen. haud illum bello attentare iuuencis
Sunt animi. nam trunca uident de uulnere multo
Cornua. & ingentes plagarum in pectore nodos
Proxima longæuo profert dyrcæus adraſto
Signa gener. cui bella fauent. cui commodat iras
Cuncta cohors. huic & patria de ſede uolentes
Aduenere uiri. ſeu quos mouet exul & hæſit
Triſtibus aucta fides. ſeu quis mutare potentes
Præcipuum: multi melior quos cauſa quærenti
Conciliat. dederat necnon ſocer ipſe regendas.
Aegion. aranenq;. & quas theſea troezen
Addit opes. ne rara mouens inglorius iret
Agmina. neu raptos patriæ ſentiret honores.
Idẽ habitus eadem arma uiro quæ debitus hoſpes
Hyberna ſub nocte tulit theumeſius implet
Terga leo. gemino lucent haſtilia ferro.
Aſpera uulnifico ſubter latus enſe riget ſphynx
Iam regnum matriſq; ſinus fidaſq; ſorores
Spe uotiſq; tenet. tamen & de turre ſuprema
Attonitam. totoq; extantem corpore longe
Reſpicit argiam. hæc mentem oculoſq; reducit
Coniugis & dulces auertit pectore thebas.
Ecce inter medios patriæ ciet agmina gentis
Fulmineus tydeus. iam lætus & integer artus
Vt primum ſtrepuere tubæ. ceu lubricus alta
Anguis humo uerni blanda ad ſpiramina ſolis
Erigitur liber ſenio. & ſquallentibus annis
Exutus. lætiſq; minax intermicet hærbis.
Ah miſer agreſtum ſi quis per gramen hyanti
Obuius & primo ſiccauerit ora ueneno
Huic quoque præſtantes etholis urbibus affert
Belli fama uiros. ſenſit ſcopuloſa philene
Fletaq; cognatis auibus meleagria pleuron.
Et præceps calydon. & quæ ioue prouocat idam
Olenos. ioniis & fluctibus hoſpita portu
Calchis & herculea turpatus gymnade uultus
Amnis. adhuc imis uix truncam attollere frontem
Auſus aquis. glaucoq; caput ſummerſus in antro

eſtomnium:& diuites multos facit:cum pleno cornu.quoniā ſicut cornu carnē extulerat & ſupercreſcit ita diuitiæ foris ſtipant hominē.in cornu etiā uirtus eſt animaliū:& fortunæ uires in diuitiis ſunt: qbus multos ad ſe pertrahit. Aegreſcūt:dicit̃ achelous duobus alueis fluxiſſe:cui Hercules unū clauſit:Ideo que dicit̃ cornu truncatus.Hoc etiā ſciens poeta aliud agens occulte tetigit dicens.Anhelātes ægreſcunt puluere ripæ: mærentē ergo triſtem. Patrius ſtat:ex marte oeneus dicit̃ natus ex oeneo Tydeus ſic enī in primo marti nō degenerare paterno aſpicies.alii quaſi referūt ad uirtutē.ut Vir.Et mauortius hæmō.

Oeneus
Tydeus

Mœret:anhelantes ægreſcunt puluere ripæ.
Omnibus æratæ propugnant pectora crates
Pilaq; ſæua manu:patrius ſtat caſſide mauors
Vndiq; magnanimum pubes delecta coronant
Oeniden.hilarem bello:notiſq; decorum.
Vulneribus non ille minis polynicis & ira
Inferior.dubiumq; adeo cui bella geruntur.
Maior at inde nouis id doricus ordo ſub armis
Q ui ripas lynceæ tuas.tua littora multo
Vomere ſuſpendunt fluuiorum ductor achiuum
Inache perſea neque enim uiolentior exit
Amnis humo cū taurū aut pliadas hauſit aquoſas
Spumeus.& genero tumuit ioue:quos celer ambit
Aſterion.dryopumq; trahens heraſinus ariſtas
Et qui rura domant epidauria dexter iacho.
Collis.at æthneæ cereri negat auia dimæ
Mittit opes.denſaſq; pilos neleia turmas
Nondū nota pylos.iuueniſq; ætate ſecunda
Neſtor & ire tamen.peritura in caſtra negauit
Hos agitat pulchreq; docet uirtutis amorem
Arduus hippomedon.capiti tremit ærea caſſis.
Ter niuea ſcandente iuba.latus omne ſub armis
Ferrea ſuta tegunt.humeros & pectora latæ
Flammeus orbis habet.perfectaq; uiuit in auro
Nox danai ſontes furiarum lampade nigra.
Q uinquaginta ardent thalami.pater ipſe cruētis
In foribus laudatq; nephas:atq; inſpicit enſes.
Illum palladia ſonipes nemeæus ab arce
Deuehit arma pauens.umbraq; immane uolanti
Implet agros.longoq; attollitq; puluere campum
Non aliter ſyluas humeris & utroq; refringens
Pectore montano duplex hyleus ab antro
Præcipitat.pauet oſſa uias.pecudeſq; feræq;
Procubuere metu.non ipſis fratribus horror
Abfuit ingenti donec peneia ſaltu
Stagna ſubit.magnumq; obiectus detinet amnem
Q uis numerum ferri.genteſq; & robora dicto
Aequarit mortale ſonans:ſuus excit in arma
Antiquam thyrinta deus non fortibus illa
Infœcunda uiris famaq; immanis alumni
Degenerat.ſed lapſa ſitu fortuna neq; addunt

nō martis filius:ſed q̇ uirtute polleret. Maior at inde:Tranſitus ad hippomedontem magna arte uarietate ſermōis primo copia: deinde deſcribitur dux. Lynce:flu.œtholiæ. Inache:flu.eſt maximus in græcia:cuius Io filia a Ioue compreſſa in uaccam mutata eſt.ut Vir.At leuem clypeum ſublatis cornibus Io. Perſea humo:argiua:ubi Perſeus regnauit.Perſea ergo principale ꝓ deriuatiuo perſeia.unde & longam poſuit ſe.

Cū taurum aut pliadas.quorū ortu pluuiæ immēſæ fundunt̃: & optime tempus excepit.nā æſtate torrentē degenerat.ideo tempus adiecit.unde ſumit argumentū:cū ſigna ſunt pluuialia:quæ illū mouent. Genero tumuit ioue:ideſt gloriatur:ꝙ cū eius filia Io concubuerit Iuppiter.ergo elatus ē.

Dryopumq;: Dryopus & cadius duo cū de finibus contenderent:hercule iudice terminos cœperunt. Epidauria:ciuitas argiuorū:ubi Aeſculapius colit̃:equorum fertilitate gratiſſima:unde Vir. Domitrix epidaurus equorum. Aethneæ cereri:ſiculæ ꝓſerpinæ oſtendit ſupradictū collem aptū uinetis eſſe frugibus infœcundū. Pylos neleia:pylos Neleo patre neſtoris nuncupata Neleia. Aetate ſecunda:quia nondum militauerat Neſtor multum ipſa nouitate declamauit.Nam prima ætas triginta annorū eſt.ſecunda ſexaginta.nam neſtorem cōſtat tertia ætate ad bellum ueniſſe troianū. ideo adhuc iuuenem ætate ſecunda dixit: quia poſtmodum militauit. Latus omne ſub armis:quod latus eſt ſub armis tegit̃.

Epidaurus
Pylos
Neſtoris ætas

Flammeus orbis:laus operis. Nox danai:ea dicit quæ geſſit Danaus ea nocte.

Illum palladia:hippomedontem dicit:q ab athenis.i.a capitolio mineruæ ad bella deſcendit. Arma pauens:ideſt equus nouus ad bellū uelocitatis inſignis. Attollit puluere campū:quaſi ipſe capitis aſſurgat.

Vtroq; pectore:eleganter utroq;: ſcilicet hominis & equino:qđ bimembris ſit.i.ex humano & equino. Pauet oſſa uias:mōs theſſaliæ:in quo erant centauri. Peneia ſtagna:.Peneus fluuius theſſaliæ :quaſi tā diu timeant:donec ad amnem ille perueniat.

Peneus

Mortale ſonans:quod ꝓ meritis militū fortitudīes nō poterint laudare mortales.

Tyrintha deus:Iuppiter mutatus in amphitrionem cōcubuiſſe cum Alcmena electrionis filia dicitur in urbe Tyrinthe: unde natus eſt Hercules:unde & Tyrinthius dicit̃:de qua Plautus trialeodiā dixit. Degenerat: nō degenerant a fama herculis q fortes ſūt:ſi æuo mutata ē fortūa ciuitatis.

Alcmena
Tyrins

Robur opes:quia non pōt fortuna addere uirtutes.Sola enim uirtus neq; dono neq; pretio accipitur· ut Saluſti.Probitatem.induſtrias.aliaq; artis bona neq; dare:neq; accipere quis poteſt. Monſtrat cyclopũ ductas ſudoribus.i.ædificatas.ut Vir.Pars ducere muros.Cyclopes ciuitatis iſtius mœnia cōdiderũt: ſicut aſſerũt græci. Innumerũ bello:expoſitio qui ſint tercentum pectora.ſ.uulgus innumeꝝ:quia tam fortes erant:ut multoꝝ facta fortia ſua uirtute penſarẽt. Exuuiæ:bene totũ ad ſimilitudinem herculis: quemadmodũ ille claua.ſic iſte ſtipite. Tæla pharetris:ita erat pharetra referta ſagittis: ut exhauriri non poſſit. Pæana: proprie apollini canit̃.Oīa autem.hercules in frondoſa oeta poſitus q̃ uaſtata ē monſtris:in qua etiam concrematus hercules eo loco præſtion. oīa autẽ canunt oīa uaſtata monſtris .i. purgata : aut certe oīa audit hercules nomen canunt. ut Virgi.Ibant æquati numero regemq; canebāt. Sacra cleonei:herculẽ eo loco molorchus accepit hoſpitio cenſu pauper : diues affectu.Ordo. nemea dant comites : dant & molorchi munera. Cleonea ciuitas nomen eſt nemeæ ſyluæ uicina.Lucanus.ille cleonæi ꝓiecit terga leonis Antheus libyci. Ergo cũ hercules ad occidendũ leonẽ iſſet ab Euriſteo miſſus a molorcho ſuſceptus ē hoſpitio:cuius leo filiũ interfecerat.didicitq; ab eo quemadmodũ aduerſus feram coiret:qua ſuperata ludos inſtituit : quos a loco nemeos appellauit.igit̃ nemea dãt comites:dãt & molorchi munera.Quia oīa ī clypeorũ pictura:& quomō filius eius molorchi a leōe occiſus fuiſſet:& hercules hoſpitiũ auro figurata notant̃ deſculpſerunt.

Molorchus
Cleone
Nemeeus leo
Neme ludi

Qua cu.ſe.ue.ter.Calcate ꝑſſa cubitũ poſuit ꝓ loco cubilis. Sedeāt:mire.ſignificat enim feneſtra lacunar terræ herculis mole. Cubiti cuius generis ſit in captiuis Plauti lectum eſt ex perſona paraſiti.In equis ac platea negocii conferat quicq̃ ſibi.nam mens eſt baliſta.cubitus pugnus.hanc deſcriptionem poetæ pictam ipſius tyrinthæ portabat exercitus. At pedes:Pedes quidẽ erat capaneus : ſed omnibus eminebat. Solent enim equites altiores eſſe peditibus tribus bellum ergo pro bellatoribus poſuit. Iniectu molis:Oſtendit multis taurorum coriis.laminis etiam ferreis capanei clypeum obductum fuiſſe. Hydra recens.ita ueritatem expreſſit pictura:ut pene recenti obitu hydra cum ſuis ſerpentibus interiret.

Igneſcit in auro: Admouetur ignis uulneri.Itaq; factũ ut non pullularet. Cærula lerna:ferri materia facta ē cærula. Nō matris opus:nō matris manu factũ: ſed artificũ mãu fabricatũ:quaſi imbellibus illa cōueniāt:q̃ a fœmina fabricant̃.ut Vir.& tunicā moli mater quā neuerat auro.hic ergo thorax aut ex ære: aut ex ferro facta fuerat qppe Capāeis ſolius apta uirtutibus. Stat fron.ſ.amputatis haſta & hyperbolicos non haſta nominat̃ ſed cupſſus. Amphienia:ciuitas ē:Homerus quoq; huius meminit. Planaq; meſenæ:nō ipſa plana:ſed ī plana cāpoꝝ patẽtia cōſtituta. Meſenæ: ciuitas prope pylũ:quā admiſſus amnis interfluit. Mōtanaq;:ſic Home.epiteton patri ſignificat. collatũ. Getico uati:Thamirũ dicit:quẽ muſæ ingenti liuore motæ cæcaſſe dicunt̃. Dorion op.de quo hic poeta fuit. Aonias:muſas a mōtis noīe nuncupatas. Dānatus:cæcatus mẽte.nō lumine. Ore ſimul:optime poeta Homeri ambigue uerbũ poſitũ intellexit de ipſo qđ accinctus cōmutatiōe ſignificauit nō cæcatũ lumine:ſed cuius ſit dānatũ īgeniũ:ut nec cordarũ gloriã nec uocis ſonũ inferret.

Meſenæ
Thamiriſ

Robur opes.rarus uacuis habitator in aruis
Monſtrat cyclopum ductas ſudoribus arces
Dat tamen hæc iuuenũ tercentum pectora uulgus
Innumerum bello quibus haud amenta.nec enſes
Triſte micant.flauent capiti tergoq; leonum
Exuuiæ gentilis honos.& pineus armat
Stipes.& inexhauſtis aptantur tæla pharetris
Herculeum pæana canunt.uaſtataq; monſtris
Omnia frondoſa longum deus audit ab oeta
Dat nemea comites.& quas in prælia uires
Sacra cleonei cogunt uineta molorchi
Gloria nota caſæ.foribus ſimulata ſalignis
Hoſpitis arma dei.paruoq; oſtenditur auro
Robur ubi.& lapſos qua reclinauerit arcus
Illice qua cubiti ſedeant ueſtigia terra.
At pedes & toto deſpectans uertice bellum
Quatuor indomitis capaneus erepta iuuencis
Terga ſuperq; rigens iniectu mollis ahenæ
Verſat onus.ſqualet triplici ramoſa corona
Hydra recens obitu pars anguibus aſpera uiuis
Argento cælata micant.pars arte reperta
Conditur.& fuluo moriens paleſcit in auro:
Circum amnis torpens.& ferro cærula lerna
Et laterum tractus ſpatioſaq; pectora ſeruat
Nexilis innumero chalybum ſub tegmine thorax
Horrendum non matris opus.galeæq; coruſca
Prominet arce gigas.atq; uni miſſilis illi
Cuſpide præfixa ſtat frondibus orba cypreſſus
Huic parere dati quos fertilis amphienia
Planaq; meſenæ montanaq; nutrit ithone
Quos tryon & ſummis ingeſtum montibus epy
Quos helos & heleon getico quos fleuibile uati
Dorion.hic fretus doctas anteire canendo
Aonias.multos tamyris damnatus in annos
Ore ſimul cytharaq; .quis obuia numina temnat

Celenas:celene lydiæ ciuitas:in cuius antro marſias uictus.ab apolline ē:&ſupplicio affectus a tortoribus:cuius de ſanguine fluuius eius noīe natus eſt ut.Luca.aſſerit.Et rectis deſcendēs marſia ripis. Errātē meandron adit:eſt ſenſus temeritate maris marſiæ debuit coerceri ſuppliciis.ut Luca.Damnatæ phœbo uictore celene. Auguriis:Alcmeon hoc monile occiſa matre apollini conſecrauit:ꝙ in fontem miſſum hodieq; cerni dicitur:quod ſi quis manu attrectauerit:oſtendit cælo offendi ſolem & tempeſtates oriri: unde Virgi. Mœſtamq; eriphylen Crudelis nati monſtrantem uulnera cernit. Dona uiro:de Homero trāſtulit.Ita uelit paciſci:ut malit monile habere q̄ coniugem. Hac mutare uidet:argia belli totius mutari ſentētia.nam amphiaraū deſerit auxiliis. Sacros:execrādos. Sat dubium:ſenſus ſufficit ad ſolatium fœminæ tali tēpore ornatibus carere. Ordo talis eſt.Sat mihi timorē dubiū cœtu ſolāte fallere.hoc eſt diſſimulare. Fors deus:præcellens ſuperabo præſtabo maritas.Maritæ dicuntur uxores maritis deditæ.ut Horatius.Nec ſit marita:quæ rotondioribus onus zobacis ambulet. Et notandum cū Saluſtius dixerit:præſtare cæteris animalibus.Vir.tamen uel magnum p̄ſtet achillem. Semina mouit:ideo ingentia ſemina,qa & maritum perdidit:ut periret:& in ſe excitauit filiū:ut fieret parricida : ipſeque eſt correptus inſania. Diſpare cœtu : bene diſpare.nec.n.tanta nobilitas equi eadem ſtirpe equā potuit inuenire:cœtu a coeundo dixit.hunc equū pollucis dixit Virgilius. Cyllarus licētia poetica.Et quorum grai meminere poetæ . hic caſtoris eſt.ſed īter amabiles fratres totū decet eſſe cōmune. Inde moræ iaculis:ideſt impeditæ & occupatæ fuerāt manus eius & hiacynthi.

Celenæ
Marſias
Maritæ
Præſtat
Cœtus
Cyllarus

Conticuit præceps quis non certamina phœbi
Noſcet:& illuſtres ſatyro pendente celenas:
Iamq; & fatidici mens expugnata fatiſcit
Auguris.ille quidem caſus & dira uidebat
Signa.ſed ipſa manu cunctanti iniecerat arma
Atropos obrueratq; deum.nec coniugis abſunt
Inſidiæ.uetitoq; domus iam fulſerat auro
Hoc aurum uati fata exitiale monebant
Argolico.ſcit & ipſe nefas.ſed perfida coniunx
Dona uiro mutare uelit. ſpoliiſq; potentis
Imminet argiæ.raptoq; excellere cultu
Illa libens(nam regum animos.& pondera belli
Hac nutare uidet pariter niſi prouidus heros
Militet)ipſa ſacros gremio polynicis amati
Depoſuit nexus haud mœſta atq; inſuper addit.
Non hæc apta mihi nitidis ornatibus inquit
Tempora nec miſeræ placeant inſignia formæ
Te ſine.ſat dubium cœtu ſolante timorem
Fallere & incultos aris aduertere crines
Scilicet heu ſuperi cum tu cludare minaci
Caſſide.ferratuſq; ſones.ego diuitis aurum
Hermionæ dotale geram.dabit aptior iſta
Fors deus.argolicaſq; habitu præſtabo maritas
Cum regis coniunx cum te mihi ſoſpite templa
Votiuis implenda choris.nunc induat illa
Quæ petit & bellante poteſt gaudere marito
Sic eryphileos aurum fatale penates
Irrupit.ſcelerumq; ingentia ſemina mouit
Et graue theſiphone riſit gauiſa futuris.
Tænariis hic celſus equis quam diſpare cœtu
Cyllarus ignaro generarat caſtore prolem
Quaſſat humum.uatem cultu parnaſia monſtrāt
Vellera.frondenti crinitur caſſis oliua.
Albaq; puniceas interplicat infula criſtas
Arma ſimul prenſaſq; iugo moderatur habenas.
Hinc atq; inde moræ iaculis.& ferrea curru
Sylua tremit.procul ipſe graui.metuēdus in haſta
Eminet & clypeo uictum phitona coruſcat
Huius apollineæ currum comitantur amyclæ.
Quos pilos & dubiis malea uitata carinis
Plaudentiq; habiles cariæ reſonare dianæ

Victū phythona coruſcat:quia uatis apollinis tui gloria & ſerpētis phytonē dicit inſignē.Viro forti religio fecerat ſacerdotis.

Amiclæ:laconicæ ciuitatis ſacra apollini: ī qua hiacynthus in agone cælebratur ī honorem pueri regis:qui cum exerceretur diſco percuſſus zephyri uertigine. quod ſibi apollinem prætuliſſet:occiſus eſt.cuius ſāguis in florem nominis ſui in memoriam perpetuæ dignitatis conuerſus eſt. Virgili. inſcripti nomina regum Naſcūtur flores.

Hiacynthus

Cariæ:templum in laconia dianæ ſacrum quod etiam tractum eſt ex hac cā:cum luderent uirgines meditatus ruinam omnis chorus ī arborē nucis fugit:& ī ramo eius pependit:quā nucem græci caram uocant. ergo de arbore & templo:& de dea nomē accepit. Malea:maleæ propter periculum a nauigantibus circuitur.ut Virgil.Maleæque ſequacibus undis . Hiſtoria autem de hoc monte fertur huiuſmodi. Maleus,tuſculum rex:qui primus tubā inuenit:cum piraticam exerceret : & mare tēpeſtatibus eſſet infeſtum,hunc montem inſedit : qui & apollinem maleoticum de ſuo uocabulo & montē ipſum maleū nominauit.Alii dicūt hūc montē achaiæ.bene Statius hæc dicit auxilia uatem habuiſſe:quia hi populi præcipue deum uenerantur apollinem.

Maleus

Colūbæ ueneris — Volucrumq; parēs:& hunc uerſū de Homero trāſtulit.uolucrū ergo parēs columbarū:unde ſe ꝓbat
ætherē eē: qa amat aues ueneri conſecratas.Quæ aūt cā ſit q; uenus colūbis delectata ſit:talis ē Venus &
cupido cū quodā tēpore uoluptatis gr̄a in quoſdā deſcēdiſſet cāpos:laſciua cōtentione certare cœperūt:
qui plus ſibi gēmantes collegerint flores: quoꝝ cupido adiutus nobilitate pēnarum poſteaq̄ natura cor
Periſtera — poris uolatu ſuperauit uictus ē numero.Periſtera.n.nympha ſubito accurrit:& adiuuando Venerē ſupe
riorē effecit Cū pœna ſua: cupido ſiquidē indignatus mutauit puellā auē: q̄ a græcis piſtera appellaẗ.ſed
pœnā honor minuit.Venus nāq; conſolaẗ
& innocētis tranſfigurationē colūbā ī tute
Eurotas — la ſua eē mādauit. Eurotæ:iuxta hūc fluui
um ſunt q uapulādo cōtēdūt.glorioſior ta
mē ille ē:qui iuxta ꝑſcriptū numeꝝ plaga/
rū aīæ non pepcit:qui cū deuouerit ſpiritū
publice funeraẗ & capite coronaẗ. Tāta.n.
crudelitas in hac gente ē:ut mater cōſoleẗ
funere coronati.deū dixit hoc hortari mer
curiū:q paleſtraꝝ numero eius.unde mer
curius ad uirtutē & belli officia ſtudioſus
paleſtræ ē. Gaudēt: quia cū dimicāt cōtra
urbē:patientiā dicunẗ hortari.cum aūt ad
bellū eunt:arma dant liberis. & hac horta/
tione ſubiiciunt:aut cū his:aut ſupra hæc:
qđ ſignificat uel uictores debere reuerti:
uel mortuos:unde uel hūc inde reuerti in/
ferū. Funere mater:Senſus.oīs quidē tur/
ba ephœbi lamentaẗ īteritū:mater ſola ne
gligit luctus:qa filius coronaẗ extīctus. Et
cono lædeus apex:ut caſtoris pileus. aut læ
deus olorinus:q; ī olorē mutatus Iuppiter
cū læda cōcubuit.nā hi quoq; lacones fue/
Merent — rūt. Merēt:militāt.Vir.Merui quoq; dixit
Emeriti — unde miſertos militiæ emeritos dicius me
rui & militaui Luca.Caſtroꝝ in plæbe me
rebat. Depreſſæ:qa uallibus undiq; piſæ
cinguntẗ. Alpheæ ſicanis.Conſtat.n.hunc
fluuiū amore aretuſæ nymphæ occultase/
giſſe uias ſubter mare:& in ſiciliā fluctibus
amatæ miſceri. Aduena:merito:qa deflu
it p mare:nec tamē aquæ marinæ miſceẗ.
Curribus:pp olympiacū certamē qđ lu
ſtris ſingulis Ioui exhibereẗ olympico. Pu
tria arua.i.minus culta.ut Vir.Et cui putre
ſolū:namq; hoc imitamur arādo. Et bel/
lis:aūt ī bellis clamāt. Axibus œno.ex quo
œnomaus hāc legē ꝓcis filiæ poſuit:ut ui/
ctus interimereẗ: eā uxorē uictor accipet:
q myrtili aurigæ ſui fraude deceptus ē:un
de ipe ſupplicia q̄ ꝓponebat expēdit:qa fra
Myrtilus — ctis axibus ingenio ut dixius myrtili q cor
ruptus rotā cera cōiūxerat:uictus ē.dixit āt
de his q ex ipſa ſunt ingenitū eſſe: ut equis
gaudeant ex illo ſtudio:qđ rex Oenomaus
arte præcellit. Tu quoq; parthenopæus:
athlātæ filius.Parrhaſias:archadias.ut Vir.
Parrhaſio dictū panos de more lycæi. Ah rudis annorū:ut adhuc in annis minoribus cōſtitutus: nō ti/
meas incerta belloꝝ.ut Vir.Ante annos aīumq; gerēs curāq; uirilē. Pacabat cornu.i.uenatiōibus pacata
feraꝝ reddebat īteritū: ut Vir.aūt erymāthi pacarit nemora & lernā tremefecerit arcu. Pulchrior haud
ulli.i.parthenopæo pulcrhior nullus fuit. Nec deſūt aī.i.ī parthēopæo aīorum gerebat īſigne: ſi mō ad
Dryades — id ætatis robur ēt accederet. Quas:nō is nymphas:aut dryades aut:pothamides:aut Napæas dicit drya
Oreades — des ſunt q̄ quærcubus delectanẗ.Oreades mōtibus.Napeæ uirgultis & floribus. Ipſam mænalia:dianā.
Napeæ — .ſ.quæ athlātæ ob amiſſam uirginitatem ignouit: Elegāter infantis greſſum nō calcātem:ſed ſignātem
oſtendit.ut Horati.Reddere quidā uoces ſcit puer & pede certo Signat humū.dicit ergo dianam: cū tā
pulchrum uidiſſet parthenopæum athlantæ dediſſe ueniā.cui propter cōcubitus fuerat irata Meleagri.

Quos pharis uolucrumq; parens cythereia meſſe
Taigetiq; phalanx:& oliuiferi eurotæ
Dura manus deus ipſe uiros in puluere crudo
Arcas alit.nudæq; modos uirtutis & iras
Ingenerat:uigor inde animis & mortis honore
Dulce ſacrum.gaudent natorum in fata parentes
Hortanturq; mori.deflet iamq; omnis ephœbum
Turba coronato contenta eſt funere mater
Frena tenent.duplexq; inſerto miſſile nodo
Exerti ingentes humeros.chlamis horrida pēdet
Et cono lædeus apex.non hi tibi ſolum
Amphyarae merent.auget reſupina maniplos
Helis depreſſæ populus ſubit incola piſæ
Qui te flaue natant terris alpheæ ſicanis
Aduena tam longo non unq̄ infectæ profundo
Curribus innumeris late putria arua laceſſunt
Et bellis armenta domant ea gloria genti
Infando de more & fractis durat abuſq;
Axibus oenomai ſtrident ſpumantia morſu
Vincula & effoſſas niueus rigat imber harenas.
Tu quoq; parrhaſias ignara matre cateruas
Ah rudis annorum (tantum noua gloria ſuadet
Parthenopeæ rapis.tum ſaltus forte remotos
Torua parēs) neq; enim hæc iuueni foret ire pote/
Pacabat cornu.gelidiq; auerſa lycæi. (ſtas
Pulchrior haud ulli triſte ad diſcrimen ituro
Vultus.& ægregiæ tanta indulgentia formæ
Nec deſunt animi.ueniat modo fortior ætas
Quas non illæ duces nemorum fluuiiſq; dicata
Numina.quas magno non impulit igne napæas.
Ipſam menalia puerum cum uidit in umbra
Dianam tenero ſignantem gramina paſſu
Ignouiſſe ferunt comiti.dictæaq; tæla
Ipſam & amycleas humeris aptaſſe pharetras

Flauentē ſordere comā:hæc Horatius.Sūt quos currlculo puluerem olympicū collegiſſe iuuat. Tæ/
det nemorū:Senſus.erubeſcebat parthenopæus:ꝙ nondū humāo ſanguine ſuas ſagittas infecerat: & ꝙ
nō hac crudelitate laudis fuerit titulum cōſecutus. Vndantemq; ſinū.quia undantē chlamidē quaſſan
do facit. Nodis hyberis:hyſpanicis.i.panno balthei. Imbelli parma:cū qua nunq̄ pugnaſſet. Matris p̄/
lia:hoc eſt ſcuto picta gerēs prælia.Calydoniū quippe aprum comitata uiros athanta ſagittis fixit: ut pri
ore libro docuimus. Aſpera plumis:ſquāmis loricæ:quā is auro conſertā tegebat. Corythos:dicitur Corythu'

Proſilit audaci martis percuſſus amore
Arma tubas audire calens & puluere belli
Flauentem ſordere comam.captoq; referri
Hoſtis equo.tædet nemorum titulumq; nocentem
Sanguinis humani pudor eſt neſcire ſagittas.
Igneus ante omnes micat auro igneus oſtro
Vndantemq; ſinum nodis irrugat hiberis
Imbelli parma pictus calydonia matris
Prælia.trux leua ſonat arcus.& aſpera plumis
Terga cydonea corythos arundine pulſat
Helectro pallens.& hiaſpide clarus eoa
Cornipedem trepidos ſuetum præuertere ceruos
Velatum geminæ deiectu lyncis & arma
Mirantem grauioris heri ſublimis agebat
Dulce rubens.uiridiq; genas ſpectabilis æuo
Arcades huic ueteres aſtris lunaq; priores
Agmina fida datis.nemorum de ſtirpe rigenti
Fama ſatos cum prima pedum ueſtigia tellus
Admirata tulit.nondum arua domuſq; nec urbes
Connubiiſq; modus.quercus lauriq; ferebant
Cruda puerperia.ac populos umbroſa creauit
Fraxinus & fœta uiridis puer excidit orno
Hi lucis ſtupuiſſe uices noctiſq; feruntur
Nubila.& occiduum longe titana ſecuti
Deſperaſſe diem.rareſcunt alta colonis
Mænala parthenium fudit nemus agmina bello
Rhypheq;.& ſtaciæ uentoſaq; donat enaſpe
Cyllene.templumq; altæ nemorale mineruæ
Et rapidus cliton & qui tibi phythiæ ladon
Pœne ſocer.candenſq; iugis lampia niuoſis
Et pheneos nigro ſtyga mittere credita diti
Venit.& ideis hululatibus æmulus azan.
Parrhaſiiq; duces.& quæ riſiſtis amores
Grata pharetrato nonacria rura tonanti.

teca arcus aut pharetra ſagittaꝝ. aut certe
corythos pro pharetris poſuit.ut Vir.Cory
thiq; leues humeris & lætifer arcus. Mirā
tē grauioris heri:armorū permutatio gra/
uiorē æquo fecerat dominū addita lorica
onerosior parthenopæus extiterat. Arca/
des hinc.Cicero ꝓ fundanio opinionis eius
meminit:cū de nobilitate tractaret.Auoꝝ
āt arcades eē uetuſtos.deniq; cū phrygibus
de āriqtate certauerit:hi ſingulos paruulos
cū ſingulis nutricibus clauſerit qbus nutri
cibus ademerāt linguas ut experirēt: utꝝ
uox eſſet nota an decertaret.& ſi eēt innata
illa phrygū non arcādum.producti autem
pueri uere locuti eſſe dicuntur:qua ſignifi/
catione phrygum lingua panis intelligit.
Sic ergo cognitū eſt arcadas non eſſe primi
gegenas.Itē de eodem:cum ſe arcades nobi
les dicerent Thucidides libro.i.ait hūc mo/
rē græciæ fuiſſe::ut coacti in alienam ire ter
ram.quas fertiles eē cognouerant: eaſdē ua
ſtabant ueteribus incolis pulſis.ſed arcades
ob ſterilitatē agrorum cōmoti nō ſunt. &
ideo nobiles exiſtimant.Ouidius de his li/
bro.ii.Ante iouē genitū terras habuiſſe fe/
rūtur Arcades.& luna gens prior illa fuit.
Nemorū uos ſtirpe rigenti.non quod de
arboribus uere nati ſunt:ſed qa adhuc non
erat uſus caſarū:& in morem pecoꝝ uaga
bantur.filios autē ſuos:aut arborum caue
is aut concauis ſpecubus contegebāt: quos
tranſeūtes arborū filios exiſtimabant: quā
opinionē.Vir.aſſerit dicens.Genſq; uirum
truncis & duro robore nata. Hi lucis ſtu/
puiſſe uices:quaſi ꝙ primi nati ſunt:quam
diei nox obſcura ſuccederet. Titana ſecuti
oculi ſecuti ſunt ſolis occaſū. Deſperaſſe
diē:homines natos ex arboribus perpetuā
noctē timuiſſe ſolis occaſu. Rareſcunt:de
ſolant neceſſitate bellorum.ut Vir. Squal/
lent abductis arua colonis. Mænala par/
thenium:mons & nemus arcadiæ. Vēto/
ſa:uentoſā dixit aut tēpeſtatibus grauē:aut
ut quidā uolūt in medio poſitā. Non ipſa
deo:oēs hæ ciuitates arcadiæ imænalo mō
te ſitæ ſunt.unde Vir.Tegeæū ſubligat en/
ſē Cyllene gelido cōceptū uertice fudit. Et
ſi fas ē quemq̄ cœp iſſe deorū.Clyton.& hic fluuius ē arcadiæ. Pœne ſocer:propter daphnē ladonis filiā: Clyton
quam apollo dilexit.pœne ait.quia uirginitatis dānum paſſa non ē:& in laurū ante concubitū fuiſſe con
uerſa dicit. Lampia niuoſis:ciuitas arcadiæ.Lāpia niuoſis montibus conſtituta.ergo lampiā a candore Lampia
pluuiarū ductā nominis ipſius proprietas mōſtrat.lampon enim græce ſplēdidū dicit. Styga mittere:
palus a qua ſumit exordiū.Conſtat inter prudentes pleneum undas ſtygias ſubmittere & ſumminiſtra
re. Aemulus azan:æmulus quia in illo monte:ut Iuppiter.ita etiam mater deoꝝ colit.ideo azan apud Azan
arcades Curetes hoc nomē habent de mōte azania.unde uulgo in ſacris deū magne dr̄ azan. Nonacria:
una pars orationis ē.nonacria ut trinacria.eſt autem nomē loci uel agri arcadiæ: in quo Iuppiter in ſpe/
ciem dianæ uerſus:cum Calyſtone lycaonis filia concubuiſſe narratur.Ouidi. Sic in uirgine nonacrina.

cynoſura

Cynoſura: locus arcadiæ:unde & minor urſa cynoſura fert̃. Aepitios:ciuitatẽ uel montẽ ducis noĩe
nuncupatos.hi quoq; arcadiæ populi. Herculeo uulgatos robore mõtes. Virtute herculis cognitos ery
mãthon & ſtymphalon:quorum in altero aprum cœpit:quẽ uiuum euryſteo detulit. ĩ altero aues: quæ
ſtymphalides appellant̃:occidit.Erymanthon quidã uolunt locũ eſſe:qui iuxta parthenios agros eſt: ubi

Erimantus

hercules de apro & de auibus triumphauit.Erymãtus aũt mons ẽ: & ſylua eodẽ ſignata uocabulo in ar/
cadiæ finibus cõſtituta.Stymphalon autem aeris ſonũ: quia non ſagittis:ſed aeris ſonitu hercules ſtym
phalides occidit. Prælia trunco.i.pedo:qđ
armorũ genus Homerus ρωπαλων Ro/
palon uocat.ut Vir.Sumentes agmina cla/
ua.Item Stipitibus duris agitur ſudibuſue
præuſtis. Milite uicinæ:plenus enim fabu
læ ita ſe cõtinet textus.atreus & thyeſtes pe
lopis filii tãtali nepotes alternis uicibus re/
gnũ regebant.Verũ thyeſtes cũ inceſtaſſet
Europã f̃ris uxorẽ ab eo pulſus ẽ e regno:
ſed iter eos qui ſcelere certabãt uidebat̃ ꝓ

Atreus

uindicta ficta gr̃a reconciliatiõis.Atreus f̃ri
filios ſuos appoſuit epulãdos.Cũ poſt epu
las filiorũ capita:ſignũ conuiui feralis oſtẽ/

Thyeſtes

dit:in cuius rei delectatiõe:cũ Thyeſtes cõ
ſulta de oraculis poſceret:reſpõſum ẽ ꝑ eũ
illi certã poſſe uenire uindictã: q ex ipſo &

Pelopeia

filia pelopeia natus fuiſſet:quaꝑp unus illi
citos filiæ amplexus inuaſit: ex qua natus
eſt puer:quẽ illa inſula ꝓpter conſciẽtiam
abiecit.hic capræ uberibus nutritus ex ea/

Aegiſtus

dẽ re Aegiſtus nomẽ accepit: q Atreum in
uidictã patris cũ adoleuiſſet occidit.Sed ab
origine irarũ quæ fuerit cã deſcribam.mer

Myrtilus

curius ægre ferens a pelope Myrtilũ filium
ſuũ in pelagus præcipitatũ ſpoliatũq; ui/
tæ lege repperit uindictã:qua cõſolaret̃ or/

Pelops

bitatẽ.nã pelopis filiis Atreo & thyeſti tan/

Atreus

tũ diſcordiæ iniecit:ut germãitatis iura di

Thyeſtes

rũperent.Thyeſtes.n.cũ ſciret regnũ penes

Aries aureus

eũ fataliter manſurũ qui arietẽ uelleris au
rei haberet:quẽ tum atreus regiã ingreſſus
plurimũ cuſtodiebat:corrũpẽs europẽ fra
tris ſui uxorẽ imperiũ ad ſe tráſferre poſſe
iudicauit:qđ ille poſteaq̃ didicit:eũ cũ filiis
duobus ſuis expulit:& poſtea ſimulata gr̃a
ad eũ miſit:eiuſq; filios interẽptos epulan/
dos appoſuit. quo facinore cum eũ puniſ/

Solis recurſus

ſet ſol dr̃ ab eoꝝ ſe regionibus euertiſſe.un
de Virgi. e contrario.Nec tã auerſus equos

Nec tam auerſus equos

tyria ſol iungit ab urbe.ergo ne mycene au
xilio ſint par pœne fortuna:quia & illos fra
trum odia uexabant.Thyeſtes.n.Atreo fra
tri filios epulandos appoſuit ob adultera/
tam uxorem ſuam europam.ideo funera/
tas dapes ꝓpter epulas & recurſum ſolis:&
ꝓpter offenſam affabilis diei:quia iter nul
la nubila pietate tãta egit occaſum: & obla
tum aurei uelleris arietẽ:quo fato regnan/

Athlanta

di tenebatur. Iamq; athlanteas:Athlanta
Laſi filia fugiens concubitus in uenando
Dianæ comes eſt facta.ſed a Meleagro hoc

Partenopeus

adinſinuante compreſſa puerũ edidit:cuius conceptũ quia diu ſub uirginitate cælauerat:parthenopeum
uocauit.Is admodum puer polynici auxiliaturus thebas petiit. Prædatoris equi:equum pro equitante
poſuit. Dum premis:uenatores enim cum inueſtigant errant:cũ proſequunt̃ premunt.Virgil. Ingenti
clamore premunt ad retia ceruum. Vix dryadũ thalamis:uenereæ uoluptati ad hæc filiũ dehortat̃:ut
nec uiꝛg credat. Oĩa uera:futuri.ſ.mali.i.uera ſunt ꝓdigia quæ uidebã:q̃ſi irata:uel triſtis futura morte.

Diues & archamenos pecorum & cynoſura ferarũ
Aephithios idem ardor agros.ſophidaq; celſam
Vaſtat & herculeo uulgatos robore montes
Monſtriferumq; erymanthon.erisſonũ ſtiphaleon
Arcades hi gens una uiris.ſed diſſona cultu
Scinditur.hi paphyas myrthos a ſtirpe recuruant.
Et paſtorali meditantur prælia trunco
His arcus.his tela ſudes.hic caſſide crines
Integit arcadii morem tenet ille galeri
Ille lycaoniæ ritu caput aſperat urſæ
Hos belli cœtus iurataq; pectora marti
Milite uicinæ nullo iuuere mycenæ
Funereæ tum namq; dapes:mediiq; recurſus
Solis.& hic alii miſcebant prælia fratres.
Iamq; athalanteas implerat nuncius aures
Ire ducem bello totamq; impellere natum
Arcadiam.tremuere gradus.elapſaq; iuxta
Tæla.fugit ſyluas pernicior alite uento
Saxa per & plenis obſtantia flumina ripis.
Talis erat correpta ſinus & uertice flauum
Crinem ſparſa notho.raptis uelut aſpera natis
Prædatoris equiſequitur ueſtigia tygris.
Vt ſtetit aduerſiſq; impegit pectora frænis
Ille ad humũ pallens.unde hæc furibunda cupido
Nate tibi.teneroq; unde improba pectore uirtus.
Tu bellis aptare uiros.tu pondera ferre
Martis & enſiferas interpotes ire cateruas.
Quanq̃ utinam uires.nuper te pallida uidi
Dum premis obnixo uenabula cominus apro
Poplite ſucciduo.reſupinum ac pene ruentem
Et ni curuato torſiſſem ſpicula cornu.
Nunc ubi bella tibi? non te mea tæla iuuabunt
Nec teretes arcus.maculis nec diſcolor atris
Hic cui fidis equus.magnis conatibus inſtas
Vix dryadum thalamis Erymantiadumq; furori.
Nympharum mature puer.ſunt omnia uera
Mirabar cur templa mihi tremuiſſe dianæ

Nuper.& inferior uultu dea uiſa.ſacriſq́ꝫ
Exuuiæ cecidere tholis.hinc ſegnior arcus
Difficileſq́ꝫ manus & nullo in uulnere certe
Expecta dum maior honos.& firmius æuum
Dum roſeis uenit umbra genis.uultuſq́ꝫ recedunt
Ore mei.tunc tæla tibi.ferrumq́ꝫ quod ardes
Ipſa dabo.& nullo matris reuocabere fletu
Nunc refer arma domum.uos aũt hunc ire ſinetis
Arcades.o ſaxis nimirum & robore nati
Plura cupit.fuſi circum natuſq́ꝫ duceſq́ꝫ
Solantur.minuuntq́ꝫ metus.& iã horrida clangũt
Signa tubæ.nequit illa pio dimittere natum
Complexu.multumq́ꝫ duci commendat adraſto.
At parte ex alia cadmi mauortia plæbes
Mœſta ducis furiis nec molli territa fama
(Quãdo his uulgatum deſcẽdere uiribus argos)
Tardius illa quidem:regis cauſæq́ꝫ pudore
Verum bella mouet.nulli diſtringere ferrum
Impetus aut humeros clypeo clauſiſſe paterno
Dulce.nec alipedum iuga comere.qualia belli
Gaudia deiecti trepidas ſine mente ſine ira
Promiſere manus.hic ægra in ſorte parentem
Vnanimum.hic dulces primæuæ coniugis annos
Ingemit & gremio miſeros accreſcere natos
Bellator nulli caluit deus.ipſa uetuſto
Mœnia laſſa ſitu.magnæq́ꝫ amphionis arces
Iam feſſum ſenio nudant latus.& fide ſacra
Aequatos cælo ſurdum atq́ꝫ ignobile muros
Firmat opus.tamen & boetis urbibus ultrix
Aſpirat ferri rabies.nec regis iniqui
Subſidio quantum ſocia pro gente mouentur
Ille uelut pecoris lupus expugnator opimi
Pectora tabenti ſanie grauis hirtaq́ꝫ ſetis
Ora cruenta deformis hiantia lana.
Decedit ſtabulis.huc illuc turbida uerſans
Lumina ſi duri comperta clade ſequantur
Paſtores magniq́ꝫ fugit non inſcius auſi
Accumulat crebros turbatrix fama pauores
Hic iam diſperſos errare a ſopide ripa
Lerneos equites.hic te bacchate cyteron
Ille rapi theumeſon ait.noctiſq́ꝫ per umbras
Nunciat excubiis uigiles arſiſſe plateas
Iamq́ꝫ tyrios ſudaſſe lares.& ſanguine dyrcen
Irriguam fœtuſq́ꝫ nouos.iterumq́ꝫ locutam
Sphynga petris.cui non eſt ſcire licentia paſſi.
Et uidiſſe fuit.nouus his ſuper anxia turbat

Inferior:aut humilis aut nõ læta. Hoc ſegnior arcus:Celeres ſagittas non mittẽs. Vultuſq́ꝫ recedunt:ne lenitate uultus fœmina eſſe credaris:dum tuo ore mei uultus recedunt.i.dum uiri ſumpſiſti formã. nam adhuc ſimilis es matri. O ſaxis nimirum & robore nati:ad originem conuenire animum:quia dura corda habetis:& nõ uos flectit miſericordia.nam maledicit illis dicẽdo aſperos duroſq́ꝫ:q a materno nõ commouentur affectu. Cadmi mauortia:thebani tranſitus ad thebas. Surdum atq́ꝫ ignobile: Surdum opus procincti.dia ſtole.illa ui operis.quod canente amphione ĩfractum eſt.modo autem ſurdum eſt: quia manu :non carmine condebant. Ad thebarum muros cantilena.Amphion dicitur ſaxa traxiſſe.ut Virgilius. Cantoque ſolitus ſi quando armẽta uocabat Amphion dyrcæus. Tamen & boetis urbibus ultrix.Hoc dicit Etheocli quoq́ꝫ dediſſe boetiæ urbes auxilia.Nullus enim regis cauſa uenit ad bellum:ſed aut uicinitate compulſæ ſunt.aut miſericordia ciuitatis. Deformis hiantia lana:hiperbaton. Ora deformis:deformia ora habens:ſed hiantia cruentata lana. Turbida : non terribilia ſed conturbata. Non inſcius auſi:occiſi pecoris ſed conſcius audacis facti. Errare a ſopide ripa. Vt Lucanus.Et qui tauriferis ubi ſe mænania campis Explicat audaces ruere in certamina turmas Afferat.Ille rapi theumeſon.Theumeſos mons eſt haud longe a thebis. Nunciat excubiis :ideſt nũciat argiuos hoſtiũ more excubias agere. Theumeſos
Vigiles arſiſſe plateas:lumine uigilum dicit arſiſſe.eſt autem ciuitas boetiæ in confinio hoſtium.ideo ſemper ĩuigilat .& quia in aditu eſt poſita.dicit primo fuiſſe uaſtatam. Fœtuſque nouos.Lucanus Matrem que ſuus conteruit infans.quos in thebas Cadmus iũxit. Dyrcen:dyrce autem fõs eſt thebanorum utrunque monſtrauit.ut Virgilius Aeraque ſudant nec puteis manare cruor ceſſauit. Solent tamen ad omẽ publicum portenta gigni : & eſt cœtus aut biformis. Vt Lucanus. Numeroque modoque membrorum. Plateæ Dyrce

Regina chori: ut choros ducebat ſacer/
dos una baccharum.Oſtendit autē antiſti/
tem liberi:quæ cytheronē incolebat. Tri/
Pathos fidamq; huc triſtis & illuc. pathos tribus
modis fit.Attendamus igitur ut hic cōple
xus ſit facto. Sparſis ſubito correpta cani/
ſtris.Syluestris regina chori trifidāq; huc
triſtis & illuc Lumīe ſanguineo pinum de/
iectat & ardens Erectam attonitis implet
clangoribus urbē.De fonte Virgiliano hūc
locum deriuauit. Is enim amatam ī ſyluis
eadē feciſſe deſcribit. pathos ipſius tribus
modis oſtenditur facto.Ipſa inter medias
flagrātem feruida pinum Suſtinet habitu
ſanguineam uoluēs aciem.d.matres audi/
te. Gentis auitæ:propter ſemelē cadmi fi/
Ganges liam matrē liberi. Gangen:fluuius indiæ:
per quē gentem poeta ſignificat. hunc pri/
mus liber.Secundus alexāder.Tertius apol
lonius.Ouidius de ipſo. Per ſeptem portus
in maris exit aquas. Pendimus:inuidioſe:
quaſi pro ſacrificio bellum lachrymaſq; ti
bi pendimus. Amazoniis hululatum cau
Caucaſus caſon armis:Caucaſus mōs ē ſcythiæ.ideo
hululatum:qđ amazōes cum finitimis bel
lare dicunt. Iuraui tibi in furorem ſacro/
rum:ut cauſas intelligerē:& bene de more
militiæ iuraui dixit: qa militiæ ſacramētū
dicitur.& ſacerdotio ſe dixit iuraſſe:nō bel
Creon lo. Et ſaltus dux alter habet.Creontem ſi
gnificat:q poſt ī teritū fratrum ſolus poſſe
dit imperiū. Gelatis uultibus: pallore.nā
iam depoſuerat numinis furorem. Variis
terroribus impar:qui non terretur: par eſt
.n.timori qui terret. Conſulit ille deos:ī/
molationem hoſtiarum.totā hāc de Luca/
no imitatus eſt. Non tripodas phœbi: nō
pythia conſulit.ne quæſiſſe libet primis ꝑ
frugibus altrix aera iouis dodona ſonet.

Tenebraſq; ſagaces:quia cæcus: ſed diui/
nus.Tyrrheſias ſagaces:quæ totum inueſti
gauerant. Tripode implicito:obſcuro apol
linis reſpōſo. Numeriſq; ſequētibus aſtra
ut arithmetrici:quos mathematicos dici/
mus:quorum ī numeris ē tota doctrina. ē
etiam ars quædā ex fumo aræ uerū proui
dere:quia ex diuiſione ipius fumi quæ ſūt
futura cognoſcūt:quos græci καπνωμαν
τει capnomantes appellant. Elicitos patu/
iſſe refert:nam aliis rebus melius q̄ uia ma
nibus elicitos: ideſt tantum interius infe/
ros apire refert: q̄ ſint mortis duræ ſpatia
demerſa. Cōfinia:inter iūcturas hiſmenii
fluuii pelagiq; parat ante ducem.thura: ſci
licet ac ſacrificium:& Etheoclen uerſus pa
rat.Verbū figurauit a noie. Viſceribus la
ceris:extis inciſis. Capax æui:antiquitatis.

Aeternū intonſæ frondes: nunq̄ depoſi/
tæ. Ab urſa:a ſeptentrionali plaga. Silen
tia ſeruat horror: poſſidet quædā uenera/
tio:quia in magno ſilētio horror naſcitur.

Corda metus.ſparſis ſubito correpta caniſtris
Syluestris regina chori.decurrit in æquum
Vertice ab ogygio trifidamq; huc triſtis & illuc
Lumine ſanguineo.pinum deiectat & ardens
Erectam attonitis implet clangoribus urbem.
Omnipotens niſæ pater cui gentis auitæ
Pridem lapſus amor:tu nunc horrente ſub arcto
Bellica ferrato rapidus quatis hyſmara thyrſo
Pampineumq; iubes nemus irreptare lycurgi
Aut tumidū gangen.aut clauſtra nouiſſima rubræ
Tethyos eoaſq; domos flagrante triumpho
Perfuriis aut hermi de fontibus aureus exis
At tua progenies poſitis gentilibus armis
Quæ tibi feſta litat.bellū lachrymaſq; metumq;
Cognatumq; nefas iniuſti munera regni
Pendimus.æternis potius me bacche pruinis
Trans & amazoniis hululatum caucaſon armis.
Siſte furēs.q̄ mōſtra ducum ſtirpemq; prophanā
Eloquar.en urges? alium tibi bacche furorem
Iuraui:ſimiles uideo concurrere tauros
Idem ambobus honos.unuſq; ab origine ſanguis
Ardua collatis obnixi cornua miſcent
Frontibus.alternaq; truces moriuntur in ira
Tu peior tu cede nocens.qui ſolus auita
Gramina.communemq; petis defendere campum
Ah miſeri morum bellatis ſanguine tanto?
Et ſaltus dux alter hebet.ſic fata gelatis
Vultibus & baccho iam demigrante quieuit.
At trepidus monſtro.& uariis terroribus impar
Longæui rex uatis opem tenebraſq; ſagaces
Tyrrheſiæ qui mos incerta pauentibus æger
Conſulit.ille deos non larga cæde iuuencum
Non alacri penna.aut uerum ſpirantibus extis
Nec tripode implicito.numeriſq; ſequētibus aſtra
Thurea nec ſupra uolitante altaria fumo
Tam penitus duræ q̄ mortis limite manes
Elicitos patuiſſe refert.letheaq; ſacra
It merſum hiſmeni ſubter confinia ponto
Miſcentis.parat ante ducem circumq; bidentum
Viſceribus laceris.& odoris ſulphuris aura
Graminibuſq; nouis & longo murmure purgat.
Sylua capax æui ualidaq; incurua ſenecta
Aeternum intonſæ frondis ſtat peruia nullis
Solibus.haud illam brumæ minuere nothuſue
Ius habet.aut getica boreas impactus ab urſa
Subter operta quies:uacuuſq; ſilentia ſeruat

Pallet:pallor eſt imago lucis:ſed mala.i.non ſimilis. Nec caret umbra deo:quaſi alios quoqꝫ deos ha/beat conſecratos. Effictam:ſculptã:quaſi in omnibus arboribus imago eius eſſet ĩſculpta. Huius ĩ aſpe/ctæ:omnis lucus dianæ eſt cõſecratus:ut quercus Ioui. Stridere ſagittæ:ut ſonus tantũ ſit:uiſus uero nul lus. Inqꝫ nouæ melior:quoniam inferos deſerit.Lucanus.Ad quos alio ꝓcedere uultu ficta ſole ſiccatæ. Immane patent tellus:extra ipſum lucũ cãpus late diffunditur. Qui uomere primo:durus quiſqs hũc primo arauit.i.Cadmus ſatis draconis dentibus. Infœlix terra tumultus: tumultus dicit illarũ animaꝝ:

Pallor

Lucus

Quercus

Horror & excluſæ pallet mala lucis imago
Nec caret umbra deo.nemori latonia cultrix
Additur hanc piceæ.cedriqꝫ & robore in omni
Effictam ſanctis occultat ſylua tenebris
Huius in aſpectæ luco ſtridere ſagittæ.
Nocturniqꝫ canum gemitus.ubi limina patrui
Effugit.inqꝫ nouæ melior redit ora dianæ
Aſt ubi feſſa iugis.dulceſqꝫ altiſſima ſomnos
Lux mouet.hic late iaculis circum undiqꝫ fixis
Effuſam pharetra ceruicem excepta quieſcit.
Extra immane patent tellus mauortia campi
Fœtus ager cadmo durus qui uomere primo
Poſt conſanguineas acies.ſulcoſqꝫ nocentes
Auſus humum uerſare.& putria ſanguine prata
Eruit ingentes infœlix terra tumultus
Lucis adhuc medio.ſolaqꝫ in nocte per umbras
Expirat.nigri cum uana in prælia ſurgunt
Terrigenæ.fugit incepto tremebundus ab aruo
Agricola.inſaniqꝫ domum rediere iuuenci.
Hic ſenior uates.(ſtygiis accommoda quippe
Terra ſacris multoqꝫ placent ſola pinguia tabo)
Velleris obſcuri pecudes armentaqꝫ ſiſti
Atra monet.quæcũque gregũ pulcherrima ceruix
Ducitur.ingemuit dyrce mœſtuſqꝫ cytheron
Et noua clamoſæ ſtupuere ſilentia ualles
Tum fera cæruleis intexit cornua ſertis
Ipſe manu tractans.notæqꝫ in limine ſyluæ
Principio largos montes tellure cauata
Inclinat bacchi latices.& munera uerni
Lactis & actæos imbres.ſuadumqꝫ cruorem
Manibus aggeritur quantum bibit arida tellus
Trũca dehĩc nemora aduoluit mœſtuſqꝫ ſacerdos
Tres hecate.totidemqꝫ ſatis acheronte nefaſtos
Virginibus iubet eſſe focos.tibi rector auerni
Quanq̃ ĩfoſſus humo.ſuperat tamẽ agger ĩ aruis
Pineus hunc iuxta cumulo minor ara profundæ
Erigitur cereri.frondes atqꝫ omne cupreſſus
Intexit plorata latus.iamqꝫ ardua ferro
Signati capita.& frugum libamine puro
In uulnus cecidere greges.tunc innuba mantho

quæ ſe occiderunt.i.aratoris proſciſſiõe in/dignantes pugnant inter ſe. Solaqꝫ nocte: in qua ſolitudo eſt. Inſani iuuenci: metu perterriti. Senior uates:cauſam dicit cur ibi Tyrheſias ſacrificat:quia nunc terrige/narum ſanguine ſanguineus eſt locus, ſan/guine enim inferi delectantur. Sola pin/guia tabo:ſatiata cruore.deſcribitur locus: in quo hæc cõtendit importunus inferis ſa cris. Armentaqꝫ ſiſti atra monet:ut Virgi. Quattuor hic primũ nigrantis terga iuuẽ/cos Conſtituit. Stupuere ſilẽtia ualles: bac charum uocibus clamoſæ ualles deſtitutæ immolatarum pecudũ mugitibus ſtupue/re.dicit poetica fantaſia omnẽ gregem ĩ illo loco imolatũ. Vſqueadeo:ut fons de quo potabant armenta:& mons per quem erra bant ingemiſcerent:cum ſe armentis deſti tutos uiderent.Sic Ouidius de ſimili ſacri/ficio.Diis tribus ille focos totidem de ceſpi te ponit Læuum mercurio:dextrũ tibi bel lica uirgo.Ara Iouis media eſt:mactaẽ uac/ca mineruæ.Alipedi uitulus taurus tibi ſũ me deorum. Ipſe manu tractans:cũ ocu/lorum officio manibus fungeretur. Tellu re cauata:pro nouẽ ſcrobibus:ĩ quibus du/ctus aquæ quæ ſacris eſt neceſſaria colloca/uit.i.nobiles latices fudit. Actæos imbres: Actæa dicitur regio attica:de qua & mella quæ ueniunt & liquida ſunt:& nimis dul/cia.unde Virgilius.& mõtem atticum ara/cynthũ actæum dixit : quia oĩs regio mari tima actæum imbrem mulſum dicit : aut actæos imbres aquam fõtis illius: q̃ actæõ aſperſus:in ceruum mutatus eſt. Sed utrũ mulſũ puꝝ fontẽ an cruorẽ pecudum.quo poſſit tellus arida ſaciari incertũ eſt. nõnul li rorem marinũ ĩ actæo aracyntho dicũt.

Sanguis

Inferi

Actæa re gio

Aracyn/thus

Suadũqꝫ cruorẽ:qui perſuadeat manibus ad ſuperos redire. Aggeritur:infunditur : deeſt tantũ. Tris hecate:qa triformis ẽ:aut quia eadem creditur diuũ mater proſerpi/na uel terra:uel ueſta. Satis acherõte neſa/ſto:natis de acherõte.& enĩ matre nocte pa tre natæ acheronte dicunẽ. Virginibus:fu riis:Profundæ erigitur cereri.Tria ſunt in ſacrificiis loca:per q̃ piationẽ facimus.Scro biculo facto ĩferis aris tribus ſacrificamus: cæleſtibus extructis focis:unde etiã noĩata ſunt altaria:ad q̃ ſacrificantes manus por/rigimus ĩ altũ. Cupreſſus plorata:luctibus apta. Signati ca.deſignata capita habentes. prius.n. ſetæ tollũẽ:aut arana & aris ĩpõiẽ. & ita q̃ſi deſignaẽ ĩmolatiõis uictima. Et fru.liba.pu.illibato ĩpolluto ſignificat ãt fal ſas fruges. In uulnus cecidere greges:Sacerdotũ cõſuetudo talis eſt,ut aut ĩpi pcutiãt uictias:& agões ap

Sacrificio rum loca tria

Altaria

Hoſtiarũ mactatio

Cypariſſus

pellantur:aut ſic tenentes cultrum alter impingat .ideo dicit.In uulnus ceciderūt greges:quia uictimatores dicuntur..ut Virgilius.Supponunt alii cultros.Cypariſſus ſpetioſus puer dum uenaretur in amorem ſui apollinem compulit:a quo accepit ceruum pulcherrimum munere & manſuetum:quem cum diligeret:laſſus ſōnū ſub arbore cape cœpit.ſubitoq; excitatus ſtrepitu:ceruū lōge uidit:credēs ſilueſtrē miſſa ſagitta:eū īteremit:agnitoq; uſq; eo gēuit:ut ab oī cibo potuq; abſtieret:quo tabeſcēte Apollo miſertus eius uertit eū ī arborē ſui noīs:de qua.Virgi.Funeſta fronde coronat.Hæc cauſa eſt quare cupreſſus adhibetur locupletū funeribus:Luca. Et nō plæbeos

Cupſſus

luctus teſtata cupſſus:qa īceſtatas familias rōani hac notabāt:qdā uolūt ad hoc nomē electam arborē:quia ī fructuoſa apta defūctis eſt:uel quod in tutelam eam dixerint īferorum. Mantho:filia tyrheſiæ uirgo.

Libare
Immolare
Reddere
Litare

Prælibat ſanguinē:primo eſt ſanguine libare.deīde immolare.tertio reddere.quarto litare. Ter circum acta pyras:cum ter omnes pyras circumiſſet. Reddit uiſcera aut aris imponit:aut nunciat patri ſuo. Atque ipa ſonantia flammis uirgulta. hoſtias

Aruſpicia

& ſic futura dicit. Ars autē aruſpicina hæc hēt:ut & thuris motus & crepitus & fumi motus & flexus aruſpex ipe colligat:quoniam hæc primum ſigna aut teſtatur extorum promiſſis ſi bona ſint:aut ſi contra refringātur.ut teſtatur liber de thuris ſignis: quia ipſius tyrheſiæ ſic deſcribunt. Sēſit: quia carebat oculis ſacerdos. Plurimus ardor anhelat:hoc bene adiecit: Nam quomodo cæcus poſſet intelligere aras ardere: niſi ignis afflatu? Et uos impulit ignem: illius precibus flāma nutrita eſt. Vulguſq; caua ſub nocte:ideſt uacua ab opere. Repoſtum:ideo q itidem ad ſuperos ad corpus reuertatur. Et plena redeat ad hāc ſtyga: quomodo dicimus uiam redeat. Ferte ſimul greſſus:nocentes inquit de tartaro pii helyſios ueniant.Virgaq; potenti nubilus arcas agat. Nubilus infernus. impe

Mercurius

rat aūt Mercurio & libero:ut animas pioꝝ euocent.Quare autem perſecate eſt ratio. Quidam autem uolunt non Iouis filium eſſe Mercurium:ſed Pyræ: in qua opiniōe etiam Heſiodus uerſatur ī his libris: quos de theogonia ſcripſit.Quidā perſei.immanes græcorū manes dicit.Coruilius quattuor mercurios eē ſcribit.Vnū iouis & maiæ filiū.Alterū cæli & diei.Tertiū liberi & Proſerpiæ.Quartū iouis & cyllenes:a quo

Argus

Argus occiſus ē:quē ipm ob hāc cām græci pfugum dicunt ægyptiis autem litteras demōſtraſſe. ergo mercurium liberi & pſerpinæ filiū dicūt animas euocare:de quo Virgili. lætheum ad fluuium deus euocat agmine magno. Contra per crimina functis :tyſiphone pande diē.Senſus hic eſt.hecate & Mercurius pias animas ducunt:nocentes tyſiphone. Qui plures herebo:ut Vir.Quæ maxima turba eſt.ſed mō aucti p ſanguinē thebanū aTaxo qdē arbore uenenoſa faces furiæ dīcunt habere. Teſiphōe dux:tu inqt Teſiphone illos reduc qui ſcelerati ſunt.plurimiq; de ſtirpe thebana. Detorqueat umbras:auertat ad ſuperos quidem uenire cupientes. Illi formidine nulla: ſubaudimus ſtabant & tyrheſias. Et uellera preſſat:amplectitur conſtringit petens auxilium timoris. Confraga:aſpera & deſerta. Et ſudantia nixu:ex manuum ſudore.nam pro timore ſudor oritur uenatori. Et cæca metitur:quæ cæcat mētem & cōturbat cæca cura:tacito aīo.nō illū uidet:ſed magnū eē clamorē metit.

Exceptum pateris prælibat ſanguinem. & omnes
Ter circum acta pyras ſancti de more parentis
Semineces fibras:& adhuc ſpirantia reddit
Viſcera. nec rapidas cunctatur frondibus atris
Subietare faces. atq; ipſe ſonantia flammis
Virgulta & triſtes crepuiſſe ubi ſenſit aceruos
Tyrheſias (illi nam plurimus ardor anhelat.
Ante genas impletq; cauos uapor igneus orbes)
Exclamat tremuere rogi. & uos impulit ignem.
Tartareæ ſedes & formidabile regnum
Mortis inexpletæ. tuq; o ſcæuiſſime fratrum
Cui ſeruire dati manes. æternaq; ſontum
Supplicia. atq; imi famulatur regia mundi
Soluite pulſanti loca muta. & inane ſeueræ
Per ſephones. uulguſq; caua ſub nocte repoſtum
Elicite. & plena redeat ſtyga portitor alno
Ferte ſimul greſſus. nec ſimplex manibus eſto
In lucem remeare modus. tu ſepare cœtu
Helyſios perſeæ pios. uirgaq; potenti
Nubilus arcas agat contra per crimina functis
Qui plures herebo. pluresq; e ſanguine cadmi
Angue ter excuſſo. & flagranti præuia taxo
Teſiphone dux pande diem. nec lucis egentes
Cerberus occurſu capitum detorqueat umbras
Dixerat. & pariter ſenior phœbeiaq; uirgo
Erexere animos. illi formidine nulla
Quippe in corde deus. ſolū tremor obruit ingens
Oedipodioniden. uatiſq; horrenda canentis
Nunc humeros. nunc ille manus. & uellera preſſat
Anxius. inceptiſq; uelit deſiſtere ſacris.
Qualis getulæ ſtabulantem ad confraga ſyluæ
Venator longo motum clamore leonem
Expectat firmans animum. & ſudantia nixu
Tela premens. gelat ora pauor greſſuſq; tremiſcūt
Quis ueniat. quātuſq; ſed horrida ſigna fremētis
Accipit. & cæca metitur murmura cura.

Læuaq; conuulſæ dedimus carcheſia terræ:q̃ ſiniſtra manu fundunt læua manu infuderat. Inferis ſiniſtra manu imolamus pocula. Caſſus ne ſacerdos:& hunc locũ de Lucano imitatus eſt. Tyſiphone uociſq; meæ ſecura megæra. Non agitis ſæuas erebi per mane flagellis infœlicẽ aiam. Colchis aget: ciuitas ſcythiæ:de qua oẽs ueneficæ:unde Medea. hoc eſt illis obtẽperatis:& noſtra pcepta contẽnitis. Sub unũ funeſt ire deos:pro in unũ & in cõmunẽ imolationẽ hois pp necromãtiã. his.n.inferi delectantur. Et quicquid dici noſciue timetis. hæc de Lucano mutuat:cũ minãtẽ mãibus theſſalũ induceret. Ni te tymbreæ uererer:bene licet magicã facere:honorem ſeruauit Apollini:cuius reuerentia nolle ſe dicit germanæ eius dici inuocationis metu contumeliam facere. Ipſa aũt hecate diana dicit. Tetigit & philoſophiæ partẽ ſacrorum iuxta picturã:quam i inferiore anno tantũ cõmemorat. Et triplicis mũdi ſummũ:iuxta picturã illã ueterẽ:i qua hæc tormenta deſcripta ſunt:& aſcenſio ad deũ. dicit deũ demogorgona ſũmũ:cuius nomen ſcire nõ licet. infiniti aũt philoſophoꝝ magnorũ p ſe etiã cõfirmarũt re uera eẽ pter hos deos cognitos q colunt i tẽplis alium principẽ:& maxie dominũ cæteroꝝ numinum ordinatorẽ:de cuius genere ſint ſoli. Sol atq; luna:cæteri uero qui circunferunt aſtra nominantur:q̃ eius clareſcũt ſpiritu: maximis in hoc auctoribus Pythagora & Platone:& ipſo Thagete cõuenietibus. Sed dire ſentiũt:q eũ intereſſe nefandis artibus actibuſq; magicis arbitrant. In uerſu uero poeta ſic dixit. illũ q̃ſi nomen ſcire ſic repetunt:ut pderit. ſic ergo ſcire nefas eſt.i.eis. hoc magis ad terrorẽ dixit: illũ ut putares tu ſcire a uate:cũ nõ liceat dei noĩa continere. ſed dei uocabulũ a nullo ſciri hoĩum poteſt. ſed qd ueritas habeat pcipe. Huius nei qs nomẽ ſcire põt:q nõ tantũ regit: ſed cõtinet cũcta:cuius arbitrio deſeruiũt: qui nec æſtimari põt:nec finibus claudi. Sed cũ magi uellẽt uirtutis ut putabant ſe cõpræhendere ſingulas appellatiões:quas p naturæ poteſtates abuſiuo modo deſignarunt: & quaſi plurimoꝝ nobilitate deũ appellare cõati ſũt:q̃ſi ab effectu cuiuſq; rei ductis uocabulis:ſicut Orpheus fecit. Et miſis dei ſũmi antiſtes & eſais:& his ſimiles æthruſci cõfirmãt nympham:q̃ dũ nupta fuerit: prædicaſſe maximi dei nomẽ: exaudiri hominẽ p naturæ fragilitates:pollutionemq; fas nõ eẽ:qd ut documẽtis aſſereret: cõſpectu cæteroꝝ ad aurẽ tauri dei nomẽ nominaſſe:quẽ illico:ut demẽtia correptũ:& nimio turbine coactũ exaiaſe:ſi q.i.ſecreto ſcire dicũt: falſũ ſciũt: quoniã res ieffabilis cõphẽdi nõ põt. Inferne canes:eliciã uel iſeq̃r deeſt. Styx:q̃ meatu ſuo manes decernit a ſupis:ut & nouies ſtyx interfuſa coercet:& i eos iterflua noiauit. Iunonis thalamos. Pythagoras dicit duo hemiſperia:qbus pprios deos aſſignat:& facit ſupioris regẽ iouẽ:inferioris iunonẽ. ut Vir. Iunoni inferne dictus ſacer. Arbiter hos dura uerſat cortynius urna:licet de diſceptatore animarum & cenſoræ uitæ alia ſit ſecreta & arcana ueritas:tamẽ qd ex opiniõe trãſlatũ eſt in fabulis ſcribã. Cortynius arbiter. Minos cretẽſis:cui ad gloriã & titulũ ſola nataliũ ſufficeret claritas. meruit placiditate mentis ut plus eũ moribus q̃ claritate generis oẽs mirarẽt. Fuit.n.rex cretæ ita uitæ clæmẽs:ut qd ẽ migꝝ gauderẽt eũ dominũ:qbus ipabat. deide pp tãtã mãſuetudinẽ hoc honore donatus ẽ. nã dr apd manes de ſupmo exitu iudicare mortales. Veteres.n.græci ut ipios crudeles pœnas apd iferos luere. ſic bonũ quẽq; adeptũ bonæ uitæ pmia poſt mortẽ eẽ dixerũt:qd ẽ bõitatis exẽplũ:qa Minos nõ ut regẽ aut tyrãnũ:ſed tãq̃ unũ d plæbe ſe geſſit:q̃ laus ſũma ẽ:ut Seneca i thyeſte. Neſcitis cupidi arcium regnum quo iaceat loco. Regem non faciunt opes. non ueſtis tyriæ color. non frontis nota regia. non auro nitide trabes. Rex eſt qui poſuit metus: & diri mala pectoris:quem non ambitio impotens:& nunquã ſtabilis fauor uulgi præcipitis mouet.

Atq; hic tyrrheſias nondum aduentãtibus umbris
Teſtor:ait: diuos quibus hunc ſacrauimus ignem
Læuaq; conuulſæ dedimus carcheſia terræ
Iam nequeo tolerare moram. caſſus ne ſacerdos
Audior. an rabido iubeat ſi theſſala cantu
Ibitis: & ſcyticis quotiens armata uenenis
Colchis aget. trepido pallebunt tartara motu.
Noſtri cura minor. ſi non attollere buſtis
Corpora:nec plenas antiquis oſſibus urnas
Egerere:& mixtos cæliq; herebiq; ſub unum
Funeſtare deos libet. aut exanguia ferro
Ora ſequi. atq; ægras functorum carpere fibras
Nec tenues annos. nubemq; hanc frontis opacæ.
Spernite ne moneo. & nobis ſcæuire facultas
Scimus enim & quicquid dici noſciq; timetis
Et turbare hecatem ni te tymbreæ uererer.
Et triplicis mundi ſummum quem ſcire nefaſtum
Illum ſed taceo. prohibet tranquilla ſenectus
Iamq; ego uos auide ſubiicit phœbeia mantho
Audiris genitor:uulguſq; exangue propinquat.
Panditur elyſium chaos. & telluris opertæ
Diſſilit umbra capax:ſyluæq; & nigra pateſcunt
Flumina:liuentes acheron eiectat harenas.
Fumidus atra uadis flegethon incendia uoluit.
Et ſtyx diſcretis interflua manibus obſtat
Ipſum pallentem ſolio circumq; miniſtras
Funeſtorum operum eumenides. ſtygiæq; ſeueros
Iunonis thalamos. & mœſta cubilia cerno
In ſpeculis mors atra ſedet:dominiq; ſilentes
Adnumerat populos. maior ſupereminet ordo

Inferis ſiniſtra

Demogorgon

Deus

Iuppiter
Iuno

Minos

Reges

Arbiter hos dura uerſat cortinius urna
Vera minis poſcens.adigitq; expromere uitas
Vſque retro. & tandem pœnarum lucra fateri
Q uid tibi monſtra herebi ſcyllas.& inane furẽtes
Centauros.ſolidoq; intorta adamante gigantum
Vincula & anguſtam centeni Aegæonis umbram.
Imo ait o noſtræ regimen uireſq; ſenectæ
Ne uulgato mihi.quis enim remeabile ſaxum
Fallenteſq; lacus titionq; alimenta uolucrum
Et caligantem longis iſſiona gyris
Neſciat:ipſe etiam melior cum ſanguis opertas
Inſpexi ſedes hecate dicente priuſq;
Obruit ora deus totamq; in pectore lucem
Detulit.argolicas magis huc appelle precando
Thebanaſq; animas:alias auertere greſſus
Lacte quater ſparſas mœſtoq; excedere luco
Nata iube.tum quis uultus habituſq; quis ardor
Sanguinis effuſi.gens utra ſuperbior adſit
Dic agedum:noſtrãq; mone per ſingula noctem.
Iuſſa facit:carmenq; ferit quo diſſipet umbras
Q uo regat & ſparſas:qualis ſi crimina demas
Colchis & ææa ſimulatrix littore Cyrce.
Tunc his ſacrificum dictis affata parentem
Primus ſanguineo ſummittit inertia Cadmus
Ora lacu.iuxtaq; uirum Cythereia proles
Effluit amborum geminus de uertice ſerpens
Terrigenæ comites illos gens martia cingunt.
His æui menſura dies:manus omnis in armis
Omnis & in capulo.prohibent obſtantq; ruuntq;
Spirantum rabie. nec triſti incumbere ſulco
Cura.ſed alternum cuperent haurire cruorem
Proxima natarum manus eſt.flætiq; nepotes

Minos Rhadamantus Sarpedõ Arbiter hos:quaſi quæſitor ex ſorte iudex legit:quos habeat in cõſilio:ut quæſitor minos urnam mouet.hic Iouis & Europæ filius:cuius fuere fratres Rhadamantus & Sarpedon. Pœnarũ lucra fateri: pœnas quas apud ſuperos lucrati ſunt:ut quæ quis apud ſuperos furto lætatus inani. Anguſtã centeni ægeonis umbram:Aegæon qualis centum cui bracchia dicunt. Anguſtã:tenuatã:nec enim in figura aĩæ tanta eſt magnitudo quanta corporis ueritate.uel quem ſpectacula tãta uix capiũt:uel q̃uis centũ manus fuerint: umbra tamen eius memorat̃ anguſta:quia maior eſt umbra in anima q̃ in corpore. Remeabile ſaxum:Vir.Saxũ ingens uoluũt alii. Syſiphi exẽplo illi ſignant:q contẽpta uera philoſophia ad uoluendũ mundi onus crebro uertuntur. Fallenteſq; lacus.Tãtali:cuius ore epulæ ſubtrahũt̃.bene lacus ꝑ potu poſuit ſic Hora. Tantalus a labris ſitiens fugientia flumina. Tytiõ:quia latonæ uoluit uĩ inferre:cuius pectus lacerat uultur. Iſſiona gyris:dicit iſſiona ecatimerion:q rotæ uolubilitate rapiat.Iſſion: flegiæ filius cũ miſericordia Iouis in cælũ ſublatus fuiſſet:Iunonẽ de ſtupro interpellare auſus eſt: quæ de audacia eius conqueſta Ioui ſuadẽte ipſo pro ſe nubẽ miſit : cũ qua **Iſſion** Iſſion cũ coiret : **Centauri** geniti ſunt centauri.Reuerſus aũt ad mortales Iſſion gloriatus eſt cũ Iunone concubuiſſe:ob quam cauſam eũ Iuppiter fulmine percuſſit:& ad rotã uoluendam ligauit.

Noſtramq; moue per ſingula noctem:qa cæcatus fuerat a Iunone Tyrheſias:qui maiorem multo libidinẽ mulieꝝ locutus eẽt. ideo quia ante fœmina fuiſſet:& merito : quia utriuſq; ſexũ fuerat expertus. Notandum ꝙ de hac re & ante dictũ ẽ. Carmẽq; ferit.Senſus.& ferit carmẽ: quod collectas umbras ad nos neceſſaria ſpargeret.Neceſſaria uero ad paſſum uagantes in unũ cogere. Qualis ſi crimina demas colchis:Talis erat Mantho carminibus adeptis : q̃lis Medea aut Cyrce magica arte pfecta :ut collocatio cõueniret.Medeæ aũt tulit hærbarũ: quia Mãtho uno carmine potẽtiã exercet. Cyrcẽ aũt non carminibus:ſed hærbis cõſtat:quia decipiat poculis trãſeũtes: ut Vir. potentibus hærbis ĩduerat cyrce uultus ac terga feraꝝ.& qd ſit cũ naturæ rõ fingẽdo corpa facere hoĩes:q fuerãt beluæ reſoluta **Cyrce** fere figura hũanos uultus effingunt.Cyrce ergo fuit mortalis:quã ſtulti ſolis filiã fuiſſe dixerũt.Si fas ẽ:ut dei filia credat̃ eẽ mortalis.Sed ordinẽ fabulæ pſtringamus.Hæc igitur cyrce in inſula mæonia delatos ad ſe inferas mutabant. Ad hanc forte delatus **Vlyſſes** Vlyſſes Eurilocũ cũ uiginti & duobus ſociis miſit:quos ab humana ſpecie cõmutauit.ſed Eurilocus inde fugit:& Vlyſſi nũciauit.Is ſolus ad eã ꝓficiſcitur cui in itinere remediũ Mercurius dedit mõſtrauitq;:quo mõ a Cyrce nõ ſuparet̃.Qui poſteaq̃ ad eã uẽit:ab ea poculo accepto Mercurii remediũ miſcuit.& eduxit enſẽ:eiq; minatus ẽ ut ſocios ſibi reſtitueret. Tũc Cyrce ſẽſit ſine uolũtate deoꝝ **Telegonus** nõ eẽ factũ:fideq; facta ſocios ei reſtituit.Ipſe cũ ea cõcubuit:ex q̃ Telegonũ ꝓcreauit.Inde ꝓficiſcẽs cumas delatus ad iferos deſcẽdit:reliquos labores Tyrheſia uates edocuit. Prius ſan.elegãter cœpit a conditore thebaꝝ poſterioꝝ hiſtorias narraturus.Cadmũ & Hermionẽ dixius i dracões eẽ cõuerſos quo ueniunt aĩæ ut bibãt foſſã ſãguis plenã. Serpẽs:Cadmi & Harmõiæ. Terrigenæ:quos ipſis dracõis dẽtibus edidit. Mẽſura dies:q̃bus naſcẽdi moriẽdiq; dies fuit. Spirãtũ ra.i.furore uiuẽtiũ adhuc arma tractabant: ſuũq; magis fũdere ſanguinẽ feſtinabãt:q̃ eũ q̃rãt fuſum i foſſa. Sed alter.cupe.hauri.cruo. quos draconum dentibus ſatis tellus edidit:odia uetera retinentes potãdo ordinem immatura feſtinatiõe turbarũt.

Flætiq; nepotes:Pentheus Actæon & Melicerta. Orbam antonoen:quia Actæonem filium perdidit.

Anhelam Ino:uel furentem:uel ꝙ ei innupſit Pellex:uel cum mariti athamantis tæla fugientis cũ Melicerta fluctibus ſeſe tradidit.ꝙ Athamas Learcum occiderat. Et appoſitis ſemelen a uentre lacertis: qa cum proximas uidiſſet fulminis flammas pia non immemor pignoris:manus uentri ne perimeret oppoſuit quaſi fulmen non ſibi ſed filio formidaret. Genitrix cadmeia:Agauem dicit non Cadmi filiam.ſed quæ a Cadmo originẽ duceret quæ filium furens occidit.ergo genitrix cadmeia ambigue:non enim mater Cadmeia:ſed filia.ordo.Cadmeia genitrix ſequitur:quæ ſcitur eſſe Cadmeia. Echion: pater Penthei

Hic orbam Autonoen.& anhelam cernimus ino
Reſpectantem arcus & ad ubera dulce premẽtem
Pignus.& oppoſitis Semelen a uentre lacertis
Penthea iam fractis genitrix Cadmeia thyrſis
Iam dimiſſa deo.pectuſq; adoperta cruentum
Inſequitur planctu.fugit ille per auia lethes
Et ſtygios.ſuperoſq; lacus.ubi mitior illum
Flet pater & lacerum componit corpus Echion
Triſtem noſco Lycum dextramq; interga reflexũ
Aeoliden humero iactanctem funus honuſto
Nec dũ ille aut habitus aut uerſæ crimina formæ
Mutat Ariſtæo genitus.frons aſpera cornu
Tela manu:reicitq; canes in uulnus hyantes
Ecce autem magna ſubit inuidioſa caterua
Tantalis:& tumido percenſet funera luctu
Nil deiecta malis.iuuat effugiſſe deorum
Numina:& inſanæ plus iam permittere linguæ.
Talia dum patri canit intemerata ſacerdos
Illius elatis tremefacta aſſurgere uittis
Canicies:tenuiq; impelli ſanguine uultus
Nec iam firmati bacculo nec uirgine fida
Nititur erectuſq; ſolo deſiſte canendo
Nata ait:externæ ſatis eſt mihi lucis.inertes
Diſcedunt nebulæ:& uultũ niger exuit aer
Vmbris ne an ſupero me miſſus Apolline cõplet
Spiritus en uideo quæcunq; audita:ſed ecce
Mœrent Argolici deiecto numine manes
Toruus Abas Prœtuſq; nocẽs.mitiſq; Phoroneus

Actæonis uero Ariſtæus fuit.Ariſtæus fuit filius Apollinis. Triſtem noſco lycum: hic eſt lycus qui Megæram filiam ſuã Herculi dedit uxorem.& ob hoc a Iunone in furorem uerſus eſt & filios Herculis ex Megæra ſuſceptos & Leontiadem occidit. Triſtem:ergo propter mortẽ nepotũ.Hic ẽ ergo Lycus maritus Antiopæ Nyctei regis filiæ : & triſtẽ ob ſtuprum coniugis quam per uim ſtuprauerat Epaphus.Ille eam proiecit. Epaphus autem fuit ex Ioue natus: quam fabulam latius aperiemus. Anthiopa nyctæi regis filia ab Epapho per dolum ſtuprata eſt quæ ob id a uiro Lyco eſt abiecta:qua pulſa Dyrcen duxit uxorem:cui ſuſpitio incidit uirum ſuum clam cum Antiopa concubuiſſe:idque impetrauit a famulis : ut eã uinctam in tenebris clauderent:cui cũ partus inſtaret Iouis uoluntate effugit uincula & in monte cyterone partum expoſuit. Natos Zetum & Amphionẽ proiecit: hos paſtor pro ſuis educauit:quos poſtea mater agnouit qui iniurias eius executi Lycũ interfecerunt.Dyrcen tauro indomito religatam uita priuauerunt. Aeoliden : Athamantem dicit Eoli filium cum humero honuſto qui ſic impingitur iſequẽs Ino uxorem collo portans filii Learchi cadauer. Frons aſpera cornu: Acteonẽ ſignificat qui diuiditur apud inferos eadem forma manſiſſe:quæ apud ſuperos fuerat habentem cornua. Tantalis:Niobe Tantali filia & Peniapes quæ partus ſui fœcunditate prælata cum filiis ſeptẽ a Diana & Apolline probatur extincta. Nil deiecta malis iuuat effugiſſe deorum numina. Filiis delectat extinctis amplius ſibi poſſe in deorum iniuriam licere cum deſinit:In quibus peccatorũ licentia uindicent.Nam ideo ſubdidit.& inſanæ iam plus permittere linguæ. Externæ ſatis ẽ mihi lucis:duplex expoſitio hic eſt.Nam externæ aut humanis aſpectibus:quoniam diuum lucem uult magis intelligi:aut certe ꝙ ipſe diuinationem alienam furebatur aſpectu. Inertes nebulæ:inertes epitheton nebulæ:nam uultum cæcitate obrutum ad uidenda quæ ſunt diuina perpetua nox exuit cæcitatis. Mœrent argolici:coniecturam facit de ducũ uultibus luctuum futurorũ. Toruus abas:Acryſi pater quem ic circo toruum dicit: ꝙ fuerit toruus in ciues. Prœtuſq; nocens:ideo nocens quia Bellorophontem innocentem uoluit occidere. Bellorophontes glauci filius cum ignarus ad prœtum in hoſpitium ueniſſet: & uxor prœti Stenobea ſiue ancia illum amaret:nec ab eo impetrare potuiſſet ut ſecum concumberet apud ſuum uirum mentita eſt:ab eo ſe compellatã fuiſſe:prœtus ad Adiuuarcem ſocerũ ſuum miſit:& de eadem re Bellorophonti dedit tabellas perferendas ſocero:quibus lectis interficere uoluit talem uirũ: ſed cũ ille prudẽtia ſua & caſtitatis auxilio liberatus eẽt:ad iterficiẽdã Chymerã miſſus ẽ:quã ille Pegaſo iuuãte ꝓſtrauit:denuo eũ miſit:ut calydonas uiceret:etiã illos cũ uiciſſet & cũ nouiſſet Adiuuarces q̃ ſibi fuiſſet cauſa tanti mali faciundi crimina:quæ i eum cõfixerãt aboleuit:uirtutẽq; eius laudans alterã filiam ei dedit uxorem.At Stenobea re cognita ipſa ſe interfecit.ergo his p̃tus nocẽs qui inoxiũ iuuenẽ piculis tãtis obiecit.hæc fabula i Hõeri ẽ li.vi. ẽ ipẽ p̃tus cuius filias ſub cõtẽptu numinis Iuno furore cõpleuit quo ſe factas bucculas putarent:de quibus Vir.p̃tides implerunt falſis mugitibus agros. Phoroneus:hic eſt qui primus mortalibus regnauit:cuius filiã Nyobẽ qa alia Tantali eſt quã Iup.prĩo mortalẽ dicit cõpreſſiſſe

Ariſtæus
Lycus
Megæra
Antiopa
Epaphus
Dyrce
Zetus
Amphiõ
Niobe
Abas
Acryſius
Bellorophontes
Stenobea
prœtus
Adiuuarces
Phorõeus
Niobe

Truncatuſq; pelops.Virgi.humeroq; pelops inſignis eburno. Sæuo puluere ſordens Oenomaus: qa circum tractus eſt. Sæuo:quia ibi occiſi fuerant innocentes. Grege condēſo:iſti ſunt qnquaginta : quos Tydeus occidit. Falſo clamore.Vir.incœptus clamor fruſtratur hyantes. Intendunt ſine pace māus rex fallor.O rex Etheocles:eos oſtendit Etheocli.quos ipſe etiā poſſet cognoſcere. Sine aūt pace dixit:aut bellicoſas:aut ipſi diſcordes cuius cauſa fuerant interēpti. Præſignem mæona uatē.Illū dicit:ideo præſignē lauro:quoniam fuit ſacerdos apollinis:& diuinatione pollebat.Quem Tydeus a quinquaginta uirorum cæde ſeruatū remiſit thebas īcolumē.Qui ſe in conſpectu regis donatū uitā reſpuens conſcientia uirtutis occidit. Ne ſæuite duces:quaſi apud indignātes eos loquitur : q fuerunt interēpti a Tydeo & caſum humanæ ſortis excuſat:fatorū legibus eueniſſe.

Mœrent argolici:conīecturā facit de ducum uultibus luctuū futurorum & argolicos duces uultu ꝓnūciaſſe de fato belli.Sed uidit illos thebanos quos Tydeus ꝑemit :. quos hic minātes ciuibus ſuis placat dicēs fatoꝝ fuiſſe legē ut tot caderēt:nō uirtutis alienæ:hoc aūt mihi uidetur dixiſſe fretus hiſtoriæ exēplo ut animas ſeu manes iraſci diceret.& a Tyrrheſia placatos . **Alexādri mirum** Alexander igitur cū in Aſiam traduceret exercitū:cōſpexit proximam littori manum armatorum armis achiuis cadentibus: ꝓpterea canere iuſſit:& milites nauibus egredi armatos.Sed cum abeſſet aſpectu macedonum ea ſpecies umbrarum ante cunctos perſpecta:poſtq̄ attigit thraciam terram certior a uicinis factus.ꝙ eiuſmodi uiſiones ibi frequentiſſime fierent:ſuſpicatus aīas eē achiuorum:qui conſociati fœdere theſſalis fuerant hernico bello inferias apud tumulos achiuorum dedit.ꝓcatus aduerſus barbaram gentē auxiliarios ſibi fieri:opinatus ꝙ eoſdem & ī exceſſione claſſis apud littus ſibi uiſos.Idq; in ea pugna cū apud granicū cōfligeret exercitus:multas ibidē ſpecies in prælia conſpectans putans macedonum exercitum nec minus alias apparuiſſe barbarico habitu ex aduerſo exiſtimantes hoſtiū numerū eo ꝓlio multis ex utraq; parte cæſis.locus in quo ceciderunt: faba primo floreſque nati fidem ueteribus præbuit:qa abſtinendum uſu fabæ ſuaſerit. Nihil hic mortalibus auſum: Quotiens ratione carent fati immanitate uirtutes humanis artibus:non arte magiſtra proueniunt.

Truncatuſq; pelops:& ſæuo puluere ſordens
Oenomaus:largis humectant imbribus ora
Auguror hinc Thebis belli meliora quid autem
Hi grege cōdenſo quātū arma & uulnera mōſtrāt
Pugnaces animæ:nobis in ſanguine multo
Oraq; pectoraq;:& falſo clamore leuatas
Intendunt ſine pace manus:rex fallor an hi ſunt
Quīquaginta illi:cernis Croniumq; Cromumq;
Phegeaq;:& noſtra præſignem Mæona lauro
Ne ſcæuite duces.nihil hic mortalibus auſum
Credite conſiliis:hos ferrea neuerat annos
Atropos:exiſtis caſſus:bella horrida nobis
Atq; iterum Tydeus.dixit uittaq; ligatis
Frondibus inſtantes abigit monſtratq; cruorem
Stabat inops comitum Cocyti in littore mœſto
Laius.immiti quem iam deus ales auerno
Reddiderat.dirumq; tuens obliqua nepotem
(Noſcit enī uultū) non ille aut ſanguinis hauſtus
Cætera ceu plæbes altumue accedit ad imbrem
Immortale odium ſpirans.ſed proſilit ultro
Aoniis uates.Tyriæ inclyte Thebes
Cuius ab interitu non unq̄ Amphionis arces
Vidit amica dies.o iam ſatis ulte cruentum
Exitium & multum placata minoribus umbra
Quos miſerande fugis.iacet ille in funere longo
Quem premis:& iunctæ ſenſit confinia mortis
Obſitus exhauſtos pedore.& ſanguine uultus
Eiectuſq; die.ſors letho durior omni
Crede mihi quæ nam immeritum uitare nepotem

Exiſtis caſus:euaſiſtis ut furentum ducum placaret inferias.Euaſiſſe enim dicit caſus & fortunæ ludibria:nam Virgilius exiſſe pro exiuiſſe poſuit:atque oculis uigilantibus exit.nobis uero ſuperſunt belli diſcrimina.Virgilius nos alias hinc ad lachrymas. Non ille aut ſanguinis hauſtus:cætera ceu plæbs altū ue accedit ad imbrem:obliquus ob parricidium poſteris horret.non poteſt laius excellere procreatum : nec creatum ſacrificii oblatione niteſcunt:nam cum importune iſtātes abigit illos quinquaginta qui manu Tydei fuerant interempti quos uittis redimitos dicit:utpote reges:eoſq; ſacrificii ſanguine placat oſtēſo.Illum tamen non ſanguis ſacer:non alius liquor: qui ſacrificiis conſueuit offerri mitigat ideſt uini: aut mellis:aut lactis.ſed immortale odium poſteris ſeruans nulla oblatione ſacrificii placatur. Vidit amica dies:Quæ ab execrabilibus facinoribus eſt aliena:nam poſt eius obitum uxor filii ſui œdipodis eſt ſortita coniugium.Qui funeſtam rem ſæpiſſime fœcunditate partus incerti ſignificauit. Secutum eſt nihilominus ut re cognita filius coniunx uoluntaria ſe cæcitatis pena damnaret.deide Polynicis exiliū poſteris imminens bellum. Placata minoribus umbra:Calamitatibus urbis poſterorū.nā & Parricida filius **Pedor** perpetua errat cæcitate damnatus. Et in regno nepotes erant diſcordes cupiditate regnādi. Pedore:ſqualore confectus. Eiectuſque die:excluſus a diei claritate. Crede mihi: Qui ſimili cæcatus crucior uita.

Litanti:pro litato. Pande uel infenſus uel res miſeratæ tuorũ:quoniã ſi iratus es:narra qđ doleã.Si pacatus es:poſteris ede cauſam ut inferoꝝ ſqualore perpetuo poſito regi ſuaderent. Qui poſcebat educere ſpem ulterioris ripæ ad quam præter glorioſam morté quã belli neceſſitas ingerebat uioléter occiſi ꝓhibebantur accedere promittit carminibus poſſe concedere. Et deis inferis mandat q̃uis eſſet contra iura prohibitum. Mulceť honoris muneribus tingitq; genas:placatus muneribus ſacerdotis ſumpſit ſacra libamina:& tũc demũ redidit conſultanti reſponſum:alii.tingitq; genas:magis intelligi uolũt fletu q̃ ſanguine. Verſanti manes: conſideranti.

Cauſa tibi confer uultum.& ſatiare litanti
Sanguine.uenturaſq; uices & funera belli
Pande uel infenſus.uel res miſerate tuorum.
Tunc ego & optata uetitam tranſmittere lethen.
Puppe dabo.placidumq; pia tellure reponam
Et ſtygiis mandabo deis.mulcetur honoris
Muneribus tingitq; genas.dehinc talia reddit.
Cur tibi uerſanti manes æquæue ſacerdos
Lectus ego augurio.tantiſq; potiſſimus umbris
Qui uentura loquar.ſatis eſt meminiſſe priorum
Noſtra ne præclari(pudeat)conſulta nepotes
Poſcitis:'illum illum ſacris adhibete nefaſtis
Qui læto fodit enſe patrem.qui ſemet in ortus
Vertit:& indignæ regerit ſua pignora matri
Et nunc ille deos furiarumq; atra fatigat
Concilia:& noſtros rogat hæc in prelia manes
Quod ſi adeo placui deflenda in tempora uates
Dicã equidé quo me Lacheſis:quo torua Megæra
Vſq; ſinunt:bellum in numero uenit undiq; bellũ
Agmine.Lerneoſq; trahit fatalis alumnos
Gradiuus ſtimulis.hos terræ monſtra deumq;
Tæla manét. pulchriq; obitus.& ab igne ſupremo
Sontes lege moræ.certa eſt uictoria Thebis
Ne trepida:nec regna ferox germanus habebit
Sed furiæ geminumq; nephas:miſeroſq; per enſes
Hei mihi crudelis uincet pater.Hæc ubi fatus
Labitur.& flexa dubios ambage reliquit
Interea gelidam Nemeen & conſcia laudis
Herculeæ dumeta uaga legione tenebant
Inachydæ iam ſydonias a uertice prædas
Sternere:ferre domos ardent inſtantq;.quis iras
Flexerit.unde moræ.medius quis euntibus error
Phœbe doce.nos rara manent exordia famæ
Marcidus edomito bellum referebat ab hemo
Liber:ibi armiferos geminæ iam ſydere brumæ
Orgia ferre Getas:canumq; uireſcere dorſo
Othin:& icharia Rhodopen aſſueuerat umbra
Et iam pampineos materna ad mœnia currus
Promouet effrænæ dextra læuaq; ſequuntur
Lynces:& uda mero lambunt retinacula tigres

Potiſſimus:melior ad augurandũ. Poſcitis illũ.Schema epizeuſis,uel repetitionis. dicit ergo Oedipũ filiũ ſuum hæc ſacra debuiſſe facere qui nece patris & matris concubitu thebanũ mouerat bellum. Furiarumq; atra fatigat Concilia:imprecando filius laſſat.Horatius preceq; fatigent uirgines ſacræ minus audiẽtem carmina ueſtã.

Lernæos græcos:a lerna palude arcadiæ. Lerna
Hos terræ monſtra:propter amphiaraũ: qui hyatu terræ merſus eſt.Seu pp Tydeũ qui prodigialiter Menalippi percuſſoris cerebrum uorãdo defunctus eſt. Deũq; tæla manẽt:ꝑpter capaneũ qui eo clarior fuit ut Iouis fulmine meruerit interire. Sõtes lege moræ.i.ex lege moræ ueniẽtes ne ſontes ſepelirentur achiui.ſõtes aũt moræ optime nocẽtes quia differũt ſepulturã.Sed & in primo.tumuliſq; carentia regũ funera.
Hei mihi crudelis:aut qa effectũ eſt quod optauit:aut qa uicturus eſt filiis. Gelidã nemeẽ:ſylua in q̃ leo ille fuit:quẽ Her.uicit. Sydonias:thebanas qa thebaꝝ cõditor Cadmus.Sydõius uero tyrius. Marcidus laſſus ebrius aut qa molles faciat per pacẽ.
Brumæ:elegãter brumas ꝑ annis poſuit. nõ æſtates:quia apđ thraces & gethas perpetuæ ſemp habentur hyemes:ut Vir.Sẽp hyems ſemper ſpirantes frigore uẽti: dicit ergo duobus ãnis thraces gethaſq; exutos furore bellãdi docuiſſe culturas. Vmbrã: ideſt uiribus facere obſitam.Icaria umbra dixit:quia Icarus comes liberi accipiť qa uinum liber mortalibus tradere ſumpſit:qđ cũ paſtoribus exhibuiſſet potãdũ ebrii facti putauerũt ſe ueneno eẽ tẽptatos & icarum pemerũt:alii ab erigõe filia cũ ductu canis inuẽtũ flæret cadauer in uidictã p̃ris deoꝝ iplorauit auxiliũ.recepti ambo iocãtur inter ſydera:erigõe in uirginẽ.Icarus in ſtellã bootæ.diciť.n.cum plauſtro ſuo receptus in cælũ:ut Iuuenalis.haud illo tẽpore quo ſe frigida circũ agunt pigri ſaraca bootæ. Et iã pampineos materna ad mœnia currus ꝑmouet.Oui.Ipſe racemiferis frõtẽ circũdatus ũbris pãpineis agitãt uelatã frõdibus haſtã. Mrna mœnia.i.thebas qa exide fuit Cadmi filia Semele mr̃ liberi. Lynces: triptolemus beneficio cereris cũ fruges p oẽs ſpargeret gẽtes:ad littus Lyci regis uenit:& ibi pene deceptus ẽ: uoluit eñi Lycus id qđ hoſpes attulerat fuiſſe ſuũ mõſtrare triptolemum inſidiis finire conatus eſt:at illo piculo cognito ſtricto gladio Lycũ pſeq cœpit.ille in feram ſui nominis uerſus moꝝ ſuoꝝ coloré idutus eſt:ut Vir.q lynces bacchi uariæ

Icarus

Erigone

Bootes

Lycus in lyncem

Mimallones Armentalia:equi nõ armenta:ut Vir.Armentalis equi mammis & lacte ferino. Mimallões urſas:lingua macedonũ bacchæ:hinc Perſius.torua mimalloneis implerũt cornua bacchis. Nec comitatus iners ſunt illic ira furorq́ & metus & uirtus.& nũq̃ ſobrius ardor.q̃ omnia naſcuntur ex uino Vir.bacchus & ad cupam cauſas dedit. Succiduiq́ gradus:ebrietate titubantes. Aeraq́ tympanaq́.Virg.Tympana uos buxuſq́ uocant. Argos Argi Argos: in plurali numero maſculini tãtũ generis eẽ Vir.docet.ſi patrios unq̃ remeaſſem uictor ad argos.in ſingulari uero ſæuũ argos notandũ poſuit in neutro genere.aptũ equis argos. Cineri data mater iniquo:illud dicit tempus quo fraude Iunonis Semele mater optauit Ioue eo cultu uidere quo cũ Iunone cõcũberet: quod cum ferre non potuiſſet diuino igni apud thebas cõſumpta eſt:merito ergo eã ciuitatem matris ſepulchrum liber appellat. Senſi:ad exaggerationẽ materni ſupplicii dicit ea ſe in utero matris cõſtitutum ſenſiſſe fulmina. Nectam fraude moras: nectam. initia enim deo conceditur ut contra fata moram faciat:ut Vir.hæc trahere: atq́ moras tantis licet addere rebus.in opinione ergo multorum ẽ multa fieri extra legem fatorũ:nam ſi in hoc quod fixũ ẽ & ineluctabile dilatio & mora habeť fides decreti uelatur & quaſi uincitur fatum.Vnde Cicero multa fiũt præter naturã præterq́ fatũ. Illũ tendite campũ:deeſt in. Hyrcane:ſcythæ tygrides:ut Vir.hyrchanæq́ admorunt ubera tygres. Dicto prius.Vir.dicto citius tumida æquora placat. Tollit anhela dies:cũ medio cælo eſt oĩa illuſtrat.

Mediuſq́ ſilentum:cũ ſederẽt nymphæ: qbus cõuocati medius ipe cõſtiterat. Agreſtes fluuiorũ:orõ liberi apud nymphas ut cũcta ſui exhauſta ſiccarẽt:numina aũt ſũt fluuioꝝ nymphæ.a fontibus.n.originẽ du-
Nymphæ cũt.unde Vir.laurẽtes nymphæ genus annibus unde eſt. Et noſtri pars magna gregis:Nr̃i cõmitatus maxĩa portio. Riuos.i. tãtã iuſſit ſiccitatis ui ut riuoꝝ aluei puluere ipleanť. Nemees:paludis nomen unde erãt argiui:ex q̃ & cãpũ ſignificat quo aduẽtat exercitus argiuus. Exalto fugiat liquor penitus ĩperat ut humor ex alto ĩ ꝓfundũ diſcedat aduerſũ:qa medio cæli ſpacio uiolẽtior terris ſolis ardor ĩfũdit p quẽ ũda ſiccatur:ut Vir.& mediũ ſol igneus orbẽ.a.u.h.e.c.f.Et ſenſus hic ẽ.Si ueſtra uolũtas eẽt ſummo limite indulgẽt aſtra cũ cœptis poſteris. Meæ erigones ſpumat cãis:uel quã ego uindicaui.i.erigones ſingulis.n.menſibus aliorũ ſyderum ortus ingreditur:cani-
Canicula cularem ergo dicit ſtellam q̃ ideo in ſydera recepta eſt quia ſeruauit cadauer Icari interempti:aut qa ĩpa erigõe nũciauit iteritũ domini.& bene ait.meæq́:pp icaꝝ pr̃em. hodieq́ ſacra liberi dãť ĩ honorẽ erigões.Vir. oſculaq́ ex alto ſuſpendũt mollia pinu. Li-
Fauni cẽtũ corni.licentiã faciẽtiũ.nã Fauni ſolent nymphas ad uſũ libidĩs rape ẽt faunos ſũpto uino ueneris cõſtat eẽ petulãtes.Cõſtat ẽt libeꝝ eũdẽ & apollinẽ eẽ & ſolẽ.iõ iuuenes oẽs ĩbbes qa ignis ñ ſeneſcit. Viridiſq́ co.ad imitationẽ radioꝝq luce ſua fũdunť.
Liber pr̃ Hũor:aut ĩpe lib̃ a ſe cepit ardorẽ:aut ueloci ꝗ petierat ĩpetrauit,ut uirides uuæ ſitu caloris horreſcerẽt.

Poſt exultantes ſpolia armentalia portant
Semineceſq́ lupos.ſciſſaſq́ Mimallones urſas
Nec commitatus iners:ſunt illic ira furorq́
Et metus:& uirtus:& nunq̃ ſobrius ardor
Succiduiq́ gradus:& caſtra ſimillima regi.
Iſq́ ubi puluerea Nemeen efferuere nube
Conſpicit & ſolem radiis igneſcere ferri
Nec dum compoſitas belli in certamina Thebas
Concuſſus uiſis q̃q̃ ore & pectore marcet
Aeraq́:tympanaq́:& biforem reticere tumultum
Imperat:attonitas qui circum plurimus aures.
Atq́ ita me manus iſta meamq́ excindere gentem
Apparat:& longe recalet furor.hoc mihi ſæuum
Argos.& indomitæ bellum ciet ira nouercæ
Vſq́ adeo ne parum:cineri data mater iniquo
Nataleſq́ rogi.quæq́ ipſe micantia ſenſi
Fulgura reliquias etiam fuſæq́ ſepulchrum
Pellicis & reſides ferro petit improba Thebas
Nectam fraude moras.Illum illum tendite campũ
Tendite io comites.Hircane ad ſigna iugales
Intumuere iubas.dicto prius aſtitit aruis
Tempus erat medii cum ſolem in culmina mundi
Tollit anhela dies:ubi tardus hyantibus aruis
Stat uapor.atq́ omnes admittunt æthera luci
Vndarum uocat ille deas.mediuſq́ ſilentum
Incipit Agreſtes fluuiorum numina nymphæ
Et noſtri pars magna gregis perferte laborem.
Q uẽ dãus. Argolicos paulũ mihi fontibus ãnes
Stagnaq́.& errantes obducite puluere riuos
Præcipue Nemees qua noſtra in mœnia bellis
Nunc iter ex alto fugiat liquor adiuuat ipſe
Phœbus ad hæc ſummo ceſſet ni ueſtra uoluntas
Limite:uim ceptis indulgent aſtra.meæq́
Aeſtifer Erigones ſpumat canis.Ite uolentes
Ite in operta ſoli. poſt uos ego gurgite pleno
Eliciam:& quæ dona meis ampliſſima ſacris
Veſter habebit honos .nocturnaq́ furta licentum
Cornipedum:& cupidas Faunorũ arcebo rapinas
Dixerat.aſt illi tenuis percurrere uiſus
Ora ſitus.uiridiſq́ comis exhorruit humor.

Protinus inachios:Græcus exercitus iam deſcendit.inachius autem campus argiuus:ut Iuno inachiis ſeſe referebat ab argis. Aegra ſolo macies:Aegra arida q̃ſi macilenta :ut Virg.& macies ſeges ægra. Sic ubi ſe magnis.Ouidius libro primo.Sic ubi deſeruit madidos ſeptẽfluus agros nilus & antiquo ſua flu/mina reddidit alueo.æthereo recens exarſit ſydere limus Plurima cultores uerſis aĩalia glebis inueniũt. & in his quædã modo cœpta p̱ ipſum naſcẽdi ſpatium quædã imperfecta ſuiſq; trunca uidẽt humeris.
Brumæ:illo tp̃e quo bruma apud ægyptũ eſſe credit̃. Et æoæ liquẽtia:ægypti liquore naſcentia. ergo

Protinus inachios haurit ſitis ignea campos
Diffugere undæ:ſqualent fonteſq; lacuſq;
Et caua feruenti dureſcunt flumina limo
Aegra ſolo macies.teneriq; in origine culmi
Inclinata ſeges.deceptum margine ripæ
Stat pecus.atq; amnes quærunt armenta natatos
Sic ubi ſe magnis refluus ſupreſſit in antris
Nilus.& æoæ liquentia pabula brumæ
Ore premit:fumant deſertæ gurgite ualles
Et patris undoſi ſonitus expectat hiulca
Aegyptos.donec Phariis alimenta rogatus
Donec agris magnumq; inducat meſſibus annum
Aret Lerna nocens:aret Lyrceus:& ingens
Inachus:auertenſq; natantia ſaxa Caradrus
Et nunq̃ in ripis audax Heraſinus:& æquus
Fluctibus Aſterion ille alta per auia ſuetus
Audiri:& longe paſtorum rumpere ſomnos.
Vna tamen tacitas:ſed iuſſu numinis undas
Hæc quoque ſecreta nutrit Langia ſub umbra
Nondum illi raptus dederat lachrymabile nomẽ
Archemorus:nec fama deæ tamen auia ſeruat
Et nemus & fluuiũ manet ingens gloria nympha
Cum triſtem hyſyphilen ducibus ſudatus Aæis
Ludus.& atra ſacrum recolit triateris Opheltem
Ergo.nec ardentes clypeos uectare nec artos
Toracum nexus tantum ſitis horrida torquet
Sufficiunt:non ora modo anguſtiſq; peruſti
Faucibus interior ſed uis quatit aſpera pulſu
Corda gelant uenæ: & ſiccis cruor æger adhæret
Viſceribus tunc ſole putris tunc puluere tellus
Exhalat calidam nubem non ſpumeus imber
Manat equum ſiccis illudunt ora lupatis
Ora cathenatas procul excertantia linguas
Nec legem dominum ue pati.ſed perfurit aruis
Flammatum pecus:huc illud impellit Adraſtus
Exploratores:ſi ſtagna licinia reſtent
Si quis Amimones ſupereſt liquor: omnia cæcis
Ignibus hauſta ſedent:nec ſpes humentis olympi
Ceu flauam libyem.deſertaq; pulueris afri
Colluſtrent nullaq; umbratam nube ſyenen.
Tandem inter ſyluas(ſic euchius ipſe parabat

facit nilus quod apud alias gentes bruma
uel imbres.ut Luca.atq; hyemes afferre ſu
as. Hiulca ægyptos : Calore preſſa ut aut
ubi hiulca ſiti findit can is æſtifer arua.
Magnumq; inducat meſſibus annũ. Lu/
canus effuſſis magnũ libyæ tulit imbribus
annũ. Audax eraſinus:q ripis ſuis ſe conti Eraſinus
neri non patit̃:& iccirco dixit audacẽ.i. gra
uiter ſonãtẽ. Aſteriõ:eraſino cõt rariusflu. Aſterion
nam cũ ſit illæ populator arbo℞ Hic ẽ fru
ctibus æquus:& hæc flumĩa ĩ nemea ſylua
ſũt oĩa. Iuſſu numinis:ipſius liberi bõa ue
ro œconomia.nã ſi ei langia defeciſſet piiſ/
ſent argiui:& nõ eſſet bellũ qđ fataliter de/
bebat̃.langia fons ẽ qui poſtea uocatus eſt Lãgia fõs
archemorus & huic conſecratus ẽ fons &
nympha:cuius famam poſtea argiui acce/
pto beneficio abſtulerunt qa non perdide/
rat aquã.iuxta hũc fontem agon celebrat̃
in honorẽ archemori cõſecratus:& ĩ nym archemo
phæ beneficiũ:archemorus ẽ lycurgi filius rus
græci.quẽ hypſipyle acceperat nutriendũ:
quæ dũ ſitiẽtibus græcis fontẽ demõſtrat
langiã:regiũ puerũ ictu ſerpentis amiſit. Is Opheltes
eſt puer opheltes.q poſt archemorus eſt di archemo
ctus:nomẽ.n. lachrymabile archemorus. rus
eo q̇ prius occiſus ẽ. Nomẽ fa.uel gloria: Nomen
Hypſipyle lẽnias fuit.quodã tp̃e dũ lennia Hypſipy/
dũ uiri ĩ thracia pugnãtes triẽnio tenerẽt̃.ĩ le
dignatæ deſyderio fœminæ nece aduerſus
oẽs cõiurauerũt ut oẽs p̱imerẽt iter q̃s ſola
hypſipyle thoanti p̃ri pep̱cit.Ex quo arrna
uit cætera℞ in ſe furorẽ q̃ dũ fugeret capta
ad lycurgũ regẽ græciæ ducta ẽ: ĩ cuius ſer
uitiocũ filiũ eius opheltẽ nutriret puer dra
cone p̱iit:qua orbitate rex iratus cũ in hyp
ſipylẽ ius dirũ exercere uellet:eamq; cũ fi/
lio ad inferos mittere:a græcis ꝓhibitus ẽ.
qbus ſitientibus fontẽ demonſtrauit.Græ
cis uero poſtea reſponſum ẽ:non prius eos
Thebas peruenire:niſi placaſſent manes ar
chemori:ꝓ qua reludos funebres cõſtitue
runt:de qbus ipſe poeta plẽius loquit̃. Er
go nec ardẽtes clypeos portare nec arctos
thoracũ nexus.Quia arcti &anguſti efficie
bant̃ p̱ anhelitũ hoĩum.nã ĩ anhelitu ſolet
corpus ĩtumeſcere. Cathenatas:frænatas.
Amimones: ab amimõe danai filia nũcu Amimõe
patus fons. Cæcis:latãtibus qa ignorabãt̃.
Sedent:quaq; incedit̃& deprimit̃. Flauã
libyen:Iuppiter paphũ & mẽphim & alia
plura conſtituit & eſt caſſiopa uxore ſuſce
pit filiã q̃ poſtea in africa regnũ poſſedit.cu
ius noie terra libyes ẽ appellata. *Syenen*:ci Libye
uitas quæ æthiopiã ab ægypto diuidit qa *Syene*
ibi nũq̃ pluit.iõ nulla nube umbratã dicit.

Subitam pulchro ī mœrore tuent̄:cū ſe
ptē duces thebas oppugnatū ueniſſent &
aquā q̄rerent:adraſtus deuenit ad hyſipylē
thoantis filiā cuius alūnus archemorus pe
riit & ludos funebres iniuerūt q̄bus ludis
hypſipyle duos filios ex Iaſone excepit: q &
ipſi matrē quærētes currendo uicerūt:quo
rū noīa ꝑco cū pronūciaſſet Iaſonis & hyp
ſipyles eē mater eos agnouit:q a rege impe
trarūt ut matrē recuparā lēnū reuocarent.
Lycurgi Proles infauſta lycurgi.Lycurgi duo fue
rūt Thracius & Nemeus de quo loq̄t̄ poe
ta.Ille in mari præcipitatus dicit̄ q̄a primū
aquis uina ꝑmiſcuit & rē in anguſtū ſince
rā pluribus uenēis īfecit. Infauſta :ideo q̄a
peritura. Seu te latōia caſto:Siue tibi inq̄t
Diana de grege ſuo uxorē dedit alicui Siue
te deus aliq̄s ſuo amore dignatus ē.nā poſ
ſe hoc fieri Iouis docemur exēplis qui mul
tas græciæ fœminas amauit. Tranſmittit
thalāis:Hoc ē matrimoniū collocauit hoc
ideo q̄a uidet illā infantē ferre. Nō humi
lis fœcūdat amor.i.a numine cōpreſſa pepi
ſti.nō humilis:q̄a nō pati iniuriā numē ſit
æquū.i.cū argiua concūbet. Arbiter argo
licū thalamis nouus.q̄ſi q cū argolicis ma
tribus cōſueuerat ſæpe concūbere.antiqui
inachi argiui filiā amauit:& danaen.Itē acri
ſii argiui filiā.ergo ueriſimile ē & hāc iouis
paruiſſe cōplexibus q̄a Iuppiter freq̄nter ē
Carpit argiuaꝝ cōcubitu delectatus. Carpit:cōſu
mit:ut carpit.n.uires paulatī uritq; uidēdo
fœmia. Seu tibi fœ.pa.Cœnoſa ſordibus:
unde hic moriētibus recepit quas nollet ui
cturus aq̄s. Numerumq; rependā.i.oīs te
plæbs uenerabit̄.ut pro nūero exercitus de
thebāis gregibus tot tibi uictimas immol
lemus ꝑſeuerat ī opinioē:q̄ cœpit ut tot ho
ſtias de grege thebāo numeret quātus fue
rat plæbis nūerus noīatus. Media int.an.i
ter media uerba rapit.An melius ſic media
uero iterrupit. Curſu aīæ:ſpiritu uitæ fla
tuſq; ſoluti. Patuli ad au.capiēdas. Egēt.n.
humore uitali iō aerē expetunt. Et ſi cæl.
Thoas ori.ē:nā p̄feius thoas liberi p̄ris filius fuiſſe
dr̄:ergo iſta neptis libera fuit. Orbā : hæc
cū Iaſone ī lēno aliq̄do cōcubuit:ex quo eſt
enixa gemios quoꝝ alter thoas alter ēnius
dictus ē:quos fugiēſ reliq̄t ī lēno.& q̄a uiue
rēt orbā pignoris ſe eē confeſſa ē. An q̄s ſi
Hypſipyles filii nus .i.ſi me ſi mei filiis adhuc ē nutrix. De
moror und.uoluit dicere de ſuis liberis: &
pudore uocata ē:noluit.n.pādere. q̄d uide
bat̄ ſine pudore audiſſe:aut ī media orōne
cōticuit:cū illi magis deſyderio audiēdi ſuc
cingerēt. Hycarii aſt.canē ſyriū dicit.q cū
erigōe p̄ris eius corpus oſtēdit:ī ſydeꝝ nu
meꝝ liberi beneficio collocatus ē. Alum
nū:archemorū lycurgi filiū.quē draco ite
remit:cui ꝓpriū nomē ē Opheltes. Pōitq;
negātē:ordo ē.Lachrymas poni negātis murmure ſolat̄ & floribus.pōi āt abuti ſignificat:& cōgeſcere le
git & ponit negantē.i.inuitū & recuſantē. Expreſſit.n.morā infantiæ:quia nolunt a nutricibus ſeparari.

Errantes ſubitam pulchro in mœrore tuentur
Hyſiphylen:illi q̄uis & ab ubere opheltes
Non ſuus Inachii proles infauſta lycurgi
Dependet:neglecta comam nec diues amictu
Regales tamen ore notæ:nec merſus acerbis
Extat honos.tunc hæc adeo ſtupefactus Adraſtus
Diua potens nemorum(nam te uultuſq; pudorq;
Mortali de ſtirpe negant)quæ læta ſub iſto
Igne poli non quæris aquas ſuccurre propinquis
Gentibus.arcitenens ſeu te latonia caſto
De grege tranſmiſit thalamis.ſeu lapſus ab aſtris
Non humilis fœcundat amor(neq; eni ipſe deoꝝ
Arbiter argolicum thalamis nouus)aſpice mœſta
Agmina:nos ferro meritas excindere thebas
Mens tulit:imbelli ſed ſitis anxia fato
Summittitq; animos:& inertia robora carpit
Da feſſis in rebus opem ſeu turbidus amnis
Seu tibi fœda palus:nihil hac in ſorte pudendum
Nil humile eſt.heu nunc uentis pluuioq; rogaris
Pro ioue:tu refugas uires & pectora bello
Examinata reple.ſic hoc tibi ſydere dextro
Creſcat onus.tantum reduces det flectere greſſus
Iuppiter.o quanta belli donabere præda
Dircæos tibi diua greges:numerumq; rependam
Plæbis.& hic magna lucus ſignabitur ara:
Dixit & orantis media inter anhelitus ardens
Verba rapit.curſuq; animæ labat arida lingua
Idem omnes pallorq; uiros flatuſq; ſoluti
Oris habet.reddit demiſſo lemnia uultu
Diua quidem uobis:& cæleſtis origo eſt
Vnde ego?mortales utinā haud trāſgreſſa fuiſſem
Luctibus.altricem mandati cernitis orbam
Pignoris:at noſtris quis ſinus:uberaq; ulla
Scit deus.& regnum nobis tamen & pater ingens
Sed quid ego hæc. feſſoſq; optatis demoror undis
Mecum age nunc.ſi forte uado langia perennes
Seruet aquas.ſolet & rabidi ſub uertice cancri
Semper & Hycarii q̄uis iuba fulgurat aſtri
Ire tamen.ſimul hærentem nec tarda pelaſgis
Dux foret ah miſerum uicino ceſpite alumnum
(Sic parcæ uoluere)locat ponitq; negantem
Floribus aggeſtis.& amico murmure dulces
Solatur lachrymas.qualis Berecynthia mater
Dum circa paruum iubet exultare tonantem

Curetas trepidos.illi certantia plaudunt
Orgia.ſed magnis reſonat uagitibus Ide
At puer ingremio uernæ telluris.& alto
Gramine nunc faciles ſternit pro curſibus hærbas
In uultum nitens.caram modo lactis egeno
Nutricem clangore ciens.iterumq; renidens
Et teneris meditans uerba illuctantia labris
Miratur nemorum ſtrepitus:aut obuia carpit
Aut patulo trahit ore diem.nemoriſq; malorum
Inſcius.& uitæ multum ſecurus inerrat.
Sic tener.Othryſia mauors niue.ſic per ales
Vertice Mænalio.talis per littora reptans
Improbus Orthygiæ latus inclinabat Apollo
Illi per dumos.& opaca uirentibus hærbis
Deuia pars cingunt:pars atra plæbe ſequuntur
Præcelerâtq; ducem.medium ſubit illa per agmē
Non humili feſtina modo.iamq; amne propiquo
Rauca ſonat uallis.ſaxoſumq; impulit aures
Murmur ibi exultās cōclamat ab agmine primus
Sicut erat leuibus tollens uexilla maniplis
Argus aquæ.longuſq; uirum ſuper ora cucurrit
Clamor aquæ.ſic Ambracii per littora ponti
Nauticus in remis iuuenum monſtrante magiſtro
Fit ſonus inq; uicem contra percuſſa reclamat
Terra ſalutatus cum Leucada pandit Apollo
Incubuere uadis paſſim diſcrimine nullo
Turba ſimul primiq; nequit ſecernere mixtos
Aequa ſitis.fra nata ſuis in curribus intrant
Armenta:& pleni dominis armiſq; feruntur
Q uadrupedes hos turbo rapax hos lubrica fallūt
Saxa. nec implicitos fluuio reuerentia reges
Proterere aut merſiſſe uado clamantis amici
Ora.fremunt undæ:longuſq; a fontibus amnis
Diripitur:modo lene uirens:& gurgite puro
Perſpicuus.nunc ſordet aquis egeſtus ab imis
Alueus.inde thoros riparum:& proruta turbant
Gramina.iam craſſus cœnoq; & puluere torrens
Q uanq̄ expleta ſitis bibitur tamen agmina bello
Decertare putes.iuſtumq; in gurgite martem
Præfurere.aut captam tolli uictoribus urbem
Atq; aliquis regnum medio circunfluus amni
Syluarum Nemea longe regina uirentum
Lecta iouis ſedes.q̄ nunc non Herculeis actis
Dura magis.rabidi cum colla minantia monſtri
Angeret.& tumidos animam anguſtaret in arctus
Hac ſæuiſſe tenus populorum incepta tuorum

Curetas trepidos: Aut ad naturam ret/
tulit curetum quod ſint celeres ac feroces:
aut trepidos metu ſaturni itelligamus uel
quaſi iā deum formidantes Iouem. Plau/
dunt orgia:ideſt tympana. Magnis reſo/
nat uagitibus ide.poſtq̄ ops Iouē ex Satur/
no peperit cōmendaſſe dicitur in ida mon
te ne a Saturno interiret propter excluſio/ Saturni
nem regni quod Protheus ædixerat. itaq; regnum
cum opem rogaſſet ubi eſſe quod pepere/
rat:illa lapidem ei inuolutum ueſte mon/
ſtrauit.quem Saturnus uorauit. Amalthea
nutrix ne uagitus pueri audiretur coriban
tes poſuit.Qui curetes lanuelares familia/
res appellantur. Nitens:Pronus reptans.
Renidens:labra contrahēs. Verba illuctā
tia labris: Quia infanti: quoddam eſt iter
uerba proferre impeditura labris immatu
ris. Orthygiæ:Iuppiter cū Aſterien Titani Aſterie
filiam amaret: & illa eum contemneret in
auem Orthygiam cōuerſa eſt:poſtea ibi la Ortygia
tōa enixa ē Apollinem & Dianam: quibus Iuppiter
natis inſula Delos eſt nominata. Inclina/ Delos
bat:ſuo ſcilicet pondere. Argus aquæ:hic
uexillum portabat & ut erat in armis poſi/
tus exclamauit aquæ:ut Virgilius. Italiam
primus conclamat achates.italiam læto ſo
cii clamore ſalutant. Ambracii ponti: Ci/
uitas epyri de qua mare nomen accepit.Lu
canus.Oræq; malignos ambraciæ portus.
Leucada pandit Apollo:Hoc eſt facit uide Leucas
re mōtem ipſum:ideſt leuca da promonto
rium epyrotici maris. Aequa ſitis:ut om/
nibus æqua ſitis fuerat ita omnibus æquā
fecerat dignitatem. In curribus:Pro cum
currus iplicuit ut biberent. Diripit: popu
lat bibentibus ſiccant morſu.poeta laudat
nemeā ſyluā.quæ inter thebas eſt & argos.

Cana reportat:flumina.n. q̃ ex niuibus uel ibribus ſumũt uires poſſunt ſiccari:uel hoc itelligẽdũ:nõ interim effundũť niuen tiũ uerticibus mõtiũ cũ ſolis calore liquan tur. Apollineus ladon:ſiue ꝙ lauros babe at circa ripas ſuas:q̃ i tutela ſunt ipſius pp daphnẽ cuius hic fluuius pater eſt. Xãtus uterq̨:qa lyciæ & troiæ ẽ. Sperchius: theſ
lycormas ſaliæ fluuius cẽtauris uicinus. Lycormas: thebãus flu.quẽcẽtaureũ dixit ꝙ i eo hercu lis ſagittis cẽtaurus neſſus ſit intereptus.ut Luca.Et meleagræã maculatus ſanguiẽneſ ſi. Cẽtauꝶ:iõ qa hũc neſſus cẽtaurus cuſto diebat.herculis uero fabula oĩbus ẽ notiſſi ma. A ioue pri. ho.poſt iouẽ tu ſecũdus i uocabere:ſic Hora.tu ſcdo cæſare regnes.

Postq̃ pulſa ſitis fluuio populataque gurgitis aluum:deſcriptio ala cris exercitus.allocutio adra ſti ad hyſipylen petẽtis ut ſibi narret quo eẽt genere ꝑcreata uel quẽadmodũ coniurauerit lẽniades mu lieres ira ueneris hortante polixipſo ut om nẽ uirilem necarẽt ſexum:& quomodo ip ſa thoãti pepcerit. patri eũq̨ prælio libero patre cuius filius fuerat: impoſuerat naui: & ipſa accepit regnũ aduentus argonauta rũ & eoꝶ laborata cõtra tempeſtatẽ & con tra lẽniadas quæ eos bellis laceſſebãt.pacti ſponſio a Iaſone.quomõ ſuſcepti ſint ho ſpitio argonautæ & in conſortiũ ẽt cubilis admiſſi.quomõ ipſa ab Iaſone ẽt decepta ẽ ut eius matrimõia cõſentiret argonautaꝶ diſceſſio.fama qđ uiueret thoas fuga hypſi pyles & captiuoꝶ: & uẽditio eius lycurgo facta pueri archemori.deſcriptio dracõis & Erigone.Executio occidentis archemorũ: ipſius draconis a capaneo interitus:plãctus hypſipyles ſupra archemori cadauer:lycur gi aduentus uolentis occidere hypſipylen: defenſio argiuorũ:iniuroſa militis indigna tio circa lycurgũ ꝓ hypſipyle: interuentus amphiarai pacẽ faciẽtis:aduẽtus filioꝶ hyp ſipyle de Iaſone ſuſceptoꝶ. amphiarai allo cutio ſuadẽtis ut conſecreť Archemorus.

Lactantii.P.i Quintum. Thebaidos in terpretatio.

P Vlſa ſitis fluuio populataq̨ gurgitis aluũ. Populata hic argẽtis:ẽ nõ patiẽtis.hunc li brũ poeta extra ordinẽ car minis fecit: Exceſſit oecono miã. Liquebãt:poſtq̃ ductu hypſipyles argiuus exercitus ſitis ardoř ſu cenſus ẽ :ut uires liquore & hauſtu recupa uit:rurſus ordinaťad bellũ.In quo libro lu di funebres ſanciũť archemoro:q primus ĩ hoc bello ut Protheſilaus i illiaco:exptus ẽ

Sufficiat.tuq̨ o cunctis inſuete domari
Solibus æternæ largitor corniger undæ
Lætus eas.quacunq̨ domo gelida ora reſoluis
Immortale tumens.neq̨ enim tibi cana reportat
Bruma niues.raptaſq̨ alio de fonte refundit.
Arcus aquas.grauidiue indulgent nubila chori
Sed tuus.& nulli ruis expugnabilis aſtro
Te nec Apollineus Ladon.nec Xantus uterq̨
Sperchiuſq̨ minax.centauræuſq̨ Lycormas
Preſtiterint.tu pace mihi.tu nube ſub ipſa
Armorum feſtaſq̨ ſuper celebrabere menſas
A Ioue primus honos.bellis modo lætus ouantes
Accipias.feſtiſq̨ libens iterum hoſpita pandas
Flumina.defenſaſq̨ uelis agnoſcere turmas.

Poſtq̃ pulſa ſitis releuata membra flu entis
Inachides iuuenes ante omnes mitis Adraſtus
Hyſipyles cælum.gentem .patriamq̨ requirit.
Ingemit illa quidem & tãdem uix mœſta profatur
Lemnos erat patria.princeps mihi ſanguinis Euan
Hic ueneris rabie ætas cuncta perempta uiroꝶ eſt
Aſt ego ſola meum carum miſerata parentem
Committo incolumen uentis.mox ipſa per undas
Exceſſi geminam linquens de Iaſone prolem
Hæc fata archemorum ſacro ſerpente peremptum
Conſpicit Eurydice genitrix miſeranda querellis
Intonat & placat graiorum turba Lycurgum.

Vlſa ſitis fluuio populataq̨ gurgitis aluum
Agmina liquebant:ripas: amnemque minorem
Acrior & campum ſonipes rapit.& pe des arua
Implet ouans.rediere uiris animiq̨ minæq̨
Votaq̨ ſanguinei mixtum ceu fontibus ignem
Hauſiſſent belli:magnaſq̨ in prælia mentes
Diſpoſiti in turmas rurſus.legemque ſeueri
Ordinis:ut cuique ante locus ductorque monetur
Inſtaurare uias.tellus iam puluere primo
Creſcit:& armorum tranſmittunt fulgura ſyluæ
Qualia trans pontum pharis defenſa ſerenis

mortẽ. Amnẽq̨ mino.quẽ p potũ minorẽ fecit exercitus. Aiq̨:qa uagantť cũ exuunť:& ubi corpus mũi unt & iplẽt:ut Lu.ſic gurgite puro uita redit. Hauſiſſent bel.uo.qđ ante ſuſceperãt ꝓ aq̃ inueniẽda. Le gẽq̨ ſeueri:quã cõ.undi militaris ꝓhibet diſciplia. Moneť.i.unuſqſq̨ poſt potũ locũ ſuũ & dignitatẽ re cipit. Creſcit:qa dũ erigiť puluis creſcit terra ĩ altitudinẽ. Phariis:ægyptiis: pharos.n.ciuitas ẽ ægypti.

Rauca paretonio:congrue cõparatio. ita argiui poſt ſitim læti & alacres erãt ſicut redeuntes grues ex ægypto in thraciá quãdo fugiunt notũ q in ægypto calorẽ acri tpe auget æſtatis. Cũ fera ponit hyems.i. deſinit:ut Virg.Cum uẽti poſuere. Vmbra fretis aruiſq; uolát.ut ſunt umbræ fretis & aruis.Qua ipſæ grues umbra fretis ſint uolens multitudinẽ deſignare. Omne ſemẽ:ſpatiũ pennaꝝ dẽſitate.Qua præter uolant inumbrãt auius æther.hoibus.ſ. nudo bene ueſtiunt.n.arbores:ut Sal.ueſtitus oleaſtro:ac myr/tetis aliiſq; generibus arboꝝ. Dux thalao/nides:Adraſtus thalaonis filius. Cui glo/ria tãta:q̃ſi ad gloriá hypſipyles pertinet:qa ſaluti ſit reſtitutus exercitus. Debere co/hortes:ſenſus:qa noſtrã uitá tibi dedimus ut ꝓ ſalute quá tot cohortibus dederat eoſ dẽ habeat debitores. Quando.ꝓ quoniá. Quando
Vir.q̃do hæc te cura remordet. Quæ do/mus:cuius regiõis eẽt aut unde originẽ du/ceret. Et ille pater:emphaſis eſt ut q te talẽ genuere parẽtes. Tranſierit fortũa licet.i.q̃uis a te fœlicitas emigrarit:fortunã ãt dixit fœlicitatẽ. Lemnias orſa: lẽniades cũ diis Lẽniades
oĩbus decimas frugũ ſingulis ãnis ſoluerẽt: ſolã uenerẽ eſſe prætermittendã dixerunt. q̃ irata odorẽ immiſit hyrcinũ: q̃s mariti execrantes deſerta lẽno thracas petiuerunt: eorũq; ſibi filias aſciuere coniugio. Quod ubi lẽniadibus comptũ ẽ ſtimulãte uenere in oẽ genus uirile coniurát.Remeãteſq; ex thracia uiros oẽs peremerũt:iter q̃s. L.e.u. Hypſipyle patri thoãti ſola ſubuẽit: ut nõ ſolũ parceret:uerũ ẽt fugientẽ ꝑſequeret̃ ad littus:tũc thoãti liber occurrit:eũq; i inſulã chion ꝓſpera nauigatiõe perduxit:lẽnon ar/gonautæ peruenerũt. Quos lẽniades ſuſci/pientes hoſpitio cũ his cõcubuerunt. hypſi/pyle ex Iaſone duos filios ꝓcreauit:Oeneũ Iaſonis
& thoantẽ:Cũ pluribus diebus detẽti eẽnt filii
ab hercule obiurgati diſceſſerunt lẽniades aũt poſtq̃ intellexerũt hypſipylẽ pr̃em ſuũ ſeruaſſe:iterficere illã conatæ ſũt.Illa dũ fu/git a prædonibus capta:nemeã deportata ẽ & lycurgo regionis eius regi i ſeruitutẽ di/ſtracta. Integrare:iplere uel renouare:ut Vir.miſerabile carmẽ integrat. Inſerta: in Inſertare
ducta ut Virgi.Clypeoq; ſiniſtrã inſertabã aptãs.ita inq̃t fuius furore mutatæ:ut nr̃o fœdere ſexus ois uirilis occũberet. Furor additus.bene additus:cũ libido eſſet i furia uel quaſi naturaliter haberẽt furorẽ. Illa ego ſũ pudeat ne:ſẽſus ẽ.nec uos pudeat q me benignã fecerit non uolũtas.hoſpitem aũt ſe dixit.i.ego i lla ſum.quæ nõ fortuna ſuadẽte bene feci:ſed ſponte occului patrẽ: Ordo illa q̃ raptũ ſola parentem occului: ne ſe tãq̃ parricidã audiẽtes horrerẽt. Opi tãto:beneficio quæ tantummodo ſeruaret exercitũ.Luca.tu noia tãto inuenies operi.

Nec facilis nemeæ:Explicare tantã multi/tudinẽ.i.anguſtiã per quã oẽs trãſire nõ poſ/ſumus:ergo dũ mora ẽ in tranſitu natandi ſpatiũ habes. Thracũ fatalia nobis.i.uicini/tas thraciæ in nos ſuũ tranſtulit nefas: nã queadmodũ illic ꝓgne filiũ necauit ita & nos in lẽno maritos ꝑemius:uel qa exẽplũ petitũ ẽ a crudelitate tydei q fuit ex thracia.

Rauca Paretonio decedunt agmina Nilo
Cum fera ponit hyems.illæ clangore fugaci
Vmbra fretis aruiſq; uolant.ſonat auius æther
Iam borean hymbreſq; pati:iam nare ſolutis
Amnibus.& nudo iuuat æſtiuare ſub Hemo
Hic rurſus ſimili procerum uallante corona
Dux Thalaonides antiqua ut forte ſub orno
Stabat & admoti nixus Polynicis in haſtam
At tamen o quicunq; es ait.cui gloria tanta
Venimus innumeræ fatum debere cohortes
Quem non ipſe deum ſator aſpernetur honorem
Dic age quando tuis alacres aſſiſtimus undis
Quæ domus:aut tellus.aĩam q̃bus hauſeris aſtriſ
Dic quis & ille pater.neq; enim tibi numina longe
Tranſierit fortuna licet.maiorq; per ora
Sanguis & afflicto ſpirat reuerentia uultu
Ingemit.& paulum fletu cunctata modeſto
Lemnias orſa refert.Immania uulnera rector
Integrare iubes.furias & lemnon & artis
Arma inſerta thoris.debellatoſq; pudendo
Enſe mares:redit ecce nephas & frigida cordi
Eumenis.o miſeræ quibus hic furor additus:o nox
O pater illa ego ſum (pudeat ne forte benignæ
Hoſpitis) illa duces raptum quæ ſola parentem
Occului.quid longa malis exordia necto:
Et uos arma uocant.magniq; in corde paratus
Hoc memoraſſe ſat eſt.claro generata toante
Seruitium hyſiphyle ueſtri fero capta lycurgi.
Aduertere animos.maiorq; & honora uideri
Parq; operi tanto.cunctis tunc noſcite caſus
Ortus amor.pater ante alios hortatur adraſtus.
Immo agedum primi longe damus agmina uulgi
(Nec facilis nemeæ latas euoluere uires
Quippe obtenta comis & ineluctabilis umbra)
Pande nefas:laudeſq; tuas gemituſq; tuorum
Vnde hos aduenias regno deiecta labores
Dulce loqui miſeris:uetereſq; reducere quæſtus.
Incipit.ægæo premitur circunflua nereo
Lemnos.ubi ignifera feſſus reſpirat ab ætna
Multifer:ingenti tellurem proximus umbra
Veſtit athos:nemorumq; obſcurat imagine põtũ.
Thraces arant contra:thracum fatalia nobis

Aſſilit ægon: mare ægeum quod inſulas plurimas habet dictū ab ægeo patre Theſei. Aſſilit inſulas.i.
circunfluit. Nulla deæ ſedes:quæ adulteriū ueneris more uulcani dānauerāt.Inde nulla ueneris ſedes in
léno ē.Inde initū nomē odoré fœminis hyrcinū ob quā cām horruiſſe uiri dicūtur uxores.Igiť pergētes
ad thraciā eorū filias ſortiti ſunt quo dolore cōmotæ léniades reuerſos uiros uniuerſos peremerunt.Sed
hāc ueritaté poeta declinauit. Alii dicūt téplū ueneris fuiſſe in léno:deorū opinione cælebratū : diuerſa ē
odii cauſa: ná hæc alii aſſerūt q adulteriū eius in hac iſula dicunt eē detectū:ut ipſa uenus:hoc mihi lénia
cæ de te meruere cathenæ:ideo etiam illas
quas inepta opinione filias ſolis finxit
pſecuta ē.Quondá . interdū.ut
quondá etiá uictis redit in præcordia uir/
tus. Lento agmine:inceſſu ex ipetu.i.tar/
de ueniūt pœne:ut Horatius.Raro antece
dētem ſceleſtum deſeruit pede pœna clau/
do. Soluiſſe iugalem cæſtō:uel ſui diſimi/
lis omnibus delitiaꝝ ſignis ammotis :quo
Cæſtus niá ira molles producit habitus:cæſton ui/
culū ornamēti.quo circundatur omnibus
illecebris nuptiarūque cupiditatibus elabo
rato:quo matrimōio dicať alligatæ cæſtō:
ſubligetur. declinatur auté hæc cæſtos : ut
lēnos:delos: pecialiter tamen cæſtō:oia ue
neris debemus accipere.quæ non rutilo au
ro gémiſque ſit.Sed pelle ut probētur cor/
poreæ uoluptates.Cæſtō auté dicitur q̄ co
pulæ ex matrimonio uis eſt:ideoque adul
terio perpetrátur incæſta dicútur q̄ſi ꝙ nō
uinctū fuerit ſit incæſtū. Ablegaſſe uolu/
cres:aues Epithetō de numinis ſede ꝙ ſint
Veneri cōſecratæ:ideſt columbæ ignis.ha/
bet enim uenus ignes cupiditatis nūc odii
ſecundū fidem ſacrorū:uel precationú ue/
neris uerticordiæ præcipu .quæ rogať ut
amores iniiciat:rurſum ut auferat.Si .n.po
teſtas eſt dandi:nihilominus ius eſt tollédi
& amore ſublato:aut naturaliter odiū reſi/
det:aut imittitur.ut Vir.Quæ mihi reddat
eum uel eo me ſoluat amantem. Tartare
as:ſūt qui dicerét uenerē ſe cū furiis cōiūxiſ
ſe: Et bene philoſophi. Quod obſcure hic
poeta tetigit:furias amori cōiunctas eſſe di
xerūt: ſecundum Virgiliū.In furias ignēq;
ruunt. talia .n. per amorem cōmittuntur.
Qualia p amoré ſolét:qd é.n.uoluptas ue/
neris.niſi mera iſania:iō uenus ignis dr̄:iō
Vulcani & Martis cōiūx ignis & furoris.Id
circo furiæ ignis:facibus diſtiguūť armatæ
Nec popu.fidi miſe. mariti:iō fidi.qa poſt
adulteriū dilexit uxorem:dixerat.n. ſupra:
ubi ignifera feſſus reſpirat ab æthna:dicūť
ſpirāina ignis in hac iſula eē:Quæ cōſtat af
flari ſem er animique tegunt . defendunt
ideſt ſperabant tali conſilio:ſiue tegunt a
curis defédūt:ut Virg.hunc tegere:& diræ
ualeam ſubducere pugnæ.ceu ſtaret equos.Quia meridie curſus ſolis uidetur ſtare. Quater axe ſereno:
de numero tonitruum ratio eſt.nam oīs impar numerus proſpera ſignificat & uiuis aſcribitur: Id uero
quod par eſt contra infectum:& mortuis dať. Geminus uero:ideſt par ꝙ ergo nihil agit defunctoꝝ ē:
ut Virg.numero deus impare gaudet.Et ubique mortuis geminum hoc ē paré aſcribit numerū uel dua
lé:quattuor iuuécos iferis imolat:quattuor tauros iferis mactat.ideo hic quater:qa aduerſū tonat: & ni/
tide obſeruauit: ut ſeniores eo tpe diuiderétur a ſole ut par nūerus qui eſt uiuis cōtrarius poneret:diciť
aūt hic impar numerus a pythagora repertus:& maſculinæ uirtutis:& deoꝝ ſupeꝝ pp triná egulam.di
uiæ ratiōis:ergo huiuſmodi ſigna cōtigerant:ut Quater ipo i limine portæ ſubſtitit atq; utero ſonitum
q̄ter arma dedere.nā oculte Vir.de nūero coactus eq iſerná iſauſtāq; rē:ideſt morté pnūciari prædicebat.

Littora:& inde nephas florebat diues alumnis
Terra.nec illa ſamo fama:deloue ſonanti
Peior.& innumeris quas ſpumifer aſſilit ægon.
Diis uiſum turbare domos.nec pectora culpa
Noſtra uacāt.nullus ueneri ſacrauimus ignes
Nulla deæ ſedes.mouet & cæleſtia quondam
Corda dolor.lentoq; irrepunt agmine pœnæ
Illa paphon ueterem.cētumque altaria linquens
Nec uultu nec crine prior ſoluiſſe iugalem
Cæſton.& idalias procul ablegaſſe uolucres
Fertur.erant certe media quæ noctis in umbra
Diuam alios ignes.maioraq; tela gerētem
Tartareas inter thalamis uolitaſſe ſorores
Vulgarent.utq; implicitis arcana domorum
Anguibus.& ſæua formidine cuncta repleuit
Lumina.nec fidi populum miſerata mariti
Protinus a lemno teneri fugiſtis amores.
Motus hymen.uerſæq; faces:& frigida iuſti
Cura thori.nullæ redeūt in gaudia noctes
Nullus in amplexu ſopor eſt:odia aſpera ubiq;
Et furor:& medio recubat diſcordia lecto
Cura uiris tumidos aduerſa thracas in ora
Eruere:& ſæuam bellando frangere gētem
Cumque domus cōtra ſtanteſque in littore nati
Dulcius Aedonias hyemes Arctonque fremētem
Excipere:aut tandem tacita poſt prælia nocte
Fractorum ſubitas torrentum audire ruinas
Ille autem triſtes(nam me tunc libera curis
Virginitas animiq; tegunt)ſub nocte dieque
Aſſiduis ægre lachrymis ſolantia miſcent
Colloquia:aut etiam ſpectant trās æquora thracē
Sol operum medius ſummo librabat olympo
Lucentes ceu ſtaret equos:quater axe ſereno
Intonuit.quater antra dei fumantis anhelos

Exeruere apices:flammaꝝ.ſ.Vir.de uertice uiſus iuli fundere lumē apex. Aegon ꝓmontoriū lēni.i. mare ægeū. Inſueta:hoc ē præter ſolitū tollit̄ i furorē. Theumeſia thyas:thyas theumeſia boetia:theu meſus.n.cāpus ē iuxta thebas:ꝓpe cytheronē thyas ē. Inſano deo:inſanū liberꝝ dicit:q cul tores ſuos faciat iſanos. Tremēti ſanguie:iſtabili furore. Infœlix comitatus:qa eos primū occiſura ē:ut fidē faciat ſceleris cæteris ſuadere. Sūmaſqꝫ ad pallados arces:opportune in tēplo uirginis deæ in marito rū interitu fœminæ coniurant uniuerſæ:hæc.n.dea uidet̄ dānaſſe matrimoniū uirginitate cōtenta. Rē

Theumeſius

Exeruere apices.uentiſqꝫ abſcentibus ægon
Motus:& ingenti percuſſit littora ponto
Cum ſubito horrendas æui matura Polyxo
Tollitur in furias.thalamiſqꝫ inſueta relictis
Euolat.inſano ueluti Theumeſia Thyas
Rapta deo:cum ſacra uocant. idæaque ſuadet
Buxus & a ſummis auditus montibus Euan
Sic erecta genas.aciemqꝫ effuſa trementi
Sanguine deſertam rabidis clamoribus urbem
Exagitat.clauſaſqꝫ domos.& lumina pulſans
Concilium uocat infœlix comitatus eunti
Hærebant nati.atqꝫ illæ non ſegnius omnes
Irrumpunt tectis:ſummaſqꝫ ad Pallados arces
Impetus.huc propere ſtipamur.& ordine nullo
Congeſtæ.ſtricto mox enſe ſilentia iuſſit
Hortatrix ſcelerum:& medio ſic auſa profari
Rem ſummam inſtinctu ſuperū meritiqꝫ doloris
O uiduæ firmate animos.& pellite ſexum
Lemniades:ſancire paro:ſi tedet inanes
Aeternum ſeruare domos:turpemqꝫ iuuentæ
Ferre ſitum:& longi ſteriles in luctibus annos.
Inueni promitto uiam(nec numina deſunt)
Qua renouāda uenus modo par in ſumite robur
Luctibus:atqꝫ adeo primū hoc mihi noſcere detur
Tertia canet hyems.cui connubialia uincla?
Aut thalamis ſecretus honos?quid cōiuge pectus
Intepuit?cuius uidit lucina labores?
Dicite?uel iuſtos cuius pulſantia menſes
Vota tument?quam pace feras uolucreſqꝫ iugari
Mos datus.heu ſegnes.potuitne ultricia graiis
Virginibus dare tela pater?lætuſqꝫ dolorum
Sanguine ſecuros iuuenum perfundere ſomnos?
At nos uulgus iners.quod ſi propioribus actis
Eſt opus:ecce animos doceat Rhodopæia coniūx
Vlta manu thalamos:pariterqꝫ epulata marito

ſummā: Qua interitū habemus in uiros: Inſtinctu.n.ſuporū nō humano errore paramus iſta cōmittere.Ordo ē:Rē ſummā ſācire paro. O uiduæ:uiduas maritatas uidet̄ incōgrue poſuiſſe:Sed ad explicādū dolorē mulibrem dixit.hoc eſt.Cum habeatis uiros.illis longe a uobis poſitis uiduaꝝ uiuitis more:bene ergo uiduitatis nomē appoſuit.Quo uocabulo iā de coniugibus deſperarent: & q̄ſi alienos ſine affectu uidetur occidere. Sexū:nō dixit ſexū pellite.i. naturā mutate.Quod fieri nulla poterat ratiōe.Sed pulſa fœminea ibecillitate: uiriles ad facinus arripite aios. Aeternū: ſic ait:q̄ ſi ſemp deſint mariti:ut Vir.Sola ne perpetua mœrēs carpere iuuēta. Iuuētæ flore: iō poſuit iuuentæ reſpexit alterius:ne malū ſit tēporale. Sitū:uetuſtatē: q̄ turpis ē i iuuene:ut Vir.Nō ego uicta ſitu. Renouāda uēus:uenerē hic ꝑ maritis poſuit.i.ut i ueniamus alios. Cui cōnubialia uicla:interrogatiue hoc ē cui ueſtrū fuit honos thalami ſecretus? Quid cōiuge pectus itepuit. cui pectus itepuit blādientis mariti cōplexu. Lucina labores:ab iutilibus maritis argumentat̄ & docet qd habeāt utilitatis ſi uoluerint mutare cōſilia. Vota tumēt:methaphora ab iclufis.q pulſant ut aperiant̄: & hic parthus iclufus ē nō uota tumēt:ſed creſcētibus menſibus tumet uterus:ꝑ quē partū ut die tumeſcunt:uota ſuſcipiunt̄.

Graiis uirginibus:danaū dicit. qui quinquagita filiabus ſuaſit :ut ſpōſos ſuos eadē nocte qua fuerant coniunctæ perimerent: quaꝝ omnes ſponſi filii ægiſti fratris danai fuerūt & totum hoc exemplis poſuit.

Quod ſi ꝓpioribus actis:a recēti exemplo ut ad tempus referat̄ recentiore enim exemplo.i.ſiue quia prope erat thracia in qua ꝓgne pādionis filia therei uxor i ultionē ſuā.ꝙ maritus cū philomela cōcubuiſſet filiū quē de thereo ſuſcepat : interemit: ſiue ꝓpter harpalicē quā cum pater amaſſet & illā cōpreſſiſſet filium ex incæſtu natū patri appoſuit comedendū:quā opinionem Virgilii.ſecutus ait.patriſque epulandum apponere menſis:præter qd' aptum uideatur exemplis maior neceſſitas ſuaſionis ē:cū etiā uicinū docet̄:nā thraciaquæ lēno uicina ē:duobus maximis exēplis.i.ꝓgnes & harpalicæ: lemniades matres ad perficiēdū nefas hortat̄: de duabus ergo hyſtoriis ſimilibuſqꝫ ius ad rē aptari poteſt:& aptata hortatur ad facinus.nam ſicut bona ſuaſio bonis debet ſuſcitari: & aſſeri exēplis ſic & mala malis:nulla enim rei argumenta deſunt: Et eſt in utraqꝫ pugna bona bonis:ut Virgilius.ſi fratrē pollux alterna morte redemit:mala malis:ut Lucanus nec longe fatorum exempla petātur fraterno primi maduerunt ſanguine muri. Rhodopæia coniunx: hæc hiſtoria ꝙ progne pariter cum thereo filiū comediſſet:ſed ut lēniadum animos hoc ſcelere magis accenderet : prognen quoque pariter epulatam:pro loco perſuaſionis ſuæ neceſſario fuiſſe mentita eſt.

Nec uos immunis ſcelerum:ſecuraqꝫ cogo
Plena mihi domus eſt.atqꝫ ingens(cernite)ſudor.
Quattuor hos una decus.& ſolatia patris
In gremio licet amplexu lachrymiſqꝫ morentur
Tranſadigam ferro.ſaniemqꝫ & uulnera fratrum
Miſcebo.patremqꝫ ſuper ſpirantibus addam
Ec qua tot in cædes animum promittit.agebat
Pluribus.aduerſo nituerunt uela profundo
Lemnia claſſis erat.rapuit gauiſa Polyxo
Fortunam.atqꝫ iterat .ſuperis ne uocantibus ultro
Deſumus: ecce rates.deus hos deus ultor in iras
Adportat.cœptiſqꝫ fauet.nec imago quietis
Vana meæ nudo ſtabat uanus enſe.uideri
Clara mihi.ſomnoſqꝫ ſuper.quid perditis æuum?
Inquit.age aduerſis thalamos purgate maritis
Ipſa faces alias.melioraqꝫ fœdera iungam
Dixit.& hoc ferrum ſtratis hoc(credite)ferrum
Impoſuit.qui o miſeræ dum tempus agit rem
Conſulite.en ualidis ſpumant euerſa lacertis
Aequora.biſthonides ueniunt fortaſſe maritæ?
Hinc ſtimuli ingētes.magnuſqꝫ aduoluitur aſtris
Clamor.Amazonio ſcythiam feruere tumultu
Lunatumqꝫ putes agmen deſcendere.ubi arma
Indulget pater.& ſæui mouet hoſtia belli
Nec uarius fremor.aut ſtudia in contraria rapti
Diſſenſus(ut plæbe ſolet)furor omnibus idem
Idem animus ſolare domos.iuuenumqꝫ ſenumqꝫ
Præcipitare colos.pleniſqꝫ affrangere prauos
Vberibus.ferroqꝫ omnes exire per annos
Tunc uiridis late lucus iuga celſa Mineruæ
Propter opacat humum.niger ipſe.ſed iſup īgens
Mons premit & gemina pereunt caligine ſoles
Hic ſanxere fidem.tu martia teſtis Enyo

Secura ne cogo : nec uos ideo ego hortor ad ſcelus qđ minime orbitate plena mihi ſit domus filiis:& eſt figurata antipophora:ne ideo uideať hoc ipſa perſuadere ga non habet qđ perimat:ſudorē aūt dixit filiorū multiplicē partū in quo dolore nimiū laborať.ſiue ſudorē occidendorū quattuor poſuit filiorꝫ:ſiue ſudor dixit liberos.quos parturiēdo:& educando ſudauit. Lachrymiſqꝫ:ut oſtēderet grandi neceſſitate ad tale compelli facinus:quo crudelior fiat ſentire ſe dicit affectū patremqꝫ ſuper ſpirantibus addā. ut Vir.natumqꝫ patremqꝫ cū genere extinxem. Fortunam:occaſionē temporis:ut Vir.ſi fortuna pmittitis uti: nata perſuaſionis occaſiōe reuertentiū uirorū.dicit.n.deorum nutu factū eē ut eo tēpore cōiuges aduenirēt qđ deorū tractū ē paraboli argumēto agēdi uirtute neceſſariū facit dicendo.deus hos deus ultor ī iras Superis ne uocātibus:ut Vir.Diis eqdem auſpicibus reor & Iunōe ſecūda. Nec imago getis : cōfirmat audaciā ſuā deos adiuuare ſomni expoſitiōe.& ē ratio philoſophica cur q̄ futura ſint ī ſe mortalibus præſagiis demōſtranť.Sed de multis paululū dicā.natura reꝝ ex qua hoies mixti ſūt affectus ſilere nō patiť:Et cur p ipſā ſniam corporis ſētire præmittat.aſt aīæ diuina ꝓuidentia.q̄ q̄uis cæco carcere & tenebris clauſa teneť quid ecōtrario natura ficte ſit ſōnioꝝ uaticinatione denūciet. Vana meæ.i.nec ſomniū meū uanū ē : ſed ueꝝ.ergo debet pfici quoniā ſomniū ueritatis imago ē :ut Virg. nā mihi per ſomnū caſſandræ uatis imago ardētes dare uiſa faces:& alibi nec ſopor illud erat. Quid pditis æuū:iuuētutē ueſtrā qd perditis maritis orbatæ. Aduerſis thalamis:inimicis.cōſyderāda eſt perſuaſio in qua primū ē beneficiū qđ mala tollit dein de qđ optía polliceť.aduerſis aūt dicit q nō reuerſi ſūt & q nos negligūt:& ut Virg.forteſqꝫ aduertiť. Dixit:hoc loco poeta dicta factaqꝫ cōplexus eſt. Dū tēpus agit rē.i.dū opportunitas eſt agēdæ rei:ut Vir.Iā tēpus agit rē. Biſthonides:thraciæ.dixerat.n.ſupius mulieres oēs hoc dolere quia oēs lēnii iuuenes odio odoris uxoꝝ in thraciā ꝓfecti ſunt ī eodē loco coniugiis copulati. biſthonides ſœmininū genus poſuit ſi de uiris diceret biſthones dixiſſet.ideo additū ꝓpter ſocietatē cōiugii nā marito ſeruum uenire notiſſimū ē. Lunatū:peltatū q ſcuta amazonū quæ peltas appellāt ī modū lunæ formata ſint. ut Vir. ducit amazonidū lunatis agmina peltis pentheſilea furens. Indulget pater:pr̃ aut ſecundū conſuetudinē poetaꝝ dixit q ſolēt deos patres uocare.ut Vir. qd ue pater neptūne paras.aut pr̃.i.mars qa pāthaſilienſiū oīum amazonū ꝓprie mars dr̃ pr̃. Solare do.uaſtare.i.ſolas facere:Cōpoſitiuū deſolare.ut eſt ſolorū nemoꝝ. Iuuenūqꝫ ſenumqꝫ.i.indiſcrete oēs occidere. Pleniſqꝫ affrangere paruos uberibus:ideſt uiolenter necare & hoc incongrue poeta poſuit cū tanto tempore dicat eaꝝ maritos abſuiſſe ū de purgatur obiectio.ſi dicať etiā trinos infantes lactare poſſe:ait.n.ſuperius:tertia canet hyems cui cōnubialia uincla. Oēs exire per ānos:uel nullā in necādo ætatem excipere.ut Lucanus.Crimine quo cædem parui potuere mereri ſed ſatis ē iam poſſe mori. Iuga celſa:templa mineruæ ſunt. Propter opacat humum:uicini agri ſpatia inumbrat. Niger:umbroſus. Et gemina pereunt caligine ſoles:gemina duplicia hoc eſt nemoris. Sanxere fidem:fidem in ſcelus firmauere. Enyo:bellona ſoror martis iō martiam dixit quæ aui proauiqꝫ nomen accepit quaſi bello nata.atqꝫ inferna ceres. Proſerpina.mixta Venus qcquid agitur.Quicqd nefarie cogitatur uenus urget infenſa & cum hoc poeticum uidetur:tamen uera eſt ratio.cūcta.n. mala quæ geruntur per uenerem fiunt cui oēs ꝓpemodū mortales ſtudent.

Nec de more cruor: non ſacrificium ſecundum imolantiū meritum factū eſt pecudū aut ſuū cruore: ſed humano ſanguine a matribus iuratur in ſcelus & futuri parricidii crudelitate ſancitur. Saluſtius cum Catilinam parricidium patriæ coniuratis monſtraret ſancite ait plenum humani ſanguinis poculum circuntuliſſe: & hic omnes contra ſalutē patriæ deguſtaſſe. Nec de more cruor: in ſacris.n.liberi cōſuetudo talis erat.ut occiſo capro omnes ſacrati ſanguinē eius biberent: eſt enim animal eius uitibus infenſum.unde Vir.non aliā ob cauſam baccho caper omnibus aris cædit.hoc animal contrarium eſt libero ut eū aliis

Atq; inferna Ceres.ſtygiæq; Acheronte recluſo
Ante preces uenere deæ.ſed fallit ubiq;
Mixta Venus.uēus arma tenet uēus admouet iras
Nec de more cruor.natum Caropeia coniunx
Obtulit: accingunt ſeſe: & mirantia ferro
Pectora congeſtiſq; auidæ ſimul undiq; dextris.
Perfringunt: ac dulce nefas in ſanguine uiuo
Coniurant.matremq; recens circunuolat umbra
Talia cernenti mihi quantus in oſſibus horror?
Quis ue per ora color? qualis cum cerua cruentis
Circunuenta lupis: nullum cui pectore molli
Robur: & in uolucri tenuis fiducia curſu
Præcipitat ſuſpenſa fugam: iam iamq; teneri
Credit. & eluſos audit concurrere morſus
Illi aderant.primis iamq; offendere carinæ
Littoribus: certant ſaltu contingere terram.
Præcipites: miſeri quos non aut horrida uirtus
Marte ſub odryſio: aut medii inclæmentia ponti
Hauſerit: alta etiam ſuperum delubra uaporant
Promiſſaſq; trahunt pecudes: niger omnibus aris
Ignis: & in nullis ſpirat deus integer extis.
Tardius humenti noctem deiecit olympo
Iuppiter: & uerſum miti reor æthera cura
Suſtinuit. dum fata uetant.nec longius unquam
Ceſſauere nouæ perfecto ſole tenebræ
Sera tamen mundo uenerunt aſtra.ſed illis
Et paphos & nemoroſa thaſos crebræq; relucent
Cyclades.una graui penitus latet obruta cælo
Lemnos ī hāc triſtes nebulæ & plaga cæca ſupnæ
Texitur: una uagis lemnos non agnita nautis.
Iam domibus fuſi.nemorum per opaca ſacrorum
Ditibus indulgent epulis.uacuantq; profundo
Aurum immane mero. dūq; per ſtrymōa pugnæ
Quis rhodope gelidoue labor ſudatus in hemo
Enumerare uacat. Nec non manus impia nuptæ
Serta inter feſtaſq; dapes: quo maxima cultu
Quæq; iacēt. dederat mites Cytheræa ſuprema
Noctē uiros.lōgoq; breuem poſt tempore pacem
Nec quicq̄.& miſeros perituro afflauerat igne
Conticuere chori.dapibus ludoque licenti
Fit modus: & primæ decreſcunt murmura noctis

diuerſis deis & pecus qd' hic uult deus ſibi mactari: aliis nō uult: ut Venus: haud eqdē tali me dignor honore. Et mirā.uel admiratione digna: & q̄s iuſſi a talibus m̄ribus uiolare ferro nullus uideret. In ſanguine uiuo: recēti uel adhuc tepido: aut certe quo uita firmat̄.ergo cum adhuc nō eſſet puer emortuus oſtendere uolens poeta furoris inſaniam uix poſſe emori filios ī ſanguine ſemina incurrant. Circūuolat umbra: & hoc poetice ut eurypides Virgilius. Oibus umbra locis adero: dabis improbe pœnas. Qualis cū cerua: cōparatio: non ſecūdū artē poeticā: circūuenta nefaria m̄r ī uindictā recēs mactati filii ūbra. Suſpēſa: ſollicita. Vir. q̄ me ſuſpēſā inſōnia terrēt & uel mar̄ p̄ mediū fluctu ſuſpēſa tumēti ferret iter. Cōcurrere mor. ut Vir. in crapulis morſuſq;. Niger oībus aris: hic.n.color cōuenit morituris. Vir. quia Dido erat quæ ſacrificiū faciebat ait. latices nigreſcere ſacros. Deus integer extis: eſt quoddam ī extis ſignū quod deus ꝓpellat̄: qd' ſi integrum apparuit: propicium numē oſtēdit: ſin uero dimidiū.iratū ſignificat numē.aut certe non præſens. Tardius humenti: Lucāus. Segnior oceano q̄ lex æterna uocaret.
Verſum æthera: iuxta rationem.q̄ antipodes feruntur. Vir. noxq; ubi primus equis oriens afflauit anhelis. Illic ſera rubēs accendit lumina ueſper. Ergo ordo talis ē.& uerſum æthera miti cura ſuſtinuit. Verſum æthera: quia nox a quibuſdam axis conuerſione fit. ut Vir. Vertitur interea cælum: & ruit oceano nox. Miti cura: benigna mēte diem tardauit & curſus aeris: quo Iuppiter ſolem retineret longiores fecit. imminentia cupiēs nefariæ noctis facta tardaſſe. Latet obruta ponto lemnos.i.cum aſtris relucentibus aliæ inſulæ cernerentur: immanitate futuri ſceleris obruta ſola lemnos latebat. Iam domibus fuſi.i.in ſomnū demiſſi. ut Virgi. grauem geminis auroq; popoſcit. Impleuitq; mero patheram: dicit ergo hos grauibus poculis ebrios factos ut merito crederēt̄ a fœminis īterēpti. Per ſtrymona: p̄ thraciā. ſtrymō enim flu. thraciæ. Rhodope & hæmus mōtes eiuſdē ꝓuiciæ dū ergo cōmemorāt quē laborē ꝑtulerunt apud flu. ſtrymonē uel apud hæmū. Mites cythe. ſupre. & hic obſcure illd' poeta tāgit: q̄ fœtoris cā hircini: qué dudū Venus lēniadibus miſerat nūc dulci odor̄ leniſſet.
Perituro: nō longo tp̄e duraturo. Decreſcunt murmura: paulatim uigiliæ hominibus deficiūt: ut ab oībus eatur īinſaniam.

Suſpenſa

Strymō

Secernitq; uiros:quos ut lætifero ſopore perfunderet ſeparauit. Hyrcania Hyrcanæ: hyrcania Indiæ regio:qua tygrides generātur.
Exigit ortu.i.euocat incipiente die. exigit ꝓprie græca ānotatiōe ſignatū q̄ſi ex eo ait.
Temeraria gorge: improba uel audax: quæ prima cæpit id ſcelus. Rimatur:q̄rit ſcrutatur tangere.tunc eni credidit ſe peremiſſe:ſi tam diu tranſfigeret dormientem donec adactum ferrum ipſe ſentiret. Indigno:non indigno collo:ſed indignæ uxoris.nam amplexus eam fuerat auxilium petens. Propria de ſtirpe cognationis meæ ſcelera referam. Quid tibi flaue cydō:qđ te creneæ uidi lapſare: hos ſibi dicit educatos alimentis:& affinitate fuiſſe coniunctos:cydon uidi lapſare quem fortem deſponſata metuebam.quia uirtus pueri formidanda puellis eſt. Obliquumq; a patre genus:qa collactaneus fuerat & patris mei nothus.obliquum ergo dicit ex cōcubina progenitum.ut Lucanus.Obliquum maculat qui ſanguine regnum:& numides cō tingit auos. Finxerat:compoſuerat.ordo. incidit collapſa:ideſt a matre compulſa. In murmure:adhuc murmurantis. Egentē ſanguinis:quia ſenem occiderat. gladium cruore non tinxerat. Meus ille thoas: hic thoas hypſipyles pater rex fuit Lemnius.
Et ſi lata receſſit:dicit occaſionem ab urbe diſiuncte domus opportunitatem liberandi patris dediſſe.

Cum conſanguinei mixtus caligine læti
Rore madēs ſtygio.morituram amplectitur urbē
Somnus:& implicito fundit grauia ocia cornu
Secernitq; uiros:uigilant nuptæq; nuruſque
In ſcelus:atq; hilares acuunt fera tela ſorores.
Inuaſere nephas:cuncto ſua regnat.Erinnys
Pectore:nō aliter Scythicos armenta per agros
Hyrcanæ clauſere leæ.quas exigit ortu
Prima fames:auidiq; implorant hubera nati
Quos tibi(nam dubito)ſcelerum de mille figuris
Expediam caſus? Elimum temeraria Gorge
Euinctum ramis:altaq; in mole Tapetum
Efflantem ſomno creſentia uina ſuperſtans
Vulnera diſiecta rimatur ueſte.ſed illum
Infœlix ſopor admota ſub morte refugit?
Turbidus incertuſq; oculis uigilantibus hoſtem
Occupat amplexu.nec ſegnius illa tenentis
Pone adiit coſtas.donec ſua pectora ferro
Tangeret.is demum ſceleri modus.ora ſupinat
Blādus adhuc.oculiſq; tremēs p murmura Gorgē
Quærit.& indigno ſoluit ſua bracchia collo
Non ego nunc uulgi q̄q̄ crudelia pandam.
Funera.ſed propria luctus de ſtirpe recordor
Quid te flaue Cydon? quid te per colla refuſis
Intactum Creneæ comis? quibus hubera mecum
Obliquumq; a patre genus? fortemq; timebam
Quem deſponſa Gyan.uidi Lapſare cruente
Vulnere Mirmidonis.quidq; inter ſerta: choroſq;
Barbara ludentem fodiebat Epopea mater?
Flet ſuper æquæuum ſoror exarmata Lycaſte
Cydimon.heu ſimiles perituro in corpore uultus
Aſpiciens floremq; genæ.& quas finxerat auro
Ipſa comas. cum ſæua parens iam coniuge fuſo
Aſtitit.impellitq; minus.atq; inſerit enſem
Vt fera quæ placido rabiem deſueta magiſtro
Tardius arma mouet.ſtimuliſq; & uerbere crebro
In mores negat ire ſuos:ſic illa iacenti
Incidit.undantemq; ſinu collapſa cruorem
Excipit.& laceros premit in noua uulnera crines
Vt uero Alchimedē etiam nunc ī murmure trūcos
Ferre patris uultus.& egentem ſanguinis enſem
Conſpexi.riguere comæ atq; in uiſcera ſæuus
Horror iit.meus ille Thoas mea dira uideri.
Dextra mihi.ex templo thalamis turbata paternis
Inferor.ille quidem dudum (quis magna tuenti)
Somnus? agit uerſans ſecum (& ſi lata receſſit

Vrbe domus) qs nã ſtrepitus. q̃ murmura noctis
Cur fremebũda quies trepido ſcelus ordĩe pando
Q uis dolor.unde animi.uis nulla arcere furẽtes.
Hac ſequere o miſerãde.premũt aderũtq; morãti
Et mecum fortaſſe cades.his motus.& artus
Erexit ſtratis.ferimur per deuia uaſtæ
Vrbis ubi ingentem nocturnæ cædis aceruum
Paſſim ut quoſq; ſacris crudelis ueſpera lucis
Strauerat.occulta ſpeculamur nube latentes
Hic impreſſa thoris ora.extanteſq; recluſis
Pectoribus capulos.magnarum & fragmĩa trũca
Haſtarum & ferro laceras per corpora ueſtes.
Crateras pronos.epulaſq; in cede natantes
Cernere erat.iuguliſq; modo torrentis apertis
Sãguine commixto redeũtem in pocula bacchum
Hic iuuenem manus.& nullis uiolabilis armis
Turba ſenes.poſitiq; patrum ſuper ora gementum
Semineces pueri trepidaſq; in limine uitæ
Singultant animas.gelida non ſæuius oſſa
Luxuriant laphytarum epulæ.ſi quãdo profundo
Nubigenæ caluere mero.uix primus ab ira
Pallor & impulſis ſurgunt ad prælia menſis.
Tunc primum ſeſe trepidis ſub nocte thyoneus
Detexit nato portans extrema thoanti
Subſidia.& multa ſubitus cum luce refulſit.
Agnoui.non ille quidem turgentia ſertis
Tempora.nec flaua crinem diſtrinxerat uua
Nubilus. indignumq; oculis liquentibus imbrem
Alloquitur:dum fata dabant tibi nate potentem
Lemnon.& externis etiam ſeruare timendam
Gentibus.haud unq̃ iuſto mea cura labori
Deſtitit:abſciderant triſtes crudelia parcæ
Stamina:nec dictis ſuplex quæ plurima fudi
Ante iouem fruſtra lachrymiſq; auertere fluctus
Contigit.infandum natæ conceſſit honorem
Accelerate fugam.tuq; o mea digna propago
Hac rege uirgo patrem gemini qua bracchia muri
Littus eunt.illa qua rara ſilentia porta
Stat funeſta Venus.ferroq; accincta furentes
Adiuuat.unde manus? unde hæc mauortia diuæ
Pectora.tu lato patrem committe profundo
Succedam curis.ita fatus in aera rurſus
Soluitur.& noſtros uiſus arcentibus umbris
Mitis iter longæ clarauit limite flammæ

Quis nam ſtrepitus:ordo. Ille quidem dudum ſecum ait uerſans quinã ſtrepitus quæ murmura noctis.cæterum illæ duæ per parentheſim interpoſitæ ſunt una q̃ generaliter dicit non eſſe quietos regnãtibus ſomnos altera in qua domus remota a ciuitate fuiſſe demonſtratur. Et mecũ fortaſſe cades:bene de periculo ſuo dubitauit: quia de ſexu muliebri nõ coniurauerãt occidendo lemniades:perimenda.n. hæc fuerat:ut proditrix coniurationis. Crudelis ueſpera. eo q̃ nox ueniẽs eos ſomno ꝓſtrauerat.Inter ueſp & ueſperã hoc itereſt Veſpera tempus quo ingreditur nox : qđ hoc loco poeta deſcribit. Hic impreſſa thoris horci:hic pro ibi. Impreſſa:implicita ad lectum. Gelida nõ ſæuius oſſa:cẽtauri Ixyonis & nubis filii:quã pro ſe Iuno mutauit : q̃ eam ĩ nuptiis perithoi ebrietate calcauiſſent:& uellẽt puellæ nubentis irrũpere thalamum.a lapytis:quorũ rex fuit Perithous interempti ſunt. Nubigenæ: Herculis fabulam tangit:qui cũ hoſpitio ad exanimũ regem ueniſſet:Deianirã filiã eius corrupit & fidem dedit ſe eam uxorem eſſe ducturum:poſt diſceſſum Euritiõ Iouis filius Centaurus uxorem Deianirã petiuit : quã pater uim timens: Euritioni ꝓmiſit: quapropter cõſtituto die quo nuptiæ cælebrabantur ſuperueniens Alcides cẽtauros interfecit:Deianiramq; in ſperato ſuo matrimonio copulauit.Item aliter centauri cũ ĩ mr̃imoniũ Perithous Hippomedoniã duceret: uino pleni lapytharũ uxores conati ſunt rapere:qui omnes a lapythis occiſi ſũt unde Vir.Bacchus & ad culpam cauſas dedit:Ille furentes centauros lætho domuit : rethumq; polumq; Et magno hyleum lapythis cratere minantẽ. Vix:mox. Thyoneus:ſic thyoneus quomodo ſemele liberi patris mater Thyone dicta ẽ:quæ & ſemele appellatur:& in hoc colore Virgiliũ poetam ſecutus eſt.nam ille perturbatiõe Troiani excidii ibi dicit Venerem æneæ ſubueniſſe.Iſte thoãti liberũ patrẽ. Et multa ſubitus cũ luce:quotienſcũq; numina ſe mortalibus ingerũt:multũ luminis e ſplẽdore profundunt. Nubilus triſtis:pro calamitate ꝓpriæ calamitatis:quæ plurima fuit. ex eo quod dicitur factũ intelligitur. Infandum natæ.i.ueneri.nihil ergo ſine Iouis nutu numinibus cõceditur facere.ut Vir.Cõceſſit in iram Ipſe deũ antiquã genitor calydona Dianæ.uidens ergo ſine iuſſu Iouis ne nuibus qđẽ licere ſuas iiurias uidicar̃ ut Hora. Ni tuis ueneris q̃ gratæ uocib9 diuũ pr̃ annuiſſet rebus æneæ potiere ductos alite muros. Mauortia di.pudicæ ueneri. exclamatio cũ admiratiõe liberi pr̃is:ſed iucũda & uere poetica:cũ ſciamus Venerem ſemp laſciuã &delicatã:mirãdũ ũde ĩdelicato pectore tã repẽtĩa crudelitas. Arcẽtibus um.i.q̃q̃ arcẽtibus umbris:tñ iter clarauit uel ruit limite lõgæ flãmæ:Lõgæ ãt dixit ſtellæ ductu.Clarauit:ergo ꝓclarũ fecit.

Veſpera

Euritiõ
Deianira

Curuo robore clauſũ: fluuiali nauigio: quod ſinu roboris incauatur:& ideo clauſum:quaſi in anguſto roboris collocatum

Amplexo:participium. hoc eſt Egeoni claſſes amplexo pro amplectenti patrẽ cõmendo. Pudibunda:nomen eſt non participium.nam tempore caret:& patiendi ſignificatione priuatur:& indicat non pudẽtem:ſed pudenti ſimilem: qui erubeſcit ad miſſum facinus temporis alieni: & lucem etiam ſi nollet nocturna credit crudelitate fœdari. Iubar:oſtẽdit poeta generis eẽ neutri.& Ouidius hoc genere declinauit.per iubar hoc iuro. Decliuia:quæ declinarent & fugerent.oppoſita enim nube uultus ſuos lemniadum crimine declinauerat ſol. Iuga:pro equis poſuit. Refert:referit uel reflectit.fugit.ſol crudelitatem:ut melius intelligamus. Habitus:rubor.q̃q̃ inter ſimiles rubor.hæ tamen cõſcientia noui criminis ſe inuicem formidabant. Inſula diues agris:uerba plangentis:& ideo pronunciatione ſenſus eſt adiuuãdus. Nota ſitu:corporis nobilis. Et getico triũpho: thracio bello:ex quo redeuntes uictores lemniadũ multas in triũpho contulerant opes. Non maris incurſu:ideſt non naufragio.nõ bello.non peſtilentia perierunt. Non arua uiri:officia uirorum ceſſaſſe dicit:quibus fuerat lemnos orbata. Sceptrum ſup arma; ſceptrum ad regni ornamenta:arma rettulit ad uirtutem. Sine cõiuge lemnos: ideſt ſine uiris:aut ſine culmine uirginitatis. Vigiles:epithetõ commune.Vigil ſenſus; aut quia maritorũ deſiderio nocte fortius cogitatur. Inuiſa polyxo:quæ ſuaſerat ſcelus.

Maſſylio ſub hoſte:ſub mauro leone.

Pudibunda

Qua data ſigna ſequor.dein curuo robore clauſũ
Diis pelagi.uentiſq; cycladas egeoni
Amplexo commendo patrem nec fletibus unq̃
Fit modus.alternis.ni iam dimittat eoo
Lucifer aſtra polo:tum demum littore rauco
Multa mecum reputãs.& uix cõfixa lycæo
Diuidor ipſa gradu nitẽs ſed & ãxia retro
Pectora.nec requies.quin & ſurgentia cælo
Flamina.& e cunctis proſpectem collibus undas.
Exoritur pudibunda dies.cælumq; retexens
Auerſum lemno iubar.& decliuia titan
Oppoſita iuga nube refert.patuere furores
Nocturni:luciſq; nouæ formidine cunctis.
Quanq̃ inter ſimiles habitus pudor impia terræ
Infodiunt ſcelera:aut feſtinis ignibus urunt
Iam manus eumenidum.captaſq; refugerat arces
Ex ſaturata Venus. licuit ſentire quid auſæ
Exturbare comas:& lumina tingere fletu.
Inſula diues agris.opibuſq; armiſq; uiriſq;
Nota ſitu.& getico nuper ditata triumpho
Non maris incurſu.non hoſte:nec æthere læuo
Perdidit una omnes orbata exciſaq; mundo
Indigenas.non arua uiri.non æquora uerrunt.
Conticuere domus.cruor altus & oblita craſſo
Cuncta rubent tabo.magnæq; in mœnibus urbis
Nos tantum.& ſæui ſpirant per culmina manes.
Ipſa quoq; arcanis tecti in penetrabilis alto
Molior igne pyram.ſceptrũ ſuper arma patriſq;
Initio & notas regum geſtamina ueſtes
Et prope mœſta regum confuſis ignibus aſto
Enſe cruentato.fraudemq; & inania buſta
Plango metu.ne forte premant caſſumq; parenti
Omen:& hac dubios læti precor ire timores
His mihi pro meritis.& falſi criminis aſtu
Parta fides.regno & ſolio conſidere patris
Supplicium datur.an ne illis obſeſſa negarem
Acceſſi.ſæpe ante deos teſtata fidemq;.
Immeritaſq; manus ſubeo.(pro digna poteſtas)
Exangue imperium.& mœſtam ſine culmine lẽnõ
Iam magis atq; uigiles dolos angere ſenſus
Et gemitus clari.& paulatim inuiſa polyxo
Iam meminiſſe nephas.iam ponere manibus aras
Conceſſum.& multum cineres iuraſſe ſepultos
Sic ubi ductorem trepidæ ſtabuliq; maritum
Quem penes.& ſaltus:& adultæ gloria gentis
Maſſylio frangi ſtupuere ſub hoſte iuuencæ.

Ecce aũt:aduentum argonautarum deſcribit ad lemnũ qui miſſi erant a Pelia rege ad colchos phrixei arietis pellẽ aureã deferẽdam. Pinus pelias:argonauticã dicit:q̃ in pelio mõte theſſaliæ fabricata eſt:utinã in nemore pelio cæſæ ſecuribus ad terrã cecidiſſent ab igne trabes. Hoſpita:quaſi prima. Intacti põti:qa argo nauẽ inuolutus fuit:ſiue pelion unũ numero argonautaꝶ ſignificat filiũ ciuitatis phytia: cuius Vir. meminit Phytiam claraſq; mycenas:aut certe pelion neptũni filiũ:qui illius loci ſũmã obtinebat.huic.n.

It truncum ſine honore pecus.regemq; peremptũ
Ipſe ager.ipſi amnes. & muta armenta queruntur.
Ecce autem ærata diſpellens æquora prora
Pelias intacti late ſubit hoſtia ponti
Pinus.agunt minyæ:geminus fragor ardua canet
Per latera:abruptam credas radicibus ire
Orthygiam:aut fractum pellago decurrere mõtẽ.
Aſt ubi ſuſpenſis ſyluerunt æquora tonſis
Mitior & ſenibus cygnis & pectine phœbi.
Vox media de puppe uenit.maria ipſa carinæ
Accedunt:poſt noſſe datum eſt.oeagrius illic
Accliuis.malo mediuſq; interſonat orpheus
Remigiis.tantoſq; iubet neſcire labores.
Illis in ſcythicum borean iter.oraq; primum
Cyaneis arctata uadis.nos thracia uiſu
Bella rate uario tecta incurſare tumultu
Déſarum pecudum : aut fugiẽtum more uolucrũ.
Heu ubi nunc furiæ? portus amplexaq; littus
Mœnia qua longe pelago deſpectus aperto
Scandimus.& celſas turres.huc ſaxa ſudeſq;
Armaq; mœſta uirum atq; infectos cædibus enſes
Subuectant trepidæ.quin & ſqualentia texta
Thoracum.& uultu galeas intrare ſoluto
Non pudet audaces.rubuit mirata cateruas
Pallas.& aduerſo riſit gradiuus in hemo.
Tunc primum exanimis præceps amentia ceſſit
Nec ratis illa ſolo.ſed diuum ſera per æquor
Iuſticia:& pœne ſcelerum aduentare uidentur
Iamq; aderant terræ quantum cortinia currunt
Spicula.cæruleo grauidam cum iuppiter imbri
Ipſa ſuper nubem ratis armenta pelaſgæ
Siſtit agens.inde horror aquis.& raptus ab omni
Sole dies miſcet tenebras.quis protinus unda
Concolor.obnixi lacerant caua nubila uenti.
Diripiuntq; fretum nigris redit humida tellus
Verticibus.totumq; nothis portantibus æquor
Pendet.& æquato iam iam prope ſydera dorſo
Frangitur.incertæ nec iam prior impetus alno
Sed labat extantem roſtris.modo gurgite in imo
Nunc cælo tritona ferens.nec robora proſunt
Semideum heroum.puppemq; inſana flagellat
Arbor & inſtabili procumbens pondere curuas

Iaſon

Pelias

reſponſum fuit:ut ab eo ſpoliaretur arce: qui altero ei nudo pede occurriſſet. quapp hoc uelocius ſuſtinuit:quod euitare tentauit Iaſon:q; natus ex eius fratre regis occurſurus:ſacriſq; neptũno is faciebat : dum ꝑ maurum flumẽ tranſit:detentũ limo alterum pedis calciamentũ negligit: atq; ita facto Regẽ deuenit ad peliã:qui in illo tenens quicquid ab oraculo fuerat dictũ: ſub ſpecie gloriæ miſit ad colchos ad auferendam arietis pellẽ.ergo pelias pinus argo nauem dicit:quod in pelio monte theſſaliæ fabricata eſt. Agũt minyæ: theſſali principes a rege theſſalorũ:a cuius noĩe omnes argonautæ minyæ appellati ſunt. Canet:ſpumat.i. læua dextraq; reuulſi fluctus cano littore feruebãt. Tonſis.remis. Mitior & ſenibus cygnis.Oui.Verba ſono téui ĩ ære fundebat ut oli Carmina iã moriens canit exequilia cygnis. Orpheus : quẽadmodũ in naui caneret dicit.curas dulcedine morientis cygni cõparat cãtilenæ.dicunt.n.cygni mortis tpe dulcius ſolito canere.

Minyæ

Accedo

Accedũt:cõſentiũt:ut trãquilla ſubdãt.Sic Terẽ. in adel.Accedo ut melius dicas aut accedũt ut audiant quaſi ſenſum recipiẽtia.Sed melius conſentiũt. Oraq; primum. Symplegades.ut ait Euripides. Cyaneis : ſaxoſis.

Cyane

Cyane nympha in ſicilia.Venus indignata q; Proſerpina ſuũ nomẽ cõtẽneret cõiugia ſpernẽs uiribus typhei & montem æthnã:cui ſubiectus erat impoſuit:cum ab inferis emerſiſſet:intulit amorẽ: ut Proſerpinã circa cacumẽ æthnæ flores legẽtẽ eriperet:qua cõpreſſa: cũ ꝑperaret:curſuq; fugeret:cyane nympha : quã dilexerat Anapus amne iter cedente tardatus eſt.at ille percuſſit:præcepſq; in inferna demerſus eſt:& in liquorẽ cõuerſus: cuius lacus contiguus eſt Arethuſæ. Nos thracia uiſu:nõ putamus Thraces in ultionem uenire nauigio:q uicti a uiris fuerãt lẽniadũ. Soluto:molli aut muliebri. Aduerſo:utrũ ſicut aduerſum poſuit.i. poſitione loci an aduerſo inimico.qppe mars merito Lẽnũ oderat: qa ĩ illa iſula a Vulcão cũ Venere fuerat dep̃hẽſus . cortinia.n.dixit cretenſia. Pelaſgæ:græcæ nauis.i.argo. Horror:obſcuritas. Sole dies: hipbaton:ꝑ ab oĩ die raptus eſt ſol noue dictũ. Redit hu. tel.harenæ funditus auulſæ ĩpetu iactantẽ aq̃rũ. Tritõia pup.ſolet.n.oĩs nauis pictura quacunquẽ ſignari.ut Virgili.Hunc uehit immanis triton. Inſana arbor: uel magna uel inſtabilis.nimis poetice dixit inſana arbor. accipimus enim mobilem: ut hi qui inſani ſunt loco ſtare non poſſunt.

Dū labor ille uiris:dū argonautæ tempe
ſtate iactanť. Fluitātia:ordo.iualidis lacer
tis fluitātia tæla ſpgimus.& bene iualidis:
utpote fœmineis. Fluitātia:icerta. Quid
non auſa manus? Senſus:qđ ſcelus nō au
ſæ ſumus?nā cū occidiſſemus uiros etiā ſe
mideos bello attrectare tētauius. Aequo/
ra fun.ege.hoc ē ſentire.pſicere.faceř. Oui.
Egerit æquore fluctus refundit i æquor.
Carēt cona.ui. Lucanus. Incertaſq₃ ma/
nus ictu lāguēt.p undas exercēt.Oē.n. cor/
pus:qđ motu alterius rei cōmoueť ad iaci
endū:ſtabilē nō hēt firmitatē. ſicut Saluſt.
Imbecilla ē fortitudo dum pēdet. Ferrea
nym.iaculoꝝ pluuiā deſcribit.ut Virgi. Ac
ferri igruit iber. Crinitū miſ. lāceis p ſtu/
pam ignē inſertū demōſtrat.nā quādo flā/
mā aliqs q̄rit ut iaciat quoſdā crinēs facit.
ut Vir.Crinēq₃ uolātia ſydera ducunt. Et
abiū.ab il.rege.abiūctis ergo hyphē nō:ac/
cipere opta aūt pinus pellibus:ut mos ē ab
iunctis.qdā hyphē legūt diuiſis.Sic i olym
pio abiūgere luna:cui cōtrariū eſt iungere.
Hypbo/rei Hypborea niue:ſcythica.Hypborei eni
mōtes trās aqlonē ſūt:& ē uocabulū υπερ
eni græce:latine ultra diciť βορεασ aquilo
nūcupatur. Amaro:noxio.unicuiq₃ enim
res q̄ nocet:amara eſt.ut Vir.Triſtia tēptan
tum ſenſu torq̄bat amaro. Arma aliena:
nō maritoꝝ ſuorum arma dixit:ſed arma
aliena.i.ſexus alterius.nā cū p timorē argo
nautaꝝ reuocamur ſecū repetit uires ſuas
natura:cū alienas nō potuiſſet iplere. Aea
cidas:Thelamonē & Peleum Aeaci filios.
Ancæū:Lycurgi filiū & Salamiæ. Alter/
nus:elegāter alternus:ne i uno latere forte
conſiſtēs mole corpis aut uirtutis uerteret
nauē.alternus ergo nūc hic nūc illic i neu/
tra pte cōſiſtēs. At leuis:leuis uirium hoc
epithetō ad cōparationē Herculis diciť: qa
ille grauis.aut ad ai mobilitatē:qa nullā la/
ſon firmo amore poſſedit uxorē. deſerta
.n.hypſipyle Medeā duxit. relicta Medea:
glaucē ſortitus eſt uxorē.hoc iō dixit:qa cū
argonautæ lēnū fuiſſent igreſſi:hanc laſon
ſuo mřimōio ſociauit:quā utero grauē re/
liqt:ex quo cōcepit geminos eidē hypſipy/
le. Oenidē:Meleagꝝ ſignificat. Audiř ne
gātē:nō obtēpantē dextræ.Lu. Qua nullā
medius pelago turbāte caria Audiuere ma
nū.audire & nauis & currus dř. unde Vir.
neq₃ audit currus habenas.hic ergo typhis
gubernator nauis argōautaꝝ. Mutat ipe.
mutař ipia ē mō huc mō illuc nauē cōuer/
tere. Mopſi ge.qa mopſus tāq̄ uates argo/
nautaꝝ oliua fuerat coronatus.huic mop
ſus āphiaraū ab laſōe p̄latū iactauit.ait eni
Nec me uētura locuto Sæpius i dubiis au/
ditus laſōe mopſus. Inuol. p.uox.n.q̄ aut
i ſpelūca mittiť.aut i ātꝝ: uel certe p litto
ra ipa iuoluiť: qa aut caua loca ſūt aut cur
ua. q̄ uero i libo aere iactať late fuſa rñdet.

Raptat aquas.remiq₃ cadunt in pectus inanes.
Nos quoq₃ per rupes.murorumq₃ aggere ab omni
Dum labor ille uiris fretaq₃ indignantur.& auſtri
Deſuper inualidis fluitantia tæla lacertis
(Quid nō auſa manus?)thelamona & pelea cō/
Spargimus:& nr̃o petitur thyrintius arcu. (tra
Illi quippe ſimul bello.pelagoq₃ laborant
Pars clypeis munire ratem.pars æquora fundo
Egerere.aſt alii pugnant:ſed inertia motu
Corpora.ſuſpenſæq₃ carent conamine uires.
Inſtamus iactu tælorum.& ferrea nymbis
Certat hyems.haſtæq₃ ſudes.fractiq₃ molares
Spiculaq₃ & multa crinitum miſſile flamma.
Nūc pelago.nūc puppe cadūt.dat operta fragorē
Pinus & abiunctis regemunt tabulata cauernis.
Talis hyperborea uiride niue uerberat agros
Iuppiter.obruitur campis genus omne ferarum
Depreſſæq₃ cadunt uolucres.& meſſis amaro
Strata gelu.fragor inde iugis.inde amnibus iræ
Vt uero eliſit nubes ioue tortus ab alto.
Ignis.& ingentes patuere in lumine nautæ.
Diriguere animi. manibuſq₃ horrore remiſſis
Arma aliena cadunt.redeunt in pectora ſexus.
Cernimus æacidas muriſq₃ immane minantem
Antheum.& longa pallentem cuſpide rupes
Iphyton.attonito manifeſtus in agmine ſupra eſt
Amphitrioniades.puppemq₃ alternus utrinq₃
Ingrauat.& medias ardet deſcendere in undas
At leuis & miſeræ nondum mihi notus iaſon
Tranſtra per & remos.impreſſaq₃ terga uirorum
Nunc magnum oeniden.nunc ipſe hortatibus idā
Et thalami & cana rorantem aſpergine ponti
Tintariden iterans.gelidiq₃ in nube parentis
Vela laborantem chalaim ſubnectere malo
Voce manuq₃ rogat.quatiunt impulſibus illi
Nunc freta nunc muros.ſed nec ſpumantia cædūt
Aequora. & incuſſæ redeunt a turribus haſtæ.
Ipſe graues fluctus.clauum audire negantem
Laſſat agens typhis.palletq₃ & plurima mutat
Imperia:ac leuas.dextraſq₃ obtorquet in undas
Proram.naufragiis auidam concurrere ſaxis.
Donec ab extremo cuneo ratis eſone natus
Palladios oleæ mopſi geſtamina ramos
Extulit:& ſocium turba prohibente popoſcit
Fœdera. præcipites uocem inuoluere procellæ
Tūc modus armorum.pariterq₃ exhauſta quierūt

De more:contrarie poeta dixit de more.ergo hic ait de propria ipſoꝝ conſuetudine. Rubētum: quia iuxta mare rubrū ſunt:ſiue quia uicina ſignata eſt ſoli.æthiopas ergo hoc loco deſcribit: quia ab ipſis ſuſcepti dicunť hoſpitio: aut certe ꝓpter iuſticiam a numinibus diliguntť.hoc etiā Homerus ī primo ſignauit:eo ꝙ Iuppiter cū his propter iuſticiā & æquitatē eoꝝ deſerto cælo frequenter epuleť.dicunť.n.iuſtiſſimi homines eſſe æthiopes.& ideo relicto orbe frequenter eos reuiſunt cælicolæ. Cælifer athlas.Iuue.de raritate numinū dixit.Nec turba deoꝝ Talis ut eſt hodie cōtentaqꝫ ſydera paucis Numinibus miſerū urgebant athlanta minori Pōdere:qđ hic de abſentia numinū reſpirare dixit athlātem.

Flamina. confuſoqꝫ dies reſpexit olympo.
Quinquaginta illi trabibus de more reuinctis
Eminus a rupto quatiunt noua littora ſaltu.
Magnorum decora alta patrum.iam fronte ſereni
Noſcendiqꝫ habitu.poſtꝗ̄ timor iraqꝫ ceſſit
Vultibus.arcana ſic fama erumpere porta
Cælicolas:ſi quando domus littuſqꝫ rubentum
Aethiopum.& menſas amor eſt intrare minores.
Dant fluuii ronteſqꝫ locum.tum terra ſuperbit.
Paſſibus.& paulum reſpirat cælifer athlas.
Hic & ab eſſerto nuper maratho ne ſuperbum
Theſea.& hyſmarios aquilonia pignora fratres.
Vtraqꝫ quis rutila ſtridebant tempora penna:
Cernimus hic phœbo non indignante priorem
Admetum:& duræ ſimilem nihil orphea thorace
Tunc prolem calydone ſatam.generumqꝫ ꝓfundi
Nereos.ambiguo uiſus errore laceſſunt
Oebalidæ gemini.chlamys huic chlamys ardet &
Ambo haſtile gerūt.hūeroſqꝫ exertus uterqꝫ. (illi
Nudus uterqꝫ genas.ſimili coma fulgurat oſtro
Ardet iter.magniqꝫ ſequens ueſtigia mutat
Herculis.& tarda:ꝗ̄uis ſe mole ferentem
Vix curſu tener æquat hylas:lerneaqꝫ tollens
Arma ſub ingenti gaudet ſudare pharetra.
Ergo iterum uenus.& tacitis corda aſpera flammis
Lemniadum pertentat amor.tunc regia iuno
Arma: habituſqꝫ uirum pulchræqꝫ inſignia gentis
Mentibus inſinuat certatimqꝫ ordine cunctæ
Hoſpitibus patuere fores:tunc primus in aris
Ignis:& infandis uenere obliuia curis
Tunc epulæ:fœlixqꝫ ſopor.nocteſqꝫ quietæ
Nec ſuperum ſine mente reor. placuere fatentes

Matathō

Ab aſſerto marathone.Marathō ciuitas:ī qua Theſeus nutritus eſt.quā cū perſæ iuaſiſſent:ab athenienſibus Theſeo duce cæde magnorū uiroꝝ liberati ſunt.unde factū ē ut ita athenienſes iurent mathus & marathōi. Hic & ab aſſerto:Minos Iouis & Europæ filius cū patri ſacrificaturus ad aras accederet.orauit potentiam numinis:ut dignam aris ſuis hoſtiam ipſe ꝓberet.Itaqꝫ ſubito taurus apparauit nimio candore perfuſus:quem admiratus minos:religionis oblitus armenti ſui maluit eſſe ductorem: cuius candore Paſiphe diciť arſiſſe.igitur contemptus a filio Iuppiter indignatus:furorē tauro ſubiecit & cretenſiū nō ſolum agros ſed etiam mœnia urbis uaſtauit.huc Hercules miſſus:tauꝝ ſuperauit:uictūqꝫ argos uſqꝫ perduxit.ibi cōſecratus Iunōi ab Euriſteo.ſed Iuno exoſa munus qđ ad Herculis gloriam ꝑtinebat:taurū in atticā regionem expulit.Ibi ab oībus Marathonius appellatus ē:quē poſtea Theſeus Aegei filius interemit:quo facto:æternos ſibi gloriæ titulos cōparauit. Hiſmarios fratres: Zetū & Chalaim dicit Hiſmariæ & Aquilonis filios.i.thraces a mōte hiſmario: cuius etiā Vir.meminit.Nec tantū Rhodope mirať: & hiſmarus Orphea.& ideo ꝓcioſiores dicuntur a nimietate frigoris uirides lapides: qui ſmaragdi nuncupanť. Nō indignante priorem:bene nō indignāte: qa eius pecus pauerat: & obſeq eius meritis eū faciebat: apud quē paſſus uidebatur iniuriā: quia iuxta amphryxum flu.pauit.unde Vir.Et te memorande canemus Paſtor ab amphryxo.quia fabricatores fulmīs ſagitta percuſſerat:quoniā Aeſculapius Apollinis filius fuerat fulminatus.rogatu enim Diāæ Hippolytū ad auras ſupas reuocarat.unde Vir. Pæonis reuocatū hærbis & amore Dianæ.

Minos

Paſiphae

Generūqꝫ nereos: peleū ſignificat:q Thetidem Nerei filiā duxit uxorē Achillis matrem. Oebalidæ.i.Caſtor & pollux:qui ex ſpartana nati fuiſſe dicuntur:quia Oebalia urbs ſpartæ eſt. Ardet:ſplendet.Vir. Tyrioqꝫ ardebat murice læna. Vix curſu tener æquat hylas.Virgiliū hic imitatur poeta.Sequiturqꝫ p̄rem nō paſſibus æquis Hercules cum acceſſiſſet comes argonautus:hylam thiodamātis filiū ſecū duxit armigerū: admirandæ pulchritudinis iuuenē:qui remū fregit in mari:cum pro ſuis remigat uiribus: cuius reparandi gratia myſiā petens : ſyllā fertur ingreſſus.hylas uero cū aquatū perrexiſſet: cōſpectus a nymphis raptus eſt:quē dum Hercules ꝗ̄rit:relictus ab argonautis in myſia eſt.unde Vir.Nautæ quo fōte relictū Clamaſſent:ut littus hyla hyla oē ſonaret. Et tacitis corda aſꝑa flāmis.Ocultis.ut Vir.Et tacitū uiuit ſub pectore uulnus. Ita inqt Lēniades cōiugalia iura deſciuerāt:& idcirco argonautis iūgūtur:ut cū abire cœpint argonautæ denuo ſuas relictis lēniadibus uideāť iniurias uidicare. Regia iu.Iuno iqt fecit nobis mētē bēignā:qa argonautis fauebat ꝑꝑ Iaſonē:q eā flu.trāſfecerat:cū ſe ī anū illa ſimularet: & eoꝝ cupiētiſſime thalamis iūgeremur.& iō hic Iūonē uiros nitidos effeciſſe ſbiūgit:ut nuptus ī adulterio ſi hoc uenus efficeret placuiſſēt.

Oebalia

Ardet

Hylas

Forſitan & noſtræ fatum excuſabile culpæ
Noſcere cura duces.cinerem furiaſq; meorum
Teſtor.ut externas.non ſponte aut crimine tedas
Attigerim(ſcit cura deum)& ſi blandus Iaſon
Virginibus dare uincla nouis. ſua iura cruentum
Phaſin habent.alios colchi generatis amores
Iamq; exuta gelu tepuerunt ſydera longis
Solibus.& uelox in terga reuoluitur annus
Iam noua progenies.partuſq; in uota ſoluti
Et non ſperatis lemnos cælebratur alumnis.
Nec non ipſa tamen thalami monimenta coacti
Enitor geminos:duroq; ſub hoſpite mater
Nomen aui renouo.nec quæ fortuna relictis
Noſſe datū.iam plena quater quinquennia pgunt
Si modo fata ſinant.aluitq; rogata lycaſte.
Detumuere animi maris & clæmentior auſter
Vela uocat.ratis ipſa moram.portuſq; quietos
Odit.& aſſueti tendit retinacula ſaxi.
Inde fugam myniæ ſocioſq; appellat Iaſon.
Efferus o utinam iam tum mea littora rectis
Præteruectus aquis.cui non ſua pignora cordi
Non promiſſa fides.certe ſtat fama remotis
Gentibus æquorei redierunt uellera phrixi.
Vt ſtrata lux pelago.uenturumq; æthera ſumpſit
Typhis & occidui rubuere cubilia phœbi.
Heu iterū gemitus:iterumq; notiſſima noxe
Vix reſerata dies.& iam rate celſus iaſon
Ire iubet.primoq; ferit dux uerbere pontum.
Illos.& ſcopulis.& ſummo uertice montis
Spumea porrecti dirimentes terga profundi
Proſequimur uiſu.donec laſſauit euntes
Lux oculos.longumq; polo contexere uiſa eſt
Aequor.& extremi preſſit freta margine cæli.
Fama ſubit portus.uectum trans alta thoanta
Fraterna regnare chio.mihi crimina nulla
Et uacuos arſiſſe rogos.fremit impia plæbes
Sontibus accenſæ ſtimulis.facinuſq; repoſcunt.
Quin etiam oculte uulgo increbeſcere uoces
Sola ne fida ſuis:nos autem in funere lætæ:
Non deus hæc.factumq;.q imperat urbe nefāda.
Talibus exanimis dictis(& triſte propinquat
Supplicium)(nec regna iuuāt(uaga littora furto
Incomitata ſequor.funeſtaq; mœnia linquo.
Qua fuga nota patris.ſed non iterū obuius euan
Nam me prædonum manus huc appulſa tacētem
Arripit.& ueſtras famulam tranſmiſit in horas.

Fatum excuſabile culpæ: fatum noſtræ culpæ:q uiros occideremus. minuit ergo amoris inuidiā cū dicit culpæ. Blādus iaſon:Iaſon blādus dare uicla uirgibus nouis ideſt q ſolitus ſit mutare coniugiū:cui ſeſe poſtea addixit medea. tertio Glaucem uel uxorē habuit uel dimiſit. Phaſin: flu. quē iō cruētū dicit:q p eū Medea fugiēs prēm inſequētē iteremiſſe dicit frīs mēbra iactaſ ſe.ſiue flu.ſcythiæ phaſis eſt:barbarorū pedibus cruētus aſſidue. Colchi:ciuitas eiuſdem gētis medeæ pr̄ia. Alios amores : qa poſt hypſipylē Medeā duxit uxorē. Non ſperatis alūnis:unde.n.ſperarēt filios habere poſſe:q̄ uiros oēs occiderāt. Enitor:pario.unde enixæ dicunt q̄ generāt. Quater quinquēnia.xx.annos oſtēdit: ex quo ædiderat ex Ioue filios. Odit:dure aīauit nauē dicēdo morā odit.Virgi.tolli oculos dedit dicendo. Aduerſaſq; aſpectat deſup arces: mirabilis eſt allocutio.Quotiēs dura a poetis aīantur. Vellera phrixi:Phrixus & helle attamātis Elogenti & Nepheles filii fuerunt.Quos cū nouerca pſeqret īfeſta.arietē uelleris aurei cōſenderūt : mare ingreſſi patriā colchos petebāt.Sed.n.Helle:utpote puella ſexu inferior ī mare delapſa nomen helles pōto tribuit. Phrixus deuenit ad colchos.ibiq; īmolato ariete: pellē eius aureā marti dicauit:quā draco peruigil cuſtodiebat:ad quā repetēdā Iaſon a Pelia Rege miſſus:lemideos græciæ congregauit:q ex nauis noie argonautæ fūt dicti:q̄ a uelocitate argo noiata ē:qd' dicente Hōero prio illiados dat agnoſci.ait enim ουρησ μεν πρωτον επωκετω και κυνασ αργουσ .i. canes ueloces.q̄ pria oium igreſſa ē mare.Sed Iaſon ubi Colchos aduenit:adamatus a medea Oetæ regis filia:anguē carminibus necauit:& ablatā pellē reuexit ad pr̄iā. Vt ſtrata lux pelago.ſtatuta die q̄ aſcēderant argonautæ. Typhis:gubernator nauis argo.

Rubuere cu.phœ.ſerenitatē futurā dicūt: ſi ſole recedēte nubes rubeſcant. Vix reſe. di.bene oſtēdit tota nocte iaſonē uigilaſſe. Siqdē ortū luciferi prius aſpexit. Cōtexere:æq̄re:qa lōge pſpiciēti mare uidet cælo cōiūctū:ſic.n.lumia nr̄a fallūtur:ut puteus maris fluctus uſq; ad cæli marginē puenit.

Fama ſu. Sēſus.rūor allatus ē lēnū prēm meū thoātē i chio regnare:nec mihi cū cæteris lēniadibꝰ ſcelus fuiſſe cōe. Non.d.h. uerba lēniadū icuſātiū hyſiphylē:q ſola in patrē ſcelerata nō fuerit:&acute dcm.lā iqt illa facimus nec deorū nutu:nec neceſſitate fatali his defenſiōibus facius excuſat.Ergo cū una ē inocēs:reliq̄ purgationē pdiderūt.

Euan:liber pr̄:q thoanti pr̄i ſuo fuerat:cū eiiceret auxiliatus. Et uſ̄as famulā elegan ter iterat.ante enim q̄ inciperet ab origine lemniadum facta narrare dixit. Seruitium hypſipyle ueſtri foro capta lycurgi.

Phrixus Helle

Talia lerneis iterat dum regibus exul
Lemnias.& longa ſolatur damna querela
Immemor abſentis(ſic diſuaſiſtis)alumni
Ille graues oculos.languentiaq; ora comanti
Mergit humo.feſſuſq; diu puerilibus actis
Labitur in ſomnos.prenſa manus hæret in hærba
Interea campis nemoris ſocer horror achei
Terrigena exoritur ſerpens.tractuq; ſoluto
Immanem ſeſe uehit.ac poſt terga relinquit
Liuida fax oculis:tumidi ſtat mora ueneni
Spuma uirés.ter ligua uibrat terna agmina adūci
Dentis & auratæ crudelis gloria frontis
Prominet.inachio ſanctum dixere tonanti
Agricolæ:cui cura loci.& ſilueſtribus aris
Pauper honos.nunc ille dei circundare templa
Orbe uago labens.miſeræ nunc robora ſyluæ
Atterit:& uaſtus tenuat complexibus honos.
Sæpe ſuper fluuios geminæ iacet aggere ripæ
Continuus ſquammiſq; inciſus adæſtuat amnis.
Sed nunc ogygii iuſſis quando omnis anhelat
Terra dei.trepidæq; latent in puluere nymphæ
Sæuior anfractu laterum ſinuoſa retorquens
Terga ſolo.ſicciq; nocens furit igne ueneni.
Voluitur & uacuis fluuiorum in uallibus errat.
Incertuſq; ſui liquidum nunc aera lambit
Ore ſupinato.nunc arua gementia radens.
Pronus adhæret humo:ſi quid uiridantia ſudent
Gramina.percuſſæ calidis afflatibus hærbæ
Qua tulit ora cadūt. moriturq; ad ſibila campus
Quantus ab arctois diſcriminat æthera plauſtris
Anguis.& uſq; nothos alienumque exit in orbem
Quantus & ille ſacris ſpiris intorta mouebat
Cornua parnaſi:donec tibi delie fixus
Vexit harundineam centeno uulnere ſyluam
Quis tibi parue deus tam magni pondera fati
Sorte dedit?tu ne hoc uix prima ad limina uitæ
Hoſte iaces.an tu inde ſacer per ſæcula graiis
Gentibus.& tanto dignus memorere ſepulchro
Occidis extremæ diſtrictus uerbere caudæ
Ignaro ſerpente puer.fugit illicet artus
Somnus.& in ſolam patuerunt lumina mortem
Cum tamen attonito moriens uagitus in auras
Excidit.& ruptis immutuit ora querelis.
Qualia non totas peragunt inſomnia uoces
Audiit hiſyphyle.facilemq; negantia curſum
Exanimis genua ægra rapit.iam certa malorum

Solatur damna:dixit & hūc ſenſum poeta ſuperius.Dulce loqui miſeris. Immemor abſentis:infantuli opheltis.lycurgi ſcilicet filii:quem nutriendum a patre ſuſceperat. Sic diſuaſiſtis:iterpoſitio ideſt hoc diis placuit. Alumni:non filii:ſed qui alebatur. Comanti humo:hærboſæ. Hæret:dicticos expreſſit ætatem.nam i actus ludicros cum ſomno requieſcit: quicquid tenuerit nō reliquit infantia. Terrigena exoritur de nemore.& eſt ordo.Interea ſacer ſerpens terrigena exoritur nemoris achei horror. Aggere ripæ:ideſt utranq; ripam longitudinis ſuæ magnitudine tangebat.

Ogygii thebani : hoc eſt liberi patris ab uno de terrigenis:cuius uoluntate aruerūt cuncta amnes flumina: & torrentes nymphæ. Incertuſq; ſui: ideſt de uia deſperās: uel qd agat ignarus uel quo tēdat. Aethera plauſtris:anguis illius meminit:cui creditur locus in cælo per aratum celebratus. hunc deſcribit diuidētem plauſtra occiuæ uſq; in auſtralem partem:hoc eſt alienum in orbem.poetice autem dicit ſtellarum figuras quibus plauſtrum efficitur in utroque ſydus accipiens:de quo Virgilius. Maximus hic flexu ſinuoſo elabitur anguis.

Vexit harundineam:ex monte parnaſo. pythonem dicit ſerpentem: qui cum latonam ioue grauidam perſequeretur Iunonis iuſſu.& illa fugiens:ad mare uſq; perueniſſet:opportune Delos inſula quæ inſtabilis fluctibus uehebatur: immolata littoribus ſuſcepit latonā:& ingenti piculo liberauit.Ibi Apollinē ædidit & Dianam: poſt Apollo i uindictā matris Pythona occidit ſagittis:& delon inſulā ſtabilitate donauit.

Amiſere notas:ut etiam miſere ambi/
guitas naſceretur:quia
ſigna defecerant:omnes
enim perierant ſerpentis afflatu: & deſtin/
ctum floribus campũ anhelitus rude creta
confuderat. Viridi:uenenoſo.Horati.Hic
uirides metuunt colubras. Iugera com/
plet:magnitudine corporis ſui terræ iuge
ra infinita compleuerat. Arcas eques: par
thenopæus. Vacuas:late diffuſas. Mola/
Molares
res:ſaxa ingentia:quibus molæ fiunt. Dat
ſonitum tellus:quia non reſultat uox: niſi
aliqua ſibi ſoliditate oppoſita. Et trabe
fraxinea Capaneus:parenteſis eſt. Seu tu
pauidi ferus incola luci. Inter pauidum &
Pauidus
pauentem hoc intereſt.pauidus eſt qui pa/
Pauens
uorem incutit.pauens qui timet.ergo paui
di luci ſummitate arborum:ſiue religiõis
metu incutientis pauorem. Vtinamq; de
is:optat deorum eſſe ſerpentem.eſt enim
contemptor numinum:& eo quærit inue
nire facultatem calcandæ religionis. Gigã
ta:gigantes ſerpentinis pedibus eſſe dicun/
tur:quos draconipedes uocant.Ouidius in
.ii.faſtorum.Ille manus illis dedit & ꝑ cru
ribus ãgues. Cognatæ:medea pallude ler
na:& nata dicitur & perempta.ergo cogna
ta.ſiue ꝙ aliquando lernam ſimilẽ habuit
peſtẽ.ſiue quia iſte anguis uideatur ab hy/
dra originem ducere. Arundine fauni:cã/
na & ferula coronantur fauni. hæc orna/
menta ſua hos communis mortuo ſerpen
te commemorant more lugentum. Sum
ma popoſcerat æthra.i.ſplendorem æthe/
Aethra
ris.Virgili.Nec lucidus æthra ſyderea po/
lus.ergo commotus Iuppiter capanei uoce
ſacrilega iam popoſcerat fulmina: mode/
ſtior ſacrilegium diſtuliſſet. Ni minor ira
deo:ideo hic capaneus fulminatus non eſt
quia fulminandus eſt in bello: quoniã io/
uem ipſum eſt prouocaturus iniuriis:tunc
merito interibit.maiore enim pœna pro ĩ/
manitate plectet culpa:ideo minor ira deo
quia iuſtus.cum plus peccauerit punietur.
Vertice criſtas: iam quaſi fulmine conſe/
cratus eſt. Pererratis: participium paſſi/
uum poſuit: cum ratio non admittat.

Longe:altitudinis magnum indicat ſpa
tium:ꝙ liber plus foret ſpretus.

Mentis ab augurio.ſparſoq; per omnia uiſu
Luſtrat humum quærens.& nota uocabula paruo
Nequicq̃ ingeminans nuſq̃ ille & prata recentes
Amiſere notas.uiridi piger accubat hoſtis
Collectus gyro.ſpatioſaq; iugera complet.
Sic etiam obliqua ceruicem expoſtus in aluo.
Horruit infœlix uiſu.longoq; profundum
Incendit clamore nemus.nec territus ille
Sed iacet argolicas.hululatus flebilis aures
Impulit.ex templo monitu ducis aduolat ardens
Arcas eques.cauſamq; refert tum ſquãmea demũ
Toruus ad armorum radios fremitumq; uirorum
Colla mouet.rapit ingenti conamine ſaxum
Quo diſcretus ager:uacuaſq; impellit in auras
Arduus hippomedõ.quo turbine bellica quõdam
Librati ſaliunt portarum in clauſtra molares.
Caſſa ducis uirtus.iam mollia colla refuſus
In tergum ſerpens uenientem exhauſerat ictum.
Dat ſonitum tellus.nemorumq; per auia denſi
Diſſultant nexus.at non mea uulnera clamat
(Et trabe fraxinea capaneus ſubit obuius) unquã
Effugies.ſeu tu pauidi ferus incola luci
Siue deus.utinamq; deis conceſſa uoluntas.
Non ſi conſertum ſuper hæc tua membra gigãta
Subueheres.uolat haſta tremẽs. & hiantia mõſtri
Ora ſubit.linguæq; ſecat fera uincla triſulcæ
Perq; iubas ſtantes.capitiſq; inſigne coruſci
Emicat.& nigri ſanie perfuſa cerebri
Figitur haſta ſolo:longus uix tota peregit
Membra dolor.rapido celer ille uolumine telum
Circuit.auulſumq; ferens in opaca refugit.
Templa dei.hic magno tellurem pondere menſus
Implorantem animam dominis aſſibilat aris.
Illum & cognatæ ſtagna indignantia lernæ
Floribus.& uernis aſſuetæ ſpargere nymphæ
Ac nemeas reptatus ager.lucoſq; per omnes
Syluicolæ fracta gemuiſtis arundine fauni.
Ipſe etiam e ſumma iam tæla popoſcerat æthra
Iuppiter.& dudum nymbiq; hyemiſq; coibant
Ni minor ira deo.grauioraq; tæla mereri
Seruatus capaneus.moti tamen aura cucurrit
Fulminis.& ſummas librauit uertice criſtas.
Iamq; pererratis infœlix lemnia campis
Liber ut angue locus modico ſuper aggere longe
Pallida ſanguineas infectas roribus hærbas
Proſpicit.huic magno curſum rapit effera luctu.

Agnoſcitq; nephas.terræq; illiſa nocenti
Fluminis in morem.non uerba in funere primo
Nō lachrymas habet.igeminat miſera oſcula tātū
Incumbens animæq; fugam per membra tepētē
Quærit hians non ora loco.non pectora reſtant
Rapta cutis tenera oſſa patent. nexuſq; madentes
Sanguinis imbre noui.totumq; in uulnere corpus
Ac uelut aligere ſedem fœtuſq; parentis
Cum piger umbroſa populatus in illice ſerpens
Illa redit.querulæq; domus mirata quiete
Stat ſuper impendens.aduectoſq; horrida mœſto
Excutit ore cibos.cum ſolus in arbore cara
Sanguis.& errantes per capta cubilia plumæ.
Vt laceros artus gremio miſeranda recepit.
Intexitq; comis.tandem laxata dolore
Vox inuenit iter:gemituſq; in uerba ſoluti.
O mihi deſertæ natorum dulcis imago
Archemore.o rerum & patriæ ſolamen ademptæ
Seruitiiq; decus. qui te mea gaudia ſontes
Extinxere dei.modo quem digreſſa reliqui
Laſciuum? & prono uexantem gramina curſu?
Heu ubi ſyderei uultus? ubi uerba ligatis
Imperfecta ſonis? riſuſq; & murmura ſoli
Intellecta mihi.quotiens tibi lemnon.& argos
Sueta loqui.& longa ſomnum ſuadere querela.
Sic equidem luctus ſolabar.& ubera paruo
Iam materna dabam.cui nunc uenit irritus ori
Lactis. & infœlix in uulnera liquitur imber
Noſco deos.o dura mihi præſagia ſomni.
Nocturniq; metus.& nunq̄ impune per umbras
Attonitæ mihi uiſa Venus.quos arguo diuos?
Ipſa ego te (quid enim timeam moritura fateri)
Expoſui fatis.quæ mentem inſania traxit?
Tanta ne me tantæ tenuere obliuia curæ?
Dum patrios caſus.famæq; exorſa retracto
Ambitioſa meæ.pietas hæc magna.fideſq;
Exolui tibi lēne nephas.ubi letifer anguis
Ferte duces.ſi qua eſt meriti mihi gratia duri
Si quis honos dictis.aut uos extinguite ferro
Ne triſtes dominos:orbamq; inimica reuiſam
Eurydicen.q̄q̄ haud illi mea cura dolendo
Ceſſerit.hoc ne ferens onus illetabile matris
Transfundā gremio? q̄ me prius ima ſub umbras
Mergat humus.ſimul hæc terraq; & ſāguīe uultū
Sordida magnorum circa ueſtigia regum
Vertitur.& tacitæ mœrentibus imputat undas

Non lachrymas: idest oculi ſine lachrymis patuere. Totumq; in uulnere corpus: ideſt totum corpus uulneri uix prope ſufficit. Cum piger: q̄tum ad iter pertinet.

Præſagia ſomni: ſuperius dixit. Iam certa malorum mentis ab augurio. Ambitioſa: nullius tanta fuit cupiditas: quæ tātam extingueret religionem. Ne triſtes dominos: Lycurgum & Eurydicen ſignificat parentes Archemori. Dominos dixit ſecundum ius gentium: quare uicti uel capti ſeruilibus deputātur officiis. Vultum ſordida: ſordidum habens uultum. Mœrentibus: quia cauſa huius mali argiui fuerūt: quibus dum hypſipyle aquas oſtendit: oblita pueri expoſuit mortui. Eurydice

Sacrifici: Sacerdotis enim huius lycurgus erat antiſtes. Vbi aduerſo dederat ꝓſecta tonanti. Aduerſo:ideſt aduerſanti. dederat enim numē ſigna contraria. Proſecta autem dicuntur exta cum redduntur inſpecta uerba ſacrificantium.uſus eſt. particulæ enim minutæ membrorum omnium proſecta dicuntur in ſacris quæ inferūtur aris.Lucanus.Si pectora pleno Sæpe dedi laui calido proſecta cerebro. Seruat ab armis:hic inquit ideo a thebāo bello ſe abſtinet ne polynici ferat auxilium: quia conſulenti reſponſum fuerat thebanum bellū ipſius ſanguine imbuendum:quod tamen contigit per mortem filii:quem ſerpens peremit. Prima lycurge:hoc uerſu tēor oraculi continet. Inuidet armis:ꝙ iret ab bellum. Thoantis:Hypſipyle filia thoantis patronymicum a thoante patre.accentus ī fine eſt. Generis mendacia ſacri:propter liberum patrem thoantis:cuius filia dicitur fuiſſe hypſipyle. Infrendens : infrendere ē dentes dentibus quatere.ut Vir. Dentibus infrendens. Rectoq; erymanthius enſe:q dam Rectorq; erymanthius legunt. ſed male.erymanthium ergo parthenopæum dicit ab erymantho monte archadiæ. Recto enſe:protenſo gladio. Perſtringūt: obcæcant.Lucanus.Obliqua perſtringens lumina flamma:ideſt aut armorum lumine obcæcant:aut limis oculis intuent. Commercia uitæ:alii uittæ legunt.ergo ſi uitæ. quia omnes arguerat. ſiue quia cōmercia uitæ communia ſunt irruentes caſus excipere. Si uittæ:quia ſacerdos erat apollinis.

Vnus auum ſanguis:a perſeo enim Danai filio omnes græci originem ducunt. Indulgete:ꝑmittite ſeu operam date.ut Vir. Quid tantum inſano iuuat indulgere labori. Sedato pectore:patienti.magna.n. uirtus eſt quæ iraſci non nouit. Ingratis: nō reddentibus beneficia:aut præſtito numini gratiam relaturis. Stirpis auus:hypſipyle dicit liberum patrem propter Thoantē auū fuiſſe. Thebes:ſingulariter dixit.

Et hoſtiles:ſubaudis non rebar huc uos hoſtiliter aduenisſe in excidium.ſ.meum.

Proſecta

Infrēdere

Indulget

Virtus nō iraſcit

Et iam ſacrifici ſubitus per tecta lycurgi
Nuncius implerat lachrymis.ipſumq; domumq;
Ipſum aduentantem perſæı uertice ſancto
Montis.ubi aduerſo dederat proſecta tonanti
Et caput iratis rediens quaſſabat ab extis.
Hic ſeſe argolicis immunem ſeruat ab armis
Haud animi uacuis.ſed templa araeq; tenebāt
Nec dum etiam reſpōſa deum .monituſq; uetuſti
Exciderant.uoxq; ex adytis accepta profundis
Prima lycurge dabis dyrceo funera bello
Id cauet.& mœſtus uicini puluere martis
Angitur ad littuos.perituriſq; inuidet armis.
Ecce fides ſuperum.laceras comitata thoantis
Aduehit exequias.contra ſubit obuia mater
Fœmineos cœtus plangentiaq; agmina ducens.
At non magnanimo pietas ignaua lycurgo
Fortior ille malis.lachrymaſq; inſana reſorbet
Ira patris:longo rapit arma morantia paſſu
Vociferans.illa autem ubi nam? cui praua cruoris
Lætaue damna mei? uiuit ne? impellite raptam
Ferte citi comites.faxo omnis fabula lemni
Et pater.& tumidæ generis mendacia ſacri
Exciderint.ibant letumq; inferre parabat
Enſe furens rapto.uenienti oenius heros
Impiger obiecta proturbat pectora parma.
Ac ſimul infrendens.ſiſte hunc ueſane furorem
Q uiſquis es & pariter capaneus.acerq; reducto
Affuit hippomedon.rectoq; erymanthius enſe
Ac iuuenem multo perſtringunt lumine.at inde
Agreſtum pro rege manus:quos inter Adraſtus
Mitior.& ſociæ ueritus commercia uitæ
Amphiaraus ait.ne quæſo abſiſtite ferro
Vnus auum ſanguis.neue indulgete furori
Tuq; prior.ſed non ſedato pectore Tydeus
Subiicit.anne ducem ſeruatricemq; cohortis
Inachie ingratis coram tot milibus audes
Mactare in tumulos? (quanti pro funeris ultor)
Cui regnum.genitorq; thoas & lucidus euan
Stirpis auus:tumido ne parum ꝙ gentibus actis
Vndiq; in arma tuis inter trepida agmina pacem
Solus habes.habeas & te uictoria graium
Inueniat tumulis.etiam num hæc fata gementem.
Dixerat.& tandem cunctante modeſtior ira
Ille refert.equidem non uos ad mœnia thebes
Rebar.& hoſtiles huc aduenisſe cateruas.
Pergite in excidium ſocii ſi tanta uoluptas

Sanguinis.ibuite arma domi.atqꝫ hæc irrita dudũ
Tẽpla Iouis(qd eni haud licitũ?)ferat ipius ignis
Si uilem tanti premerent cum pectora luctus
In famulam ius eſſe ratus.dominoqꝫ duciqꝫ
Sed uidet hoc uidet ille deum regnator:& auſis
Sera quidem manet ira tamen ſic fatus.& arces
Reſpicit.atqꝫ illic alios certamine belli
Tecta fremunt.uolucres equitũ præuerterat alas
Fama recens.geminos alis complex tumultus.
Illi ad fata rapi.atqꝫ illi iam occumbere leto
Sic meritam hypſipylen iterant:creduntqꝫ nec ire
Fit mora.iamqꝫ faces.& tæla penatibus inſtant
Vertere regna fremũt.raptumqꝫ auferre lycurgũ
Cum Ioue.cumqꝫ aris:reſonant hululatibus ædes
Fœmineis. uerſuſqꝫ dolor dat terga timori
Alipedum curru:ſed enim ſublimis Adraſtus
Secũ ante ora uirum fremebunda thoãtida portãs
It medius turmis.& parcite:parcite clamat
Nil actum ſæue.meritus nil tale lycurgus
Excidium.gratricqꝫ inuentrix fluminis ecce.
Sic ubi diuerſis maria euertere procellis
Hinc boreas.euruſqꝫ illinc niger.imbribus auſter
Pulſa dies.regnantqꝫ hyemes.uenit æquoris alti
Rex ſublimis equis. geminuſqꝫ ad ſpumea triton
Fræna natans.late pelago dat ſigna cadenti
Et iam plana thetis.monteſqꝫ & littora creſcunt
Quis ſuperum tanto ſolatus funera uoto
Penſauit lachrymas:inopinaqꝫ gaudia mœſtæ
Rettulit hypſipyle.tu gentis conditor euhan
Qui geminos iuuenes lemni de littore uectos
Intuleras nemeæ.mirandaqꝫ fata parabas
Cauſa uiæ genitrix nec inhoſpita regna lycurgi
Præbuerant aditus.& protinus ille tyranno
Nuncius extinctæ miſerando uulnere prolis.
Ergo adſunt comites(pro ſors & cæca futuri
Mẽs hominum)regiqꝫ fauẽt.ſed lemnos ad aures
Vt primum. dictuſqꝫ tohas per tæla.manus
Irruerant.matremqꝫ auidis complexibus ambo
Diripiunt flentes.alternaqꝫ pectora mutant.
Illa uelut rupes immoto ſaxea uiſu
Hæret.& expertis non audet credere diuis.
Vt uero.& multus.& ſigna argoa relictis
Enſibus atqꝫ humeris amborum intextus Iaſon
Ceſſerunt luctus.turbataqꝫ munere tanto
Corruit atqꝫ alio maduerunt lumina fletu.
Addita ſigna polo.lætoqꝫ hululante tumultu

Arma domi:ideſt domeſtica cæde. ſub/
audis mea morte &ſocium regni commu
nis. Tẽpla Iouis: quæ coluntur fruſta aut
nihil præſtãt. Quid enim illicitum: ſub/
audis feceram:ſi uel ancillæ morte luctus
meos ultus eſſem. Impius ignis:incẽdit
templa:quia parum eſt ſi famulorum ius
domini perdiderunt. Sera quidem. Tul
lius:an miſeret ſi quis primo periuria cæ /
lat. Sera tamen: tacitis pœna uenit pedi/
bus. Præuerterat alas:nũciatum fuerat ar
giuis hypſipylẽ ad ſupplicium trahi. Ge /
minos tumultus:quia unus erat in ciuita /
te,alter ubi lycurgus eſt. Verſuſqꝫ dolor:
timore belli uerſusdolor mortis archemo
ri. Ante ora uirum:ſecum hypſipylen ſe
rebat. Impetum furentis exercitus Adra/
ſtus cupiens refrenare:qui eam putabat in
teremptam fuiſſe. Sic ubi diuerſis maria:
nam comparatio eſt: ſed contraria.nam il/
le ad Neptunni comparatiõem uirum bo/
num poſuit hic Adraſti Neptunnum. Ve
nit æquoris alti:Ordo Sic uenit Rex æquo
ris: ſicut in aduerſis procellis conuertere
uenti. Geminus triton:Duobus corpori/
bus factus:ut utroque refrigẽt Pectore mõ
tano duplex hyleus ab antro. Et iam pla/
na Thetis. Virgilius. Sic cunctus pelagi ce/
cidit fragor. Euhan:Inuenit poeta quod
primum dubitabat:euhan liber a quo hy/
pſipyle originem ducit. Qui geminos iu
uenes:tunc enim hypſipylen matrem quæ
rentes illuc deuenerant:a quibus cognita
eſt:hi tunc a lycurgo hoſpitio ſuſcepti. Mi
randaque fata:quæ cogant hypſipylen de
ſeruitio ad regnum redire. Pro ſors:elegã
ter more comœdiæ contigit agnitio filio /
rum. Non audet credere :Incredula enim
duo ſunt læticiæ uota. Tarde fidem
enim adhibemus:cum quæ optamus eue/
niunt. Intextus Iaſon : pater iuuenum : ex
quo hoſtia per lemnum ediderat hypſipy
le. Atqꝫ alio:quia pauloãte luctu nũc gau
dio.immoderata enim læticia & maxime
parentum habet lachrymas ſuas. Signa
polo:datum eſt ſignum cælo.

Læticia Lachry/mæ

Opheltes — archemorus

Et puer:Lycurgi filius:ideſt qui primo opheltes dicebatur.Sed quoniam initium Thebani belli eius initia ſunt morte iure fatali:poſtea Archemorus nominatus ē græce pronunciatione αρκη Archi enim græce principiū dicitur μοροσ moros. mors ſermone eodem nuncupatur. Phœbe moras: ſciebat aduerſa denunciari. ideo necte moras. Dum lernæa palus:Virgi. In freta dum fluuii current dū montibus umbræ Luſtrabunt:conuexa polus dum ſydera paſcet. Pyliæ nec fata ſenectæ:Pylias ſenex iā annos Neſtoris dicit.phrygios autem annos Priami dixit:qui urbis troiæ excidium uidit:ut certiſſimum eſt.Vir.Satis una ſuperq; Vidimus excidia:& captæ ſuperauimus urbi.Sed amborum annos dicit debere conténi.neuter enim poſt mortem eſt conſecratus.alii uero tithonem eſſe dicunt Laumedontis fratrem quem aurora dicit adamaſſe:& poſtea cum ille longæ uitæ fata defleret:in cicadam mutatus eſt. Cauā: obſcuram:omne quod cauum obſcurum inane.ut Virgilius. Nox atra caua circunuolat umbra.

Cauum

NVntia multiuago danaas perlabitur urbes: Hic ſextus liber continet Agaues cauſam per totam græciam famam futuri certaminis cucurriſſe. Sequuntur exequiæ archemori. deſcriptio planctus Euridices matris:& patris lycurgi.deſcriptio altera expiationis archemori. deſcriptio circenſium: cum oīum ducum nominibus: & equorū & ipſius certaminis uarietate:uel euentu: quo docetur Apollinis fauore amphiarao conceſſam eē uictoriam:currentium puerorum deſcriptio:in quo certamine uincit hippomedon : deinde pugiles: in quo certamine uincit Tydeus. prohibitio monomachiæ:Amphiarai & Polynicis adraſti regis ſagittæ iactus cum prodigio tæli ad dominum reuertentis.

Lactantii.P.in Sextum Thebaidos.

SAncire nouo ſolemnia buſto. Agon archemori apii corona cælebratur.idcirco quia puer hic:cuius memoriæ certamen nemeum dicatum eſt admodum paruus obierat.nam humilis orbæ matris luctus oſtendit indicium.quidam ſuper hāc hærbam puerum reptantem a nutrice derelictum eſſe:& a ſerpēte interemptum uolunt:ex hoc creditum eſt coronæ genus indicium immaturata morte electum eſſe. nam in hoc Agone etiam poetæ certantes coronantur Apio.unde Virgilius.Floribus atque apio crines ornatus amaro.

Tergaq;.& æra dei motas crepuere per auras.
Tunc prius oiclides.ut prima ſilentia uulgi
Molior ira dedit.placidaſq; acceſſit ad aures.
Audite o ductor Nemeæ. lectiq; potentes
Inachidæ quæ certus agi manifeſtat Apollo
Iſte quidem argolicis haud olim indebitus armis
Luctus adeſt.rectæ deſcēdunt limite parcæ
Et ſitis interitu fluuiorum.& letifer anguis
Et puer.heu noſtri ſignatus nomine fati
Archemorus.cūcta hæc ſuperū demiſſa ſuprema
Mente fluunt.differte animos:feſtinaq; tæla
Ponite manſuris donandus honoribus infans
Et meruit.det pulchra ſuis libamina uirtus
Manibus.atq; utinam plures innectere pergas
Phœbe moras.ſemperq; nouis bellare uetemur
Caſibus.& ſemper thebe funeſta recedat
At uos magnorum tranſgreſſi fata parentum
Fœlices longum quibus hinc per ſæcula nomen
Dum lernæa palus:& dum pater inachus ibit
Dum Nemeæ tremulas campis iaculabit umbras
Ne fletu uiolate ſacrum:ne plangite diuos
Nam deus iſte deus.pyliæ nec fata ſenectæ
Maluerit phrygiis aut degere longius annis.
Finierat.cæloq; cauam nox induit umbram.

ET puer eſt functus: ſerpentis uulnere læſus
Inſtituunt Danai ludos.hortamine uatis
Fama uocat cunctos.aruis ac mœnibus adſunt.
Primus ſudor equis.uenit certamine campi
Extitit hic dorion.uictor polynice cadente.
Proximus oiclides.ſed ſumpſit præmia laudis
Decipitur curſu puer arcas.poſtea uictor
Hippomedon diſco laudatur ab agmine iacto
Vix rapitur Lacon capanei cæſtibus altis.
Tydeus agileum ſuperauit agone palæſtræ.
Lex prohibet binos nudo concurrere ferro
Ipſi iactanti remeat iactata ſagitta.

NVntia multiuago danaas perlabitur urbes
Fama gradu ſancire nouo ſolemnia buſto
Inachidas.ludumq; ſuper quo martia bellis
Præſudare paret:ſeſeq; accendere uirtus

Graium ex more decus.primus piſæa per arua
Hunc pius alcides pelopi certauit honorem
Puluereumq̧ fera crinem detorſit oliua.
Proxima uipereo cælebrauit libera nexu.
Phocis apollineæ bellum puerile pharetræ.
Mox circum triſtes ſeruata palæmonis aras
Nigra ſuperſtitio.quotiens animoſa reſumit
Leucothoe gemitus.& amica ad littora feſta
Tempeſtate uenit.planctu conclamat utroq̧
Iſthmos.echioniæ reſponſant flebile thebæ.
Et nunc eximii regum quibus argos alumnis
Connexum cælo.quorumq̧ ingentia tellus
Aonis & tyriæ ſuſpirant nomina matres
Concurrunt.nudaſq̧ mouent in prælia uires.
Ceu primum auſuræ trans alta ignota biremes
Seu tyrrhenam hyemem.ſeu ſtagna ægea laceſſũt
Tranquillo prius arma lacu.clauumq̧ leueſq̧
Explorant remos.atq̧ ipſa pericula diſcunt.
Vt cũ experta cohors tum pontũ irrumpere frætæ
Longius:ereptaſq̧ oculis non quærere terras
Clara laboriferos cælo titonia currus
Extulerat.uigileſq̧ deæ pallentis habenas
Et nox & cornu fugiebat ſomnus inani.
Iam plangore uiæ.gemitu iam regia mugit
Flebilis acceptos longe nemora auia frangunt
Multiplicantq̧ ſonos.ſedet ipſe exutus honoro
Vittarum nexu genitor.ſqualentiaq̧ ora
Sparſus:& incultam ferali puluere barbam.
Aſperior.contra planctuſq̧ egreſſa uiriles
Exemplo famulas premit.hortaturq̧ uolentes
Orba parens.laceraſq̧ ſuper procumbere nati
Reliquias ardet.totienſq̧ auulſa refertur
Arcet & ipſe pater.mox ut mœrentia dignis
Vultibus inachii penetrarunt limina reges.
Ceu noua tunc clades.& primo ſaucius infans
Vulnere.letaliſue irrumperet atria ſerpens.
Sic alium ex alio q̃q̃ laſſata fragorem
Pectora congeminant.integratoq̧ reſultant
Accenſæ clamore fores.ſenſere pelaſgi
Inuidiam.& lachrymis excuſant crimen abortis.
Ipſe datum quotiens:interciſoq̧ tumultu
Conticuit ſtupefacta domus ſolatur Adraſtus
Alloquiis genitorem ultro.nunc facta recenſens

Hunc pius alcides:primus hercules hũc honorem manibus pelopis exhibuit : qui erat herculi per alcmenam genere coniũctus. Hoc ordine:pelopis & hippodamiæ Liſidicæ filia.liſidis Alcmena. iouis & alcmenæ hercules.pr̃ia ergo certaminũ genera hæc fuerũt:quæ p ordinē hoc loco poeta deſcribit olympia in honorē pelopis: cuius uictores oleaſtro coronāť. Pythia i honorē Apollinis:cuius uictores lauro coronanť.Iſthmia in honorē palæmonis:cuius uictores pinu coronanť.nemea in honorē archemori: cuius uictores apio coronanť. apium autē dixit:qa hercules pelopi in honorē conſanguinitatis id exhibuit. Certauit honorē:In honorem ipſius conſecrauit. Ihſtmia Nemea

Sera oliua:pro oleaſtro:qa uictores ipſius certaminis hac frōde coronanť.poſſumus & feram ꝓ ferali intelligere. Vipereo cælebrauit libera nexu:pythone enim interfecto achei Agonē apollini inſtituerunt:quē pythica nominauerũt. Mox circũ triſtes: ſic uocanť. Iſthmia cælebrať apud corynthum in honorē palæmonis & leucothoe marinoꝝ deorum. Iſthmos:terra in longũ porrecta:quæ ionium ab ægeo diuidit. Oui.Et ſpatio concreta breui freta bina repellit. Vnaq̧ pulſatur terra duabus aquis. Iſthmia Iſthmos

Connexũ cælo:genus.i.qui originem ducunt pp illam opinionē.quia dicunť dii terrenis fœminis mixti liberos procreaſſe.diſputatio eſt:quæ dicit bonorũ hoīum animas ac uiroꝝ fortiũ a diis ſumpſiſſe principiũ. Aonis:boetiam dixit:quia ab his uaſtabatur. Tyriæ ſuſpirant nomīa matres: thebanas ſignificat a cadmo conditore tyrio.ſuſpirant aũt nomina:qa uirtute græcorum orbabunť:maritis omiſſis aut liberis. Nudas uires:ſine ferro. In prælia:in luctamē. Incurſus:inceſtus. Biremes:naues duplicē habentes ordinē remorũ. Et cornu fugiebat ſõnus inani:inani cornu idcirco dixit:quia illud noctis tēpore totum diffuderat qđ idem poeta ſuperius maniſeſtius aſſeruit dicens.cornu perfuderat oīnam ſic a pictoribus ſimulať ut liquidum ſomniũ e cornu ſup dormiētes uideať effundere.Sic Ennius.cũ ſomno ſeſe exiccat romana iuuentus. Exutus honoro nexu: lugubriter indutus. Arcet & ipſe pater:pēſanda ē in matre doloris acerbitas:cum & pater ꝓhibeat luctum. Dignis uultibus: dignis dixit pro aptis temporibus : ac per hoc lachrymantibus. Ceu noua tunc clades:clades lachrymas orbitates ingredientium argiuorum nouare ſolatia. naturale eſt enim ut intermiſſa lamenta repetantur:cum aliquis aduenerit notus. Virgilius.ut uero æneas tectis ſeſe extulit altis Ingentem gemitum cunctis ad ſydera tollunt Pectoribus. Reſultant accēſæ clamore fores:ædes reſiliũt. Senſere pelaſgi.i. agnouere argi lamentationis argumento ſibi imputari cauſam mortis Archemori. Et lachrymis excuſant:flendo oſtendit interitũ archemori nō ſua culpa:ſed fatorum ordine prouenifſe. Datũ quotiens.i.quotiens ei flentum ſtupore permiſſum eſt.

Penſum:pro ſtatutis fatoꝶ poſuit. Tri
ſttbus iterea ramis:nō rãis triſtibus ſed ipi
triſtes : qui pyram frondib us intexebant.
Feretron Feretrum.φαρετρον feretron græce unde
Capulus perhiberes in feretrum facit.nam latine ca
pulus dicitur.ab eo ꝙ corpus capiat . unde
Capularis ſenex Plautus.Capularis ſenex:ideſt dignus fere/
tro. Area:locus ipſius rogi area dicitur.
Et picturatus: morituris floribus ager.
Compoſitus recenti thure & cynnamo/
mo:ut oſtenderet poeta orientales partes
uiciſſe. Arabum ſtrue:odoribus arabicis.
Incana:non lõga ætate corrupta. Ab an/
tiquo: uetere bello prædam iſtis oſtendit
odoribus. Liber enim deuicta india hoc
unguenti genus aduexit:gentibuſqꝫ dedit:
& bene dixit durantia.nam cynnamomũ
odorem ſuum longo tempore nõ amittit
Lucanus.Qui nondum euanuit aura cyn/
namon. Summa crepant auro:crepãt cre
pitant:ideſt ſonant . Auri.n.textilis ſonus
talis ē.aut illud quod inflexuoſas laminas
caſum eſt.Virgi.Sic leni crepitabat bractea
uento. Molle ſupercilium:ſuper cilium ꝑ
faſtigio poſuit. Teretes gemmæ: multi ſe
parant gemmas a margaritis:ut cum nul/
Margaritæ lam gemmam aut margaritam & gẽmas
uolunt dici diuerſi coloris:margaritas ue/
Gemmæ ro albas.uel gemmas integras margaritas
Margaritum pertuſas.Dicimus autem & hoc margari/
tum & hæc margarites.quod græcum ē.
Quando danais irradiat:Irradiat medio
linus intertextus achanto. Hanc hyſtoriã ĩ
prío libro Adraſto narrante cognouimus
Linus Linum filiũ Apollinis & Pſamates Croto
pi filiæ expoſitum a matre:a canibus fuiſſe
diſcerptum.hæc ergo fabula cum arte eēt
intertexta:odioſa erat matri:quia miſerati
onem paruuli cõmouebat.patri enim mo
do etiam archemori mors uidebatur illa/
ta. Gloria mixta malis:quoniam maiorũ
ornamenta funeri adhibebantur. Et mi/
ſeranda uoluptas.flætum.ſ.ꝙ planctus uo
luptatem afferat orbitatis parentibus. Fe
ſtinus uoti:ideſt uoti antecedens ætatẽ filii
figuratum nomẽ: uel a participio feſtinãs:
uel a uerbo feſtino.Virgi. Tibi quã noctes
feſtina dieſque. Gnari monitis:conſcii ꝓ/
ceptorum. Auguris:pater pyram:filio fa
ciebat ſacerdos ſerpenti:quia fuiſſe Martis
filius credebatur.

Reſqꝫ hominum duras & inexorabile penſum
Nunc aliam prolem .manſuraqꝫ numine dextro
Pignora.nondum orſis modus & lamenta redibãt
Ille quoque affatus non mollius audit amicos
Quam trucis Ionii rabies clamantia ponto
Vota uirũ.aut tenues curãt uaga flũina nymbos.
Triſtibus interea ramis.teneraqꝫ cupreſſo
Damnatus flammæ torus.& puerile pheretrum
Texitur.ima uirent agreſti ſtramina cultu.
Proxima gramineis operoſior aera ſertis
Et picturatus morituris floribus ager.
Tertius aſſurgens arabum ſtrue tollitur ordo
Eoas complexus opes.incanaqꝫ glebis
Thura.& ab antiquo durantia cynnama bello.
Summa crepant auro.tyrioqꝫ attollitur oſtro
Molle ſupercilium.tereteſqꝫ hic undiqꝫ gemmæ
Irradiant :medio linus intertextus achanto
Lethiferiqꝫ canes.opus admirabile ſemper
Oderat.atqꝫ oculos flectebat ab omine mater.
Arma etiam & ueterum exuuias circũdat auorum
Gloria mixta malis:afflictæqꝫ ambitus aulæ.
Ceu grande exequiis onus.atqꝫ immenſa feruntur
Membra thoro. ſed caſſa tamẽ ſteriliſqꝫ dolentes
Fama iuuat.paruiqꝫ augentur funere manes
Muneraqꝫ in cineres annis grauiora feruntur.
Inde ingẽs lachrymis honor.& miſerãda uoluptas
Namqꝫ illi & pharetras.breuioraqꝫ tæla dicarat.
Feſtinus uoci pater.inſonteſqꝫ ſagittas.
Iam tunc & uota ſtabulis de gente probatos
In nomen paſcebat equos.cinctuſqꝫ ſonantes
Armaqꝫ maiores expectatura lacertos.
Spes auidæ.quas nõ in nomen credula ueſtes
Vrgebat ſtudio.cultuſqꝫ inſignia regni
Purpureos.ſceptrũqꝫ minus.cũcta ignibus atris
Dãnat atrox.ſuaqꝫ ipſe parẽs geſtamina ferri
Si damnis rabidũ queat exſaturare dolorem
Parte alia gnari monitis exercitus inſtat
Auguris aeriem truncis nemorumqꝫ ruina
Mõtis opus cumulare pyram.quæ crimina cæſi
Anguis & infauſti.cremet atra piacula belli.
His labor abſciſſam nemeen.umbroſaqꝫ tempe
Præcipitare ſolo.lucoſqꝫ oſtendere phœbo
Sternitur ex templo ueteres incidua ferro
Sylua comas.largæ qua nõ opulentior umbræ
Argolicos inter ſaltuſqꝫ educta lycæos
Extulerat ſuper aſtra caput.ſtat ſacra ſenectæ

Nymphas:nymphæ diu uiuunt & tamen moriunt̃.iſtam autẽ pyram dicit illis antiquiorem fuiſſe:& poſt mortẽ illorum columẽ ob honorem numinis duraſſe.Veterno aũt dixit ad oſtentationẽ ætatis anti quæ. Illæſa cupreſſus:quæ nũq̃ exuitur honore filiorꝫ. Chaoniũq; nemus.Ouidi.hãc enumerationẽ ar borum epithetis ſuis libro monſtrauit. Vmbra loco uenit: non chaonis abſuit arbor.Non nemus helia/ dum nec frondibus æſculus altis Nec tiliæ molles:nec fagus & innuba laurus.Et coryli fragiles: & fraxi/ nus utilis haſtis.Ennodiſq; abies curuataq; glandibus illex Et platanus genialis: acerq; coloribus impar

Numine.nec ſolos hominum tranſgreſſa ueterno
Fertur auos.nymphas etiam mutaſſe ſuperſtes
Faunorumq; greges.aderat miſerabile luco
Excidium.fugere feræ.nidoſq; tepentes
Abſiliunt(metus urget)aues cadit ardua fagus.
Chaoniumq; nemus.brumaq; illæſa cupreſſus
Procumbunt piceæ flammis alimenta ſupremis
Orniq;.illiceæq; trabes:metuendaq; ſucco
Taxus.& infandos belli potura cruores
Fraxinus:atq; ſitu non expugnabile robor.
Hinc audax abies & odoro uulnere pinus
Scinditur.acclinant intonſa cacumina terræ
Alnus amica fretis.nec inhoſpita uitibus ulmus.
Dat gemitum tellus.non ſic euerſa feruntur
Hiſmara .cum fracto boreas caput extulit atro:
Non graſſante notho citius nocturna peredit
Flamma nemus.linquunt flentes dilecta locorum
Otia cana pales.Syluanuſq; arbiter umbræ
Semideumq; pecus.migrantibus aggemit illis
Sylua.nec amplexæ dimittunt robora nymphæ.
Vt cum poſſeſſas auidis uictoribus arces
Dux raptare dedit.uix ſigna audita.nec urbem
Inuenias.ducunt ſternuntq; abiguntq; feruntq;
Immodici minor ille fragor quo bella geruntur
Iamq; pari cumulo geminas hãc triſtibus umbris
Aſt illam ſuperis equus labor auxerat aras.
Cum ſignum luctus cornu graue mugit adunco
Tibia:cui teneros ſuetum producere manes
Lege phrygum mœſta.pelopẽ mõſtraſſe ferebant
Exequiale ſacrum:carmenq; minoribus umbris
Vtile:quo geminis Niobe conſumpta pharetris
Squalida biſſenas Siphylon deduxerat urnas.
Portant inferias.arſuraq; ferula primi
Graiorum:tituliſq; pios teſtantur honores

Amnicolæq; ſimul ſalices & aquatica lo/ thos Perpetuoq; uirẽs buxus tenueſq; mi rycæ.Et bicolor myrtus & bacchis cerula pinus.Vos quoq; flexipedes hederæ ueni/ ſtis: & una Pãpineæ uites & amicæ uitibus ulmi .Orniq; & piceæ:pomoq; onerata ru/ bẽti Arbutus: & lẽtæ uictoris p̃mia palmæ Et ſuccincta comas:hyrſutaq; uertice pinus Grata deũ m̃ri ſiqdẽ cybellius athis Exuit hac hoiem:truncoq; induruit illo. Chao niũq; nemus.Arbores dicit: quæ maxime abundãt in eo nemore Ioui ſacrato:ut etiã ipſæ per columbas dabãt reſpõſa.Vir. Atq; habitæ grais oracula quærcus.dixit autem chaoniũ nemus a toto portẽdens. Hiſma ra:mõs thraciæ unde boreas naſcit̃.ut Vir. (Hiſma/ rus) Mirat̃ & hiſmarus orphea.hic genere neu tro poſuit:ut mænala gargara. Arbiter umbræ.i.domus nemorũ. Semideumq; pecus:panes tetigit hãc opinionẽ:ut diceret (Semidei) nymphas & faunos eẽ mortales. Vir. dixit Turnũ a Veilia nympha natũ ab ænea mõ ſtrat occiſum cũ ipius auctor ſanguinis im mortalis eẽt nata;ſed q dicũt illã aurã nu/ minis:q̃ fontibus arboribuſq; deuincta ẽ: caſu aut aqua ſiccata:aut exciſæ arboris. illi quoq; timori ſedes abſurdũ eſt ut numem moriat̃.neq;.n.res patit̃ i aliquo caſu occi/ dere:cũ oium uiſibiliũ:& q̃ icorporea ſunt multis uiſa mori opinãtur. cæterꝫ ſucciſa arbore aut ſiccato fonte ille q ſocietate tene batur naturæ aſtrictus fuit:inuitus iterdũ aufert̃ ratiõe diuina.cæterũ nec ipis corpo ribus cõtingit interitus.ſoluta.n. figura ad naturã recidunt.unde Vir.Scilicet huc red di deinde ac reſoluta referri Oia.nec morti eſſe locũ.Lucanus i.ix.li.innocuos uita pa/ tientis æthere fecit.Et æternos aiam colle/ git i orbes:qa dicit Pythagoras aias bono/ rũ uirorꝫ in ſtellas poſſe coüerti.Semideos aũt panes dixit:qa partẽ habẽt deorꝫ partẽ hominũ. Immodici minor ille fragor.ille fragor imodici tumultus non erat minor eo tumultu quo geſturi erãt bella.i.maio re clamore diripiunt urbẽ:quã ante pugna uerãt.Iamq; pari tumulo. ſimilibus pyris. unã p̃ filio Lycurgus:alteram phyragas p̃ (Funera) ſerpente. Tibia iubet:iubet.n.religio ut maioribus mortuis tuba.minoribus tibia canaret̃.Perſius.Hinc (Tibia) tuba candelæ.Homerus in funere dicit.Tũc pyra cõſtruit̃ quo bis ſex corpora graiũ Quadrupedeſq; ad/ (Tuba) duntur eq:curruq; tubæq; Quæcũq; cinis clypeus argiuaq; tæla. Lege phrygũ mœſta:ẽ.n.nimius ignis modus:q dicit̃ phrygius:quẽ poeta dicit aduocationẽ aiæ conuenire:quem pelopẽ phrygium aſſerit lyra dediſſe: ita & Homerus.ne aũt q̃ſtio i hoc argi nouerũt ſubdidit facultatẽ: ut pelops phrygas docuerit.

Quo ge.pha.Idæ apollinis & dianæ.Niobe ſecũdũ Home.xii.filios hũit:Sophocles aũt dicit eã .xiiii. ha/ (Niobes filii) buiſſe:amborꝫ opinionẽ ſecutus poeta diuerſis locis utrũq; taxauit i hoc loco bina p ingẽtes ſtipabãt fu/ nera portas.eſt aũt ordo quo carmine niobe ſqualida biſſenas ſipylon deduxerat urnas: quia occiſis libe/ (Sipylon) ris apud thebas ad patriã Sipylon funera cunctã deduxere:Sipylõ mõs ẽ i quo Niobe i ſaxũ dicit̃ mutata.

Gentis quiſq; ſuæ:hyperbaton:ſed eius ordo talis eſt: longo poſt tempore ſurgit colla ſuper iuuenũ:quos iuuenes ipſe dux legerat. Fero clamore:hoc eſt minatus ne triſte uitarent officium. Fingebam: uocis elementa:pro initus poſuit: omniũ enim humanarum rerum elementa ſunt dicta.

Quid ni ego:initia deeſt occidi filiũ quẽ negligentem commiſi.nam dolori uox cõuenit interrupta. Seruatum fraude parentem:illi ego paruulum crederem quæ a ſe patrem fuiſſe ſeruatum iactabat. Abiuraſſe ſacrum:ideſt facinus execrãdum: aut q̄a ſacramentum fuit inter lemniadas. Abiuraſſe:a ſuo animo abduxiſſe. Hæc illa eſt: demonſtratiue:ideſt quæ fuerit auſa dominum proiicere relinquere. Non regẽ proceſſione. Alienos:deeſt ſed. Infamis: periculoſos.ut Horatius.Infames ſcopulos ſacro certamine. Tramite:trames ẽ uia trãſuerſa in periculoſæ ſyluæ uia filium quod tramite dimiſit expoſitum:proprie tamen trames eſt uia priuata non publica: ideſt q̃ pace cognita unumquẽque ad agrum proprium ducit.Saluſtius:per tramites occultos exercitum metelli anteuenit. Illa tibi genitrix:hypſipylen dicit leticiæ blandimẽta ſenſiſſe de luctu. Primordia belli: oro uos per primordia belli per mortem filii argiuus adiurat:cuius obitu thebanum uelut ſacro aliquo initiatum eſt bellum.

Infamis

Trames

Gentis quiſque ſuæ.longo poſt tempore ſurgit
Colla ſuper iuuenum(numero dux legerat omni)
Ipſe fero clamore thorus.cinxere lycurgum
Lernæi proceres.genitricem molior ambit
Turba.nec hyſiphyle raro ſubit agmine. uallant.
Inachidæ memores.ſuſtentant liuida nati
Brachia.& iuuentæ concedunt plangere matri
Illic infauſtos ut primum egreſſa penates
Eurydice.nudo uocem de pectore rupit
Planctuq;.& longis præfata hululatibus infit:
Non hoc argolidum cœtu circundata matrum
Speraui te nate ſequi.nec talia demens
Fingebam uotis annorum elementa tuorum
Nil ſæuum reputans.& enim his in finibus æui
Vnde ego bella tibi? Thebaſq; ignara timerem
Cui ſuperũ noſtro committere ſanguine pugnas
Dulce? quis hoc armis uouit ſcelus? at tua nõdum
Cadme domus.nullus tyrio grege plãgitur infans
Primitias egomet lachrymarum.& cædis acerbæ
Ante tubas ferrumq; tuli dum deſide cura
Credo ſinus fidos altricis.& hubera mando
Quid ni ego? narrabat ſeruatum fraude parẽtem
Inſonteſq; manus.en quam ferale putemus
Abiuraſſe ſacrum.& Lemni gentilibus unam
Immunem furiis.hæc illa.& creditis auſæ
Hac pietate potens ſolis abiecit in aruis
Non regem dominumue.alienos impia partus
Hoc tantum.ſyluæq; infamis tramite liquit
Quẽ nõ anguis atrox (q̄d enĩ hac opus hei mihi
Mole fuit)tãtum cæli uiolẽtior aura (læti
Impulſæq; noto frondes caſſuſq; ualeret
Exanimare timor.Nec uos inceſſere luctu
Orba habeo.fixum marti immotumq; manebat
Hac altrice nephas.at quin & blandus.& illam
Nate magis ſolam noſſe.atq; audire uocantem
Ignaroſq; mei.nulla ex te gaudia matri
Illa tuos quæſtus.lachrymoſoſq; impia riſus
Audit.& uocis decerpſit murmura primæ
Illa tibi genitrix ſemper dum uita manebat
Nunc ego.ſed miſeræ mihi nec punire poteſtas
Sic meritam.quid dona duces? quid inania fertis
Buſta rogis? illam nil poſcunt amplius umbræ
Illam oro:cineri ſimul excıſæq; parenti
Reddite quæſo duces: p ego hæc primordia belli
Cui peperi:ſic æq̃ gemãt mihi funera matres
Ogygiæ:ſternit crines:iteratq; precando

Reddite:nec uero crudelem auidamq; uocate
Sanguinis:occumbam pariter.dum uulnere iuſto
Exſaturata oculos unum impellamur in ignem
Talia uociferans alia de parte gementem
Hyſipylē(neq; enī illa comas nec pectora ſeruat)
Agnouit longe:& ſocium indignata dolorem.
Hoc ſaltem o proceres.tuq; o cui pignore noſtro.
Partus honos prohibete nephas.auferte ſupremis
Inuiſam exequiis.quid ſe funeſta parenti
Miſcet? & in noſtris ſpectatur & ipſa ruinis?
Cui luget complexa ſuos? ſic fata repente
Concidit.abruptiſq; immutuit ore querelis
Non ſecus ac primo fraudatum lacte iuuencum
Cui trepidæ uires.& ſolus ab hubere ſanguis
Seu fera ſeu duras aduexit paſtor ad aras
Nunc uallē ſpoliata parens.nūc flumina quæſtu
Nunc armenta mouet.uacuoſq; interrogat agros
Tūc piget ire domum.mœſtoq; nouiſſima campo
Exit.& appoſitas impaſta auertitur hærbas
At genitor.ſceptriq; decus.cultuſq; tonantis
Iniicit ipſe rogis.tergoq; & pectore fuſam
Cæſariem ferro minuit.ſectiſq; iacentis
Obnubit tenuia ora comis.ac talia fletu
Verba pio miſcens.alio tibi perfide pacto
Iuppiter hunc crinem uoti reus ante dicaram
Si pariter uirides nati libare dediſſes
Ad tua templa genas.ſed non ratus ore ſacerdos
Damnatæq; preces. ferat hic quæ dignior umbra
Iam face ſubiecta primis in frondibus ignis
Exclamat labor inſanos arcere parentes
Stant iuſſi Danai.atq; obtentis eminus armis.
Proſpectu uiſus intercluſere nefaſto
Ditantur flammæ.non unq̄ opulentior illo
Ante cinis.crepitāt gemmæ.atq; immane liqueſcit
Argentum.& pictis exudat ueſtibus aurum
Nec non Aſſyriis pingueſcunt robora ſuccis
Pallentiq; croco ſtrident hymetia mella
Spumanteſq; mero pateræ uerguntur.& atri
Sanguinis:& rapti gratiſſima cymbia lactis
Tunc ſeptem numero turmas(centenus ubiq;
Surgit eques)uerſis ducunt inſignibus ipſi
Graiugenæ reges:luſtrantq; ex more ſiniſtro
Orbe rogum:& ſtantes inclinant puluere flāmas
Ter curuos egere ſinus. illiſaq; telis
Tela ſonāt:quater horrendum pepulere fragorem
Arma.quater mollem famularum brachia plāctū.

Seu durans aduexit paſtor ad aras: non
aras duras ſed paſtor. Nūc flumina q̄ſtu:
ordo.non ſecus ſpoliata parens nunc uallē
nunc quæſtu flumina nunc armenta mo/
uet. Cæſariem:nouo ſermone Cæſariem
poſuit pro barba ſupra uultum filii ſui: &
comam miſit & barbam. Cultuſq; tonan
tis:infulas dicit ornatus inceſſerat quia erat
ſacerdos:alio tibi perfide pacto. dat enim
ſacerdotibus dolor immēſus.ut Virgilius.
quem non incuſaui amens hominumque
deorūq;. Libare dediſſes:libatio duabus — Libatio
rebus expedit:lacte & ſanguine.unde Vir/ — Sanguis
gilius.duo lacte nouo.duo ſanguine ſacro. — Lac
quod alterum eorum alimonium ſit uitæ
retinendæ:alterum uirium continendarū
quia uita hominum his rebus iuuatur: eā/
que propterea ſepulturæ commendare ſo/
lent:ut ſocietate parta curatiōis lucis: amiſ/
ſæ poſteritas defectionis honoretur: unde
& flores ſparguntur in honorem mortuo/ — Flores
rum:unde Virgilius.Purpureos ſpargā flo
res.ergo numerat Ioui lycurgus debuiſſe
crimen ſuum cum primitiis filii pubeſcen
tis barbæ templis libare.ferat hæc quæ di/
gnior umbra eſt:ideſt quoniā preces meæ
uel uota nihil ualuerunt quod ſeruabatur
aris mutatur exequiis. Exclamat: crepitu
ſonat:omnis enim clamor ſonus eſt. Inſa
nos:impatienter dolentes uel dolore furia/
tos. Intercluſcere nefaſto:ne ardens filii fu
nus parentes inſpicerent. Pallentiq; croco
epitheton:hic genus croci nō expreſſit.neu
tro enim genere nuncupatur:Saluſtius. In
qua crocum gignitur.Virgilius. crocumq;
rubentem maſculino genere dixit poetice.
Et atri ſanguinis:duas res mittit:unamq;
nutrit animam ideſt lac.alteram qua con/
ſtat ideſt ſanguis:nec mirandum quia ſan/
guinem ad inferos placandos intulerit: nā
ſanguis proprie uidetur animæ eſſe poſſeſ — Sanguis
ſio: unde exangues mortuos dicimus. — Exāgues
Cymbia:pocula nauibus ſimilia: & ipſa — Cymbia
nominis figura indicat diminutiue a cym/
ba dicta. Tunc ſeptem numero turmas.
ordo:tunc ſeptem numero turmas uerſis
ducunt inſignibus. Surgit eques: ideſt ex
equis ſedentes reuerſis peditibus. Siniſtro
orbe:quia nihil dextrum mortuis cōuenit
ut funeribus abſoluantur. Tetro orbe re/
deant. Inclinant puluere flammas: flam/
marum apicem niſi pulueris equorum pe
dibus mota flæbat. Mollem: fœminarū
brachia planctum non percuſſionem ma/
nuum ſignificat. Planctus etenim dicitur — Planctus
omnis colliſio Varronis opiniōe.Ideo mu/ — Mulierū
lieres ſolitas in luctu ora lacerare: ut ſan/ — laceratio
guine oſtenſo inferis ſatiſſiat.

Quãquam omnia ſentit uera: ideſt quã uis nouerit calamitatem manere immutabilem: tamen dextro orbe redeunt milites: ut exoluant ſe ne exequiis implicentur.

Raptumque ſuis libamen ab armis: raptum inſigne iaciebat ut inde expiatio fieret occiſi ſerpentis. Multoque ſoporant extinguunt: lucifer & mane oritur & ueſpere: ſed equo mutato: quam rem ſciunt ſydera quod unum aſtrum ſit nec fallunt ſicuti mortales qui putant deos eẽ: poſt aũt quadrigas dant ſoli bigas lunæ equos ſingulos ſyderibus. eundem ergo ueſperum uult haberi: ut Horatius ueſperum pro lucifero poſuit. nec tibi ueſpero ſurgente decedunt amores nec rapidum fugientes ſolem. Expectes: laus operis. Ephyræo: corynthio ubi in honorẽ Palæmonis & Leucothoe ludi funebres cælebrabantur. Collibus incuruis: locum ſpectaculi deſcribit.

Illic conſerti: ideſt in cohortem denſati. Series antiqua parẽtum: maiorum imagines proferri ſignificat: uel ad miraculum ſpectantium quia moris fuit: ut in funere proferentur: unde Horatius. unus atq; imagines ducunt triumphales.

Semianimes alter pecudes: ſpumantiaq; ignis
Accipit armenta. hic luctus abolere nouiq;
Funeris auſpicium. uates q̃q̃ omnia ſentit
Vera iubet: dextroq; gyro: & uibrantibus haſtis
Hac redeunt: raptumq; ſuis libamen ab armis
Quiſque iacit: ſeu fræna libet: ſeu cingula flãmis
Mergere: ſeu iaculum. ſummæ ſeu caſſidis umbrã
Finis erat: lapſuſq; putres iam mulciber ibat
In cineres. inſtant flammis: multoq; ſoporant
Imbre rogum poſito: donec cum ſole labores
Exhauſti: ſeris uix ceſſit cura tenebris.
Roſcida iam nouies cælo dimiſerat haſta
Lucifer: & totidem lunæ præuenerat ignes
Mutato nocturnus equo. nec conſcia fallit
Sydera. & alterno depræhenditur unus in ortu
Mirum opus accelerante manu. ſtat ſaxea moles
Templum ingens cineri. rerumq; effectus in illa
Ordo docet caſus. Feſſis hic flumina monſtrat
Hyſipyle Danais. hic reptat flebilis infans
Hic iacet: extremum tumuli circũaſperat orbem
Squammeus: expectes morientis ab ore cruenta
Sibila: marmorea ſic uoluitur anguis in haſta
Iam auidum pugnas uiſendi uulgus inermes
Fama uocat: cunctis aruis: ac mœnibus adſunt
Exciti. illi etiam quis belli incognitus horror
Quos effeta domi quos prima reliquerat ætas
Conueniunt: non aut Ephyræo in littore tanta
Vnq̃: aut Oenomai fremuerunt agmina circo
Collibus incuruis: uiridiq; obſeſſa corona
Vallis ĩ amplexu nemorum ſedet. hiſpida circum
Stãt iuga. & abiectus geminis umbonibus agger.
Campum exire uetat. lõgo quem tramite planum.
Gramineæ frondes: ſinuataq; ceſpite uiuo
Mollia non ſubitis augent faſtigia cliuis
Illic conſertum iam ſole rubentibus aruis
Bellatrix ſedere cohors. ibi corpore mixto
Metiri numerum. uultuſq; habituſq; ſuorum
Dulce uiris. tantiq; iuuat fiducia belli
Centum ibi nigrantes armenti robora tauros
Lenta mole trahunt. idem numeruſq; colorque
Matribus. & nondum lunatis fronte iuuencis
Exin magnanimum ſeries antiqua parentum
Inuehitur. miris in uultum animata figuris.
Primus anhelantem duo thyrintius ingens
Pectoris attritu ſua frangit in oſſa leonem
Haud illum impauidi q̃uis & in aere ſuumq;

Inachidæ uidere decus.pater ordine iuncto
Læuus arundineæ recubanſq; ſub aggere ripæ.
Cernitur emiſſæq; indulgens inachus urnæ
Io poſt tergum.iam prona.dolorq; parentis
Spectat in occiduis ſtellarum uiſibus argum.
Aſt illa phariis melior erexerat aruis
Iuppiter.atq; hoſpes iam tunc aurora colebat
Tantalus inde parens.non qui fallentibus undis
Imminet.aut refugæ ſterilem rapit aera ſyluæ.
Sed pius & magni uehitur conuiua tonantis.
Parte alia uictor curru neptunnia tendit
Lora pelops.preſſatq; rotas auriga natantes
Myrtilus.& uolucri iam iamq; relinquitur axe.
Et grauis achryſius.ſpecieſq; horrenda corœbi
Et Danae culpata ſinus.atq; amne reperto
Triſtis amimone.paruoq; alcmena ſuperbit
Hercule. tergemina crinem circundata luna.
Iungunt diſcordes inimica in fœdera dextras
Belidæ fratres.ſed uultu mitior aſtat
Aegyſthus:Danai manifeſtum agnoſcere ficto
Ore nephas:paciſq; malæ noctiſq; futuræ
Mille dehinc ſpecies.tandem ſatiata uoluptas
Præſtanteſq; uiros uocat ad ſua præmia uirtus.
Primus ſudor equis.dic inclyte phœbe regentum
Præmia.dic ipſos.neq; enim generoſior unq̄
Alipedum collata acies.ceu præpete curſu
Confligant denſæ uolucres. aut littore in uno
Aeolus inſanis ſtatuat certamina uentis
Ducitur ante omnes rutilæ manifeſtus Arion
Igne iubæ.Neptunnus equo ſi certa priorum
Fama patet.primus teneris læſiſſe lupatis
Ora. & littoreo domitaſſe in puluere fertur
Verberibus parcens &enim in ſatiatus eundi
Ardor.& hyberno par inconſtantia ponto
Sæpe per Ionium.libycumq; natantibus ire
Interiectus equis.omneſq; aſſuetus in oras
Cæruleum deferre patrem ſtupuere relicta
Nubila.certantes Euriq; notiq; ſequuntur
Nec minor in terris bella Euryſthea gerentem
Amphitryoniaden alto per gramina ſulco
Duxerat.ille etiam ferus.indociliſq; teneri
Mox diuum dono regis dignatus Adraſti
Imperia & multum mediis manſueuerat annis

Indulgens inachus urnæ:Virgilius.cælataque amnem fundens pater Inachus urna:Iuppiter atq; hoſpes iam tunc aurora colebat:colitur aūt in ægypto:ubi etiā iſis uocatur .Simul notādum q; cōmunis generis declinauit hoſpes cum legerimus bellum o terra hoſpita portas. Non qui fallētibus undis:hoc ē regali habitu.& ī meliore fortuna:ideſt qualis fuerat anteq̄ deos offenderet. Sterilem rapit:ideſt qui fugiētibus pomis uacuum rapit aera. Ergo hic ſyluā poſuit pro arboribus.unde Virgi. pomaq; & alcioni ſyluæ. Neptūnia tendit lora pelops.Virgi.humeroq; pelops inſignis eburno.a neptūno enim aptatus curuli certamine equos acceperat quorum curſu omnes anteiret:ipſis quoq; ac Oenomaum ſuperauit : cui a myrthilo ſuppoſito axe cæreo ſuperatus ē ab his:unde Horatius:myrthoū pauidus nauta ſecet mare:dicitur eni prædictus Auriga præcipitatus a Pelope in mare. Specieſq; horrenda chorœbi:hic ē chorœbus qui monſtrum Apollinis īteremit: & pro omnibus ſe deuouit. ideo. Horrenda uenerabilis : aut horrenda ſpecie terribili quaſi contemptor uitæ mortiſq;. Et danae culpata ſinus: Danae Achryſii filia : hæc cum a patre ob cuſtodiendam uirginitatem arctius ſeruaretur:dicitur eius ſpecie captus Iuppiter:ſeſe in imbrē aureū demutaſſe:& ita in modum pluuiæ ſinū danaes penetraſſe.Ex qua coniunctione Iuppiter Perſeum edidit:unde Horatius.Sed nō achryſium uirginis abditæ cuſtodem pauidum Iuppiter & Venus miſiſſet.Terentius deum ſe in hominē conuertiſſe.ac per alienas tegulas ueniſſe clanculum per ipluuiū furtum factum mulieri:ad quem deum:q templa cæli ſumma ſonitu concutit. Triſtis amimone:a neptūno cōpreſſa Naupliū generauit.Nauplius palamedem.unde Virgilius.bellidæ nomen palamedis. Tergemina crinem:quia cum Hercules naſceret̃ continue tres noctes dicuntur fuiſſe:tergemina autem nocte:non ſex ſed tribus uetuſte poſuit.ut Vir.tergemini nece geryonis.

Pelops
Chorœbus
Horrendus
Danae
Perſeus
Nauplius
Amimōe

Belidæ fratres:ex belo nati Danaus & Aegypthus fratres:his cum par numerus filiorum filiarūq; eēt:Danaus depræhēdit oraculo ſe ab uno ægypthi fratris filio occidendum:itaq; ſimulauit ſe fratris filiis natas in matrimonii conſortium traditurū: armauitq; occulte filias cōiugali nocte ut ſpōſos ſuos occiderēt.Sola hypermneſtra lino pepercit:a quo poſtea danaus ut oraculi fides impleret̃ occidit̃. Inimica ī fœdera:dixit quia dextrarū cōiūctio ad cōcordiā perfecit.

Danaus
Aegypthus

Primus ſudor eqs: Adraſti q ex neptūno & cerere natus dicit̃ hūano ueſtigio dextri pedis. Euriq; nothiq; ſequunt̃:eq uelocitate etiā nubila uincebant̃:quaſi & ipe certaret.Itē euri ſequunt̃ diuine dictum:dedit illis uictoriæ uotum:ſed ademit effectum. Alto per gramina ſulco:ideſt orbita illius currus:quem ducebat:ideo quia foris pondere prægrauabatur altius infigebantur terræ ueſtigia.

Tunc rector genero polynici indulget agendum
Multa mouẽs ubi feruor equo.qua ſuetus ab arte
Mulceri .nec ſæua manus. nec liber habænis
Impetus.urge alios inquit ſtimuliſq; miniſq;
Ille ibit.minus ipſe uoles.ſic ignea lora
Cum daret. & rapido ſol natum imponeret axi
Gaudentem lachrymans aſtra inſidioſa dicebat
Nolenteſq; teri zonas.mediamq; polorum
Temperiem pius ille quidem & formidine cautus
Sed iuuenem duræ prohibebant diſcere parcæ.
Oebalios ſublimis agit ſpes proxima palmæ.
Amphiaraus equos.tua furto lapſa propago
Cyllare.dum ſcythici diuerſus ad hoſtia ponti
Caſtor Amyclæas remo permutat habenas.
Ipſe habitu niueus.niuei dant colla iugales
Concolor eſt albis & caſſis.& infula criſtis
Quin & theſſalicis fœlix Admetus ab oris
Vix ſteriles compeſcit equas:centaurica dicunt
Semina.credo.adeo ſexum indigantur.& omnis
In uires adducta Venus.noctemq; diem que
Aſſimulant maculis internigrantibus albæ
Tantus uterq; color. credi nec degener illo
De grege caſtaliæ ſtupuit qui ſibila cannæ
Lætus .& audito contempſit Apolline paſci
Ecce & Iaſonidæ iuuenes noua gloria matris
Hyſiphyles ſubiere iugo.quo uectus uterq;
Nomen auo gentile thoas.atq; omine ductus
Euncos Argoo.geminis eadem omnia.uultus
Currus.equi ueſtes.par & concordia uoti
Vincere.uel ſolo cupiunt a fratre relinqui
Hic chromis hippodãuſq;:alter ſatus Hercule ma
Alter ab Oenõao:dubites uter effera præſtet (gno
Fræna magis.Getici pecus hic Diomedis:at ille
Piſæi iuga patris habet:crudelibus ambo
Exuuiis.diroq; imbuti ſanguine currus
Metarum inſtar erat:hinc nudo robore quercus
Olim omnes exuta comas:hinc ſaxeus umbo
Arbiter Argolicis:finem iacet inter utrunque
Quale quater iaculo ſpatium ter arũdine uincas
Interea cantu muſarum nobile mulcens
Concilium:cytharæq; manus inſertus Apollo
Parnaſi ſummo ſpectabat ab æthere terras
Orſa deum(nam ſæpe Iouem Phlegramq; ſuiq;
Anguis opus fratrumq; pius cantarat honores)

Lucani opus

Aſtra inſidioſa:periculoſa:ideo quia ſũt ſigna uiſu terribilia: monebat ergo phaetontem ſol:ut non ageret currus per ſeptẽtrionalem plagã.Lucanus de phaetonte in libro qui inſcribitur iliaconita.haud aliter raptum trãſuerſo limite cæli Flãmati phaetõta poli.

Euryſtheus

Euryſtea.i.ad quem Euryſteus eum mittebat.Euryſteus enĩ rex fuit græcie perſæ genus:qui Iunonis inſtinctu imperabat herculi:ut uaria mõſtra ſuperaret: quibus poſſet perire.unde Vir. quis aut euryſtea durũ.durũ uocat ideo q̃a potuit ad complendũ nouercale odiũ ſufficere. Oebalios:laconicos. Furto:adulterio furtim commiſſo.

Cyllarus Xanthus

Cyllare:equi caſtoris Cyllarus & Xanthus.aliter enim Virgi.pollucis habænis cyllarus.Sed non indifferenter uincuntur uocabulo qui ſunt uitæ permutatione coniuncti:& templum caſtoris dicimus cum ſit duorum & legimus :

Caſtor

Caſtor uterq; bonus:conſtat aũt hunc caſtorẽ inter argonautas fuiſſe & eum omiſſo equorum ſtudio remigem factum: quo tempore occaſio facta eſt:ut Cyllarus uocaret:ſed debet proprie caſtor dici.fuit enim hoc ſtudiũ huic ut Homerus aſſerit: horatius enĩ caſtor gaudet equiſono prognatus eodem pugnis. Fœlix admetus:propter amicitiã Herculis propter deceptam dictus uxorẽ.

In uires adducta uenus : cupido libidinis migrauit in uires.i.in maſculinum ſexum.

Hippocrene Pegaſus Arion

De grege:caſtalio:de pegaſi grege:qui fontem hippocrenen apollini & muſis dicatũ ungula ſua produxit:neptũnus enim pater quorundam equorum fertur pegaſi ex meduſa:ariõis ex aere.ergo quæ Admeti regis perſeo colore fuerũt. Ecce & iaſonidæ iuuenes:ex Iaſone & hypſipyle duo nati ſunt filii Thoas & Thineus:quorum Thoas maternum.ut Homerus refert Tineus uocatus alter oĩs cauſa a patre negaturo: quos ĩ opportuno tempore poeta cõmemorat.hi uero qui accepturi non eſſe debuerant. fraterna contentio fuit:ut nec uictus doleat : nec uictor ĩſultet.

Chromis

Hic chromis: chromin dicit Herculis filium:quem conſtat equos habuiſſe thracas quos Hercules extĩcto rege abduxerat humanis carnibus ueſci conſuetos : cũ multi hoc exitio iteriiſſent hoſpites:hunc hercules ne ab eodem circũuentus periret equoꝝ ſuoꝝ fecit pabulũ: quos filio ſuo habendos cõceſſit. Alter ab oenomao:Hippodamũ dicit Oenomai currus regentem:eorũ.n.equoꝝ nõ diſſimilis ẽ fama exitio tot procoꝝ:ideo ambigit poeta: quibus equis ab eo maior crudelitas aſcribatur.Ex utroq; enim pabulo ꝓceſſit horrenda crudelitas. Fræna: genus ꝓ ſpecie: equos enim ſignificat. Manus inſertus : manus habens inſertas.

Phlegra

Phlegram : regio eſt in qua debellati Gigantes ignitis fulminibus perierũt phleze φλεξαι enim græce ignire proprie dicitur. Anguis:pythonis. Fratrumque honores:ideſt ea facta quæ reliqui dii gloria ſua ſignant.

Quis ſydera ducat ſpiritus:ſecta platonica dicit omnia ſpiritu diuino gubernari.unde Virgilius. Principio cælum ac terras campoſq; liquentes lucentemq; globum lunæ titaniaq; aſtra.Spiritus intus alit &c. enim illa anima quæ uinculum mundi nectit:mens & ſpiritus uocata eſt:quæ dat mortalium animas cũctas ſpecies motumq; & uitam:ut Virgilius.Mens agitat molem quæ platone atteſtante affirmatur: ſed huius tractatus ſecretæ philoſophiæ magna laus perſis debetur quod apud eam gentem horum ſecretorum primũ ratio habita ẽ uel ſpecies:ſilicet ille magnus præceptor huius philoſophiæ. Viuat mare:oſtẽdit poeta uiuum & uiuã poſſe dici ea q̃ neque anima neq; ſpiritu mouentur. Quæ uia ſoles præcipitet noctem quæ porrigat: ideſt utrum media ſit omnium elementorum anima:an ſuſpenſa:ut Lucretius.ergo uirum auoluitur cælũ quod accidit ſi media eſt terra.quod ſi in imo cælum deſinit eſſe dicit immobile.Sed cum diſputãti diſcordat opinio uerum non dicit ſi quirites cognouit originum cauſas.unde Virgilius. Fœlix qui potuit rerũ cognoſcere cauſas.

Diuinus ſpiritus

Spiritus intus alit

Viua

Tunc aperit.quis fulmen agat.quis ſydera ducat
Spiritus:unde animi fluuiis:quæ pabula uentis
Quo fonte immẽſum uiuat mare.quæ uia ſoles
Præcipitet.noctem quæ porrigat ima ne tellus.
An media.& rurſus mundo ſuccincta latenti
Finis erat.difert auidas audire ſorores
Dumq; chelim lauro:textumq; illuſtre coronæ
Subligat.& picto diſcingit pectora lymbo
Haud procul herculeã Nemeẽ clamore reductus
Aſpicit.atq; illic ingens certaminis inſtar
Quadriiugi.noſcit cunctos & forte propinquo
Conſtiterant admetus & amphiaraus in aruo
Tunc ſecum quiſnam iſte duos fidiſſima phœbo
Nomina commiſit deus in diſcrimina reges?
Ambo pii.cariq; ambo.nequeam ipſe priorem
Dicere. Peliacis hic cum famularer in aruis
(Sic Iouis imperia:& nigræ uoluere ſorores)
Thura dabat famulo:nec me ſentire minorem
Auſus:at hic trepidũ comes:& pius artis alũnus
Aethereæ.potior meritis tamen ille:ſed huius
Extrema iam fila colo:datur ordo ſenectæ
Admeto:ſerumq; mori tibi nulla ſuperſunt
Gaudia.iam Thebæ iuxta:& tenebroſa Vorago
Scis miſer:& noſtræ pridem cecinere uolucres
Dixit:& os fletu pene inuiolabile tinctus
Extemplo Nemeen radiante per æthera ſaltu
Ocior:& patrio uenit igne.ſuiſq; ſagittis
Ipſe olim in terris:cælo ueſtigia durant
Claraq; per zephyros etiam nunc ſemita lucet
Et iam ſortitus Prothous uerſarat ahena
Caſſide:iamq; locus cuiq; eſt.& liminis ordo
Terrarum decora ampla uiri.decoriq; iugales
Diuum utrunq; genus.ſtant uno margine clauſi
Speſq; audaxq; una metus.& fiducia pallens
Nil fixum cordi.pugnãt exire.pauentq;

Mundo ſuccincta latenti:latentem mundum Antipodas dicit. Succincta autẽ pro pendenti:quia ſi media eſt nulla ſtabilitate firmatur:ſed de his rebus:ut ingenio meo connectere potui ex libris ineffabilis doctrinæ Perſei præceptoris ſeorſum libellũ cõpoſui.Celius firmianus Lactãtius placidus.

Dumq; chelim lauro:cytharædorum doctrinam expreſſit:quibus mos ẽ finito carmine coronam detractam capiti cytharæ ſubligare. Lymbo:zona ſeu faſcia.lymbus enim proprie faſcia picta dicit̃. Quæ imis aſſuit̃ ueſtibus:ut Vir.Sydoniã picta chlamydem circundata lymbo: aliter lymbus eſt faſcia quæ ambit extremitatem ueſtiũ ſecundum antiquum ritum ut uictori chlamydem auratam:habentẽ circum purpuram. Certaminis inſtar:ſpecie enim belli quadriiugum certamen adduxerat cupido uincendi. Dicere peliacis:montem pelion in theſſalia eſſe notiſſimum ẽ:prope quem deus apollo admeti regis pauit armẽta:conſtat autẽ huius iniuriæ hanc potiſſimũ fuiſſe cauſam.fulminato ab Ioue Aeſculapio q reuocare ad uitã auſus eſſet Hippolytum: pater Apollo ubi ſe uidet orbatum ſagittis Cyclopas occidit.qui Iouis fulmina fabricare conſueuerãt:ob hoc mortalẽ indutus formam pecus admeti iuxta flu.pauit amphryſũ. At hic tripodũ comes: Amphiaraus ſcilicet:& notandum uarietatem non ut ſolis pronominibus ſeperatã.illic & huius meritis tamen ille admetus. Datur ordo ſenectæ ſerũq; mori:beneficio enĩ uxoris alceſtæ Admetus diſtulerat mortem: cuius talis eſt fabula.Alceſtæ uxor Admeti fuit.hanc cum extinctam Admetus impatienter doleret herculis laboribus ei reducta ab inferis dicitur:eleganter ergo hic poeta ſerum mori Admeto poſuit:uidelicet pro quo alter conceſſit in fata:unde Iuue.Spectant ſubeuntem fata mariti Alceſtẽ.

Lactantius firmianus

Lymbus

Pelion

Apollo cur paſtor

Alceſtæ

Et noſtræ pridem cecinere uolucres:ſenſus etiã auium noſtrarum augurio,moriturum te eſſe præuidiſti. Et hos fletu:noluit dare pathos mortali numini.philoſophice potius q̃ poetice.Ouidius idẽ de apolline choronide occiſa:collapſamq; fouet:ſeraq; ope uincere fata nititur:& medicas exercet inſigniter artes:quæ poſtq̃ uidit temptata rogumq; parari ſenſit & arſuros ſupremis ignibus artus:tũc uero gemitus: neq;.n.cæleſtia tingi ora decet lachrymis:alto de corde petitos edidit. Decora:alias decoriq; ut propter metrũ co ſyllaba breuis accipiat̃. Diuũ utrunq; genus:quia equi & auriga diuino oriuntur ex ſemine.

Vritur:calidum ſit:ſiue calore atteritur.
Veſtigia mille:quia illud uidebatur geri
quod adhuc non cœperat: familiare enim
genus horum equorum eſt inquietudine
pedum anticipare curſum:quia multa ſtás
mutat ueſtigia.Virgilius.Stare loco neſcit.
Tuba Tyrrhenum murmur:tubam ſignificat
quam Meleus Tyrrhenorum imperator
primus inuenit:a qua opinione nec Virgi/
lius diſcrepat cum dicit:tyrrhenuſque tu/
bæ mugire per æthera clamor. Tardius
aſtra cadunt:parabola per hyperbolē: quæ
tūc adhibetur cū nec illa quidē q̄ cōparanť
ad exprimendam ſimilitudinem poſſe ſuf
ficere ſcriptor affirmat. Vix iter ſeſe: ordo
uix ſeſe internoſcunt clamore & nomine:
aut enim confundit clamore ſonum ſpe/
ctantium multitudo:aut frequenter incre
pitat:cuius fautor aduenit: utrunque autē
turbationem facit. Euoluere globum .i.
primam metam tranſierunt. Repectit:
diſpergit diſſoluit. Albētes nymbos:ſpu/
Olenium mas aut ſudores. Oleniis:olenium archa
diæ oppidum unde Oleniam capram uo/
lunt fuiſſe Iouis nutricem: hæc cum filiis
ſuis inter ſydera recepta eſt: cuius ſydus
imbriferum dicitur.unde Virgilius.quan/
tus ab occaſu ueniēs pluuialibus hædis im
ber humum: eſt ergo ſignū hyemale aqua
rium ſequens.dicit igitur uerborum cre/
britatem aſſiduos imbres poſſe ſuperare.
Circunſpicit omni:uel pro omni campo
circunſpiciendo facit huc atq; illuc circun/
currendo. Chromis aſper:herculis filius.
Hippodamus:œnomai filius. Mole te/
nentur:ut Virgilius.melior remo ſub pon
dere pinus tarda tenet. Incenditur aura:
ideſt equorum afflatu.

Concurrit ſummos animoſum frigus in artus
Quid dominis idē ardor equis.face lumia ſurgūt
Ora ſonant morſu.ſpumiſq;.& ſanguine ferrum
Vritur.impulſi nequeunt obſiſtere poſtes
Clauſtraq;.compreſſæ tranſfumat anhelitus iræ
Stare adeo miſerum eſt pereunt ueſtigia mille
Ante fugam.abſentemq; ferit grauis ungula cāpū
Circunſtant fidi.nexuſq;.& torta iubarum
Expediunt.firmantq; animos.& plurima mōſtrāt
Inſonuit contra tyrrhenum murmur.& omnes
Exiliere loco.quæ tantum carbaſa ponto
Quæ bello ſic tela uolant? quæ nubila cælo
Amnibus hybernis.minor eſt Iouis impetus igni
Tardius aſtra cadunt:glomerātur tardius imbres.
Tardius in ſummos decurrunt flumina montes
Emiſſos uidere.atq; agnouere pelaſgi
Et iam rapti oculis.iam cæco puluere mixti
Vna in nube latent.uultuſq; umbrante tumultu.
Vix inter ſeſe clamore.& nomine noſcunt
Euoluere globum.& ſpatio quo quiſq; uolebat
Diducti: delet ſulcos iterata priores
Orbita:nunc auidi prono iuga pectore tangunt
Nunc pugnante genu:preſſis duplicātur habenis
Colla toris crinita tument:ſtanteſq; repectit
Aura iubas:bibit albentes humus arida nymbos
Fit ſonus immaniſq; pedum.tenuiſq; rotarum
Nulla manus requies:denſiſq; inſibilat aer
Verberibus.gelida non crebrior exilit arcto
Grando:nec Oleniis manant tot cornibus imbres
Senſerat adductis alium præſagus Arion
Stare ducem loris:dirumq; expauerat inſons
Oedipodioniden:iam illinc a limine diſcors
Iratuſq; oneri inſolito truculentior ardet
Inachidæ credunt accenſum laudibus ille
Aurigam fugit.aurigæ furiale minatur
Amphiaraus agit.quem Theſſalus æquat eundo
Ante tamen cunctos.Sequitur.longeq; ſecundis
Efferus.& campo dominum circunſpicit omni
Admetus.iuxta gemini.nunc Euneos ante
Et nūc āte Thoas. cædūt uincūtque. nec unquam
Ambitioſa pios collidit gloria fratres
Poſtremum diſcrimē erāt.Chromis aſper.& aſper
Hippodamus.non arte rudes.ſed mole tenētur
Cornipedum prior hippodamus fert ora ſequētū
Fert gemitus.multaq; humeros incenditur aura
Spirauit flexæ circum compendia metæ

Interius ductis phœbeius augur habænis
Anticipaſſe uiam: nec non & Theſalus heros
Spe propiore calet. dum non cohibēte magiſtro
Spargitur in gyros. dextraq; exerrat Arion
Iam prior Aeolides. etiam non tertius ibat
Admetus. laxo cum tandem ab orbe reductus
Aequoreus ſonipes premit euaditq; parumper
Gauiſos. ſubit aſtra fragor. cælumq; tremiſcit
Omniaq; excuſſo patuere ſedilia uulgo.
Sed nec lora regit. nec uerbera pallidus addit
Labdacides. laſſa ueluti ratione magiſter
In fluctus in ſaxa ruit. nec iam amplius aſtra
Reſpicit. & uictam proiecit caſibus artem.
Rurſus præcipites in recta. ac deuia campi
Obliquat. tenduntq; uias. iterum axibus axes
Inflicti. radiiſq; rotæ. pax nulla fideſq;
Bella geri ferro leuius. bella horrida credas
His furor ī laude eſt trepidāt. mortemq; minātur
Multaq; tranſuerſis perſtringitur ungula campis
Nec iam ſufficiunt ſtimuli. nec uerbera uoce
Nominibuſq; cient Pholoen Admetus. & Irin
Fulmenq; thoen. rapidum Daneius augur
Aſchetō increpitat. meritumq; uocabula Cygnū
Audit. & herculeum Stiriō. Cromiū. Euneō audit
Igneus Aethion. tardumq; Calydona laceſſit
Hippodamus. Pharium Thoas rogat ire Podarcē
Solus Echionides errante ſilentia curru
Mœſta tenet. trepidaq; timet ſe uoce fateri
Vix dū cœptus equis labor. & iā ī puluere quarto
Campum ineūt. iamq; & trepidis ſudoribus artus
Effœti. & craſſum rapit. eiectatq; uaporem
Cornipedum flammata ſitis. nec iam integer illis
Impetus. & longi ſuſpendunt ilia flatus
Hic anceps fortuna diu decernere primum
Auſa uenit. ruit Aemonium dum feruidus inſtat
Admetum ſuperare Thoas. nec pertulit ullam
Frater opem. uelit ille quidem. ſed martius ante
Obſtitit Hippodāus. mediaſq; immiſit habænas
Mox gromis Hippodamū metæ īterioris ad orbē
Viribus Herculeis. & toto robore patris
Axe tenet prenſo luctantur abire iugales
Nec quicq̄. frænoſq;. & colla rigentia tendunt
Vt Siculas ſi quando rates tenet æſtus. & ingens
Auſter agit. medio ſtant uela tumentia ponto
Tunc ipſum fracto curru deturbat. & iſſet
Ante chromis. ſed thraces equi ut uidere iacentem

Laxo cum tādem ab orbe: ideſt ab exteriore gyro. Aequoreus ſonipes: potronymicum ſignificat polynicē: cuius auus Labdacii fuit filius. Deuia campi: antiptoſis ē dū in directa tendunt: in deuia obliquant. Mortemq; minantur. Vir. uitamquē uolunt ꝑ laude paciſci. Multaque tranſuerſis: multa currentes faciunt per tranſuerſa camporum. Pholoen admetus & irin: equarum nomina: ſupra enim ſic dixit: uix ſteriles compeſcit equas. Cygnum: de colore cadenti nomen accepit: quia igneus fuit. Igneus ethon: in eodem genere nominis expoſitionem adiecit; quia ethon dicit̄ de colore. Rigentia autem dixit: conatu tēſa: qui maxime reuocauit: & continuit illorum curſum. Tenet æſtus: licet uentus inflaret: tamen æſtu ire non poterant. Sed thraces equi: dixerat eni ſupra chromi herculis filium equis diomedis cibatis: non illum qui in troiæ excidio militauit: qui humanis carnibus ueſcebatur.

Victuſq; & collaudatus abiſſet:quia præ poſuit humanitatem gloriæ:ne cruentam uictoriam ſortiretur & uictus eſt cum fa/uore. Per terga uolutus : habænas reiecit: & eũ qui inuolutus per terga fuerat libera/uit:ne currus loris implicitus traheretur.

Moderamine liber:ideſt a rectore qui ex/cuſſus curru uoluebatur in puluere. Putri tellure:definitio pulueris. Tænarei cur/rus:laconici:amphiarai ſcilicet. Theſſa/lus axis:admeti aurigas demonſtrauit: a lo cis ſiue ab equis. ſic Virgilius. duces nauiũ non nominibus:ſed intelligendos fecit di/cendo & nunc piſtris abit nunc uictã præ/terit ingens centaurus ſergeſtum. ſignifica re uolens:& mneſteum. Hæros lemnius: genitos hypſipyle dicit equoꝝ alter thoas iã fuerat dum admetũ præterire feſtinat.

Quis mortis thebanæ locus : uerba poe/tæ cũ exclamatione quaſi crudelitate futu/ra ad parricidium ſeruaretur. Sæua mina tur:amphiarao ſcilicet qui reiiciendus erat.

Hippodamum redit illa fames:iam iamq; tremẽtẽ
Partiri furiis in fræna ipſoſq; frementes
Oblitus palmæ retro Thyrinthius hæros
Torſiſſet.uictuſq; & collaudatus abiſſet
At tibi promiſſos iamdudum phœbus honores
Amphiarae cupit.tandem ratus apta fauoris
Tempora puluerei uenit in ſpatia horrida circi
Cum iam in fine uiæ.& ſummum uictoria nutat
Anguicomam monſtri effigiem ſæuiſſima uiſu
Ora mouet.ſiue illo herebo.ceu finxit in hauſtu
Temporis innumera certe formidine cultum
Tollit in aſtra nephas.non illud ianitor atræ
Impauidus lethes.non ipſe horrore ſine alto
Eumenides uidiſſe queant.turbaſſet euntes
Solis equos martiſq; iugum.Nam flauus Arion
Vt uidit.ſaliere iubæ.atq; erectus in armos
Stat ſociumq; iugi comites utrinq; laboris
Secum alte ſuſpendit equos ruit.illicet exul
Aonius.nexuſq; diu per terga uolutus
Exuit.arripitur longe moderamine liber
Currus:& hunc putri præter tellure iacentem
Tænarei currus.& theſſalus axis.& hæros
Lemnius obliqua quantum uitare dabatur
Tranſabiere fuga.tandem caligine merſum
Erigit ad curſum comitum caput:ægraq; tollit
Mẽbra ſolo:& ſocero redit haud ſperatus adraſto
Quis mortis Thebanæ locus? niſi dura negaſſet
Thiſiphone quantum poteras dimittere bellum
Te Thebæ:fraterq; palam:te plangeret Argos
Te Nemea:tibi lerna comas.Lariſſaq; ſupplex
Poneret.Archemori maior colerere ſepulchro
Tunc uero Oiclides q̃q̃ iam certa ſequenti
Præmia:cum uacuus domino præiret Arion
Ardet adhuc cupiens uel inanem uincere currum
Dat uires refouetq; deus.uolat ocior Euro
Ceu.modo carceribus dimiſſus in arua ſolutis
Verberibuſq; iubas:& terga laceſſit habænis
Aſcheton increpitanſq; leuem.cygnumq; niualem
Nunc.ſaltem dum nemo prior rapit igneus orbes
Axis.& effoſſæ longæ ſparguntur harenæ
Dat gemitum tellus:etiam tunc ſæua minatur
Forſitan & uicto prior iſſet Arione cygnus
Sed uetat æquoreus uinci pater.hinc uice iuſta
Gloria manſit equo.ceſſit uictoria uati
Huic precium palmæ:gemini cratera ferebant
Herculeum iuuenes:illum thyrinthius olim

Ferre manu ſolitus:ſpumantemq; ore ſupino
Vertere. ſeu monſtri uictor.ſeu marte ſolebat
Centauros habet arte truces aurumq; figuris
Terribile .hic mixta laphitarum cæde notantur
Saxa faces.aliiq; iterum crateres ubiq;
Ingentes morientum iræ.tenet ipſe furentem
Hyleum.& torta molitur robora barba
At tibi mæonio fertur circunflua lymbo
Pro meritis Admetæ chlamys.repetitaq; multo
Murice.Phryxei natat hic contemptor Ephœbus
Aequoris.& picta tranſlucet cærulus unda
In latus ire manus.mutaturuſq; uidetur
Brachia.nec ſiccum ſperes in ſtamine crinem
Contra autem fruſtra ſedet anxia turre ſuprema
Seſtias in ſpeculis.moritur prope conſcius ignis
Has adraſtus opes dono uictoribus ire
Imperat:& generum famula ſolatur Achæa
Sollicitat tunc ampla uiros ad præmia curſu
Præceleres:agile ſtudium.& tenuiſſima uirtus
Pacis opus cum ſacra uocant:nec inutile bellus
Subſidium ſi dextra neget.prior omnibus Idas
Nuper olympiacis umbratus tempora ramis
Proſilit.excipiunt plauſu Piſæa iuuentus
Heleæq; manus.ſequitur Sycionius Alcon
Et bis Iſthmiaca uictor clamatus arena
Phedimus.Alipedũq; fugam prægreſſus equorũ
Ante Dimas.ſed tunc æuo tardante ſecutus
Multi etiam quos uarii tacet ignorantia uulgi
Hinc atq; hinc ſubiere.ſed Arcada Parthonopæũ
Appellant.denſiq; cient uaga murmura circi
Nota parens curſu.quis menaliæ atalantes
Neſciat egregium decus?& ueſtigia cunctis
Indeprenſa procis?onerat cæleberrima natum
Mater.& ipſe procul fãmã iãm notus inermes
Narratur ceruas pedes inter aperta lycæi
Tollere.& emiſſum curſu deprendere telum
Tandem expectatus uolucri ſuper agmina ſaltu
Emicat.& torto chlamydem diffibulat auro
Effulſere artus.membrorumq; omnis aperta eſt
Lætitia inſigneſq; humeri. nec pectora nudis
Deteriora genis.latuitq; in corpore uultus
Ipſe tamen formæ laudum aſpernatur & arcet
Mirantes.tunc palladios non inſcius hauſtus
Incubuit.pinguiq; cutem fuſcatur oliuo
Hoc idas:hoc more Dimas.aliiq; niteſcunt
Sic ubi tranquillo perlucent ſydera ponto

Seu marte ſolebat:multa.n.bella hercules p exercitũ geſſit:ut cõtra euryſteũ cõtra echaliã.cõtra troiã:unde Vir.troiãq; echaliãq; necnõ ét in africa teſtis.all.q ait poſtq̃ hercules ĩ africa ſicut putãt interiit:exercitus eius uariis gẽtibus pmixtus ẽ. Terribile:declamatio a cõtrario pp emphaſim qa naturaliter delectare ſolet:ut ipe alibi armaq; in auro triſtia. Saxa fa.pũgna cẽtauroꝝ & lapythaꝝ ĩ cratere picta erat q ĩ cõuiuio efferati furore nec poculis pepcerũt:unde Vir.& magno hyleũ lapythis cratere minãtẽ. Et torta molit̃ hoc declamatõis genus & alibi poeta ſeruauit:laudãdo.ſ.Adraſti paterã: q̃ dicit ĩpreſſũ fuiſſe perſeũ gorgonæ caput tenẽtẽ:& ut ait aureus anguicomã præſecto gorgõa collo:ales habet:iã iamq; uagas ita uiſus in auras exilit:illa graues oculos languẽtiaq; ora:pœne:mouet:uiuoq; etiã palleſcit in auro. Repetitaq;:ornata totiens.

Phryxei æquoris:helleſpontiaci ubi helles phryxi ſoror in mare cecidit.dicit ergo leãdrũ in chlamyde pictũ fuiſſe natantẽ. Trãſlucet:bene trãſlucet qa perfectius pingunt̃ natantes:ut inter undas eoꝝ mẽbra perluceant:leãdri autẽ fabula eſt Ouidio referẽte notiſſima.ſeſtias ĩ ſpeculis.i.hero cuius poeta ex loci uocabulo nomẽ adiecit: ſeſto.n.nigroponti de li. tore locus ẽ:de quo Luca.cõiungere ſeſtõ abydo. Moritur:extinguitur. Cõſcius ignis: lumẽ amoris.qd hero ſolabat̃ lucẽdo uel quod tenebat ipſa ĩ turri. At gener:ſecutus Virgiliũ perditorum præmia poeta ſeruauit:ad conſolandũ enĩ generũ polynicẽ ei Adraſtus famulam dedit:ſicut ille ſergeſto ſeruã ut olli ſerua dat̃.

Sollicitat:tranſacto curuli certamĩe eos poeta deſcribit qbus curſu certandũ ẽ. Et tenuiſſima uirtus:Definitio qd ſit curſus.i.pars nõ ſatis admirãda uirtutis:& cũ pleniſſime rẽ quam cœpat definiret adiecit. Nec inutile bellis:ẽ.n.fugere neceſſariũ cũ ei uincere non dat̃. Vmbratus tpa ramis.i.umbrata habẽs tpa ciuica corona.ſicut Vir.atq; umbrata gerẽs ciuili tpa quercu. Sicyonius alchon.Vir.terit̃ ſicyõia baccha trapetis.

In iſthmiaca.i.in agoneq; iſthmiaca uocãtur ĩ honorẽ leucothoe & palæmõis apud corynthũ conſecratũ. Quis menaliæ:atlãtæ cõfundit hiſtoriam.hanc.n.atlantẽ hippomenis uxorẽ diximus filiã ſiconei fuiſſe: illã autẽ q̃ cũ pcis curſu cõtendit oenomai filiã:ſed hiſtoriã parẽ poſuit ſecutus Vir.ille.n.ait.& mãibus pgne pectus ſignata cruẽtis:cũ hoc cõſtet philomelã feciſe ſed mutauit hiſtoriã. Diffibulat:noue dixit piecit a ſe. Palladios:oleũ. Lætitia.i.pulchritudo ſeu uenuſtas. Deteriora genis:ueſtitus pulcher uidebat̃ ſed pulchrior factus ẽ nudus: latuit uultus membrorum comparatione. nudato enim corpore membrorum pulchritudo uenuſtatem uultus obnubilat.

Segnior:deterior. Iuxta:non longe. Induxere palæſtræ:rem naturalem expreſſit. cito enim genæ barbæ lanugine ueſtiũtur & ex calore palæſtræ & exercitatiõe ipſa aggrauantur corpora. Deſerpitq; genis:incipit a genis dicere ſiue deſerpit deabundat: hæc enim præpoſitio aut addit aut minuit aut mutat. Fatetur:ideſt non apparet quaſi ſub intonſa coma lateat genarum lanugo. Citatos:ueloces. Docto:non fortuito ſed per artem meditato. Breuemq; fugã: breui fuga fiduciam uelocitatis explorat: nec opinio ſine qua certa meta eſt. immo nulla cum crebro ſaltus excurritur: incertus enim modus eſt currendi cum unuſquiſque ſaltus habita præludunt.Ideſt cito redeuntes currebant quod ſolent curſui ſe præparantes efficere:ut ipſe de equis ſuperius ait.pereunt ueſtigia mille ante fugam.

De.

Cydonum:Cretenſium. Siue putant: ad maturitatem ceruorum rettulit. Congregat:ſic Virgilius. conſertoque agmine cerui. Mænalius:Parthenopæus. Archas: quia Mænalus mons eſt Archadiæ:ut ipſe inferius. A uertice crinis archados:ideſt ipſius parthenopæi. Arma fremunt: ideſt minantur.

Vibraturq; fretis cæli ſtellantis imago
Omnia clara nitent.ſed clarior omnia ſupra
Heſperus exercet radios:cantuſq; per altum
Aethera cæruleis tantus monſtratur in undis
Proximus & forma.nec multum ſegnior idas.
Curſibus.atq; æuo iuxta prior.at tamen illi
Iam tenuem pingues florem induxere palæſtræ
Deſerpitq; genis nec ſe lanugo fatetur
Intonſæ ſub nube comæ:tunc rite citatos
Explorant.acuuntq; gradus uariaſq; per artes
Poplite nunc flexo ſidunt.nunc lubrica forti
Pectora collidunt plauſu;nunc ignea tollunt
Crura breuemq; fugam.nec opino fine reponunt
Vt ruit atq; æquum ſummiſit regula limen
Corripuere leues ſpatium:campoq; refulſit
Nuda cohors.uolucres iiſdem tardius modo aruis
Iſſe uidentur equi.credas e plæbe Cydonum
Parthorumq; fuga totidemq; exiluiſſe ſagittas
Non aliter celeres Hyrcana per auia cerui
Cum procul impaſti fremitum accepere leonis
Siue putant rapit attonitos fuga cæca.metuſq;
Cõgregat.& longum dãt cornua mixta fragorem
Effugit hic oculos rapida puer ocior aura
Mænalius quẽ deĩde gradu premit horridus Idas
Inſpiratq; humero.flatuq; & pectoris umbra
Terga premit.poſt ambiguo diſcrimine tendunt
Phedimus atq; Dimas.illis celer imminet Alcon
Flauus ab intonſo pendebat uertice crinis
Archados:hoc primis triuiæ paſcebat ab annis
Munus:& Ogygio uictor cum matre rediſſet
Nequicq̃ patriis audax promiſerat aris
Tunc liber nexu lateq; in terga ſolutus
Occurſu zephyri retro fugit.& ſimul ipſum
Impedit.infeſtoq; uolans oſtenditur inde
Inde dolum iuuenis.fraudiq; accomoda ſenſi
Tempora iam finẽ iuxta dum limina uictor
Parthonopæus init.correpto crine reductum
Occupat.& longæ primus ferit hoſtia portæ
Arcades arma fremunt.armis defendere regem
Ni raptum decus.& meriti reddantur honores
Contendunt.totoq; parant decedere circo
Sunt & quis idæ placeat.dolus ipſe regeſta
Parthonopæus humo.uultumq; oculoſq; madẽtes
Obruit.acceſſit lachrymarum gratia formæ
Pectora nunc mœrens.nunc ora indigna cruento
Vngue ſecat.meritaq; comam furit undiq; clamor

Diſſonus.ambiguumque ſenis cunctatur adraſti
Conſilium tandem ipſe refert.compeſcite litem
O pueri. uirtus iterum tentanda.ſed ite
Limite non uno.latus hoc conceditur Idæ
Tu diuerſa tene .fraus curſibus omnis abeſto
Audierant.dictoque fauent mox numina ſupplex
Affatu tacito iuuenis Thegeeus adorat
Diua potẽs nemoꝝ(tibi eni hic tibi crinis honori
Debitus.æque tuo uenit hæc iniuria uoto)
Si bene quid genitrix.ſiquid uenatibus ipſe
Promerui.ne quæſo ſinas hoc omine Thebas
Ire.nec archadiæ tantum meruiſſe pudorem
Auditum manifeſta fides uix campus euntem
Sentit.& exilis planctis interuenit aer
Raraq; non fracto ueſtigia puluere pendent
Irrupit clamore fores:clamore recurrit
Ante ducem pręſaq; leuat ſuſpiria palma
Finiti curſus operumque ĩſignia præſto
Arcas equũ dono.clypeũ gerit improbus Idas
Cætera plæbs lycius gaudet cõtẽta pharetris
Tunc uocat emiſſo ſiquis decernere diſco
Impiger: & uires uelit oſtentare ſuperbas
It iuſſus Pherelas.& ahenæ lubrica maſſæ
Pondera uix toto curuatus corpore iuxta
Deiicit:inſpectãt taciti.expenduntq; laborem
Inachidæ.mox turba ruunt.duo gentis Acheæ
Tres Ephiriadæ.Piſa ſatus unus.Acarnan
Septimus.& plures agitabat gloria ni ſe
Arduus Hippomedon cauea ſtimulante tuliſſet
In medios.lateq; ferens ſub pectore dextro
Orbem alium.hũc potius iuuenes q mœnia ſaxis
Frangere.qui Tyris deiectum uaditis arces
Nunc rapite:aſt illud cui nõ iaculabile dextræ
Pondus? & abreptum nullo conamine iecit
In latus: abſiſtunt procul:attonitiq; fatentur
Cædere:uix unus Phlegias:acerq; Meneſteus
(Hos etiam pudor:& magni tenuere parentes)
Promiſere manũ.conceſſit cætera pubes
Sponte.& adorato redit illa in gloria diſco
Qualis Biſthoniis clypeus mauortis in aruis
Luce mala Pangæa ferit.ſolemq; refulgens
Territat.incuſſaq; dei graue mugit ab haſta
Piſeus Phlegias opus inchoat.& ſimul omnes
Abſtulit in ſe oculos exhauſto in corpore uirtus
Promiſſa.ac primum terra.diſcumq; manumq;
Aſperat excuſſo mox circum puluere uerſat

Orbem:diſcum. Nunc rapite: diſcum raptim mittite. Cui non iaculabile:Inter/ rogatiue cum deſpectu. Nullo conamine: facile eſt ſine labore. Vix unus: ordo uix promiſere manus:& notandum quia unũ dixerit:cum alterius etiam nomen adieciſ ſet: Sed hoc ſecutus Virgilium fecit:ille.n. ait.Vix unus Heleno:& Lycus elapſi. Ma/ gni tonuere parentes: ne parentum ſuorũ uiderentur minuiſſe uirtutem. Luce ma/ la pangæa ferit:terribili ſplendore repercu tit pangæa mõs eſt thraciæ:unde Lucanus Video pangæa niuoſis cana iugis. Mugit: Clypeus ſcilicet. Aſperat:aſperum facit: ne dum iaceret laberetur. Verſat: con/ ſyderat:inquirit.

Sacra:ideſt agonem Iouis olympici:qui circa alpheum fluuium piſarum cælebratur:cuius ripas ſolitus erat phlægias diſco tranſire.Secundū autē alpheum olympicū exerceri certamen Vırgilio teſte cognouimus:ait enim.Cuncta mihi alpheū liquēs lucoſq molorchı. Sed cælum dextra metitur : phlægias iaculatus eſt tamē mō oſtētationis gratia non cauſa certaminis:& altū uoluit potiuſq̄ in altitudinem iaculari.

Collecto ſanguie:collecta uirtute. Similiſq cadenti:ad uiſum rettulit. Creſcit in aduerſum:in altitudinem quæ aſcendenti aduerſa eſt:de quo qa neceſſe eſt ut omnes res aſcendentes:altitudinis nimietate niteſcāt. Exhauſtus ab alto:ideſt cōſumpto ı̄petu quo miſſus fuerat. Immergiť aruis: de grauitate caſus altitudinis mēſura mōſtratur. Solis opaca ſoror: ꝙ carminibus lunam cælo eripiant:quam opinionē executus Vir. ait carmina uel cælo poſſunt deducere lunā.& alıbi ſignificat eā indutā eē ueleribus dicendo.Munere ſic niueo lanæ: ſi credere dignū ē :Pā deus archadiæ captā te luna fefellit : ſi credi fas eſt de tāti nūinis maieſtate ad amorē Endymionis deſcēdiſſe ꝙ lex ſpheræ : & curſus motuſq aſtrorū nō patiť. Procul auxiliantia:ad opinionē hoīum rettulit quod arbitrētur deficiēti lunæ auxiliari:ſi aera percutiant. Molle tuēti:deſpicienti. Cōtemnere.i.cum facile eēt phlægea iactu ſuperare. Maiorq manus ſperať in æquo.i.maiori uirtute opus eſſe in longitudinē q̄ in altitudinē iaculaturo. Atq illı extemplo:atq illi extēplo.i.ſubito fortuna uenit:cui dulce eſt fiduciā immodicæ uirtutis auferre. Fortuna uenit: huic aduerſa intelligēdū. Etiā latus oē re-

Diſcus

dibat:iaculātem deſcribit.mos.n.diſco certātıbus ut niſi flexo toto corpore nequeant ıaculari. Rariſq ea uiſa uoluptas: pauci riſu cœperūt deluſi uoluptatē caſibus qđ dictū phlægeos mulıebriter laudatus amiſerat:ſed quoniā in rebus quoq ſeriis riſus emittiť:iō paucos extitiſſe dicit qbus phlægeæ caſus læticiā ſuſcitaret. Timida:hypalage ꝓ ipſe timidus. Caſtigat puluere lapſus:corrigit hoc ē aſpſione pulueris ne ei la-

Diſcus

bereť effecit. Fixa ſignať: quouſq iecerat mneſteus diſcū:moris.n.fuerat:ut locus cadētis diſci fixa ſignareť ſagitta. Et fortuna meneſtei.i. timor alterius uel imitatio fortunati. Dextræ geſtamē:hoc eſt qđ cōſueuerat etiā aliis certaminibus iaculari. Per inania ſaltu:ut iactū uigor corporis adiuuaret. Seruatq tenorē:manus a qua fuerat miſſus. Tenorē:iaculū. Meneſtea uictū:ſolet.n.hoc certamine de uictore dubitari.

Humeros:extremos colles q ſpatiū theatri cıngebāt. Et opa.thea.opaca āt culmia qa ſylue ſūmis mōtibus imminebāt. Polyphemus:Homeꝝ ſecutus ē q dicit cyclopē iecıſſe ı̄ Vlyſſis nauē qa ı̄pediēte cæcitate eā tenere nō poterat.

Quod latus in digitos mediæ quod certius ulnæ
Conueniat.non artis egens.hıc ſemper amori
Ludus erat patriæ.non tantum ubi laudıs obiret
Sacra.ſed alternis Alpheon utrinque ſolebat
Metiri ripis.& qua latiſſima diſtant
Non unq̄ merſo tranſmittere flumina diſco
Ergo operum fidens non protinus horrida campi
Iugera.ſed cælum dextra metitur.humiq
Preſſus utroq genu collecto ſanguine diſcum
Ipſe ſuper ſeſe rotat.atq in nubila condit
Ille citus ſublime petit.ſimiliſq cadenti
Creſcit in aduerſum:tandemq exhauſtus ab alto
Tardior in terram redit.atque immergitur aruis
Sic cadıt.attonitis quotiens auellitur aſtris
Solis opaca ſoror:procul auxılantia gentes
Aera crepant:fruſtraq timent:at Theſſala uıctrix
Ridet anhelantes audito carmine bigas
Collaudant danai:ſed non tibi mole tuenti
Hıppomedon maiorq manus ſperatur in æquo
Atq illi extemplo cui ſpes infringere dulce
Immodicas fortuna uenıt:quid numina contra
Tēdere fas homini? ſpatiū iam immane parabat
Iam ceruix conuerſa:& iam latus omne redibat
Excıdit ante pedes elapſum pondus:& ictus
Deſtituit.fruſtraq manum dımiſit inanem
Ingemuere omnes.raris ea uıſa uoluptas
Inde ad conatus timida ſubit arte Meneſteus
Cautior.& multum te Maia nate rogato
Molis præ grauidæ caſtigat puluere lapſus
Illa manu magna.& multum fœlicior exit
Nec partem exiguam circi tranſuecta quieuit
Fit ſonus.& fixa ſignatur terra ſagitta
Tertius:Hippomedō ualida ad certamina tardos
Molitur greſſus.namq illum corde ſub alto
Et caſus Phlægiæ mouet.& fortuna Meneſtei
Erigit.aſſuetu dextræ geſtamen & alte
Subſtentans.rigidumq latus.forteſq lacertos
Conſulit.ac uaſto contorquet turbıne.& ipſe
Proſequitur:fugıt horrendo per inania ſaltu
Iamq procul meminıt dextræ ſeruatq tenorem
Diſcus.nec dubia iunctaue Meneſtea uictum
Tranſabiit meta.longe ſuper æmula ſigna
Conſedit uirideſq humeros.& opaca theatri
Culmina.ceu late tremefecit mole ruınæ
Quale uaporifera ſaxum Polyphemus ab æthna

Lucis egente manu tamen inueſtigia puppis
Auditæ:iuxtaq; inimicum exegit Vlyxem
Tunc genitus Thalao uictori tygrin inanem
Ire iubet fuluo quæ circunfuſa nitebat
Margine.& extremos auro manſueuerat ungues
Gnoſiacos arcus habet.& uaga tela Meneſteus
At tibi ait Phlægia caſu fruſtrate ſiniſtro
Hunc quondam noſtri decus .auxiliumq; pelaſgi
Ferre dãus(neq; enĩ Hyppomedõ inuiderit)enſẽ
Nunc opus eſt animis infeſtos tollere cæſtus
Comminus hæc bellis:& ferro proxima uirtus
Conſtitit immanis cerni:immaniſq; tueri
Argolicus Capaneus:ac dum nigrantia plumbo
Tegmina cruda boum.non mollior ipſe lacertis
Induitur.date tot iuuenum de milibus unum
Huc ait.atq; utinam potius de ſtirpe ueniret
Aemulus aonia quem fas dimittere leto
Nec mea crudelis ciuilis ſanguine uirtus
Obſtupuere animi:fecitq; ſilentia terror
Tandem inſperatus nuda de plæbe Laconum
Proſilit Alcidamas:mirantur Dorica regum
Agmina ſed ſocii fretum polluce magiſtro
Norant.& ſacras inter creuiſſe palæſtras
Ipſe deus poſuitq; manus.& brachia finxit
(Materiam ſuadebat amor)tunc ipſe locauit
Comminus.& ſimili ſtantem miratus in ira
Suſtulit exultans:nudumq; ad pectora preſſit
Illum indignatur Capaneus:ridetq; uocantem
Vt miſerans poſcitq; alium:tandemq; coactus
Reſtitit.& ſtimulis iam languida colla tumeſcũt
Fulmineas alte ſuſpenſi corpora plantis
Erexere manus.tuto procul ora receſſu
Armorum in ſpeculis.adituſq; ad uulnera clauſi
Hic quantus ſtygiis Titius conſurgat ab aruis
Si torue patiantur aues tanta undique pandit
Membrorum ſpatia.& tantis ferus oſſibus extat
Hic paulo ante puer.ſed ei maturius æuo
Robur.& ingentes ſpondet tener impetus annos
Quem uinci haud quiſq̃.ſæuo nec ſanguine tingi
Malit.& erecto timeat ſpectacula uoto
Vt ſeſe permenſi oculis.& uterq; priorem
Spectauere locum nam protinus ira nec ictus
Alterius paulum timor.& permixta furori
Conſilia inclinant tantum contraria iactu
Brachia.& explorant cæſtus, hebetantq; terẽdo
Doctior hic differt animum.metuenſq; futuri

Exegit:tranſmiſit. Victori tygrin:Simi
li modo etiam i primo libro de pelle dixit:
tergo uidet huius inanem impexis utrin/
que iubis horrere leonem.& notãdum q;
metri neceſſitate tygrin accuſatiuum græ
cũ poſuit ꝑ tygrẽ. Mãſueuerat ungues:ꝓ/
cioſa ſummitate unguiũ extremitas quæ
nocere poterat fuerat auro ueſtiente mol/
lita. Auxiliumq; pelaſgi:regis græcorum
quia gladius hic ualidus & aureus fuit.

Et ferro ꝓxima uirtus:quia & cæſtu ho/
mines occidunt. Non mallior ipſe:æque
duriſſimus:cuius cutis homis erat durata
in boum pelles. Nec mea crudelis:ſubau/
dimus eſſet:minatur enim ſe illum occiſu
rum qui contra ſteterit:& ideo uenire ho/
ſtes obſtabat. Nuda de plæbe laconum:ſi
ue amore ceròmatis ad certamina præpa/
rata uel fortia. Socii fretum:ideſt lacones.

Materiæ ſuadebat amor:ut doceret qđ
delectabat. Polluce magiſtro: deus enim
pollux hoc exercitio dum inter mortales
eſſet delectabatur & hunc chalcimada in/
duit. Nudumq; ad pectora preſſit.i.pol/
lux:complexus eſt fouendo:poeta morem
ceromatis executus eſt deſcribendo nudũ
hic alii fortem intelligi uolunt. Ridetque
uocãtem:Prouocantem. Languida colla
tumeſcunt:quæ languida habebat quãdo
dedignabatur certamen. Ora receſſu:ha/
bent ſubaudimus manibus ĩplicatis. Pau
lo ante puer:alcidamas adoleſcens.qui æta
tem corporis molle uicebat:ideſt cuius uir
tus ætatẽ uirilem præceſſerat. Tener im/
petus annos:ideſt magna i eo impetu æta/
tis teneræ uirtutis futuræ indoles cerneba
tur. Quem uinci:unumquẽq; ipſorum.
populus enim iunioribus ſolet fauere.or/
do ergo talis eſt.neq; quiſquam malit ali/
quem aut tingi ſæuo ſanguine. Erecto uo
to:ſuſpẽſo fauore propter incertum uicto
riæ exitum. Et uterq; priorem:ideſt utri/
que ſperabant quod ab alterius manu cer/
tamen inciperet.unde. Lucanus. inde ma/
num ſpectant tempus quo noſcere poſſint
facturi quæ monſtra ferant. Hebetantq;
terendo:uanis ictibu cæſtuum acumẽ ob/
tundũt. Explorant:conſyderãt fortitudi
nẽ cæſtuum. Doctior hic differt aĩum:al/
cidamas differt animum ſpiritum ſeruat.

Vires diſpenſat:paulatim erogat. At il/
le nocendi : Capaneus in aduerſarii nece ꝑ
fuſior. Prodigus incautuſq; ſui: nō proui
dés ſuæ ſaluti. Ruit omnis.i. omnem uir
tutem erogat. Et ambas conſumit ſine le
ge māus:ideſt ſine artis lege.artis ipſius lex
eſt ut una manus reuerſa alteram feriat: cō
ſumpſit ergo ambarum manum ictum &
perdidit. Prouidus aſtu:Sagacitate. Hos
reiicit ictus:refundit eludit euitat. Inter/
dū nutu capitiſq; citati.Velocis capitis mo
tu. Citati:moti. Integer obſequio: Mobi
litate. Inſtat greſſu:ut caueret ictus certa/
minis anteibat pede:facie recedebat quod
ipſe ait tuto ꝓcul ora receſſu. Iniuſtis:non
æquis quia capaneus erat fortior:ergo fre/
quenter quamuis enim pateretur tamē ali
Expiētia quando commotus attemptat. Experien
tia:ars experiēdo collecta. Fracta:Diuiſa.
Neſcit:quia ictum furore non ſenſerat.
Summo maculas in uelere uidit:quia la/
neos pentodactylos habent ſub teſtibus q
eminent ſupra brachia.alii autem uolunt
poetam de barba dixiſſe. Præcipitatq; re/
tro.uerſo gradu cogitans fugere. Rapi/
unt conamina uenti:excipiunt ſiue fruſtrā
tur:ideſt in uacuum minarum eius impe/
tus pegerunt. Mortes:quaſi ſinguli ictus
capanei ſingulas mortes afferrent. Auer/
ſus fugit:ita alcidamas auerſus cedebat fu/
rori ut nunquam fugiens uideretur:graue
enim uiro forti crimē eſt terga dediſſe cer/
tamini. De puppe: a gubernatore:nā per
tica eſt quædam in naui quam hortator re
migum tenet:quam ſi incuſſerit : remiges
non deſinunt ſi depoſuerit quieſcunt a la/
Caſteria bore:hanc caſteriam Plautus nominauit ī
aſinaria :quando pulſi repoſui remum ſo
la ego in caſteria. Iā uox ciet altera remos:
Quia primo ſigno ceſſatum fuerat a labo
re.uox ſequens denuo remiges excitauit.
Ecce iterū:ut paululū quieuerunt.rurſus
ineūt pugnam. Immodice:uiolenter qua/
ſi qui exceſſerit modum:uenientem capa/
Exit neum eludit alcidamas. Exit:euitat decli/
nat eum. Effunditur ille:capaneus. Alio
puer improbus ictu:alcidamas improbus
magnus alio ictu:quia iam ſupra illum p/
cuſſerat. Impalluit ipſe ſecundo:etiam ip/
ſe eſt fœlici euentu perterritus ne poſt ſecū
dum uulnus iratum capaneum ferre non
poſſet. Ite ait o ſocii:ſeperatim:& ſuſpen/
ſe legenda ſunt:quæ locutio conuenit atto
nitis & iratis:attonitis ut hoc loco.& Virgi
li.Fuge nate propinquant.

Cunctatus uires diſpenſat.at ille nocendi
Prodigus.incautuſq; ſui.ruit omnis in ambas
Conſumit ſine lege manus:atq; irrita frendit
Inſurgens ſeq; ipſe premit:ſed prouidus aſtu
Et patria uigil arte Lacon.hos reiicit ictus
Hos cauet.interdum nutu capitiſq; citati
Integer obſequio manibus.nunc obuia tela
Diſcutiens.inſtat greſſu.uultuq; recedit
Sæpe etiam iniuſtis collatum uiribus hoſtem
(Is uigor ingenio.tantaq; experientia dextræ)
Vltro animis audaxq; intratq; obumbrat & alte
Aſſilit.ut præceps cumulo ſalit unda minantes
In ſcopulos.& fracta redit.ſic ille furentem
Circuit expugnans.Leuat ecce diuq; minatur
In latus.inq; oculos.illum rigida arma cauentem
Aduocat.& manibus nec opinum interſerit ictum
Callidus.ac mediam deſignat uulnere frontem
Iam cruor.& tepido ſignantur tempora riuo
Neſcit adhuc Capaneus.ſubitūq; ꝑ agmina mur/
Miratur.uerum feſſam ſuper ora reduxit (mur
Forte manum.& ſummo maculas in uellere uidit
Non leo non iaculo tantum indignata recepto
Tygris.ait toto cedentem feruidus aruo
Præcipitatq; retro iuuenem.atque in terga ſupinat
Dentibus horrendum ſtridens. geminatq; rotatas
Multiplicatq; manus.rapiunt conamina uenti
Pars cadit incæſtus.motu Spartanus acuto
Mille cauet lapſas circum caua tempora mortes
Auxilioq; pedum.ſed non tamen immemor artis
Auerſus fugit.& fugiens tamen ictibus obſtat
Et iam utrinq; labor.ſuſpiriaq; ægra fatigant
Tardius ille premit.nec iam hic abſiſtere uelox
Defectiq; ambo genibus.pariterq; quierunt
Sic ubi longa uagos laſſarunt æquora nautas
Et ſigno de puppe dato poſuere parumper
Brachia.uix requies iam uox ciet altera remos
Ecce iterum immodice uenientem eludit & exit
Sponte ruens:merſuſq; humeris effunditur ille
In caput aſſurgentem alio puer improbus ictu
Perculit euentuq; impalluit ipſe ſecundo
Clamorem Inachidæ quantum non littora tollunt
Nō nemora.illum ab humo conātē ut uidit Adra/
Tollētemq; manus.& nō tollerāda parētē (ſtus
Ite oro ſocii.furit ite atq; opponite dextras
Feſtinate.furit:palmamq;.& præmia ferte
Non prius effracto:q̄ miſceat ora cerebro

Abſiſtet.uideo.moriturum auferte lacona
Nec mora prorumpit Tydeus.nec iuſſa recuſat
Hyppomedon.tunc uix ambo conatibus ambas
Reſtringũt cohibẽtꝗ manus.tũc plurima ſuadẽt
Vincis abi:pulchrum eſt uitam donare minori
Noſter & hic belliꝗ comes.nil frangitur hæros
Ramumꝗ oblatumꝗ manu thoraca repellit
Vociferans. liceat has non ego puluere craſſo
Atꝗ cruore genas meruit quibus hoſte fauorem
Semiuir in fodiam?mittamꝗ informe ſepulchro
Corpus.& oebalio donem lugere magiſtro?
Dixit.& hunc ſocii tumidum & uiciſſe negantem
Auertunt.contra laudant inſignis alumnum
Taygeti.longeꝗ minas riſere lacones
Iam dudum uariæ laudes.& conſcia uirtus
Tydea magnanimum ſtimulis ingentibus angunt
Ille quidem & diſco bonus.& contendere curſu.
Nec cæſtu bellare minor.ſed corde labores
Ante alios erat uncta pales.ſic ocia martis
Degere:& armigeras laſſare aſſueuerat iras
Ingentes contra ille uiros acheloia circum
Littora:fœliceſꝗ deo monſtrante palæſtras
Ergo ubi luctandi iuuenes animoſa citauit.
Gloria.terrificos humeris etholus amictus
Exuitur. patriumꝗ ſuem.leuat ardua contra
Membra cleoneæ ſtirpis iactator agylleus
Herculea non mole minor.ſed grandibus alte
Inſurgẽs humeris.hominem ſuper improbus exit.
Sed non ille rigor. patriumꝗ in corpore robur
Luxuriant artus. effectaꝗ ſanguine laxo
Membra natãt.inde hæc audax fiducia tantum
Oenidæ ſuperare parem.q̃q̃ ipſe uideri
Exiguus grauia oſſa tamen. nodiſꝗ lacerti
Difficiles.unq̃ hunc animum natura minori
Corpore.nec tantas auſa eſt includere uires.
Poſtq̃ oleo gauiſa cutis.petit æquor uterꝗ
Pro curſu medium.atꝗ hauſta ueſtitur arena.
Tunc madidos artus alterno puluere ſiccant.
Collaꝗ demerſere humeris.& brachia late
Curua tenent.iam tunc hauſtu deducit in æquum
Callidus.& celſum procuruat agyllea tydeus
Summiſſus tergo.& genibus uicinus arenæ.
Ille autem alpini ueluti regina cupreſſus
Verticis urgentes ceruicem inclinat in auſtros
Vix ſeſe radice tenens terræꝗ propinquat
Iam dudum æthereas eadem reditura ſub auras.

Ramum:palmam. Thoraca: qui erat palmæ præmium. Liceat:exclamatio iraſcentis indignatione permixta. Et uiciſſe negantem:ne ab indignatione occidẽdi alcidamanta daretur:negat ſe uiciſſe capaneus. Angũt:ſtimulãt. Laboris:artis peritiã.

Vncta palæſtræ:palæſtræ ſtudium bene addidit.Vncta ad diſcritionem paſtoraliũ certaminum & luctationem naturalẽ.Virgilius de palæſtra ruſticorum.Corporaꝗ agreſti nudant præ dura.alibi.Palæſtras nudati ſociis. Fœliceſque deo monſtrante palæſtras:quia uictor ſemper extitit deo mõſtrante Mercurio intelligimus.ipſe eni huius artis inuentor fuit.Horatius.Et decore more palæſtræ.fœlices palæſtras dixit.ut Virgilius.Quo non fœlicior alter Cingere tæla manu:ideſt peritior. Patriumꝗ ſuẽ: Calydonis apri pellẽ. Leuat:ſpoliat. Mẽbra cleoneæ:Cleone ciuitas coryntho uicina.

Cleone

Nec mole minor:magnitudine corporis non inferior:ex proceritate corporis humanam fortunã uidebatur excellere. Sed non ille rigor: herculis ſcilicet. Effuſaꝗ membra:plana non thoroſa. Sanguine laxo:cutem enim fluentem mollior ſanguis efficit. Inde hæc audax fiducia:qa proceritati Agyllei nullum membrorũ inerat robur. Difficiles:duri:aſperi. Tũ madidos: infuſos oleo.non ſudore. Vara:paululum flexa crura ſeu foris extenſa.ut Horatius. Hũc uarum diſtat eius cruribus:quos uulgo uaſios uocant.

Varum

Deducit in æquum:deflectit ut ſibi æquet aſtu ſperantis fiduciã.

Summiſſus tergo:inclinans dorſum ſuũ: ut ſe Tydeus inflecteret. Vrgentes:premẽtes. Reditura ſub auras:ſi uentorum flatus admitterent.

Non ſecus ingentes:artus Agyllei ætas.
Caſtigata:compoſita ſeu potius maculis
aſperata. Non integer ille:agylleus & ſub/
audiendum uiribus fatigatus uel euacua/
tus. Harenas:quas tydeus in eum ingeſſe/
rat. Non ualuere potiri:ideſt neuter ualuit
incœpta perficere ideſt non potuit. Condi
dit:cælauit:quia ſub ingenti agyllei corpo/
re exiguitas tydei eſt cælata. Suſpēſus ager
definitio ſpeluncæ: ſiue ad naturam terræ
rettulit:quæ dicitur in medio aere ſuſpen/
ſa: ſiue quod ītrinſecus uacuāt terræ uenas
qui metallum aliquod quærūt. Indignan/
tem animam:dicunt philoſophi indignari
animas:quod inuitæ de hac luce diſcedant.
ut Virgilius. Vitaque cum gemitu fugit in
dignata ſub umbras. Propriis non reddi/
dit aſtris:ingens expoſitio eſt:uel quare ani
mæ ad aſtra redeant:poſtquam exutæ fue/
rint nefando corpuſculo:ut non ſolum be/
ne meritorum:ſed etiam ſontium illuc fe/
rantur: ut aut pro uitæ pretio optima mer
cede æterna luce donentur.aut pro male cō
miſſis ab ipis aſtris ſtelliſque puniantur at/
que conſumantur. non quidē ut pereant:
ſed affligantur. Et ideo ab his puniuntur
Animas ad ſidera ſecundum pytagoram: qui ait animas bo/
norum uirorum ī ſtellas poſſe reuerti. Vir.
Scilicet huc reddi deinde hac reſoluta refer
ri Omnia.nec morti eſſe locū:ſed uiua uo/
lare Syderis innumerum atque alto ſucce/
dere cælo. Lucanus in nono. Innocuos uita
patientes fecit æternos animam collegit in
orbes. Animiſque & pectore ſupra eſt. Li/
cet infra ſit corpore. Cum uinclis:illius.ſ.
qui eum brachiis alligauerat. Elapſus ini/
Iniquum quo: ſubductus graui ponderi.iniquū enī
grauem dicimus. Virgilius. Et iniquo pon
dere raſtri. Et firmo:ordo mox latus fir/
mo nexu implicat genua premens ad ilia.
Improbus:magnus.quia cum eſſet parua
ſtatura magni ponderis alte ſuſtulerat ui/
rum. ſiue quod ſe maiorem nexibus uēdi/
caſſet. Terrigenam ſudaſſe libyn: antheū
dicit:quem Hercules apud ſummentū afri
cæ ciuitatem palæſtrino certamine ſupera/
uit:quem cum nequiret elidere: medium
corripiēs brachiorꝫ ſuorꝫ nexu cōfregit: qa
terræ beneficio fortior cadendo ſurgebat.

Non ſecus ingentes artus præcelſus agylleus
Sponte premit:paruūq; gemēs duplicatur ī hoſtē
Et iam alterna manus.frōtemq; humeroſq;.latuſq;
Collaq;.pectoraq;.& uitantia crura laceſſit
Interdumq; diu pendent per mutua fulti
Brachia nunc ſæui digitorum uincula frangunt:
Non ſic ductores gemini gregis horrida tauri
Bella mouent.medio coniunx ſtat candida prato
Victorem expectans.rumpūt obnixa furentes
Pectora:ſubdit amor ſtimulos.ac uulnera ſanat
Fulminei ſic dente ſues.ſic hiſpida turpes
Prælia uiloſis ineunt complexibus urſi.
Vis eadem oenidæ.nec ſole aut puluere feſſa
Membra labant:riget arta cutis.duriſq; laborum
Caſtigata thoris.contra non integer ille
Fatibus alternis.ægroq; effetus hiatu
Exuit ingeſtas fluuio ſudoris harenas
Ac furtim rapta ſuſtentat pectora terra.
Inſtat agens tydeus.ictumq; in colla minatus
Crura ſubit:cœptis non eualuere potiri
Fruſtratæ breuitate manus:uenit arduus ille
Deſuper.oppreſſumq; ingentis mole ruinæ
Condidit: haud aliter collis ſcrutator hiberi
Cum ſubiit.longeq; diem.uitamq; reliquit
Si tremuit ſuſpenſus ager.ſubitumq; fragorem
Rupta.dedit tellus.latet intus monte ſoluto
Obrutus:ac penitus fractū. obductumq; cadauer
Indignātem animam propriis non reddidit aſtris
Acrior hoc tydeus.animiſq; & pectore ſupra eſt.
Nec mora cum uinclis:oneriq; elapſus iniquo
Circuit errantem.& tergo nec opinus inhæret
Mox latus & firmo celer implicat ilia nexu
Poplitibus genua inde premens euadere nodos
Nec quicq̄.& lateri dextram inſertare parentem
Improbus horrendum uiſu ac miſerabile pondus
Suſtulit herculeis prenſum ſic fama lacertis
Terrigenam ſudaſſe libyn.quom fraude reperta
Raptus in excelſum.nec iam ſpes ulla cadendi
Nec licet extrema matrem contingere planta
Fit ſonus.& lætos attollunt agmina plauſus.
Tunc alte librans inopinum ſponte remiſit
Obliquumq; dedit.procumbentemq; ſecutus
Colla ſimul dextra.pedibus ſimul inguina uixit
Deficit obſeſſus.ſoloq; pudore repugnat.
Tādem preſſus humi.pronamq; extēſus ī aluum
Sternitur.ac longo mœſtus poſt tempore ſurgit

Turpia ſignata linquens ueſtigia terra
Palmam autem dextra.læuaq; nitentia dono
Arma ferens tydeus.quid ſi non ſanguinis huius
Partem haud exiguam(ſcitis)dyrceus haberet
Campus:ubi hæ nuper thebarum fœdera plagæ?
Hæc ſimul oſtētās quæſitaq; præmia laudum
Dat ſociis.ſequitur neglectus agyllea thorax.
Sunt & qui nudo ſubeant concurrere ferro
Iamq; aderant inſtructi armis epidaurius agreus
Et nondum fatis dyrceus agentibus exul.
Dux uetat iaſides:manet ingens copia lethi
O iuuenes.ſeruate animos auidumq; furorem
Sanguinis aduerſi:tuq; o quem propter auita
Iugera dilectas cui deſolauimus urbes
Ne precor ante aciem ius tantum caſibus eſſe
Fraterniſq; ſinas(abigant hoc numina)uotis
Sic ait.atq; ambos aurata caſſide ditat.
Tunc genero ne laudis egens iubet ardua necti
Tempora.thebarumq; ingenti uoce citari
Victorem diræ retinebant omnia parcæ.
Ipſum etiam proprio certamina feſta labore
Dignari & tumulo ſupremum hūc addere honorē
Hortantur proceres.ac ne uictoria deſit
Vlla ducum numero.fundat uellycia cornu
Tæla rogant.tenui uel nubila tranſeat haſta.
Obſequitur gaudēs.uiridiq; ex aggere in æquum
Stipatus ſummis iuuenum: deſcendit at illi
Pone leues portat pharetras.& cornua iuſſus
Armiger ingentem iactu tranſmittere circum
Eminus.& dictæ dare uulnera deſtinat orno.
Quis fluere ocultis rerum neget omnia cauſis?
Fata patent homini.piget inſeruare.peritq;
Venturi promiſſa fides.ſic omnia caſum
Fecimus.& uires auxit fortuna nocendi.
Campum emenſa breui fatalis ab arbore tacta
Horrendum uiſu.per quas modo fugerat auras
Venit arundo retro.uerſumq; a fine tenorem
Pertulit.& notæ iuxta ruit ora pharetræ.
Multa duces errore ſerunt.hi nubila & altos
Occurriſſe notos.aduerſo roboris ictu
Tæla repulſa alii.penitus latet exitus ingens
Monſtratumq; nefas.& uni remeabile bellum
Et triſtes domino ſpondebat arundo recurſus.

Quid ſi nō ſanguinis huius:ſi nō exhauſtus fuiſſet uiribus in thebano cāpo: ī quo quinq̄ginta inſidiantes uno relicto ſuperſtite occidit. Hæc ſimul:ſubudiendū cum diceret Præmia laudū:uirtutis inſignia. Neglectus thorax: uetus. Inſtructi armis:modo ſagittarioꝝ uult monſtrare certamina.i.iactū uelociū ſagittarū. ſed iaculatores nō exhiberi permiſit.cōmemorationem iſtius ſpectaculi dixit.ſed ipſā nō exhibuit uoluptatē. Epidaurius:epidaurus ciuitas peloponenſis eqs nobilis. ut ipſe in cathalogo. Qui rura domitāt epidauria.

Sanguinis aduerſi : hoſtilis uel thebani. Cui deſolauīus urbes:pp quē reliqmus patriā. Abigāt hoc nūina:ut ātea q̄ p̄liū committat̃ moriaris. Nec laudis egēs:nec ī honoratus abiret. Leues pha.nō inanes:ſed ī qbus ſagittæ eēnt aut pinatæ. Fluere: uenire uel ꝓcedere. Neget oia cauſis:īcuſat poeta eos q dicūt futura nō portēdi mortalibꝫ.

Inſeruare:attēdere auſpicia:& eſt uerbū augurū ḋ cælo ſeruatū.dicit ergo. Piget nos īſiſtere.i.tētare & cognoſcere futura.& iō perit uenturi fides ꝓmiſſa. Sic oia caſū : oia ſunt rerum futurarū ſigna:ſiue bonaꝝ ſiue malaꝝ.caſus autē ſunt ſubiti euētus.Cū.n. Caſus
nō q̄rimus quæ ſunt:nō curamus aduerſa: cū neglectu noſtro omnia ꝓueniunt mala: q̄ accidūt caſui deputamus. Fatalis.i.harūdinē fatalem dixit quæ futura monſtraret.
Tenorē:curſū īpetū. Et no.iux.ru.or.phare.ante ora eius cecidit:q pharetrā tenebat. Tenor
ut Oui.De cælo reuolat nullo referēte cruētum. Serūt: diſſerūt.diſputāt. Recurſus : ſoli Adraſto ſagitta ſuū reditū pollicetur.

ATque ea cunctantes tyrii primordia belli. Hic liber hēt indignationem Iouis cōtra martē q; bella thebana lentius gererent̃.miſſionē mercurii ab Ioue ad eū incitādū. Deſcriptionē domus Martis ī thracia cū oībus eius miniſtris.Allocutionē Martis ad Mercuriū.Allocutionē Adraſti regis ad tumulū Archemori.īmiſſionē timoris & nimiā augurii formidinē:pariterq; cupiditatē ad bellū ocius p̄parādū.Cōq̄ſtionē liberi apud Iouē ꝓ thebāis:Iouiſq; reſpōſionē uidictā ꝓmittētis. Seqt̃ deſcriptio cathalogi exercitus thebanoꝝ.Interrogatio antigōes reſpōſio Phorbātis.allocutio Etheoclis animātis exercitū.Inſtātis belli ꝓdigia.aduentus argiuoꝝ ad thebas:collocatioq; caſtrorum.egreſſus cū filiabus iocaſtæ ad argiuorū caſtra.admiſſio eaꝝ.q̄ſtio de bello. Tydei relatio.Occiſio tygriū māſuetaꝝ.deide incōgruētis timoris belli deſcriptio.Et hic atq; illinc ſingularia uel confuſa certamina diuerſo caſu uariaq; uictoria cū deſcriptione & allocutionibus exultantiū ducū amphiarai p̄cipue pugna deſcribit̃:circa quā Apollīs fauor & poſtea cōfeſſio cū dolore mōſtrat̃.reſpōſio Amphiarai cōmēdātis filiū & petentis per eū de uxore uindictā.hiatus terræ & Amphiarai cū armis & curru ad inferos deſcenſio.

Lactantii.P.in ſeptimum Thebaidos interpretatio.

ATque ea cunctantes: deſcribitur Iouis iracundia.allocutio apud Mercurium: ut Iouis minas nũciet marti: & accuſet eum ꝗ patiatur græcos apud tumulum Archemori uoluptatibus occupari.& ut eos furoris ſtimulis mars armet ad bellũ. Cũctantes: morantes ſiue manentes. Ceruicibus: iracundia Iouis e cælo pondus augeri: & hoc athlantẽ quæri. Oceano: ideſt calyſto: quæ in urſam hoc eſt in ſeptentrionem dicitur uerſa. Qua parrhaſis ignẽ: arcas a gente dicta: unde fuit Calyſto Lycaonis filia.Lucãus.Parrhaſis obliquos helice cum uerteret axes.Calyſto ergo ipſa eſt: quæ artophylax dicit urſa: quæ nũꝗ in oceano tingitur. Et noſtro paſcitur imbri: ideſt cæleſti liquore: nõ marino: ut cætera ſydera: nã ut oſtenderet Lucãus ignem ſolis aquis nutriri ait.Non pabula flãmis. Iſthmius umbo: iſthmos eſt terra inter duo maria in lõgum porrecta.hæc enim duo maria orientem occidentẽq; diſcriminãt.Ionium oriẽte.Aegeum occidente diuidit.omne ergo quod Iſthmius umbo deſtinet.i.achaiam.i cuius parte Pelops regnauit duo maria circundant: adeo ut inſulã facerẽt: niſi utrũq; pelagus interiecta terra diuideret.ideo autẽ umbonem montis dixit: quia eius pars erectior imminet mari. Maleæ: malea ꝓmõtorium græciæ: quod intrat mare: & per quingenta millia introrſus extẽditur: ubi unda ita ſæua eſt: ut nauigantes uideat perſequi.unde Virgilius. Maleæq; ſequacibus undis.hoc autem ꝓmõtoriũ a Maleo græciæ rege nomen accepit: quod intra ſe peloponenſes includit ac tenet. Illi uix muros: ideſt fines p̃riæ figura ꝗ ſũt illi.i.iuuẽtus argiua græci ingt ſic ibãt: quaſi iã uictores reuertant ad patriã. Offenſiq; ſedet: rati ꝗ eorũ gratia periiſſet Archemorus: ſiue Offenſi occupati mutuo ſermone dixit. Sepulchri: Archemori: cui ludos funebres cælebrãt. Sonat orbe recuſſo: furore tuo hæc gradiue feciſti certamina: ut aut de eo certarent: aut de cœleſtibus. Oebalii: ut ſupra. Oebalio donẽ lugere magiſtro. Inſana uoluptas: deeſt fuerit. Nũc lenis: q̃ſi ideo nũc mars mitis ſit.nec noſtra iracũdia flectitur.

Iſthmos

Malea

Nil equidem crudele minor: nil minor illi quod crudele ſit ideſt marti; ſed bonum & mite numen efficiam.minatur Iuppiter ſe martem mitem efficere: quod ſic cruẽto numini eſſet contrarium: ut mites illi qui infreni eẽ cõſueuerãt: ocii lãgore torpeſcãt: & ſit numẽ eius mite. graue.n.malũ eſt: facit.n.bonum a ſuo iſtituto traducere. Ius erit: hũani ſanguinis: aut ius aut auſpicium non erit ius poteſtas auſpicium frequentia.

HIc iouis īperio martem cyllenius ales
Excitat in graios reſides.itẽ ille furorẽ
Inſtaurat belli.ac thebas ardentibus offert.
Labdacios tẽdit lachrymis defẽdere liber
Antigone e muris ſociorũ diſcere uultus
Exquirit.fidus cui pandit ſingula phorbas.
Mox iocaſta gemens natum.graioſq; precatur
Vt placidus thebas ineat fratremq; repoſcat
Imperium tydeus prohibet ſua uulnera narrans
Tigrium interitus partes pugnare coegit.
Bellantem curru amphiareum telluris hiatus
Obruit.ingemuitq; cadens.lucemq; reliquit.

ATq; ea cũctãtes tyrii primordia belli
Iuppiter aut æquo reſpexit corde pelaſgos.
Cõcuſſitq; caput motu quo celſa laborant
Sydera: ꝓclamatq; adiici ceruicibus athlas
Tunc ita ulocẽ tegees affatur alumnũ.
I medium rapido.boreamq; illabere ſaltu
Biſthonias ſuper uſq; domos.axemq; niuoſi
Syderis: oceano uetitum qua parrhaſis ignem
Nubibus hybernis.& noſtro paſcitur imbri.
Atq; ibi ſeu poſita reſpirat cuſpide mauors
Quanꝗ inuiſa quies.ſeu quod reor arma tubaſq;
Inſatiatus habet.caræq; in ſanguine gentis
Luxuriat.propere monitus.iramq; parentis
Ede: nihil parcens: nempe olim accendere iuſſus
Inachias acies.atque omne quod iſthmius umbo
Deſtinet: & raucæ circumtonat ira maleæ.
Illi uix muros.limenq; egreſſa iuuentus
Sacra colunt.credas bello rediſſe tot inſtant
Plauſibus offenſiq; ſedent ad buſta ſepulchri
Hic ne tuus gradiue furor? ſonat orbe recuſſo
Diſcus.& oebalii coeunt in prælia cæſtus
Aſt ipſi rabies.ferriq; inſana uoluptas
Qua tumet immeritas cineri dabit impius urbes
Ferrum ignemq; ferens.implorantesq; tonantem
Sternet humi populos.miſerũq; exhauriet orbẽ
Nunc lenis bellis: noſtraq; remittitur ira
Quod niſi præcipitat pugnas dictoq; iubentis
Ocius impingit tyriis danaa agmina muris.
(Nil equidem crudele minor) ſic mite bonumq;
Numen & effreni laxentur in ocia mores
Reddat equos.enſemq; mihi.nec ſanguinis ultra
Ius erit.aſpiciam terras.pacemq; iubebo.

Omnibus ogygio ſat erit tritonia bello.
Dixerat.& thracum cyllenius arua ſubibat
Atq; illum arctoæ labente cardine portæ
Tempeſtas æterna plagæ.prætentaq; cælo
Agmina nymborum.primiq; aquilonis hiatus
In diuerſa ferunt.crepat aurea grandine multa
Palla.nec arcadii bene protegit unda galeri.
Hic ſteriles delubra notat mauortia ſyluas
Horreſcitq; tuens.ubi mille furoribus illi
Cingitur aduerſo domus immanſueta ſub hemo
Ferrea compago laterum.ferro arta teruntur
Limina ferratis incumbunt tecta columnis.
Læditur aduerſum phœbi iubar.ipſaq; ſedem
Lux timet.& durus contriſtat ſydera fulgor
Digna loco ſtatio:primis ſalit impetus amens
E foribus.cæcumq; nefas iræq; rubentes
Exangueſq; metus.occultiſq; enſibus aſtant
Inſidiæ.geminumq; tenens diſcordia ferrum
Innumeris ſtrepit aula nimis.triſtiſſima uirtus
Stat medio.lætuſq; furor uultuque cruento
Mors armata ſedet.bellorum ſolus in aris
Sanguis.& incenſis.qui raptus ab urbibus ignis
Et rerum exuuiæ.circum & faſtigia templi
Captæ inſignibant gentes.cælataq; ferro
Fragmina portarum.bellatriceſq; carinæ
Et uacui currus.protritaq; curribus ora
Pene etiam gemituſque adeo uis omnis & omne
Vulnus ubiq; ipſum ſed non uſq̄ ore remiſſo
Cernere erat. talem diuina mulcifer arte
Ediderat:nondum radiis monſtratus adulter
Fœda cathenato luerat connubia lecto
Quærere templorum regem uix cœperat ales
Mænalius:tremit ecce ſolum:& mugire refractis
Corniger hebrus aquis:tunc q; pecus utile bellis
Vallem infeſtabat.trepidas ſpumare per hærbas
Signa aduentantis.cauſæque adamante peremni
Diſſiluere fores:hircano in ſanguine pulcher
Ipſe.ſubit currum.diraq; aſpergine latos
Mutat agros.ſpolia a tergo.flenteſq; cateruæ:
Dant ſyluæ nix alta locum.regit atra iugales
Sanguinea bellona manu.longaq; fatigat
Cuſpide.diriguit uiſu cyllenia proles.
Summiſitq; genas.ipſi reuerentia patri
Si prope ſit.dematq; minas.nec talia mandet.

Ogygio:thebano.Vna eni porta ex ſeptē ogygia nuncupatur. Sat erit: ad excidēdas thebas. Labentem:intrantē portas ſeptentrionis. Prætenta:circunfuſa. adiacentia.

Agmina nymborū:īfinitus numerus nubium. Hiatus:principiū flatus:qa uēti pinguntur hiantes. Protegit:tuetur. Galeri: pylei. Hic ſteriles:ephexegeſis ē:qui deus ſterilis ſyluæ. Delubra mauortia notat: aſpicit auium more:quæ uolando aſpiciunt & innotant in quibus inſideant locis. Mille furoribus:mille miniſteriis martis. Cingitur:mutatur. Immanſueta: inrequieta ſine quiete ad deſcriptionē eruēdæ domus adiecit omnia ferro fuiſſe cōſtructa:ut ubicūq; aſpiceres mortalē domū ex ipſius ædificii fabricatiōe cognoſceres: cuius terreris ſpecie:qđ ut Vir.explicaret ait. Porta aduerſa ingens ſolidoq; adamāte columnæ.

Læditur aduerſum phœbi iubar:offuſcatur phœbi iubar.i.ſolis ſplendor leditur.i. ſplēdore ferri repcutitur. Impetus amēs: ſingulis miniſteriis martis epitheta nomina aptando coniunxit:& finxit officiorum diuerſitatem:ut omnia martis miniſteriis conuenirent. Geminumq; tenens diſcordia ferrum:mirum geminū dixit: ferrum tenere diſcordiam:quæ ſemper ſolet duorum inimicitia uel mortalibus congratulari.ſiue propter fratres:quia in hoc bello maxime fratrum dicordia præliat̃. Innumeris: mire infinitum numerū finxit qppe p peccatorum genere iam minatur ſupplicia diuerſorum. Triſtiſſima uirtus:nō religionis aut pietatis cauſa cōmota.ſed ideo ī hoc bello triſtem dixit eſſe uirtutē:quia parricidiis militauit. Mors armata ſedet: qa ſemper eripit uitam. Inſignibant:ornabant inſigne faciebant templū. Pœne etiam gemitus:ægregie ut in cruenta domo omnia ingemiſcentia cernerent̃. Vbiq; ipſum:ſubaudis martem putares:ubiq; ſimulat nuſq̄ tamē hilariore uultu conſpicit̃. Nōdū radiis:q̄ſtionē q̄ pōt commoueri qa adultero marti Vulcāus habitaculū fundaſſet.argutiſſime hoc loco poeta diſſoluit.dicit.n. ante domū marti Vulcanū ædificaſſe: q̄ iniuriam pateret̃:qa ſol radiis ſuis magnifici flagitii detector fuiſſe narrat̃.ſed ſi iō res mala diſplicuit ſupeſt ut iueniat̃ cariſſimum numē. Fœda cathenato.Hæc inqt limina prius Vulcanus extruxit q martis de ſolis indicio adulteriū cognouiſſet:quo cōpto:utrūque ſubtiliſſimis deuixit cathenis:atq; icōuētū numinū adduxit adulteros. Tremit oē ſolum: adueniēte marte terra cōcuſſa ē.

Quod pecus utile bellis:eq martis. Subit currū:igredit̃ ſeu aduenit. Aſpgie: aſpgo gutta ē terræ cruor̃ pmixta. Mutat agros: ſanguine ificit. Maculat:uariat ſiue diſtinguit. Flenteſq; cater.captiuorū.ſ. Nix al.lo.adueniēte deo oīa q̄ i medio ſūt:locū dare neceſſe ē. Nec talia mandet:ſi aduētū martis talē iuxta iouē caſus afferret:multa de ira ſua:& mādatorū acerbitate minuiſſet.

Quod iouis imperium: allocutio Martis interrogantis Mercurium: qualia ad ſe Iouis mandata portaret. Occupat armipotens: interrogando mars peruenit. Mænala: Mænalus & Lyceus montes archadiæ amœniſſimi. Moratus: nulla mora dixit patris præcepta. Sicut anhelabant: de bello ſcythico remeantes. Iuncto ſudore: iterato prioris & ſequentis laboris. Ruit: cadit uel deſinit flare. Pax ipſa tumet: ipa trãquillitas inquieta. Exanimis: ſine uento: ideſt reliquiæ tempeſtatis: licet ſint ſine flatu uentorum: tamen adhuc exagitat mare.

Inermes: ut ſupra ludicras pugnas uiſendi uulgus inermes. Fama uocat: cinerem placabat Adraſtus. Diis.n.inferis & manibus hoc uti inter triẽniũ hæc ter ſacra cælebrantur frequẽtius. Triateride multa: triaterica ſacra ſunt: quæ intermiſſa triẽnio cælebrantur. Nec ſaucius arcadas aras. Pelops: ſcilicet qui a patre Tãtalo numinibus epulandus eſt appoſitus. Heleaq; pulſet: Heleæ ideſt græciæ: ubi ludi funebres & olympicus conſtitutus eſt agon: in quo certamine oleaſtro uictores coronari conſueuerant. Eburna manu: ut humeroq; pelops inſignis eburno. Nec caſtaliis: pythii agonis Apollinem dicit: in cuius honorẽ agon cælebrat̃ iſthmiacus: cuius uictores pinu coronantur. Inficiamur auerno: ideſt cum deum colimus ĩficiamur te mortuũ: ideſt mentimur uel negamus auerno inferis lugenti infernali. Lũgimus: ludos tuos cæleſtium agonibus conferimus: ut te ſuperis comparemus. Per urbes: promittit Adraſtus ſe numen Archemori omnibus græciæ ciuitatibus indicaturum: non ſolũ liberis: uerum etiam bello uictis. Acrocorynthos: mons ẽ circa coryntum immẽſæ altitudinis: cuius umbra utrunq; mare tegi poeta deſcribit. Bonus omnia credi: ad omnia credenda idoneus eſt timor: quo faciente: interdum etiam impoſſibilia credimus. nihil eſt enim quod credere hominem non ſuadeat timor. Vidiſſe pauent: ad augendam credulitatem nouarum reꝝ ita dicta confirmant: ut quæ timore mentiuntur ſe uidiſſe confirment. Tunc acre nouabat: ſi eorum aliquis mentiatur facile poteſt falſa ſuadere mortalibus.

Acrocorynthus

Quod Iouis ĩperiũ? magno q̃d ab æthere portas?
Occupat armipotẽs. neq; eni hũc germãe ſub axẽ
Sponte uenis. hyemeſq; meas cui roſida iuxta
Mænala: & æſtiui clæmentior aura lycæi.
Ille refert conſulta patris. nec longa moratus
Sicut anhelabant iuncto ſudore uolantes
Mars impellit equos. reſideſq; in prælia graios
Ipſe etiam indignans. uidit pater altus. & ira
Iam leuior: tardo flectebat pondere uultum.
Vt ſi quando ruit. debellataſq; reliquit
Eurus aquas. pax ipſa tumet. pontumq; iacentem
Exanimis iam uoluit hyems. nõdum arma carinis
Omnia. nec toto reſpirant pectore nautæ.
Finierat pugnas honor exequialis inermes
Nec dum aberãt cætus: cunctiſq; ſilentibus hæros
Vina ſolo fundens cinerem placabat Adraſtus
Archemori. da parue tuum triateride multa
Inſtaurare diem. nec ſaucius arcadas aras
Mallit adire pelops. heleaq; pulſet eburna
Templa manu. nec caſtaliis altaribus anguis
Nec ſua pinigero magis adnatet umbra lycæo
Nox te lugenti puer inficiamur auerno
Mœſtaq; perpetuis ſolemnia iungimus aſtris
Nunc feſtina cohors. at ſi boetia ferro
Vertere tecta dabis. magnis tunc dignior aris
Tunc deus: inachias nec tantum culta per urbes
Numina captiuis etiam iurabere thebis
Dux ea pro cunctis. eadem ſibi quiſque uolebat.
Iam pronis gradiuus equis ephyræa premebat
Littora: qua ſummas caput acrocorynthus ĩ auras
Tollit: & alterna geminum mare protegit umbra.
Inde unum dira comitum de plæbe pauorem
Quadrupedes anteire iubet: non alter anhelos
Inſinuare metus. animumq; auertere curis
Aptior innumeræ monſtro uoceſq; manuſq;
Et facies quæcunque libet: bonus omnia credi
Auctor & horrificis lymphare incurſibus urbes.
Si geminos ſoles: ruituraq; ſuadet aſtra
Aut mutare ſolum: aut ueteres deſcendere ſyluas
Ah miſeri uidiſſe putent. tunc acre nouabat
Ingenium falſo nemeæum puluere campum
Erigit attoniti tenebroſam a uertice nubem
Reſpexere duces. falſo clamore tumultum
Auget & arma uirum. curſuſq; imitatur equorum
Terribilemq; uagas hululatum ſpargit in auras
Exiluere animi. dubiumq; in murmure uulgus

Pendet. ubi iſte fragor? ni fallimur aure. ſed unde
Puluereo ſtant aſtra globo? num hyſmenius ultro
Miles? ita eſt. ueniunt. tanta aut audacia thebis.
An dubitent? agedum inferias. & buſta colamus.
Hæc pauor attonitis uarioſq; per agmina uultus
Induitur: nunc piſæis e milibus unus.
Nunc pylius. nunc ore lacon: hoſteſq; propiquos
Adiurat: turmaſq; metu conſternit inani
(Nil falſum trepidis) ut uero amentibus ipſe
Incidit & ſacre circum ueſtigia uallis
Turbine præuectus rapido ter ſuſtulit haſtam
Ter contorſit equos. clypeum ter pectore plauſit
Arma arma inſani. ſua quiſq; ignotaq; nullo
More rapit. mutãt galeas. alienaq; cogunt
Ad iuga cornipedes. ferus omni ĩ pectore ſæuit
Martis amor. cædiſq; nihil flagrantibus obſtat
Præcipitant redimuntq; moras. ſic littora uento
Incipiente fremunt fugitur cum portus ubique
Vela fluunt laxi iactantur ubiq; rudentes
Iamq; natant remi. natat omnis in æquore ſummo
Anchora. iam dulcis medii de gurgite ponti
Reſpicitur tellus: comiteſq; a puppe relicti.
Viderat inachias rapidum glomerare cohortes
Bacchus iter. gemuit tyriam conuerſus ad urbem
Altricemq; domum. & patrios reminiſcitur ignes
Purpureum triſti turbatus pectore uultum
Non crines non ſerta loco. dextramq; reliquit
Thyrſus. & intactæ ciciderunt cornibus uuæ
Ergo ut erat lachrymis. lapſoq; ĩ honorus amictu
Ante iouem (tunc forte polum ſecretus habebat)
Conſtitit. haud unq̃ facie conſpectus in illa
(Nec auſæ latuere patrem) ſupplexq; profatur
Excindis ne tuas diuum ſator optime thebas?
Sæua adeo coniunx. nec te telluris amatæ
Deceptique laris miſeret. cinerumque meorum
Eſto olim inuitum iaculatum nubibus ignem
Credimus. en iterum atra refers incendia terris
Nec ſtyge iurata nec pellicis arte rogatus.
Q uis modus? an nobis pater iratuſq; bonuſque
Fulmen habes? ſed non daphneia limina talis
Parrhaſiumque nemus. lædeaſque ibis amiclas
Scilicet e cunctis ego neglectiſſima natis
Progenies. ego nempe tamen qui dulce ferenti

Nil fallimur aure: ſed unde aure poſuit pro auditu: ut eſt oratio ſe inuicem interrogans. Ni fallimur: ideſt niſi decipimur auditu & uidentur interpoſita uerſu pauoris & quaſi reſpondentis: ut docet ipſa comatica pronunciatio. deniq; cõcluſit hæc pauor attonitis: q̃ dicta ſunt. Et buſta colamus: Hyronia quaſi per remiſſionem animi & occupationẽ ludorũ ſint ab hoſte contẽpti.

Varioſq; ꝑ agmina uultus: ut manifeſtius quæ uelit timor affirmet: diuerſarũ gentiũ indutus uultibus ſe exercitibus miſcet.

Nunc pylius: ex illa ciuitate. Horatius. Neſtora pylius. Adiurat: iureiurando confirmat. Nil falſum: argiuis oĩa credẽtibus nil falſum uidebat. Veſtigia uallis: ĩ qua ſacra fuerant cælebrata in honorẽ Archemori.

Inſani: fortes. Nullo more rapit: raptim facit inuadere propter cõſuetudinẽ. Præcipitant: feſtinãt & accelerãt: ut tarditatis moras celeritate cõpenſarent. Incipiente fremunt: uociferatione præparantium nauigium perſtrepunt littora. Vela fluunt: ſola deſcendunt. Glomerare cohortes: præter ordinem feſtinant impingere. Reminiſcitur ignes: in mentẽ ueniunt patris fulmina: quibus ſe utero matris excuſſit. Purpureũ: pulchrũ. Thyrſus haſta: cornibus uuæ: dicit mœſticia liberꝝ ornatum capitis poſuiſſe. ubiq; uuis decoratus oſtẽdit. Ouidii. faſtoꝝ. vi. Bacche racimiferos hedera diſtincte capillos Si domus illa tua eſt dirigẽ uatis opus. Arſerat obſego ſemele iouis accipit ino Te puer & ſũma ſedula nutrit ope Intumuit iuno rapta q; pellice natum Educet: at ſanguis ille ſororis erat. Hinc igit furiis athamas ĩ imagĩe falſus Tuq; cadẽs patria pue learche manu. Et tũc forte: interpoſitio ẽ. Secretus hẽbat: aut cura laxatus aut ſecretus tũc erat Iouis. Excidis ne tuas cũ exprob ratiõe affectũ mœroris: & cũ dolore mouet ĩuidiã. Deceptiq; la. dolo Iunonis dicit morte matris ſuæ Semeles uiduatos penates. Oli: ĩuitũ. Synereſis ut hoc. n. Semele pateret. Extorſit: petiit ut ad ſe fulminibus armatus ĩtraret. dicit. n. liber: ſi ante ĩuitus dum amatæ nil negas ĩ thebas fũlmẽ eieciſti. nũc ĩnqt qs cõpulit: ut bellũ eis iuberes inferri. Danaeia. i. quãdo ad Danaẽ ueniſti. Parrhaſiũq; ne. ſylua ubi Calyſto a Ioue cõpſſa ẽ: q̃ poſtea helice nomen accepit. Ledæãq;. i. cũ ad lædã uẽiſti. E cũctis ego: ſe dicit liber a multis mortalibus ſæpe fuiſſe neglectũ: ut lycurgo atq; pentheo: nã Oui. quodã loco uerba pẽthei iniuriãtis liberũ ita deſcripſit. Quis furor anguigenæ proles mauortia ueſtras Attonuit mentes pentheus ait: æra ne tantũ Aere repulſa ualent: & adunco tibia cornu. Et magicæ fraudes: ut quos non bellicus enſis: Non tuba terruerit: non ſtrictis agmina tælis: Fœmineæ uoces & mota inſania uino. Obſcenique greges & inania tympana uincant. Vos ne ſenes miſeri qui longa per æquora uecti. Hac tyron hac profugos poſuiſtis ſede penates. Nunc ſinitis ſine marte capi.

Pondus eram:quoniam fulminata matre fœmori Iouis eſt inſitus:unde bimater appellatus ē: ꝙ duas
Dythyrābus ueluti matres habuit.Dythyrābus dictus eſt:qui uelut per duas portas exierit:ſed hoc fabuloſum intel/ligatur.ſub hanc aūt figurā myſticū philoſophiæ ſecretum eſt. nā & illud falſiſſimū eſt quod thyreſias ſubit Buxa:tibia uel ſcabellum:quod in ſacris tibicines pede ſonare cōſueuerunt. Timent thyrſos:quomodo thebāi belli nō timeant:q bacchātiū morē ut thyrſos horreſcūt: & ut bellādi inter illos monſtraret ſpeciē ait.Timent nuptaꝶ prælia matrū. Peltis:lunatis ſcutis:quibus utuntur amazones. Sic hoſtis defuit:interpoſitio narratiōis. Ditare mycenas.i.inimicos argos thebanorū ſpoliis ditare. Senſus: melius iratus alios hoſtes eliceret:ne uos inimicorum faceret prædam. Syluaſꝗ lycurgi: lycurgus thracū rex fuit:qui liberū deū eē negabat. Anne triūphatos: liber enī dicitur deinde egiſſe triumphū.unde Vir.Nec qui pampineis uictor iuga flectit habænis.Liber agens celſo niſæ de uertice tygres. Latonia frater:Apollinem dicit:qui delon inſulam in honorem materni partus ſtabilē
Freta fecit. Commēdare fretis.i.duabus inſulis alligare.freta enim proprie maria dicunt: quæ æſtu rapido uicinas terras interfluūt. de qua inſula ait Vir.Mycone celſa gyaroque reuixit. Hoſtiles athenas dicit:quas cum inundaſſet neptūnus:Minerua eas diluuio liberauit:pro qua urbe cōtēdiſſe dicitur cum neptūno inuentis muneribus:neptunnus ſcilicet equum minerua oliuam quam fabulam tetigit Vir.dicens.Cui prima frementem Fudit equum magno tellus percuſſa tridente.Item Oleæꝗ minerua inuentrix. Epaphum: Iouis & ius filium:qui regnauit in ægypto:cuius mater euerſa eſt in iuuencā.unde Vir.At leuē clypeum ſublatis cornibus io. Cyllene: arcadia:in qua Mercurius dicitur natus. Minoa ue curat.Minos & Rhadamātus Iouis & Europæ filii:cretenſiū reges:ſed ut conciliet Iouem in amorem thebarum:cōmemorat quas mortaliū amare dignatus ſit fœminarum Alcmenam.Antiopā.Nicteiden.poſtremo europam:cuius frater Cadmus condidit thebas. Hic tibi quando: quoniā ordo eſt hic tibi Noctes herculeæ
Antiopa & ardor nicteidos.Anthiopæ filiæ Nictei:
Dyrce quæ aliquādo expulſa per Dyrcen a Ioue ī
Zetus thaurū uerſo corrupta eſt. unde Zetus &
Amphiō Amphion progeniti feruntur. Nicteidos ardor:amor Antiope Nictei filiæ. Hic tyrium genus:propter Europam & Cadmū qui Cadmus Tyrii Agenoris filius fuit:q Thebas condidit frater Europæ: cuius rei neceſſitudine thebanis cōciliare uult Iouē. Fœlicior igne:amore fœlicior.ergo Europa Semele quippe:quæ fulmen pro amore perpeſſa eſt.ideo noſtro igne fœlicior. Inuidiam riſit pater: inuidioſam orationem ridendo Iuppiter mitiorem effecit:ut Vir. Oli ſubridens hominum ſator atꝗ deoꝶ.

Pondus eram.cui tu dignatus limina uitæ
Præceptumꝗ iter.& maternos reddere menſes.
Adde ꝙ in bellis.rariſꝗ exercita caſtris
Turba meas acies.mea tantum prælia norunt
Nectere fronde comas. & ad inſperata rotari
Buxa.timent thyrſos nuptarum. & prælia matrū
Vnde tubas.martemꝗ pati.qui feruidus ecce
Quanta parat? quid ſi ille tuos curretas in arma
Ducat? & innocuis iubeat decernere peltis?
Quin etiam inuiſos(ſic hoſtis defuit)argos
Elicis hæc ipſis genitor grauiora periclis
Iuſſa nouercales ruimus ditare mycenas:
Cædo equidem quo ſacra tamē rituſꝗ peremptæ
Gentis.& in tumulos ſi quid male fœta reliquit
Mater abire iubes:thracen.ſyluaſꝗ lycurgi.
Anne triumphatos fugiam captiuus ad indos?
Da ſedem profugo potuit latonia frater
Saxa(nec inuideo)defigere Delon:& imis
Commendare fretis.cara ſubmouit ab arce
Hoſtiles Tritonis aquas:uidi ipſe potentem
Gentibus æois epaphum dare iura.non ullas
Cyllene ſecreta tubas mynoa ue curat
Ida.quid heu tantum noſtris offenderis aris?
Hic tibi.(quādo minor iā noſtra potētia) noctes
Herculeæ.placiduſꝗ uagæ nycteidos ardor
Hic tyrium genus.& noſtro fœlicior igne
Taurus.agenoreos ſaltem tutare nepotes
Inuidiam riſit pater.& iam poplite flexum
Sternentemꝗ manus.tranquillus ad oſcula tollit.
Inꝗ uicem placida orſa refert.non coniugis iſta
Conſiliis ut rere puer.nec ſæua roganti
Sic expoſtus ego.immoto deducitur orbe
Fatorum ueteres feraꝗ in prælia cauſæ.
Nam cui tanta quies irarum? aut ſanguinis uſus
Parcior humani? uidet axis. & iſta per æuum
Mecum æterna domus.quotiēs iam torta reponā
Fulmina.ꝗ rarus terris hic imperet ignis.
Quin etiam inuitus magna. ulciſcendaꝗ paſſus

Poplite flexū.i.genibus īclinatū. Sic expoſtus ego:ſic fatis ſū ſubditus:ut īminentia mutare nō poſſim. dicit ergo non iunonis gratia thebis indicimus bellum o puer ut putas: neꝗ enim mutabilis eſſe poteſt Iuppiter:qui immoto fatorum ordine ea quæ ſemel ſunt decreta complere non differt. Iſti uero populi ideſt argiui ſiue thebani ad hoc fataliter nati ſunt:ut bellis intereant. Reponā:reuocē.reprimā.cohibeā.

Aut laphytas marti . aut ueterem calydona dianæ
Expugnare dedi mea eſt iactura pigetq;
Tot mutare animas.tot reddere corpora uitæ.
Labdacios uero pelopiſq; a ſtirpe nepotes
Tardum abolere mihi.ſcis ipſe ut crimina mittam
Dorica.q̃ prompte ſuperos inceſſere thebæ
Te quoq;.ſed quoniam uetus excidit ira ſilebo
Nō tamē aut patrio reſperſus ſanguine pentheus
Aut matrem ſceleraſſe thoris:aut crimine fratres
Progenuiſſe reus.lacero tua luſtra repleui
Funere.ubi fletus?ubi tunc ars tanta precandi
Aſt ego non proprio diros impendo dolori
Aedipodionidas.rogat hic telluſq; poluſq;
Et pietas.& læſa fides.naturaq; & ipſi
Eumenidum mores.ſed tu ſuper urbe moueri
Parce tua.non hoc ſtatui ſub tempore rebus
Occaſum aoniis.ueniet ſuſpectior ætas
Vltoreſq; alii. nunc regia iuno queretur.
His ille auditis mentemq; animumq; recepit
Vt cum ſole malo triſtiq; roſaria pallent
Vaſta noto.ſi clara dies.zephyriq; refecit
Aura polum.redit omnis honos.emiſſaq; lucent
Gramina.& informes ornat ſua gloria uirgas.
Nuncius attonitas iamdudum etheoclis ad aures
Explorata ferens.longo docet agmine graios
Ire duces.nec iam aoniis procul aſſore campis
Quacūq; ingreſſi tremere ac miſereſcere.cunctos
Thebarum qui ſtirpe refert.qui nomine & armis.
Ille metum condens audire expoſcit.& odit
Narrantem.hinc ſocios dictis ſtimulare.ſuaſq;
Metiri decreuit opes.exciuerat omnem
Aoniam.euboeamq;.& phocidos arua propiquæ
Mars(ita dulce Ioui)longo fugit ordine uelox
Theſſera.propellunt acies.ſeſeq; ſub armis
Oſtentant.ſubeunt campo.qui proximus urbi
Damnatus bellis patet.expectantq; furores.
Nōdū hoſtis citra.& trepidæ tamē agmie matres
Conſcendunt muros:inde arma nitentia natis
Et formidandos monſtrat ſub caſſide patres.
Turre procul ſola nondum conceſſa uideri
Antigone populis.tenera defenditur atra
Veſte genas.iuxtaq; comas.quo laius ibat
Armigero.tunc uirgo ſenem regina ueretur

Expugnare dedi:Mars lapytas immiſſis furorū ſtimulis perdidit.calydoniā Diana uiſu ſæuiſſimi apri uaſtauit. Tardū abolere mihi.i.ſero illis irrogo digna ſupplicia. Crimia dorica:græca pp iniuriam Tātali de extincto filio pelope:q humāos artus apposuit epulandos. Sanguine pentheus: cōmemorando q pentheus innocens crudeliter punitus eſt.& liberum in thebas iudicem ſeuerum eſſe.Cōparauit.n. oedipi pētheiq; facinora:q nec parricidium fecit:nec cū matre cōcubuit: cum pentheus iſta non fecerit:tamen lacero funere tua luſtra compleuit.ergo tu q tam ſæuiſſime:paruæ culpæ reos pūire cōſueuiſti:nō debes tā flæbiliter p nefandiſſimis ſupplicare. Fratres p genuiſſe reus:quia Oedipus maritus & filius matris & patris filii fratres ſunt. nullus igit̃ tibi pietatis ordo ſeruatus eſt : ubi fuit iocaſta & uxor:& mater. Non hoc ſtatui: ordo non hoc tēpore ſtatui thebas euertere.& hoc dicendo ſpes aliqua poſtulādi ueniā promittitur.dicit.n.Iuppiter ſe ut cætera numina imminētia mala poſſe differre:ī totū uero mutare nō poſſe. Vltoreſq; alii: Theſeū dicit:q ſecūdo bello thebas euertit. Nūc iuno queret̃:nūc Iuno triſtabit̃: quoniā in patrio bello oēs excepto adraſto argiuorum duces perierunt. Mētemq; aium que recepit:Dixerat poeta ſuperius Lapſoque in honorus amictu.& Purpureū triſti turpatus pectore uultū.ergo audita oratione Iouis liber uno tēpore ornatum lætic iāque recepit. Sole malo: torrido igneo uel turbato. Triſti noto:nubilo auſtro. eſt autem floribus inimicus.ut Virgili.Floribus auſtrū Perditus:& liquidis immiſi fontibus apros. Redit oīs honos:ſic inquit lætitia liberi mutatus eſt uultus e grandi triſticia:quemadmodū flores flante auſtro. Et ſolis nimio calore paleſcunt : perducuntq; gratiam aſpectus ſui.ac rurſus ſi placidi fauonii ſpirauerit flatus & uirentes hærbas frigidior uentus erexerit: & odorem recipiunt:& colorem. Explorata:certa. Longo agmine:ordinibus cōpoſitis. Ire: pro uenire.ut Vir.Vos nunc a nauibus itis. Tremereac miſereſcere.Tremebant cūcti & terrebant̃ argiuorū aduentu:q thebanis cōſanguinitate cōiuncti fuerant q uero erant extranei miſerebant̃:cū in memoriā reducerent perituras thebas. Nomine & armis: ſubaudiendū cæteros anteibat. Ille metū condēs:etheocles metū diſſimulans. Theſſera:bellorū ſignū eſt.ut hoſpitalem theſſeram dicimus.Veteres.n.quando non poterant oēs hoſpites ſuos noſcere theſſeram illis dabant præpoſito hoſpiti relaturis:unde intelligebantur hoſpites.hic tamen ꝓprie theſſerā ſignum belli poſuit. Campo qui ꝓximus urbi:cāpum ſubeunt qui patet ante urbē:q eſt ad ſiſtenda bella damnatus.i.deſtinatus. Nondū conceſſa uideri: pudicarū uirginū morē deſcripſit:quia nunq̃ uirgines facile uident̃ a populo.Antigone.Oedipi filia Polynicis ſoror. Defendit̃:occulat̃. Armigero:qui lai ante fuit armiger:&o nūc antigone utebat̃ cuſtode.

Theſſera

Quæ ſic orſa prior.ſpeſne obſtatura palaſgis
Hæc uexilla pater? pelopis deſcendere totas
Audimus gentes.dic o precor extera regum
Agmina:nam uideo quæ noſter ſigna menœceus
Quæ noſter gerat arma creon:q̃ celſus ahena
Sphynge per ingentes homolaidas exeat hemon
Sic rudis antigone.ſenior cui talia phorbas:
Mille ſagittiferos gelidæ de colle tanagræ
Promouet ecce dryas.hic cui niuea arma tridẽtem
Atq; auro rude fulmen habent orionis alti
Non falſus uirtute nepos.procul oro paternum
Omen.& innuptæ uetus excitat ira dianæ.
Iungunt ſe caſtris regiſq; ĩ nomẽ adoptãt
Oelæ medonq;.& conſertiſſima ſyluis
Nyſa Dioneiſq; auibus circunſona thyſbe.
Proximus eurimedon:cui paſtoralia fauni
Arma patris.pinuſq; iubas imitatur equinas.
Terribilis ſyluis.reor & mauorte cruento
Talis erit.dites pecorum comitantur erithræ
Qui colon denſamq; iugis ethneon iniquis
Qui breue littus hyles.athlanteamq; ſuperbi
Scenon habent nothiq; colunt ueſtigia campi
Fraxineas uibrant macedum de more ſariſſas
Sæuaq; difficiles excludere uulnera peltas.
Ecce autem clamore ruunt neptũnia proles
Oncheſti quos pinigeris megaleſos in agris
Palladiuſq; melas hecatæaq; gurgite nutrit
Gargaphyæ.quorumq; nouis haliartos ariſtis
Inuidet.& nimia ſata læta ſuperuenit hærba.
Tæla rudes trunci.galeæ uacua ora leonum.
Arborei dant ſcuta ſinus.hos regis egenos
Amphion.en noſter agit.cognoſcere pronum
Virgo lyram galea.tauroq; inſignis auito

Speſne: hanc œconomiã tranſtulit iuxta Homerũ per inq̃ſitionẽ cathalogi. inducit hic per antigonẽ ut illic p inquiſitionẽ Priami:& relationẽ Helenæ. Hæc uexilla:hoc ẽ thebanoꝝ militũ manus poterit tã immenſũ argiuorum exercitũ ſuperare:& parua multitudo contra hoſtiũ:copias ualebit.de auxiliantibus quærit cateruis.nã ſuos ciues agnoſcit. Pater: non patrẽ gentium oedipũ dicit:ſed ut blandiret̃ nutritoribus phorbantẽ patrẽ uocauit. Menœceus:hic ſe pro patria de muro præcipitẽ dedit.filius creontis:qui poſt fratris etheoclis interitum accepit imperiũ. Ahena ſphynge:caſſide: cuius altitudinẽ in ſũmitate adiecta auxerat ſphynga:ſiue ſigna thebanoꝝ ſphyngas eſſe monſtrauit:ut.n. apud romanos aq̃læ habebant̃ ſignis appoſitæ:ſic thebanorum ſigna ſphyngos uultus ornabat. Homoloidas:homolidæ portæ ſunt thebanæ appellatæ:quæ erãt ſeptẽ: unde thebana ciuitas heptapylos dicta eſt.

Tanagre:ciuitas euboeæ:quæ nunc penanoria nuncupatur. Dryas: hic ẽ quẽ Diana ſagittis pp interfectum Parthonopæũ occidit. Tridentẽ:ut declararet ſe orionis nepotẽ in ſcuto tridẽtẽ pinxerat. Orionis alti:huius talis ẽ fabula.pelaſgus qdẽ deoꝝ cultor Iouẽ:Neptũnũ Mercuriũq; ſuſcepit hoſpitio:aqbus huic ẽfacultas allata.aut qa ĩ deos religioſus extiterat:ab his qd̃ uellet optaret.is cum adhuc ætatis filiũ nullũ ſuſcepiſſet: poſtulauit ut beneficio numinũ ꝑles ſibi cõtingeret.minxerũt ergo urinã ĩ bouis coriũ:quẽ pelaſgus diis ĩmolauerat: & hoc defodere iuſſerũt. exactiſq; nouem menſibus tolli:ex quo natus eſt Orion:qui ex urina nomẽ accepit.uros.n.græce urina dicit̃.hic de ſtupro cõpellauit Dianam.illa irata:terræ ĩuocauit auxiliũ.at ille ictu ſcorpii:interiit:quẽ terra in ultionẽ dianæ exilire cõpulerat.alii uero dicũt orionẽ ipſius dianæ ſagittis fuiſſe fruſtratum.ut Hora. Virginea domitus ſagitta. Nyſa dioneiſq; auibus circũſonat:hãc quidã uolunt eẽ regionẽ in qua Nyſus regnauit:cuius crinẽ purpureũ ſylla filia dr̃ amputaſſe. Thyſbe:ciuitas eiuſdẽ:in qua Venus colit̃:q; iouis aliquãdo per colũbas dabant̃ reſpõſa. Pinuſq; iubaſq; : qa q̃ſi eq̃næ ſetæ ſunt pini folia.

Terribilis ſyluis:uenatiõibus. Erithræ: ciuitas numeri tantum pluralis. Colon etheon:ciuitates ſunt græciæ quæ thebanis auxilia miſerunt. Iugis iniquis:arduis ſiue excelſis. Athlanteamq;:duas athlãtes eſſe certiſſimum eſt.unam arcada: cuius Parthenopæus eſt filius.aliam de ſcyro nobilem curſu quam Hyppomanes currẽdo ſuperauit.proiiciendo tria poma aurea ueneris conſilio. Noti campi: in quibus ſolebat Athlanta cum procis curſu contendere. Colunt:non uenerant̃:ſed habitant. Sariſſas:macedonũ lanceas.hoc.n.nomine tæla ſua ipſius gẽtis hoĩes uocant.unde Lucãus Primi pelleas arcu fregere ſariſſas. Difficiles excludere:ſcilicet cauſa breuitatis ad excludendũ. Oncheſti:Oncheſtus Neptunni fuit filius:qui ex ſuo nomine hanc cõdidit ciuitatẽ.

Michaleſos:promontoriũ eiuſdem ciuitatis. Palladiuſq; melas:boetiæ flu.mineruæ conſecratus. palladius ergo atticus.alii uolunt hunc athenarum fluuium eiſe:quem palladium ad diſcretionem poſuit.eſt enim alter melas in ſicyoniorũ finibus:ſiue melas montem dicit oliuetis cõſitum. Gargaphiæ: fons dianæ ob ætatẽ. Et nimia:cuius ſata nimietas hærbæ inhabitet:quæ naſcentes opprimit meſſes. Virgo lyra galeam:in cono galeæ lyra habebant propter muſicam:qua thebani dicuntur muri fuiſſe conſtructi.

Tauro:propter iouem & europam:uel propter cadmum:qui bouem ſecutus eſt ut thebanam cõderet ciuitatem:uel quod manifeſtius propter dyrcen Nouercam quam ab his conſtat tauro religatam.

Menœceus
Homoloidæ
Heptapylos
Tanagra
Orion
Vros
Athlãtæ
Sariſſæ
Michaleſos
Melas
Gargaphia

(Macte animo iuuenis) medios parat ire p enſes
Nudaq; pro caris opponere pectora muris
Vos etiam noſtris heliconia turba uenitis
Addere rebus opem.tuq; o permeſſe canoris
Et fœlix hormie uadis armatis alumnos
Bellorum reſides.patriis concentibus audis
Exultare gregem.quales cum pallida cedit
Bruma renidentes deducunt ſtrimona cygni.
Ite alacres.nunq̄ ueſtri morientur honores
Bellaq; perpetuo memorabunt carmine muſæ.
Dixerat.& paulum uirgo interfata docenti
Illi autem qua nam iunguntur origine fratres?
Sic certe patria arma uiris.ſic exit in auras
Caſſidis æquus apex.utinā hæc cōcordia noſtris.
Cui ſenior ridens.non prima errore uidendi
Falleris antigone.multi hos(nam decipit ætas)
Dixerunt fratres.pater eſt.natuſq; ſed æui
Confudere modos.puerum laphytonia nympha
Dircetis expertem thalami.crudumq; maritis
Ignibus.ante diem cupido uiolauit amore
Improba cōnubii nec lōgum & pulcher elathreus
Editus.ac primæ genitorem in flore iuuentæ
Conſequitur.traxitq; notas & miſcuit annos.
Et nunc ſi fratres mentito nomine gaudent
Plus pater.hunc olim iuuat.& uentura ſenectus.
Tercentum genitor totidemq; in prælia natus
Exercent equites:hi deſeruiſſe feruntur
Exilem gliſanta.coroniamq; feracem
Meſſe coroniam baccho gliſanta colentes.
Sed potius celſos umbrantem hunc aſpice late
Hypſea quadriiugos clypei ſeptemplice tauro.
Læua ter inſuto ſeruant ingentia ferro
Pectora.nam tergo nunq̄ metus.haſta uetuſtum
Syluarum decus emiſſæ cui peruia ſemper
Armaq; pectoraq;.& nunq̄ manus irrita uoti.
Aſopos genuiſſe datur:dignuſq; uideri
Tunc pater arreptis cum torrentiſſimus exit
Pontibus.aut natæ tumidis cum uirginis ultor
Flumina concuſſit generum indignata tonantem.
Namq; ferunt raptam patris æginan ab undis
Amplexu latuiſſe Iouis.furit amnis.& aſtris
Infenſus bellare parat(nondum iſta licebant
Nec ſuperis)ſtetit audaces effuſus in iras
Cōſeruitq; manum(nec quē imploraret habebat)
Donec ui tonitrus ſummotus & igne triſulco
Ceſſit adhuc ripis animoſus gurges anhelis

Macte animo iuuenis:ut ſi diceret perfe
ctæ indolis iuuenis.mactare.n.dictū ē ſacri Mactare,
ficiū perfeciſſe.unde Vir.Macte noua uirtu Mactus
te puer.i.pfecte. Opponere pectora: bene
pronū dixit ad defenſionē murorū. Heli/
conia turba:p helicona intelligi uoluit poe
ta ēt ad auxilia cōueniſſe:& cōmemorat flu
uios muſis dicatos heliconiū pmeſſū hor/
miū. Renidentē:ſplēdentē niuē depoſitā.
Cygni:qa apud hormiū fluuium multi
ſunt cygni.& hi q ab hoc fluuio ueniebant
cygnorū more cantabnat. Sed æui confu/
dere modos:ætatis ſuæ dū pœne æquales
ſunt ſpatia confuderūt nymphæ. ad orna/
mentū carminis ſui græcū nomen accepit.
græce nympha dicit̄ ſponſa. Maritis igni Nympha
bus:uiriles amores cōcubitus uoluptatē di
cit. Nec longū.i.tēpus trāſiit. Et pulcher
elathreus natus ē filius q prius puero creſcē
di celeritate pœne æqueuus eſt. Traxitq;
notas:Similitudinē patris in uultu ſuo ſi/
gnificauit. Plus pater:hoc ē gaudet ætate
antecedēti deſiderio. Hunc olim iuuat &
uētura ſenectus.uno tempore ſeneſcentiū
patris & filii. Exilē:ſterilē agrū habētem.
Coroniam:nomē a coro cētauro tractū:a Coronia
quo & ciuitas dicta:quē reliqui cētauri de/
lut palū cædentes terræ affixerunt. Bac/
cho gliſāta:duæ ciuitates duorū noium pa Gliſanta
ri gaudent munere coronia baccho ſimul
gliſāta cerere infœcūda triſtatur.nec euenit
ut prouentu ſuo utraq; ciuitas frumēti.ui/
ni bono gauderet. Hypſea q̄driiugos:fra Hypſeus
trē æaci dicit:cuius Iuppiter ex formicis ſo
cios fecit armatos exiſtere ex eo Peleus na/
tus ē:ex peleo Achilles:cuius milites myr/ Myrmi/
midones nuncupati ſunt a formicarū ori/ dones
gine.myrmices enim græce formice dicū
tur:hunc hypſeū i nono libro capaneus oc
cidit. Nam tergo nunq̄ metus:ſiue qa hic
uirtute ſua prærogatiuā nūq̄ fugiebat:ſiue
quia uetus conſuetudo fuerat:ut lorica nū
q̄ niſi pectus tegeret:ut ſpem fugæ eriperet
pugnaturis:quod Saluſtius aptiſſime mō/
ſtrauit dicēdo:& in maxio oium nudū &
cæcū corpus ad hoſtē uertere.i.qđ nec ocu
li nec lorica muniebat. Irrita uoti:q̄ in pcu
tiendo nūq̄ auctoris ſui uota decepit. Aſo
pos:fluuius.hic cū raptā a Ioue filiā Aeginā
æquo aīo ferre non poſſet:omni aquarum
agmine cōcitatus cælum petebat infeſtus.
Hunc Iuppiter fulminauit.uerum hodie
quoque dicitur eo tēpore quo flumē exce/
pit primus uiuentibus fluere.ideo dixit ad/
huc ripis animoſus gurges anhelat.hūc aſo
pum breuem etiam deſcribit Lucanus di/
cens.Aſopus aquas. Nondū iſta licebant:
uiciare uirgines alienas. Conſeruitque
manum:contra nubes & fulmina. Nec
quem imploraret habebat:quia huic bel/
la commouerat:a quo omnia numina au/
xilium poſtulare conſueuerant.

Aethneos:nimius.in ſimilitudinẽ æthnæ fulminatus ẽ Aſopus:& ipſa aqua afflat adhuc fulminis mi
Alcmena nas. Alcmena:ciuitas ẽ boetiæ ĩ qua regnauit Herculis filius. hinc Bacchilides græcus poeta fuit:quem
Bacchili/des imitatus eſt Horatius in illa ode:in qua alcmena nata eſt Herculis mater: & in qua etiã colitur Minerua.
Aulida:aulis eſt inſula & abalis dicta:eo ꝙ oẽs illic græciæ reges in excidium troiæ coniuraturi conue/
Aulis nerãt.unde Vir.Non ego cum danais troianam excindere gẽtem Aulide iuraui. Plateas:boetiæ urbs.ut
Plateæ ſupra nunciat. Excubiis uigiles arſiſſe plateas. Refluumq;:quia ſepties in die fluit & refluit: queadmo/
dum ſiciliẽſe fretum: quod certis horis
fluit & refluit.unde Luca.Euripuſq; trahit
curſum mutãtibus undis. Qui noſter ha
Anthedõ bet:qa eſt boetiæ & Euboeæ. Anthedon:
ciuitas boetiæ inter Euboeam & boetiam.
Ithone Ithoneos:ut ipſe ſupra. Aõia diuertis itho
Glaucus ne:in qua ithonus cõſtituta. Glaucus:hic
piſcator fuit & de anthedone ciuitate:q ex/
tractam ex mari prædam proiecit in litto/
re piſces.hærbarum tactu reuixerunt.intel
lexit Glaucus hanc illorum graminũ natu
rã eſſe.ut immortales efficerent qui ea gu/
ſtaſſent.itaq; auellit & aſſumpſit:quo facto
illico depoſito humano corpore: in mari/
nũ uerſus eſt deũ. Poſcẽtes irrupit aquas:
quaſi eum deſiderarent maria deũ ſibi fie/
ri. Expauit:Glaucus poſtq̃ uidit ſe defor/
mẽ uel biformem factũ expauit. ita enim
marina numina Vir.formauit dicẽdo.Cui
laterũ tenus hiſpida nanti Frons hominẽ
præfert in piſcem deſinit aluus. Et torta:
circũ caput rotata. Cæſa:a cæſa haſta gal/
Cephiſus lorum. Cephiſe:cephiſus fons narciſi pa/
Narciſſus ter cũ cæde zephyri ꝓſtratus eẽt Apollinis
miſeratõe ſanatus ẽ.hoc ergo dicit aut auxi
lium tu quoq; filium deſtinaſſes:niſi iã pal
Theſpius leret in florem. Theſpius enim fuit narci/
ſus cepheſi fluuii:cuius etiam Lucanus me
minit dicendo. quos utipigos fatidica ce/
phiſos aqua. Narciſum:narciſus uenandi
ſtudioſus fuit. quo laborare fatigatus uẽit
ad fontẽ ut reſtingueret ſitim.in ſpeculo fõ
tis imaginem ſuam uidit & amauit:cũ pu/
tauit alienam.& cum cœpiſſet eius deſide/
rio quottidie intabeſcere in florem ſui no
minis ẽ mutatus. Alluit:irrigauit ne mar
Phocis ceſcat. Phocida:a Phoco eaci filio. quem
Phocus pelleus & thelamon occidiſſe dicũtur.a cu/
ius nomine ciuitas nuncupata eſt:in q̃ Oe/
dipus laium dum patrem quæreret occi/
dit:quæ ciuitas tres habet uias:quæ ſe poſt
multa ſpacia in unam iungunt plateam:
ut ipſe in primo.trifidæque in phocidos.
thebadia Thebadia:ciuitas apollini ſacra:in qua tri
phonius & latamedes tauropolytæ fratres
fuerũt filii aurigæ formoſiſſimi. Aut cyrrham:parnaſus mons eſt phocidos in duo iuga diuidit̃.i.in cyr
Parnaſus rhã & nyſam. Cyrrha ergo ẽt ciuitas dr̃ a cyrrha monte parnaſi:in quo poſita hæc habet ſtagnum apol
lini cõſecratũ de quo ipſe ait ſuperius.Si ſtagna petii cyrrhæa bicorni. Corcyrũq; nemus:quidã ogygiũ
legunt.quia poſt cadmum ogygius thebas rexit:quo uocabulo antiqui thebanos intelligi uolebant.poſt
etiam nemori eſt hoc nomẽ impoſitũ.etiã tumulus circa Thebas ita uocat̃. Aſpice laurus:ita ſe deuotos
Apollini demonſtrabãt:ut lauro coronati incederent:& maximos eius actus ſcutorum aptarent inſigni
bus. Cæde pharetras:Niobe uxor amphionis cum quattuordecim peperiſſet filios:ſeptem uirilis ſexus:
ſeptẽ fœminei.fœcunditatẽ partuũ ſuorũ Latonæ præpoſuit:quare commota filios ſuos appollinẽ & dia
nam in ultionẽ ſuæ inſtigauit iniuriæ:cuius niobes filios quattuordecim uterque deus extinxit ſagittis.
Apollo pueros:puellas diana. Naubolus:hic lai fuit auriga. Secura:ſine metu futuri parricidii.

Fulmineum cinerem.magnæq; inſignia pœnæ
Gaudet.& æthneos in cælum afflare uapores
Talem cadmeo mirabimur ipſea campo
Si modo placauit fœlix ægina tonantem
Ducit hiraneos etiam alcmena minernæ
Agmia.quos mileos.quos humida ſuggerit arne
Aulida.qui greamq; ſerunt.uirideſq; plateas
Et ſulco petheona domant.refluumq; meatu
Euripum qua noſter abit.teq; ultima tractu
Anthedon.ubi gramineo de littore glaucus
Poſcentes irrupit aquas.iam crine geniſq;
Cærulus.& mixtos expauit ab inguine piſces
Glandibus & torta zephyros incidere funda
Cura.cydoneas anteibunt cæſa ſagittas.
Tu quoq; præclarum forma cephiſe dediſſes
Narciſum.ſed theſpiacis iam pallet in agris
Trux puer.orbata florem pater abluit unda.
Quis tibi phœbeas acies? ueteremq; reuoluat
Phocida? quis panopem? qs aulida? qs cypariſõ?
Et ualles thebadia tuas.& iampolin acri
Submiſſam ſcopulo.uel qui parnaſon utrunque
Aut cyrrham tauris.animoriamq; ſupinant
Corcyumq; nemus. propellentemq; lileam
Cephyſi glaciale caput.quo ſuetus anhelam
Ferre ſitim phyton.amnemq; auertere ponto.
Omnibus in mixtas cono ſuper aſpice lauros
Armaq; uel tycion.uel delon habentia.uel quas
Hic deus innumeras laxauit cæde pharetras
Iphytus acer agit genitor.cui nuper ademptus
Naubolus hippaſides.tuus o mitiſſime lai
Hoſpes.adhuc currus. ſecuraq; lora tenebat
Cum tua ſubter equos iacuit conuulſa cruentis

Ictibus.o utinam noſtro cum ſanguine ceruix
Dicentis maduere genæ.uultumq; per omnem
Pallor iit.uociſq; repens ſingultus apertum
Intercepit iter.refouet frigentis amicum
Pectus alumna ſenis redit.atq; exile profatur.
O mihi ſolicitum decus ac ſuprema uoluptas
Antigone.ſeras tibi demoror improbus umbras
Fors eadem ſcelera.& cædes uiſurus auitas
Donec te thalamis habilem integramq; reſignem
Hoc ſatis.& feſſum uita dimittite parcæ.
Sed dum labor iners q̃ti nunc ecce reuiſo
Tranſabiere duces.croin atq; in terga comantes
Non ego abantidas non te ſaxoſa charyſtæ
Non humiles ægas.altumq; capharea dixi
Et iam acies obtuſa negat.cunctiq; reſiſtunt.
Et tuus armatis iubet ecce ſilentia frater.
Vix ea turre ſenex.cũ ductor ab aggere cœpit.
Magnanimi reges quibus haud parere recuſem
Ductor.& ipſe meas miles defendere thebas
Nõ ego uos ſtimulare parem?(nam libet in arma
Impetus)& meritas ultro iuraſtis in iras.
Nec laudare ſatis.dignaſq; rependere grates
Sufficiam.referrent ſuperi.ueſtræq; ſubacto
Hoſte manus:urbem ſocia de gente ſubiſtis
Tutari.quam non altis populator ab oris
Belliger.externaue ſatus tellure:ſed hoſti
Indigena adſultat cui caſtra aduerſa regenti
Hic pater.hic genitrix.hic iunctæ ſtirpe ſorores
Hic erat.& frater cerne en ubicunq; nefandæ
Excidium molitis auis.uenere uolentes
Aoniæ populi.nec ſum tibi ſæue relictus
Quid uelit iſta cohors.& te ſentire decebat
Reddere regna uetant:ſic fatus & omnia rite
Diſponit qui bella gerant.qui mœnia ſeruent
Quas in fronte manus.medio quas robore ſiſtat.
Perſpicuas ſic luce fores.& uirgea paſtor
Clauſtra leuat.dũ terra recẽs iubet ordine primos
Ire duces media ſtipantur plæbe maritæ.
Ipſe leuat grauidas.& humum tractura parẽtum
Vbera ſucciduaſq; adportat matribus agnas.
Interea danai noctemq; diemq; ſub armis
Noctem iterum rurſuſq; diem.ſic ira ferebat:
Ingeminant.contempta quies.uix aut ſopor illis
Aut epulæ fecere moram.properatur in hoſtem
More fugæ.nec mõſtra tenẽt quæ plurima nectit
Prodigiale canens certi fors præuia fati.

Noſtro cum ſanguine ceruix: oſtendit eo tempore:quo Naubolus lai fuit auriga phorbãtem armigerum fuiſſe. & optat ut errore quo occiſus eſt laius filius pariter interiiſſet:ne ad diuidendum:fratrum ſcelera ſeruaretur. Repens:& aduerbium poteſt eſſe tẽporis & nomen participiale. oſtẽdit phorbantem intercepta ſingultibus uoce loqui minime potuiſſe. Sollicitum: dicit quia illi cura eſt Antigones uirginitatis cuſtodia. Seras tibi:propter te ſeniles annos inuita demoror. Fors eadem:ut quẽadmodum lauum ſic eius nepotes aſpiciã perire. Integramq; reſignem:ſicut accepit ſeruãdam integram nuptiis uirginitatem reſtitutam. Tranſabiere duces:narratione elapſi ſunt. Cariſtæ:inſula eſt iuxta euboeum fretum quam ſaxoſam ideo ait:quoniam ibi marmora naſcuntur: quæ a loci uocabulo cariſtia dicuntur.unde Lucanus. Qua maris anguſtat fauces ſaxoſa cariſtos. Nõ humiles ægas:omnibus ualde notas. Capharea mons eſt altiſſimus naufragio græcorum omnibus notus in finibus euboeæ. Vltro:non coacti. Iuraſtis:iurare proprie eſt:quotienſcunq; ſacramẽto exercitus in aliquo bello conſpirat:ſiue quia legiones cum ſcribuntur ante in ſacramenta militiæ compelluntur iurare. Hic erat & frater:hoſtili animo quaſi iam non eſt dixit. Relictus:ut inuenias me carentem auxiliis & occidas. Perſpicuas ſic luce fores: ſiue adueniente die perſpicuas:ſiue ex cratibus factas:q̃ raritate uirgarũ cõnexæ lucẽ admittunt. Dum terra recens :dũ adhuc ros in gramine:quo tempore gratiora ſũt pecoribus paſcua. Humum tractura:lactis põdere prægrauata. Succiduas:tardãtes a ſuccidẽdo.ſiue ut fœturæ ſuccedentẽ ſobolem demonſtraret ſucciduas dixit.id eſt uicarias. More fugæ:fecit enim formido ueloces. Prodigiale canẽs:neſcio quid prodigiale denuncians. Præuia fati: certa enim bellantibus ſors eſt mortem ſperare.

Caphareus
Iurare

Volucreſqꝫ feræqꝫ:hoc loco prodigiales res poeta deſcribit. Syderaqꝫ:ignea ſydera apparere tp̄e belli certiſſimū ē: & frequentia fulmina fieri. Amnes īter:cætera ꝓdigiorū genera fluuioꝝ ēt īcremēta ponunt᷑ incerto tp̄e. Clauſæqꝫ deoꝝ:in cyrrha tantū ꝓſpera deorū dabant᷑ oracula. nā cuius exitū īminebat taciturnitate tēpli penitus dānabat᷑.

Eleuſis

Eleuſin ciuitas ē atticæ regionis: haud lōge ab athēis:ī qua regnauit Teleus: q cererē dū filiā quæreret liberaliſſime ſuſcepit hoſpitio.ī qua ciuitate cereris cōſueuerant uirginū hululatibus & ſaltatiōibus cælebrari.& hoc certis tēporibus quæ mō ī nocte aſſueta nō ſūt audita. Spartæ:apud ſpartā aperto tēplo eodē tp̄e Caſtor & Pollux:dimicare inter ſe uiſi ſūt:ex quo omīe colligebāt etheoclē & polynicē impia iter ſe bella geſturos. Tēplis recluſis: q̄a apollinis oraculū ē ī lycia cāthi & amyclæi. Amyclæos: Amiclæi f̄res ſunt caſtor & pollux.

Lycaon

Lycaonis umbras:Lycaon pater helice urſæ fuiſſe dicit᷑:q dolore ſtupratæ a Ioue filiæ deos humanarū carniū cibis uiolauit: ob quā rē in formā lupi dicit᷑ eē conuerſus.

Sæuo cāpo:in quo uictor filiæ ſpōſos ſolitus erat necare. Oenomaū: athlantæ patrem. Deformē cornu:cū uno cornu ante fuerit ab hercule uiduatus:quare eū nunc poeta ambo amiſiſſe deſcribit:ut omē diri belli tradi poſſit:qđ utroqꝫ cornu Acheus trūcatus uidere᷑:qđ ſignū periturorū germanoꝝ certiſſimū fuit. Confuſū iunonis ebur:confuſū dolore ſiue turbatū:ſiue pudore uerecundatū. Gemini maris:corynthos dicit.

ut Hora. Bimariſue corynthi Mœnia.

Palæmō

Palæmona pōto:Palæmon deus marinus.q portubus præeſt:cuius nota ē fabula. Athamas poſt furorē a Iunone īmiſſum cū occiſo learco melicertā alium filiū ſuū cū uxore ſua Ino perſequere᷑:& ſe illi ī mare p̄cipitaſſent:uolūtate numinū ī deos uerſi ſunt.melicerta īportunū qui græce palæmon dr̄:in auē mutata:q̄ græce dicit᷑ leucothea. Prohibetqꝫ timeri:quaſi imminētia mala ēt prodigiis nūcient᷑:ne caueāt hoīes nuīa credi uetāt. Aſope tuas:fluuius Thebaꝝ:cuius Aeginā filiā ī aq̄lā mutatus Iuppiter uiciauit. Aīos:incremēta. Seu montana dedit:frequēter loca altiora abūdāt niuibus:q̄ cū ueris aduētu liquefiunt addūt fluminibus īcremēta. Fluminis: aduētus deſcribit᷑ argiuoꝝ. Altera tel. ulterior ripa. Viſæqꝫ acce.ri.ad opinionē rettulit armētoꝝ:q̄bus trāſeunte tauro flu. altitudo mīor & latitudo breuior uide᷑ effecta. Ac commoda ca.poſitio caſtroꝝ deſcribit᷑.Inſtāt:nullus erat tā excelſus ꝓpe collis:cuius altitudo uel caſtris deſpectus eē īcōmodus poſſet. Nec lō.la.nec multo labore dicit caſtra mūiēda.Pinæ:caſtroꝝ excelſa mūimīa.

Quippe ferunt diros monitus. uolucreſqꝫ feræqꝫ
Syderaqꝫ auerſiqꝫ ſuis decurſibus amnes:
Infeſtumqꝫ tonat pater:& mala fulgura lucent
Terrificæqꝫ adytis uoces.clauſæqꝫ deorum
Sponte fores.nunc ſaguineus nunc ſaxeus imber.
Et ſubiti manes.flentumqꝫ occurſus auorum.
Tunc & apollineæ tacuere oracula cyrrhæ
Et non aſſuetus pernox hululauit eleuſis
Menſibus & templis ſparte præſaga recluſis
Vidit amyclæos.facinus concurrere fratres.
Arcados inſanas latrare lycaonis umbras
Nocte ferunt tacita .ſæuo decurrere campo
Oenomaum ſua piſa refert.acheloon utroqꝫ
Deformem cornu .uagus infamabat acarnan
Perſeos effigiem mœſtam.exorentqꝫ mycenæ
Confuſum iunonis ebur.mugire potentem
Inacon agricolæ.gemini maris incola narrat
Thebanum toto planxiſſe palæmona pōto
Hæc audit pelopeia phalanx.ſed bellicus ardor
Conſiliis obſtat diuum.prohibetqꝫ timeri
Iam ripis aſope tuas.boetaqꝫ uentum
Flumina non auſæ tranſmittere protinus alæ
Hoſtilem fluuium.forte & trepidantibus ingens
Deſcendebat agris animos ſiue imbrifer arcus
Seu montana dedit nubes.ſeu fluminis illa
Mens fuit.obiectuſqꝫ uado pater arma uetabat
Tūc ferus hyppomedō magno cū fragmine ripæ
Cunctantem deiecit equum.ducibuſqꝫ relictis
Gurgite de medio frænis ſuſpenſus & armis.
Ite uiri clamat.ſic uos in mœnia primus
Ducere.ſic clauſas uoueo perfringere thebas
Præcipitant cuncti fluuio.puduitqꝫ ſecutos.
Ac uelut ignotum ſi quando armenta per amnem
Paſtor agit.ſtat triſte pecus procul altera tellus
Omnibus & late medius timor.aſt ubi ductor
Taurus init.fecitqꝫ uadum tunc mollior unda
Tunc faciles ſaltus.uiſæqꝫ accedere ripæ
Haud procul īde iugum.tutiſqꝫ accōmoda caſtris
Arua notant.unde urbem etiam turreſqꝫ uidere
Sydonias.placuit ſedes.fidiqꝫ receptus.
Colle per excelſum patulo quem ſubter aperto
Arua ſinu.nulliqꝫ aliis a montibus obſtant
Deſpectus.nec longa labor munimina durus
Addidit ipſa loco mirum natura fouebat.
In uallum elatæ rupes.deuexaqꝫ foſſis
Aequa & fortuito ductæ quater aggere pinnæ

Cætera dant ipſi.donec ſol montibus omnis
Erepſit.rebuſq; dedit ſopor ocia feſſis
Quis queat attonitas dictis oſtendere thebas?
Vrbē in conſpectu belli.ſuprema parantem
Territat inſomnem nox atra diemq; minantur
Diſcurrunt muris.nil ſeptum horrore ſub illo
Nil fidum ſatis.inualidæq; amphionis arces.
Rumor ubiq; altus.pluresq; annunciat hoſtes
Maioreſq; timor.ſpectant tentoria contra
Inachia.externoſq; ſuis in montibus ignes
Hi precibus.quæſtuq; deos.hi martia tæla
Belligeroſq; hortantur equos.hi pectora fletu
Cara premunt.miſeriq; rogos & craſtina mandāt
Funera.ſi tenuis demiſit lumina ſomnus
Bella gerūt.modo lucra moræ.modo tedia uitæ
Attonitis.lucemq; timent.lucemq; precantur.
It geminum excutiens anguē.& bacchatur utriſq;
Thiſiphone caſtris.fratrem huic fratrē ingerit illi.
Aut utriſq; patrem procul ille penatibus imis.
Excitus:implorat furias oculoſq; repoſcit
Iam gelidam phœben.& caligantia primus
Hauſerat aſtra dies.& iam tumet igne futuro
Oceanus.lateq; nouo titane recluſum
Aequor:anhelantum radiis ſubſidit equorum
Ecce truces oculos ſordentibus obſita canis
Exangues Iocaſta genas.& brachia planctu
Nigra ferēs ramumq; oleæ cum uelleris atri
Nexibus Eumenidium uelut antiquiſſima portis
Egreditur.magna cum maieſtate malorum
Hinc atq; hinc natæ melior iam ſexus aniles
Præcipitantem artus.& pluſq̄ poſſet euntem
Suſtentant.uenit ante hoſtes. & pectore nudo
Clauſtra aduerſa ferit tremuliſq; hululatibus orat
Admitti.reſerate uiam rogat impia belli
Mater.in his aliquod ius execrabile caſtris
Huic utero eſt.trepidi uiſam expauere manipli
Auditamq; magis.remeat iam miſſus Adraſto
Nuncius.excipiunt iuſſi.medioſq; per enſes
Dant iter.illa duces ut primum aſpexit Achiuos
Clamorem horrendum luctu furiata reſoluit
Argolici proceres.heu quis monſtrauerit hoſtem
Quē peperi?qua nam inueniā(mihi dicite)natū
Sub galea?uenit attonitæ Cadmeius hæros
Obuius.& raptam lachrymis gaudētibus implet
Solaturq; tenens.atq; inter ſingula matrem
Matrem iterat. nunc ipſam urgēs.nūc cara ſororū

Cætera dant ipſi:quæ deerant munitioni caſtrorum manuum opere addebātur. Elatæ rupes:in murorum uices rupes naturæ beneficio uidebantur æquatæ. Erepſit:egreſſus eſt:& ſine ſenſu tranſiit. Amphionis arces:præ timore ſōniantibus muri thebani:quos Amphiō extruxerat uidebantur inualidi. Maioreſq; timor: maiora enim uidentur nobis omnia quæ timemus. Mandant funera:commēdant ut ſi mortui fuerint eorum ſepulturas procurarent. Si tenuis demiſit lumina ſomnus: ideſt ſi ad ſoporem a rigore uigiliarum laxauit.ſi leuis ergo ſomnus eos oppreſſerit. uideatur ſibi bellare. Aut utriſq; patrem: quia ambobus fuerat inimicus. Ille:Oedipus pater. Iam gelidam phœben:noctem. lunam enim pro nocte poſuit. Hauſerat: attenuauerat abſconderat. Tumet:feruet. Recluſum:quia ipſum partitur ſolem:ſiue ſedatum.oriente enim ſole tempeſtas quieſcit. Obſita:nigro amictu tecta:Antiquiſſima portis:addidit inſaniam eam potiſſimum nominando quam crudeliorem omnibus eſſe conſtabat: etenim alecto antiquiſſimam quaſi natu maiorē dixit:de qua Virgilius. Odere ſorores odit & ipſe pater Pluton. Expauere:furiæ habitū qui matrem ſi eminus agnouiſſent poterant reuerti. Monſtrauerit hoſtem:pro mōſtrat. Matrem:matrem. Anadiploſis.

Rex argiue mihi: inuidioſe dixit quod deſerta patria argiuis imperare maluerit.

Quem non promoueas;aut formidine tanti exercitus:aut cui miſericordiam non incutias:cum poſt exilium reuertaris ad patriam. Iubeoq; rogoq;:& perſonam ſeruat & tempus:iubeoq; filio:exulem rogat iure uenientem. Quid aufers lumina: Interpoſitio eſt. Fas omne:æquitas ſiue iuſtitia ſeu conſanguinitatis affectio. Ducēte timeres:quaſi de ſcelerato patre dicit potuiſſe mali aliquid merito filium ſuſpicari qui occiſo patre poſtremo autem matrem duxit uxorē. Excuſo furores:defēdo quaſi iuſtus innocentiam meam. Quod me oro decet.i.multo plus uobis ego debeo illum diligere quem peperi. Ab hyrcanis: armeniis hoc dicit:ſi hoc a ferociſſimis gētibus poſtulaſſem potuiſſem mereri ut media fratrum diſcordia ſopiretur. Vicere furores:qui noſtris ſceleribus ſunt læuiores.

Nutantes:capitum motu trementes. Ira minor: uiſis .n. cōminus uenabulis leonū ira qeſcit. Nec frater erā:quaſi etheocles in fratrē ſi poteſtas det crudelior ſit futurus.

Pectora cum mixta fletus anusa ſperat ira.
Quid molles lachrymas uenerādaq; noīa fingis
Rex argiue mihi? Quid colla amplexibus am/ (bis?
Inuiſamq; teris ferrato pectore matrem?
Tu ne ille exilio uagus? & miſerabilis hoſpes?
Quem nō permoueas? longe tua iuſſa cohortes
Expectant.multoq; latus perfulgurat enſe
Ah miſeræ matres.hunc te nocteſq; dieſq;
Deflebam.ſi uerba tamen.monituſq; tuorum
Dignaris.dum caſtra ſilent.ſuſpenſaq; bellum
Horreſcit pietas.genitrix.iubeoq;.rogoq;
I mecum.patrioſq; deos.arſuraq; ſaltem
Tecta uide fratremq;. quid aufers lumīa? fratrem
Alloquere.& regnum iam me ſub iudice poſce.
Aut dabit.aut ferrum cauſa meliore reſumes.
Anne times.ne forte doli.& te conſcia mater
Decipiam? non ſic miſeros fas omne penates
Effugiet:uix Oedipodæ ducente timeres
Nupſi equidem.peperiq; nefas.Sed diligo tales
Ah dolor.& ueſtros etiam non excuſo furores
Quod ſi adeo perſtas ultro tibi ſæue triumphum
Detulimus.religa captas in terga ſorores.
Iniice uincla mihi:grauis huc utcunq; feretur
Et pater.ad ueſtrum gemitus nūc uerto pudorem
Inachidæ.liquiſtis enim paruoſq; ſeneſq;
Et lachrymas has quiſq; domi.ſua credite matri
Viſcera.ſi uobis hic paruo in tempore carus
Sitq; precor:q; me oro decet:q; ut iſta pelaſgi
Vbera? ab hircanis hæc.Otrigiſq; tuliſſem
Regibus.& ſiqui noſtros uicere furores
Annuite.aut natum complexa ſuperſtite bello
Hic moriar.tumidas frangebant dicta cohortes
Nutanteſq; uirum galeas:& ſparſa uideres
Fletibus arma piis.Quales ubi tela.uiroſq;
Pectoris impulſu rapidi ſtrauere leones
Protinus ira minor:gaudentq; in corpore capto
Securam differre famem:ſic flexa pelaſgum
Corda labant.ferriq; auidus manſueuerat ardor
Ipſe etiam ante oculos.nūc matris ad oſcula uerſus
Nunc rudis Hiſmenes.nunc flebilis ora precantis
Antigones:uariaq; animum turbante procella
Exciderat regnum(cupit ire) & mitis Adraſtus
Non uetat:hic iuſtæ Tydeus memor ocupat iræ
Me potius ſocii.qui fidum Etheoclea nuper
Expertus(nec frater eram)me opponite regi
Cuius adhuc pacē egregiā. & bona fœdera geſto

Pectorē in hoc:ubi tunc fidei.paciſq́ſequeſtræ
Mater eras pulchris cū me nox ueſtra morata eſt
Hoſpitiis?ne mpe hæc trahis ad cōmertia natum?
Duc illum ī campum.ueſtro qui ſanguine pinguis
Spirat adhuc.pinguiſq́ meo.tu porro ſequeris?
Heu nimium mitis nimiumq́ oblite tuorum?
Scilicet infeſtæ cum te circum undique dextræ
Nudabunt enſes.hæc flebit.& arma quieſcent?
Te ne ille heu demens ſemel ītra mœnia clauſum
Poſſeſſumque odiis argiua in caſtra remittet
Ante hæc excuſſo frondeſcet lancea ferro
Inachus ante retro.noſterque Achelous abibunt
Sed mite alloquium.& ſæuis pax quæritur armis
Hæc quoque caſtra patēt.nec dū meruere timeri
An ſuſpectus ego?abſcedo:& mea uulnera dono
Intret.& huc genitrix eadem:mediæque ſorores
Finge autem pactis euictum excedere regnis
Nempe iterum reddes?rurſus mutata trahuntur
Agmina conſiliis.Subito ceu turbine cæli
Obuius aduerſum boreæ notus abſtulit æquor
Arma iterum.furiæq́ placēt.fera tempus erinnys
Arripit.& primæ molitur ſemina pugnæ
Errabant geminæ Dyrcea ad flumina tigres
Mite iugum belli quondam uaſtator eoi
Currus.Eryctheis.quas nuper uictor ab oris
Liber in aonios meritas demiſerat agros
Illas turba dei:ſeniorq́ ex more ſacerdos
Sanguinis oblitas:atq́ indum gramen olentes
Palmite maturo:uariiſq́ ornare corymbis
Curat:& alterno maculas interligat oſtro
Iamq́ ipſi colles ipſas(quis credat)?ambant
Armenta:atq́ auſæ circum mugire iuuencæ
Quippe nihil craſſata fames:manus obuia paſcit
Expectantq́ cibos:fuſoq́ horrenda ſupinant
Ora mero:uaga rupe quies ſi quando benigno
Vrbem iniere gradu:domus omnis:& oīa ſacris
Templa calent.ipſumq́ fides intraſſe Lyeum
Has ubi uipereo tactas ter utranq́ flagello
Eumenis in furias.animumq́ redire priorem.
Impulit.erumpunt non agnoſcentibus Argis
Ceu duo diuerſo pariter ſi fulmina cælo
Rupta cadant.longumq́ trahant per nubila crinē
Non aliter curſu rapidæ atq́ immane frementes
Tranſiliunt campos.aurigamq́ impete uaſto
Amphyarae tuum.(nec defuit omen.)(Heriles
Forte is primus equos ſtagna ad uicina trahebāt)

Paciſq́ ſequeſtræ: ſequeſter dicitur qui Seq̃ſter,
certantibus medius interuenit: apud quē
cuiuſcunque certaminis futuri pignora re-
ponuntur:hoc uocabulum ab obſequēdo
factum eſt:quod eius q electus fuerit utra-
que pars fidem ſequatur. Ad commercia
natum:nudando uulnera quæ inſidiis no-
cte ſuſceperat:ut oſtedēdo perfidiā Etheo
clis crudelitatemq́ cunctis faceret iuiſam.
Heu nimium mitis:apoſtropha ad Poly-
nicem. Te ne ille:iterrogatiue. Ante hæc
excuſſo:comparatio ab impoſſibili ante in
quit poteſt fieri ut hæc haſta quā gero ex-
cuſſo ferro frondeſcat:q̃ Etheocles ſit ger-
mano mitiſſimus. Caſtra patent: dicit Ty
deus etiā argiua caſtra Etheocli patere qua-
re ad uiſendum fratrem nunc ipſe potiſſi-
mum ueniat:nec aliquid quod ī noſtris ca
ſtris timendum ſit extitit: nec dum enim
aliquid hoſtile cōmiſimus. Ad flumina:
iuxta. Eryctheis:indicis græce dixit a colo
re marmoris rubri erytra talaſſan uocant
mare quod eſt inter ægyptum & indiam.
Meritas:ſolutas iugo. Sanguinis oblitas
manſuetudine & feritate carentes.ut Luca-
nus.atq́ hominem didicere pati. Craſſa-
ta:quæ nihil deprecando uaſtauit. Manus
obuia:unde manſuetæ dictæ ſunt feræ: q̃
manu paſci conſueuerunt. Vaga rure:zeu
ma eſt:ſi quando uaga rura quies eſt illis:
aut certe uaga rura ꝑ ipſæ uagæ. Omen:
qđ ab auriga incipit:qui ē cito moriturus.
Premunt: inſequūtur. Haſtile reſumēs:
hoc eſt multa ſimul ſumpſit haſtilia. Im- Impete
pete uaſto:anthiptoſin fecit.& Lucretius di
xit impete pro impetu libro.vi.aut homi-
nem tanto membrorum ex impete natū:
trās maria alta pedū niſus ut ponere iuſſit:
& manibus totum circum ſe uertere cælū.
Item libro primo:quanlibet in partem tra Impeti-
dunt res ante ruuntque impetibus crebris. bus

Achontea:hunc Achontea qui tygres occidit Phoegeus enſe pcuſit. Gemino: hoc eſt duarum tygrium morte gaudentem.

Tegeæa:Arcadia. Tardi:quia iam mortuo Achõteo auxilium ferebatur. Ite age: increpans Tydeus:ut Turnus i Virgilio:immo ait o iuuenes accepto tempore turnus: cogite concilium & pacem laudate ſedentes illi armis intecta ruunt. Retro uexilla: ut oſtenderet tumultuarie pugnã peruerſum ordinem exercitus demonſtrat: dicit ergo retro poſt acien eſſe uexilla quæ ſolẽt militum cuneos anteire. Horrent tyrhenos:tumultus tubarũ cantus. Sydoniũ: thebanum nũc ergo poeta diuerſoꝶ mortes ueluti inuiſa moriente deſcribit. Male fidus:infernus qui ære armorum teneri non poterat. Rumpẽtem: retro trahentem ut nimio conamine fræna rumpere crederetur.

Corripiunt.mox tænarium qui proximus Idam
Etholumq; Athamãta premũt.fuga torua ꝑ agros
Cornipedum uiſa eſt:donec flammatus Acõtheus
Strage uirum.cui ſueta feras proſternere uirtus
(Arcas erat)denſis iam fida ad mœnia uerſis
Inſequitur telis.multumq; haſtile reſumens
Ter quater aducto per terga per ilia ferro
Tranſigit.ille autem longo cum limite fuſi
Sanguinis ad portas utrinq; extantia ducunt
Spicula ſemianimes.gemituq; immitãte querelas
Saucia dilectis aclinant pectora muris
Templa putes urbemq; rapi.facibuſq; nefandis
Sydonios ardere lares.ſic clamor apertis
Exoritur muris.mallent cunabula magni
Herculis.aut ſemeles thalamũ.aut penetrale ruiſſe
Hermiones. cultor Baccheus Achontea Phegeus
Iam uacuum telis.geminoq; in ſanguine ouantem
Comminus enſe petit. ſubeunt thegeæa iuuentus
Auxilio tardi.iam ſupra ſacra ferarum
Corpora merenti iuuenis iacet ultio Baccho
Rumpitur.& graium ſubito per caſtra tumultu
Concilium fugit externos Iocaſta per hoſtes
Iam non auſa preces.natas ipſamq; repellunt
Quæ modo tã mitis.& præceps tẽpore Tydeus
Vtitur.ite age nunc pacem ſperate fidemq;
Nunc ſaltem differre nefas:potuit ue morari
Dum genitrix dimiſſa redit? ſic fatus aperto
Enſe uocat ſocios:ſæuus iam clamor:& iræ
Hinc atq; inde calent:nullo uenit ordine bellum
Confuſiq; duces.uulgo:& neglecta regentum
Imperia:una equites mixtiq; peditumq; cateruæ
Et rapidi currus: premit indigeſta ruentes
Copia:nec ſeſe uacat oſtentare:nec hoſtem
Noſcere:ſic ſubitis Thebana :Argiuaq; pubes
Conflixere globis:retro uexilla tubæq;
Poſt tergum.& litui bellum inuenere ſecuti
Tantus ab exiguo crudeſcit ſanguine mauors
Ventus uti primas ſtrauit inter nubila uires
Leuis adhuc frondeſq;. & aperta cacumina geſtat
Mox rapuit nemus:& montes patefecit opacos
Nunc age pieriæ(nunc uos longinqua ſorores
Conſulimus)ueſtras acies.ueſtramq; referte
Aoniam.uidiſtis enim dum marte propinquo
Horrent Tyrhenos Heliconia Plectra tumultus
Sydonium Pterhelan ſonipes malefidus in armis
Rumpentem frænos.diuerſa per agmina raptat

Iam liber.ſic feſſa manus uenit haſta per harmos
Tydeos.& leuum iuueni tranſuerberat inguen
Labentemq; affigit equo.fugit ille perempto
Cōſertus domino.nec iam arma.aut fræna tenētē
Portat adhuc.ceu nondum anima defectus utraq;
Cum ſua centaurus moriens in terga recumbit
Certat opus ferri.ſternuntq; alterna furentes
Hyppomedō. Sabri.Pyleū periphāta Menœceus
Parthonopæus Ityn. Sybaris iacet enſe cruento
Cuſpide trux Peryphas.itys inſidiante ſagitta
Ceneos Inachii.ferro mauortius Hemon
Colla rapit.cui diuiduum trans corpus hiantes
Truncū oculi quærūt animus caput.arma iacētis
Iam rapiebat Abas.cornu deprenſus achiua
Dimiſit moriens clypeum hoſtilemq;.ſuumq;.
Quis tibi Bacchæos Eunne linquere cultus
Quis lucos? uetitus:quibus euaſiſſe ſacerdos
Suaſit? & aſſuetum Bromio mutare furorem?
Quem terrere queas? clypei penetrabile textum
Pallentes hederæ.Nyſæaq; ſerta coronant
Candida pampineo ſubnectitur inſtita pilo
Crine latent humeri.creſcunt lanugine malæ
Et rubet imbellis Tyrio ſub tegmine thorax
Brachiaq; in manicis.& pictæ uincula planctæ
Carbaſeiq; ſinus. & fibula raſilis auro
Trenariam fulua mordebat iaſpide pallam.
Quam ſuper a tergo uelox corithos.& arcus
Pendent. ſq; ſonant aurata lince pharetra
It limphante deo media inter milia longum
Vociferans:prohibete manus.hæc omine dexrro
Mœnia.cirrhæa monſtrauit Apollo iuuenca
Parcite in hæc ultro ſcopuli uenere uolentes
Gens ſacrata ſumus.gener huic eſt Iuppiter urbi.
Gradiuuſq; ſocer.Bacchū haud mētimur alūnū
Et magnum alciden.iactanti talia fruſtra
Turbidus aeria Capaneus occurrit in haſta
Qualis ubi primam leo mane cubilibus atris
Erexit rabiem.& ſæuo ſpeculatur ab antro
Aut ceruum.aut nōdum bellantem fronte iuuēcū
It fremitu gaudens.licet arma gregeſq; laceſſant
Venantum.prædam uidet.& ſua uulnera neſcit
Sic tunc congreſſu Capaneus gauiſus iniquo
Librabat magna uenturam mole cupreſſum
Ante tamen quid fœmineis hululatibus inquit
Terrificas moriture uiros? utinam ipſe ueniret
Cui furis.hæc Tyriis cane matribus & ſimul haſtā

Venit haſta per harmos:ut haſta tremit
duplicatq; uirum trāſfixa dolore. In terga
equina quaſi domini. Menœceus:iſte the
banus fuit quem in cathalogo phorbas an
tigone monſtrauit euntem inter duces: di/
xit enim quæ noſter ſigna Menœceus.Par/
thonopæus: diuerſorū mortes uirgiliane
poeta deſcribit. Diuiduum:a diuiſione di
midium a dimedione dictum.Hic ergo di
uiduum in duas partes diuiſum poſuit.
Abas:hic thebanus eſt qui uictor rapere
ſpolia cupiebat. Cornu:haſta græce. ut
Virgilius uolat itala cornus. Et manſiſſe:
pro manere. Mutare furorem:ut ſacra li/
beri in furorem bellorum inſania commu
tares. Inſtita pilo:faſciola eſt quæ imā ue/
ſtem ſuo pingit ornatu:ut Horatius.quaꝝ
ſuta talos tegit inſtita ueſte. Lanugine:ad
opinionem rettulit:quia per pilos uidētur
male creſcere. Vincula plantæ:calciamen
ta ut illud tyrrhena pedum circundata plā
tis. Carbaſeique ſinus:carbaſus quo fuſi
amiciuntur uel diuitis ſericum eſt aut cer
te linum tenue.Virgilius.tunc croceā chla/
mydem:ſinuſque crepantes carbaſeos ful
uo in nodum collegerat auro. Et fibula ra
ſilis auro:ad luxuriam rettulit pulchritudi
nem fibulæ, erat enī foraminibus multis
exornata:quas uulgo interraſas appellant.
Velox choritos:hippallage pro ſagittis ue
locibus. Aurata lynce:hoc eſt lyncis pelle
aurata tectam habuit pharetrā. Limphan
te deo:hoc eſt furiis incitante. Apollo iu/
uenca:quia cadmus apollinis oraculo bo/
uem ſecutus eſt:& ubi procubuit illic the/
bas condidit:& ex bouis uocabulo regionē
ipſam boetiam nominauit. Volentes:ab
amphione factum qui ſumma dulcedine
teſtudinis cadmo thebas condenti in eo lo
co auxiliatus eſt ut ſaxa ultro per ſe applica
rentur ad muros. Gradiuuſq; ſocer p dra
conem martis filium qui a cadmo dicitur
interemptus:ex cuius ſanguine multitudo
nata eſt armatorum. Vulnera neſcit: ma/
ior cupiditas prædæ eſt ei q̃ timor mortis
nec cauet ut uitæ exitium ſed feſtinat ut ra
piat. Iniquo:pedeſtri certamine urgetur.
ut Virgilius.pugna congreſſus iniqua. Li/
brabat:conſiderando ubi percutiat. Cu/
preſſum:haſtam ſignificauit. Cui furis:in
cuius honorem furibundus aduenis.

Reliquit:penetrauit. Crepat:ſonat. ut Virgilius.ſinuſque crepantis. Eruptus:nimius ſanguis:ſiue multum fluens. Marcida:uino plena ſeu ſqualida. Plāxerūt:præteritum pro futuro. Hiſmara: hiſmarus mons thraciæ uitibus conſitus. Tmolus:mons ſiciliæ. Naxos:inſula eſt in qua Theſeus Ariadnam dormientem reliquit.

Tmolus

Orgya

Orgya: triennalia liberi ſacra ſunt quæ dicit modo etiam indos colere poſtq̄ a libero patre uicti eſſe noſcuntur:ac multo puluere uertit campum indignantem:quia excitus puluis noticiam loci cōmutat. Clypeum galeamque incendit.Illuminat. Sydere:ſplendore uel gratia. Certus & ipſe necis:quia Augurio ſuam præuiderat mortem:deſperationem ergo uitæ fortius dimicat. Lætior:aiunt enim futura ſentire morituros:ut Virgilius.te quoq; fata proſpectant paria. Experiētia cæli:doctrina & ſciētia auguriorum. Si uacet:ſi liceat. Vir. hactenus indulſiſſe uacat. Cōtermina: uicina morti. Supbit: uictorie fœlicitate fit lætior. Diuerſus:diſſimilis. Immolat umbris:quaſi uictimam:ut ipſe in ſacris cōſueuerat:nam hoc uerbo poeta ad ſacerdotis nomen alluſit:aptum eſt enim occidēti ſacerdotale uerbum.Virgilius de occiſo ſacerdote dixit. Falcato:ſolent enī in axibus curruum faciles extare:q̄ incurrentes hoſtiles populos cædant. Sacrum : conſecratū.

Inuitus:aſcendit quomodo inuitus dixerat ante dimiſerat tælum quā Lycorea cognouiſcet Apollini conſecratum. Scrutator aquarum:piſcator. Aduertere:ad ſe cōuertere. Haud ipſe minus:nō minus hypſeus āphiarao. Tyrinthia robora: agmina .i.nemeos iuuenes:& græcā uaſtabat aciē.

Expulit.illa uolans ceu uis non ulla moretur
Obuia uix ſonuit clypeo.& iam terga reliquit.
Arma fluunt.longiſq; crepat ſingultibus aurum
Eruptuſq; ſinus uicit cruor.occidis audax
Occidis Aonii puer altera cura lyei.
Marcida te fractis planxerunt hiſmara thyrſis
Te tmolos:te Miſa ferax theſeaq; Naxos
Et Thebana metu iuratus in orgya Ganges
Nec ſegnem Argolicæ:ſenſere Etheoclea turmæ
Parcior ad ciues Polynicis inhorruit enſis
Eminet ante alios iam formidantibus arua
Amphiaraus equis.ac multo puluere uertit
Campum īdignātem .Famulo decus addit inane
Mœſtus & extremos obitus illuſtrat Apollo
Ille etiam clypeum:galeamq; incendit honoro
Sydere.nec tarde fratri Gradiue dediſti
Nequa manus uatem.nequid mortalia bello
Lædere tela queant.ſanctum & uenerabile Diti
Funus erit. talis medios infertur in hoſtes
Certus & ipſe necis:uires fiducia lethi
Suggerit.inde uiro: maioraq; membra dieſq;
Lætior:& nunq̄ tanta experientia cæli
Si uacet.auertit morti contermina uirtus
Ardet inexpleto ſæui mauortis amore
Et fruitur dextra.atq; anima flagrante ſuperbit
Hic hominum caſus lenire & demere fatis
Iura frequens:q̄tum ſubito diuerſus ab illo
Qui tripodas lauruſq; ſequi:qui doctus i omni
Nube ſalutato uolucrem cognoſcere phœbo
Innumeram ferro plæbem:ceu lætifer ānus
Aut iubar aduerſi graue ſyderis immolat umbris
Ipſe ſuis.Iaculo Phlegiam:iaculoq; ſuperbum
Philea.falcato Cromin:& Cremetaona curru
Cōminus hunc ſtātem metit:hunc a poplite ſectū
Cuſpide demiſſa Cromin .Phinoumq;. phagenq;
Intonſumq; Gyan.ſacrumq; Lycorea phœbo
Inuitus.iam fraxineum dimiſerat haſtæ
Robur.& excuſſis apparuit infula criſtis
Alcathoum ſaxo.cui circum ſtagna Charyſti
Et domus.& coniunx.& amantes littora nati
Vixerat ille diu pauper ſcrutator aquarum
Decepit tellus moriens.hyemeſq; nothoſq;
Laudat.& experti meliora pericula ponti
Aſpicit has longe iamdudum Aſopius Hypſeus
Palantum ſtrages.ardetq; aduertere pugnam
Quanq̄ haud ipſe minus curru Tyrinthia fundit

Robora.ſed uiſo præſens minor augure ſanguis
Illum armis animiſcꝫ cupit prohibebat iniquo
Agmine conſertum cunei latus.inde ſuperbus
Exeruit patriis electum miſſile ripis
Ac prius aonidum diues largitor aquarum
Clare giganteis etiam num Aſope fauillis
Da numen dextræ rogat hoc natuſcꝫ tuiqꝫ
Quercus alũna uadi.fas & mihi ſpnere phœbũ
Si tibi collatus diuum ſator omnia mergam
Fontibus:arma tuis:triſteſcꝫ ſine augure uittas
Audierat genitor.uetat indulgere uolẽtem
Phœbus.& aurigam iaculo detorquet inertem
Ille ruit.deus ipſe uagis ſuccedit habænis
Lerneum falſo ſimulãs Aliarmona uultu
Tunc uero ardenti nõ ulla obſiſtere tentant
Signa.ruunt ſolo terrore.& uulnera citra
Mors trepidis ignaua uenit.du biumqꝫ tuenti
Preſſerit infeſſos onus.impulerit ne iugales
Sic ubi nubiferum montis latus:aut noua uentis
Soluit hyems:aut uicta ſitu non pertulit ætas
Deſilit horrendus campo timor.arma uiroſcꝫ
Limite non uno:longæuacꝫ robora ſecum
Præcipitans:tandemqꝫ exhauſtus turbine feſſo
Aut uallem cauat aut medios intercipit amnes
Non ſecus ingenticꝫ uiro:magnocꝫ grauatus
Themodeo nunc hoc:nũc illo in ſanguine feruet
Ipſe ſedens.telis paritercꝫ:miniſtrat habænis
Delius:ipſe docet iactatus:aduerſacꝫ flectit
Spicula:fortunamqꝫ haſtis uenientibus aufert
Sternuntur terræ Menaleus pedes.Antiphus alto
Nil defenſus equo:genituſcꝫ Helicõide nympha
Accion:cæſocꝫ infamis fratre Polytes
Conatuſcꝫ thoris.uitatam attingere Mantho
Lampus.i hunc ſacras phœbus dedit ipſe ſagittas
Et iam cornipedes trepida ac moribunda reſlãtes
Corpora rimantur terras.omneſcꝫ per artus
Sulcus.& inciſis altum rubet orbita membris.
Hos iam ignorantes terit impius axis.at illi
Vulnere ſemineces(nec deuitare facultas)
Venturum ſuper ora uident.iam lubrica tabo
Fræna.nec inſiſti madidus dat themo.rotæqꝫ
Sanguine difficiles.& tardior ungula foſſis
Viſceribus.tunc ipſe furens in morte relicta
Spicula.& e mediis extantes oſſibus haſtas
Auellit.ſtridunt animæ.currumqꝫ ſequuntur
Tandem ſe famulo ſummum confeſſus Apollo.

Augure ſanguis:ideſt cupiens cum Amphiarao cõfligere cæteros quaſi ignauos cõtemnebat occidere. Prohibebat:hypſeum multitudo quæ ſtipauerat Amphiaraum. Inde:de ipõ cuneo. Aſope fauillis: fluuiũ inuocat quem dudum a Ioue diximus fulminatum qui indignatione ereptæ filiæ Ioui intulit bellũ quo facto igni diuino pcuſſus eſt:ut infamia excepti fulminis in æternum maneret:dicitur:hodieqꝫ illo tempore quo iactus eſt prunis ardentibus fluere.

Collatus:bello comparatus. Indulgere uolentem:concedere cupiẽtem. Vulnera citra:ſine uulneribus ſolo terrore Amphiarai moriebantur. Ignaua:ſine fero. Dubiumque tuenti:dubiũ erat uidentibus utrũ onere tardatus eẽt Amphiarai an uelocior factus. Campi timor:montis ruina quæ de altis ſaltibus cadit. Tælis paritercꝫ miniſtrat habænis:armigeri & aurigæ Apollo implebat officium. Fortunam:caſum fœlicem ſiue euentum feriendi hoſtis contra Amphiaraum uenientibus detorquebat. Infamis:malus ſiue notus parricidio.

Dedit:immiſit. Rimantur terras: rimas agunt ideſt ſcrutantur. Per artus: cadauerum membra:per hæc omnia erãt hiatus futuri:rimari proprie dicuntur ſues cũ paſcentes cibi gratia terram uertunt. Nec inſiſti madidus:abundantia ſanguinis maiorem Amphiarao currẽdi lapſum faciebat.

Difficiles : graues : nimietate ſanguinis equorum greſſus. Summum: ad ultimũ aut ſummum deum.

Irreuocata: quæ reuocari non poteſt: fu-
turorum Epithetō diligenter ſeruauit poe-
ta. Quis tantus miſeris honor: parenthe-
ſis. humiliter enim dixit ſe nō fuiſſe dignū
tanto honore numinis. Deferre nefas: ſce
lus eſt dicit infularum ornamenta & ſacras
laurus ſecum ad inferos ferre. Furorem: i
occidenda matre propria peccauit. Scit pe
ritura ratis: parentheſis: non aliter ſcit peri-
tura ratis: ſed Apollo ſciebat periturū Am-
phiaraum: & ſe ſubuenire nō poſſe. Soro-
Helenæ ſtella Vrania ris igne: quia nautæ cū ſtellam helenæ uide
rint quæ ορανια urania dicitur: cuius tāta
eſt uis incendii ut malum & nauis ima per
tūdat: ut ēt ſi æs ſit hoc calore ſoluat: ergo
ſi hæc ſtella naui inſederit: ſciunt ſe nautæ
ſine dubio perituros & contra caſtoris ſy-
dera ſunt nauigantibus ſalutaria. Theran-
Therãne nei: theranne laconiæ ciuitas eſt. Sūmaq
terga quati Superficies terræ. Frondea nu
tant: iam ſyluis & cacuminibus arborū &
muris dabatur cum hiatu ipſius terræ con
fuſio. Exciderant iræ: tranſitum eſt a cau
ſa bellorum. Benigna tempeſtas: benignā
tempeſtatem dixit: quia naualia certamina
prohibent. Belli fluitātis: naualis certami-
nis faciem certantibus titubantibus mili-
bus fecerat terræmotus. Siue laborantes:
dubitant quæ cauſa eēt tremoris illius cre-
dentes terram mole & ui uētorum fuiſſe:
laſſatam qui per cauernas terræ diſcurrūt:
uel hiulcam tempeſtatem in puluerem ſo-
lutam fuiſſe uel ſitu aquæ in ſolutionē uer
tiſſe: aut certe elemento oppreſſa maris ceſ
ſiſſe uirtutibus: uel ipſam terram fratribus
perituris tremores ad omen feciſſe. Vnda
latens: dicunt enim quidam: terram aqua
fulciri uel ferri. Sydera & umbræ: aduerſi
tate ſua terrentur. ſydera timuerunt ne erū
perent manes. umbræ ne admiſſa luce pro
derent. ut Vir. crepitāt imiſſo lumie māes.

Vtere luce tua. longamq ait indue famam
Dum tibi me iunctum mors irreuocata ueretur
Vincimur. immites fas nulla reuoluere parcas
Stamina. uade diu populis promiſſa uoluptas
Helyſiis. certe non perpeſſure Creontis
Imperia haud uetito nudus iaciture ſepulchro
Ille refert contra. & paulum reſpirat ab armis
Olim te cyrheæ pater peritura ſedentem
Ad iuga (quis tantus miſeris honor?) axe tremēti
Sēſimus inſtātes quonam uſq morabere manes?
Audio iam rapidæ curſum ſtygis: atraq ditis
Flumina. tergeminoſq mali cuſtodis hiatus
Accipe commiſſum capite decus. accipe laurus
Quas herebo deferre nefas. nunc uoce ſuprema
Si qua receſſuro debetur gratia uati
Deceptum tibi phœbe larem. pœnaſq nefandæ
Coniugis. & pulchrum nati commendo furorem
Deſſiluit mœrens. lachrymaſq auertit Apollo
Tunc uero ingemuit: curruſq orbiq iugales
Non aliter cæco nocturni turbine chori
Scit peritura ratis: cum iam damnata ſororis
Igne Therannei fugerunt carbaſa fratres
Iamq receſſuræ paulatim horreſcere terræ
Summaq terga quati: grauiorq efferuere puluis
Cœperat: inferno mugit iam murmure campus
Bella putant trepidi. belliq hunc eſſe fragorem
Hortanturq gradus: alius tremor. arma: uiroſq
Mirunteſq inclinat equos: iam frondea nutant
Culmina iam muri ripiſq Hiſmenon apertis
Effugit: exciderant iræ: nutantia figunt
Tela ſolo. dubiaſq uagi nituntur in haſtas
Comminus inq uicem uiſo pallore recedunt
Sic ubi nauales miſcet ſuper æquora pugnas
Contento Bellona mari. ſi forte benigna
Tempeſtas ſibi quiſq cauet. enſeſq recondit
Mors alia. & ſocii pacem fecere timores
Talis erat campo belli fluitantis imago
Siue laborantes concepto flamine terræ
Ventorum rabiem & clauſum eiecere furorem
Exedit ſeu putre ſolum. carpſitq terendo
Vnda latens. ſiue hac uolentis machina cæli
Incubuit ſiue omne fretum neptunnia mouit
Cuſpis. & extremas grauius mare torſit in oras
Seu uati datus ille fragor: ſeu terra minata eſt
Fratribus. ecce alte præceps humus ore profundo
Diſſilit: inq uicem timuerunt ſydera: & umbræ

Illum ingens haurit ſpecus.& tranſire parentes
Mergit equos.non arma manu.non fræna remiſit
Sicut erat rectos defert in tartara currus
Reſpexitq; cadens cælum campumq; coire
Ingemuit.donec leuior diſtantia rurſus
Miſcuit arua tremor. lucemq; excluſit auerno.

TVnc grauiter ſuperos obiurgat rector auerni
Ipſumq; amphiaraum terret.cui pauca furenti
Iam tenui uoce.& pauidus ſupplexq; profatur
Coniugis infandi.indicium ſubitamq; ruinam
Anxius Inachidas uatis dolor auget amiſſi
Sydonii exultant memorantq; inſignia gentis
At graium proceres ſimilem pietatis honore
Theodamanta legunt uatis qui munera ſeruet
Hic Thebana Phalãx.illinc ruit.Inacha pubes
Vulnera uulneribus geminant.fundũtq; uiciſſim
Corpora magna uirum.tunc multa in cæde furẽtẽ
Tydea deiectum telis.Tritonia fleuit.

AT ſubitus uates pallẽtibus ĩcidit ũbris
Lethiferaſq;:domos orbiſq; arcana ſepulti
Rupit:& armato turbauit funere manes
Horror habet cũctos ſtygiis (nes mirantur in horis
Tela & equos:corpuſq; nouũ.neq;.n.ignibus atris
Conditus:aut mœſta niger aduentabat ab urna
Sed belli ſudore calens clypeumq; cruentis
Roribus:& ſciſſi reſperſus puluere campi
Nec dum illum aut trunca luſtrauerat obuia taxo
Eumenis: aut furuo Proſerpina poſte notarat
Cœtibus ad ſumptum functis.quin cominus ipſa
Fatorum deprenſa colus:uiſoq; pauentes
Augure tunc demum rumpebant ſtamina parcæ
Illum & ſecuri circumſpexere fragorem
Helyſii:& ſi quos procul inferiore baratro
Altera nox aliiſq; grauat plaga cæca tenebris
Tunc regemunt pigriq; lacus.uſtæq; paludes
Vmbriferæq; fremit ſulcator pallidus undæ
Diſſuluiſſe nouo penitus telluris hiatu
Tartara:& admiſſos non per ſua flumina manes
Forte ſedens media regni infœlicis in arce
Dux herebi populos poſcebat crimina uitæ
Nil hominum miſerans.iratuſq; omnibus umbris

Reſpexitq; cadens:uel dolore mortis uel ut Apollinem quæreret utpote uates. Donec leuior:quia graui ſonitu ſolida diſiunguntur.

Lactantii.P.in Octauum thebaidos interpretatio.

AT ſubitus uates pallentibus incidit umbris.Vetus elocutio ẽ p datiuũ caſum incidit ũbris pallentibus:Claudius heri recedens ueſperi numã tinis incidit:ac Terentius p accuſatiuum protulit:ergo in eum incidit tamq̃ in rem periculoſam. Corpuſque nouum:ideſt uiuum ſiue non depoſita apud ſuperos carne. Ab urna:Plato inducit ſcelera hominum in urna uerſari:& urna dicitur in qua mortuorum hominum oſſa cõduntur:hic ergo ab urna dixit in qua mortuus ponebatur:& hoc ipſo expediuit pacta.nam Amphiaraus mortuus ab urna in qua eius fuerant condita membra non ueniebat. Obuia taxo eumenis:quia taxus uenenoſa eſt.propterea ad perfectionem feritatis ex hoc ligno faces furiæ dicuntur gerere. Poſte notarat : aſſerunt enim poetæ mortuorum capita & furiarum lampade luſtrata & eorum nomina a Proſerpina in inferorum poſſe conſcribi. Et ſecuri:quia in hælyſiis habitant manes idcirco ſecuri:quia ſũt a ſceleratoꝝ ſupplciis alieni:hælyſii ergo ꝓ his poſuit qui ĩ hælyſio habitant. Altera nox: ideſt caligo deterior. Vſtæque paludes: nigræ aut calẽtes. Sulcator pallidus:charõ q ſubuectãdo corpora ſtygem cõſueuit cymba ſulcare.

Vrna

Taxus

Variæq; ex ordine mortes:una quidē cōmuniſq; oībus ē mors ſed uarietate pœnaꝝ diſſimilis ē. Dā/
nant:abſoluūt. Vincit opus:parcaꝝ ſtamīa mortuoꝝ multitudine ſuperanť:ut Luca.laſſant rūpētes ſta/
mina parcas. Arguit:ꝓdit ſiue ꝓbat. Cōpage ſoluta:Terræ ſupficie.Iucunda offenſus luce. Iucunda ſu/
Labes
peris manibus indebita : & iō luce Plutonē dixit offendi. Quæ ſupeꝝ labes:uiolētia ſeu ruina. Labes: a
labendo dicta. Prælia:utrū Iuppiter an Neptūnus cōueniēter carmini thebanoꝝ odio germanoꝝ indu/
cit de regno fratres celeriter diſcerpſiſſe. Nā cui dulce magis:q̄ mihi ut ſuperi miſceanť.i.expedit p ſortē
minori confundere:q̄ fuerint ſepata. Nec
iſte meus:meus hic inquit mundus nō eſt:
ſed hūc rector perrūpit aſtroꝝ. Miſerūq;
patrē:miſeꝝ ſiue quia amiſit īperium: ſiue
quia a poetis apud inferos Saturnus fingiť
quē unū uolūt eē de numero tytanū. Hy/
periona:hyperiō ſolis eſt equus:dicit enim
immiſſis tenebris ſolis ſe pluto:& numina
turbari. Vtrunq; tyndaridē:caſtoris & pol
lucis talis eſt fabula.cū eēt īmortalis pollux
& e diuerſo caſtor morti teneretur obnoxi
us pietatis intuitu pollux morte uicaria fra
trem redemit:dicit ergo nūc Pluto retēto
polluce q īmortalis fuerat cū caſtore ger/
mano mortali:in utroq; ſe mūdo poſſe re/
gnare. Tantalō undæ:ii pœnaꝝ culpas ex
pectes utriuſq;.i.tātali perithoiq; utrorūq;
ſupplicia uindictæ iouis a Plutone ꝑſtant.
Ixyon
Ixyona: ixyō quippe iunonē auſus eſt ſtu
pri iniuria cōpellare:tātalus uero Iouis con
ſilia mortalibus ꝓdidit in eoꝝ audita con
cilio. Viuo perpetiar:me perithoi.Cōque/
ritur īferos his patuiſſe q īfanda cupiebant:
ut ad ſe aut amator:aut raptor ītrarēt. hæc
Peritho/us
perithoi fabula talis ē:Perithous cū Proſer
pinā pariter rapturus ſecutus fuiſſet: gauiſi
ſunt utriq; dānati ſupplicio.unde Vir.ſedet
Theſeus
æternūq; ſedebit īfœlix theſeus. Eumēidū
lachrymas : Orpheus thrax pitiſſimus fuit
Eurydice
cytharæ Eurydicē coniugem unico dilexit
affectu q̄ cū Ariſteū Eurydicis nymphæ fi
liū pudicitiā ſuā attrectare cupiētē fugeret:
calcato ſerpēte perēpta ē:hoc cū īmoderate
doleret Orpheus cōfixus peritia cytharæ:ī/
feroꝝ ſecreta ꝑrupit:cuius cātus dulcedine
ac miſeratiōe lugētis manes depoſita ferita
te Orpheo cōiugē reddiderunt : dicit ergo
nūc Pluto turpes uidiſſe lachrymas eume
nidū:turpes iō quia cōtra inferoꝝ legē mi
ſericordia lachrymæ fundebanť. Iterataq;
penſa:uiolentia legis q̄ iubebat orpheū nō
reſpicere uxorē: melior ergo lex me.ſ. ego
dulcedine cantus uictus ſū.ut Orpheo cō/
iugem redderē:ut cōceſſam ꝑderē iclæmē/
tia legis obtinuit.hinc Vir.ignoſcenda qdē
ſcirent ſi ignoſcere manes. Ab Ioue leges:
quia partiri annū Proſerpinæ iuſſit : ut ſex
mēſibus eēt cū mr̄e totidem cū marito:ita
Oui. at medius fratriſq; ſui mœſtæq; ſoro/
ris Iuppiter.ex æquo uoluentem diuidit an
um : nunc dea regnorum numen cōmune
duoꝝ cum matre ē totidem:totidem cum
cōiuge mēſes.p lunā fieri manifeſtū ē q̄ au/
ctæ ꝓ ſermonio eius Iuppiter arrogaſſe pe/
nes matrem . ergo ut eius cura ſtatuto tē
pore filia ab inferis reuertatur ad cælum.

Stant furiæ circum.uariæq; ex ordine mortes
Sæuaq; multiſonas exercet pœna cateruas
Fata ferunt animas.& eodem pollice damnant
Vincit opus.iuxta minos cum fratre uerendo
Iura bonus meliora monet.regemq; cruentum
Temperat.aſſiſtunt lachrymis.atq; igne tumentes
Cocytos phlegethonq;.& ſtyx periuria diuum
Arguit.ille autem ſupra compage ſoluta
Nec ſolitus ſentire metus.expauit aborta
Sydera.iocundaq; offenſus luce profatur
Quæ ſuperum labes inimicum impegit auerno
Aethera? quis rupit tenebras? uitæq; ſilentes
Admouet? ūde minæ utinā hæc mihi prælia fratꝝ
Congredior.pereant agedum diſcrimina rerum
Nam cui dulce magis? magno me tertia uictum
Deiecit fortuna polo.mundumq; nocentem
Seruo.nec iſte meus diris en peruius aſtris
Inſpicitur.tumidus ne meas regnator olympi
Explorat uires? habeo iam quaſſa gigantum
Vincula.& æthereum cupidos exire ſub axem
Titanas miſerumq; patrem.quid me ocia mœſta
Sæuus? & in placidam prohibet preferre quietē?
Amiſſumq; odiſſe diem? pandam omnia regna
Si placet & ſtygio prætexam Hyperiona cælo
Arcada nec ſuperis (quid enī mihi nūcius ambas
Itq; reditq; domos?)emittam.& utrunque tenebo
Tyndaridem:cur autem auidis Ixyona frango
Verticibus? cur non expectant Tantalon undæ
An ne prophanatum totiens chaos hoſpite uiuo
Perpetiar? me perithoi temerarius ardor
Tentat.& audaci Theſeus iuratus amico
Me ferus Alcides:tunc cum cuſtode remoto
Ferrea cerbereæ patuerunt limina portæ
Odryſiis etiam pudet heu paruiſſe querelis
Tartara:uidi egomet blāda inter carmina turpes
Eumenidum lachrymas:iterataq; penſa ſororum
Me quoq;.ſed duræ melior uiolentia legis
Aſt ego uix unum nec celſa ad ſydera furto
Auſus iter.Siculo rapui connubia campo
Nec licuiſſe ferunt iniuſtæq; ab Ioue leges
Protinus:& ſectum genitrix mihi computat annū

Sed quid ego hæc ita? tartareas ulciſcere ſedes
Thiſiphone. & ſi quãdo nouis aſperrima mõſtris
Triſte ĩſuetum ingens: quod nõdum uiderit æther
Ede nefas quod mirer ego: inuideantqꝫ ſorores
Vſqꝫadeo fratres (noſtriſqꝫ hæc omnia ſunto
Prima odiis) fratres alterna in uulnera læto
Marte ruant. ſit qui rabidarum more ferarum
Mandat atrox hoſtile caput quiqꝫ igne ſupremo
Arceat exanimes & manibus æthera nudis
Commaculet: iuuet iſta ferum ſpectare tonantem
Præterea ne ſola furor mea regna laceſſat
Quære deis: qui bella ferat. qui fulminis ignes
Infeſtumqꝫ Iouem clypeo fumante repellat
Faxo haud ſit cunctis leuior metus atra mouere
Tartara. frondenti quam iungere pelion Oſſæ.
Dixerat. atqꝫ illi iam dudum regia triſtis
Attremit oranti: ſuaqꝫ & quæ deſuper urget
Nutabat tellus. non fortius æthera uultu
Torquet. & aſtriferos inclinat Iuppiter axes.
At tibi quos inquit manes. qui limite præceps
Non licito per innane ruis? ſubit ille minantem
Iam tenuis uiſu: iam uaneſcentibus armis.
Iam pedes extincto tamen interceptus in ore
Augurii perdurat honos. obſcuraqꝫ fronti
Vita manet. ramumqꝫ tenet morientis oliuæ
Scilicet & ſanctis hic ora reſoluere fas eſt
Manibus. o cunctis finitor maxime rerum.
At mihi qui quondam cauſas elementaqꝫ noram
Et ſator oro minas: ſtimulataqꝫ corda remulce
Ne ue ira dignare hominem: & tua iura timẽtem
Nã nec ad herculeos (unde hæc mihi pectora) rap
Nec uenerẽ illicitã (crede his ĩſignibus) auſi (tus
Intramus Lethen. fugiat nec triſtis in antrum
Cerberus. aut noſtros timeat Proſerpina currus
Augur Apollineis modo dilectiſſimus aris
Teſtor inane chaos (qd enĩ hic iurãdus Apollo?)
Crimine non ullo ſubeo noua fata. nec alma
Si merui de luce rapi. Scit iudicis urna
Dictæi. uerumqꝫ poteſt deprendere Minos
Coniugis inſidiis. & iniquo uenditus auro
Argolicas acies. unde hæc tibi turba recentum
Vmbrarũ. & noſtræ ueniunt quoqꝫ funera dextræ
Non ignarus ini. ſubito me turbine mũdi
(Horret adhuc animus) mediis e milibus hauſit
Nox tua. quæ mihi mẽs? dum ꝑ caua uiſcera terræ
Vado diu pendẽs. & in aere uoluor aperto

Vſqꝫadeo fratres: Etheocles & Polynices qui mallent hoc nefas ſe potius implere q̃ furiam. Oĩa ſunto: Etheoclis & Polynicis interitus omen ſit inter me & Iouem futuri certaminis. Commaculet: ut tabe ſoluãtur corpora: non flamma pyrarum ne iter poſitis urantur ignibus: ſed in ſolo terræ intemperie aeris membra depereant ſit mortuis denegata ſepultura ſupplicium. Bello crudelius: ut ſolum cæli rogum poſſint habere communẽ. Iuppiter axes: hoc ẽ: oratiõe Plutonis tremefacti ſunt poli. Quos cruciatus patieris: ut Virgilius. Quiſque ſuos patitur manes. manes ideo dicti ſunt q̄a damnati æterna apud inferos pœna permanent.

Manes

Subit ille: ſequitur. ut pone ſubit cõiunx. aut certe finita præcedenti oratione ſubiungit. Vaneſcentibus: umbram deſinentibus. Iam pedes: quia currus & equi cum quibus raptus fuerat euanuerũt. Cũctis finitor: Ouidius. omnia debentur morti: paulum que morati ſerius aut citius ſedem properamus ad unam tendimus huc omnes hæc eſt domus ultima cunctis. Ordo ergo talis eſt. cunctis finitor rerum ſcilicet putaris. At mihi: Et pro etiam ſator nã cum conſtet Plutoni terram eſſe conſecratam: dicit omnia membra reſolui & de terra cuncta procreari: iuſte ergo creator dicitur a quo omnia gignuntur. Aſt ego: quia uates fui noram in te eſſe creatorem ex eo quia animas iterum mittis in corpora. ut Virgilius. rurſus & incipiẽt in corpora uelle reuerti: & idem ſupra. fata ferũt animas:

Proſerpina

Aut noſtros fugiat Proſerpina: per proſerpinam raptam Theſei & Perithoi hoc loco commemorat audaciam: & ad teſtimonium pudicitiæ oſtendit infulas & ĩſignia ſacerdotis: proſerpina dicta ab eo quod porro ſerpit. Et noſtræ ueniunt: propter ſui miſericordiam dicit ſe pugnando multas inferis animas addidiſſe pro quo beneficio petit ſibi eſſe parcendum. Et in aere uoluor operto: ideſt dum per illa ſpatia uado: quæ ſunt ſub terra inferorum.

Vel captum:notabilius etiam fuit me capi a thebanis. Parenti:oedipo patri. Nec

Deprecor deprecor umbram accipere:ideſt nec refuto umbram eſſe:deprecor autem ē refuto. Vir.equidem merui nec deprecor inquit. Lucanus.non deprecor hoſti ſeruari dum me ſeruet ceruice reciſa. Quis ſuper auguris uſus:ideſt poſſem rogare te:ut apud inferos augur eſſem:ſi ſcirē & hoc mihi apđ inferos profuturum: uerum cum uideam ipſa quoq; fata ad tuum arbitrium fila diſponere:intelligo nil omnino tibi opus augurio. Illi funeſta reſerua:hoc eſt coniugi meæ quæ mihi minaris reſerua ſupplicia quæ ſalutem uiri ꝓdidit monili corrupta.

Indignaturq; moueri:iraſcitur ſe in miſericordiam flecti. Vt leo maſſylli:maſſylia gens africæ mediterranea leonibus plena.

Tunc arma citat:incitat arma dētes & ungues quibus ſe tuetur & uindicat.Lucanus tum demum mouet arma leo. Honore ſepulchri.ad laudem Amphiarai omne ſpatiū campi ſepulturæ uatis cōceſſum eſt qa huic ſepulchrum præter mortem hiatus præſtitit terræ qui infernum ſepulchrum dixit. Stringimus:educimus nudamus.

Heu præſagis aſtris:ſutura denunciantibus ſtellis. Cum uoce tetendit.petentium auxilia affectum oſtendit poeta: qui iactatione uel extenſione manuum ſibi ſupplicant ſubueniri.hinc Virgili.ut raptæ caſſandræ negatum fuiſſe monſtraret:ait.ad cælum tendens ardentia lumina fruſtra. Lumina:nā teneras arcebant uincula palmas.

Non expectato reuocantum more tubarum:nemo enim militaris legis ſacramenta ſeruauit:ne ante pedem a prælio retraheret:q̃ receptui caneret ſed tali legiones turbatæ nūcio neglectis dicit præceptis & religione militiæ uertebantur in fugam. Genua uiros:ſolutione pedum nimio timore Genua Aegra languebant & uagabantur curſu.ut Virgilius.Genua Aegra labant.

Hei mihi nil ex me ſociis.patriæq; relictum eſt
Vel captum thebis.non iam Lernea uidebo
Tecta.nec attonito ſaltem cinis ibo parenti
Non tumulo.non igne miſer lachrymiſq; meorū
Productus.toto pariter tibi funere ueni.
Nil iſtis auſurus equis.nec deprecor umbram
Accipere.& tripodum iam non meminiſſe meorū.
Nam tibi præſagi quis nam ſuper auguris uſus
Cum parce tua iuſſa trahant? ſed pectora flectas
Et melior ſis quæſo deis.ſi quando neſanda
Huc aderit coniunx.illi funeſta reſerua
Supplicia.illa tua rector bone dignior ira
Accipit ille preces:indignaturq; moueri
Vt leo Maſſylli cum lux ſtetit obuia ferri
Tunc iras.tunc arma citat.ſi decidat hoſtis
Ire ſuper ſatis eſt:uitamq; relinquere uicto
Interea uittis.lauroq; inſignis opima
Currus.& egregiis modo formidatus in armis
Luce palam fuſus nulli:nulliq; fugatus
Quæritur.abſiſtunt pugnæ:ſuſpectaq; tellus
Omnibus:infidi miles ueſtigia campi
Circuit:atq; auidæ triſtis locus ille ruinæ.
Ceſſat:& inferni uitatur honore ſepulchri
Nuncius hortanti diuerſa in parte maniplos
Adraſto uix ipſe ratus uidiſſe Palæmon
Aduolat.& trepidans (ſteterat nam forte cadenti
Proximus) inſpectoq; miſer pallebat hiatu
Verte gradum.fuge rector ait:ſi Dorica ſaltem
Terra loco:patriæq; manent ubi liquimus arces
Non armis non ſanguine opus.quid inutile ferrū
Stringimus i Thebas? currus humus impia ſorbet
Armaq; bellanteſq; uiros.fugere ecce uidetur
Hic etiam quo ſtamus ager.uidi ipſe profundæ
Noctis iter.ruptaq; ſoli compage ruentem
Illum heu præſagiis quo nullus amicior aſtris
Oiclidē.fruſtraq; manus cum uoce tetendit
Mira loquor.ſulcos etiam non rector equorum
Fumantemq; locum.& ſpumis madida arua reliq
Nec commune malum eſt:tellus cognoſcit alūnos
Stat thebana acies.ſtudet hæc.& credere adraſtus
Cunctatur ſed Mopſus idem.trepiduſq; ferebat
Actoidē.nam fama nouis terroribus audax
Non unum cecidiſſe refert.ſponte agmina retro
Non expectato reuocantum more tubarum
Præcipitant.ſed torpet iter.falluntq; ruentes
Genua uir os.ipſiq; (putes ſenſiſſe) repugnant

Cornipedes.nulloꝗ truces hortamine parent
Nec celare gradum.nec tollere lumina terra
Fortius incurſant Tyrii.ſed ueſter opacus
Lunares iam ducit equos.data fœdere paruo
Mœſta uiris requies & nox auctura timores
Q uæ tibi nunc facies poſtq̄ permiſſa gemendi
Copia? qui fletus galeis cecidere ſolutis?
Nil ſolitum feſſos iuuat.abiecere madentes
Sicut erant clypeos.nec quiſq̄ ſpicula terſit
Nec laudauit equum.nitidæ nec caſſidis altam
Compſit:adornauitꝗ iubam:uix magna lauare
Vulnera.& efflantes libet internectere plagas
Tantus ubiꝗ dolor:menſas alimentaꝗ bello
Debita nec pugnæ ſuaſit timor.omnia laudes
Amphiarae tuas.fœcundaꝗ pectora ueri
Commemorant lachrymis. & per tentoria ſermo
Vnus abiſſe deos.dilapſaꝗ numina caſtris
Heu ubi Laurigeri currus? ſolemniaꝗ arma?
Et galeæ uitatus apex? hæc antra lacuſꝗ
Caſtalii? tripodumꝗ fides? ſic gratus Apollo
Q uis mihi ſydereos lapſus.mentemꝗ ſiniſtri
Fulguris? aut cæſis ſaliat quod numen in extis?
Q uando iter? unde moræ? quæ ſæuis utilis artis?
Q uæ pacē magis hora uelit? qs iā omne futurum
Proferet? aut cū quo uolucres mea fata loquētur?
Hos quoꝗ bellorum caſus nobiſꝗ tibiꝗ
Præſcieras & quanta ſacro ſub pectore uirtus?
Veniſtis tamen & miſeris comes additus armis
Et cum te tellus fataliſꝗ hora uocaret
Tu Tyrias acies.aduerſaꝗ ſigna uocaſti
Sternere tunc etiam media de morte timendum
Hoſtibus.infeſtaꝗ abeuntem uidimus haſta.
Et nunc te quis caſus habet? poteris ne reuerti
Sedibus a ſtygiis? aliaꝗ erumpere terra?
An ne ſedes hilaris.iuſta tua numina parcas?
Et uice concordi diſcis uentura doceſꝗ?
An tibi fœlices lucos miſeratus auerni
Rector & Helyſias dedit inſeruare uolucres
Q uicqd es æternus phœbo dolor.& noua clades
Semper eris.mutiſꝗ diu plorabere Delphis
Hæc Tenedon Cyrrhamꝗ dies partuꝗ ligatam
Delon. & intonſi claudet penetralia Branchi
Nec clarias hac luce fores Didymeaꝗ quiſq̄

Nec tollere lumina terra.i.tanto erāt inclinati errore ut oculos terra leuare nō poſſēt. Fœdere paruo:interpoſitiōe pacis modicæ. Quæ tibi:admiratiue. Et efflantes: expirātes animā. Internectere plagas: īſuere.Metaphorā traxit a medicis q ſolent lœtalia uulnera futuris annectere. Alimētaꝗ bello:ut cibo efficerent uires pp futurā pugnā. Hæc antra lacuſꝗ:ſubaudis Amphiarao præſtitit. Quis mihi:profert in oībus aut certe profert uoluntatē deorū augure ī terēpto. Siniſtri:ꝓpicii dictū a ſinendo.ſic & Virg.ſiniſtrū dixit de bono augurio:qđ niſi me quacunꝗ nouas incidere lites.ante ſiniſtra caua monuiſſet ab illice cornix.ſiniſtra.i.ꝓpicia. Aduerſaꝗ ſigna uocaſti.i.ultro hoſtes ad certamē cōcitaſti. Altaꝗ erūpere terra:mirantur:mortuū.n.nemo conſpexit. Et uice cōcordi:& hunc libenter fata ſuſceperūt prærepturū. Miſeratus auerni:miſeratus qđ dicit non hoc ad indulgentiā ducas ſed ad maximū amphiarai decus. nā ille nulli parcit:ut Hora.uictima nil miſerantis horci. Inſeruare:ꝓprio uſus ē augurii uerbo qđ dū captant auguria dicunt cælum ſeruare.ut Lucanus.nec cælū ſeruare. Branchi:Branchus Apollinis ē filius & ipſe futurorum peritiſſimus deus : ut ipſe alibi patrioꝗ æquatus honore Branchus. Brãchus
Varro diuinarum rerum de Brācho ita refert.Olus quidā decimus ab Apolline cū ī peregrinatiōe prāderet in littore ac deinde proficiſceret oblitus eſt filiū nomine Simerum q peruenit in ſaltum patroni cuiuſdā: Simerū
& cū eſſet receptus:cœpit cū ſuis pueris capras paſcere:alii ſtudio præhēderunt cignū & illum ueſte cooperuerūt:dumꝗ ipſi pugnarēt ut illum patri munus offerrēt:& eſſent fatigati certamine reiecto ueſtē mulieris induerūt:& cum fugerēt reuocati ab ea moniti ſūt ut patronus uehemēter Simerꝝ diligeret puerꝝ: illi q̄ audierūt patrono īdicarūt:tūc patrōus ſimerū ꝓ filio ſuo nimio dilexit affectu:eiꝗ filiā ſuā ducendā locauit uxorē.illa cū prægnās ex eo eēt:uidit ī ſōnis Brãchus
ꝑ fauces ſuas introiſſe ſolē:& exiſſe per uentrē:infans editus ideo Branchus uocatus ē: qa mater eius per fauces ſibi uiderat uterū penetraſſe:hic Maxilius cū Apollinē oſculatus fuiſſet compræhenſus eſt ab eo:& accepta corona uirgaꝗ uaticinari cœpit & ſubito nuſquam comparuit, templū ei factū eſt quod Brāchiadon nominatur:& Apollini phleſio pariter conſecrata ſunt templa Phleſia
quæ ab oſculo Branchi:ſiue certamine puerorum phleſia nuncupantur. Nec clarias: & apud clariam & apud dumidiam oraculum Apollinis fuit quod au:ē ambos colāt Apollinē & Dianā ideo clarii uocabulo nūcupātur:ut Vir.q tripodas clarii laurus q ſydera ſentis : lycia āt aſiæ ciuitas Apollinis ſedes quam poſt Amphiarai interitum dicit eſſe tacituram:de qua Virgi.ait qualis ubi claria ciuitas eſt in qua tres dii.ideſt Iuppiter Neptunnus & Pluto mundum dicuntur fuiſſe ſortiti:in hac Apollo mortalibus oracula maxime dare conſueuerat.

Vatis nemus:quia in ſyrtibus in eo tantum loco ubi Iouis hamonis templum eſt nemus inuenitur.ut Luca.ſolus nemus abſtulit hamon ſyluarum .i.l. Quercus: quas moloſia ducit.hoc eſt epyroticas: moloſia enim in epyro eſt:ubi ſub quercu ſolebăt columbæ reſponſa dare. Anhela:ergo dixit propter ſimilitudinem uatũ:qui deo pleni & anhelãtes reſpõſa dabãt: ut eſt : ſed pectus anhelũ & rabie fera corda domat.

Ipſi amnes:Apollini ſacri quorũ hauſtus uates faciunt & poetæ omnes. Sagis : diuinis.unde præſagia diuinationes mentis.ut Virgilius.præſaga mali mens. Iamq; erit ille dies:ciuitas enim in illo loco poſt eſt cõdita:in quo hiatus terræ Amphiaraum recepit quæ Amphiarma uocatᷣ: ut Homerus ait.ꝙ ille currus quem græci arma uocant deciderit: in qua etiam oraculum eſt quod Amphiaraon uocatur. Cum funere typhis:accuſatiuum caſum poſuit. Minyas: ideſt quoſcunq; gubernatores nauis aut aquis mortuo typhi gubernatore priuatus eſſe doluerit. Leuabat:per ſermõis enim uarietatem & luctus leuatᷣ : & labor decreſcit Virgi.Varioq; uiam ſermõe leuabant. Diuerſa:hoſtili lucis diuerſæ reſtis iuuenem affixere carinæ:ideſt cõtrariæ: ad mœnia.ebrietate aut ſomno mœnia.ꝓ muris poſuit.ut Virgilius.ſed non ante.datam cingetis mœnibus urbem. Idæaq; terga: cretenſia tympana. Vario ſpiramine:tibiã ſignificat uarie foratam.Virg.biforem dat tibia cantum. Aulmnum: nutritum alũnus enim ab alimentis dicitur. Pæanes:ꝓ laudibus poſuit:nam pæanes uerſus ſunt ĩ Homero Apollini dicti propter extinctũ pythonem.omnis laus græce pæan dicitᷣ. ab admiratiõe.epinan etenim laudare græce dicitur.Vir.lætumq; choro pæana ſecuti. Coronatumque merum : ſecundum Homerum dixit qui ait chrateras ĩ quibus uinum eſt coronant.Virgi.chrateras ſtatuunt & uina coronant. Martis agros:ꝓpter eos dixit:q ſatis draconis dentibus fuerant nati. Ad chelyn:ideſt ad Amphionis cytharam cuius dulcedinẽ ſecura ſaxa extruxere muros thebanos. Et multa deductũ: ſuarum ſcilicet cupidinum & amorũ. Hydaſpẽ:optime.n.ibidẽ ſunt lapidũ genera.

Præſagia

Pæanes

Pæan

Vina coronant

Limina:nec Lyciam ſupplex conſultor adibit
Quin & cornigeri uatis nemus:atq; Moloſſi
Quercus anhela Iouis. Troianaq; tymbra tacebit
Ipſi amnes:ipſeq; uolent areſcere laurus
Ipſe nihil certum ſagis clangoribus æther
Præcinet:& nulla ferientur ab alite nubes
Iamq; erit ille dies:quo te quoque conſcia fati
Templa colent:reddetq; tuus reſponſa ſacerdos
Talia fatidico peragunt ſolemnia regi
Ceu flammas ac dona rogo triſteſq; rependant
Exequias:molliq; animam tellure reponant
Fracta dehinc cunctis auerſaq; pectora bello
Sic fortes Minyas ſubito cum funere typhis
Deſtituit:non arma ſequi non fere uidetur
Remus aquas.ipſiq; minus iam ducere uenti
Iam feſſis gemitu paulatim corda leuabat
Exhauſtus ſermone dolor.noxq; addita curas
Obruit:& facilis lachrymis irrepere ſomnus
At non ſydoniam diuerſa in parte per urbem
Nox eadem.uario producunt ſydera ludo
Ante domos:utraq; ipſæq; ad mœnia marcent.
Excubiæ.gemina æra ſonant:idæaq; terga
Et moderata ſonum uario ſpiramine buxus
Tunc ſupremos dulces:atq; oẽ ex ordine alumnũ
Numen ubiq; ſacri reſonant:pæanes ubique
Serta:coronatumq; merum.nunc funera rident
Auguris ignarii contraq; in tempore certant
Tyrrheſiam laudare ſuum.nunc fata reuoluunt
Maiorum.uetereſq; canunt ab origine Thebas
Hi mare Sydonium.manibuſq; attrita tonantis
Cornua.& ingenti ſulcatum Nerea tauro
Hi Cadmum.Laſſamq; bouem.fœroſq; cruenti
Martis agros.alii Tyriam reptantia ſaxa
Ad chelyn.& duras animantem Amphiona cautes
Hi grauidam Semelen.illi Cythareia laudant
Connubia.& multa deductam lampade fratrum
Hermionem.nullis iam deeſt ſua fabula menſis
Ceu modo gẽmiferꝫ. thyrſo populatus Hidaſpẽ
Eoaſq; domos.nigri uexilla triumphi
Liber.& ignotos populis oſtenderet Indos
Tum primum ad cœtus.ſociæq; ad fœdera mẽſæ
Semper in aſpectum.duraque in ſede latentem
Oedipodẽ exiſſe ferunt.uultuque ſereno
Caniciem nigram ſqualore.& ſordida fuſis
Ora comis laxaſſe manu:ſociumque benignos
Affatus.& abacta prius ſolatia paſſum

Q uin hauſiſſe dapes.inſiccatumq́ꝫ cruorem
Deieciſſe genis:cunctos auditq́ꝫ: refertq́ꝫ
Q ui ditem:& furias tãtum & ſi quãdo regẽtem
Antigonem mœſtus ſolitus pulſare querelis
Cauſa latet:non huic tyrii ſors aſpera belli
Q uãtum bella iuuãt.natum hortaturq́ꝫ probatq́ꝫ
Nec uiciſſe uelit.ſed primos comminus enſes
Et ſcelerum tacito rimatur ſemina uoto
Inde epulæ dulces:ignotaq́ꝫ gaudia uultu
Q ualis poſt longæ Phineus ieiunia pœnæ
Nil ſtridere domi uolucres ut ſenſit abactas
(Nec dum tota fides)hilaris menſaſq́ꝫ thoroſq́ꝫ
Nec turbata feris tractauit pocula pennis
Cætera graiorum curis armiſq́ꝫ iacebat
Feſſa cohors:alto caſtrorum ex aggere Adraſtus
Lethificos tenui captabat corde tumultus
Q uanq̃ æger ſenio.ſed agit miſeranda poteſtas
Inuigilare malis:illum æreus undiq́ꝫ clamor
Thebaniq́ꝫ urunt ſonitus:& amara laceſſit
Tibia:tum nimio uoces marcore ſuperbæ
Incertæq́ꝫ faces:etiam male peruigil ignis
Sic ubi per fluctus immo ratis obruta ſomno
Conticuit:tantiq́ꝫ maris ſecuta iuuentus
Mandauere animas.ſolus ſtat puppe magiſter
Peruigil:inſcriptaq́ꝫ deus qui nauigat alno
Tempus erat iunctos cum iam ſoror ignea phœbi
Sentit equos:penituſq́ꝫ cauam ſub luce parata
Oceani mugire domum:ſeſeq́ꝫ uagantem
Colligit.& moto leuiter fugit aſtra flagello
Concilium rex triſte uocat.quæruntq́ꝫ gementes
Q uis tripodas ſucceſſor agat.quo prodita laurus
Trãſeat.atq́ꝫ orbum uitæ decus.haud mora . cũcti
Inſignem fama.ſanctoque Melampode cretum
Thyodamãtha uolũt.qui cum ipſe arcana deorũ
Partiri.& uiſas uni ſociare ſolebat
Amphiaraus aues.anteque haud inuidus artis
Gaudebat diei ſimilem.iuxtaque ſecundum
Illum ingẽs confundit honos.inopinaque turbat
Gloria.& oblatas frondes ſubmiſſus adorat
Seque oneri negat eſſe parem.cogique meretur
Sicut Achimenius ſolium genteſque paternas
Excepit:ſi forte puer:cui uiuere patrem
Tutius. incerta formidine gaudia librat
An fidi proceres.an pugnet uulgus habænis
Cui latus Euphrate.cui Caſpia limina mandet
Sumere tunc arcus:ipſumque onerare ueretur

Quin hauſiſſe:etiam hoc fecit confirmãtis ẽ. Inſiccatumq́ꝫ cruorem genis oleuiſſe.

Cauſa latet:latet cã læticiæ : qa uult poeta crudele eſſe quod gaudet:quare ſit ergo cõmutatus ad gaudium Oedipus ignorabãt thebani.erat autem illi cauſa læticiæ qđ dimicat aduerſum ſe ferre germanitas. Semina uoti:auribus menteq́ꝫ captabat hoſtium'motus ex læticia proueniſſe. Inde epulæ:ſcilicet ei utriq́ꝫ cauſa perſecutæ. Ieiunia pœnæ:phyneus rex arcadiæ liberis ſuis ſuperduxit nouercam cuius inſtinctu eos cæcauit:ob quam rem irati dii ei oculos ſubſtulerunt . & adhibuerunt harpyas a quibus ne dapes attingeret lõgo eſt ieiunii cruciatu uexatus. Quãq̃ æger ſenio: ſenium morbus eſt ſenectutis. Miſeranda poteſtas:quia maior poteſtas grauiori ſemper laude uexatur. Peruigil ignis: ideſt nõ per uigilans quia contemptu argiuorum thebani uigilare non curabant. Deus qui nauiget alno :tutelam nauis ĩtelligimus cum gubernatore nauigare:habent enim pictos præſules quorum nominibus nuncupantur & naues. Sentit equos : poetice dictũ cæterum non eſt ut luna ſolis inueniatur ſemper aduentu:hic lunam pro nocte poſuit. Mugire:ardore ſolis ſtridere. Prodita deſerta. Orbum:uiduatum hoc ẽ ſacerdotio carens. Iuxtaq́ꝫ ſecundum:ut proximus huic lõgo ſed ꝓximus interuallo. Cõfundit honos:quia uictus ẽ uerecũdatur.i. iudicii ipius gratia grauat̃:recte ergo quod uerecũde excuſabat dignũ erat ꝙ cogeret̃.

Phyneus

Sicut achemenius:Achemenes parthoꝝ ſeu medorum ciuitas eſt. Nec futile:futile uas eſt quoddam lato ore fundo anguſto: quo utebãtur ĩ ſacris deæ ueſtæ: quia aqua ad ſacra ueſtæ in terra non ponitur ꝙ ſi fiat piaculum eſt.unde excogitatum eſt uas qđ ſtare non poſſet:ſed ſi poſitum ſtatim funderetur.unde & homo commiſſa non retinens futilis dicitur contra nõ futilis bonus. conſiliis achemenius patrium ẽ: ideſt chaldeus achamenia ipſa eſt chaldea uocata ita a quodam crudeliſſimo rege de quo in Sedulio legitur.cuius achemeniam rabiẽ accenderat ira plus fornace ſua:non enim poterat eius ira placari niſi humano ſanguine.

Achẽmenes
futile
Futilis
Achemenia
Sedulius
Poeta

Gaudia librat:læticiæ gaudium metu pẽſabat:utrum poſſet implere quod ſumpſeſerat. An fidi proceres:ideſt ſine recordatione paternæ gratiæ fides a ſociis etiam a filio ſeruaret. Cui caſpia:caſpiæ portæ ſunt ĩ armenioꝝ finibus cõſtitutæ . unde Luca. caſpia q̃ menſus eo ludũt clauſtra receſſus.

Caſpiæ portæ

Implere thyaram:ideſt nec capitis robore diadematis impleret menſuram : ipſe enim uelut particulæ ambitu antiquæ pro

Thyara

diademate utebatur:thyara enim dicit̃ pyleum quod in capite ſacerdos martis.unde caput ſacerdotis coronatum fuiſſe oſtẽdit.

Cõuenitq; deis:placuit ideſt dignus.hoc ſacerdotio a numinibus iudicatus eſt. Arboribus uiuis:ſemper uiuẽtibus ut cupreſſo aut lauro:aut certe uiridibus : ideſt nup abſciſſis. Integer annus:pro parte anni.

Creatrix:tellus animarum ſecundum pythagorã:qui omnibus creſcentibus uel areſcentibus licet inſenſibilibus animas tribuit. Requies:uolatus.n.aeris requies auiũ.

Immobile mundi:quia ſola terra immobilitate fulcitur. Aere pendentem: qa mũdum opinantur æternum:terrã aiunt pendere aere ſuccinctam: unde Lucanus. dum terra fretum terramque leuauit aer. Currus uterq;:ſolis & lunæ:quẽ antipoden uocant ut Virgilius.ſolemq; ſuum ſua ſydera norunt. Indiuiſaq; magnis.quia communis eſt Ioui Neptũno & Plutoni: etenim cũ cælum mare inferos inter ſe ſortis euentu diuiderent:ſola terra indiuiſa permanſit.

Subterq; & deſuper:nobis antipodibus inferiſq; una eademq; ſufficit. Omne homini natale ſolum:omnibus ẽ habitabilis terra & generans homines uti uigil opinio ſapientum:quamuis imperiti putent rotunditatem in omni circuitu habitare nõ poſſe ſiue omne ſolum ſa ientia ptria ẽ. Tanq̃ humilis:duplex ſenſus. Vndiq;: undiq; maneas communis. Nos diua grauaris.i. fers grauiter & hac elocutione non niſi per

Grauor

accuſatiuum utimur ut ſi dicas grauor aduentum tuum:ideſt grauiter fero. Ceu te cyrrhæo:monte Parnaſo.qa in cyrrha parte mõtis ipſiu hiatus eſt terræ ubi delphica reſpõſa dabãtur:ut Lucanus:totius pars magna Iouis cyrrhæa per antra ex æthereo trahitur connexa tonanti. Præſaga : qbus diuinare poſſis:ideſt ſacrificio denunciare.

Patris equum:uiſuſq; ſibi nec ſceptra capaci
Suſtentare manu nec adhuc implere thyaram
Atq; is ubi intorto ſignauit uellere crinem
Conuenitq; deis.hilari per caſtra tumultu
Vadit ouans.ac prima ſui documenta ſacerdos
Tellurem placare parat.nec futile mœſtis
Id uiſum danais.geminas ergo ilicet aras
Arboribus uiuis.& adulto ceſpite texi
Imperat. innumeroſq; deæ ſua munera flores
Et cumulus frugũ.& quicquid nouat itegeer annus
Addit.& intacto ſpargens altaria lacte
Incipit.o hominum diuumq; æterna creatrix
Q uæ fluuios.ſyluaſq; animas.& ſemina mundi
Cuncta.Promethæaſq; manus Pyrrhæaq; ſaxa
Gignis.& impaſtis quæ prima alimenta dediſti
Mutaſtiq; uiros.quæ pontum ambiſq;.uehiſq;
Te penes & pecudum gens mitis.& ira ferarum
Et uolucrum requies.firmum ac immobile mundi
Robur in occidui.te uelox machina cæli
Aere pendentem uacuo.te currus uterq;
Circuit.o rerum media indiuiſaq; magnis
Fratribus.ergo ſimul tot gentibus alma tot altis
Vrbibus.ac populis ſubterq;.ac deſuper una
Sufficis aſtriferumq; domos Atlanta ſupernas
Ferre laborantem nullo uehis ipſa labore
Nos tantum portare negas? nos diua grauaris
Q uod precor ignari luimus ſcelus? an qa plæbes
Externa inachiis huc aduentamus ab oris?
Omne homini natale ſolum nec te optima ſæuo
Tanq̃ humiles populos deceat diſtinguere finem
Vndiq; ubiq; tuis maneas communis.& arma
Hinc atq; inde feras:liceat precor ordine belli
Pugnaces efflare animas.& reddere cælo
Ne rape tam ſubitis ſpirantia corpora buſtis
Ne propera.ueniemus eo quo limite cuncti
Q ua licet ire uia.tantum exorata Pelaſgis
Siſte leuem campum celeres neu præcipe parcas
At tu care deis.quem non manus ulla.nec enſes
Sydonii ſed magna ſinu natura ſoluto
Ceu te cyrrhæo meritum tumularet hiatu
Sic amplexa coit.hilaris des oro precatus
Noſſe tuos cæloq; & uera monentibus aſtris
Concilies.& quæ populi perferre parabas
Me doceas.tibi ſacra feram præſaga tuiq;
Numinis interpres.te phœbo abſente uocabo
Ille mihi delo.cyrrhaq; potentior omni

Q uo ruis ille adytis melior locus.hæc ubi dicta
Nigrantes terra pecudes obſcuraq; mergit
Armenta.ac uiuis cumulos undantis arenæ
Aggerat.& uati mortis ſimulacra rependit.
Talia apud graios.cum iam mauortia contra
Cornua iam ſæuos fragor æreus excitat enſes.
Addit acerba ſonum theumeſia uertice crinem
Incutiens acuitq; tubas & ſibila miſcet
Thiſiphone.ſtupet inſolito clangore cytheron
Marcidus & turres carmen non tale ſecutæ
Iam trepidas bellona fores.armataq; pulſat
Limina.iam multo laxantur cardine portæ.
Turbat eques.pedites. currus properātibus obſtāt
Ceu danai poſt terga premant.ſic omnibus alæ
Arctantur portis.ſeptemq; ex curſibus hærent
Ogygiis.it forte creon etheoclea mittunt
Neyſtæ.celſas hemoloidas occupat hemon
Ipſea propeciæ.celſum fudere dryanta
Helectræ.quatit hipſiſtas manus eurymedontis
Culmina magnanimus ſtipat dyrcea menœceus.
Q ualis ubi aduerſi ſecretus pabula cæli
Nilus & æoas magno bibit ore pruinas
Scindit fontis opes.ſeptemq; patentibus aruis
In mare fert hyemes. penitus ceſſere fugatæ
Nereides.dulciq; timent concurrere ponto.
Triſtis at inde gradū tarde mouet inacha pubes
Præcipue Helææ lacedæmoniæq; cohortes
Et pylii. ſubitum nam thyodamanta ſequuntur
Augure fraudati.nec dum acceſſere regenti.
Nec tua te priceps tripodum ſola agmina quærūt
Cū cta phalāx ſibi deeſſe putat.minor ille p alas
Septimus extāt apex.liquido uelut æthere nubes
Inuida parrhaſis unum ſi detrahat aſtris
Truncus honor plauſtri.nec idem nitet igne reciſo
Axis.& incerti numerant ſua ſydera nautæ.
Sed iam bella uocant alias noua ſurgere uires
Calliope. maiorq; chelin mihi tendat apollo.
Fatalem populis ultro poſcentibus horam
Admouet atra dies.ſtygiiſq; emiſſa tenebris
Mors fruitur cælo.bellatoremq; uolando
Campum operit.nigroq; uiros inuitat amictu
Nil uulgare legens.ſed quæ digniſſima uita
Funera præcipuos annis.animiſq; cruento
Angue notat.iamq; impenſum omne ſororum
Scinditur & furiæ rapuerunt licia parcis:
Stat medius campis etiam num cuſpide ſicca

Ille adytis melior:ille locus reſponſis dā/
dis eſt dignus.ubi hiatū terræ ſubmerſus ē
Amphiaraus. Et uati : ideſt Amphiarao
imaginem funus exoluit.ut Vir.Tunc ego/
met tumulum rœtheo in littore inanē con
ſtitui. Cytherō:horruit tubarum ſonitu: Cytherō
mons qui ante conſueuerat ſacrorum uo/
ces audire.ut Virgi. Nocturniſq; uocat cla/
more cytheron. Marcidus: aut mœrore
ſqualidus:aut cantu Tiſiphones fœdatus.
Carmen non tale tubarum:ſenſus,ſtupēt
urbes thebanæ fonitum Tiſiphones quæ
Amphionis manibus fuerant fabricatæ.
Ogygiis:omnium ciuitas thebanæ porta Thebaꝝ
rum nomina eleganter poeta monſtrauit portæ.vii
Hemoloidas : proticias . helactras. hypſi/
ſtas . dyrceam . Aduerſi : meridiani :id/
eſt ægyptii.Nilus : enim flu.eſt ſeptem ca/
pitibus fluens:unde a græcis επτασμωσ
heptaſmos dictus eſt:quæ omnia eius ho/ Heptaſ/
ſtia his nominibus nuncupātur . peluſion. mos
tananticon.medeſiacon.factamicon . ſeue/ Nili ho/
neticon.uoluetion.canopon. Pabula cæli: ſtia
imbres ſecundum phyſicos alimenta ſunt
fluminū. Bibit ore pruinas:bibit accipit.i.
æthiopum niues colligit:quas præſtat ori/
ens:ideſt ægyptus.ſiue eas pruinas bibit ſe
creto fonte:quo ægyptii regnāt. Hyemes:
aquarum incrementa : qualia fluminibus
hyems ſolet inferre. Dulci ponto:nilo ſpe
cie maris uenienti. Præcipue helææ : in
cathalogo horum meminit : qui ad auxi/
lia uenerant Amphiarai. Auget reſupina
maniplos:æoli & filioꝝ meminit. Quos
pylos & dubiis male ditata carinis. Subi/
tum:inopinanter illis propoſitum. Acceſ/
ſere regenti:animū cōmodauerunt.ut Lu
canus.Accedunt ſyriæ populi. Minor ille:
thiodamas ex ſex ducibus minor erat. Si
detrahat aſtris: quando helice & cynoſura
filiæ Lycaonis arcadis fuerūt.ergo de ſeptē
trionibus dicit. Incerti:dubitātis cum ſex
uidet ſydera utrum ſit ſeptentrion.in ſeptē
trionali plauſtro ſeptē ſunt ſtellæ. Maior/
que:ideſt non talis qualis ſolet in lyricis in
uocari carminibus: aut certe in aliis operi/
bus quæ ad res pertineret bellicas mox ſo/
lēt:ſed maior furioſior : qui bellica tuba ſit
dignus:ut ipſe ſuperius.Atq; alio capaneus
honore canendus. Angue notat: dedicat
morti. Scindit:ita.n.factum eſt:ut multo
rum uita pariter finiretur dedicat morti.

Abolet:delet memoriam ſuorum ac deſiderium illis ex animo:& a toto tranſit ad partes dicendo connubia natos. Decreſcere campũ:acceſſione utriuſq; exercitus medium quod erat minuebatur ſpatium: ita enim fuerant uicinitate denſati: ut cãpus q medius fuerat interiret. Suſpiria fumant: ex ardore utique uicinorum ſibimet repugnantium. In caſſide criſtæ: ſplendorem galearum inuicem uicina arma reddebãt.

Coni

Coni:cacumina galearum. Cruoribus aurum:neceſſitas enim belli:aurum aut pdit aut mutat. Vitæ prodiga:mortem nõ curans.Horatius.Animæ prodigum paulum. Solida niue:definitio eſt grandinis.

Libyæ boreas:Flãte enim aquilone: ſi hic ſerenum eſt pluit in africa. Non una morte ſagittæ:quæ & ferro perimant & ueneno. Nunc turba recedit:modo pelluntur. modo reſiſtentes occupant locum quem amiſerant. Aſopius hypſeus:hic eſt qui fuit principium pugnæ.

Armipotẽs:iamq; hos clypeum .iã uertit ad illos
Arma ciens.aboletq; domos connubia natos
Pellitur.& patriæ & qui mente nouiſſimus exit
Lucis amor.tenet in capulis.haſtiſq; paratas
Ira manus. animuſq; ultro thoracas anhelus
Conantur.galeæq; tremunt horrore comarum
Quid mirum caluiſſe uiros flammãtur i hoſtẽ
Cornipedes.niueoq; rigant ſola putria nymbo
Corpora.ceu mixtis dominis iraſq; ſedentum
Induerint.ſic fræna terunt.ſic prelia poſcunt
Hinnitu .tolluntq; armos.equitemq; fatigant
Iamq; ruunt.primuſq; uirum concurrere puluis.
Incipit.& ſpatiis utrinq; œqualibus acti
Aduentant.mediumq; uidẽt decreſcere campum
Iam clypeus clypeis.umbone repellitur umbo
Enſe minax enſis.pede pes.& cuſpide cuſpis
Sic obnixa acies pariter ſuſpiria firmant
Admotæ nitent aliena in caſſide criſtæ
Pulcher adhuc belli uultus.ſtant caſſide coni
Plena armenta uiris.nulli ſine præſide currus
Arma loco.ſplendent clypei.pharetræq; decoræ
Cingulaq;.& nondum deforme cruoribus aurũ.
At poſtq̃ rabies.& uitæ prodiga uirtus
Emiſere animos.non tanta cadentibus hedis
Aeriam rhodopen ſolida niue uerberat arctos
Nec fragor auſoniæ tantus cum iuppiter omni
Arce tonat.tanta quatitur nec grãdine ſyrtis
Cum libyæ boreas italos niger attulit imbres.
Excluſere diem tælis.ſtant ferrea cælo
Nubila.nec iaculis artatus ſufficit aer.
Hi pereunt miſſis.illi redeuntibus haſtis
Concurrunt per inane ſudes.& mutua perdunt
Vulnera:concurrunt haſtæ ſtridentia funda
Saxa pluunt.uolucres imitantur fulgura glandes
Et formidandæ non una in morte ſagittæ.
Nec locus ad terram tælis.in corpora ferrum
Omne cadit.ſæpe ignari perimuntq; caduntq;
Caſus agit uirtutis opus.nũc turba recedit
Nũc premit.ac uicibus tellurem amittit & aufert
Vt uẽtis nymbiſq; minax.cũ ſoluit habænas
Iuppiter.alternoq; affligit turbine mundum
Stat cæli diuerſa acies.nunc fortior auſtri
Nunc aquilonis hyems: donec purgante procella
Aut nimiis hic uicit aquis.aut ille ſereno
Principium pugnæ turmas aſopius hypſeus
Oebalias.(namq; hæc magnum & gentile tumẽtes

Euboicum duris rumpunt umbonibus agmen)
Reppulit erepto cunei ductore menalca.
Hic & mente lacon crudi torrentis alumnus
(Nec turpauit auos) haſtam intra pectus euntem
Ne pudor intergo per & oſſa & uiſcera retro
Extrahit.atq; hoſti dextra labente remiſit.
Sanguineam dilecta genis morientis oberrant
Taygeta.& pugnæ laudataq; prælia matri.
Phedimon iaſidem arcu dyrceus amyntas
Deſtinat(ah celeres parcæ)iam palpitat aruis
Phedimus.& cetri nondum tacet arcus amyntæ.
Abſtulit ex humero dextram calydonius agro
Phegeos illa ſuum terra tenet improba ferrum
Et mouet.extimuit ſparſa inter tæla iacentem
Progrediens.truncumq; tamen percuſſit acetes
Iphin atrox athamas.argũ ferus impulit hypſeus
Strauit abanta pheres.diuerſaq; uulnera flentes
Iphis eques.pedes argus.abas auriga iacebant.
Inachidæ gemini geminos ex ſanguine cadmi
Occultos galeis(ſæua ignorantia belli)
Perculerant animo.ſed dum ſpolia omnia cæſis
Eripiunt.uidere nefas.& mœſtus uterq;
Reſpicit ad fratrem.pariterq; erraſſe queruntur
Cultor ion piſæ.cultorem daphnea cyrrhe
Turbatus proſtrauit equis.hunc laudat ab alto
Iuppiter.hũc tũc tardus. fruſtra miſeratus apollo.
Ingentes fortuna uiros illuſtrat utrinq;
Sanguine in aduerſo danaos cadmeius heros
Sternit.agitq; furẽs.ſequitur tyria agmina tydeus
Hunc pallas præſens:illum thyrinthius implet.
Qualiter hiberni ſummis duo montibus amnes
Franguntur.geminaq; cadunt in plana ruina
Contendiſſe putes uter arua arbuſtaq; tollat
Altius:aut ſuperet pontes.ecce una receptas
Confundit iam uallis aquas.ſibi quiſq; ſuperbus
Ire cupit.pontoq; negant deſcendere mixti.
Ibat fumiferam quatiens oncheſtius idas
Lampada per medios.turbabatq; agmina graium
Igne uiam rumpẽs.magno quem comminus ictu
Tydeos haſta feri:diſcuſſa caſſide fixit
Ille ingens in terga iacet.ſtat fronte ſuperſtes
Lancea.cum lapſæ ueniunt in tempora flammæ.
Proſequitur tydeus.ſæuos ne dixeris argos.
Igne tuo thebane rogum concedimus arde
Inde uelut primo tygris gauiſa cruore
Per totum cupit ire pecus.ſic aona ſaxo

Hic & mente lacon.Lacones potentiſſimos dicit eſſe uirtutis.ideo hunc Menaleõ fratrem memorat tam mente quam gẽte. Crudi: aut quia in colle eurotæ flumi nis plagis prædurantur ad patientiam agonici certaminis:unde Hora.nec me tam patiens Lacædemõ agon. ipſe Diamas tigoſis dicitur. Ne pudor in tergo:haſtam pectori in fixam retrahit.ne poſt tergum exeundo uulnus infamia uideret. Taygeta: mõs laconum libero & Apollini ſacer. Laudataque uerbera matrum:centaurorum:quã Oreſtes de ſcythia tranſtulit.conſueuerat enim humano ſanguine placari:cuius cum ſimulacrum in Laconiam delatum fuiſſet: ne quod piaculum naſceretur intermiſiõe ſolemni ſacrificauere:ne ue crudelitate populus obediret.inuentum eſt inter ſe impuberis pueri de ſuſtinendis uerbe ribus contenderent:ac ſe in hanc patientiã prouocarent:& ſuper aram Dianæ impoſitis flagellis uerberabantur tam diu: donec ex corpore humano ſanguis flueret:qui inſtar eſſet ſacrificii. hi autem appellabantur ſuo minicæ. Tacet arcus amyntæ:celeritas iaculantis expreſſa eſt: ut ante peremptus occumberet:quam ſonus de arcus tenſione ceſſaret. Diuerſa:tres occiſi diuerſo mortis genere ſunt:quos poeta a tribus dicit eſſe proſtratos. Inachidæ gemini:græci gemini.geminos thebanos aggreſſi ſunt quodam caſu per errorem belli:& cum eos occidiſſent geminos per ignorantiam querebantur:quoniã & geminos eſſe ſe meminerant. Erraſſe queruntur: nam nudatos armis agnouerunt. Laudat ab alto uictũ: Minoris dei poſuit ſacerdotem:ne potioris meritis derogaret. Illuſtrat utrinq;:Tydeum Ethemonam dicit.piorum uirtus ĩ alternis belli partibus pro deorum fauore laudatur. Mixti:ne alter alterius nomen incurrat. Ne dixeris argos:quaſi negauerint tibi ſepulturam. Arde tuo tibi tælo: concedimus ſepulturam.

Taygeta Lacedemonum uerbera

Pleuron

Mera ſacerdos:mera nomen eſt ſacerdotis. Prohibente dea:excuſauit cur illis Venus auxilium non tulerit. Pleuron:ciuitas ætholiæ:apud quam cum mortem Meleagri ſuæ ſorores deflerent:in aues dicuntur conuerſæ:ut ſupra.Flætaque cognatis auibus meleagria pleuron. Obuerſum:obſtãtem ab aduerſa parte. Vtraq; tempora: ex utraq; parte diuiſum eſt caput. Non hoc metuens:inſperato & nouo mortis genere periit. Inopino limite:qa uitæ limes ſemp eſt icertus. Sæuus uterq;:quia neuter adiuuat decertantes:& Apollo & liber. Fida ſoror:nouerca enim ſorori uult Herculem repugnare. Sed mitto agnoſcere:ſubaudis genus huic magnum nobileque : ſed apoſiopoſis ĩfecit Virgi.Quos ego: ſed motos præſtat componere fluctus. Comminus hyllum: Hyllus & Amphitrion Herculis & Omphale filii.hic autem dæmon genus Herculis ducit tantum. hoc autem dicit tãtum mihi tui eſt reuerentia:ut contra uoluntatem tuam nec pro liberis repugnarẽ.

Quantum hæc:docet poeta ingenio uirtutem cedere.nã id ait oratio Herculis blãdientis. Tu patrem cælumq; mihi:dicit ſe Mineruæ auxilio ad cælum uſque perductum:monſtra uincendo. Vultus:decolor quem pauloante ira mutauerat. Tæla rotat:quia iam demum tæla irrita iaciebat.

Enſe pholum.cromin enſe.duos helicaonas haſta
Tranſigit.ægeæ ueneris quos mera ſacerdos
Ediderat prohibente dea.uos præda cruenti.
Tydeos it ſæuas etiam num mater ad aras.
Nec minus herculeum cõtra uagus hemona ducit
Sanguis inexpleto rapitur per milia ferro.
Nunc tumidæ calydonis opes. nũc torua philenes
Agmina.nunc mœſtæ fundes pleuronis alumnos.
Donec in holenium feſſa iam cuſpide buten
Incidit.hunc turmis obuerſum.& ſe abire uetãtẽ
Aggreditur puer.ille puer malaſq; comaſq;
Integer ignaro.cui tunc thebana bipennis
In galeam librata uenit.funduntur utraq;
Tempora.diuiduiq; cadunt in brachia crines.
Et non hoc metuens inopino limite uita
Exiluit.tunc flauum hipanim.flauumq; polyten
Ille genas phœbo crinem.hic paſcebat iacho.
Sæuus uterq; deus.uictis hiperiona iungit.
Conuerſumq; fuga damaſum.ſed lapſa per armos
Haſta uiri trans pectus abit.parmamq; tenenti
Excutit.& ſumma fugiens in cuſpide portat.
Sterneret aduerſos etiam num hiſmenius hemon
Inachidas.nam tæla regit uireſq; miniſtrat
Amphitrioniades.ſæuum.ſed tydea contra
Pallas agit.iamq; aduerſo uenere fauore
Comminus.& placido prior hæc thyrinthius ore
Fida ſoror.quænam hunc nobis caligine metis
Congreſſum fortuna tulit.num regia iuno
Hoc molita nefas? citius me fulmina contra
Infandum.ruere.& magno bellare parenti
Aſpiciat.genus huic.ſed mitto agnoſcere . quando
Tu diuerſa foues.nec ſi ipſum comminus hyllum
Tydeos haſta tui.ſtygioq; ex orbe remiſſum
Amphitriona petat.teneo æternumq; tenebo
Quãtum hæc diua manus.quotiẽs ſudauerit egis
Iſta mihi: duris famulus cum caſibus omnes
Luſtro uagus terras.ipſa heu comes inuia mecum
Tartara ni ſuperos acheron excluderet iſſes
Tu patrem.cælumq; mihi.quis tanta relatu
Aequet? habe totas.ſi mens excindere thebas
Cædo equidem.ueniamq; precor ſic orſus abibat
Pallada mulcet honos.rediitq; ardore remiſſo
Vultus.& erecti ſederunt pectoris angues.
Senſit abiſſe deum.leuius cadmeius hemon
Tæla rotat.nulloq; manum cognoſcit in ictu.
Tunc magis atq; magis uires animuſq; recedunt

Nec pudet ire retro.cædentem acheloius heros
Impetit.& librans uni ſibi miſſile tælum
Direxit iactus.ſummæ qua margine parmæ
Ima ſedet galea.& iuguli uitalia lucent.
Nec fruſtrata manus.mortemq́ʒ inuenerat haſta.
Sed prohibet.paulumq́ʒ humeri librare ſiniſtri
Præbuit.& merito parcit tritonia fratri.
Ille tamen nec ſtare loco.nec comminus ire
Amplius.aut uultus audet perferre cruenti
Tydeos.ægra animo uis.ac fiducia ceſſit
Qualis ſetigeram lucana cuſpide frontem
Strictus aper.penitus cui non infoſſa cerebro
Vulnera.nec fœlix dextræ tenor.in latus iras
Frangit.& expertæ iam non uenit obuius haſtæ.
Ecce ducem turmæ certa indignatus in hoſtem
Spicula fœlici prothoum torquere lacerto
Turbidus oenides.una duo corpora pinu
Cornipedemq́ʒ equitemq́ʒ ferit.ruit ille ruentem
In prothoum.lapſaſq́ʒ manu quærentis habænas
In uultus galeam clypeumq́ʒ in pectora calcat.
Sautius extremo donec cum ſanguine frænos
Reſpuit.& iuncta domino ceruice recumbit.
Sic uulnus.uitiſq́ʒ duplex iactura coloni
Gaurano de monte cadit.ſed mœſtior ulmus
Quærit utrũq́ʒ nemus.nec tam ſua brachia labẽs
Quam gemit aſſuetas.inuitaq́ʒ proterit uuas.
Sumpſerit in danaos heliconius arma corymbus
Ante comes muſis ſtygii cui conſcia penſi
Ipſa diu inſpectis lœtum prædixerat aſtris
Vraniæ.cupit ille tamen pugnaſq́ʒ uiroſq́ʒ
Forſitan ut caneret longa iacet ipſe canendus
Laude.ſed amiſſum muſæ fleuere ſorores
Pactus agenoream primis athis ibat ab annis
Iſmenen.tyrii iuuenis non aduena belli.
Quãuis cyrrha domus.ſocios nec triſtibus actis
Auerſatus erat:ſponſam cui caſtus amanti
Squalor.& indigni commendat gratia luctus.
Ipſe quoq́ʒ ægregius.nec pectora uirginis illi
Diuerſa:inq́ʒ uicem ſineret fortuna placebant.
Bella uetant tædas.iuueniq́ʒ hinc maior in hoſtes
Ira.ruit primis immixtus & agmina lernæ
Nunc pedes enſe uago.preſſis nunc celſus habænis
Ceu ſpectetur agit.triplici uelauerat oſtro
Surgentes etiam num humeros.& leuia mater
Pectora.tunc auro phaleras.auroq́ʒ ſagittas
Cingulaq́ʒ.& manicas.ne coniuge uilior iret

Impetit: compoſuit ſibi uerbum in pectore. Vni ſibi:quod ipſe ſolus poſſit excutere. Margine parmæ:extremitate ſcuti. Humeri librare: perſtringere aut leuiter tangere. In latus iras: Horatius. Obliquũ meditaris ictum. Certa indignatus : certa ſpicula mortem peragentia : ſiue quæ poſſent ferire indignatus certa prothoũ fœlicia lacerto in hoſtem ſpicula certa torquere. Gaurano:gaurus mons campaniæ. Vlmis uitibuſq́ʒ cõtextus. Vtrũq́ʒ nemus: ſuũ & uitis. Lœtũ p̃dixerat aſtris:uraniæ lœtũ eius urãiæ p̃dixerat muſa: & cõſcia mortis eius uicinæ aſtra mõſtrauerat. Triſtibus : propter incæſtum & parricidium oedipi.

Placebant:ut ille tranſiret in fœminã ceu ſpectentur ſic pugnabat:quaſi uirtutis ſuæ iudice ſpectare. Surgentes:creſcentes:quia adhuc puer erat. Cõiuge:hiſmene ſcilicet.

Preſſerat:ſculpſerat ſiue cælauerat. Ta/
libus:nõ ualidis ſepulchris. Craſſatos: ex/
tinguenda ſæuiens. Sic hyrcana umbra:
arabicæ ſyluæ.& eſt arabia in hoſpitalis. ut
Virgilius.Hyrcanæq; admorunt ubera ty/
gres. Caſpius ſubaudis armenius. Ma/
gni ſanguinis:tauri aut hominis. Solo cor
pore:non uirtute tydeum permenſus ẽ:ſed
corporis paruitatem. Hauſit: penetrauit
ſiue percuſſit. Haud dubium fati: procul/
dubio periturum. Arceat ipſum:ſe ipſum
dicit pudore tardari:ne ſic turpes delicataſ
que exuuias de hoſte domum referret. Il/
ludenda:oſtendit arma morientis ita cultu
ipſo fuiſſe deformia:ut mulieribus ad illu/
dendum tantũmodo apta uiderentur. Fal
lit athis:ordo lapſus athis non fallit Menœ
cea clamore ſemianimi. Nec prohibent ty
rii:ſpoliabãt Athis cadauer Arcades. nec re
gnabant thebani. Terrigenas mentita : qn
degeneratis ab illorum uirtute:qui dicun/
tur draconis dentibus ſatis de terra proge/
niti. Pignora tanta: coniuges liberoſque.
Innoxia ꝓles:diſſimilis fratribus. Aegis:
ideſt ego ſub ægide : ideſt ſub pelle leonis
conſtitutus quotiens laborauerim ſubau/
di tu noſti & auxilium mihi ꝑbuiſti . ægis
proprie eſt pellis amaltheæ capræ.quá Iup
piter fertur tenere:ſed hic pro pelle leonis
poſuit:quam ferebat Hercules. Sic pãdio/
niæ:hoc dicit propter Prognem & Philo/
melam:quæ filiæ ſyrii erant pandionis : ac
per hoc moribus bonis eruditæ quæ ſe nõ
aderant:ut alibi.hic atque hic natæ melior
iá ſexus.ad mores rettulit meliorẽ ſenſum
nõ ad naturam. Nec mala.i. bella ꝑſentia.

Preſſerat.& mixtum cono criſpauerat aurum
Talibus heu fidens uocat ultro in prælia graios
At primum faciles graſſatos cuſpide turmas
Arma refert ſociis.& in agmina fida peracta
Cæde redit:ſic hircana leo caſpius umbra
Nudus adhuc.nulloque iubæ flauentis honore
Terribilis.magnique etiam num ſanguinis inſons
Haud procul a ſtabulis captat cuſtode remoto
Segne pecus.teneraq; famem conſumit in agna.
Mox ignotum armis.ac ſolo corpore menſus
Tydea non timuit.fragiliq; laceſſere tælo
Sæpius infrendentem aliis.alioſq; ſequentem
Auſus erat.tandem inualidos etholus ad ictus
Forte refert oculos & formidabile ridens.
Iamdudum uideo magnum cupis improbe lethi
Nomen ait.ſimul audacem non eſſe.nec haſta
Dignatus leuiter digitis imbelle ſolutis
Abiecit iaculum.latebras tamen inguinis alte
Miſſile.ceu totis intortum uiribus auſit.
Præterit.haud dubium fati.& ſpoliare ſuperbit
Oenides.neq; eni has marti.aut tibi bellica pallas
Exuuias figemus ait.procul arceat ipſum
Ferre pudor.uix ſi bellum comitata relictis
Deiphile thalamis illi illudenda tuliſſem
Sic ait.& belli maiora ad præmia mente
Ducitur innumeris ueluti leo forte potitus
Cædibus imbelles uitulos.molleſq; iuuencas
Tranſmittit.magno furor eſt in ſanguine mergi
Nec niſi regnantes ceruice recumbere tauri.
At non ſemianimi clamore mœnecea lapſus
Fallit athis:præuertit equos curruq; citato
Deſilit.inſtabat pubes thegeæa iacenti
Nec prohibent tyrii.pudeat cadmea iuuentus
Terrigenas mentita patres.quo tenditis inquit
Degeneres? meliuſne iacet pro ſanguine noſtro
Hoſpes athis? tantũ hoſpes adhuc.& cõiugis ultor
Infœlix.nondum iſte ſuæ.nos pignora tanta
Prodimus? inſurgunt iuſto firmata pudore
Agmina.cuiq; ſuæ rediere in pectora curæ.
Interea thalami ſecreta in parte ſorores
Par aliud morum.miſeriq; innoxia proles
Oedipodæ uarias miſcẽt clamore querelas.
Nec mala quæ iuxta:ſed longa ab origine fati.
Hæc matris tædas oculos aſt illa paternos
Altera regnãtem. profugum gemit altera fratrem
Bella ambæ.grauis hinc miſeri cunctatio uoti.

Nutat utroque timor quæ nã hæc certamie uictũ
Quem uiciſſe uelint. tacite præponderat exul.
Sic pandioniæ repetunt ubi fida uolucres
Hoſpitia atque larem bruma pallente relictum
Stantque ſuper nidos.ueteriſque exordia fati
Enarrant tectis.& truncum ac flebile murmur
Verba putant.uoxq; illa tamen nõ diſſona uerbis
Atq; ibi poſt lachrymas.& longa ſilentia rurſus
Inchoat hiſmene.quis nam hic mortalibus error?
Quæ decepta fides.curam inuigilare quieti
Claraq; per ſomnos animis ſimulacra reuerti
Ecce ego quæ thalamos.nec ſi pax alta maneret
Tractarem ſenſu(pudet heu)connubia uidi
Nocte ſoror.ſpõſum unde mihi ſopor ĩtulit amẽs
Vix notum uiſu? ſemel his in ſedibus illum
Dum mea neſcio quo ſpondentur fœdera pacto
Reſpexi.non ſponte ſoror.turbata repente
Omnia cernebam.ſubituſq; intercidit ignis
Meq; ſequebatur rabido clamore repoſcens
Mater.atyn.quænam hæc dubiæ præſagia cladis?
Nec timeo dum tuta domus.mileſq; recedat
Doricus & tumidos liceat componere fratres
Talia iactabant ſubito cum pigra tumultu
Expauit domus.& multo ſudore receptus
Fertur atys ſeruans animam.iam ſanguine nullo
Cui manus in plaga.dependet languida ceruix
Exterior clypeo.crineſq; a fronte ſupini.
Prima uidet.caramq; gemens iocaſta uocabat
Hiſmenẽ. namq; hoc ſolum moribunda precatur
Vos generi.ſolum hoc gelidis iam nomen inerrat
Faucibus.exclamant famulæ:tollebat in ora
Virgo manus.tenuit ſæuus pudor.attamen ire
Cogitur:indulget ſummum hoc iocaſta iacenti
Oſtenditq;.offertq; quater.iam mote ſub ipſa
Ad nomen uiſus.dilectaq; fortiter ora
Suſtulit.illam unam neglecto lumine cæli
Aſpicit & uultu non exatiatur amato.
Tunc quia nec genitrix iuxta poſituſq; beata
Morte pater.ſponſæ munus miſerabile tradunt
Declinare genas.ibi demum teſte remoto
Feſſa pios gemitus.lachrymaſq; in uulnera fudit
Dumq; ea per thebas aliis ſerpentibus ardens
Et face mutata bellum integrabat enyo
Arma uolant primos ueluti modo cõminus ictus
Suſtulerint.omniſq; etiam num luceat enſis
Eminet oenides.q̃uis & arundine certa

Nutat:dubitant germanæ:cui magis fratrum timerent. Exul:polynici tanq̃ exuli plus fauebant. Murmur: cõfuſus ſonitus lachrymantium:& ſine ſignificatione uerborũ. Quæ decepta fides:fides eſt ĩ ſomniis quæ habeamus in uoto. Neſcio quo: elegãter expreſſit affectum uirginis . poeta dicit ſe nuptiarum ordinẽ ignorare. Non ſponte ſoror:dicit ſe caſu ab errantibus reſpexiſſe oculis. Receptus:ab hoſtibus liberatus. Clypeo:nam ſuper clypeum ferebatur. Sæuus pudor:qui officium prohibebat. Summum:ultimum. Fortiter ora: cum ei diceretur præſens eẽ Hiſmene eius ſponſa. Beata morte:qua faciente funus filii non potuit cernere. Aliis ſerpentibus: recenſioribus quaſi primi defeciſſent . Luceat enſis:quaſi purus ſanguine illum fugiunt:tydea.ſ.quẽ acriter cũcti formidabãt.

Rependere noctẽ:reſtituere:in qua quinquaginta inſidiantes ſibi thebanos occiderat. Inexpletis:pro inexplicitis ad cælũ trãſtulit:uel quod ad ſuum animum pertinebat quem thebanorum cæde contentum tantorum.ubi autem ſic dixit:quaſi in recordationem nominis illius caſu inciderit.
Fulgore:ornaméto diadematis regii. Flãmiger ales:aquilam dixit:quæ Iouis fulminibus ſeruit. In arma palam : tangit illud qd' occulte illi inſidiatus ẽ:& dicit ſe aperta luce uirili modo uelle confligere. Illũ: iuuencum. Ilia corui:ad mortem tot homines:quot membra ſunt. Gentilis aper: de ea gente unde Tydeus fuerat : ideſt Calydonius:qui a Meleagro occiſus eſt : & hic aprum pro pelle poſuit.

Parthonopæus agat . morientumq; ora furenti
Hyppomedon proculcet equo.capaneaq; pinus
Iam procul aoniis uolet agnoſcenda cateruis.
Tydeos illa dies.illum fugiuntq; tremuntq;
Clamantem quo terga datis . licet ecce peremptos
Vlciſci ſocios.mœſtamq; rependere noctem
Ille ego inexpletis ſolus qui cædibus hauſi
Quinquaginta animas . totidẽ totidemq; gregati
Ferte manus.nulline patres.nulline iacentum
Vnanimes fratres? quæ tanta obliuio luctus
Quam pudet inachias cõtentum abiſſe micenas
Hi ne ſuper thebas? hæc robora regis? ubi autem
Egregius dux ille mihi.ſimul ordine læuo
Ipſum exhortantem cuneos .capitiſq; ſuperbi
Inſignem fulgore uidet.nec ſegnius ardens
Accurrit niueo q̃ flamiger ales olori
Imminet.& magna trepidũ circunligat umbra.
Tunc prior aoniæ rex o iuſtiſſime gentis
Imus in arma palam.tandemq; oſtẽdimus enſes
An noctem.& ſolitas placet expectare tenebras?
Ille nihil contra.ſed ſtridula cornus in hoſtem
It referens mandata ducis.q̃ prouidus heros
Iam iam in fine uiæ percuſſam obliquat.& ipſe
Tælum ingens auide.& quanto non ante lacerto
Impulit.ibat atrox finem impoſitura duello
Lancea.conuertere oculos utrinq; fauentes
Sydoniiq;.græciq; dei.crudelis erinnys
Obſtat.& infando differt etheoclea fratri
Cuſpis in armigerum phlegiam peccauit.ubi igẽs
Pugna uirum ſtricto nam ſæuior irruit enſe
Etholus.retroq; datum thebana regebant
Arma ducem.ſic denſa lupum iam nocte ſub atra
Improbus erigitur contra.nec cura uetantes
Impetere.illum illum ſemel i quem uenerat urget
Non ſecus obiectas acies.turbamq; minorem
Diſſimulat.tranſitq; manu.tamen ora thoantis
Pectora deilochi clonii latus ilia torui
Perforat hippotadæ.ſua truncis ora remittit
Interdum galeaſq; rotat per nubila plenas.
Et iam corporibus.ſeſe ſpoliiſq; cadentum
Clauſerat .unum acies circum conſumitur unum
Omnia tæla uouent.ſummiſq; hæc oſſibus hærẽt
Pars fruſtrata cadunt. partem tritonia uellit
Multa rigent clypeo denſiſq; iam conſitus haſtis
Ferratum quatit umbo nemus.tergoq; fatiſcit
Atq; humilis gentilis aper.nuſq̃ ardua coni

Gloria:quippe apicem toruæ gradiuus habebat
Caſſidis haud lætum domino fuit omen.inuſta
Temporibus nuda æra ſedent.circumq; ſonori
Vertice percuſſo uoluuntur in arma molares.
Iam cruor in galea.iam ſaucia proluit ater
Pectora permixtus ſudore.& ſanguine torrens.
Reſpicit hortantes ſocios.& pallada fidam
Longius oppoſita cælantem lumina parma.
Ibat enim magnum lachrymis inflectere patrem.
Ecce ſecat zephyros.ingentem fraxinus iram
Fortunamq; ferens tæli.non eminet auctor
Aſtacides menalippus erat.nec prodidit ipſe
Et uellet latuiſſe manum.ſed gaudia turmæ
Monſtrabant trepidum.nam flexus in ilia tydeus
Submiſſum latus.& clypei laxauerat orbem.
Clamorem aonii miſcent.gemitumq; pelaſgi
Obiectantq; manus.indignantemq; tuentur.
Ille per oppoſitum.longe rimatus amarum
Aſtacidem totis animæ ſe cogit in ictum
Reliquiis.tælumq; iacit.quod proximus hopleus
Præbuerat.perit expreſſus conamine ſanguis.
Tunc triſtes ſocii cupidum bellare(quis ardor)
Et poſcentem haſtas.mediaq; in morte negantem
Expirare trahunt.ſumiq; in margine campi
Effultum gemina.latera inclinantia parma.
Ponunt ac ſæui rediturum ad prælia martis
Promittunt flentes.ſed & ipſe recedere cælum
Ingenteſq; animos extremo frigore labi
Senſit.& innixus terræ miſereſcite clamat.
Inachidæ.non oſſa precor referantur ad argos
Etholumue larem.neq; enim mihi cura ſupremi
Funeris odi artus.fragilemq; hunc corporis uſum
Deſertorem animi.caput o caput o mihi ſi quis
Apportet menalippe tuum.nam uolueris aruis
Fido equidem.nec me uirtus ſuprema fefellit
I precor atrei ſi quid tibi ſanguinis unq̄
Hyppomedon.uade o primis puer inclite bellis
Arcas:& argolicæ capaneu iam maxime turmæ.
Moti omnes.ſed primus abit.primuſq; repertum
Aſtacidem medio capaneus e puluere tollit
Spirantem.læuaq; ſuper ceruice reportat.
Terga cruentatum concuſſi uulneris unda.
Qualis ab arcadio rediit thyrinthius antro
Captiuumq; ſuem clamantibus intulit argis.
Erigitur tydeus.uultuq; occurrit & amens
Læticiaq; iraq;.ut ſingultantia uidit

Gradiuus:cum in cathalogo cum arma ipſius poeta deſcriberet ait.Patrius ſtat caſſide mauors. Nuſq̄ ardua coni gloria:decus coni ornatu nudato uertice impreſſiſq; fragmentis galeæ oſſa ſunt capitis calefacta.ut Virgilius.Et galeæ fragmenta cauæ compreſſa perurit tempora. Voluuntur in arma:de capite in ſcuta cadebant. Sanguine torrens:fluuium fecerat ſudoris & ſanguinis. Lumina parma:quia erubeſcebat Minerua facere uirtutem. Nō eminet auctor: non eſt auſus gloriari Menalippus ſe auctore uirtute interemptum Tydea. Aſtacydes miſſos:lanceæ hic deſcriptio & ex inſidiis Menalippi iaculantis. Per oppoſitos: eum intuentes. Perit expreſſus.Lucanus. Hoſtilem ante torſerit exeat haſtā. Quis ardor:exclamatio per iterpoſitionem. Recedere cælum:ad opinionem rettulit morientium. Non oſſa precor:non quæro ut membra mea honorent patriam ſepulturam:non ut oſſa tumulo humata ſeruent. Odi corpus:quod ſpiritum uirorum fortium pugnantium deſerit. Fefellit:fero me incerta in Menalippum tæla torſiſſe.

Atrei:argiui. Hyppomedon:maritus Nealcis Adraſti filius. Arcas:quia Tydeo iubente hunc ſecundū.i.Parthenopæū fuiſſe conſtabat. Clamantibus:cum admiratiōe fauētibus. Vultuque occurrit:qa retētus uulnerē toto nō potuit corpe ſubleuari.

Agnouit in illo:tam illum expirantem animam q̄ ſe. Gliſcit:iraſcendo i maius accenditur. Dubitantia figi:quia his quibus mors recens eſt:oculi uidẽtur errare. Nec comites auferre ualent:non ualent Tydeo caput tollere Menalippi. Lampas: ſcelera enim uiſa:aut igni aut aqua purgãtur. Helyſos:helyſos fluuius eſt.

ASperat aonios rabies audita cruenti. Etheoclis allocutio hortantis exercitum ut rapiant corpus Tydei. nuncius mortis Tydei polynici. & eius lamentatio uel allocutio Hyppomedontis: pro cadauere Tydei dimicatio. factio furiæ auertentis Hyppomedontis ad defenſionem cadaueris. allocutio Hyppomedõtis ad equum Tydei & eius pugnæ diuerſæ in Hiſmeno flumine: cuius cum nepotem occidiſſet nomine creneum matre lamentante:eaqꝫ quærente cõmotus fluuius cœpit contra Hyppomedõtem undas mouere. pedeſtre certamẽ Hyppomedontis in fluuio. Conqueſtio Hyppomedontis:qui in fluuio moreretur. Iunõis apud Iouem de hac re querela. mors Hyppomedontis. mors Hypſei hiſmenii fluuii filii ducis thebani. Sõnium athlantæ. Præſagiũ đ morte filii Parthonopæi. Occurſus Apollinis: & de eius morte uaticinatio. aduentus deæ ad thebas: & quibus artibus tutata ſit puerum. Indignatio martis contra Dianam uenere inſtimulante. Dryantis electio: mors Parthonopæi cum allocutione ad Orchedum cuſtodem ſuum.

Lactantii. P. in Nonum thebaidos interpretatio.

ASperat aonios rabies audita cruenti. Tydeus crudelitatis arguitur: quia caput hoſtis moribũdus abſumpſit. Fas odii: quod ultra fas & illicita crudelitate in mortui hominis cadauer ita fuerit. Retro torſiſſe iugales: tanta crudelitas in ſcelere Tydei fuit: ut etiam cruentum numen nefas horruerit. Vrnæ: uaſa in quibus mortuorum oſſa conduntur.

Ora. trahiqꝫ oculos. ſeſeqꝫ agnouit in illo
Imperat abſciſſum porgi. læuaqꝫ receptum
Spectat atrox hoſtile caput. gliſcitque tepentis
Lumina torua uidens. & adhuc dubitantia figi
Infœlix contentus erat. plus exigit ultrix
Tiſiphone. iamque inflexo tritonia patre
Venerat: & miſero decus immortale ferebat.
Atqꝫ illum effracti perfuſum tabe cerebri
Aſpicit. & uiuo ſcelerantem ſanguine fauces
Nec comites auferre ualent. ſtetit aſpera gorgon
Crinibus emiſſis rectiqꝫ ante ora ceraſtæ
Velauere deam: fugit auerſata iacentem
Nec prius aſtra ſubit. q̄ myſtica lampas & iſons
Helyſos multa purgauit lumina lympha.

CEnidæ interitu magni dyrcea iuuẽtus
Eminet. at danai cõtra ꝑ corpe amici
Arma ferunt. furit ante alios cadmeius heros.
Hic ferus hyppõedõ hoſtes ꝓſternit:
Exanimũ rapiẽs ſociũ. ſed imagie falſa (& iſtat
Luditur. aonii incumbunt. retrahuntqꝫ cadauer
Tum hiſmenon fluuium thebano ſanguine mutat
Feruidus hyppomedõ. tumidoqꝫ i gurgite merſus
Creneam obtrũcat moriens ſimul icrepat amnem
Moxqꝫ dryas mortis ſtimulis rapit arma ſuperbus
Parthonopæum ſternit iacentem tæla dianæ
Ille cadẽs dorceum alloquitur matremqꝫ requirit.

ASperat aonios rabies audita cruenti
Tydeos. ipſi ẽt minus igemuer̃ iacẽtẽ
Inachidæ culpantqꝫ uirum & rupiſſe
queruntur
Fas odii. qn te diuũ iplacidiſſime q̄q̄
Præcipuum tunc cædis opus gradiue furebas
Offenſum uirtute ferunt. nec comminus ipſum
Ora. ſed & trepidos retro torſiſſe iugales.
Ergo prophanatum menalippi funus acerbo
Vulnere. non aliis uultum cadmeia pubes
Inſurgunt ſtimulis. q̄ ſi turbata ſepulchris
Oſſa parum. monſtriſqꝫ datæ crudelibus urnæ
Accendit rex ipſe ſuper. quiſq̄ ne pelaſgis
Mitis adhuc. hominemqꝫ gerit iã morſibus uncis
(Pro furor uſqꝫ adeo tæla exatiauimus) artus
Dilacerant: nonne hircanis bellare putatis
Tygribus: aut ſæuos libyes contraire leones.
Et nunc ille iacet (pulchra o ſolatia lethi)
Ore tenens hoſtile caput. dulciqꝫ nefandus

Immoritur tabo.nos ferrum mite faceſq;.
Illis nuda odia & feritas iam non eget armis
Sic pergant rabidi claraq; hac luce fruantur
Dũ uideas hæc ſũme pater.ſed enim hiſcere cãpos
Conqueſti.terræq; fugam mirantur.an iſtos
Vel ſua portet humus.magno ſic fatus agebat
Pro curſu fremituq; uiros.furor omnibus idem
Tydeos inuiſi ſpoliis.raptoq; potiri
Corpore.non aliter ſubtexũt aſtra cateruæ
Incæſtarum auium:longe quibus aura nocentem
Aera.deſertaſq; tulit ſine funere mortes
Illo auidæ cum uoce ruunt.ſonat arduus æther
Plauſibus.& cælo uolucres ceſſere minores.
Fama per aoniũ rapido uaga murmure campum
Spargitur in turmas.ſolito pernicior index
Cum lugenda re fert.donec cui maxima fando
Damna uehit trepidas lapſa eſt polynicis ad aures
Diriguit iuuenis.lachrymæq; hæſere paratæ
Et cunctata fides.nimium nam cognita uirtus
Oenidæ credi lethum ſuadetq;.uetatq;.
Sed poſtq̃ haud dubio clades auctore reperta eſt
Nox oculos mentemq; rapit.tum ſanguine fixo
Mẽbra ſimul.ſimul arma ruũt.madet ardua fletu
Iam galea.atq; ocreæ clypeum excepere cadentẽ.
It mœſtus genua ægra trahẽs.haſtamq; ſequentẽ.
Vulneribus.ceu mille grauis.totoſq; per artus
Saucius.aſſiſtunt ſocii.monſtrantq; gementes.
Tandem ille obiectis uix quæ portauerat armis
Nudus in ægregii uacuum iam corpus amici
Procidit.& tali lachrymas cum uoce profudit.
Has ne tibi armorum ſpes o ſuprema meorum
Oenidæ grates:hæc præmia digna rependi.
Nudus ut inuiſa cadmi tellure iaceres
Soſpite me.nunc exul ego.æternumq; fugatus
Q uãdo alius miſero.melior mihi frater adẽptus
Nec iam ſortitus ueteres regniq; nocentis
Periurum diadema peto:quod gaudia tanti
Dẽpta mihi:aut ſceptrum q̃.nõ tua dextera tardet
Ite uiri:ſolumq; fero me linquite fratri.
Nil opus arma ultra tentare:& perdere mortes
Ite precor.quid iam dabitis mihi deniq; maius?
Tydea cõſumpſi.qua nã hunc ego morte piabo?
O ſocer o argi.& primæ bona iurgia noctis
Alternæq; manus & longi pinus amoris
Ira breuis.non me enſe tuo tunc maxime tydeu
(Et poteras)noſtri mactaſti in limine adraſti.

Fugam:ideſt hiatum terræ. Humus: ſolum patriæ ſuæ. Inceſtarum auium: humano ſanguine pollutarum:ſiue quia cadauera eminus ſentiunt. Aura nocentem.i. mortibus uiciatam.ut Lucanus. Aera nõ ſanum motum cadauera ſentit. Sine funere:ideſt ſine mortis officio illud magis aſſerit:q; interdum nimia uirtus conſilio careat. Tanti empta mihi:ſolatio lœti hironices:ideſt pulchri pro crudelis. Ferrumque faceſq; tenemus:ideſt etheoclis morte primæ noctis ſacræ.

Thelamona:hic melæagrum dicitur unice dilexiſſe:ut Theſeus perithoum. Quis cruor:quantus.quia & ſanguine Tydei fuerat aſperſus. Inuidit pater:tantæ uirtutis uult oſtendere Tydeum fuiſſe: ut etiam patris ſui tangeretur inuidia. Hucuſq;:uſq; adeo ne fuerit:ut inimicos dentibus aſſumeret. Vltro ſoſpes ego:ter ſuperſtes ſum cum exprobatione dicitur. ut Virgilius. Morte tua uiuos. Collata:ſub ſcuto curuata. Fixerat:inhæſerat. De cælo metus: Tempeſtatum cauſa. Rigentem:durum.

Simul elicit haſtam:ſimul & uerba profert.& ictus præparat ètheocles. Non pudet hoc manes:ideſt cadauera intueri. Nulla impia monſtra:ita Tydeum Menalippi cadauer̃ funeſtatū dicit:ut corpus eius horreant etiam feræ cõſumere. Orbe ſecũdo: clypei oſtendit non unius tegminis hyppomedontis ſcutum fuiſſe. Excuſſo terrore: pro excelſi terroris. Ingloria:indecora.

Quin etiam thebas me propter.& impia fratris
Tecta libens.undæ haud alius remeaſſet adiſti
Ceu tibimet ſceptra. & proprios laturus honores.
Iam thelamona pium.iam theſea fama tacebat.
Qualis & ecce iaces? q̃ primum uulnera mirer?
Quis tuus hic qs ab hoſte cruor? q̃ te agmina que
Innumeri ſtrauere globi? ni fallor.& ipſe
Inuidit pater.& tota mars impulit haſta.
Sic ait.& mœrens etiam nunc lubrica tabo
Ora uiri tergit lachrymis.dextramq; reponit.
Tu ne meos hoſtes hucuſq; exoſus? & ultro
Soſpes ego? exuerat uagina turbidus enſem
Aptabatq; neci.comites tenuere.ſocerq;
Caſtigat.belliq; uices.ac fata reuoluens
Solatur tumidum.longeq; a corpore caro
Paulatim unde dolor.lethiq; animoſa uoluntas
Amouet.ac tacite ferrum inter uerba reponit.
Ducitur.amiſſo qualis conſorte laborum
Deſerit incœptum media inter iugera ſulcum
Taurus iners.colloq; iugum deforme remiſſo
Parte trahit.partem lachrymans ſuſtentat arator.
Ecce autem hortatus etheoclis & arma ſecuti
Lecta manus iuuenes quos nec tritonia bello
Nec prope collata ſpreuiſſet cuſpide mauors
Aduentant.contra collecta ut pectora parmæ
Fixerat.atq; haſtam longe protenderat.hæret
Arduus hyppomedon.ceu fluctibus obuia rupes.
Cui neq; de cælo metus.& fracta æquora cædunt
Stat cunctis immota minis timet ipſe rigentem
Pontus.& ex alto miſeræ nouere carinæ.
Tunc prior aonides.ualidam ſimul elicit haſtam.
Non pudet hos manes:hoc infamantia bellum
Funera diis coram & cælo inſpectante tueri?
Scilicet ægregius ſudor.memorandaq; uirtus
Hanc tumulare feram.ne non mœrentibus argos
Exequiis lachrymandus eat.molliq; pheretro
Infandam eiectans ſaniem.dimittite curam.
Nullæ illũ uolucres.nulla impia mõſtra nec ipſe
Si demus pius ignis edat.nec plura.ſed ingens
Intorquet iaculum.diro quod in ære moratum
Tranſmiſſumq; tamen clypei ſtetit orbe ſecundo
Inde pheres.acerq; lycus.ſed caſſa pheretris
Haſta redit.lycus excuſſo terrore comantem
Perſtrinxit galeam conuulſæ cuſpide longe
Diffugere iubæ.patuitq; ingloria caſſis.
Ipſe nec ire retro:nec in obuia concitus arma

Exilit.inq; eadem ſeſe ueſtigia ſemper
Obuerſus cunctis profert.recipitq; . nec unquam
Longius indulget dextræ.motuſq; per omnes
Corpus amat.corpus ſeruans.circumq;.ſupraq;
Vertitur:imbellem non ſic amplexa iuuencum
Infeſtante lupo cum primum fœta tuetur
Mater.& ancipiti circunfert cornua gyro.
Ipſa nihil metuens.ſexuſq; oblita minoris
Spumat:& ingentes imitatur fœmina tauros.
Tandem intermiſſa iaculam tum nube poteſtas
Reddere tæla fuit.namq; & cythionius alcon
Venerat auxilio.piſæaq; præpetis idæ
Turba ſubit:cuneumq; replēt his fætus in hoſtes
Lerneam iacit ipſe trabem.uolat illa ſagittis
Aequa fuga:mediumq; nihil cunctata polytem
Tranſadit.& iuncti clypeū cauat improba mopſi.
Phocida:tunc cydona tanagræumq;.phalanthum
Atq; erycem:hūc retro cōuerſum & tæla petētem
Dum ſpes nulla necis.crinito a uertice figit
Faucibus ille cauis.haſtam non ore receptam
Miratur moriens.pariterq; & murmure plenus
Sanguis & expulſi ſalierunt cuſpide dentes.
Auſus erat furto dextram iniectare leonteus
Pone uiros:atq; arma latens. poſitumq; trahebat
Prenſo crine caput:uidit q̄q̄ undiq; crebræ
Hyppomedon ante ora minæ. ſæuoq; proteruam
Abſtulit enſe manū.ſimul īcrepat. hāc tibi tydeus
Tydeus ipſe rapit.poſt & confecta uirorum
Fata time.magnoſq; miſer fuge tangere manes.
Ter cadmæa phalanx toruum adduxere cadauer
Terq; trahunt danai.ſiculi uelut anxia puppis
Seditione maris.nequicq̄ obſtante magiſtro
Hæret. & aduerſo redit in ueſtigia uælo
Non ibi ſydoniæ ualuiſſent pellere cepto
Hyppomedōta manus. nō illū impacta mouerēt
Tormenta oppoſitum:formidatiq; ſuperbi
Turribus impulſus tentato umbone rediſſent.
Sed memor heliſii regis.noxaſq; recenſens
Tydeos in medios aſtu ſubit impia campos
Thiſiphone.ſenſere acies.ſubituſq; cucurrit
Sudor equis:ſudorq; uiris:q̄q̄ ore remiſſo
Inachium fingebat halim nuſq̄ impius ignis
Verberaq;.& iuſſi tenuere ſilentia crines
Arma gerit.iuxtaq; feri latus hyppomedontis
Blanda genas.uocemq; uenit.tamen ille loquentis
Extimuit uultus.admiraturq; timorem.

Recipit:irruit in hoſtes recipitq; ſe. Cū primum fœta:in primo enim partu maior eſt affectio fœtus. Reddere tæla:in ſe ab hoſtibus miſſa in ipſis iterum retorquere. Præpetis:aut altiſſime poſuit uolātis. Vir. Quem præpes ab ida ſublimem rapuit.aut certe augurem ſequentis. Cunctata: morata. Phocida:de phocea regione. Tanagræum:arcadicum. Spes:pro metu. Prænſo crine caput:ideſt Tydei cadauer. Minas:terrores hoſtium. Sed memor heliſii: non enim exciderant thiſiphone animo ſcelera quæ Tydeus parricido perpetrarat: ſiue q̄ nuper Menalippi caput aſſumpſerat. Impius ignis:quem furia nullis crinibus ſibilarunt angues. Blanda genas:nō horrore terribilis. Admiraturq;:qa latebat cauſa mirabatur in ſe Hyppomedontis moram.

Librabatq; metus: dubitabat cui magis Tydei cadaueri an Adraſto ſubueniret.

Reuocent: utrum ſe ſocii ſui ualidi reuocent a protegendo Tydei cadauere. Ceraſte: quando ab armato milite: in priorem transfigurata eſt formam. Victorq; hululatus: quia eſt luctus & læticiæ. ut Virg. Sũmoq; hulularunt uertice nymphæ. Præcordia: executæ exclamatio per interpoſitionem. Limes: ſiue equiti ſiue pediti uia dabatur Tydeo a fugientibus hoſtibus. Impune lacessere: delectabat thebãos ſecure inſultare cadauer. Gloria luco: de uenatione gloria aut de ferrea magnitudine. Luco uero aut Dianæ aut ſyluanæ alia ſunt quæ figuntur: alia quæ a paſtoribus templorum tholis ſuſpenduntur: dentes & cornua figũtur: pelles & alia ſuſpenduntur. ut Virg. Suſpendiue tholo: aut ſacra ad faſtigia fixi.

Soluti: aut fracti aut frænis liberi. Impediunt: retardãt. Femur: Hyppomedõtis. ſcilicet Regis echionii. Supra enim de tælo etheoclis dixit fœmur Hyppõedontis fuiſſe tranſfixum ꝙ in aere moratũ: tranſmiſſumque tantum.

Illa autem lachrymans. tu nunc ait inclyte fruſtra
Exanimes ſocios. inhumataq; corpora graium
(Scilicet his nobis metus? aut iã cura ſepulchri?)
Protegis ipſe manu tyria iam captus adraſtus.
Raptatur. teq; ante oculos. te uoce manuq;
Inuocat. heu qualem laxare in ſanguine uidi
Exutum canos lacero diademate crines.
Nec procul hic auerte oculos. te ubi plurimus ille
Puluis. ubi ille globus. paulum ſtetit anxius heros
Librabatq; metus. premit aſpera uirgo. qd hæres?
Imus? an hi retinent manes? & uilior ille
Qui ſupereſt? miſerum ſociis opus & ſua mãdat
Prælia. & unanimi uadit deſertor amici
Reſpiciens tamen. & reuocent ſi forte paratus
Inde legens turbata trucis ueſtigia diuæ
Huc illuc fruſtra ruit auius. impia donec
Eumenis ex oculis. reiectaq; cærula parma.
Fugit. & innumeri galeam rupere ceraſtæ
Aſpicit infœlix diſcuſſa nube quietos
Inachidas. currumq; nihil metuentis adraſti.
Et tyrii iam corpus habent. iam gaudia magnæ
Teſtantur uoces. uictorq; hululatus aberrat
Auribus. ocuſtoq; ferit præcordia luctu
Ducitur hoſtili (pro dura potentia fati)
Tydeus ille ſolo modo. cui thebana ſequenti
Agmina ſiue gradum. ſeu fræna effunderet ingens
Limes utriq; datus. nuſq̃ arma manuſq; quieſcũt
Nulla uiri feritas iuuat ora rigentia letho
Et formidatos impune laceſſere uultus.
Hic amor. hoc una timidi forteſq; ſequuntur
Nobilitare manus. infectaq; ſanguine tæla
Coniugibus ſeruant. paruiſq; oſtendere natis.
Sic ubi maura diu populatum rura leonem
Quem propter clauſiq; greges. uigilãtq; magiſtri
Paſtorum laſſæ debella uere cohortes
Gaudet ager. magno ſubeunt clamore coloni
Præcerpuntq; iubas. immaniaq; ora recludunt
Damnaq; commemorãt. ſeu iam ſub culmĩe fixus
Excubat. antiquo ſeu pendet gloria luco.
At ferus hyppomedon. q̃q̃ iam ſentit inane
Auxilium. & feram rapto pro corpore pugnam
It tamen: & cæcum rotãt irreuocabilis enſem.
Vix ſocios hoſtemq; nihil. dum tardet euntem
Secernens. ſed cæde noua iam lubrica tællus
Armaq;. ſemineceſq; uiri. curruſq; ſoluti
Impediunt. leuumq; femur quod cuſpide fixum

Regis echionii.ſeu diſſimulauerat ardens
Seu ibi neſcierat.mœſtum uidet hopplea tandem.
Tydeos hic magni fidus comes.& modo fruſtra
Armiger.alipedem prona ceruice tenebat
Fatorum ignari domini.ſolumq; frementem
Q uod uacet inq; acies audentior ille pedeſtres.
Hunc aſpernantem tumido noua pondera tergo
(Vnam quippe manũ domitis expertus ab ãnis)
Corripit.affaturq;.quid o noua iuſſa recuſas
Infœlix ſonipes nuſq̃.tibi dulce ſuperbi
Regis onus? non iam etholo ſatiabere campo
Cadentemq; iubam per ſtagna acheloia ſolues.
Q uod ſupereſt caros i ſaltem ulciſcere manes
Aut ſequere extorrem neu tu quoq; læſeris umbrã
Captiuus.tumidumq; equitem poſt tydea portes.
Audiſſe.accenſumq; putes hoc fulmine raptum
Abſtulit.& ſimiles minus indignatur habænas.
Semifer aeria talis centaurus ab oſſa
Deſilit in ualles.ipſum nemora alta tremiſcunt.
Campus equum.trepidi curſu glomerãtur anhelo
Labdacidæ.premit ille ſuper.nec opinaq; ferro
Colla metens linquit truncos poſt terga cadentes.
Ventum erat ad fluuium ſolito tũc plenior alueo
Signa mali magna ſe mole hiſmenos agebat.
Illa breuis requies.illo timida agmina laſſam
De campis egere fugam.ſtupet hoſpita belli
Vnda uiros:claraq; armorum incenditur umbra.
Inſiluere undis:magno fragore ſolutus
Agger.& aduerſæ latuerunt puluere ripæ.
Ille quoque hoſtiles ſaltu maiore per undas
Irruit attonitis(longum dimittere habænas)
Sicut erat tantum uiridi defixa parumper
Ceſpite populeo commendat ſpicula trunco.
Tunc uero exanimes tradunt rapientibus ultro
Arma uadis.alii demiſſa cuſpide quantum
Tendere conatus animæ ualuere ſub undis
Turpe latent.multi fluuium tranſmittere nando
Aggreſſi.ſed uincla tenent.lateriq; repugnat
Balteus.& madidus deducit pectora thorax.
Q ualis cæruleis tumido ſub gurgite terror
Piſcibus.arcani quotiens deuexa profundi
Scrutantem delphina uident:fugit omnis in imos
Turba lacus.uirideſq; metu ſtipantur in algas
Nec prius emerſi q̃ ſumma per æquora flexus
Emicet:& uiſis malit certare carinis:
Talis agit ſparſos mediiſq; in fluctibus heros

Frementem:poetis licet equis humanos ſenſus dare.dicit ergo poeta equum Tydei doluiſſe mortem domini.ut Virgili. Poſt bellator equus poſitis inſignibus: lachry/mans. Audentior: audentior factus hoppleus auxilio equi au/debat hoſtiles peditum cateruas impetere.

Noua põdera:Hyppomedonta. Satiabe re campo:curſu uel paſtu. Extorrem:ĩ exi lio degentem:quaſi cuius umbra careat pa tria ſepultura. Neu tu quoq;:ut eum relin quens læſi manes Tydei. Fulmine raptũ: intelligi uult poeta exhortationes Hyppo/medontis equum ſenſiſſe: cum ſignificat eum in uindictam domini tãtæ uelocitati nimietate correptũ. Similes habænas:nõ impares domini uiribus.habænas enim ꝓ rectore poſuit. Ipſum:partem centauri: q̃ hominem præfert. Campus:ſubaudis tre miſcit equinam partem ſemiferi .Ille ſup: Hyppomedon. Nec opina:quia maxima celeritate & ſubito.nec opinantes oppreſſit.

Poſt terga cadentes:tanta celeritate fugiẽ tes abſciderat capita:ut eo tranſeunte occi/ſorum caderent corpora. Signa mali:in/terpoſitio eſt:ideſt hæc erant iudicia hyppo medontis exitu. Illa breuis requies: mora fluuii fugientibus thebanis: & tardatione Hyppomedõtis per arua requiem tribuit.

Hoſpita belli: noua cladibus: quæ adhuc fuerat nullo belli cruore fuſcata. Aduer/ſæ:contra poſitæ. Attonitis:thebanis. Lõ gum:interpoſitio a mora. Sicut erat:ideſt armatus. Commendat ſpicula:ſua ſcilicet ne eum in flumine impedirẽt. Sub undis: Lucanus.Animam ſeruare ſub undis.hoc eſt quantum poterant eoꝝ ſpiritus ſub un dis durare. Turpe latent:pro turpiter cæ/lantur. Sed uincla tenent:calciamentorũ ſtructuræ. Deducit pectora: mergit aut trahit carinis:ut magis eligat carinis illude re q̃ inſequi piſces.

Quærit harenas:equus fluminis ingreſſus.& quærit campũ ubi firmos ſolet greſſus infigere. Relicto:quia iam propemodum euaſerat fugiens. Stamine primo.i. erat notio uel iſtitutio parcarum. Ablatũ: negatum fatis ut in fluuio potius moreretᷓ q̃ in terra. Vtrunqꝫ:& Hypſeum & hyppomedonta:quoniam i uterqꝫ flumine dimicabat. Obuius amnis:exeuntem ſpiritum aqua infuſa gutturi retardabat : ideſt non ſinebat ſpiritum exire de corpore. Reſolutus:amplexu fratris liberatus flumen euadere. Nudato gurgite : quia aſtringit uertigo fluminis natantes:& non dat ſpacium euadendi. Mille modis lethi:qa mori cœperat unuſquiſqꝫ. ſic Lucanus. Mille cũ mille modos iter lethi. Auctor:q uulnus infixerat: nuſq̃ patebat. Vir.Neqꝫ.n.i ſtellis nec uulneris auctor. Effugiens haſta:dum impetu gurgitis traheretur inuenit. Etholus:Tydei equus quem Hyppomedõ ſedebat. Certior:ideſt fixior ſedens equũ magis titubat:ſiue certior:uelocior. Anthedomiũqꝫ : Anthedõ ciuitas ẽ euboeæ. Par thẽio:ex duobus gẽinis nomẽ alterius. Viue ſuperſtes:econtrario ait Vir.& fratrẽ ne deſere frater hic ut deſerat fratrẽ hortatᷓ.

Anthedõ

Fræna manu pariter regit arma pedumqꝫ
Remigio ſuſtentat equum. conſuetaqꝫ campo
Fluctuat:& merſas leuis ungula quærit harenas
Sternit hyona cromis cromin antiphus.antiphon
Hypſeus aſtialen.euaſurumqꝫ relicto (hypſeus
Amne linum.ni fata uetent & ſtamine primo
Ablatum tellure mori.premit agmina thebes
Hyppomedon .turbat danaos aſopius hypſeus
Amnis utrunqꝫ timet:craſſo uada mutat uterqꝫ
Sanguine.& a fluuio neutri fatale reuerti.
Iam laceri pronis uoluuntur curſibus artus
Oraqꝫ.& abſciſæ redeunt in pectora dextræ.
Spicula.iam clypeoſqꝫ leues:arcuſqꝫ remiſſos.
Vnda uehit.galeaſqꝫ uetant deſcendere criſtæ.
Summa uagis late ſternũtur flumina tælis
Ima uiris.illic luctantur corpora letho.
Efflanteſqꝫ animas retro premit obuius amnis.
Flumineam rapiente uado:puer argiphus ulmum
Prenderat inſignes humeros ferus enſe menœceus
Amputat.ille cadens nõdum conamine adempto
Truncus in excelſis ſpectat ſua brachia ramis.
Hypſeos haſta fagem ingenti uulnere merſit
Ille manet fundo:rediit pro corpore ſanguis
Diſſiluit ripis fratrem rapturus agenor.
Heu miſer.& tenuit.ſed ſaucius ille leuantem
Degrauat amplexu.poterat reſolutus agenor.
Emerſiſſe uadis.puduit ſine fratre reuerti.
Surgentem dextra chaletum uulnuſqꝫ minantem
Sordebat rapidus diducto gurgite uortex
Iam uultu.iam crine latet.iam dextera nuſq̃.
Vltimus abruptas enſis deſcendit in undas.
Mille modis lethi miſeros mors una fatigat.
Induit a tergo mychaleſia cuſpis agyrten.
Reſpexit:nuſq̃ auctor erat.ſed conſcia tractu
Gurgitis effugiens inuenerat haſta cruorem.
Figitur & ualidos ſonipes etholus in armos
Exiluitqꝫ alte ui mortis & aera pendens
Verberat.haud tamẽ eſt turbatus flumine ductor
Sed miſeratur equum.magnoqꝫ e uulnere tælum
Exuit ipſe gemens.& ſponte remiſit habænas
Inde pedes repetit pugnas.greſſuqꝫ manuqꝫ
Certior.& ſegnem nomium , fortemqꝫ mynantha
Theleumqꝫ lycan. anthedomiumqꝫ lycetum
Continuat ferro.geminiſqꝫ e fratribus unum
Theſpiaden : eadem poſcenti fata Palemo
Viue ſuperſtes ait:diræqꝫ ad mœnia thebes

Solus abi.miſeros nō decepture parentes
Dii bene quod pugnas rapidum deiecit i amnem
Sanguinea bellona manu:trahit unda timentes
Gurgite gentili:nuda nec flebilis umbra
Stridebit ueſtros Tydeus inhumatus ad ignes
Ibitis æquoreis crudelia pabula monſtris
Illum terra uehit:ſuaq́ȝ in primordia ſoluit
Sic premit aduerſos:& acerbat uulnera dictis
Et nunc enſe furit:nunc tela natātia raptās
Ingerit innuptæ comitem Therona Dianæ
Ruricolamq́ȝ Gyan:cum fluctiuago Erygino
Intonſumq́ȝ Herſen.contemptoremq́ȝ profundi
Crethea.nymboſam qui ſæpe Caphareos arcem
Euboicaſq́ȝ hyemes.parua tranſfugerat alno
Q uid non fata queant? traiectus pectora ferro
Voluitur in fluctus.heu cuius naufragus undæ
Te quoq́ȝ ſublimi tranſnantem flumina curru
Dum ſocios Pharſale petis reſupinat ademptis
Dorica cuſpis equis.illos uiolentia ſæui
Gurgitis.infœlixq́ȝ iugi concordia mergit
Nūc age qs tumidis magnū expugnauerit undis
Hyppomedonta labor.cur ipſe excitus in arma
Hiſmenos ductæ noſſe indulgere ſorores
Veſtrum opus ire retro.& ſeniū defendere famæ
Gaudebat.Fauno nymphaq́ȝ hiſmenide natus
Maternis bellare tener Creneus in undis
Creneus.cui prima dies in gurgite fido
Et natale uadum:& uirides cunabula ripæ
Ergo ratus nihil Eliſias ibi poſſe ſorores
Lætus adulātem nunc hoc:nunc margine ab illo
Tranſit auum.leuat unda gradus.ſeu defluus ille
Siue obliquus eat nec cum ſubit obuius ullas
Stagna dedere moras.pariterq́ȝ reuertitur amnis
Nō Anthedonii tegit hoſpitis inguina portus
Blādior.æſtiuo nec ſe magis æquore Tritō
Exerit.aut caræ feſtinus ad oſcula matris
Cum remeat.tardumq́ȝ ferit delphina Palæmon
Arma decent humeros.clypeuſq́ȝ inſignis & auro
Lucidus Aoniæ cælatur origine gētis
Sydonis hic blandi per candida terga iuuēci
Iam ſecura maris.teneris iam cornua palmis
Non tenet.extremis alludunt æquora plātis
Ire putes clypeo.fluctuſq́ȝ ſecare iuuēcum
Adiuuat unda fidem:pelago nec decolor amnis
Tunc audax pariter telis:& uoce proterua
Hyppomedōta petit.nō hæc fœcūda ueneno

Non decepture parentes:ideſt:ut in unius uultu deſinant parentes ex ſimilitudine filiorum errare.Virgilius.at nunc ſæua dedit uobis diſcrimina pallas.Lucanus.& admiſſum fratrem lugentibus offert. Inhumatus ad ignes: neque circa ueſtros rogos flæbilis ante ora Tydei & ſtridorem & lamenta dedit dolendo q̄ ipſa non meruerit rogum. Pabula monſtris:ut Virgilius.piſceſq́ȝ impaſti uulnera lambunt. Primordia ſoluit:hoc eſt:cum corpus eius nō fuerit concrematum redigetur in puluerem: & redit in principium ſui: quia omnis caro dicitur eſſe terrena.quam opinionem ſecutus Lucanus ait.quam ſol nymbiq́ȝ dieſque longior emathiis reſolutam miſcuit.

Caphareus

Caphareos:caphareus mons eſt euboeæ iſulæ iuxta quem græci propter cautes aſperos paſſi ſunt tempeſtates: ut ipe i achilleide: utroq́ȝ caphareus exercet dirum pariter quæremus Vlyſſem. Heu cuius naufragus undæ:exclamatio indignantis perit ut fluuio qui marina naufragia ſæpe trāſierat. Dum ſocios:ad quos confugiebat petēs auxilia. Depellere famæ: memori præterita repetere:& obliuionis ſqualore damnumq́ȝ repoſcere. Hiſmenide:ex hiſmeni fluminis filia Hiſmenide. Prima die:quādo natus eſt. Adulantem:adulatur alludit ac plaudit.interdum ſupplicat. Subit obuius:ideſt contra fluuium natat. Reuertitur amnis:cum natante puero in originem ſuam recurrit. Anthedonii: Anthedos ciuitas Glauci:qui deus maris eſt factus guſtatu hærbæ qua piſces mortui animā receperunt. Inguina:a quā parte tranſformatus fuerit. Tardumq́ȝ ferit: Verbere exagitat delphin:a q̄uo portabatur Palæmon.

Glaucus

Cælatur origine gentis:ſuæ generationis pictura nitebat. Ire putes:a pictura iā depicta:mobilitatem immobilibus dedit: pelago credas innare reuulſas cycladas aut mōtes concurrere montibus altos. Nec decolor:non diſſimilis mari multarum incremento aquarum.

Decolor

Cumulus

Ceix Halcyōe

Lerna : palus græciæ in qua ſerpens plena capitibus eminebat. Deumq; altrices: liberi patris & herculis.ergo nimium hæc ſunt fluenta. Cumulo:aquarum multitudine in unum congregata. Vulnus retentum:quod oppoſita mole aquarum conatus eſt fluuius retardare:ſiue uulnus haſtā dixit:ut Virgilius.illum ardens infeſto uulnere pyrrhus inſequitur. Vtræq;: ambæ fluminis ripæ. Cauæ:quia naturaliter loca concaua grauius ſonant. Mater:cum extremo uocem moriens matrem uocaret extremum ſpiritū unda ſuperueniens clauſit. Glaucarum:uiridium nereidarum.

Furibunda:attonita. Cōfinia ponti:ideſt in qua parte ſe murum iungebat Hiſmenos:mutans colorem & ſaporem. Halcyone:Ceix filius luciferi habuit uxorem Halcyonem:a qua cum prohiberetur ire ad cōſulendū Apollinem de ſtatu regni ſui: naufragio periit:cuius corpus cum ad uxorem delatū eſſet:illa ſe præcipitauit in pelagus. poſtea miſeratiōe thetidis & luciferi cōuerſi ſunt ambo in aues marinas quæ halcyones uocantur.notandum autem cū de muliere dicimus hæc halcyone facit: cum de auibus hic & hæc halcyones hi & hæ halcyones aues marinæ: quæ hyeme in mari nidificant:& pullos nutrire dicuntur: q dies ſeptem trāquilliſſimum faciunt pelagus.

Obſtat:non ſponte ſed limo & cadaueribus turbatus. Reclinat ſupiat:ut mortuorum uultus poſſit rimari. Impulit:Retorſit ad fluuium Tribuere parentes. quia dicit Ariſtoteles poſt annorū millia & nymphas & faunos perire. Mitior heu miſer: qui in ſydera raptus non ſit. Vndarū: pp iſthmon. Nemorum:ꝓpter faunū. Ambitus: q̄a rogabāt tibi i matrimōiū ſociari.

Lerna:nec herculeis hauſtæ ſerpētibus undæ
Sacrum amnem:ſacrum & miſer experiere: deūq;
Altrices irrumpis aquas.nihil ille ſed ibat
Comminus :oppoſuit cumulo:ſed denſior amnis
Tardauitq; manum:uulnus tamen illa retētum
Pertulit:atq; animæ tota īpenetralia ſedit
Horruit unda nefas.ſyluæ fleuiſtis utræq;
Et grauiora cauæ ſonuerunt murmura ripæ.
Vltimus ille ſonus moribūdo emerſit ab ore
Mater in hāc miſeri ceciderūt flumina uocem
At genitrix cœtu glaucarum cincta ſororum
Protinus icta malo uitrea de ualle ſolutis
Exiliit furibūda comis.ac uerbere crebro
Oraq; pectoraque.& uiridem ſcidit horrida ueſtē
Vtque erupit aquis.iterumque iterumque tremēti
Ingeminat Crenee ſono. nuſq̄ ille ſed index
Deſuper.ah miſeræ nimium noſcēda parēti
Parma natat.iacet ille procul. qua mixta ſupremū
Hiſmenon primi mutāt confinia ponti
Fluctiuagamq; ſic ſæpe domū:madidoſq; penates
Halcyone deſerta gemit.cum pignora ſæuus
Auſter.& algētes rapuit thetis inuida nidos
Mergitur orba iterum.penituſq; occulta ſub ūdis
Limite nō uno liquidum qua ſubter eunti
Lucet iter miſeri nec quicq̄ funera nati
Veſtigat.plāgitq; tamen.ſæpe horridus amnis
Obſtat.& obducto caligāt ſanguine uiſus
Illa tamen præceps in tela offendit.& enſes
Scrutaturq; manu galeas.& prona reclinat
Corpora nec pōto ſummota intrabat amaram
Dorida.poſſeſſum donec iam fluctibus altis
Nereidum miſerata cohors.ad pectora matris
Impulit.illa manu ceu uiuum amplexa reportat.
Inſternitq; thoris riparum.atq; humida ſiccat
Mollibus ora comis.atq; hæc hululatibus addit
Hoc tibi ſemidei munus tribuere parētes?
Nec mortalis auus? ſic noſtro in gurgite regnas?
Mitior heu miſero diſcors:alienaq; tellus
Mitior unda maris.quæ iuxta flumina corpus
Rettulit.& miſeram uiſa expectaſſe parētem
Hi ne mei uultus? hæc torui lumina patris?
Hi crines undātis aui? tu nobile quōdam
Vndarum nemorumq; decus.quo ſoſpite maior
Diua.& nympharum lōge regina ferebar
Heus ubi nā ille frequēs modo circa limia matris
Ambitus? orāteſq; tibi ſeruire Napeæ?

Cur nũc te melius ſæuo manſura profundo
Amplexu miſero tumulis Crenee reporto
Nō tibi:′nec tãtæ pudet:heu miſeretq; ruinæ
Dure parẽs:′quæ te alta:& ineluctabilis imo
Cōdidit amne palus:quo iam nec cruda nepotis
Funera:nec noſtri ualeãt perrumpere plãctus:′
Ecce furit. iactatq; tuo ſe ĩ gurgite maior
Hyppomedō.illumq; undæ ripæq; tremiſcũt
Illius impulſu noſtrum bibit unda cruorem
Tu piger.& trucibus facilis ſeruire pelaſgis
Ad cineres ſaltem.ſupremaq; buſta tuorum
Sæue ueni.num hic ſolum accẽſure nepotem
His miſcet plãctus.multumq; idigna cruẽtat
Pectora.Ceruleæ referũt lamẽta ſorores
Qualiter Hiſmiaco nōdum Nereida portu
Leucothoẽ plãxiſſe ferũt.dum pectore anhelo
Frigidus ĩ matrem ſæuum mare reſpuit ĩfans
At pater arcano reſidẽs Hiſmenos ĩ antro
Vndæ auræ nubeſq; bibũt. atq; imbrifer arcus
Paſcitur.& tyrios melior uenit amnis ĩ agros
Vt lamẽta procul.q̃q̃ obſtrepit ipſe.nouoſq;
Accepit natæ gemitus.Leuat aſpera muſco
Colla.grauemq; gelu crinem. ceciditq; ſoluta
Pinus adulta manu.dimiſſaq; uoluitur urna
Illum per ripas ãnoſo ſcrupea limo
Ora exertãtem ſyluæ.fluuiiq; minores
Mirãtur. tantus tumido de gurgite ſurgit
Spumoſum attollẽs apicem.lapſuq; ſonoro
Pectora cæruleæ riuis manãtia barbæ
Obuia cognatos gemitus.caſumq; nepotis
Nympharum docet una patrẽ. mōſtratq; cruẽtũ
Auctorem dextramq; premit.ſtetit arduus alto
Amne. manuq; genas.& nexa uirẽtibus ulmis
Cornua cōcutiẽs.ſic turbidus ore profundo
Incipit.hũc ne mihi ſuperum regnator honorem
Quod totiẽs hoſpeſq; tuus.& cōſcius actis
Nec memorare timor.falſa nũc improba frōte
Cornua.nũc uetitam currus diſiungere phœbẽ
Dotaleſq; rogos.deceptaq; fulmina uidi
Præcipuoſq; alii natorum an uilis & illis
Gratia:′ad hũc certe repſit Thyrinthius amnem
Hac tibi flagrãtem Bromium reſtrinximus unda
Aſpice quas fluuio cædes:′quæ funera portem
Continuus:telis altoq; adopertus aceruo
Omne uadum belli ſeries tenet. omnis anhelat
Vnda nefas:ſubterq; animæ ſupraq; recẽtes

Manſura profundo:melius fuerat in mari me tecum extingui. Dure parẽs:Hiſmene imiſericors pater. Buſta tuorum:buſta dicuntur ſolẽnia funerum. Non hic ſolũ: habetis cauſam aliam lachrymarum propter hypſeon funere filium quẽ poſtea Capaneus occidit.Nōdum nereida: cũ adhuc in nymphã minime mutata fuiſſet: & fieret dea iuxta hiſmenum ubi fuerat dimerſa. Reſpuit infans:Palæmon uidendo matrem ſuam flæntem undas torſit quæ illã ad ſe traxerunt.conſtat autem eam dolore præcipitaſſe ſe poſtq̃ inuita filium proiecit in mare. Amnis ĩ agros:pluuiis frugũ meliora incrementa proueniunt. Quãq̃ obſtrepit ipſe:quãquã ſtrepitus aquarum impediebat:auditum tamen auribus filiæ lamenta percepit. Vrna:ita enim fluuiorũ ſimulacra pinguntur:quaſi amnem urnis effundant:ut Virgilius.cælataq; amnem fundens pater inachus urna. Scrupea limo:lapidoſa loca circa mare: uel flumina ſcrupea dicuntur. Cōcutiens: iracũdiæ ſignũ.
Buſta
Tuis & conſcius actis:qui recepi tua ſtupra:& libidine tua conſcius fui. Falſa: anthiopam Nyctei filiam ſtuprauit Iuppiter ĩ ſatyrum uerſus matrem Zeti & Amphionis:ideo falſa fronte:quia cornuti ſunt ſatyri: horum imaginẽ falſam ſibi ſumpſerat Iuppiter. Diſiungere phœbẽ:hoc contingit cum Hercules naſceretur.nam tres a luna continuatæ ſunt noctes Lucanus in cathagonio.thebais aligine nequam dũ frueretur olympi rector luciferum ter iuſſerat heſperionem. Deceptaq; fulmina uidi: qa indiſpoſite fulmen Semelẽ extorſit: primã ergo fabulam Europæ dicit:ſecundam Alcmenæ in qua ter geminata eſt nox. tertiã Semeles:quam fulmine ſuo Iuppiter incendit:quartam Lædæ quam Iuppiter prope flumen uiciauit mutatus in Cygnũ. Præcipuoſq;:increpans dicit præcipuos ſe Iouis filios educaſſe:ideſt Herculem liberumq;: unde cum Semele matre certum eſt liberũ fulminatum ſed a Ioue Mercurioq; perceptum & fœmori Iouis inſutum ad naſcendi eſſe tempora reſeruatum. Funera portem: cadauerum molem.

Clamatus facris:clamore facrorum repertus. Thyrſos:quibus liberi caput ornatur. Strymonos:thraciam dicit. Admonet:nec tibi in mentem uenit bis accipiendum eſt:ut ſit nec tenet manus tuas parentum nutritorum immemor. Ni mortalis ego:ſiue eſt in me mutata natura. Infrendens:minaciter ſonitum dẽtibus dans: in-
Infrẽdere frendere enim eſt dentes iraſcendo quatere:unde etiam infrendes dicuntur pueri ſine dentibus. Signa dedit:furoris ſui unde dedit iudicia. Auxilia:fluuenta niuium.

Cytheron animi in uindicta filii uelut auxilia miſit exercitus. Pabula brumæ:eleganter niues pabula brumæ dixit: certum eſt.n.niuium incremento ſtridoré hyemis magis augeri. Frater: eiuſdem prouinciæ flu. Tacitas:ſine frigore quia dicitur Aſopus lenis fluere:uel occultas per latẽtia ſpiramina terrarũ uires ſuas flu. refundebat.

Aera ſiccat.:pluuiæ enim ex nebulis conceptæ terræ funduntur:dicit ergo aquarũ ſæmina omnia ad incrementa huius flu. affuiſſe conuerſa. Aggere:riparum altitudine. Pleiadas: iſta ſydera cum occidunt: grauiſſimas tempeſtates commouent. Nigrum:turbidum: tempeſtatem ſignificantem: &enim ſi lucidus oriatur ſerenitatem ſignificat.ut Virgilius.armatumq; auro circunſpicit oriona. Aeſtu: aquarum ſonus ac fremitus Hyppomedontis clypeum texit. Seruantia poſſidentia. Fugiente:pedũ niſu labente. Subruta: euerſa ideſt ſubter euntia. Fallaci limo:q cõditos ſibi greſſus decipiebat:& nutarẽ faciebat. Imbelli famulãte deo:debili libero. Solũq; cruorẽ: quẽ cũ bacchãtur ac ſe lacerãt mr̃es effundunt.

Errant:& geminas iungunt caligine ripas
Ille ego clamatus ſacris hululatibus amnis
Qui molles thyrſos.Bacchæaq; cornua puro
Fonte lauare feror.ſtipatus cædibus arctas.
In freta quæro uias.non ſtrymonos impia tanto
Stagna cruore natant.non ſpumifer altius Hebrus
Gradiuo bellante rubet:nec te admonet altrix
Vnda tuaſq; manus iam pridem oblite parentum
Liber?an eous melius pacatur Hidaſpes
At tu quid tumidus ſpoliis.& ſanguine gaudes
Inſontis pueri.non hoc ex amne potentem
Inachon aut ſæuas uictor reuehere Mycenas
Ni mortalis ego: & tibi ductus ab æthere ſanguis
Sic ait infrendens.& ſponte furentibus undis
Signa dedit.mittit gelidus montana Cytheron
Auxilia:antiquaſq; niues.& pabula brumæ
Ire iubet.frater tacitas Aſopos eunti
Conciliat uires.& hyulcis flumina uenis
Suggerit.ipſe cauæ ſcrutatur uiſcera terræ
Stagnaq;.torpenteſq; lacus.pigraſq; paludes
Excutit.atq; auidos tollens ad ſydera fluctus
Humentes. & nebulas exhaurit. & aera ſiccat
Iamq; ſuper ripas utroq; extantior ibat
Aggere, iã medium modo qui ſuperauerat amnẽ
Hyppomedõ intactus aquis.humeroſq; manuſq;
Miratur creuiſſe uadum.ſeſeq; minorem
Hinc atq; hinc tumidi fluctus animoſaq; ſurgit
Tempeſtas.inſtar pelaſgi.cum pleiadas haurit
Aut nigrum trepidis inpingit Oriona nautis
Non ſecus æquoreo iactat Theumeſius amnis
Hyppomedonta ſalo.ſemperq; umbone ſiniſtro
Tollitur.& clypeum nigrãte ſuperuenit æſtu
Spumeus aſſultans.fractaq; refunditur unda
Et cumulo maiore redit.nec mole liquenti
Contentus carpit putres ſeruantia ripas
Arbuſta annoſaſq; tabes.eiectaq; fundo
Saxa rotat. Stat pugna impar.amniſq; uiriq;
Indignãte deo.nec enim dat terga nec ullis
Frangitur ille minis. uenĩteſq; obuius undas
Intrat.& obiecta diſpellit flumina parma
Stãt terra fugiẽte gradus.& poplite tenſo
Lubrica ſaxa tenet:genibuſq; obnixus.& hærens
Subruta fallaci ſeruat ueſtigia limo
Sic etiam increpitãs.Vnde hæc Hiſmene repẽte
Ira tibi?quoue has traxiſti gurgite uires
Imbelli famulante deo:ſolumq; cruorem

Fœmineis experte choris.cum Bacchica mugit
Buxus. & inſanæ maculant triaterida matres?
Dixerat.atq; illi ſeſe deus obtulit ultro
Turbidus imbre genas & nube natantis Arenæ
Nec ſæuit dictis.trunca ſed pectora quercu
Ter quater oppoſiti q̃ tum ira deuſq; ualebant
Impulit aſſurgens.tandem ueſtigia flexit
Excuſſumq; manu tegmen:conuerſaq; lente
Terga refert.inſtant undæ:ſequiturq; labentem
Amnis ouans:nec non ſaxis:& grandine ferri
Deſuper infeſtant tyrii:geminoq; repellunt
Aggere:quid faciat bellis obſeſſus:& undis?
Nec fuga iam miſero:nec magnæ copia mortis
Stabat gramineæ producta crepidine ripæ
Vndarum:ac terre dubio.ſed amicior undis
Fraxinus ingentiq; uadum poſſederat umbra
Huius opem(nam qua terras inuaderet?)unca
Arripuit dextra.nec pertulit illa trahentem
Sed maiore ſupra q̃ ſtabat pondere uicta
Soluitur.& qua ſtagna ſubit radice.quibuſq;
Arentem mordebat humum demiſſa ſupernæ
Iniecit trepido ſeſe.ripamq; nec ultra
Paſſurum ſubitæ uallauit pœna ruinæ
Huc undæ coeunt.& ineluctabile cœnum
Vorticibuſq; cauis ſedit.creſcitq; baratrum
Iamq; humeros.iam colla ducis ſinuoſa uorago
Circuit.hic demum uictus ſuprema fateri
Exclamat fluuione(pudet?) mars inclyte merges
Hãc animam? ſegneſq; lacus? & ſtagna ſubibo
Ceu pecoris cuſtos ſubiti torrẽtis iniquis
Interceptus aquis? adeo ne occumbere ferro
Nõ merui? tandem precibus commota tonãtem
Iuno ſubit.quonam miſeros ſator inclyte diuum
Inachidas? quonã uſq; premes? iam pallas & odit
Tydea.iam rapto tacuerunt augure Delphi
En meus Hyppomedõ.cui genus origo Mycenæ
Argoliciq; lares.numenq; ante omnia Iuno
(Sic ego fida meis)pelagi crudelibus ibit
Præda feris? certe tumulos.ſupremaq; uictis
Buſta dabas.ubi Cecropiæ poſt prælia flammæ?
Theſeos ignis ubi eſt? non ſpernit coniugis æquas
Ille preces.leuiterq; oculos ad mœnia Cadmi
Rettulit.& uiſo ſederunt flumina nutu
Illius exangues humeri:& perfoſſa pateſcunt
Pectora:ceu uentis alte conflata reſedit
Tempeſtas;ſurgunt ſcopuli.quæſitaq; nautis

Buxus:tibia. Et nube natantis harenæ: ideſt natantis limi ſqualore ſordentis ad demonſtrandam uiolentiam torrentis fluminis fundo limum exitum in ſupficie aquarũ rotare poeta mõſtrauit. Oppoſiti: hyppomedontis conuerſi ut oſtẽderet uiri fortis conſtantiam. Quid faciat: exclamatio.

Nec magnæ:ideſt gloriæ ſuæ. Crepidine ripæ:crepido dicitur moles eminentior in ripis. Crepido Vndarum:incertum erat utrũ hæc arbor ultra fluuium eſſet fixa:an in ipſo fluuio:tamen melius in ipõ fluuio accipimus ſtare. Huius:arboris. Nam qua terras:interpoſitio per interrogationem. Nec pertulit:non ſuſtinuit arbor hyppomedonta trahentem:pondere uicta:tenentis uiri grauitate uulſa eſt Superne.Deſuper cadens.

Huc undæ coeunt:in locum ſtantis arboris unda ſucceſſit.ut Lucanus.inque locum puppis cecidit mare. Baratrũ:uorago profunda aquarum. Baratrũ Sinuoſa uorago:Cœnoſæ altitudinis motus. Pudet: interpoſitio increpantis. Torrentis:torrentia dicuntur flumina quæ ſubiecta montibus facilime aquarum augentur incrementis. Torrens Iniquis: Magnis.ſiue uim inferentibus. Buſta dabas:quia cum uetaret Creon ſepeliri liberi occiſorum ducum uxoreſq; eorum a Theſeo rege athenienſiũ meruere:ut bella thebanis inoblato miſeris redderet ſepultura inuidioſe Iuno dicit quoniam Hyppomedontis corpus fluctus abſtulerũt thebanorum crudelitatem nec miſerationem poterit tolerare. Reſedit:peracta ſiue finita.

Stupuit cruor: ſanguis Hyppomedontis:qui frigore fluuii gelatus morte ſolutus aeris calore uulneribus manat. Laxat: nudat:ſiue liberum facit quem ante obtexerant rami. Ordine ſyluas:quia ipſa poſt caſum quercus extenditur. Aſtrictis: timore compreſſis. Laxauit:nudauit galeā adimendo. Ades o mihi dextera tantū:Virgilius.dextra mihi deus:& tælum quod miſſile libro. Potentem:ſpoliorum dominū. Animam. Hypſei:ſuper aſſiſtens Hypſeo.

Refer huc oculos:ad me reſpice. Tuaſq;: hoſtiles. Membra ſepulchro:ſpolia ſuper eum iniciit quaſi ſepulchri uice.

Terra.& ab infeſtis deſcendunt æquora ſaxis
Quid ripas timuiſſe iuuat? premit ūdiq; nymbo
Telorum pheniſſa cohors.nec tegmina membris
Vlla.omniſq; patet letho.tunc uulnera manant
Quiq; ſub amne diu ſtupuit cruor aere nudo
Soluitur.& tenues uenarum laxat hiatus
Incertiq; labant undarum frigore greſſus
Procumbit.Getico qualis procumbit in Hemo
Seu boreæ furiis.putri ſeu robore quercus
Cælo mixta comas ingentemq; aera laxat
Illam nutantem nemus.& mons ipſe tremiſcit
Qua tellure cadat.quas obruat ordine ſyluas
Non tamen.aut enſem.galeamue audacia cuiq̄
Tangere.uix credunt oculis.ingentiaq; horrent
Funera.& aſtrictis accedunt comminus armis
Tandem adit Hypſeus capulumq; in morte tenēti
Extrahit.& toruos laxauit caſſide uultus
Itq; per Aonios alte mucrone coruſco
Suſpenſam oſtentans galeam.& clamore ſuperbit
Hic ferus Hyppomedon.hic formidabilis ultor
Tydeos infandi.debellatorq; cruenti
Gurgitis.agnouit longe. preſſitq; dolorem
Magnanimus Capaneus.telumq; immane lacerto
Hortatur librans.Ades o mihi dextera tātum
Tu præſens bellis.& ineuitabile numen
Te uoco.te ſolam ſuperum contemptor adoro
Sic ait.& uoti ſeſe facit. ipſe potentem
It tremebunda abies.clypeumq; per ærea terga
Lorice.tandemq; animam ſub pectore magno
Deprendit.ruit haud alio q̄ celſa fragore
Turris.ubi innumeros penitus quaſſata per ictus
Labitur.effractamq; aperit uictoribus urbem
Cui ſuper adſiſtens non inficiamur honorē
Mortis ait. refer huc oculos.ego uulneris auctor
Lætus abi.multumq; aliis iactantior umbris
Tunc enſem.galeamq; rapit.clypeumq; reuellit
Ipſius.exanimemq; tenens ſuper Hyppomedonta
Accipe ait.ſimul hoſtiles dux magne tuaſque
Exuuias.ueniet cineri decus.& ſuus ordo
Manibus:interea iſtos dum reddimus ignes
Hoc ultor capaneus operit tua membra ſepulchro
Sic anceps dura belli uice mutua graiis
Sydoniiſq; ſimul nectebat uulnera Mauors
Hic ferus Hyppomedon:illic nō ſegnior Hypſeus
Fletur.& alterni præbent ſolatia luctus
Triſtibus interea ſomni turbata figuris

Torua ſagittiferi mater thaygetis ephœbi
Crine dato.paſſim palmis ex more ſolutis
Ante diem gelidas ibat Ladonis ad undas
Purgatura malum fluuio ueniente ſoporem
Namq; per attonitas curarum pondere noctes
Sæpe & delapſas adytis quas ipſa dicarat
Exuuias. ſeq; ignotis errare ſepulchris
Extorrem nemoris dryadumq; a plæbe fugatam
Sæpe nouos nati bello rediiſſe triumphos
Armaq;:& alipedem notum : comiteſque uidebat
Nuſq̃ ipſum:nunc ex humeris fluxiſſe pharetras
Effigieſque ſuas ſimulachraque nota cremari
Præcipuos ſed enim illa metus portendere uiſa eſt
Nox miſeræ.totoque erexit pectore matrem
Nota per Arcadias fœlici robore ſyluas
Q uercus erat Triuiæ.quam deſacrauerat ipſa
Electam turba nemorum.numenq; calendo
Fecerat.hic arcus.& feſſa reponere tela
Armaq; curua ſuum . & uacuorum terga leonum
Figere.& ingentes æquantia cornua ſyluas
Vix ramis locus agreſtes adeo omnia cingunt
Exuuiæ.& uiridem ferri nitor impedit umbram
Hanc ut forte iugis longo defeſſa redibat
Venatu modo rapta ferox Erymanthidos urſæ
Ora ferens.multo proſciſſam uulnere cernit
Depoſuiſſe comam:& rorantes ſanguine ramos
Expiraſſe ſolo:quærenti nympha cruentas
Mænadas.atq; hoſtem dixit ſæuiſſe lyeum
Dum gemit.& planctu circundat pectus inani
Abrupere oculi noctem.mœſtoq; cubili
Exilit.& falſos quærit per lumina fletus
Ergo ut inane nefas merſo ter crine piauit
Verbaq; ſollicitas matrum ſolatia curas
Addidit.armatæ ruit ad delubra dianæ
Rore ſub æoo:nataſq; ex ordine ſyluas
Et quercum gauiſa uidet:tunc limite diuæ
Aſtitit. & tali nequicq̃ uoce precatur:
Virgo potens nemorum cuius non mollia ſigna
Militiamq; trucem:ſexum indignata frequento
More nihil graio.nec te gens aſpera ritu:
Colchis:amazoniæue magis coluere cateruæ
Si mihi non unq̃ thyaſi.luduſue proteruæ
Noctis & inuiſo quamuis temerata cubili
Non tamen aut teretes thyrſos:aut mollia geſſi
Penſa.ſed in tetricis.& poſt connubia luſtris.
Sic quoque uenatrix animumq; innupta remanſi.

Ex more:quo ſolita erat cum pr̃is ſuis curſu certare. Viuente : perenni. Curarũ põdere:magnitudine:quia illi maxime turbantur:qui magnis curis urgẽtur. Extorrem:exulem:extorris enim dicit̃ exul quaſi exterris:ideſt extra terram. Videbat : ab inferiori ſenſu:& ſupra uidebat intelligendum. Ipſum:filium. Fulxiſſe:cecidiſſe. Extorris

Effigieſq; ſuas:portendebatur ei filiũ moriturum:q eſt matris effigies. Præcipuos: poſt alias noctes hæc ſomniis grauior uidebatur. Nox miſeræ:in qua uidet ſomniũ quod poeta dicturus eſt. Erexit : excitauit ſollicitudine. Fœlici robore:fructiferi roboris enarratio ſomnii noctis ultimæ. Arma:dentes:ut Virgilius:tum demum mouet arma leo. Figere.Virgilius.Sacra ad faſtigia fixi. Impedit:adoperit. Feſſa : ſomnio quod uidit. Quærenti:cauſam proſciſſæ quercus. Lyeum:bacchũ:per hoc portendebatur thebanis occidendum Parthonopæum:nam thebæ libero patri dicatæ ſunt . Abrupere:oculi:expta ẽ falſos quos in ſomniis paſſa eſt ſub æoo .matutio tempore. Quercum:quia uidebat fuiſſe præſciſſam. Signa:ueneratoris inſignia. More nihil graio:non græcorũ more delector.

Aſpera:ubi homines immolabantur ſacris. Thyaſi:chori uirginũ & puerorum q libero hymnos canunt. Tyrſos:haſtas pãpineas. Tetricis : ſeueris ſiue horribilibus.

Sic quoq;:cum uirgo eſſe deſiſſem in honorem nominis tui : tamen uenandi ſtu dia non mutaui.

Culpam: quod ſum neglecta pudicitia uiciata. Oſtendi:ſubauditur diana. Tre/mentem:mox natum. Confeſſa: inocen/tiæ proximus eſt:qui culpam fatetur. Pro tinus arcus:mox ut potuit ad armorū no/ſtrorum uſus acceſſit. Quid trepidæ no/ctes:interpoſitio cum interrogatiōe. Am/pla:maiora. Da uiſere tátum:ſi uetare nō poſſum:reſtitue quæſo diua uel uictum.

Tuaqꝫ arma:uenationis.i. ſagittas. Pre/me:compeſce nefanda ſomniorum omina

Delia:uocatiuus eſt. Mænades: bacchæ quoniam in ſomnis quercum uiderat a li/bero patre & bacchis forte pſciſſam. Cur penitus:q̃ me uehementer huc trahit ſuſpi cio:ut putem orbitatem mihi ſignificari:ar Dictyn/na boris caſu. Dictynna:ob id dicta dictynna Diana. Briton martis filia uirgo cretenſis Dianæ rhætibus piſcatorum: quæ græce Δικτυα dictya nominantur:a quibus hu/ius corpus inuentum extractum eſt:inſula tamen creta peſtilétia laborauit.quam eua dere penitus nequiuiſſent:niſi templū Dia næ inſtituiſſent:eamqꝫ dictynnā uocaſſent a rhætibus. Labores:deprecor té Diana p maternos dolores:ſiue quibus tu edita es: ſiue per omnium parturientium gemitus.

Maduiſſe dianæ:miſeratione atlantæ con queſta eſt ut uideretur etiam ſimulachrū Mæna/lus numinis mouiſſe lachrymas. Mænalon aſtris:tanta eſt mænali altitudo:ut cacumé eius aſtris uideatur inſertum. Qua ſemita lucet: Diis eam partem tantum ad tranſi/tum datam ſignificat:q̃ ſummū aerem in/fimumqꝫ coniugit. qui locus eſt circa cir/culum lunæ:de quo Lucanus. Qua niger aſtriferis connexis axibus æther:quaqꝫ pa/ter terras inter lunæqꝫ meatus. Colla:Par/naſſi iuga. Sydere mixto:bene per occaſio nem figmenti poetici naturalem expoſuit rationem.tunc enim eclypſis fit ſolis cum luna trigeſima ē:& ad ſignum idem uenit & orbem eius obſcurat. Labdacias: theba nas a patř Labdacio. Pudet irritus:qa Am/phiarao auxiliū ferre nō potuit. Coegi:cō/iunxi. Antra:ubi oracula Apollinis dátur.

Nec mihi ſecretis culpam occultare ſub antris
Cura.ſed oſtendi natum.poſuiqꝫ trementem
Ante tuos confeſſa pedes.nec degener ille
Sanguinis.inqꝫ meos reptauit protinus arcus
Tæla puer lachrymis.& prima uoce popoſcit
Hūc mihi quid trepidæ noctes.ſomnuſqꝫ minãt?
Hunc precor audaci.qui nunc ad prælia uoto
Heu nimium tibi fiſus abit.da uiſere belli
Victorem.uel ſi ampla peto da uiſere tantum.
Hic ſudet.tuaqꝫ arma ferat.preme dura malorum
Signa.quid in noſtris nemoralis delia ſyluis
Mænades hoſtiles thebanaqꝫ lumina regnāt?
Hei mihi cur penitus (ſicqꝫ augur caſſa futuri)
Cur penitus magnoqꝫ iterpretor omie quercum?
Quod ſi uera ſopor miſeræ præſagia mittit
Per te maternos mittis dictynna labores.
Fraternumque decus iuſtis hunc fige ſagittis
Infœlicem uterum.miſeræ ſine funera matris
Audiat ille precor.dixit fletuqꝫ ſoluto
Aſpicit.& niueæ ſaxum maduiſſe dianæ.
Illam diua ferox etiam num in limine ſacro
Expoſitam:& gelidas uerentem crinibus aras
Linquit:& in mediis frondentem mænalon aſtris
Exuperat greſſu:ſaltumqꝫ ad mœnia cadmi
Deſtinat interior cæli.qua ſemita lucet
Diis tantum:& cunctas iuxta uidet ardua terras:
Iamqꝫ fere medium parnaſi frondea præter
Colla tenebat iter:cum fratrem nube coruſca
Aſpicit haud ſolitum uiſu remeabat ab armis
Mœſtus echioniis dimerſi funera lugens
Auguriis.irrubuit cæli plaga ſidere mixto.
Occurſuqꝫ ſacro pariter iubar arſit utrinque.
Et coiere arcus:& reſpondere pharetræ.
Ille prior.ſcio labdacidas germana cohortes:
Et nimium fortes auſum petis arcada pugnas
Fida rogat genitrix.utinam indulgere precanti
Fata darent.en ipſe mei (pudet) irritus arma
Cultoris.frondeſqꝫ ſacras.& inania uidi
Tartara:& in memet uerſos deſcendere uultus
Nec tenui currus.terræqꝫ abrupta coegi
Sæuus ego immeritusqꝫ coli.Lugentia cernis
Antra ſoror?mutaſqꝫ domos?hæc ſola rependo
Dona pio comiti.nec tu peritura mouere
Auxilia.& mœſtos in uanum perge labores
Finis adeſt iuueni:non hoc mutabile fatum
Nec te nunc dubiis fraterna oracula fallunt

At decus externum miſero confuſa uiciſſim
Virgo refert:duræq licet ſolatia morti
Quærere.nec fugiet pœnas quicunq nefandam
Inſontis pueri ſcelerarit ſanguine dextram
Impius.& noſtris fas ſit ſæuire ſagittis
Sic effata mouet greſſus libandaq fratri
Parcius ora tulit.Thebaſq infeſta petiuit
At pugna ereptis maior crudeſcit utrinq
Regibus: alternoſq ciet uindicta furores
Hypſeos.hinc turmæ deſolatumq magiſtro
Agmē: at hic grauius fremit Hyppōedōtis adēpti
Orba cohors.præbent obnixi pectora ferro
Idem ardor rabidis externum haurire cruorem
Ac fudiſſe ſuum:nec ſe ueſtigia mutant
Stat cuneo defixa acies:hoſtiq cruento
Dant animas:& terga negant.cum lapſa per auras
Vertice Dyrcæi uelox Latonia montis
Aſtitit.agnoſcunt colles.notamq tremiſcit
Sylua deam.ſæuis ubi quondam exerta ſagittis
Fœcundam lapſo Nioben conſumpſerat arcu
Illum acies inter medias iam cæde ſuperbum
Neſcius armorum.& primas tūc paſſus habænas
Venator raptabat equus.quem diſcolor ambit
Tygris.& auratis aduerberat unguibus harmos
Colla ſedent nodis.& caſtigata iubarum
Libertas.nemoriſq notæ ſub pectore primo
Iactantur niueo lunata monilia dente
Ipſe bis Oebalio ſaturatam murice pallam
Lucenteſq auro tunicas(hoc nouerat unum
Mater opus)tenui collectus in ilia uinclo
Cornipedis leuo clypeum dimerſerat harmo
Enſe grauis tereti.nimio iuuat aurea morſu
Fibula.pendentes circum latera aſpera cinctus
Vaginæq ſonum tremulumq audire pharetræ.
Murmur.& a cono miſſas in terga cathenas
Interdum criſtas hilaris iactare comantes
Et pictum geminis galeæ iubar.aſt ubi pugna
Caſſis anhela calet.reſoluto uertice nudus
Exoritur.tunc dulce comæ.radiiſq trementes
Dulce nitent uiſus:& quas dolet ipſe morari
Nondum mutatæ roſea lanugine malæ.
Nec formæ:ſibi laude placet:multumq ſeueris
Aſperat ora minis:ſed frontis ſeruat honorem
Ira decens.dat ſponte locum Thebana iuuentus
Natorum memores.intentaq tela retorquent
Sed premit.& ſæuas miſerantibus ingerit haſtas

Confuſa uiciſſim:interpoſuit ſuam poeta perſonam quā uerbis Dianæ poſuit: ordo ergo & ſenſus talis eſt. Si mihi non licet:de prælio libare certe extremum diem & ſolatia mortis & concedam nomini uultus occumbat:ut ſit parētheſis ex perſona poetæ. Confuſa uiciſſim uirgo refert: nemo de eo loco in quo ſteterat pellebatur.

Illum: parthonopæum. Diſcolor:maculoſus. Ambit:operit. Tygris:pro pelle tygridis. Vnguibus harmos:currente equo mota pellis equi harmos cælabat. Colla ſedent nodis:plena ſunt muſculis. Virgili. Iuxuriatq thoris animoſū pectus. Caſtigata iubarum:pexa.& collecta iuba in ceruice equi ſedebat ornata. Nemoriſq notæ:ſigna uenationis equo ſub pectoris prima parte pendebant. Lunata: in modum lunæ curuata. Nouerat unū: & bene unū: quia niſi pietate uicta filii nunquam uenatrix fœminea opera cōtigiſſet. Collectus: cinctus ſiue ſtrictus. Cathenas:a parte enī galeæ:deſcendūt cathenæ:quæ collum ſedentis defendant. Multumq ſeueris: ſupra præmiſſa parthonopæi pulchritudine his eſt uitanda laudatio. ipſe tamen ferme laudem aſpernatur:& ut cælet pulchritudinē ſuā iraſcit. Intētaq:cōtra Parthonopæū pata ætatis miſericordia reuocāt tæla.

Vota:aut nubant ei:aut uincant. Quod inquit:dubitantis eſt. Cruda:immatura.
Et nunc illa:mater ſcilicet atlãta. Limina laſſat:rogãdo fatigat:ut Horatius.qua prece fatigent minus audientem carmina ueſtam. Hululanda:formidãda ſiue luctuoſa. Moriture parenti:matri tuæ tãtum periculis cui ſoli morte tua ingeras luctum.
Choryton tælis:choryton teca arcus ſolius dicitur:ſicut pharetra ſagittarum & ſagina ſecuti:nunc uero choryton pro pharetra poſuit. Conſcia miſcet:ipſa eſt hécate que inuocatur a magis. Hærbas : magicæ diſciplinæ aptas. Getula: afra. Vngues : quibus nocet. Indignatur:matris uenationibus nutari. Prima tanagræum:euboeũ: tanagræus ciuitas eſt euboeæ ut ipſe in cathalogo:mille ſagittiferos gelido de colle tanagræus. Margine parmæ: inter limitẽ ſcuti uel galeæ. Sacri:execrabilis: ſeu quia Diana eius ſagittas infecerat. Sæuit in eurithon:ſubaudis turbatus eſt:aut periit.
Callida:inſidioſe facta:dicit ferrum ſagittarum tres uncos habere:ut infixum reuelli non poſſit. Explicuit: ambos illius oculos obcæcauit. Hoſtem:Parthonopæum.

Illum & ſydoniæ iuga per Theumeſia nymphæ
Bellantem.atq; ipſo ſudore. & puluere gratum
Laudant.& tacito ducunt ſuſpiria uoto
Talia cernentis mitis ſubit alta Dianæ
Corda dolor.fletuq; genas uiolata quod inquit
Nunc tibi quod lethi quæram dea fida propinqui
Effugiunt? hæc ne ultro properaſti prælia ſæue
Ac miſerande puer? cruda heu feſtinaq; uirtus
Suaſit.& hortatrix animoſi gloria lethi
Scilicet anguſtum iamdudum urgentibus annis
Mœnalium tibi parue nemus.perq; antra ferarũ
Vix tutæ ſine matræ uiæ.ſilueſtria cuius
Nondum tela procax.arcumq; implere ualebas
Et nunc illa meas ingentem plangit ad aras
Inuidiam.ſurdaſq; fores.& limina laſſat
Tu dulces lituos.hululataq; prælia gaudes
Fœlix.& miſeræ tandem moriture parenti
Ne tamen extremo fruſtra morientis honori
Abſuerit.uenit in medios caligine fulua
Septa globos.primumq; leues furata ſagittas
Audacis tergo pueri.cæleſtibus implet
Choryton telis.quorum ſine ſanguine nullum
Effugit.Ambroſio tunc ſpargit membra liquore
Spargit equum ne quo temeretur uulnere corpus
Ante necem. cantuſq; ſacros.& conſcia miſcet
Murmura.ſecretiſq; colchidas ipſa ſub antris
Nocte docet.mõſtratq; feras quærẽtibus hærbas
Tunc uero ex certo circunuolat igneus arcu
Nec ſe mente regit.patriæ matriſq; ſuiq;
Immemor:& nimium cæleſtibus utitur armis
Vt leo cui paruo mater Getula cruentos
Suggerit ipſa cibos cum primum creſcere ſenſit
Colla iubis.toruuſq; nouos reſpexit ad ungues
Indignatur ali.tandemq; effuſus apertos
Liber amat campos.& neſcit in antra reuerti
Quos age parrhaſio ſternis puer ĩprobe cornu?
Prima Tanagræum turbauit arũdo Corœbum
Extremo galeæ:primoq; in margine parmæ
Anguſta tranſmiſſa uia:ſtat faucibus unda
Sãguinis:& ſacri facies rubet igne ueneni.
Sæuit in Heurichion:cui luminis orbe ſiniſtro
Aſpera tergeminis acies ſe condidit uncis
Ille trahens oculo plenam labente ſagittam
Ibat in auctorem.Sed diuum fortia quid non
Tela queant? alio geminatum lumine uulnus
Explicuit tenebras:ſequitur tamẽ improbus hoſtẽ

Q ua meminit:fuſum donec prolapſus i idam
Decidit:hic ſæui miſer inter funera belli
Palpitat:& mortem ſocioſq; hoſteſq; precatur
Addit Abantiadas iſignem crinibus Argum
Et male dilectum miſeræ Cydona ſorori
Huic geminum obliqua traiecit arundine tempus
Extitit hac ferrum uelox:hac pēna remāſit
Fluxit utriq; cruor:nulli tela aſpera mortis
Dāt ueniam.nō forma Lamum:nō inſula Lygdū
Nō pubeſcētes texerunt Aeolon anni
Figitur ora lacus:flet ſaucius inguina Lygdus
Perfoſſam telo niueam gemis Aeole frōtem
Te præceps Euboea tulit.te candida Tyſbe
Miſerat.hūc uirides non excipietis Amycle
Nunq̄ caſſa manus:nullum ſine uulnere fugit
Miſſile.nec requies dextræ.ſonitumq; priori
Iūgit arundo ſequens.unum quis crederet arcum?
Aut unam ſæuire manum? modo dirrigit ictus
Nūc latere alterno dubius conamina mutat
Nunc fugit inſtātes.& ſolo reſpicit arcu
Et iam mirātes.indignanteſq; coibant
Labdacidæ. primuſq; Iouis de ſanguine claro
Amphion ignarus adhuc q̄ funera campis
Ille daret quonam uſq; moram lucrabere fati
O multum miſeros puer orbature patētes?
Q uin etiam menti tumor.atq; audacia gliſcit
Congreſſus dum nemo tuos.pugnamq; minorem
Dignatur bellis.iramq; relinqueris infra
I repte arcadiam.mixtuſq; æqualibus illic
Dum ferus.hic uero deſæuit puluere mauors
Prælia lude domi.q; ſi te mœſta ſepulchri
Fama mouet:dabimus.letho moriere uirorum
Iamdudum hūc contra ſtimulis grauioribus ardet
Trux Atlantiades.nec dum ille quieuerat.infit
Sera etiam i Thebas.quarum hic exercitus arma
Profero.quiſnam adeo puer.ut bellare recuſet
Talibus? Arcadiæ ſtirpem .& fera ſemina gētis
Nō Thebana uides.nō me ſub nocte ſilēti
Thyas Echionio genitrix famulata Lyæo
Edidit:haud unq̄ deformes.uertice mytras
Induimus.turpiq; manu iactauimus haſtam
Protinus aſtrictos didici raptare per amnes
Horrēdaſq; domos magnarum intrare ferarum
Ec quid plura loquar? ferrū mea ſemper:& arcus
Mater habet:ueſtræ feriunt caua tympana matres
Nō tulit Amphion:uultumq; & in ora loquētis

Addit:occidit. Abantiades: Abantis filios quos ſupra memorauit:non ego Abátiadas. Et male dilectum: quia dilectus inter uos:nō cauſa pietatis eſt:ſed libidinis: notandum ergo quod hic male ſcelerate ſignificat:quia incæſtum oſtendit:ideo quaſi impii ipſius tantum mortem expreſſit. Candida:propter columbas. Non excipietis amyclæ:maxime in ſuuam patriam reuertitur:amyclæ ciuitas laconiæ regiōis. Quis crederet arcū:poſt terga mittebat ſagittas fugiens ſicut parthi.Lucanus:& melior ceſſiſſe loco quam pellere uirtus.Virgilius:fidentemque fuga parthum uerſiſque ſágittis. Labdacidæ:labdacidæ a patre labdaco. Amphion :filius Amphionis Theti fratres. Quæ funera.quātas mortes. Infra nec dignus ira hoſtis:cōtemptibilis. Fama mouet. Non me ſub nocte ſilenti:epitheton noctis:ſeu quod ſacra a Thebanis tacite cælebrātur. Vertice mytras:mytra īcuruum pileo de quo dependent buccarū tegmina:& oratorie:crimen obiectum eſt ex habitus qualitate.Virgilius:& tunicæ manicas & habent redimicula mytræ.

Lumine diro: Conuētis haſtæ ſiue aſpero: quod lux ferri deos terreat. Deuius haſtam: auianæ haſtæ motus. Virgilius. dato uertit ueſtigia tergo. Omni ſtetit: nihil de uiuo uultum mutauit in conſpectu rectiſſimo. Pudico: caſto. Mandauerat: commēdauerat. Diſſimulata: cælata ſiue mutata.

Parce parenti: bene furenti filio nomē matris appoſuit: ut oblatio cari nominis puerū feſtinato ſuo retardaret interitu: ut uel matri parceret: quippe quam ꝓ gloria ſua contemnere cupiebat. Cultus: ſpolia amphionis. Tempeſtiua: Opportuna. Horatius. deſine matrem tempeſtiua ſequi uiro.

Temperet: diſponat: aut ordinet. Colus: parcarum: ideſt finita eſt Parthonopæi uita. Pudore: ſubaudis ceſſit: & auertit Parthonopæo faciem. Turbidus Oriō: qa hic dryas orionis fuit filius: q iuſſu dianæ ſcorpii ictu periit: turbidus autem quia illa ſtella eius tempeſtatem mouet: ſiue fortis uel incontinens: quippe qui nimio amore dianæ flagrauit. Inde furit primū: ex illa cauſa. quia patrem eius diana ſagittis occiderat. unde Horatius. Virginea domitus ſagitta. Arcadas: comites Dianæ.

Telum immane rotat: ſed ferri lumine diro
Turbatus ſonipes. ſeſe dominumq; retorſit
In latus. atq; auidam tranſmittit deuius haſtam
Acrior hoc iuuenem ſtricto mucrone petebat
Amphion. cum ſe medio Latonia campo
Iniicit ante oculos. omni ſtetit: anxia uultu
Hærebat iuueni deuinctus amore pudico
Mænalius Dorceus. cui bella ſuumq; timorem
Mater. & audaces pueri mandauerat annos
Huius dum uultu dea diſſimulata profatur
Hactenus Ogygias ſatis infeſtaſſe cateruas
Parthonopee ſatis. miſeræ iam parce parenti
Parce deis quicunq; fauent. nec territus ille
Hūc ſine me (nec plura petam) fidiſſime Dorceu
Sternere humi. qui tela meis gerit æmula telis
Et ſimiles cultus. & fræna ſonātia iactat
Fræna regam cultus triuiæ pēdentibus alto
Limine. captiuis matrem donabo pharetris
Audiit. & mixto riſit Latonia fletu
Viderat hāc cæli iamdudum parte remota
Gradiuum complexa Venus. dumq; anxia thebas
Commemorat. Cadmumq; uiro. caræq; nepotes
Hermionæ. preſſum tacito ſub corde dolorem
Tempeſtiua mouet. Nō ne hāc gradiue proteruā
Virginitate uides mediam ſe ferre uirorum
Cœtibus? utq; acies audax. & martia ſigna
Temperet? en etiam donat. præbetq; necādos
Tot noſtros de gente uiros. huic tradita uirtus
Huic furor? agreſtes ſupereſt tibi figere Damas
Deſiluit iuſtis commotus ī arma querelis
Bellipotens. cui ſola uagum per inane ruenti
Ira comes. reliqui ſudāt ad bella furores
Nec mora: cum mœſtam monitu Latoida duro
Increpat aſſiſtēs. Nō hæc tibi prælia diuum
Dat pater armigerum ni protinus improba cāpū
Deſeris huic æquam noſces nec pallida dextræ
Quid faciat? cōtra premit. huic mauortia cuſpis
Hinc plene tibi parue colus: Iouis inde ſeueri
Vultus. abit ſolo poſt hæc deuicta pudore
At pater Ogygias mauors circunſpicit alas
Horrēdumq; dryāta mouet: cui ſanguinis auctor
Turbidus Orion: comiteſq; odiſſe Dianæ
Inde furit primum. hic turbatos arripit enſe
Arcadas: exarmatq; ducem. cadit agmine lōgo
Cyllenes populus. thegeæq; habitator opacæ
Ephytheiq; duces. fugiūt thegeæq; phalāges

Ipſum aūt:& lapſa fidit proſternere dextra
Nec ſeruat uires: &enim huc iam feſſus:& illuc
Mutabat turmas:urgent præſagia mille
Funeris:& nigræ præcedunt nebula mortis
Iamq; miſer raros comites.uerumq; uidebat
Dorcea:iam uires paulatim abſcedere ſentit
Sentit.& exhauſtas humero leuiore pharetras
Iā minus atq; minus fert arma puerq; uidetur
Et ſibi cum torua clypei metuendus obarſit
Luce dryas tremor ora repens.ac uiſcera torſit
Arcados. Vt feri uectorem fluminis albus
Cum ſupra reſpexit olor.cupit hiſcere ripam
Strymonos.& trepidas in pectora cōtrahit alas
Sic iuuenem ſæui conſpecta mole Dryātis
Iam non ira ſubit.ſed lethi nuncius horror
Arma tamen fruſtra ſuperos. Triuiamq; precatus
Mollitur pallens. & ſurdos expedit arcus
Iamq; inſtare telis.& utrāq; obliquis in ulnam
Cornua contingit mucrone.& pectora neruo
Cum ducis Aonii magno cita turbine cuſpis
Fertur in aduerſum.neruiq; obliqua ſonori
Vincla ſecat.pereūt ictus:manibuſq; remiſſis
Vana ſupinato ceciderunt ſpicula cornu
Tunc miſer & frænos turbatus.& arma remiſit
Vulneris impatiens humeri.qua tegmina dextri
Intrarat. facilemq; cutem ſubit altera cuſpis
Cornipediſq; fugam ſucciſo poplite ſiſtit
Tunc cadit ipſe Dryas(mirum) nec uulneris unq̄
Conſcius olim.auctor teli.cauſæq; patebant
At puer infuſus ſociis indeuia campi
Tollitur.Heu ſimplex ætas.morienſq; iacentem
Flebat equum.cecidit laſſata caſſide uultus
Aegraq; per trepidos expirat gratia uiſus
Et prenſis concuſſa comis.ter colla quaterq;
Stare negant.ipſiſq; nefas lachrymabile thebis
Ibat purpureus niueo de pectore ſanguis
Tandem hæc ſingultu uerba incidente profatur
Labimur I miſeram Dorceu ſolare parentem
Illa quidem ſi uera ferunt præſagia curæ
Aut ſomno iam triſte nefas:aut omine uidit
Tu tamen arte pia trepidam ſuſpende:diuq;
Decipito:neu tu ſubitus:neue arma tenēti
Veneris:& tandem cum iam cogere fateri
Dic merui genitrix pœnas inuita capeſſe
Arma puer rapui.nec te retinēte quieui
Nec tibi ſollicitæ ſaltem inter bella peperci

Seruat uires:dum hoſtes inſequuntur: Præcedunt nubila mortis: circunuolant: ideſt uentus.uerumq; uidebatur:non eum in quem fuerat immutata. Arſit:effulſit: uel reſplenduit.auus enim dryas neptunni filius fuit iouis & Mercurii: idcirco duorū numinum armis gerebat iſignia. Hiſcere ripam:ut ſe ſubmergat: & fugiat aquilam. Expedit:ad ſagittandum parat. Aonii: dryantis. Nerui ſonori:arcus parthonopæi inciſo neruo. Ictus:quos parthonopæus parauerat perierunt. Facilem: mollem ſeu penetrabilem.ut pueri ſcilicet. Poplite ſiſtit:per ſedentis poplitem equum percuſſit. Conſcius:a diana intelligitur dryas occiſus:ut ipſa ſuperius promiſerat dicens: & noſtris fas ſit ſæuire ſagittis. Et præhēſis concuſſa comis : nam morituris ſolent erigere capita:comaſq; concutiēdo ſiue uellendo quaſi reuocent illius ſenſum. Incidente:irrumpente. Arma tenenti:ne audita morte tua:te aut ſe interficiat: ideſt ſtatim ut ueneris ne dicas me occiſum fuiſſe.

Dic merui:dic mee matri ex mea perſona merui occidi quia te reuocantem me ab intentione belli non ſum ſęcutus : & merito pœnas dedi. Capeſſe:quia te contempſi: ut orbitaris quia filio priuaris. Peperci:qa audacius q̄ ætas poſcebat bella tractaui.

Pone metus:deſine pro me eſſe ſollicita.
Præbuit:interpoſitio poetæ perſonæ.
Me dedignãte ſolebas:quia quaſi uir fortis uolebat ornatibus decorari.

OBruit heſperia phœbũ nox humida porta: Hic liber cõtinet hortatus etheoclis:ut per noctẽ ſui milites obſideant caſtra argiuoꝝ: inde ꝑ noctẽ officia uigiliaꝝ & ducis.argiuaꝝ matrum deprecatio in templo Iunonis & Pepli oratio:Iunonis præcepta per irim ad ſomnũ ut thebanos uigiles obruat:deſcriptio domus ſomni:& eius ad thebas aduentus.executio de his quæ mandauerat Iuno:Thyodamantis ſacerdotis ſubitus furor pſuadẽtis ut inuadãtur argiui. Adraſti gratulatio:& eruptio Thyodamantis & uaſtagio argiuoꝝ morientibus thebanis:Dymantis & Hopplei comitum Tydei & Parthonopæi allocutiones in deliberandis cadaueribus ducum : & ultra humanũ modũ dimicatio. uaticinatio thyreſiæ qđ thebæ non poſſent aliter uincere niſi unus ſede dracõteo ſæmine deuoueret:& Creõtis filii qui perſuadente uirtute in manthos formam conuerſus de muro uulneratum pro patria præcipitẽ dedit cũ non potuiſſet eum pater pia allocutione a uolũtate dimouere.capanei aſcenſus in thebanũ murũ: & eius poſt diuerſorum numinum indignantium querelas per fulmen interitus.

OBruit heſperia . Heſperia. occidentali.properata . feſtinata.miſeratus opes : miſeratus eſt Iuppiter triſte eſſe perire illos qui nec thebani fuerant:nec argiui : ſed utriuſq; partis auxilio uenerant. Panditur:abſceſſu militum patefactus eſt campus: quorum acie antea tegebatur. Deformis ſanguine:horridus ſiue cõfuſus. Orba rogis: ſepultura carentia. Laceris:ſciſſis. Ineuntibus arma:anaſtrophe pro euntibus in arma:ideſt ad bellum Anguſte.nimia multitudine. Late cepere reuerſos:quia pauci redierant. Par utrinq; dolor : utriuſq; partis magna clades extiterat. Quattuor errãtes: Amphiarai:Tydei hyppomedontis parthonopæi. Viduæ moderantibus alni: gubernatoribus deſtitutæ. Moderantibus pro moderatoribus: participium pro nomine. Animus:audacia hinc enim fiducia thebanis accreuerat ꝙ quattuor argiuorũ duces eximii extincti fuerant forte belloꝝ.

Contenti rediiſſe:quibus incolumibus in patriam rediiſſe ſuffecerat. Dat theſſera: militare ſignum quæ nuncius belli quando per uigilias nunc theſſera dicitur.

Viue igitur:potiuſq; animis iraſcere noſtris
Etiam pone metus.fruſtra de colle lycæi
Anxia proſpectãs ſi quis per nubila longe
Aut ſonus aut noſtro ſublatus agmine puluis
Frigidus in nuda iaceo tellure.nec uſq;
Tu prope.quæ uultus.efflantiaq; ora teneres
Hunc tamen orba parẽs crinem(dextraq; ſeccãdũ
Præbuit)hunc toto capies pro corpore crinem
Comere.quem fruſtra me dedignãte ſolebas
Huic dabis exequias:atq; inter iuſta memento
Ne quis inexpertis haberet mea tela lacertis
Dilectoſq; canes ullis agat amplius antris
Hæc autem primis arma infœlicia caſtris
Vre.uel ingratæ munus ſuſpende Dianæ.

QVattuor afflictis ducibꝰ fiducia belli
Sydoniis creſcit Graiorum obſidere caſtra
Tũc Iũo mittit quẽ ſõnũ cõcitet Irim
Thebanis ſubito ſoluũt mẽbra ſopor
Thyodamas ſtimulat.nocturna in prælia graios
Facta docens iugulant iacentia corpora ferro
Decipit incautos pietas . hoppleum.atq; Dimanta
Oenidæ exanimis lethi dum membra reportat
Pãdere thyreſiam compellunt debita thebis
Tunc patriæ uitam largitur ſponte Menœceus
Mox capaneus ſcalis conſcendit mœnia ſæuus
Fulmine percuſſus turrim complectitur ardens.

OBruit heſperia phœbũ nox hũida por(ta
Imperiis properata Iouis nec
caſtra pelaſgum
Aut tyrias miſeratus opes ſed triſte tot extra
Agmina.& immeritas ferro decreſcere gentes
Pãditur immenſo deformis ſanguine campus
Illic arma:& equos ibant.quibus ante ſuperbi
Funeraq; orba rogis.neglectaq; membra reliquũt
Tunc inhonora cohors laceris inſignibus ægras
Secernunt acies:portæq; ineuntibus arma
Anguſtæ populus late cepere reuerſos
Par utrinq; dolor:ſed dant ſolatia thebis
Q uattuor errantes danaum ſine præſide turmæ
Ceu mare per tumidum uiduæ moderãtibus alni
Q uas deus:& caſus:tempeſtateſq; gubernãt
Inde animus Tyriis:non iam ſua caſtra:ſed ultro
Hoſtilem ſeruare fugans ne forte Mycenas
Contenti rediiſſe petãt:dat theſſera ſignum

Excubiis:poſitæq; uices.dux noctis opertæ
Sorte Meges:ultroq; Lycus:iamq; ordine iuſſo
Arma.dapes:ignemq; ferunt:rex firmat euntes
Victores danaum (nec enim lux craſtina longe)
(Nec quæ pro timidis interceſſere tenebræ
Semper erunt)augete animos.& digna ſecundis
Pectora ferte deis.iacet omnis gloria Lenæ
Precipuæq; manus:ſubiitq; ultricia Tydeus
Tartara.mors ſubitāq; nigri ſtupet auguris ūbrā
Hiſmenos raptis tumet Hyppomedontis opimis
Arcada belligeris pudet annumerare trophæis
In manibus merces:nuſq̄ capita ardua belli
Mōſtrateq; ducum ſeptena per agmina criſtæ
Scilicet Adraſti ſenium:fraterq; iuuēta
Peior?& inſanis Capaneus metuendus in armis?
Ite age.& obſeſſis uigiles circūdate flammas
Nulli ex hoſte metus.prædam adſeruatis.opeſq;
Iam ueſtras.Sic ille truces hortatibus implet
Labdacidas iuuat exhauſtos iterare labores
Sicut erat puluis.ſudorq; cruorq; per artus
Mixtus adhuc.uertere gradum.uix obuia paſſi
Colloquia.amplexus etiam:dextraſq; ſuorum
Excuſſere humeris.tunc frōtem.auerſaq; terga
Partiti.laterumq; ſinus.uallum undiq; cingunt
Ignibus infeſti.rabidi ſic agmine mixto
Sub noctem coiere lupi.quos omnibus agris
Nil non auſa fames lōgo tenuauit hiatu
Iā ſtabula pſa premūt. torquet ſpes irrita fauces
Balatuſq; tremens.pingueſq; ab ouilibus agnæ
Quod ſupereſt duris aſtrigunt poſtibus ungues
Pectoraq;:& ſiccos minuūt in limine dentes
At procul Argolici ſupplex in margine templi
Cœtus.& ad patrias fuſæ Pelopeides aras
Sceptriferæ Iunonis opem.reditumq; ſuorum
Expoſcūt.pictaſq; fores.& frigida uultu
Saxa terunt.paruoſq; docent procumbere natos
Cōdiderāt iam uota diem.nox addita curas
Iūgit.& aggeſtis uigilāt altaria flammis
Peplum etiam dono cuius mirabile textum
Nulla manus ſterilis.nec diſſociata marito
Verſarat calathis:caſtæ uelamina diuæ
Haud ſpernēda ferunt:uariis ubi plurima floret
Purpura picta modis:mixtoq; incēditur auro
Ipſa illic magni thalamo deſpōſa tonātis
Expers cōnubii:& timidæ poſitura pudorem
Lumine demiſſo pueri Iouis oſcula libat

Vices:excubantium ſucceſſiones. Vltro:uoluntate non ſorte cogente. Lux craſtina:quæ nox uictores efficiet. Secundis:fauētibus. Tumet:ſuperbit. In manibus merces:in promptu eſt præmium laboris noſtri. Iam ueſtras:ad incitādum uirorū fortium animos ſpem prædæ monſtrauit. ut Lucanus.ſupereſt pro ſanguine merces:quam monſtrare meum eſt. Vertere gradum:ad argiuos. Aduerſaq; terga:excubiarum inter ſe officia duxerūt. Sub noctē:per noctem. Fauces:luporum. Quod ſupereſt:ſi quidem nil aliud poteſt facere. Saxa terunt:ita ſuppliciter humi procubuerunt:ut uultibus ſuis templorum tegeret limina. Peplum etiam dono:peplum eſt ueſtis candida aureis clauis picta ſine manicis.quod ſimulacris fiebat:ſed hoc peplum primum eſt ab athenienſibus inſtitutum quod matronæ ſuis manibus faciebant:& inter triennium numinibus offerebant.

Vbi:in ipſo peplo. Floret:ſplendet. Incēditur:ſplendet. Deſponſa:ſponſa deſignata. Lumine demiſſo:nam uirginitas cum pudore deponitur fœminarum.

Tumulumq; rebellē:ſinecdoche:a parte totum:& tumulum in quo natus eſt liber rebellem contra Iunonem. Sors dedit:caſus occurrit. Vallum:thebanorum. Geminoſq; tonantis:indignata eſt Iuno uacuis in aſtris geminos Iouis in thebana urbe concubitus. Orbibus accingi. Virgilius mille trahit uarios aduerſo ſole colores.

Suſpenditur:curuatur.ut ipſe alibi.ſuſpēdit pelion arcu. Occiduæ:in occidentalibus partibus conſtitutæ. Aethiopaſq; alios mauros dicit occidentales. Nulli penetrabilis aſtro:hoc eſt nullius ſyderis lumen admittens. Iners:quietus. Graue:pigrū ſiue obſcurū. It:uadit. Deſidis: inertis.

Errare:moueri. Effugiens:procurrens.

Simplex:& nondum furtis offenſa mariti
Hoc tunc argolicæ ſanctum uelamine matres
Induerāt ebur:& lachrymis:quæſtuq; rogabāt
Aſpice ſacrilegas Cadmeæ pelicis arces
Syderei regina poli:tumulumq; rebellem
Diſiice.& in thebas aliud(potes) excute fulmen
Quid faciat.ſcit fata ſuis contraria grat is
Auerſumq; Iouem.ſed nec periiſſe precatus
Tātaq; dona uelit.tempus tamen obuia magni
Sors dedit auxilii.uidet alto ex æthere clauſa
Mœnia.& inſomni uallum ſtatione teneri
Horruit irarum ſtimulis.motaq; uerēdum
Turbauit Diadema coma.non ſæuius arſit
Herculeæ cum matris onus.geminoſq; tonātis
Concubitus uacuis indignaretur in aſtris
Ergo intempeſta ſomni dulcedine captos
Deſtinat Aonios.letho præbere.ſuamq;
Orbibus accingi ſolitis iubet irin.& omne
Mādat opus.paret iuſſis dea clara polumq;
Linquit.& in terras lōgo ſuſpēditur arcu
Stat ſup occiduæ nebuloſa cubilia noctis
Aethiopaſq; alios.nulli penetrabilis aſtro
Lucus iners.ſubterq; cauis graue rupibus antrum
It uacuum in mōtem.qua deſidis atria ſomni
Securumq; larem.ſegnis natura locauit
Limen opaca quies.& pigra obliuia ſeruāt
Et nunq̄ uigili torpens ignauia uultu
Ocia ueſtibulo.preſſiſq; ſilentia pennis
Muta ſedēt.abiguntq; truces a culmine uentos
Et ramos errare uetāt.& murmura demunt
Alitibus non hic.pelagi licet omnia clament
Littora.non illic cæli fragor ipſe profundis
Vallibus effugiens ſpeluncæ proximus amnis
Saxa inter ſcopuloſq; tacet.nigrātia circum
Armēta.omne ſolo recubat pecus.& noua marcēt
Gramina.terrarumq; inclinat ſpiritus hærbas
Ipſe autem uacuis curis humentia ſubter
Antra ſoporifero ſtipatus flore tapetis
Incubat.exhalāt ueſtes.& corpore pigro
Strata calent.ſupraq; thorum niger efflat anhelo
Ore uapor.manus hæc fuſos a tempore læuo
Suſtentat crines.hæc cornu oblita remiſit
Huc ſe cæruleo librauit ab æthere uirgo
Diſcolor.effulgēt ſyluæ:tenebroſaq; tempe
Adriſere deæ.& zonis lucētibus icta
Euigilat domus.ipſe autem nec lampade clara

Nec ſonitu nec uoce deæ perculſus eodem
More iacet.donec radios thaumãtias omnes
Impulit.inq̃ oculos penitus deſcendit inertes
Tunc ſic orſa loqui. nymborum fulua creatrix
Sydonios te iuno duces mitiſſime diuum
Somne iubet.populumq̃ trucis defigere cadmi.
Qui nũc euentu belli tumefactus achiuum
Peruigil aſſeruat uallum.& tua iura recuſat
Da precibus tãtis.rara eſt hæc poſſe facultas
Placatumq̃ iouem dextra iunoue mereri
Placatumq̃ ſimul iunonem coniuge dextro.
Dixit.& increpitãs lãguentia pectora dextra
Ne pereãt uoces.iterumq̃ iterumq̃ monebat.
Ille deæ iuſſis dubiis mixtuſq̃ ſopori
Annuit.excedit grauior nigrãtibus antris
Iris.& obtuſum multo iubar excidit imbri.
Ipſe quoq̃ & uolucrem greſſum.& uentoſa citauit
Tempora.& obſcuri ſinuatam frigore cæli
Impleuit chlamydem.tacitoq̃ per æthera curſu
Fertur.& aoniis lõge grauis imminet aruis
Illius aura ſolo uolucres.pecudeſq̃.feraſq̃
Explicat.& penitus quecũq̃ ſuperuolat orbem.
Lãguida de ſcopulis ſidunt freta pigrius hærent
Nubila.demittunt extrema cacumina ſyluæ
Pluraq̃ laxato ceciderunt ſydera cælo
Primus adeſſe deum ſubita caligine ſenſit
Campus & ĩnumeræ uoces.fremituſq̃ uirorum
Summiſere ſonum.cum uero humẽtibus alis
Incubuit.piceaq̃ haud unq̃ denſior umbra
Caſtra ſubit.errare oculi.reſolutaq̃ colla
Et medio afflatu uerba imperfecta relinqui.
Mox.& fulgẽtes clypeos.& ſæua remittũt
Pila manu.laſſiq̃ cadũt in pectore uultus
Et iam cuncta ſilent.ipſi iam ſtare recuſant
Cornipedes.ipſos ſubitus cinis abſtulit ignes:
At non & trepidis eadem ſopor ocia graiis
Suadet:& a iunctis arcet ſua nubila caſtris
Noctiuagi uis blãda dei ſtãt undiq̃ in armis.
Fœdam indignãtes noctem.uigileſq̃ ſuperbos
Ecce repẽs ſuperis animum lymphãtibus horror
Thyodamanta ſubit.formidãdoq̃ tumultu
Pandere fata iubet.ſiue hanc ſaturnia mentem
Siue nouum comitem bonus inſtigabat apollo.
Proſilit in medio.uiſu audituq̃ tremendus.
Impatienſq̃ dei.fragili quem mente receptum
Non capit.exundant ſtimuli.nuduſq̃ per ora

Summiſere: ſuppreſſere. Errare:dormitare. Vultus:alicuius dormientis. Caſtris: argiuorum. Vis: glorioſe mori. Repens:repentinus. Lymphantibus: furentibus. Siue nouum:quia Thyodamas in locum Amphiarai fuerat conſtitutus. Stimuli:quibus premebatur a numine. Nudus:manifeſtus & euidentius patens.

Stat:plenus eſt.ut Virgilius.Stant & iuniperi. Incerto:trementi ſiue ambiguo:quia modo rubor modo pallor ora eius mutauerat.ut Vir.Cui talia fanti Ante fores ſubito nõ uultus nõ color unus. Tẽdit:iſflat.ut Luca. Tendatq; cutẽ pereũte figura. Sparſa:rotata hac atq; illac coma.ut Virgil.Non comptæ manſere comæ. Sic phryga:quos in templo matris deum gallos appellant.

Cruentum:cruentatum. Conſumpta:lacerata. Scire uetat:quia dolorem furor ſẽtire non patitur. Pinus ſacras:conſecratus faces. Reſperſa:polluta ſanguine quem furens amato corpori ſuo fuderat.ut Virgili. Sparſi rorabant ſanguine uepres. Arbor: pinus quæ colitur in ſacris matris deũ ſub qua iacuit Athis matri deum dilectus. Signorum:militarium. Mouens: animo reputans ærũnas. Subita noui.i.qui in locũ peremptorum fuerãt conſtituti. Seq; huc creuiſſe:ideſt ad hos honores prouectos ſe dolebant:ideoq; occiſis ducibus per calamitatem prouecti ſunt. Fregit iter:ideſt a gubernatore deſerta ẽ. Aut lacerum cuſtos: quia nauis latera cuſtodiẽdo ſeruabat. Domino tutela minori:hoc eſt nouo gubernatori:qui in locum defuncti ſucceſſit nõ minus conſeruandæ nauis ſibi creditæ creſcit ſtudium. Nox fœcunda:fraudibus opportuna. Miſerumq; diem:quo uicti ſumus.

Frangite portarũ:Vndiq; nos fractis portarum clauſtris in hoſtes imittite. Hoc tumulare ſuos:ſepelire.i.pœnam quam hoſtibus tentamus inferre per ſepulturam erit. extinctis ſociis noſtris:quaſi ultione gaudeant interemptorum matres. Equidem:p hironiam dictum eſt.i. re uera hæc opportunitas nobis etiam per diẽ contingit. ideoque debemus differre : hoc eſt ne faciendi occaſio pereat differri non debet. Secũdæ: proſpere. In ſe ipẽ:ut fidem uaticinationis ſuæ faciat:iterum ſe ab Apolline.ut hæc dicat moueri ſignificat.ut Virgi.Ecce iterum ſtimulat. Soluta:hiatu diuiſa. Vmbra iugales:in ſe quidem tam clarus erat q̃ fuerat uiuens.equi aũt ipſius inferorum fuerant offuſcati caligine. Non uanæ:mõſtra quietis.Virgili.Nec ſopor illud erat : ſed coram agnoſcere uultus.Vellataſq; comas præſẽtiaq; ora uidebar. Tu ne inquit: Inuehẽtis uerba. Redde:hæc eſt interpoſitio. Amittere noctem:opportunitatem inuadendorum hoſtium perdere. Edocui lapſus: auium uolatus oſtendit.

Stat furor.& trepidas incerto ſanguine reddit.
Exhauritq; genas.acies huc errat & illuc
Sertaq; mixta comis ſparſa ceruice flagellat.
Sic phryga terrificis genitrix idea cruentum
Elicit ex adytis cõſumptaq; brachia ferro
Scire uetat.quatit ille ſacras in pectora pinus.
Sãguineoſq; rotat crines ac uulnera curſu
Examinat.pauet omnis ager.reſperſaq; cultrix
Arbor.& attoniti currum erexere leones.
Ventum ad cõcilii penetrale.domumq; uerẽdam
Signorum.magnis ubi dudum cladibus æger
Rerum extrema mouẽs fruſtra cõſultat adraſtus.
Stãt circum ſubiti proceres.ut quiſq; perempto
Proximus.& magnis loca deſolata tuentur
Regibus haud læti.ſeq; huc ceruice dolẽtes
Non ſecus amiſſo medium cum præſide puppis
Fregit iter.ſubit ad uidui moderamina claui.
Aut laterum cuſtos.aut quem penes obuia põto
Prora fuit.ſtupet ipſa ratis.tardeq; ſequuntur
Arma.neq; accedit domino tutela minori
Ergo alacer trepidos ſic erigit augur achiuos
Magna deum mãdata duces.monituſq; uerẽdos
Aduehimus.non hæc noſtro de pectore uoces
Ille canit.cui me famulari & ſumere uitas
Veſtra fides ipſo nõ diſcordãte ſubegit
Nox fœcũda operũ.pulchræq; accõmoda fraudi
Pãditur augurio diuum.uocat obuia uirtus.
Et poſcit fortuna manus.ſtupet obruta ſomno
Aonidum legio.tempus nũc funera regum
Vlciſci.miſerumq; diem.rapite arma.moraſq;
Frãgite portarum.ſociis hoc ſubdere flammas
Hoc tumulare ſuos.equidem hoc & marte diuino
Dum res infractæ.pulſiq; in terga redimus
Per tripodas iuro:& rapti noua fata magiſtri
Vidi.& me uolucres circum plauſere ſecũdæ.
Sed nunc certa fides.modo me ſub nocte ſilenti
Ipſe ipſe aſſurgẽs iterum tellure ſoluta
Qualis erat(ſolos infecerat umbra iugales)
Amphiaraus adit.uanæ nec monſtra quietis
Nec ſomno comperta loquor.tu ne inquit inertes
Inachidas(redde hæc parnaſia ſerta.meoſq;
Redde deos)tãtam patiere amittere noctem
Degener.hæc egomet cæli ſecreta.uagoſq;
Edocui lapſus.ſuade eia ulciſcere ferro
Nos ſaltem dixit.meq; hæc ad limina uiſus
Cuſpide ſublata.totoq; impellere curru.

Quare agite utẽdũ eſt ſuperis.nõ cominus hoſtes
Sternendi .bellum iacet:& ſæuire poteſtas
En qui aderint.quos ingenti ſe attollere fama
Non pigeat.dum fata ſinunt.iterum ecce benignæ
Noctis aues ſequor.& comitũ licet agmina ceſſent
Solus.eo atq; adeo uenit ille.& quaſſat habænas.
Talia uociferãs noctem exturbabat.euntq;
Nõ ſecus accenſi proceres.quam ſi omnibus idem
Corde deus.flagrant comitari & iungere caſus.
Ter denos numero turmarum robora iuſſus
Ipſe legit.circa fremit indignata iuuentus
Cætera cur maneat caſtris.ignauaq; ſeruet
Ocia. pars ſublime genus.pars facta ſuorum
Pars ſua ſortem:alii clamãt ſortem undiq; poſcũt
Gaudet in aduerſis .animoq; aſſurgit adraſtus
Vertice.ſic pholoes uolucrum nutritor equorum.
Cui fœtura gregem pecoroſo uere nouauit
Lætatur cernẽs hos montis in ardua niti.
Hos innare uadis. certare parentibus illos.
Tunc uacuo ſub corde mouet.qui molle domãdi
Ferre iugum.qui terga boni.quis in arma tubaſq;
Natus ad helæas melior.quis ſurgere palmas.
Talis erat turmæ ductor longæuus achiuæ
Nec deeſt cœptis.unde hæc tam ſera repente
Numin a.qui fractos ſuperi rediiſtis ad argos.
Eſt ne hic infœlix uirtus? gentiq; ſuperſtes
Sãguis.& in miſeris animorum ſemina durãt.
Laudo equidem ægregii iuuenes.pulchraq; meoꝝ
Seditione furor.ſed fraudem & operta paramus
Prælia.cælãdi motus.nunq̃ apta latẽti
Turba dolo.ſeruate animos.uenit ultor in hoſtes
Ecce dies.nunc arma palam.nunc ibimus omnes
His tãdem uirtus iuuenum frænata quieuit.
Non aliter moto q̃ ſi pater æolus antro
Portam iterum ſaxo premat imperioſus & omne
Claudat iter.iamiam ſperatibus æquora uentis.
Inſuper herculeum ſibi iungit agillea uates
Actoraq;.hic aptus ſuadere.hic robora iactat
Non ceſſiſſe patri.comites tribus ordine deni
Horrẽdum aoniis.& contra ſtantibus agmen.
Ipſe noui gradiens furta ad mauortia belli
Ponit adoratas phœbea inſignia frondes
Longæuiq; ducis gremio commendat honorem
Frontis.& oblatam polynicis munere grato
Loricam .galeamq; ſubit.ferus actora magno
Enſe grauat capaneus.ipſe haud dignatus ĩ hoſtẽ

Sternendi:non contra uigilantes: cominus pugnabimus : ſed contra dormientes.
Benignæ noctis: demonſtrat uiã etenim dũ loquitur iterum proſperum auguriũ : Virgilius.Ecce iterum.ſtimulat. Quaſſat habænas:quaſi denuo Amphiaraus reuertatur ad ſuperos:quod eſt iræ indicium ꝙ tardabant iræ. Noctem exturbabat.i. noctis quietem. Sortem undiq; poſcunt : ut uel ſorte exigant qui mittantur. Fœtura : equarum ſoboles. Certare: curſu contendere. Terga boui:feſſiõi utiles. Natus:naturaliter aptus. Margas:gẽtis noſtræ quæ uirtutis erat plena. Seditione:qa certabant qui magis eligeretur. Sperantibus æquora uentis:in ſpe habentibus maria. Inſup : ſuper electos. Aptus ſedere:aptus dandis conſiliis. Iactat:gloriatur. Non ceſſiſſe patri:dat operam ne uideatur patri eſſe diſſimilis. Ordine deni:deni comites ſingulos duces ſequebantur:ut cum his triginta ꝓficiſcerentur ad bellum: quod thebanis etiã potuiſſent per diem horrorem indicere.
Agmen:hi pauci etiã non dormientibus: & diuerſo pugnantibus ſine dubio ſuffeciſſent. Gremio:hoc eſt fidei. Galeamq; ſubit: armatur. Enſe grauat:non dixit donat ſed grauat:quia ponderoſus erat.

Superoſq; ſeq:quaſi impius, Quid enī: interrogatiue. Mugitus ahenæ:ne audirēt hoſtes portarum ſtridorem. Peracti: perfoſſi. Expoſitas:negligenter abiectas. Hi ne auſi:debiles & ſomno dediti. Seruare uiros. Obſidere:ad nefas indictum. Ad hoc enim uenerant thebani: ut argiuos ne fugerent cuſtodirent. Tranſit:cito occidit.

Signare queat:numero diffinire queat.

Hunc temere: negligentem & ſine cura aliqua dormientem. Explicitum: extemſum. Lucanus. Et omnē explicuit per membra uirum. Greſſibus illapſum clypeo: q ſcilicet ſero uictus ſomno dum ſtabat defecit:ac corruit. Debile ferrum:non ferrum debile:ſed quia occidendo utebantur ferro debiles factæ ſunt. Caligantes iræ: incertæ pturbationes ſiue ſedatæ. Caſpia: a mari caſpio:quod eſt inter armeniam & pontum. Rabies: fames. Cōfundit maculas: pulchritudinem macularum cruore perfuſſa turbauit. Spectat ſua facta:uicta fame reſpicit predam. Doletq; defeciſſe famē: dolet expletum fuiſſe deſiderium comedēdi. Inanes:debiles ſine effectu. Satus hercule: Agileus. Voluitur: humile ſolum .i. ad mortem ſuam eorum oculos in quem tæla laxauerat ſomnus. Suprema: longa nocte:aut ſuprema ideſt ultima.

Ire dolo.ſuperoſq; ſequi permutat agilleus
Arma trucis nomi.quid enim fallētibus umbris
Arcus.& herculeæ iuuiſſent bella ſagittæ.
Inde per abruptas caſtrorum ex aggere pinnas.
Ne grauis exclamet portæ mugitus ahenæ
Præcipitāt ſaltu. nec longum & protinus īgens
Præda ſolo.ſeu iam exanimes.multoque peracti
Enſe iacent.ite o ſocii quacunq; uoluptas
Cædis inexhauſtæ.ſuperiſque fauentibus oro
Sufficite.hortatur clara iam uoce ſacerdos.
Cernitis expoſitas turpi marcore cohortes
(Pro pudor)argolicas. hi ne auſi obſidere portas.
Hi ſeruare uiros.ſic fatus exuit enſem
Fulmineum.rapidaque manu morientia tranſit
Agmina.quis numeret cædes? aut numine turbā
Exanimem ſignare queat? fodit ordine nullo
Tergaque pectoraque.galeis incluſa relinquit
Murmura.permiſcetque uagos ī ſanguine manes.
Hunc temere explicitum ſtratis hunc ſero remiſſis
Greſſibus.illapſum clypeo.& male tæla tenētem.
Cœtibus hos mediis ima inter.& arma iacentes
Accliues clypeis alios. ut quenque ligatum
Infœlix tellure ſopor.ſupremaque nubes
Obruerat.nec numen abeſt.armataque iuno
Lunarem quatiēs exerta lampada dextra
Pandit iter.firmatque animos & corpora mōſtrat.
Senſit adeſſe deam tacitus.ſed gaudia cælat
Thyodamas.iam tarda manus iam debile ferrum.
Et caligātes nimiis ſucceſſibus iræ
Caſpia non aliter magnorum ī ſtrage iuuencum
Tygris. ubi immēſo rabies placata cruore.
Laſſauitq; genas.& craſſo ſordida tabo
Cōfundit maculas.ſpectat ſuā fata.doletq;
Defeciſſe famem uictus ſic augur inerrat
Cædibus aoniis.optet nunc brachia centum
Centenaſq; in bella manus.iam tedet inanes
Exhaurire minas.hoſtemq; aſſurgere malit.
Parte alia ſegnes magno ſatus hercule uaſtat
Sydonios actorq; alia ſua quenq; cruento
Limite turba ſubit.ſtagnāt nigrātia tabo
Gramina.ſanguineis nutāt tentoria riuis.
Fumat humus.ſomniq;.& mortis anhelitus una
Voluitur haud quiſq̄ uiſus. aut ora iacētum
Erexit.tali miſeris deus aliger umbra
Incubat.& tacitum morientia lumina ſoluit.
Traxerat in ſomnis cythara ludoq; ſuprema

Sydera. iam nullos uiſurus alimenus ortus.
Sydonium pæana canẽs.hic lãguida ceruix
In leuum cogente deo.mediaq; iacebãt
Colla relapſa lyra.ferrum per pectus agileus
Exigit aptatumq; caua teſtudine dextram
Percutit.& digitos inter ſua fila trementes.
Proturbat menſas durus liquor.undiq; manãt
Sanguine permixti latices.& bacchus in altos
Cratheras.pateraſq; redit.ferus occupat actor
Implicitũ fratri thamyrum.thagus haurit ethedi
Terga coronati.danaus caput imputat hebri.
Neſcius heu rapitur fatis.hilariſq; per umbras
Vita fugit.mortiſq; feræ lucrata dolores.
Stratus humo gelida ſubter iuga fida.rotaſq;
Palpetus aonios gramen gentile metentes.
Proflatu terrebat equos.madida ora redundãt
Accenſuſq; mero ſopor æſtuat.ecce iacentis
Inachius uates iugulum fodit.expulit ingẽs
Vina cruor fractumq; perit in ſanguine murmur.
Fors illi præſaga quies.nigraſq; grauatus
Per ſomnum thebas.& thyodamãta uidebat
Quarta ſoporiferæ ſuperabãt tempora noctis
Cum uacuæ nubes.& honor non omnibus aſtris.
Afflatuſq; fugit.curru maiore bootes.
Iamq; ipſum defecit opus.cum prouidus actor
Thyodamãta uocat.ſatis hæc inopina pelaſgis
Gaudia.uix ullos tãto reor agmine ſæua
Effugiſſe necem.niſi quos deformis in alto
Sanguine degeneres occultat uita.ſecundis
Pone modum.ſunt & diris ſua numina thebis.
Forſitã.& nobis modo quæ fauere.recedunt
Paruit.& madidas tollens ad ſydera palmas
Phœbe(tibi exuuias monſtratæ præmia noctis
Nõdũ ablotus aqs)(tibi enĩ hæc ego ſacra litaui)
Trado ferus miles tripodum.fiduſq; ſacerdos
Si nõ dedecui iuſſa.tuliq; prementem
Sæpe ueni.ſæpe hanc dignare erumpere mentem
Nũc tibi crudus honor.trũca arma.cruorq; uirorꝝ
At patrias ſi quando domos.optataq; pæan
Templa lyceæ dabis.tot dñia dona ſacratis
Poſtibus.& totidem uoti memor exige tauros.
Dixerat.& lætis ſocios reuocabat ab armis
Venerat hos inter fato calydonius hoppleus
Mœnaliuſq; dymas dilecti regibus ambo
Regum ambo comites.quorũ poſt funera mœſti
Vitam indignãtur.prior arcada cõcitat hoppleus

Cogente deo:premẽte ſomno. Exigit: tranſadigit. Caua teſtudine:antiptoſis:ꝓ cauæ teſtudini. Et digitos:poetice dictum: ut morientis digiti cytharæ fila pulſarent. ut Virgi.Semianimeſq; micant digiti ferrumq; retractant. Cratheras patheraſq;: inuerſi cratheres fuderunt merum: quod abundantia ſanguinis repulſum iacẽtes repleuit cratheres. Implicitum:dum dormiunt mutuis ſe tenẽt amplexibus. Haurit: perfodit:necat. Neſcius:qa dormiẽs morti dimittitur. Hilaris:quia ſine ſenſu doloris in fata deceſſit. Proflatu: anhelitu. Vir. Anhelum proflabat ſub luce deum. Inachius uates:thyodamas. Fractumq; perit: ſuccisum:interruptum.uoluit enim proloqui:ſed morte interueniente non potuit.

Fors illi:dubitando dixit poeta: qui coniectura erat potiuſq̃ ueritas qđ dicebat. Cũ uacuæ nubes:toto rore uacuatæ. Honor: lux. Non omnibus aſtris:quia ſerena nocte non omnes ſtellæ æquali fulgore ſplendent. Bootes:ſeptentrionem dixit:qui hebeſcit ſolis aduentu. Defecit opus: defecerunt mortes. Madidas: cruore perfuſas.

Monſtratæ præmia noctis:quia ſupra dixit de eo ſe fuiſſe commonitum. Nondũ ablotus:nondum ſe ſacerdotali purificauerat ritu. Si nõ dedecui:ſi monitus tuos nõ indecẽter effeci:ſiue nõ dehoneſtaui. Tuliq; prementem:pertuli urgentem:quia uatis præceptum impetiit numen. Crudus honos:cruentus a nobis præbetur. At patrias ſi quando domos:ſi nos feceris ad patriam remeare. Exige tauros: tot tauros tibi immolabo quot hoſtes occidi. Fato urgente:quia perituri ſunt. Hoppleus:hic Tydeo fuit & militia & amore deuinctus. Dedecui

Aſpera mater:fortis interrogãs uos ubi ſit funus. Sæuit inops tumuli: quia diu uixerit Parthonopæus: aut immatura morte conſumptus eſt. Patientior artus. Figurata locutio:q̃uis patiẽtiores artus habeat:ideſt Tydei mẽbra dura ſunt.& non tabeſcunt:nec ut adoleſcens Parthonopæus: multis ſit lachrymis dignus. Errantes:inſepultas. Idẽ ardor miſero:eadẽ ergo cupiditate ſuccendor. Mẽs humilis:debilitatus animus. Arcanæ: ſecrete noctis omnia. Alio deſcẽdere uultu: quia dicitur luna mutata ad ſyluas deſcendere:nam eandem etiam Dianam dicunt. unde Virgilius.Aſtrorum decus & nemorum latonia cuſtos. Malus æthera frangit Iuppiter.Nociua tempeſtas nubes collidit. Aſſiliunt:crepitant. Aſtra:pro cælo:nam diſſilientibus nubibus cælum patet. Oſtẽditur orbis:mundus apparet. Accepit radios:ideſt dymas. Eadem partitus: Hopleus:eadem luce qua radios acceperat Dymas. Dant ſigna:ſignificant ſibi inuicem ſe quæſita inueniſſe cadauera. Remiſſos:liberatos. Prope ſæua dies:ſilentii cauſam expoſuit. Indexq; minat̃:aduentus diei raptorum cadauerum proditionẽ minatur. Exhauſtas:finitas. Pallere tenebras: lucis aduentu noctem finiri. Et fors ingẽtibus auſis:inuiderunt uiris fortibus:fata quibus ſemper rarus fœlicitatis eſt euentus. Animiſq; pro; inquant:animorum cupiditate:licet adhuc non paruo diſiungerent̃ ſpacio:tamen ſpe & perpetrandi ſtudio iam ſibi caſtra uidebantur tenere. Decreſcit: ſpe breuioris uiæ minuebat̃ corporis magnitudo. Incertumq; moueri:expreſſit quẽadmodum in tenebris aliquid uideretur.

Timentque non ſibi:mire poeta animantium cadauera expreſſit affectum.

Nulla ne poſt manes regis tibi cura perempti
Care dyma.teneãt quem iam fortaſſe uolucres
Thebaniq; canes? patriæ quid deinde feretis
Arcades? en reduces contra uenit aſpera mater.
Funus ubi? at noſtro ſemper ſub pectore tydeus
Sæuit inops tumuli.q̃uis patientior artus
Ille nec abruptis adeo lachrymabilis annis.
Ire tamen.ſæuuq; libet nullo ordine paſſim
Scrutari campum.mediaſq; irrumpere thebas
Excipit orſa dymas.per ego hæc uaga ſydera iuro
Perducis errãtes inſtar mihi numinis umbras
Idem ardor miſero comitem circunſpicit olim
Mens humilis luctu.ſed nunc prior ibo.uiamq;
Inchoat.& mœſto conuerſus ad æthera uultu
Sic ait.arcanæ moderatrix cynthia noctis.
Si te tergeminis perhibent uariare figuris
Numen:& in ſyluas alio deſcendere uultu
Ille comes nuper. nemorumq; inſignis alumnus
Ille tuus diana puer(nunc reſpice ſaltem)
Quæritur.incendit pronis dea curribus almum
Sydus.& admoto monſtrauit funera cornu
Apparent campi:thebæq; .altuſq; cytheron.
Sic ubi nocturnum tonitru malus æthera frãgit
Iuppiter:aſſiliunt nubes:& fulgure claro
Aſtra patent.ſubituſq; oculis oſtenditur orbis
Accepit radios.& eadem partitus hoppleus
Tydea luce uidet.longe dãt ſigna per umbras
Mutua lætãtes .& amicum pondus uterq;
Ceu reduces uitæ.ſæuaq; a morte remiſſos
Subiecta ceruice leuat.nec uerba.nec auſi
Flere diu.prope ſæua dies indexq; minatur
Ortus eunt taciti per mœſta ſilentia magnis
Paſſibus.exhauſtaſq; dolent pallere tenebras
Inuida fata piis.& fors ingentibus auſis
Rara comes.iam rara uident animiſq; propiquãt
Et decreſcit onus.ſubita cum pulueris umbra
Fit ſonus a tergo.monitu ducis acer agebat
Amphion equites. noctem uigilataq; caſtra
Explorare datus.primuſq; per auia campi
Vſq; procul(nec dum totas lux ſoluerat umbras
Neſcio quid uiſu dubium:incertumq; moueri
Corporaq; ire uidet.ſubitus mox fraude reperta
Exclamat cohibete gradum quicunq;:ſed hoſtes
Eſſe patet:miſeri pergunt ante ire:timentq;
Non ſibi: tũc mortem trepidis minitatur: & haſtã
Expulit:ac uanos alte leuat eminus ictus

Affectãs errare manum.ſtetit illa dimantis
Ante oculos.qui forte prior.greſſumq; repreſſit.
At non magnanimus curauit perdere iactus
Ephytus. & fixo traſuerberat hopplea tergo
Pendentiſq; etiam perſtrinxit tydeos harmos.
Labitur ægregii ſed nõ ducis ĩmemor hoppleus.
Expiratq; tenens fœlix ſi corpus ademptum
Neſciat.ac ſæuas tælis deſcendat ad umbras.
Viderat hoc retro conuerſus & agmina ſentit
Iũcta dymas dubius precibus ne ſubiret an armis.
Inſtãtes. arma ira dabat.fortuna precari
Non audere iubet neutri fiducia cœpto.
Diſtulit ira preces.ponit miſerabile corpus
Ante pedes.tergoq; graues.quas forte gerebat
Tigridis exuuias.in leuum torquet.& obſtat
Exertum obiectãs mucronem.inq; omnia tæla
Verſus.& ad cædem iuxta mortemq; paratus
Vt lea.quam ſæuo fœtã preſſere cubili
Venãtes numidæ.natos erecta ſuperſtat
Mente ſub incerta.toruum ac miſerabile frendẽs.
Illa quidem turbare globos.& frãgere morſu
Tæla quæat:ſed prolis amor crudelia uincit
Pectora.& in media catulos circũſpicit ira.
Et iam læua uiro q̃uis ſæuire uetaret
Amphion erepta manus.pueriq; trahũtur
Ora ſupina comis.ſerus tũc deniq; ſupplex
Demiſſo mucrone rogat moderatius oro
Ducite fulminei per uos cunabula bacchi
Inoamq; fugam.ueſtriq; palæmonis annos
Si cui forte domi natorum gaudia.ſi quis
Hic pater.anguſti puero date pulueris hauſtus
Exiguamq; facem rogat.en rogat ipſe iacẽtis
Vultus.ego infandas potior ſociare uolucres
Me præbete feris.ego bella audere coegi.
Immo ait amphion.regem.ſi tãta cupido
Condere.quæ timidis belli mens æde pelaſgis
Quid fracti exangueſq; parẽt cuncta ocius offer
Et uita.tumuloq; ducis donatus abito
Horruit.& toto præcordia protinus arcas
Impleuit capulo.ſummum ne hoc cladibus ĩquit
Deerat.ut afflictos turbarem ego proditor argos.
Nil eminus tãti.nec ſic uelit ipſe cremari
Sic ait.& magno proſciſſum uulnere pectus
Iniecit puero.ſupremaq; murmura uoluẽs
Hoc tamen interea claro potiare ſepulchro.
Tales optatis regum in complexibus ambo

Affectans errare manum:non percutien tis animo. Curauit:adhuc Ephytus miſe/rat tælum:ut Hoppleũ occideret. Neſciat: ſi non ſentiat interuentu mortis amici ſibi corpus afferri. Iuncta dymas: Amphioni & Ephyto qui præceſſerant. Neutri fidu/cia:nec i precibus ſpem ſalutis relictam ui/debant. Ad cædẽ: deſperatiõe uitæ & ad occidendum & ad moriendum erat para/tus. Vt lea:ſimili comparatione uſus eſt etiam in animoſitate. Hyppomedõtis: dũ Tydei cadauer ab hoſtibus defenſaret. Imbellem:non ſic amplexa iuuencum.Infeſtã te lupo tum primum fœta tuetur Macer.

Iam læua uiro:iam manus ſiniſtra dymã ti fuerat præſciſſa.licet hoc inſtantius pro/hiberet Amphion. Fulminei:ideſt fulmi/ne xcuſſi utero matris. Inoamq; fugam: quia cum Ino ſe præcipitaret in mare: me/ruit numen fieri. Veſtriq;:ad iniciendam miſericordiam hoſtibus per infantiam nu minis adiurat: ut Parthonopæi pueritiæ parceretur. Hic pater:apud uos iacẽtes uul tus:quia dixerat illum ſuperius ſupinum trahi:quemadmodum ſolent iacentes ſup/plicare. Immo ait Amphion: adhuc igno rauit Amphion extictos uigiles ſuos. Nil eminus tanti: ꝑditiõe ciuiũ eoꝝ nec uitam meã:nec Parthonopæi q̃rimus ſepulturã.

Lethoq; fruuntur:in facto tali cum uoluptate pereunt. Memores ſuperabitis annos:uirtutis ueſtræ gloria temporum longitudo uincetur. Admittet:ſuſcipiet:ideſt participes ſuæ gloriæ faciet. Arma rubere:ſanguine perfuſa rubeſcere. Recētum: pullorum. Aperta: alis extenſis. Increpet alis:percutiendo alas pullos ſuos a caſu prohibeat. Opus arcanum:quod perfecerat iſidiis. Iuxta:ſimiliter. Qui tremor: tali tremore perculſus eſt qualis ſolet inuadere fulminatos. Illicita:a lōginquo epitheton traxit:eo ꝙ non liceat tāgi loca: ubi iaceant fulminati. Retorto puluere: retro contorto.nam puluis illic erigitur:quo homines. Congerie:ſanguinis collectione.

Semianimum:ſemianimorum. Extrahit:īminuit cadauera. Impedit axes:a curſu retardat. Delituit uirtus:nocte per inſidias pugnās. Puluere:certamine. Sunt & mihi:ſicut Thiodamāti. Prouida dextræ: non auium aut deorum.ut Virgilius. Dextra mihi deus & tælum: quod miſſile libro. Triſtior augur:quoniam prodere nō poterat futuram calamitatem.

Par inſigne animis etholus & inclitus arcas
Aegregias afflāt animas.lethoq; fruuntur.
Vos quoq; ſacrati.quamuis mea carmina ſurgāt
Inferiore lyra memores ſuperabitis annos
Forſitan & comites non aſpernabitur umbras
Euryalus.phrygiuq; admittet gloria niſi.
At ferus Amphion.regi qui fata reportēt
Edoceantq; dolum captiuaq; corpora reddāt
Mittit ouans clauſis ipſe iſultare pelaſgis
Tēdit.& abſciſſos ſociorum oſtēdere uultus.
Interea reducem murorum e culmine graii
Thyodamāta uidēt.nec iam erumpentia cælant
Gaudia.ut exertos enſes.& cæde recēti
Arma rubere notāt.nouus aſſilit æthera magnum
Clamor. & e ſummo pēdent cupida agmina uallo
Poſcere quiſq; ſuos.uolucrum ſic turba recentum
Cum reducem longo proſpexit in æthere matrem
Ire cupit contra.ſummaq; e margine nidi
Extat hiās.iamiamq; cadat.in pectore toto
Obſtet aperta parēs.& amantibus increpet alis.
Dumq; opus arcanum.& taciti compendia martis
Enumerat.lætiſq; ſuos complexibus implent.
Hopleaq; exquirunt. tādemq; dimanta querūtur
Ecce & dyrceas iuxta dux cōcitus alas
Venerat amphion.nō longum cæde recēti
Lætatus uidet innumeris feruere cateruis
Tellurem atq; una gentem expirare ruina.
Qui tremor illicita cæli de lampade tactos
Hic fixit iuuenem.pariterq; horrore ſub uno
Vox acies.ſanguiſq; perit.gemituſq; parantem
Ipſe ultro conuertit equus.fugit ala retorto
Puluere. nondum illi thebarum clauſtra ſubibāt.
Et iam argiua cohors nocturno fræta triumpho
Proſilit in campos.per & arma & membra iacētū
Tetraq; congerie ſola.exanimumq; cruorem
Cornipedes ipſiq; ruunt.grauis exerit artus
Vngula ſanguineus lauat imber.& impedit axes
Dulce uiris.hac ire uia.ceu tecta ſuperbi
Sydonia.atq; ipſas calcent in puluere thebas.
Hortatur capaneus.ſatis occulta pelaſgi
Delituit uirtus. nūc nunc mihi uincere pulchrum
Teſte die mecum clamore.& puluere aperto
Ite palam iuuenes.ſunt & mihi prouida dextræ
Omnia.& horrēdi ſtricto mucrone furores
Sic ait ardentes alacer ſuccendit adraſtus
Argolicuſq; gener.ſequitur iam triſtior augur

Iãq premũt muros.& adhuc noua funera narrat
Amphion.miſeramq intrabant protinus urbem.
Ni megareus ſpecula citus.clamaſſet ab alta
Claude uigil.ſubeũt hoſtes:claude undiq portas
Eſt ubi dat uires nimius timor ocius annis
Porta coit.ſolãs dum tardius arctat echion
Ogygias.audax animis ſpartana iuuentus
Irrupit.cæſiq ruũt in limine primo
Incola taygeti panopæus rigidiq natator
Oebalus eurotæ.tuq o ſpectate palæſtris
Omnibus.& nuper iam nemeo in puluere fœlix
Alcidama.primus quem cœſtibus ipſe ligarat
Tyndarides nitidi moriens conuexa magiſtri
Reſpicis auerſo pariter deus occidit aſtro.
Te nemus oebalium.te lubrica ripa lacenæ
Virginis.& falſo gurges cantatus olori
Flæuit amyclæis triuiæ lugebere nymphis
Et quæ te leges præceptaq fortia belli
Erudiit genitrix nimium didiciſſe queretur
Talis echionio mauors ĩ limine ſæuit
Tandem humeris obnixus acrõ.& pectore toto
Pronus achimenides ferratæ robora portæ
Torſerũt.quãta pariter ceruice gementes
Profindunt innata diu pangæa iuuenci
Par operis iactura lucro.quippe hoſte retẽto
Excluſere ſuos.cadit intra mœnia graius
Ormenus & pronas tendentis amynthoris ulnas
Fundentiſq preces penitus ceruice reciſa
Verba ſolo.uultuſq cadũt.colloq decorus
Torquis in hoſtiles cecidit per uulnus arenas.
Soluitur interea uallum.primæq recuſant
Stare moræ.iam ſe peditum iunxere cateruæ
Mœnibus.at patulas ſaltu tranſmittere foſſas
Horror equis.hærent trepidiq immane pauentes
Abruptum mirantur agi.nunc impetus iræ
Margine ab extremo.nũc ſpõte in fræna recedũt.
Hi præfixa ſolo uellunt munimina.at illi
Portarum obiectus minuunt.& ferrea ſudãt
Clauſtra remoliri. trabibus artata ſonoro
Pellunt ſaxa loco.pars ad faſtigia miſſas
Exultãt hæſiſſe faces.pars ima laceſſunt
Scrutanturq cauas cæca teſtudine turres
At tyrii:quo ſola ſalus caput omne coronãt
Murorum.nigraſq ſudes: & lucida ferro
Spicula:& arſuras cæli per inania glandes
Saxaq in aduerſos ipſis auulſa rotabant

Specula ab alta:fœminino genere dixit. Dat uires nimius timor:cõtigit,ut nimius timor faciat uires eſſe maiores. Taygeti: mõs laconiæ regionis. Spectate: laudate.

Nemæo in puluere fœlix: mõ in Nemæo agone uictoria coronatus. hic Alcidamas ĩ agone:quem in honorẽ Archemori Adraſtus cælebrauit.aduerſus Capaneum cœſtibus dimicauit. ut ſupius poeta teſtatur.tãdem inſperatus nuda de plæbe laconũ proſilit Alcidamas. Conuexa:plaga cæli:i qua lucet ſtella pollucis:quam refert poeta pp mortem cultoris ſui nominis in occaſum fuiſſe conuerſam.unde ſuperius. Sed ſocii fretum polluce magiſtro, & ſacras ĩter creuiſſe palæſtras. Lacenæ:lædam:quam Iuppiter in cygnum mutatus compreſſit. Falſo olore:proprie dictum:quia nõ cygnus: ſed Iuppiter in cygnum uerſus ad lædã uenerat. Erudit genitrix:quæ ſine dubio fleuit:quod ita fortem nutrierat:itaq bellicoſum:ut audacia uirtutis ſuæ frætus occubuiſſet incautus. Achimenides: patronymicum. Torſerunt: clauſerunt. Pangæa: mons macædoniæ uel mænala. Soluitur interea uallum:irruperunt argiui thebanorum uallum:nec illos uis ulla potuit ab impetu retardare. Mirantur argi: mirabant equi aſſidentibus per abrupta. Infræna recedunt,in ueſtigia redeunt modo abeunt alacritate tranſeundi modo timore altitudinis retrorſum redeunt. Remoliri:diſrũpere auellere. Nigraſq ſudes: ſemiuſtas.

Arſuras glandes:nam ſunt plumbeæ.plũbũ enim ſolet nimietate iactus calefactũ liquefieri. Mœnibus:pro euerſiõe mœniũ ipſis mœnibus pugnabat. Exundant faſtigia nymbo: ſcatent multitudine iaculorũ.

Ceraunia

Ceraunia:montes epyri excelſi:qui propius nauigantibus infeſtant.Virgi.Scopuloſa ceraunia nautæ.Summa timent. Virũ: argiuorum. Imber atrox:tælorum denſitas:etenim peculiare eſt poetas belli impetum cæli tempeſtatibus comparare. Falcato:falces habente. hoc genus armorum etiã Saluſtius deſcribit. Lora:crura tegminibus:quibus in curru habentibus trahentur. Dira intus facies:horrenda luctus ſpecies impleuerat ciuitatem. Lymphatam:timoris magnitudine furiatam. Mente accepere cathenas:præ timore illa uidebant. quæ poterat inferre captiuitas. Conſumpſit uentura timor:peracta putabantur timoris magnitudine:quæ nondum euenerant ſorte bellandi. Ipſe tæla uiris: quia in calamitate nullus pudor ẽ fœminis ꝑdire ĩ publicũ. Oſtẽdere natos:uiros ſuos parenteſq; in muris locauerãt. Armatas:aculeis.

Mœnibus:exundant ſæuo faſtigia nymbo
Armatæq; uomunt ſtridẽtia tæla pharetræ.
Qualiter aut maleam.aut alta ceraunia ſupra
Ceſſantes ĩ nube ſedẽt. nigriſq; leguntur
Collibus. & ſubitæ ſaliũt in uela procellæ.
Talis agenoreis argiuum exercitus armis
Obruitur.nõ ora uirum.non pectora flectit
Imber atrox. rectoſq; tenẽt in mœnia uultus
Immemores læti:& tantum ſua tæla uidẽtes
Anthea falcato luſtrantem mœnia curru
Deſuper ogygiæ pepulit grauis impetus haſtæ.
Lora excuſſa manu.retroq; ĩ terga uolutus
Semianimes artus ocreis renitẽtibus hærent
Mirandum uiſu belli ſcelus.arma trahũtur
Fumanteſq; rotæ tellurem & tertius haſtæ
Sulcus arãt.longo ſequitur uaga puluere ceruix
Et reſupinarum patet orbita lõga comarum.
At tuba luctificis pulſat clãgoribus urbem.
Obſeptaſq; fores.ſonitu perfringit amaro.
Diuiſere adytus omniq; in limine ſæuus
Signifer ante omnes ſua damna & gaudia portat.
Dira intus facies.uix mauors ipſe uidẽdo
Gaudeat incertis lymphatam horroribus urbem
Scindunt diſcẽſſu uario.luctuſq; furorq;
Et pauor.& cæcis fuga circunfuſa tenebris
Bellum intraſſe putes.feruẽt diſcurſibus arces
Miſcẽtur clamore uiæ.& ferrum undiq; & ignes
Mẽte uident.ſæuas mente accepere cathenas
Cõſumpſit uentura timor.iam tecta replerant
Templaq;.& ingratæ uallãtur planctibus aræ
Vna omnes eademq; ſubit formido per annos
Poſcũt fata ſenes.ardet palletq; iuuentus.
Atria fœmineis trepidãt hululata querelis
Flent pueri.& flendi nequeũt cognoſcere cauſas
Attoniti.& tantum matrum lamenta timẽtes.
Illas cogit amor.nec habẽt extrema pudorem
Ipſe tæla uiris.ipſe iram animoſq; miniſtrãt
Hortãturq;.unaq; ruũt.nec auita gemẽtes
Limina.nec paruos ceſſant oſtẽdere natos
Sic ubi puniceo paſtor rapturus ab antro
Armatas erexit apes.fremit aſpera nubes.
Inq; uicem ſeſe ſtridore hortãtur.& omnes
Hoſtis in ora uolãt. mox deficientibus alis
Amplexæ.flauamq; domum.captiuaq; plãgunt
Mella.laborataſq; premũt ad pectora cæras.
Necnon ancipitis pugnat ſentẽtia uulgi

Diſcordeſq; ſerit motus.hi reddere fratrem
Nec muſſant.ſed uoce palam.claroq; tumultu
Reddere regna iubẽt(periit reuerẽtia regis)
Sollicitis.ueniat pactumq; hic computet annum
Cadmæoſq; lares exul.patriaſq; ſalutet
Infœlix tenebras.cur aut ego ſanguine fraudes
Et periura luam regalis crimina noxæ?
Inde alii ſera iſta fides.iam uincere mauult
Thyreſiam alii lachrymis & ſupplice cœtu
Orãt quodq; unum rebus ſolamen in actis
Noſſe futura rogãt.tenet ille incluſa.premitq;
Fata deum.qua ne ante duci bene credita noſtra
Conſilia.& monitus cum perfida bella uetarem.
Te tamen infœlix inquit perituraq; thebe.
Si taceam nequeo miſer exaudire cadẽtem
Argolicumq; oculis haurire uacãtibus ignem.
Vincamur pietas.pone eia altaria uirgo
Quæramus ſuperas.facit illa.acieq; ſagaci
Sãguineos flãmarum apices.geminũq; per auras
Ignem.& clara tamen mediæ faſtigia lucis
Orta docet.tunc in ſpeciem ſerpẽtis inanem
Ancipiti gyro uolui. frãgiq; ruborem
Demonſtrat dubio.patriaſq; illuminat umbras.
Ille coronatos iamdudum amplectitur ignes
Fatidicum ſorbens uultu flagrãte uaporem
Stãt triſtes horrore comæ.uittaſq; trementes
Cæſaries inſana leuat.diducta putares
Lumina.cõſumptumq; genis rediiſſe nitorem.
Tãdem exundanti permiſit uerba furori
Audite o ſontes extrema litamina diuum
Labdacidæ.uenit alma ſalus.ſed limite duro
Martius inferias.& ſæua efflagitat anguis
Sacra cadat generis quicũq; nouiſſimus extat
Viperei. datur hoc tantum uictoria pacto.
Fœlix qui tãta lucem mercede relinquet.
Stabat fatidici prope ſæua altaria uatis
Mœſtus.adhuc patriæ tãtum communia lugens
Fata creon.grãdem ſubiti ceu fulminis ictum
Non ſecus ac torta traiectus cuſpide pectus
Accipit exanimis.ſentitq; menœcea poſci
Monſtrat enim.ſuadetq; timor.ſtupet anxius alto
Corda metu glaciãte pater.trinacria qualis
Ora repercuſſum lybico mare ſumit ab æſtu
Mox plenum phœbo uatem & celerare iubẽtem
Nunc humilis genua amplectẽs.nunc ora canẽtis
Nequicq̃ reticere rogat.iam fama ſacratam

Serit:diſpergit immittit. Reuerentia regis:per turbationis magnitudine nulla reuerẽtia regiæ perſonæ apud ſollicitos erat.

Computet annũ:ut cõputato tẽpore exilii anno integro ſolus Polynices regnum teneret. Tenebras:cæcitatẽ patris. Noxæ:noxa eſt pœna.noxia culpa ipſa. Inde alii: e diuerſo alii contraria ſentiebãt:dicẽdo . olim quidẽ iſtã fidem ſeq debuimus : ut Polynicẽ minime pelli pateremur.nunc uero cœpto ſemel p̄lio ẽ acriter dimicandũ. Quia nec ante duci:hironicos.modo futura non dicã:qui ante uentura prædicerẽ ita ſum libẽter auditus. Duci:etheocli. Perituraq; thebe:notandũ ꝙ thebe ſingulariter dixit.

Vacãtibus:cæcitate uacuatis. Vincamur pietas:hoceſt decreueram qdem tacere:ſed miſeratione uictus patriæ me ſilere futura non patior. Acieque ſagaci:oculorum.ſ.

Flãmarum apices:hoc genus ſacrificii.καπνομαντία capnomantia dicit̃:& ex diuiſione ipſius fumi futura monſtrant̃. Faſtigia lucis:ſummũ culmẽ exortæ flãmæ. In ſpeciẽ ſerpentis:ſerpentis ſpecie flãma figurata mortẽ ſignificat Menœcei:qui ex draconis ſemine originem trahebat. Ancipiti gyro uolui:frãgi obſcurariq; uel flecti ſiue rotari in utraq; parte. Dubio:thyreſiæ.i.ei cognato per cæcitatẽ neſciebat quæ ſacrificia ſigna monſtrarẽt. Illuminat umbras:dat oculos cæco nunciãdo ſigna quæ facta ſunt. Ille coronatos:flãma in coronã uerſa ſiue omnibus ſacrificiis coronabant̃.

Inſana leuat: furore diuino ſacerdotis crines horrebant. Diducta:patefacta. Conſumptũ:ſenectute horridum uultũ læticia futuræ uictoriæ credens immutatũ in priſtinum iuuentutis nitorẽ. Extrema litamina:ſacrificiorũ ſigna:poſt quæ ſacrificare iterũ non licet.inter litare enim & ſacrificare hoc intereſt.Sacrificare eſt hoſtias immolare.litare uero ꝓ immolatione hoſtiarum impetrare quod poſtules. Sed limite duro:uictoriam nobis numia quidem pollicentur:ſed dura ſententia: qualiter inueniri non poterit:niſi ſe Menœceus occiderit. Communia lugẽs:quia adhuc patriæ minas impatienter ferebat:nedum filii orbitatẽ. Suadetq; timor:habet.n.ꝓprias diuinatiões i diuerſis timor nimius. ut Vir. Agnouit gemitum præſaga mali mens.

Sacrificat
Litat

Lybico:tyrrheno. Celerare iubentem: mortẽ menœcei. Ora canentis:creon thyreſiam ſuppliciter rogabat:ut funeſtam ſibi deorum uoluntatem taceret:quia pro ſalute patriæ unius hominis mors negari nõ poterat.popoſcerant enim numina :ut pro thebana uictoria Menœceus unus qui de ſemine illorum ſuperfuerat:qui ſatis Draconis dentibus nati fuerant.ſe uoluntarie traderet morti.

Menœceus

Stimulos:hortamina. Mens homini
tranſmiſſa deis:nemo enim talem niſi diis
hortantibus ſuſciperet mentem:qualẽ Me
nœceus accepit. Digeſta:ordinata. Affixe
rat ignes:ſtellas uirorum fortium dicit trã
ſeundi honorem referre: uirtutique ipſius
poſſederat cælum:dicit autem liberũ Her/
culem. Caſtorem. Polucem: quos ardens
euexit ad æthera uirtus. Mutare genas:
tranſfigurare ſe in aliam formam. Reſpõ/
ſis ut plana fides: ut thyreſiæ reſponſis fi/
des promptior haberetur:quia uidebãt pe/
rire Menœceum. Mollior:ſuauior. Deſcẽ
dunt ueſtes:ueſtes defluunt. Solet eni uir/
tutis ſimulacrum depingi ſuccinctũ. Nã
Laurus laurus erat:Laurus commune erat uatum
& uirorum fortium decus. Aſpera: rigen
tia ſiue magna. Sic lydia coniunx:Om/
phale:cui Hercules propter amorem inſer
uiſſe perhibetur. Perdere ſydonios:quia
herculem non decebat muliebris habitus.
quia mole membrorum mollia rumpebã
tur.perdere eſt aliquid mali imitari. Sydo
nios:ueſtem purpureã dixit. Et tympana
rumpere:quæ nimietate percutientis fran/
gebantur. Dignumque iuberi: dupliciter
hoc ſentiendum eſt: ideſt neq; indignum
cui poſt mortem fierent ſacra:neque indi/
gnum cui talia iuberẽtur. Mauortius: bel
licoſus. Atq; omnia:ideſt omnibus. Tu
prior:melior maior. Circum cumulantur:
mortuorum cadaueribus:quos occiderãt.
Omne.ſ.Menœcei uulnus lœtale erat. &
nulli ictus in uanum cadebant. Nec dum
aderat uirtus:talia Menœceus nec dum in
ſtigante numine faciebat. Renident:ſan/
guine perfuſa nitidiora fiunt. Cadmi de
ſæmine:de draconis dentibus: quos cad/
mus ſeuit. Plus concipe:plus uirtutis ſu
ſcipe. Cuncto patriæ:mortem libẽter am
plectere pro ſalute omnium thebanorum.
Certa tui:certum habet patria tua tanto
ſe a te amore diligi:ut pro ea te libenter of/
feras morti. Rape nobile fatum:totus hic
locus celeriter ꝓnunciandus eſt:ut iuben/
tis exprimat affectum.

Vocem amplexa uolat.clamãtq; oracula thebæ.
Nunc age qui ſtimulos & pulchræ gaudia mortis
Addiderit iuueni (neq; enim hæc abſcẽtibus unq̃
Mens homini trãſmiſſa deis) memor incipe clio
Sæcula.te quoniam penes.& digeſta uetuſtas.
Diua iouis ſolio.iuſta comes unde per orbem
Rara dari.terriſq; ſolet cõtingere uirtus
Seu pater omnipotens tribuit.ſiue ipſa capaces.
Elegit penetrare uiros.cæleſtibus ut tunc
Deſiluit gauiſa plagis dãt clara meãti
Aſtra locum.quoſq; ipſa polis affixerat ignes.
Iamq; premit terras nec uultus ab æthere longe
Sed placuit mutare genas.fit prouida mãtho
Reſponſis ut plana fides.& fraude priores
Exuitur uultus.abiit horrorq; uigorq;
Ex oculis:paulum decoris permãſit.honoſq;
Mollior.& poſito uatum geſtamina ferro
Subdita deſcẽdunt ueſtes.toruiſq; ligatur
Vita comis (nã laurus erat) tamen aſpera prodũt
Ora deam.nimiiq; gradus.ſic lydia coniunx
Amphitrioniadẽ exutum horrentia terga
Perdere ſydonios humeris ridebat amictus
Et turbare colus.& tympana rumpere dextra.
Sed neq; te indecorem ſacris.dignumq; iuberi
Talia dyrcea ſtãtem pro turre menœceu
Inuenit.immẽſæ reſerato limine portæ
Sternebat danaos.pariter mauortius hemõ
Sed cõſanguinei.quamuis atq; omnia fratres
Tu prior.exanimes circum cumulãtur acerui
Omne ſedet tælum.nulli ſine cædibus ictus.
Nec dum aderat uirtus.nõ mens:nõ dextra qeſcit
Nõ auida arma uacãt.ipſa inſanire uidetur
Sphynx galeæ cuſtos.uiſoq; animata cruore
Emicat effigies.& ſparſa oricalcha renidẽt.
Cum dea pugnantis capulum dextramq; repreſſit
Magnanime o iuuenis.quo nõ agnouerit ullum
Certius armifero cadmi de ſanguine mauors
Linque humiles pugnas:nõ hæc tibi debita uirtus
Aſtra uocãt.cæloq; animam.plus cõcipe.mittes
Iamdudũ hoc.hilares genitor bacchatur ad aras
Hoc ignes fibræq; uolunt.hoc urget apollo
Turrigenam cuncto patriæ pro ſanguine poſcũt
Fama canit monitus.gaudet cadmeia pubes
Certa tui.rape mẽte deos.rape nobile fatum
I precor accelera ne proximus occupet hemõ
Sic ait.& magna cunctãtis pectora dextra

Permulſit tacitæ.ſeſeqꝫ in corde reliquit
Fulminis.haud citius radiis afflata cupreſſus
Cum bibit infeſtas.& ſtirpe & uertice flammas
Quo iuuenis multo poſſeſſus numine pectus
Erexit ſenſus. lethiqꝫ inuaſit amorem
Vt uero auerſæ. greſſumqꝫ habitumqꝫ notauit
Et ſubitam a terris in nubila creſcere mãtho
Obſtupuit.ſequimur diuum quicunqꝫ uocaſti
Nec tarde paremus ait.iamiamqꝫ recedens
Inſtãtem uallo pylium:tamen agrea fixit
Armigeri fixum excipiunt.tum uulgus euntem
Auctorem pacis ſeruatoremqꝫ deumqꝫ
Conclamat gaudẽs.atqꝫ ignibus implet honeſtis.
Iamqꝫ iter ad muros.curſu feſtinus anhelo
Obtinet.& miſeros gaudet uitaſſe parẽtes
Cum genitor.ſteteruntqꝫ ambo.& uox hæſit utriqꝫ
Deiectæqꝫ genæ.tãdem pater ante profatus
Quis nouus incœptis rapuit te caſus ab armis?
Quæ bello grauiora paras? dic nate precãti
Cur tibi torua acies.cur hic truculẽtus in ore
Pallor? & ad patrios nõ ſtãt tua lumina uultus?
Audiſti reſponſa palã.per ego oro tuoſqꝫ
Nate meoſqꝫ annos.miſeræqꝫ per hubera matris
Ne uati ne crede puer.ſuperi ne profanum
Dignãtur ſtimulare ſenem.cui uultus in annis
Extinctiqꝫ orbes. & pœna ſimillima diro
Oedipodæ? quid ſi inſidiis & fraude doloſa
Rex ait.extrema eſt cui noſtra in ſorte timori
Nobilitas.tuaqꝫ ante duces notiſſima uirtus
Illius hæc forſan remur quæ uerba deorum
Ille monet.nec fræna animo permitte calẽti.
Da ſpacium tenuẽqꝫ moram.male cũcta miniſtrat
Impetus.hoc oro munus cõcede parenti.
Sic tua maturis ſignentur tempora canis
Et ſis ipſe parens.& ad hunc animoſe timorem
Perueniàs.ne perge meos orbare penates
Extremi te nempe patres.alienaqꝫ tãgunt
Pignora.ſi pudor eſt primum miſerere tuorum
Hæc pietas. hic uerus honos.ibi gloria tãtum
Vẽtoſumqꝫ decus:tituliqꝫ in morte latentes.
Nec timidus te flecto parens.i prælia miſce
I danaas àcies.medioſqꝫ per obuius enſes
Non teneo.liceat miſero tremebũda leuare
Vulnera:& undãtem lachrymis ſiccare cruorem
Teqꝫ iterum ſæuiſque iterum remittere bellis
Hoc malũt thebæ:ſic colla manuſque tenebat

Seſeque in corde reliquit:in animo Me'
nœcei penitus uirtus inſedit. Inuaſit: arri/
puit. Habitumqꝫ notauit: Virgi. Et uera ĩ/
ceſſu patuit dea. Fixit:occidit. Ignibus im
plet:His uulgi laudibus Menœcei animus
ad honeſtam magis mortem impellebat.
Reſponſa: quæ te iubẽt mori pro patria.
Dignãtur ſtimulare: uult patrẽ ab ætatis
decrepitæ aſſertione reſponſo deſtruere.di
cit.n.thyreſiam iam nimia ſenectute non
poſſe uera reſponſa proferre. Fraude dolo
ſa:quid ſi hoc immiſſu regis etheoclis do/
loſe thyreſias fingat.ſumus enim regi pro
noſtra nobilitate ſuſpecti: ne illi ſucceda/
mus i regnum. Quæ uerba deorum:for/
te regis hæc uerba ſunt: quæ nos reſponſa
credimus numinum. Sic tua:adiurantis
affectus. Timorem perueniàs:ſic quomo/
do ego tibi timeo:ſic tu timeas liberis tuis:
ideſt ſic ad id ætatis perueniàs ut pater ſis.

Quin & monſtrantibus illis:diis utique
ſibi ad deuotum iuuenem rationem fallen
di patris monentibus nō eum ſecurum de
ceptu fraudis effecit. In me inſaniret: ſiue
in templo poſito Apollo talia prædicaret.
Apollo:diuinantis numinis uerba perci-
perem non facile credidiſſem. Vix illum:
uix illum ſauciatum uulnere de hoſtiū me
dio potui liberare. Inter utraſqꝫ acies:argi-
uorum & thebanorum. Fugam reuoca-
re:ſanguinis fluxum arte medicinæ reſtrin
gere. Caligine pectus:cui filiorum magis
timeat ulnerato : an perituro filio Menœ-
ceo. Aequore campi:campi ſpacio. Nunc
equitum cuneos:eiicit. Moderātum:regē
tium equos. Currus:pro equis. Laxat:ſo
luit. Fumat:anhelat. Deferat:fundat. Vl
lius ætas: haud uirtus Capaneum poterat
Vices ab impetu uirtutis ſuæ tardare. Vices: al
ternos impetus. Auguſtior: uenerabilior.
Exempta manifeſtus: nudo capite cœpit
magis agnoſci. Deſpexitqꝫ acies hominū:
quaſi ipſe iam deus: uitam pro gloria con-
tēpturus. Conuertit campū : ad orationē
ſuam pugnantiū ora uultuſqꝫ conuertit.

Implicitus.ſed nec lachrymæ nec uerba mouebāt
Diis uotum iuuenem:quin & mōſtrātibus illis
Fraude patrem tacita ſubit auertitqꝫ timorem
Falleris heu.ueroſqꝫ metus pater optime neſcis
Non me illi monitus.nec uatum exorſa furētum
Sollicitāt.maneſqꝫ mouēt.ſibi callidus iſta
Thyreſias nataqꝫ canat. nō ſi ipſe recluſis
Comminus ex adytis in me inſaniret apollo
Sed grauis unanimi caſus me fratris ad urbem
Spōte refert.gemit inachia mihi ſaucius hemon
Cuſpide.uix illum medio de puluere belli
Inter utraſqꝫ acies iamiamqꝫ tenētibus argis
Sed moror.i refoue dubium.turbæqꝫ furēti
Dic.parcāt.leuiterqꝫ uehāt.ego uulnera doctum
Iungere.ſupremiqꝫ fugam reuocare cruoris
Ethiciona petam.ſic imperfecta locutus
Effugit.illi atra merſum caligine pectus.
Cōfundit ſenſus.pietas incerta uagatur
Diſcordātqꝫ metus.impellūt credere parcæ.
Turbidus interea ruptis uenietia portis
Agmina belligeri capaneus agit æquore campi
Cornua tūc equitum . cuneos nunc illæ pedeſtres.
Et proculcantes moderantum funera currus.
Idem altas turres ſaxis. & turbine crebro
Laxat.agit turmas idem.atqꝫ in ſanguine fumat
Nūc ſpargit torquēs uolucri noua uulnera plūbo
Nūc iaculum excuſſo rotat in ſublime lacerto
Nullaqꝫ tectorum ſubit ad faſtigia.quæ nō
Deferat haſta uirum:perfuſaqꝫ cæde recurrat
Nec iam aut oenidē. aut hyppomedōta perēptos.
Aut uatem pelopea phalanx.aut arcada credūt
Q uin ſocium coiiſſe animas.& corpore in uno
Stare omnes.ita cūcta replet:non ullius ætas
Non cultus nō forma mouet.pugnātibus idem
Supplicibuſqꝫ furit.non quiſq̄ obſiſtere contra
Nō belli tētare uices.procul arma furētis
Terribileſqꝫ iubas.& frōtem caſſidis horrent
At pius electa murorum in parte menœceus
Iam ſacer aſpectu.ſolitoqꝫ auguſtior ore
Ceu ſubito in terras ſupero demiſſus ab axe
Cōſtitit exempta manifeſtus caſſide noſci
Deſpexitqꝫ acies hominum.& clamore profundo
Cōuertit campum.iuſſitque ſilentia bello.
Armorum ſuperi.tuque o qui funere tāto
Indulges mihi phœbe mori date gaudia thebæ
Q uæ pepigi.& toto quæ ſanguine ꝓdigus emi.

Ferte retro bellum. captæꝗ impingite lernæ
Reliquias turpes. confixaꝗ terga fouentes
Inachus. indecores pater auerſetur alumnos
At tyriis tēpla: arma. domos. connubia. natos
Reddite morte mea. ſi uos placida hoſtia iuui
Si non attonitis uatis conſulta recepi
Auribus & thebis nondum credētibus hauſi.
Hæc amphionijs per me perſoluite terris
Ac mihi deceptum precor exorate parētem.
Sic ait. inſignēꝗ animam mucrone coruſco
Dedignantem artus pridem mœſtamꝗ teneri
Arripit. atꝗ uno quæſitum uulnere rumpit
Sanguine tunc turres ſpargit. & mœnia luſtrat
Seꝗ ſuper medias acies. nondum enſe remiſſo
Iecit. & in ſæuos cadere eſt conatus achiuos
Aſt illum amplexæ pietas. uirtuſꝗ ferebant
Leniter ad terras corpus. iam ſpiritus olim
Ante iouem & ſummis apicem ſibi poſcit in aſtris
Iamꝗ iter ad muros nullo ſudore receptum
Gaudētes heroa ferunt. abſceſſerat ultro
Tantalidum uenerata cohors. ſubit agmine longo
Colla inter iuuenum. lætiſꝗ fauoribus omni
Concinitur uulgo. cadmum atꝗ amphiona ſupra
Conditur. hi ſertis. hi ueris honore ſoluto
Accumulāt artus. patriaꝗ in ſede reponunt
Corpus adoratum. repetunt mox bella peractis
Laudibus. hic uicta genitor lachrymabilis ira
Congemit. & tandem matri data flere poteſtas
Luſtralem ne feris. ego te puer inclyte thebis
Deuotumꝗ caput. uilis ceu mater alebam
Quod molita nefas? cui tātum inuiſa deorum?
Non ego monſtrifero coitu reuoluta notaui
Pignora. nec nato peperi funeſta nepotes
Quid refert? habet ecce ſuos iocaſta. duceſꝗ.
Regnāteſꝗ uidet. nos ſæua piacula bello
Demus ut alterni (placet hoc tibi fulminis auctor)
Oedipodionii mutēt diademata fratres
Quid ſuperos? hoīeſue q̃ror? tu ſæue menœceu
Tu miſerā ante omnes properaſti extīguere matrē
Vnde hic mortis amor? quæ ſacra inſania mēti?
Quoſue ego cōceptus. aut q̃ mala pignora fudi
Tam diuerſa mihi? nimirum martius anguis
Quæꝗ nouis proauum tellus effloruit armis.
Hinc animi triſtes. nimiumꝗ in pectore mauors
Et de matre nihil. ſponte en. ultroꝗ peremptus
Irrumpis mœſtas fatis nolētibus umbras.

Ferte retro bellum: retro agite hoſtes in fugam. Captæꝗ impingite lernæ: ut qui nūc uictores ſunt argiui: uincantur. & qui inſequuntur: fugiant. Placida hoſtia: quæ non repugnaui. Si non attonitis: ſi non diuinātis thyreſiæ uerba ſtupefactus accepi.

Attonitis: timidis. Attoniti enim dicunt. quos fragor tonitrui in unum locum defixit: quos græci uocant hoc eſt ſtupentes. Exorate: conſolamini. Dedignantem artus: quippe qui iam cælum petebat. Mœſtamꝗ teneri: carcere: ſcilicet corporis. Quæſitū: aut a ſuperis: aut a thebanis pro ſalute ſua. Luſtrat: expiat. Concinitur: collaudatur: ordo concinitur uulgo: eum populus conditorem urbis ſuæ uocabat: & cadmo atque Amphiōe meliorē dicebant. Veris honore ſoluto: apertis roſis. Lachrymabilis: qui addebat fraude deceptum a filio: & eū iratus nolebat flere. Luſtralem: luſtrare ciuitatem humana hoſtia Gallicus mos eſt. nā aliquis de egentiſſimis pollicebatur præmiis: ut ſe ad hoc uenderet: qui anno toto publicis ſumptibus alebatur purioribus cibis: deniꝗ certo & ſolēni die per totam ciuitatem ductus ex urbe: extra pomeria ſaxis occidebatur a populo. Coitu reuoluta notaui: quando filius eius ī matrem rediit. ut ipſe alibi proprios monſtret reuolutus in ortus. Diuerſa: contraria: quæ mihi obfuerunt per patrem. Effloruit armis: quia de ſerpente illo cuius Cadmus ſeuerat dentes: Creon Menœcei pater a ſerpētibus duxit originem. querit ergo mater menœcei omnia illū a patre habuiſſe. & nihil de matre. inde illū amore mortis abreptum. Nolentibus fatis: quia ante diem periiſti.

Luſtrat ciuitatē

Viden

Commi nus

Hæc manus: tua ſcilicet quæ te occidit. Viden:ſyllaba cum naturaliter longa ſit: tamẽ eam corripuit.ſecutus auctoritatem Maronis dicentis. Viden ut geminæ ſtent uertice chriſtæ. Conſumpſerit enſem:qa totum pectore recepit ferrũ. Haud quiſq̃ danaum: non tantum ab hoſte fuiſſet infixus gladius. Peroſam:odio habentẽ conſolantes. Tellure relictos:quia ſolam terrã intuebantur. Saxi: ſpeluncæ. in qua filios ædidit uel educabat. Præter:iuxta tygridem orbam. Vbi:enim interrogatiue:qa nuſq̃ uidebat filios: quibus alimoniam lactis pararet. Comminus:mox hoc eſt ſtatim inſequenti. Tollendus: carminibus altius efferendus. Amentia: furor poeticus.

Profunda:inferna. Signa ſecutæ:uelut capanæo militent. Arma Iouem contra:inuidioſe contra Iouem capaneus armauit. ut glorioſa morte periret. Seu læta malorum:quando gaudemus arduas res:& periculoſas inchoare:quarum nos poſteapœniret. Cæca:incerta:quia interdum quæ putamus bona:mala eueniunt exitu. Et blãdæ:ſæro uehementis. Germina latus:admirabilis perifraſis ſcalarum.Pomponius Sane nitore clypei repercuſſus ſplendidior. fit. Quid ſacra iuuent :quid proſit thebanis mors Menœcei ſacris inuenta. Et alterno:mire deſcribit ſcalis aſcendentem.

Alterno greſſu.i.modo dextro modo ſiniſtro pede. Vidit Aloidas: Othus & Ephialtes Aloi filii:tantæ audaciæ fuere:ut montibus conſtructis cælum expugnare niterẽtur:& icti fulmine in tartara merſi ſunt.

Aſt egomet danaos.capaneaq; tæla uerebar
Hæc erat.hæc metuẽda manus.ferrumq; ꝙ amẽs
Ipſa dedi.uiden ut iugulo conſumpſerit enſem?
Altius haud quiſq̃ danaum mucrone ſubiſſet.
Diceret infœlix etiam nũc & cũcta repleret
Q uæſtubus.abducũt comites.famulæq; poſam
Solantes.thalamoq; tenẽt.ſedet eruta multo
Vngue genas.nõ illa diem.nõ uerba precãtum
Reſpicit.aut uiſus flectit tellure relictos
Iam uocis iam mẽtis inops. ſic aſpera tygris
Fœtibus areptis ſcythico deſerta ſub antro
Accubat.& trepidi lambit ueſtigia ſaxi.
Nuſq̃ iræ:ſed te rabies.feritaſq; fameſq;
Oris.eunt præter ſecura armẽta. gregeſq;
Aſpicit illa iacẽs.ubi enim quibus hubera paſcat?
Aut quos ingẽti premat expectata rapina?
Hactenus arma.tubæ.ferrũq; & uulnera.ſed nũc
Comminus aſtrigeros capaneus tollẽdus in axes.
Nõ mihi iam ſolito uacuum de more canẽdum
Maior ab ioniis ſumẽda audacia lucis
Mecum omnes audete deæ.ſiue ille profunda
Miſſus nocte furor.capaneaq; ſigna ſecutæ
Arma iouem cõtra ſtygiæ rapuere ſorores.
Seu uirtus egreſſa modum ſeu gloria præceps
Seu magnæ data fata neci:ſeu læta malorum
Principia.& blãdæ ſuperum mortalibus iræ
Iam ſordẽt terrena uiro.tedetq; profundæ
Cædis.& exhauſtis olim graiumq; ſuiſq;
Miſſilibus laſſa reſpexit in æthera dextra
Ardua mox toruo metitur culmina uiſu.
Innumeroſq; gradus.gemina latus arbore cluſus
Aerium ſibi portat iter.lõgeq; timẽdus.
Multifidam.quercum flagranti lumine uibrat
Arma iubẽt una.clypeoq; incẽditur ignis.
Hac ait in thebas.hac me iubet ardua uirtus
Ire.menœceo qua lubrica ſanguine turris
Experiar.quid ſacra iuuẽt.an falſus apollo
Dixit.& alterno captiua in mœnia greſſu
Surgit ouans.quales mediis in nubibus æther
Vidit Aloidas:cum creſceret impia tellus
Deſpectura deos nec adhuc immane ueniret
Pelion.& trepidum iam tãgeret Oſſa tonantem
Tum uero attoniti fatorum in cardine ſummo
Ceu ſuprema lues urbem facibuſq; cruẽtis
Aequatura ſolo turres Bellona ſubiret
Omnibus e tectis certatim ingẽtia ſaxa

Roboraq; & grauidas fundæ balearis habænas
(Nã iaculis:cæloq; uagis ſpes nulla ſagittis)
Verum auidi:& tormenta rotãt:& mollibus urgẽt
Ille nec ingeſtis:nec terga ſequentibus unq̃
Detrahitur telis.uacuoq; ſub aere pendens
Plana uelut terra certus ueſtigia figat
Tendit.& ingenti ſubit occurrente ruina
Amnis ut incumbens longæui robora pontis
Aſſiduis oppugnat aquis iã ſaxa fatiſcunt
Emotæq; trabes.tãto uiolentior ille
(Sæuit enim maiore ſalo)quaſſatq; trahitq;
Molem ægrã.nexus donec celer alueus omnes
Abſcidit:& curſu.uictor reſpirat aperto
Vtq; petita diu celſus.faſtigia ſupra
Eminuit trepidãq; aſſurgens deſuper urbem
Vidit & ingenti thebas exterruit umbra
Increpat attonitos.humiles ne amphionis arces
Pro pudor.hi faciles carmenq; imbelle ſecuti
Et mentita diu thebarum fabula muri?
Et quid nam egregium proſternere mœnia molli
Structa lyra? Simul inſultãs:greſſuq; manuq;
Mollibus obſtãtes cuneos:tabulataq; ſæuus
Deſtruit:aſſiliunt pontes.tectiq; tremẽtis
Saxea fræna labãt:diſſeptoq; aggere rurſus
Vtitur:& truncas rupes in templa. domoſq;
Præcipitãt.frãgitq; ſuis iã mœnibus urbem
Iãq; Iouẽ circa ſtudiis diuerſa fremebãt
Argolici.Tyriiq; dei.pater æquus utriſq;
Aſpicit ingentes ardentum comminus iras
Seq; obſtare uidet.gemit inſeruãte nouerca
Liber.& obliquo reſpectãs lumine patrem
Nũc ubi ſæua manus.meaq; heu cũnabula flãmæ
Fulmen io ubi fulmen ait? gemit auctor Apollo
Quas dedit ipſe domos.lernã thebaſque repẽdit
Mœſtus.& intento dubitat Thyrintius arcu
Maternos plãgit uolucer daphneius Argos
Flet uenus Hermoniæ populos . metuẽſq; maritũ
Stat procul.& tacita gradiuum reſpicit ira
Increpat Aonios audax Tritonia diuos
Iunonem tacitam furibũda ſilẽtia torquent
Nõ tamen hæc turbãt pacem Iouis.ecce quierãt
Iurgia.cum mediis Capaneus auditus in aſtris.
Nulla ne pro trepidis clamabat numina Thebis
Statis? ubi iſandæ ſegnes telluris alumni
Bacchus:& Alcides? piget iſtigare minores
Tu potius uenias:quis enim cõcurrere nobis

Carmenq; imbelle ſecuti:quia amphiõe cãtante fuiſſe dicuntur conſtructæ. Abſiliunt:diſſoluuntur. Saxea fræna:compages quadratorum:quæ conſtringunt:& cõtinent ædificationem. Inſeruante: cuſtodiente Iunone:ne quid pro thebis diceret liber. Obliquo:non ea parte aſpiciens propter Iunonem ſiue quaſi iratus Ioui. Cunnabula flammæ:ubi ſunt mea cunnabula. Auctor Apollo:quia Apollinis oraculum Cadmus ſecutus:ædificauit thebas. Dubitat Thyrintius:ideo inducit herculis dubiũ fauorem:quia & ab argiuis:& a thebãis ducebat originem : ab argiuis . propter patrẽ a Perſeo uenientem.nam Perſeus Danaes filius:eius filia Gorgones. Electron:electronis Amphytrion.Amphytrionis hercules: herculis a thebanis uero per uxotem Minogæram Creontis filiã de qua ſuſcepit Oceã & Creontiadem:quas furore correptus occidit. Tritonia:hæc etiam argiuis fauet:de Iunone autem nemo dubitet.quã Homerus argiuã nominat.bene ergo tacita quia Iuno tacens deſcribitur:unde oratio neceſſitate dat.unde Vir.quid me alta ſilẽtia cogis rũpere:& obductũ uerbis uulgare dolorẽ? Pacem Iouis:ocium quo iracũdia carebat.

Tonitru ſolus: puellas potes turbare tonitribus. Victam:ſuperatam. Pro fulmine pendent:deſperatione fulminis ſolliciti ſunt:ideſt timent ne nõ ualeat perimere capaneum. Attritis:colliſis nubibus:nam dicunt phyſici colliſione nubium emittit fulmina. Laſſam extinctã:cedunt acies. Thebanæ:argiuæq;. Fumantia muris:Vt eos corporis ſui igni ſuccenderet. Sed mẽbra uiri:ſed ꝓ nihi. Exuiturq; aius : mire exuitur dixit: qa anima exuit corpore:ideo methaphorã a ueſtibus poſuit. Ceſſiſſent fulmini:hoc eſt conſumpti fuiſſent.

Dignior? en cineres Semeliaq; buſta tenẽtur
Nũc age.nũc totis in me cõnitere flammis
Iuppiter.an pauidas tonitru turbare puellas
Fortior? & ſoceri turres excindere Cadmi?
Ingemuit dictis ſuperum dolor.ipſe furẽtẽ
Riſit:& ĩcuſſa ſanctarum mole comarum
Quæ nã ſpes hoĩum tumidæ poſt prælia phlegræ.
Tũc etiã ferıẽdus ait? premit undiq; lẽtum
Turba deum frẽdẽs:& tela ultricia poſcit
Nec iam audet fatis turbata obſiſtere cõiunx
Ipſa dato nõdum cæleſtis regia ſigno
Spõte tonat:coeũt ipſæ ſine flãmine nubes
Accurrũtq; imbres ſtygias rupiſſe cathenas
Iapetõ:aut uictam ſupera ad cõuexa leuari
Inarimẽ.ætnamue putes.pudet iſta timere
Cælicolas:ſed cum ĩ media uertigine mũdi
Stare uirum.inſanaſq; uidẽt depoſcere pugnas
Mirãtur taciti.& dubio pro fulmine pendẽt
Cœperat Ogygiæ ſupra faſtigia turris
Arcanum mugire polus.cælumq; tenebris
Auferri tenet ille tamẽ:quas non uidet arces
Fulguraq; attritis quotiẽs micuere procellis
His ait.ĩ thebas his iam decet ignibus uti
Hinc renouare facem lapſãq; accẽdere quercum
Talia dicẽtem toto Ioue fulmẽ adactum
Corripuit.primæ fulſere in nubila criſtæ
Et clypei niger umbo cadit.iãq; omnia lucẽt
Membra uiri cædunt acies.& terror utrinq;
Quo ruat.ardẽti feriat. quas corpore turmas
Intra ſe ſtridere facem.galeamq;:comaſq;
Quærit.& urẽtem thoraca repellere dextra
Conatus.ferri cinerem ſub pectore tractat
Stat tamẽ.extremumq; ĩ ſydera uerſus anhelat.
Pectoraq; inuiſis obicit fumantia muris
Nec caderet.ſed membra uirum terrena relinquũt
Exuiturq; animus paulum.o ſi tardius artus
Ceſſiſſent potuit fulmẽ meruiſſe ſecundum.

TVnc Capanei ardentis Danaos incendia terrent
Caſtra petunt miſeri Eumenis in tempore belli
Thiſiphone gẽtis geminæ exaturata cruore
Germanæ auxilium poſcit.fratreſq; nocẽtes
Diuerſis agitãt ſtimulis.tũc omnia dira
Horreſcit Tyrius ductor.mox Ephytus auctor

Armatum fratrem.pulſantē cuſpide portas
Nūciat.ille celer gaudēs rapit impius arma.
Nec matris lachrymæ reuocāt.nec uerba ſororis.
Poſtq̄ ſacrilegis telis cōfiſus uterq; eſt
Defleuit pietas fratrum miſerata ruinam.
Oedipodē Creon Thebanis mœnibus arcet.

POſtq̄ magnanimus furias uirtutis iniquæ
Conſumpſit capaneus. expirauitque receptum
Fulmen.& ad terras longe comitata cadentem
Signauit muros ultricis ſemita flammæ
Componit dextra uictor cōcuſſa plagarum
Iuppiter:& uultu cælumq;.diemq; reducit
Gratātur ſuperi.Phlegræ ceu feſſus anhelet
Prælia.& Enchelado fumātem impreſſerit ætnā.
Ille iacet lacere cōplexus fragmina turris
Toruus adhuc uiſu.memorādaq; fata reliquēs
Gētibus.atq; ipſi non illaudata tonāti.
Quātus apollineæ temerator matris auerno
Tēditur.ipſæ horrēt ſi quādo pectore ab alto
Emergūt uolucres.immenſaq; mēbra iacētis
Spectāt dum miſeræ creſcunt in pabula fibræ.
Sic grauat iniectus terras hoſtiliaq; urit
Arua.& anhelātem cæleſti ſulfure campum
Reſpirant thebæ.templiſq; iacētia ſurgunt
Agmina.iam finis uotis.finiſq; ſupremis
Plāctibus.& natos auſæ deponere matres
At uaga palātes campo fuga uoluit Achiuos
Nec iā hoſtiles turmæ:aut ferrū mortale timetur
Omnibus ante oculos iræ Iouis:omnibus ardent
Arma metu.galeæq; tonāt.uiſuſq; pauentes
Ipſe ſequi.& profugis opponere Iuppiter ignes
Inſtat Agenoreus miles.cæliq; tumultu
Vtitur.indomitos ut cum Maſſylla per arua
Armēti reges magno leo frāgit hiatu
Et contentus abit:rauci tunc comminus urſi
Tūc auidi uenere lupi:rabieq; remiſſa
Lābunt degeneres alienæ uulnera prædæ
Hic premit eurymedō:cui ruſticus horror ī armis
Ruſtica tela manu.patriumq; agitare tumultū
Pan illi genitor.tener hinc conatibus annos
Egreditur. iuuenemq; patrē puer æquat Alatreus
Fœlices ambo ſed fortunatior ille
Quem genuiſſe iuuat.nec iam dinoſcere prōptū

POſtq̄ magnanimus furias uirtutis iniquæ:Cōtinet hic liber exultationem thebāorum poſt mortem capanei: tyſiphōes furiæ ſignum ad Megæram ut ab īferis emergat:aſcenſio ipſius Megæræ:allocutio tyſiphones ad eam:de fratrum certamine ſingulari.Polynicis ſomniū aduerſum:& eius allocutio ad Adraſtum de ſingulari certamine cum fratre ſuſcipiendo. ſacrificium etheoclis pro uictoria thebana: & eiuſdem ſacrificii omē aduerſum : nuncius ſignificans Polynicem ad bella procedere allocutio Creontis cogentis etheoclē ire.reſpōſio etheoclis:allocutio matris iocaſtæ: ad etheoclē:ut deſiſtat a bello.par allocutio antigones de muro ad polynicem:eruptio etheoclis:allocutiones inuicem fratrum: allocutio Adraſti bellum diſſuadentis:pietatis cōqueſtio de fraterno certamine:uel eius uoluntas pacis.tyſiphones interuentus:fugata pietas:& pugna & doli:& fratrum interitus: lamētatio Oedipi ſup cadauera. mors iocaſtæ:Creontis imperium de non ſepeliēdis cadaueribus argiuorum : quos belli caſus fuderat qui tunc primum acceperat regnum: eiuſdem Creontis imperium de excluſiōe Oedipi ſuperbe reſpōdentis.allocutio antigones:creontē deprecantis ut ignoſceret Oedipo patri ſuo.fata græcorum.

Lactanctii.P.in Vndecimum thebaidos interpretatio.

EXpirauit:animā emiſit ſiue efflauit. Signauit:excuſſit. Expirauit
Turris: quæ cum ipſo eſt fulminata. Memoranda: quod a Ioue meruit fulminari. Non illaudata:ratione uirtutis Capanei : dixit eius morte etiam Iouem ſeſe potuiſſe iactare. Temerator matris:tityon latonæ concubitum uiolenter affectans. Apollinis eſt peremptus ſagittis:& a Ioue apud inferos pœna damnatus. Volucres:ſecūdum Homerum qui dicit:uiſcera tityonis gemino uulture exedi:non uno: ut Virgilius dicit. Tityos
Eiectus:proſtratus. Galeæq;:tonant.uelut tonitru inſonant. Cæliq; tumultu utitur:Iouis fulmine audaciā dimicādi plæbs thebana conceperat. Maſſylla per arua:terra africæ. Hinc premit eurymedō:ex parte altera Eurymedon dux thebanorū premebat:cuius in cathalogo fecerat mentionem:proximus eurymedon qui paſtoralia fauni arma patris. Iuuenemq; patrē: e diuerſo dicit Pythonem cum Adephilo bellum mouere pari pœne ætate pollentes: & iſtorum meminit in cathalogo: pater eius natus.ſed enim confundere nodos.

Artatur:opprimitur:ſiue denſatur. Pubes thyrintia:iuuenes dicit homines agylei Herculis filii qui ſtipitibus:& ſagittis dimicabant:non gladiis:ut in cathalogo: ſtipes in exhauſtis artantur tæla pharetris.

Enypeus:hic tuba thebanos in bellum excitare ſolebat:ſed tum fugam ciuibus ſuadebat. Tuba ſola peregit:Ennius.caput caderet tum tuba ſola peregit.& pereunte uiro raucum ſonus ære cucurrit. Claudere quærit:fratrum congreſſu furia bellum finire feſtinat. Ergo procul:ſecretiorem locum petiit. Abſens:ꝑ abſentis. Attollit: erigit. Et pater ætnæos iterum:bene iterum quia pauloante fulminauerat Capaneum: nunc iterum aduerſus furiã fulmen requirit. Rareſcunt tenebræ: furiæ inquit eius abſceſſu tantum Lucis acceſſit: quantũ aduentu eius dies ſplendoris amiſit. Hac germana tenus: ſupra iraſcentis uerba ad furiam hæc fuerant. ſed quid ego hæc ita caras ulciſcere ſedes thyſiphone.

Nec precium: nec operæprecium fuit diu manſiſſe apud ſuperos tantis factis ſtragibus. Sed qd hoc ego:q̃ æternus ſibi mars. cũ bellona uindicet hũc ad ſingulare ĩpellã.

Quæ magis arma ſonẽt.quo plus eat haſta lacerto
Artatur dẽſo fugiẽtum ex agmine uallum
Quas uoluis gradiue uices? mõ mœnia Cadmi
Scãdebãt:ſua nunc defendunt tecta pelaſgi
Ceu redeunt nubes:ceu circũ flãtibus auſtris
Alternus procumbit ager:ceu gurgite cano
Nũc retegit bibulas:nũc obruit æſtus arenas
Procumbit late pubes thyrintia:alumni
Exuuias imitata dei:trux mœret ab aſtris
Amphitrionides Nemee in ſanguine terga
Et ſimiles ramos:ſimileſqꝫ uidere pharetras
Stabat in Argolicæ ferrato margine turris
Egregius lituo dextri mauortis Enypeus
Hortator.ſed tũc miſeris dabat utile ſignum
Suadebatqꝫ fugam.& tutos in caſtra receſſus
Cum ſubitum obliquo deſcẽdit ab aere uulnus
Vrgẽtiſqꝫ ſonum leua manus aure retẽta eſt
Sicut erat:fugit in uacuas iam ſpiritus auras
Iã gelida ora tacẽt.carmẽ tuba ſola peregit
Iãqꝫ potẽs ſcelerum.geminæqꝫ exercita gẽtis
Sãguine Thiſiphone fraterna claudere qũærit
Bella tuba.nec ſe tãta in certamina fidit
Sufficere.ĩferna comitem ni ſede Megæram
Et cõſanguineos ĩ prælia ſuſcitet angues
Ergo procul uana cõſcedit ualle.ſolumqꝫ
Enſe fodit ſtygio.terræqꝫ ĩmurmurat abſens
Nomẽ:& Helyſiis ſignum ĩdubitabile regnis
Crinalem attollit lõgo ſtridore ceraſtem
Cerulæ dux ille comæ.quo protinus omnis
Horruit audito tellus.põtuſqꝫ.poluſqꝫ
Et pater ætnæos iterum proſpexit ad ignes
Accipit illa ſonum.ſtabat tũc forte parẽti
Proxima. dum cœtu Capaneus laudatur ab omni
Ditis.& iſignem ſtygiis fouet amnibus umbram
Protinus abrupta terrarum mole ſub aſtris
Cõſtitit:exultãt manes.quãtumqꝫ profundæ
Rareſcũt tenebræ tãtum de luce receſſit
Excipit atra ſoror.dextræqꝫ ĩnexa profatur
Hac germana tenus ſtygii metuẽda parentis
Imperia.& iuſſos potui tolerare furores
Sola ſuper terras hoſtiliqꝫ obuia mundo
Dum uos helyſium & faciles compeſcitis umbras
Nec precium deforme moræ:caſſiqꝫ labores
Hoc quodcũqꝫ madẽt campi.ꝙ ſanguine fumãt
Stagna ꝙ ĩnumero Lethea ex agmine gaudet
Ripa.meæ uires: mea læta inſignia:ſed quid

Hoc ego? mars habeat.uulgataq; iactet Enyo
Vidiſtis (ſtygiis certum manifeſtus in umbris)
Sanguine fœdantem rictus:atroq; madētem
Ora ducem tabo:miſerum inſatiabilis edit
Me tradēte caput.modo nēpe horrēdus ab aſtris
Deſcēdit uos uſq; fragor.mea ſacra premebat
Tempeſtas.ego mixta uiri furialibus armis
Bella deum & magnas ridebam fulminis iras
Sed iam (effabor enim) lōgo ſudore fatiſcūt
Corda ſoror.tardæq; manus.habet infera cælo
Taxus: & inſuetos angues nimia aſtra ſoporāt
Tu cui totus adhuc furor.exultātq; recētes
Cocyti de fonte comæ da iungere uiros
Non ſolitas acies nec martia bella paramus
Sed fratrum:licet alma fides:pietaſq; repugnēt
Vincētur.fratrum ſtringendi comminus enſes
Grāde opus:ipſe odiis:ipſæ diſcordibus armis
Aptemur.quid lēta uenis? agedum elige cuius
Signa feras:ambo faciles:noſtriq;.ſed anceps
Vulgus.& affatus matris.blādamq; precatu
Antigonem timeo.paulum ne noſtra retardet
Cōſilia.ipſe etiam.qui nos laſſare precādo
Suetus.& ultrices oculorum expoſcere diras
Iam pater eſt cœtu fertur iam ſolus ab omni
Flere ſibi atq; adeo moror ipſa irrumpere Thebas
Aſſuetumq; larem.tibi pareat impius exul
Argolicumq; impelle nefas.neu mitis adraſtus
Præualeat.plæbeſq; cauæ lernea moretur
Vade & in alternas inimica reuertere pugnas
Talia partitæ diuerſum abiere ſorores
Vt notus & boreas.gemino de cardine mundi
Hic niue Rhiphæa.libycis hic paſtus arenis
Bella cient.clamant amnes.freta. nubila ſyluæ
Iamq; patent ſtrages.plangunt ſua damna coloni
Et tamē oppreſſos miſerantur in æquore nautas
Illas ut ſummo uidit pater altus olympo
Incæſtare diem.trepidumq; Hyperionis orbem
Suffundi maculis.toruo ſic inchoat ore.
Vidimus armiferos.quo fas erat uſq; furores
Cælicolæ.licitaſq; acies.& ſi impia bella
Vnus init auſuſq; meam contemnere dextram
Nunc par infandum.miſeriſq; incognita terris
Pugna ſubeſt.auferte oculos.abſentibus auſint
Iſta deis.lateantq; Iouem.ſat funera menſæ
Tantaleæ.& ſontes uidiſſe Lycaonis aras
Et feſtina polo ducentes aſtra Mycenas

Manifeſtus in umbris: quia ſimilitudo
geſtorum apud inferos extitit. Horrēdus
ab aſtris:capaneum quoq;:ſed modice feciſ
ſe dicit audacem. Bella deum: aut martis
& bellonæ:aut Apollinis & Mineruæ. Fa-
tiſcunt:laxantur. Taxus:quia furiæ de ta- Taxus
xo arbore dicuntur faces habere. Martia:
qualia mars ſolet efficere. Sat funera men
ſæ:dicit Iuppiter adhuc tantali horrere con
uiuio:in quo Pelopem prædictus pater nu-
minibus appoſuit epulandum. Lycaonis
aras: Lycaon rex arcadiæ Iouem ſuſcepit Lycaon
hoſpitio: cumq; uellet explorare an nu-
men Iuppiter eſſet quem in domo ſuſce-
perat: humanas ei carnes appoſuit quod
cum Iuppiter agnouiſſet domum eius in-
cendit ipſumque mutauit in lupum: unde
grecæ λυκοσ dicitur lupus. Aſtra myce- Lycos
nas:quia Atreo & Thyeſti parricidis epulā
tibus refulgente ſole nox feſtina præuenit:
aſtra uero pro nocte poſuit.

Exeat:declinet. Dubios turbabant:Te/rentius.dum in dubio ē animus paulo mo mēto huc illuc impellitur. Aeger conſilii: triſtia cogitans ſine conſilio ībecillis. Mō/ſtra deum:infœlicia monſtra deum : ideſt non deſunt prodigia futurorum. Sic ire parabat:num ſic parabat uiro ſuo occurre/re:quæ ut habitum ſic corpus eius quæſi/tura eſt. Viro tædas:non putat ſe tædis ad rogu'm uiri eſſe uenturam. Capeſſere:ad/miſtrare ꝓprie. Regnoq;:extra fines patri os te coegi bella ſuſcipe:nō ut ꝓ me fieret.

Nunc etiam turbāda dies:mala nubila tellus
Accipe:ſecedātq; poli:ſtat parcere cælo
Cælitibuſq; meis ſaltem ne uirginis almæ
Sydera lædæi uideāt:neu talia fratres.
Sic pater omnipotés.uiſuſq; nocentibus atuis
Abſtulit:& dulci terræ caruere ſereno
Iamq; per Argolicas herebo ſata uirgo cohortes
Veſtigat Polynicis iter.portiſq; ſub ipſis
Inuenit incertum letho tot iniqua fuga ne
Exeat:& dubios turbabāt omnia ſenſus.
Viderat obſcura uallum dum nocte pererrat
Aeger cōſilii curiſq; nouiſſima uolués
Coniugis Argiæ lacera cum lampade mœſtam
Effigiem ſunt mōſtra deum:ſic ire parabat
Has latura uiro tædas erat.ergo roganti.
Quæ uia quis ue dolor . cur mœſta inſignia. tātū
Fleuerat.atq; manu timidos auerterat ignes
Scit mētem uidiſſe nephas. &enim unde Mycenis
Afforet? & uallum cōiunx inopina ſubiret?
Sed fati monitus.uicinaq; funera ſentit
Ac ſentire timet:cum uero Acherōtis operti
Diua te & admoto tetigit thoracą flagello.
Ardet inops animi.nec tam conſidere regno
Quā ſcelus.& cædem & pfoſſi ī ſanguine fratris.
Expirare cupit.ſubituſq; affatus Adraſtum.
Sera quidem.extremus ſocium gentiſq; ſuperſtes
Argolicæ cōſulta pater.iam rebus in artis
Aggredior:tūc tempus erat:cum ſanguis Achiuū
Integer ire ultro.propriamq; capeſſere pugnam
Non plæbis Danae florem. regumq; uerēdas
Obiectare animas.& lamentabile tantis
Vrbibus induerem capiti decus.aſpera quādo
Præcepit uirtus.nunc ſaltem exoluere fas ſit.
Quæ merui.ſcis namq; ſocer.licet alta recōdas
Vulnera.& afflictum generi uereare pudorem.
Ille ego ſum.qui te pacem.& pia iura regentem
Infœlix(utinamq; aliis datus urbibus hoſpes)
Extorrem patria regnoq;. ſed exige tādem
Supplicia.fratrem ſuprema ī bella (quid horres)
Decretum eſt.fixumq; uoco.deſiſte morari
Nec poteris.nō ſi atra parens miſeræq; ſorores
In media arma cadāt.non ſi ipſe ad bella ruenti
Obſtet:& extinctos galeæ pater ingerat orbes
Deficiam.an ne bibam ſupereſt quocunq; cruoris
Inachii? & ueſtris etiam num mortibus utar?
Vidi ego me propter ruptos telluris hiatu

Nec ſubii.uidi exanimem.fecique nocẽtem
Tydea.me thegeæ regem indefeſſa repoſcit
Orbaque parrhaſiis hululat mihi mater in antris
Ipſe nec Hiſmeni ripas dum ſtagna cruẽtat
Hyppomedõ. Tyrias potui nec ſcãdere turres
Dum tonat.& tecum Capaneu miſcere furores?
Q uis tãtus pro luce timor:ſed digna repẽdam
Conueniant ubicũque nurus:matreſque pelaſgæ
Longæuique patres.quorum tot gaudia carpſi
Orbauique domos.fratri occurro.quis ultra eſt?
Spectẽt.& uotis uictorem.Ethioclea poſcãt
Iamque uale coniunx.dulceſque ualete Mycenæ
Ac tu care ſocer(nec enim omnis culpa malorum
Me penes.& ſuperi mecum.parcæque nocẽtes)
Si lenis cineri.meque hæc poſt prælia raptum
Alitibus fratrique tegas urnamque reportes
Hoc tamen.& natæ melius cõnubia iungas
Ibant in lachrymas.ueluti cum uere reuerſo
Biſthoniæ tepuere niues.ſummittitur ingens
Hemus & anguſtos Rhodopes deſcẽdit in amnes
Cœperat & leni ſenior mulcere furẽtem
Alloquio.ſcidit orſa nouo terrore cruenta
Eumenis.alipedemque citum fataliaque arma
Protinus Inachii uultus expreſſa Perithi
Obtulit.ac fidas excluſit caſſide uoces
Ac ſuper hoc abrumpe moras.celeremus.& illum
Aduẽtare ferunt portis ſic omnia uicit
Correptumque iniecit equũ.uolat æquore aperto
Pallidus inſtãtemq; deæ circumſpicit umbram
Sacra ioui merito tyrius pro flumine ductor
Nequicq̃ Danaos ratus exarmaſſe ferebat
Nec pater æthereus.diuumq; has ullus ad aras
Sed mala Thiſiphone.trepidis inſerta miniſtris
Aſtat.& inferno præuertit uota tonãti
Summe deum(tibi namq; meæ primordia thebes
Liueat infandum licet argos.& aſpera Iuno)
Debẽt ſydonios:ex quo per littora raptor
Turbaſti Thyaſos dignatus uirgine noſtra
Terga premi.& placidas falſũ mugire per undas.
Nec te uana fides iterum Cadmeia ademptum
Cõnubia.& Tyrios nimium irrupiſſe penates
Tandem inq̃ ſoceros.dilectaq; mœnia gratus
Reſpicis:aſſertorq; tonas.ceu regia cæli
Attẽtata tui.ſic te pro turribus altis
Vidimus urgẽtem nubes:lethiq; benignum
Fulmen:& auditos proauis agnouimus ignes

Summittitur:ſolutis niuibus minuitur. Sic oĩa uicit:quecunq; moram faciebãt exire. Inferno:plutõi. Præuertit: applicauit. Licet argos:quamuis græci tibi ſeruiant & quamuis ſacrificia debeant: tamẽ & nos amare multa apud nos ob ſtuprum europæ amoris gaudii perfeciſti. Thyaſos:thyaſichori ſacra ducentium liberi patris ſunt certamina ſatyrorum. Tyrios nimium: propter ſui uultus imaginem: & bene nimium quia aduentum Iouis armati ferre non potuit:uique fulminis interiit. Agnouimus ignes:fulmina q̃ miſeras i Semelen.

Thyaſi

Votiuum:ſacrificio Iouis dicatum tau/
rum:qui hæmus dicebatur. Imperat:érat
enim conſuetudinis:ut ſi prima ſacrificia:
minime fuiſſent accepta numinibus ſecun
da haruſpex ſacrificia repararet:donec uide
rentur eſſe ſuſcepta. Accedere ueſtes:per
membra cõpaſci:Hercules enĩ uicto Ache/
Deianyra loo:Deianyram duxit uxorem:q cũ ad flu
Neſſus uium perueniſſet:Neſſo dedit cẽtauro trãſ
ferendam:quam cum ille in flumine com
Hercules primere uoluiſſet:ab Hercule ẽ ſagittis ex/
tinctus:qui ueſtẽ dedit Deianyræ ſuo ſan/
guine tinctã:ut ſe ulciſceretur:& dixit illi:
ſi uellet ꝑpetuo ſe ab Hercule diligi daret
eam illi ueſtem induẽdam:unde cum Her
cules Iolem ſecum captam adueheret:Deia
nyra uetita ne ei pelles præferetur hanc ue/
ſtem Herculem induit:quam ille indutus:
cum ueneni afficeretur incendio ĩ oeta mõ
te rogum uoluntate conſcendit. Summa
aure:breui auditu ideſt accipiẽte. Aera fin
dens:rotatu corporis:aerem intuens. Sine
mœnia pulſet irritus. Permitte.ſ.unus eat
alterius uero. Ille ãt fractis huc audeat uſq;
uiribus:alter itẽ. Hic furor ẽ miſeris iſtare
periclo. Nec librare metus:conſyderare.

Accipe nũc pecudes.& magni thuris aceruos
Votiuumq; marem:dignas ſed pendere grates
Haud mortale opus ẽ. certẽt tibi reddere Bacchus
Noſter & alcides:illis hæc mœnia ſerua
Dixerat.aſt illi niger ignis in ora:genaſq;
Proſiluit:raptumq; comis diadema cremauit
Tũc ferus ante ictum ſpumis delubra cruentat
Taurus & obſtãtum mediis e cædibus exit
Turbidus. inſano feriẽs altaria cornu
Diffugiunt famuli.& regem ſolatur haruſpex
Ipſe inſtaurari ſacrum male fortis:agiq;
Imperat:& magnos ficto premit ore timores
Qualis ubi implicitum Thyrintius oſſibus ignẽ
Senſit:& Oeteas membris accedere ueſtes
Vota incepta tamẽ.libataq; thura ferebat
Durus adhuc patienſq; mali:mox grãde coactus
Ingemuit.uictorq; furit per uiſcera Neſſus
Nuncius exanimi ſuſpẽſus pectora curſu
Ephytus ad regem portæ ſtatione relicta
Tãdem:& hæc trepido uix intellectus anhelat
Rumpe pios cultus:intepeſtiuaq; rector
Sacra deum.frater muris circum omnibus inſtat
Portarumq; moras frænis aſſultat:& haſtis
Nomine te crebro te ſolum in prælia poſcẽs
Flent mœſti retro comites.& uterq; loquẽti
Adgemit:& pulſis exercitus obſtrepit armis
Ille uocat tũc tempus erat ſator optime diuum
Quid meruit Capaneus? turbatus inhorruit altis
Rex odiis mediaq; tamen gauiſus in ira eſt.
Sic ubi regnator poſt exulis ocia tauri
Mugitum hoſtilem ſumma tulit aure iuuencus
Agnouitq; minas.magna ſtat feruidus ira
Ante gregem.ſpumiſq; animos ardẽtibus offert
Nũc pede toruus humũ.nũc cornibus aera findẽs
Horret ager.trepidæq; expectãt prælia uaccæ
Nõ deſunt regi comites ſine mœnia pulſet
Irritus. ille autem fractis huc audeat uſq;
Viribus.hic miſeris furor eſt inſtare periclo
Nec liberare metus.& tuta odiſſe.reſiſte
Hoc fratus ſolio.nos propulſabimus hoſtem
Nos bellare iube.ſic proxima turba.ſed ardẽs
Ecce aderat luctu dicturuſq; omnia belli
Libertate Creon.urit fera corda Menœceus
Nulla patri requies.illum quæritq;.tenetq;
Illum ſanguineos proflãtem pectore riuos
Aſpicit.& ſæua ſemper de turre cadentem

Vt dubium & pugnas turbãtem Etheoclea uidit
Ibis ait? neqꝫ te ulterius. fratrumqꝫ ducumqꝫ
Peſſime funeribus patriæ. lachrymiſqꝫ potitum
Eumenidum. belliqꝫ reum patiemur inulti
Stat tua non æquis luimus periuria diuis?
Vrbẽ armis opibuſqꝫ grauẽ & mõ ciuibus arctam
Ceu cælo dimiſſa lues inimicaqꝫ tellus
Hauſiſti. uacuamqꝫ tamen ſublimis ob umbras
Deeſt ſeruitio plæbes. hos ignis egentes
Fert humus. hos pelago patrius iam detulit amnis
Hi quærunt artus. illi ardua uulnera curant
Redde agedum miſeris fratres. natoſqꝫ patreſqꝫ
Redde aruis domibuſqꝫ uiros. ubi maxius hipſeus
Finitimuſqꝫ dryas? ubi phocidos arma ſonoræ
Euboiciqꝫ duces? illos tamen æqua duelli
Fors tulit ad manes. at tu (pudet) hoſtia regni
Hoſtia nate iaces ceu murus & e grege ſanguis
Hei mihi primitiis armorum. & rite nefaſto
Libatus. iuſſuſqꝫ mori. & cunctabitur ultra
Iſte. nec aduerſo nunc ſaltem marte uocatus
Stabit? an in pugnas alium iubet ire prophanus
Tyrheſias? iterumqꝫ meos oracula nectit
In gemitus? quid enim miſero ſup unicus Hemõ?
Ille iube ſubeat. tuqꝫ inſpectator ab alta
Turre ſede. quid ſæua fremis. famulamqꝫ cohortẽ
Reſpectas? hi te ire uolunt: hi pendere pœnas
Ipſa etiam genetrix. ipſæqꝫ odere ſorores
In te ardens frater. ferrum mortemqꝫ minatur
Sæuaqꝫ portarum conuellit clauſtra. nec audes?
Sic pater infrendens. miſeraqꝫ exæſtuat ira
Ille ſub hæc non fallis ait. nec te inclyta nati
Fata monent canere illa patrem. & iactare decebat
Sed ſpes ſub lachrymis ſpes atqꝫ occulta cupido
His latet. inſano prætendis funera uoto
Meqꝫ premis fruſtra. uacuæ ceu proximus aulæ.
Non ita Sydoniam fortuna reliquerit urbem
In te ut ſcæptra cadant tanto indigniſſime nato
Nec mihi difficilis præſens uindicta. ſed arma
Arma prius famuli. coeant ne prælia fratres
Vult gemitus lenire Creon lucrare fauorem
Victori mihi cuncta lues. Sic iurgia paulum
Diſtulit atqꝫ enſem quem iam dabat ira repreſſit
Ictus ut incerto paſtoris uulnere ſerpens
Erigitur gyro. longumqꝫ e corpore toto
Virus in ora legit. paulum ſi deuius hoſtis
Torſit iter cecidere minæ: tumefactaqꝫ fruſtra

Periuria diuis: quia imperium ſorte debitum negaſti germano. Inimicaue tellus quæ negando fruges: ſterilitate homines afficit. Amnis: iſmenos. Phocidos ſonoræ: a phoco Aeaci filio: quem Pentheus & Thelamon occidiſſe dicuntur: ciuitas nomẽ accepit. Sonore: dixit dantis reſponſa. At tu: apoſtropha ad filium. Et e grege ſanguis: pecus ignobile: de grege enim de multitudine uulgari dixit. Primitiis armorũ: primitiæ propriæ dicuntur primæ fruges diis oblatæ. Rite nefaſto: rite pro ritu poſuit: expiatio eñi fuerat ciuitatis mors Menœcei. Oracula nectit: tecum reſponſa cõponit. Exæſtuat ira: grauiter ĩſonat. Nõ fallis ait: nec cælas ĩquit quid tuus animus hac oratione feſtinet: non luges filium: ſed me pugnante regnare deſyderas. Ictus ut incerto paſtoris uulnere ſerpens erigitur: non forti impetu percuſſus.

Primitiæ

Rite pro ritu

Crudeſcunt:iuueneſcunt:aut noui fiũt. Integrata reſurgit: ex ĩtegro inchoat. Im proba lumina:mea lumina quæ ſpectatura ſunt fratrum ſingulare certamen. Obnixi cum conatu ſtricti. Me miſeram uinces prius tamen hæc arma neceſſe eſt experiare domi:ut nos ante proſternas dimẽſo ad ſummum murum euadere non poterit.

Colla ſedent:iraſq; ſui bibit ille ueneni.
At genitrix primum funeſtæ ſortis:ut amẽs
Expauit famam(nec tarde credidit)ibat
Sciſſa comas:uultuq; & pectore nuda cruento.
Non ſexus decoriſue memor.pẽtheia qualis
Mater ad inſani ſcãdebat culmina mõtis:
Promiſſum ſæuo caput allatura lyæo.
Nõ comites:non ferre ipſæ ueſtigia natæ
Aequa ualẽt.tãtum miſeræ dolor ultimus addit
Robur:& exãgues crudeſcũt luctibus anni.
Iamq; decus galeæ:iam ſpicula ſæua ligabat
Ductor:& ad lituos hilarem:intrepidumq; tubaꝝ
Proſpiciebat equum:ſubito cum apparuit ingẽs
Mater:& ipſe metu famulumq; expalluit omnis
Cœtus:& oblatam retro dedit armiger haſtam
Q uis furor? unde iterum regni integrata reſurgit
Eumenis? ipſi etiam poſt omnia comminus ipſi
Stabitis? uſq; adeo geminas duxiſſe cohortes
Et facinus mãdaſſe parum eſt? quo deĩde redibit
Victor? in hos ne ſinus? o diri cõiugis olim
Fœlices tenebræ:datis improba lumina pœnas
Hæc ſpectãda dies? quo ſæuæ minãtia flectis
Ora? quid alternos uultus.pallorq; ruborq;
Mutat? & obnixi frãgunt mala murmura dẽtes?
Me miſeram.uinces.prius hæc tamẽ arma neceſſe
Experiare domi: ſtabo ipſo in limine portæ
Auſpicium infœlix.ſcelerumq; immanis imago
Hæc tibi canities:hæc ſunt calcãda nefandæ
Hubera. perq; uterum ſonipes hic matris agẽdus
Parce.quid oppoſitam capulo.parmaq; repellis
Non ego te contra ſtygiis feralia ſanxi
Vota deis cæco. nec Erynas ore rogaui
Exaudi miſeram.genitrix te ſæue precatur
Non pater.adde moram ſceleri.& metire ꝙ audes
Sed pulſat muros germanus.& impia contra
Bella ciet.non mater enim.non obſtat eunti
Vlla ſoror.te cuncta rogãt.hic plãgimus omnes
Aſt ibi uix unus pugnas diſſuadet Adraſtus
Aut fortaſſe iubet:tu limina auita. deoſq;
Linquis & a noſtris in fratrem amplexibus exis
At parte ex alia tacitos obſtante tumultu
Antigone furata gradus(nec caſta retardat
Virginitas)uolat Ogygii faſtigia muri
Exuperare furens.ſenior comes hæret eunti
Actor.& hic ſummas num duraturus ad arces
Vtq; procul uiſis paulum dubitauit in armis

Agnouitq; nephas.iaculis & uoce ſuperba
Tecta inceſſantem.magno prius omnia plāctu
Implet.& ex muris ceu diſceſura profatur
Cōprime tela manu:paulumq; hāc reſpice turrim
Frater:& horrētes refert in mea lumina criſtas
Agnoſces ne hoſtes? ſic annua pacta.fidemq;
Poſcimus? hi quæſtus? hæc ē bona cauſa modeſti
Exulis? Argolicos per te germane penates
(Nā tyrii iam nullus honos) per ſiquid in illa
Dulce domo ſubmitte animos en utraq; gentis
Turba rogāt.ambæq; acies.rogat illa ſuorum
Antigone deuota malis.ſuſceptaq; regi
Et tātum tua dire ſoror:ſaltem ora truceſq;
Solue genas.liceat uultus fortaſſe ſupremos
Noſcere dilectos.& ad hæc lamēta uidere
An ne fleas:illum gemitu iam ſupplice mater
Frāget:& exertum dimittere dicitur enſem
Tu mihi fortis adhuc:mihi quæ tua nocte dieq;
Exilia erroreſq; fleo.iamiamq; tumētem
Placaui tibi ſæue patrem:quid crimine ſoluis
Germanū? nempe ille fidem & ſtata fœdera rupit
Ille nocēs:ſæuuſq; ſuis.tamē ecce uocatus
Nō uenit.his paulum furor elangueſcere dictis
Cœperat.obſtreperet q̄q̄ atq; obſtaret erynnis
Iam ſummiſſa manus.lēte iam flectit habænas
Iam tacet.erumpūt gemitus lachrymaſq; fatetur
Caſſis.habēt iræ.pariterq; obire nocētem
Et ueniſſe pudet.ſubito cum matre repulſa
Eumenis eiecit fractis Etheoclea portis
Clamātem uenio.ſolumq; ꝙ ante uocaſti
Inuideo.ne inceſſe moras.grauis arma tenebat
Mater.& o patria o regnum incertiſſima tellus
Nūc certe uictoris eris.nec mitior ille
Tādem inquit ſcis ſæue fidē? & deſcēdis in æquū?
O mihi nūc primum longo poſt tempore frater
Cōgredere.hæ leges hæc fœdera ſola ſuperſunt
Sic hoſtile tuēs fratrem (namq; uritur alto
Corde) ꝙ īnumeri comites.ꝙ regia caſſis
Inſtratuſq; oſtro ſonipes.ꝙ fulua metallo
Parma micet.q̄q̄ haud armis inhonorus:& ipſe
Nec palla uulgare nitēs. opus ipſa nouarat
Mœoniis argiua modis.& pollice docto
Stamina.purpureæ ſociauerat aurea telæ
Iamq; in puluereum furiis hortātibus æquor
Proſiliūt.ſua quemq; comes ſtimulatq; mouetq;
Fræna tenent.ipſe phaleraſq; lucida comunt

Inceſſantem:inuadentem:pulſantem au ferentem. Regi:etheocli: propter amorē Polynicis:dicitur enim cum eo concubuiſ ſe. Cœperat:ſola enim antigone poterat polynicem a ſingulari cum fratre certami ne remouere:ſupra enim de ipſa dixerat fu ria: blandamq; precatur. In æquum:i ius.
Hæc fœdera:quibus unus pereat uictor.
Regia caſſis:cum diademate. Mœoniis: lydiis:de hac enim regione fuit arachne la nificii peritiſſima:quæ Mineruam prouo cauit:& ab ea in araneam eſt mutata.

Serpentibus augent: equorum iubas augent furiæ adiectione ſerpentum. Et ipſi armorum fugere dei: Mars & Minerua.
Cruda: aſpera dicit Mineruam oppoſita gorgone: uiſus ſuos cælaſſe. Animis: thebanorum. Pontus cyaneos uetuit: quoniã aqua nõ uetuit ſibi montes collidi. Furentem: in equis apparebat dominoꝝ furor.
Ariona: qa Ariõ filius neptũni diuinabat.

Arma manu: mixtiſq; iubas ſerpẽtibus augent
Stat cõſanguineum campo ſcelus. unius ingens
Bellum uteri. coeũtq; pares ſub caſſide uultus
Signa tacẽt. ſiluere tubæ. ſtupefactaq; martis
Cornua. ter nigris auidus regnator ab oris
Intonuit. terq; ima ſoli cõcuſſit. & ipſi
Armorum fugere dei. nuſq̃ inclyta uirtus
Reſtrixit Bellona faces. longeq; pauẽtes
Mars rapuit currus. & Gorgone cruda uirago
Aſtitit. inq; uicem ſtygiæ rubuere ſorores
Prominet excelſis uulgus miſerabile tectis
Cũcta madẽt lachrymis. & ab omni plãgitur arce
Hinc quæſti uixiſſe ſenes. hinc pectore nudo
Stãt matres. paruoſq; uetãt attẽdere natos.
Ipſe quoq; Ogygios mõſtra ad gẽtilia manes
Tartareus rector porta iubet ire recluſa
Mõtibus inſidũt patriis. triſtiq; corona
Infecere diem: & uici ſua crimina gaudẽt
Illos ut ſtimulis ire in diſcrimẽ apertis
Audiit. & ſceleri nullum iam obſtare pudorem
Aduolat. & medias ĩmittit Adraſtus habænas
Ipſe quidem regnis multum. & uenerabilis æuo
Sed quid apud tales. quis nõ ſua pignora curæ
Exter honos? tamẽ ille rogat ſpectabimus ergo
Inachidæ Tyriiq; nefas. ubi iura: deiq;
Bella ubi? ne perſtate animis. te deprecor hoſtis
Q uãq̃ hæc ire ſinat. nec tu mihi ſanguine lõge
Te gener: & iubeo ſcæptri ſi tarda cupido eſt
Exuo regales habitus. I lernã: & Argos
Solus habe. non uerba magis ſuadẽtia frãgunt
Accẽſos. ſumptiſq; ſemel conatibus obſtãt
Q uam ſcytã curatis erectus fluctibus unq̃
Põtus Cyaneos uetuit cõcurrere mõtes
Vt periiſſe preces. geminoſq; ad prælia fuſos
Puluere cornipedes. explorariq; furẽtum
In digitis amẽta uidet. fugit omnia linquens
Caſtra. uiros generum Thebas: ac fata monẽtem
Cõuerſumq; iugo propellit Ariona. qualis
Demiſſus curru leue poſt præmia ſortis
Vmbrarum cuſtos. mũdiq; nouiſſimus hæres
Palluit amiſſo ueniẽs in tartara cælo
Non tamẽ indulſit pugnæ cunctataq; primo
Subſtitit in ſcelere. & paulum fortuna morata eſt
Bis caſſæ periere uiæ. bis cõminus actos
Auertit bonus error equos. puræq; nefandi
Sanguinis obliquis ceciderunt ictibus haſtæ.

Tēdunt fræna manu:& ſæuis calcaribus urgent
Immeritos.mouet & geminas uenerabile diuum
Prodigium turmas:alternaqꝫ murmura uoluūt.
Muſſantes:iterare aciem:procurrere ſæpe
Impetus.& totum miſeris opponere bellum
Iamdudum terris.cœtuqꝫ offenſa deorum
Aduerſa cæli pietas in parte ſedebat.
Nō habitu quo nota prius.non ore ſereno
Sed uittis exuta comam.fraternaqꝫ bella.
Ceu ſoror infœlix pugnātum aut anxia mater
Deflebat.ſæuumqꝫ iouem. parcaſqꝫ nocētes
Vociferās.ſeſeqꝫ polis & luce relicta
Deſcēſurum erebo.& ſtygios iam malle penates
Quid me ait ut ſæuis animātum:ac ſæpe deorum
Obſtaturam animis princeps natura creabas?
Nil iam ego per populos.nuſq̄ reuerētia noſtri
O furor. o homines diriqꝫ promœtheos artes.
Quā bene poſt pyrrham tellus pōtuſqꝫ uacarēt
En mortale genus.dixit.ſpeculataqꝫ tempus
Auxilio tētemus ait.licet irrita coner.
Diſſiliitqꝫ polo.niueus ſub nubibus altis
Quāq̄ mœſta deæ ſequitur ueſtigia limes.
Vix ſteterat campo ſubita māſueſcere pace
Agmina.ſentiriqꝫ nefas.tunc ora madeſcūt.
Pectoraqꝫ.& tacitus ſubrepſit fratribus horror
Arma etiam ſimulata gerēs cultuſqꝫ uiriles
Nūc his nunc illis agite.ite.obſiſtite clamat
Quis nati fratreſqꝫ domi.quis pignora tanta
His quoqꝫ nonne palā eſt ultro miſereſcere diuos?
Tela cadunt cunctātur equi.fors ipſa repugnat.
Nō nihil impulerat dubios in torua notaſſet
Thiſiphone fraudes:cæleſtiqꝫ ocior igne
Afforet increpitās.quid belli obuerteris auſis
Numen iners paciqꝫ datum?cede improba noſter
Hic campus.noſterqꝫ dies nunc ſera nocētes
Defendis thebas.ubi tunc cum bella cieret
Bacchus?& armatas furiarēt orgia matres?
Aut ubi ſegnis oras dum martius impia ſerpens
Stagna bibit:dū cadmus arat:dū uicta cadit ſphix
Dū rogat Oedipodē genitor:dū lampade noſtra
In thalamos Iocaſta uenit.ſic urget:& ultro
Vitātem aſpectus:etiam pudibundaqꝫ longe
Ora reducētē:promit & ſtridentibus hydris
Intētatqꝫ faces.deiectaqꝫ in lumina pallam
Diua trahit.magnoqꝫ fugit quæſtura tonāti
Tunc uero accenſæ ſtimulis maioribus iræ.

Venerabile:formidandum. Iterare aciē: denuo bellum inſtaurare. Opponere:obicere ſe pugnantibus fratribus. Non habitu:non læta:ſed triſtis. Animantum:animas habentium:ideſt hominum. Quanq̄ mœſta deæ:cum pietas de cælo deſcenderet ad terras:licet mœſta eſſet tamē quocūque ibat per nubes nigras:claram ſui nominis lucem trahebat.Igne fulmine. Numē iners:pietas quæ bella diſſuadet. Furiarēt: inſtigarent. Dū Cadmus arat:dentes draconis de quibus cohors armata proſiliit.

Rogat: Conuenit. Ora reducentem: uultum ſuum retro tollentem. In lumina pallam: faciem ſuam calmyde protegebat:ne furiæ uultum uideret.

Rex impius:Etheocles. Prior occupat: feriturus præuenit:ac tæla diſponit. Per orbem:per medium ſcutum conata eſt tranſire. Piabo manus:expiabo parricidium fratris mei mor'e. Minor umbra dolorẽ:altiſmo:ideſt urbane:minor umbra dixit uictis regibus:ut Horatius mediumq́ flumẽ gẽtibus additum uictis mindre tollere uertices. Plaga:uulnus:metum immiſit. Tõſos:remos. Mutant:miſcent. Luctatæq́ diu:&aduerſus tempeſtatem:& aduerſum ſe. Rimantur:perueſtigant. Acerbo:toruo. Telluris:ſubaudis intererat: ideſt non a ſe multũ aberant:ſed comminus ſua ora cernebant. Signa iubarum:neglectu ſuo plus excitabantur ad ſcelus. Fulmineos: fortes. Facinuſq́ peractum:tãta inerat ſæuientibus feritas:ut cũ nulla ſibi adhuc uulnera intuliſſent:tamẽ iam ſe ſcelus perfeciſſe credebant. Iuſtius:iuſtior in ſcelere Polynices utebaẽ pro denegato ſibi imperio.

Male tegit:non tegit. Plumis:laminis.ut Vir.quem pellis ahenis in pluma ſquamis.

Arma placẽt:uerſæq́ uolunt ſpectare cohortes
Inſtaurãt crudele nefas.rex impius aptat
Tela:& funeſtæ caſum prior occupat haſtæ
Illa uiam medium clypei conata per orbem
Nõ perfert ictus:atq́ alto uincitur auro.
Tũc exul ſubit.& clare funeſta precatur
Dii quos effoſſo nõ irritus ore rogauit
Oedipodes firmate nefas:non improba poſco
Vota.piabo manus:eodem pectora ferro
Reſcindam:dum me moriens hic ſceptra tenẽtem
Linquat.& hũc ſecum portet mĩor umbra dolorẽ.
Haſta ſubit uelox equitis femur inter equiq́
Illa lethum utrĩq́ uolens.ſed plaga ſedẽtis
Laxato uitata genu.tamẽ irrita uoti
Cuſpis in obliquis inuenit uulnera coſtis
It præceps ſonipes ſtrictæ cõtemptor habænæ
Aruaq́ ſanguineo ſcribit rutilãtia gyro
Exultat fratres credẽs hunc eſſe dolorem
Cedit & ipſe metu.totiſq́ iam exul habænis
Indulget.cæcuſq́ auidos illidit in ægrum
Cornipedem curſus.miſcẽtur fræna.manuſq́
Telaq́.& ad terram turbatis greſſibus ambo
Præcipitãt.ut nocte rates:quas nubilus auſter
Implicuit.frãgunt tonſos.mutantq́ rudentes
Luctatæq́ diu tenebris hyemiq́ ſibiq́
Sicut erant imo pariter ſedere profundo.
Hæc pugnæ facies.coeũt ſine moræ.ſine arte
Tãtum animis.iraq́.atq́ igneſcẽtia cernũt
Per galeas odia.& uultus rimãtur acerbo
Lumine.nil adeo mediæ telluris.& enſes
Impliciti nexæq́ manus.alternaq́ ſæui
Murmura:ceu lituos rapiũt.aut ſigna iubarum.
Fulmineos ueluti præceps cum comminus egit
Ira ſues.ſtrictiſq́ erexit poctora ſetis
Igne tremũt oculi.lunataq́ dentibus uncis
Ora ſonãt.ſpectat pugnas de rupe propinqua
Venator pallens.canibuſq́ ſilẽtia ſuadet
Sic auidi incurrũt.necdum lætalia miſcent
Vulnera.ſed captus ſanguis facinuſq́ peractum
Nec iam opus eſt furiis.tantum mirãtur.& adſtãt
Laudãtes.hominumq́ dolent plus poſſe furores
Fratris uterq́ furẽs cupit.affectatq́ cruorem
Et neſcit manare ſuum.Tãdem irruit exul
Hortatuſq́ manum cui fortior ira nephaſq́
Iuſtius.alte enſem germani in corpore preſſit
Quã male iam plumis imus tegit iguina thorax

Ille dolẽs nondum ſed ferri frigore primo
Territus in clypeum turbatus colligit artus
Mox intellecto magis ac magis æger anhelat
Vulnere:nec parcit cedẽti:atq; increpat hoſtem
Quo retrahis germane gradus? o lãguida ſomno
Et regnis effœta quies:lõgaq; ſub umbra
Imperia:exilio rebuſq; exercita egenis
Membra uides:diſce arma pati:nec fidere lætis
Sic pugnãt miſeri.reſtabat laſſa nefando
Vita duci:ſummuſq; cruor:poterãtq; parumper
Stare gradus.ſed ſpõte ruit.fraudemq; ſupremam
In media iam morte parat:clamore Cytheron
Erigitur.fraterq; ratus uiciſſe leuauit
Ad cælum palma.Bene habet nõ irrita noui
Cerno graues oculos:atq; ora natãtia letho
Huc aliquis propere ſcæptrum:atq; ĩſigne comaꝝ
Dum uidet.hæc dicẽs greſſus admouit.& arma
Ceu templis decus & patriæ laturus ouanti
Arma etiam ſpoliare cupit.nõdum ille peractis
Manibus ultricemq; animam ſeruabat in iras
Vtq; ſuperſtantem pronumq; in pectore ſenſit
Erigit occultæ ferrum.uitæq; labãtis
Reliquias tenues odio ſuppleuit.& enſem
Iam lætus frater fratris ſub corde reliquit.
Ille autem uiuis ne? & adhuc manet ira ſuperſtes
Perfide.nec ſedes unq̃ moriture quietas?
I mecum ad manes:illic quoq; pacta repoſcam
Si modo Agenorei ſtat Gnoſia iudicis urna
Qua reges punire datur.nec plura locutus
Cõcidit.& totis fratrem grauis obruit armis
Ite truces animæ.funeſtoq; tartara letho
Polluite & cũctas herebi conſumite pœnas.
Voſq; malis hominum ſtygiæ.iam parcite diuæ
Omnibus in terris ſcelus hoc.omniq; ſub æuo
Viderit una dies:mõſtrumq; infame futuris
Excidat.& ſoli memorẽt hæc prælia reges
At genitor ſceleris compertos fine profundis
Erepſit tenebris.ſæuoq; e limine profert
Mortem imperfectam.ueteri ſtat ſordida tabo
Vtraq; canities.& durus ſanguine crinis
Obnubit furiale caput procul ora genæq;
Intus & effoſſæ ſqualẽt ueſtigia lucis
Virgo autem impoſitæ ſuſtẽtat pondera leuæ
Dextra ſedet baculo.qualis ſi puppe relicta
Exoſus manes nigri ſulcator auerni
Exeat ad ſuperos.ſolemq; & pallida turbet

Magis ac magis æger:Polynices ſcilicet uiſo fratris uulnere imminebat. Rebuſq; exercita egenis:has uires:exilia calamitatesq; nutriunt. Dum uidet:crudelis. Conſumite pœnas:omnia ſupplicia tranſeũdo ſubite. Vna dies:ſtat tantum. Prælia reges:execrando fratrum prælia:ſoli nouerãt reges:penes quos eſt:& opprimendæ libertatis:& ſæuiẽdi crudelitas. Mortem imperfectam:cæcitatem ut ipſe in primo: longa animã ſub nocte trahebat. Vtraq; canities:& capitis & barbæ. Genæ intus:ſedet intus abactis ferrea lux oculis puppe relicta charon. Exoſus manes:odio habens mortuorum ſæua ſupplicia. Sulcator:nauta.

Creſcat opus:numerus umbrarum. Sæcula ripis:turbæ animarum. Implicitos:ſibi innexos. Frigentibus:defunctis. Per arida ſerpunt: cæcitatem aridam dixit: eo q deficientibus oculis lachrymarũ origo ceſſauerit. Molles:quia ſunt animi molliores. Exequialia mortis:in morte ueſtra lachrymas fundo:quæ exequiis coæquent. Nimiumq mei:minine a meis criminibus diſcrepantes. Alloquiumq aptare licet:pro merito dicere. Heu iuſto magis:plus iuſto diis uiſum eſt parentis in filios mala uota audire. Dictauit fatis: ut euenirent fataliter fecit.

Aſtra.nec ipſe diu fortis. patiẽſq ſuperni
Aeris.interea lõgum ceſſante magiſtro
Creſcat opus:totiſq expectẽt ſæcula ripis
Talis init campum.comitiq extrema gemẽti
Duc ait ad natos.patremq recẽtibus oro
Iniice funeribus.cũctatur neſcia uirgo
Quid paret impediũt iter.iplicitoſq morantur
Arma uiri.currus altaq in ſtrage ſeniles
Deficiũt greſſus.& dux miſerãda laborat
Vt quæſita diu mõſtrauit corpora clamor.
Virginis inſternit totos frigẽtibus artus.
Nec uox ulla ſeni:iacet:immugitq cruẽtis
Vulneribus:nec uerba diu tentata ſequũtur
Dum tractat galeas:atq ora latẽtia quærit
Tãdem mutata diu genitor ſuſpiria ſoluit
Tardam meam pietas lõgo poſt tempore mẽtem
Percutis? eſt ne ſub hominis clæmẽtia corde?
Vincis me miſerum:uincis natura parẽtem
En habeo gemitus:lachrymæq per arida ſerpũt
Vulnera.& ĩ molles ſequit manus impia plãctus
Accipite infandæ iuxta exequialia mortis
Crudeles.nimiumq mei.nec noſcere natos
Alloquiumq aptare licet.dic uirgo precãtis
Quem teneo? quo nũc ueſtras ego ſæuus honore
Proſequar inferias? o ſi fodiẽda redirent
Lumina.& in uultus ſæuire ex more poteſtas.
Heu dolor:heu iuſto magis exaudita parentis
Vota.maleq preces.quis nam fuit ille deorum
Qui ſtetit orãtem iuxta.præreptaq uerba
Dictauit fatis? furor illa.& mouit erinnys
Et pater.& genitrix.& regna.oculiq cadẽtes
Nil ego per ditem iuro.dulceſq tenebras
Immeritamq ducem.ſubeam ſic tartara digna
Morte.nec irata fugiat me laius umbra.
Hei mihi quos nexus fratrũ:quæ uulnera tracto
Soluite quæſo manus.infeſtaq uincula tandem
Diuidite.& medium nũc ſaltem admittite patrem
Talia conqueſtus.paulatim ſumpſerat iras
Mortis & occulte tellum ni nata uetaret
Quærebat.ſed caſta manu ſubtraxerat enſes
Antigone.furit inde ſenex.ubi noxia tela?
Heu furiæ? num totum abiit in corpore ferrum?
Dicẽtem comes ægra leuat.mutumq dolorem
Ipſa premit.ſæuum gaudens plãxiſſe parentem
Olim autem inceptæ clamore exterrita pugnæ
Regina extulerat notum penetralibus enſem.

Enſem ſceptriferi ſpolium lachrymabile lai
Multaq; cum ſuperis & diro quæſta cubili.
Et nati furiis & primi cõiugis umbris.
Luctata eſt dextra & prono uix pectore ferrum.
Intrauit tãdem & uenas prorumpit aniles
Vulnus & infœlix luſtratus ſanguine lectus
Illius exili ſtridẽtem in pectore plagam
Iſmene colapſa ſuper lachrymiſq; comiſq;
Sicabat plãgens.qualis marathonide ſylua
Flebilis erigone.cæſi prope funera patris
Quæſtubus abſumptis triſtem iam ſoluere nodũ
Cœperat.& fortes ramos moritura legebat
Et iam læta ducum ſpes eluſiſſe duorum
Res amphionias alio ſceptrumq; maligna
Trãſtulerat fortuna manu:cadmiq; tenebat
Iura creon.miſer heu bellorum terminus illi
Pugnarãt fratres.hũc & mauortia clamãt
Semina.& impẽſus patriæ paulo ante menœceus
Conciliat populis.ſcãdit fatale tyrannus
Flebilis aoniæ ſolitum.pro blãda poteſtas
Et ſcæptri male ſuaſus amor nũq̄ ne priorum
Hærebunt documenta nouis.iuuat ecce nefaſto
Stare loco.rẽgimẽq; manu tractare cruentum
Quid melior fortuna poteſt? iã flectere patrem
Incipit.atq; datis abolere menœcea regnis:
Primum adeo ſæuis imbutus amoribus aulæ
Indicium.ſpeciemq; ſui iubet igne ſupremo
Arceri danaos.nudoq; ſub axe relinqui
Infœlix bellum.& triſtes ſine ſedibus umbras
Mox reducem ogygiæ cõgreſſus limine portæ
Oedipodem timuit paulum.ſeſeq; minorem
Cõfeſſus tacitæ.promptamq; coercuit iram
Sed redit in regem.cæcumq; audẽtius hoſtem
Increpitãs.procul inquit abi uictoribus omen
Inuiſum.& furias auerte.ac mœnia luſtra
Diſceſſu thebane tuo.ſpes longa peracta eſt
Vade iacẽt nati.quæ iam tibi uota ſuperſunt?
Horruit inſtinctu rabido.ſteterãtq; trementes
Ceu uiſu præſente comæ.ſeniumq; receſſit
Tũc natam baculumq; manu dimiſit.& iræ
Innixus tumido uocem de pectore rupit.
Iam ne uacat ſæuire creõ.modo perfida regna
Fortunæq; locum noſtræ miſerãdæ ſubiſti?
Et tibi iã fas eſt regum calcare ruinas
Iam tumulis uictos ſocios.iam mœnibus arces
Macte potes digne thebarum ſcæptra tueri

Enſem:anadiploſis. Multaq;:multa in deos conuiciata & inceſto cubili conqueſta. Et nati furiis:ideſt filii nuptiis. Et primi coniugis:lai prioris mariti. Luctata ẽ: conata eſt manus anilis uirorum fortium opus implere. Sanguine lectus:cruore ſuo infœlicis lectuli pugnauit incœſtu. Qualis marathonide ſylua:Marathon mons atticæ regionis: in quo Icarus eſt occiſus: ad quem locum erigone filia eius cane præunte peruenit:& ſe nimio luctus dolore tæla: quæ uir fortioribus fractis mortem corporis ruina decliua pependit:regionem illam ſua umbra uaſtabat.ut placaretur extincta ora in humanam ſpeciem ipſi formata in eadem ſpecie ſuſpendebant:& paſtorũ congreſſibus euntibus diem illum cælebrem faciebant.quod Virgi.Aliud agendo pſtrinxit.quo ſe regina ſuſpenderat. Legebat:qbus ſe ſuſpenderit. Priorum:q; non amouentur faces priorum. Mox redit in regẽ: animum regium ſumit. Peracta eſt:uotiua filiorum tuorum morte completa eſt. Marathõ Erigone

Seniumq; receſſit:nimia ſenectus dicitur ſenium.Terentius. Vt illum dii deeq; omnes perdant ſenem:qui me hodie moratus eſt. Iam ne uacat ſæuire Creon:iã non doles interitum filii tam cito:ſed contra mortuos furibundus iraſceris. Calcare ruinas: afflictorum regum inſultare caſibus. Senium

Contrahis amens:aſſumis mirando parua:& non maiora rerum contrahis iura. Metiris honores:ut exiliũ imperes ei quẽ potes occidere:cur non ſæuius aliquid imperas.iſta mihi parua ſunt quæ miaris exilia : qui potes ſupplicia in me maiora inferre. Quin protinus imbuis enſes:quinimmo imbue:ideſt in me auſpicare:in me innocentem cædem : quaſi nodus tyrannus. Satelles:ideſt armiger q me poſſit occidere. Temptare ſines:ſubaudis humile mentibus eſſe permittes. Nec tibi ſit uirtus.i. nulla ĩ te ſit fortitudo animi: qua poſſis aduerſa magnanimiter ferre. Satis omnia ſanxi:ſatis impetratus ſum. Altuſq; iacentes:elatus imperii dignitate miſeros humileſq; deſpicias. Vereare priorum:ante oculos habeas fata priorũ ducum. Fœlicibus: ſubaudis cum hæc mala accidiſſent.

Hæc tua parua dies.ſed cur noua cõtrahis amens
Iura.quid anguſtæ tãtos metiris honores?
Exilium intendis.timida inclæmẽtia regum
Iſta.feros auidus.quin protinus imbuis enſes?
Crede.licet ueniat cupidus parere ſatelles
Intrepiduſq; ſecet non euitãtia colla
Incipe.an expectas ut pronus ſupplice dextra
Sternat?& immitis domini ueſtigia quæram?
Finge autem tẽtare.ſines.mihi ne ulla minaris
Supplicia?aut ullos reris ſupereſſe timores?
Linquere tecta iubes?cælum terraſq; reliqui
Spõte atq; ultricem crudelis in ora retorſi
Nõ ullo cogente manum.quid tale iubere
Rex inimice potes?fugio:excedoq; nefandis
Sedibus.an refert quo funera lõga.meaſq;
Trãſportem tenebras?ne non gens cuncta precãti
Cõcedat patriæ.q̃tum miſer incubo terræ?
Sed dulces thebæ.nimirum hic clarior ortus
Et meliora meos permulcẽt ſydera uultus
Hic genitrix.natiq; habeas thebana.regaſq;
Mœnia quo cadmus.quo laius omine rexit
Quoq; ego?ſic thalamos.ſic pignora fida capeſſas
Nec tibi ſic uirtus fortunã euadere dextra
Sed lucem deprenſus ames.ſatis omnia ſanxi
Duc age nata procul.quid te autẽ luctibus addo?
Da rex magne ducem.timuit miſerãda relinqui
Antigone:mutatq; preces fœlicia per te
Regna uerẽde creõ.ſanctaſq; menœceos umbras
Da ueniam afflicto:dictiſq; ignoſce ſuperbis
Hũc morem fandi longæ fecere querelæ
Nec ſoli ferus iſte tibi.ſic fata:deoſq;
Alloquitur.durus luctu.faciliſq; nec ipſi
Sæpe mihi.pridem indomito ſub pectore feruet
Libertas miſera.& ſæue ſpes irrita mortis.
Et nũc ecce tuas irrita callidus iras
Suppliciumq; cupit.ſed tu maioribus oro
Imperii potiare bonis.altuſq; iacentes
Prætereas.& magna ducum uereare priorum
Funera.& hic quondam ſolio ſublimis & armis
Septus opem miſeris.& iura potẽtibus æquus
Supplicibuſq; dabat.cui nunc ex agmine tãto
Vna comes.nec dum exul erat.fœlicibus hic ne
Obſtat?in hunc odiis & regni uiribus exis?
Hunc abigis tectis.an ne prope limina clarum
Ingemat.& uotis intempeſtiuus oberret
Pone metum procul uſq; tua ſummotus ab aula

Fleuit.ego erectum ſubigam.& ſeruire docebo.
Cœtibus abducam.ſolaq; in cæde recondam
Exul erit.nam qua migrāti externa patebunt
Mœnia? ius agros eat.hoſtileſq; mycenas
Squalidus irreptet.uictiq; ad limen adraſti
Aonias narret clades.tenuemq; precetur
Rex thebanus opem? miſeræ quid crimina gentis
Pādere.quid caſus iuuat oſtētare pudendos?
Cōde precor quodcūq; ſumus.nec lōga precamur
Dona creon. miſerere ſenis.mœſtiq; parētis
Hic precor hic manes indulge ponere.certe
Thebanos ſepelire licet.ſic orat.humiq;
Voluitur.abducit genitor.ſæuumq; minatur
Indignās ueniam.qualis leo rupe ſub alta
Quē uiridē quondam ſyluæ monteſq; tremebāt
Iam piger & longo iacet exarmatus ab æuo
Magna tamē facies:& non adeunda ſenectus.
Et ſi dimiſſas ueniat mugitus ad aures
Erigitur.meminitq; ſui.uireſq; peractas
Ingemit.& campis alios regnare leones
Flectitur affatu:ſed non tamē omnia rector
Supplicis indulget lachrymis.partemq; recidit
Muneris.haud inquit patriis prohibebere longe
Finibus.occurſum dum non pia templa. domoſq;
Commacules. habeāt te luſtra tuuſq; cytheron
Atq; hæc ecce tuis tellus habitabilis umbris
Qua bellum geminæq; iacēt in ſanguine gentes.
Sic ait.& ficto comitum.uulgiq; gemētis
Aſſenſu limen tumidus.regale petebat
Interea pulſi uallum exitiale pelaſgi
Deſtituunt furto.nulli ſua ſigna.ſuuſq;
Ductor.eunt taciti paſſim pro funere pulchro
Dedecorem amplexi uitam.redituſq; pudēdos
Nox fauet & grata profugos amplectitur umbra.

POſtquam alterno ceciderunt uulnere fratres
Moxque creon deflens perſoluit iuſta menœceo
Buſta negans uictis. at graias fama perurget
Quærere clam matres. per cāpos membra ſuorꝫ.
Vix argia ſui corpus polynicis amati
Reperit:antigone etheoclis funera quærens
Aduenit ignaræ communia funera plāgunt.
Succēſuſq; rogus flammis communibus ardet
Theſeaq; euadne conſtanti uoce precatur

Supplicis indulget:ueniam Oedipo ſub certa conditione promittit. Habitabilis umbris: ubi filii ſui ſe mutuis uulneribus peremerunt. Qua bellum:thebanæ & argiuæ gentes mouerunt. Deſtituunt:occulte fugiunt.

NOndum cũcta polo uigil in/clinauerat aſtra: In hoc libro continetur egreſſio thebanorum ad campos: hoſtibus iã fugatis. crematio cadauerũ: Sepultura Menœcei. Creontis allocutio in filium plena pietatis. Profectio argiuarum matrum poſt auditã mortem ſuorum. occurſus Soniti uulnerati. allocutio ſuadentis matribus: ut non thebas eant: ſed athenas & a Theſeo auxilium poſcant: ut poſſint ſepeliri earum mariti. conſenſus argiæ. Ipſius argiæ ſegregatio a cæteris matribus & profectio ad thebas uno comite menete: & eius aduẽtus ad campum: ubi iacebat maritus. Iunonis ad lunam allocutio: ut illuſtret campos ſplendore radiorum. Agnitio allocutionis argiæ & antigones. & iunctus labor ad ſepeliendum Polynicis cadauer: qui cũ ĩpoſitus fuiſſet etheoclis rogo per ignorantiam ſubito flamma diſceſſit. Antigones lamẽtatio. uigilum interuentus: & captiuitas antigones: & argiæ decretio ſibi apud athenas: quo argiuæ cõfugerant matres. Aduentus Theſei triumphantis de amazonibus. Allocutio Euandri & Capanei uxoris ad Theſeũ. & deprecatio de ſepultura maritorum. Indignatio Theſei contra Creontem: & trãſmiſſio nũcit qui diceret Creonti: ut aut ſineret ſepeliri argiuos: aut ſe pararet ad bellum. cathalogus exercitus. Theſei aduentus. nuncii a Theſeo miſſi ad Creontem. ſuperba reſpõſio. Aduẽtus Theſei. Pugna & ſingulare certamen cũ Creonte. Interitus creontis. Deditio thebarum. Argiuorum ſepultura.

Lactantii. P. in Duodecimum thebaidos interpretatio.

INclinauerat: occidere fecerat: ideſt nondum oĩa aſtra aduentus argiui: tamen exire de ciuitate thebãi metuebãt. Reſerare audacia portas: nondum audebãt terrore præteritorum malorum omne portæ ſpacium reſerare. Prima labat: Virgilius. Dũ trepidi egreſſiq; labant ueſtigia prima.
Vallant: muniunt. Citant pennas: alas cõmouent. Licet ille retro: licet retro diſceſſerit. Quæruntur: uirtutis malo ĩputãt q̃ pierit. Digerit: ordinat. Vbiq; parato: ad oĩa cadauera. Miſerabile: ꝑ miſerabiliter.

Iret ut ad thebas uindex alioſq; triumphos.
Mox ille infrẽdens optat. uocatq; creonta.
Quem ſternit tælo graiorumq; immolat umbris.
NOndum cuncta polo uigil inclina/
uerat aſtra
Ortus: & inſtantem cornu tenuiore /
uidebat
Luna diem. trepidas ſubito titonia
nubes
Diſcutit. & reduci magnum parat æthera phœbo
Agmina iam raris dyrcea penatibus errãt
Noctis quæſta moras: q̃uis tunc ocia tãdem
Et primus poſt bella ſopor: tamen ægra quietem
Pax fugat & ſæui meminit uictoria belli.
Vix primo proferre gradum: & munimina ualli
Soluere uix totas reſerare audacia portas
Stãt ueteres ante ora metus. campiq; uocãtis
Horror: ut aſſiduo iactatis æquore tellus
Prima labat. ſic attoniti nil cominus iræ
Mirãtur. fuſaſq; putant aſſurgere turmas.
Sic ubi perſpicuæ ſcãdentem limina turris
Idaliæ uolucres fuluum aſpexere draconem
Intus agunt natos: & fœda cubilia uallãt
Vnguibus: imbelleſq; citãt ad prælia pennas
Mox ruerit licet ille retro. tamẽ aera nudum
Cãdida turba timet. tandemq; ingreſſa uolatus
Horret. & a mediis etiam num reſpicit aſtris.
Itur in exãguem populum. belliq; iacentis
Reliquias. qua quemq; dolor luctuſq; cruenti
Exegere duces. hi tæla. hi corpora. at illi
Cæſorum tãtum ora uident. alienaq; iuxta
Pectora. pars currus deflent. uiduiſq; loquuntur.
Hoc ſolum quia reſtat equis. pars oſcula figunt
Vulneribus magnis & de uirtute queruntur
Fregida digeritur ſtrages. patuere reciſæ
Cum capulis haſtiſq; manus. mediiſq; ſagittæ
Luminibus ſtãtes. multis ueſtigia cædis
Nulla ruũt plãctu pendent. at ubique parato
At circum informes truncos miſerabile ſurgit
Certamẽ. qui iuxta ferãt. qui funera ducãt
Sæpe etiam hoſtiles (luſit fortuna parumper)
Decepti fleuere uiros. nec certa facultas
Noſcere quem miſeri uitent calcentue cruorem
At quibus eſt illæſa domus. uacuiq; dolores
An deſerta uagi danaum tentoria luſtrãt
Immittuntq; faces. aut quæ poſt bella uoluptas

Q uærunt diſperſi.iaceat quo puluere tydeus
Aut rapti pateat ſpecus auguris.aut tibi diuum
Hoſtis.an æthereæ uiuāt per membra fauillæ
In lachrymis exempta dies.nec ſerus abegit
Veſper.amāt miſeri lamenta.maliſqꝫ fruūtur
Nec ſubire domos.ſed circum funera pernox
Turba ſedet.uicibuſqꝫ datis alterna gemētes
Igne feras.plāctuqꝫ fugāt.nec dulcibus aſtris
Victa.nec aſſiduo coierunt lumina fletu
Tertius auroram pulſabat lucifer.& iam
Mōtibus orbatis lucorum gloria magnæ
Theumeſiæ uenere trabes:& amica cytheron
Sylua rogis.ardēt exciſæ uiſcera gentis
Molibus extructis ſupremo munere gaudēt
Ogygii manes.queritur miſerabile graium
Nuda cohors.uetitumqꝫ gemēs circumuolat ignē
Accipit & ſæui manes etheoclis iniquos
Haud quāq̄ regalis honos.argiuus haberi
Frater iuſſus adhuc.atqꝫ exule pellitur umbra
At nō plæbeio fumare menœcea buſto
Rex genitor.thebæqꝫ ſinunt nec robora uilem
Struxerunt de more rogum.ſed bellicus agger
Curribus & clypeis graiorumqꝫ omnibus armis
Sternitur.hoſtiles ſuper ipſe ut uictor aceruos
Pacifera lauro crinem uittiſqꝫ decorus
Accubat.haud aliter q̄ cum poſcētibus aſtris
Lætus in accenſa iacuit tyrinthius oeta.
Spirātes ſuper inferias captiua pelaſgum
Corpora:frænatoſqꝫ pater ſolatia ſortis
Bellorum mactabat equos.his arduus ignis
Palpitat:& gemitus tādem irrupere paterni.
O niſi magnanimus tātæ te laudis iniſſet
Ardor echionios mecum uenerāde penates
Atqꝫ ultra recture puer.ueniētia qui nunc
Gaudia.& ingratum regni mihi munus acerbas.
Tu ſuperum conuexa licet.cœtuſqꝫ perēnis
Credo equidem uirtute colas.mihi flebile ſemper
Numē eris.ponāt aras:excelſaqꝫ thebæ
Templa dicēt.uni fas ſit lugere parenti
Et nunc heu quæ digna tibi ſolemnia quaſue
Largiar exequias?nec ſi fatale poteſtas
Argos:& impulſas cineri miſcere mycenas.
Meqꝫ ſuper cui uita nefas.& ſanguine nati
Partus honos.eadem dies eadem impia bella
Te puer.& diros miſere in tartara fratres
Et nunc oedipodi par eſt fortuna doloris

Accipit:ſubaudis ignis. Argiuus haberi.i.nō ſepeliri ſicut græci. Sed bellicus agger:inſtrumētoꝝ belli exaggeratio. Aceruos:excubiarum hoſtilium moles. Excubiæ enim hoſtium regibus extruebāt mortuis ſepultura:quem ritum ſepulturæ hodie quoqꝫ barbari ſeruare dicuntur: quem ſtrabas dicunt lingua ſua. Pacifera lauro: triumphali ſiue uictrici. His:ſubaudis rebus. Palpitat:mouetur. Vltra: poſt mortem. Acerbas:acerbum facis. Et impulſas cineri:tuo ſcilicet. Fratres:una ſorte & eadem die cum nephandis fratribus bellorum fortuna coniunxit.

Libamenta:dona ſacrata ſiue pueris initia mortis. Regimen dextræ: ſcæptrum ſiue regalis uirga. Frõtiſqꝫ ſuperbæ uincula: diadema.oſtẽdit poeta creontẽ exaggeratũ: mõteſqꝫ regni iſignia i ardẽtis filii pyrhá iecisse. Ipſũqꝫ:ne ipſum. Vacuis: deſolatis a uiris. Creuerĩ lacerti:itumuere. Profanos: funeſtos. Impia coniunx:proditrix:eriphilen ſignificat Amphiarai uxorem:quæ monilis cupiditate ducta latebras coniugis ꝓdidit:quam poſtea filius in uindictam patris occidit. Duplex littus:Ionium & Aegeum. Iſtmiaco: corithio. Genitrix:Leucothea. Noctiuagumqꝫ:mulierum argiuarum grecæ ſignificat noctiuagum:ideo quia quærentes maritorum cadauerĩ nocte uagantĩ icertæ. Eleuſin:ciuitas nõ lõge ab athenis:q̃uis eleuſin ꝓpriis luctibus ſeruat.In ſacris.n.huius ciuitatis myſteria ſunt cereris Proſerpinæ raptũ dolentis.

Eleuſin

Ac mihi.q̃ ſimiles geminus bone iuppiter umbras
Accipe nate tui noua libamẽta triumphi
Accipe.& hoc regimẽ dextræ frõtiſqꝫ ſuperbæ
Vincula.quæ patri nimium geſtãda dediſti
Regem.te regem triſtes Etheocleos umbræ
Aſpiciãt. ſimul hæc dicens crinemqꝫ manumqꝫ
Deſtruit.accẽſaqꝫ iterat uiolentius ira
Sæuum agedũ imitemqꝫ uocẽt:nũc funera lernæ
Tecum ardere ueto.lõgos utinam addere ſenſus
Corporibus.cæloqꝫ animas.hereboqꝫ nocẽtes
Pellere fas.ipſumqꝫ feras.ipſum unca uolucrum
Ora ſequi.atqꝫ artus regum mõſtrare nefandos.
Hei mihi ꝙ poſitos humus alma dieſqꝫ reſoluit.
Quare iterum repetẽs iterumqꝫ edico ſupremo
Ne quis ope aut flammis auſit iuuiſſe pelaſgos.
Aut nece facta luet. numeroqꝫ explebit adempta
Corpora per ſuperos magnumqꝫ menœcea iuro.
Dixit.& arreptum comites in tecta ferebãt
Flebilis interea uacuis comitatus ab argis
(Fama trahit miſeras)orbæ uiduæqꝫ ruebant
Inachides.ceu capta manus:ſua uulnera cuiqꝫ:
Par habitus cũctis.deiecti in pectora crines
Accintiqꝫ ſinus.manãt lacera ora cruentis
Vnguibus. & molles planctu creuere lacerti.
Prima per attonitas nigræ regina cateruæ
Triſtibus illabẽs famulis.iterumque reſurgẽs
Quærit inops argia uias.non regia cordi
Nõ pater.una fides.unum polynicis amati
Nomẽ in ore ſedet dyrcen infauſtaque cadmi
Mœnia poſt habitis uelit incoluiſſe mycenis
Proxima lerneo calydonides agmine myxtas
Tydeos exequias trahit haud ceſſura ſorori
Deiphile.ſcelus illa quidem morſuſque profanos
Audierat.miſerãda uiri.ſed cuncta iacẽti
Infœlix agnoſcit amor.poſt aſpera uiſu.
Ac deflẽda tamen digno plãgore nealce
Hyppomedõta ciẽs.uatis mox impia coniunx
Heu uacuos poſitura rogos.poſtrema gemẽtum
Agmina mænalia ducit comes orba dianæ.
It grauis euadne.dolet hæc.queriturqꝫ labores
Audacis pueri.magni memor illa mariti
It toruum lachrymãs:ſummiſqꝫ iraſcitur aſtris.
Illas e lucis hecate ſpeculata lycæis
Proſequitur gemitu.duplexqꝫ ad littus eũtes
Plãxit ab iſtmiaco genitrix thebana ſepulchro.
Noctiuagumque gregem.q̃uis ſibi luget eleuſin

Fleuit.& arcanos errātibus extulit ignes
Ipſa per aduerſos ducit ſaturnia colles
Occultaſq; uias.ne plæbs cōgreſſa ſuorum
Ire uetet.pereatq; ingētis gloria cœti.
Nec nō functa ducum.fouēdi corpora curam
Iris habet.putreſque arcanis roribus art us
Ambroſiæque rigat ſucis ut lōgius obſtēt
Expectentque rogos. flammas nō ante fatiſcāt
Squalidus ecce genas.& inani uulnere pallēs
Hornitus(hic ſocio deſertus ab agmine tardat
Plaga recēs)timidus ſecreta per auia furto
Debile carpit iter.fractæque innititur haſtæ
Iſque ubi mota nouo ſtupuit loca ſola tumultu
Fœmineumque gregē. quæ iā ſuper agmīa lernæ
Sola uidet(nō ille uiam cauſaſque requirit
Q uippe patēt)mœſto ſed ſic prior occupat ore
Q uo miſeræ quo fertis iter.funus ne peremptis
Speratis:cineremque uiris?ſtat peruigil illic
Vmbrarum cuſtos:inhumataque corpora regi
Adnumerat.nuſq̄ lachrymæ procul uſque fugati
Acceſſus hominum.ſolis auibuſque feriſque
Ire licet:ueſtris ne creō dabit æquus honorem
Luctibus?immites citius buſyridos aras
Odryſiique famem ſtabuli ſiculoſque licebit
Exorare deos:rapiet fortaſſe precātes
Si mēs nota mihi nec coniugalia ſupra
Funera. ſed caris lōge mactabit ab umbris.
Q uin fugitis dum tuta uia eſt. lernamq; reuerſæ
Nomina ꝙ ſupereſt uacuis datis orba ſepulchris
Abſenteſque animas ad inania buſta uocātis
Aut uos cecropiā(prope nāq; & theſea fama eſt
Termodontiaco lætum remeare triumpho)
Imploratus opem bello cogendus & armis
In mores hominemque creon.ſic fatus.at illis
Horruerāt lachrymæ.ſtupuitque immanis eūdi
Impetus.atque uno uultus pallore notati.
Non ſecus afflauit molles ſi quādo iuuencas
Tigridis hyrcane ieiunum murmur & ipſe
Auditu turbatur ager.timor omnibus ingens
Q uæ placeat.quos illa fames deſcendat ī armos.
Cōtinuo diſcors uario ſententia motu
Scinditur his thebas. tumidumque ambire creōta
His placet actææ ſi quid clæmētia gentis
Annuat extremum curarum.ac turpe reuerti
Hic num fœmineæ ſubitum uirtutis honorem
Colligit argia.ſexuque immane relicto

Arcanos:ſecretos:ſiue ſacrificiorū ignes oſtendit. Extulit:eleuauit. Ipſa per aduerſos:ipſa Iuno & auia monſtrat itinera.& refouebat corpora mortuorꝝ:mandat ſimul curam Iridi:quæ ambroſiis ſuccis perfundēs:ea debere ſolui uetabat. Ne plæbs: ne coniuncta fugientium multitudo a cœpto deterreatur. Functa:mortua. Roribus: liquoribus ſuis. Obſtent: repugnent. Putrediniq; fatiſcant: ut occiſorum corpora putredine non ante ſoluantur q̄ rogos accipiant.& eſt ordo.ante flammis nō fatiſcāt.
Super agmina lernæ: tantūmodo mulieres ſupereſſe.nominatiuus græcus eſt hæc lernæ. Funus:ne peremptis ſperatis. Speratis:ne uos mortuis ſepulturæ ſolatia poſſe præſtare. Annumerat:ſeruat. Buſyri Buſyris
dis aras:hic rex ægypti fuit aduenas ſolitus ad aras mactare.Poſtremo aduentu Herculis exemplo ſuo immolatus eſt. Odriſiiq;: Diomedes thracū rex equos hēbat: quos humanis carnibus paſcebat. hos Hercules occiſo Diomede: ad ſolita pabula ideſt ad gramina mollita feritate reuocauit. Siculoſq; licebit. Iuppiter ætnham compreſſit. quam cum Iuno perſequeretur:illa terræ īplorauit auxiliū:& ī ſinu eius recepta:enixa eſt geminos nec dum partu maturos. hos terra intra gremium ſuum tam diu fouit:q̄diu lex uteri poſtulabat. poſtea enixa Palyci
eſt:unde palyci.i. bis geniti ſunt appellati. hos autem immites fuiſſe:& humano ſanguine placari conſuetos fabula differente confirmatum eſt:quod uidetur etiam ſtrictim tetigiſſe Virgilius. Et īplacabilis ara palyci. Orba ſepulchris:ſine corporibus ſepulturæ. Termodōtiaco:thracio a fluuio Termodonte thraciæ regionis. In mores hominemq;:in humanam cōſuetudinem ideſt ut mortuos ſepulturæ concedat: bello cogendus eſt Creon. Vno:ſimili.

Dira pericli:cauſa mariti furtim cremã di Rhodopes mõs thraciæ. Innuptis:ama zoniis. Funus amat:Lucãus.perfruitur la chrymis & amat ꝓ coniuge luctũ. Actæ as:atticas. Marathoniaq;:ideſt Maratho nem greciæ ciuitatem: in qua nutritus eſt Theſeus. Auguriumq; animi:animi præ diuinationem. Vis nulla dolenti:nunq̃ eſt animi magnitudo quæ perducat ad mor tem. Hortaris euntem:uerbis dehortanti bus cohortaris. Nocte uelut phrygia : ſa cra matris nocte phrygibus colebantur in monte Dyndimo:in quo ſe galli abſconde re conſueuerant:quod genus ſacrificii ſtri ctim Vir.tetigit.Ite per alta dyndima.Pini geri:ferentis: faces. Rapitur : ducitur.San guine electo:quem ſibiipſe elegit. Aliis re diturus ab undis:In occidentem deſcendẽs ſol neceſſe eſt ut ab orientis partibus oriaẽ.

Marathõ

Tractat opus.placet ægregii ſpes dira pericli.
Comminus infandi leges accedere regni
Quo rhodopes.nõ ulla nurus.nec alumna niuoſi
Phaſidis ĩnuptis uallata cohortibus iret.
Tũc mouet arte dolum.q; ſemet ab agmine fido
Segreget.immiteſq; deos.regemq; cruentum
Cõtemptrix animæ.& magno temeraria luctu
Prouocet.hortãtur pietas.igneſq; pudici
Ipſe etiam ante oculos omni manifeſtus in actu
Nũc hoſpes miſeri patrias nunc ſponſus ad aras
Nunc mitis coniũx.nunc iam ſub caſſide torua
Mœſtus in amplexu multumq; a limine ſummo
Reſpiciẽs.ſed nulla animo uerſatur imago
Crebrior aonii.q̃ quæ de ſanguine cadmi
Nuda uenit.poſcitq; rogos:his anxia mentem
Aegreſcit curis:& qui caſtiſſimus ardor
Funus amat.tũc ad comites cõuerſa pelaſgas
Vos ait actæas acies maratoniaq; arma
Elicite.aſpiretq; pio fortuna labori.
Me ſinite Ogygias tãtæ quæ ſola ruinæ
Cauſa fui penetrare domos.& fulmina regni
Prima pati nec ſurda feræ.pulſabimus urbis
Limina.ſunt illic ſoceri mihi:ſuntq; ſorores
Cõiugis.& thebas haud ignorãda ſubibo
Ne tãtum reuocate gradum illo impetus ingens
Auguriumq; animi.nec plura. unumq; menetem
(Olim hic uirginei cuſtos monitorq; pudoris)
Eligit.& q̃q̃ rudis atq; ignara locorum
Præcipites greſſus qua uenerat hornitus affert.
Atq; ubi uiſa procul ſocias liquiſſe malorum
An ne ait hoſtiles.ego te labẽte per agros
Heu dolor expectem quænam ſentẽtia lenti
Theſeos: an bello proceres an dexter haruſpex
Annuat: interea funus decreſcit.& uncis
Alitibus.nõ hos potius ſupponimus artus
Et nũc me duram ſiquis tibi ſenſus ad umbras
Me tardam quereris ſtygiis fidiſſime diuis.
Heu ſi nudus adhuc.heu ſi iam fore ſepultus
Noſtrum utrunq; nefas.adeo uis nulla dolẽti
Mors nuſq̃ ſæuuſque creon. hortaris euntem
Hornite.ſic dicens magno megareia præceps
Arua rapit paſſu. demonſtrat proxima quiſquis
Obuius.horreſcitque habitus.miſerãque ueretur
Vadit atrox uiſu nec corde nec aure paueſcens.
Et nimiis confiſa malis. propiorque timeri
Nocte uelut phrygia cum lamentata reſultãt

Dyndima.pinigeri rapitur ſimeõtis ad amnem
Dux ueſana chori.cuius dea ſanguine lecto
Ipſa dedit ferrum.& uittata frõte notauit
Iam pater heſperio flagrãtem gurgite currum
Abdiderat titã aliis rediturus ab undis
Cum tamẽ illa grauem luctu fallente laborem
Neſcit abiſſe diem nec caligãtibus aruis
Terretur. nec frangit iter.petit inuia ſaxa
Lapſuraſq; trabes.nemorumq; arcana ſereno
Nigra die.cæſiſq; ĩciſa noualia foſſis
Per fluuios ſecura uadit.ſomnoſq; ferarum
Præterit horrẽdis inceſſa cubilia monſtris
Tãtum animi luctuſq; ualent. pudet ire menetem
Tardius.inualidæq; gradum miratur alumnæ.
Quas nõ illa domos pecorũq; hoĩumq; modeſto
Pulſauit gemitu:quotiẽs amiſſus eunti
Limes.& errãtem comites ſolatia flãmæ
Deſtituũt. gelidæq; facem uicere tenebræ
Iamq; ſupinãtur feſſis.lateq; fatiſcunt
Pẽthei deuexa iugi.cum pectore anhelo
Iam prope deficiẽs.ſic inchoat orſa menetes
Haud procul exacti ſi ſpes nõ blanda laboris
Ogygias argia domos.& egena ſepulchri
Buſta iacere reor.graue cõminus æſtuat aer
Sordibus & magnæ redeũt per inane uolucres
Hæc illa eſt crudelis humus.nec mœnia longe
Cernis ut ingẽtes murorum porrigat umbras
Campus? & e ſpeculis moriens intermicet ignis
Mœnia ſunt iuxta.modo nox magis ipſa tacebat
Solaq; nigrãtes laxabant aſtra tenebras.
Horruit argia.dextramq; ad mœnia tẽdens
Vrbs optata prius.nũc tecta hoſtilia thebæ
Et tamẽ illeſas ſic reddis coniugis umbras
Sic quoq; dulce ſolum cernis. quo prædita cultu?
Qua ſtipata manu? iuxta tua mœnia primum
Oedipodis magni uenio nurus:improba non ſunt
Vota rogos hoſpes.plãctumq; & funera poſco
Illum oro extorrem regni.belloq; fugatum
Illum quem ſolio non es dignata paterno
Redde mihi.tuq; oro ueni.ſi manibus ulla
Effigies.erantq; animæ poſt membra ſolutæ
Tu mihi pande uias.tuq; ipſe ad funera deduc
Si merui.dixit.tectumq; aggreſſa propinquæ
Paſtorale caſæ.reficit ſpiramina feſſi
Ignis & horrẽdos irrumpit turbida campos
Qualis ab ætnæis accẽſa lampade ſaxis

Frangit iter:minuit uel deflectit. Noualia:agrorũ loca:quæ uerno tempore ſcrobibus factis uinetis aptantur. Præterit:iuxta tranſit. Obſeſſa:inhabitata:ſiue magis obſeſſa. Supinantur: inclinantur. Deuexa:latera. Exacti:finiti ſiue concluſi. Nõ blanda:non falſa.a blandimentis enim inducitur.ut Terẽtius. Niſi me lactaſſes amãtem:& falſa ſpe produceres : ideſt blãdimẽtis induceres. Egena ſepulchri: cadauera ſepultura carentia. Buſta: corpa ſemiuſta.
Aeſtuat aer:grauiter exhallat. Qua ſtipata manu:qua multitudine comitata:ironicos:ideſt nullam. Effigies:ſpecies.

Variabat:uarie circuibat. In puluere ſulcos:rotarum ueſtigia. Votum immane procis:a multis ſponſis optata. Offenſus: ideſt offenſiones. Theſeus ad muros: ad athenienſis ciuitatis muros. Fatiſcere uano:fatigari errore ſuperfluo:qa mariti corpus inuenire nō poterat. Improba:aduerſa:aut certe tunc improba. Ter noctem herculeam:Iuppiter cum Alchmenā Amphitrionis uxorem amaſſet:& ad eam corrumpendam demutatus in Amphitrionis ueniſſet ſpecie:ne aduentu diei concubitus minueretur uoluptas:iuſſit Iuppiter illam noctem triplice fieri: quadruplices curſus luna peregit:ex quo compreſſa Alchmene Hercules dicitur natus.merito ergo noctē herculeam dixit:in qua conceptus eſt Hercules. Officio:beneficio. Nymboſū̄m:nebuloſum. Orbita: rotarum uias. Hunc quoq;:ideſt ſomnus:qui p̄cedit bigas tuas iugales occupet thebanorum:eoſq; laxet in ſomnum.& eſt ordo. Hunc quoq; ſoporem. Fulgorq; reciſus:lucente enim luna: neceſſe eſt ut ſtellarum minuatur ſplēdor.

Alchmēa

Iuppiter

Hercules

Infuſo lumīe:lachrymis pleno. Textaq;: mariti ueſtibus īplerat ipſa texendo. Suffuſa:tīcta. Mœret:celatur ſiue nigrior fit.

Orba ceres magnæ uariabat imagine flammæ
Auſonium.ſiculumq; latus.ueſtigia nigri
Raptoris.uaſtoſq; legēs in puluere ſulcos
Illius inſanis hululatibus ipſe remugit
Encheladus.ruptoq; uias illuminat igni
Perſephonem annes.ſyluæ.fræta.nubila clamāt
Perſephonem ſtygii tātum tacet aula mariti
Admonet attonitum fidus meminiſſe Creōtis
Altor.& occulto ſummittere lampada furto
Regina argolicas modo formidata per urbes
Votum immane procis.ſpeſq; anguſtiſſima gētis
Nocte ſub infeſta nullo duce.& hoſte propinquo
Sola per offenſus armorum.& lubrica tabo
Gramina.non tenebras.nō circumfuſa tremiſcēs
Cōcilia umbraꝝ.atq; animas ſua mēbra gemētes
Sæpe gradu cæco ferrum.calcataq; tela
Diſſimulat.ſoluſq; labor uitare iacētes
Dum ſumus putat omne ſuum.uiſuq; ſagaci
Rimatur poſitos.& corpora prona ſupinat
Incumbēs.quæriturq; parum lucentibus aſtris
Forte ſoporiferas cæli ſecreta per umbras
Iuno ſinu magni ſemet furata mariti
Theſeus ad muros:ut Pallada flecteret.ibat
Supplicibuſq; piis faciles aperiret Athenas
Atq; ubi per campos errore fatiſcere uano
Immeritam argiam ſupero reſpexit ab axe
Indoluit uiſu.& lunaribus obuia bigis
Aduertit currum.placidaq; ita uoce locuta eſt
Da mihi poſcenti breue munus.cynthia ſiquis
Eſt Iunonis honos.certe Iouis improba iuſſu
Ter noctem herculeā ueteres ſed mitto quærelas
En locus officio cultrix placidiſſima noſtri
Inachis Argia:cernis q̄ nocte uagetur?
Nec reperire uirum denſis queat ægra tenebris
Et tibi nymboſum lāguet iubar.exere quæſo
Cornua.& aſſueto propior premat orbita terras
Hūc quoq; qui curru madidas tibi ꝓnus habænas
Ducit in Aonios uigiles dimitte ſoporem
Vix ea conſciſſis magnum dea nubibus orbem
Protulit.expauere umbræ.fulgorq; reciſus
Syderibus.uix ipſa tulit ſaturnia flammas
Primum per campos infuſo lumine pallam
Coniugis ipſa ſuos noſcit miſerāda labores
Quamq̄ texta latent.ſuffuſaque ſanguine mœret
Purpura.dumque deos uocat de funere caro
Hoc ſupereſſe putat.uidet ipſum in puluere pene

Calcatum.fugere animi.uiſuſq;.ſonuſq;
Incluſitq; dolor lachrymas.tunc corpore toto
Sternitur in uultus.animaſq; per oſcula quærit
Abſentem.preſſumq; comis ac ueſte cruorem
Seruatura legit.mox tandem uoce reuerſa
Hunc ego te coniunx ad debita regna profectum
Ductorem belli.generumq; potentis adraſti
Aſpicio.taliſq; tuis occurro triumphis
Huc atolle genas.defectaq; lumina uenit
Ad thebas argia tuas.age mœnibus induc
Et patrios oſtende lares.& mutua redde
Hoſpitia.heu quid ago? proiectus ceſpite nudo
Hoc patriæ telluris habes.quæ iurgia? certe
Imperium non frater habet.nullaſne tuorum
Mouiſti lachrymas? ubi mater? ubi inclyta fama
Antigone? mihi nempe iaces.mihi uictus es uni
Dicebam quo tendis iter? quid ſcæptra negata
Poſcis? habes argos ſoceri regnabis in aula
Hic tibi longus honos.hic indiuiſa poteſtas.
Quid quæror? ipſa dedi bellum.mœſtūq; rogaui
Ipſa patrem.ut talem nunc te complexa tenerem
Sed bene habet.ſuperi gratum eſt.fortuna pacta ē
Spes longinqua uiæ.totos inuenimus artus
Hei mihi.ſed quanto deſcendit uulnus hiatu
Hoc frater.qua parte precor iacet ille nefandis
Prædator? unicam uolucres.ſit adire poteſtas
Excludamq; feras.an habet funeſtus & ignes
Sed nec tu flammis inopem tua terra uidebit
Ardebis.lachrymaſq; feras.quas ferre negatum
Regibus.æternumq; tuo famulata ſepulchro
Durabit deſerta fides.teſtiſq; dolorum
Natus erit.paruoq; thorum polynice fouebo
Ecce alios gemitus.aliamq; ad buſta ferebat
Antigone miſeranda facem.uix nata petitos
Mœnibus egreſſus.illam nam tempore in omni
Attendunt uigiles.& rex iubet ipſe timeri
Contractæq; uices:& crebrior excubat ignis
Ergo deis.fratriq; moras excuſat & amens
Vt paulum immiſſo ceſſi ſtatio horrida ſomno
Erumpit muris fremitu.quo territat agros
Virginis ira leæ rabies.cui libera tandem
Et primus ſine matre furor.nec longa morata
Quippe trucē cāpū.& poſitus quo puluere frater
Nouerat. atq; illam contra uidet ire menetes
Cui uacat.& caræ gemitus compeſcit alumnæ
Cum tamen extremus erectas uirginis aures

Hic tibi longus honos:hoc eſt ſine ſuceſſoris metu. Indiuiſa poteſtas:in patria perpetuū fueras poſſeſſurus imperium. Gratum eſt fortuna: fortune ſorte conceſſum cadauer inuenimus. Durabit:coniugis ſcilicet. Natus erit:Theſſandrus ſcilicet filius Polynicis. Fouebo:ſolabor uiduitatē meā ſimilitudine tua: nec ſecundas nuptias ſuperſtite filio cupiam. Petitos:deſideratos. Timeri:caueri. Contractæ uices: dicuntur militum cuſtodiæ:qui ad uigilandum ſibi uiciſſim ſuccedunt. Excubat: excubias præſtat. Contra uidet ire menetes: Contra ire pro contra uenire: alumnæ:ſcilicet.

Nocte mea:q̃ mihi ſoli fuerat cõceſſum exire. Si miſera es:æq; leges. Polynicis ad ignes:ſubaudis ueni. Ad uultum: ſuum ſcilicet. Lõgius argia:multa narranda ſũt. Sacrum:exequiale. Comes:ſolam:ut ipſe ſuperius. Nanque una ſoror:quæ producere triſtis exulis auſa uias. Perferte:inchoate perficite.

Acceſſit ſonus.utq; atra ſub ueſte.comiſq;
Squalẽtem.& craſſo fœdatam ſanguine uultus
Aſtrorum radiis.& utraq; a lampade uidit
Cuius ait manes.aut quem temeraria quæris
Nocte mea.nihil illa diu.ſed in ora mariti
Deiicit inq; ſuos pariter uelamina uultus
Capta metu ſubito.paulumq; oblita doloris
Hoc magis increpitãs ſuſpecta ſilẽtia perſtat
Antigone.comitemq; premẽs ipſamq;. ſed ambo
Deficiũt.fixiq; ſilent.tãdem ora retexit
Argia.corpuſq; tamẽ complexa profatur
Si quid in hoc ueteri bellorum ſanguine mecum
Quæſitura uenis.ſi tu quoq; dura creontis
Iuſſa times.poſſum tibi me confeſſa fateri.
Si miſera es(certe lachrymas lamẽtaq; cerno)
Iũge age iunge fidem:proles ego regis adraſti.
Hei mihi num quis adeſt cari polynicis ad ignes
Et ſi regna uetãt ſtupuit cadmeia uirgo
Intremuitq; ſimul.dicẽtemq; occupat ultro.
Me ne igitur ſociam(pro fors ignara malorum)
Me ne times? mea mẽbra tenes.mea funera plãgis
Cedo. tene.pudet.heu pietas ignara ſororis
Hæc prior:hic pariter lapſæ.iũctoq; per ipſum
Amplexu miſcẽt auidæ.lachrymaſq; comaſq;
Partitæq; artus redeunt alterna gemẽtes
Ad uultum.& cara uicibus ceruice feruntur
Dũq; modo hæc fratrẽ memorat.nũc illa maritũ
Mutuaq; exorſæ thebas.argoſq; renarrãt
Longius argia miſeros reminiſcitur actus.
Per tibi furtiui ſacrum commune doloris
Per ſocios manes & conſcia ſydera iuro
Non hic amiſſos q̃q̃ uagus exul honores
Non gẽtile ſolum.caræ non pectora matris
Te cupiẽs unam.nocteſq; dieſq; locutus
Antigonem.ego cura minor faciliſq; relinqui
Tu tamẽ excelſa ſublimis forſitã arce.
Ante nephas urgis dãtem uexilla maniplis
Vidiſti.teq; illa acie reſpexit ab ipſa
Enſe ſalutatam & mutantis uertice coni
Nos procul extremas ſed quis deus egit in iras?
Nil ueſtræ ualuere preces? tibi ne iſte negauit
O tãti? cauſas ac triſtia reddere facta
Cœperat antigone.fidus comes admonet ambas
Eia agite inceptum potius iam ſydera pallẽt
Vicino turbata die.perferte laborem
Tempus erit lachrymis accenſo flebitis igne

Haud procul iſmeni mōſtrabāt murmura ripas
Qui turbatus adhuc.& ſanguine decolor ibat
Huc laceros artus ſocio conamine portāt
Inualidæ.iūgitq; comes nō fortior ulnas
Sic hyperionium tepido phaetōta ſorores
Fumātem lauere pado.uix dum ille ſepulchro
Cōditus.& flentes ſtabant ad flumina ſyluæ
Vt ſanies purgata uado.membriſq; reuerſus
Mortis honos.ignem miſeræ poſt ultima quærūt
Oſcula.ſed gelidæ circum exanimeſq; fauillæ
Putribus in foueis.atq; ignea buſta quieſcūt
Stabat adhuc ſeu forte rogus.ſeu numine diuum
Cui torrere datum ſæuos etheocleos artus
Siue locum mōſtris iterum fortuna parabat
Seu diſſenſuros ſeruauerat eumenis ignes.
Hic tenuem nigris etiamnum uiuere lucem
Corporibus pariter cupidæ uidere ſimulq;
Flebile gauiſæ.nec adhuc quæ buſta repertum
Sit placidus cuicūq; rogāt.mitiſq; ſupremi
Admittat cineris conſortem.& miſceat umbras.
Ecce iterum fratris primos ut cōtigit artus
Ignis edax.tremuere rogi.& nouus aduena buſti
Pellitur.exundāt diuiſo uertice flammæ
Alternoſq; apices abrupta luce coruſcāt.
Pallidus eumenidum ueluti commiſerit ignes
Orchus uterq; minax globus & conatur uterq;
Lōgus ipſe etiam commoto pondere paulum
Seceſſere trabes.cōclamat territa uirgo
Occidimus.functaq; manu ſtimulauimus iras
Frater erat.quis enī acceſſus ferus hoſpitis umbræ
Pelleret?en clypei fragmē ſemiuſtaq; noſco
Cingula.frater erat.cernis neu flamma recedat.
Cōcurratq; tamen.uiuunt odia improba uiuunt.
Nil actum bello.miſeri ſic dum arma moueris.
Vicit nempe creō.nuſq̄ iam regna.quis ardor?
Cui furitis.ſedate minas.tuq; exul ubique
Semper inops æqui.iam cæde hoc nupta precatur
Hoc ſoror.aut ſæuos mediæ uenimus in ignes
Vix ea.cum ſubitus campos tremor altaq; tecta
Impulit.adiuuitq; rogi diſcordis hiatus
Et uigilum turbata quies.quibus ipſe malorum
Fingebat ſimulacra ſopor.ruit ilicet omnem
Proſpectum luſtrās armata indagine miles.
Illos inſtātes ſenior.timet unus.at ipſe
Ante rogum ſæuiq; palam ſpreuiſſe creontis
Imperia.& furtum claro plāgore fatentur

Tepido pado:propter incendia:quæ paulo ante reſtrinxerat. Syluæ heliades: phaetontis ſorores quæ flendo in populeas arbores ſunt demutatæ. Mortis honos: ſignum enim mortis eſt pallor. Putribus: cadente in cinerem lignorum ſtructura qeſcunt. Cui torrere datū:ſubaudis:pyrrhæ cui conceſſum eſt urere cadauera mortuorum. Diſſenſuros:diſcordantes ſiue in duos apices diuidendos. Diuiſo:in duas partes diuiſa eſt flamma. Coruſcant:lucent.

Cōmiſerit ignes:ita rogi flamma diuiſa eſt:ut & hoc inſtinctu furiæ perpetratū credatur. Minax:eminens. Conatur:utique ad inuicem ſtipare. Cum ſubitus campos tremor.i.ſceleris horrore: quo ſe flammæ diuiſerant:terræ factus eſt motus: & diuidebantur quidem odio flammæ : ſed plus diſiunctæ ſunt terræmotu : prodigiale.n. monſtrum exhorruit terra. Ipſe maloꝝ: quæ per diem fecerant:ea ante oculos uerſabant in ſomniis. Indagine:inquiſitione.

Ambigitur:contenditur. Iram odium
que:ſubaudis ineſſe. Ad regem : cuſtodes
trahebantur ad regem:ut dicerent quid ui
diſſent:quaſqꝫ tenerent. Acthæis:quia pri
mo athenæ actis dictæ ſunt. Phoroneas:
Phorone us argiuas.Phoroneus rex argiuorum:qui pri
mus Iunonem honore ſacrificii decorauit.
Cœtumqꝫ gementem:argiuarum mulie/
rum multitudinem. Honorem: reueren/
tiam. Obtẽta:obducta ſeu appoſita. Præ
ferre:manus efferre. Vna:pariter trunco
ſermone:in articulata uoce ſeu ſemipleno
ſermone. Duplices thalamos.ſ.procnes &
philomenæ. Conceſſa potentum:ara deũ:
hanc aram Cicero libro tuſcularum miſe/
ricordiam nominat. eiuſqꝫ Terentius me/
minit. Nec tu aram tibi:nec deprecatorẽ.
pararis. Vota repulſa:quia illa nunq̃ miſe/
rorum uota contempſit. Placare querelis:
nullo ſacrificio nec ſumptuoſis litatiõibus
ſed ſolum miſerorũ lachrymis pietate opu
lentum numen placari conſueuit. Lachry
mis:non igni hæc altaria ſudare conſueue/
runt. Mutata ſorte:fœliciter percepta. Mi
te nemus:quia non eſt auſteritate numinis
terribile. Inſigne uerendo:pro inſigniter
reuerendo. Supplicis arbor oliuæ:per quã
pax petitur ſupplicando.& in ſecundo diximus.hanc ab athenienſibus reſionem dici.
a græcis autem reliquis biriteron.ſupplicis
autem oliuæ : non qꝫ ipſa ſit ſupplex:ſed qꝫ
omnes qui rogant hac ſuppliciter utuntur.
Et trepidos:ſupplices. Horret egẽis: hor
ridior fit miſeris. Fama eſt.ſ.athenienſiũ.
Poſt buſta paterni: hylas deianiræ & her/
culis:& reliqui ex eodem nati: poſtq̃ hercu
les terris abiit. pulſi ab euryſteo athenas cõ
fugerunt:a quibus quoniam tam facile au
xilium meruerunt hanc aram conſecraſſe
memorant aſſerentes apud athenas tantũ/
modo ſedem unam poſuiſſe. Credere di
gnum:minus dicit q̃ res habet.

Securæ.quippe omne uidẽt fleuiſſe cadauer
Ambigitur ſæua de morte.animoſaqꝫ lethi
Spes furit.hæc fratris rapuiſſe.hæc cõiugis artus
Cõtẽdunt.uicibuſqꝫ probãt.ego corpus.ego ignes
Me pietas.me ducit amor.depoſcere ſæua
Supplicia & dextras iuuat inſertare cathenis.
Nuſq̃ illa alternis modo quæ reuerẽtia uerbis:
Iram odiumqꝫ putes tãtus diſcordat utrinqꝫ
Clamor.& ad regem qui deprendere trahuntur
At procul acthæis dextra iam pallade muris
Iuno phoroneas inducit præuia matres
Attonitas.nõ ipſa minus cœtumqꝫ gemẽtem
Conciliat populis.& flentibus addit honorem.
Ipſa manu ramoſqꝫ deæ:uitaſqꝫ precãtes
Tradit.& obtẽta ſummittere limina palla
Et præferre docet uacuas ſine manibus urnas:
Omnis & acthæis effuſa penatibus ætas
Tecta uiaſqꝫ replẽt.unde hoc examen?& una
Tot miſeræ.nec dum cauſas nouere malorum
Iamqꝫ gemũt.dea conſiliis ſe miſcet utriſqꝫ
Cũcta docens.qua gente ſatæ.quæ funera plãgãt
Quid ue petãt uariis nec noua affatibus ipſe
Ogygias leges immãſuetumqꝫ creonta
Multum & ubiqꝫ fremũt:gethicæ nõ plura q̃rũtur
Hoſpitibus tectis trũco ſermone uolucres
Cũ duplices thalamos.& iniquum therea clamãt.
Vrbe fuit media nulli cõceſſa potentum
Ara deum.mitis poſuit clæmẽtia ſedem
Et miſeri fecere ſacram.ſine ſupplice nunq̃
Illa nouo.nulla damnauit uota repulſa
Auditi quicũqꝫ rogant.nocteſqꝫ dieſqꝫ
Ire datum.& ſolis numen placare querelis
Parca ſuperſtitio.non thurea flamma nec altus
Accipitur ſanguis.lachrymis altaria ſudãt
Mœſtarumqꝫ ſuper libamina ſerta comarum
Pẽdent.& ueſtes mutata ſortæ relictæ.
Mite nemus circa cultuqꝫ inſigne uerẽdo
Vittata laurus.& ſupplicis arbor oliuæ
Nulla autem effigies.nulli commiſſa metallo
Forma dei mẽtes habitare.& pectora gaudet
Sẽper habet trepidos.ſemper locus horret egenis
Cœtibus.ignotæ tantum fœlicibus aræ
Fama eſt defenſos acie poſt buſta paterni
Numinis herculeos ſedem fundaſſe nepotes
Fama minor factis ipſos nam credere dignum
Cœlicolas tellus.quibus hoſpita ſemper athenæ

Ceu leges hominemq́ʒ nouum.rituſq́ʒ ſacrorum
Seminaq́ʒ in uacuas.hinc deſcēdentia terras
Sic ſacraſſe loco commune animātibus ægris
Confugium unde procul ſtarēt.iræq́ʒ minæq́ʒ
Regnaq́ʒ:& a iuſtis fortuna recederet aris
Iam tūc innumeræ norant altaria gentes
Huc uicti bellis.patriaq́ʒ e ſede fugati
Regnorumq́ʒ inopes.ſcelerumq́ʒ errore nocētes
Conueniunt.pacemq́ʒ rogāt:mox hoſpita ſedes
Vicit.& oedipodæ furias & funus olynthi
Texit.& a miſero matrem ſummouit oreſte.
Hūc uulgo monſtrāte locum.manus anxia lernæ
Deueniūt.cædit miſerorum turba priorum.
Vix ibi ſedatis requierunt pectora curis
Ceu patrio ſuper alta graues aquilone fugatæ
Cum uidere pharō.tūc æthera latius implent
Tunc hilari clāgore ſonant.iuuat orbe ſereno
Contempſiſſe niues.& frigora ſoluere nilo.
Iamq́ʒ domos patrias.ſcythicæ poſt aſpera gētis
Prælia laurigero ſubeuntem theſea curru
Lætifici plauſus.miſſuſq́ʒ ad ſydera uulgi
Clamor.& emeritis hilaris tuba nunciat armis.
Ante ducem ſpolia.& duri mauortis imago
Virginei currus.cumulataq́ʒ fercula criſtis
Et triſtes ducuntur equi.truncæq́ʒ bipennes
Quis nemora.ſolidam mæotida cædere ſuetæ
Coritiq́ʒ leues portantur.& ignea gemmis
Cingula.& informes dominarū ſanguine peltæ.
Ipſæ autem nondū trepidæ ſexūue fatentur.
Nec uulgare gemunt.aſpernanturq́ʒ precari
Et tantum innuptæ quærunt delubra mineruæ
Primus amor niueis uictorem cernere uectum
Quadriiugis.necnon populos in ſemet agebat
Hippolyte.iam blanda genas. patienſq́ʒ mariti
Fœderis.hanc patriæ ritus fregiſſe ſeueros
Athides obliquæ ſecum mirantur operto
Murmure.ꝙ nitidi crines.ꝙ pectora palla
Tuta latent.magis ꝙ barbara ſemet athenis
Miſceat.atq́ʒ hoſti ueniat paritura marito
Paulum & ab inceſſis mœſtæ pelopeides aris
Promouere gradum.ſeriemq́ʒ & dona triumphi
Mirantur.uictiq́ʒ animo rediere mariti.
Atq́ʒ ubi tardauit currus.& ab axe ſuperbo
Explorat cauſas uictor.poſcitq́ʒ benigna
Aure preces.auſa ante alias capaneia coniunx
Belliger ægidæ ſubitæ cui maxima laudis

Ceu leges hominemq́ʒ:primum.n. athenienſes inter bona reliqua legum tabulas inuenerunt.ſic ergo hic confugiunt ceu ad leges & humāos ritus. Sic ſacraſſe loco:Ouidius de athenis quas uenit inuidia ingeniis opibuſq́ʒ & feſta pace uirentem Vixque tenet lachrymas:quia nil lachrymabile cernit. Fortuna recederet aris:ut ne caſus quidem lederet.qui ad has aras confugiſſent:q̄uis meliorem fortuham debemus accipere regis aut potētioris fortunæ uiri & uult hoc loco intelligi poeta:nulla ui potentum religionem huius aræ poſſe perfringi. Vicit & oedipodæ furias:mox uicit: quia nōdum hoc factum eſt.hoc tātum ſignificat. oedipus expulſus Creontis imperio confugit epicolono:in quo locus erat furiis conſecratus:ſed miſericordia athenienſium illa ſede eſt erutus:hoſpitaliterq́ʒ tractatus.hāc tragœdiam Ariſtophanes ſcripſit. Funus olynthi:Olynthus eſt ciuitas athenis ſeruiens:hæc auctore lathene & euturate philippo ſe tradidit:ob quam culpā placuit athenienſibus euertere ciuitatem quo comperto ad aram miſericordiæ confugerūt. Sūmouit Oreſte: quia Oreſtes cum poſt abſolutiōem fureret ad hāc aram pillade amico trahente cōfugit & reſipuit: matrem autem ſummouit uirgiliane.nam ſibi imminere non mater.ſed furia uidebatur occiſa: ut armatam facibus matrem & ſerpētibus atris confugit.ultriceſq́ʒ ſedent in limine diræ. Summouit:ait.quaſi ſequentis matris umbram religio aræ ſummouerit.illic enim ut ſupra dictum eſt furore purgatus eſt. Turba priorum:prior turba diſceſſit argolicis matribus uenientibus.

olynthuſ

Sæmina de noſtris aperit fortuna ruinis
Nõ extrema genus.diræ.nec conſcia noxæ
Turba ſumus.domus argos erat.regeſq; mariti
Nõ utinam fortes:quid enim ſeptena mouere
Caſtra.& agenoreos opus emẽdare penates
Nec querimur cæſos.nec bellica iura uiceſq;
Armorum:ſed non ſiculis exorta ſub antris
Mõſtra:nec oſſæi bello cecidere bimembres
Mitto genus:claroſq; patres:hoĩum inclyte theſeu
Sanguis erat homines:eademq; & ſydera:eoſdem
Sortitus animarum alimẽtaq; ueſtra creati
Quos uetat igne Creon:ſtygiæq; a limine portæ
Ceu ſator Eumenidum:aut lethœi portitor amnis
Summouet.ac dubio:cæliq;.herebiq; ſub axe
Detinet:heu princeps natura:ubi numina? ubi ille
Fluminis iniuſti iaculator? ubi eſtis Athenæ?
Septima iam ſurgẽs trepidis aurora iacẽtes
Auerſatur equis.radios declinat:& horret
Stelligeri iubar omne poli.iam comminus ipſæ
Pabula dira feræ.campumq; odere uolucres
Spirãtem tabo.& cælum uẽtoſq; grauantem
Quãtũ &enim ſupeſſe rear? nuda oſſa:putrẽq;
Vrere permittat ſaniem.properate uerẽdi
Cecropidæ.uos iſta decet uĩdicta.priuſq̃
Aemathii thraceſq; dolẽt.quæq; extat ubiq;
Gẽs arſura rogis:maneſq; habitura ſupremos
Nam quis erit ſæuire modus? bella uimus eſto
Sed cecidere odia.& triſtes mors obruit iras
Tu quoq; ut egregios fama cognouimus actus
Nõ trucibus mõſtris Buſyrim.infandumq; dediſti
Crecyona. & ſæuum uelles Schyrona crematum
Credo & Amazoniis Thanai fumaſſe ſepulchris
Vnde hæc arma refers.ſed & hũc dignare triũphũ
Da terris unum.cælumq;.hereboq; laborem
Si patrium Maratona metu.ſi tecta leuaſti
Creſia.nec fudit uanos anus hoſpita fletus
Sic tibi nõ ullæ ſocia ſine pallade pugnæ
Nec ſacer iuideat paribus Tyrinthius actis
Semper & in curru ſemper te mater ouãtem
Cernat:& inuictæ nil tale precẽtur athenæ
Dixerat.excipiũt cunctæ.tẽduntq; precantes
Cum clamore manus:rubuit Neptũnius heros
Permotus lachrymis.iuxta mox cõcitus ira
Exclamat. quæ nam iſta nouos ĩfluxit erinnys
Regnorum mores? nõ hæc ego pectora liqui
Graiorum abſcedẽs.Scythiam.põtumq; niualem

Cum peterem.nouus unde furor?uictũ ne putaſti
Theſea dire Creõ?adſum nec ſanguine feſſum
Crede.ſitit meritos etiam num hæc haſta cruores
Nulla mora eſt.uerte adeo huc fidiſſime Phegeu
Cornipedem:& tyrias iuectus protinus arces
Aut danais edice rogos.aut prælia thebis
Sic ait.oblitus belliq; uiæq; laborum
Hortaturq; ſuos uireſq; iſtaurat anhelas
Vt modo cõnubiis taurus.ſaltuq; recepto
Cum poſuit pugnas.alio ſi forte remugit
Bellatore nemus.q̃q̃ ora & colla cruento
Imbre madent.nouus arua parat.cãpumq; laceſſit
Diſſimulat gemitus.& uulnera puluere celat
Ipſa metus libycos ſeruatricemq; meduſam
Pectoris icuſſa mouet tritonia parma
Protinus erecti toto ſimul agmine thebas
Reſpexere angues.nec dum atticus ire parabat
Miles.& infœlix expauit claſſica dyrce
Cõtinuo in pugnas haud ſolum accẽſa iuuentus
Qui modo caucaſei comites rediere triumphi
Omnis ad arma rudes ager extimulauit alumnos
Cõueniunt. ultroq; ducis uexilla ſequuntur
Qui gelidum braurona uiri.qui iura laceſſunt
Monichia. & trepidis ſtabilem pyreia nautis
Et nõdum æoo clarum maratona triumpho
Mittit in arma manus.genialibus hoſpita diuis
Icarii.celeique domus.uirideſque melenæ
Diues & haegaleos nemorũ. parneſque benignus
Vitibus & pingui melior lycabeſos oliuæ
Venit atrox ileus.& olẽtis arator hymeri
Quæque rudes thyrſos hederis ueſtitis acarnæ
Linquitur æois longe ſpeculabile proris
Sunion.unde uagi caſurum in numina ponti
Creſia decepit falſo ratis ægea uelo.
Hos ſalamis populos.illos cerealis eleuſis
Horrida ſuſpẽſis ad prælia miſit aratris.
Et quos calyroe nouies errãtibus undis
Implicat & raptæ qui cõſcius orythiæ
Celauit geticos ripis elyſos amores.
Ipſe quoq; in pugnas uacuatur collis:ubi ingẽs
Lis ſuperum dubiis donec noua ſurgeret arbor
Rupibus.& lõga refugum mare frãgeret umbra
Iſſet & arthoas cadmeia ad mœnia ducẽs
Hippolite turmas.retinet iam certa tumẽtis
Spes ueteri.cõiunxq; rogat dimittere curas
Martis.& emeritas thalamo ſeruare pharetras.

Qui gelidum braurona:brauron locus atticæ regionis in boetiam uergens. Monichia & pyreia:& mõichium iuxta pyreũ portũ athenienſium loca ſunt. Marathona triumpho:nec dum ibi ab atheniẽſibus uictus fuerat Perſes:in hoc eni loco poſtq̃ perſarum claſſis extincta eſt:oriẽtales a marathonibus auxilio uicti ſunt.ideo enim dixit triũphum. Haegaleos nemorum parneſq; & licabeſos: montes attici. Atrox ileus:unum pro gente qui dum hunc regem uolunt eſſe tegeæ auxiliarem ciuem. Hymeti:montis creatoris mellis bene ollẽtis.

Acharnæ:in hoc loco primum dionyſia: & inuenta & cælebrata dicũtur. Miſit aratris:ceres a dite filiam raptam dum quærit hoſpitio Regis eleuſini fertur fuiſſe ſuſcepta:cuius filium Triptolomum pro beneficii gratia ſuſtulit nutriendum cui agiculturam & inueniendi frumenti artificium ceres oſtẽdit. Calyroe:fons nouem capitibus:ex quo Zetus & Calais oriũtur. Ipſe quoq;:acrapalin dicit arcem athenarum:de qua Neptunno & Mineruæ dicitur fuiſſe certamen:percuſſa a Neptunno terra equũ dedit indicium belli: Minerua uero oliuã pacis iſigne. Rupibus:magnitudinẽ arboris oſtendit ex umbræ æq̃litate q̃ obſcurabat. Frangeret:inſultaret uicto neptunno.

Calyroe

Acrapaliſ

Gliſcere: cum furore cupere. Tremefecit:concuſſit. Ventoſa:uentis abundans. Sibilat:reſonat. Mutat:atterit. Ager: hærba quæ protrita in curſu belli non naſcitur. Frangitur:criſpatur. Ardent:ſplendent. Adeo:in tantū. Operis:itineris magnitudinis. Cum ſeptus:cū armatus eēnt pictam imaginem minotauri. Limina:labyrinthi. Gnoſida filo: ariadnen fecit cretenſem:quæ cum amaret: & uereretur ne occiſo quamuis multiplex ex perplexu labyrinthi iter explicare non poſſet:quæ domus erat minotauri:Dedalum fabricatorē operis exorauit:a quo globum fili accepit: cuius ſum itatem tenens ipſum Theſeo intranti dedit poſt ſe ſoluendum: quæ ille occiſo minotauro relegens uictor egreſſus ē.

Labyrinthus

Deſtituunt: contemnunt renidens: cum iracūdia ſubridens. Documēta: exēpla q̄ i uictos edidimus:quos ꝓhibemus ſepeliri.

Hos ubi uelle acies.& dulci gliſcere ferro
Dux uidet.utqꝫ piis raptim dent oſcula uatis
Amplexuſqꝫ breues.curru ſic fatur ab alto
Terrarum leges & mundi fœdera mecum
Defenſura manus dignas inſumite mentes
Cœtibus hac omnem diuumqꝫ hominūqꝫ fauorē
Naturamqꝫ ducem:cœtuſqꝫ ſilentis auerni
Stare palam eſt.illic pœnarum exercita Thebis
Agmina.& anguicomæ ducent uexilla ſorores
Ite alacres.tantæqꝫ precor confidite cauſæ
Dixit.& emiſſa præceps iter inchoat haſta
Qualis hyperboreos.ubi nubilus inſtitit axes
Iuppiter.& prima tremefecit ſydera bruma
Rumpitur æolia.& longam īdignata quietem
Tollit hyems animos.uentoſaqꝫ ſibilat Arctos
Tunc mōtes undæqꝫ fremunt.tunc prælia cæſis
Nubibus.& tonitrus.inſanaqꝫ fulmina gaudent
Ita gemit tellus.uirides grauis ungula campos
Mutat.& innumeris.peditum.equitumqꝫ cateruis
Expirat protritus ager:nec puluere craſſo
Armorum lux uicta perit.ſed in æthera lōgum
Frangitur.& mediis ardent in nubibus haſtæ
Noctem adeo placidaſqꝫ operis iunxere tenebras
Certamenque immane uiris.quo cōcita tendāt
Agmina.quis uiſas proclamet ab aggere thebas
Cuius in Ogygio ſtet princeps lācea muro
At procul ingēti Neptūnus agmina Theſeus
Anguſtat clypeo.propriæque exordia laudis
Centum urbes umbone gerit centenaque Cretæ
Mœnia.ſeque ipſum monſtroſi ambagibus antri
Hiſpida torquentem luctantis colla iuuenci
Alternaſque manus circum:& nodoſa ligantem
Brachia.& abducto uitantem cornua uultu
Terror habet populos.cum ſeptus imagine torua
Ingreditur pugnas.bis Theſea.biſque cruentas
Cæde uidere manus.ueteres reminiſcitur actus
Ipſe tuens.ſociumque gregē.metuēdaque quōdā
Limina.& abſumpto pallētem Gnoſida filo
Sæuus at interea ferro poſt terga reuinctas
Antigonē.uiduamque Creon.Adraſtida letho
Admouet:ambæ hilares.& mortis amore ſupbæ
Enſibus ītētant iugulos.regemqꝫ cruētum
Deſtituunt.cum dicta ferēs Teſeia Phegæus
Aſtitit.ille quidem ramis inſontis oliuæ
Pacificus ſed bella ciet.bellumque minatur
Grāde fremēs.nimiūqꝫ memor mādātis.& ipſum

Iam prope. iam medios operire cohortibus agros
Ingeminas.ſtetit ambiguo Thebanus in æſtu
Curarum nutātq; minæ. & prior ira tepeſcit
Tūc firmat ſeſe fictumq;.ac triſte renidēs
Accipimus.ueniāt.ſed non poſt bella querantur
Lex eadem uictis.Dixit.ſed puluere craſſo
Caligare diem:& tyrios iuga perdere montes
Aſpicit:armari populos tamē:armaq; ferri
Ipſe uidet pallēs:mediæq; in ſedibus aulæ
Eumenidas ſubitas:flētemq; Menœcea cernit
Turbidus:impoſitoſq; rogis gaudere Pelaſgos
Quis fuit ille dies:tanto cum ſanguine thebis
Pax inuēta perit? patriis modo fixa reuellunt
Arma diis:clypeiſq; obducunt pectora fractis
Et galeas humiles:& adhuc ſordētia tabo
Spicula:non pharetris quiſq.non enſe decorus
Nō ſpectandus equos:ceſſat fiducia uallo
Murorum patet omne latus.munimina portæ
Expoſcunt:prior hoſtis habet:faſtigia deſunt
Deiecit Capaneus:exāguis.& ægra iuuētus
Iam nec cōiugibus ſuprema nec oſcula natis
Iungit.& attoniti nil optauere parētes
Atthicus at contra iubar.ut clareſcere ruptis
Nubibus.& ſolem primis aſpexit in armis
Doſilit in campum:qui ſubter mœnia nudos
Adſeruat manes. diriſq; uaporibus ægrum
Aera puluerea penitus ſub caſſide ducēs
Ingemit.& iuſtas belli flammatur in iras.
Hunc ſaltem miſeris ductor thebanus honorem
Largitur danais:q non ſuper ipſa iacētum
Corpora belligeras acies.martemq; ſecundum
Miſcuit.aut lacera ne quid de ſtrage nefandum
Perderet.eligitur ſæuos potura cruores
Terra rudis.iamq; alternas in prælia gentes
Diſſimilis bellona ciet.non clamor utrinque.
Non utrinque tubæ.ſtat debilis altera pubes
Summiſſos enſes nequicq.amētaq; dextris
Laxa tenes. cædunt tellure armiſq; reductis
Obſtētant ueteres etiam num in ſanguine plagas
Iam nec cecropiis idem ductoribus ardor
Lāgueſcuntq; minæ.& uirtus ſecura reſedit.
Vētorum uelut ira minor.niſi ſylua furentes
Impedit.inſaniq; tacēt ſine littore fluctus.
Vt uero æquoreus quercū marathonida theſeus
Extulit.erectæ cuius crudelis in hoſtes
Vmbra cadit.campūq; trucem lux cuſpidis īplet.

Caligare diem: faciente caliginem non apparere. Humiles:ſine criſtis:aut fractas. Diris:graue olentibus. Aegrum: corruptum. Ducens:odorans. Pubes:thebana iuuētus. Cædūt q̄tiūt. Quercū:p haſta.

Aedonios:thracas. Degeneres:timidos. Ira leones:in magnam prædam ferũtur. Triplici:quia tres erant gentes:quibus ſtipabantur ad bellum. Continuat:ideſt ſine intermiſſione pſternit. Humero trãſmiſit:per humeros ferrũ exiit. Temone: de longe miſſa quaſi dicat adhuc potuit tranſire tertium ſed retenta eſt in temone. Comites:ſocii creontis. Colligit : confirmat.
Vlciſcare fratres:uidelicet in ſe iuicem parricidas. Tegmĩe duro:textu ferreo. Thoraca tenus:ubi thorax multiplex replicat̃.i. iuxta eam partem ubi loricæ eſt medietas.

Ceu pater ædonios hemi de uertice mauors
Impulerit currus.rapido mortemq; fugamq;
Axe uehẽs.ſic exanimis in terga reducit
Pallor agenoridas.tedet fugẽtibus uti
Theſea.nec facilem dignatur dextra cruorem.
Cœtera plæbeio deſæuit ſanguine uirtus
Sic iuuat exanimis:proiectaq; præda.caneſq;
Degenereſq; lupos magnos alit ira leones
At tamẽ Oleniũ. Thamirumq; hũc tela pharetra
Promẽtem. hunc ſæui tollẽtem pondera ſaxi
Deiicit.& triplici confiſos robore gentis
Alceidas fratres:totidem quos eminus haſtis
Cõtinuat:ferrum conſumpſit pectore Phileus
Ore remordit Helops:humero tranſmiſit Iapix
Iamq; & quadriiugo celſum petit Hemona curru
Horrẽdumq; manu telum rotat:ille pauentes
Obliquauit equos:longo perlata tenore
Trãſiit haſta duos.faciebat uulnera nec non
Tertia:ſed medio cuſpis themone retẽta eſt
Se ſolum uotis ſolum clamore fremẽdo
Omnibus in turmis:optatq;:uocatq; Creonta.
Atq; hũc diuerſa bellorum in fronte maniplos
Hortãtem dictis.fruſtraq; extrema minãtem
Conſpicit abſcedunt comites:& Theſea iuſſi
Linquebãt fræti q; deis atq; ipſius armis
Ille tenet:reuocatq; ſuos:utq; æqua notauit
Hinc atq; hinc odia :extremo ſe colligit ira
Iam lethale furẽs:atq; audax morte futura
Nõ cum peltiferis:atq; hæc tibi pugna puellis
Virgineas :nec crede manus:hic cruda uirorum
Prælia:nos magnum qui Thydea quiq; furẽtem
Hyppomedõta neci.Capaneiaq; miſimus umbris
Pectora:quæ bellum præceps amentia ſuaſit
Improbe? nonne uides quos ulciſcare iacentes?
Sic ait.& fruſtra periturum miſſile ſummo
Affixit clypeo.riſit uoceſque.manumque
Horridus Aegides.ferrataque arbore magnos
Molitur iactus. nec non prius ore ſuperbo
Intonat.argolici quibus hæc datur hoſtia manes
Pandite tartareum cahos.ultriceſq; paratæ
Eumenidas.uenit ecce Creon.ſic fatus.& auras
Diſſipat haſta tremens.tũc qua ſub tegmine duro
Multiplicem tenues iterant thoraca cathenæ
Incidit.emicuit per mille foramina ſanguis
Impius ille.oculis extremo errore ſolutis
Labitur.aſſiſtit Theſeus grauis.armaq; tollens

Iam ne dare extinctis iuſtos ait hoſtibus ignes
Iam uictos operire placet? uade atra daturæ
Supplicia. extremiq; tamē ſecure ſepulchri
Accedunt utrinq; pio uexilla tumultu
Permiſcentq; manus. medio iam fœdera bello
Iamq; hoſpes theſeus. orāt ſuccedere muris
Dignariq; domos nec tecta hoſtilia uictor
Aſpernatus init. gaudēt matreſque nuruſque
Ogygiæ. qualis thirſo bellāte ſubactus
Mollia laudabat iam marcidus orgia ganges
Ecce per aduerſas dircæi uerticis umbras
Fœmineus quatit aſtra fragor. matreſq; pelaſgæ
Decurrunt. quales bacchea ad bella uocatæ
Thyades amētes magnum quas poſcere credas
Aut feciſſe nefas gaudent lamenta. nouæq;
Exultāt lachrymæ. rapit huc rapit impetus illuc
Theſea magnanimū. quærāt primus an ne creōta
An ne ſuos uidui ducēt ad pectora luctus
Non ego centena ſi quis mea pectora laxet
Voce deus. tot buſta ſimul uulgiq; ducumque
Tot pariter gemitus dignis conatibus equem
Turbine quo ſeſe carus inſtrauerit audax
Ignibus euadne fulmēque in pectore magno
Quæſierit. quo more iacens ſuper oſcula ſæui
Corporis. infœlix excuſet tydea coniunx
Vt ſæuos narret uigiles argia ſorori
Arcada quo plāctu genitrix erimāthia clamet
Arcada. conſumpto ſeruātem ſanguine uultus
Arcada. quem geminæ pariter fleuere cohortes
Vix nouus iſta furor ueniēſque impleſſet apollo
Et mea iā longo meruit ratis æquore portum
Durabiſque procul: dominoque legere ſuperſtes
O mihi biſſenos multum uigilata per annos
Thebai iā certe præſens tibi fama benignum
Strauit iter: cœpitque nouā monſtrare figuris:
Iā te magnanimus dignatur noſcere Cæſar
Itala iam ſtudio dixit: memoratque iuuētus:
Viue precor: nec tu diuinā Aeneida tenta
Sed longe ſequere: & ueſtigia ſemper adora.
Mox tibi ſi quis adhuc prætēdit nubila liuor
Occidet: & meriti poſt me referentur honores.

FINIS.

Accedunt: iungūtur. Tumultu: argiuorum atq; thebanorum gaudentium ſtrepitu. Gaudēt: luctus immutant in gaudia. Ignibus euadne: capanei uxor nimio amore: & dolore flammata: in rogum coniugis ſe dedit præcipitē. Sorori: deiphilæ. Clamet: cum lamento inuocet. Vix nouus furor: noui carminis iteratio. Strauit iter: fama ſternēdo benignū iter ad poſteros uſq; ad ꝓceres. Tenta: ꝓuoces. Referent́ honores: poſt mortē meā te honorabit iuidia.

FINIS.

Recollecta ſuper Achilleida. P. Papinii Statii: tradita a Domino Franciſco Mataratio peruſino uiro diſertiſſimo.

PVblius Papinius Statius. P. Papinii Statii pr̄ utraq; lingua eruditus: ad nouiſſimū uſq; diē ꝓfeſſus ē: & ſūmo honore apd̄ Domitia. habitus. Nā auro & corōa ab eo donatus ē digno principe erga p̄ceptorē munere. Genus ſuū pp inopiā oblitteratū primus cælebritate nōis cælebre reddidit: adeoq; claruit. ut qd̄ Home. ei cōtigerit. Duæ. n. urbes ſellæ epyrotarū & neapolis cāpanorū d̄ eius natali ſolæ certarūt. ex Agelina uxore: quā unicā hūit: cuiq; ſuperſtes fuit. P. Papiniū genuit: cuius pueritiā & adoleſcentiā litteris fouit. copia uarietateq; referſit: & omne eius ſtudiū iuuit quoad uixit: operaq; caſtigauit. Senex inexpergiſcibili ſomni uitio periit. ipſe Papinius filius iuuenis admodū Claudiam claudi Apollinaris filiā duxit uxorem. Amoris impatiens. Fœminā tantæ modeſtiæ caſtitatis & in ipſum obſeruantiæ: ut matrimonialem fidē abſentia mariti. xx. annis nō fraudauerit: uergentē tamen ad ſeniū in communē ambobus patriā reuocauit. Cæſar Domitia. albæ eadē q̄ patrē prius erat corona inſigniuit: biſq; auro donauit quare non ingratus poeta thebaida & Achillē optime de ſe meriti impatoris nomini cōſecrauit: & thebaida quidē ut ip̄e ait multa cruciauit lyma: ac Iunii maximi uiri eloquētiſſimi iudicio publicauit: ſcripſit ſyluaꝝ libros quinq; in q̄bus fortunā & amicos poeta cognoſcit: Achillis ætatē ſcribere orſus morte interceptus ē cumq; oīa dicturus eēt q̄ ille a prima ætate geſſit. Multa. n. Homerus reliq̄tītacta. ea dūtaxat perfecit q̄ circa occultationē ī ſcyro contigerūt: ubi ſub habitu muliebri latuit ꝑ Polidote ſorore regi Licomedi a Tethide matre traditus & cōmendatus. ab Vlyxe aūt iuentus. Narrat q̄ diſciplina ſub Chirone cētauro enutritus fuerit: ex quo imperfectū opus colligimus. Et ne ſecundū quidē librū cōpletū eſſe. nā quæ alii inepte ne dicā ſtulte: libroꝝ initia fecere capita ꝑfecta ſunt. Deſcripturus aūt Achillis ætatē & uitā Criſpinū uerſibolani filiū inſignē militiæ iuuenē mēte cōcepit: Dōitiāo: ut dixius dedicauit: a quo ueniā petit: q; eius res geſtas nō potius deſcribat: & uelle q̄dē dicit: ſed tantā rē aggredi nondū auderet. At uero de Achille materia ueluti ꝓludio quodā uti quo experiat̄ poſſit ne q̄ de ipſo mollit̄ & aīo cōcipit: iā aggredi & p̄ficere. Cōſtat Dōitianū ante pricipatū poetices ſtudiū ſimulaſſe: tā īſuetū antea ſibi q̄ poſtea ſpretū & abiectū. Recitauitq; ēt publice nec miꝝ cuiq̄ uideri debet q; tātope pricipē de ſe bene meritū & cōdiſcipulū laudat: ea illi tribuēs: q̄ minime affuiſſe refert. Facit idē Quinti. q̄ Domitiani ſororis filios: ſibi a patruo cōmēdatos erudiuit: & prius Rōæ pricipis eiuſdē beneficio annuā ex publico mercedē hēre meruit. Achilles Peleo & Tethide chyrōis filia: ut Orpheus tradit ī argonautis natus ē. de thetide āt Prothei uatis marini & belluaꝝ neptūni paſtoris tale uaticiniū fuit. Concipe mater eris iuuenis: qui fortibus armis Acta patris uincet maiorq; uocabit̄ illo. Quo territus Iuppiter ſe ab ea abſtinuit. Peleo autem conceſſit æaci filio: ex quo Achillem genuit.

In primo chirona petit thetis: ante precata.
At thetis æmonio lycomedi tradit achillem.
Tertius æaciden quærit: generat quoq; pyrrhum
Quartus at occultum peliden prodit ulyxi.
Nauigat æacides ad debita pergama quinto.

Themate propoſito narrat. thetis alma rapinam
Tyndaridis conquæſta. rates ſed uana precatur
Mergere rhœtæas. alios commenta paratus
Tendit in æmoniam carum ablatura magiſtro
Aeaciden tunc forte feras lethale fugantem
Ille redit. lætuſq; dapum poſt munera matri
Fila mouens canit heroas: nox occupat artus.

P. Pa. Statii Achilleidos Liber. I.

MAgnanimum æaciden formidatamq; tonanti
Progeniem & patrio uetitam ſuccedere cælo
Diua refer q̄q̄ acta uiri multum inclyta cantu
Mæonio: ſed plura uacant. nos ire per omnem
(Sic amor eſt) heroa uelis: Schyroq; latentem

MAgnanimum æacidē: more poetaꝝ: quibus de rebus dicturus ſit ꝓponit. eſtq; ꝓpoſitōi mixta iuocatio: ut apd̄ Home. Magnanimū: q̄ maluit breuē uitā cū gloria q̄ ſine gloria lōgiſſimā. Ioue mr̄i obiectionē faciēte. ut Hōe. ſcri. Is. n. ꝓprie magnanīus ē: qui ad honeſtā mortē: & ea oīa q̄ illam afferāt īteritus ē: qd̄ ait Ari. li. iiii. Ethicorum.

Magnanimus

Formidatā tonanti: pp uaticiniū prothei: qd̄ dixi. Patrio cælo: nō q; eēt: ſed futuꝝ erat: niſi oraculo territus Iuppiter a thetide abſtinuiſſet. Vir. Quos ego ſū totiēs iā dedignata maritos. nō q̄ erāt: ſed q̄ eē optarāt: q̄ q̄ obiectiōi occurrit fateor d̄ achille ab Home. ſcriptū eē multa tamē ſupſūt dicēda q̄ ille nō attigit. Mæonio: homerico. fuit Home. q; Plutarcus ſcribit auctore Hephoro creteidos & eiuſdē patrui Mæonis filius ut Ariſtoteli placet a mæōe lidoꝝ rege Homerū ꝓ filio educatū & meliſigenē prius: Heroa. qd̄ iuxtā meletē fluuiū mr̄e enixa uocatū ē. Vacāt: ſupſūt nō dcā ab Home. Omnē: he oēs. herois Achillis res geſtas & āte q̄ ad troiā pueniret & poſtq̄ illuc puenit. unde ſeq̄tur. Nec ī he. tra. ſiſte. Schyroq; la. contra peloponeſſū iacet ſchyrus cū eiuſdē nōis oppido clariſſima ut inq̄t Stra. pp licomedis cū Achille affinitatē & Achillis filiū Neoptolomū ibi ꝓcreatū atq; enutritum.

homeruſ

Dulichia tuba:ad rẽ geſtam reſpicit cũ enim Diomedes & Vlyxes Achillem quærerent ſine quo non poſſe Ilium capi oracula reſponderãt & cum primũ in ſchyrũ appuliſſent dona hoſpitalia uirginibus lycomedis explicuerunt:inter quas Achilles uirgo creditus latebat.tirſos ille tympana ac limbos contrectare cœperunt.Achilles ad enſem quẽ dedita opa Vlyxes donis reliqs inſeruerat oculos coniecit:& ſic ſubito accenſus eſt ut uiꝝ diſſimulare diutius non poſſet.qđ cum Vlyxes animaduertiſſet ꝓpius accedẽs ut ad bellum ꝓficiſceretur hortatus eſt.agirtã autem tubicinẽ inflare tubam iuſſit.at uero iuſſus agirtas inſonuit fugiunt diſiectis undiqꝫ donis.

Dulichia proferre tuba.nec in Hectore tracto
Siſtere:ſed tota iuuenem deducere Troia.
Tu modo ſi ueteres digno depleuimus hauſtu
Da fontes mihi Phœbe nouos:ac fronde ſecunda
Nocte comas.neqꝫ.n.Aoniũ nemus aduena pulſo
Nec mea nunc uittis albeſcunt tempora primis.
Scit dircæus ager:meqꝫ inter priſca parentum
Nomina:cũqꝫ ſuo memorant amphione Thebæ.
At tu quem longe primum ſtupet Itala uirtus
Graiaqꝫ.cuiqꝫ geminæ florent uatumqꝫ ducumqꝫ
Certatim laurus(olim dolet altera uinci)
Da ueniam.ac trepidum patere hoc ſudare parũp
Puluere.te longo nec dum fidente paratu
Molimur:magnuſqꝫ tibi præludat Achilles.
Soluerat Oebalio claſſem de littore paſtor

Dulichiũ

Dulichia:Vlyxea.ẽ dulichiũ iſula adiacẽs acarnamiæ cõtra araxim ꝓmontoriũ una ex echinnadibus quas ſacras uocat Home. nymphæ.n.fuere quaꝝ mutationẽ in inſulas Oui.ſcribit. Tracto:hector.n. circa troianos muros ab Achille tractus ẽ. ut Virg. ait.ter circũ iliacos tractauerat hectora muros. Deducere:ueluti honoris gr̃a comitaret. Tota troia:p oĩa quæ ad troiã geſſit donec eũ paris Apollinis auxilio uſus occidit. Tu mõ:fauorẽ petit numinis ſi mõ illi ſatiſfecit in ope qđ prius edidit. Thebaida ãt ĩtelligit. Nouos fontes:nouũ fauorẽ & auxiliũ. Secũda:primã.n.coronã i priore ope meruit.nũc altera coronari poſtulat. Aonium:muſicũ Aonia boetia dr̃ qđ eam Aões barbaræ gẽtes aliq̃do tenuerũt.in boetia ãt ælycon parnaſus & cythærõ loca muſis ſacra:ut Vir. Aonas mõtes:Boeticos intellexit muſis ſacros cũ ait.Aonas in montes ut duxerit una ſoroꝝ. Aduena:q ante nõ pulſauerit. Nec mea nunc primis:dicit ſe nunc primũ ſacra poetarũ non attingere ſed antea illis initiatum fuiſſe.ſunt.n.uittæ ſacerdotũ inſignia.Virgi.Rex anius Rex idẽ hominũ phœbiqꝫ ſacerdos uittis & ſacra redimitus tempora lauro.poete uero phœbi & muſarum ſacerdotes ſunt.Tibullus.phœbeo faue nouus ingredit̃ tua templa ſacerdos.Propertius.Sacra facit uates ſint ora fauentia fatis. Dyrcæus : thebanus a dyrce q fons ẽ ante thebas.fuit dyrce loci thebaꝝ regis uxor:quæ quoniã Antiopam male tractauit priorem mariti uxorẽ.& ne forte in gratiam cũ uiro prediret ſuſpitione Claudii in citherone & cuſtodiri iuſſit:quas debuit una cũ marito pœnas dedit.nã Azeto & Amphione cũ adoleuiſſent & matris iniurias percepiſſent:Licus occiſus ẽ ipſa uero indomiti tauri cauda alligata tã diu tracta ẽ quoad deoꝝ miſeratiõe in fontẽ ſui nois eſt conuerſa.Fabulã ſcribit Oui. Cũ ſuo Aphione.quo gloriant̃.hic Iouis & Anthiopes filius fuit:& ut alii malũt:Mercurii:a quo lyra accepta:ſic dulciter canebat:ut ſaxa eũ ſequerẽt̃:& ſe ſua ſpõte Thebanis muris iponeret.de quo in Thebaide.Quo carmie muris Iuſſerit Amphion tyrios accedere mõtes.& Seneca i Hercule furẽte.Cuiuſqꝫ muros natus Amphiõ Ioue Struxit canoro ſaxa modulatu trahẽs Prius:auctore Pli.rõnẽ muſicã inuenit. At tu quẽ lõge:a Domi.ueniã petit & excuſat:qꝫ eius res geſtas nõ ſcribat. Stupet:admirat̃. Primũ:in utraqꝫ lingua. Certatim:ut altera ſuperare alterã contedat:& mõ hæc modo illa uideat̃ ſuperior:magna imperatori a poeta laus tribuit̃:ſub cuius principatu ſcientia rei militaris & litterarũ ſtudiũ pariter florerent. Olim:nunc interdũ. Da ueniã:da mihi hãc indulgẽtiam.Cice.p Archia. Dabitis mihi hanc ueniã accõmodatam huic reo.i.indulgebitis : concedetiſqꝫ mihi hoc:ſi forte peccauero. Trepidũ:res geſtas tuas ſcribere timentẽ. Hoc puluere:hac exercitatiõe:& ẽ a curulibus certaminibus ſũpta tranſlatio.puluerẽ.n.excitant & colligunt Hora.Sunt quos curriculo puluerem etce. Proludit:p quodam ueluti proludio ẽ & quaſi p̃guſtatione dũ experior ſim ne deſcribẽdis rebus a te geſtis idoneus.ꝓludere uel præludere citharœdus dr̃ cum prætẽtat & recenſet chordas & ꝓludiũ græci uocãt προημιον.i.cantũ illũ quẽ citharedi faciũt ante uerũ & legitimũ cantũ p̃tentantes Seneca.ꝓluſitidræ. Soluerat oebalio:narratio ẽ & ut poetis mos ẽ a mediis incipit ſecũdũ Horatii preceptũ i arte poetica.ordinis hæc uirtus & uẽus haud ego fallor ut iã nũc dicat iã nũc debẽtia dici.plæraqꝫ differat & preſẽs in tp̃s omittat.notã fabula eſt quomõ Paris poſtq̃ cõtra Iunonẽ Mineruãqꝫ iudicauit ſpartã duce uenere quæ oĩum pulcherrimã ꝓmiſerat nauigauit qua expugnata helenã Iouis & ledæ filiã & una diuitias.eius ac theſauros rapuit.Cũ ergo i patriã cũ præda reuerteret̃ eũ tethis cõſpicata ẽ:& ſtatim uaticinii qđ a Protheo acceperat i memoriã uenit ut.ſ.filius eius Achilles i troião bello eẽt periturus q̃ re ĩdignata in cõqueſtionẽ ꝓrupit:& ſupplex a neptũno tẽpeſtatẽ petiit:quã ĩpetrare nõ potuit.fatis.n.ſe ille ꝓhibere reſpõdit ex quo poſt lõgã deliberationẽ ſub muliebri habitu i ſchyro iſula licõedis tãtiſp occultar̃ filiũ dũ bellũ gereret̃ decreuit. Oebalio:laconico.Oebalus filius fuit Argoli filii amidatis Rex laconiæ q de ſuo noĩe ꝓuinciã dixit Auctor dictis cretẽſis i troiana hiſtoria fuit alius oebalus thelõis filius cuius li.ſeptimo Vir.meminit.Nec tu carminibus nr̃is indictus abibis Oebale. Paſtor:Paris:qui expoſitus creuit inter paſtores & ante q̃ a Priamo reciperet̃ paſtor fuit.Vir.At nõ ſic phrygius penetrat lacedæmona paſtor.

Dyrce

Licus

Amphiõ

Proludere

Proludiũ

Proemiũ

Oebalus

&

Paris Dardanus:ſic a principio dictus eſt.Paris autem uocatus.effugit enim propoſitam ſibi mortem cum
Hecubæ infans eſſet.ſomniauerat.n.quod & Cicero ſcribit libro de diuinatione hecuba prægnans facē ſe pariturā
ſomniū qua oīs troia concremaretur:quo inſomnio territus Priamus.quicquid illa peperiſſet iuſſit exponi:ſed ī
fanti filio mater pepercit & paſtoribus clam alendum tradidit. Incautas:uenerat enim ille ut amicus &
menelai hoſpes cum ille abeſſet.nam incretam nauigauerat.Violato autem iure hoſpitii helenam rapu/
Amyclæ it.nihil ergo ſibi cauebant Amyclei.ꝑ ſparta autem Amyclas poſuit.illinc enim raptam helenam conſtat.

Dardanus.incautas blande populatus Amyclas
Plænaq; materni referens præſagia ſomni
Culpatum relegebat iter.qua condita ponto
Fluctibus inuiſis.iam Nereis imperat Helle.
Cum thetis.idæo(heu nunq̄ uana parentum
Auguria)expauit uitreo ſub gurgite remos.
Nec mora ab undoſis turba comitante ſororum
Proſiluit thalamis.feruent coeuntia Phrixi
Littora:& anguſtum dominas nō explicat æquor.
Illa ubi diſcuſſo primum ſubit aera ponto
Me petit.hæc mihi claſſis ait.funeſta minatur.
Agnoſco monitus.& prothea uera locutum.
Ecce nouam Priamo facibus de puppe leuatis.
Fert bellona nurum.uideo iam mille carinis.

Populatus:non enim ſolam helenā rapu/
it ſed ſpartanoꝝ quoq; bona prædæ ſubie
cit.unde & græci cum legatos miſiſſent ad
troianos Vlyxem & Diomedē helenā reddi
poſtulauerunt ut ait Homerus χαιφ Ἰημα
Ἰααντησ.Amycle autē laconiæ ciuitas fuit
mediterranea Apollini ſacra unde Amyclei
caſtor & pollux.fuit & alia in italia iuxta ta
racinam q̄ deleta eſt a ſerpentibus. Auctor
Plinius. Plæna:omnes enim ex eo quod cō
miſerat fore cognoſcebant ut hecubæ inſō
nium:qđ diximus compleret. Præſagia:
prædiuinauerat enī & prædixerat ante qđ
Præſagit futurum erat.præſagire prediuinare eſt.nā
Sagax ſagax acutus ē:& ſolers eſt:quod Feſtus ait.
Somni:inſomnii. Culpatum:quod om
nes culparunt. Relegebat:renauigabat.le/
gere enim tranſire interdum & nauigare ſi
gnificat.Vir.Siue oram illirici leges æquo/
Helleſpō ris. Qua condita ponto:helleſpontum ſi/
tus gnificat anguſtū mare ſeptem ſtadiorum
quod Europam & aſiam dirimit & a tenedo in propontidem porrigitur. Xerxis perſarum regis potētie
indiciunt qui illic ponte facto cum innumerabili pene exercitu traiecit:& helleſpontus quidem uocatus
eſt ab helle athamantis regis thebarum:& nephelles filia phryſſi ſorore:quæ cum una cum fratre uecta
ariete colcorum regionem peteret illic cecidit & a Neptunno in matrimonium accepta pæona procrea/
uit.Ideoq; ait. Iam nereis:ideſt iam numē marinum facta.nereides.n.deæ maris appellantur.ergo. Iam
nereis: iam in nereidum numerum recepta. Imperat:cum ubiq; in mari ut neptunni uxor poteſtatem
hēt illic ubi cecidit habet ampliſſimā. Fluctibus iā inuiſis:bene iuiſis ꝙ is obrupta eſt cū tethis uaticinii
Ida recordata & bellum territa quod inſtare intelligebat:in quo filius periturus erat. Idæos:troianos ab ida
monte phrigiæ illienſibus propinquo.Eſt autem in ſcolopendre modum:& multipes ab Homero ap/
pellatur alius eſt eiuſdem nominis increta. Heu nunquā:nunquā fruſtra filiis parentes timent:& quæ
augurantur contingere ſolent ferme ſemper. Expauit:uehementer timuit. Vitreo:qui uitri imitantur
colorem & luciditatem.Virgilius.Vitrea te fulcimus unda. Proſiluit:propere deſcendit. Sororum ne/
reidum. Feruet impletur:feruerē locus dicitur ubi magna eſt multitudo & frequentia.Virgilius.Quis
tibi tunc dido cernenti talia ſenſus.Quoſue dabas gemitus cum littora feruere late proſpiceres arce e ſū/
ma. Coeuntia:adeo anguſta ut coire longe intuentibus & coniungi uideantur. Phryxi:uel per.quæ na
uigauit phryxus uel pro ſorore fratrem poſuit.ut Virgilius cilarem pro caſtore cum ait.qualis Amycleis
domitus pollucis habenis cilarus. Dominas:deas quæ thetidem comitabantur. Explicat:ſic recipit
ut explicare.non poſſit.nam recipit quidem ſed quod in anguſto loco accidere ſolet tanta multitudo eſt
ut cerni omnis uix poſſit. Subit aera:ſeſe in ſublimem leuauit. Diſcuſſo pōto: pedibus repulſo in quo
euolantis geſtus exprimitur. Petit:inuadit. Nocitura:funeſta interitum filii. Agnoſco monitus:cuius
Protheus fuerint monitus ſtatim dicit:prothei ſcilicet qui fore prædixit ut filium in troiano bello amitteret niſi
caueret.protheos autem tethios & oceani:Auctore Heſiodo in theogonia:filius fuit qui & futura predi/
cebat & ſeſe in uarias figuras conuertebat.patria ei fuit pallene theſſaliæ ciuitas:ſed carpatum & ægyptū
aliquando regno tenuit.de quo plura in geor.Virgilius. Ecce:aliquid repentinum & periculoſum hæc
Ecce particula ſemper dicit:Virgilius.Ecce aūt gemini a tenedo.& bellona inquit quæ nurum Priami comi/
Nuptiaꝝ tatur faces præfert non quæ nuptiis adhiberi ſolēt ſed quibus ilium ſit arſurum noctu nubebant apud
ritus maiores noſtros.& ꝑpterea tres pueri patrimi & matrimi adhibebant nuptiis:duo q nubentē tenebant.
Tertius qui facem præferebat ex ſpina alba nuptiis auſpicatiſſima.ex ea enim ſibi paſtores fecere qui ſabi
Bellona nas rapuerūt.Auctores Pompeius & Plinius. Facibus leuatis:ut fieri in nuptiis ſolet. Bellona:dea belli
& martis ſoror.quæ eunti in bella fratri currum & equos parare a Papinio dicitur in thebaide.Huius ſa/
cerdotes ſeipſos feriebāt:& ſanguine ſuo numen placabant.furentes uero futura prædicebant.Multi au/
ctores Lactantius.Tibullus.Lucanus.ante bellonæ templum columnella Romæ fuit:quæ bellica dice/
batur:ſuper quam haſtam iaciebant bellum indicturi. Mille carinis:totidem enim dicunt fuiſſe poetæ.
Virgilius.Non anni domuere decem non mille carinæ.Ex Homeri cathalogo plures fuiſſe colligimus.

Ionium:nam ex inſulis uicinis & mari Ionio auxilia uenerũt atridis contra troianos. ut Vlyxes. Incipit ionium ab acroceraunijs montibus.ubi deſinit adriaticũ finitur ad malleã. olim pars erat adriatici:teſte Pauſania.& ioniũ ab ionio Dirachi filio:quẽ per errorem Hercules occidit:& in mare proiecit: ut illi cognomen imponeret appellatũ tradit Appianus alexandrinus.ægeum uero dictũ a crebris inſulis:quæ in eo ſunt:& ꝓcul aſpicientibus caprarum exhibent ſpeciẽ.ſiue ab Aege amazonum regina:quæ illic periit: ſiue ab Aegeo Theſei patre q ſe in illud præcipitauit:ſiue ab ægis maritima ciuitate:qđ Straboni placet. Ionium mare Aegeum mare

Ionium.ægeumq; premi.nec ſufficit omnis
Quod plaga graiugenum tumidis cõiurat atridis
Iam pelago.terriſq; meus queretur Achilles.
Et uolet ipſe ſequi.quid enim cunabula paruo
Pelion.& torui comiſimus antra magiſtri?
Illic(ni fallor)Lapytharum prælia ludit
Improbus.& patria iam ſe metitur in haſta.
O dolor.& ſeri materno in corde timores
Num potui infœlix cum primũ in gurgite noſtro
Rhœtææ cecidere trabes.attollere magnum
Aequor?& incæſti predonis uela profunda
Tempeſtate ſequi?cunctaſq; inferre ſorores.
Nũc quoq;:ſed tardum eſt:iã plena iniuria raptæ
Ibo tamen:pelagiq; deos.dextrãq; ſecundi
Quod ſupereſt complexa Iouis.p Tethyos amnes
Grãdæuumq; patrem ſupplex miſerãda rogabo.
Vnã hyemem.Dixit.magnumq; in tempore regẽ

Nec ſufficit:niſi etiã filius meus ad bellũ trahatur.Decretũ enim erat a fatis troiam capi non poſſe niſi de genere æacidarũ aliquis adeſſet:& Peleus quidem adeo ſenex erat:ut ferendis armis iã nõ eſſet idoneus. Tumidis:iratis & præ indignatióne intumeſcentibus.eos eni iniuria tangebat: quorum etiã cauſa cæteri moti ſunt:& ſic communẽ uniuerſæ græciæ eſſe iniuriã Agamẽnon & Menelaus prædicabant. Coniurat: cũ tria ſint genera militiæ.legitima.euocatio:coniuratio:tũc coniurati dicunť milites quum ſingulos imperatori interrrogare ex more non licet.ſed qui conuenere ſimul iurant ſe illum ſecuturos & ſtrẽnue pugnaturos.Vir.Extemplo turbati animi ſimul oẽ tumultu Coniurat trepido latiũ. Dicimus ãt.coniuro tibi ſicuti timeo tibi. laboro tibi.i.cauſa tua. Et uolet hac ipẽ ſeq:quoniã audax & fortis. Quid eni:hippalage ẽ & ordo.quid paruum cõmiſimus cunabulis pellii & torui magiſtri.nos inquit in cauſa ſumus:ut ſequi recuſaturus nõ ſit: qui eũ Chyroni nutriendũ dedimus: apud quẽ quotidie bellica opa experitur & diſcit. Militiæ genera

Cunabula:ꝑ nutricatione atq; educatione accipimus.Cæteꝝ lectuli ſũt in qbus infantes iacent & nutriuntur.Eadẽ & incunabula appellantur.unde ab incunabilis aliquid incepiſſe dicimus. Pelion:Mons eſt Theſſaliæ orienti obiectus:de quo Lucanus.Cũ per ſumma poli phœbum trahit altior æſtas Pelion opꝑõit radiis naſcẽtibus ũbras.In hoc monte ſedes fuit Chyrõis cẽtauri q ſaturni filius & Philirides.Achillẽ nutriuit. Torui:uel quia media parte equus uel qa aſperioris diſciplinæ.Nã Ouidius ait.Philirides puerũ cithara perfecit Achillẽ.Atq; aĩos forti cõtulit arte feros.Qui totiés ſocios totiẽs ꝑterruit hoſtes Creditur annoſum pertimuiſſe ſenem.Quas hector ſenſurus erat poſcente magiſtro Verberibus cæſas præbuit ille manus. Illic:in bello uel apud chyronẽ. Lapytharũ prælia ludit:pugnare dixit quo more lapitæ ſolent q populi fuere Theſſaliæ & mediterraneam regionẽ peneno fluuio uicinã occupauerunt.his quondam ixion filiuſq; eius peritous præfuere:& cũ his ĩ perithoi nuptiis immiſſo furore a baccho certauere centauri:quã pugnã ſcribit Ouidius. Improbus:inſatiabilis.Virgi.improbus anſer ſtrimoniæq; grues. Metitur ſe:uires ſuas experiť.Iuuenalis.nec ſe metitur ad illũ quẽ poſuit natura modũ. Patria paterna: tẽptat.n.nũ poſſit haſtã paternam ferre. Rhœtææ:iliacæ paridis.ſ.rhetiũ mons eſt uicinus ilio:in quo urbs fuit eiuſdẽ nominis:iuxtaq; eantiũ cũ aiacis tumulo & templo & ſtatua quã ab Antonio ablatam & in ægyptũ aſportatam Auguſtus cæſar ilienſibus reſtituit.de rhetio inqt Lucanus.Et graio nobile buſto rhetion. Trabes:naues.materiam ꝑ forma poſuit. Incæſti prædonis:paridis.incæſtus eſt qui cum ſanguine coniũctis coit uel cum ſanctimonialibus:hic abuſus eſt & ꝑ adultero poſuit. Profunda:magna uel ab imis maris partibus eruta. Sequi:inſeq. Inferre:quaſi contra armare. Sorores:nereidas. Nunc quoq;:ſcilicet facere licet. Iam plena iniuria raptæ:ideo ſeꝝ eſt.perdendus erat Paris anteq̃ helenam raperet:nũc nihil omnino prodeſſet:nec ꝓpterea bella non gererentur.læſit enim græcos:qui ſi ab eo non poſſent:a Priamo & troianis cæteris pœnas huius ſceleris exigerent. Plena:perfecta. Dextramq; ſecundi:honoris gratia neptunnũ a reliquis ſecreuit. Quod ſupereſt:quod unũ reſtat mihi faciendũ in quo ſpes eſt. Secundi iouis:neptunni.in diuiſione regnoꝝ Ioui cælum:neptunno mare:Plutoni inferna contigerunt.uera hiſtoria hoc habet.regnum orbis partitos ſortitoſq; eſſe:& orientis imperiũ Ioui:occidentis Plutoni ceſſiſſe.orientis autẽ plaga ex qua lux mortalibus datur ſuperior.occidentis inferior uidetur eſſe.neptũni regnum tale fuit quale.M.Atonii fuiſſe legimus:cui totius oræ maritimæ cum inſulis omnibus ſenatus poteſtatem dedit:ut prædones perſequereť ac mare pacaret.Auctor Lactantius. Secundũ ãt Iouẽ cũ dixit ſtoicorũ dogma ſecutus ẽ:q unũ uoluerũt eẽ deũ: cui ꝑ actibus & officiis noĩa uariarentur: quã opinionem Vir.quoq; ſecutus ẽ cũ ait.Sacra Ioui ſtigio. Tethyos amnes.i.per aquas qbus præeſt tethis oceani uxor. Grãdæuum patrẽ:oceanum quẽ ſenem & canũ fingunt poetæ:uel nereũ. Hyemem: tempeſtatẽ.Vir.Noctẽ hyememq; ferens. In tempore:opportune.Terentius in andria.Veni ĩ tempore. Pelion Chyron Rhetiũ Mundi regna

Oceano ueniebat ab hoſpite:apud quē epulatus fuerat. Menſis:dapibus quæ in mēſis apponuntur.
Nectar Lætus:conuiuio exhilaratus. Nectare:deoꝝ potio nectar ē ſicut ambroſiacibus.Oui.Nectar & ambroſiam latices epulaſqꝫ deoꝝ:Cōponitur aūt ex ne particula priuatiua & ctino occido:ꝗ nō ſit occidentiū. Vnde:ab ea parte qua. Hyemes uentiqꝫ ſilent:hyemes tempeſtates.uenti:q faciūt eas. Armigeri tritones:mōſtra ſunt marina eius formæ:quā Vir.deſcribit.li.x.his uerſibus. Cærula concha Exterrens freta cui laterū tenus hiſpida nanti Frons hoiem præfert in piſcē deſinit aluus.qđ non eſt icredibile.fecit oliſipponētiū legatio ob id miſſa quæ tyberio principi nunciauit uiſum auditūqꝫ concha canentē tritonē qua noſcit̃ forma. Seruius dicit deū marinū tritonē eſſe neptūni atqꝫ ſalaciæ filiū.fingūt itē poetæ tibicines & armigeros neptūni eē tritones. Scopuloſaqꝫ
Cetæ cetæ.Ταχητοσ græce declinant̃.& in plurali ταχηχαια ταχηχη.apud nos tātū pluralis eſt numeri & minime inflectit̃.ſūt āt cetæ in mari maiores piſces ut balenæ.Vir. Immania cetæ.unde cetaria loca ſepta ī mari ubi maiores piſces cōcludunt̃ a piſcatoribus.ii & ipi quoniā maiores capiunt piſces cetarii appellant̃.Varro.aduertitis cetarios cū uidere uolūt in mari turmas aſcēdere in malū alte ut penitus ꝑ aquam ꝓſpiciant piſces. Scopuloſa:imenſa ſcopuloꝝ iſtar.uel cū uiſunt̃ ſcopuli eē credunt̃ nō piſces:tantæ ſunt magnitudinis. Tyrrheni greges: delphines ī quos tyrrheni quidā nauicularii ſūt ab aqua mutati cū acceptū illū ut naxū trāſgrederent̃ nutricibus redderent alia ſpe prædæ pellecti ducer̃ uoluiſſent:quā fabulā Iginius ſcribit & Oui.libro metamorphoſeos.

Aſpicit Oceano ueniebat ab hoſpite menſis
Lætus.& æquoreo diffuſus nectare uultum
Vnde hyemes uentiqꝫ ſilent.cantuqꝫ quieto
Armigeri Tritones eunt.ſcopuloſaqꝫ cetæ
Thyrreniqꝫ greges.circumqꝫ infraqꝫ rotantur
Rege ſalutato.Placidis ipſe arduus undis
Eminet.& triplici tælo iubet ire iugales.
Illi ſpumiferos glomerant a pectore fluctus.
Pone natant.delentqꝫ pedum ueſtigia cauda.
Cui thetis.o magni rector genitorqꝫ profundi
Aſpicis in quales miſerum pateſeceris uſus
Aequor:eunt tutis terrarum crimina uelis.
Ex quo iura freti maieſtatemqꝫ repoſtam
Rupit iaſonia puppis pagaſæa rapina.
En aliud furto ſcælus.& ſpolia hoſpita portans
Nauigat iniuſtæ temerarius arbiter idæ.

Rotant̃:in girū uoluunt̃ & circūeunt. Rege neptūno:quem ipſi delphines ſalutare uident̃. Eminet:ſuperſtat. Triplici telo:qđ tridentē & fuſcinam dicunt.& unde neptūni fuſcina telū:ꝓpterea autē Iuppiter triphido utit̃ fulmine.Pluto triplici cerbero:neptūnus tridēte:ut intelligat̃ ſingula hæc tria numia regni totius habere poteſtatē:qđ Seruius ſcribit. Iugales:delphines:q equi ſunt neptūni:& eius currū trahunt ad iugū religati. Illi ſpumiferos:pectore quidē aquas condonare uidentur:quas impellūt. Pone:retro a poſteriori parte.Pone.n.eſt poſt.Virgi.Pone ſubit cōiunx. Delent:Deſtruūt. Veſtigia pedū:nam cōcitatas pectore & partibus:quæ illis pro pedibus ſunt:aquas cauda cōplanant.uel poetice fingit equos eſſe ſimiles noſtris neptunno Papinius. Cauda:oīa marina monſtra in piſces deſinunt.& Ouidius inquit de belua cui Andromade expoſita eſt.Deſinit in piſcē.&ce. Cui thetis:oratio ē Thetidis ad neptunnū:quē beniuolū reddit:cū rectorē & regē maris uocat. ſtatim āt ab indignitate rei in Paridē accēdit indignū.n.uidebat̃ Paridē raptorē & hoſpitii uiolatorē:nullo prohibente nauigare.Eſt autē petitio honeſta quā non minus honeſta ſequit̃ recuſatio.Concedēda.n. fuerat thetidi tempeſtas in Paridē pro ſalute & incolumitate filii:niſi fata obſtitiſſent:quæ fore inter troianos & græcos bellū decreuerant.fatorū autem decre.a infringere nemo poteſt. In quales uſus.ſ.ad rapinas & ſcelera. Miſeꝝ:ꝗ prius inuiolatū fuerat. Terraꝝ crimina:criminoſi.ut ſic loquar & interris nati qbus cū mari nihil deberet eē cōmercii. Ex quo:ex eo tpe quo.Iuue.ex quo deucaliō. Iura freti:ꝙ erāt ne hoibus eēt peruiū. Maieſtatē uerēdā:quā reuereri homines debuiſſent & cōtrario elemēto ſeſe nō credere ab eo inquit tēpore ceptū eſt ab hominibus contēni mare quo iaſon cū delecta græciæ iuuentute fa
Argo bricata naui argo quā primam dicunt fuiſſe poetæ in colcorū regionem nauigauit miſſus a patruo pelia ſub honoris prætextu ad uellus aureū comparādū cuius fama orbē terrarum impleuerat.nota eſt fabula quā ſcribit ex noſtris Valerius flacchus.ex græcis Orpheus & Apollonius.nec Ouidius intactā reliquit.ſa
Pagaſæ tis conſtat etiā Plinio auctore lōga naui primum iaſonē nauigaſſe. Puppis pagaſæa:iaſonis nauis ad pegaſas fabricata.pegaſæ aūt ciuitas fuit Theſſaliæ feraꝝ emporiū a quibus nonaginta diſtat ſtadiis.ab colcho uero uiginti quo ex loco pelias iaſonē ac argo nauē emiſit & pagaſas quidē appellatas uoluere ꝗa illic nauē argo cōpegerint uel ꝓpter fōtes quos πηλασ græci uocāt.Auctor Strabo. En aliud:ſicuti iaſon auxilio uſus Medeæ filiæ Oetæ regis colcorū pell illā auratā furto ſubduxit:ita & Helenā & bona Menelai Paris furto ſubtraxit:ī quo uera de iaſone tangit̃ hiſtoria.& Iuue.ait.unde aluis furtiue deuehat auꝝ pellicule. Portās ſce.raptā helenā. Spolia ho.hoſpiti erepta.Orati.paſtor cū traheret ꝑ freta ratibus ideis helenā perfidis hoſpitā. Temerarius:ſtultus & ſine cōſilio.Cui temeritas ut ait Cice.inimica eſt.cū.n.tres deæ de malo diſcordiæ iter ſe cōtēderēt a Ioue ad Paridem miſſæ ſunt.is uidere nudas uoluit.cūqꝫ Iuno aſiæ imperiū.Minerua ſapientiā.Venus quācūqꝫ uellet pulcherrimā polliceret̃:ad Venerē inclinauit:& malo
Arbiter illo digniſſimā iudicauit.Arbiter uero is eſt cui ab iis q litigant poteſtas traditur iudicandi quod ſi ex cōpromiſſo ad eum deuenctū fuerit nulla ē a ſententia eius prouocatio. Idæ:ubi iudicatum a Paride eſt.

Terris:mortalibus cedæ propinquoꝝ. Cælo:diis morte filiorũ ut Ioui morte ſarpedonis mihi morte Achillis filii quẽ ĩtroiano bello piturũ audio. Sic phrygiæ &ce.ſic inqt metimur & põderamus uictoriã ueneris quã Paridis iudicio cõtra Iunonẽ & Mineruã adepta ẽ. Hi ueneris ſemp mores:ut mali aliqd ſẽ/per machinet̃ & tot mala ueluti præmiũ Paridis iudicii troianis retribuat. Hoc gratæ &cete.& hoc munus mihi largit̃ cũ in mari enutrita apud me ſit in mari nata ex genitalibus ſaturni:& illic etiã educata uenus dicit̃ a poetis. Hac ſaltẽ:ſi illã iaſonis ꝑpterea fluctibus mergere noluiſti:ꝙ ſemideos & theſeũ uehebat.ſaltẽ has paridis naues obrue.q̃ ſcælera/tũ uehũt & adulterũ.

Heu heu quos gemitus terris Pelagoq; daturus?
Quos mihi? ſic phrygiæ penſamus premia pal/(mæ?
Hi ueneris mores.& gratæ munus alũnæ.
Has ſaltem (non ſemideos noſtrumq; reportant
Theſea) ſi quis adhuc undis honor obrue puppes
Aut permitte fretum.nulla inclæmentia fas ſit
Pro nato timuiſſe mihi:Da tollere fluctus
Nec tibi de tantis placeat me fluctibus unum
Littus & iliaci ſcopulos habitare ſepulchri.
Orabat laniata comas.& pectore nudo
Cæruleis obſtabat equis.Tunc ductor aquarum
Inuitat curru.dictiſq; ita mulcet amicis
Ne pete Dardaniam fruſtra theti mergere claſſem
Fata uetant:ratus ordo deum.miſcere cruentas
Europæq; aſiæq; manus.conſultaq; bella
Iuppiter & triſtes edixit cædidus annos.
Quem tu illic natum Sigeo in puluere quanta
Aſpicies uictrix phrygiarum funera matrum
Cum tuus æacides tepidos mõ ſanguine Teucros
Vndabit campos:modo craſſa exire uetabit
Flumina:& Hectoreo tardabit funere currus
Impelletq; manu noſtros opera irrita muros

Semideos:q cũ iaſone nauigarũt ut Orpheus Caſtor & pollux Hercules.ſũt ãt ſemidei quos ἡμιθεοσ. & ηρωασ uocãt græci ꝙ nati ſunt ex mortali.

Noſtrũ theſea: fuit is ægei regis athenarũ filius.ægeus uero neptũni.rumor autẽ fuit a pictheo materno auo diſſipatus a neptũno fuiſſe generatũ: & ꝑpterea inqt noſtrũ theſea.i.nepotẽ tuũ uel filiũ. Siquis adhuc: quoniã Paris uidet̃ eẽ. Permitte: trade ut ĩ meo arbitrio ſit & poteſtate illud cõcitare. Theſeus

Nulla inclæmẽtia:nõ poteſt mihi ſæuitie ĩputari quia fas eſt ꝓ filio timere & timoris cãm tollere. Vnũ littus:ubi Protheus dicit futurũ ut Achilles ſepelliatur. Iliaci ſepul/chri:qd̾ fuit iuxta ſigeũ troiæ ꝓmontoriũ cũ eiuſdem Achillis tẽplo quo cum ueniſ/ſet Alexãder:o fortunate inqt adoleſcens q tue uirtutis Homerũ præconẽ inueneras. Habitare:nã illic cineres & oſſa filii me tenebũt affixã. Orabat:& oratione utebatur & ut facilius cõmoueret capillos lacerabat.

Obſtabat:ſeſe obiiciebat atq; opponebat. Cæruleis equis:delphinis qui eq ſunt neptũni cuius currũ trahunt. cæruleus color a græcis βρακφοσ dicitur.ẽ autẽ ex uiridi & nigro cõmixtus. Currus:pro ĩ curru. It clamor cælo ꝑ ad cælum.inferretq; deos latio ꝑ in latiũ.Virg. Mulcet:Mollit ſiue lenit pacuuius.qd meo tu terres mulces lau/dibus.unde mulcibel quoniã mulcet ferrũ.i. mollit.habitus aũt orationis futuræ oſtendit̃. Theti: Vocatiuus ẽ:quo.i. corripit̃ ut in cæteris huiuſmodi ut themi. Oui. dic themi qua generis dãnum reparabile noſtra arte ſit. Fata uetãt:quæ mutari nõ poſſunt ſecundũ illud Virgilii.fortuna omnipotẽs & ineuitabile fatũ.oĩa fato fieri ſtoici dixerũt qd̾ ſic a criſippo diffinitũ eſt:fatũ eſt ſempiterna quædã & indeclinabilis rerum ſeries cathenaq; uoluẽs ſemetipſam ac implicans:per æternos cõſequentiæ ordines :ex quibus acta cõnexaq; eſt.ſignificat enim dei decretum ac uoluntatem.a fando dictũ:ut ſit ꝙ dii fantur:quod ne/ceſſariũ ẽ.ac ieuitabile. id græci πεπρωμενην ſiue ειμαρμενην uocãt. Ratus:firmus certus.& diffinitionẽ tangit fati:quod eſt ſeries cauſarũ. Europe:cuius partem græci tenẽt. Aſiæ:cuius pars troianis paret:a gadibus ad Tanai porrigitur europa.a tanai ad Nilum Aſia.a nilo ad gades Africa.Europã aũt poe/tæ pro græcoꝝ ponũt imperio.Aſiam pro imperio troianorum.Iuuenal.Flãmis aſiam ferroq; carẽtem. Papi.Interea meritos ultrix europa dolores.&ce. Manus:exercitus. Cõſulta :deſtinata deliberata:decreta .dicimus.n.cõſulo bellũ.cõſulo pacẽ.& bellũ conſulit̃ & cõſultũ eſt. Edixit:iuſſit. uel potius cõſtituit. edicere iubere eſt:& ad reges ſpectat uel magiſtratus.unde edicta cõſulũ litteræ cõſulũ ſunt:qbus aliqd iubẽt aut uetant.indicere uero denũciare eſt. Triſtes annos decẽ.totidẽ .n.durabit bellũ. Quẽ:qualẽ legit̃ & quãtum. Sigeo in puluere:in troianis cãpis ad ſigeũ. Quãta funera:quot filios mulierũ troianaꝝ a filio tuo cæſos.Catullus in parcaꝝ de Achille uaticinio.Illius egregias uirtutes claraq; facta ſæpe fatebũtur natoꝝ ĩ funere matres cũ ĩ cinerẽ canos ſoluẽt a uertice crines.Putridaq; ĩfirmis uariabũt pectora palmis. Fatum

Vndabit:inũdabit ĩplebit craſſa multitudie cadaueꝝ ut Scamãdrũ.Catul.Teſtis erit magnis uirtutibus unda ſcamandri.Quẽ paſſim rapido difundit̃ helleſpõto Cuius iter cæſis anguſtãs corpoꝝ aceruis.Alta tepefaciet ꝑmixta fluia cædẽ. Exire:currere.cõſiſtẽt.n. Tardabit:magno onere tardiores reddet.& currũ ꝓ equis ponit curꝝ trahẽtibus. Funere:ipſo cadauere. Impellet:ipſe manu ſua troianos muros cõcutiet. Noſtros muros:a me una cũ Apolline fabricatos fabula tradit Apollinẽ & Neptũnũ a Laumedonte troianoꝝ rege mercede cõductos troianos muros fabricaſſe.mercedẽ autẽ a Laumedonte negatam eſſe: quod propterea fictũ eſt : quia Laumedõ decretam pecuniam in templorũ Apollinis & Neptunni ædificationem ad bellicos uſus tranſtulit. Opera irrita:quibus nihil proderint quod a diis fuerint inſtructi.

Pelea iam:nolito inquit cōqueri ꝙ mortali nupſeris Peleo:nolito dolere minoribus thalamis.i.humi liori matrimonio & minore marito q̄ tu mereris:teq; ex Ioue peperiſſe exiſtima ſicuti peperiſſes niſi fata obſtitiſſent.nam uindictā de filii tui ſumet morte:& græcos perſequetur nō aliter faciet q̄ ſi ex eo Achillem genuiſſes:& ſic latenter periturum innuit filiū & cōſolatur. deſiſte āt queri pelea & thalamos minores.figurata locutio eſt. Inulta dolebis:quidē ſed nō inulta.i.quin uindictam feceris de græcis qui filium tuum in bello traxerunt.uindicta autē dulcis ſolet eſſe fœminæ præſertim.nam Iuuenalis ait.uindicta nemo magis gaudet q̄ fœmina. Reduces:capto ilio redeuntes. Caphareus:mons ē inſulæ euboeæ editiſſimus in helleſpōtum ꝓſpiciens in cuius uertite templum fuit cælei Iouis.Seneca in Hercule cœtheo euboica tellus uertice in medio tremēs pulſatur omni parte phixeum mare ſcindit caphareus.ad huius radices uel ira palladis uel nauplii regis euboeæ fraude palamedis filii ulciſci morte in cupientis:græcorū claſſis rediens euerſa troia afflicta eſt.nam laborātibus tēpeſtate facem in caphareo ſuccendit illi portum in ꝓximo eſſe oppinati in aſperrimos delati ſunt ſcopulos:multiq; naufragium fecere.unde ait Propertius. nauplius ultores per noctem porrigit ignes Et natat exuuiis græcia merſa ſuis. Exeret:eleuabit per ſuū digitum erreptas. Dirum:execrabilē & deteſtabilem. Pariter:pari odio inimicus Vlyxi factus eſt neptūnus quoniā ille poliphemo eius filio oculum eruit.qđ Hōerus ſcribit ενΔωαλφαΤησ υολιξυασ his uerſibus at uero thetis Vlyxem perſecuta eſt qđ ab eo Achilles quæſitus & ad bellū ē ꝓductus. Demiſſa uultū:erubeſcēs nā erubebeſcentes uultū demittunt.eſt aūt ꝓbe mulieris indicium.unde ait Virgilius de

Capharеus

Pelea iam deſiſte queri:thalamoſq; minores
Credideris peperiſſe Ioui. nec inulta dolebis:
Cognatis utere fretis:dabo tollere fluctus
Cum reduces Danai:nocturaq; ſigna Caphareus
Exeret.& dirum pariter queremus Vlyxem
Dixerat.Illa graui uultum demiſſa repulſu
Quæ iam excire fretū.& ratibus bellare parabat
Iliacis:alios iterum commenta paratus
Triſtis ad Hæmonias detorquet brachia terras
Ter conata manu.liquidum ter geſſibus æquor
Reppulit.& niueas feriunt uaſa Theſſala plantas
Lectantur montes.& cōnubialia pandunt
Antra ſinus.lataeq; deæ Sperchios abundat
Obuius.& dulci ueſtigia circuit unda
Illa nihil gauiſa locis.ſed cœpta fatigat
Pectore conſilia.& ſolers pietate magiſtra
Longæuum Chirona petit.Domus ardua montē
Perforat.& longo ſuſpendit Pelion arcu
Pars exhauſta manu.partem ſua ruperat ætas

Didone. Tum breuiter dido uultū demiſſa ꝓfatur contrarium de impudica muliere dicitur a Iuuenale. ipſa loqui læta facie. Graui:moleſta omnis.n.repulſa moleſta eſt. Excire:concitare bellare. Ratibus: dicimus enim pugno te & tibi.eodem modo cerno & bello. Commēta pro comminiſcens atq; excogitans.quid enim eſt cōminiſci.Terentius in ecira.aliquid cōminiſcentur mali.compoſitū autem eſt uerbū ex con & mentis quod.ſ.aliquid mente efficimus. Triſtis:uel quia repulſam paſſa uel quia ſollicita de filio. Hæmonias terras:Theſſalicas.hæmonia dicta eſt Theſſalia ab hæmone a cuius filio Theſſalo Theſſalia eſt uocata.Auctor Strabo. Detorquet:flectit. Ter conata:ad natātis terræ exprimit cæſtū. Niueas &ce.hippallage ē.ut dare claſſibus auſtros. Vada:fundum ſignificat.uadū & locum ubi breuis eſt aqua. Vir.illiditq; uadis. Letantur montes:loca Theſſaliæ tethydis aduentu.illic.n.nupſerat peleo plurimum gauiſa ſunt.poeticum uero eſt etiā locis affectum dare.quod Virgi.facit dicens. Expectate ſolum laurēti.&.ipſe te Tytire pinus ipſi te fontes ipſa hæc te arbuſta uocabant. Montes qui multi ſunt & in ſignes i Theſſalia quos in ea deſcribenda Lucanus enumerat. Connubialia antra:in quibus peleo iuncta connubio & matrimonio thetis ē. Sinus:receſſus ueluti ſinus incuruitatē ueſtis ſignificat. Lateq; deæ &cete. ſperchius fluuius præ lætitia intumuit:eſtq; alueū ingreſſus Theſſaliæ fluuius eſt & in freſco driopico: monte naſcens & iuxta termopilas erumpens cui cæſaries ſeſe nutrire Achilles dicit apud Homerum ex eodem & polidote Achillis ſorore natus eſt Meneſchius.auctor Strabo.producitur penultima.quoniam græce eſt ſperchios per ei.Virgilius.quo ubi campis ſperchios & uirginibus baccata racemis. Dulci:quaſi blandienti. Fatigat:agitat. Solers:acuta ad excogitandum:& cur ſolers declarat. Pietate magiſtra:nam pietas in filium ei pro magiſtra erat. Domus ardua:domum deſcribit chironis & partim natura partim artificio factam tradit.erat autem ad pelei montis radices ubi adhuc ſigna quæ quiſq; deus reliquerat cernebantur.omnes enim dii nuptiis affuerunt thetidis & locum tenuerunt. unde & Claudianus ait.ſurgeret in thalamos ducto cum pellion arcu nec caperet tantos hoſpita terra deos cum ſocer æquoreus numeroſaque turba deorum certarent epulis continuare preberetq; Ioui communia pocula chyron Molliter obliqua parte refuſus equi. Affuerūt & parcæ q̄ futura de Achille uaticinatæ ſūt quod ſcribit Catullus Apollo quoque epythalamium & naſcituri Achillis probitatem cecinit. Longæuum:iam ad ſenium uergentem. Perforat:in monte perforato & concauo eſt. Longo arcu:ueluti fornice i longum porrecte. Suſpendit:in aere ſuſpenſum tenet.unde orti penſilis & babylon penſilis tota fuiſſe dicitur:quoniam pauimētum erat teſtudineum. Exhauſta manu: excauata manu & opera hominum. Sua ætas:ꝓpria ætas & longitudo temporis non aūt ars & hominum labor.

Signa tamẽ.diuumq; thori. quem quiſq; ſacrarat
Accubitu genioq; locus monſtratur:at intra
Centauri ſtabula alta patent.non equa nephandis
Fratribus.Hic hominum nullos experta cruores
Spicula.nec truncæ bellis genialibus orni.
Aut conſanguineos fracti crateres in hoſtes
Sed pharetræ inſontes:& inaniã terga ferarum.
Hæc quoq; dũ uiridis.nam tũc labor unus inermi
Noſce ſalutiferas dubiis animantibus hærbas
Aut monſtrare lyra ueteres heroas alumno
Et tunc uenatu rediturum in limine primo
Opperiens.properatq; dapes.largoq; ſerenat
Igne domum.Tum uiſa procul de littore mater
Nereis.erumpit ſyluis.Dant gaudia uires
Notaq; deſueto crepuit ſenis ungula campo
Tunc blandus dextra.atq; imos ſũmiſſus in armos
Pauperibus tectis inducit:& admouet antris
Iamdudum tacito luſtrat Thetis omnia uiſu.
Nec ppeſſa moras. ubi nam mea pignora Chyrõ?
Dic ait.Aut cur ulla puer iam tempora ducit

Signa:quæ quiſq; deus ſuum monumentum reliquerat.Erat ubi Iuppiter ſederat fulmen.ubi neptunnus tridens. Thori:lectuli in quibus diſcubuerant uel menſæ ad quas ſederant. Accubitu:ſeſſione Accumbere & diſcumbere eſt ad menſam ſedere. Genio:geniali:ideſt matrimoniali uel uoluptate conuiuarii. Genius enim eſt naſcendi atq; naturæ deus:ideoq; geniales deos dicebant quattuor elementa cum ex eis omnia naſcantur unde genialis lectus qui primo nuptis paratur ingenii honore ut procreandi fœtus facultatem præſtet.eſt etiam uoluptas illa quæ ex procreatione percipitur ſiue ex quauis corporis cauſa.unde qui uoluptati operam dant indulgere Genio dicuntur.qui ſecus faciunt defraudare Genium.Virgilius primo georgicorum.genialem hyemem uocauit uoluptuoſam & cõuiualem. At intra: extra antrum diſcubuerunt dii:in antro chyron cũ centauris. Stabula:media enim parte equi ſunt cẽtauri.ut Virgilius ait.centauri in foribus &cetera. Non æqua:uel iniqua illis quoniam illinc pellebantur : uel diſſimilia q; nulla crudelitas a diis exerceretur quemadmodum ab illis. Nefandis fratribus:nõ chyroni fratribus ſed inter ſe fratribus . nã chyroni & centauris qui cum eo erant nulla cum cæteris cognatio fuit.illi ex nube nati ſunt:quã ĩ ſpeciem ſuam formatã hyxioni obiecit Iuno:hi peletronii fuere equorũ domitores ſtudioſi medicinæ & pacis quietiſq; aſſertores.Hic in chyronis antro ſpicula erant nullos hominum cruores experta.

Genius

Nec truncæ:nec in antro chyronis orni erant quas cẽtauri illi mali in peritoi & ipodamiæ nuptiis iaculati ſunt: cũ uino capti rapere ipodamiam uoluerunt.pugnam autem cẽtaurorum cum lapitis Ouidius ſcribit libro tredecimo. cratheras primo iacerunt in hoſtes lapitas & Theſeũ ac perithoum:cũq; cætera deeſſent ela arbores euulſerunt.Iuuenalis. Quantas iaculetur monicus ornos.Ouidius.paruoq; in tempore nullus arbor otrix erat nec habebat pelion umbras. Bellis genialibus:matrimonialibus & nuptialibus. Conſanguineos:erant enim lapitæ conſanguinei centauris & eandem colebant regionem. Inſontes:inculpabiles. Inania:magna uel leuia. Terga:pro tergora. Ferarum:quarum carnibus ueſcebantur non autem hominum ut alii centauri. Hæc quoq;:ſcilicet curæ fuerunt. Viridis:iuuenis & robuſtus nunc ſeni & arma non tractanti. Noſce ſalutiferas: primus chyron Plinio Auctore herbariam & medicamentariam inuenit. Dubiis:ægrotantibus & in dubio uitæ conſtitutis. Aut monſtrate lyra:liberi pueri tribus olim apud græcos artibus erudiebantur litteris . Paleſtra: muſica.unde ait Terentius.fac periculum in litteris fac in paleſtra in muſicis quæ liberum ſcire æquum eſt adoloſcẽtem ſolertem dabo. Veteres heroas: ueterum heroum & ſemideorum res geſtas & dicta factaq; egregia. Alumno : Achilli. eſt alumnus qui nutritur necnon etiam qui nutrit . Venatu uenatione in quam ꝓfectus erat. Limine primo:primo domus ĩgreſſu. Opperiens:expectans. Properat:urget feſtinat. Largo:abundanti:Horatius.ligna ſuper foco large reponens. Serenat.lætificat uel illuſtrat.

Antrum:enim erat & ibi obſcurus locus. De littore:a littore in quo erat thetis uel in littore. Erupit ſyluis:egreſſus eſt pelei ſyluas in quibus erat ob nimiã lætitiã quam aio concepit & ut honoris gratia obuiam occurreret deæ & ſi ſenex erat & egredi domũ uix ſolebat. Mater:Achillis. Nereis:una ex nereidibus. Deſueto cãpo:p quem ipſe ire ſuetus nõ erat. Crepuit:inſonuit.unde illud Virgilii.Quadrupedante pube ſonitu quatit ungula campũ. Vngula:quæ brutorũ eſt non ſciſſa unguis. Blãdus dextra:quam thetidi blãde porrexit.Blandiri aũt ꝓprie ad tactũ:licet ad alios ſenſus tranſferat̃:& nonunq̃ etiam ad animũ. Submiſſus:ĩclinatus:uenerationis cã ut a nobis fit quotiẽs quempiã magnificamus. Imos armos: poſteriores nã ſuperiore parte homo erat. Inferiore equus:q uero in hominibus humeri uocant̃ in brutis armi potius dicunt̃.unde arma appellari Feſtus exiſtimat:q; inde depẽdeant. Pauperibus tectis: multa ſunt nomina cõmunus generis quæ in obliqs etiã neutris iungunt̃.ut Auctor Virgilius.ſatis auctoribus dixit & pugna eſt de paupere regno.diues ois generis Valerius maximus.Diues & præpotens nature regnum.In plurali ditia facit per ſyncopem & non diuitia. Iamdudũ: ut mater eſt ſollicita ſubito omnia oculis perluſtrauit filium requirẽs.& Iamdudum hic pro q̃primum accipit̃.Virgilius.Iamdudum ſumite penas.Terentius. Iamdudũ leſbiam adduci iubes. Luſtrat:circuit. Tacito uiſu:pro ipſa tacens. Perpeſſa:ideſt diutius paſſa. Mea pignora:meus filius. Iam:uel cum adoleuerit uel cum bella inſtent.

Deus

Te ſine? num merito trepidus ſopor.atraq; matri
Signa deum.& magnos utinam mentita timores
Namq; mihi infeſtos utero modo contuor enſes
Nūc planctu liuere manus.modo i hubera ſæuas
Ire feras. ſæpe ipſa.nephas.ſub inania natum
Tartaraq; . & Stygios iterum fero mergere fontes
Hos abolere metus magici iubet ordine ſacri
Carpathius uates.puerumq; ſub axe probato
Secretis luſtrare fretis. Vbi littora ſumma
Oceani.& genitor tepet illabentibus aſtris
Pontus ubi ignotis horrenda piacula diuis
Donaq;.ſed longum cuncta enumerare uetorq;.
Trade magis.ſic fata parens.neq;.n.ille dediſſet
Si molles habitus.& tegmina fœda fateri
Auſa ſeni.tunc ille refert.duc optima quæſo

Num merito:artificioſe agit ut Achillē adducat terreri inſomniis ſe dicit & a coniectore eoꝝ Protheo moneri ut filiū ad magos ducat in extremis oceani littoribus purgandū idcirco magis nō ſibi dari poſtulat.ꝗ ſi animi ſui chyroni ſniam idicaſſet ideo.ſ.petere ut ſub muliebri ueſte occultaret nunq̄ adduci paſſus eſſet. Num:annū merito hæc i ſomnis patior.poteſt.n.imminere periculū filio cū a te ſegreget. Trepidus:me exterre faciēs. Atra:mala noxia.Horatius.hic niger eſt hūc tu romanæ caueto ſigna deū quæ mihi dii dāt futuræ calamitatis meæ. Mētita:mentientia. Hanc mō:exponit q̄ ſigna eſſent & modo inqt uidere uideor uterū meū uulnerari: ex quo futura mors filii q egreſſus ē ſignificauit. Liuere:nigreſcere.liuor ꝓprie ē plūbeus color qualē cōtrahunt uerberatæ corporis partes. Modo i hubera:&hoc i ſomnis dānū ex filio portēdebat. nā huberibus altus ē. Sæuas feras:ut urſos tygres. Sæpe ipſa:infantē Achillē abluiſſe dicit thetis ſtigiis aqs plantis exceptis ex quo iuulnerabilis factus ē nec niſi traiectis plātis cū i genua ꝓcidiſſet in tēplo Apollinis timbrei apud troiā occidi poſtea a paride potuit:ſed qđ ſemel fecerat id p quietē iterū atq; iterū præ timore facere uidebat. Nephas:iteriectio ē atq; interpoſitio: & pleniore uoce ꝓferendū. Inania:quæ cū uacua nō ſint:eē tamen uident præ nimia magnitudine uel qa umbræ illic ſunt q̄ locū non occupant.Virgi. Vacua atria ditis: idē.iamq; umbræ ibant tēplis. Stygios fontes: ad caput ipſū ſtygis paludis. Hos abolere:conſultus inqt Protheus purgari ſuadet filiū i extremis æthiopiæ occidentalis partibus ubi mare intepeſcit cadentibus illic ſtellis. Virgiliū ſecutus ē apud quē Dido ex iiſdem locis ſacerdotes ſibi mōſtrari dicit a qua ſolui ab eneæ amor poſſit iis uerſibus.Oceāi finē iuxta ſolēq; cadentē ultimus æthiopū locus eſt ubi maxius atlas hac ſe.numero torquet ſtellis ardētibus actum.

Abolere:tollere.Vir.abolere ſicheū. Ordine magici ſacri:ritu quē tradunt ſacra a magis inſtituta magi auctore Strabone ſacerdotes & philoſophi fuere pſarū apud quos ut tradit Laertius deorū cultui maxie inſiſtebāt.nūc uulgus ꝓ maleficis accipit atq; icātatoribus.unde artes dicūt magicæ: de qbus primus Zo
Carpatuſ roaſtes deinde Democritus ſcripſiſſe dicit. Capartius:inſula eſt carpatus inter ægyptū & rhodū Prothei uatis regnū quæ.mari carpatio nomen dedit qđ eſt inter rhodū & cyprū auctores Plinius & Pōponius.

Sub axe ꝓbato:ſub cæli parte electa & maxime ꝓbata a magis ad expiationes & ſacra facienda.Totum
Axis autē fingit thetis ut facilius filiū adducat.axis quidē quem græci αξονα uocant licet linea ſit quā aſtronomi imaginant ab una ſperæ circumferentia ad aliā pertendens cuius extremæ partes poli dicuntur:pro parte tamen cæli ſeptentrionalis ſæpe accipitur & pro cardine occidentali ſicuti hic & apud Virgilium. cum inquit.ubi maximus atlas axem humero torquet.eſt & tabula teres:circa quam rota uertitur & tabula ſectilis. Secretis luſtrare fretis:quia illic ultima littora Oceani ſecretum enim a ſecerno dicitur.

Summa:extrema ultima ad occidentem ubi ſicut Strabo ſcribit ex duabus continentibus mundus finitur europæ atq; africæ ultimis quas hinc hyſpani.illinc mauritani tenent. Genitor pontus: uel ut in mari nata ſic dixit:uel ſecundum taletis opinionem locutus eſt poeta:qui rerum principia in aquam rettulit:unde aquam dici Pōpeius exiſtimat quod ſit a qua uiuimus. Illabentibus aſtris:ubi pontus intepe
Solis occaſus ſcit:ideſt incaleſcit ſole & ſtellis cadentibus in ipſum cum occidunt.Virgi.Oceani finem iuxta ſolemq; cadentem .Iuuenalis.Et herculeo ſtridentem gurgite ſolem.Poſidonius uulgo dici tradidit ſolem in finitimis oceani littoribus maiorem occidere ingenti ſtrepitu perinde ac eo in profūndum incidente in illo extinguendo pelagus efferueſcat:quod mendacium eſſe oſtendit Strabo. Ignotis diuis:quos non niſi ipſi magi norunt:uel manes ſignificauit. Horrenda piacula:quæ fiunt per necromantiam euocatis umbris.aut diis inferis. ſunt autem piacula ſacra:& quibus facinus expiatur admiſſum:& quæcunque purgationis fiunt gratia.Horatius. Teque piacula nulla reſoluent. Virgilius.Duc nigras pecudes ea prima
Piare piacula ſumpto.Piare enim pure facere eſt.ut ait Marcellus.unde piatrix dicebatur ſacerdos quæ expiare erat ſolita.eſt & piare impiare:contaminare.unde piaculū pro peccato.Virgilius.Diſtulit in ſeram comiſſa piacula mortem. Donaque:addere uoluit multa & uaria uel ignota:quæ diis illis offeruntur.Sed ut fidem ſermoni ſuo comparet inceptam narrationem in medio curſu deſtituit:& plura dicere:tū rei longitudine:tū ꝙa Protheo a quo acceperat ꝓhiberetur non poſſe ait. Vetor:a Protheo. Trade magis : nō mihi:ſed magis a quibus per ignota ſacra expietur & inuiolabilis immortaliſq; reddat. Molles habitus: muliebres:ſub quibus iam tunc animo conceperat Achillem occultare. Fœda tegmina: turpia Achilli: quoniam & uir & fortis. Seni:Chyronii. Duc optima:cauſa audita quæ honeſta erat & Achilli utilis ultro hortatus ē ut deberet.unde etiam utitur anadiploſi:qua ad maiorem uehementiā uti ſolemus.

Infringe:flecte.frangi enim dicitur qui ad preces exaudiendas durus nimium:difficiliſq; eſt cum flectitur. Precatu: precatione. Nam ſuperant tua uota modum:debes nimia precatione deos frangere. nam modum precandi tua uota exuperant.ea enim poſtulas quæ uix impetrari poſſunt:ut ſcilicet filius tuus immortalis reddatur:cui petitioni dei inuidebunt.Legitur.& non ſuperant tua uota modum .eſtq; apertus ſenſus. Placandaq; multum:uel quia inuiderent tibi cæteri dii:ſi immortalis filius tuus redderetur: cum nonnulli ſuorum filii ex mortalibus ſuſcepti conſequi hoc non ualuerint:uel quia magna in Achillem deorum inuidia propter ægregiam illius indolem concitata eſt:quæ placãda eſt per ſacrificia:quæ commemoraſti. Nõ addo metum:Declarat uerum eẽ quod dixit: ſubortam ſcilicet ex Achillis probitate inuidiam:& nõ hæc inquit terroris augẽdi cauſa tibi commemoro:ut quod tua ſponte times per me admonita multo magis timeas. Neſcio quid magnum: robur quod in Achille eſt ante legitimum ætatis tẽpus certe aliquid mali parat. Nec me:nec iis ĩquit fallor quibus parentes plærunq; falluntur: qui multa de filiis augurari atq; ominari ſolẽt. Patria:paterna.nam ueluti pater Achilli erat quem educabat:uel patria omina:qbus ominatum fuerat Achillem patre ſuo longe maiorem fore. Vis feſtina:ueniens ante ſuum tempus. Olim:a prĩcipio cum mihi educãdus traditus eſt. Ferre minas: æquo animo pati illi minas ferunt: qui minis terrentur & parent. Obire audita imperia : quicqd erat ĩperatum id exeq. unde obire legationem dicimus .ideſt exeq munus & officium legationis. Oſſa:non ſufficit illi oſſa qui eſt theſſaliæ mons obiectus ſeptentriõi:de quo Lucanus. Theſſaliam q̃ parte diem brumalibus oris Attollit titan rupes oſſea coercet.Olympo olim coniunctũ Hercules ſcidit. Strabo. terræmotũ factum eſſe dicit.

Duc genitrix.humiliq; deos infringe precatu
Nã ſuperãt tua uota modum:placandaq; multũ
Inuidia eſt.non addo metum.ſed uera fatebor.
Neſcio quid magnũ (nec me patria omina fallũt)
Vis feſtina parat:teneroſq; ſuperuenit annos.
Olim ferre minas.& obire audita ſolebat
Imperia.& noſtris procul haud diſcere ab antris
Nunc illum non oſſa capit.non pelion ingens
Theſſalicæue niues.ipſi mihi ſæpe queruntur
Centauri.raptaſq; domos abſtractaq; coram
Armenta & campis ſemet fluuiiſq; fugati
Inſidias & bella parant.timidiq; minantur
Olim equidem argiuos pinus cum theſſala reges
Huc ueheret.iuuenem alciden & theſea uidi
Sed taceo.figit gelidum nereida pallor
Ille aderat multo ſudore & puluere maior.
Attamen arma inter feſtinanteſq; labores
Dulcis adhuc uiſu.niueo natat ignis in ore
Purpureus.fuluoq; nitet coma gratior auro
Nec dum prima noua lanugie uertitur ætas.

Oſſa

Pelion

Pelion ingens:eſt enim editiſſimus mons pelion.nam Dicearcus uir in primis eruditus rerum cura mõtes permenſus altiſſimum omnium:Auctore Plinio:prodidit undecim ſcilicet millium quĩquagĩta paſſuum. Theſſalicæq; niues:propter otrym uidetur dixiſſe:quem niualem uocat:Virgilius. li.vii.æneï. Ipſi centauri.quos timere & reuereri Achilles deberet. Raptas:direptas. Abſtracta: per ui abducta. Coram:quod eſt maioris audaciæ argumentum.Iis aũt quibus iniuria fit maior accedit indignatio.Virgilius.quod nati coram me cernere lætum. Feciſti:ſemet.q; admirabilius ẽ cẽtauros a puero fugari. Inſidias:uim occultã:cum perdere aperta uĩ non poſſent. Arma:dolos:ut quærere conſcius arma:uel uim apertam. Olim equidẽ Herculi & Theſeo Achillẽ p̃fert:quos ſe uidiſſe dicit:cum in naui argo una cũ Iaſone ueherentur. Pinus:nauis pinea.materia pro forma ponitur: quam in pelio monte cæſam ſcribunt poetæ.ut Catullus dicens Peliaco quondam pro gnatæ uertice pinus Dicuntur liquidas neptunni naſſe per undas Phaſides ad fluctus & Fines Oetheos. Huc ueheret:redeuntes non obeuntes. nã illi diſceſſerunt. Alciden:Herculem:quem omnium fortiſſimum ſibi argonautæ præfecerunt : cum uero in miſiam ueniſſent amiſſo Ila illic Hercules remanſit in eo quærendo occupatus.cumque argonautæ proſperum nacti uentum expectare diutius non uoluiſſent terreſtri itinere in colcorum peruenit regionem.unde ait Theoclitus

Sed taceo: præſtantior uiſus eſt.uoluit dicere. Figit gelidum nereida pallor:quaſi uulnerat.tremoris & frigiditatis cauſa eſt timor nimius. Ille aderat multo ſudore:dum ſic Thetis & Chyron colloquerentur:ecce ex uenatione Achilles rediit ſudore & puluere:ut uidebatur amplior factus maior q̃ antea eſſe uideretur. Dulci adhuc uiſu:nihil enim naturalis & ſolitæ pulchritudinis ipſa defatigatione amiſiſſe uidebatur. Ignis: igneus & rubicundus color. Natat:ſic diffunditur ut natare uideatur. Purpureus:qui color eſt.ut ait Plinius nigrantis roſæ colore ſublucens. Fuluo:eſt fuluus color ex uiridi & ruffo commiſtus:qui plærũq; plus uiridis & plærunque plus ruffi habet.ideo a poetis fulua aqla ẽ dicta.fulua iaſpis & leo: & galerus & aurum & harena:& æs. Prima ætas:puerilis. Noua lanugine:quæ incipit.xiii.uel.xiiii.ætatis anno:ad quod tempus cum pueri peruenerunt ephœbi uocantur. Vertitur:decurrit.ad ſolem autem reſpexit:qui per zodiacum uertitur. unde & Virgilius ait.Interea magnum ſol circum uertitur annum.

Tranquillæq; faces oculis.& plurima uultu
Mater ineſt.qualis lycia uenator apollo
Quom redit.& ſenis permutat plectra pharetris
Forte & lætus adeſt. o quantum gaudia formæ
Adiiciunt.fœtam pholoes ſub rupe leenam
Perculerat ferro.uacuiſq; reliquerat antris
Ipſam.ſed catulos aſportat & incitat ungues
Quos tamen ut fido genitrix in lumine uiſa eſt
Abiicit.exceptamq; auidis circunligat ulnis
Iam grauis amplexu.iamq; æquus uertice matri
Inſequitur magno iam tunc connexus amore
Patroclus.tantiſq; extenditur æmulus actis.
Par ſtudiis.æuiq; modis:ſed robore longe.
Et tamen æquali uiſurus pergama fato.
Protinus ille ſubit.rapido quæ proxima ſaltu
Flumina.fumanteſq; genas.crinemq; nouatur
Fontibus eurotæ.qualis uada caſtor anhelo
Intrat equo.feſſumq; ſui iubar excitat aſtri.
Miratur.comitq; ſenex nunc pectora mulcens

Tranquillæ faces:ideo tranquillas dixit ideſt ſedatas & mites:quoniam & iratorum oculis faces cernũtur:cum iraſcuntur.Homerus de Agamemnone.

Plurima mater:magna matris ſimilitudo: quam pulcherrimam colligimus ex eo ꝙ Ioui placuit. Qualis lycia:Virgiliana eſt comparatio. Ille enim inquit Apollini:& eam conferens libro.iiii.æneidos.Qualis ubi hibernam lyciam &ce.Talis erat Achilles a uenatione rediens:qualis Apollo eſt cum lycia relicta:ubi hyemis tempore uenationi operã dare conſueuit:ſeſe in delon recipit.& depoſitis ſagittis lyram aſſumit.Conſtat apollinẽ mẽſibus hybernis apud patheram lyciæ ciuitatem:a qua patareus dicit᷑.æſtiuis uero apd᷑ delum reſponſa dare conſueuiſſe. Plectra: quibus lyram pulſat πληκτω: ideſt percutio.& πληκτησ percuſſor. Martialis quid ſint plectra ſatis aperte indicat hoc diſtico.
Pathara
Plectrũ
Feruida nutrito tibi poluce fiſtula ſurgat.
Exornent docilem garula plectra lyram.
Phyſici plectrum in homine uocant liguã. Cicero libro ſecundo de natura deorũ de hominis loquens fabrica:deinde in ore ſita eſt ligua finita dentibus ea uocem immoderate profuſam frãgit & terminat:quæ ſonos uocis diſtinctos & preſſos efficit: cum dẽtes & alias partes polit oris.itaq; plectrũ ſimilem linguam noſtri ſolent dicere chordarum dentes nares qui

Forte & Lætus.Solent & triſtes redire ex uenatione:ſi uel non inuenerit feras:uel illeſæ abierint.Achilles uero lætus perculſa Leena & aſportatis eius catulis redierat: ex quo ſic lætitia illa naturalis eius pulchritudo augebatur:ut eadem triſtitia & ſollicitudine minui uidetur. Adiiciunt:addunt. Foetã: quæ pepererat.Hic:ut apud Vir.Fecerat & uiridi fœtam mauortis in antrũ Procubuiſſe lupã.ſignificat.n. & grauidam.Idẽ.Non inſueta graues tentabunt pabula foetas. Pholoes: mons eſt arcadiæ pholoe attingens:& theſſaliam ſic uocatus a Pholo centauro:qui cũ Herculẽ ſuſcepiſſet hoſpitio:& ille cẽtauros omnes occidiſſet cognatos ſepelliens ab uno ſagittam euulſit:& ſeipſum caſu uulnerauit:cũq; curari nequiret:obiit & Hercules eum magnifice ſepeliuit ſub monte:qui ab eo nomen accepit.auctor Diodorus.

Pholoe

Catuli

Vacuis:magnis.Virgili.Vacua atria ditis.uel uacuis aſportatis catulis. Catulos:filiolos.ſunt enim catuli ferarum:ſiue immanium ſiue mitium filioli.Virgilius.Serpentum catulos dicit Plinius:ædorũ & murium incitat ungues.ut ludentes pueri facere ſolent:ungues incitant catulorum. ideſt ungues apprehẽdẽdo catulos incitat & irritat. Fido: quoniam altoris. Iam grauis:quoniam grandis & robuſtus equus.

Patrocluſ

Vertice matri:capite ad matris altitudinem accedens. Inſequitur magno:Aderat & Patroclus fidiſſimus Achilli ſocius.iam tunc enim arctiſſima illa beniuolentia qua poſtea uixerunt iuncti erant is menœcei opuntiorum regis filius fuit:cæde autem facta apud opuntem fugit ad Peleum regem theſſaliæ: a quo eſt purgatus.nam qui reges eo tempore idem ſacerdotes erant.Ouidius.Cæde puer facta patroclus opunta reliquit theſſalicamque adiit hoſpis Achillis humum. Datus eſt Chyroni una cum Achille inſtruendus. Tantis:quantis achilles. Extenditur:uel exercetur uel laudatur. Aemulus: eiuſdem rei ſtudioſus uel imitator. Par ſtudiis:interprætatur quod dixit Aemulus. Modis æui: menſura ætatis. erant enim coæui uel coetanei longe procul ab Achille longæuo robore. Aequali fato:ambo illic erant perituri.hic ab Hectore eſt occiſſus ſub armis Achillis latens.at uero Achilles a Paride per dolum eſt necatus. Subit flumina:ad abluendum ſudorem & puluerem.dictum enim eſt ille aderat multo ſudore & puluere maior. Fontibus eurotæ:comparat Achillem caſtori:cum & ipſe uenatione fatigatus: eurotã fluuium equo uectos ſubintrat.Caſtor & pollux Helenæ fratres fuere.Hic eques:ut ait Ouidius:ille pugil:de quibus Homerus

Alludit autem ad ſydus:in quo & gemini mutati dicũtur.cum inquit.Feſſumque ſui iubar excitat aſtri: ſed hic pulchritudinem per aſtrum accipimus:quam excitare uidetur dum ſe abluit.Eurotas uero laconiæ fluuius eſt:qui præter ſpartam labitur inter gitium ſpartanorum nauale nobile erũpit.Auctor Strabo.Fontibus ad ipſos fontes eurotæ. Anhelo:feſſo. Excitat:quaſi innouat ſplendorem & pulchritudinem. Miratur:Achillem adeo formoſum & fortem. Comit:ornat blandiens:ut faciunt qui amant uehementius. Mulcens:mollitur attrectãs.Mulcere enim lenire eſt:& tũ ad ſermonẽ:tũ ad tactũ pertinet.

Sua gaudia angunt matrem:qua re gaudebat:eadem angebatur & cruciabatur.gaudebat tãta uirtute: & fortitudine.filii angebatur ꝙ uidebat fore:ut eadem uirtus propediem periret. Libare dapes:deguſtare. Baccheaque munera:uinum:quod bacchi fuit inuentum.is enim orbem peragrans uites plantare docuit.quarum ubi qualitas aeris & regionis patiens non erat zitum conficere oſtendit:ſicuti in ægypto.

Attonitam:ſtupidam tum gaudio:tum dolore. Vario oblectamine: uariarum rerum oblectationibus. Elicit:depromit. Chelyn:cytharam a Mercurio excogitatam ad imaginem teſtudinis quæ chelogni græce dicitur. Solantia curas:uel thetidis curas:uel generaliter dictum eſt.Tanta enim uix eſt muſicæ:ut curas & ſollicitudines pellat.Theofraſtus philoſophus afflictis animo tibias adhibebat.Tales uero cretẽſis morbos ac peſtem cythara dicit auertiſſe. Leuiter expertas:prætentatas. Immania:maxima. Semina laudum:facta uirorum Illuſtrium:quæ ueluti ſemina ſunt laudum.ingerunt enim audiẽtibus laudis cupiditatem. Semina initia:ueluti ſemina.Legimus Scipionem ſtatuis uirorum illuſtrium ad uirtutem concitari ſolitum. mos autem fuit græcis præſtantium uirorum res geſtas in conuiuiis canere: quo ad uirtutem accenderentur:qui aderant: ſummam enim eruditionem:quod ſcribit Cicero.ſi tam cenſebant in neruorum uocũque cantibus & epaminundas princeps græciæ præclare fidibus cecinisse dicitur.Temiſtocles uero cum i epulis recuſaſſet: lyram habitus eſt indoctior. Quo:quomodo.

Chelys

Nunc fortes humeros.angunt ſua gaudia matrem
Nunc libare dapes.baccheaq; munera chiron
Orat.& attonitam uario oblectamine mulcens
Elicit extremo chelyn.& ſolantia curas
Fila mouet.leuiterq; expertas pollice chordas
Dat puero.canit ille libens immania laudum
Semina quo tumide ſuperarit iuſſa nouercæ
Amphitrioniades.crudo quo bebrica cæſtu
Obruerit pollux quanto circundata nexu
Ruperit ægides minoia brachia tauri
Maternos in fine thoros.ſuperiſq; grauatum
Pelion.hic ficto riſit thetis anxia uultu
Nox trahit inſomnos.ſaxo collabitur ingens
Centaurus.blandiſq; humeris ſe innectit achilles
Q uanq̃ ibi fida parens.aſſuetaq; pectora mauult

Argumentum.

Ad placidas deportat aquas thetis anxia natum
Pelides blandæ renuit genitricis amictus
Scyriadis tandem patitur correptus ab igne.
Rex thetidis natum recepit ſub imagine falſa.

Herculis ortus

Iuſſa nouercæ:iunonis: cum naſciturus eſſet Hercules duxit ad deos Iuppiter naſciturum ea die:qui omnibus hominibus & ab origine eius Iouis deriuatis maior eſſet: id iuno credere diſſimulans: ad iuſiurandum maritum compulit:ſtatimque in argos acaicũ deſcendit:ubi Antibia uxor Stenelei:qui Perſei filius fuit in utero infantem & ſeptem menſibus geſtabat:fecitque ut infans ille ea die naſceretur:quo maior eſſet omnibus.unde ait Seneca in Hercule furentis natus Euriſteus properante partu.huic Euriſteo iuno mandabat:quos uolebat Herculi labores imperari.Hercules autem qui extra argos habitabat: quem uolente Iunone Euriſteus imperabat per quendam preconem Micenenſem nomine copiheum accipiebat:quam fabulam ſcribit Homerus ἐνλο Ταν τησ ηλυαλωσ labores autem Herculis ſatis noti ſunt. Quo:quomodo. Crudo cæſtu:crudeli aut duro.Virgilii uſus eſt epytheto. nã ille ait.Seu crudo fidit pugnam committere cæſtu.Cæſtus quartæ formæ & cum diphtongo pugilum arma ſignificat inſtrumentum ſcilicet quo pugiles certabant brachia corio inſuti:i cuius ſummitatis pilæ erant plumbeæ uel ferreæ:quibus ſe inuicem cædebant.ſine diphtongo uero cæſtus ſecundæ formæ & ſingularis tantum numeri ueneris ſignificat cingulum:in quo:ut Homerus ait.doli malitiæ lepiditates inſutæ erant achiendauo:quod inſuo eſt. Bebrica:amicum neptunni & Meriæ nymphæ filium:quẽ pictali certamine a polluce uictum tradunt.de hoc Orpheus in argonauticis

Cæſtus

Et Virgilius libro Aeneidos quinto. Qui ſe bebricia ueniens amici de gente ferebant. Bebrica cæſtu: accuſatiuus eſt a nominatiuo bebrix:bytinia autem:quæ eſt in ponti exordio ad orientem & aduerſa thraciæ ante bebricia dicta eſt:deinde migdonia.mox a bytinio Rege bytinia.Auctor Solinus.Strabo bebrices thraces exiſtimat:quos miſiam incoluiſſe dicit commentario duodecimo. Quanto circundata nexu: nota eſt fabula de minotauro:quem in labirinto incluſum Theſeus occidit:& ueram quidem de hac re hiſtoriam Plutarchus tradit in uita Theſei. Nexu labirinthi:uarios circuitus dicit & multiplices flexus atque errores.Catullus.Ne labirintheis e nexibus egredientem tecti fruſtraretur inobſeruabilis error. Minoia brachia: Minois filii brachia:quæ claua confecit & brachia dixit:in quibus & in pectore præcipue fortitudo eſt. Aegidis:ægei filius. Maternos thoros:matris nuptias. Grauatum:omnes enim pelio dii ſederunt excepta diſcordia:ut grauaſſe illum uiſi ſint. Hic:tunc.fictum enim gaudium ſimulauit: ut apud Virgilium. Aeneas ſpem uultu ſimulat: premit altum corde dolorem.ſed quod ait Tibullus. Non bene mendaci riſus componitur ore. Inſomnos:ut dormiret. Saxo:in ſaxum ut equus ſeſe ſuper ſaxum in antro proſtrauit.&ſi erat illic thetis:maluit tamẽ Chiron achillem ut ſolitus fuerat complecti.

Bytinia

At thetis:Chyron Achillē amplexatus ſaxo collapſus eſt.at uero thetis extra antrum in rupibus Pelei:
ad quas ſonitus fluctuū uicinis cautibus illiſoꝝ perueniebat.Sollicita iacuit minime dormiēs:ſed admo/
dum uolans:quibus in locis occultare filiū poſſet. Vndiſonis:iuxta mare. Quæ ſecreta uelit nato: qbus
in locis ſecretis abdere filium ualeat. Deſtinet:ꝓponat deliberet.Iuuenalis.Laudo tamē uacuis ſedē ꝙ fi/
gere cumis Deſtinet. Huc illuc:ad hunc uel illū locū. Diuerſa mente:diuerſo conſilio & deliberatione.
Vir.Noſtram nūc accipe mentem. Proxima:nō placuit thracia uicina theſſaliæ:nā adnexa eſt ab occaſu

AT thetis undiſonis per noctem in rupibus aſtans
Quæ nato ſecreta uelit.quibus abdere terris
Deſtinet.huc illuc diuerſa mēte uolu- (tat
Proxia ſed ſtudiis multū mauortia thrace
Nec macedum gens dura placet:laudumqꝫ daturi
Cecropidæ ſtimulos.nimium oportuna carinis
Seſtos abideiqꝫ ſinus.placet ire per altas
Cycladas . hic ſpretæ miconoſqꝫ hūiliſqꝫ ſeryphos
Et lemnos non æqua uiris atqꝫ hoſpita delos
Gentibus imbellis nuper lycomedis in aula
Virgineos cœtus.& littora conſona ludo
Audierat duros laxantem ægæona ſexus

macedoniæ q̄ contigua eſt theſſaliæ . Ma/
uortia:fabulæ dicunt in thracia enutritum
martem:quoniā gens bellicoſa eſt & uitam
contēnit:qđ Solinus ſcribit. declinat̃ autē
thraca thrace & thrace thraces . Horatius ī
epiſtola ad Iulium florium.Thraca ne uos
ebrius niuali compede iunctus.græce dicit̃
Τρηχα. Studiis:bellicis ſcilicet.in id.n. oēs
ſtudent. Macedū:macedonū. macedoniā.
ut ait Solinus ꝑcingit thracius limes. Gēs
dura:fortis bellicoſa.orbē enim domuerūt
macedones duce Alexandro:& pacientiſſi/
mi fuere laboꝝ.quod ſcribūt hiſtorici. Ma
Macedo/nia cedōiam uero a ſe dixit Macedo Deucalio/
nis nepos. Auctor Solinus. Laudūqꝫ datu/
ri:neqꝫ athenienſes placuere:qui ad uirtutē
& bellicas artes lectione hiſtoriaꝝ & com/
mendatione uirtutis accendere:atqꝫ iflam/
mare potuiſſent. Athenis eni & inuenta &
aucta omnis generis doctrina ē.& Cice.in/
uentrices bonaꝝ artium athenas uocat.cecropidæ uero a cecrope ſūnt dicti uetūſtiſſimo rege.fuit enī an/
te deucalionis tempora:& quia primus marem fœminæ matrimonio iunxit biformē:eum omnis anti/
quitas fabulata eſt. Auctor Iuſtinus. Seſtos:hæc quoqꝫ ſpreta eſt:quoniā nimium opportuna carinis ad
Seſtos helleſpontum ſitæ ſunt ſeſtos & abidos.ubi in ſtadia.vii.ſtringitur:europam ab Aſia dirimēs.abidos aſiæ
Abidos eſt.ſeſtos europæ:de qbus multa Strabo cōmētario.xiii. Abidei ſinus:receſſus & ſecretiora loca. Altas
Ciclades cicladas:eminentes:& quæ pp altiſſimos mōtes lōge nauigantibus cōſpiciuntur.ſunt in mari ægeo inde
dictæ:quia licet ſpaciis longioribus a delo diſtinēt:in orbem tamen circa delon ſitæ ſunt.orbē autem κη/
χλων græci uocant. Hinc ex cicladibus:una eni ex cicladibus eſt miconus:in qua mons dimaſcas abeſt
a delo.xv.millibus paſſuum:ſub hac gigantū nouiſſimos ab Hercule mactatos iacere fabulantur. mico/
Seriphus nii præterea calui ſunt uocati:quoniam eo uicio paſſim exuberat iſula. Auctor Strabo. Hūilis ſeryphos:
uel plana & nō admodū montuoſa uel parua.eius.n.circuitus.xv.milliū paſſuum fuit. Auctor Pli. & hæc
una ē ex cicladibus. ī qua fabulæ ſcribunt dictem piſcatorē archam eduxiſſe retibus:in qua Perſeus cum
matre Danae tenebatur:cū pater Danae Acriſeus utrunqꝫ abieciſſet in mare.hic Perſeus educatus eſt:q cū
ablatū gorgonis caput ſeriphiis oſtendiſſet:uniuerſos mutauit in ſaxa:qđ in matris fecit ultionē: qa illis
adiutoribus Seriphilex rex Polidectes nuptiis inuitā adigere cōſtituiſſet:adeo aūt lapidoſa eſt ſeriphus:ut
qui cōmitiant̃ id inſpecta gorgone obueniſſe cauſantur: & lēnos ſpreta eſt:quæ inſula eſt ægæi maris op
pida habuit effeſitiā & mirenam:in cuius foꝝ alio ſolſtitio iaculat̃ umbrā Auctor Pli. Non æqua uiris:
hoc ꝓpter fabulā dictū ē:q̄ huiuſmodi eſt lēnii.cū Vulcanū colerēt:qui apud eos enutritus ē:Venerē eius
uxorē oderunt: ꝙ ſeſe marti idulſit:quare lēniades mulieres cū ſacra diis cæteris pagerēt:Venerē adultē/
rā cōtēpſerūt:quæ irata:hircinū fœtorē oibus immiſit: ex quo factū eſt ut a uiris ſpernerent̃.cūqꝫ illi abeſ
ſent bello aduerſus thraces occupati:cōmuni conſilio ſtatuere oēs occidere:qđ fecerūt:excepta hiſiphile:
Deles quoniā thoāti patri pepcit. Atqꝫ hoſpita delos gētibus:hæc media ē cicladū:& longe clariſſima templo
Apollinis cū oraculo cælebrata & mercato.erat.n.maxie opportūa:illucqꝫ res uenales: ut ſerui undiqꝫ cō
uehebātur. Auctores Pli.& Stra.& ꝓpterea hoſpita uocauit:ſic appellatā tradit Ariſto.quoniā repēte appa
ruit enata:uel ꝙ primū ſolis radiis illuſtrata ſit:uel ꝙ certiora illic oracula redderent̃ multis uocata ē no/
minibus cynthio mōte aſſurgit. Imbelli:nō tractanti bella.ſed ocio & uoluptati operā dāti. Cœtus:cō/
Aegæon tētus. Perſona:reſonātia ludo uirginū. Duros laxātē ægæona nexus:ægæō titani & terræ filius fuit.He
ſiodus ī theogonia cæli & terræ filiū dicit fuiſſe.Cocti & giſis fratrē:ac Cētimanū.hic ē in Iouis auxilium
uocauit thetis:cū dii reliqui ut Iuno.Neptūnus.Pallas ligare eū uoluerūt:& dii qdē briareū appellāt:hoīes
quidē ægæonē. Home. libro illiados primo. Quando
Briareus inquit thetis in altum cælum reuocauit:quem dii uocant briareum.homines uero ægæona : cum poſtea
inſolentior factus eſſet:& coniurare cum aliis tytanibus contra Iouem cœpiſſet Iouis iuſſu a Neptunno
ad ſcopulos ægæi maris religatus eſt:cum q̄ nunciatum eſſet Neptunno ægæonem cathenas diſſoluere:
miſſa eſt thetis:quæ rem cognoſceret.ſchyrum igitur prætereucta animaduertit imbelles eſſe loci inco/
las:ꝙ choreis & delectationi uacarent:ex quo nunc inſula placet:in qua ſub muliebri habitu filium occul
tet. Laxantem:laxare & diſſoluere tentantem. Nexus:uincula miſſa a Ioue uel Neptunno.

Sequi:ad inſequendum.ſi uerum eſſet illum effugere:ſicuti denunciatum fuerat. Dei:neptunni: qui eum religauit. Centum cathenas:centum enim habuit manus.Virgilius.Et centum geminus briareus: quidam dicunt pyratam fuiſſe:qui centum nauibus mare infeſtabat:aliis placebat centum inſulis dominatum eſſe:& propterea uictum centum manus habuiſſe.hæc ſchyrus. Qualis uicino:optima & maxime congrua comparatio.mater enim thetis aui parituræ comparatur.Sicut enim auis angues uentos homines timet:ita thetis abditura filium omnia ueretur.ne iuuentus ad bellum trahatur:& ut auis eligit arborem:quam credit tutiſſimam in qua nidificet:ita thetis poſt longam conſultationem ſchirum deligit:in qua filium occultet. Sædula:diligens. Vicino partu:paulo poſt oua paritura. Domum:nidum. Inanem:leuem.quæ inania ſunt leuia ſolēt eē: ex quo inanis pro leui accipitur. Ventos;: ne conuellant & diſſipēt. Angues:ne ipām incubantem pullis:& pullos deuorent. qđ facere ſolent. Homines: qui & ipſi nidos auium inquirunt & inuentos afferunt ruſtici. Tandem:poſtq̄ diu uiſa eſt conſultare. Nouis ramis:uel ipſi aui nouis:uel tūc frodentibus:uel quaſi nouis in pricipio ueris quando aues nidificanr. Vix ſtetit:uix ī arbore electa:qua nidificet:conſtitit & amare ſtatim incœpit. Altera:prima cura fuit locū eligere. Secunda: quō in eū Achillē ueheret. Conſilio:deliberatione. Magno trytone:ut trytoni impoſitum ferat. Ventos ne uolucres aduocet:an uentis ad uehēdum cōmittat an pelago : an iridi traderet ferendum:quæ arcus ē cæleſtis. Manifeſtū eſt autem radium ſolis imiſſum cauæ nubi repulſa acie.in ſolem refringit : colorūq̄ uarietatem mixtura nubium.igniū aeriſq̄ fieri.certe niſi ſole aduerſo non fit.Plini. auctor.& Virgili.ait. Mille trahit uarios aduerſo ſole colores.Tres tamen tantum re uera nobis in cæleſti arcu zonæ apparēt.phœnicea.uiridis.& ferruginea:& nihil eſt aliud q̄ uapor a terra in ſublimem perueniens:qui coactus in nubē : & ſoli oppoſitus colores contrahit:quos dixi.uulgi opinio eſt aquas irim ex mari haurire:& inſublimem ferre:ut ide ī terras fundat.Lucanus.Hinc imperfecto complectitur aera gyro Oceanumq̄ bibit raptoſque ad nubila fluctus.Pertulit & cælo diffuſum reddidit imbrem. Taumanthyda:Taumantis filiam ideſt miraculi.Ταυμά enim miraculum græce nam cæleſtis arcus imperitæ multitudini pro miraculo eſt. Paſci: nutriri enim uidetur aquis maris. Elicit inde fretis:delphines tandem placuere. Murice acuto: fræno ex muricibus confecto.Murices piſces ſunt contexta firmiore pectinibus.ut ait Plini.multa autē ſunt cōcharum genera:ī quibus magna ludentis naturæ uarietas.tanta uero eſt cognatio murici cum purpura: a qua purpureus color:ut pro ea ponatur a poetis.non tamen idem eſſe Plini.oſtendit.Eſt & hærba murex:quæ naſcitur in locis ſole carentibus.ut in parietibus puteorum.Eſt & inſtrumentum ferreū tribus acuminibus:quod ſpargi conſueuit ad impediendos equites. Biiuges:qui tā q̄ duo equi iungūtur ad currum. Maxima tethis:uxor oceani.maximam dixit ad differentiam ipſius thetidis:quæ mater eſt Achillis. Gurgite athlanteo:in mari athlantico:quod lybiam ab occidente claudit.a mulaca fluuio incipit:qui mauros a numidis ſepat.abilam montem abluit:ingrediens oceanū.tinge.oppidum anthei habet in littore & ampeduium promontorium:ubi deſinit athlanticum uocatum ab athlante ingenti monte:qui ei inſuper eminet. Sonora:in maris ualle fortaſſe inter calpem & albilam:ubi mare clauſum montibus inſtar ē uallis.& quoniā frætū ē q ſequēs eſt:illic & īgēs fluctuū ſonitus. Glaucæ formæ:glaucus colorē:q a noſtris cæruleus uocat:ex uiridi ac nigro cōmiſtus.ab Home.dr̄ .i.glauca oculos pallas nr̄i cæruleū mare & cæruleos uocāt piſces. Nādiq̄ potētia:uelociſſimū eſt oīum aīaliū:nō ſolū marinoꝝ delphinus:ſed ocior uolucre:acrior tælo:ac niſi multū īfra roſtꝝ os ſibi foret medio pene uētre.nullus piſciū celeritatē eius euaderet.tāta ui ex imis uadis exiliū:ut plærūq̄ uela nauiū trāſuolēt uēto.auctor Pli.li.ix.Nec plus pectoris hūani delphinus nō tātū hoīs aīcū aīal:ueꝝ & muſica arte mulcet ſimphōiæ cātu:& p̄cipue hydrauli' ſono.hoīem nō expaueſcit:ut alienū obuiā nauigiis uēit.alludit exultās certat:ēt & q̄uis pléa p̄terit uela.amaſſe pueros certiſſimi ſūt auctores Pli.Soli.Agelius Arionē cytaredū cū ſe ī mare abieciſſet parātibus eū occidere nautis ut q̄ſtus eius ītercipent Delphinus cœpit & īcolumē ī littus tenariū puexit:qđ Hero.ſcribit.pectoris ergo ſenſus & ītellectus. Pleno:aqs ē littus.& aq̄ uicina terræ.& terra uicia mari. Nudæ:ſine aqs. Cōtagia:contactus. Reſolutum:profunde dormientē ſolutis membris & fluentibus.

Miſſa ſequi.centumq̄ dei numerare cathenas
Hæc placet.hæc timidæ tellus tutiſſima matri
Qualis uicino uolucris iam ſedula partu
Iamq̄ timēs qua fronde domum ſuſpēdat inanē.
Prouidet hinc uentos hic anxia cogitat angues
Hinc homines.tandem placet umbra nouiſq̄
Vix ſtetit in ramis.& protinus arbor amatur
Altera conſilio ſupereſt.triſtemq̄ fatigat
Cura deam.natum ipſa ſinu complexa per undas
An magno tritone ferat.uentoſne uolucres
Aduocet:an pelago ſolitam taumanthyda paſci
Elicit inde fretis.& murice frenat acuto
Delphinas biiuges:quos illi maxima thetis
Gurgite athlantæo pelagi ſub ualle ſonora
Nutrierat.nulli uada qui neptūnia glaucæ
Tantus honor formæ.nandiq̄ potentia.nec plus
Pectoris humani.iubet hos ſubſiſtere pleno
Littore.ne nudæ iaceant contagia terræ
Ipſa dehinc toto reſolutum pectore achillem

Iris

Murices

Quis pueris ſopor:cōparat fidē negocio.nō eſt expgefactus:quia ingēs pueris ſopor. Ad placidas aq̃s: cur placidæ eſſent ſubiūgit:Thetis eni tacere iuſſerat. Toto orbe:pleniluniū erat.quādo luna plena orbe eſt:& tota nocte lucet. Cynthia:luna ſic dicta a cyntho mōte Deli:ubi nati Apollo & Diana. Proſeqtur: ꝓprio uſus ē uerbo. ꝓſeqmur.n.abeūtes. Recurſus:reditus. Securus pelagi:nihil de mari ſollicitus.qd enim obeſſe poterat marinæ deæ filio. Celat:nō ut ſenex & grauis lugere erubeſcebat : lachrymas tamē tenere nō poterat. Abreptos:ſublatos fluctibus & rurſus depreſſos. Erecto equo:egna pte. Fuge: curſus.Vir,Cuius clara fuga ante alios. Perit: deficit. Orbita:ueſtigiū currus quem delphyni trahebant.Nā orbita : qd' Pedianus ait:& rotā ipam & ueſtigiū rotæ ī molli ſolo. Alias:alio tēpore. Teſſala tēpe:locus ē inter oſſam & olympū paſſuū quinq; milliū longitudinis:per mediū peneus diſcurrit a pindi ꝓflu ns radicibus gramie ueſtitis marginibus auiūq; cōcētu.& calculoꝝ aquarūq; ſonitu pamœnus nec alius locus eſt:cuius amœnitatē tātopere laudēt poetæ.& tēpe qdē generis neutri ſunt: numeri pluralis & ſine inflexione apud nos. nam a græcis declinatur και τέμ. Iam triſtis:q̃ læta eē cōſueuerat. Iam nubilus: cū prius ſerenus eēt:nūc q̃ſi præ dolore obductus erat nubibus quē ex Achillis diſceſſu percipiebat. Othrix uero mōs eſt theſſaliæ:de quo Lucanus eā deſignās regionē libro.vi.At medios ignes cæli rapidiq; leonis Solſticiale caput nemoroſus ſūmouet. Othrix patria fuit lapitaꝝ:ut Pli. ſcri. Tenuis:q prius lætitia increuerat:nūc dolore attenuatus erat. Muta: q̃ prius carmibus reſonabat. Fauni:dii ꝓprii fuere latinoꝝ: quos in ſilueſtribus locis traditū eſt ſolitos fari.& a fando faunos uocari.hic ꝓ diis ſyluarū poſuit. Sperata connubia:maritū enī Achillē habere ſperauerant:quem tantope amabāt. Iam p̄mit aſtra dies:tēpus deſcribit & diei ortū. Premit:occultat: oriēte.n. ſole reliqua ſydera uideri deſinūt:& iō occidere dicunt. Humilis:qualis eſſe ſolet: cū primū ab aqs emergere uidet. Rorātes:rore & maris aqs aſpſi : aut ex qbus aq̃ ueluti ros cadit. Pelagus:aqua pelagi. Cadit:ex curru ſblato. Vada ſchyria:littus ſchyriū. nam uadum eſt ubi breuis eſt aqua: ſicuti ī littore. Iam dudum:breuiſſimo tempore.breue enim ſpaciū ſignificat.Iam dudum unius horæ uel ſemihoræ aut etiam diei . lampridem uero de longiore dicitur ſpacio. Emenſa: cum enauigaſſet. Herili dominæ. Thetidis:tremefacta:ſomnus Achillis territi diſcuſſus eſt. Infuſum:ſparſum terris.uel oculis immiſſum. Aere primo:primo aeris intuitu. Verſat:uoluit cogitatione. Dubitat:ſic obſtupuerat:ut cognoſcere matrem dubitaret.eam enim cernēs uix ſibiipſi matrem eſſe credebat. Occupat:capit. Blandeq; affata:uno uerbo habitum exprimit futuræ orationis. Nō exorditur:cauſa enī turpis eſt:& Achillis animum a Thetide alienat:quē optima inſtitutū diſciplina & Peleo fortiſſimo uiro natū ſub muliebri habitu latere non decet.Statim arguit ab incōmodo per attributū perſonæ:quod eſt cognatio: quoniā tātū una ex parte matris,ſ.imortalis ſit.etſi ego inquit loui iuncta fuiſſem.quod fata uolebant mecum ī cælo immortalis uiueres:& neq; legi pcaꝝ ſuppoſitus eēs:neq; ego pp te tātope agerer. Sors æq̃:ut īmortalis iūgerer mortali. Quos dabat:lege & decreto fatoꝝ.niſi luppi.ueritus ne maior ipſo naſceret a me abſtinuiſſet & mortali cōceſſiſſet:q̃ ſors æq̃ nō fuit. Sydus:nā ſicut Apollo & Mercur. Caſtor & Pollux ſidus eſſes. Plagis:regiōibus. Magni cæli:qa louis uxor. Puerpa:ueteres pueꝝ & puerā dicebāt. ide puerpa:q̃ pueꝝ uel puerā pepit:ne credas fortaſſe dūtaxat eē q̃ pueꝝ enixa ē.Auctores Donatus & Priſcia. Humiles:cur humiles dixerit declarat quoniā ſūt terrena fata:qbus.ſ.hoies:q terrā icolūt ſubiecti ſūt:cū dii nihil eas uereantur.Parcas poetæ tres fuiſſe fingunt:quæ tria ſignificant tempora.p̄ſens. preteritum & futurum:quibus naſcimur.uiuimus.perimus. Sunt autem Cloto. Lacheſis . Atropos.parcas uocari tradit Seruius,Catatin Antiphraſis:ꝗ nemini parcant : ſicuti lucum a non lucendo . bellum a nulla re bella.

Orbita

Tempe

Othrix

Parcæ

(Quis pueris ſopor) æmonii de rupibus antri
Ad placidas deportat aquas.& iuſſa tacere
Littora.monſtrat iter totoq; effulſerat orbe
Cynthia.proſequitur diuam.celereſq; recurſus
Securus pelagi chiron.rogat.udaq; cælat
Lumina.& abreptos oculis.iam iamq; latentes
Erecto proſpectat equo.qua cana parumper
Spumant ſigna fugæ & liquido perit orbita pōto
Illum non alias rediturum ad theſala tempe
Iam triſtis pholoe. iam nubilus ingemit othrix
Et tenuis ſperchios aquis ſpeluncaq; docti
Muta ſenis. quærunt puerilia carmina fauni
Et ſperata diu plorant connubia nymphæ
Iam premit aſtra dies. humiliſq; ex equore titan
Rorantes euoluit equos.& ab æthere magno
Sublatum curru pelagus cadit:at uada mater
Schyria iamdudum fluctus emenſa tenebat
Exierantq; iugo feſſi delphines herili.
Cum pueri tremefacta quies.oculiq; iacentis
Infuſum ſenſere diem.ſtupet aere primo
Quæ loca.qui fluctus.ubi pelion omnia uerſat
Atq; ignota uidet.dubitatq; agnoſcere matrem
Occupat ille manu.blandeq; affata pauentem
Si mihi care puer thalamos ſors æqua dediſſet
Quos dabat æthereis.ego te complexa tenerem
Sydus grande plagis.magniq; puerpera cæli.
Nil humiles parcas.terrenaq; facta uererer

A matre:a me:quæ dea ſum & ĩmortalis.& ſecundum iuriſconſultos loqui uidetur: qui natũ ex mr̃e libera:patre uero ſeruo:ingenuũ uolunt naſci. Metuenda tẽpora:belli troiani:in quo mihi reſponſum ẽ a Protheo te periturũ. Admota pericula metis:loquitur per ſimilitudinẽ a currentibus ĩ circo ſumptã:ĩ cuius medio meta fuit:quam circuire opus erat:quaſi dicat.pericula:quæ prius longe fuerant:nũc inſtãt: & quaſi attingũt nos:ueluti metam:ad quam ferebanť. Cædamus:rhetoricæ.ꝑpoſita magnitudine periculi:ad id poſtulandum accedit quod uolebat. Viriles:fortes:audaces. Meos:fœmineos. Si lydia dura arguit ab exẽplo:quod particulare præpoſitum quidã cõtendit oſtẽdere hoc mõ oportet a Tullio conſulere:necari Catilinã: cũ a Scipione Graccus fuerit interẽptus. Approbatum eſt enim a Cicerone Catilinã debere interimi:ꝗ a Scipione Graccus fuerit occiſus:quæ utraqꝫ particularia eſſe ſingulaꝝ deſignat interpoſitio pſonaꝝ.eodem modo hic: debes muliebrẽ habitũ aſſumere: quoniam Hercules quoqꝫ aſſumpſit:ſi illũ non puduit:cur te pudere debeat. Fabula hoc habet. Hercules cũ in lyriã ꝓuinciã ueniſſet:ab Heuriſteo miſſus ad Heurithũ lydorum regem trucidandũ:qui hoſpites necabat. Captus eſt amore Hyoles Heurithi filiæ:quã alii Omphalẽ uocant. Fuere alii:q Heurithi ſũt dicti:ut Rex Ecalliæ: & unus ex cẽtauris:ſed Hyolẽ ſic pdite amauit Hercules:ut in eius gratiam neuerit & habitus fœmineos induerit. Propertius. Omphale intãtũ formæ ꝓceſſit honorẽ. Lydia gygeo tincta puella lacu. Vt q pacato ſtatuiſſet ĩ orbe colũnas Tã dura traheret mollia penſa manu. Lydia uero Aſiæ ꝓuincia eſt: Phrygiæ l contermina. Dura: forti. Molles haſtas:Thyrſos:q haſtæ ſunt frondibus & pãpinis inuolutæ.hos enim ĩ ſacris bacchi geſtabant. Tyrinthius:Hercules ſic dictus a ciuitate tyrinthæ:q̃ auctore Pli.in Laconia eſt:non longe in amicenis plagis.

Hyole
Omphale

Lydia

Nunc impar tibi nate genus.præcluſaqꝫ lethi
Tãtum matre uia eſt.cui nũc metuenda ꝓpinquãt
Tempora.& extremis admota pericula metis
Cædamus.paulumqꝫ animos ſummitte uiriles
Atqꝫ habitus dignare meos ſi lydia dura
Penſa manu.moleſqꝫ tulit tyrinthius haſtas
Si decet aurata bacchum ueſtigia palla
Vertere.uirgineos ſi iuppiter induit artus
Nec magnum ambigui fregerunt cœnea ſexus
Has ſine queſo minas.animumqꝫ exire malignum
Mox iterum campos.iterum centaurica reddam
Luſtra tibi per ego hoc decus.& uentura iuuentæ
Gaudia:ſi terras humilemqꝫ experta maritum
Te propter ſi progenitum ſtigis amne ſeuero
Armaui (totumqꝫ utinam) cape tuta parumper
Tegmina nil nocitura animo.cur ora reducis?
Quidue parant oculi.pudet hoc miteſcere cultu
Per te care puer cognata per æquora iuro
Neſciet hoc chiron.ſic horrida pectora tractat
Nequicq̃ mulcens.obſtat genitorqꝫ roganti

Si decet aurata:Ruſus ab exẽplo arguit Bacchi iouis cenei:& bacchus quidem in cõuiuiis muliebrẽ habitũ nonnũq̃ aſſumebat.de quo Seneca nõ erubeſcit.bacchus effuſos tenet ſparſiſſe crines:nec manu molli leuẽ uibrare thyrſum:cũ parũ forti gradu.auro decoꝝ ſyrma barbaricum trahit:poſt multa uirtutis opera laxari ſolet. Aurata palla:honeſtæ mulieris ueſtimentũ eſt palla.i.tunicæ palliũ.deſcendit aũt uſqꝫ ad ueſtigia.Plautus in menechmis.Pallã ad phrigionẽ ferre cõfecto prandio Vir.Pallam ſignis auroqꝫ rigentẽ.Idẽ ꝑ lõge tegmine pallæ Tygridis exuuiæ per dorſum a uertice pẽdent. Verrere:trahere:legitur euertere. Veſtigia:pedes uirgineos.ſi ueꝝ eſt Iouẽ Dianæ:formã aſſumpſiſſe:cũ Calliſtonẽ cœpit lycaonis filiã:nota eſt fabula:quã Oui.ſcri.li.i.methamor. Nec magnũ:ſi nihil fractus eſt animo Ceneus:ꝗ modo uir erat:modo fœmina.de quo Vir.li.vi.Et iuuenis quondã nunc fœmina Ceneus.Ruſus.Et in ueterem fato reuoluta figuram.mutatus poſtea eſt in auem phœnicem.Auctor Ouidi.qui ait li.x.metha.Maxime uir quondam:ſed auis nunc unica Ceneus. Ambiguũ:duplicẽ:ꝗ modo uir eſſet modo fœmina.Sunt q ſcribant utrũqꝫ ſexũ habuiſſe:& Androgynũ fuiſſe:ſed cõpreſſum a Neptũno ægre tuliſſe ſtupri turpitudinẽ:& oraſſe ut in natura uiri ſibi pmanere cõcederetur. Has minas:deorum qui tibi minantur interitum. Numen malignũ:maligni numinis uoluntatẽ. Exire: præterire. Campos:cẽtauricos. Luſtra:cubilia feraꝝ alias lupanaria dicũtur:quoniã paꝝ illuſtranť. Luſtro autem etiã inumbro ſignificat.Feſtus ait luſtra ſignificare lacunas lutoſas quæ ſunt in ſyluis aproꝝ cubilia:qua ſimilitudine hi qui in locis abditis & ſordidis uentri & deſidiæ operã dant dicuntur in luſtris uitam agere.Virgilius.Poſtquam altos uentum in montes atque inuia luſtra. Humilem:mortalẽ. Amne ſeuero:triſti uel implacido ac inuitabili.Virgilius.Inuidia infœlix furias amnemque ſeuerum Concidit metu. Armaui:contra uulnera ut eſſes inuulnerabilis. Totumque utinam: ſcilicet armaſſem. Tuta:ſi minus honeſta. Parumper:ad breue tempus. Nil nocitura animo:animi enim robur & uirtus nihil infringetur. Reducis:retro conuertis:ut pueri faciunt:qui indignanter aut aliquid oblatum refugiunt. Quid parant oculi:uidebatur enim lugere uelle. Miteſcere cultu: mitem fieri: mulieres enim ſunt mitiores uiris. Cognata per æquora iuro:uel tibi uel mihi.Thetis enim Nerei filia Achilles nepos. Nequicquam mulcens:fruſtra lenire tentabat.non enim Achilles mouebatur:& cum non moueretur tria obſtabant.pater uir fortiſſimus:cuius degenerare filium turpe erat.nutritor uir grauis & ſeuerus:a cuius diſciplina diſſentire non conueniebat, & minime mollis nutricatio.

Ceneus

Luſtra

Cruda exordia:aſpera æducationis principia. Magnæ indolis:magnæ probitatis in pueris & adoleſcētibus ſignificatio futuræ uirtutis indoles dicitur. Quintilianus.In primis ānis laudaret᷑ idoles. Effrænæ: comparatio eſt commodiſſima. Effrænæ:quæ frænum non patitur:uel quæ frænum paſſa nondum eſt. Tumidum:iratum:irati enim intumeſcunt. Igne:calore & uigore naturali. Primis habænis: ſi quis equum indomitum fræna pati cogat. Campis:p quos libere cucurrit fluuiis quos trānare conſueuit. Honore ſuperbo:uel libertatis: uel pulchritudinis:utrumq; enim ſuperbum efficit:uel ꝙ cæteri equi in armento ei cederent & colere uiderentur.

Lupatū

Lupis:pro lupatis.Virgili. & duris parere lupatis. dictum autem lupatum frenum aſperrimum: a lupinis dentibus qui ſunt inæquales. unde etiā morſus eorum uehementer obeſt. Captiuus:ueluti captiuus ſi frenū patiat᷑. Inire:capeſcer᷑. Alios: ſcilicet equos. Mirat᷑ diſcere curſus: admiratur alios equos parere dominis & ab illis currendi legē accipere. Quis deus: admiratur poeta unde thethidi tanta calliditas: & unde Achilli tanta fuerit patiētia: ut illa ſic occultare cogitauerit:hic uero ſic parere. Attonitæ:nimio dolore & ſollicitudie pene obſtupeſcenti. Fraudes:quibus lycomedem circūuenit.

Aſtus

Aſtū:quo uſa ē in excogitanda fraude. Aſtus autē apud poetas aſtutiā ſignificat cuius origo ex græco eſt.illi enim τωαστι oppidū dicūt in quo q̄ uerſati aſſidue ſunt cauti atq; acuti eſſe uident᷑.

Indocilē:qui natura actus nō erat:ut cogeret᷑. Detraxit:q̄ſi ad humilitatē deduxit & a ſui ipſius natura dimouit. Palladi littoreæ:narratio eſt & expoſitio rei geſtæ. Palladi.i.corripit᷑ qđ fit in huiuſmodi græcis littoreæ colit᷑.n.in arcibus.ut athenis. Vir. pallas quas cōdidit arces ipſa colat.in ſchyro eius tēplū ī littore erat.nā īfra ē.placidiq; ſuper tritonia cuſtos. Schyros: populus ſchirius. Forte:nō caſu cælebrabāt. ſed cū forte thethis affuit.ad ipam.n.referas neceſſe eſt. Placido:qeto dictū eſt.n.prius ī belli nup lycomedis ī aula. Sorores: q̄ ſeptē erāt. Opes ueris:flores q̄ ſūt ueris diuitiæ.

Nutritorq; ingens.& cruda exordia magnæ
Indolis.effrænæ tumidum uelut igne iuuentæ
Si quis equum primis ſummittere tentet habænis
Ille diu campis fluuiiſq;.& honore ſuperbo
Gauiſus non colla iugo.non aſpera præbet
Ora lupis.dominumq; negat captiuus inire
Imperia.atq; alios miratur diſcere curſus
Quis deus attonitæ fraudes aſtumq; parenti
Contulit indocilem quæ mens detraxit achillem
Palladi littoreæ cælebrabat ſcyros honorum
Forte diem.placidoq; ſatæ lycomede ſorores
Luce ſacra (patriiſq; rara licentia) muris
Exierant dare ueris opes.diuæq; ſeueras
Fronde ligare comas.& ſpargere floribus haſtam
Omnibus eximium formæ.decus omnibus idem
Cultus & exemplo teneri iam fine pudoris
Virginitas matura toris.animiq; tumentes.
Sed quātū uirides pelagi uenus addita nymphas
Obruit.aut humeris quantum diana relinquit
Naiades.effulget tantum regina decori
Deidamia chori.pulchriſq; ſororibus obſtat.
Illius e roſeo flammatur purpura uultu
Et gemmis lux maior ineſt.& blandius aurum.
Atq; ipſi par forma deæ.ſi pectoris angues

Seueras:dea enim eſt belli & egidē habet palmam:atq; haſtam.dies autem erat anniuerſarius ꝙ demptis ueteribus ornamentis ſtatuæ Palladis & templo noua imponebant᷑:quod fiebat apud Romanos kalēdiis Martiis. In regia curis atq; flāminei domibus Auctor Macrobius. Omnibus eximiū:magna laus Deidamiæ quæ formoſas anteibat pulchritudine:& ſic acquirit᷑ fides negocio.potuit enim facile Achillē licet indocilē flectere:quæ tantæ erat formoſitatis. Idem cultus:multæ q̄ non ſuperant forma & naturali pulchritudine uincūt quæſita ornatu extrinſeco. Teneri:qui in teneris ſolet eſſe.egreſſæ erāt annos quibus erubeſcere puellæ ſolēt & nubiles erāt.Vir.de lauinia.iā matura thoris iā plenis nubilis annis. Animi tumentes:uel pulchritudine ſuperbiētes uel deſiderio maritoꝝ. Sed quantum uirides:maxima pulchritudo Deidamiæ q̄ tantū ſuperabat ſorores quātū Venus ipſa Nereridas ſuparet ſi illis adiungeret᷑:& quantum Diana anteit naiadas:quæ ſunt fontiū & fluuioꝝ deæ ſic dictæ a παρατοναω quod eſt fluo.

Obruit:obruere uidet᷑.ſub ſe habet.offuſcat. Virides:de colore maris cuius aq̄ uirides uident᷑. Relinquit:ſub ſe:quia ut ait Ouidius de eadem dea:eminet ac toto uertice ſupra eſt. Regina:regis filia. Virgilius magno reginæ etenim miſeratus amore. Obſtat:obſiſtit repugnat quo minus pulchræ uideantur.

Flammatur:flammari & accendi uidetur.Veſtis purpurea qua uicta erat ab eius pulchritudine inflammari uidebatur. Roſeo uultu:uel pulchro:ut roſea ceruice refulſit:uel alluſit ad purpuræ colorem qui auctore Plinio eſt nigrantis roſe colore ſublucēs. Gemmis:quæ ſunt perlucidæ:ut margaritæ gemmæ inquit quibus ornata erat maiorem a Deidamia lucem & ſplendorem recipiebat.ſequitur enim. Et blādius aurum:nam aurum quo culta erat ſplendidius reddebatur:& magis magiſq; delectabat. Ipſi deæ: Palladi quam formoſiſſimam fuiſſe ſcribunt poetæ. Si pectoris angues ponat:hoc eſt ſi egidem tegmē .ſ.pectoris:ī cuiuſmedio caput erat gōgonis cuius capilli ſerpētini fuere:& egis qdē ē:dū tegit īpatoris aut

Lorica

munus pectus.alias torax uel Lorica uocat᷑.Martia.Accipe belligeræ crudū thoraca mineruæ:ipſa meduſæ quo tumet ira fere.Dum uacat hæc Cæſar poterit lorica uocari pectore cum ſacros texerit egis erit.

Placetur:mitior fiat. Exempta caſſide:depoſita galea. Trux:aſper idomabilis. Temeratus:uiolatus prius.n.nũquã amauerat motu amoris. Diriguit:ſic obſtupuit:ut a ſenſibus pene derelictus fuerit. Hauſtus:ab Achille. Vibrata:concuſſa p medullas uel iniecta medullis. Redit:qa ex medullis redit in faciẽ.
Lucem: ſplendorẽ & candorẽ. Tingit:rubore. Tenui ſudore:q ex amore inducit. Lactea maſſagetæ: duplex eſt cõparatio.ſic Achilles uario colore etiã infectus & modo pallebat modo rubebat ſicuti maſſagetæ pocula inficiunt cũ equinũ ſanguinem cũ lacte miſcent:& quẽadmodum ebur inficit:cum notis diſtinguitur purpureis qd' lydiæ mulieres facere ſolebant Ouidius.Mæonis aſſiriũ fœmina tingit ebur.maſſagetæ populi ſũt ſcythiæ aſiathicæ nobiles.ii cũ p deſerta diſcurrunt equorũ ſuorum ſanguinẽ e ſiniſtri pedis uena hauſtũ bibunt.Lucanus. Longaq; ſarmatici ſolues ieiũia belli maſſagetes quo fugit equo uolucreſq; gelõi Claudianus in rufinũ.& qui cornipedes in pocula uulnerat atrox maſſagetes.idem ſarmatas piſaltas ac gelonos factitaſſe legimus.Martialis. uenit & epoto ſarmata paſtus equo. Virgi. bis alte quo more ſolent acerq; gelonus.cũ fugit in rodopẽ atq; in deſerta getharũ: & lac concretũ cũ ſanguine potat equino. paſcuntur idẽ populi ut pulte & milleo quod Plinius ſcribit de ſarmatis. Fuſcant: denigrant. Puniceo:rubicundo:puniceus color eſt q græce.φοίνιξ dicit a noſtris uero rutilus uocat:& ſpadix.exuberantiã autẽ ſplendorẽq; ſignificat ruboris. auctor Gelius.
Vel ebur corrũpitur oſtro:cũ tingitur uel notis diſtinguit purpureis. Corrũpit:corrumpi uidet & uiolari quoniã propriã & naturalem amittit pulchritudinem.Virgi. indum ſanguineo ueluti uiolauerit oſtro.
Si quis ebur:dentes autem elephantũ: ut Pli.ait ſoli ebur ſunt quos perſequentibus uenatoribus ĩpactos arbori frangunt prædaq; ſe redimunt iis olim ingẽs fuit præcium. Oſtro:purpureo colore: oſtrum.n. purpura ẽ. Flamma recens: amor nouus. Vir.eſt mollis flãma medullas.qd' ſi flammã ſimpliciter accipias nõ procedit.non.n. pallet flãma. Eat:p iuiſſet. Vltro:ſua ſpõte.nihil puocatus. Ferus:fortis aut idomitus. Hoſpita:hoſpitalia & amica. Diſcutiat:diſcuteret & diſturbaret. Securus turbæ:quis ſolus eẽt:uel qa fœmina. Eui:ætatis:puer.n.erat & ea audere uolebat q̃ uix auſi eẽnt uiri.Vt pater armẽti.cõmoda cõparatio. Quondã:cũ creuerit admiſſarius futurus. Toto gyro:quia nõ ſunt plena & perfecta Cornua nondum plene incurua & in gyrũ conuerſa. Sociam paſtus:q una paſcitur:& declinat hic paſtus paſtus. Ardeſcunt: amore uaccæ & deſiderio ineundi. Primuſq; per ora ſpumat amor:primum amoris ſignũ ſpuma ẽ:q̃ per os diffunditur. Spectant:ut ineat iuuencã & optant. Magiſtri:paſtores. Occupat:præuenit & alloquitur. Arrepto:raptim accepto. Tempore:cõmoditatis rei agẽdæ græci χαίρουν uocant. Inter hos choros:tã formoſarum uirginum. Simulare:te eſſe fœminã. Ludo:choreis. Nectere:adiungere. Graue eſt:quaſi dicat graue eſſe non debet. Gelida:pp niues.eſt.n. ſeptentrioni obiectus hic mons. Quid tale.ſ.eſt quaſi dicat nihil. Oſi mihi:nõ poteſt melius Achillẽ adhortari q̃ ſi deſiderium ſuum cũ illius deſiderio coniungat: & utinã inquit mihi contingat curæ quã de te gero aliam curã iungere:ut.ſ.ſic mihi curæ ſit: qui ex te naſcatur ſicuti tu ipſe curæ es. Alium Achillẽ:nepotẽ ſimilẽ tibi patri.Dido apud Vir. Siquis mihi paruulus aula luderet æneas. Lætuſq; rubet:erubeſcũt:& nõ læti cum indignãtur & moleſte aliquid ferunt. Viſus ſupbos:Prius ante q̃ flecteret. Obliquat:in obliquũ conuertit:nõ ut irati faciunt:ſed ut erubeſcentes. Læuiore:placatiore. Veſtes:uiriles.ut induat fœmineas. Ambiguũ:nõ repugnantẽ ſed quaſi dubitantẽ. Cogit uolentẽ:qui tamen nolle uideri uolebat. Innectit ſinus:ueſtem amplã & ſinuoſam q̃lis eſt fœminarũ. Rigentia aſpera:ut uirorũ ſunt. Submittit:docet eẽ humeris ſubmiſſioribus:ut fœminã decet. Graues:fortes. Laxat:laxiora facit ut ĩ fœminis cõſpicimus cũ uiri incedãt ſub ſtrictioribus.

Ponat.& exempta placetur caſſide uultus.
Hanc ubi ducentem longe ſocia agmina uidit
Trux puer.& nullo temeratus pectora motu
Diriguit.totiſq; nouum bibit oſſibus ignem
Nec latet hauſtus amor.ſed fax uibrata medullis
In uultus atq; ora redit.lucemq; genarum
Tingit.& impulſam tenui ſudore pererrat
Lactea maſſagetæ ueluti cum pocula fuſcant
Sanguine puniceo.uel ebur corrumpitur oſtro.
Sic uarius manifeſta notis palletq;:rubetq;
Flamma recens:eat atq; ultro ferus hoſpita ſacra
Diſcutiat:turbæ ſecurus.& immemor æui
Ni pudor.& iuncte teneat reuerentia matris
Vt pater armenti quondam:rectorq; futurus
Cui nondum toto peraguntur cornua gyro
Q uom ſociam paſtus niueo candore iuuencam
Aſpicit.ardeſcunt animi:primuſq; per ora
Spumat amor.ſpectant hylares:optantq; magiſtri
Occupat arrepto iam tempore conſcia mater
Hos ne inter ſimulare choros & brachia ludo
Nectere:nate graue eſt: gelida quid tale ſub oſſa.
Peliaciſq; iugis.o ſi mihi iungere curas.
Atq; alium portare ſinu contingat achillem
Mulcetur.lætuſq; rubet uiſuſq; ſuperbos
Obliquat.ueſteſq; manu leuiore repellit.
Aſpicit ambiguum genitrix:cogitq; uolentem:
Innectitq; graues.tunc colla rigentia mollit.
Submittitq; graues humeros:& fortia laxat

Maſſagetæ
Sarmatæ

Brachia:& impexos certo domat ordine crines.
Ac ſua dilecta ceruice monilia tranſfert.
Et picturato cohibet ueſtigia lymbo.
Inceſſum motumq; docet.fandiq; pudorem
Qualiter artificis uicturæ pollice cæræ
Accipiunt formas:ignemq; manumq; ſequuntur.
Talis erat diuæ natum mutantis imago.
Nec luctata diu.ſupereſt.nam plurimus illi
Inuicta uirtute decor.fallitq; tuentes
Ambiguus.tenuiq; latens diſcrimine ſexus
Procedunt iterumq; monet.rurſumq; fatigat
Blanda tethis.ſic ergo gradum.ſic ora.manuſq;
Nate feres.comiteſq; modis imitabere fictis.
Ne te ſuſpectum molli ne immiſceat aulæ
Rector.& incœpti pereant mendacia furti.
Dixit & admoto non ceſſat comere tactu.
Sic ubi uirgineis hecate laſſata pharetris
Ad patrem fratremq; redit:comes hæret eunti
Mater.& ipſa humeros.exertaq; brachia uelat
Ipſa arcum.pharetramq; locat.ueſteſq; latentes
Diducit:ſparſoſq; ſtudet componere crines.
Protinus aggreditur regem.atq; in teſtibus altis
Hanc tibi ait noſtri germanam rector achillis
(Non ne uides ut torua genas æquandaq; fratri)
Tradimus arma humeris:arcũq; animoſa petebat
Ferre: & amazonio connubia pellere ritu.
Sed mihi curarum ſatis eſt pro ſtirpe uirili.

Impexos:non pexos.nam ſine coli modico forma uirilis amat. Certo ordine:colendi & diſponendi capillos. Ac ſua dilecta:a collo ſuo ad nati collum propria tráſtulit ornamenta.eſt autem monile ornamentum colli mulierum:& ornatus equorũ a collo præpendens. Virgi.colloq; monile bacchatum.Ouidius.dat longa monilia collo. Picturato lymbo:picturis diſtincto.eſt autem pingere etiá acu uariare.Vir. pictus acu clamidem.lymbus uero faſcia eſt:quæ ambit extremitates ueſtium ſecundum antiquum ritum.Virgilius.Sidoniam picto clamidem circundata lymbo. Veſtigia:extremitatem & circunferentiá ueſtis ad imos pedes. Inceſſum:qualiter incedat:quod proprie ẽ lente euntium. Motum:membrorum:ut caput manus moueat. Fandi pudorem:ut pauca loquatur.ſilentium enim mulierem decet:qđ Sophocles ait.Dido apud Virgiliũ.breuiter loquitur:& demiſſis i terram oculis. Qualiter: pulchra eſt cõparatio: & eſt ordo ac ſenſus. talis erat imago diuæ immutãtis : natum. nam ex uiro fœminam faciebat:& ſic ex illa imagine uiri aliam formabat. Qualiter cæræ iũcturæ.i.cõiũcturæ mẽbra ſtatuæ:iter ſeaccipiũt formas pollice artificis. Et ſequunť ignem:nam ad ignem opus exerceť & manum. Luctata:non diu informando Achillem laborauit. Supereſt:abunde eſt ac ultra neceſſitatem.græci dicũt. περιυσσῶς. Auctor Gelius. Inuicta uirtute:non uicta aut diminuta uirtute:ideſt robore: & fortitudine. Fallit:credunt enim fœminam eẽ.
Ambiguus:q ambiguos intuentes reddere poſſet. Sexus:maſculinus. Tenui diſcrimine:modica differentia.Iuuena.uacua: & plana omnia dicas infra uẽtriculum tenui diſtantia rima. Procedunt: progrediũtur. Fatigat:uerbis & quomodo fatigauerit ſubiungit. Modis fictis:ad omnia poteſt referri ad manus ad ora ad gradum. Suſpectum:ſi uirũ eſſe ſuſpicetur. Pereant: non ſuccedant. Furti:fraudis meæ qua circunuenire lycomodem ſtatuit.quicquid occultæ fit furtum dici ſolet. Admoto:adiuncto. Sic ubi uirgineis: hæc comparatio ad ſtudium dumtaxat pertinet quo in ornando filio thetis utitur. Hechate:diana: quæ eadem & luna eſt:& ſic uocatur q longe radios & lumen ſuum iacit.εκὰς.enim longe eſt. Heſiodus in theogognia hechaté dicit non eſſe proſerpinam ſed aliam aſteries ſororis latonæ filiam:& Perſei fratris aſtrei:cui Iuppiter uim & poteſtatem in omnia conceſſit elementa:unde hecate exiſtimatur uocari ἑκατὸν enim ſignificat centum: quia infinitas habuit poteſtates.Ouidius.libro.vii.Methamorphoſeos.ibat ad antiquas hechates perſeidos aras.Opheus in argonauticis triplicem hanc dicit eſſe : & tria habere capita dextrum equi ſiniſtrum canis medium hominis:& quidem ruſtici.Virgilius.Tergeminamque hechaten tria uirginis ora Dianæ.Claudianus .ecce procul ternis hechate uariata figuris . Ouidius. ora uides hechates in tris uergentia partes.unde trigemina triformis:& triuia a poetis uocatur. Pharetris:uenatione. Ad partem:Iouem. Fratrem:Appolinem.nam Apollo & Diana Iouis & latonæ filii fuere. Mater:latona. Exerta:nudata.
Latentes:ſubductas quod uenatrices faciunt.Virgilius.nodoque ſinus collecta fluentis. Componere: ornare. Aggreditur:ex inſidiis:& per dolum alloquitur. Germanam:polidotem. Rector:ſic uocat quoniá illa tempeſtate magis rectores erant q̃ reges cum hortando non cogendo ſubditos gubernarent.
Torua:demit ſuſpitionem.ferocia.id enim ſignificat:toruitas non decet uirginis faciem: ſed q torua eſt inquit minime mirum uideri debet.nam Achilli fratri ſimilis eſt. Arma:ſagittas pharetra quæ ab humero dependet incluſas & arcum.Homerus.ἔκλαγξαν δ᾽ ἄρ᾽ ὀιστοὶ ἐπ᾽ ὤμων χωομένοιο.Virgilius. habilemq; humeris ſuſpenderat arcum. Animoſa:præter puellarum conſuetudinẽ quæ plærumque timidæ & imbelles ſunt. Amazonio ritu:Amazonum quæ ſine uiris uiuebant:de quibus multa Iuſtinus libro.ii.infantibus dexteriores mammas exurebant ne ſagittarum iactus impediretur: unde Amazones dictæ ſunt:a eſt particula priuatiua μαζὸς mamma. Ritu:more. Pro ſtirpe uirili:pro Achille.

Monile

Lymbus

Hechate

Hæc calathos & ſacra ferat:opa exerceat muliebria calatus græce latine quaſillus dicit̃.eſt autẽ ciſta ex uiminibus cõtexta in qua fuſos & penſa reponere mulieres ſolẽt. Sacra:ut palladis q̃ canephora uel ciſto phoria uocabant̃:quoniã ea ciſtis incluſa nobiles uirgines certo anni tẽpore in arcẽ ferebant:qđ Oui.ſcri/ bit. Frange:uice doma ſexũ muliebrẽ ne corrũpat̃. qui facile.n.niſi cuſtodiat̃ labefactari conſueuit. Sol/ uẽdus pudor:diſſoluẽdus. Gymnadas:ludi ſunt paleſtrici Gymnades q & gymnici uocant̃.i qbus nuda bant̃.hos primus lycaon in archadia excogitauit.Auctor Pli.γυμνασ græce ludus ẽ. γυμνω ludo γυμ/ Gymnades

Hæc calathos:& ſacra ferat. Tu frange regendo
Indocilem.ſexumq; tene dum nubilis ætas.
Soluendaſq; pudor.neue exercere proteruas
Gymnadas.aut luſtris nemorum concede uagari.
Intus alæ.& ſimiles inter ſeclude puellas.
Littore præcipue.portuq; arcere memento
Vidiſti modo uela phrygum iam mutua iura
Fallere.tranſmiſſæ pelago didicere carinæ.
Accedit dictis pater.ingenioq; parentis
Occultum æacidẽ(quis diuũ fraudibus obſtet)
Accipit.ultro etiam ueneratur ſupplice dextra.
Et grates electus agit.nec turba piarum
Scyriadum ceſſat nimio defigere uiſu
Virginis ora nouæ.quantum ceruice comiſq;
Emineat.quantũq; humeros.ac pectora fundat.
De hinc ſociare choros.caſtiſq; accedere ſacris
Hortantur.ceduntq; locum.& contingere gaudẽt.
Qualiter idaliæ uolucres.ubi mollia frangunt
Nubila iam longum cæloq; domoq; gregatæ.
Si iunxit penna.diuerſaq; hoſpita tractu
Venit auis.cunctæ primum mirantur.& horrent.
Mox propiuſq; uolant.ſociam iamq; aere in ipſo
Paulatim fecere ſuam:plauſuq; ſecundo
Circueunt hilares.& ad alta cubilia ducunt.
Digreditur multum cunctata in limine mater
Dum repetit monitus.arcanaq; murmura figit
Auribus.& tacito dat uerba nouiſſima uoto.
Tunc excepta freto longe ceruice reflexa
Abnatat.& blandis affatur littora uerbis.
Cara mihi tellus.magnæ cui pignore curæ
Depoſitumq; ingens timido commiſſimus aſtu.
Sis fœlix.taceaſq; precor.quo more tacebat
Creta rheæ.te longus honos.æternaq; cingẽt

naσ fœmina quæ ludit.hic ꝓ ludis poſuit: ac ſi diceret.nolito concedere:ut gimnadas exerceat uel gimnadas imitet̃.non uult lu/ dos exerceri inqbus Achilli neceſſe ſit nuda ri.ſparthanis mos fuit:ut nudæ puellæ in/ ter luctantes uiros ſe exercerent̃:qđ ſcribit Propertius libro.iii. Luſtris nemorũ:locis abditis nemorũ. Vagari:errare in abditis locis.facile poſſet inuadi a corruptore:& ſic mas eẽ depræhẽdi. Similes:q̃ſi dicat eiuſ/ dẽ ſexus. Intus:domi. Littore:ad qđ ap/ pellare naues ſolent. Portu:in quo magna frequẽtia:ut facile a quopiam cognoſci poſ ſet. Vidiſti modo :admonet ſeruandas eẽ diligentiſſime puellas:quoniam pauloante Paris raptam Helenam ĩ patriam reporta/ uit. Mutua iura:cõmercia gentiũ & ius hu mane ſocietatis mutua q̃ mutuo ſeruant̃: ut nõ facias aliis qđ tibi nõ uis fieri. Trãſ miſſæ:tranſcurrẽtes. Accedit:cõſentit. In genio:calliditate. Quis diuũ:cõparat fidẽ negocio. Vltro:per ſe ſpõte ſua. Electus: hoc ipſo agit gratias deæ ꝙ ſe unũ ex omni bus elegerit:cui filiam commẽdaret. Defi gere:ſic intẽte intueri:ut ab Achille oculos non dimouerẽt. Emineat:ſupemineat: & anteeat alias tum claritate corporis tũ pul/ chritudine. Fundat:porrigat oſtẽdit qđ ui rorum ẽ. Caſtis:quæ caſtæ deæ & perpetu am uirginitatẽ ſeruanti fiebant. Cædũt lo co:honoris gratia. Qualiter idaliæ:com/ paratio eſt.idaliæ aũt uolucres colũbæ ſunt ueneri ſacræ pp fatũ frequentem & coitũ. Colũbæ
Virgi.de ænea loquẽs maternas inqt agno ſcit aues.Oui.quoq; ad amorẽ ſic ait. necte comã mirtho maternas iunge colũbas. Ida lius uero mõs eſt cipri ueneri ſacer de quo Vir.Aut ſuper Idaliũ ſacrata ſede recondã. Idalius
Mollia:facile cedentia. Longũ:lõge. Cæ lo:in aere. Domo:in periſteriis. Hoſpita: ueluti hoſpita & aliunde uemẽs. Diuerſo tractu:diuerſa regione. Horrẽt:non timẽt ſed ſunt erectis pẽnis.horror.n.eſt q̃do adi ratis aĩalibus uel admirãtibus pili aut pẽne erigũt. Fecere ſuã:in ſuũ gregẽ receperunt.
Secũdo:læto uel fauẽti. Ad alta cubilia:pi ſteria q̃ in altis turribus extrui ſolẽt. Digredit̃:lẽte diſcedit qđ facere ſolent q amãt cũ ab amico diſcedũt Iuuenalis.quãuis digreſſi ueteris cõfuſus amici. Cunctata:immorata. Repetit:iterat. Arcana murmu ra:uerba q̃ uolebat arcana eẽ. Lõge ceruice reflexa:quo geſtu eẽ latentes ſolẽt.uel ſic ſe cõuertebat ut quo/ ad poſſet filiũ ad ſchyrũ ĩtueret̃. Cara mihi tellus:orõ ẽ qua ſchyro filiũ cõmẽdat:& præmia pollicet̃ ta citurnitatis. Depoſitũ ingens:quod.n.maius depoſitũ eſſe põt filio. Sis fœlix: ſis propitia.Vir. Sis fœlix noſtrumq; leues quæcũq; laborẽ. Cræta rheæ:cum Iouẽ occultaret:nota eſt fabula qua fingit̃ ſaturnũ cũ uetitus eſſet reſponſo liberos mares educare quod futurum eſſet:ut a filio pelleret̃ natos ſibi filios de/ uoraſſe:rheam autẽ eius uxorem quã nos opem dicimus pro Ioue lapidem ſubieciſſe:& clam in cretam educandũ miſiſſe.quod Ouidius ſcribit.Lactantius.Strabo commentario.x. Honos:ſemper enim uene ationi oibus eris:aut longus honos:ideſt lõgũ & diuturnũ ſacrificiũ .Virgi.haud tali me dignor honore.

Inſtabili:quondam inſtabili anteq̄ illic Diana & Apollo naſcerētur.nam poſtea ſtabilis facta eſt.Seneca in hercule furente.Quibuſq; natis mobilis tellus ſtetit.q̄ finguntur de hac inſula ſatis nota ſunt quoniā a multis ſcribuntur. Ventis:conſecraberis uentis:& mari:ut neq; uenti tibi:& nauigantibus noceant neq; mare. Vadoſas:cum enim uicinæ ſint breues inter ipſas ſunt aquæ.uadoſū mare inter uicinas urbes eſſe conſueuit. Egeæ franguntur ubi ſaxa procellæ.ubi. hipallage eſt:ubi ægei maris ſaxa procellas frangunt. iurandaq; nautis:uel per te ueluti ingens numen nautæ iurabunt. Horatius ad auguſtum loquens. iurādaſque tuum per nomen ponimus aras.

Templa:nec inſtabili phama ſuperabere delo:
At uentis & ſacra fretis.interq; uadoſas
Cycladas.ægeæ frangunt ubi ſaxa procellæ
Nereidum tranquilla domus:iurandaq; nautis
Inſula nec ſolum danaas admitte carinas
Te precor. i thyaſos tantum & nihil utile bellis
Nec phamam narrare doce. dumq; arma paranť
Dorica:& alternum mauors interfurit orbem
Cædo equidem.ſit uirgo pii Lycomedis Achilles

Vltor in hectoridas graios dolor armat attridum.
Aulide iuratur.pelides poſcitur abſens.
Panditur in ſcyro quod ſit querendus Achilles.
Seq; uirum faſſus Pyrrhum generauit achilles.

INterea meritos ultrix Europa dolořs
Dulcibus armorum furiis:& ſupplice regum
Conquæſtu flammata mouet quippe ambit atrides
Ille magis cui nupta domi:facinuſq; relatum
Aſperat illiacum:captam ſine marte:ſine armis
Progeniem cæli.ſparteq; potentis alumnam
Iura fidem:ſuperos una calcata rapina:
Hoc fœdus phrygiū. hæc geminæ cōmertia terræ
Quod maneat populos.ubi tanta iniuria primos
Decraſſata duces.coeunt gens omnis & ætas
Nec tantum exciti bimari quos Iſthmia uallo

Nec ſolum:ordo eſt ſolum ne admitte danaas carinas. Thyaſus Thyaſos:ſaltationes ſiue choreas:proprie tamen thyaſus ea ē ſaltatio q̄ in ſacris bacchi utebantur. Virgili.thyaſos Thyo īducere baccho θύω.unde thyaſus ſacrificio eſt. Occido: impetum facio.θύας uero eſt baccha. Dorica:græca dori ꝑ achiuis mutato nomine appellati ſunt a dorio Neptūni filio a quo achiui ab exilio reſtituti ſunt. Auctor Plato libro de legibus. Alternum orbem:alternis diſſidētem. Sit:habeatur.

Interea:dū Achilles ſic occultaretur.nec ē libri principium ut imperiti quidam fecere. Meritos:iuſtos quoniā pro uiolato iure hoſpitii & pro rapta Helena. Europa græci:Dulcibus furiis armorum. Omnes.n. prompti ad bellum rapiebantur pro uindicta facienda:quæ dulcis ſolet eſſe.uel dulcibus furiis.quoniam ob uiolatum Menelai amorem bellum ſuſcipiebatur: uel quod dulce hominibus conſueuit eſſe arma tractare & bellum gerere.apparatus autē belli contra troianos deſcribitur. Regum:Agamemnonis & Menelai:qui de iniuria apud omnes conquerebanť & omnibus ſupplicabant auxilium poſtulantes. Ambit:penſat blanditur circuit irrogans: ut ſe adiuuent.hoc enim ſignificat ambio.Virgi. ambire latinum. Atrides:Menelaus. Cui nupta domi.ſ.rapta fuerat:uelq; melius ē Agamemnon qui maioris erat auctoritatis:cui nupta domi.ſ.ē Clitemneſtra:quam &ipſā rapi poſſe ſicut Helenam dicebat. Aſperat:auget & in maius extolliť. Facinus iliacum:factū paridis. Sine marte:nō in bello qď tolerabilius fuiſſet:ſed in pace cū nihil tale ſuſpicarentur. Progeniem cæli:&hoc auget indignationem ꝙ non ignobilis rapta erat ſed præſtantiſſima Iouis ſcilicet filia & Ledæ quæ filia fuit Tyndari. Spartæ potentis:ſparthana enī fuit Helena. ſparta uero ciuitas ē laconiæ taygeto ſubiecta ī regione mediterranea. Auctor Strabo. Iura:hoſpitii. Fidem:datam græcis a troianis:uel fœdera quæ interuentu fidei firmantur:unde quidem fœdera a fide dici exiſtimatur.& Ennius fœdera uocauit.ſuperos quos fœdera teſtes facimus. Vna ruina:uno impetu per raptum Helenæ hoc fœdus frigium quaſi dicat non fœdus eſt ſed fraus:& quidem maxima commercia mutua conſuetudo & libera commeandi contrahendiq; facultas. Geminæ terræ: aſiæ & europæ. Quod maneat populos:læcus eſt concitandæ indignationis a maiori ad minus:q læſit maiores quomodo is a minoribus ledēdis abſtinebit:q iniuriam fecit regibus:quid is faciet in priuatis. Quod maneat:quod futurum eſt populis: Virgili. quem triſte maneret ſupplicio. Decreſſata:inuaſit.graſſari autem dicuntur latrones uiam obſidentes.gradi ſiquidem ambulare eſt.unde tractum eſt graſſari uidelicet ab impetu gradiendi:ut Pompeo placet:noue autem dictum eſt graſſor te pro in te. Gens omnis:omnis græcorū natio excīſa ē in gentes uarias:quas græci phylæ uocāt. Aetas:pueri adoleſcentes ſenes. Nec tantum exciti:ſenſus eſt non peloponeſſiaci tantū exciti ſunt ad bellum:ſed omnes populi quicunque ad helleſpontum habitant: ex partibus ſcilicet Europæ. Iſthmia clauſtra:ideſt circuitus ipſe totius peloponeſſi:quam moream dicūt.in cuius ingreſſu iſthmos terra eſt anguſta inter duo maria in quo ingreſſu ciuitas eſt corinthi. Bimari uallo:circundatura mari ægæo a ſiniſtra ab Ionio a dextra:ab ea ſcilicet parte quæ eſt uerſus orientem.quod mare ſuperum dicitur hoc uero quod aphricam ab italia diuidit uerſus occidentem inferum dicitur.

Clauſtra.ſ.circuunt.Vmbo:elatio tumida illa terra. Maleæ:malea promontorium peloponeſſi uerſus cretam:habet mediã ſyllabam cõmunẽ:& malum eſt ꝓmontoriũ:unde prouerbiũ eſt cum ad maleã flexeris obliuiſcere domus tuæ:quaſi ſolũ de propria ſalute ſit curandum. Semita phryxi:ideſt helleſpontus unde phryxus trãſiuit. Vetas iungi:diuidit.n.Europam ab aſia:in qua abydos in littore.Seſtos uero in contrario littore in Europa. Maris ſuperni:quod uerſus orientem eſt. Littore abydeno:excluſiue:nam abydos in aſia eſt. Alligat:circuit. Erigit:in audaciam:& uindictam. Concuſſas:attonitas.primo offenſa ipſa illata a paride. Aere domant:modo ponit̃ quomodo erectæ ſunt urbes ad ſtudia belli. Themeſæ:urbs græciæ apud quam optimum naſcitur ferrũ.

Malea
Seſtos
Abydos
Themeſa

Clauſtra.nec undiſonæ quos circuit umbo maleæ
Sed procul ammoti phryxi qua ſemita iungi
Europamq; Aſiamq; uetat.quaſq; ordine gentes
Littore Abydeno maris alligat unda ſuperni
Feruet amor belli.concuſaſq; errigit urbes.
Aere domant Themeſæ quatitur naualibus ora
Eubois:innumera reſonant incude Mycenæ
Piſa nouat currus.Nemee dat terga ferarum.
Cirrha ſagittiferas certat ſtipare pharetras
Lerna graues clypeos cæſſis ueſtire iuuenci.
Dat bello pedites Etholus & aſper acarnan
Argos agit turmas.uacuantur paſcua ditis
Arcadiæ. frænat celeres Epiros alumnos
Phocis. & Aoniæ iaculis rareſcitis umbræ
Murorum tormenta Pylos.&Meſſanaq; tradunt
Nulla immunis humus ueluntur poſtibus altis
Arma olim dimiſſa patrum.flammiſq; liqueſcunt
Dona deum.raptum ſuperis Mars efferat aurum
Nuſq̃ umbræ ueteres.minor Otrys & ardua ſidũt.
Thaygeta.exuti uiderunt aera montes.
Iam natat omne nemus.cæduntur robora claſſi
Sylua minor remis ferrum laxatur ad uſus
Innumeros.ꝙ roſtra liget:quod muniat arma.
Belligeros ꝙ frænet equos:ꝙ mille cathenis
Squalentes nectat tunicas: quod ſanguine fumet.
Vulneraq; alta bibat:quod conſpirante ueneno

Domant:cogendo in arma tranſire. Ora eubois:regio euhoica:quam iſulam nigro pontem appellant. Naualibus:nauale dicitur locus in quo naues fiunt & retinentur. hic naues parabat. Mycenæ:prope argos adeo ꝙ Strabo dicit cõfuſo nomine eas urbes appellari. Incude:ibi quoq; arma fiebant. Piſa:urbs græciæ apd̃ quã maxie currus exercebant̃ in ludis circenſibus in cælebratione olympioꝝ.unde dicitur renouare currus. Piſæ:arum.in hetruria ad mare tyrrhenum eſt. Nemee:urbs prope corynthũ ĩ ingreſſu peloponeſſi:apud quã ſylua ẽ in qua Hercules leonem interfecit unde dicit nemeen dare terga ferarũ e quibus clypei & arma fiebant. Cirrha:extra peloponeſſum nõ habet.y.ciuitas montis parnaſi in qua Apollo colebat̃: ideo dicit̃ mittere ſagittas: quia Apollo delectat̃ ſagittatione.

Nauale
Piſa
Cirrha

Lerna:palus armẽtoſa iuxta argos ideo dicit̃ ꝙ. Dat:facit.concedit ueſtire clypeos cæſis iuuencis. Veſtire:cooperire ita conſueuerunt antiq unde clypeus aiacis ab Homero.επταβοια appellat̃ a ſeptem βοων bouũ.

Etholus & acarnã:d̃ Etolia & a carnãia pedites ueniebãt.ætoliæ cõtermina phocidi.

Acarnãia: cõtermia ætoliæ. Argos:urbs græciæ. Turmas equoꝝ.ſ.qa eqs maxime abũdat:unde Hora.plurius ĩ Iuno. honrẽ argos aptũ dicet equis. & Hõerus αργοσ ιπποβοτον diſcit ιπποσ equus βοσκω paſco ꝙ ibi multi equi paſcantur dixit. Ardiæ:peloponeſſi regio. Paſcua:ꝑꝑ equos qui ad bellum mittuntur. Epyros:græcus nominatiuus:quæ etiã mecedonia dicit̃ cõtermina græciæ. palmas epyros equaꝝ.Vir.hoc maxime præſtat uelocibus equis. Alũnos:equos. Phocis:in qua ꝑnaſus mõs:regio Boetiæ:aonia regio boetiæ quoq;. Iaculis:q̃ cedebant̃ ibi. Vmbræ:ſyluæ. Tormenta:bõbardas & baliſtas. Pylos:urbs neſtoris ĩ peloponeſſo. Meſſana: urbs cõtermina pylo & regio eiuſdẽ nominis ẽ. Nulla ĩmunis:ſupra particulariter nũc generaliter apparatũ explicat. Immunis:uacãs a labore eo ꝙ munus onus & officiũ ſignificat. Poſtibus:lignei poſtes dicunt̃ qbus ianuæ claudũt̃. Poſtibus.i.tabulatis hic. Dimiſſa:relicta. Dona:aurea & argentea ad ornamentũ armorũ uel ærea interdũ ad arma cõficiẽda. Efferat:aſperũ facit:qd̃ ante pacatũ in tẽplo uidebat̃ aſperat̃ ĩ armis. Vmbræ:arbores cõſequẽs ꝓ antecedenti. Minor:reciſa coma arborũ. Otrys:mons inter macedoniã & Theſſaliã. Sidunt:minora apparent inciſis arboribus. Taygeta:mons peloponeſſi iuxta lacedæmonẽ. τηυγετα græcus unde.A. in α nertit̃.y.quoq; retinet:Taygetũ taygetiq; comes. Exuti:arboribus. Aera:quẽ umbra arborũ prius nõ uidebãt. Nemus:iã cõuerſũ in naues & remos. Robora:maiora ligna:Robur:ſpẽs q̃rcus. Claſſi:ad claſſem.i.naues cõficiẽdas. Remis:ad remos faciẽdos arbores miores cedebãt̃. Laxat̃:diſtẽdit̃ a fabris.

Epyros
Meſſana

Innũeros:quos nũerat ĩpe qd̃ ferrũ liget.i.e quo fiat munimẽ roſtrorũ nauiũ q̃ ĩ bellis adhibebãt̃. Munit arma.i. thoraces alia q̃ arma mũita reddat.fortis. Frænet.i.qd̃ frena cõficiat. Quod mille:ꝑ pyphraſim loricã dicit. Squalẽtes:uel fulgẽtes a ſquãis piſciũ q̃ ſplẽdẽt q̃uis ſq̃lere ſit iterdũ ſordidũ eẽ:uel ſqualentes ꝙ in formã ſquamarũ cõficiatur lorica. Sanguine:&c.ꝑꝑ enſes & ſpicula dicit. Bibat:huriat ſanguinem ex his more bibẽtis.bibit haſta cruorẽ.Virgi.de haſta loquens. Conſpirante:conſentiẽte.unde conſpirantio quãdo in unũ cõſentiunt:ꝙ ſoliti ſint ferrum uenerare.Sic luc. ferrumq; armare ueneno.

Tenuant:ferrũ hebetatũ. Humentia:ſaxa.cotes uel rotæ ſaxeæ quæ ferrũ acuunt. Nigris : uel funeſtis uel nigri re uera ꝙ ita ſint anteq̃ in cote aciẽ acceperint. Iras:aciẽ tunc ducit̃ iratus enſis cum incidit. Lentare:flectere dũ faciunt uel experiendo nunqd boni:& dicimus lentare flectere:quia ꝙ lentũ id flexibile eſt ꝙ flexibile facile flectit̃. Fundere:ex plũbo ſoluto facere. Glandes:pilas plũbeas:qbus funditores utunt̃. Sudes:haſtæ uſtæ ſine ferro. Attollere:quaſi maiores facere additis criſtis.Et ita generaliter oĩa hic poſuit.Deinde deſcẽdit ad Achillẽ ꝙ oẽs græciæ partes uenerant in bellũ excepta Theſſalia qa carebat rege. Gemis:ut iſtra ꝙ peleus pp ſenectutẽ:& achilles pp ĩfãtiã nõ eẽt aptus ad bellũ ĩã ponit quomõ ĩ aulide cõgregati ſũt undiq; græci marte ĩpellente. Graiũ orbẽ: græciã. In trãſtra:tabulata nauiũ:ĩ qbus ſtãt remigantes. Terras pelopis:peloponeſſũ: moreã. Feruent:multitudine nauiũ. Stagna:aquæ. Suos:fluctus nã cum ſoleat ex uento hyems cãri nunc ex tãta perturbatione maris ex tanto numero nauium tẽpeſtas agitabatur cõmotis fluctibus. Suos:a nauibus cõmotos. Deficit æquor q̃ſi non capax hypbolæ υπερβαλλω trãſiacio ſeu tranſcẽdo.hic ueritatẽ ſuperat non oĩo mẽtit̃ ſic cum dicit. Conſumũt.i.nõ reſtat aliqua pars uenti q̃ nõ ſit accepta a uelis : quaſi tanta erat uelorũ copia ꝙ uentos omnes capiebant hyperbolice. Prima:quõ conuenere ĩ aulide græci. Aulis hecateia:ꝙ Diana ibi coleretur:dicta hecateia απο τησ εκατοηβασ η απο εκασ, Longi:ꝙ ut ſol lõge faciat radios.unde ſol ab Homero εκατιβολοσ appellat̃ eadem rõne βαλλω iaceo εκασ lõge in aulide colebat̃ Diana ubi agamẽnon ceruã Dianæ dilectã interfecit unde remorati ſunt opus fuit ſanguine hyphigeniæ placare uentos. Rupibus : ſcopulis. Expoſitis:extrapoſitis in mare. Crepidine:crepido a crepãdo ſciſſura ſaxoꝝ. Dorſi:ſupficiei. Aulis:dico.&c.appoſitõ. Littora:appo. Deæ:Dianæ.iuxta ſed tamẽ in aduerſa parte. Euripus mare diuidit boetiã ab euboea:unde corruptũ uocabulum ẽ uolentes dicere æuripon nigripon dixere. ĩ littore boetiã uerſus Aulis eſt q̃ portus eſt boetiæ.in cõtrario littore eius maris euboã uerſus ꝓmontorium eſt q caphareus dicitur. Latratum:paſſiue ſine origine uerbi. non dicimus latror. Captat latratum.quaſi tumultu fluctuum affectum. Ille : capha. Pelaſgas:græcas: q̃q̃ pelaſgi proprie ſint Theſſaliæ populi.

Impellat mortes.tenuantq; humentia ſaxa
Attritur.& nigris adurit mucronibus iras
Nec modus aut arcus lentare.aut fundere glãdes.
Aut torrere.ſudes galeaſq; attollere conis
Hos inter motus pigram gemit ora quietem
Theſſalis.& geminis incuſat fata querelis.
Quod ſenior Peleus.nec adhuc maturus Achil(les.
Iam pelopis terras.graiũq; exhauſerat orbẽ
Præcipitans in tranſtra uiros inſanus equoſq;.
Bellipotens.feruent portus.& operta carinis
Stagna.ſuaſq; hyemes claſſis permota.ſuoſq;
Attollit fluctus.ipſum iam puppibus æquor
Deficit.& totos conſumunt carbaſa uentos
Prima rates danaas Hecateia congregat Aulis
Rupibus expoſitis.longiq; crepidine dorſi
Euboicum ſcandens Aulis mare.littora multum
Montiuagæ dilecta deæ.iuxtaq; Caphareus
Latratum pelago tollens caput.ille pelaſgas
Vt uidit tranſnare rates ter monte ter undis
Intonuit.ſæueq; dedit præſagia noctis
Cœtus ibi armorum Troiæ fatalis ibi ingens
Iuratur bellum.donec ſol annuus omnes
Conficeret metas.tum primum græcia uires
Contemplata ſuas.tunc ſparſa.ac diſona moles
In corpus.uultumq; coit.& rege ſub uno
Diſpoſita eſt.ſic torua feras indago latentes
Claudit.& admotis paulatim caſſibus arctat.
Illæ ignem ſonitumq; pauent.diffuſaq; linquunt
Auia miraturq; ſuum decreſcere montem.

Ter monte:ter undis:ideſt ter in monte:& in undis apud eum ꝓmontorium factus eſt tonitrus. Noctis future:ſcilicet in qua poſt dirutã troiam afflictæ ſunt naues græcorũ in ſcopulos capharei:efferente nauplio ſigna ex eo. Præſagia:ſigna tanquã apud eum græci paſſuri forent calamitatem. Fatalis:mortalis. Troiæ:datiuus caſus. Iuratur: ibi.n.iurarunt græci nunquã ſe redituros niſi diruta troia.unde Virgilius.dũm dido loquit̃ ad Aeneam.Non ego cum Danais troianam excindere gẽtem aulide iuraui. Daulis uero urbs eſt phocidis. Daulias ales ithin deſertos cantat amoris. Metas ſignorum:ideſt donec annus tranſiret.nam annum græci in aulide manſerunt anteq̃ omnes conuenirent & Diana irata quoque remoti ſunt. Contemplata:ꝙ omnes congregatas uiderit. Sparſa:in diuerſas urbes. Diſſona:propter diuerſas linguas .ſ.eolicam Ionicã doricã acticã & cõmunẽ. Moles:magnitudo.

Daulis

Corpus:unũ. Et uultum:apparentiã ꝙ congregata tota uideret̃. Vno agamemnone omniũ conſenſu. Diſpoſita:ordinata.ponitur comparatio ꝙ ſicut feræ cinctæ uenatoribus in unũ cogunt̃ ſic græci coadunati ſunt. Caſſibus:retibus. Admotis paulatim : quod paulatim in anguſtum redeunt ubi omnes arctatæ reſtrictæque capiuntur. Ignem:quem faciũt uenatores ad terrores ferarum ut fugiãt quo uelit. Auia:ſyluas denſas. Decreſcere:igne ſcilicet uel quia deſcẽdentibus a monte minor uidet̃ q̃ cũ eſſent in ſummitate. Anguſtã undiq; uallem.i.undiq; montibus clauſam ea uallis dicitur q̃ mõtibus claudit̃.

Greges:ferarum. Socios timore:nā capti ſimul.leones & lupi cū arietibus & ceruis nil ipſis nocent timore & admiratione cōpulſi. Cogit̄:adunat̄ conſtringit̄. Captos:una ſecum contēpſit ꝙ leones ꝓprio timore & malo affecti aliis nocere nō curet multa p εκβασιν dicunt̄. Sed q̄q̄ gemini:ambo. Sua:ꝓpria q̄bus alii auxilio erāt. Præmat.ſ.ſuperādo eā. Sthelenus:th.filius capanei. Antilochus:filius neſtoris q ipſe quoqꝫ ſenex erat.unde cogitet annos ſeniles intelligas.non autē pueriles.nā Iuuenalis inquit Antilochi barbā mordentē:quā pueri nō habent nec mirū ſi ſenex cum pater tertiā iā uiueret ætatē. Coruſcet uibret. Reges.i.pelles taurorū. Vmbone: in clipeo quē ex ſeptem pellibus taurorū factū habebat. Orbē:clipeum magnū ad ſimilitudinē montis:hyperbolæ Ardet huc uſqꝫ depēdet oratio ꝙ q̄uis oēs iſti eſſent cōtra troiam: tamen oēs deſiderabāt Achillē. Et eſt figura anacoliton.a priuat ακολιεω ſequor quaſi non ſequēs ordinē cōſtructionis.nam deficit hic. Tamē.q̄q̄ illi eſſent tamē in Achillē &c. In hectora:cōtra hectora. Quis.n.ratiōes quare ita expoſceret̄.alter ut Achilles. Effoſſa:manibus dū reperet. Cuius:alius:præter Achillis. Ab ortu quaſi ab ipſo tpe natiuitatis. Rudimenta: diſciplinas dicimus quæ pueris dant̄ dum rudes ſunt. Cruda:ꝙ ante q̄ aptus & maturus eēt ad diſciplinā data ſint. Linea deſcēdens.nā filius pelei & peleus æaci filii Iouis unde ī caſtris ꝓximior Ioui non erat:eq̄lis fuit:ut aiax thelamōius & alii: ſi præſtabat Achilles.ꝙ ex utraqꝫ parte gēus diuū habebat:patrui ex parte patris. Nereis.i.q̄ alia mater ſimilis thetidi filiū ad ſtygem tulit.

Antilochus

Inqꝫ uicem ſtupuere greges.ſocioqꝫ timore
Māſueſcunt.ſimul hirtus aper.ſimul urſa.lupuſqꝫ
Cogitur & captos.contemnit cerua leones.
Sed q̄q̄ gemini pariter ſua bella capeſſant
Atridæ.famaqꝫ auidi uirtute paterna
Tydides.Stheneluſqꝫ premant.nec cogitet annos
Antilochus.ſeptemqꝫ aiax umbone coruſcet
Armenti reges.atqꝫ æquum mœnibus orbem
Conſiliis.animiſqꝫ uigil contendat ulyxes.
Omnis in abſentem belli manus ardet achillem.
Nomē achillis amant.& in hectora ſolus achilles
Poſcitur.illum unum teucris.priamoqꝫ loquuntur
Fatalem.quis enim æmoniis ſub uallibus alter
Creuerit.effoſſa reptans niue.cuius ab ortu
Cruda rudimenta.& teneros formauerit annos
Centaurus.patri propior cui regia cæli?
Quem ue alium ſtygios tulerit ſecreta per amnes
Nereis?& pulchros ferro perſtrinxerit artus?
Hæc graiæ caſtris iterant traduntqꝫ cohortes.
Cædit turba ducum:uinciqꝫ haud mœſta fatetur
Sic quom pallentes Phlegræa in caſtra coirent
Cælicolæ:iamqꝫ Odhryſiam gradiuus in haſtam
Surgeret.& libycos Tritonia tolleret angues
Ingentemqꝫ manu curuaret Delius arcum
Stabat anhela metu ſolum natura tonantem
Reſpiciens:quādo ille hyemes:tonitruſqꝫ uocaret
Nubilus.igniferam quæ fulmina poſceret Aetnā
Atqꝫ ibi dum miſta uallati plæbe ſuorum
Et maris:& belli conſultant tempora reges.
Increpitans magno uatem Calchanta tumultu:
Proteſilaus ait namqꝫ huic bellare cupido.
Præcipua:& primæ iam tunc data copia mortis:
O nimium phœbi tripodumqꝫ oblite tuorum.
Theſtoride:quando ora deo poſſeſſa mouebis
Iuſtius?aut quænam parcarum occulta recludes?
Cernis ut ignotum cuncti ſtupeantqꝫ petantqꝫ
Aeaciden?ſordet uulgo Calidonius heros
Et magno genitus Thelamone.Aiaxqꝫ ſecundus

Præſtruxerit:præmuniuerit. Ferro datiuus.i.cōtra ferrū ut eēt inuiolabilis ferro.

Tradūt:dicunt unus alteri. Cohortes .i. exercitus græcorū q̄uis ꝓprie cohors ſit decima pars legionis. Cædit:Achilli. Haud mœſta:ſed læta ē. Sic:cōparatio de Ioue ad Achillē ꝙ ſicut natura q̄uis alios deos haberet ſolū Iouē cōtra gigātes optabat.ita græcia Achillē. Pallētes:timētes. Phlegræa in caſtra.i.cōtra caſtra titanū q̄ cōgregata erāt ī ualle phlegra ī Theſſalia ubi olympū peliū & oſſam ſtruxerūt. Odryſii:populi trhaciæ gradiuus γραδενω uibro. Libycos:habitauit.n.Meduſa in parte illa extrēa africæ q̄ mauritania dicit̄:ætymologia ꝙ pallas dea meduſam uoluentē alios in ſaxa ī ſcuto gerat:q̄a qui cōtra ſapientiā gradiunt̄:ſtupidi & inſani ut lapides reddunt̄. Anhela:q̄uis iſti alii dii ꝓ ipſa eēnt. Quæ fulmīa:nā prima & ſecūda haber.Vnde Oui.quādo Iuppiter acceſſit ad ſemelē.Tela ſecunda manu inq̄t. Ibi:in aulide reuertit̄. Vallati: circūdati ſepti. Maris:quādo nauigaturi ſint.

Belli:q̄do bellū inituri. Cōſultāt:deliberāt. Proteſilaus:unus deducibus græcis q primus obiit ad troiā. Huic:ꝓteſilao:ideo ipſe magis q̄ cæteri locutus. Primæ mortis:ꝙ ita fatū ꝙ primus ingreſſus cōtra troiam primo moreret̄.Vnde Oui.in.xii.Hectorea primus fataliter haſta ꝓteſilae cadis. Teſtoridæ:teſtoris filii.calcha.ch.in ultima. Tripodes menſa triū pedū pp tempus præſens præteritum & futurū quæ uates conſiderant. Deo:a phœbo iuſtius q̄ nunc. Sordēt:quaſi dicat ꝓ nihilo habentur. Aiax:duo enim fuere unus filius Telamonis:alius filius Oilei:qui minor alio fuit uiribus & tempore:oriunduſque alocride regione contermina ætholiæ.

Nos:de ſe loquiť Proteſilaus. Arepta capta.i.poſtq̄ cepimus troiā uidebiť quis debeat ſordere.& etiā utrum iure tot duces puero Achilli poſt habendi ſint. Mauors:bellum quaſi experientia id ꝓbabit.

Illum:Achillem. Numen belligerum:tanq̄ deū belli. Aut cur:ſi neſcis dicere. Serta:laurea quæ geſtabant uates. Honos ſacerdotalis: Mutus nō loquens neſciens prædicere. Peti:Achillem. Degere:uiuere. Peleos:genetiuus græcus. Eia age rūpe moras:uel deos.i.in rūpe i deos q̄bus uaticineris. Laxa:aperi uel uexa quaſi per uim ſecreta ipſorū elicias trahas manifeſta nobis ut indignatus loqtur. Auidiſſimus hauſti:hauri nunc.

Ignes:ſpiritus furores. Remiſimus:fecimus:te immunē ab armis ut uaticinareris.

Vittas:more græco accuſatiuum poſuit.i. nunq̄ uiolabuntur uittæ tibi a galea.i.nunq̄ laborabis in armis. ſi patefacies Achillem.

Ducum:græcorum. Protendis.i.manifeſtas ducis in apertum. Iam dudum:ante ſe eodem dei. Deum:phœbum. Primo: primum aduerbialiter ſequiť deinde mox

Deprendit:cum apolline plænus eſſet omnia hæc uidebat nunc cœtus deū in aere.

Sagas: equibus præſagia capiuntur per auſpicium. Dira licia:ideſt ipſas parcas & umbras ſtygias. Rapit:mente conſulendo.ita.n.per flammarū motus ſolebant iudicare ut Tyreſias in Thebaide q̄do iudicauit Menœceū moriturum ꝓ patria. Caligine:fumo:p καπνομανυαν. Paſciť ſorbēdo fumū:uel q̄tū ad animū iudicando.

Loco:quū mutarēt huc illuc. Mugitibus: qa uates nō uidebanť ipſi loqui ſed alii itra ſe maiori uoce q̄ humana.unde Vir.Tercētū tonat ore deos. Tonat:dixit. Eluctata: uicit. Oppoſitum:qa nimio furore lingua loqui impediť ut accidit ut nimia iracūdia quis nequeat loqui. Quo:loquiť per furorē uidēs tethiden filiū aſportantē tanq̄ eſſet præſens. Meus:quaſi mihi debetur & græciæ.aliqui dicunt reſponſum eſſe matris.

Diua:quaſi dicat ſi tu es dea & ego habeo deum in pectore:unde non eris potentior me omnino habeo eum. Occidimus:ab ob & cado: ab ob & cedo ſecundam longam habet. Occidimus: dicit eo q̄ fortem uirum inter omnes cicladas non potuerit ponere in peiori loco q̄ in ſcyro inter mulierculas. Veniunt:dum ueſtiuntur a matre quia ita uidere uidebatur. Fluxæ fluentes in terram: large. Raptus:ab oculis meis:& quædam uirgo mihi incognita eum rapuit. omnia uidetur uidere q̄ ſupradicta ſunt de Thetide occultāte Achillem:uirginem hanc deidamiam intellige quæ cauſa fuit cur Achilles uellet latere.

Corruit:unde interdum mouebanť cum ſpiritus recedebat maxīe phœbadæs quæ debiliores erant. Hærentem:dubitantē.

Comes:ita inducitur ab Homero Diomedes comes Vlyxi. Antri tethyos: ideſt ſi eſſet in profundo maris oceani. Aduerſæ:contrariæ nobis uel auerſe:ideſt remotæ. Nereos:patris thetidis qui in mediterraneo mari ſedem habere dicitur. Facundum:ubi multa ſunt conſilia.

Nos quoqꝫ. ſed mauors.& Troia arrepta ꝓbabūt
Illum neglectis (pudet heu) ductoribus omnes
Belligerum ceu numen amant.dic ocius (aut cur
Serta comis:& mutus honos) quibus abditus oris
Quaue iubes tellure peti (nam fama nec antris
Chyronis:patria nec degere peleos aula.)
Eia age rumpe moras.& fata latentia laxa.
Laurigeroſqꝫ ignes.ſi quando audiſſimus hauſti
Arma horrenda tibi.ſæuoſqꝫ remiſimus enſes
Nunq̄ has imbelles galea uiolabere uitas.
Sis fœlix.numeroqꝫ ducum præſtantior omni
Si magnum danais per te portendis achillem
Iam dudum trepido circunfert lumina motu
Intrantemqꝫ deum primo pallore fatetur
Theſtorides mox igne genas.& ſanguine torquēs
Nec ſocios.nec caſtra uidet.ſed cæcus.& amens
Nunc ſuperum magnos deprēdit in æthere cœtus
Num ſagas affatur aues.nunc dira ſororum
Licia.thuriferas modo conſulit anxius aras.
Flammarumqꝫ apices rapit.& caligine ſacra
Paſcitur.exiliunt crines.rigidiſqꝫ laborat
Vitta comis:nec colla loco.nec in ordine crines
Tandem feſſa tremens longis mugitibus ora
Soluit.& oppoſitum uox eluctata furorem eſt
Quo rapis o regem magni Chyronis alumnum
Fœmineis Nerei dolis? huc mitte.quid aufers?
Non patiar.meus iſte meus.tu diua profundi
Et me phœbus agit.latebris quibus abdere tentas
Euerſorem Aſiæ? uideo per cycladas altas
Attonitam:& turpi quærentem littora furto
Occidimus.placuit Lycomedis conſcia tellus
O ſcelus:en fluxæ ueniunt in pectora ueſtes
Scinde puer.ſcinde.& timidæ ne crede parenti
Hei mihi raptus abit.q̄nā hæc ꝓcul iproba uirgo
Hic nutante gradu ſtetit.amiſſiſqꝫ furoris
Viribus.ante ipſas tremefactus corruit aras
Tūc hærentem Ithacū Calidonius occupat hæros
Nos uocat iſte labor.neqꝫ enim comes ire recuſo
Si te cura trahit.licet ille ſonantibus antris
Tethios aduerſæ gremioqꝫ prematur aquoſæ
Nereos inuenies.tu tantum prouidus aſtu
Tende animum uigilem.facūdumqꝫ erige pectus

Nam te quis uatum dubiis in caſſibus auſit
Fata uidere prior? Subiicit gauiſus Vlyxes.
Sic deus omnipotens firmet: ſic annuat illa
Virgo paterna tibi. ſed me ſpes lubrica uerſat
Grãde equidẽ armatũ eſt caſtris inducere achillẽ.
Sed ſi fata negent. q̄ fœdum ac triſte reuerti?
Vota tamen danaum non intentata relinquam
Iamq; adeo aut aderit mecum Peleius hæros
Aut uerum penitus latet. & ſine Apolline Chalcas
Conclamant danai: ſtimulatq; Agamẽno uolẽtes
Laxantur cœtus. reſolutaq; murmure læto
Agmina diſcedũt. Quales iam nocte propinqua
E paſtu referuntur apes. uel in antra reuerti
Melle nouo grauidas mitis uidet Hybla cateruas
Nec mora. iam dextras Ithaceia carbaſus auras
Poſcit. & in tranſtris hilaris reſidere iuuentus.
At procul occultum falſi ſub imagine ſexus
Aeacidẽ furto iam nouerat una latentem
Deidamia uirum: ſed opertæ conſcia culpæ
Cuncta pauet tacitaſq; putat ſentire ſorores
Namq; ut uirgineo ſtetit agmine clarus achilles
Exoluitq; rudem genitrix digreſſa pudorem
Protinus elegit comitem (q̄q̄ omnis in illum
Turba coit) blandæq; nouas. nil tale timenti
Admouet inſidias. illam ſequiturq; premitq;
Improbus. illam oculis iterumq; iterumq; reſumit.
Nunc nimium lateri non euitantis adhæret.
Nunc leuibus ſertis. lapſis nunc ſponte caniſtris
Nunc thyrſo parcente ferit. modo dulcia notæ
Fila lyræ. tenueſq; modos. & carmina monſtrat
Chyronis. ducitq; manum. digitoſq; ſonanti
Infringit cytharæ. nunc occupat ora canentis
Et ligat amplexus. & mille per oſcula laudat.
Illa libens diſcit. quo uertice pelion. & quis
Aeacides. puerique auditum nomen. & actus
Aſſidue ſtupet. & preſentem cantat Achillem.
Ipſa quoq; & ualidos præferre modeſtius artus.
Et tenuare rudes attrito pollice lanas
Demonſtrat. reficitq; colos. & perdita dura
Penſa manu: uociſq; ſonum. ponduſq; tenentis
Quodq; fugit comites. nimio quod lumine ſeſe
Figat. & in uerbis intempeſtiuus anhelet.
Miratur. iam iamq; dolos. aperire parantem
Virginea leuitate fugit. prohibetq; fateri
Sic ſub matre rhea iuuenis regnator olympi
Oſcula ſecuræ dabat inſidioſa ſorori

Prior te: ideſt ego magis credo tibi con/ſilio & aſtu tuo q̄ credam alicui uati: Vide quantũ tribuit Vlyxi. Vnde Tulli græcoꝝ ſapientiſſimũ uocat Vlyxem. Subiicit: ſub ſequitur cõpoſita a iaceo primam habent meſam. Sic: ut cupis. Virgo: pallas: ut in thebaide fauit ſemper Tydeo.

Lubrica: quæ effluit ut anguilla. Grãde: magnum qd. Reuerti: ſine eo. Sine apol/line: ꝙ ſcilicet nõ dicit uerũ ꝙ ſit apud Ly/comedẽ. Volantes: quaſi addit calcaria ſpõ te currentibus. Agamemno: proprius no/minatiuus latinus eſt. quæ græci in on nos ĩ o mittimus: ut ΚΙΚΕΡΟΝ ΚΙΚΕΡΟΝΟΣ ΚΑΤΟΝ ΚΑΤΟΝΟΣ nos Cato & Cicero: ſic ΑΓΑΜΕΜ/ΝΟΝ nos agamẽno dicimus. & hunc locum adhuc Priſcianus Agamemnon cum dici/mus græcum tenemus. Propinqua: pro/pinquante. Paſtu: paſtione. Hybla: urbs prope athenas. Poſcit: ideſt iã nil aliud niſi dextros uentos expectat. At pro cul: proponit ĩ hac quarta parte huius libri quomodo fuit cognitus Achilles. & primo proponit eũ cognitũ: deĩde quomodo fuit cognitus. Procul: a loco iſto ubi erant græ ci. Optæ: occultæ. Culpæ: ſtupri. Taci/tas: quãuis nihil dicãt. Putat ſentire. i. ſcire crimen ſuũ. conſcientia multũ operat̃. Cla rus: uirtute dicitur. nobilis genere: amplus magiſtratu. Pudorẽ: quem ex p̄ſentia ma/tris habebãt. Digreſſa: ab eo. Rudem: q̄ ĩ ipſo uidi iam puero erat. Coit. i. conuenit eam. Premit: nõ permittẽdo eam uiuere.

Agamẽ/no

Reſumit: reſpiciendo. Sertis: iaciendo in eam ſerta & caniſtros & thyrſos: leuiter ta/men. Modos: modulationes. Ducit: qua/ſi pone digitũ in hac corda diceret ut faciũt docentes pulſare. Infringit: ꝑ laſciuiam ut fit. Occupat: anteq̃ finiat cantus. Per oſcu la. i. oſculando laudat eũ. Illa: docebat enĩ Achilles eam quæ eſſent in theſſalia & do/cebat qs eẽt Achilles ſimulãdo ſe ſororem Achillis ũde ſubdit. Præſentẽ: cãtat Achil lem. Vertice: q̄ ſit altus. Actus: geſta achil lis. Quoq;: ut Achilles docebat eã ita con/tra docebat illa achillẽ mouere mẽbra decẽ ter ut uirgo & filare. Modeſtius: nã ut uir gradiebat̃ uaſto paſſu. Tenuare: ſubtilius filare. Attrito: pollice ſtricto: pollice cũ in dice lanas tenuare filando ut fit. Reficit co los: quas diſturbabat. Perdita: cõſumpta.

Sonũ: ꝙ uiri non mulieris eẽt uox. Pon/dus: uires: nam interdum dum Achilles eã ſtringeret amplexando uidebat̃ ſentire ui/res non muliebres. Fugit: quia abdita ſolũ cum Deidamia quærebat. Seſe: Deidamiã nimium reſpiciendo. Intẽpeſtiuus: ꝙ me/dio ſermõe ſuſpiraret quod ex amore erat. hæc oĩa mirat̃. Apire: uolẽtẽ eã cõprimer̃.

Leuitate: neſciebat qd facere uellet: tamẽ fugiebat q̄dã laſciuia puellari. & hoc mõ ꝓhi bet fateri. Iuuenis: dũ. ſ. eẽt. Sorori: iunõi.

Frater adhuc:tantũ & non cõiunx. Ceſ/
ſit:receſſit per copulam. Expauit:cum ma
nifeſtarẽtur. Detecti:ſunt. Aſtus: quod
occultauerit Achillem. Lucus: ponit quo
modo fuerint detecti aſtus. Ad orgia:in
quo baccho ſacra fiebant. Agenorei:age/
nor fuit proauus bacchi. Admiſſum:adiũ
ctum propter altitudinem.hyperbole. Al
ternum:alternatim: quia tertio quoq; an/
no fiebant.inde τρια tria ἔτοι annos ſignifi
cat:ide trieteris dis. ſpatium trium ãnorũ.
trieterica uero ipſa ſacra erãt. Matres: mu
lieres. Conſueuerãt:ſyncope. Sciſſum pe
cus:in furore:enim pecora lacerabant uelle
bãt arbores. Præſtare: dare. Deo: baccho
Iterat:q̃uis eſſet lex generaliter. Ductor:
lycomedes. In acceſſum:inacceſſibile. Edi
citur:denunciatur. Satis:hoc ꝗ dictum.
Dato: homibus ne ultra gradiãt. Achil/
les ſubriſit:ꝗ alios homines excluderet &
tãq̃ fœminam eũ introduceret. Illum uir/
gineæ ſigna:uexilla tãq̃ principalis. Diffici
li:tardo pudico ut uirgo. Sexus:muliebriſ
ꝗ uidebatur re una uirgo. Mẽdacia.ſ.de/
cent:idem eſt nam mater mẽtiebatur dicẽs
uirgine eſſe:unde mendacia matris & ſexuſ
decẽt. ideſt quãdam habent apparẽtiam &
decorem. Demiſit:deorſum miſit ne ipe/
diret eũ iaculãtẽ. Nebrida: pellẽ cerui q̃ fe/
rebãt:quã Plinius dicit hoc efficere ne dor/
miẽtes ſupra eam ſerpẽtum acceſſum time
ãt.νέβρος ſignificat. Sinus: demiſ/
ſæ nebridis:ut quãdo exertam manicam lu
dentes pila cingunt zona ne impediãtur.
Hedera:quæ baccho dicata eſt. Vel ſinus:
inferiores itellige. Purpureis:pulchris: nã
uittæ albæ erant. Vibrauit:iaculatus eſt.
Redimitum: hedera & pãpino. Miſſile:
thyrſum. Pronos:demiſſos ut uirgineos.
Attollere:ut aſpicerẽt uictum. Ad:apud.
Comparatio: ꝗ ſicut bacchus apud thebas
molitiem exercet ut mulier.& apud indos
means eam deponit ſumens uirile habitũ
ita Achilles dũ puellari habitu geſtiret de/
cora uidebatur uirgo: ſed poſtq̃ ad iactãdũ
uentum eſt tunc uir apparuit.hoc ergo di/
cit. Remiſit:relaxauit. Armat:ferro. Vi/
rẽtem:pãpinis.n.habebat haſtã munitã fo/
liis.munit eam ferro ut imperator inuaſit.
melius inuadit cum alia uerba ſint præſen/
tia. Scãdebat:deſcribit noctem per lunam.
Alis:quas habere dicitur. Ab agmine:q̃ſi
remotus ab aliis.Quonamuſq;.
Cõmẽta:figmẽta. Carcere: ibelli:ibi iter
mulieres. Campus:in quo ſolitus erat ex/
erceri. Comas:narrat Homerus.quod in
funere patrocli Achilles eo more crines ce/
debat quos peleus promiſerat ſperchio deo
illius flu.qa humiditas cã ẽ maxima cremẽ
ti.iõ antiq ſoliti ſunt adoleſcẽtũ crines diis
fluminũ polliceri. Honos:cura ꝗ dicat mortuus ideo paruifacias me. Orbatus:ut pater. Mihi: pro/
pter me. Patrocle:q remanſerat apud Chionẽ.quaſi dicat.tu diſcis bellica .ſ. iaculari ego aũt diſco filare.

Frater adhuc.medii donec reuerentia ceſſit
Sanguinis.& uerſos germana expauit amores.
Tandem detecti timidæ nereidos aſtus.
Lucus agenorei ſublimis ad orgia bacchi
Stabat.& admiſſum cælo nemus. huius in umbra
Alternum reuocare piæ triaterica matres
Conſueuerãt.ſciſſumq; pecus.terraq; reuulſas
Ferre trabes.gratoſq; deo præſtare furores
Lex procul ille mares .iterat præcepta uerendus
Ductor.in acceſſumq; uiris edicitur antrum
Nec ſatis eſt.ſtat fine dato metuenda ſacerdos
Exploratq; aditus.nequis temerator adiret
Agmine fœmineo.tacitus ſubriſit achilles
Illum uirgineæ ducentem ſigna cateruæ
Magnaq; difficili ſoluentem bracchia motu:
(Et ſexus pariter decet:& mendacia matris)
Mirantur comites.nec iam pulcherrima turbæ
Deidamia ſuæ tantumq; admota ſuperbo
Vincitur æacide:quantum premit ipſa ſorores:
Vt uero a tereti demiſit nebrida collo:
Erranteſq; ſinus hedera collegit:& alte
Cinxit purpureis flauentia tempora uittis.
Vibrauitq; graui redimitum miſſile dextra.
Attonito ſtat uerba metu.ſacriſq; relictis
Illum ambire libet.pronoſque attollere uultus
Talis ubi ad thebas uultu.animoſque remiſit
Enhius.& patrio ſaciauit pectora luxu
Serta comis:mytrãque leuat.thyrſumque uirentẽ
Armat.& hoſtiles inuaſit fortior indos.
Scandebat roſeo medii faſtigia cæli
Luna iugo.totis ubi ſomnus inertior alis
Defluit in terras mutumque amplectitur orbem
Conſedere chori.paulumque exercita pulſu
Aera tacẽt.tenero quom ſolus ab agmine achilles
Hæc ſecum.quonam timidæ commenta parentis
Vſque feres? primumque imbelli carcere perdes
Florem animi.non tela licet mauortia dextra
Non trepidas agitare feras? ubi campus.& amnes
Aemonii? quæriſne meos ſperchie natatus
Promiſſaſque comas? an deſertoris alumni
Nullus honos? ſtygiaſq; ꝓcul iã raptus ad undas
Dicor. & orbatus plangit mea funera chyron
Tu nunc tæla manu.noſtros tu dirigis arcus
Nutritoſque mihi.ſcandis patrocle iugales

Aſt ego pampineis diffūdere brachia Thyrſis
Et tenuare colos(pudet heu.tedetq́ꝫ fateri)
Iam ſcio.quin etiam dilectæ uirginis ignem
Aequæuamq́ꝫ facem captus noctesq́ꝫ diesq́ꝫ
Diſſimulas? quonam uſq́ꝫ feres urentia pectus
Vulnera? teq́ꝫ maré(pudet heu)nec amore ꝓba-
Sic ait.& denſa noctis gauiſus ī umbra (ris
Tempeſtiua ſuis torpere ſilentia furtis.
Vi potitur uotis:& toto pectore ueros
Admouet amplexus.riſit chorus omnis ab alto
Aſtrorum.& teneræ rubuerunt cornua lunæ
Illa quidem clamore nemus:montemq́ꝫ repleuit
Sed bacchi comites diſcuſſa nube ſoporis
Signa choris indicta putant.fragor undiq́ꝫ motus
Tollitur.& thyrſos iterum uibrabat achilles
Ante tamen dubiam uerbis affatur amicis.
Ille ego(quid trepidas)genuit qué cærula mater
Pelliacis ſyluis:niuibuſq́ꝫ immiſit alendum
Theſſalicis.neq́ꝫ ego hos cultus:aut fœda ſubiſſem
Tegmina.ni primo te uiſa in littore.ceſſi
Te propter tibi penſa manu:tibi mollia geſto
Tympana.quid defles magno nurus addita pōto.
Quid gemis ingentes cælo paritura nepotes?
Sed pater ante igni ferroq́ꝫ exciſa iacebit
Scyros.& intumidas ibunt hæc uerſa procellas
Mœnia.q̄ ſæuo mea tu connubia perdas
Funere.non adeo parebimus omnia matri
Vade.ſed arreptum taceas celeſq́ꝫ pudorem.
Obſtupuit tantis regina exterrita monſtris.
Quod q̄ olim ſuſpecta fides & comminus ipſum
Horruit.& multum facies mutata fatentis
Quid faciat? caſus ne ſuos ferat ipſa parenti.
Seq́ꝫ ſimul iuuenemq́ꝫ premat fortaſſis acerbas
Hauſurum pœnas.& adhuc in corde manebat
Ille diu deceptus amor.ſilet ægra.premitq́ꝫ
Iam commune nefas.unam placet addere furtis
Altricem ſociam.precibuſq́ꝫ uicta domorum
Annuit.illa aſtu tacito raptumq́ꝫ pudorem.
Surgentemq́ꝫ uterum.atq́ꝫ egros in pondere méſes
Occuluit.plenis donec ſtata tempora metis
Attulit.& partus index lucina reſoluit.

Tandem exoptata ſcyro potiuntur achiui
Nititur æaciden dum libant fercula menſis
Noſcere.ſed nondum plene tunc dixit Vlyxes
Tum ducibus grais demum manifeſtus achilles

Diffundere:quaſi in laſciuiā uel diffun-dere molire more fœmineo. Tēuare: ſub-tiliter filare. Scio:hoc ſupra. Aequæuam: ideſt æquæua deidamia. Nec probaris:nō probaueris te uirum ſaltem in amore: q̄ſi arguat ſe q̄ quis in omnibus diſſimularet uirum ſaltem in amorem nō debuiſſet diſ-ſimulare. Tēpeſtiua: opportuna. Potiri: poſt laborem dicimus. Veros:qui ante fi-cti fuerant ut uirginei. Riſit:maxime ſen-tentia Platonis qui putauit aſtra deos eſſe.
Rubuerunt:pudore affecta ſunt utpote uirginis pudicæ. Signa: nam clamoribus dabatur ſignum ſacris: unde nocturnuſq́ꝫ uocat clamore cytherō:unde ubi illa excla-mauit uiolentia illata ſorores & aliæ puta-runt exclamaſſe ut ſignum daret illis
Indicta:nunciata. Vibrabat: tanq̄ nihil commiſiſſet:nec idem eſſet qui cum deidamia fuerat. Ille ego:niuibus:er-go non mollitur. Tibi:propter te. Sed pa ter:pollicetur defenſionem contra patrem: & dicit q̄ ante pater erit combuſtus a ſe & diruta ſchyros q̄ non habeat eam coniugē.
Sæuo funere.q̄ pater te interficiat: & ego in uxorem non habeam:q̄uis expoſuerit.
Sæuo funere: q̄ Achilles interficeret Ly-comedem. Omnia:in omnibus.nam oſtē dam me eſſe uirum. Monſtris:& quia co-gnouit uirum:& quia tot minatur. Mon ſtris;quoq́ꝫ facinoribus exponi pōt. Suſpe cta:quia in eo uiderat ſigna geſtorum uiri potius q̄ mulieris. Fatentis:ſe uirum non uidebatur amplius uirgo. Iam cōmune: quia inceperat aſſentiri ideo cōmune quod ante ſolum achillis nefas fuerat. Stata: or-dinata:unde ſtata feſta dicimus quæ dies fi xos habent. Maiores:ſtatas ſolemneſq́ꝫ cæ rimonias apud Valerium in principio. In-dex:q̄ manifeſtat uterum occultatum diu.
Lucina:q̄ luceat nocte:uel q̄ lucem naſcē tibus p̄bet. præpoſita patrui eſt. Quia fa-bula dicit q̄ nata prius Apolline lathonam matrem adiuuit ideo partui præeſt.

Iamq;: ultima pars huius libri. Innumeræ:ideſt continuæ.nam innumeram rem dicimus quæ conti
nuat in infinitum.uel hypalage ideſt innumeras cycladas. Mutabant:modo hanc modo illam oſtende/
bant cum aliquas preterirent aliquas adirent. Paros olearos:duæ cycladum. Latet:quia relictæ poſt ter/
ga in horas minores uidentur.unde iam remotæ minus iam amplius non uidebantur. Raditur: prope
tranſitur. Alta:propter montes. Bacchica:in qua bacchus colitur.unde fabula tyrrhenorum nautarũ.

Decreſcit:eadem ratione. Creſcente ſa/
mo:quia quanto magis ad eam appropin/
quabant tãto melius cernebãt.unde maior
uidebat̃.ideo creſcere uidebatur. Opacat:
umbrat.erant enim iam apud eũ maris lo/
cum quo delos umbram exporrigit. Li/
bant:ſacrificant. Reſponſi:per calchantẽ.
Fidem:effectum. Pleno:ꝗ impleuit uelũ
quod omen uiſum eſt ut uela darent i ſchy
ron. Secura:tẽpeſtatis.& quare ſecura.nõ
poterat thetis eam mergere reſpõdit.ꝗ iuſ
ſa tonantis hoc eam facere nõ ſinebãt. Frã
gebat:uel quia ſol cum eſt in occaſu breuio
res radios iacit.unde fracti uidentur:reſpe/
ctu radiorũ meridiei: cũ eſt ſupra caput no
ſtrum:uel quia cum uadit ad occaſum ꝑs
ſolis ſub orizonte:pars ſupra eſt.unde uide
tur partem radiorũ ad nos partem ad anti/
podes iam iacere.ideo frangebat dixit. Hu
mili olympo:ideſt imæ parti cæli apud ori
zontem. Humilis:eius contrarium altus.
Promittebat littus penetrabile:ideſt pro/
mittebat:ꝗ iam penetrarent littus Oceani:
tanq̃ feſſi eſſent tendẽtes ad occaſum.ibi iu
xta uulgus quieſcerent. Leuauit:apparuit.
Immiſit:direxit. Rudẽtes:funes quibus
uelum ligatur. Et hoc:Vlyxi tradit tanq̃
multarũ rerum perito.Vnde ab Homero.
πολυμήχανη dicitur ꝗ multa machinari
ſciret poly:multum μηχανη machinatio.
Reſumere:recedẽtes a portu naues remis
deducuntur:donec altũ mare iuenit ubi uẽ
tis uela cõcedunt nautæ:cum autem appro
pinquant ad portum tũc etiam malignita/
te aquarum uenti minus potentes ſunt.un
de remis adiuuant uentos:iõ dicit. Reſu/
mere:portũ & zephyros remis ſupplere ca
dentes:ideſt iam deficientes ꝑpter uada iã
inita. Accedũt:obtemperant. Magis idu/
bitata:cum magis appropinquarent ſuper
ſchyron. Cuſtos erat:& ſupra palladi litto
reæ:& cetera.quæ in littore erat. Amicæ:
nam Tydeo patri Diomedis & Vlyſſi Palla
dem fauiſſe aiunt:quia ambo prudentes.
Tum prouidus. Hoſpitia mœnia:ideſt
hoſpitalia. Præuenerat:ad Lycomedem
nuncians uenire nauem:cuius ignorãs ſed
græcam eſſe. Seruator:& ſpeculſator idẽ.
Littoreæ:q̃ erat i littore extra urbẽ:q̃ ſpe/
culabat̃ uenientes. Ediderat:nũciauerat re/
gi:ſuccedere carbaſa ignota ſed græca:co/
gnoſcebat eſſe græca ſed cuius eẽnt neſcie/
bat. Hyberna:procelloſa & obſcura quæ
furto magis apta ẽ. Fœdere iuncto:ad ra/
pinã. Pulſet:quo deberent palam rũpere i
irã tamẽ &c. Hũiles:ſbmiſſo capite & cor
poř ꝑno ad terrã. Segnes:a ſeorſũ & nitor.

In ſacris armiſq; fuit.ſe deniq; Vlyxis
Hortatu tetigit lycomedi.& pergama poſcit.
Vt cælebratus hymen.nox conſcia iunxit amãtes
Deidamia uiri deplorat pectore fuſa.

IAmq; per ægeos ibat laertia fluctus
Puppis.& innumeræ mutabãt cycla/
das auræ
Iam paros.olearoſq; latent.iam radi/
tur alta
Lemnos:& a tergo decreſcit Bacchica Naxos.
Ante oculos:creſcente Samo.iam Delos opacat
Aequor.ibi excelſa libant carcheſia puppe
Reſponſiq; fidem.& uerum Calcanta precantur
Audiit Arcitenens.zephyrumq; e uertice Cynthi
Impulit.& dubiis pleno dedit omnia uelo
It pelago ſecura ratis.quippe alta tonantis
Iuſſa Thetim certas fatorum uertere leges
Arcebant ægram lachrymis.ac multa gementem
Quod non erueret pontum.uentiſq; fretiſq;
Omnibus.inuiſum iam tunc ſequeretur Vlyxem
Frangebat radios humili iam pronus olympo
Phœbus.& oceani penetrabile littus anhelis
Promittebat equis.quom ſe ſcopuloſa leuauit
Scyros in hanc totos emiſit puppe rudentes
Dux Laertiades.ſocioſq; reſumere portum
Imperat.& remis zephyros ſupplere cadentes
Accedunt iuſſis.magis indubitata.magiſq;
Scyros erat.placidiq; ſuper Tritonia cuſtos
Littoris.Egreſſi numen uenerantur amicæ
Aetoluſq; itacuſq; deæ.tum prouidus heros
Hoſpita ne ſubito terrerent mœnia cœtu
Puppe iubet remanere ſuos.ipſa ardua fido
Cum Diomede petit.ſed iam præuenerat arcis
Littoreæ ſeruator Abas.ignotaq; regi
Ediderat(ſed graia tamen)ſuccedere terris
Carbaſa.procedunt gemini ceu fœdere iuncto
Hyberna ſub nocte lupi.licet & ſua pulſet
Natorumq; fames.penitus rabiemq;.minaſq;
Diſſimulant.humileſq; meant.ne nunciet hoſtes
Cura canũ.& trepidos moneat uigilare magiſtros
Sic ſegnes heroes eunt.campumq; patentem
Qui medius portum.celſamq; interiacet urbem

Alterno ſermone ſerunt.prior occupat acer
Tydides.Q ua nunc uerum ratione paramus
Scrutari:namq; ambiguo ſub pectore quædam
Verſo quid imbelles thyrſos mercatus & æra
Vrbibus in mediis:baccheiaq; terga. mytraſq;
Huc tuleris:varioq; aſperſas nebridas auro
Hiſne grauē phrygibus priamoq; armamus achil
Illi ſubridens ithacus paulum ore remiſſo lē:
Hæc tibi(uirginea modo ſylicomedis in aula
Fraude latens)ultro confeſſum in prælia ducent
Pelidē. tu cuncta citus de puppe memento
Ferre tibi tempus erit:clypeūq; iis iungere donis
Q ui pulcher ſignis.auroq; aſperrimus ardet
Hæc ſat erunt:tecum lituo bonus adſit agyrtes
Occultamq; tubam tacitos apportet in uſus
Dixerat. atq; ipſo portarum in limine regem
Cernit:& oſtenſa pacem præfatur oliua.
Magna reor pridem ueſtras peruenit ad aures
Phama trucis belli regum placidiſſime. quod nūc
Europamq; aſiamq; quatit.ſi nomina quæras
Huc prolata ducum.ſidit quibus ultor Atrides
Hic tibi.quem tanta meliorem ſtirpe creauit
Magnanimus Tydeus.Ithacis ego ductor Vlyxes
Cauſa uiæ(metuam quid enim tibi cuncta fateri
Q uom graius.notaq; fide cæleberrimus unus)
Explorare aditus.inuiſaq; littora Troiæ
Q uidue parant.medio ſermone intercipit ille
Annuerit fortuna precor. dextriq; ſecundēt
Iſta dei nunc hoſpitio mea tecta piumq;
Illuſtrate larem.ſimul intra limina ducit.
Nec mora.iam menſas famularis turba.thoroſq;
Inſtruit.interea uiſu perluſtrat Vlyxes
Scrutaturq; domum.ſi qua ueſtigia magnæ
Virginis.aut dubia facies ſuſpecta figura.
Porticibus uagis errat.totoſq; penates
Ceu miretur adit.uelut ille cubilia prædæ
Indubitata tenens multo legit arua moloſſo
Venator:uideat donec ſub frondibus hoſtem
Porrectum ſomno.poſitoſq; in ceſpite dentes
Rumor in arcana iamdudum perſtrepit aula
Virginibus qua fida domus ueniſſe pelaſgos
Ductores.graiamq; ratem:ſocioſq; receptos
Iure pauent aliæ.ſed noua gaudia cælat
Pelides.auiduſq; nouos heroas.& arma
Vel talis uidiſſe cupit.iamq; atria feruent
Regali ſtrepitu: & picto diſcumbit oſtro.

Sermo:a ſerendo.nam ſerere eſt miſcere interdum:unde proprie dicitur plurium. Serūt:ſeminā: metaphora eſt. Aera:tympana. Mediis:inter Aulidem & Schyron. Terga:uel nebridas uel tympana dicit. Aera enim erant in modum ſcutellarum quæ collidebantur. Vario:quod uariat

His:quaſi uelit rephendēte conſiliū Vlyſſis. Remiſſo ore:ideſt relaxato uultu q ante cogitabundus erat:nam remittere & cōtrahere ſunt contraria. Remiſſo ore:ideſt ſubmiſſa & placida uoce. Virginea:fraude q; ſimulet uirginem.uel uirginea aula dicamus.patet. Hæc ſat:quaſi dicat non curabis ultra.cætera ego perficiam. Agyrtes .i. tubicen Vlyxis:bonum nomē eſt αγυρω enim congrego ſignificat. Tacitos: ut infra patebit quomodo tuba pdiit achilles hoc eſt quod ſupra dixit.dulychia proferre tuba. Portarum:quæ urbiū pprie ſunt. In limine:nam numio abantis obuius quicūque eēnt ueniebat. Præfatur pacem : ideſt ſignum pacis dat Vlyſſes præmonſtratiōe oliue. Placidiſſime:q; pacē teneret. Atrides:Agamēnō. Meliorē:q; melior fortior q; eſſet Diomedes patre. Fide:erga deos.

Aditus:nūquid claſſis græca hac tute trāſire poſſit. Littora:quæ erant ultra ſchyrō quaſi non uideretur eo tantum ſed ultra progredi. Medio:non expectata fine:quaſi non putans honeſtum libenter aliorum ſecreta audire quaſi diceret quicquid ſit dii ſecūdēt.interi domū meā uenies. Vagis .i. ipe uagus. Illuſtrate:q̄ſi ad uētu ueſtro ornate. Si qua.ſ.pte. Magnæ:q̄ muliebrem ſtaturā excedat. Suſpecta:q̄ eſſet inter ſexū maris & fœminæ. Miretur:cōtempletur.

Tenens:inuentis iam ueſtigiis. Legit.trāſit quærendo. Moloſſo:cane ſingularis p plurali ut armato milite complent. moloſſia epyri regio in qua optimi ſunt canes.

Hoſtem: aprum:q̄uis.B.de lepore dixerit

Rumor:idem qđ fama niſi q; rumor latinum:fama græcum eſt:q; quæ fama pro gloria:rumor minime ponitur. Qua fida domus:ideſt in gynecæo:græci γυνεκειον dicunt & γυνεκεον ſed quoniam ei habet ī penultima aliquando in e aliquando in.i. longum uertitur unde gynecæū & gynæcium inuenio uide Tortelium. Aliæ:præter achillem. Iure:merito ut decet muliebrem ſexum timere. Vel talis:etiam talis: ideſt in habitu muliebri qđ dedecebat fortem uirum uiros fortes i habitu muliebri uidere. Vel:ergo pro etiam.uel etiam.Virgilius.uel priamo miſerāda manus: iudice uel paride alibi. Atria:proprie primæ partes domorum in quibus antiqui in propatulo cœnabant.Vnde Iuuenalis.quis fercula ſeptem ſecreto cœnauit auus. Picto:acu ſcilicet uel. Picto:uarii coloris ut taperes ſunt nūc. Diſcūbitur: ſedetur ad mēſam.

Ire:uenire quæ duo confunduntur niſi ad mercatum uenio.Plautus.ideſt uado:eo. Subeunt: ad con/uiuium ipſæ filiæ lycomedis. Quales:comparat eas amazonibus. Mæotide:mæote populi ſunt uerſus ſcythiam a quibus mæotis palus dicitur. Scythicas:ſcythæ populi uerſus ſeptentrionem. Domos:ideſt direptis aliquibus domibus:hæ namq̧ armis fere totam aſiam ſubegere. Getarum:thraciæ populorū.

Mœnia:ideſt capta aliqua urbe getarum. Suppoſitis:non depoſitis : ſed more militari quodammodo ſupra clipeum diſcumbentes.pictis bellantur amazonis armis.Vir.imitatur. Vero:auget primo erat in/tentus ſed tunc maxime. Prælibat : libare

Libare

eſt unumquodque leuiter deguſtare.unde prælibat ideſt oculos iacit mō in hanc mo/do in illam non firmando oculos in una tā tum. Intentos uultus & pectora:uel uul/tus & pectora uirginum intellige. Illata:in troducta faciūt lumina ne diſcernat uerū.

Extēplo:qa ut uenerūt accubuer̄ thoris iō magnitudo achillis nō potuit uideri. Defi git:firmis oculis reſpicit. Erectum:genas. Cōtra pudicitiā uirgīalē: q̄ os deprimit.tūc breuiter Dido uultū demiſſa ꝓfat̄:& luue. cōtra de meretrice.Ipſa loq recta facie. Præ cipitem:quodammodo ſubitum in omni/bus. Sinu:ut faciunt qui iunctis ulnis ſem per procedunt quaſi nunquam niſi una in cedant hoc uult dicere blando ſinu comple xa. Moneret:ut ſeruaret geſtus uirginis.

Nudata:uelo exerto a collo. Exerta ma/nus:ideſt manicas ſolutas iuxta manus ge/rendo. Teneret:deidamia:in ueſte quæ ab humeris ſemper fluebat. Prodire:exire de menſa. Poſcere:contra pudorem uirgina/lē more militari elata fronte. Aurum: qđ in ſertū factum eſſet propter capillos quos ſæpe diſturbabat. Iam tunc:uſque a prin/cipio cōuiuii. Repoſtis epulis:ut opus erat numerus finitus pro īfinito. Pateris :mos eſt ut poſt conuiuium & cibos ſumptos in fine bibatur. Decora: apoſtrophat Vly.& Dio. Queq̧:ætas ſeruat decorū ut ora lau dator temporis acti ſe puero. Dolopas:po pulos in extrema parte theſſaliæ qui bello nauali a lycomede ſuperati fuerunt : nā alii populi Pyrrho dati ſunt pater Mirmidōes filius Dolopas habuit:mirmidonum dolo pum Virgilius aliqui dicunt dolopas fuiſſe ſub phœnice magiſtro Achillis in bello tro iano de quo Homerus nullam facit men/tionem. Signa: ſunt. Soboles:eēt.ſi utinā. Vir.in.vi.Si nunc aureus ille &ce.de ramo.

Vires:ad ætatem ſupra. Pignora:ad ſobo lem.Vlyxes.ait.Tempore occaſiōe. Cupis: ꝙ dixerat inuideo cœptis ꝙ ipſe cuperet ire in bellum troianum.quis enim fingens lo/qui ad Lycomedem dicebat hæc ut Achil/lē inflāmaret. Viſere:ire ad uidendū. reui/ſo quid agat Pamphilus. Ter. Agmina re/gū:ꝙ ī aliis bellis ubi ſolitū ſit unū regē eſſe hic agmīa ſint regū:agmīa.i.multitudē:un de Agamēno appellatus ē βασιλευσ τον βασυλεων.i.rex regū. Iurauit:ī aulide nū/q̄ diſcedere niſi diruta troia. Vacāt: uacuæ ſunt urbes & eaꝝ agri. Patres:ſolent filiis bellum diſſuadere nūc tradūt arma. Irreuocata:irreuocabilis. Cāpo:materia.i.nūq̄ data maior materia adipiſcendæ gloriæ & exercende uirtutis q̄ nūc. Vigili:attenta. Trahētem:quaſi ſorbentem quaſi aure.

Tum pater ire iubet natas:comiteſq̧ pudicas
Natarunt:ſubeunt quales mæotide ripæ
Quō ſcythicas rapuere domos. & capta Getarū
Mœnia ſuppoſitis epulantur Amazones armis
Tum uero intentos uultus.ac pectora Vlyxes
Prælibat uiſu.ſed nox illataque fallunt:
Lumina.& extemplo latuit menſura iacentis.
Et tamen erectum genas.oculiſque uagantem
Nullaque uirginei ſeruantem ſigna pudoris
Deficit.comitique obliquo lumine monſtrant
Quod niſi præcipitem blādo complexa moneret
Deidamia ſinu.nudataque pectora ſemper.
Exertaſque manus. humeroſque in ueſte teneret
Et prodire thoris.& poſcere uina uetaret
Sæpius & fronti crinalem poneret aurum
Argolicis ducibus iam tunc patuiſſet Achilles.
Vt placata fames.epulis bis terque repoſtis:
Rex prior alloquitur.pateriſq̧ hortat̄ Achiuos.
Inuideo ueſtris(fateor)decor inclyte gentis
Argolice cœptis utinam.mihi fortior ætas
Quæque fuit dolopas quū ſcyria littora adortos
Perdomui.fregique uadis:quæ ſigna triumphi
Vidiſtis ceſſas murorum fronte carinas
Saltem ſi ſoboles aptam quam mittere bello
Poſſem.plena forent mihi gaudia.namque iuuarē
Nunc ipſum uireſque meas.& cara uidetis
Pignora quando nouos dabit hæc mihi turba ne/(potes?
Dixerat.& ſolers arrepto tpe Vlyxes.
Haud ſpernenda cupis.quis enim nō uiſere gētes
Innumeras uarioſque duces. atque agmina regū
Ardeat:omne ſimul roburque. decuſque potentis
Europæ meritos ultro iurauit in enſes
Rura.urbeſque uacāt.montes ſpoliauimus altos.
Omne fretum longa uelorum obtexitur umbra.
Arma patres tradunt: ruit irreuocata iuuentus.
Non alias unq̄ tantæ data copia famæ
Fortibus:haud campo maiore exercita uirtus.
Aſpicit intentum:uigiliq̧ hæc aure trahentem
Quom paueant aliæ.demiſſaq̧ lumina flectant.

Iterat:Vly. Gẽs:ꝓ ſtirpe & ſanguine. Vigilaſne:deũ gẽs. Arcu.ſ.ẽ i hoc bello. Steriles:q nihil gloriæ aut famæ pariãt .i.ꝙ uiuat ſiue gloria & fama hoc dicit damnatus in ſteriles annos. Exiſſet ſtratis:thoris quibus ſedebat ad mẽſam. Hortata:ut relinquerẽt mẽſas. Cõplexa.ſ.iũgendo ulnas ut tã̄q hoſpitẽ honoraret ꝑberetq; aĩum. Hæret:firmat᷑ achilles. Cœpto ſermõe:decepto ſermõe remittat.nõ aũt ſermonem remittit.nã ꝓſeqtur ſed nõ ad ceptũ ꝓpoſitũ ſed ad aliud.tamẽ ne uideret᷑ tãtũmõ reſpectu filiaꝝ loqui ſi his recedẽtibus finẽ loquẽdi feciſſet. At tu:aliq tex.habẽt. Ait hic:& clarior ẽ tex.uel iũgẽs.ait ſupple. At:aduerſat᷑ quoniã diuerſum ſermonem ĩcipit. Natis:ubi nota ꝙ natis facit ẽt non ſolũ natabus. Aequas:ſimiles ꝙ diuæ uideant᷑. Vt quãtũ: admiratiue. Is.i.talis.

Atq; iterat. Quiſq; proauis:& gente ſuperbus.
Quiſquis equo:iaculoq; potens. q perualet arcu
Omnis honos illic.illic ingentia certant
Nomina.uix timidæ matres. uix agmina ceſſant
Virginea multum ſteriles damnatus in annos
Inuiſuſq; deis ſi quem hic noua gloria ſegnem
Præterit:exiſſet ſtratis.niſi prouida ſigno
Deidamia dato.cunctas hortata ſorores
Liquiſſet menſas.ipſum complexa.ſed hæret
Reſpiciens ithacum.cœtuq; nouiſſimus exit
Ille quidem incœpto paulum ſermone remiſit
Pauca tamen iungens.At tu tranquillus in alta
Pace mane.cariſq; para connubia natis
Quas tibi ſydereis diuarum uultibus æquas
Sors dedit:ut me olim tacitum reuerentia tangit
His decor eſt formæ.ſpecies permixta uirili.
Occurrit genitor.quid ſi Bacchæa ferentes
Orgia? palladias aut circum uideris aras?
Et dabimus ſi forte nouus cunctabitur auſter
Excipiunt cupidi:& tacitis ſpes addita uotis.
Cætera depoſitis Lycomedis regia curis
Tranquilla ſub pace ſilet.ſed longa ſagaci
Nox ithaco.lucemq; cupit.ſomnoq; grauatur.
Vix dum exorta dies.& iam comitatus agyrte
Tydides aderat.prædictaque dona ferebat.
Nec minus egreſſæ thalamis.Scyreidis ibant
Oſtentare choros.promiſſaque ſacra uerendis
Hoſpitibus.nitet ante alias regina.comeſque
Pelides.Quales ſiculæ ſub rupibus ætnæ
Naiades ætnæas inter Diana: feroxque
Pallas:& Helyſii lucebat ſponſa Tyranni
Iamque mouẽt greſſus. thyaſiſq; Hiſmenia buxus
Signa dedit:quater æra rheæ: q̃ter euhia pulſant
Terga manu uarioſque quater legere recurſus
Tunc thyrſos pariterque leuãt . pariterq; reponũt
Multiplicantque gradn mõ quo Curetes in arcu
Quoque piæ Samothraces eunt.nũc obuia uerſæ

Vel his:uirgibus. Decor:ſupple ẽ. Species:ẽ. Virili:ꝙ aliquid uirile habẽt ut amazones uideant᷑ nõ molliciei muliebri tantũ deditæ ſed quaſi malis animi ſtudiis uirilibus apte tã̄q aliqd uirile ſaperẽt.quod præcipue ꝓpter Achillẽ dicit. Occurrit:ſermone obuiam ꝓcedit. Quid.ſ.diceres: & ẽ figura quæ dicit᷑ κατατοποσιοπομενον .i. per ſilentiũ & taciturnitatẽ aliqd dicit᷑: uel innuit᷑.σιοπαω σιοπω taceo ſignificat: unde participiũ a paſſiuo &ce. Ferẽtes: facientes. Dabimus:ꝙ uidere poſſis. Nouus:& contrarius. Cũctabit᷑:tardabit uos. Excipiunt:acceptãt qđ offert. Spes:qa curabãt ibi ſtare aliq̃diu:quo poſſẽt Achillẽ detegere quo cãm oblatã ſibi accepere. Cætera: præter ea q̃ Vlyxẽ capiebat. Lõga: cupiẽti diẽ. Sõno:ideſt nocte ne contrarius ſibi ſit auctor. Ferebat:hic ẽ figura cataropoſiopomenõ quã ſupra expoſui.cõuenit magis hic ſnia ſeruii ꝙ ars rhetorica docet ut ipſe ait:ꝙ p ſequẽtiã antecedẽtia cognoſcantur.

Ferebat:ergo iuerat ꝓ his hic melius ea figura. Scyriades:mulieres de ſcyro nõ ſolũ filiæ Lycomedis. Qualis:hæc cõpatio ſumitur de rapina Proſerpinæ ꝙ tpe quo rapta ẽ Iuppi.iuſſit Veneri & Palladi & Diãæ adeſſe ibi.Vnde Claudianus: Accelerat ꝑcepta uenus iuſſuq; parentis pallas:& infœlix terret q̃ menala cornu:addunt ſe comites.

Aetnæ:mõtis in media ſicilia in qua capta fuit Proſerpina. Naiades:nymphas. Spõſa:apđ quã aliæ erãt. Thyaſis:ſaltatiõibus.

Iſmenia: thebana eo mõ quo thebis ſolet Τυασοτησ quoq; ſaltator. Aera: q̃ facta erãt in modũ ſemiſperaꝝ ex ære q̃ ſperam cõficiũt eo ꝙ ceres cybeles & terra eadẽ fertur:his ĩ ſacris utebant᷑.collidẽdo clamorẽ mouet. Terga:tympana. αποτυπτο uerbero. Varios recurſus:qđ ſæpe una ĩ unũ locũ reducebant᷑ ex cõpoſito. Leuãt:ĩ altũ eodẽ tpe. Reponũt:deorſum mittũt ĩ ſaltu ſubleuant᷑ recidẽtes in terrã thyrſos reponebãt. Multiplicãt:accelerãt ſpiſſius paſſus & crebrius mouẽdo. Modo:põit quomodo uarias choreas ſolitas apđ alias etiã natiões exercebãt. Curetes:antiq habitatores cretæ cereri ſacrificabãt. Eo actu quo.&ce.i.ſaltãt. Quoq;:& eo actu.i.eo modo. Piæ: ſacrificantes.

Samothraces:Samos inſula eſt oppoſita thracie ut in thebaide.Thraces arant contra. unde ſamothracia dicta eſt ſeparatim.Vnde Virgilius.thraiciamque ſamon quæ nunc ſamothracia fertur.compoſito uocabulo.In ſamo baccho ſacra ferebant patri thoantis. Obuia:ideſt obuie aduerbialiter. Verſæ : una contra aliam iunctis digitis.ut Ouidius.digitis inter ſe ordine iuncti.in fabula galantidis. Samos

Lacenas: de lacedæmonia. Orbe: faciendo rotundas choreas: in rotundum & in orbem ſaltando. Intorquet: in gyrum.

Amyclis: opidulo iuxta ſpartam. Molles: muliebres non amplius ut uirgo incedens. Triſtes: malo futuro penthei negligentis bacchum. Accepta: ab ipſa matre.

Laudata: ab Vly. & Dio. Hoſpitii: hoc apud antiquos maxime obſeruabatur: ut hoſpites tam recipiens q̃ receptus inuicem donarent̃: ut Virgilius Aeneam apud Didonem & alias apud aceſtem inducit: quæ dona ξενια uocabantur ideſt hoſpitalia. ξενιοσ hoſpitalis unde ζευσ ξενιοσ Iuppiter hoſpitalis. Laboris: ſaltationum. Legant: capiant. Rudis: lyco. non cognoſcens cām donorum. Varium: unde δαιδαλοσ ſæpe uocat Homerus. nam δαιδαλοσ διατου αι uarium ſignificat. Aliæ: præter Achillē. Natura: ſcilicet iners. utpote muliebris. Reſpondentia: ſonantia: ꝙ pulſata reclamēt. Arma: quæ tamē propter Achillem poſita erant. At ferus æacides: bellorum. nā in his uerſatus erat: unde ſanguis in eo cernebatur. Accliuem: accliuatam parieti. accliue enim dicimus ꝙ paulum aſcendit. Genas: oculos more indignati in obliquum tuens. Iuſſus: utpote in uenatione contra feras & deinde ad dominum reuertebatur cui parebat. Edidicit: nam id non eſt eius naturæ: ſcilicet ꝙ hominem timeat. Radiauit: ꝙ uiderit ferrum radios emittens iraſcitur. Et ita fit cōparatio: ꝙ ut leo uiſo ferro iraſcit̃ ita Achilles uiſo clipeo & armis &c. Ferrū: irritās eum. It: abit aphereſis. Iurata: quia quodāmodo iuraſſe fidē uidebat̃ nō offendere eū. Inimicus: fit. Vt uero: auget ꝙ prio uidens clipeū īfremuit ſed uiſo ꝓpius tūc magis accenſus ē. Emula: effingēs faciē Achillis: ſtudioſa eius rei. ſ. faciei Achillis: q̃ aberat. Reddidit: ut ī ſpeculo ſolet. Erubuit: pudore affectus ꝙ tāq̃ fœmina uiſus ē. Semiferi ſemieq: i latus iqꝫ feri. Vir. Nepos deſcēdens ex linea cæli nā pronepos erat. Dorica: a Doro filio Neptūni q in partibus peloponeſſi regnauit. Suſpēſis: ut ſuſpenſam legē dicimus dū nō obſeruat̃: ita ſuſpenſa ſigna dicit quæ ulterius nō procedunt dum Achillem græci expectant. Iam: quaſi dicat ſolo nomine tuo quid facient cum tu aderis. Sine: permitte. Palleat: timeat: & reuera. Ida: apud troiam alia apud cretam de troiana intellige: ide nominatiuus græcus ηδη dicitur quemadmodum κρητη creta ηδη η in ε & in α uertitur ide & ida dicitur. Perfida: propter Paridē q hoſpitalia iura fregit. Hoc: ꝙ troiā dirueris ſic tāq̃ eſſes adeo uilis ut non poſſes te in bello defendere. Laxabat: nudabat aperiebat. Intactæ. q. d. ſpōte ueſtes cecidere indignatæ tātam uirtutem per eas turpiter occultari.

Pectine amazonio. modo quo citat orbe lacenas
Delia. plaudenteſqꝫ ſuis intorquet amyclis
Tū quaqꝫ præcipue iamiā manifeſtus Achilles.
Nec ſeruare uices. nec iungere brachia curat
Tunc molles greſſus tunc aſpernatur amictus
Plus ſolito. rupitqꝫ choros. & plurima turbat
Sic indignantem thyrſos. acceptaqꝫ matris
Tympanā. iam truces ſpectabant penthea Thebæ
Soluuntur laudata cohors. repetuntqꝫ paterna
Lumina. ubi in mediæ iamdudum ſedibus aulæ
Munera uirgineos uiſas tractura locarat
Tydides. ſignum hoſpitii. preciumqꝫ laboris
Hortaturqꝫ legant. nec rex placidiſſimus arcet.
Heu ſimplex nimiumqꝫ rudis. qui callida dona
Graiorumqꝫ dolos. uariumqꝫ ignorat Vlyxem
Hinc aliæ quas ſexus iners. naturaqꝫ ducit
Aut teretes thyrſos. aut reſpondentia tentant
Tympana. gemantis aut cingunt tempora limbis
Arma uident. magnoqꝫ putant donata parenti
At ferus Aeacides radiantem ut comminus orbem
Cælatum pugnis ſæuis: & forte rubentem
Bellorum maculis: & acliuem conſpicit haſtam
Infremuit. torſitqꝫ genas. & fronte relicta
Surrexere comæ. nuſq̃ mandata parentis
Nuſq̃ occultus amor. totoqꝫ in pectore Troia eſt
Vt leo materno cum raptus ab hubere mores
Accepit. pectiqꝫ iubas. hominemqꝫ uereri
Edidicit nullaſqꝫ ruit niſi iuſſus in iras
Si ſemel aduerſo radiauit lumine ferrum
It iurata fides: domitorqꝫ inimicus. in illum
Prima fames timidoqꝫ pudet ſeruire magiſtro
Vt uero acceſſit propius luxqꝫ æmula uultum
Reddidit. & ſimilem tandem ſe uidit in auro
Horruit. erubuitqꝫ ſimul. Tunc acer Vlyxes
Admotus lateri ſumiſſa uoce. quid hæres
(Scimus ait) tu ſemiferi. Chyronis alumnus
Tu cæli pelagiqꝫ nepos. te dorica claſſis
Te tua ſuſpenſis expectat græcia ſignis
Ipſaqꝫ iam dubiis nutant tibi pergama muris
Eia age rumpe moras. ſine perfida palleat Ida
Et iuuat hæc audire patrem pudeatqꝫ doloſam
Sic pro re timuiſſe thetim. iam pectus amictu
Laxabat. quom grande tuba (ſic iuſſus agyrtes)
Inſonuit. fugiunt deſpectis undiqꝫ donis
Implorantqꝫ patrem: commiſſa prælia credunt.
Illius intactæ ciciderunt pectore ueſtes.

Iam clypeus.breuiorq; manu conſumitur haſta
Mira fides ithacumq; humeris excedere uiſus
Aetolumq; ducem.tantum ſubit arma.calorq;
Martis.& horrenda confundit luce penates
Immaniſq; gradu:ceu protinus Hectora poſcens
Stat medius trepidāte domo Peleia uirgo
Q uæritur.aſt alia plangebat parte retectos
Deidamia dolos.cuius quom grandia primum
Lamenta.& notas accepit pectore uoces
Hæſit.& occulto uirtus infracta calore.
Dimittit clypeum.regiſq; ad lumina uerſus
Attonitum fatis.inopinaq; monſtra pauentem
Sicut erat mediis Lycomeden affatur in armis
Me tibi care pater(dubium dimitte timorem)
Me Thetis alma dedit.te pridem tanta manebat
Gloria.quæſitum Danais:tu mittis Achillem
Gratior.& magno ſi fas dixiſſe parente
Et dulci Chirone mihi.ſed corda parumper
Huc aduerte libens.atq; has bonus accipe uoces
Peleus te nato ſocerum.& thetis hoſpita iungunt
Allegantq; ſuos utroq; a ſanguine diuos
Vnam uirgineo natarum ex agmine poſcunt
Das ne?annos humiles tibi.degenereſq; uidemur.
Num renuis?iunge ergo manus.& concipe fœdus
Atq; ignoſce tuis.tacito nam cognita furto
Deidamia mihi.quis enim his obſtare lacertis
Q uæ potuit noſtras poſſeſſa euadere flammas?
Me luere iſta iube.pono arma.& reddo pelaſgis
Et maneo:quid triſte fremis?qd lumina mutas?
Iam ſocer es.natum ante pedes proiecit.& addit
Iamq; auus.immitis quotiens tractabitur enſis
Turba ſumus.Tunc & danai.per ſacra.fidemq;
Hoſpitii.blanduſq; precum compellat Vlyxes
Ille.& ſi caræ comperta iniuria natæ
Et thetidis mandata mouent.prodiq; ueretur
Depoſitum tam grande deæ.tamen obuius ire
Tot metuit fatis:argiuaq; bella morari.
Fac uelit.ipſam illic matrem ſpreuiſſet Achilles
Nec tamen abnueret genero ſe iungere tali
Vincitur.Arcanis effert pudibunda tenebris
Deidamia gradum.ueniam nec protinus amens
Credit:& oppoſito genitorem placat Achille.
Mittitur æmoniam.magni qui Pelea facti
Impleat:& claſſem.comiteſq; in prælia poſcat.
Nec non & geminas regnator Scyrius aluos
Deducit genero.uireſq; excuſat achiuis

Conſumitur:ideſt ſumitur uel cōſumū-tur: tractando. Breuior: reſpectu thyrſi qui longior eſt haſta bellica. Confundit: quod tanta erat lux & adeo erat inflamma-tus ipſe ut tota ipſius domus eſſet attonita præſentia & uiſus ē iā maior Vlyxe & Dyo mede. Quæritur:a mulieribus illis. Plā-gebat:quæ Achillē detectum uidebat. In fracta:ualde fracta. Calore:amore memor ipſius. Fatis:per ea quæ fataliter acciderant ita fixum erat Achillem mori i troiano bel lo. Mediis armis:ideſt armatus. Gloria: ut tu mitteres Achillem ad troiam. Grati or: ſcilicet eris ſi mittis me ad bellum.quia ſupra dixit. Me dedit alma thetis:quaſi ha beas poteſtatem ſupra me.humane loquit᷑.

Parente:peleo. Fas dixiſſe:quia a patre eo quod eſſe habeamus maxime omnium de-bemus. Chyrone:qui fuit præceptor.qui loco patris habetur.Vnde Alexander ſoli-tus erat dicere ſe magis debere Ariſtoteli q̄ Philippo quod a patre eſſe tātum a præcep-tore bene eſſe accepiſſet. Bonus:propitius.

Nato mihi. Hoſpita:& hic & hæc hoſpes dicitur. Degeneres:quod ſim inferior pa-rentibus meis. Renuis:quia tacebat. Igno ſce:ergo errauit ut aperit:qui ueniam petit crimen confiteri uidetur. Tuis:mihi & dei damiæ. His:demonſtratiue:quaſi uide q̄ bracchia ſint iſta & ita excuſat Deidamiā.

Quæ:quaſi dicat quæ fœmina. Luere: ſi uis ulciſci ſcelus in me ſolum ulciſcere. Na tum:pyrrhum qui natus erat ut ſupra.ſol-uit lucia labores. Immitis:diceris. Turba: .i. nos tres Achilles Deidamia & Pyrrhus: quaſi dicat ſi ſumes arma contra nos iam ſumus una turba contra te:ſed pueriliter:di cas ergo.immitis turba ſumus nos omnes quotiens tractabitur enſis inter nos quoni am ſumus iuncti ſanguine poſtquam ex na ta tua filium ſuſcepi. Tunc & danai. Blan dus precum:ideſt precibus. Compellat: al loquitur. Fatis:quæ urgebant Achillem ire in bellum troianum. Fac uelit: ſcilicet morari bella & ire obuius fatis. Veniam credidit:non credidit ita cito patrem remi-ſiſſe ei culpam. Oppoſito.i.reiiciēdo culpā in Achillem cui reſiſtere non potuiſſet. Im pleat:quaſi ſuperbire faciat. Magni facti:q; filius contra troiam accedat. Claſſem:nam ſupra non uenerant theſſali cum græcis ca-rentes duce:qa Peleus nimis ſenex & Achil les nimis iuuenis erat. Excuſat: quod non poſſit plures mittere.

Conſumpta dies: non ꝙ tota die epulis incubuiſſent:ſed ꝙ ĩ occaſu ſolis cœnaſſent more maiorũ q̃ ita ſoliti ſunt in occaſu cœnare cũ tantum in die cibũ ſumerent. Fœdus connubii. Receptũ:inter Achillẽ & deidamiã. Intrepidos:tũc qui antea ſemper cũ timore iuncti fuerant. Illius:decorum tanq̃ forté uirũ inducit Achillem cogitanté de armis & troia:deidamiam timenté aduentũ diei quo abiturus erat Achilles. Vndas:timens naufragiũ Achilli & receſſũ. Aſpiciam:te. Ponã: amplexando te. Partus:pyrrhũ. inuiſes ne unquã filium ſaltem ſi me inuiſere nolueris. Latebræ:ꝙ nolis unquam mei meminiſſe apud quã more muliebri latueris tanq̃ hoc ducas tibi dedecori. Præter:deos. Timeam ne:quaſi timebo malũ tuũ priuſq̃ eueniat uel. Precer:te uel potius. Timeã.ſ.ne relinquar a te ut intra aperit. Mandem:tibi.i. quæ mandata dem.
Cui:deidamiæ:ꝙ uix tẽpus flẽdi haberet.
Inuidit:per inuidiam abſtulit ita dicis.
Hæc emphaſim habet quaſi quæ lõga ꝗtaq; eſſe debebãt. Hymen:connubiũ. O dulcia:repetit ante acta: & arguit meliora fuiſſe q̃uis cũ timore. Permiſſus:quaſi dicat tunc cũ mihi licebat eo uti priuor eius cõſortio. Cautus:quod caueas tibi. Vanũ: in uanum non credam eã ſine cauſa timuiſſe. Noſter: ꝙ non des interim aliis amoribus & me reliquas:unde te amittam. Improba: inſanabilia morem ac decus muliebre optime ſeruat quaſi dicat ſcio quod peto nimis magna quoniam uidebunt te ille troianæ & cupiẽt & tu facies poteſtaté tui. unde nimis ĩproba poſco cũ uelim te reuerti meũ. Lachrymis decore: quæ pulchrioré faciũt mulieré,lachrymæ fecere decorã.
Patriã rroiam:nõ curabunt ꝑdidiſſe troiã dũmõ tibi iũgant̃. Rapia laudata:hoc ẽ argumẽtũ ꝙ pulchra ſit:q̃a ẽ rapta ũde. Laudata:forma.ſ. Rapina:eo ꝙ ſit rapta nã ſi non fuiſſet pulchra non fuiſſet rapta. Puerilis:commiſſæ a te in puerili ætate. Narrabor:a te.Famulis tuis. Diſſimulata:a te ꝙ fingas nunq̃ me cognouiſſe. Latebo:nunq̃ fiet de me mẽtio. Quin age:ẽ hortãtis duc me ĩ prælia:ſicut tu fortis geſſiſti mollia arma mecum ut thyrſos & tympana: ſic ego mollis & ĩbellis tecũ martia ſigna ſequar.
Non credet:uidens uires tuas. Hunc pyrrhum filiũ. Pariat:ne ſuſcipias filios ex barbaris mulieribus. Indignos:ꝙ non ſint digni habere tethidẽ auiam cũ nati ſint ex captiuis mulieribus troianis. Nõ immotus: ergo commotus. Iurat fidem;quaſi promittit per fidẽ ut iuro deos ita iuro fidem.
Fletu:quaſi fletus ſpondeat.i.ſit fideiuſſor promiſſionis:nã cum iuraret & iuramẽto accederẽt lachrymæ hæ uiſæ ſunt dare maiorem fidẽ & robur iuramẽto.ſpondere.n. eſt ꝓ alio ꝓmittere ut fideiuſſores faciunt.
Ingentes:de nobili genere captiuas ĩpediſſe quas ei ꝓmittit. Captũ ilion.i.res ilii capti. Gazæ:diuitiaꝝ troianaꝝ. Gaza:uocabulũ pſicũ ſignificat diuitias. Rapiebãt:uẽti ferebãt illa uerba: nã habitura effectũ nõ erãt ea uerba cũ moriturus Achilles eſſet ĩ bello troiano.unde reuerti non poſſet.

Tunc epulis conſumpta dies. tandemq; receptum
Fœdus.& intrepidos nox conſcia iungit amãtes.
Illius ante oculos noua bella:& Xantus.& ida
Argolicæq; rates.atq; hæc iam cogitat undas
Auroramq; timet:cara ceruice mariti
Fuſa noui.lachrymas iam ſoluit. & occupat artus
Aſpiciam ne iterum:meq; hoc in pectore ponam
Aeacidæ rurſuſq; tuos dignabere partus?
An tumidus.teucroſq; lares.& capta reportans
Pergama uirgineæ nolis meminiſſe latebræ
Quid precer? heu timeã ne prius? q̃d ue ãxia mã
Cui uix flere uacat? mõ te nox una deditq; (dẽ
Inuiditq; mihi.thalamis hæc tempora noſtris?
Hic ne eſt liber hymen:o dulcia furta.doliq;
O timor. eripitur miſeræ promiſſus achilles.
I(neq; enim tantos auſim reuocare paratus)
I cautus nec uanum thetin timuiſſe memento
I fœlix noſterq; redi.nimis improba poſco
Iam te ſpectabũt lachrymis.planctuq; decore
Troades.optabuntq; tuis dare colla lacertis
Et patriam penſare thoris. aut ipſa placebit
Tyndaris.incæſta nimium laudata rapina
Aſt ego uel primæ puerilis fabula culpæ
Narrabor famulis.aut diſſimulata latebo
Quin age duc comitem.cur non ego martia tecũ
Signa feram.tu penſa manu.bacchæaq; tecum
Sacra.quod infœlix non credet troia tuliſti.
Attamen hunc.quem mœſta mihi ſolatia linquis
Hunc ſub corde tene.& miſeræ concede precanti
Hoc ſolum pariat ne quid tibi barbara coniunx.
Ne qua det indignos thetidi captiua nepotes.
Talia dicentem non ipſe immotus achilles
Solatur.iuratq; fidem.iurataq; fletu
Spondet.& ingentes famulas. captumq; reuerſus
Ilion.& phrygiæ promittit munera gazæ
Irrita uentoſæ rapiebant uerba procellæ.

Nauigat ad troiam quinto fatalis achilles
Dardaniæ.memoratq; ithacus primordia belli.
Ille ſed oeniden uitæ morumq; docebat
Cruda rudimenta. dederat quæ ſemiuir acer:
Et laertiadẽ.fluctus ſulcante carina.

Secundus Incipit liber.

E Xuit implicitū tenebris. Humētibus:pp remotionē ſolis. Orbē:mūdū. Prolata educta Oceano ſecundū uulgarē opinionē. Genitor:phœbus. Hebetē:nō bene clarā ſicut hebetē ignē q nō bene ſplēdet uel uiget ſic hebes ferrū dr̄ qd̕ nō icidit & hebetē uiſū.& auditū &c. Leuabat:ergo nō leuauerat ꝑ qd̕ itelligas ꝙ aurora q̄ deſcribit̄ nō erat in totū exorta ſed oriebat̄.unde utit̄ p̄teritoimperfecto.

E Xuit implicitum tenebris humenti-
bus orbem
Oceano ꝓlata dies:genitorqꝫ coruſcæ
Lucis adhuc hebetem uicina nocte
leuabat
Et nondum excuſo rorantem lampada ponto
Et iam punicea nudatum pectora palla
Inſignemqꝫ ipſis quæ prima inuaſerat armis
Aeacidem (quippe aura uocat:cognataqꝫ ſuadent
Aequora) proſpectant cuncti.iuuenemqꝫ ducēqꝫ
Nil auſi meminiſſe pauent:ſic omnia uiſu
Mutatus rediit:ceu nunq̄ ſcyria paſſus
Littora:Peliaco raptus deſcendat ab antro
Tum ex more deis (ita namqꝫ monebat Vlyxes)
Aequoreis:matriqꝫ littat.fluctuqꝫ ſub ipſo
Cæruleum.regem tauro ueneratur:auumqꝫ
Nerea:uittata.genitrix placata iuuenca eſt
Hic ſpumante ſalo iaciens timida exta profatur
Paruimus genitrix q̄q̄ haud tolleranda iubebas
Paruimus nimium bella ad Troiana rateſqꝫ
Argolicas queſitus eo.ſic orſus & alno
Inſiluit penituſqꝫ notho ſtridente propinquis
Arripitur terris.& iam ardua creſcere nubes
Incipit.& ſcyros longe diſcedere ponto
Turre procul ſumma lachrymis comitata ſororꝫ
Confeſſumqꝫ tenens:& habētem nomina Pyrrhū
Pendebat coniunx.oculiſqꝫ in carbaſa fixis
Ibat.& ipſa fretum.& puppim iam ſola uidebat
Ille quoqꝫ obliquos dilecta ad mœnia uultus
Declinat.uiduamqꝫ domum gemituſqꝫ relicte
Cogitat.occultus ſub corde renaſcitur ardor
Datqꝫ locum uirtus.ſenſit Laertius heros
Hærentem & placidis aggreſſus flectere dictis
Tene inquit magnæ uaſtator debite Troiæ
Quē danaū claſſes.quem diuum oracula poſcūt.
Erectumqꝫ manet reſerato limine bellum
Callida fœmineo genitrix uelauit amictu.
Commiſitqꝫ ullis tam grandia furta latebris
Sperauitqꝫ fidem.nimis o ſuſpenſa.nimiſqꝫ
Mater an hæc uirtus tacita torperet in umbra
Quæ uix audito litui clangore refugit
Et thetin.comites.& quos ſuppreſſerat ignes

Rorātē exc.pō.q̄ſi reddat rōnē roris māe cadētis. Vicina nocte:rō qa lāpas hebes eēt.
Lāpada:λαμπασ λαμπαδοσ qcqd ſplēdet λαμπω ſplēdeo. Palla:muliebri ueſte quā depoſuerat. Pria:nā antea apd̕ Chyronē nūq̄ arma geſtauerat ūde illa pria arma fuerāt. Quippe:ratō quare ita ſūma mane adeēt thalamo Achilles. Iuuenē & nō uirginē iam. Ducē:ꝙ iā unus de ductoribus græciæ erat:& tanq̄ dux ſacrificat: & nunq̄ inuenies Iuuenē fœminino aut uirginē maſculio genere. Nil auſi.ſ.fœmineæ latebræ ab hillis. Pauēt:admirant̄. Sic:ratō dicti.
Oia:in oībus:figura ē ſic oia Mercurio ſimilis. Viſu:aſpectu. Rediit:ex apparētia uirginea. Peliaci:mōtis pelei Ex more nauigātiū. Littat:litto diis & deos dicimus:& ſacra littamus diis & ē littare ſacrificādo deos placare. Tauro:q̄ hoſtia ꝓpria ē neptūni.taurū neptūno taurū tibi pulcher Apollo. Vittata:ita ex more græco cornu inaurabant̄: & uitta ornabant̄. Hic:Achilles.
Iaciens:ita diis maris ſacrificabāt iaciendo inteſtina in mare ut apud Liuiū de ſcipione ꝓcedēti in aphricā dū deis maris ſacrificat exta in mare iacit. Paruimus cōduplicatio.
Tolerāda: ꝙ uir fortis latebat inter mulieres. Propings:anteq̄ diſcederet uel ꝓpings iā cognatis. Nubes:ita uapores q eleuant̄ ab aqua efficiūt nubes circa terrā q̄ aſpectus īpediāt.ſic Vir.in.iii.Terras uoluere fumus dixit. Comitata:ꝙ ſorores ēt lachrymabātur. Cōfeſſum:paſſiue quē iā confitebat̄.
Pyrrhū:ideo qa criſpos & flauos capillos haberet:ita græcæ.πυρροσ dicit̄ quaſi ruffus Pyrrhus dictus quoqꝫ neoptolemus ꝙ iuuenis admodū adbellū miſſus ſit νεοσ iuuenis πτολεμοσ bellū.Ibat ꝓſequebat̄ carbaſa. Sola:ꝙ aliæ receſſiſſēt:poſt receſſum Achillis. Ipia:præ nimio affectu remanſiſſet. Virtus:aīoſitas & furor cōceptus cōtra troiā. Dat locū:remittit̄. Debite: q̄ſi fatis deputate. Bellū:tanq̄ deū belli dicit. Erectū ſtātē ī limine nec ꝓcedentē ſine te:ꝑ qd̄ ītelligit bellatores græcos. Fœmineo.q.d. cōmiſit tātū ſcælus ꝙ tā fortis uir uellet ꝙ lateret:& hæc uerba dat ut auertat aīum a mœror̄ cōcepto. Grādia:magna nō poſſūt occultari. Vllis:rata ꝙ ita magna latebra īueniret̄.q̄ te maximū capet.Fidē ꝙ nō māifeſtareris. Sſpēſa:tāq̄ tu nō poſſes te defēdere in bello. Nimis:cōduplicatio. Vel nim. ma.cū q̄ſi nimis affectus materni habēs q̄ filiis molliter timere ſolet. Torperet.i.torpere debuiſſet. Thetin.i.eius reſpectū.
Comites:filias. Ignis:amores accutiuus ē.

Precantes:nō urgentes. Veniſſes:abſq; quod nos ueniremus pro te. Reſides:ignauas inducit: ſtatius eum tanq̄ pudeat nolle meminiſſe cauſas latebræ:ſed hoc facit ne incidat in comduplicationem eorum quæ ſupradicta ſunt. Excuſabitur ſcyros.i.nolo uerbis ſed enſe excuſare nō propter ignauiam quæ acta ſunt in ſcyro:acta eſſe. Fatoꝝ crimina. Reiicit :in fata ꝙ ita uoluerint eum latere:ſed inquit potius dic mihi cauſam ſuſcepti belli:& primordia ut ego iuſte iraſcar troianis. Hinc.i.nunc. Hic:tunc.In hecto/rea ſtatim Hectorem obiecit Achilli:ut cōtra eum animaretur. Talia:quia fabula eſt:quæ facta eſt pro/pter uitam actiuam contemplatiuā & uo/luptatiā quæ in arbitrio hominis poſita eſt ut Iuppiter uoluit indicare : ideſt ipſe deus non uult nos cogere ad aliquā :ſed qui de/teriora ſequitur dat pœnas:hinc Paris eli/gens uoluptariam penas dedit. Ora:regio ne. Et nota artificialem ordinem.Vir. in cepit a tempeſtate & deinde i ſecūdo libro ponit quæ pertinēt ad dirutam troiam: ſic Statius ſupra incepit narrare a medio. Sol uerat:œbalio claſſem &c.& nūc reuertitur ad uerum principiū. Formæ:certamina:li tem pulchritudinis. Sollicitas:anxias ex pectātes exitum iudicii. Germanam regis: per ꝙ inſipientiam arguit.unde alibi. teme rarius arbiter idæ. Dionen:Venerem pro
Dione prie Dione mater ueneris dicit̄ ab Home.
Aphroditi ab aliis ex ſpuma maris orta dicit̄.αφρ οσ ſpuma unde αφροδιτη dicitur i faſtis.a ſpu mis eſt dea dicta maris dione tamen po/nitur pro uenere.Idē in faſtis. Hippolite i fœlix uelles coluiſſe. Dionē dū coſternatis dirupereris eqs. Sic quoq; hyperion pr̄ ſo lis dicit̄ & tamen pro ſole ponit̄. hyperiōis urbem Oui.inquit de urbe ſolis q̄ heliopo lis dicit̄. Atq; a deo:uno. Concilio.i.in cō
Pelion gregatione & multitudine deorū. Pelion: nominatiuus . mons eſt pelion pelii.ut iliō ilii πελιον πελιου. Dulce:aduerbiū. Pro mitteris fatis:unde ut diximus ꝙ conditio oblata ē puero nato unde uocatus ē magna nimus: & Protheus dixit futuꝝ maiorē pa tre.& thetis ab eo accepat morituꝝ i bello troiāo. Vnde:iā tūc dū nuptiæ cælebrabāt̄ ꝓmiſſus ē græcis cōtra troiā.ūde Catullus quoq; dū facit epithalamiū in nuptiis pelei ꝓmittit Achillē clarū in bello troiāo futuꝝ Ira q̄tit uictas:palladē & Iūonē. Exitialia: ex pſōa poetæ poſitū.nā exitialia ſi credidiſ ſet nō petiſſet. Turrigeræ:ꝙ i terra turres fūdatæ ſūt:& cybeles & terra eadē dea.Oui. faſtoꝝ.iiii.aliter dicit. At cur turrifera ca/put ē onerata corona an primis turres urbi bus illa dedit. Annuit.ſ.erato muſa. Ter/ras ad Achæas:acheia pars græciæ iuxta pe loponeſſū. Hoſpitis:in cuius domo fuerat receptus. Argos nobiliſſima græciæ cui dominati ſūt atridæ. Deuehit argos:aggra uat rē nā helenā uexit nō argos. Inexciti:nō euocati ſed ſpōte:ut dicit. Vltores: ſibi tāq̄ i ſecūdā iniuriā timētes:ne idē accideret eis qd̄ Menelao. Genialia:coniugalia:nā geniū non ſolū uoluptatis ſed naturæ dicit̄. Rumpi dolis.i.ꝑ do/los ꝙ hoſtis tanq̄ hoſpes eā rapuerit. Perferat:in totū ferat. Imperioſus nimiū aui/dus imperandi & q omnia ei obſequi uellit.Vnde in Thebaide.& inexorabile pactū legis agenoreæ : ꝙ fili um nunq̄ reuerti uoluerit abſq; europæ. Sacros:ſacri Iouis in taurum uerſi. Numine:ioue. Scythico: ubi colchi ſunt. Prolem:medeam. Aeetes:filius ſolis.&pater medeæ. Puppim:argō quæ ſtelliſicata eſt.

Nec noſtrum eſt ꝙ i arma uenis.ſeq̄riſq; precātes
Veniſſes ultro.quem talibus occupat heros
Aeacides.longum eſt reſides exponere cauſas
Maternum q; nephas.hoc excuſabitur enſe
Scyros & indecores fatorum crimina cultus.
Tu potius dum leue fretum.zephyriſq; feruntur
Carbaſa quæ danais tanti primordia belli
Ede licet iuſtas hinc ſumere protinus iras
Hic ithacus paulum repetito longius orſum
Fertur in hectorea(ſi talia credimus ora)
Electus formæ certamina ſoluere paſtor
Solicitas timuiſſe deas nec torua mineruæ
Ora.nec ætherei germanam regis amico
Lumine.ſed ſolam nimium uidiſſe Dionen
Atq; a deo lis iſta tuis exorta ſub antris.
Concilio ſuperum.dum pelea dulce maritat
Pelion.& noſtris iam tunc promitteris armis.
Ira quatit uictas.petit exitialia iudex
Præmia.raptori faciles monſtrantur Amyclæ
Ille phryges lucos matris penetralia cædit
Turrigeræ.uetitaſq; ſolo procumbere pinus
Precipitat terraſq; freto delatus Achæasn
Hoſpitis atridæ(pudet heu miſeretq; potentis
Europæ)ſpoliat thalamos helenaq; ſuperbus
Nauigat.& captos ad pergama deuehit argos
Inde dato paſſim uarias rumore per urbes
Vndiq; inexciti ſibi quiſq; & ſponte coimus
Vltores quis enim genialia fœdera rumpi
Capta doli faciliq; trahi connubia raptu
Ceu pecus.armentumq;:aut uiles meſſis aceruos
Perferat: hæc etiam fortes iactura moueret.
Non tulit inſidias diuum imperioſus Agenor
Mugituſq; ſacros:& magno numine uectam
Quæſiit Europam aſpernatuſq; tonantem eſt
Vt generum.Capram & ſcythico de littore prolē
Non tulit Aeetes.ferroq; & claſſe ſecutus
Semideos reges.& ituram in ſydera puppim

Semiuirum:qui nunquā niſi forma muliebri laudatus eſt:& arguit a maiori.ſi illi barbari dei & ſemideū rapinam poni non uoluerūt. Nos:græci patiemur rapinā cuidam ſemiuiri. Incæſta:non caſta impudica. Quid:in poſtrema parte reſeruauit.ſecūdā iniuriam. Patris oris:aſcyro. Rediit.i.iuit compoſitū ꝓ ſimplici:uel rediit quia ſupradixerat:pono arma & reddo pelaſgis:nūc iterum ad depoſita prius arma rediit. Rubor:propter iram. Cōtentus: eum inflammaſſe. Cæli:qa nepos æaci filii Iouis. Ritus:mores conſuetudinē. Elementa:principia. Mox:deinde q̄rit ergo quæ didicerit infans & puer:& q̄ factus iā adoleſcens. Semina:ut ſupra canit ille libens immania laudū ſemina. Sociis multumq̃.i. nobis q ſumus ſocii & multum fauemus tibi & uirtuti tuæ. Et precium ſit. ꝙ nos quæſiuimus ſcyron:ut te inueniremus:& nos primum te armauimus. Intēdiſſe:illigaſſe.intendūtq̃ locū ſertis. in.iiii. Virgili. Quem:neminem. Temiſtocles interrogatus q̄ uocem libentius audiret reſpōdit de ſe bene ꝓfitentē. Modeſte:ne arrogās uideretur & maritum inducit ut apud chyrontem bene inſtitutū conſtet. Ambiguus:utrū diceret. Coacto:q̄ ſponte profitenti:quia laus in ore ꝓprio ſordeſcit i neutramq̃ partē dicere debemus.ſi nos laudemus arrogantis erit.ſi uituperemus ſtulti.

Dicor:quia non recordor quādo traditus ſum chyroni quia infans. Ex more cōſuetudine hominū. Huberibus:ꝙ nutricem habuerit.Vnde nomen ſortiť α priuat. χιλοσ eſca & cibus humāus diciť:unde achilles dictus eſt.nam prius πυριϲϲοσ appellabatur pyriſſous. Spiſſa nō fluentia:ut lac.

Viſcera:carnes. Semianimes.i. nondum bene mortuorū leonum. Traxiſſe: extraxiſſe quantū ad medullas.quātum ad uiſcera traxiſſe per uim dentibus intelligas tan q̄ dura uiſcera. Læti:ab effectu : adſit lætitiæ bacchus dator. Patechiron pp reuerentiā:unde Iuuenalis:q præceptorē ſāncti uoluere parētis eſſe loco:& Quītilianus:diſcipulos unum interī moneo:ut præceptores ſuos nō minus q̄ ipſa ſtudia ament:& parētes eos nō quidē corporum : ſed mentium eē credāt. Maiore gradu:ſic Vir.de aſcāio: ſequiturq̃ patrem nō paſſibus æquis. Arridere:& nō formidare. Saxa :ideſt ſtrepitū fractorum ſaxorum ab undis. Silentia: ꝙ contrariū eſt ſupradicti. Haſta: properata.ante tempus capta. Pharetræ.ſ. properatæ. Sole & gelu .i.calore & frigore. Nec fluxa.i.molia facta ſunt in plumis. Cōmune:erat.Vix mihi orbes annoꝝ.qa reuoluiť annus.unde diciť ab am circū & eo & a græcis ενιαυτοσ dicitur ꝙ i ſe ipſum redeat uel annus dicitur απο του ανανεομαι renouor.ꝙ renoueť. Torſerat:hoc dicit ut ſiſtat i trāſlatione qa dixit orbes q̄ſi torq̄ndo reuoluēdo dederat uel referas ad parcā nentē.

Rudis:qa inter feras & mōtes uel nondū iſtituta. Lapythas:populos theſſaliæ. Seq apherefis eſt.i.aſſequi.nā quiſq̃ ſeq poteſt.

Admiſſus :celer uelox.nā admittere ē accelerať.iterdū equū ifeſtus admiſit.Liui. &

Diſcipuli Præceptor

Nos phriga ſemiuirum:portus & littora circum
Argolica incæſta uolitante puppe feremus?
Vſq̃adeo: nuſq̄ arma : & equi fretaq̃ inuia grais?
Quid ſi nunc aliquis patriis rapturus ab oris
Deidamian eat.patriaq̃ a ſede reuellat
Attonitam.& magni clamantem nomen achillis
Illius ad capulum rediit manus:& ſimul ingens
Impulit ora rubor.tacuit contentus Vlyxes
Excipit Oenides.quin o digniſſima cæli
Progenies.rituſq̃ tuos.elementa primæq̃
Indolis.& ualida mox accedente iuuenta
Quæ ſolitus laudum tibi ſemina pandere chyron
Virtutiſq̃ aditus.quas membra augere per artes
Quas animum ſociis multumq̃ fauentibus ede
Sit precium longas penitus quæſiſſe per undas
Scyron:& his armis primum intendiſſe lacertos
Quem pigeat ſua facta loqui? tamē ille modeſte
Inchoat ambiguus paulum propiorq̃ coacto.
Dicor.& inteneris.& adhuc creſcentibus annis
Theſſalus ut rigido ſenior me monte recepit
Non ullas ex more dapes habuiſſe.nec ullis
Huberibus ſatiaſſe famem.ſed ſpiſſa leonum
Viſcera:ſemianimeſq̃ libens traxiſſe medullas
Hæc mihi prima ceres.hæc læti munera bacchi
Sic dabat ille pater.mox ille per auia ſecum
Luſtra gradu maiore trahens.uiſiſq̃ decebat
Arridere feris.nec fracta ruentibus undis
Saxa.nec aduaſtæ trepidare ſilentia ſyluæ:
Iam tunc haſta manu . iam tunc ceruice pharetræ
Et ferri properatus amor durataq̃ multo
Sole geluq̃ cutis.tenero nec fluxa cubili
Membra.ſed ingenti ſaxum commune magiſtro
Vis mihi bis ſenos annorum torſerat orbes
Vita rudis uolucres cum iam præuertere ceruos
Et lapythas cogebat equo.præmiſſaq̃ curſu
Tæla ſequi.ſæpe ipſe gradu me præpete Chyron
Dum uelox ætas campis admiſſus agebat
Omnibus.exhauſtumq̃ uago per gramina paſſu
Laudabat gaudens.atq̃ in ſua colla leuabat.

Oui.de hippolyto lacerato admiſſa crura equoꝝ dixit. Præpete:ueloci.tāq̄ eqno p̄pes dr̄ a p̄ āte & peto ꝙ ante petāt:ut p̄petes aues uel a p̄ āte & πετομαι uolo. Leuabat:tāq̄ baiularet eū feſſū donec uires recipet.

Sæpe etiam primo fluuii torpore iubebat
Ire ſuper.glaciemqꝫ leui non frangere planta
Hoc puerile decus.quid nūc tibi prælia dicam
Syluarum:& uacuos ſæuo iam murmure ſaltus
Nunq̄ ille imbelles oſſea per auia lynces
Sectari:aut timidos paſſus me cuſpide damas
Sternere.ſed triſtes turbare cubilibus urſas.
Fulmineoſqꝫ ſues.& ſicubi maxima tygris.
Aut ſubducta iugis fœtæ ſpelunca leenæ
Ipſe ſedens uaſto facta expectabat ab antro
Si ſparſus magno remeaſſem ſanguine.nec me
Ante niſi inſpectis admiſit ad oſcula tælis
Iamqꝫ ad enſiferos uicina pube tumultus
Aptabar.nec me ulla feri mauortis imago
Præteriit.didici quo Pæones arma rotatu
Quo megetæ ſua geſa citent.quo turbine cæſtū
Sauromatas.falcemqꝫ Getes.arcumqꝫ Gelonus
Tenderet.& flexæ balearicus actor habenæ
Quo ſuſpenſa trahens libraret uulnera tortu
Incluſum quotiens diſtringeret aera gyro
Vix memorem cūctos.& ſi modo geſſimus actus
Nunc docet ingenti ſaltu me iungere foſſas
Nūc caput aerei ſcandentē pondere mōtis
Quo fugiť per plana gradus.ſimulacra ꝓpugn(gnæ
Excipere imēſos curuato umbone molares
Ardentes intrare caſas.pediteſqꝫ uolantes
Siſtere quadriiugas memini rapidiſſimus ibat
Imbribus aſſiduis paſtus.niuibuſqꝫ ſolutis
Sperchios.uulſaſqꝫ trabes.& ſaxa ferebat.
Quū me ille imiſſum.qua ſæuior impetus undæ
Stare iubet contra.tumidoſqꝫ repellere fluctus.
Quos uix ipſe gradu totiens obſtante tuliſſet
Stabam equidē:nec me referebat concitus amnis.
Et latæ caligo uiæ:ferus ille minari
Deſuper incumbens uerbiſqꝫ urgere pudorem
Nec niſi iuſſus abi:ſic me ſublimis agebat
Gloria.nec duri tanto ſub teſte labores.
Nam procul Oebalios in nubila condere diſcos

Primo torpore.i.dum inciperet congelari non expectans ꝙ nimis duraret glacies. Vacuos:quia feras oēs ego interfecerim q̄ aſperiores ſunt:ideo dicit:ſæuo murmure:ut leonum nā murmura paruorū animalium reſtabant. Damas:feras ſimiles capreis ſilueſtribus utroqꝫ genere inuenitur.Virgi.timidi uenient ad pocula damæ. Triſtes:perpetuū epiteton. Sicubi:hoc dicit quia rare inueniunť in Theſſalia.maxime in india naſcunť:animal quadrupes uelociſſimum & crudeliſſimum eſt tygris. Subducta: exciſa. Iugis:a iugis montiū ꝙ ex caſu alicuius partis montis ſpelunca facta eſſet. Spelunca:erat. Expectabat: ut ſupradiximus in aduentu thetidis ꝙ ipſum chyron ſpectabat Achillem rediturū uenatu. Sparſus:aſperſus. Magno:uel leonis uel urſi. Telis inſpectis : nunquid ſanguinolenta eſſent : Xenophon inquit ideo exercitari in uenatione optimum eſſe qđ maximam ſimilitudinem uenatio cū prælíis habeat. Pube:iam prope adoleſcentiā.

Aptabar:a chyrōe aptus fiebam. Mauortis epentheſis:uo interponiť. Imago:actus ſimilitudo. Pæones:æ habet.populi thratiæ ſunt quos aliqui dicunt quos pannonios dicimus:ſed uerius illis cōtermini ſunt.

Magetæ:ſcythiæ populi. Geſſa: arma ꝓprie gallica ſicutpila romanorum & ſariſſa macedonum. Contum dicimus omne lignū habens ferrū in cuſpide. Sauromatæ:populi ſcythiæ habentes paruos oculos & latas facies:qui tartari uulgo dicūť.unde dicti ſunt απο τουσαυρα lacerta και ομαοματοσ ꝙ lacertinos oculos habeant. Falcem:enſem recuruum. Getes:thraciæ populi.γετησ του γετου diciť quæ nōia ita declinata in a & in es traducūtur.ut geta getæ:& getes getis.

Geloni

Gelōus:ſcythiæ populi geloni ſunt. Flexæ:reuolutæ. Baleares:inſulæ hiſpaniæ maiorica:& minorica in q̄bus uſus fundæ fuit .unde nomen cepit.βαλω enim iacio ſignificat. Suſpenſa : ante iactum. Libraret:in aere. Gyro:graphice deſcribit iactum fundæ. nam circunuoluūtur habene & cauſatur circulus.unde ꝓuidetur aer diuidi in gyrum. Modo:pauloante propter magnitudinem numeroſam actuum oſtendit. Iungere tranſire:nam ſicut pons dicitur iungere ripas ita iungere foſſas ſaltu non ē aliud q̄ tranſire ab una ripa ad aliā. Fugitur:ideſt uelociter currere nō fugere quod eſt timidi.nam fuga etiam uelox curſus dicitur. Simulacra : imagines quas ponit infra. Molares:magna ſaxaqꝫ ipſæ iaciebat in me clypeo ut exciperem.

Molares: dentes quoque maxilares dicimus interque molares difficili creſcente cibo. Siſtere:non ſolum aſſequi ſed firmare. Ipſe:chyron. Gradu totiens obſtante.i. gradibus.tot obſtātibus qa quattuor pedes habet .i. uix ipſe chyron ſteriſſet cōtra impetum cui me reſiſtere uolebat : quamuis quattuor habeat pedes ad reſiſtendum.

Caligo:caliginem appellat confuſionem trabium : & ſaxorum rotatorum a fluuio.

Latæ uiæ:ideſt fluminis lati. Minari: batur. Vrgere:bat.obiiciens ignauiam ſi cederet flumini. Abi.abii. Iuſſus:ab eo. Diſcos : diſcus uocabulum græcum ſignificat menſam rotundam. Oebalios:apud lacedæmones magnus uſus fuit. unde hiacynthus periit diſco ab apollinæ iacto.

Nudare palen.i.nudus exercere palē.pales lis dea paſtorum. Nunc te magna pales:ī tertio georgicoꝝ. Pale:pales:pro paleſtra ponitur.η παλητησ παλησ dicit᷑. Liquidā:qa in paleſtris ungebāt᷑ nudati:unde ludi gymnici appellati ſunt.& gymnas ipſa paleſtra dicit᷑ quod nudos haberet.γυμνοσ enī nudus a græculis dicitur.In arabia olea dotatur lachryma q̄ medicamētum conficitur a græcis enhemon dictū ſingulari effectu cōtrahendis uulnerum cicatricibus.Pli.xii.c.xviii. Cæſtus:a cædēdo.Ludus in quo ludētes manicas corii induebāt:& iuxta manū plumbeas pilas habebāt.quibus inuicem cedebātur uſq; ad necē. interdū & cæſtus.ſti.dicitur.hoc ceſtū ſine ae cingulū eſt Veneris.unde Home.κέστο γιμάνΔα appellat ιμασ ιμάνΔοσ cingulū ſignificat.

Pale

Cæſtus

Et liquidam nudare palen.& ſpargere cæſtus
Ludus erat.requieſq; mihi.nec maior in iſtis
Sudor apollineo q̄ fila ſonantia plectro
Quū quaterē.priſcoſq; uirum mirarer honores
Quin etiam ſuccos.atq; auxiliantia morbis
Gramina quo nimius:ſtaret medicamine ſanguis
Quid faciat ſomnos.quid hiātia uulnera claudat
Quæ ferro cohibenda lues.quæ cæderet hærbis
Edocuit:monituſq; ſacræ ſub pectore fixit
Iuſtitiæ.qua Pelliacis dare iura uerenda
Gentibus.atq; ſuos ſolitus placare bimembres
Hactenus annorum comites elementa meorum
Et memini.& meminiſſe iuuat.ſcit cætera mater
Aura ſilet puppis currens ad littora uenit.

FINIS.

Ludus:& requies.in his ludis alii maxime laborāt:ſed ego ut ludū & reg em hos exercebā. Sudor:non magis laborabam in his ludis q̄ pulſando citharam. Mirarer:cum cātarem res geſtas ipſorū. Quinetiā:ponit quomodo didicit medicinā a Chyrone qui fertur unus de inuentoribus medicinæ.quidā uolunt ideo nuncupatum centauꝝ quia medicinā ad hominem & ad equum pertinētem inuenerit:& nup īuētus ē liber q C hyrō de medicina quoꝝ iſcribitur. Staret:effluēs ſanguis ſiſteret. Somnos:ut papauer q̄do ægroti nō poſſunt dormire. Claudeat:ſanet. Lues morbus:quādo aliqua pars eſſet reſecāda ne pſ ſincera trahatur.ut Ouidius. Quæ lues. Cæderet:daret locum.& quæ lues hærba ſanaretur. Monitus iuſtitiæ:nā Homerus Chyronē ΔικεoΤατoΝ κενταουρον uocat .i.iuſtiſſimū centauroꝝ & dicto per q̄s artes Chyron auxiſſet membra:nūc ponit quomodo auxit animū:at Diomedem petiit ſupra. Quas mēbra augere per artes:quas animū peliacis gētibus.quæ in pelio mōte erāt:quas chyron regebat. Solitus:chyrō. Placare:q; diſentiētes cētauri ad eum ueniebant quos iuſtitia placabat. Elemēta:Principia. Iuuat:capio uoluptatē recordando q; in uirtute fuerim exercitatus: quaſi uelit dicere de aliis quæ poſtea in ſcyro egi nō iuuat meminiſſe:& tanq̄ eū pudeat relinquit dicens. Scit:reliqua mater quæ egi apud ſcyron qđ facit etiam auctor ne iterū cogatur narrare q; ſurpa dixit.

FINIS.

¶DOMITII elucubratio ī quādā Proptii loca.quæ difficiliora uidebant᷑ Ad Fran.Arago.Fer.R.ne.F.
Ex primo libro Propertii:in primam elegiam cuius argumentum.
Vritur & nulla fias quum mitior arte.
Vt ſe diſſoluat cynthia quærit opem.

Minalion:Athalantæ duæ fuerunt.altera filia Promethei & Celenuſæ:cuius fuerunt filii Lycus & chimerius.altera filia ſchinei amor meleagri:de qua extat fabula apud Ouidium.In hac multos habuit riuales minalion:utXenophon ſcribit in principio libri de uenatiōe.ab ileo uno ex iis uulneratus ſagitta dum per ſaltus uenantem puellam ſequit᷑ ut conciliet.Ouidius de minalione.Senſit:& ilei contentum ſaucius arcum.Sed tamen hoc arcu notior alter erat.Eundē appellat pſileum Propertius.Nā græci promiſcue & pſileum & ileum dixerunt.Quod de patre Apollonii ſcribit᷑:quem pſileum alii:alii ileū dixerunt.Expoſtulatio igit᷑ ē Propertii Minalionem amaſſe atalantam immitem:ſed tamen ea potitum eſſe ſua iduſtria & labore:propoſita uia & arte a cupidine.Sibi item duram puellam amanti nullum iter monſtrari.Interpres Apollōii ubi ille ſcribit Δεξι τερη ΔεΔευεγχοσ ορρα αταλαντη προ φρονεουσα μενη &c.ita ait αταλαντη ιασιοσ θυγατηραν εγημε μιμάνιονε Ιεράγαρεστιν ηαργειασ χινεωσ ηυεχημε ιπιτομενΔων. Iaſidos igit᷑:uel argiue.nā ut Stra. refert argiui iaſii appellati ſūt:uel iaſi filiæ. Rami.i.arcus pſili.Sinæreſis eſt pro pſilei quod ſæpe inuenies apud hūc poetā & hoc ipo pede:& Virgi.& furias aiacis oili. Carminibus:Citalinis.Vbi Apollonius in quarto argonauticorum ita ſcribit ξανΛαι αιησ Λιμενακαυτον.i.uenerunt ad ææae circes portū interpres ſcribit eandē Citalē tenuiſſe inſulā Oceani ubi cū inuenerit carmīa ad deducēdā lunā.Citalis appellata ſit affertq; uerſū ex menādro Circes Citalidis inuētū ē Citalidi opor. Quē uerſū ſuſpicor eē ex ea fabula q̄ Menander cōplexus ē ambages mulieꝝ Theſſalaꝝ deducentiū lunā de cælo:ut refert.Pli.atq; ita expones. Citalinis.i.inuētis a Circe Citalide:potes legere:& Citeinis.nam Citea urbs eſt cholcoꝝ ut ſcribit Apollonius & eiuſdē meminit Flaccus:interpres ſcribit alterā Citeā eē ī Europa.Apollonius Medeā Citeidē appellat.Vnde carmina citheina dicūt᷑ q; Medea iis uſa ſit. Citeinis.i.magicis q̄bus uſa ē Medea Citeis alibi nō hæc nocturna Citeis.Et callimachus de æeta p̄re medeæ ita ſcribit. ab æeta Citeo rurſus ad antiq̄ ſemidei Hermionē nauigauit ex quo uerſu accipit teſtimōiū Stra.ī primo.

Athalātæ

Minaliō
Ileus
Pſileus

Iaſii

Citale
Citalis

Citea

Citeis

In ſecundam elegiam. cuius argumentum.
Parce peregrino faciem componere luxu.
Namq; eſt natiuo grata decore magis.
Vita.ex callimachos quē precipuæ immitat̄ uerbū deductū ē.Ná & ille bládiēs græga uoce amicā ξωην
appellat.Nō ſic leucippis ſuccēdit caſtora phœbe.perieres &Gorgōis filii fuerūt ut ſcribit Steſichorus tyn
Lyceus darus:aphareus Icarius Leucippis Apharrei & arnene filii lynceus & idas: Leucippi & philodoces phœbe
Leucip/ & Ilaira filiæ.hæc apud lycophronē legimus:has duas rapuerūt caſtor & pollux.Lynceo & ida aduerſáti/
pus bus:ut ſcribit Oui.i faſtis.hyginus hác pugná cōmiſſam dicit iter caſtorē & pollucē. lynceū & idá ad mœ
Ilaira nia ſpartana quæ oppugnabant̄:& tūc caſtorē fuiſſe interfectū.Phœbo igit̄ amata ē a caſtore ilaira a pollu
Phœbe ce.Telaira deprauatū ē. Phœbe:leucippis filia leucippi. Nō ſic ornamētis externis:nō ide & cupido. Eue
Euenus nus:rex ætolo℞ cū filiá Marpeſſam hēret.quá Home.i nono iliados eueniná quoq; appellat ab euēo p̄re:
Marpeſſa eaq; a multis appeteret̄ i uxorē legē ꝓpoſuit ut is hēret q ſe curuli certamie ſuperaret.Erat.n.ut ait γαυ/
Euenina βροκτονοσ quēadmodū œnomaus:capita eo℞ q ſūpabant̄ ualuis affigebat:ut reliquos deterreret idas:
q apherei filius dicebat̄:ſed erat neptūni:ex certamie uictor euenū i deſperationē ægit:ut ſe i lycormá flu
uiū præcipitauerit cui dedit nomē.ná poſtea dictus ē euenus:qd' ēt Stra.tradit Marpeſſáq; puellá ex phœ
bi tēplo rapuit quá Apollo dū eripere conat̄ idicit certamē:Iuppiter Mercuriū miſit ut cōtētiōe depoſita
Marpeſſa utrū uellet ue℞ ſeq̄ret̄.idá elegit uerita ne poſt florē iuuētæ a phœbo deſereret̄ hæc Porphirius
Euſtathius uero nō nihil diſſētit. Nō ſic.i.nō ornamētis externis traxit ad cōtētionē de ſe phœbū & idá:
ſed naturali pulchritudie. Patriis:littoribus i ripa eueni fluuii q nomē ſūpſit a p̄re eueno. Hippodamia
de ea dixius i prima ſylua℞. In tabulis Apelleis:& apellis iqt pictura laudat̄ nō q artificiū i eius figuris ap
pareat:ſed q̄dá ſimplicitas & natiua forma.& Pli.de eo ita ſcribit:nō magis arte q̄ ſimplicitate cōmendat̄.
In tertiam elegiam.Qualis Theſea argumentum.
Cynthia dormitat tarde ueniente poeta.
Tum queritur longas præteriiſſe moras.
Cocys Edonis feſſa choreis:in edono monte Cocys dea colebatur ritu prope bacchico ea ſacra Cocytia dicta
Cocytia ſunt quæ Aeſchilus ita deſcribit:hic manibus bombycam tornatam tenens digitis Tactilem modulos cō
plet ſonum allectorem furoris ille æneis urceolis Tinnit paulo poſt.Modulus editur mugiunt ex occul/
to Tauriſoni:mimmi.grauis timpani ſonitus quaſi tonitrum ſubterraneum fertur. Vt inquit menas co
cytia poſt laſſationem illá bacchicam quieſcit leniter accumbens ad apidanū fluuium ita dormitabat cyn
thia:quá cum uellet molliter quieuiſſe oſtēdere his exemplis uſus eſt:nimirum hæc eſt illa cocys quam
Iuuenalis cocyto appellauit ceres eo nomine culta:nam & ceres coniuncta habuit ſacra cum baccho ut in
commentariis Iuuenalis docuimus Syllabam uariauit quam aliter pronunciant Lucanus & Sylius.
In quartam argumentum.Quid mihi tam multas.
Intentare nouos iam deſine baſſe furores.
Nam uati e cunctis Cynthia ſola placet.
Antiopæ Tu licet Antiopæ formá: Antiopæ ut in.iiii.argonauticorū ſcribit Apollonius & eius interpres Nyctei
Amphiō filia fuit:quæ cū a Ioue cōpreſſa eſt mutato i ſatyri formá fugiens iram paterná Ad epopeum regē Sycio/
Zetus nium ſe cōtulit ubi Amphionē & Zethum peperit:expoſuitq; in monte citherone:bubulcus repperit &
Nycteus educauit Nycteus præ dolore moriens amiſſi filia lycū fratrem rogauit ut Antiopen recuperaret.ille du/
Epopeus cto exercitu Epopeū interfecit uictum.Captiuáq; duxit antiopen:quá Dyrcæ uxori cuſtodiendam com
Lycus miſit:ea aufugit:& cū in Citherone adultos filios repeiiſſet utrūq; ad iniuriam Dyrces apud quá in uin/
culis fuerat ulciſcendá ipulit:Amphion igit̄ & Zethus accerſito lyco pollicebant̄ ſe Antiopē fugitiuá red
dituros ut ea ſpe deceptum ſupplicio afficerent. Mercurius a Ioue miſſus monuit ut lyci pœne abſtine/
Dyrcæ rent:iuſſitq; lycū depoſitum regnum eis tradere.Dyrcæ cauda tauri ſylueſtris diſcerpta eſt fontiq; nomē
dedit.Oui.ut tracta eſt coniunx imperioſa lyci.Homerus in euocatiōe maniū ſcribit Antiopen fuiſſe Aſo
pi filiá.Ouidius alterá Aſopi filiá:cū qua Iuppiter habuerit rem ſub ignis ſpecie.Fuit itē Antiopæ ut ſcribit
Pierides Cicero:ex qua & Ioue natæ ſunt Pierides. Hermione : Menelai & Helenæ filia formoſiſſima.Helena
Hermiōe apud Homerū Hermionenque meam. Duris ſamius in iterpretatione lycophronis ſcribit Hermionen
Helena Theſei & Helenæ filiá fuiſſe:Helenam autē quod unus Pauſanias ſcribit profugá poſt bellum troianum
ex lacedæmone ubi erat inuiſa & ſuſceptam hoſpitio a polyxo Rhodia uxore olim Tlepolemi ſuſpende/
runt Ancille ex arbore in ultionem Tlepolemi qui in bello troiáo perierat erecto templo qd' ἑλενησ δεν
δριτιλοσ dicebatur. Qualis ubiq; lapis.Tibulus.nam ueneror ſeu ſtipes habet deſertus in agro: ſeu ue/
tus in triuio florida ſerta lapis. Inuide tu tandem.
Oſtendit quantos patieris galle labores
Si pergis dominæ ſubdere colla ſuæ
Non impune illa rogata uenit: quaſi dicat amantem mox torquet a quo conciliata fuerit.
Non ego nunc.
Audeat Aegeas Tullo comes ire per undas.
Sed dominæ retinet imperioſus amor
Memnō Domos Memnonias.Memnon tithoni filius in æthiopibus qui in ægypto ſunt ad abidon regiá habuit.
alii contendunt in ſuſis fuiſſe.Annales regii tradunt auctore Diodoro Memnonis oſſa cremata fuiſſe:&
relata in æthiopes:ut alii ſcribunt ad Tithonum in perſas. Cum tibi?

Pontice depones grandi cum carmine thebas.
Et flebis tenui captus amore lyra.

Magno fœnore. Nam quo ſerius uenit eo magis cruciat. Dicebam tibi.

Qui modo ſucceníos ridebat uatis amores
Ponticus in flamma eſt:& calet igne nouo.

Plus in amore ualet mimnermi uerſus Homero. Mimnermus lygiſtades dictus a ſuauitate carmīs:nam λιγ ſignificat dulce.α∆ cano. Colophonius fuit tibiaꝝ peritus:ut ſcribit Strabo & elegi carminis poeta opus cōpoſuit inſcripiū nanū:in quo andremonē pilium Colophonis patriæ cōditorem ꝓfitetur. Cecinit amores medeæ & Iaſonis. De hoc Horatius. Si mimnermus uti cenſet ſine amore iociſque nil eſt iocundū uiuas in amore ioci ſq. Ait igitur Propertius. dulce & molle carmen: quale ſcripſit Mimnermus plus prodeſſe amanti q̄ ſublime:quale Homerus:ut oſtendat ponticum oportere omittere carmen Thebanum & canere elegum cū amet. Ecquid te mediis.

Mimnermus Hygiſtades andrenō

Cynthia nunc ceſſat baiani ad littoris undas.
Hanc rogat æterno ſeruet amore fidem

Et modo theſproti. in epiro Acheron fluuius ē:ubi & theſproti ſunt Acheruſia palus:ut Pli. ſcribit. ī baiano item littore ad miſenū ſtagnū Acheruſiā cū cynthia aliq̄do cogitauerit in illiriam & epirum poeta ex hiſtoria locorum mouet cynthiā Acheruſiam quā cernit ad miſenum eſſe perſimilem:& eiuſdem nominis Acheruſiæ Theſprotorum & epiri. Tu quod ſæpe ſoles.

Acheron Theſproti Acheruſia

Cui modo fluxa fides & fraus innexa puellis
Nunc tandem inſano Gallus amore perit

Nō ſic Aemonio ſalmonida :ait nec neptunnū cū Tiro filia ſalmonei:nec Herculem cū hebe concubuiſſe tāto amore. Adelidē in regione piſana ut ſcribit Euripides regnauit Salmōeus ex quo & alcidice nata ē Tiro formoſiſſima. q̄ capta ē amore Enipei fluuii labētis ex Salmone fonte:in alpheū pulcherrimis uorticibus. ut ſcribit. Home. Neptunnus ſūpta forma enipei ad oſtiū optus ingenti unda puellā cōpreſſit: faſſus poſtea ſe deū:nati īde ſunt Pelias & neleus:eadē nupſit creteo ut Home. & Diodorus ſcribūt:pepitq; Amithaonē Aeſonē & phereten. Deus tenarius. i. neptūnus. nā ad tenaron laconicæ ī littoris flexu ripa erecta ē. ut ſcribit Strabo cum æde neptūni & luco iuxta ſpeluncā qua Cerberus ad ſupos tractus dicit ab Hercule. Hæmonio. i. Theſſalo. Sed diſſentit a Strabone Propertius:nā Enipeū amatū a puella ſcribit Strabo eſſe in piſana regione cū tamē alter ſit in Theſſalia. Sæpe ego multa.

Tiro Salmoneus Enipeus Neptunnus Pelias Neleus Creteus Amithaon Aeſon

Lenta eſt accincto digreſſu Cynthia uatis
Hinc nullam queritur eſſe in amore fidem.

Alpheſibœa ſuos:Duæ Alpheſibœæ fuerūt. Altera filia Binātis & perus filiæ nerei. perus meminit Home. ī euocatione maniū Alpheſibœæ filiæ. Theocritus ī amaryllide īterpres Lycophronis alterā eſſe dixit Gūei uxorē:ſed hoc omiſſo ſeq̄mur hiſtoriā grauiorē pauſaniæ:q ī ſeptio hiſtoriarū ſcri. Alcmæonē amphiarai filiū quærētē purgationē ob matrē īterfectā ex Argo attuliſſe illius mōile dediſſeq; id alpheſibœæ phegei filiæ. eundem profectū ad Acheloū amaſſe Callithoē eius filiā & duxiſſe uxorē a qua miſſus eſt ad phegeū Alpheſibœæ patrē ad monile repetendū:ſed illic a themeno & axiōe Alpheſibœæ fratribus īterfectus ē ſepultus in Acropoli Zacynthi. ubi cupreſſi ſunt quas uirgineas appellāt Alpheſibœa autē fratres in ultionē necati mariti:interfecit. Quæ fueram magnis.

Alpheſibœa Pero Alcmæō Callithoe

Ianua tarpeis quondam cælebrata triumphis
Nunc queritur dominæ facta pudenda ſuæ.

Patiētior ſaxo ſicano. Saxū ſiculū in exemplū immobilis patiētiæ adducit ob Sirenas q̄ q̄uis illic diu cecinerint non tamen mouerunt ꝓxima ſaxa. Et merito quoniam.

Mallet ſeruitium duræ toleraſſe puellæ.
Dum timet æquoreas in ſua fata minas.

Alciōas deſertas:de his diximus in cōmētariis ſyluarū. Caſſiope:hæc caſſiopa dicta mater Andromedæ in cælum relata eſt:ut Hyginus ſcribit teſtimōio Euripidis & ſophoclis. figuratur in ſolio cū ſtellis quattuordecim. ut arati interpres tradit apparetq; tota ferme nocte cū oritur Trāquillitatis prænuncia caſſiope præterea oppidum eſt corcirae. Hæc certe deſerta.

Caſſiope

Spretus in umbroſis nunc ſolus cynthia ſyluis.
Voce tuā queritur liberiore fidem.
Nil dolet eternas mittant ſi fata ſub umbras
Sit modo defuncti cynthia uiua memor.

Phylacides Proteſilaus Iphicli filius Phylaci nepos a cuius nomine Phylacia urbs erat in Theſſalia ad ſuperos uxoris cauſa reuerſus eſt. Require quæ in ultimo ſyluarum de hoc ſcripſimus. Tu licet abiectus.

Proteſilus Philacia

Spernit diuitias & regum dona beatus.
Dum placido ualeat ſemper amore frui.

Vina leſbia pro oībus externis accipit quæ in maiorē luxum fuerunt q̄ noſtra. leſbiū uinum eraſiſtratus medicus poſt thaſiū:& chiū ut in urbē inueheretur auctor fuit. cū docuiſſet id quoq; ualitudini eē accommodatū. Opere mētorio:auro & argento celando claruit mentor:unde pocula mētoria dicta habita magno ꝑcio. L. Craſſus duos ſcyphos hūit mentoris artificio ſculptos emptos cētum ſeſtertiis. quibus nunq̄

Leſbium uinum Mentor

Onychi/tes uſus eſt:ne nimiũ luxuriari uideretur. Limen arabium.i.marmore arabico ornata ædes.id erat onychi
tes quẽ in montibus tantũ arabiæ naſci credidit antiquitas:tanti luxus ut quattuor columnæ ex eo ĩ thea
tro Cornelii balbi pro miraculo fuerint. Hoc pro continuo.

Galle tuos pueri cuſtos ſeruabis amores
Herculis exemplo ſit tibi raptus hylas.

Hylas Theocritũ in primis hoc loco imitať & tranſfert de fabula hylæ. Thiodamãteo hylæ:Hercules eũ apud
Oeneũ ſocerũ eſſet in cõuiuio:Oeunomũ architelis filiũ Oenei affinẽ minus apte aquã manibus funden/
tẽ percuſſum pugno necauit:Inde ſe contulit ad Ceycẽ in trachiniã:ſed cũ per Dryopas iter faceret:una cũ
uxore deianira:& admodũ eſuriret:Thiodamãte in quẽ arantẽ inciderat cibi aliqd petiit:qď cũ negaret al
Thioda/mas terũ taurũ aratro ſolutũ mactauit Thiodamas ex urbe Dryopas duxit:pugnauitq; tanto Herculis pericu
lo:ut & uulneratus ſit leua mamilla & uxorẽ armauerit in ſubſidiũ.Interfecto aũt Thiodamante hyllã il
lius filiũ abduxit:hactenus ſcribit Apollodorus in eo libro qui inſcribiť byblїotheca.Apollonius & Theo
critus & alii quos ſequiť hyllam fuiſſe raptũ in bithynia cum aquatũ deſcendiſſet.de quo diximus in cõ/
mentariis ſyluarũ .Aſcanius lacus eſt bithyniæ:ad quem epictetus urbs euadit.otreã item oppidũ habet
Aſcanius ſupra ſe ab Aſcãio rege dictus de quo Homerus.Phorcys & Aſcanius phrigias duxere cateruas.Aſcanius
crudelis:lacus impius & nymphæ aſcanides crudeles in Herculẽ cui dilectũ puerum ademerunt. Mi/
Minyæ nyæ argonautæ dicti ſunt a minyarum familia:quæ olim Orcomenon in boetia tenuit poſtea ĩ Theſſa/
liã migrauit:ad iolcum unde argonautæ ſunt oriundi.Inter argonautas aũt erat Hercules :& ut ait Papi/
nius. Argoos frangebant brachia remos:crudelis ergo aſcanius dixerat minyis hoc eſt docuit ſatis argo
nautas.hoc quod ſequiť ſæpe imprudenti fortuna occurrit amanti.Nã & nymphæ aſcanides non expe/
tatum hyllã rapuerunt . Littoris gigantei: ideſt in littore cãpano.ubi gigantes interfecti ſunt. Non mi
nor auſoniis: Pariter inquit oẽs nymphæ amant:nã & hæ raperent tuũ ut aſcanides hyllam. Pagaſæ ſũt
Iolcus emporium ferarũ urbis Theſſaliæ.iuxta eſt iolcus unde pelias Iaſonẽ.& argonautas emiſit: dictæ Pagaſæ
Pagaſæ uel a πηγνυμι qď ẽ compingo:nã illic compacta fuit nauis argo uel a πηγη quod ſignificat fontẽ . nam
fontes multos hẽnt propinquos.hic erat argãti phegi . Mendoſa eſt dictio uel apud Strabonem uel apud
Arganto ninus hũc:nã Strabo ſcripſit argãtoninũ montẽ eſſe qui pruſiadi iminet ubi raptus fuerit hylas:in cuius rei mo
numẽtũ pruſienſes ſingulis annis uagi p mõtes hylã inclamant eũ quærentes.id fieri ad hylã lacũ ſcribit.
Solinus.Legas igitur ex ſentẽtia Strabonis.hic erat ſub uertice montis argãtonini. Domus grata:& hu/
Thynias mectans nymphis thyniaſis:ideſt bithynicis nã Thynias e regione bithyniæ ẽ:ſed barbari eã bithyniã uo/
Bithynia cãt:auctor Plinius. Domus humida:fons ſonitũ quẽ primus audiuit Hercules ut ſcribit Theochritus
Laono/me monitus etiã uoce ſocii:ut uero Apollonius tradit: Polyphemus audiuit primus qui laonomen Hercu/
lis ſororem habebat uxorem. Liber eram.

Quæ modo deſeruit conſtanti pectore caſtra.
Nunc repetit miles magne cupido tuus.

Sais Mercurio ſais:Mendoſi codices modo ſanctis modo ſatis ſcripti ſunt nos ſais legendũ putamus.nam ſais
lingua ægyptia palladem ſignificat:ut ſcribit lycophronis interpres:& hoſtiũ nili ſaiticũ eſt appellatum q;
Boebeis pallas illic coleretur:ut ex Strabonis uerbis facile diſcere potes.Boebeis lacus eſt Theſſaliæ:ubi pallas cum
Mercurio concubuiſſe dicitur.quod uerecunde ſignificans Heſiodus ita ait.Per multis coram plantam ſi
bi uirgo ſeueratum boebeidos undis tinxit.huius rei meminit Strabo. Primo tunc primum:Nam ſem
per ante fuerat uirgo. Qui nullum.

Vix uno potuit liber requieſcere menſe.
Artibus hunc reuocas Cynthia docta tuis.

Antiquæ corinnæ. de tribus corinnis diximus in ultimo libro ſyluarum. Turpia perpeſſus.Diodorus
ut mihi quidẽ uidetur:& aliã hiſtoriam ſecutus eſt q̃ Homerus ac Theocritus:& alienam a Propertio.ſcri
bit enim Herculem heuryti equos abegiſſe cum filiam noluiſſet dare uxorem:& iphiclũ ueniſſe thiryn /
tem ad equos repetendos Herculemq; iuſſiſſe ut turrim conſcenderet inde circumſpiceret agrum an uſq̃
apparerent equi: mox eum præcipitaſſe:hæc Diodorus.Homerus in euocatione manium chlorim am /
Neſtor phianis filiam Neleo nupſiſſe ſcribit:unde nati ſint Neſtor Chromius Periclimenes & Pero.Neleus au/
tem ut ait pronunciauit nemini filiam uxorem ſe daturum niſi ei qui boues iphycli & phylaca urbe theſ
Melãpus ſaliæ ad ſe duceret. Solus Melampus amythaonis filius ſcientia diuinandi clarus id promiſit.Is ab iphy/
Pero clo depræhenſus in uincula coniectus eſt:ſed poſt annum ſolutus egit:ut pero ſibi data bianti fratri nube
ret.nam illius fuiſſe uxorem ſcribit Theocritus ſurripuiſſe:qui uolebat ſurripere depræhenſus. Quem
non lucra magis.Nam ditiſſimus erat duabus partibus regni argiui donatus ab anaxagora Megapenti fi
lio cum argiuas mulieres bacchi ira inſanientes furore liberaſſet.Nam medicus fuit.Vnde & melampo /
dium hærba dicta eſt. Non ita.

Ingemit heu nulla uiuaſq; Cynthia lege.
Indulgẽs multis luxurioſa procis.

Lais Laidos ephireæ.nõ quod lais corinthũ patriam habuerit ſed q; ibi proſtitit:Lais aſycaris ſiciliæ urbe inſu
la capta ab athenienſibus duce Nicia.Corinthũ captiua deducta eſt ibiq; diuendita meretrices omnes for
ma ſupauit:habuit tumulũ leena inſculpta arietẽ primoribus pedibus ſuſtinẽte in coitus meretrici ſimu
lacrum :amauit Hippoſtratum quem in theſſaliam eſt ſecuta ubi alter ei tumulus erectus eſt: Auctor
Phyrnæ Pauſanias. Phyrne:Theſpiẽſis fuit ex agro thebano ſtatuam cupidinis eximia forma a praxitele extorſit

nouo commento de quo ſcripſimus in cōmentariis ſyluarū:in iudicium uocata non tam oratione hyperidis abſoluta eſt:quā forma corporis.quod nudauit:eadem ditiſſima cupidinē theſpienſibus dedit multiſque ſignis ornauit agrum thebanum. Strabo eādem fuiſſe glycerium putat. deletas itaque thebas ſignorum magnificentia & opibus potuit componere & ad priſtinum nomen reuocare. Glyceriū

Gauiſa eſt certe.

Quæ modo iungebat genialis fœdera lecti.

Lex ſilet:incepto uiuere amore licet.

Sublatam legem. Auguſtus legem de maritandis ordinibus reuocauit:quam præ tumultu recuſantium ferre non potuit niſi adēpta demū & lenita parte pœnarū:ut ſcribit Tranquillus:& ut tradit Liuius eo tēpore orationē Metelli. qua olim ille cohortatus fuerat quirites ad connubia in ſenatu recitauit. Cū igitur legis mentio orta eēt.qua Propertius quoq; ut alii uxorem ducere cogebatur:& Auguſtus ceſſaſſet ob tumultum recuſantiū gratulans ſibi & amicæ ſe in amore permanſurū pollicetur. Deuictæ gētes.nō ꝓpterea ꝙ deuicit multas gentes Cæſar poſſit quoq; amori imperare. Vnde mihi idem argumentum. Vnde inquit mihi datum eſt procreare filios ut in pariam ducant triumphos: hac enim de cauſa legem tulerat Auguſtus ut militum numerus augeretur. At qui īquit Propertius nullus de noſtro ſanguine miles erit: ad hibernos boriſthenidas boriſthenes. Scytharū fluuius:ut ſcribit Herodotus in euxinium erūpit in cōperto fonte ut in nilo accidit. Boriſthenes

Eripitur nobis.

Heu miſer acceleras extrema in fata properti.

Alterius quoniam facta puella tua eſt.

Quid non antigones tumulo. Antigone contēpto edicto:ne quis polynicem mortuū ſepeliret eum:quoniam frater erat:humauit.depræhenſa iuſſu Creōtis regis iugulatur ex lege ad tumulū Polynicis. Hemō qui eam impatienter amabat perfoſſo pectore gladio ibidem ſibi mortem conſciuit. Eum ſecuta eſt mater eurydice doloris impatiens. Tragœdia extat ſophoclis quæ antigone inſcribitur hoc argumēto.& euripidis:ſed illic deprehenſa in adulterio cū Hemone datur ei in uxorem & parit Hemonem filium: Oui. Nec tibi ſi quid amas fœlicius hemone cedat:hemonis itaq; exemplo hortatur ſe ad necem propertius. Antigōe Hemon

Non tot achemeniis.

Admonet inſanus quum ſit moriturus amando

Quæ tibi ſit tumuli cynthia cura ſui.

Achemeniis.achemenii perſæ dicti ſunt. Perſarū aūt bella ſagittis ꝑcipue gerebant.unde ſagittæ achemeniæ dicuntur. Achemenidarū ꝑterea erat tribus in perſis.unde qui erant oriundi habebantur nobiliſſimi. Propterea ita ſcribit Herodotus Artacē præfectum foſſæ faciendæ audiit mortuū eē magna apd ſe auctoritate uirum.& genere achemenidē. Spicula dicuntur cuſpides ferræ ſagittarū. Plini. Calamis ſpicula addunt irreuocabili hamo noxia. Ilua ſeu ethalia inſula littoris tuſci ferri præſtantia & copia nobilis ē. Vnde Propertius appellat ſpicula etruſca.i.cuſpides ex ferro etruſco. Achemenii Ilua Ethalia

Nō ita dardanio.

Nec ſi electra necato Agamemnone dolis aegiſti cū Oreſtes eius filius ad necem q̄reretur electra ſoror beneficio Strophii phocenſis eū ſeruauit.allata enim urna flens ſimulabat illic eſſe oſſa Oreſtis extīcti cū tamen alibi lateret. Illuſtra eſt initiū duarū tragœdiarū Sophoclis & Euripidis initio hinc ſumpto quod electra urnā infert ī ſcænam.& luget. Polus tragœdiarū hiſtrio hæc repreſentaturus cū dolore filii paulo ante amiſſi angeretur:allatis oſſibus in urna ex illius tumulo falſam actionē uero dolore impleuit exēplo memorabili. Saluum cū uenit Mycenas.& ultus ē iniuriā paternā. Electra poſtea nupſit Piladi Strophii filio duoſq; genuit Strophiū & Medōtē:ut Hellanicus ſcribit. De Eriphile & glauce ſiue Creuſa q̄re q̄ ſcripſimus in commentariis ſyluarum. Oreſtes Electra Pilades Strophius Medon

Prætor ab illyricis.

Diuitias damnat peregrino ex orbe petitas.

Ob quas riualem cynthia auara fouet.

Deceptus quoniam fleuit & ipſe deus. Carmen eſt in duodecim apud Homerum ubi ardentes amores ſuos narrat Iuppiter & in primis uxorem Ixionis a ſe uehementer amatam. Interpres Gonei eam filiam fuiſſe ſcribit:quæ cum a Ioue eſſet corrupta nupſerit Ixioni cum tamen numini promiſiſſet ſe nupturā nemini. Diodorus eam fuiſſe filiam Aſionei ſcribit & matrem Pirithoi. pirithouſ

Aſſiduæ multis.

Nonne pudet iuuenem contemnere Cynthia uatem.

Cum tibi iam faciem ruga ſenilis aret.

Nunc etiam infectos demens imitare britannos. Obiicit ꝙ glaſto hærba faciat cæruleos crines & caniciē diſſimulet. Glaſtum hærba ut ſcribit Plinius ſimilis plantagini qua britanni utuntur: ut cæruleum ducant colorem. Vnde britanni cærulei dicti Cæſar in commentariis. Omnes uero ſe britanni ultro Glaſto inficiunt.quo cæruleum efficiant colorem atque hoc horridiores ſunt in pugna aſpectu. Glaſtum

Scis herem.

Me licet & thamyre.thamyras ab Homero. Thamyris dicitur filius Philamonis.unde dictus Philamonides & argiones:ut ſcribit Pauſanias Mater pregnans ſpreta a Philamone fugit ad odryſas populos thraciæ.unde Thamyras odryſius dictus eſt:quoniam illic ſit natus.priuatus oculis a muſis quas ad certamē citharæ prouocauerat. Citharam in baluram fluuium abiecit. Vnde & ipſe baluras dictus. Diodorus priuatum fuiſſe cithara ait quod & Homerus quodam in loco indicat. Irato numine dulces amiſit citharæ cantus. Licet etiam ſi amitterem oculos ut Thamyris. Thamyras Philamō Balura

Vnica nata meo.

Multa licet miſerum uexent incommoda amantem
Viuet ad extremos cynthia amata rogos.
Gorgões Vultu Gorgonis.i.ore meduſæ.Ita enim noſtri acceperunt Gorgonem pro Meduſa.ſed hano pœnoꝝ
dux tradidit ſe in gorgones inſulas penetraſſe ubi ſunt fœminæ hirtis corporibus ex his duaꝝ cutes mira
culi gratia in templo Iunonis affixæ ſunt Romæ ſpectatæq; uſq; ad carthaginem captam. At amor terit
nullo ſublimæ dominæ.quis inquit ferrũ cõteratur rubigine amor meus in cynthiã nullo eius ſublimĩe
Sublimẽ ideſt elimatiõe & iniuriis conſumi poteſt.Noue autem dixit ſublimẽ pro elimatione uerbo deducto a li/
ma inſtrumẽto fabrili.permanſit in trãſlatione.nam ante dixerat.Teritur rubigĩe mucro ferreus. Quod
ſi diuiſa dictione legas ſub limine nullus erit ſenſus. Septima rota.ſeptimã fuiſſe luſtrationẽ metæ oſten
dit Ouidius & Tranquillus in Domitiano.qui ſcribit imperatorem redegiſſe aurigas a ſeptenis ſpatiis ad
quina.quo facilius centum miſſus uno die peragerentur. Amictu ſandicis.Plinius ſandicem ait eſſe co
lorem ex Sandraca & rubrica quãquã inquit animaduerto Virgiliũ hærbã ita exiſtimaſſe illo uerſu. Spõ
Sandix te ſua ſandix paſcentes ueſtiet agnos. Dux erat ignota miſſa columba mari.De hoc lege cõmẽtarios no/
Amymo ſtros in ibyn ubi de nauplio.de glauco de Cyaneis ſcopulis de Elle monumenta reperies. Amymone:
ne puella argiua Neptũnum in amorem allexit & cum aquam urna geſtaret.iuxta lernam paludem Neptũ
nus amoris impatiens diſiecto uaſe eam compreſſit. ſed in monumẽtum impetrati amplexus effecit: ut
Naupliuſ fons ex aqua effuſa oriretur.inde natus eſt Nauplius palamedis pater a quo nauplia ut nonnulli putarũt.
Palame/ Corinthiorũ nauale nomen accepit.Sed Strabo a fabula omnino diſſentiens Naupliam dictam ait quod
des naues illuc πλεουσ ideſt nauigant. negatq; fieri poſſe: ut Amymone fuerit Nauplii mater cum tempo/
Nauplia ra non conueniant Amymonẽ fontem iuxta lernam eſſe aſſentitur.Teſtis eſt quam incendantur amore
Neptunnus. Palus lernæ iuxta quam eſt compreſſa Amymone. At uos incertam.
Vndique circunſtant incertis fata periclis.
Sed quæ ab amore uenit.mors tibi certa uenit.
Aſtrorũ Inuenta phœnicum.Immo Atlas libyæ filius ut Plinius ſcribit primus rationẽ aſtrorũ inuenit:ut alii ſcri
ratio bunt ægyptii:ut nõnulli conſentiunt phœnices & aſſirii & Hyginus ita ſcribit:Thales qui primũ ſyderũ
Thales rationem inuenit phœnix fuit.unde & urſa minor phœnice eſt appellata.de ſirio lege quæ ĩ ſyluis ſcripſi/
mus. Magico rumbo:Ait ſe exploraſſe omnes artes omnia quæ ei portendere mortem. Rombus pi/
ſcis:Rombus item inſtrumentum magicũ cuius meminit Theocritus & apud nos.Martialis ad meum
erat a moribus præcipue dicatum.agebaturq; in uertiginem & tria fila retorquebat:Lucanus magicã uer
tiginem appellat. Vobiſcũ eſt Iope.hæc fabula latinis ignota eſt:quãuis nonnulli falſo forſan cõiectare au
Iope deant de Andromede eſſe intelligendũ quæ in Iope portu expoſita fuit monſtro quod perabſurdum ẽ:in
terpres certe Lycophronis hæc tantũ ſcribit Iopen puellam Iuppiter amauit. Quæcunq; erat ĩ numero:ĩ
numero dicitur eſſe qui eſt alicuius precii.& Quintilianus ait eos ſcriptores redactos fuiſſe in ordinẽ.hoc
eſt ĩ numero aliorum. qui in precio habent'. Quæris cur ueniam porticus phœbi.
Non de Liuia porticu:nec de Pompeia:nec de Octauia intelligas ſed de ea quam erexit Auguſtus in parte
palatii iuxta biblyotecam & tẽplũ Apollinis.cuius operis meminit Tranquillus in Auguſto. Aperta.i.
publicata. Marmoreus.At quam Plini.ſcribit ſtatuam Phœbi eo in loco fuiſſe Aeneam miranda arte &
magnitudine octo:de Mirone alibi diximus gallos deiectos:Templũ Delphis erat in monte parnaſo ĩ ru
pe undiq; pendenti opulentiſſimũ donis;quorũ cupiditate Brenus galloꝝ dux cum ſexaginta milibus pe
Delphici ditum in aſiam trãſgreſſus delphis bellũ intulit:delphici quattuor milibus hominũ ope diuina galloꝝ ĩ/
Galli petum ſuſtinuerũt. nã ſuſcepta eſt opinio iuuenem mortali ſtaturã auguſtiorẽ & duas uirgines armatas
Dianã & Mineruam eo in bello affuiſſe tempeſtate præterea & terræmotu galli repreſſi ſunt:demũ Bre/
nus uulnerum dolorẽ nõ ferens manũ in ſe uertit:hæc hiſtoria erat ĩ aula tẽpli palatini perſcripta atrogo
Telego/ & pauſania. Dubias ſortes:præneſtinas de quibus diximus in ſyluis. Telegoni aeæi.i.filii cyrces aeæ &
nus Vlyxis Sylius:Cicero tuſcula.dorſo mœnia laerta;quondã regnata nepoti:aeæa regio iuxta phaſim patria
Aeæa circes:unde aeæa dicta. Marone ſopito:quæ ſomnũ excitant qualẽ Virgilius ĩ agris habet impetratis ab
Auguſto:quod Melibœus carmine buccolico ei narrat:ſæpe leui ſomnũ ſuadebit inire ſuſurro: hoc Pro/
Oenone pertius carmini inſeruit cũ paulo ante opus uirgilianũ legiſſet. Quãuis ida parim.Oneonen intelligit ꝗ
nympha fluuii fuit & nais.hanc Paris ante raptum Helenæ amauit:& habuit uxorem:quod Demetrius
ſcribit:Is enim affirmat in finibus agrilienſis ad cebrintam fuiſſe tumulũ Paridis & Oenones illius uxo/
ris prius ꝙ raperet Helenam.Ait igitur Propertius Oneonẽ quãuis accubuerit cum Paride nihilominus
fuiſſe in precio ĩter alias nymphas. Naica dona.i.dona ꝙ tibi dabãtur ab Oenone naide. Iſmario mero.i.
Maroneũ thracio quod Pli.Maroneũ appellat.Maroneo inquit antiꝗſſima claritas eſt in thraciæ parte maritima ge
Maron nito:Illac cũ nauigaret Vlyxes a Marone euanthei filio ſacerdote Apollinis cũ alia dona accepit tũ utres ui
no maroneo plenos:quorũ unũ poſtea ſecũ detulit in antrũ Polyphemi & illum ſopiuit ꝓpinatis aliquot
ex eo calicibus;nam ita ille eſt captus ſuauitate uini ut dicat apud Homerum apud nos uinum quidẽ na/
ſcitur:ſed tuũ iſtud Vlyxes ambroſiæ & nectaris eſt riuulus: ꝓinde iteꝝ mihi ꝓpina uicies tãtũ addito aꝗ
Home/ miſcebat' ut Home.cecinit & repetitũ ẽ a Pli. Aut qd critei:ẽ ne de Homero itelligendũ q Meonis filius
rus fuit & criteis.Nã quod ſequit' de bello thebano ad Homeꝝ cõmodiſſime refert':Ille.n.ut Herodotus tra
Criteus dit.ſcripſit etiã expeditiõẽ Amphiarai ad thebas qđ tichio cerdoni recitauit:an critei nomen eſt alterius
Philetas poetæ. Quid ꝓſunt:ante plus ĩ amoř ualet mimnermi uerſus Homero philetas cous poeta elegiaꝝ ſcri
ptor & criticus antiquoꝝ ſcriptoꝝ. Ariõ adraſti.lege de arione equo quæ dictauimus in primã ſyluam.

Vocalis.cælebratus uel ad Arionem citharœdū alludit. Coturno æſchileo:ideſt tragica magnitudine.
Nam Aeſchilus inter tragigos ſublimis & grandiloquus fuit uſq; ad uitium ut ſcribit Fabius. Antima/ Aeſchilus
cho:antimachi tres fuerunt:primus Colophonius Hipparchi filius grāmaticus & poeta quē qdā ſcripſe/ Antima/
runt Panaſidis poetæ ſeruum fuiſſe ſed fuit tantū eius auditor & Steſimbroti.ſecundus ægyptius ex heli chi
opoli urbe qui de ſitu orbis ſcripſit:qui primus ſtatuit ne quis ꝓpria appellatiõe i comœdia nominaret: Panaſis
ut unus ex his temporibus platonis floruit. Requieſcat:deſiſtat a cantilena dū cū thyrſide certaret.i.q̄uis
iure uincatur a thyrſide.tamen poeta ut ſe iactaret puero declarat ſe uictorē. Anſer:poeta procax fuit.& Anſer
laſciuo carmine nobilis Ouidius:Cinna quoq; iis comes eſt:cinnaq; procacior anſer. Cum ergo illud fit i poeta
prouerbio quod anſer ſtrepit inter olores:alludens Propertius ad nomē anſeris ait olorē in carmine do/ Cinna
cto ceſſiſſe anſeri. Varro:lege q̄ de uarrone ſcripſimus in genethliacon lucani in ſyluis:Caluus in poeta poeta
exili carmine & tenui quintiliā amicam defleuit.Ouidius.par fuit exigui ſimiliſq; licētia calui.Detexit ua Caluus
riis q ſua furta modis. Gallus:Cornelius:gallus poeta foroiulieſis ex infima cōditione ad præfecturam poeta
uſq; Aegypti euectus eſt ab Auguſto:ab eodē interdictus domo & prouinciis compulſus ē ad necē ut ait Gallus
Trāquillus:ideſt ſe interfecit ut interpretatur Euſebius.Iratus eſt .n.imperator ut Trāquillus ſcribit ob il
lius ingratum & maliuolum animum ut uero ſentire uidetur Ouidius ob illius in ſe maledicentiā. Non
fuit opprobrio cælebraſſe lycorida gallo.Sed linguā nimio nō tenuiſſe mero.imitatus eſt euphorionē co
lore & genere ſcribēdi.ut ait Probus. lycoridē amicā habuit ut cecinit ēt Virgi. Modo tēporibus meis
paulo ante.multa uulnera quæ ſibi intulit.q.d. nōne gallus q paulo ante ſe interfecit cælebrauit lycoridē? Lycoris

Mollia pegaſides:pegaſides muſæ dictæ ſunt πηγη q; ſignificat fontē:Nā hippocrenen & alios pnaſi fō Pegaſides
tes ſacros habēt & ab Ouidio oenone pegaſis dicitur:non q; muſa eſſet:ſed quoniā nympha & nais.ut ipa
quoq; ait.'Aedita de magno flumine nympha fui:& pegaſus equus dictus q; iuxta fontes oceāi:ut ait He/ Pegaſus
ſiodus natus ſit: ipſe & chryſaor exciſo capite meduſæ:Plinius in ethiopia tradit naſci equos alatos & ar/ chryſaor
matos cornibus:quos pegaſos appellāt. Aratus uero ſcribit eum Neptūni & Meduſæ gorgonis filium
fuiſſe.Euſebius hūc equū cuiuſdam mulieris fuiſſe tradit:palephatus:ut idem eſt auctor : tradit eū fuiſſe
perſei equum. Troia capta bis numine œtei dei:bis numine Herculis troia capta eſt:nam & ipſe ſex na
uibus eam cœpit:ut eſt apud Homerum:& Diodorus refert:quod in ſyluis ſcripſimus & eo relato in cæ
lum ſagittas quas reliquerat Philoctete ſine quibus capi non poſſe reſponſum fuerat. Brachati militis: Brachæ
Brachas ueſtes eſſe ut in Iuuenalem diximus docet Diodorus intonſas & coloris uarii. Pindi perhebi: Perhebia
ideſt theſſali:nam theſſalia perhebia quoque dicta eſt.ut ſcribit Strabo. Rota ſtraminea rhombi:de rhō
bo inſtrumento magico antea diximus. Aut chio thalamo. puto legēdum aut thio thalamo.nam thia Thia
quæ ab aliis trogete dicitur inter arbores odoratas ab Homero numeratur.Nam in quinto odiſſeæ in dē Trogete
litiis Calypſus uri tradit cedrum Laricem & Thiam.Theophraſtus magnum huic arbori honorem tri/
buit referens contignationes ueterū templorum ex ea:ex radice:qua nihil criſpius eſt opera fiebant uaria
& multa:& menſæ:in quibus tamē nulla uetuſtior memoratur ciceroniana. Terebintho:terebīthus ex Terebin/
ſyria eſt arbor:ex his maſcula ſine fructu fœminarum duo genera:alteri fructus rubet lentis magnitudi/ thus
ne:alteri pallidus materia & admodum lenta:& fidelis ad uetuſtatem:propterea coniunxit Propertius te
rebinthum cū thia & ipſa qua odorata eſt & diu durat.In macedonia breuis eſt & fruticoſa:tamē inde epi
theton ſortita eſt & apud Virgiliū & apud hunc ut Orithia dicatur ab oritho urbe macedoniæ. Baridos Orithus
& contis noſtra liburna ſequi:Inuidioſe in cleopatram uerbo quoq; ægyptio uſus eſt.nā baris lingua ægy Baris
ptia cymbam ſignificat q̄ grecæ dicitur.auctor Diodorus. Lampetiæ.Hæc oīa ſcripta ſūt ab Ho Lāpetia
mero toto Odiſſeæ argumento in cuius duodecimo in fine Vlyxis ſocii ædunt boues ſolis qui a Lampe/
tia illius filia cuſtodiebantur. Renouaſſe arcus ueteres.nā domum reuerſus una cum Telemacho ſum/
ptis ſagittis in procos impetum fecit.Notum eſt carmen ex fine Odiſſeæ Homeri. Quæque terunt fa/
ſtus icariote tuos. Ego puto legendum icarioti:ut ſit caſus uocandi ad Penelopen icarioti filiam:& tua in/ Icarus
quit pudicitia Penelope : o mulier pudica opibus expugnatur.icarus ſiue icariotus & Tyndarus fratres ex Icariotus
patria eiecti ab ipoca ad theſtium pleunoriorum dominum ſe receperunt Tyndarus acceptam uxorem Penelope
Thæſtii filia Leda:domū eſt reuerſus: icarus ſiue icariotus ex Polycaſta Lygei filia Penelopen procreauit. Tynda/
& Alizeum atque Leucadium: & Ouidius telam Penelopes icariotidem appellat. Teſtis erit dire tam ue rus
ro crimine ſæua.Puto legendum teſtis eris dirce tam uero crimine ſæua:ideſt ſi ſæuieris nunc in ycin/
nam reddes teſtimonium rei fabuloſæ & tua uera ſeuitia fabuloſum crimen confirmabis quod de Dyrce
in antiopen fertur:ut Dyrce ſit caſus dandi funera ſanabunt. Vt tua uina malum.puto legendum funera
ſanabunt uel tua uina malum.Nam ait huncardorem amoris & ſollicitudinem ſola mors leniet uel tuū
uinum bacche. Pentheos funera grata in triplices greges:nam mater & duæ ſorores ut eſt apud Ouidiū
quæ in ſacris bacchi tanq̄ duces erant pentheum deſcripſerunt. Hic ubi mortalis dextra:de Hercule in/
telligit:deo thebano qui in campania fuit:ut in ſyluis ſcripſimus.ſed puto legendum mortali dextra:nam
Cymbala pulſata a mortalibus applaudebant herculi deo. Nirea non facies nireum formoſiſſimū fuiſſe Nireus
ſcribit Homerus & Horatius & Diodorus.is fuit in bello troiano. Theſeæ brachia longa uiæ : muros
longos intelligit qui μακρατειχη Grecæ dicebantur.Ii ex urbe in pyreum uſque excurrebant hiſtoria ē
apud Thucydidem diligentiſſime perſcripta. At ſi quo origo. uerſus mendoſus eſt & ita legendus : ut
ego quidem ſentio ſi qua ue Gigei uiſenda eſt ora Caiſtri : nam Giges lacus eſt & Hermi Caiſtri/ Giges
que campi contigui ſunt camporum omnium optime : prope eſt lacus Gigeus ab Homero dictus:

ſed poſtea colous:ubi colenæ Dianæ tēplum:quo in loco diebus ſolēnibus ſimias ſaltare dixerunt:caiſtrꝫ
Diræ ergo gigeum uocat quod eiuſdem ſunt regionis & ante dixit gigeo tincta puella lacu. Diræ:quædam ſa
Callimachus cra ad deuouendum erant:de quibus lege Plutarchū in craſſo. Romani Callimachi.ſe romanum callimachum appellat:nam callimachum poetam Græcum uerſibus latinis explicat. Me orat archite ſobo
Orops les:quærit fidem diſciplinæ ſuæ mathematicæ a maioribus.nā Architas & Orops hac claruerūt: & conō de quo locutum Virgiliū docet probus.Samius fuit:ut idē eſt auctor eiuſdem meminit Higinus.perſuaſit enim Ptolemæo ſtellam eē crinem berenices relatū in cælum.Ait itaqꝫ Propertius cū ab iis ducat genus ſe non mentiri in mathematicis nec falli. Nil prius fide.i.ueritate. Victor oilide:inſultat Aiaci oili:q ob uiolatā Caſſandram naufragiū fecit:ſed inſequenti uerſu ubi eſt. Quem uetat:lege.Quā uetat. nam rapta fuit Caſſandra ex tēplo Mineruæ. Pertica triſtis:uel de centūuirali haſta intelligit:uel bona ſua:qd' placet:fuerint ſubhaſtata. Et bene confixū merito diſcuſſerit uncū.Nil erit hoc noſtro te pmit auſa ſuo. totum carmē mendoſum eſt:neqꝫ ullo ſenſu:niſi ita emēdes. Vt bene confixum mēto diſcuſſeris uncū. Nil erit hæc roſtro te premet anſa ſuo. etiā inqt ſi uncū infixū gutturi abieceris ab amore.ſ. nil proficies. nec eris propterea liber. Nā hæc anſa.hoc eſt hic alter uncus puellæ.nā anſa habet ſpēm unci. Premet:
Hedera & retinebit te ſuo roſtro.i.ſua curuitate & ſummitate illa:q̄ roſtrꝫ uidet'. Mi folia ex hedera porrige bacche tua.Ob raritatem inquit Plinius Alexander coronato hedera exercitu exēplo liberi patris ex india uictor rediit:cuius dei adornabant tyrſos galeaſqꝫ acuta thraciæ populi in ſacris ſolēnibus.Sed cum multa ſint genera hederæ ea tantū coronabant' poetæ:cuius ſēmen crocatū eſt foliis minus nigris: ea certe: quā
Similax ſimilacē uocant:infauſta eſt omnibus ſacris & coronis.nā uirgo eius noīs amore iuuenis croci in hūc fru
Eurypilus ticem mutata eſt. Eurypiliqꝫ placet contextura mineruæ.Eurypilus Thelephi filius interfectus a Neoptolemo in bello troiano:ut ſcribit Homerus.ipſe neoptolomus telo traiecit acuto.Magnanimum heroa eurypilum quem Thelephus olim ꝓgenuit:cū inſulam tenuit maris carpathii. Homerus. Qui niſi
Cos con habent celſam.& paulopoſt.Eurypiliqꝫ urbē con æquoreaſqꝫ calydnas.Intelligit igit' de ueſte coa:de qua ante dictum ē. Dum uernat ſanguis:dum rugis integer annis Vtere:ne quid eras liber ab ore dies. puto ita eſſe emendandum.Dum rugis integer.annis utere .nec quis eat liber amore dies.

Domitii ad Franciſcū Aragoniū Epilogus.& προσφώνησις de obſeruationibus.

SCio me multa præteriſſe:quæ fortaſſe explicationē deſiderabūt:id cū occupationibus: tū certo conſilio egi ne uiderer minima q̄qꝫ conſectari:omnēqꝫ aliis præripere facultatē doctrinæ:cuius noīe gloriantur plurimū: illuſtrādæ & oſtendēdæ:ſi uoluerint nōnulla quæ apud hunc poetam ſunt:diligentius aperire.Sed illud Franciſce præterire nō poſſum: qd' nuper cū iam commētarios in Sapho Ouidii cōpoſuiſſem mihi accidit.nā opuſculo abſoluto:quod in multorū auditorū manibus erat:ecce tibi neſcio quis libellū affert grandibus caracteribus formatū eiuſdem argumenti & induſtriæ:in qua nos eramus uerſati:fateor me anteq̄ legerē conſilii pœnituiſſe q̄ noſtrum ædidiſſem.cupiebam enim integrum eē:uel ſupprimere:ſi hic melius aliqd attuliſſet: uel emendare:ſi quid a nobis erratum huius lectione admonitus depræhenderem.ſed ita hic ægit:ut malim noſtrum una ab hominibus legi & cōferri: q̄ omnino nihil ſcripſiſſe uel non ædidiſſe:quod tibi iam
Sapho miſimus.multa ſunt diſſimilia.ille de hiſtoria Saphus latinum hominem ſequitur:nos ex græcis auctoribus accipimus.at inquies . nōne & tu latine eadem ſcripſiſti?ſcripſi quidem.quid enī græcis oportuit:
Cercyla ſed ueram illic nactus hiſtoriam : affirmaui Sapho filiam peperiſſe Cercyle nomine Cleida.is uero non fi
Cleis liam:ſed filium ait ſecutus mendoſam latinorum librarioꝝ ſcripturā ideambigit:an ubi certe filia uiuit ait: de filia Saphus intelligat:an de Charaxi.de quo dubiū ei nūq̄ fuiſſet:ſi græcum:ut dixi:ſcriptorem ſecutus eſſet.Quæ præterea obſcura uidebantur loca . per hæc nullo illato lumine ipſe euadit mira celeritate ſuſpenſis gradibus:ne uſq̄ offendat.Nam ubi ait. Nec mihi pierides ſubeunt dryadeſue puellæ . Nec me theſpiadum cætera turba iuuat.Ipſe tantum negat legi poſſe naiades ſyllaba repugnāte:quaſi uero nō illud potius in quæſtione eſſet.cur dryades inter muſas nominet:& quid ſit quod dicat.cætera turba theſpiadū.Idem illic ait. Neſeides matres ſicilideſqꝫ nurus.& illic. Nec uos errorem tellure remittite noſtrꝫ. alibi præterea ſæpe idem.quod equidem non tam exiſtimo eum ignoraſſe:q̄ perſuaſum habuiſſe neminem hæc reqſiturꝫ:diuerſa præterea ſentit.atqꝫ nos multis in locis . Nam ubi. Et uariis albæ iungunt' ſæpe colūbæ.de pauonibus qui uariæ aues ſunt:& colūbis intelligi docuimus.ipſe totum de columbis tradit:ubi interrogantes legimus. Non agitur uento noſtra carina ſuo:ipſe affirmat.parum conuenienti:ut mihi quidem uidetur ſenſu.& ubi. Si niſi quæ facie poterit te digna uideri Nulla futura tua ē.nos ita docuimus.Si nullā es amaturus:niſi quæ dignitate formæ tuæ conueniet:nullam amabis:quaſi dicat nulla tam formoſa eſt q̄ tu.ipſe ita accipit.Si nullam amabis.nulla enim formoſa eſt:ſed nolo ſingula enūmerare.Hæc certe cum legiſſem non pœnituit commētariolos noſtros iam in manibus hominum eſſe. nihil .n.fuit qd' in noſtrum opus trāſferre uellē:aut totū:aut nulla oīno ex parte. itaqꝫ facile patiar utrunqꝫ legi:
Aſinus ad lyram cū ꝓferri nō æmulatiōe ulla ſcripſerī:qd.n.ille aſinus ad lyrā nr̄am:ſed iā emiſſū opus nec potuerim domi cōuenire:nec uellē ēt:ſi integrū eēt.de cōmentariis nulla mihi poſthac erit cura.magnope iā.n.edidimus ī Martialē ī Iuue.ī ibyn Ouidii:in ſyluas Papinii ī ſapho Ouidii:& ī hæc Proptii loca:qbus ſi addidero com
Domitii opera mentationes in epiſtolas ad Atticū:in Suetoniū Trāqllū:& ī Syliū italicū:q̄ oīa iā collegimus & cōpoſuimus:ultimāqꝫ tātū expectāt manū:cōſilio meo ſatiſfecero & uolūtati aīcoꝝ. Interea acriore ſtudio & maiore ocio duo perficimus & expolimus opera:quoꝝ alterꝫ ē a græco in latinū conuerſum principis cuiuſdam nomine qui id a me poſtulauit opus uarietate doctrinæ iucundiſſimum futurum & tam utile q̄

magnum:alterum eſt latinis litteris elucubratum quod obſeruationes iſcripſimus:tribus uoluminibus: quorum primum continet tercētum locorum ex Plinio explicationem:ſecundum quicquid obſeruaui mus paꝝ ab aliis traditum apud poetas omnes:tertio quæ collegimus & obſeruauimus apud Ciceronē Fabium.Liuium & ſcriptores omnes reliquos:hæc cuius generis ſint facile intelliges ſi pauca quædam tibi ſubiecero ex iis quæ nuper in tertio uolumine elaborabamus:ſi tibi probabūtur idq; intellexero:ſtatim edemus.pluris facientes cōmunem litterarum dignitatem q̄ nonnullorum beniuolētiam qui ea potiſſimum de cauſa nos odiſſe & inſectari uidētur:q; litterarum ſtudia amamus & amplectimur. Vale.

Ex tertio libro obſeruationum Domitii.

Video a præpoſitionem:quom in multas uariaſq; ſignificationes pateat:elegāter uſurpari a .M. Tullio Cicerone:uel quom inter partes diſſidētes alterutri abdictos at propugnatores ſignificare uult:uel quom in ſeruis munus operamq; deſcernit:ſuperioris uſus unum exemplū ſatis erit.in Bruto ipſæ hæc. Nec uero.M.Cælium prætereundum arbitror quæcūq; eius in exitu:uel forma: uel mens fuit:qui quandiu auctoritati meæ aparuit:talis tribunus Plæb.fuit:ut nemo cōtra ciuium perditorum popularem turbulentamq; dementiam a Senatu:& a bonorum cauſa ſteterit conſtātius:ubi quod a Senatu ait:& a cauſa bonorum:perinde eſt ac ſi dixiſſet:pro partibus Senatus:& bonorum.In alterā ſignificationē ad Atticum ſcribens:nec ullā aliam ob cauſam pollucem ſeruum a pedibus meis Romam miſi:nam quom ex ſeruis aliis uterentur ad iter tantum:eos mittentes quo libebat:aliis ad litteras accipiendas ac deſcribendas quas : uel dictabāt uel componebāt:illos a pedibus.hos a manu appellabāt.Cice.tamen in hac ſignificatione ad aliquando dixit in tertio de oratore:itaq; idem Gracchus:quod potes audire carule ex Licinio Cliente tuo litterato hominē:quem ſeruum ſibi ille habuit ad manum cum eburneola ſolitus ē habere fiſtula. Iidē q; a pedibus erant ſerui:pedes a Martiale:dicuntur illic retro flexus ad pedum turbam alibi lagenam ad pedes replet a pedibus eoſdem dixit.Omnia quom retro pueris obſonia tradas Cur non mēſa tibi ponitur a pedibus.Quo diſtico Martialis amicum apud quem cœnabat amare ſubſannat:nā cum ille haberet cōuiuas:obſonia omnia & epulas pueris & ſeruis aſtantibus:porrigebat:iis blandiens. Martialis cōquerēs. Si in animo inquit tibi eſt tradere obſonia pueris & a pedibus cur eos nō accipis mēſa potius q̄ nos:quaſi diceret.hi tecum cœnāt: non cōuiuæ. quo loco obſeruandū eſt a pedibus:per omnes caſus eadē terminatione deduci.Recte enim interrogaueris quid agunt a pedibus:nam illud neceſſario itelligitur.Serui a pedibus:miſi a pedibus:dedi a pedibus meis:cur menſa non ponitur tibi.i.a te a pedibus pro caſu dandi eſt: ideſt pueris & ſeruis.nam in ſuperiore uerſu:cū pueris dixit intelligendum ē a pedibus.Cicero p̄terea tertia actione in Verrem eoſdem appellat circūpedes.ubi maleoli filium pupillū a Verre patriis fortūis euerſum conqueritur his uerbis:ut Romam rediit:nullam litteram pupillo. nullam matri eius.nullam tutoribus reddidit:ſeruos artifices pupilli cū haberet domi.Circūpedes autē homines formoſos & litteratos ſuos eſſe dicebat.Verres inquit Cice.cū maleoli familiam diriperet:ſibiq; per fraudem uendicaret illius ſeruos aut formoſos aut litteratos dicebat ſuos eē circūpedes:maleoli fuiſſe negabat.Hi ſeorſum aſtabāt dominis diſcūbentibus. Tranquillus i Callicula.Quoſdam ſummis honoribus functos adeſſe dū ſibi occurrere togatos per aliquot paſſuum milia.& cœnāti modo ad pluteum:modo ad pedes ſtare ſuccinctos linteo paſſus eſt.Idem in Auguſto.Talbo a manu:q; pro epiſtola prodita denarios quingentos accepiſſet: crura effregit.ſed miror quare idem tantum ſibi aſſumpſerit:ut cū uel a manu uel a pedibus duabus dictionibus dicamus nomine:ſed & præpoſitione.ipſe quaſi ex integra dictione nomē deriuauerit.nā amanuenſem ſcripſit pro ſeruo a manu.in Nerone.Certum dominis ſeruorū numerum idixit.nec niſi ex tota cuiuſq; familia probatiſſimos:nec diſpenſatoribus aut amanuenſibus exceptis recepit eadem ratione i Domitiāo.Epaphroditū a libellis capitali pœna cōdēnauit.is ē qui libelloꝝ:q; a ſupplicibus dabanť : curā gerebat. Omitto.a.aliquando poſt ſignificare & uarie accipi.notiſſima.n.ſunt: & occurrunt frequenter.

A

A pedibus

A manu

Circumpedes

Amanuēſis

A

Cicero ad Atticum ſcribens:Varroniſq; accuſans ignauiam biēnium inquit præteriit:cum ille καλλιπίδης aſſiduo curſu cubitū nullum præceſſerit.ubi prouerbium græcū uſurpauit in hominē ſegnem & tarde agentem:de quo ita ſcribit in Tiberio Tranquillus. ut uulgo iam per iocum Callipides uocaretur: quem curſitāre:ac ne cubiti quidem menſuram progredi prouerbio græco notatum eſt.Idem quom Attico ſignificaret:quid de perſonis introductis i libris de repu.ſtatueret ſcribit quid monuerit & ſuaſerit Saluſtius his uerbis:ea ipſa ponā quæ in omnibus codicibus extant.Hi libri quom in tuſculano mihi legerentur audiente Saluſtio admonitus ſum ab illo;multo maiore auctoritate illis de rebus dici poſſe ſi ipſe loquerer.de repu.præſertim quom eſſem nō Heraclides pōticus:ſed cōſulans:& is qui in maxis uerſatus reipu.rebus eſſem:quæ tan antiq; hoībus attribuerē.ea uiſu mirifica eē.His ultimis uerbis mendā ineſſe certo affirmaueri:Nā ſi Salu.ſuadebat ut Cice.ex pſona ſua de repu.diſputaret potius q̄ ex ſermone Africani aliorūq; q multo ante diē obierat:eum rationē afferre oportuit:cur illoꝝ pſonæ minus idoneæ eēnt aut minore auctoritate i his libris de repu.diſputarēt. At q ſi ita legimus: ut ppoſui q̄ tā antiq; hoībus attribuerē ea uiſu mirifica eē:rō erit pbātis potius q̄ diſſuadentis.Nā ſi mirifica erāt: & habebāt laudē ex perſonaꝝ antiqtate nō recte monuit id mutandū eē.& ad Cicerōis pſonā traſferēdū.Quare ut ſibiipſi Saluſtius cōſentiat uir prudētiſſimus ac doctiſſimus:Ita leges.Quæ tā antiq; hoībus attribuerē: ea uiſum iri ficta eſſe.Fabuloſum inqt uidebiť qđ iſti diſputant de repu.quom tam antiqui ſint. Quod ſi inſpexeris:q̄ lubrica fuerit uia in mendam ab iis uerbis:quæ Ciceronem ſcripſiſſe arbitramur in ea quæ peruerſa ſunt:nobis magis atq; magis aſſentieris.Iacobus certe Cardinalis papienſis non minoris doctrinæ q̄ auctoritatis princeps:hanc Ciceroni:ſcriptionem agnoſcit:eiq; omnino arridet & applaudit.

Callipides

Cicero tertia actione in Verrem.Itaque renunciat Rabonius illam deciſionem tutoribus:accurrunt ta
men ad tempus tutores.digitum tollit Iunius patruus:iſti color immutatus eſt uultus:oratio mens de/
niq; excidit. Vbi quod ait digitum tollit:morem deſignat antiquum is erat:ut qui ſe uel conductorem
uel emptorem ex publica uenditione:aut locatione ſignificaret:digitum tolleret:quod Iunius fecit:ne pu
pillus fratris filius ædem Caſtoris ſartam tectam conduceret:a quo Verres columnas ad perpendiculum
Digitum exigere ſtatuerat ut ita eum ſpoliaret bonis paternis.Digitum igitur tollit:ideſt ſe conductorem ſignifi/
tollit cat:plura de hoc ſcripſimus i eum uerſum Martialis:Nam mea iam digitum ſuſtulit hoſpitibus: & quid
ſit manceps:ex ſententia etiam Feſti.

Rhium Strabo in octauo ita ſcribit.Eſt autem Rhium in achiuorum ſolum protenſum longius promonto/
rium in falcis figuram interius curuatum. Vnde & drepanum ideſt falcem appellat:nimirũ ut ego qui/
dem ſuſpicor ad hoc facete alluſit Martialis:quom derideret curuitatem crurum ĩ phœbo. Ea enim ita
curuata in rhio commode ait lauari poſſe.nam & rhium æque curuatum erat: ut illi crura phœbi qua/
drarent.Sales inde quoq; aſperſit.quod phœbi crura dixit lunæ cornibus ſimilia.Quare ſi hoc deſiderari
uidebitur:ad ea quæ in commentariis ſcripſimus:habes unde accipias.

Pilea Pilea apud ad antiquos fiebant generibus:ſuiſq; erant nominibus diſtincta.Vmbellã enim appellabãt:
Vmbella galericulum cauſeam.quod apud Martialem & Valerium maximum legas Petaſum:de quo & apđ Sue
tonium diximus in Auguſto & in noſtrarum obſeruationum ſecundo annotauimus diligentiſſime.Pi/
lea autem aliquando fiebant ex lacernis attritis.ut illud diſticon Martialis apertius intelligas q̃ in commẽ
tariis dictauimus.Vbi pileum mittitur in apophoretis ſi poſſem totas cuperem miſiſſe lacernas. Nunc tã
tum capiti munera mitto tuo.Cuperem inquit lacernas integras miſiſſe ſi eſſem diues:nunc uero cũ pau
per ſim:miſi lacernæ tantum partem. Munus capiti tuo.i.pileum quod ex parte lacernæ conſtat. Papini.
Pilea in locis ſtaturnaliciis.Vſqueadeo ne defuerunt cæſis pilea ſuta de lacernis:ubi explicat argutiſſime pileũ
fieri ſolitum ex lacernis inciſis:quod diſtico Martialis quoq; innuit.

Repetamus præterea particulam cõmentariorum noſtrorum in Iuuenalem:ubi carmen exit illud in
mulierem curantem cutem & expolientem faciem in gratiã adulteri. Interea fœda aſpectu: ridendaque
Popeanũ multo pane tumet facies:& pinguia popeanea ſpirat. Popeanum non unguentũ eſt:nec enĩ bene olet: nec
iis rebus conficitur:quibus unguenta:ſed medicamentũ ad faciem erugandam:& expoliendam cutem :
quod ex lacte aſinæ pane madido conficiebatur.Popeanum appellatum:quod Popea uxor Neronis prin/
cipis id primo inſtituit.Plini.xxviii.naturalis hiſt.Cutem in facie erugari & tenereſcere: & candorem cu/
ſtodori lacte aſinino putant.Notumq; eſt quaſdam quottidie octingentas cuſtodito numero fouere.Po/
peaq; hoc uxor Neronis inſtituit:balnearũ quoq; ſic ſolio temperato aſinorũ gregibus ob hoc eam com/
mitantibus.Hæc Pli.& idem in.xi.de lacte. Craſſiſſimum aſinæ & coaguli uice utant conferre aliquid:
Popea & candori in mulierum cute exiſtimatur.Popea certe Domitii Neronis coniunx:quingentas per oĩa ſecũ
fœtas trahens balneaꝝ etiam ſolio totũ corpus illo lacte macerabat:extendi quoq; cutem credens. unde
illud de Othone a Trãquillo ſcriptũ . ꝙ pane madido faciẽ linire cõſueuerit:madidũ lacte aſinæ ĩtelligo.
ita & mulier apud Iuuena.Quãdiu domi eſt:totam faciẽ linit medicamentis:& operit:ut tenera & candi
da cutis fiat.atq; ita a marito amplexu & oſculis interea fouetur: cũ uero ad mœcchum ꝓficiſcitur:depo
nit linteola & medicamenta:exeritq; curatam faciem.inde Iuuena.Ad mœcchum lota ueniunt cute.i. elo
tis e uultu medicamentis.Hæc ſcripſi:ſi qui fortaſſe Iuuenalis carmen paꝝ intelligentes de Popeano am/
bigãt:quod ego:ut arbitror primus fortaſſe elucubraui:ut ſexcenta alia:q̃ ĩ cõmẽtatiõibus noſtris reqres.

Radere Radere non tantũ eſt ſuccidere pilos:ſed etiam ſummam cutem detrahere.Iuuenalis.poſt hunc raden
tur tubera.Si uer tunc erit:Carmen præterea legis duodecim tabulaꝝ his uerbis ſcriptum eſt . Mulieres
genas ne radunto:neue leſſum funeris ergo habento:leſſum quid eẽt:Sex.Helius.&.L.Acilius ueteres in/
terpretes non ſatis ſe intelligere dixerũt:ſed ſuſpicari ueſtimenti aliquod genus funebris.L. Leſſum di/
xit quaſi lugubrem eiulationem.cui Cicero aſtipulatur in ſecũdo legũ:Vbi hanc legem recitat. Inde Pli.
Male xi.naturalis hiſtoriæ ita ſcribit infra oculos.Male homini tantũ:quas priſci genas uocabant.xii. tabularũ
Pudor interdicto radi a fœminis eas uetantes pudoris hæc ſedes ibi maxie oſtenditur rubor infra eas hilaritates
riſumq; indicantes buccæ:& altior homini tantũ quẽ noui mores ſubdolæ irriſioni dicauere naſus:Qui
bus uerbis aperte Plinius indicat ſe.xii.tabulaꝝ legem uel apud Ciceronem uel alibi legiſſe.rationemque
affert:cur ita ſancitum ſit:ne fœminis genas in funere alio ue dolore radere ideſt dilacerare liceat: quoniã
ſcilicet in iis poſita uideatur pudoris ſedes.ibiq; potiſſimũ rubor appareat. De naſo quod addit. Nos ex
Naſuti iis uerbis in.xii.cõmentariorũ in Martialẽ ita ſcripſimus.Naſuti dicuntur qui grauiore cenſura ſubſanãt
aliena:& Horatius ut plærīq; ſolent naſo ſuſpendis adunco ignotos hoc eſt derides.In ſecundo præterea
huius operis quom de obſeruationibus ex poetis diſſererem: Satis hinc explicaui quare dicatur primus
condidiſſe a Plinio Lucilius ſtili naſum.

Cauda/ Caudacus:ut Varro ſcribit ſuauẽ ſignificat:uel ut a magiſtris ſe accepiſſe fatet mãſuetũ:Catax uero:ut
cus tradit Feſtus:Claudũ Appius certe Claudius Appii cæci frater q cõſul fuit ãno ab urbe cõdita.cccclxxxx.
Catax primuſq; freto claſſe traiecto pœnos ſicilia expulit:ut ẽt Trãquil.ſcri.ĩ Tiberio.Caudax cognominatus ẽ.

Receptæ in uſum noſtꝝ fuerũt nõnullæ græcoꝝ dictiões & in latinaꝝ ſeriẽ deductæ nõ elegãtiæ ma
gis cauſa:aut feſtiuitatis:quã Pitholeo Rhodius ac Lucilius ĩ eo ſecuti ſunt:quã neceſſitatis. qđ latina ea/
dem nõ eẽt:Atq; adeo unã ex iis:ut de aliis ſileã:nup obſeruaui apđ Trãql.in Nerone:Nam ita ſcribit &
prodiit neapoli primũ ac ne cõcuſſo quidẽ repẽte motu terræ theatro ante cantare deſtitit:q̃ inchoatũ ab/

ſolueret nomon.Vbi nomon dictionē græcam uſurpat quom pro ea latinā non haberet eiuſdē ſignifica tionis.nomos.n.apud græcos legem ſignificat:nomos item ī carmine & cantilena ſignificat qualitatē & moderationē uocis qua uel remiſſiore uel acutiore utimur.Eandēq; cantilenam duobus tribus ue noīs modulantur muſici.& quom uno totā peregerint altero inchoant diuerſo.inde frequēter legimus apud græcos.nomos muſicos.& de corinna ita memoriæ proditū ē καὶ ἔγραψε νόμους λυρικούς.i. & ſcrip ſit nomos lyricos.nero itaq; muſicæ ſtudioſus quom in theatro neapoli cataret. adeo ea gloria feruebat. ut ne terræ quidē motu deterreri potuerit:qn inchoatū iā nomon abſolueret:& ad finē pduceret cantile/nam:eo nemo:quo cantare cœperat.Quod uerbū quom parū notum eſſet latiniſq; ſcriptoribus nō ſatis uſurpatū:in oībus Tranquilli codicibus lubrica menda eſt deprauatū:nā ubi nomon ſcribi oportuit no/men ita ſuppoſitū eſt nullo omnino aut certe alieno ſenſu:q̄ inchoatū abſolueret nomē:Nos uero & hāc: & alias dictiones multas alienas deprehendimus ac mendoſas apud hunc ſcriptorem:ut in commenta/riis in eum compoſitis plane oſtendimus. Nomos

Harpaſtum quid ſit longa commentatione græcis auctoribus explicauimus in epiſtolam quarti libri ſyluarum:multaq; de eo docuimus:q̄ adhuc ut opinor īcognita fuerūt:ea ſi quis uolet legere: illic reqret.

Quid:Nonne in Fabii Quintiliani codicibus librarioꝝ error propagatus eſt compluribus locis:quæ/dam certe apud hunc ſcriptorem nō ſatis explicata obſeruauimus:ut illud:quom de diuerſa nominū cō/poſitione moneret.Componunt inquit aut ex noſtro & peregrino ut biclinium.Contra.ut epitogiū.& an/ticato.Vnde ſatis diſcimus dictiones ita cōponi:ut priorem partem aliquando occupent noſtra:poſterio/rem peregrina:ueluti in biclinio.in quo nomine bis noſtrū eſt.clinium græcū.Vnde bicliniū deductum eſt.aliquando uero priora ſunt peregrina ut in epitogio:& anticatone.Nam Epitogiū genus ueſtis quod togæ ſuperinduebat ex ἐπὶ præpoſitione græca & toga formatū ē:ut anticato Cæſaris in Catone ex ἀντὶ præpoſitione item græca.& Cato.Mendoſe uero in plæriſq; codicibus ſcriptum reperies.opitergium p epitogium quod oppidi nomen quidem eſt.& inde opitergini montes appellati.Sed talem non habēt cō poſitionem qualem hoc loco prœcipit Fabius.immo nullam.epitogium ſane legendum affirmauerim. quod & compoſitionis ratio ſuadet.& nuper legi in uetuſtiſſimo ac certiſſimæ fidei Quintiliani libro. Biclinius Epitogiū Anticato

Incidi nuper in quaſdam laurentii cōmentatiunculas. quas in Fabium com poſuit.in quibus cum alia deſideraui tum teſtiū quos citat aliquando fidē.Atq; adeo ut unū ſubiiciamus:ut Fabius de uerbis pere/grinis ita ſcribit.nā maſtrugam.quod ſardū eſt illudēs.Cicero ex induſtria dixit.Laurentius locū indicās ubi id Cicero dixerit.hæc addit Cicero pro ſcauro.quem purpura regalis nō commouit eum Sardorum maſtruca mutauit.Equidem ſcauri cauſam actā fuiſſe apud Cice.legi apud Valeriū maximū & Pedianū. Orationē uero a Cicerōe pro illo habitā:Vnde ſe hæc accipere Laurētius profitet.legi nuſq̄ neq; extare ar bitror.uereorq; ne grāmaticū aliquē ignobilē ſecutus hæc uerba recitauerat potius q̄ legerit uſq̄ apud Ci ceronē.Atq; ut dicā qđ ſentio:Quintilianus uerba Ciceronis mihi indicare uidetur.quæ ſunt in oratiōe de prouinciis conſularibus hæc.Quod eſt primū diſſimile.Res in ſardinia cum maſtrucatis latrunculis a prætore una cohorte auxiliaria geſta.& bellum cum maximis ſyrie gentibus.Tyrānis conſultari imperio exercituq; confectum.Maſtruca autem quid ſit in ſecundo diſputauimus. Laur.ī Fabium Maſtru/ga Maſtru/ca

Idem Vndecimo inſtitutionū ita ſcribit.Artem aūt memoriæ primus oſtendiſſe dicit Simonides: de paulo poſt Simonidē poetā fuiſſe.neq; oīo huius rei meminit uſq̄ poeta.Idē Cice.quē Fabius ſecutus eſt. Plinius uero In ſeptimo natu.hiſto.nō poetā ſed medicū eum ſcribit.Verba illius hæc ſunt de memoria. Ars poſtremo eius rei facta & inuenta eſt a Simōide medico.Conſumata a Metrodoro ſceptino. Mirādū profecto eſt.cur Plinius a Cice.diſſentiat aliterq; ſcribat q̄ Fabius:Sed mēdoſa eſt dictio apud Plini.ut ego quidē arbitror.& heri obſeruaui quom de Simonide nōnulla apud græcū ſcriptorē legerē.nā cū ſex eiuſ/dem noīs græci fuiſſe tradant.ſiugulorūq; res pſequantur & genus.de hoc ita affirmāt. Simonides Leo/præpis filius Lyricus ex iulide oppido Ceæ inſulæ poſt Steſicori ætatē cognominatus Melicertes : ut alii codices habēt melicus a ſuauitate carminis.nam μέλι ſignificat mel.unde melicus deducit. artem me/moriæ repperit.inde apđ Pli.ſcribēdū cōtenderim. Ars poſtremo eius rei facta & inuenta ē a Simonide melico.nō aūt medico quō poetā fuiſſe & græci & latini ſcribāt.ac Simōides Melicus ſit cognominatus. Simoni/des Melicus

Di boni quam pertinax mēda occupauit oēs Fabii codices.librarioꝝ & interpretū culpa. q quom non perciperēt uetuſtatis morē neq; uſq̄ eū obſeruaſſent multos ī errorē induxerūt.Verba hæc repies ī prīo inſtitutionū de grāmatice.ubi Fabius de iis noībus differit:q̄ cū externa & peregina ſint ī romanū uſum recepta fuerūt.Plurima inqt gallice ualuerūt: ut Rheda ac petoritū:quoꝝ altero Cicero tamē:altero Ho/ratius utit. & Mappā Cicero quoq; uſitatū nomē pœni ſibi uēdicauit.de Rheda & petorito quid Fabius ſcribat pſpicuū e.Sed qđ addit & Mappā Cice.quoq; uſitatū nomē pœni ſibi uēdicauit.Tā hianti cōpoſi tione hæc uerba ſtructa ſunt ut facile declarēt aliqd īpedire quo minus cohereant ſuo loco.Sed extorque amus quē poſſumus ſenſum qđ Cice.ſibi uēdicauerit hoc uerbū Mappā qđ nomē ē uſitatū pœnoꝝ di/cant obſecro īterpretes ubi Cice.dixit unq̄ Mappā ſuū eē uerbū.atq; id ſibi uēdicauit.q̄ſi Horatius Iuue/nalis aliiq; poetæ idē nō uſurpauerit.ita interpretant.Sed ne diutius īueto noſtro gloriemur:accipite uerā Fabii ſcriptionē.& antiquū morē diſcite.De quo in cōmētariis Iuuena.& Martia.diſputauimus. in ludis circenſibus Mappa a ptore demitti ſolebat aurigæ uictori ueteri inſtituto.Trāquillus ī Nerone. poſitoq; in hortis inter ſeruitia & ſordidam plæbē rudimēto uniuerſoꝝ ſe oculis in circo maximo pbuit. aliquo liberto mittente Mappā.Vnde magiſtratus ſolent.Martialis.cretatā ptor quom uellet mittere Mappam. pretori Mappā ſurripit Hermogenes.Iuuenalis.iterea megaleſiacæ ſpectacula mappæ.Mappa igit ī circo Mappa

Rheda Petoritū

uſurpatur.inde ego contenderim ita apud Fabium legendum.Et Mappam circo quoq; uſitatū nomen pœni ſibi uendicant. Nam quom referret. quæ peregrina in noſtrū uſum tenerint.Rheda inquit & Pe/toritum gallica ſunt. Sed tamen iis utuntur Cicero & Horatius.& mappam pœni dicunt ſuum eſſe no men.ſed eo tamen adeo paſſim utimur.ut in circo quoq; & ludis circēſibus id uulgatum ſit.& uſitatum. Hoc quom noſtri homines ignorarent.ubi circo ſcribendū fuit Cicero ſuppoſuerunt. & ne ſolœciſmus eſſet.ex uindicant uendicauit fecerunt.Sententiæ noſtræ antiquitatis mos.uerborum compoſitio. ſeries ſenſus.Deniq; uetuſtiſſimus Fabii codex conſtātiſſime aſtipulatur.Hæc ſunt Franciſce ex tertio libro no/ſtrarum obſeruationum tranſcripta.Totum opus expecta. quom tibi probari itellexero.in eo hæc etiam pauca copioſius explicata ſunt. Vale.

Domitius ad lectorem.

Sic mihi perpetuæ contingant murmura laudis.
Et bona poſt funus hora ſuperſtes eat.
Vt noſtros cupio multis prodeſſe libellos.
Famaq; nonnullo tincta cruore placet.
Me legat inuitus nemo.non ſcripſimus illi. Huic ſcripta eſt.ſi quem pagina noſtra iuuat.

Hoc per Bartholameum de Zanis de Porteſio Venetiis impreſſum opus fœliciter explicit.
.M.cccc.lxxxxiiii. Die. xv.Martii.

PAPINII VITA PER DOMITIVM.

QVI STATIO poetæ Galliæ oppidū patriam aſſignant:ſequuntur illi qdē certā tēporū Euſebii auctoritatē.Is enī tradit Neronis tpibus ſtatium ſurculum toloſanum rhetoricen in gallia docuiſſe.ſed paꝝ apte ad hunc Statium Papinium id tranſferunt.hic enim nō rhetoricen docuit.ſed poetice claruit:Nō Neronē:ſed Domitianū cui multis in locis aſſentatur habuit imperatorem nec toloſam.ſed Parthenopen ſibi patriā multis hoc opere carmini/bus extollit:ſtatius nomen ſeruile apud antiquos in cecilii poetæ multorūq; cognomē re/ceptū eſt priſtinæ conditionis monumentū.Statius quidē Papinius ſtatio libertini generis homie parthe nope natus ad poeticen ſtatim formatus eſt:patris eriā cura & doctrina: qui poſt ſuā a ſellis epiri oppido migrationem antiquoꝝ ſcriptoꝝ enarrationem profitebatur:magno:patricioꝝ adoleſcentum conuētu: Neapoli prima poſuit rudimenta ludis quinquennalibus.Mox Romæ quinquatribus albanis teride poe tis coronam meruit.In certamine capitolino antea uictus ruborem ætate:& occupationibns excuſat.Vxo rem Claudiā uiduā in urbe eduxit. Filiā quom rei familiaris tenuitate collocare non poſſet.In patriā ſeceſ ſit ſenex thebaide prius edita.Tum achilleide quod utrunq; opus aliquando itermiſit.ut effuſo carmine quod ſyluam appellant & aſſentaretur imperatori:& amicis blandiretur.Domitiani geſta nō attigit: qđ ſe iis imparem ait:predio albano donatus.In quo iuſta patri celebrauit.Iuuenalē:Martialēq; inuidia offen dit:a quoꝝ altero tanquam circulator taxať:ab altero ne nominatur quidē inter ſui tēporis poetas: Prin/cipis animo ad auaritiam rapinamq; conuerſo:rerum etiam neceſſariarum egens:in patria moritur ſu/perſtite filia:& obſcuris nepotibus.

Statius

REGISTRVM HVIVS OPERIS.

a	Et qui per	Cum pater	unaq; pax	q	Regis	Calcatum
Pría alba	e	i	Hunc	Interius	Solus abi	Haud
uirum	Super	Fraternas	Laxauit	Ferre māu	u	Ceu leges
Vates & p	Vſq; & in	Et traiectū	n	Diſſonus	Qua	&
uoluptati.	Legem:	Audiit &	eſt omniū	Lucis	Ipſū autē	Dulichia
b	Hinc ubi	Sēper ne	Celenas	r	Excubiis	Ioniū:nā
Mouit	f	k	Flauētem	aut laphy.	Nec ſōitu	Terris
Mixta	Altera	Dephēdi	Nuper &	macte aio	x	Signa:q̄
Succis	Appiæ	Dira canū	o	Ictibus o	Diſcordeſ	ɔ
Martia:ex	Et nūc ille	Parthaōiæ	Protinus	cætera dāt	permulſit	Placetur
c	Eurre per	Reditus	Curetas	s	ferte retro	Hæc cala.
Seuerior	g	l	Rauca	Sed qd	Roboraq;	Clauſtra :
Infœlices	Lacertos	Si neget	Exeruere	Cornipe.	y	Greges
Veris bōis	Hinc	Ignea	p	Quin	agnouitq;	ꝝ
Herculeos	Præterea	nō expauit	Talia	quo ruis	Tendunt	Iā clypeus
d	Tempora:	Q đ uix	Agnoſcitq;	t	Ille dolēs	Exuit im.
Grege	h	m	Sanguinis	Immoriť	Enſem	Semiuiꝝ:
Volentem	Steſicorus	Tota retro	Graiū ex	Exilit.inq;	z	Nudare
Fauete						Pontice